

ÉFÍÁ NZAMÁ

**El Nuevo Testamento, versión
Fang de Guinea Ecuatorial**

**Éfíá Nzamá á nk b Faŋ ye
á Guinea Ecuatorial**

[fan]



Mfefeñ Elat

ACTB: Asociación Cristiana de Traducciones Bíblicas
Apdo. 790, Bata, Litoral, R.G.E.

Éfíá Nzamá

El Nuevo Testamento, versión Fang de Guinea Ecuatorial
Éfíá Nzamá á nk b Faŋ ye á Guinea Ecuatorial
[fan]

Mfefeñ Elat

ACTB: Asociación Cristiana de Traducciones Bíblicas
Apdo. 790, Bata, Litoral, R.G.E.

Primier edition

© 2014, Asociación Cristiana de Traducciones Bíblicas

Contáctese con A.C.T.B., Bata-Litoral, Nsue Mang 4, por el precio oficial
de este Nuevo Testamento.

www.ScriptureEarth.org

© 2014, Asociación Cristiana de Traducciones Bíblicas.
All rights reserved.

Licencia Creative Commons (Reconocimiento-NoComercial-Sin Obra Derivada 4.0 nported)

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

Compartir — Usted es libre de copiar, distribuir y comunicar públicamente la obra.

- **Reconocimiento.** — Debe reconocer los créditos de la obra.
- **No comercial.** — No puede utilizar esta obra para fines comerciales.
- **Sin obras derivadas.** — No se puede alterar, transformar o generar una obra derivada.

Mfefeñ Elat

É Mbamba Fwéñ Mateo a ngá tsili	
Mateo	Mt. 7
É Mbamba Fwéñ Markos a ngá tsili	
Markos.	Mr. 70
É Mbamba Fwéñ Lukas a ngá tsili	
Lukas	Lk. 109
É Mbamba Fwéñ Apostol Juan a ngá tsili	
Juan	Jn 170
É Kálara Míboann Baapostol	
Míboann	Mífb 216
É Kálara Apostol Pablo a ngá tsili Beromano	
Beromano	Ber 271
É Kálara Ósúá Bekorintio	
1 Bekorintio	1Bek. 294
É Kálara Beañ Bekorintio	
2 Bekorintio	2Bek. 315
É Kálara Begalata	
Begalata	Beg 329
É Kálara Beefesio	
Beefesio	Beef 337
É Kálara Befilipense	
Befilipense	Bef 345
É Kálara Bekolosense	
Bekolosense	Bek 351
É Kálara Ósúá Betesalonika	
1 Betesalonika	1Bet. 357
É Kálara Beañ Betesalonika	
2 Betesalonika	2Bet. 362
É Kálara Ósúá Timoteo	
1 Timoteo	1Ti 365
É Kálara Beañ Timoteo	
2 Timoteo	2Ti 372
É Kálara Tito	
Tito	Tit. 377
É kálara Apostol Pablo a ngá tsili Filemón	
Filemón	Fil. 381
É kálara Beebreo	
Beebreo	Beeb. 383
É Kálara Santiago	
Santiago	Stg 400
É Kálara Ósúá Apostol Pedro a ngá tsili	
1 Pedro	1Pe 406

É Kálara Beáñ Apostol Pedro a ngá tsili		
2 Pedro2Pe413
É Kálara Ósúa Apostol Juan a ngá tsili		
1 Juan1Jn417
É Kálara Beáñ Apostol Juan ngá tsili		
2 Juan2Jn423
É Kálara Léa Apostol Juan a ngá tsili		
3 Juan3Jn425
É Kálara Judas		
JudasJud427
É Kálara Nléránn		
NléránnNlé429

Ákéá ye ábá dí.

Juan 20:30,31

É ne été ná Yesus aá bɔ fe abwiññ mendem afé ébe ású deba béyága beñ, ná mé sés ntsilann ábá dí été. Ve é má mé tɔbɔ yaá ntsilann, á mfá ye ná míní bwíni ná Yesus éñe a ne Kristo, é Mwán Nzamá; ya ná míní bwíni, míní ne belé éniñ ébe éyola deñ.

MATEO

É Mbamba Fwéñ

Mateo a ngá tsili

Mébáran Yesukristo

1 ¹Ábá mébáran Yesukristo; é mwán David, é mwán Abraam. ²Abraam a ngá byéñ Isaak, Isaak ní ya Jakob, Jakob ní ya Judá ya Judá bóbéñañ. ³Judá bá Tamar bá byéñ Fares ya Zara, Fares ní aá byéñ Esrom, Esrom ní ya Aram. ⁴Aram ní a ngá byéñ Aminadab, Aminadab ní ya byéñ Naasón, Naasón ní ya Salmón. ⁵Salmón bá Raab bá bá byéñ Booz, Booz bá Rut bá bá byéñ Obed, Obed aá byéñ Esaí. ⁶Éde, Esaí a ngá byéñ kéza David.

David bá é miningá a mbé ngéá Urias, bé ngá byéñ Salomón. ⁷Éde, Salomón a ngá byéñ Roboam, Roboam ní ya Abías, Abías ní ya byéñ Asa. ⁸Éde, Asa a ngá byéñ Yosafat, Yosafat ní ya Yoram, Yoram ní aá byéñ Uzías. ⁹Éde, Uzías a ngá byéñ Yotam, Yotam ní ya Akas, Akas ní ya Ezekías. ¹⁰Éde, Ezekías a ngá byéñ Manasés, Manasés ní ya Amón, Amón ní ya Yosías. ¹¹Éde, Yosías a ngá byéñ Yekonías ya Yekonías bóbéñañ é tám bé ngá ke ya b́ mikómm á Babilonia.

¹²Éde, bé t́ó mikómm á Babilonia, Yekonías a ngá byéñ Salatiel, Salatiel ní ya Zorobabel. ¹³Ané Zorobabel ní a ngá byéñ Abiud, Abiud ní ya Eliakim, Eliakim ní ya Asor. ¹⁴Éde, Asor a ngá byéñ Zadok, Zadok ní ya Akim, Akim ní ya Eliud. ¹⁵Éde, Eliud a ngá byéñ Eleazar, Eleazar ní ya Matán, Matán ní ya Jakob. ¹⁶Éde, Jakob a ngá byéñ José, María nnóm, María te éne a ngá byéñ Yesus éní bá lwée ná Kristo.

¹⁷Édo ná, mimyee mí bot míse atéé ye ébe Abraam akekwiñ ébe David, mí ne awóm ya mí nii; atéé ye ébe David akekwiñ é tám bé ngá ke ya b́ á Babilonia, myá mí ne fe awóm ya mí nii; atéé ye é tám bé ngá ke ya b́ á Babilonia akekwiñ ébe Kristo, myá mí ne fe awóm ya mí nii.

Ábyálá Yesus

¹⁸Ábyálá Yesukristo é ngá bɔban aaná: É tɔɔ ná ñiá María bá José bé belé atsiŋɔn álúk, ve kaa ná bé yemán ané fám ya miningá, éde bé ngá koan ná a ntɔɔ abum amú é nguu Mfúfúp Nsísim. ¹⁹Ve, nnóm José, ñí a tɔɔ nzósoó mot, kaa ki ñí ákómo álére osoán á bot été, ané a ngá kík ná aa lík ñí ásweññ.

²⁰Ve ñí eé tém mam méte, véa, ángel Ntí a ngá yéne ébe éñe á biyéyemm, eé dzó ñí ná, “Á José, é mwán David, o taa kɔ wɔŋŋ ná o ñɔŋ ñu ngéá María, amú ná ábum a ne dí, á ñɔŋ dɔ ya é nguu Mfúfúp Nsísim. ²¹Éde, aa ye byéñ mwán fám, wa ye fe ñí yo eyola ná Yesus, amú ná aa ye koro é bot béñ ébe mísémm myeba.”

²²Dzam te áse é ngá bɔban á mfá ye ná é dzálában edí Ntí a ngá dzó ébe nkúlu medzó ná,

²³“Dággán, endúnn ngwan dá ye ñɔŋ abum,
é byéñ fe mwán;
bá ye fe ñí álwée eyola ná Emanuel,”

Dá yíli ná, “Nzamá a ne ya bía.”

²⁴Véa, niané José a ngá vee óyó, éde a ngá bɔ amvála ané ángel Ntí a ngá mánan ñí, á ñɔŋ é miningá weñ. ²⁵Ve, eé ndzí ñí áyem ané miningá akekwiñ ané a ngá byéñ mwán fám, éde a ngá yo ñí eyola ná Yesus.

Befas atéteñ

2 ¹Édo ná, Yesus a ngá byála á Belén, dzeá ye ábenŋ sí ye á Judea, mélú Erodes á mbé kéza; véa, éñe befas atéteñ bé ngá sian á Yerusalen, bée sɔ é vóm nlódzóp wá kwíñ, ²bée síli ná,

“É kéza bejudio a ngá byála a ne ó vé? Amú ná bía yén ótéteñ weñ é vóm nlódzóp wá kwíñ. Éde bí sɔ ná bía nzu ñí ákaŋ.”

³Niané kéza Erodes a ngá wók dɔ, ané a ngá nzaman bábe bot bése béye á Yerusalen. ⁴Éde a ngá kóán betébosú befára bése ya beyágale métsiŋɔn béye áyɔŋ, ané a ngá síli bɔ é vóm Kristo aa ye byála. ⁵Ané bé ngá yalan ya ñí ná,

“Á Belén, dzeá ye á Judea; amú ná néa, éñe é ne ntsilann ébe nkúlu medzó ná,

⁶“Á wa, Belén, sí ye á Judea été,
We sés avítsaŋ amvála enziŋ énzénzaŋ
ye é meá má dzwée á Judá été.
Amú ná Ndzwée aa ye sɔ ébe wa,

Éñí aa ye kálá áyɔŋ dam Israel.’ ”

⁷Éde véa, Erodes a ngá lwée befas atéteñ ášweññ, ná a túga yem é tám bé ngá yén otéteñ. ⁸Éde a ngá lóm bó á Belén, eé dzó bó ná,

“Keŋán áfas ya nkée á mfá mwán te. Ané, niané mína koan ya ñí, míni kat ma á mfá ye ná ma me ke fe ñí ákaŋ.”

⁹Éde niané bé ngá mana wók nkóbo kéza, ané bé ngá ke. Véa, éñe ótéteñ bé ngá yén á mfá nlódzóp wá kwíñ ó ngá ke bó ósú, akekwiñ ané ó ngá ke sian ya átébe é vóm mwán a mbé á yóp. ¹⁰Éyɔŋ bé ngá yén otéteñ, ané bé ngá bíra sán ya abwiññ mesán.

¹¹Niané bé ngá ñíí á ndá, bé yén mwán bá María, ñiá mwán, éde bé ngá kútbe ó sí, bé nga kaŋ ñí. Éde bé ngá kúu biwála mítam byeba, bé nga vé ñí dás; koŋ, mbwánn enum ya mekémlé mé mirra. ¹²Ané bé ngá lére bó á biyéyemm ná bé táa bera búlán ébe Erodes, éde bé ngá búlán é sí deba nzenn fé.

Bá ke mbíí Égipto

¹³Éde, niané bé ngá ke, véa éñe ángel Ntí a ngá yéne José á biyéyemm eé dzó ñí ná, “Tébegé, o ñɔŋ mwán bá ñiá, o kéñ mbíí Égipto. Tɔbɔgé ó weñ akekwiñ ané ma ye wa kat, amú ná Erodes a nkún dzéŋ ná á ywíñ mwán.”

¹⁴Véa, José a ngá tébe, a ñɔŋ mwán bá ñiá á alú, a kéñ Égipto; ¹⁵éde a ngá tɔbo ó weñ akekwiñ ané Erodes a ngá wú, á mfá ye ná é dzam Ntí a ngá kóbo ébe nkúlu medzó, ná, “Me ngá lwée é mwán wɔm Égipto,” é dzálában.

Erodes aa ywíñ bwán

¹⁶Édo ná, Erodes eé yén ná befas atéteñ bé kpógo yaá ñí, ané a ngá bíra yéa. Éde, a ngá mánan ná bé ywíñ é bwán bése bé mbé á Belén ya mévóm má boman ya ñí, atée ye á míbú mí beañ ye ásigi ásí, amvála ané é tám a ngá mana fas ébe befas atéteñ. ¹⁷Ané édí nkúlu medzó Jeremías, é ngá dzálában, éyɔŋ a ngá dzó ná,

¹⁸“Kíŋŋ e ngá wógo á Ramá,
Ebi ya abwiññ miyónn.
Rakel aa yi é bwán béñ,
Éé ngá kómo ki ná bé vwála ñí á nlém,
Amú ná bé sés fe.”

Bá búlán á Nasaret

¹⁹Ve, niané Erodes a ngá wú; véa éñe ángel Ntí a ngá yéne José biyéyemm Égipto, ²⁰eé dzó ñí ná, “Tébegé, ñɔŋŋe mwán bá ñiá, o kéñ á sí ye Israel, amú ná é bot bé ngá dzéŋ éniŋ mwán, bé mana yaá wú.”

²¹Ané a ngá tébe, a ñɔŋ mwán bá ñiá, éde a ngá sian á sí ye Israel.
²²Ve, niané a ngá wók ná Arkelao á ŋga dzwée yaá á Judea éyian
 éséá Erodos, éde a ngá kɔ wɔŋŋ ná á ke ó weñ. Niané bé ngá lére ñí á
 biyéyemm, ané a ngá ke ábeŋŋ sí ye á Galilea. ²³Éde, a ngá ke tɔbɔ é
 kisoan bá lwée ná Nasaret. Á mfá ye ná é dzam bekúlu medzó bé ngá dzó
 é ngá dzálában ná, “Bá ye ñí lwée ná mwann Nasareno.”

Nkatann mbamba fwéñ Juan Ndubot

3 ¹Melú méte, Juan Ndubot a ngá nzu a kat mbamba fwéñ éyáŋŋ été á
 Judea, ²eé dzó ná, “Dzobgán, akála ná édzwée ngómán ye á dzóp é
 ntɔ́ bebeñ,” ³amú ná é mot ñí éñe nkúlu medzó Esaía a ngá dzó ya ní ná,

“Kíŋŋ mot da yón éyáŋŋ été,
 ‘Komŋán é nzenn Ntí,
 sónŋán ménzenn meñ tételé’ ”.

⁴Juan te émyen a mbé a бага etóp ekop kamelio ya kaná ekop tsít
 ángérgá; bídzí byeñ byá bí mbé bitandá ya ywíñ ye áfan.

⁵Éde, bot béye á Yerusalen, Judea áse ya ábeŋŋ sí é ngá boman Yordán
 áse, bé ngá nzu ébe éñe, ⁶á ŋga du bɔ óswíñ Yordán, béé mem mísémm
 myeba.

⁷Ve, éyɔŋ a ngá yén abwiññ bot béye á nsámá befariseo ya besaduseo,
 béé nzu ná bá duuban, ané a ngá dzó bɔ ná,

“Á ayɔŋ beféñ! Nzá a ngá lére mína ná míní túp méyéá mé nkún
 sian? ⁸Édo ná, wúmŋán bibumá byá yian ya ndzobán. ⁹Kaa átém á
 milém myenan été ná, ‘Bí belé Abraam ané tará’; amú ma dzó mína
 ná, Nzamá a ne veŋan mekwá má é bwán Abraam. ¹⁰Ya fe ná ovón
 wá ó mbóo fe ó tsín bilé; éde ná, élé ése dá bɔ kaa áwúm mbamba
 ebumá bá ye do kík, bé wea do á ndúán été.

¹¹Bébélá ma ma du mína ya mendzimm, mfá ndzobán, ve é mot
 a nzu ma á mvús a ne nguu á lot ma, éñí me sés nguu ye ábaga ñí
 mengop. Aa ye mína du ya Mfúfúp Nsísim ya ndúán. ¹²A belé ekyeñ
 mí sɔŋ ó mó meñ, aa ye sigle ábana trigo, eé ñɔŋ misó mí trigo eé nii
 myɔ é sitúa deñ; ve aa ye dzígi mbíán ya é ndúán e ne kaa ádzím.”

Yesus aa duuban

¹³Ané Yesus a ngá sian á Yordán é vóm Juan a mbé, eé só á Galilea, á
 mfá ye ná Juan á du ñí. ¹⁴Ve Juan a ngá kam ya ñí ya do, eé dzó ná,

“Ma me ne é mot aa yian nzu ébe wa ná o du ñí. Ye wa wa víán nzu
 ébe ma?”

¹⁵Ve Yesus a ngá yalan ya ñí ná,

“Yébegé do áwola dí; amú dá yian ná bí dzálá nzósoó áse amvála te.”

Ané Juan a ngá yébe ñí dɔ. ¹⁶Éde niané Yesus a ngá mana duuban, etéññ te ébyen, eé kólo méndzimm été, véa, dzóp é ngá yóñbe, ané Yesus a ngá yén Nsísim Nzamá, weé sigi amvála ané obeenj ó sɔ berebe ébe éñe. ¹⁷Éde ó véa, bé ngá wók kíñj á dzóp été, deé dzó ná, “Ndzindziñj Mwán wom éwɔ wi, éñí aa vé ma mesán á nlém.”

Déble aa bóble Yesus

4 ¹Éde véa Mfúfúp Nsísim a ngá ke ya Yesus éyáñj été ná déble á bóble ñí.

²Niané a ngá mana tɔbɔ táñ mos mewóm mé nii ya fe melú mewóm mé nii, eé lot tám nkián bidzí, á súgánn á nga wók nzeñ. ³Éde déble a ngá yit ñí bebeñ, ané a ngá dzó ñí ná,

“Ngé o ne mwán Nzamá, dzóge mékwá má ná mé veñan mifémm.”

⁴Ve, ñí a ngá yalan ya ñí ná,

“É ntɔɔ ntsilann ná,

‘Se fáve mfémm etámm éwɔ, mot aa ye niñ ya wɔ,
fáve ná ya éfiá ése da kwíñ ánu Nzamá.’ ”

⁵Ané déble a ngá ke ya ñí á Mfúfúp Kísoan, a kéñ ñí téle é vóm ó ngá dañ ya oyaáp ó yóp á templo, ⁶éde a ngá dzó ñí ná,

“Ngé o ne é Mwán Nzamá, yóogé o ku á sí, amú é ne ntsilann ná,

‘Aa ye mánan é baáñgel béñ mfá we,
bé бага wa ya é mó meba,
á mfá ye ná ábɔ dwe é nza kɔp akwá.’ ”

⁷Éde, Yesus a ngá dzó ñí ná,

“É ntɔɔ fe ntsilann ná, ‘Wáá ye bóble Ntí Nzamá we.’ ”

⁸Éde, déble a ngá bera ke ya ñí á nkoó ó tɔɔ ededea oyaáp ó yóp, éde a ngá mana ñí lére bidzwée bí ngómán bíse bíye é sí ñí, ya é dúmá deba, ⁹ané a ngá dzó ñí ná,

“Ma ye wa kee ásesé ñí, ngé ó kút me bóñj ó sí ná wa kañ ma.”

¹⁰Éde ó véa, Yesus a ngá yalan ya ñí ná,

“Á Sátan, kéré; amú é ne ntsilann ná,

‘Wa ye kañ Ntí Nzamá we,
fáve éñe etámm wa ye kañ.’ ”

¹¹Ané déble a ngá lík ñí, véa baáñgel bé ngá sɔ, bé nga belan ya ñí.

Yesus aa tára éséññ deñ á Galilea

¹²Ve, niané Yesus a ngá wók ná Juan a ntɔɔ á mbok, ané a ngá búlán á Galilea; ¹³eé lík Nasaret, éde a ngá ke tɔbɔ á Kapernaúm kísoan ye á nsá mán, mefóo mé sí Zabulón ya Neftalí, ¹⁴á mfá ye ná é dzam nkúlu medzó Esaía a ngá dzó é dzálában, ná,

¹⁵“Á é sí Zabulón ya é sí Neftalí,
nzenn ye ó mán, á Yordán áyát,
é Galilea meyoŋ mefé.

¹⁶Bot béye é sí é mbé é tɔɔ ó dzíbi ósí,
bé yén yaá bora eyéá;
éba bé mbé bé tɔɔ é vóm ó ne áwú á mféŋŋ,
eyéá é feañ yaá ébe bó.”

¹⁷Atéé ye tám te édo Yesus a ngá tára ná a kat efíá Nzamá, eé dzó ná, “Dzobgán, amú ná édzwée ngómán ye á dzóp é ntɔɔ bebeñ.”

Yesus aa lwée beyɔp kwaás bé nii

¹⁸Éde, eé wulu á nsá mán méye Galilea, a ngá yén bobéñañ bé beañ, Simón, éñí a mbé fe eyola ná Pedro bá mwanñañ Andrés, béé du avwát ó mán, amú bé mbé beyɔp kwaás. ¹⁹Ané a ngá dzó bó ná, “Beegán ma, ma ye mína bɔ beyɔp bot.”

²⁰Etéññ te ébyen, ané bé ngá lík mev wát, bé bee ní.

²¹Éde niané a ngá kólo ó véa, a yén bobéñañ bé beañ befé, Jakobo, é mwán Zebedeo, bá mwanñañ Juan, á byéa été ya éséá weba Zebedeo, béé kom mévwát meba. Ané Yesus a ngá lwée bó. ²²Etéññ te ébyen bé ngá lík byéa ya éséá weba, bé bee ní.

Yesus aa yágale nkuna bot

²³Éde Yesus a ngá boman Galilea áse, eé yágale á besinagoga beba été, eé kat fe mbamba fwéñ ya édzwée ngómán, eé séñ akwann áse, mitéñ míse bot bé mbé belé. ²⁴Ané éwógá deñ é ngá mana ñeŋ á Siria ngúrá, éde bé ngá nzu ya ní mikúk wann, ná mí belé akwann ya midzuúk memvála ya memvála, éba bé belé mimbéa misísim, éba bá belé okúbégé, ya mibóbók; ané a ngá séñ bó.

²⁵Ané abwiññ míkuna mí bot mí ngá bee ní, é mí míye á Galilea, ye á Dekapolis, ye á Yerusalen, ye á Judea, ye á Yordán áyát.

Nkatann efíá á nkoó.

5 ¹Éyoŋ Yesus a ngá yén mikuna mí bot míte, éde a ngá bét nkoó, a tɔbɔ ósí.

Mvɔmm

Ané béyága beñ bé ngá yit ñí bebeñ. ²Éde, a ngá ñɔŋ efíá, á ŋga yágale bɔ, eé dzó ná,

- ³ “Mvɔmm ya biŋgónǵɔɔ bí bot á nsísim été,
 ébɔ fá bé ne ya édzwée ngómán ye á dzóp.
⁴ Mvɔmm ya é bot bé tɔɔ ya meyep, bá ye fá bɔ vwála milém.
⁵ Mvɔmm ya é bot bé ne nsilann ósí, bá ye fá ñɔŋ sí ané tsígá.
⁶ Mvɔmm ya é bot bá wók nzeñ ya evée á mfá nzósoó, bá ye fá dzéñ.
⁷ Mvɔmm ya é bot bá yén é bot bevɔɔ engóngɔɔ, bá ye fá bɔ yén
 engóngɔɔ.
⁸ Mvɔmm ya é bot bé belé milém mifúbánn, bá ye fá yén Nzamá.
⁹ Mvɔmm ya é bot bá dzéŋ mvwaá, bá ye fá bɔ lwée ná é bwán
 Nzamá.
¹⁰ Mvɔmm ya é bot bá dzéŋ ásí akála nzósoó, ébɔ fá bé ne ya édzwée
 ngómán ye á dzóp.”

¹¹ “Mvɔmm ya mína, éyɔŋ bé ne mína tea, ye ádzéŋ mína ásí, ye ákɔɔ ya mína ámvála abé áse é ne bɔ, ékúkwat été ya ákála dam.”
¹² “Vaggán, sánŋán fe, amú é máán menan á dzóp été mé ne menén;
 amú ná néa fe bé ngá dzéŋ bekúlu medzɔ bé ngá tára mína tébe ósú
 ásí.”

Nkuú ya eyéá ye éniŋ

¹³ “Mína míní ne nkuú ye é sí ñí; ve ngé nkuú ó dzímle dak, dzé dá
 ye wɔ bera vé dak? Ó sés fe ya eban, fáve ná bá wea wɔ ó féñ, bot bá
 bé ŋga tsibi wɔ ya meɔ.

¹⁴ Mína míní ne eyéá ye éniŋ; é kísoan é ne nlónán á nkoó áyóp é
 sés sɔɔ. ¹⁵ Bää bwaa ki láma ná bá nii ñí éwála ásí, fáve ná bá téle ñí
 ó yóp, á ŋga vé é bot bése bé ne á ndá eyéá. ¹⁶ Néa éñe éyéá denan é
 feañŋe á bot été, á mfá ye ná bé yén é mbamba mibɔann myenan, bé
 ŋga vé Ésuá wenan a ne á dzóp été dúmá.”

Yesus aa yágale á mfá memvéná

¹⁷ “Míní taa tém ná me sɔ yaá tsam nkoɔ métsiŋŋ ngé ki Bekúlu
 medzɔ. Meé ndzí nzu tsam, fáve ná me sɔ yaá mfá ádzálá. ¹⁸ Amú ma
 dzó mína bébélá ná akekwiñ ané sí ya dzóp byá ye lot, atwaa ékaŋŋ
 dá daŋ ya avítsaŋ ngé ki ndúŋŋ ékaŋŋ ye métsiŋŋ dáá ye dzímle,
 akekwiñ ané mése má mana dzálában.

¹⁹ Éde, é mot áse aa tsam é mvéná da daŋ ya avítsaŋ mémvéná má,
 aa yágale fe mɔ bot néa; bá ye ñí lwée ná kaa eban édzwée ngómán

ye á dzóp; ve é mot áse aa dzálá mɔ, ayágale fe mɔ, mot te éñe bá ye lwée ná ñá mot édzwée ngómán ye á dzóp. ²⁰Amú ma dzó mína ná, ngé é nzósoó wenan áá lot éñí beyágale métsinjə ya befariseo, mínáá ye ñii édzwée ngómán ye á dzóp tám enziŋ.”

Yesus aa yágale á mfá meyéá

²¹“Mínaá wók ná bé ngá dzó é bot ókuá ná, ‘O táa ywíñ, amú é mot áse aa ywíñ mot bá ye ñí kík misaŋ.’ ²²Ve, ma ma dzó mína ná é mot áse aa yéá ya mwanñanə bá ye ñí kík misaŋ. É mot áse aa dzó mwanñanə ná, ‘Táa ndzímán’, aa ye bɔ ntótómm ébe á súk ékóánn bá kík medzó. É mot aa dzó mwanñanə ná, ‘Táa okúkút mot’, aa ye ke ébéññ ndúán.

²³Édo ná, ngé wa nzu ya bívévé bywe áltar, véa o síman ná mwanñanə a belé dzam ya wa, ²⁴líkge bívévé bywe áltar ósú ó véa, éyɔŋ te o kéñ tára mana ákom mína mwanñanə; véa o só vé bívévé bywe.

²⁵Komŋe avóó avóó ya é mot a ne wá á ngamm áyát, ntéññ mína ñí mína ngén mína wulu ó nzenn, a nza bɔ ná é mot a ne wa á ngamm áyát á ke wa sómán ébe nkík misaŋ, nkík misaŋ ñí a ébe awasfli, véa bé fet wa á mbok. ²⁶Ma dzó wa bébélá ná wáá ye kólo ó wéñ, kaa ná o yáán é furá da súgan.”

Medzián

²⁷“Míní ngá wók ná bé ngá dzó ná, ‘O táa bɔ medzián’. ²⁸Ve ma ma dzó mína ná é mot áse a dága miningá ya mís méye ná aa kómo ñí dziŋ, á dzií yaá éyá miningá á nlém été.

²⁹Édo ná, ngé é dzís meyóm dwe dá bɔ wa ná o ku á nsémm, veagé dɔ, o wea dɔ ó féñ; amú ná é ne wa mvéáñ ná asúk ñúu avóó é dzímle, ye ná é ñúu dwe ngúrá bé wea dɔ ébéññ ndúán. ³⁰Ngé é wéá meyóm we, wá wá bɔ ki wa ná o ku á nsémm, kíkge wó, ó wea wó ó féñ; amú ná é ne wa mvéáñ ná asúk ñúu avóó é dzímle, ye ná é ñúu dwe ngúrá eé ke ébéññ ndúán.”

Mvas

³¹“Bé ngá dzó fe ná, ‘É mot áse aa vé ngéá mvas, á keegé ñí kálara mvas’. ³²Ve ma ma dzó mína ná é mot áse aa vé é miningá weñ mvas, ngé é sés akála nsémm eveák, a bɔ ñí ná a ke aa bɔ medzián. Édo ná, é mot áse ñí aa lúk é miningá a vas yaá álúk aa bɔ medzián.”

Nkanann sɔŋ

³³“Míní ngá bera fe wók béé dzó é bot ókuá ná, ‘O táa kan sɔŋ mineá été; fáve ná dzálágé Ntí méngaá mwe.’ ³⁴Ve ma ma dzó mína

ná míní taa kan sɔŋ amvála enziŋ; ngé dzóp, amú ná édo e ne étɔɔ édzwée Nzamá; ³⁵ngé ki sí, amú ná édo e ne étéle mebo deñ; ngé ki Yerusalen, amú ná éñe a ne é kísoan Bora Kéza. ³⁶O taa ki kan sɔŋ nló we, amú o sés bɔ ná atwaa nkɔ esií mbɔɔ ye ésií dwe ó bɔ mfúm ngé ki nsút. ³⁷Ve nkɔbɔ wenan ó bɔɔge; ma yébe, ma yébe; ngé ki ná, móamó, móamó. Édɔ ná é dzam dá lot véa, dá sɔ ébe mbéa dzam.”

Ákunŋa

³⁸“Mína ngá wók béé dzó ná, ‘Dzís dá tán dzís, asonŋ dá dá tán asonŋ.’ ³⁹Ve ma ma dzó mína ná, míní taa ñím mbéa mot; fáve ná, é mot áse aa bími wa ámánŋ meyóm, léregé ñí ámánŋ avɔɔ. ⁴⁰É mot aa ke wa sómán á mfá áñɔŋ wa elíŋŋá, keegé fe ñí ekót. ⁴¹Ngé mot aa tsíni wa ya nguu ná o ke mína ñí tán okanŋ ovɔɔ, kéŋ ya ñí tán akanŋ á beañ. ⁴²É mot aa dzaa wa, vá ñí; ngé mot aa kómo wa koo dzóm, o taa ñí ñím.”

Ádziŋ midzínzínŋ

⁴³“Míní ngá wók béé dzó ná, ‘Dziŋŋe é mot mbɔɔ, o víni é mot áse aa síŋ wa.’ ⁴⁴Ve ma ma dzó mína ná, Dziŋŋán é bot bá síŋ mína, [váán ébá bá víni mína abwará], yaglánán fe á mfá é bot bá dzéŋ mína ásí. ⁴⁵Néa éñe mína ye bɔ é bwán Ésusá wenan a ne á dzóp été; éñe fá a bɔ ná nlódzóp ó féñ mfá bembéa bé bot ya fe bembamba bé bot, a ñɔŋ fe mvej mfá benzósoó bé bot ya fe bikúkwat bí bot. ⁴⁶Amú ná ngé mína dziŋ é bot bá bá dziŋ mína, nzá máán mína ye ñɔŋ? Nde beñɔŋ mfónsí bá báá bɔ do? ⁴⁷Éde ngé mína bérán ki fáve ya bɔbéñɔŋ, nzá dzam mína lot ya do é bot bevɔɔ? Nde bot béye meyɔŋ mefé bá báá bɔ do? ⁴⁸Édo ná, bɔgán benzósoó amvála ané Ésusá wenan a ne á dzóp été a ne nzósoó.”

Mfá bivévé

6 ¹“Tɔbɔgán ya nkée ná míní taa bɔ é nzósoó wenan ébe ású bot ná ébɔ bé yén mína; ngé néa, mínáá ye ñɔŋ máán ébe Ésusá wenan ané á dzóp été.

²Édo ná, éyɔŋ wa vé biŋgónŋɔɔ bí bot bivévé, o taa ke wa lɔŋ metɔŋ miseŋ ya miseŋ, amvála ané bot meduk bá bɔ bésinagoga été ya miseŋ á mfá ye ná bot bé vé bó dúmá. Ma dzó mína, bébélá bé mbelé é máán meba.

³Ve wa, éyɔŋ wa wa vé biŋgónŋɔɔ bí bot bivévé, é wéá meyéá we ó taa yem é dzam é wéá meyóm we wá bɔ, ⁴á mfá ye ná bivévé bywe wa vé biŋgónŋɔɔ bí bot ó bɔ ásweññ; éde Ésusá, éñí aa yén edí é ne ásweññ, aa ye wa vé meyáán.”

Mfá meyaglán

⁵“Éde, éyɔŋ mína yaglan míní taa bɔ ané bot meduk; amú ná bá dziŋ bá yaglan bé téle betétele bésinagoga été ya á maagán bisala, ná bot bé yén bɔ. Ma dzó mína bébélá ná bé ñɔŋ yaá é máán meba.

⁶Ve wa, éyɔŋ wa wa yaglan, ñígé édziná dwe été, niané wa dzip mbéñ, yaglánán ya Ésusá a ne áswēñ, éde Ésusá, éñí aa yén édí é ne áswēñ aa ye wa vé meyáán.

⁷Ve, éyɔŋ mína yaglan míní taa báale nzeze bifíá, ané bot béye meyɔŋ mefé bá lópban, amú ná bá tém ná ya ábwiññ nkɔbɔ deba édo bá ye bɔ wók ya dɔ. ⁸Édo ná, míní taa bɔ amvála ané ébɔ; amú ná Ésusá wenan aa yem é dzóm dá dzéŋ mína, kaa ná míní dzaa ñí.

⁹Éde mína, yaglánán ámvála dí,

Á é Tará wea a ne á dzóp été,
éyola dwe é bɔɔge ya eki.

¹⁰Édzwée ngómán dwe é nzá.

Nkómánn we ó bɔɔge á sí,
amvála ané ó ne á dzóp été.

¹¹Vá bía émuú, bídzí byeá bíye kada mos.

¹²Dzwiigé fe bía ya bívuzá byea,
ané bía bía dzwii fe é bot bá vus ya bía.

¹³O taa bía téle mébóblé été.

Fáve ná korogé bía abé été.

[Amú ná wa o ne ya edzwée, ya nguu, ya dúmá,
akekwíñ kómm áse. Amén.]”

¹⁴“Amú ná ngé mína dzwii bot bívuzá bá bɔ mína, Ésusá wenan a ne á dzóp été, ñí aa ye fe mína dzwii. ¹⁵Ve ngé mína bɔ kaa ádzwii bot, Ésusá wenan ñí áá ye ki mína dzwii bívuzá byenan.”

Mfá áki bidzí

¹⁶“Éyɔŋ mína ki bidzí, míní taa bɔ amvála ané bot méduk bá lére mesú eywiññ; amú ná bá mana tsén mésú meba á mfá álére bot ná bá ki bidzí. Ma dzó mína bébélá ná bé ñɔŋ yaá é máán meba mése.

¹⁷Ve wa, éyɔŋ wa ki bidzí, wáagé mbwánn á nló, o sop fe ású dwe,

¹⁸á mfá ye ná o nza álére bot ná wa ki bidzí, fáve Ésusá éñí a ne áswēñ; éde Ésusá, éñí aa yén áswēñ, aa ye wa vé meyáán.”

Akúmm ye á dzóp été

¹⁹“Míní taa kóán ntam wenan é sí ñí é vóm sígbém ya míngéle byá ywíñ ntuk, ya é vóm midzídzip myá tógán mí ŋga dzíp; ²⁰fáve ná,

kógán ntam á dzóp été, é vóm sígbém ngé ki míngéle byáá ywíñ ntuk ya é vóm midzídzip myáá tógán ngé ki ádzíp; ²¹amú ná é vóm ntam we ó ne, vóm te fe nlém we wá wá ye bɔ.”

Láma ye ó ñúu

²²“Dzís édo é ne láma ye ó ñúu; éde ná, ngé é dzís dwe é ne mvéañ, é ñúu dwe áse da ye belé eyéá. ²³Ve ngé é dzís dwe é ne ekúkwat, é ñúu dwe áse da ye tɔbɔ ó dzíbi ósí. Édo ná, ngé éyéá é ne ébe wa dá é ne dzíbi, nzá amvála abwiññ dzíbi te dá ye bɔ!”

Nzá aa dzwée nlém?

²⁴“Mot enziñ a sés séan ya bemása bé beañ; amú ná aa ye víni mbɔɔ, á nga dziñ éñí mbɔɔ, ngé ki ná aa ye bánbe ya mbɔɔ, á nga byana éñí mbɔɔ. Bé sés séan ya Nzamá ya fe akúmm eyɔñ deá.”

Nzamá aa kálá é bwán bēñ

²⁵“Akála te édo ma dzó mína ná milém mí táa mína ku ábum á mfá bínin byenan, ná dzé mína ye dzí, ngé ki ná, dzé mína ye ñú; ngé ki mfá é ñúu denan ná dzé mína ye bwát. Nde eniñ dáá dañ ya eban ya bidzí, ngé ki ná, ñúu dá dáá dañ bitóp? ²⁶Dággán anwann ye á dzóp, édo kaa ábeñ, kaa ki áyoo, ngé ki ákóán bidzí besitúa, ve É súá wenan a ne á dzóp été ñí a vé do bidzí. Nde se mína mína dañ ya eban?

²⁷Nzá ki ye ébe mína, ná éfán ñí kpoo nlém ábum, a ne kɔgle éniñ dzeñ áwola deá áyóp? ²⁸Éde á mfá bitóp, amú dzé milém myá ku mína ábum? Dággán amvála ané mesamm méye méfúp má vém, máá bɔ eséññ, máá vyás ki; ²⁹ve, ma ma dzó mína ná atwaa Salomon ya é dúmá deñ áse eé ndzí bwát amvála ané samm fɔɔ ye été. ³⁰Éde, ngé Nzamá a bwára bilwá bíye méfúp amvála te, ébí bí ne émuú, ookírí bé wea byɔ á ndúán. Á mína é bot míní belé mbwínánn avítsañ, nde áá ye dañ bíra bɔ ébe mína?

³¹Édo ná, milém mí táa mína ku ábum, míní dzó ná, ‘Dzé bía ye dzí?’, ngé ki ná, ‘dzé bía ye ñú?’, ngé ki ná, ‘dzé bía ye bwát?’ ³²Amú ná bot béye meyɔñ mefé bá vuñ ná bá dzéñ mam méte mése, ve É súá wenan a ne á dzóp été ñí aa yem ná mína yi mam méte mése. ³³Ve táragán dzéñ édzwée ngómán Nzamá ya é nzósoó weñ, véa é mam mése má bá ye mína mɔ kɔgle.

³⁴Éde, milém mí táa mína ku ábum akála ookírí. Amú ná ookírí wá ye só ya é mam wá kpoo milém ábum. Kada mos ó mbelé mítée myeñ.”

Mfá nkíkgán misañ

7 ¹“Kaa kíkán nsañ, bá bé nza mína kík nsañ. ²Amú ná ámvála mína kík misañ, amvála te fe bá bá ye mína kík misañ. Ya fe ná, abímm mína vak ya do, édo bá bá ye fe mína vak.

³Édo ná, amú dzé wa dága é ndúŋŋ e ne mwanñɔŋ á dzís, kaa fe ábem mís nkwaá ó ne é dzís dwe wámyen? ⁴Ngé ki ná o ne dzó mwanñɔŋ á yá ná, ‘Líkge ná me vea wa ndúŋŋ á dzís,’ éyɔŋ nkwaá wá ó ne wa á dzís? ⁵Á mot ya méduk! Tárage vea nkwaá ó ne wa á dzís, véa éñe wa ye yem yén ná o vea é ndúŋŋ e ne mwanñɔŋ dzís.

⁶Míní taa kee bemvú é dzóm é ne eki, ngé ki áwea bengwiññ mekwá mé perla menan, bé nza mɔ tsibi áyóp, véa bé vejan, bé ŋga ñap mína.”

Ákut mbéñ

⁷“Dzaagán, véa bá ye mína vé; dzéŋŋán, véa mína ye yén; kutgán mbéñ, véa bá bá ye fe mína kúu. ⁸Amú ná éñí áse á dzaa, aa ñɔŋ; éñí aa dzéŋ aa yén; éñí aa kut mbéñ, bá bá ye fe ñí wó kúu.

⁹Mot mbé ki ye ébe mína a ne bɔ ná ngé é mwán weñ aa dzaa ñí mfém, ye ñí aa ye ñí kee akwá? ¹⁰Ngé ki ná a dzaa ñí kwaás, ye ñí aa ye ñí kee ñó? ¹¹Édo ná, ngé mína míní tɔɔ bembéa bé bot, mína yem vé é bwán benan mbamba dás, ntéññ avé Ésuá wenan a ne á dzóp été, aa ye vé é bot bá dzaa ñí é mam mé ne mvéáñ!

¹²Édo ná, é mam mése míní ne kómo ná bot bé bɔ mína, amvála te fe mína bogán bɔ, amú ná néa éñe nkɔɔ métsiŋŋ ó ne ya Bekúlu medzɔ.”

Ofanfán mbéñ

¹³“Ñíigán á mbéñ ó ne ofanfán; amú mbéñ ye é nzenn byá ke ya bot á ntsamann bí ne ndam, é bot bá ñíi été bé ne abwiññ; ¹⁴nzá ofanfán mbéñ ya oloás nzenn byá ke ya bot éniŋ, éde é bot bá koan ya byɔ bé ne avítsaŋ.”

Bibumá byá lére bɔ

¹⁵“Tɔɔbogán nkée ya minéneá bekúlu medzɔ, ébɔ bá nzu ébe mína bé бага bikop mítómá, ve mfá été bé ne bibyó bibibiñ. ¹⁶Mína ye bɔ yem ya bíbumá byeba. Ye bá fwát ebumá ye á ndzík vino míséé, ngé ki ebumá igera á nlóŋŋ? ¹⁷Néa, elé ése é ne mvéáñ dá wúm bembamba bíbumá, elé é ne abé dá dá wúm bíbumá bí ne abé. ¹⁸Elé é ne mvéáñ é sés wúm bíbumá bí ne abé, elé é ne abé dá dé sés ki wúm bíbumá bí ne mvéáñ. ¹⁹Élé ése é ne kaa áwúm bembamba bíbumá, bá kík dɔ, bé wea dɔ á ndúán été. ²⁰Édo ná, mína ye bɔ yem ya bíbumá byeba.”

Ámvála bá ñíi á dzóp

²¹“Se é mot áse aa dzó ma ná, ‘Á Ntí, á Ntí,’ éñe aa ye ñíi édzwée ngómán ye á dzóp, fáve ná éñí aa bɔ nkómánn é Tará a ne á dzóp été.”

22 Mos te, abwiññ bot dá ye ma dzó ná, ‘Á Ntí á Ntí, nde bíí ngá kúlu medzó ya éyola dwe, ya éyola dwe fe bí ngá vea bembéa misísím, ya éyola dwe bí ngá bɔ abwiññ biyágán bí mam?’ 23 Ané, ma ye bó kpéá ású ná, ‘Mǎá yem mína amvála enziḡ; á betsam metsiḡḡ, kólogán ma ó mís!’ ”

É ndá e ne nlónǎn ákwá áyóp

24 “Édo ná, é mot áse aa wók bífiá byam bí, a kéñ ya byɔ míbɔann, bá ye fonan ya níí ya mot enziḡ, mfefák mot ó ngá lónǎ é ndá dzeñ ákwá áyóp. 25 Ané mveḡ e ngá nónǎ, éde ndemm a ngá dzeñ, ané bivúḡ bí ngá bɔ bíí yimi ndá te; ve ndá te deé ndzí ku, amú ná mbókga weñ ó mbé nlónǎn ákwá áyóp.

26 É mot áse níí a wók bífiá byam bí, ve éñe kaa áke ya byɔ míbɔann, aa ye fonan ya mot enziḡ a tɔɔ akút, éñí a ngá lónǎ é ndá dzeñ á nséléga été. 27 Ané mveḡ e ngá nónǎ, ndemm á ḡga dzeñ, ané bivúḡ bí ngá bɔ bíí yimi ndá te; véa, e ngá ku, éde é ngá mana tsam ásesé!”

28 Éde, a ngá bɔ ná niané Yesus a ngá mana kóɔɔ bífiá bíte, mikuna mí bot mí ngá kám áyágalé deñ; 29 amú ná a ngá yágale bó ané é mot a belé edzwée, se ané beyágale métsiḡḡ beba.

Yesus aa séñ nzézzamm

8 1 Éde, niané a ngá sigi nkoó, míkuna mí bot mí ḡga bee níí. 2 Véa, éde nzézzamm ó ngá yit níí bebeñ, ó kútbe ó sí, weé dzó ná, “Á Ntí, ngé wa kómo, o ne ma fúbu.”

3 Ané Yesus a ngá sám enam, a nama níí, eé dzó ná, “Ma kómo; tɔɔɔge mfúbánn!”

Éde etéññ te ébyen a ngá tɔɔɔ mfúbánn ébe é nzamm deñ. 4 Ané Yesus a ngá dzó níí ná,

“Yénḡe ná o táa dɔ kat mot enziḡ; fáve ná, kéḡ, o kéñ lére fára núu, o vé bivévé Moisés a ngá mánan, á mfá ye ná é bɔ bó ḡgañiá.”

Mbɔ eséññ kaba ye á Roma

5 Éde, niané Yesus a ngá níí á Kapernaúm, ané kaba enziḡ a ngá yit níí bebeñ, eé dzaa níí engóngóó, 6 eé dzó ná, “Á Ntí, mbɔ biséññ wɔm a bóo á ndá, mbóbók, aa bíra fe dzuk.”

7 Ané Yesus a ngá yalan ya níí ná, “Ma ye níí ke séñ.”

8 Ve kaba te a ngá yalan ya níí ná, “Á Ntí me sés é mot wa yian ke níí é ndá dzeñ; ve, dzóge fáve éfiá, éde mbɔ biséññ wɔm aa ye tɔɔɔ mvwaá.”

9 “Amú ná ma me ne fe é mot a ne édzwée ásí, me belé benzima ná ma mánan bó; ma dzó mbóó ná, ‘Kéḡ’, a kéñ; éñí mbóó, ‘Nzá’, a sɔ; óloá wɔm, ‘Bóóge édí’, a bɔ dɔ.”

¹⁰Niané Yesus a ngá wók do, á nga bíra do kám, ané a ngá dzó é bot bé ngá bee ní ná,

“Ma dzó mína bébelá ná atwaa Israel été, máá bé koan ya mot enziŋ ye a belé ábimm mbwínánn dí. ¹¹Ma dzó mína ná abwiññ bot dá ye só é vóm nlódzóp wá kwíñ ya é vóm wá dzím, bé kéñ tɔbɔ ósí bábe Abraam, Isaak ya Jakob, édzwée ngómán ye á dzóp; ¹²ve bwán béye édzwée ngómán bá ye bɔ wea átán á edwá dzíbi été; ó wéñ éñe nyóonn wá ye bɔ ya álaran mesoŋŋ.”

¹³Ané Yesus a ngá dzó kaba te ná,

“Kéŋ; ámvála o bwíni, é bɔ́ge wa néa.”

Éde mbɔ biséññ a ngá tɔbɔ mvwaá áwola te ébyen.

Yesus aa séñ Pedro nkiá

¹⁴Niané Yesus a ngá sian é ndá Pedro, éde a ngá koan ya nkiá Pedro eé wók avép, a bóo éncɔŋŋ. ¹⁵Ané Yesus a ngá nama ní wéá, éde avép é ngá mana ní; ané a ngá tébe, á nga belan ya ní.

Yesus aa séñ abwiññ mikúkwann

¹⁶Niané ngɔgɔ e ngá kwíñ, ané bé ngá sɔ́ ya ní é bot bé mbé bé belé bembéa misísim ó ñúu; éde a ngá vea myɔ́ ya éfíá deñ, á nga séñ é bot bése bé ngá kwan, ¹⁷ná édí nkúlu medzó Esaía a ngá dzó é dzálában, éyɔŋ a ngá dzó ná,

“Émyen a ngá ñɔŋ ateák dea, a бага fe ákwann dea.”

Mfá ábee

¹⁸Niané Yesus a ngá yén ná nkuna bot ó nga boman yaá ní, éde a ngá mánan ná bé ke á nsá mbɔ́ɔ. ¹⁹Ané nyágale metsiŋŋ enziŋ a ngá yit ní bebeñ, éde a ngá dzó ní ná,

“Á Nyágale, ma ye wa bee é vóm áse wa ye ke.”

²⁰Éde Yesus a ngá yalan ya ní ná,

“Mvaá é belé mifuu, anwann ye á dzóp dá mumá; ve é Mwán Mot éé belé é vóm a ne bwíi nló.”

²¹Ve nyága mfé ye béyága beñ ní a ngá dzó ní ná,

“Á Ntí, líkge ma ná me tára ke dzep tará.”

²²Éde Yesus a ngá yalan ya ní ná,

“Beegé ma, líkge ná mibim mí dzep míbim myeba.”

Yesus aa báma okos

²³Éde niané Yesus a ngá daŋ á byéa été, béyága beñ bá bé bee fe ní. ²⁴Véa éñe, bora okos ó ngá lot á máŋ été, mikebá myá mí ngá níŋ byea, ve Yesus ní a mbé a bóo óyó. ²⁵Éde beyága bé ngá ke ní suk óyó, béé dzó ní ná,

“Á Ntí, korogé bía, bí nga dzán yaá!”
 26 Ané a ngá dzó bó ná,
 “Á é bot bé belé mbwínánn avítsan, amú dzé míní ne ayeña?”
 Éde a ngá tébe, a báma bivúŋ ya máŋ, ané ásesé a ngá bíra tɔbo
 mvwaá. 27 Ané bot bé ngá ku mevoó, bé nga dzó ná,
 “Nzá amvála mot dí, ná atwaa bivúŋ ya máŋ byá byá wók fe ní?”

É bot bé mbé bé belé bembéa misísim á Gadara

28 Niané a ngá sian á nsá mbóó, é sí bot béye á Gadara, ané bot bé beañ
 bé ngá nzu toban ya ní, bé belé bembéa misísim ó ñúu, béé só mésonj été,
 bé mbé ededea bibibiñ, akekwiñ ná mot enziŋ éé mbé fe lot nzenn te.

29 Ané bé ngá yón, béé dzó ná,

“Á é Mwán Nzamá, nzá dzam bí belé bíabe mína? Ye o só yaá ó vá ná
 wa ndágle bía kaa ná tám é kwíñ yaá?”

30 Édɔ ná, nkuna bengwiññ ó mbé bó oyaáp ó véa, weé dzi; 31 ané
 bembéa misísim mí ngá dzaa ní engóngóó, myeé dzó ná,

“Ngé wa tsílán ya bía, lómŋe bía ébe nkuna bengwiññ.”

32 Ané a ngá dzó myo ná,

“Kenján!”

Éde mí ngá kwíñ, mí kéñ níi bengwiññ ó ñúu, véa nkuna bengwiññ
 ngúrú ó ngá sigi mbíí á nkoó ásí ó máŋ, ané ó ngá mana wú méndzimm été.

33 Ve, é bot bé ngá baale bengwiññ béte, bé ngá mana túp; éde bé ngá
 ke á kísoan bé nga kat bot fwéñ mam méte, ya édí é bot bé mbé bé belé
 bembéa misísim. 34 Ané kísoan áse e ngá ke koan ya Yesus; éde niané bé
 ngá yén ní, bé nga dzaa ní engóngóó ná á kólo áfóo sí deba.

Yesus aa señ mbóbók

9 1 Niané Yesus a ngá dan á byéa été, éde a ngá ke á nsá máŋ áyát, ané
 a ngá sian é kísoan deñ émyen. 2 Véa, bé só ya ní ya mbóbók ó bóo á
 mwann enɔŋj été; Yesus eé yén mbwínánn weba, ané a ngá dzó mbóbók
 te ná,

“Á móŋŋ, sánŋe! Mísémm mywe mí ntóó wa ndzámánn.”

3 Éde véa beyágale métsiŋŋ benziŋ bé nga dzó bébyen ya bébyen ná, “É
 mot ní aa byana Nzamá.” 4 Yesus, eé yem átémŋa deba, ané a ngá dzó ná,

“Amú dzé mína tém bikúkwát á mílém myenan été? 5 Amú ná, dzé dá
 dan ya ebúbú ye ádzó; ye ná, ‘Mísémm mywe mí ntóó wa ndzámánn;’
 ye ná, ‘Tébegé, o wulu?’ 6 Ve, á mfá ye ná míní yem ná é Mwán Mot a
 belé nguu é sí ní mfá ádzáma mísémm.” Ané a ngá dzó mbóbók te ná,
 “Tébegé, o twáa é mwann enɔŋŋ we, o kéñ fe é ndá dzwe.”

7 Éde mot te a ngá tébe, a kéñ fe é ndá dzeñ. 8 Niané nkuna bot ó ngá
 yén dɔ, ané bé ngá kɔ wɔŋŋ, bé nga vé Nzamá dúmá, ná a vé yaá bot
 amvála nguu te.

Yesus aa lwée Mateo

⁹Éde éyɔŋ Yesus a ngá kólo ó véa, ané a ngá yén mot enziŋ a tɔ́ eyola ná Mateo, a tɔ́ ósí é ndá biséññ bá yáán mfóŋsí. Éde a ngá dzó ñí ná, “Beegé ma!” Ané a ngá tébe, a bee ní.

¹⁰Éde a ngá bɔ ná, Yesus a tɔ́ ó téble á ndá; véa, abwiññ beñɔŋ mfóŋsí bábe bebo misémm bé ngá sian bé tɔbo fe ó téble bábe Yesus ya báyága beñ. ¹¹Éde, éyɔŋ befariseo bé ngá yén dɔ, ané bé ngá síli báyága beñ ná, “Amú dzé Nyágale wenan aa dzí bábe beñɔŋ mfóŋsí ya bebo misémm?”

¹²Ve, Yesus ní eé wók dɔ, éde a ngá dzó bɔ ná, “É bot bé ne mvwaá bãá yi dókira, fáve ébá bé ne mikúkwann. ¹³Ve, keŋán, míní fas fe é dzam dá yíli ná, ‘Ma kómo nyénánn engóngóó, se metúnŋa.’ Amú ná meé ndzí nzu álwée benzósoó bé bot, fáve bebo misémm.”

Bá síli á mfá fúlú ye áki bidzí

¹⁴Éde véa báyága Juan bé ngá yit Yesus bebeñ, béé síli ñí ná, “Amú dzé bía ya fe befariseo, bía lot métám méye áki bidzí abwiññ bíyɔŋ, ve, báyága bwe bá bãá lot métám méye áki bidzí?”

¹⁵Ané Yesus a ngá yalan ya bɔ ná,

“Ye é mot aa lúkgan bemwíññ bé ne tɔbo ya meyep éyɔŋ a ngén a tɔ́ bábe bɔ? Ve melú má nzu, éyɔŋ é mot aa lúkgan aa ye bɔ kólo été, véa bá ye lot métám méye áki bidzí.

¹⁶Mot enziŋ áá kík abeét étóp é ne mfefeñ a kéñ dɔ vé á nnomm étóp; amú ná abeét dá ye líni étóp te, véa avéŋŋ dá ye súgan ábo abé.

¹⁷Mot enziŋ ñí áá swii ki é vino a ne mfefeñ méndák bikop bí tsít mé ne miyomm été, amú ná ngé néa, méndák méte má ye bólo, vino a mana kúbu ósí, méndák má mé mana fe wú ntuk; ve bá swii é vino a ne mfefeñ méndák bikop bí tsít mé ne mifefeñ été, véa byém bíte bí beañ byá ye yem tɔbo.”

Nkúkwann miningá ya fe Yairo ngwan dzeñ

¹⁸Ntéññ Yesus a ngá dzó bɔ mam méte, véa, ntébosú enziŋ ye á sinagoga a ngá sɔ, éde a ngá nzu ñí kútbe mébo ó sí, eé dzó ná,

“Ngwan dzam é ndem wú! Ve, nzá ñí o bere é wéá we, ané aa ye niŋ.”

¹⁹Ané Yesus a ngá tébe, á ŋga bee ní bábe báyága beñ.

²⁰Véa, miningá enziŋ a mbé nkúkwann, ná mekií má kwíñ ñí ábum tán awóm mibú ya mibú mí beañ a ngá sian ñí á mvús, ané a ngá nama ñí afaáp étóp, ²¹amú a ngá dzó á nlém weñ été ná, “Ngé me tugá fá ñí nama étóp deñ, ma ye tɔbo mvwaá.” ²²Ve Yesus, a ngá veŋan, a yén ñí, éde a ngá dzó ñí ná,

“Á mwann miningá, biñŋe nguú, mbwínánn we ó nii yaá wa!”

Atéé ye áwola te miningá te a ngá tɔbo mvwaá.

²³Éde, éyɔŋ Yesus a ngá sian é ndá ntébosú te, a yén é bot bé ngá lɔŋ metɔŋ ya nkuna bot, béé bɔ nzɔɔ, ²⁴ané a ngá dzó bɔ ná,

“Kólogán! Amú ná é mwann miningá ní a sés nwúán, fáve ná a bóo óyó.”

Éde bé ngá kpógo ní. ²⁵Ve niané bé ngá kúlu bot átán, a níi, éde a ngá biñ ní wéá; ané mwann miningá te a ngá tébe. ²⁶Ané fwéñ te e ngá mana boman áberŋ sí te áse.

Yesus aa séñ ndzíndzím mí beañ

²⁷Éyɔŋ Yesus a ngá kólo vóm te, midzíndzím mí beañ mí ŋga bee ní, myeé yón ná,

Á é Mwán David, yénŋe bía engóngɔ́!

²⁸Éde niané a ngá sian á ndá, midzíndzím mí ŋga yit ní bebeñ, ané Yesus a ngá dzó bɔ ná,

“Ye mína bwíni ná me ne bɔ dzam te?”

Ané bé ngá yalan ná, “Áá, á Ntí.”

²⁹Véa éñe, a ngá nama bɔ mís eé dzó ná,

“Eé bɔ́ge mína ané mbwínánn wenan ó ne.”

³⁰Éde mís mé ngá yóŋbe bɔ. Ané Yesus a ngá bíra bɔ báma ná,

“Tɔbɔgán nkée ná mot enziŋ a táa dɔ yem.”

³¹Ve niané bá bé ngá kwíñ átán, bé ŋga mana ñeŋ éwógá deñ áberŋ sí te áse.

Yesus aa séñ mvúm vúk

³²Éde eyɔŋ bé ngá kólo, véa, bé ngá sɔ́ ya ní ya mvúm vúk ó belé mbéa nsísim ó níuu. ³³Niané a ngá tsílán ya mbéa nsísim, éde mvúm vúk te ó ngá kɔ́bɔ; ané mikuna mí bot mí ngá ku avoo, bé ŋga dzó ná,

“Báá bé tára yén ámvála dzam dí Israel.”

³⁴Ve befariseo, bá bé ngá dzó ná,

“Aa tsílán bembéa misísim ya ndzwée bembéa misísim.”

Ábira yoo bidzí

³⁵Éde Yesus a ngá ke aa boman bekísoan bése ya meá, eé yágale bésinagoga beba éte, eé kat mbamba fwéñ ye édzwée ngómán Nzamá, eé séñ fe akwann áse ya mitéñ míse. ³⁶Éde éyɔŋ a ngá yén mikuna mí bot, ané a ngá yén bɔ engóngɔ́, amú ná bé mbé bé belé bindáglé ya nlamann amvála ané mítómá mí ne kaa mbaale. ³⁷Éde a ngá dzó béyága beñ ná,

“Bébélá biwólo bidzí bí ntɔ́ abwiññ, ve bebo biséññ bá bé ne avítsaŋ.” ³⁸Édo ná, dzaagán Ntí a ne ya biwólo bidzí, ná á lóm bebo biséññ ná bé ñɔŋ bidzí byeñ.

Yesus aa tɔ́p baapostol awóm ya bé beañ

10 ¹Éde a ngá lwée béyága beñ awóm á yá bé beañ ná bé ke ébe éñe, ané a ngá vé bɔ ŋguu ye ádzwée ébe misísim mí mvin; ná bé tsílán ya myɔ, béé séñ akwann áse ya mitéñ míse.

² Vea, bíyola baapostol awóm ya bé beañ bí ne ná: Ósúa, Simón, éñe fe bé ngá lwée ná Pedro bá mwanñan Andrés; Jakobo éñi Zebedeo, mwanñan Juan; ³ Felipe, Bartolomé, Tomás, Mateo ñongmfónsi; Jakobo, éñi Alfeo; Tadeo, ⁴ Simón mwann Kananita, ya Judas Iskariote, éñi a ngá kuan fe Yesus.

Yesus aa lóm baapostol

⁵ É bot awóm ya bé beañ bá, ébó Yesus a ngá lóm, eé manan bó, eé dzó ná,

“Míní taa ke ébe bot béye meyoñ mefé ngé ki áñí kisoan enziñ ye á Samaria, ⁶ ve, éñe keñán ébe mítómá mí ngá dzími áyoñ Israel. ⁷ Éde keñán, katgán fwéñ ná, édzwée ngómán ye á dzóp é ntóó bebeñ. ⁸ Séññán mikúkwann, wómoñán mibim, séññán mizénzamm, tsílágán ya bembéa misísim; míní ngá ñoñ dás, váán fe dás. ⁹ Míní taa ñoñ moann, ngé koñ, ngé ki ngoós á mífák myenan été; ¹⁰ ngé ki mfák ékena, míní taa ñoñ bíwómán bí beañ, ngé ki mengop, ngé ki ntúmm.

Amú ná mbo biséññ aa yian ya bídzí byeñ. ¹¹ Ve, é kisoan áse ngé dzeá mína ye ñíi, túgán dága nzá a ne mot ngañ vóm te, tóbogán ó véa akekwiñ ané mína kólo. ¹² Niané mína ñíi á ndá váán mbóló. ¹³ Éde, ngé ndá te da yian ya do, é mvwaá denan e tóbó ndá te; ve ngé dáá yian ya do, mvwaá e búlán ébe mína bébyen. ¹⁴ Éde fe, é mot áse aa ye bo kaa mína áñoñ ngé ki áwók bífíá byenan, kologán ndá te, ya fe kisoan te, míní sas mbúlgé mébo menan. ¹⁵ Ma dzó mína bébélá ná, ébe mos ye á nkíkgán misañ, ákira sí ye á Sodoma ya Gomora dá ye bo mvéañ ádañ edí kisoan te.”

Á mfá midzuúk

¹⁶ “Dággán, ma lóm mína ané mítómá énzénzan bibyó été; éde ná, tóbogán mikée ané beño ya mikeññ ané abeññ. ¹⁷ Ve, tóbogán ya bot nkée, amú ná bá ye mína kee bíkóánn bá kík medzó, bá ye fe mína bíra yít bésinagoga beba été; ¹⁸ ya akála dam bá ye ke ya mína atwaa ébe bengóvina ya bekéza, ya fe ébe bot béye meyoñ mefé, ná míní vé bó ngañiá. ¹⁹ Ve, éyoñ bá ye mína kee, milém mí taa mína ku ábum á mfá é dzam mína ye dzó, ngé ki ámvála mína ye do dzó; amú ná tám te ébyen, bá ye mína vé é dzam mína yian dzó. ²⁰ Amú ná se mína mína kóbo, fáve ná Nsísim Ésusá wenan éwo wá kóbo ébe mína.

²¹ Mwanñan aa ye kee mwanñan ná á wú, éséá ñí a mwán; bwán bá ye ke beéséá á ngamm áyát, bé nga bo ná bé ywiñ bó. ²² Bot bése bá ye mína víni akála éyola dam, ve é mot aa ye nzomo akekwiñ asúgánn, éñe aa ye tóbó koroban. ²³ Ve, éyoñ bá dzéñ mína así é kisoan ñí, túpgán mbíi éñi fós; amú má dzó mína bébélá ná mínáa ye

mana tóban bekísoan bése béye Israel amvála enziḡ, kaa ná e Mwán Mot á só.

²⁴Nyága áá daḡ nyágale; oloá wá wáá daḡ ki mása. ²⁵Nyága á yénḡe mvéáñ ná á bɔ ané é nyágale weñ; oloá fe ané é mása weñ. Ngé baá lwéé myenn ndá ná Beelzebú, ntéññ avé bot béye é ndá dzeñ!”

Ákóbɔ kaa ákɔ wɔḡḡ

²⁶“Édo ná, míní taa bɔ kɔ wɔḡḡ; amú ná dzam enziḡ é sés ná é búru áyóp ná báá ye dɔ kúlán, ngé ki nswalann ná báá ye dɔ yem. ²⁷É dzam ma dzó mína ó dzíbi ósí, kóbɔgán dɔ éyéá été; é dzam mína wók bíswaáswaá, kóbɔgán dɔ mídzíí mí ndá áyóp. ²⁸Míní taa kɔ é bot bá ywíñ núu wɔḡḡ, ve bé sés ywíñ nsísim; ve déá, dá daḡ ya mvéáñ ná míní kɔ wɔḡḡ éñí a ne bɔ ná nsísim ya núu bí ke dzáḡ ébéññ ndúán.

²⁹Nde báá kuan bwann bé anwann bé beáñ furá fɔ́? Ve, mbóó enziḡ ye été ñí áá ku ósí, kaa ná É́súá wenan ñí aa yébe dɔ. ³⁰Ve, mína atwaa míkɔ mí esíí myenan míye nló míse, myá mí ne nlánán. ³¹Édo ná, míní taa kɔ wɔḡḡ; míní ne ya eban abwiññ álot bwann bé anwann.”

Ámem Yesus á bot été

³²“Édo ná, é mot áse aa ye ma mem á bot été, ma ma ye fe ñí mem ébe ású é Tará a ne á dzóp été. ³³Ve, é mot aa ye ma kat á bot été, ma ma ye fe ñí kat ébe ású é Tará a ne á dzóp été.”

Yesus aa kána bot

³⁴“Míní taa tém ná me sɔ yaá vé mvwaá é sí ñí; meé ndzí nzu vé mvwaá, fáve nzwaokenḡ. ³⁵Amú ná me sɔ yaá vé nkanann énzénzaḡ mot bá éséá, mwann miningá bá ñiá, mbóm bá nkiá; ³⁶Éde, é bot bá síḡ mot bá ye bɔ bot béye é mvɔḡ bot dzeñ émyen.

³⁷É mot aa dziḡ éséá ngé ki ñiá álot ma, a sés bɔ é mot wɔm; é mot aa dziḡ é mwán fám weñ, ngé ki é mwán miningá weñ álot ma, a sés bɔ é mot wɔm. ³⁸Éñí ñí a bɔ kaa ábaga é krús deñ, a bee fe ma, a sés bɔ é mot wɔm. ³⁹É mot aa kam ya éniḡ dzeñ, aa ye dɔ dzímle, éñí ñí aa dzímle éniḡ dzeñ, ákála dam, aa ye kam ya dɔ.”

Meyáán

⁴⁰“É mot aa ñɔḡ mína, aa ñɔḡ fe ma; é mot ñí aa ñɔḡ ma, aa ñɔḡ é mot a ngá lóm ma. ⁴¹É mot aa ñɔḡ nkúlu medzó; amú ná a ne nkúlu medzó, aa ye fe ñɔḡ máán mé nkúlu medzó; éñí ñí aa ñɔḡ nzósoó mot amú ná a ne nzósoó mot, aa ye fe ñɔḡ máán mé nzósoó mot.

⁴²Éde, é mot áse aa ye vé mᵒᶦᶦ mbᵒᵒ ye é bᵒᶦᶦ bá é kᵒᶦ mendzím̄m é ne avweñ ná áñú, ébe ya éyola nyága; ma dzó mína bébélá ná, mot te áá ye dzímle é máán meñ.”

Mílómán Juan ndubot

11 ¹A ngá bᵒ ná, niané Yesus a ngá mana vé báyága awóm ya bé beañ beñ meyágalé, éde a ngá kólo ó véa, mfá áke aa yágale ya ákat mbamba fwéñ békísoan beba.

²Ve Juan, a tᵒᵒ á mbok, niané a ngá wók míᵒᵒann Kristo, éde a ngá lóm báyága beñ, ³ná bé ke ñí síli ná, “Ye wa o ne é mot aa yian só, ye ná bía bera yana mot mfé?”

⁴Éde, Yesus a ngá yalan ya bᵒ ná, “Keᶦán, míní kat Juan é mam mína wók ya áyén. ⁵Midzínzím̄m myá yén, mibóbók myá wulu, mizénzamm myá tᵒᵒ mvwaá, mindwándwá myá wók, mibim myá wómo, bá kat biᶦgᵒᶦᶦᶦᶦᶦ bí bot mbamba fwéñ. ⁶Éde mvᵒmm ya é mot a bᵒ kaa ákᵒᵒ obaá ákála dam.”

⁷Éde, éyᵒᶦ bot béte bé ngá ke, ané Yesus a ngá tára ná aa kᵒᵒᵒ ya mikuna mí bot mfá Juan, ná,

“Dzé míní ngá ke yén éyáᶦᶦ été? Ye ékoók dá sukban ya evúᶦ?

⁸Dzé míní ngá ke yén? Ye é mot a бага mbamba bitᵒᵒ? Dággán, é bot bá bwát mbamba bitᵒᵒ bá tᵒᵒ méndá bekéza. ⁹Ve, dzé fá míní ngá ke yén? Nkúlu medzó enziᶦ ngeá? Bébéla, ma dzó mína ná éñí a dan nkúlu medzó. ¹⁰Mot te éñe mitsili myá dzó ya ñí ná,

‘Dággé, ma lóm nkat fwéñ wᵒm ébe ású dwe,
éñe aa ye wa tébe ósú ná aa kom wa nzenn.’

¹¹Ma dzó mína bébélá ná ébe ábím̄m bot é byála yaá ébe biningá, mot áá bé byála été ná aa lot Juan Ndubot; ve, éñí a dan ya avítsan édzwée ngᵒmán ye á dzᵒᵒ aa lot ñí.

¹²Éde, atée ye melú Juan Ndubot akekwiñ áwola dí, édzwée ngᵒmán ye á dzᵒᵒ dá ke ósú ya nguu, éde mingungúú fe myá biñ dᵒ.

¹³Amú ná bekúlu medzó bése ya nkᵒᵒ métsiᶦᶦ bé ngá kúlu medzó akekwiñ é tám Juan. ¹⁴Éde ngé mína kómo yébe é dzam dí, Juan te éñe a ne Elías a mbé ná a nkún só. ¹⁵É mot a belé melᵒ méye áwók, á wókge.

¹⁶Ve, ma ye kanan ya myee bot wí ya dzé? Wá fonan ya é bᵒᶦᶦ bá tᵒᵒᵒ á bora míseᶦ bé ᶦᶦa yónán ya ébá bevᵒᵒ, ná,

¹⁷‘Bí lᵒᶦ yaá mína tᵒᶦ,
ve mína kaa ádzém!
Bí yee yaá mína byeá bí eywiññ,

ve mína kaa áyi.’

¹⁸Amú ná Juan a ngá só, éñe kaa ádzí, ngé ki añú; ve bé ngá dzó ná, ‘A belé mbéa nsísim ó ñúu.’ ¹⁹É Mwán Mot ñí a só yaá fe, éñí aa dzí ya ñú; ve, bá dzó ná, ‘Dággán, a ne ndzí bidzí a ne fe ñúvino, mvwíññ beñɔŋ mfóŋsí ya bebo misémm.’ Éde mibɔann émyɔ myá lére ná kén édo ñí.”

Ngwáa ya békísoan bé ne kaa ádzoban

²⁰Ané, ñí a ngá tára ná aa vé mbámm békísoan a ngá dan bo biyágán bí mam byeñ, amú ná béé ndzí dzoban ya misémm.

²¹“Á Korasin, ngwáa ya wa! Á Betsaida, ngwáa ya wa! Biyágán bí mam byá ɔɔban ébe mína, ngé bé bo fá byɔ á Tiro ya Sidón, ngé é ntɔɔ abwiññ tám avé baá dzoban ya misémm, béé bwát meyep ya áwóbán ásuúp. ²²Édo fá, ma dzó mína ná, é mos bá ye kík misaŋ, ákira Sidón ya Tiro dá ye bo mvéáñ álot ákira denan.

²³Á wa Kapernaúm, ye bá ye wa bére akekwiñ a dzóp? Bá ye wa sili akekwiñ á sí békónn! Amú ná biyágán bí mam byá ɔɔban ébe wa, ngé bé bo byɔ á Sodoma, ngé a ngén anzukwiñ é mos wí. ²⁴Ve deá, ma dzó mína ná é mos bá ye kík misaŋ, ákira é sí Sodoma dá ye bo mvéáñ álot ákira dwe.”

Nzaán awaabé

²⁵Tám te Yesus eé kɔɔbo, éde a ngá dzó ná,

“Ma vé wá akíba á Tará, Ntí ye á dzóp ya sí, amú ná o swala yaá bebelé kén ya mifefák é mam má, ve o lére yaá mɔ bwán. ²⁶Áá, á Tará, éñe fá waá yén do mvéáñ néa ébe ású dwe.

²⁷Tará a kee yaá ma mam mése; éde mot enziŋ áá yem Mwán, fáve Éséá, mot enziŋ áá yem ki Éséá, fáve Mwán, ya éñí Mwán émyen a kómo ñí lére.

²⁸Nzaán ébe ma mína bésesé mína é bot míní ne mivwatán, ya midzálánn, ma ma ye mína vé awaabé. ²⁹Baggán mbaga wɔm míní yága fe ébe ma, ma fá me ne evwévwé mot ya nsilann nlém ósí, véa mína ye koan ya áwaabé biniŋ byenan. ³⁰Amú ná éséññ dam é ne ebúbú, mbaga wɔm wá ó ne fe ovovos.”

É mos Sátará

12 ¹Tám te Yesus a ngá lot méfúp été é mos Sátará, béyága beñ bá bé ŋga wók nzeñ. Ané bé ngá tára ná bá teñ mebáma, bé ŋga dzí. ²Niané befariseo bé ngá yén do, éde bé ngá dzó ñí ná, “Dággé ná, béyága bwe bá bo é dzam atsiŋŋ dáá yébe ná bé bo é mos Sátará.” ³Ve, ñí a ngá dzó bó ná,

“Ye ná mínää bé lánj é dzam David a ngá ɓɔ, éyɔŋ bábe é bot bá bé bɔ bé mbé bé ngá wók nzeñ. ⁴Amvála a ngá ñíí é ndá Nzamá été, bé nga dzí mífémm mí ne ya ntélán mam áyát, é tɔɔ ná atsiŋŋ dáá yébe ná bé dzí, fáve befára etámm; éñe ya é bot bábe bɔ bé mbé? ⁵Ngé ki ná, ye mínää bé lánj nkoɔ métsiŋŋ été ná é mos Satará, befára á templo été bá señ, ve bé lígi kaa bidzo? ⁶Ve, ma dzó mína ná éñí aa danj templo a ne ó vá. ⁷Ve, ngé míní yem é dzam dá yíli dí, ná, ‘Ma kómo nyénánn engóngóó, se metúnŋa’, ngé mínää vé é bot bé ne kaa bidzo meku. ⁸Amú ná é Mwán Mot a ne ndzwée ye é mos Satará.”

Yesus aa señ nkúkwann é mos Satará

⁹Niané a ngá kólo ó véa, éde a ngá ñíí á sinagoga weba été. ¹⁰Ané, mot enziŋ a mbé ó véa a belé nkát enam. Éde, á mfá ye ná bé belé é dzam bá sómán ya dɔ Yesus, ané bé ngá síli Yesus ná,

“Ye atsiŋŋ dá yébe ná bé señ mot é mos Satará?”

¹¹Ve, ñíí a ngá yalan ya bɔ ná, “Mot mbé ye ébe mína a ne ɓɔ ná, ngé a belé ntómá mbóó, ngé ntómá te ó kpéñ ní ébéññ é mos Satará, ñíí a lík wó kaa wó ábiñ ávea wó? ¹²Ye ná mot binam ñíí aa danj fá ya eban álot ntómá? Dzam te dɔ, bá yian yébe ná bé ɓɔ mvéañ é mos Satará.”

¹³Ané a ngá dzó mot te ná,

“Sámŋe énam dwe!”

Éde a ngá sám dɔ, ané é ngá lígi ní mvwaá ané édí evóó. ¹⁴Ve, niané befariseo bé ngá kwíñ átán, éde bé ngá ɓɔ eswaá, á mfá ye ná bé ywíñ ñíí.

¹⁵Ve Yesus, eé yem dɔ, ané a ngá kólo ó véa, abwiññ bot dá é nga bee ñíí, éde á ngá ke aa señ bɔ bésesé. ¹⁶Ané, a ngá báma bɔ ná bé taa ɓɔ ná bé yem ñíí; ¹⁷á mfá ye ná é dzam nkúlu medzó Esaía a ngá kóɓɔ é dzálában, ná,

¹⁸ “Dággán ná, mɓɔ biséññ wɔm, éñe me tóp yaá;

ndzindziŋŋ wɔm, éñe nlém wɔm wá sán ya níí.

Ma ye ñíí vé Nsísim wɔm,

ané, aa ye kat meyɔŋ mefé nkíkgán misaŋ.

¹⁹ Áá ye dwaan ya bot, ngé ki áyón;

mot enziŋ áá ye ki wók é kíŋŋ deñ míseŋ.

²⁰ Áá ye búk ékoók é ne mfítán;

ngé ki ádzím nsiŋa wa kwíñ otsírá,

akekwíñ ané aa ɓɔ ná nkíkgán misaŋ ó ñɔŋ ndañán.

²¹ Meyɔŋ mefé má ye tɔɓɔ ya mebúnn éyola deñ.”

Bá sómán Yesus

²² Ó mvús véa, éñe bé ngá sɔ ya ñíí ya mot a belé mbéa nsísim ó ñúu a tɔɔ fe ndzím̄m ya mvúk, ané a ngá señ ñíí, akekwíñ ná mvúk te ó nga kóɓɔ

ya áyén. ²³Éde mikuna mí bot míse mí ngá vonbe, mií dzó ná, “Ye ná se é Mwán David éñe ní?”

²⁴Ve, niané befariseo bé ngá wók do, ané bé ngá dzó ná, “É mot ní aa tsílán ya bembéa misísim fáve ya é nguu Beelzebú, ndzwée bembéa misísim.”

²⁵Ve Yesus, ní eé yem átémña deba, éde a ngá dzó bó ná,

“Édzwée ngómán ése ébyen dá kánan énzénzanj dá dzánj; é kísoan áse, ngé ki é ndá bot da da kánan ki énzénzanj, dáa lajan ayaáp.

²⁶Éde, ngé Sátan aa tsílán ya Sátan émyen a ne nkapbann énzénzanj; éde ná, amvála avé édzwée ngómán deñ é ne lajan ayaáp? ²⁷Éde, ngé ma tsílán ya bembéa misísim ya é nguu Beelzebú, báyaga benan bá bá tsílán ya éñi nzá? Édo ná, ébó bá ye bo békík misanj benan.

²⁸Ve, ngé ma tsílán ya bembéa misísim ya é nguu Nsísim Nzamá, dá yíli ná édzwée ngómán Nzamá é sian yaá ébe mína.

²⁹Éde, nzá amvála mot a ne níi é ndá ngunguú mot, á nja twáa fe ní byém, ngé kaa ná á tára ní áká? Véa, á ntóó ní twáa byém á ndá.

³⁰Éñi bí ní bí sés ngamm, a ne ma á ngamm áyát; éñi ní áá kóan ki bí ní, aa myean.

³¹Amvála te édo, ma dzó mína ná, bá ye dzwii bot nsémm óse ya nkóbo abyann óse; ve, é mot aa kóbo Nsísim nkóbo abyann, báa ye ní dzwii. ³²Éde, é mot áse ya éfiá deñ a tóó é Mwán Mot á ngamm áyát, bá ye ní dzwii; ve éñi ya éfiá deñ a tóó Mfúfúp Nsísim á ngamm áyát, báa ye ní dzwii, ané é tám ní, ané éñi é nkún só.”

Bá yem elé ya ébumá deñ

³³“Ngé elé é ne mvéáñ; véa, ébumá deñ dá ye bo mvéáñ; ngé elé é ne ki abé; véa, ébumá deñ dá dá ye fe bo abé; amú ná bá yem elé ya ebumá. ³⁴Áyónj befeñ! Míni tóó mbéa bé bot, míni ne kóbo mbamba bé mam á yá? Amú ná é dzam dá dzéñ mot á nlém, édo anu dá kóbo.

³⁵Éde mbamba mot aa vea ntam ó ne mvéáñ ébe mbamba nlém weñ été; mbéa mot ní aa vea é dzam é ne abé ébe mbéa nlém weñ été.

³⁶Ve, ma dzó mína ná, mos ye á nkíkgán misanj, bá ye síli bot bése eyalann ébe é nzeze éfiá ése aa kwíñ bó ánu. ³⁷Amú ná bá ye wa yén nzósoó akála bífiá bywe, bá ye fe wa vé meku akála bífiá bywe.”

Bá dzaa Yesus mendem

³⁸Véa, befariseo benziñ bábe beyágale métsiñj benziñ bé ngá yalan ya ní ná,

“Á Nyágale, bí kómo yén ndem enziñ á mfá we.”

³⁹Ve, ní a ngá dzó bó ná,

“Mbéa myee bot ya bebo medzián bá dzaa ndem! Éde, báa ye bó lére ndem enziñ fé; fáve é ndem Jonás nkúlu medzó. ⁴⁰Amú ná

amvála ané Jonás a ngá tɔbɔ ábum bora kwaás éte táŋ melú mé léa ya fe mos mí léa, amvála te fe é Mwán Mot ní aa ye tɔbɔ á nlem sí éte táŋ melú mé léa ya fe mos mí léa. ⁴¹Éde, bot béye á Nínive bá ye tébe bábe myee bot wí á nkíkgán misaŋ, bá ye wɔ vé meku, amú ná bot béye á Nínive bá dzoban ya é nkatann fwéñ Jonás; ve, yénŋán ná éñí aa daŋ Jonás ní a ne ó vá. ⁴²Ya fe, kéza miningá ye á Sabá aa ye tébe á nkíkgán misaŋ bábe bot béye myee bot wí, aa ye wɔ vé meku; amú ná a ngá sɔ ó susuga sí, ná aa nzu wók é kén Salomón, ve yénŋán ná éñí aa daŋ Salomón ní a ne ó vá.”

Nsísim mvin wá búlán

⁴³“Niané nsísim mvin wá kólo mot ó ñúu, wá ke wá wulu mévóm mé ne mikót, weé dzéŋ awaabé, ve kaa ákoan ya dɔ. ⁴⁴Véa, wá dzó ná, ‘Ma ye búlán é ndá dzam me ngá kólo.’ Éde, niané wá sian ó koan ya dɔ mvwéñánn ya nkomann, ve ó koan ya dɔ ekpékpéññ. ⁴⁵Véa, wá ke ñɔŋ mísísim mifé zangbéa ná myá daŋ éwí te ya abé, misísim míte mí ñí, mí tɔbɔ fe ó véa; éde étɔɔ mot te, dá ye súgan bɔ abé álot ómvús. Éñe fe dá dá ye bɔ néa ya myee bot wí.”

⁴⁶Ákoan ná a ngén aa kɔbɔ ya nkuna bot, véa ñíá ya bɔbéñaŋ, bá bé mbé bé téle átán ná bá kómo kɔbɔ ya ní. ⁴⁷Éde mot enziŋ a ngá dzó ní ná, “Ñuá ya bɔbéñɔŋ bé téle átán, ná bá kómo kɔbɔ ya wa.”

⁴⁸Ve, eé yalan ya é mot a ngá kat ní dɔ, ané a ngá dzó ná, “Nzá a ne naná, benzá ki bé ne bɔbédzaŋ?”

⁴⁹Éde a ngá lére wéá ébe béyága beñ, ané a ngá dzó ná, “Dággán, ébá ébɔ bé ne naná ya bɔbédzaŋ! ⁵⁰Amú ná é mot áse a bɔ nkómánn é Tará a ne á dzóp éte, mot te éñe a ne mwadzaŋ, kéá dzam, ya naná.”

É nganán mbeñ mvɔŋ

13 ¹Éde mos te Yesus a ngá kólo á ndá a kéñ tɔbɔ á nsá máŋ. ²Ané abwiññ bot é ngá ke koan ya ní, éde a ngá daŋ á byeá a tɔbɔ éte; nkuna bot óse wá ó mbé ó téle á nsá máŋ. ³Éde a ngá kɔbɔ bɔ abwiññ mam ya manganán, eé dzó ná,

“Béágán! Mbeñ mvɔŋ a ngá ke beñ mvɔŋ. ⁴Véa, eé beñ, abímm mvɔŋ enziŋ é ngá ku á nzenn áyóp, éde anwann é ngá sɔ, é mana dɔ dzi. ⁵Abímm avɔɔ dá é ngá ku mékwá éte, é vóm sí dēé mbé abwiññ; ané e ngá dzíga féa, amú ná sí e mbé avítsaŋ. ⁶Ve, niané nlódzóp ó ngá kwíñ, éde é ngá wúlán; ya amú kaa ábelé midzi, ané é ngá kót. ⁷Ve abímm avɔɔ dá é ngá ku miséé éte; ané miséé mí ngá vém, mí ŋga vé dɔ abúk. ⁸Ve abímm avɔɔ dá é ngá ku á mbamba sí; éde e ngá wúm bibumá, éñí ntet bibumá, éñí fɔɔ bibumá mewóm mé saman, éñí fɔɔ da bibumá mewóm mé léa. ⁹É mot a belé meló, á wókge.

Amú dzé menganán

¹⁰Éde, beyága bé ngá yit ní bebeñ, bé nga síli ní ná, “Amú dzé wa kóbo ya bó ya menganán?” ¹¹Éde a ngá yalan, eé dzó ná,

“Mína bé vé yaá fá ná míní yem é mam má nzaman kén mot méye édzwée ngómán ye á dzóp, ve mfá ébó, béé ndzí bó do vé. ¹²Amú ná é mot a belé, éñe bá ye bera vé, véa aa ye belé abwiññ. Ve, éñí éé belé, atwaa édí a belé, bá ye ní do vea. ¹³Akála te édo, ma kóbo ya bó ya menganán; amú ná atwaa bá dága, báá yén; atwaa bá béá, báá wók, ngé ki áyem. ¹⁴Éde nkúlánn ádzó Esaía wá dzálában ébe bó, éwí wá dzó ná,

‘Ya meló mína ye wók, ve mínää ye yem;
míní yén, mína ye yén, ve mínää ye ñonj dzam enziñ.

¹⁵Amú ná nlém áyonj dí ó ntó aleét,
ya ndzuúk bá béá ya meló meba.
Mís má mé dzip yaá fe bó;
a nza bo tám enziñ ná bé yén ya mís,
bé wók ya meló, bé wórán ya nlém,
béé búlán ébe ma, ma me séñ fe bó.’

¹⁶Ve, abwará ya é mís menan, amú má yén; meló menan, má má wók. ¹⁷Amú ma dzó mína bébélá ná, abwiññ bekúlu medzó ya benzósoó bé bot bé ngá kómo yén é mam mína yén má, ve béé ndzí mo yén; bé ngá kómo fe wók é mam mína wók má, ve béé ndzí mo wók.”

Áyílíga é nganán mbeñ mvonj

¹⁸“Édo ná, béágán ané nganán mbeñ mvonj da yíli:

¹⁹É mot áse aa wók efiá ye édzwée ngómán ye á dzóp, ve kaa do áyem, véa, mbéa mot aa só aa téñ ní é dzóm é tɔbo ní mbeann á nlém weñ été. Mot te éñe a ne é mvonj e ngá ku á nzenn áyop. ²⁰Ve, éñí da e ne é mvonj e ngá ku mékwá été, é mot aa wók efiá Nzamá, etéññ te ébyen aa ñonj do ya mesán; ²¹ve, émyen éé belé midzi, a tɔbo fáve oyomm abónj tám; niané aa yén midzuúk akála efiá, ngé ki ná bá dzéñ ní ásí, etéññ te ébyen aa dzímle mbwínánn.

²²Ve é mvonj e ngá ku míséé été, da e ne é mot aa wók efiá, ve é mam má kele bot milém ó yóp é tám ní, ya meduk mé akúmm, má mana ní vé efiá abúk, ané efiá dá súgan kaa fe áwúm bibumá. ²³Ve é mvonj e ngá ku mbamba sí, édo e ne é mot aa wók efiá, eé yem do; mot te éñe aa wúm bibumá. Éñí da wúm ntet, éñí f́óó mewóm mé saman, éñí f́óó da mewóm mé léa.”

É nganán mbéa elwá

²⁴Ané Yesus a ngá bera bó kan nganán fe, eé dzó ná,
 “Édzwée ngómán ye á dzóp dá fonan ya é mot a ngá beñ
 mbamba mvɔŋ áfúp deñ; ²⁵ve, ntéññ bot bé ngá ke óyó, nsíŋ ní a
 ngá só, éde a ngá beñ mbéa mvɔŋ énzénzanŋ trigo été, ané a ngá
 ke.

²⁶Ve éyɔŋ trigo e ngá féá, é ŋga wúm bibumá, véa, mbéa elwá
 ní a ngá yéne fe. ²⁷Éde aloá myenn ndá é ngá ke ní dzó ná, ‘A
 mása, nde weé ndzí beñ mbamba mvɔŋ áfúp? Amú dzé o mbelé
 mbéa elwá?’

²⁸Ve ní a ngá dzó bó ná, ‘Nsíŋ éñe á só do bo.’ Éde aloá é ngá síli ní
 ná, ‘Ye wa kómo ná bí ke do téñ?’

²⁹Ve ní a ngá dzó bó ná, ‘Kaa, a nza bo ná éyɔŋ mína téñ
 mbéa elwá míní ŋga téñ fe mbamba mvɔŋ fufúlu. ³⁰Líkán ná
 bé beañ bé vém vóm mbóó akekwiñ éyɔŋ bá ye ñɔŋ bidzí; éde
 ma ye dzó é bot bá ñɔŋ bidzí ná táragán téñ mbéa elwá, míní
 ká ma ní mibom ná bé dzígi ní, ve ñɔŋŋán trigo míní nii do é
 sitúa dam.’”

É nganán nsó Mostasa

³¹Éde Yesus a ngá bera bó kan nganán fe, eé dzó ná,
 “Édzwée ngómán ye á dzóp dá fonan ya nsó mostasa, éwí mot a
 ngá ñɔŋ aa beñ wo áfúp deñ. ³²É tɔó fe ná éwo wá danŋ ya avítsanŋ
 álot mísó míse; ve éyɔŋ ó vém yaá, ó ne éwí wá danŋ ya ndén álot
 bilwá bíse, ó veŋan elé, akekwiñ ané anwann ye á dzóp dá só, é ŋga
 lɔŋ fe mumá mítem myeñ.”

É nganán levadura

³³Éde, a ngá bera bó kan nganán fe ná,
 “Édzwée ngómán ye á dzóp dá fonan ya é levadura miningá a ngá
 ñɔŋ, a nii do á vuvú été, vuvú te e tɔó mivakgán mí léa, akekwiñ ané
 ásesé a ngá mana vús.”

Mitsili myá dzálában

³⁴Éde Yesus a ngá kóbo ya mikuna mí bot mam méte mése ya
 menganán, éé ngá kóbo ya bó dzam enziŋ kaa nganán. ³⁵Édo á mfá ye ná
 é dzam nkúlu medzó a ngá dzó é dzálában, ná,

“Ma ye kúu anu dam ya menganán;
 ma ye kúlu é mam má tɔó miswalann
 atéé ye átáraga eniŋ.”

Áyílíga é nganán mbéa elwá

³⁶Niané a ngá lík mikuna mí bot, a kéñ ñíi á ndá. Ané béyága beñ bé ngá yit ñí bebeñ, béé dzó ná, “Katge bía ané é nganán mbéa elwá ye áfúp da yíli.”

³⁷Éde, a ngá yalan ya bó ná,

“É mot a beñ mbamba mvɔŋ, éñí a ne é Mwán Mot; ³⁸afúp dá é ne éniŋ dzi; mbamba mvɔŋ ñí a ne bwán béye édzwée ngómán, mbéa elwá a ne é bwán mbéa mot, ³⁹nsíŋ ñí a ngá beñ dɔ éñí a ne déble. É tám bá ñɔŋ bidzí da e ne ásúgánn ye é tám ñí, é bot bá ñɔŋ bidzí bá bé ne baáŋgel.

⁴⁰Édɔ ná, amvála avóó bá wógo mbéa elwá mibɔm bé ŋga dzígi ñí á ndúán, amvála te fe dá ye bɔ ásúgánn é tám ñí. ⁴¹É Mwán Mot aa ye mánan é baáŋgel béñ ná bé mana vea, édzwée ngómán deñ été, é bot bése bá bɔ ná bot bé dzímle mbwínánn ya betsam metsiŋŋ. ⁴²Bá ye bó wea ébéññ ndúán été; ó wéñ éñe bá ye yón ya álaran mesoŋŋ. ⁴³Véa, benzósoó be bot bá ye feañ ané nlódzóp édzwée ngómán Éséa weba. É mot a belé meló, á wókge.”

É nganán ewála ákúmm

⁴⁴“Édzwée ngómán ye á dzóp dá fonan ané ntam ó ne nswalann áfúp été, niané mot a ngá yén wó, éde a ngá bera wó swala; ya mesán akála ntam te, a kéñ mana kuan é dzóm áse a belé ná aa kus afúp te.”

É nganán akwá perla

⁴⁵“Édzwée ngómán ye á dzóp dá fonan fe ya mbo okira aa dzéŋ mekwá mé perla mé ne mvéáñ; ⁴⁶niané a koan ya akwá perla e ne ya éban, a kéñ mana kuan é dzóm áse a mbé a belé, á kus dɔ.”

É nganán avwát

⁴⁷“Édzwée ngómán ye á dzóp dá fonan fe ya é mora avwát bá wea á máŋ été, é mana biñ kwaás memvála mése. ⁴⁸Niané dá dzéñ, bé só ya dɔ á nsá máŋ, ané bot bá tɔbɔ ósí bé ŋga tóp é kwaás e ne mvéáñ, béé nii dɔ mikpéñ été, ve bá wea éñí e ne abé ó féñ. ⁴⁹Éñe ásúgánn é tám ñí dá ye bɔ néa; baáŋgel bá ye kólo, bé ŋga kána mbéa bé bot énzénzaŋ benzósoó bé bot été; ⁵⁰bé kéñ bó wea ébéññ ndúán été; ó wéñ éñe bá ye yón ya álaran mesoŋŋ.”

Mfefeñ ya nnomm

⁵¹“Ye míní wók yaá é mam má mése?”

Ané bé ngá yalan ya ná, “Bí wók yaá.”

⁵²Éde a ngá dzó bɔ ná,
 “Amú dzam te, nyágale metsiŋ ɔ́se ná á veŋan yaá nyága ye édzwée ngómán ye á dzóp, aa fonan ané é myenn ndá aa vea ébe ntam weñ mifeñ ya miyomm.”

Yesus a ne á Nasaret

⁵³Éde, a ngá bɔ ná, niané Yesus a ngá mana vé menganán má, ané a ngá kólo ó véa. ⁵⁴Éde, niané a ngá ke sian é dzeá deñ, éde a ngá tára ná aa yágale bot á sinagoga weba été, akekwiñ ná bé nga ku mevoó, béé sili ná,

“Éñí aá ñɔŋ é kén ñí ya menguu má vóm mbé? ⁵⁵Nde se é mwán káfina éñe ñí? Se ñíá éñe bá lwée ná María, bɔbéñan bá Jakobo, José, Simón, ya Judas? ⁵⁶Nde bekéá bése bé sés bíabe bɔ ó vá? Éñí aá ñɔŋ é mam má mése vóm mbé?”

⁵⁷Ané bé ngá dzímle mbwínánn ébe éñe. Ve Yesus ñí a ngá dzó bɔ ná,
 “Nkúlu medzó a ne kaa ngaŋŋ, fáve é dzeá deñ émyen ya é ndá bot dzeñ.”

⁵⁸Éde, eé ndzí fe bɔ abwiññ mam méye menguu ó weñ, akála é kaa mbwínánn weba.

Áwú Juan Ndubot

14 ¹Tám te Erodes, éñí a ngá dzwée á Galilea, a ngá wók éwógá Yesus; ²éde, a ngá dzó bébɔ biséññ beñ ná, “Mot te a ne Juan Ndubot, a wómo yaá fe míwúán été, ya akála te édo a belé ya do nguu mfá ábɔ biyágán bí mam.”

³Amú ná Erodes a ngá biñ Juan, a mana ñí ká, a fet fe ñí á mbok, ya étom Erodias, é miningá mwanñan Felipe. ⁴Amú Juan a ngá dzó ñí ná, “Atsiŋŋ dáá yébe wa ná o belé miningá te.”

⁵Éde, Erodes eé kómo ñí ywiñ, ve, a ngá kɔ ayɔŋ ngúrá wɔŋŋ, akála ná é ngá ñɔŋ Juan ané nkúlu medzó. ⁶Ve éyɔŋ Erodes a ngá dzémle fét ndzálánn mibú, Erodias ngwan dzeñ, é nga dzém énzénzan deba été, ané dzam te é ngá tɔbɔ Erodes mvéáñ. ⁷Akála te édo a ngá kyaa ñí ya nkanann sɔŋ ná a vé ñí é dzóm ɔ́se aa ye ñí dzaa. ⁸Ve, é tɔw ná ñíá a mana yaá ñí túm ásí, éde a ngá dzó ná,

“Vá ma, nló Juan Ndubot éfela été ó vá.”

⁹Ané kéza a ngá tɔbɔ eywiññ, ve akála nkanann sɔŋ weñ, ya fe akála é bot bábe bɔ bé mbé bé tɔw ó téble, éde a ngá mánan ná bé kee ñí wó. ¹⁰Véa, a ngá mánan á ndá míbok ná bé kík Juan nló. ¹¹Ané bé ngá só ya nló Juan éfela été, éde bé ngá kee wó mwann miningá te, ñí á kee fe wó ñíá.

¹²Éde béyága Juan bé ngá sian, bé ñɔŋ mbim, bé kéñ wó dzep; ané bé ngá ke do kat Yesus.

Yesus aa vé nkuna bot bidzí

¹³Niané Yesus a ngá wók dɔ, éde a ngá kólo ó véa á byéa été, a kéñ vóm enziŋ évwíñ etámm. Niané mikuna mí bot mí ngá yem dɔ, éde bé ngá bee ñí ósí béé sɔ békísoan beba. ¹⁴Niané Yesus a ngá sis ósí, ané a ngá yén mora nkuna bot, éde a ngá yén bó engóngɔɔ, véa á ŋga señ míkúkwann myeba. ¹⁵Niané ŋɔɔɔ e ngá kwíñ, ané béyága beñ bé ngá yit ñí bebeñ, béé dzó ná, “É vóm wí ó ne évwíñ, ŋɔɔɔ da eé ntɔɔ fe; yáágán ya mikuna mí bot ná bé ke á meá ná bébyen bé kus bidzí.”

¹⁶Ve Yesus ñí a ngá yalan ya bɔ ná,

“Báá yian ke; mína bébyen váán bó é dzóm bá dzí.”

¹⁷Éde bá bé ngá dzó ñí ná,

“Bí belé ó vá fáve mifémm mí tán ya kwaás é beañ.”

¹⁸Ané ñí a ngá dzó bó ná,

“Nzaán ma ya byo ó vá.”

¹⁹Niané a ngá mánan nkuna bot ná ó tɔɔ ósí bílwá été; ané a ngá ñɔŋ mifémm mí tán ya kwaás é beañ bíte, a bére mís á dzóp été, á ŋga vé abwará ya byo, éde a ngá kap mifémm, á ŋga kee myo beyága, ná beyága bá bé kee nkuna bot. ²⁰Éde bésesé bé ngá dzí, bé dzéñ. Ané bé ngá mana kóán mebukga bitun táŋ awóm mikpéñ ya mikpéñ mí beañ ndzálánn. ²¹É bot bé ngá dzí bé mbé befám táŋ binzuk bí tán (5,000), kaa áláŋ biningá ya bɔŋŋ.

Yesus aa wulu mendzímme áyóp

²²Etéññ te ébyen, éde Yesus a ngá bɔ ná beyága bé dan á byéa été á mfá ye ná bé tára ñí ke ósú á mfá áyát, ntéññ a ngá yáán ya mikuna mí bot. ²³Niané a ngá mana yáán ya mikuna mí bot, ané a ngá bét nkoó etámm, ná aa ke yaglan. Éyɔŋ alú é ngá kwíñ émyen a mbé ó véa etámm. ²⁴Ve ákoan ná byéa ó ntɔɔ oyaáp á máŋ été, mikebá myá mí ngá ndágle fe wó, amú ná évíŋ é ngá sɔ wó ósú. ²⁵Éde, bebeñ ané méwola mé tán ye á alú, Yesus a ngá ke é vóm bé mbé, eé wulu á máŋ áyóp. ²⁶Niané beyága bé ngá yén ñí eé wulu á máŋ áyóp, bé ŋga ku ngom, béé dzó ná,

“A ne kónn!”

Éde ákála wɔŋŋ, bé ŋga yón. ²⁷Ve etéññ te ébyen, éde Yesus a ngá kóbo ya bó, ná,

“Yémŋán nguu, a ne ma! Míni táa kɔ wɔŋŋ!”

²⁸Véa Pedro a ngá dzó ñí ná,

“A Ntí, ngé a ne wa, mánaŋán ma ná me nzu é vóm o né, meé wulu méndzímme áyóp.”

²⁹Éde a ngá dzó ñí ná, “Nzá!”

Ané Pedro a ngá kólo á byéa été, á ŋga wulu méndzímme áyóp, eé ke é vóm Yesus a mbé. ³⁰Ve, niané a ngá yén mora évíŋ, á ŋga kɔ wɔŋŋ, ané a ngá ñáŋán, eé yón, ná,

“A Ntí korogé ma!”

³¹Ané, etéññ te ébyen, Yesus a ngá sám weá ná a biñ ñí, eé dzó ñí ná, “Á é mot a belé mbwínánn avítsañ. Amú dzé o yep á nlém été?”

³²Éde, ntéññ bé ngá dan á byéa été, ané evúnj é ngá sim. ³³Éde é bot bé mbé á byéa été bé ngá kaj ñí, béé dzó ná, “Bébélá, wa o ne é Mwán Nzamá.”

Yesus aa señ mikúkwann á Genesaret

³⁴Niané bé ngá kígán máj, ané bé ngá ke sian ábenj sí ye á Genesaret. ³⁵Éde, é bot béye vóm te béé yem ñí, ané bé ngá lóm ná bé ke bá kat do vóm te áse ya mévóm má boman ñí, béé sɔ́ ya ñí é bot bése bé mbé bé belé akwann. ³⁶Ané, bé ngá dzaa ñí engóngóó ná á lík bó ná bé nama ñí atwaa afaáp etóp deñ; éde é bot bése bé ngá nama do bé ngá tɔbo mvwaá.

É dzóm dá vé mot mvin

15 ¹Éde beyágale métsinj benziñ bábe befariseo béye á Yerusalen bé ngá nzu koan ébe Yesus, béé dzó ná,

²“Amú dzé beyága bwe bá tsam ómvúgá mikúkúmá? Amú ná bãá sop mó éyɔñ bá dzí.” ³Ané, ñí a ngá yalan ya bó ná,

“Amú dzé mína mína tsam memvéna mé Nzamá akála ómvúgá wenan? ⁴Amú Nzamá a ngá dzó ná, ‘Semeñé ésúá bá ñuá’, ya fe ná, ‘É mot aa kóbo éséá abé, ngé ki ñiá, aa yian wú.’ ⁵Ve, mína mína dzó ná é mot aa dzó éséá ngé ki ñiá ná, ‘É dzóm áse ma tɔ́ wa vwála ya do, é ntɔ́ ma bivévé á mfá Nzamá;’ ⁶a sés fe ntsinann amvála enziñ ná á séme éséá ngá ki ñiá. Amvála te édo mína lík ná efíá Nzamá é bo kaa ábelé eban, akála ómvúgá wenan. ⁷Á bot meduk! Nde Esaía aá yem kúlu ádzó dí á mfá wenan, éyɔñ a ngá dzó ná,

⁸‘Áyɔñ dí dá vé ma esémm ya biyéá,
ve mílém myeba myá mí ne ma oyaáp.

⁹Bá kaj ma á nzeze nkañann,
méyagalé meba mé ne fáve metsinj mé bot.’”

¹⁰Éde eyɔñ a ngá lwée nkuna bot, ané a ngá dzó bó ná,

“Béágán, yemñan fe ná; ¹¹se é dzóm dá ñíi mot ánu édo dá vé mot mvin; fáve ná, é dzóm dá kwíñ mot ánu, édo dá vé mot mvin. ¹²Eyɔñ te, beyága bé ngá yit ñí bebeñ, béé dzó ñí ná,

“Ye wa yem fá ná, befariseo bé bábe niané bé wók bifíá bwe?”

¹³Ané Yesus a ngá yalan ná,

“Élé ése é Tará a ne á dzóp été eé ndzi beñ, bá ye do téñ. ¹⁴Líkgán bó; bé ne mídzíndzímmyá lére mídzíndzímmyá mívóó nzenn. Éde, ngé ndzíndzímmyá wá lére ndzíndzímmyá mbóó nzenn; bé beañ bá ye ku ébéññ.”

15 Éde Pedro a ngá yalan ya ñí ná,
 “Katge bía ané é nganán ñí da yíli.”

16 Ané a ngá dzó ná,

“Ye ná mína míni ngén fe kaa áyem wók? 17 Ye mínää yem ná é dzóm áse dá ñíi mot ánu dá ke ósarŋ, véa, é kéñ fe édúk été? 18 Ve é dzóm dá kwíñ mot ánu dá só á nlém, dzóm te édo dá vé mot mvin.

19 Amú ná mbéa bá atémŋa, nywíán bot, medzían, ngé ki mísémm mí eveák, dzíp, ávé é ngañiá é ne mineá, ya nkóbo abé; é ne mam méte má só á nlém. 20 Mam méte émo mé ne é mam má vé mot mvin; ve ádzi kaa átára sop mó dáá vé mot mvin.

Mbwínánn ngwan Kananita

21 Éde, Yesus eé kólo ó véa, ané a ngá ke mébeŋŋ mésí méye á Tiro ya Sidón. 22 Véa, miningá enziŋ ya ábeŋŋ sí te a tóɔ ngwan Kananita á nga yón, eé dzó ná,

“Á Ntí, é Mwán David yénŋe ma engóngóɔ; bembéa misísim mí belé ngwan dzam abé.”

23 Ve Yesus ñí eé ndzí yalan ya ñí dzam enziŋ. Éde béyága beñ, béé yit ñí bebeñ, ané bé ngá dzaa ñí ná,

“Yáágán ya ñí, amú aa nzu aa yón bía á mvús.”

24 Éde Yesus a ngá yalan ná,

“Bá lóm ma fáve ébe mítómá mí mana yaá dzími áyɔŋ Israel été.” 25 Ve, miningá te, a ngá yít bebeñ a kútbe ó sí ébe ású deñ, eé dzó ná,

“Á Ntí, vwálagé ma!”

26 Ané Yesus a ngá yalan ná,

“É sés mvéáñ ná bé ñɔŋ mfémm bwán ná bá kee wó bemvú.”

27 Ve, miningá te ñí a ngá dzó ná,

“Á Ntí é ne bébélá; ve atwaa bemvú bá bá dzi fe médzá má ku é bot bé ne ya bó ó téble así.”

28 Éyɔŋ te, éde Yesus a ngá yalan ya ñí ná,

“Á miningá, mbwínánn we ó ne onén! Eé bóɔge wa amvála ané wa kómo.”

Ané ngwan deñ é ngá tɔbo mvwaá atéé ye áwola te.

Yesus aa señ abwiññ mikúkwann

29 Éde Yesus, eé kólo ó véa a ngá ke sian á nsá máŋ méye á Galilea, ané a ngá ke á nkoó óyóp, a tɔbo ósí ó véa. 30 Ané abwiññ bot é ngá yit ñí bebeñ, béé só ya miyéyém, mibóbók, midzíndzím, mimvúmvúk ya abwiññ mikúkwann mifé; éde bé ngá bwíi myɔ mébo ósí meñ. Ané a ngá señ myɔ, 31 akekwiñ ná nkuna bot ó ngá kám éyɔŋ ó ngá yén ná mimvúmvúk mí ŋga kóbo yaá, miyéyém mí ŋga tɔbo yaá mvwaá, mibóbók mí ŋga wulu yaá, mídzíndzím mí ŋga yén yaá; ané bé ngá vé Nzamá ye Israel dúmá.

Yesus aa vé nkuna bot bidzí

³²Ve Yesus, niané a ngá lwée béyága beñ, éde a ngá dzó bó ná,
 “Ma yén nkuna bot wí engóngóó, amú ná é ntóó melú mé léa avé bíabe
 bó bí tɔbɔ ó vá, ébó kaa ábelé é dzóm bá dzi; mää kómo ki yáán ya bó,
 béé wók nzeñ, bé nza ke bá kip ya nzeñ ókanj été.”

³³Ané, beyága bé ngá síli ní ná,
 “Vóm mbé bíá ye koan ya ábímm bidzí é mora nkuna bot wí ó ne dzéñ
 éyáñj été ó vá?”

³⁴Ané, Yesus a ngá dzó bó ná,
 “Míní belé mifémm tánj á yá?”

Éde, bé ngá yalan ná,
 “Zangbéá, ya ayomm akúkwaás.”

³⁵Éde, eé mánan nkuna bot ná ó mana tɔbɔ ósí metsóó; ³⁶ané, a ngá
 ñɔɔj mifémm zangbéá ya kwaás; niané a ngá vé akíba, éde a ngá kap myɔ,
 á nga kee myɔ béyága beñ, bá bé nga kee nkuna bot. ³⁷Ané, bésesé bé
 ngá dzi, bé dzéñ; éde bé ngá kóán ábímm bímun é ngá buk tánj mikpéñ
 zangbéá ndzálánn. ³⁸Ábímm bot é ngá dzi é mbé befám binzuk bí nii
 (4,000), kaa álánj biningá ya bóñj. ³⁹Éde, niané a ngá mana yáán ya
 mikuna mí bot, ané a ngá ðanj á byéa été, a kéñ ábeñj sí ye á Magadán.

É ndem Jonás

16 ¹Éde, befariseo bábe besaduseo bé ngá ke koan ya Yesus, ná bé
 bóble ní, bé nga dzaa ní ná á lére bó ndem enziñ ye á dzóp. ²Ve,
 ní a ngá yalan ya bó ná,

“Éyɔɔj ɔgɔgɔ da kwíñ mína dzó ná, ‘Dzóp dá ye bɔ mvéáñ, amú
 ná dzóp dá yéne evélé’. ³Kíkírí ná mína dzó ná, ‘Okos wá ye bɔ
 émuú, amú ná dzóp é belé mísínn, dá vín fe.’ Édo ná mína yem kelan
 éfonann dzóp ya ámvála dá léreban, ve míní sés kelan méndem má
 lére metám. ⁴Mbéa myee bot ya bebɔ bibwan bá dzéj ndem, ve bá
 báá ye bó vé ndem, fáve éñí Jonás.”

Éde, a ngá lík bó, a kéñ.

É levadura befariseo

⁵Éde éyɔɔj beyága bé ngá sian á mfá mbóó áyát, bé vwían ná bé só ya
 bidzí. ⁶Ané Yesus a ngá dzó bó ná,

“Dággán, tɔbɔgán nkée ya é levadura befariseo ya fe besaduseo.”

⁷Ve, bá bé ngá ke bá síli ébyen ya ébyen, béé dzó ná,

“Aa dzó do akála ná bíá só ya bidzí!”

⁸Ve niané Yesus a ngá ñú do tánj, éde a ngá dzó bó ná,

“Á é bot bé belé avítsañ mbwínánn, amú dzé mína ke mína síli
 ná míní belé bidzí? ⁹Ye ná míní ngén kaa áwók, mínáá síman ki fe

mífémm mí tán me ngá vé bot binzuk bí tán (5,000) bidzí, éde míní ngá kóán mikpeñ tán? ¹⁰Ye mínáá síman ki fe mífémm zangbéa me ngá vé bot binzuk bí nii (4,000) bidzí, mikpeñ míní ngá kóán tán á yá? ¹¹Amú dzé mínáá wók ná mēē mvá kóbo ya mína dzam mífémm, fáve ná tɔbɔgán nkée ya é levadura befariseo ya besaduseo?”

¹²Véa, éñe bé ngá yem ná éé ngá dzó bó ná bé tɔbo nkée ya é levadura mífémm, fáve ná méyágalé befariseo ya besaduseo.

Pedro aa dzó ná Yesus éñe a ne Kristo

¹³Niané Yesus a ngá sian ábenɲ sí ye á Sesarea ye á Filipos, éde a ngá síli báyaga beñ ná,

“Bot bá dzó ná é Mwán Mot a ne nzá?”

¹⁴Ané bé ngá dzó ná,

“Bot bevɔ́ɔ́ bá dzó ná Juan Ndubot, ébá bevɔ́ɔ́ bá ná Elías, ya fe ébá bevɔ́ɔ́ Jeremías ngé ki mot enziɲ ye bekúlu medzó.”

¹⁵Éde a ngá síli bó ná,

“Ve mína, mína dzó ná me ne nzá?”

¹⁶Ané Simón Pedro a ngá yalan ná,

“Wa o ne Kristo, é Mwán é Nzamá a ne ntetéá.”

¹⁷Véa Yesus ñí a ngá yalan ya ñí ná,

“Á Simón, é mwán Jonás, abwará é boʒge ya wa, amú ná se mison é myɔ mí lére wa do, ngé ki mekií, fáve é Tará a ne á dzóp été. ¹⁸Ma ma dzó fe wa ná, wa o ne Pedro, éde ébe ákwá dí áyóp ma ye lónj ékóánn bebwíni dam; éde mibéñ míye sí békónn myáá ye do wún.

¹⁹Wa ma ye kee bídziɲga bíye édzwée ngómán ye á dzóp; éde édí áse wa ye tsini á sí ó vá, dá ye tɔbo ntsinann á dzóp; édí áse dá wa ye tsii á sí ó vá, dá ye tɔbo ntsiián á dzóp.”

²⁰Éde a ngá mánan beyága ná bé táa kat mot enziɲ ná éñe a ne Kristo.

Yesus aa kat áwú deñ fwéñ

²¹Atée ye tám te édo, Yesus a ngá tára ná aa lére báyaga beñ ná aa yian ke á Yerusalen, ya fe a yén abwiññ midzuúk é mó mikúkúmá, ya betébosú befára, ya fe beyágale métsiɲ, ná bá ye ñí ywíñ, ve aa ye wómo alú léa. ²²Éde Pedro a ngá ke ya ñí évwíñ, á nga tára ná a báma ñí do, eé dzó ná,

“Á Ntí, yénɲe wámyen engóngɔ́ɔ́! Dzam te dáá ye wa bo tám enziɲ!”

²³Ve Yesus, eé veɲan, éde a ngá dzó Pedro ná,

“Á Sátan, tébegé ma ómvús! O ne ma ekɔp obaá; wáá tém fá é mam Nzamá, fáve é mam bot.”

²⁴Éde Yesus a ngá dzó báyaga beñ ná,

“Ngé mot enziɲ aa kómo ma bee, á ñímɲe émyen mam, á бага é krús deñ, a bee fe ma.” ²⁵Amú ná éñí áse aa kómo koro éniɲ dzeñ, aa ye do

dzímle. Ve éñí áse ñí aa dzímle éniḡ dzeñ, ákála dam, aa ye koan ya do. ²⁶Amú ná nzá abúánn mot aa ye ñḡḡ ngé aa wún eniḡ ngúrá, ve a dzímle nsísim weñ? Ngé ki ná nzá dzóm mot a ne foan ya do ya nsísim weñ? ²⁷Amú ná é Mwán Mot a nkún sḡ ya é dúmá Éséá été, bábe é baángel beñ, véa éñe aa ye yáán ya kada mot, amvála ané mboann weñ ó ne. ²⁸Ma dzó mína bebéla ná bot benziḡ bé ne ó vá ná báá ye kyak awú kaa ná bé tára yén é Mwán Mot eé sḡ édzwée ngómán deñ été.”

É ñúu Yesus da tsén

17 ¹Niané melú mé saman mé ngá lot, éde Yesus a ngá ñḡḡ Pedro, bá Jakobo ya mwanñan Juan, ané a ngá ke ya bḡ á nkoó enziḡ oyaáp ó yóp, ébḡ etámm. ²Éde é ñúu deñ e ngá tsén ébe ású deba; ású deñ é nga feañ ané nlódzóp, bitóp byeñ byá bí veñan fe mifúm, bí nga bíra fe feañ ané eyéá. ³Éde véa, Elías bá Moisés bé ngá yéne bábe bḡ, béé kḡbo. ⁴Ané Pedro a ngá dzó Yesus ná,

“Á Ntí, é ne mvéañ ná bí tḡbo ó vá; ngé wa kómo, ma ye lón bíbemm bí léa, wa evḡḡ, Moisés evḡḡ, Elías ñí a evḡḡ fe.”

⁵Ákoan ná a ngén aa kḡbo, véa nkút weé feañ, ó mana bḡ boman; éde kíḡḡ e ngá sḡ á nkút été, deé dzó ná, “Ndzindziḡḡ Mwán wḡm éwḡ wi, éñí aa vé ma mesán á nlém; éñe béágán.”

⁶Éyḡḡ beyága bé ngá wók dzam te, bé nga bíra kḡ wḡḡḡ, ané bé ngá ku ya mesú osí. ⁷Éde Yesus a ngá yit bḡ bebeñ, á nga nama bḡ, eé dzó ná, “Tébegán, míní táa kḡ wḡḡḡ.”

⁸Niané bé ngá bére mís ó yóp, béé ndzí yén mot enziḡ, fáve Yesus émyen etámm.

⁹Éde béé sigi nkoó, ané Yesus a ngá mánan bḡ ná,

“Míní táa kat mot enziḡ é dzam míní mvá yén dí, akekwiñ ané é Mwán Mot aa wómo míwúán été.”

¹⁰Éde béyága beñ bé ngá síli ñí ná,

“Amú dzé beyágale métsiḡḡ bá dzó ná Elías éñe aa yian tára sḡ?”

¹¹Ve, ñí a ngá yalan ná,

“É ne bebéla ná Elías éñe aa nzu, aa bera mana kom mam mése; ¹²ve, ma dzó mína ná Elías a sḡ yaá, éde bot béé ndzí ñí yem; fáve ná, bé ngá bo ñí é mam mése bé ngá kómo. Amvála te fe, é Mwán Mot ñí a nkún yén midzuúk é mó meba.”

¹³Ané beyága bé ngá yem ná aa kḡbo ya bḡ á mfá Juan Ndubot.

Yesus aa séñ mḡḡḡ okwann okúbégé

¹⁴Niané bé ngá sian é vóm nkuna bot ó mbé, éde mot enziḡ a ngá nzu koan ya ñí, ané a ngá kútbe ó sí ébe ású deñ, eé dzó ná,

¹⁵“Á Ntí, yénḡe é mwán wḡm engóngḡḡ, amú ná aa kwan okúbégé, aa bíra dzuk; abwiññ biyḡḡ aa ku á ndúán été, ébí bivḡḡ byá aa ku méndzímme été. ¹⁶Éde me sḡ ya ñí ébe béyága bwe, ve báá tḡḡ ñí séñ.”

17Éde Yesus a ngá yalan ná,

“Á myee bot ó ne kaa ábwíni, ya ekúkwát! Ma yian tɔbɔ bíabe mína akekwiñ tám fé? Ma ye ki mína nzomo akekwiñ tám fé? Nzaán ya ma ñi ó vá.”

18Ané Yesus a ngá vé mbéa nsísim te mbámm, éde ó ngá kólo ébe omómóŋŋ te, ané a ngá tɔbɔ mvwaá atée ye áwola te.

19Éde beyága bé ngá nzu koan ya Yesus ásweniñ, béé síli ñi ná, “Amú dzé bíá belé nguu ye átsílán ya mbéa nsísim te?”

20Ané a ngá dzó bɔ ná,

“Akála avítsaŋ mbwínánn wenan. Amú ma dzó mína bébélá ná ngé míni belé mbwínánn avé nsó mostasa, mína ye dzó nkoó wí ná, ‘Kólogé ó vá, o kéñ ólwí,’ véa, wá ye kólo; éde ná dzam enziŋ dáa ye bɔ ná míni sés dɔ bɔ.”

21 [Ve, ámvála dí dá kólo, fáve ya meyaglán, ya nkián bidzi.]

Yesus aa bera kat áwú deñ fwéñ

22Éde, é tám bé mbé á Galilea, ané Yesus a ngá dzó bɔ ná,

“É Mwán Mot a nkún tɔbɔ nkeán é mó bot, 23bá ye ñi ywiñ. Ve, álú léa aa ye wómo.”

Ané bé ngá bíra tɔbɔ eywiññ.

Mfá meyaán mé mfóŋsí ye á templo

24Niané bé ngá sian á Kapernaúm, edé é bot bé ngá ñɔŋ ntáŋ bedrakma bé beañ, bé ngá nzu koan ya Pedro bé síli ñi ná,

“Ye nyágale wenan áá yáán bedrakma bé beañ?”

25Éde a ngá dzó ná, “Áá.”

Niané a ngá sian á ndá, éde Yesus a ngá tára kóbo ya ñi ná,

“Á Simón, wa yén á yá? Békéza béye é sí ñi, bá ñɔŋ mfóŋsí ya alamán ébe benzá? Ye é bwán beba, ngé ki ébe beyéŋ?”

26Niané a ngá yalan ná,

“Ébe beyéŋ.”

Éde Yesus a ngá dzó ñi ná,

“Dá yíli fá ná bwán bá tɔbɔ filí.” 27Ve, á mfá ye ná bí nza bɔ kɔp obaá, kéŋ yóp ó máŋ, véa o ñɔŋ é kwaás ósúá wa ye tára ywiñ; niané wa ye dɔ yóo anu, vea wa ye koan ya moann été; ñɔŋŋe ñi, o kee bɔ ñi, mfá wɔm ya mfá we.

Nzá aa daŋ ya eban?

18 1Áwola te beyága bé ngá nzu koan ya Yesus, béé síli ná, “Nzá aa daŋ ya eban édzwée ngómán ye á dzóp?”

2Éde, niané a ngá lwée omómóŋŋ, a téle wó énzénzaŋ deba été. 3Éde a ngá dzó ná,

“Ma dzó mína bébélá ná, ngé mína kaa átsén míní bɔ ané abóbɔŋɛ, mínãã ye ñíí edzwée ngómán ye á dzóp, amvála enziŋ. ⁴Édo ná, éñí áse aa sili émyen ósí amvála ané ómómɔŋɛ wí, mot te éñe aa daŋ ya eban edzwée ngómán ye á dzóp. ⁵Éñí ñí aa ñɔŋ fe omómɔŋɛ ovɔ́ amvála ané éwí ya akála éyola dam, ma fe aa ñɔŋ.”

Ángónó dzam ye ábo nsémm

⁶“Ve, éñí aa bɔ mɔŋɛ mbɔ́ ye abóbɔŋɛ dá bwíni ma dí, é dzam dá kɔp ñí obaá; éñe ñí mvéáñ ná bé kele ñí é mora ákwá edzakás dá dulu ó kíŋɛ, á wú ya abúk édwa máŋ été. ⁷Ngwáa ya éniŋ dzí mfá é mam má kɔp bot obaá! Amú ná bikɔp obaá bí sés bɔ kaa ásó. Ve, ngwáa ya é mot a bɔ ná bikɔp obaá bí só;

⁸Ve, ngé é wéá we, ngé ki ábo dwe dá bɔ wa ná o bɔ nsémm, kíkgɛ do, o wea do ó féñ; é ne wa mvéáñ ná o ñíí éniŋ o tɔ́ ya etun enam ngé ki ya etun abɔ, ye ná o belé binam bí beáñ ya mebo mé beáñ bá bé wea wa é ndúán e ne mbéámbéá été. ⁹Éde ngé é dzís dwe dá bɔ wa ná o bɔ nsémm, fonŋe do, o wea do ó féñ. É ne wa mvéáñ ná o ñíí éniŋ ya dzís avɔ́, ye ná o belé mís mé beáñ bá bé wea wa ébéññ ndúán été.”

¹⁰“Dággán ná, míní táa byana mɔŋɛ mbɔ́ ye ábóbwán dí, amú ma dzó mína ná á dzóp été, é baáŋgel beba, bá yén ású é Tará a ne á dzóp été eyɔŋ ése. ¹¹[Amú ná é Mwán Mot a sɔ́ yaá ná aa koro é dzóm é ngá dzími.]”

É nganán ntómá ó ngá lés nzenn

¹²“Mína yén á yá? Ngé mot enziŋ a belé ntet mitómá, ovɔ́ ye été wa ó lés nzenn, ye ná áã ye lík mitómá mewóm ebuú ya ebuú (99) míkoó été, a kéñ aa dzéŋ éwí ó mvá lés nzenn? ¹³Édo ná, ngé é bɔban ná a kóán ya wó, ma dzó mína bébélá ná, aa ye daŋ sán ya éwí te álot mítómá mewóm ebuú ya ebuú (99) mí mvá bɔ kaa álés nzenn. ¹⁴Amvála te fe, dé sés nkómánn Ésusá wenan a ne á dzóp été, ná mwán mbɔ́ ye ábóbwán dí á dzímle.”

Mfá bidzwiigá

¹⁵“Ve, ngé mwanñɔŋ a vus ya wa, kéŋ ñí bwaale áswéññ; ngé á béá wa, o wún yaá mwanñɔŋ. ¹⁶Ve, ngé a bɔ kaa wa ábéá, lwéegé mot mbɔ́, ngé bé beáñ befé, á mfá ye ná adzó áse bé yén do ya béngañíá bé beáñ, ngé ki bé léa. ¹⁷Ve, ngé a bɔ kaa bɔ ábéá, katge do ékóánn bebwíni; éde ngé aa bɔ fe kaa ábéá ékóánn bebwíni, yénŋe ñí ané mot ye meyɔŋ mefé ngé ki ñɔŋmfóŋsí.”

¹⁸“Ma dzó mína bébélá ná, edí áse mína tsini á sí ó vá, dá ye tɔbo ntsinann á dzóp; edí áse dá mína tsii á sí ó vá, dá ye tɔbo ntsiián á

dzóp.” ¹⁹“Ma bera fe mína dzó ná, ngé bot bé beañ béye ébe mína bé kwíñ kíŋŋ ébe edí áse bá dzaa á sí ó v́a, é Tará a ne á dzóp aa ye b́o d́o b́o, ²⁰amú ná é v́om bot bé beañ, ngé ki bé léa bá kóan akála éyola dam, me ne b́o énzénzaŋ ó véa.”

²¹Ané Pedro a ngá yit ñí bebeñ, a dzó ñí ná,

“Á Ntí, biyɔŋ tán á yá mwadzaŋ aa yian vus ya ma, ná ma ma yian ñí dzwii? Ye akekwiñ biyɔŋ zaŋgbéa?”

²²Éde Yesus a ngá dzó ñí ná,

“Mää dzó wa ná akekwiñ biyɔŋ zaŋgbéa, fáve ná akekwiñ biyɔŋ mewóm zaŋgbéa ya biyɔŋ zaŋgbéa.”

É nganán mbéa oloá

²³“Ya akála te, édzwée ngómán ye á dzóp dá fonan ya kéza enziŋ éñí a ngá kómo yén mémvóla áloá deñ. ²⁴Éde, niané a ngá tára ná aa b́o d́o, ané a ngá śo ya éñí mb́óó a belé ñí mvóla tán abwiññ baakúru. ²⁵Ve, éñe kaa ábelé ámvála a ne yáán ya ñí d́o, éde é mása weñ a ngá mánan ná bé kuan oloá te, fufúlu bá ngéá, ya é bwán beñ, ya é byém bíse a mbé a belé, á mfá ye ná yáán ya ñí mvóla.

²⁶Ané, oloá te ó ngá kút mebóŋŋ ó sí, weé dzó ná, ‘Belégé edzíp ya ma, ma ye mana yáán ya wa áse.’ ²⁷Éde é mása oloá te a ngá yén ñí engóngóó, ané a ngá lík ñí, a dzáma fe ñí ya mvóla.

²⁸“Ve, niané oloá te ó ngá kólo, ó koan ya óloá ov́óó ná bá éwí te, bá béé eséññ fufúlu, ná wá ó belé ñí oyomm moann, éde a ngá biñ ñí ya mó, á ŋga fít ñí kíŋŋ, eé dzó ná, ‘Yáágán ya ma é mvóla o belé ma.’

²⁹Éde óloá te wá ó ngá ku ósí, ó ŋga dzaa ñí engóngóó, ná, ‘Belégé edzíp ya ma, ma ye yáán ya wa.’ ³⁰Ve, weé ndzí d́o kómo, fáve ná, ó ngá ke, ó dum éwí te á mbok ná akekwiñ wá mana yáán é mvóla ó mbé ó belé ñí.

³¹Édó ná, niané áloá av́óó mása te é ngá yén é dzam é ngá b́oban, éde é ngá bíra t́obɔ eywiññ, é kéñ fe kat é mása weba edí áse é ngá b́oban. ³²Éde, é mása weñ, a ngá lwée ñí, a dzó ñí ná, ‘Ékúkwát oloá, maá dzáma wa ya é mvóla dam ásesé, amú ná waá dzaa ma engóngóó. ³³‘Ye ná wa wéé mvá yian yén óloá ov́óó wí engóngóó, amvála ané ma me ngá yén fe wa engóngóó?’ ³⁴Éde ya nlém abé, é mása weñ a ngá kee ñí belére bot bíndáglé ná bé ndágle ñí akekwiñ ané aa mana yáán é mvóla áse a mbé a belé ñí.

³⁵Ámvála te fe, é Tará a ne á dzóp été, aa ye b́o ya mína, ngé kada mot ye ébe mína áá dzáma mwanñan atéé ye mílém myenan été.”

Yesus aa yágale mfá mvas

19 ¹A ngá b́o ná, niané Yesus a ngá mana kóbo bifíá bíte, éde a ngá kólo á Galilea, a kéñ ábeŋŋ sí ye á Judea á Yordán áyát. ²Éde bora mikuna mí bot mí ngá bee ñí, ané a ngá señ b́o ó véa.

3Éde befariseo benziŋ bé ngá nzu koan ya ñí á mfá ye ná bé bóble ñí, ané bé ngá síli ñí ná,

“Ye atsiŋ dá lére ná fám eé vé ngéá mvas amú akéá áse é ne bɔ?”

4Ve ñí a ngá yalan ná,

“Ye ná míní ndzi lán ná éñí a ngá vele bó, atée ye átáraga aá vele bó ‘fám bá miningá?’ 5Éde fe a ngá dzó ná, ‘Amú ddam te, fám da ye lík éséá bá ñíá, a kéñ fulan bá ngéá, véa, bé sés fe bot bé beañ, fáve ná bé ntóó ñúu fúú?’ 6Édo é ne ná, bé sés fe bot bé beañ, fáve ná ñúu fúú. Édɔ ná, é dzóm Nzamá á lat yaá, mot a táa dɔ kánan.”

7Ané bá bé ngá síli ñí ná,

“Amú dzé Moisés a ngá mánan ná bé vé miningá kálara mvas, véa, bé suu ñí?”

8Éde Yesus ñí a ngá yalan ya bó ná,

“Moisés aá lík ná míní vé é biningá benan mvas akála áleét milém denan; atée ye átáraga dá dēé mbé néa. 9Ve, ma ma dzó mína ná, é mot áse aa vé ngéá mvas, ngé é sés akála nsémm eveák, véa a kéñ lúk miningá mfé, aa bɔ medzián. (Éde é mot ñí aa lúk é miningá bé suu, ñí a bɔ fe medzián).”

10Ané béyága beñ bé ngá dzó ñí ná,

“Ngé élat fám bá miningá éñe é ne néa, é ne mvéañ ná kaa fánj álúk.”

11Ve ñí a ngá dzó bó ná,

“Se bot bése ébó bé ne yébe ddam te, fáve ébá bé vé yaá ddam te.

12Amú ná bot benziŋ bé ne biyee ná bá byála dɔ atée ye mébum beñiá été, ébá bevóó bá bé ne biyee ná bot ébó bá bɔ bó dɔ, é bot bevóó bá bé ngá bɔ bébyen biyee akála édzwée ngómán ye á dzóp. É mot a ne yébe ddam te, á yébegé dɔ.”

Yesus aa bwárán ya bóŋŋ

13Ané bé ngá só ya ñí ya bóŋŋ benziŋ mfá ábere bó mó, ya áyaglan fe. Ve, beyága bé ngá báma bó. 14Véa éñe Yesus a ngá dzó bó ná,

“Líkgán bóŋŋ ná bé nzu ébe ma; míní táa bó kam ya dɔ, amú ná ébó bé ne ya édzwée ngómán ye á dzóp.”

15Niané a ngá mana bó bere mó, éde a ngá kólo ó véa.

Nkúkúmm ndómán

16Éde, mot enziŋ a ngá yit ñí bebeñ, eé síli ñí ná,

“Á Nyágale nzá mbamba ddam ma yian bɔ, á mfá ye ná me belé éniŋ é ne mbéámbeá?”

17Ané Yesus a ngá yalan ya ñí ná,

“Amú dzé wa síli ma mfá é ddam é ne mvéañ? Mbóó éñe a ne mbamba mot; ve, ngé wa kómo ñí éniŋ é ne mbéámbeá, baalé memvéna.

18Éde a ngá síli ñí ná, “Mevé?”

Ané Yesus a ngá yalan ná,

“Kaa áywiñ mot; kaa ábo medzián; kaa ádzíp; kaa ávé é ngañiá é ne minéa; ¹⁹sémené é súa bá ñuá; dziŋŋe fe é mot mbóó ané wa dziŋ wámyen.”

²⁰Véa ndómán te da e ngá dzó ñí ná, “Me mana baale ásesé te; dzé é ngén dá dzéŋ ma?”

²¹Éde Yesus a ngá yalan ya ñí ná,

“Ngé wa kómo bo ñá nzósoó, kéŋ, o kuan fe é byém o belé, o vé byo biŋgónŋóó bí bot; éde, wa ye belé ntam á dzóp été; véa, nzaá o bee ma.”

²²Ve, niané ndómán te e ngá wók bifá bíte, éde a ngá ke eywiññ, amú ná a mbé a belé abwiññ akúmm.

²³Éde Yesus a ngá dzó béyága beñ ná,

“Bébélá ma dzó mína ná é ne ayéñ ná nkúkúmm ó ñii édzwée ngómán ye á dzóp. ²⁴Ma bera fe mína dzó ná dá daŋ ya ebúbú ná kamelio eé túgan ávéŋŋ ondondóó été, ye ná nkúkúmm mot ó ñii édzwée ngómán Nzamá.”

²⁵Niané beyága bé ngá wók do, ané bé ngá bíra voŋbe abwiññ, béé síli ná,

“Nzá fá aa ye tɔbo nkoránn?”

²⁶Ve Yesus, eé dága bó, éde a ngá dzó bó ná,

“Mfá bot é sés boban, ve mfá Nzamá mam mése mé ne boban.”

²⁷Éde Pedro a ngá yalan, eé dzó ñí ná,

“Dággé ná, bí mana lík ásesé ná bíaa bee wa; dzé fá bíaa ye ñoŋ?”

²⁸Ané Yesus a ngá dzó bó ná,

“Ma dzó mína bebélá ná mína é bot míní bee yaá ma, é tám éniŋ dá ye bera tɔbo mfefeñ, éyɔŋ é Mwán Mot aa ye tɔbo ósí étóó édzwée ye á dúmá deñ, mína mína ye fe tɔbo bítoó bídzwée awóm ya bí beañ ná mína kí k awóm meyoŋ ya meyoŋ mé beañ méye Israel misaŋ.

²⁹Éde éñí áse a lík yaá mendá, ngé ki bobéñŋŋ, ngé ki bekeá, ngé ki éséá, ngé ki ñiá, ngé ki bwán, ngé ki mefóo mé sí, akála éyola dam, aa ye byo ñoŋ álot táŋ ntet biyoŋ, aa ye fe ñoŋ tsigá éniŋ é ne mbéámbéá. ³⁰Ve, abwiññ é téle ósúá dá ye súgan ó mvús, édí dá é téle ó mvús dá ósú.”

É nganán bebo biséññ béye áfúp midzík mí vino

20 ¹“Amú ná édzwée ngómán ye á dzóp dá fonan ya myenn áfúp enziŋ a ngá kólo ekúná kí rí ná aa ke aa dzéŋ bebo biséññ mfá áfúp midzík mí vino deñ. ²Éde, a ngá kwíñ kíŋŋ bábe bebo biséññ ná aa ye yáán ya bó táŋ denario mbóó, ané a ngá lóm bó áfúp deñ. ³Ané a ngá bera ke bebeñ, ané méwola ebuú ye kí kírí, véa a ngá yén bebo biséññ befé bé toó bivovoba á nseŋ mákít.

⁴Éde a ngá dzó bot béte ná, ‘Mína keŋán fe áfúp dam, ma ye yáán ya mína ntáŋ ó ne nzósoó.’ Véa bé kéñ. ⁵Ané a ngá bera ke bebeñ ané amyeré,

ya méwola mé léa ye ngogáse, eé bo dzam avós. ⁶Ve, niané a ngá bera ke ané méwola mé tán ye ngogáse, éde a ngá koan ya bot befé bé téle, ané a ngá síli bó ná, ‘Amú dzé míní tós ó vá ngúra ntéññ mos bivovoba?’

⁷Éde bé ngá yalan ní ná, ‘Amú ná mot enziŋ eé ndzí bía ñoŋ eséññ.’ Ané a ngá dzó bó ná, ‘Mína, keŋán fe áfúp dam.’

⁸Niané ngogó e ngá kwíñ, edé myenn afúp te a ngá dzó é kabatás weñ ná, ‘Lwéegé bebo biséññ, o kee bó ntán eséññ weba, wa tára ya ébá bé mvá súgan só akekwiñ ébá bé mvá tára só.’ ⁹Niané é bot a ngá ñoŋ eséññ ané méwola mé tán ye ngogáse bé ngá só, kada mot ye ébe bó á nga ñoŋ denario mbós. ¹⁰Éde, éyoŋ é bot bé ngá tára ñoŋ eséññ bé ngá só, béé bwíni ná ébó bá ye daŋ ñoŋ; ve, bá bé nga yáán fe kada mot ye ébe bó denario mbós. ¹¹Ve, niané bé ngá ñoŋ do, bé nga ke bá kéá ya myenn ndá, ¹²béé dzó ná, ‘É bot bé mvá súgan só bá, bé bo eséññ tán áwola avós, ve wa o belan yaá bó ntéññ mbós ané bía, bía é bot bí nzomo adziít eséññ ngúra ntéññ mos, ya fe ayóŋ.’

¹³Ve, ní a ngá yalan, eé dzó mbós ye été ná, ‘Á mwíi, meé ndzí wa bo é dzam é ne ekúkwát; nde bía wa bíá kwíñ kíŋŋ ná ma ye yáán ya wa denario mbós?’ ¹⁴Ñoŋŋe é dzóm dwe, o kéñ; ve, ma ma kómo vé é mot a mvá súgan só ní ábimm me mvá vé fe wa. ¹⁵Ye ná ma me sés filí ye ábo é dzam ma kómo ya é dzóm é ne éedam? Ngé ki ná, ye wa bo ma evínn, amú ná me ne mbamba mot?’ ”

¹⁶“Néa, éñe é bot bé téle ó mvús bá ye súgan ósú, ébá bá bé téle ósú bá ó mvús. [Amú ná abwiññ bot é ne nlwéán, ve avítsaŋ édo é ne ntópbán.]”

Yesus aa kat áwú deñ fwéñ éyoŋ léa

¹⁷Éde Yesus eé bét ná aa ke á Yerusalen, ané a ngá ke ya awóm beyága ya beyága bé beañ évwíñ, bé tós ókaŋŋ été, éde a ngá dzó bó ná,

¹⁸“Dággán, bía bét ná bía ke á Yerusalen, véa é Mwán Mot bá ye ní kee ébe betébosú befára ya beyágale métsiŋŋ, bá ye ní kík nsaŋ ná aa yian wú; ¹⁹bá ye fe ní kee bot béye meyoŋ mefé ná bé kpógo ní, bé yít ní ya áke fe ya ní á krús, éde álú léa aa ye wómo.”

Yesus aa yalan ya ñiá Santiago bá Juan

²⁰Ané ñiá é bwán Zebedeo a ngá nzu koan ya ní bábe é bwán béñ, éde a ngá kut ní mebóŋŋ ó sí, eé dzaa ní dzam. ²¹Ve Yesus a ngá síli ní ná, “Nzá dzam wa kómo?”

Ané ní a ngá yalan ya ní ná,

“Mánaŋán ná é bwán bam bé beañ bá bé tóbo ósí édzwée ngómán dwe, mbós á mfá méyóm we, éñi mbós ní á mfá méyéá we.”

²²Ve Yesus a ngá yalan ná,

“Mínáá yem ki é dzam mína dzaa. Ye míní ne nú é kóp me nkún nú, [ya átoŋo nduann ébe ámvála nduann ma me ne ya do nduann]?”

Ané, bé ngá dzó ñí ná,
 “Bí ne ñú.”

²³Éde a ngá dzó bó ná,

“Bébélá mína ye ñú é kóp dam, [mína ye fe tɔbɔ nduann ámvála ma me tɔbɔ yaá fe nduann], ve átɔbɔ ósí á mfá méyóm wɔm, ngé ki á mfá méyéá wɔm, é sés é dzam ma ma vé. Fáve ná é ne á mfá ébá Tará á mana do kom.”

²⁴Éde éyɔɔ beyága awóm bé ngá wók dzam te, ané bé ngá yéá ya bɔbɛñɔñ bé beañ béte. ²⁵Ve Yesus ñí a ngá lwée bó, a dzóo bó ná,

“Mína yem ná bedzwée béye meyɔɔ mefé bá dzwée ya ngu, ya fe ná bora bé bot béye été bá bá dzwée fe bó ya elaj. ²⁶Dá dǎá bɔ amvála te énzénzan denan, fáve ná é mot aa kómo bɔ bora mot ébe mína, aa yian bɔ mvwála bíséññ wenan. ²⁷Éde éñí ñí aa kómo bɔ ntébosú énzénzan denan, aa ye bɔ óloá wenan; ²⁸amvála te fe, é Mwán Mot ñí eé ndzí sɔ ná bot bé belan ya ñí, fáve ná éñe ábelan ya bot, ya fe ná á vé éniɔ dzeñ akála ákoroga abwiññ bot.”

Yesus aa séñ midzindzimm mí beañ

²⁹Éde éyɔɔ bé ngá kólo á Yeriko, mora nkuna bot ó ngá bee ñí. ³⁰Véa, midzindzimm mí beañ mí mbé mí tɔɔ ó féñ nzenn, niané mí ngá wók ná Yesus á nga lot yaá, ané mí ngá yón, ná,

“Á Ntí, é Mwán David yénɔe bía engóngɔɔ!”

³¹Éde, bot bé ngá báma bó ná bé sis evóó. Ve bá bé ngá daɔ bera yónyón abwiññ, ná,

“Á Ntí é Mwán David, yénɔe bía engóngɔɔ!” ³²Ané Yesus a ngá tébe, a lwée bó, éde a ngá síli bó ná,

“Nzá dzam mína kómo ná me bɔ mína?”

³³Éde bé ngá yalan ñí ná,

“Á Ntí, bía kómo ná é mís mea mé yóɔbe.”

³⁴Véa Yesus ñí a tɔɔ ndzálánn ya nlém engóngɔɔ, ané a ngá nama bó mís, etéññ te ébyen bé nga bera yén, véa bé nga bee fe ñí.

Yesus aa ñíi á Yerusalen

21 ¹Éyɔɔ bé ngá kwíñ bebeñ á Yerusalen, bé sian á Betfagé, á nkoó Álíba, ané Yesus a ngá lóm beyága bé beañ, ²a dzóo bó ná,

“Keɔn é mwann dzeá a ne mína ósú, véa, mína ye koan ya edzakás é tsini ya mwán; tsiigán do, míni sɔ ya ma byɔ. ³Éde ngé mot enziɔ a dzó mína dzam, dzógán ná, ‘Ntí aa kómo byɔ; aa ye byɔ búlán avóó.’”

⁴Dzam te é ngá bɔban á mfá ye ná édí nkúlu medzɔ a ngá dzó é dzálában, ná,

⁵“Dzógán ngwan ye á Sión ná,

‘Dággé, é Kéza we aa nzu ébe wa,
 nsilibán ósí, a tɔ́ édzakás áyóp,
 ya á mwann edzakás, é mwán edzakás.’ ”

⁶Niané beyága bé ngá ke, bé bɔ fe ámvála avɔ́ɔ ya avɔ́ɔ Yesus a ngá mánan bɔ́. ⁷Ané bé ngá sɔ́ ya edzakás ya mwán; bé teñ byɔ́ bítóp byeba áyóp, éde Yesus a ngá dan áyóp. ⁸Éde fe abwiññ bot é ngá teñ bítóp byeba á nzenn áyóp; ébá bevɔ́ɔ bá bé ngá kík mítem bilé, bé nga bwii myɔ́ á nzenn áyóp. ⁹Ané é bot bé ngá ke ñí ósú, ya ébá bé ngá nzu á mvús, bé ngá ke bá yón ná,

“Osana ya é Mwán David!
 Abwará ya éñí a nzu ya éyola Ntí!
 Osana oyaáp ó yóp!”

¹⁰Éde éyɔɔ a ngá ñíí á Yerusalen, nzɔɔ é ngá bɔban á kísoan ngúrá, béé síli ná, “Éñí a ne nzá?”

¹¹Ané nkuna bot ó ngá yalan ná, “Yesus nkúlu medzó ye á Nasaret Galilea éñe ñí.”

Yesus aa tsílán ya bebo okira á templo

¹²Éde Yesus a ngá ñíí á templo, ané a ngá tsílán é bot bése bé ngá kuan byém ya ákus á templo átán, eé sɔ́gle betéble betsén moann ósí ya bítɔ́ ébá bé ngá kuan abeɔɔ. ¹³Éde a ngá dzó bɔ́ ná,

“É ne ntsilann ná, ‘É ndá dzam bá ye dɔ lwée ná ndá meyaglán,’ ve mína, míní veɔan ya dɔ é ndá ákwá benzeé midzɔɔɔ.”

¹⁴Ané midzínzím, ya mibóbók mí ngá nzu koan ya ñí á templo, ané a ngá señ myɔ́. ¹⁵Ve, éyɔɔ betébosú befára ya beyágale métsiɔɔ bá bé ngá yén biyágán bí mam a ngá bɔ, ya fe é bóɔɔ bé ngá yón á templo, ná, “Osana ya é Mwán David!” Ané bé ngá wók abé. ¹⁶Éde bé ngá síli ñí ná,

“Ye wa wók é dzam é bóɔɔ bá bá dzó?”

Ve Yesus ñí a ngá yalan ya bɔ́ ná,

“Ma wók; ve, ye ná mínáá bé lán? Ná,

‘Ébe ménu bwán,
 ya ébá bé ngén bá ñáɔ,
 waá koman olugú.’

¹⁷Éde, a ngá lík bɔ́, a kólo á kísoan, a kéñ á Betania, ané a ngá bómo ó wéñ.

Yesus aa boŋ elé Igera

¹⁸Éyɔŋ Yesus a ngá búlán á kísoan kíkírí, á nga wók nzeñ. ¹⁹Niané a ngá yén elé Igera é téle ó fěñ nzenn, éde a ngá ke dɔ kwíñ ásí, ẽñe kaa ákoan ya dzóm enziŋ été, fáve mekyéññ. Ané a ngá dzó dɔ ná,

“Ebumá é táa bera kwíñ ẽbe wa tám enziŋ!”

Éde elé Igera é ngá mana kót etéññ te ébyen. ²⁰Niané beyága bé ngá yén dzam te, ané bé ngá ku mevoó, béé dzó ná,

“É ne bɔ á yá ná elé Igera dá kót abímm avóó dí?”

²¹Éde Yesus a ngá yalan ya bó ná,

“Bébélá ma dzó mína ná ngé míní belé mbwínánn kaa ki áyep á nlém, mína ye bɔ se fáve édí é bɔ elé Igera, fáve ná atwaa ngé mína dzó nkoó wí ná, ‘Kólogé ó vá, o kéñ ku á máŋ été.’ Ẽñe dá ye bɔ néa.” ²²Éde édí áse mína dzaa ya meyaglán, míní bwíni, mína ye dɔ ñɔŋ.

É nguu edzwée Yesus

²³Éyɔŋ a ngá ñíi á templo, éde betébosú befára ya mikúkúmá míye áyɔŋ, éde bé ngá nzu koan ya ñí éyɔŋ a ngá yágale bot, ané bé ngá dzó ná,

“Edzwée evé wa bɔ ya dɔ é mam má? Ngé ki ná nzá aá vé wa édzwée te?”

²⁴Ve Yesus ñí a ngá yalan ya bó ná,

“Ma ma ye fe mína vé nsílí mbóó; dzam te ngé míní yalan ma ya dɔ, véa, ma ma ye fe mína kat ya edzwée evé ma bɔ ya dɔ é mam má. ²⁵Ẽ nduann Juan, ó mbé éwí ye óvé? Ye éwí ye á dzóp, ngé ki éwí bot?”

Ané bé ngá ke bá léran benzósoó bébyen ya bébyen, béé dzó ná, “Ngé bí dzó ná éwí ye á dzóp; aa ye bía dzó ná, ‘Amú dzé míní ndzí ñí bwíni?’ ²⁶Ve, ngé bí dzó ki ná; éwí bot’, bía kɔ nkuna bot wɔŋŋ, amú ná bot bése bá ñɔŋ ná Juan a ne nkúlu medzó.” ²⁷Éde bé ngá yalan ya Yesus ná,

“Bíá yem.”

Ané ñí a ngá dzó fe bó ná,

“Ma máá ye ki mína kat ya edzwée evé ma bɔ ya dɔ é mam má.”

É nganán bóŋŋ bé beañ

²⁸“Ve, mína téa é dzam dí á yá? Mot enziŋ a mbé a belé bwán bé beañ, éde a ngá ke kwíñ ẽbe ẽní ósúá, a dzóo ñí ná, ‘Á mwán, kɛŋ bɔ eséññ áfúp émuú.’ ²⁹Éde a ngá yalan ná, ‘Máá kómo dɔ bɔ!’ Ve, ñí a ngá sùgan tsén osímánn, a kéñ. ³⁰Ané a ngá ke kwíñ ẽbe é mwán mbóó, ñí aa dzó fe dzam avóó ya avóó. Éde a ngá yalan ya ñí ná, ‘Á ntí, ma ke.’ Ve, ñí eé ndzí ke. ³¹Éde bé beañ béte nzá aá bɔ nkómánn éséá?”

Ané bé ngá yalan ná, “Ẽñí ósúá.”

Éde Yesus a ngá dzó b́ó ná,

“Ma dzó mína bébélá ná beñɔŋ mfóŋsí bábe bindendea bí biningá, éb́ó bá ye tára ñíí édzwée ngómán Nzamá ye mína. ³² Amú ná Juan a ngá śó ya mína é nzenn é ne nzósoó, mína mína kaa ñí ábwíni; ve, beñɔŋ mfóŋsí bábe bindendea bí biningá éb́ó bé ngá bwíni ñí. Ve, niané mína ngá yén dzam te, véa míníí ndzí ki dzoban ná míní bwíni ñí.”

É nganán bembéa bebo biséññ

³³ “Béágán nganán fé: Mot enziŋ a mbé a t́óŋ myenn ndá, mot te aá beñ afúp midzik mí vino, éde a ngá boman d́o ya ongóo; á kom ekiliga bibumá bí vino, ané a ngá lón fe nkum. Éde a ngá kee d́o ó lén ya bebeñ mefúp benziŋ, a kéñ ékena.

³⁴ Niané é tám bá ñɔŋ bibumá e ngá kwíñ, véa éñe a ngá lóm áloá deñ ébe bebeñ mefúp béte, á mfá ye ná á ñɔŋ bíbumá byeñ. ³⁵ Éde bebeñ mefúp béte bé ngá biñ áloá deñ, ov́óó bé nga yít ẃó, éwí ov́óó bé ywíñ ẃó, éwí ov́óó wá bé nga lúm mekwá. ³⁶ Ané a ngá bera lóm aloá afé álot é tán édí ósúá; éde bé ngá b́o d́o dzam av́óó ya av́óó.”

³⁷ “Ve, asúgán ye été, éde a ngá lóm é mwán weñ ébe b́ó, eé dzó ná, ‘É mwán wóm éñe bá ye vé ngaŋŋ.’ ³⁸ Niané bebeñ mefúp bá bé ngá yén mwán te, éde bé ngá dzó bébyen ya bébyen ná, ‘É mot aa ye lígi ya afúp éñe ñí. Nzaán bí ywíñŋán ñí, véa bí dut é tsíga deñ.’ ³⁹ Ané bé ngá biñ ñí, bé wea ñí afúp átán, bé ywíñ ñí.”

⁴⁰ Édo ná, niané myenn afúp aa ye śó, aa ye b́o bebeñ mefúp béte á yá?

⁴¹ Ané bé ngá yalan ya ñí ná,

“Aa ye vé mbéa bot béte asúgán é ne áŋgónó, véa a kee afúp ó lén ébe bebeñ mefúp befé ná bá yáán ya ñí bíbumá byeñ é tám bá fwát bibumá.”

⁴² Éde Yesus a ngá síli b́ó ná,

“Ye míníí ndzí lán eyɔŋ enziŋ Mítsili été? Ná,

‘Ákwá belón bé ngá tep,

édo é veŋan yaá ákwá dá dan ya eban.

Ntí éñe a b́o yaá dzam te,

é ne fe eyágán dzam é mís mea.’ ”

⁴³ “Akála te édo ma dzó mína ya d́o ná bá ye mína vea édzwée ngómán Nzamá, bé kee d́o áyɔŋ dá wúm ébumá deñ. ⁴⁴ Éde é mot aa ye ku akwá te áyóp aa ye mana búgu; ve éñí dá dá ku fe áyóp dá ye ñí lík meñuŋ.”

⁴⁵ Niané betébosú befára ya befariseo bé ngá wók ménganán meñ, éde bé ngá nú tán ná éb́ó aa ḱóbo ya b́ó. ⁴⁶ Éde bé ngá dzéŋ ná bé biñ ñí; ve bé ngá ḱo nkuna bot wɔŋŋ, amú ná bé ngá ñɔŋ ñí ná ané nkúlu medzó.

É nganán fét alúkgán

22 ¹Véa, Yesus a ngá bera kóbo ya bó ya menganán, eé dzó ná, ²“Édzwée ngómán ye á dzóp dá fonan ya é kéza a ngá bó fét alúkgán mfá é mwán weñ. ³Éde a ngá lóm áloá dén ná bé ke lwée é bot bé mbé mbánán á fét alúkgán, ve béé ndzí kómo só. ⁴Ané a ngá bera lóm áloá afé, eé dzó bó ná, ‘Dzógán é bot bé mbé mbánán ná me mana yaá koman é fét dam; me ywín yaá beñát bam ya bétsít bé ne ya avón; éde ná ásesé á ntóó nkomann; nzaán é fét alúkgán.’

⁵Ve, é bot béte béé ndzí dɔ bís, ané bé ngá ke, mbóó áfúp deñ, éñí mbóó ñí a ókíra weñ, ⁶éde, ébá bevóó, bá bé ngá biñ áloá deñ, bé nga yít dɔ, bé ywín fe dɔ.

⁷Ané kéza a ngá yéa, a lóm mísámá benzima myeñ, ná bé ywín beywín bot béte, bé mana fe dzígi é kísoan deba. ⁸Véa éñe a ngá dzó áloá deñ ná, ‘Fét alúkgán é ntóó nkomann, ve é bot bé mbé mbánán béé ngá yian fét te. ⁹Édɔ ná, keñán á maagán ménzenn, éde é bot bése mína koan ya bó bánagán bó ó fét alúkgán.’ ¹⁰Ané aloá te é ngá ke ménzenn ya ménzenn, bé mana kóán é bot bése bé ngá koan ya bó, ané mbéa bé bot ané mbamba bé bot; véa ndá alúkgán e ngá dzéñ ya beyéñ.

¹¹Ve éyɔñ kéza a ngá ñíi ná a yén beyéñ béye alúkgán, éde a ngá yén mot ó véa, kaa ábwát wun ye alúkgán. ¹²Éde a ngá dzó ñí ná, ‘Á mwíi, o ñíi ó vá á yá, wa kaa ábwát wun ye alúkgán?’ Ve ñí a ngá sis evóó. ¹³Éde kéza a ngá dzó bevwála bíséññ ná, ‘Kágán ñí mó ya mebo, míní wea ñí é dzíbi é ne átán; ó weñ, éñe miyónn ya fe álaran mesonñ byá ye bo.’ ¹⁴Amú ná abwiññ é ne ntélán, ve ayomm bot édo é ne mitópbán.”

Mfá mfónsi

¹⁵Ané befariseo bé ngá ke bá dzéñ bébyen ya bébyen ámvála bé ne ñí duk ya efíá enziñ. ¹⁶Éde bé ngá lóm ñí béyága beba fufúlu ya beerodiano, béé dzó ná,

“Á nyágale, bía yem ná o ne bébélá mot, wa yágale fe bot é nzenn Nzamá ya bébélá, wáá ke ki ya mot enziñ ngamm, amú ná wa ñonñ mot áse ntéññ mbóó; ¹⁷Édɔ ná, dzóge bía, wa yén é dzam dí á yá? Ye dá yian, ye dáá yian ki ná bé yáán ya Sesar mfónsi?”

¹⁸Ve Yesus, ñí eé yem ekúkwát nlém deba, éde a ngá dzó ná, “Á bot meduk, amú dzé mína bóble ma? ¹⁹Léregán ma nsañ moann, éwí mfónsi.”

Éde, bé ngá só ya ñí denario mbóó. ²⁰Ané a ngá síli bó ná, “Nzá a ne ya ású dí ya fe ntsili wí?”

²¹Éde bé ngá yalan ya ñí ná,

“Éwí Sesar.”

Ané a ngá dzó bó ná,

“Váán fá Sesar, édí Sesar, Nzamá nĩ ya édí Nzamá.”

²²Niané bé ngá wók dzam te, ané bé ngá ku mevoó; éde bé ngá lík nĩ, bé kéñ.

Nsíli mfá nwómán miwúán

²³Mos te, Besaduseo bé ngá nzu koan ya nĩ, ébá bá dzó ná nwómán miwúán ó sés, éde bé ngá síli nĩ ná,

²⁴“Á nyágale, Moisés aá dzó ná, ‘Ngé mot enziḡ aa wú kaa bwán, mwanñanḡ aa ye lúk é miningá weñ, ná á fwiñ mwanñanḡ mvḡḡ bot.’

²⁵Éde é ne ná, bóbéñanḡ zaḡgbéá bé mbé énzézanḡ dea; éde éñí ósúá aá lúk miningá, aa wú kaa álík mvḡḡ, aá lík mwanñanḡ miningá te. ²⁶Amvála te fe éñí beañ ya éñí léa, akekwiñ éñí zaḡgbéá. ²⁷Ó mvús véa, miningá nĩ aa wú fe. ²⁸Édo ná, é tám nwómán miwúán, é bóbéñanḡ zaḡgbéá bá, miningá aa ye bḡ éñí nzá? Amú ná bésesé bá mana nĩ lúk?”

²⁹Ve Yesus a ngá yalan ya bó ná,

“Mína vus! Mínaá wók Mitsili, ngé ki é nguú Nzamá! ³⁰Amú ná á nwómán miwúán, báá lúk ngé ákee biningá mélúk, fáve ná bé ne ané é baáḡgel Nzamá á dzóp été. ³¹Ve mfá nwómán bewú, ye mínaá bé lanḡ édí Nzamá a ngá kóbḡ, eé dzó ná, ³²‘Ma me ne é Nzamá Abraam, ya é Nzamá Isaak, ya é Nzamá Jakob?’ Nzamá a sés Nzamá ye bewú, fáve éñí betétéá!”

³³Niané mikuna mí bot mí ngá wók dzam te, éde bé ngá kám ákála áyágalé deñ.

Mvéná dá daḡ ya eban

³⁴Niané befariseo bé ngá wók ná Yesus a lík yaá besaduseo bivóó, ané bé ngá kóán fufúlu; ³⁵éde mbóó ye été, nyem metsiḡḡ, eé bóble nĩ, ané a ngá síli nĩ ná,

³⁶“A nyágale, Mvéná fé dá daḡ ya eban á nkóó métsiḡḡ été?”

³⁷Éde a ngá yalan ya nĩ ná,

“Dziḡḡe Ntí é Nzamá we, ya nlém we óse, ya éniḡ dzwe ése, ya ósímánn we óse. ³⁸Mvéná te édo dá daḡ ya eban, ya éñí ósúá. ³⁹Éñí beañ dá dá fonan fe ya éñí te, ‘Dziḡḡe é mot mbóó ané wa dziḡ wámyen.’ ⁴⁰Atsiḡḡ áse ya bekúlu medzó éñe bé tsini mémvéná mé beañ má.”

Kristo a ne é mwán nzá?

⁴¹Ákoan ná befariseo bé ngén bé kóán, ané Yesus a ngá síli bó, ⁴²ná, “Mína síman á yá mfá Kristo? A ne é mwán nzá?”

Éde bé ngá yalan ñí ná,
 “A ne é mwán David.”

⁴³Ané a ngá dzó bó ná,
 “Éde, a nsísim été, amú dzé David aa lwée ñí ná ‘Ntí,’ eé dzó ná,

⁴⁴ ‘Ntí aá dzó Ntí wɔm ná,
 Tɔbɔgé ósí á mfá méyóm wɔm,
 akekwiñ ná ma ye bwíi bésíj bwe
 mebo mwe ásí?’

⁴⁵Édo ná, ngé David a lwée ñí ná Ntí, a ne fe ñí bo mwán á yá?”

⁴⁶Éde mot enziñ éé mbé fe yalan ya ñí atwaa efiá evóó, atéé ye mos te mot enziñ éé ngá nzomo fe ná a síli ñí dzam.

Yesus aa sóman beyágale métsiññ ya befariseo

23 ¹Ané Yesus a ngá kóbo ya nkuna bot ya fe beyága beñ, ²eé dzó ná,

“Beyágale métsiññ ya befariseo bé mbelé ntúmm édzwée Moisés.

³Édo ná, bogán, dzálágán fe édí áse bá dzó mína; ve míní taa bo amvála ané míboann myeba mí né, amú ná bá dzó, ve báá bo.

⁴Bá ká míbaga mí ne adziít ya ayéñ, bé bwíi myo bot mébán áyóp. Ve bébyen báá kómo myo fogo ya ónuú weba. ⁵Ve, bá bo míboann myeba míse á mfá ye ná bot bé yén bó; amú ná bá bo míkóó bífús mitsili myeba minén, bá bo fe méfaáp métóp meba ayaáp. ⁶Ve, bá dziñ bá tɔbo bíkóó bí ngaññ méfét bidzí, ya bíkóó bíye ósú á besinagoga, ⁷ya fe mibóló mí ngaññ á miseñ mí mákít, ya fe ná bot bé lwée bó ná Rabí.

⁸Ve mína, míní taa lík ná bot bé lwée mína ná Rabí; amú ná mbóó éñe a ne Nyágale wenan, (Kristo); mína bésesé mína míní ne bɔbéñañ. ⁹Míní taa ki lwée mot enziñ ná ésúsá wenan á sí ó vá, amú ná mbóó éñe a ne Ésúsá wenan, éñí a ne á dzóp été. ¹⁰Míní taa ki lík ná bé lwée mína ná belére nzenn; amú ná mbóó éñe a ne nlére nzenn wenan, Kristo. ¹¹Éde é mot aa dañ ya eban ébe mína, aa ye bo mvwála bíséññ wenan mína. ¹²Ve, é mot aa bére émyen ó yóp, aa ye tɔbo nsilann ósí, éñí ñí aa síli émyen ósí, aa ye tɔbo mbélánn ó yóp.

¹³Á beyágale métsiññ ya befariseo, ngwáa ya mína, bot meduk! Mína dzip fá é bot bevóó édzwée ngómán ye á dzóp, mína bébyen kaa áñíi, kaa ki álík é bot bá ñíi ná bá bé ñíi.

¹⁴[Á beyágale métsiññ ya befariseo, ngwáa ya mína, bot meduk! Mína bo méyaglán menan ayaáp mfá ádzí mikús mí biningá byém; ya akála te, mína ye bíra ñoñ méku.]

¹⁵Á beyágale métsiññ ya befariseo, ngwáa ya mína, bot meduk! Mína boman sí ya máñ ná míní wún mot mbóó nyébé wenan. Niané

ñí a bɔ yaá fe dɔ, mína bɔ ñí mwán ye ébéññ ndúán tán biyɔŋ bí beañ álot mína bébyen.

¹⁶Á midzíndzimm myá lére nzenn, ngwáa ya mína! Mína é bot mína dzó ná, ‘É sés dzam enziŋ ná, ngé mot aa kan sɔŋ eé túp templo; ve, ngé aa kan sɔŋ eé túp koŋ ye á templo, aa tɔbɔ ntsinann amú nkanann sɔŋ weñ.’ ¹⁷Á mékút mé bot ya midzíndzimm! Amú ná, dzé dá daŋ ya eban; ye koŋ, ye é templo dá tɔ koŋ eki?

¹⁸Mína dzó fe ná, ‘É sés dzam enziŋ ná ngé mot aa kan sɔŋ eé túp altar; ve, ngé aa kan sɔŋ eé túp bívévé bí ne áltar áyóp, aa tɔbɔ ntsinann amú nkanann sɔŋ weñ.’ ¹⁹Á midzíndzimm! Amú ná, dzé dá daŋ ya eban; ye bívévé, ye áltar dá tɔ bívévé eki? ²⁰Édɔ ná, é mot aa kan sɔŋ eé túp altar, aa kan sɔŋ amú altar ya fe é dzóm áse é ne áltar áyóp. ²¹Éde, é mot aa kan sɔŋ eé túp templo, aa kan sɔŋ mfá templo ya fe é mot a tɔɔ été; ²²éñí ñí aa kan sɔŋ eé túp dzóp, aa kan sɔŋ mfá étɔɔ édzwée Nzamá ya fe éñí a tɔbɔ dɔ.

²³Á beyágale métsiŋŋ ya befariseo, ngwáa ya mína, bot meduk! Amú ná mína vé osaŋ ngap awóm, ya meseŋ, ya okám; ve míní lík yaá é mam má daŋ ya eban métsiŋŋ été, ané nzósoó, nyénánn engóngɔɔ, ya mbwínánn. Émɔ má mína yian bɔ, ve kaa ki álík é mam mevɔɔ méte. ²⁴Á midzíndzimm myá lére nzenn! Mína féá eññɔŋ, ve mína min kamelio!

²⁵Á beyágale métsiŋŋ ya befariseo, ngwáa ya mína, bot meduk! Amú ná mína sop elas átán ya fe efela; ve été, bí tɔɔ ndzálánn ya dzíp ya mbɔann mam tugá. ²⁶Á ndzíndzimm mwann fariseo! Tárage sop élas été ya fe efela, á mfá ye ná átán ñí a tɔbɔ fe mfúbánn.

²⁷Á beyágale métsiŋŋ ya befariseo, ngwáa ya mína, bot meduk! Amú ná mína fonan ya mésoŋ mé ne nwáan mfúm, bébélá má yéne mvéañ átán, ve été mé ne ndzálánn ya biveés mibim ya fe mvín ése. ²⁸Amvála te fe mína, bébélá mfá átán mína fonan ya benzósoó bé bot, á bot été, ve mfá été, míní tɔɔ ndzálánn ya meduk ya ntsamann metsiŋŋ.

²⁹Á beyágale métsiŋŋ ya befariseo, ngwáa ya mína, bot meduk! Amú ná mína lóŋ mésoŋ bekúlu medzó, mína bwára fe mésoŋ benzósoó bé bot. ³⁰Véa, mína dzó ná, ‘Ngé bí tɔbɔ éniŋ melú betará bea, ngé bíí ndzi ke ya bó ngamm éyɔŋ bé ngá ywiñ bekúlu medzó.’ ³¹Amvála te édo, mína vé mína bébyen mbéa ngañiá, ná míní ne é bwán é bot bé ngá ywiñ bekúlu medzó. ³²Mína dzálá fá é mam beésúá benan bé ngá tára mbɔann!

³³Á beñó! Áyɔŋ befeñ! Mína ye túp nkíkgán nsaŋ ye ébéññ ndúán á yá? ³⁴Amú dzam te, dággán ná ma lóm mína bekúlu medzó, ya bebelé kén, ya beyágale métsiŋŋ; ébe ébɔ, mína ye ywiñ bevɔɔ benziŋ ya áke ya bó á krús, ébá bevɔɔ bá mína ye yít bésinagoga

benan été, mína ye fe bɔ dzɛŋ así bekísoan ya bekísoan; ³⁵néa éñe mékií mése benzósoó bé bot, má ye nzu ébe mína, é má mé swiiban yaá ósí, atéé ye mékií nzósoó mot Abel, akekwiñ mékií Zakarías, é mwán Berekías, éñí míní ngá ywiñ énzénzanj templo ya altar. ³⁶Bébélá ma dzó mína ná, dzam te áse dá ye nzu ébe myee bot wí.”

Yesus aa yi Yerusalen

³⁷“Á Yerusalen, á Yerusalen, éñí a ywiñ bekúlu medzó a lúm fe é bot bá lóm ébe éñe mekwá! Biyɔŋ táŋ á yá me kómo yaá kóán é bwán bwe amvála ané kúp dá kóán é bwán beñ méfaáp así, ve míní ndzí kómo! ³⁸Dággán ná, é ndá dzenan da lígi ekuút. ³⁹Ma dzó fá mína ná, mínáá ye ma bera yén, akekwiñ tám dá ye kwíñ, éyɔŋ mína ye dzó ná,

‘Abwará ya éñí a nzu ya éyola Ntí!’ ”

Yesus aa kat fwéñ ná templo dá ye bólo

24 ¹Niané Yesus a ngá kólo á templo, eé ke, ané báyága beñ bé ngá yit ní bebeñ mfá álére ní mendá méye á yát templo. ²Ve ní a ngá yalan ya bɔ ná,

“Ye mínáá yén ásesé ní? Ma dzó mína bébélá ná, ó vá, akwá dáá ye lígi é bóo ákwá avɔ́ɔ áyóp ná báá ye dɔ wea ósí.

Méndem méye ásúgánn éniŋ

³Éde, Yesus a tɔ́ ósí á nkoó Álíba, ané báyága beñ bé ngá nzu koan ya ní évwíñ, béé dzó ní ná,

“Katge bía, dzam te dá ye bɔban ódén, nzá ndem ki dá ye yéne á mfá ásɔ́ɔ we, ya á mfá ásúgánn ye é tám ní?”

⁴Éde Yesus a ngá yalan ya bɔ ná,

“Dággán ná mot enziŋ a táa míní bɔ ná míní lés. ⁵Amú ná abwiññ bot dá ye sɔ́ ya éyola dam, béé dzó ná, ‘Ma me ne Kristo.’ Édo ná, bá ye bɔ ná abwiññ bot é lés. ⁶Míní nkún wók ná melúmán mé nga nzu yaá, ya fe meñíŋ melúmán. Ve tɔ́bɔgán nkée ná míní táa sigan, amú ná dá yian bɔban; ve, ásúgánn dáá bé ó véa. ⁷Amú ná ayɔŋ dá ye tébe ayɔŋ avɔ́ɔ á ngamm áyát, édzwée ngómán dá é tébe édzwée ngómán evɔ́ɔ á ngamm áyát; nzeñ da ye bɔ, mifógán mí sí myá ye bɔban ébe mevóm ya mevóm. ⁸Ve mam méte mése mé ne fáve átáraga mitéñ mí mye.

⁹Édo ná, bá ye mína kee ná míní yén midzuúk; bá ye mína ywiñ, meyɔŋ mése má ye mína víni akála éyola dam. ¹⁰Édo ná, abwiññ bot dá ye dzímle mbwínánn, bevɔ́ɔ bá ye kuan ébá bevɔ́ɔ, bevɔ́ɔ bá ye víni ébá bevɔ́ɔ. ¹¹Abwiññ minéneá bekúlu medzó dá ye váma, bé nga

duk abwiññ bot. ¹²Édziñ abwiññ bot dá ye vóbo, amú ná ntsamann metsiñ wá ye vé. ¹³Ve é mot aa ye nzomo akekwiñ asúgánn, mot te éñe aa ye tɔbo nkoránn. ¹⁴Éde, é mbamba fwéñ ye Édzwéé ngómán ní aa ye katban eniñ ngúrá, ané ngañiá á mfá meyoñ mése, véa, éñe asúgánn dá ye bo.

¹⁵Édo ná, éyoñ mína ye yén é dzam Nzamá aa víni, edí dá só ya ntsamann, edí Nkúlu medzó Daniel a ngá dzó ya do, é ntéle é vóm ó ne eki (Wa, é mot wa lán, wókge), ¹⁶tám te, é bot bá ye tɔbo á Judea, bé túpge bé kéñ míkoó. ¹⁷Éde, é mot aa ye tɔbo á ndzií áyóp, a taa sigi ná a twáa byém é ndá dzeñ été. ¹⁸Éñi aa ye tɔbo áfúp, a taa búlán ó mvús ná aa twáa ékót deñ. ¹⁹Ve, ngwáa ya é biningá bá ye bo mebum, ya ébá bá ye ñéa bwán melú méte! ²⁰Ve yaglánán ná ntúpbán wenan ó taa bɔban á mbéa metám mé mveñ ya avép, ngé mos Satará; ²¹amú ná tám te, midzuúk myá ye bo abwiññ, ámvála dáá bé tara bɔban atéé ye átáraga eniñ anzukwiñ áwola dí, dáá ye ki bera bɔban eyoñ enziñ. ²²Éde, ngé melú méte mé bo kaa ákígi, ngé mot enziñ áá ye tɔbo nkoránn; ve, ya akála é bot bé ne mitópbán, melú méte má ye kígi.

²³Éde ngé mot aa dzó mína ná, ‘Dággán, Kristo éñe ní,’ ngé ki ná, ‘A ne ólwí,’ míní taa ní yébe. ²⁴Amú ná minéneá bekristo ya minéneá bekúlu medzó myá ye váma, bé nga lére bora mendem ya biyágán bí mam á mfá ábo ná bot bé lés, atwaa ébá bé ne mitópbán, ngé dá é ne ki bɔban. ²⁵Yénñán ná me tara yaá mína do dzó. ²⁶Édo ná, ngé bé dzó mína ná, ‘Dággán, a ne ólwí, éyáñ été,’ míní taa ke; ngé ki ná, ‘Dággán, a ne bídziná été,’ míní taa yébe. ²⁷Amú ná amvála ané vevés da téé é vóm nlódzóp wá kwíñ á nga yéne akekwiñ é vóm wá dzím, néa fe, ásó é Mwán Mot wá ye bo. ²⁸É vóm mbim ó bóo, vóm te éñe mikúññ myá ye kóán.”

Ásó é Mwán Mot

²⁹“Ve, niané midzuúk míye melú méte myá ye mana, etéñ te ébyen,

‘Nlódzóp wá ye bo dzíbi,
ngomdan da dáá ye ki vé éyéa deñ,
atéteñ dá ye kóbo á dzóp,
ané menguu méye á dzóp má ye sukban.’

³⁰Eyoñ te éde é ndem é Mwán Mot dá ye yéne á dzóp; éde meyoñ mése méye é sí ní má ye tɔbo eywiññ, véa éñe bá ye yén é Mwán Mot eé só míkút míye á dzóp été, ya nguu ya mora dúmá. ³¹Éde aa ye lóm é baáñgel beñ ya mora kíññ tóñ, bá ye kóán mítópbán mí bot myeñ ébe mifá mí sí mí nii, atéé ye é vóm dzóp dá tara akekwiñ é vóm dá mana.”

Ayágalé é nganán elé Igera

³²“Biññán ayágalé é nganán elé Igera: Éyɔɔ mitem myeñ mí ntɔɔ numm, mí nga kúlu mifefeñ mékyéññ, mína yem ná esep é ntɔɔ bebeñ. ³³Amvála te fe mína, éyɔɔ mína ye yén é mam mése má, yemñán ná tám é ntɔɔ bebeñ á míbéñ. ³⁴Ma dzó mína bébélá ná myee bot wí wáá ye lot, akekwiñ ná mam méte mése má ɔɔban. ³⁵Dzóp ya sí byá ye lot, ve bífiá byam byáá ye lot amvála enziñ.”

Mot enziñ áá yem áwola te

³⁶“Ve mfá mos te ya áwola te, mot enziñ áá yem, atwaa baángel béye á dzóp été, [ngé ki Mwán,] fáve Éséa etámm. ³⁷“Amú ná amvála ané mélú Noé, éñe fe dá ye ɔɔ néa ásɔɔ é Mwán Mot. ³⁸Amú ná mélú méte kaa ná mora mveñ á nɔɔ, bot bé ngá dzi ya ñú, béé lúk, béé kee fe bengwan mélúk, akekwiñ é mos Noé a ngá ñíi árka été. ³⁹Éde béé ndzí wók akekwiñ éyɔɔ mora mveñ a ngá sɔ e mana bó vea bésesé; éñe fe dá ye ɔɔ néa ásɔɔ é Mwán Mot.

⁴⁰Tám te bot bé beañ bá ye ɔɔɔ áfúp, bá ye ñɔɔ mbɔɔ ye été, éñí mbɔɔ ñá bé lígi. ⁴¹Biningá bé beañ bá ye kwa bidzí akwá avɔɔ, bá ye ñɔɔ mbɔɔ ye été, éñí mbɔɔ ñá bé lígi. ⁴²Édo ná, ɔɔɔgán evéveñ, amú ná mínáá yem nzá mos Ntí wenan aa ye sɔ. ⁴³Ve, yemñán é dzam dí ná, ngé myenn ndá á yem tám fé ye á alú ndzídzip wá ye sian, ngé aa ye ɔɔɔ evéveñ kaa álík ná ndzídzip ó bwíñ é ndá dzeñ. ⁴⁴Amú dzam te, mína ɔɔɔgán fe nkomann, amú ná é Mwán Mot aa ye sɔ áwola mínáá yem.”

Mbamba oloá ya mbéa oloá

⁴⁵“Nzá a ne óloá wá túga dzalá ya mfefák, éñí é mása weñ a ngá téle kabatás é ndá dzeñ, á mfá ye ná á vé edí avɔɔ ngap bidzí é tám dá yian? ⁴⁶Abwará ya óloá te, éwí é mása weñ aa ye koan ya wó, weé ɔɔ amvála te, éyɔɔ aa ye sɔ. ⁴⁷Ma dzó mína bébélá ná aa ye wó téle ná ó dzwée é byém byeñ bíse. ⁴⁸Ve, ngé mbéa oloá te ó dzó á nlém weñ été ná, ‘É mása wɔm aa bem,’ ⁴⁹ó nga tára ná wá yít edí avɔɔ, ó tébe fe ná wá dzi, ya áñú bábe béfían meywa. ⁵⁰É mása oloá te aa ye sian é mos oloá te wáá yana; ya fe áwola ó ne kaa áyem; ⁵¹aa ye wó bíra lére bindáglé aa kee fe é ngap deñ bábe bot meduk; ó weñ éñe miyónn myá ye ɔɔ ya fe álaran mesoññ.

É nganán awóm bindúnn bíngwan

25 ¹“Éde, édzwée ngómán ye á dzóp dá ye fonan ya awóm bindúnn bíngwan, ébyɔ bí ngá twáa béláma beba, ané bé ngá kólo ná bá ke koan ya é fám da lúk miningá. ²Bé tán béye été bé mbé

mekút, bé tán bevóó bá nkée. ³Amú ná ébá bé mbé mekút, bá twáa beláma beba, ve bá kaa átwáa mbwánn fufúlu ya beláma; ⁴ve, ébá bé mbé nkée bé ngá ke ya mbwánn méfon été fufúlu ya beláma beba.

⁵Niané é fám da lúk e ngá bem, ané bésesé bé ngá wók óyó, véa bé bómo ósí. ⁶Éde bé ngá wók kíηη énzénzaη alú, deé yónán ná, ‘Dággán ná, é fám da lúk miningá édo ñí! Nzaán koan ya ñí.’

⁷Ané bindúnn bíngwan bíte bíse bí ngá vee óyó, éde bé ngá kom beláma beba. ⁸Éde ébá bé mbé mekút bé ngá dzó ébá bé mbé nkée ná, ‘Váán bía oyomm mbwánn wenan, amú ná beláma bea bé ηga dzím yaá.’

⁹Ve, ébá bé mbé nkée bá bé ngá yalan ná, ‘Kaa, ó nza bo kaa bía áyian bíabe mína; dá yian ná míní ke ébe é bot bá kuan mbwánn, ná míní kus á mfá wenan.’

¹⁰Éde, ntéññ bé ngá ke kus, éñe é fám da lúk e ngá sian, ané ébá bé mbé nkomann bé ngá ñíi ó fét alúkgán bábe bó, éde bé ngá dzip mbéñ. ¹¹Véa, éñe ébá bevóó bá bé ngá sian, bé ηga dzaa ná, ‘Á Ntí! Á Ntí! Kúugé bía mbéñ!’

¹²Ve, ñí a ngá yalan ná, ‘Ma dzó mína bébéla ná mãá yem mína.’

¹³Édo ná, tɔbɔgán evévén! Amú ná mínáá yem mos, ngé ki áwola [é Mwán Mot aa ye sɔ].”

É nganán moann

¹⁴“Amú ná, édzwée ngómán ye á dzóp é ne amvála ané mot enziη, ná éyɔη a ngá ke ékena, aa lwée áloá deñ, éde a ngá lígi ya bó ya é byém byeñ. ¹⁵Ané a ngá kee mbóó baakúru bé tán, éñí mbóó baakúru bé beañ, éñí mbóó ñá akúru mbóó, kada mot ya ábímm nguú deñ, véa a kéñ ékena.

¹⁶Éyɔη é mot a ngá ñɔη baakúru bé tán a ngá kólo, éde a ngá ke bo ya bó okira, véa aá wún baakúru bé tán befé. ¹⁷Amvála te fe, é mot a ngá ñɔη baakúru bé beañ, ñí aá wún baakúru bé beañ befé. ¹⁸Ve, éñí ñí a ngá ñɔη akúru mbóó a ngá ke, éde a ngá fá ébéññ ósí, ané a ngá swaale é moann é mása weñ.

¹⁹Niané abwiññ tám é ngá lot, ané é mása aloá te a ngá só, á ηga bo bó sitwá. ²⁰Éde éñí a ngá ñɔη baakúru bé tán a ngá só ya baakúru bé tán befé, eé dzó ná, ‘Á mása, waá kee ma baakúru bé tán; dággé ná me wún yaá baakúru bé tán befé.’

²¹Ané é mása weñ a ngá dzó ñí ná, ‘Á mbamba oloá bá tɔbo ya wɔ mebúnn, mvéañ! O dzálá yaá mvéañ ébe avítsaη byém; ma ye wa téle ná o dzwée abwiññ. Nzaá ñíi mésán é mása we!’

²²Éde, éñí a ngá ñɔη baakúru bé beañ ñí a ngá só fe. Ané a ngá dzó ná, ‘Á mása, waá kee ma baakúru bé beañ; dággé ná, me wún yaá bé beañ befé.’

23Éde é mása weñ a ngá dzó ñí ná, ‘Á mbamba ya oloá bá tɔɔ ya wɔ mebúnn, mvéáñ! O dzálá yaá mvéáñ ébe avítsaŋ byém; ma ye wa téle ná o dzwée abwiññ. Nzaá ñíi mésán é mása we!’

24Ve, niané éñí a ngá ñɔŋ akúru mbɔɔ a ngá sɔ, éde a ngá dzó ná, ‘Á mása, me ngá yem ná o ne aleét mot, wa yoo é vóm weé ndzí beñ, wa kóán é vóm weé ndzí myea; 25éde, amú wɔŋŋ, maá ke, me swaale ákúru we á sí été; dággé ná é dzóm dwe édo dí.’

26Ve, é mása weñ ñí a ngá yalan ya ñí ná, ‘Á mbéa oloá ya ndéndeát, o ngá yem ná ma yoo é vóm meé ndzí beñ, ma kóán fe é vóm meé ndzí myea. 27Édo ná o ngá yian ke nii é moann wɔm é ndá bemoann, ná niané má sɔ ngé má ñɔŋ é moann wɔm ya miséŋŋ áyóp.

28Édo ná, ñɔŋŋán ñí akúru, míní kee ñí é mot a belé awóm baakúru. 29Amú ná é mot áse a belé, bá ye ñí bera vé, véa, aa ye belé abwiññ; ve, éñí ñí éé belé, atwaa édí a belé, dá bá ye ñí do ñɔŋ. 30Éde, weagán oloá ó ne kaa eban te é dzíbi é ne átán; ó weñ éñe miyónn myá ye bɔ ya álaran mesoŋŋ.’”

Ákík meyoŋ misaŋ

31“Ve, éyoŋ é Mwán Mot aa ye sɔ é dúmá deñ été, ya é [mifúfúp mí] baáŋgel bése bábe bɔ, tám te aa ye tɔɔ ósí étɔɔ édzwée ye é dúmá deñ; 32ané meyoŋ mése má ye kóán ébe ású deñ; éde aa ye kána bevɔɔ ya ébá bevɔɔ, amvála ané nkálá mitómá aa kána mitómá békábán été.

33Aa ye téle mitómá á mfá meyóm weñ; ve, bekábán bá á mfá meyéa weñ. 34Véa kéza aa ye dzó ébá bé ne mfá meyóm weñ ná, ‘Nzaán, mína é bot Tará a mana yaá vé abwará ya bɔ; ñɔŋŋán tsígá denan, édzwée ngómán é ntɔɔ mína nkomann atéé ye mvelann éniŋ. 35Amú ná me ngá wók nzeñ, míní vé ma bidzí; me ngá wók evéé, míní ñúu ma mendzimm; me mbé nnéŋ, míní ñɔŋ ma; 36me mbé swésweññ, míní bwára ma; me mbé nkúkwann, míní sɔ ma fép; me mbé á mbok, míní sɔ ébe ma.’

37Véa benzósoó bé bot bá ye ñí dzó ná, ‘Á Ntí, tám fé bí ngá yén wa wók nzeñ, bí vé wa bidzí, ngé ki weé wók evéé, bí vé wa mendzimm? 38Tám fé ki bí ngá yén wa ané nnéŋ, bí ñɔŋ wa, ngé ki swésweññ, bí bwára wa? 39Tám fé ki bí ngá yén wa nkúkwann, ngé ki á mbok, bí sɔ wa fép?’

40Kéza te aa ye yalan ya bɔ ná, ‘Bébélá ma dzó mína ná, é tám míní ngá bɔ do mot mbɔɔ ye é bɔbédzaŋ bam bá, atwaa ébá bá daŋ ya avítsaŋ, ma míní ngá bɔ do.’

41Véa, aa ye fe dzó ébá bé ne mfá méyéa weñ ná, ‘Kológán ma ó mís, bot bí boŋle, keŋán é ndúán e ne mbéámbéa, éñí é ntɔɔ nkomann mfá déble ya é baáŋgel béñ. 42Amú ná me ngá wók

nzeñ, mína kaa ma ávé bidzí; me ngá wók evéé, mína kaa ma ávé mendzím; ⁴³me mbé nnéj, mína kaa ma áñɔj; me mbé swésweññ, mína kaa ma ábwará; me mbé nkúkwann, ya á mbok, mína kaa me nzu fép.’

⁴⁴Éde, bá bá ye fe yalan ná, ‘Á Ntí, tám fé bí ngá yén wa weé wók nzeñ, ngé ki evéé, ngé ki ané nnéj, ngé swésweññ, ngé ki nkúkwann, ngé ki á mbok; véa, bía kaa ábelan ya wa?’

⁴⁵Ané ñí aa ye bó dzó ná, ‘Bébélá, ma dzó mína ná é tám mína ngá bɔ dɔ kaa ábɔ mot mbɔɔ ye ébá bá daŋ ya eban, míníí ndzí ki ma dɔ bɔ.’

⁴⁶Éde, ébá béte bá ye ke ákira é ne mbéámbéá, ve benzósoó bé bot bá éniŋ é ne mbéámbéá.”

Bá tébe Yesus enginiŋe

26 ¹A ngá bɔ ná, niané Yesus a ngá mana kɔbɔ mam méte mése, éde a ngá dzó béyága beñ ná,

²“Mína yem ná, nia melú mé beañ bá ye dzémle é fét Paskua, ané é Mwán Mot bá ye ñí kee ná bé ke ya ñí á krús.”

³Éde betébosú befára bábe mikúkúmá míye áyɔŋ bé ngá kóán á yát ntébosú befára nnén bá lwée ná Kaifas. ⁴Ané, bé ngá tébe enginiŋe bébyen ya bébyen ná ya meduk bé biñ Yesus bé ywíñ fe ñí. ⁵Ve, bé ngá dzó ná, “Se tám fét, mfá ebírán é nza bɔ á bot été.”

Miningá aa wáa Yesus mbwánn énum

⁶Éde éyɔŋ Yesus a mbé á Betania, é ndá Simón, éñí a mbé a belé okwann nzamm; ⁷ané, miningá enziŋ a ngá sian a belé afoná mbwánn énum ó mbé mora tán, éde a ngá swii wó Yesus nló éyɔŋ a mbé a tɔɔ ó téble. ⁸Ve, niané beyága bé ngá yén dzam te, ané bé ngá wók abé, éde bé ngá dzó ná,

“Amú dzé bá ywíñ ntuk ámvála dí? ⁹Amú ná mbwánn énum wí bá tɔɔ wó kuan bora tán, bé vé mitétéññ moann te.”

¹⁰Niané Yesus a ngá ñú dɔ tán, éde a ngá dzó bɔ ná,

“Amú dzé mína bɔ miningá te sóm? A bɔ yaá ma mbamba dzam.

¹¹Amú ná mína ye belé mitétéññ tám áse énzénzaŋ denan été, ve ma mínáá ye ma belé tám áse. ¹²Amú ná miningá te á swii ma mbwánn énum wí ó ñúu dam ná aa koman ma á mfá ndzepbann ó sɔŋ wɔm.

¹³Éde ma dzó mína bebélá ná, é vóm áse bá ye kat é mbamba fwéñ ñí, ébe éniŋ ngúrá, bá ye fe kɔbɔ é dzam é miningá ñí a mvá bɔ, ná bá síman ñí.”

Judas aa kuan Yesus

¹⁴Éde nyága mbɔɔ ye béyága awóm ya bé beañ, éñí a mbé éyola ná Judas Iskariote, a ngá ke yén betébosú befára. ¹⁵Ané a ngá dzó bɔ ná,

“Nzá dzóm mína kómo ma vé á mfá ye ná me kuan mína ya ñí?”
Éde bé ngá vak ñí moann mí ngoós táŋ mewóm mé léa. ¹⁶ Ané, atée ye eyɔŋ te a ngá tára ná aa dzéŋ é tám e ne mvéáñ á mfá ye ná aa ye kee bó ñí.

Yesus aa dzí bidzí bíye ó Paskua

¹⁷ É mos ósúá ye é fét mífém m mí ne kaa levadura, beyága bé ngá ke kóán bábe Yesus, éde bé ngá síli ñí ná,

“Vóm mbé wa kómo ná bí ke wa koman ná o dzí Paskua?”

¹⁸ Ané a ngá dzó ná,

“Keŋán á kísoan, ébe mot enziŋ, míní dzó ñí ná, ‘Nyágale aa dzó ná, ‘É tám dam é ntɔ́ bebeñ; ma ye dzémle Paskua é ndá dzwe bíabe beyága bam.’”

¹⁹ Éde, beyága bé ngá bɔ ané Yesus a ngá mánan bó, amvála ané bé ngá koman Paskua.

²⁰ Niané á alú e ngá kwíñ, ané Yesus a ngá tɔbɔ ó téble bábe beyága awóm ya bé beañ. ²¹ Éde béé dzí, á nga dzó bó ná,

“Bébélá ma dzó mína ná mot mbɔ́ɔ ye ébe mína aa ye ma kuan.”

²² Ané, bé ngá bíra tɔbɔ eywiññ, bé nga síli fe ñí mbɔ́ɔ ya mbɔ́ɔ ná,

“Á Ntí, ye ma, ngeá?”

²³ Ve Yesus ñí a ngá yalan ná,

“É mot á nii wéá éfela été bía ñí, éñe a ne é mot aa ye ma kuan. ²⁴ É ntɔ́ ná, é Mwán Mot aa ke amvála ané é ne ntsilann á mfá weñ; ve, ngwáa ya é mot aa ye kuan é Mwán Mot! É mbé mot te mvéáñ ná a bɔ kaa ábyálá.”

²⁵ Éde Judas, éñí a mbé ná aa kuan ñí a ngá síli ná,

“Á Rabí, ye ma, ngeá?”

Éde a ngá dzó ñí ná,

“Wa o dzó yaá dɔ.”

²⁶ Éyɔŋ bé ngá dzí, ané Yesus a ngá ñɔŋ mfém m, niané a ngá vé abwará ya wɔ́, a bák wɔ́, a vé fe wɔ́ beyága beñ, éde a ngá dzó ná,

“Ñɔŋŋán; dzaán, é ñúu dam édɔ ñí.”

²⁷ Ané a ngá ñɔŋ kɔp, niané a ngá mana vé akíba, a kee bó dɔ, eé dzó ná,

“Náán dɔ mína bése sé, ²⁸ amú ná mékií mam émɔ má, é má méye á [mfefeñ] élat, émɔ má swii ákála abwiññ bot á mfá ndzwiiann mísém m.

²⁹ Ma dzó mína ná, máá ye bera ñú ebumá ye á ndzík vino, atée ye áwola dí akekwiñ é mos ma ye dɔ ñú mfefeñ bíabe mína édzwée ngómán Tará.

³⁰ Éde niané bé ngá mana yee dzeá, ané bé ngá kwíñ bé kéñ á nkoó Álíba.

³¹ Véa éñe, Yesus a ngá dzó bó ná, “Álú dí mína bése sé mína ye mana dzímle mbwínánn ákála dam, amú é ne ntsilann ná,

‘Ma ye bími nkálá mitómá,

véa mítómá myá ye mana myean.’

³²Ve, niané ma ye wómo, ma ye mína ke ósú á Galilea.”

³³Éde Pedro a ngá dzó ñí ná,

“Ngé bot bése bá bá dzímle mbwínánn ákála dwe, ma mää ye dzímle mbwínánn amvála enziḡ.”

³⁴Ané Yesus a ngá dzó ñí ná,

“Bébélá ma dzó wa ná álú dí, kaa ná nnóm kúp á lḡḡ, wa ye ma kat tán biyḡḡ bí léa.”

³⁵Éde Pedro ñí a ngá dzó ñí ná,

“Atwaa ma ke wú bía wa, me sés wa kat eyḡḡ enziḡ.”

Ané béyága bése bevḡḡ bá bé ngá dzó fe ntéññ mbḡḡ.

Yesus aa yaglan á Getsemaní

³⁶Éde Yesus a ngá ke sian bábe bḡ é vóm bá lwée ná Getsemaní, ané a ngá dzó béyága beñ ná,

“Tḡḡḡḡán ósí ó vá, ntéññ ma ke yaglan ólwí.”

³⁷Éde a ngá ke bá Pedro, ya é bwán bé beañ Zebedeo, ané a ngá tára ná aa ywian, ya áwók nlém mitéñ. ³⁸Éde a ngá dzó bḡ ná,

“Nsísim wḡm wá bíra wórán eywiññ áwú; líggán ó vá, tḡḡḡḡán fe evéveññ bíabe mína.”

³⁹Ané a ngá yit ósú avítsaḡ, a ku ású ósí, á nga yaglan ná, “Á Tará, ngé é ne bḡban ná é kḡp ñí eé lot ma áyóp; fáve ná é táa bḡ amvála ané ma ma kómo, ve amvála wa wa kómo. ⁴⁰Éde, a ngá búlán ébe béyága, á koan ya bḡ béé ke óyó. Éde a ngá dzó Pedro ná,

“Ye ná míní sés tḡḡḡ evéveññ bíabe mína tán áwola avḡḡ? ⁴¹Tḡḡḡḡán evéveññ, yaglánán fe á mfá ye ná míní nza ku mébóblé été; bebélá nsísim ó belé nkómánn, ve é núu mison da e ne ateák.”

⁴²Éde, a ngá bera kólo éyḡḡ beañ, ané a ngá yaglan ná, “Á Tará, nde é kḡp ñí e sés ma lot áyóp kaa ná ma nú dḡ, nkómánn we éwḡ ó bḡḡḡe.”

⁴³Niané a ngá búlán, á bera koan ya bḡ béé ke óyó, amú ná bé ngá bíra wók óyó. ⁴⁴Éde, a ngá bera bḡ lík, a keñ yaglan éyḡḡ léa, eé bera dzó bifía bivḡḡ ya bivḡḡ. ⁴⁵Ané, a ngá sḡ ébe beyága, a dzóo bḡ ná,

“Ye ná míní ngén míní bóo óyó ya awaabé? Dággán ná, áwola é kwíñ yaá, éde ná é Mwán Mot a ntḡḡ nkeán é mó beḡ misémm. ⁴⁶Tébegán, bí keñán! Dággán ná é mot aa kuan ma a ntḡḡ bebeñ.”

Bá biñ Yesus

⁴⁷Ákoan ná Yesus a ngén aa kḡbḡ, ané Judas, mbḡḡ ye béyága awóm ya bé beañ, a ngá sian bábe nkuna bot, bé belé mibéḡḡḡ mílé ya nzwaakenḡ, béé sḡ ébe betébosú befára, beyem metsiḡḡ, ya ébe mikúkúmá míye áyḡḡ. ⁴⁸Éde é mot a ngá kuan ñí, aá vé bḡ ndem, eé dzó ná, “É mot ma ñánḡ

amán̄η, mot te éñe ñí; biñ̄ñan ñí.” ⁴⁹Etéññ te ébyen ané a ngá yit Yesus bebeñ eé dzó ñí ná,

“Á mbóló, á Rabi!”

Éde a ngá ñ̄ñ̄ ñí amán̄η. ⁵⁰Ané Yesus a ngá dzó ñí ná,

“Á mwíi, b̄ó̄ge é dzam o s̄ó b̄o.”

Éde bé ngá yit bebeñ, bé kee Yesus mó ó ñ̄úu, béé biñ̄ ñí.

⁵¹Ané mot mb̄ó̄ó ye é bot bábe Yesus bé mbé, eé sám wéá, éde a ngá vea nzwaokenj weñ, ané a ngá baa oloá ntébosú befára, a kík ñí aló. ⁵²Éde Yesus a ngá dzó ñí ná,

“Niigé nzwaokenj we é vóm weñ; amú ná é bot bése bá twáa nzwaokenj, bá ye fe wú ya nzwaokenj. ⁵³Ye wa tém ná me sés dzaa Tará, ñí a vé fe ma misámá binzuk mí baá̄ngel áwola dí ébyen á lot tá̄ñ awóm ya mí beañ?

⁵⁴Ve, nzá amvála fe Mitsili myá myá ye dzálában, émi myá dzó ná, néa éñe dá yian b̄o?”

⁵⁵Véa éñe, Yesus a ngá síli nkuna bot ná,

“Ye mína nzu ya mibé̄ñ̄ mílé ya nzwaakenj ébe ma, amvála ané ngé bá biñ̄ nzeé midz̄ó̄ñ̄? Kada mos má t̄ó̄ á templo, meé yágale bot, mína kaa ma ábiñ. ⁵⁶Ve dzam te áse dá b̄oban á mfá ye ná Mitsili bekúlu medzó mí dzálában.”

Éde beyága bése bé ngá lík ñí, bé túp.

Yesus a ne ékóánn bá kík misañ

⁵⁷Ané, é bot bé ngá biñ̄ Yesus bé ngá ke ya ñí ébe ntébosú befára nnén Kaifas, é vóm beyágale métsiñ̄ ya mikúkúma bé mbé bé kóán. ⁵⁸Ve Pedro a ngá ke aa bee ñí oyaáp ómvús, akekwíñ á yát ntébosú befára nnén, éde a ngá ñíi, a t̄ob̄o ósí bábe mewasíli mfá áyén asúgánn ye dzam te áse.

⁵⁹Véa, betébosú befára ya ekóánn ése, bé ngá dzéj ná bé belé é ngañiá a ne minéa ébe Yesus á mfá ye ná bé ywíñ ñí, ⁶⁰ve bá kaa ákoan ya ñí, af̄añ̄b̄o ná minéneá bengañiá mí mbé abwiññ. Ve ó mvús véa bot bé beañ̄ bé ngá sian, ⁶¹bé ñ̄ga dzó ná,

“É mot ñí a ngá dzó ná, ‘Me ne tsam é templo Nzamá, mé bera fe d̄o l̄oj tá̄ñ melú mé léa.’ ”

⁶²Éde, ntébosú befára nnén, a ngá tébe, eé dzó ñí ná,

“Ye ná wáá yalan dzam enziñ? Nzá dzam é bot bá, bá bwaale wa ya d̄o dí?” ⁶³Ve Yesus ñí a ngá sis evóó. Éde ntébosú befára nnén a ngá dzó ñí ná,

“Ma dzaa wa ya nkanann s̄oj ébe éyola é Nzamá a ne ntétéa ná, o kat bía ngé wa o ne Kristo, é Mwán Nzamá.”

⁶⁴Ané Yesus ñí a ngá dzó ñí ná,

“Wámyen o dzó yaá d̄o; ve, ma dzó mína ná,

‘Atéé ye áwola dí mína ye yén

é Mwán Mot a tɔ́ á mfá méyóm
éñí a ne Nguu,
eé sɔ́ fe míkút míye á dzóp été.”

⁶⁵Éde ntébosú befára nnén a ngá ñap bítóp byeñ, eé dzó ná,
“Ákɔ́bo nkɔ́bo abyann! Nzá dzam fé bia bera yi ya dɔ́ ya bengañiá? Dággán
ná, áwola dí ébyen míní wók yaá nkɔ́bo abyann weñ; ⁶⁶mína yén á yá?”
Ané bé ngá yalan ná,
“Aa yian wú!” ⁶⁷Éde bé ngá túp ñí menden ásu, bé ñga bími ñí bikúrá,
éba bevɔ́ɔ́ bá bé ñga vé ñí mebeañ ánu, ⁶⁸béé dzó ná,
“Á Kristo, túpge! Nzá á bími wa?”

Pedro aa kat Yesus

⁶⁹Ve Pedro ñí a mbé a tɔ́ átán, á yát été, ané mbo biséññ miningá
enziñ a ngá yit ñí bebeñ a dzóo ñí ná,
“Wa wa tɔ́ fe mínabe Yesus mwann Galileo.”
⁷⁰Ve ñí a ngá kat dɔ́ ébe ásu bésesé, eé dzó ná,
“Mää yem é dzam wa dzó.”
⁷¹Ve, éyɔɔɔ a ngá nzu kwíñ mbéñ, miningá mfé ñí a ngá yén ñí, ané a
ngá dzó é bot bé mbé ó véa ná,
“E mot ñí a tɔ́ bábe Yesus, mwann Nasareo.”
⁷²Éde a ngá bera dɔ́ kat, ya nkanann sɔɔɔ, eé dzó ná,
“Mää yem mot te!”
⁷³Niané oyomm tám ó ngá lot, éde é bot bé mbé ó véa bé ngá nzu koan
ya Pedro, ané bé ngá dzó ñí ná,
“É ne été ná o ne mot mbɔ́ɔ́ ye ébe bɔ́; amú ná atwaa ámvála wa kɔ́bo
dá dá lére dɔ́.”
⁷⁴Éyɔɔɔ te a ngá tára ná aa boɔɔ ya fe ákan sɔɔɔ, ná,
“Mää yem mot te!”
Etéññ te ébyen éde nnóm kúp a ngá lɔɔɔ. ⁷⁵Ané Pedro a ngá síman é
dzam Yesus a ngá dzó, ná, “Kaa ná nnóm kúp á lɔɔɔ, wa ye ma kat táɔɔ
bíyɔɔɔ bí léa.” Éde, a ngá kwíñ átán, á ñga daɔɔ bíra yi.

Bé ke ya Yesus ébe Pilato

27 ¹Niané kírí e ngá léne, betébosú befára bése ya mikúkúmá míye
áyɔɔɔ bé ngá bo ekóánn mfá amvála bé ne ywíñ Yesus. ²Éde
niané bé ngá mana ñí ká, bé kéñ ya ñí, ná bá kee ñí ñgóvina Pilato.

Áwú Judas

³Éde Judas, éñí a ngá kuan Yesus, niané a ngá yén ná bé vé yaá ñí
meku, á ñga wórán bidzo á nlém weñ été, ané a ngá ke búlu betébosú
befára ya mikúkúmá moann mí ngoós mewóm mé léa, ⁴eé dzó ná,

“Me bo yaá nsémm, ná ma kee mékií mé ne kaa bidzo.”

Ve bá bé ngá dzó ní ná,

“É ne bía dzé? Wámyen ó wéñ!”

⁵Éde a ngá wea ngoós te á templo été, a kéñ; niané a ngá ke á ywíñ émyen ya nkóó ó kíñ.

⁶Ve betébosú befára bá bé ngá twáa ngoós te, ané bé ngá dzó ná, ‘Atsiñ dää yébe ná bí nii é dzóm dí éwála moann ye á templo, amú ná a ne ntáj mékií.’

⁷Éde niané bé ngá bo ekóánn, ané bé ngá kus áfúp é mot a ngá lwíñ byém ya sí ekwánn ya moann míte, á mfá ádzep beyéñ. ⁸Ya akála te bá lwée afúp te anzukwíñ émuú ná, Afóo sí Mekií. ⁹Amvála te édo, édí nkúlu medzó Jeremías a ngá dzó, é ngá dzálában ná,

‘Bé ngá ñoñ moann mí ngoós mewóm mé léa,
é táñ bwán béye Israel bé ngá kík.

¹⁰Éde, bé ngá kus áfúp é mot a ngá bo byém ya sí ekwánn ya moann míte, amvála ané Ntí a ngá mánan ma.’ ”

Yesus a ne ébe ású Pilato

¹¹Éde Yesus a mbé téle ébe ású ñgóvina, ané ñgóvina te a ngá síli ní ná, “Ye wa o ne é kéza bejudio?”

Éde Yesus a ngá dzó ní ná,

“Wa wa dzó do.”

¹²Éde, betébosú befára ya mikúkúma bá béé sómán ní, ní kaa áyalan dzam enziñ. ¹³Ané Pilato a ngá dzó ní ná,

“Ye wáá wók ábimm mam bá bwaale wa ya mo dí?”

¹⁴Ve Yesus ní eé ndzí yalan ya ní atwaa ya effá evóó ya evóó; éde ñgóvina a ngá bíra vonbe ya do.

Bá kík nsañ ná Yesus aa wú

¹⁵Édo ná, kada fét, ñgóvina a ngá bo eé suu áyong mbok mbóó, éwí bébyen bá kómo. ¹⁶Véa, bá bé mbé bé belé mbok enziñ ó belé abwiññ éwógá, béé lwée wo ná [Jesús] Barrabás. ¹⁷Niané bé ngá bo ekóánn, éde Pilato a ngá síli bó ná,

“Mína kómo ná me suu mína nzá? Ye Barrabás, ngé ki Yesus, éñí bá lwée ná Kristo?”

¹⁸Amú a ngá yem ná bé ngá kee ní Yesus ya akála evínn.

¹⁹Éde Pilato ní a toó étóó bá kík misañ, ané ngéa a ngá lóm ná bé ke ní dzó ná, “O táa níi ádzó é nzósoó mot te été, amú ná me bíra dzuk biyéyemm émuú ya akála deñ.”

²⁰Ve, betébosú befára ya mikúkúma bá bé ngá mana fuk mikuna mí bot ná bé dzaa Barrabás, ve Yesus ná bé ywíñ. ²¹Éde, ñgóvina a ngá síli bó ná,

“Mbé ye bé beañ bá, mína kómo ná me suu mína?”

Ané bé ngá yalan ná,

“Barrabás!”

²²Éde Pilato a ngá síli bɔ ná,

“Nzá dzam ma ye bɔ Yesus, éńí bá lwée ná Kristo?

Éde bésesé bé ngá dzó ná,

“Á kēj á krús!” ²³Ané Pilato a ngá síli ná,

“Amú dzé? Nzá mbéa dzam á bɔ?

Ve bá bé ngá dan yónyónan ná,

“Á kēj á krús!”

²⁴Éde Pilato eé yén ná a sés twáa dzam été, fáve ná ebírán édo é ngá bɔ, ané a ngá ñɔɔ mendzím, á nga sop mó ébe ásu nkuna bot, eé dzó ná,

“Mé ne nkeñ ébe mékií é mot ñí; mína bébyen ó wéñ.”

²⁵Éde bot bése bé ngá yalan ná,

“Mékií meñ mé kpá míló myea áyóp, ya émi é bwán bea!”

²⁶Ané a ngá kúlu bɔ Barrabás; ve niané bé ngá mana yít Yesus, éde a ngá kee bɔ ñí á mfá ye ná bé ywíñ ñí á krús.

Bá kpógo Yesus

²⁷Éde bənzima ɔgɔvina bé ngá ke ya Yesus á kpatéle, ané nsámá benzima te óse ó ngá mana ñí boman; ²⁸bé nga swala ñí bitóp bé bwára ñí mbamba étóp ó ñúu. ²⁹Véa, niané bé ngá mana tsɔɔ korona kát biyɔɔ, bé bwát ñí dɔ nló, bé kee fe ñí ntúmm é wéa meyóm weñ; bé nga kút ñí mebɔɔɔ ébe ásu deñ, bé nga kpógo fe ñí, béé dzó ná,

“É kéza bejudio ó yóp!”

³⁰Éde, béé túp ñí menden, bé nga bími ñí ntúmm nló. ³¹Niané bé ngá mana ñí kpógo, éde bé ngá swala ñí mbamba étóp, bé bwára ñí bitóp byeñ, éde bé ngá ke ya ñí á krús.

Bá dómle Yesus á krús

³²É tám bé ngá ke ya ñí, véa bé koan ya mot enziɔ ye á Sirene, a tɔɔ éyola ná Simón, ané bé ngá yémle ya ñí ná á бага é krús Yesus.

³³Niané bé ngá kwíñ é vóm bá lwée ná Gólgota, dá yíli ná, “Vóm ye Ékpékpéñ Nló”, ³⁴éde bé ngá vé ñí é vino a mbé ayoo ná á ñú; ve niané a ngá kyak wɔ, eé ndzi wɔ kómo ñú.

³⁵Ákoan ná bé dómle yaá ñí á krús, ané bé ngá kapban bitóp byeñ, béé kyak bema (á mfá ye ná édí nkúlu medzó a ngá dzó é dzálában ná, ‘bé ngá kapban bitóp byam, béé kyak bema é byém byam’). ³⁶Éde bé ngá tɔɔ ósí ó véa, béé kálá ñí. ³⁷Éde, bé ngá kele ñí á nló áyóp é sómán deñ, é tɔɔ ntsilann ná, “Yesus éñe ñí, é kéza bejudio.”

38 Éde bé ngá dómle á krús benzeé midzónη bé beañ bábe bó, mbóó ó tóó ní mfá meyóm, éwí mbóó wá ó tóó ní mfá meyéa. 39 Ané é bot bé ngá lot ó véa bá bé nga tea ní, béé sigle miló, 40 béé dzó ná,

“Wa é mot wa tsam templo, o bera fe do lónη nia melú mé léa! Korogé wámyen ngé o ne é Mwán Nzamá, siggé fe á krús!”

41 Amvála te fe, betébosú befára bábe beyágale métsiηη, (ya befariseo) ya mikúkúmá bá bé nga kpógo fe ní, béé dzó ná,

42 “A ngá koro bot befé, ve a sés koro émyen! A tóó fe kéza ye Israel! Á siggé á krús áwola dí, véa bía ye ní bwíni. 43 Aá tóbo ya Nzamá mebúnn; Nzamá te á korogé ní áwola dí ngé aa kómo; amú á dzó ná, ‘Me ne é Mwán Nzamá.’ ”

44 Ámvála te ébyen fe benzeé midzónη bá bé mbé bé tóó ndómlán á krús bábe bó bá bé nga kóbo fe ní abé.

Áwú Yesus

45 Éde, dzíbi é ngá ku sí ngúrá atéé ye amyeré akekwiñ méwola mé léa ye ngogáse. 46 Ané, bebené méwola mé léa, éñe Yesus a ngá yónán ya kíηη oyaáp ó yóp, eé dzó ná, “Éli, Éli, lema sabaktani?” Dzam te dá yíli ná, “É Nzamá wóm, É Nzamá wóm, amú dzé o lama yaá ma?” 47 Éde, bot benziη béye é bot bé mbé ó véa, niané bé ngá wók do, bé nga dzó ná,

“Éñí aa lwée Elías.”

48 Etéññ te ébyen, éde mot mbóó ye été a ngá ke mbíí, a ñoη efús etóp, a du do é vino a ne saηη été, á nga ká do á ntéη elé, a vé ní do ná á ñú.

49 Ve é bot bevóó bá bé nga dzó ní ná,

“Líkgán ní, bí ben yén ngé Elías aa nzu ní koro.”

50 Ve Yesus a ngá bera yónán ya kíηη oyaáp ó yóp, éde a ngá suu nsísim. 51 Véa mfim étóp á templo ó ngá ñaba bifas bí beañ, atéé ye ó yóp akekwiñ ó sí, ané sí e ngá fógan, mekwá má mé nga bólo, 52 mésoη mé nga yóηbe; éde abwiññ mífúfúp mí bot émí mí mbé óyó [nwúán] mí ngá wómo. 53 Éde, niané Yesus a ngá wómo, véa bá bé ngá kólo mésoη, bé ñíí á mfúfúp kísoan, bé nga yéne ébe abwiññ bot.

54 Niané kaba ye á Roma ya é bot bábe bó bé ngá kálá Yesus bé ngá yén mí sukban mí sí, ya é mam mé ngá bóban, éde bé ngá bíra ko wóηη, béé dzó ná,

“Bébélá é mot ní a tóó é Mwán Nzamá!”

55 Abwiññ biningá é ngá nzu dá bee Yesus, atéé ye á Galilea béé belan ya ní, dá é mbé fe ó véa, béé dága bé téle oyaáp; 56 bé mbé été ná; María Magdalena, María ñiá Jakobo bá José, ya é bwán Zebedeo ñiá.

Bá dzep Yesus

57 Niané ngogó e ngá kwiñ, nkúkúmm mot enziη ye á Arimatea ó ngá só, béé lwée ní ná José, ní a mbé fe nyága Yesus; 58 éde mot te a ngá ke

yén Pilato, aa dzaa ñí mbim Yesus. Ané Pilato a ngá mánan ná bé kee ñí wó. ⁵⁹Véa José a ngá ñɔɲ mbim, éde a ngá vígile wó á mbamba mfúbánn etóp été. ⁶⁰Éde a ngá bwíi wó á mfefeñ sɔɲ weñ, éwí a ngá mana fá ákwá été, éde niané bé ngá bígle mora akwá á mbéñ sɔɲ, a kéñ. ⁶¹Ve, María Magdalena a mbé ó véa, bá é María mbóó, bé tóó ósí á sɔɲ ósú.

Benzima bá kálá é sɔɲ Yesus

⁶²É mos ó ngá belan véa, nia álot éwí bá koman, éde betébosú befára bábe befariseo, bé ngá ke koán ébe Pilato. ⁶³béé dzó ñí ná, “Á Ndzwée, bía síman ná éyɔɲ nduk bot te a mbé ntétéá, a ngá dzó ná, ‘Nia melú mé léa ma ye wómo.’ ⁶⁴Édo ná, mánanán ná bot bé ke túga kálá sɔɲ akekwiñ álú léa, a nza bɔ ná ngé báyága beñ bé kéñ, bé dzíp mbim, véa bé dzó bot ná a wómo yaá míwúán été. Éde méduk má súgan má ye danɗan ya abé álot émá ósúá.

⁶⁵Ané Pilato a ngá dzó bó ná, “Keɲán ya benzima! Míni kéñ do túga kálá amvála mína yem.” ⁶⁶Éde, bé ngá ke túga dzíp sɔɲ, béé vé sitám ákwá ya benzima.

É fwéñ áwómó Yesus

28 ¹Niané Sátará a ngá lot, ekúná kírí ye é mos ósúá ye á sóánn, ané María Magdalena bá é María mbóó, bé ngá ke yén sɔɲ. ²Véa éñe bora sukban sí ó ngá boban, amú ná ángel Ntí a ngá sigi á dzóp été, niané a ngá sian a bígle akwá, a tɔbɔ fe do áyóp. ³A ngá yéne amvála ané vevés, étóp deñ dá mfúm amvála ané nieve. ⁴Ya é wɔɲɲ bé ngá kɔ ñí, benzima bé ɲga ku ngom, véa bé kpéñ ané mibim.

⁵Éde ángel, eé kóbo, a ngá dzó biningá ná, “Míni táa kɔ wɔɲɲ; amú ma yem ná mína dzéɲ Yesus, éñí bé ngá ywíñ á krús. ⁶A sés ó vá, amú ná a wómo yaá ámvála a ngá dzó. Nzaán áyén é vóm a mbé a bóo! ⁷Édo ná, keɲán avóó, míni kat báyága beñ ná, ‘Á wómo yaá míwúán été; éde ná aa ke mína ósú á Galilea; ó weñ éñe mína ye ñí yén.’ Dággán ná ma me dzó yaá mína do.”

Biningá bá yén Yesus

⁸Éde biningá bé ngá dzíga kólo ó sɔɲ ya wɔɲɲ, béé bíra fe sán, ané bé ngá ke mbíi bé kat báyága beñ fwéñ. [Éyɔɲ bá bé ngá ke kat beyága fwéñ,] ⁹véa éñe, Yesus a ngá toban ya bó, eé dzó ná, “Á mbólán!” Éde bá bé ngá yit ñí bebeñ, bé kútbe ó sí bé ɲga kaɲ ñí, béé wúbán ñí ya mebo. ¹⁰Ané Yesus a ngá dzó bó ná, “Míni táa kɔ wɔɲɲ. Keɲán, katgán bobédzaɲ fwéñ ná bé ke á Galilea, éñe fe bá ye ma yén ó weñ.”

É fwéñ bészima bé ngá kálá sɔɲ

¹¹Véa bá béé ke, ané benzima benziɲ béye été bé ngá ke á kísoan, bé kat betébosú befára é mam mése mé ngá boban. ¹²Éde, niané bé ngá

mana kóán bábe mikúkúamá, bée bu fak, ané bé ngá kee benzima béte abwiññ moann, ¹³bée dzó ná,

“Dzógán ná, ‘Béyága beñ bé só á alú, bé dzíp mbim weñ ntéññ bía bóo óyó.’

¹⁴Éde ngé ngóvina ñí a wók dzam te, bía bía ye ñí sili nlém ósí, véa bí kam fe ya mína ébe ntée óse.”

¹⁵Ébá bé ngá ñɔɔ moann, bá bé bɔ fe ámvála bé ngá lére bó. Ané ndzóán te ó ngá mana kwíñ éndendaɔ bėjudio éte, anzukwíñ émuú.

Yesus aa lóm béyága beñ

¹⁶Éɔ ná awóm béyága ya mbɔɔ bá bé ngá ke a Galilea, á nkoó Yesus a ngá dzó bó ya wó. ¹⁷Niané bé ngá yén ñí bé kútbe ó sí bé nga kaɔ ñí; afáɔɔ ná bevɔɔ benzij bá bé ngá yep. ¹⁸Niané Yesus a ngá ke koan ya bó, ané a ngá dzó ná,

“Nguu Édzwée ése ye á dzóp, ye fe á sí ó vá, bé vé yaá ma ɔ.

¹⁹Éɔ é ne ná, keɔán, bɔgán fe beyága ébe meɔɔ mése, míní du bó ébe éyola Éséá, ébe édí Mwán, ya ébe édí Mfúfúp Nsísim; ²⁰míní vé bó ayágalé ná bé dzálá é mam mése me mánan yaá mína. Dággán fe ná, me tɔɔ bíabe mína mélu mése, akekwiñ ásúgánn ye é tám ñí.”

MARKOS

É Mbamba Fwéñ Markos a ngá tsili

Juan Ndubot a ne éyáŋŋ été

1 ¹Átáraga ye é mbamba fwéñ Yesukristo é Mwán Nzamá. ²Amvála ané é ne ntsilann ábá nkúlu medzó Esaía ná,

“Dággán, ma lóm nkat fwéñ wɔm ébe ású dwe,
éñe aa ye kom é nzenn dwe.

³Kíŋŋ mot da yón éyáŋŋ été, deé dzó ná,
‘Komŋán é nzenn Ntí,
sónán ménzenn meñ tételé.’”

⁴Juan Ndubot a ngá kúlu éyáŋŋ été, eé kat fwéñ ye á nduubán ye á ndzobán mfá ndzámann mísémm.

⁵Abeŋŋ sí ye á Judea ngúrá ya bot bése béye á Yerusalen bé ngá ke ébe éñe, éde béé mem mísémm myeba, á ŋga du bó óswíñ Yordán.

⁶Juan a mbé a бага bitóp bikop bí kamelio, a mbé fe a бага kaná ekop tsít ángérgá, a ngá dzí bitandá ya ywíñ ye áfan.

⁷Juan a ngá kat fwéñ eé dzó ná, “É mvús dam é mot aa daŋ ya ma ya nguú aa nzu, éñí me sés é mot a ne lúŋbe ósí ná a tsii mikɔ́ míye méngop meñ. ⁸Me ngá du mína ya mendzím, ñí aa ye mína du ya Mfúfúp Nsísim.”

Bá du Yesus

⁹A ngá bɔ ná melú méte Yesus a ngá sɔ́ á Nasaret ye á Galilea, ané Juan a ngá du ñí á Yordán. ¹⁰Éde é tám a ngá kólo méndzím été, etéññ te ébyen a ngá yén dzóp deé yóŋbe, éde Mfúfúp Nsísim a ngá sigi ébe éñe amvála ané obeŋŋ. ¹¹Ané kíŋŋ e ngá sɔ́ á dzóp été deé dzó ná, “Wa o ne ndzindziŋŋ Mwán wɔm, wa wa vé ma mesán á nlém.”

Sátan aa bóble Yesus

¹² Etéññ te ébyen Mfúfúp Nsísim a ngá tsíni ñí ná a ke éyáññ été. ¹³ Éde a ngá tɔɔ éyáññ été táñ melú mewóm mé nii, Sátan eé bóble ñí; a mbé a tɔɔ énzénzanj bétsít béye áfan été, baángel béé belan ya ñí.

Yesus aa tára ná aa kat mbamba fwéñ á Galilea

¹⁴ Niané bé ngá fet Juan á mbok, Yesus a ngá ke á Galilea eé kat é mbamba fwéñ Nzamá, ¹⁵ eé dzó ná, “Tám é koan yaá, édzwée ngómán Nzamá é ntɔɔ bebeñ, dzobgán míní bwíni fe mbamba fwéñ.”

Yesus aa lwée beyóɔ kwaás

¹⁶ Yesus eé lot á nsá máñ méye á Galilea, ané a ngá yén Simón bá mwanñañ Andrés béé wea mevwód á máñ été, amú ná bé mbé beyóɔ kwaás. ¹⁷ Éde Yesus a ngá dzó bó ná,

“Beegán ma, ma ye mína lík ná míní bɔ beyóɔ bot.”

¹⁸ Éde bé ngá lík mevwód etéññ te ébyen, ané bé ngá bee ñí.

¹⁹ Niané a ngá bera ke ósú avítsañ, ané a ngá yén Jakobo é mwán Zebedeo, ya mwanñañ Juan, bá bé mbé fe bé tɔɔ á byéa été béé kom mevwód. ²⁰ Éde a ngá lwée bó etéññ te ébyen; éde béé lík éséa weba Zebedeo á byéa été ya beɔ biséññ, ané bé ngá ke bábe Yesus.

É mot a mbé a belé nsísim mvin

²¹ Éde bé ngá sian á Kapernaúm; niané é mos Sátará ó ngá kwíñ, ané Yesus a ngá ñíí á sinagoga été, ané a ngá tára ná aa yágale bot. ²² Éde bot bé ngá kám áyágalé deñ, amú ná a ngá yágale bó amvála ané éñí a belé edzwée, se ané beyágame métsiññ. ²³ Mot enziñ a mbé á sinagoga été ó véa a belé nsísim mvin ó ñúu, ané mot te a ngá tára ná aa yón, ²⁴ eé dzó ná, “Nzá dzam bí belé ya wa, á Yesus mot ye á Nasaret? Ye o só yaá bíá tsam? Ma yem nzá o né, O ne Mfúfúp Mot Nzamá.”

²⁵ Yesus a ngá vé nsísim te mbámm, eé dzó ná,

“Dzipge anu, kólogé fe ébe mot te!”

²⁶ Ané nsísim mvin te ó ngá suk ñí ñúu ya nguu, éde ó ngá yón ya kíññ oyaáp ó yóp, ó kwíñ. ²⁷ Ané bot bése bé ngá kám, akekwiñ ané bé ngá síli bevóɔ ya ébá bevóɔ ná,

“Nzá dzam dí? Mfefeñ áyágalé ya edzwée! Aa mánan atwaa misísim mí mvin, mí ñga wók ñí.”

²⁸ Éde, etéññ te ébyen éwógá deñ é ngá mana ñej mifá míse míye ábeññ sí ye á Galilea.

Yesus aa señ Simón Pedro nkiá

²⁹ Etéññ te ébyen, niané bé ngá kólo á sinagoga été, éde bé ngá ke é ndá Simón ya Andrés, bábe Jakobo ya Juan. ³⁰ Ákoan ná, Simón nkiá a

bóo éncɔŋ ná aa wók avép; ané bé ngá dzíga dɔ kat Yesus. ³¹Éde Yesus a ngá yit ní bebeñ, ané a ngá biñ ní weá, a téle ní, éde avép a ngá mana ní ó ñúu, á nga belan ya bó.

Yesus aa séñ abwiññ bot

³²Ngogáse, niané nlódzóp ó ngá dzím, éde bé ngá sɔ ya ní ya é bot bése bé ngá kwan ya ébá bé mbé bé belé misísím mí mvin. ³³Éde kísoan ngúrá e ngá mana nzu dzéñ á mbéñ ósí. ³⁴Ané a ngá séñ abwiññ bot é mbé é belé akwann memvála ya memvála, a ngá vea fe abwiññ misísím mí mvin, éé ngá lík ki ná misísím míte mí kɔbo, amú ná mí ngá yem ní.

Yesus aa kat mbamba fwéñ bésinagoga

³⁵Ekúná kírí, ákoan ná oyomm dzíbi ó ngén, Yesus a ngá tébe a kwíñ, éde a ngá ke vóm enziŋ éwíñ, á nga yaglan ó véa. ³⁶Éde Simón, ya é bot bábe bó bé mbé bé ngá ke ní dzéñ; ³⁷Niané bé ngá koan ya ní, ané bé ngá dzó ní ná,

“Bot bése bá dzéñ wa.”

³⁸Ané a ngá dzó bó ná,

“Bí keŋán mfá mbɔɔ, á meá mé ne míféŋ, á mfá ye ná me kat fe mbamba fwéñ ó wéñ, amú ná édo má sɔ.”

³⁹Ané a ngá ke aa kat mbamba fwéñ á Galilea áse, besinagoga beba éte, ée vea fe mimbéa misísím.

Yesus aa séñ nzézzamm

⁴⁰Éde nzézzamm enziŋ ó ngá nzu ébe éñe, o kút ní meboŋŋ ó sí, ó nga dzaa ní engóngɔɔ, weé dzó ní ná,

“Ngé wa kómo, o ne ma fúbu.”

⁴¹Ané Yesus a ngá yén ní engóngɔɔ, éde a ngá sám weá a nama ní, a dzóo fe ní ná,

“Ma kómo. Bɔɔge mfúbánn!”

⁴²Éde etéññ te ébyen nzamm é ngá mana ní ó ñúu, ané a ngá lígi mfúbánn. ⁴³Éde Yesus a ngá vé ní mbámm, véa, a yáán ya ní, ⁴⁴ané a ngá dzó ní ná, “Dággé, o táa kat mot enziŋ dzam; fáve ná, kéŋ, léregé fára é ñúu dwe, o vé fe metúnŋa mfá mfúbánn we, émá Moisés a ngá téle á mfá ye ná é bo bó ngañiá.”

⁴⁵Ve, éñe, niané a ngá kólo, á nga tára ná aa ke a kɔbo dɔ éyéá éte ya ákúlán dɔ akekwiñ ná Yesus éé mbé fe níi á kísoan enziŋ éyéá éte, fáve ná, a ngá bo eé lígi átán, mevóm bot béé tɔɔ; bot bé nga sɔ ébe éñe mifá míse.

Yesus aa séñ mbóbók

2 ¹Niané ayomm melú é ngá lot, éyɔŋ Yesus a ngá bera sian á Kapernaúm, kíŋŋ é ngá mana ke ná a ntɔɔ á ndá. ²Ané abwiññ bot

é ngá mana nzu kóán, akekwiñ ná afóo dëé mbé fe atwaa á mbëñ; ané a ngá kat bó efíá.

³Éde, befám bé nii bé ngá sian bé só ya ñí ya mbóbók. ⁴Amú bëé mbé kwíñ ya ñí é vóm Yesus a mbé akála nkuna bot, éde bé ngá kpéñ mfá ndzí étun Yesus a mbé, éde niané bé ngá yóo avéññ, ané bé ngá sili é mwann ençñ mbóbók ó mbé ó bóo.

⁵Niané Yesus a ngá yén mbwínánn weba, éde a ngá dzó mbóbók ná, “Á mwán, mísémm mwe mí ntóó wa ndzámánn.”

⁶Beyágale métsiññ benziñ bé mbé bé tóó ósí ó véa, ané bé ngá dzó mílém myeba été ná, ⁷“Amú dzé éñí aa kóbo aaná? Aa kóbo nkóbo abyann! Nzá mfé a ne dzáma mísémm, ve mot mbóó, fáve Nzamá?” ⁸Etéññ te ébyen, éde Yesus a ngá ñú táñ á nsísim weñ été ná dzam te édo bá tém, ané a ngá síli bó ná, “Amú dzé mína tém amvála te mílém myenan été? ⁹Dzé dá dan ya ebúbú ye ádzó mbóbók, ye ná, ‘Mísémm mwe mí ntóó wa ndzámánn’, ye ádzó ñí ná, ‘Tébegé, twáagé é mwann ençññ we, o wulu?’ ¹⁰Ve á mfá ye ná míní yem ná é Mwán Mot a belé nguu ye ádzáma mísémm é sí ñí.” Éde a ngá dzó mbóbók ná,

¹¹“Ma dzó wa ná, tébegé, o twáa é mwann ençññ we, o ke é ndá dzwe.”

¹²Éde a ngá tébe, ané a ngá twáa é mwann ençññ weñ, etéññ te ébyen a kwíñ, bésesé béé yén, akekwiñ ané bésesé bé ngá vonbe, éde bé ngá vé Nzamá dúmá, béé dzó ná,

“Bíá bé tára yén ámvála dzam dí eyon enziñ!”

Yesus aa lwée Leví

¹³Éde Yesus a ngá bera ke éyon efé á nsá máñ, ané bot bése bé ngá nzu ébe éñe, éde a ngá yágale bó. ¹⁴Ané, eé lot a ngá yén Leví, é mwán Alfeo, a tóó ósí é vóm bá yáán mfóñsí, éde a ngá dzó ñí ná,

“Beegé ma.”

Ané a ngá tébe, a bee ñí.

¹⁵A ngá bo ná Yesus a tóó ó téble é ndá Leví, abwiññ beñon mfóñsí ya bebo misémm bé ngá dzí bábe Yesus ya béyága beñ; amú ná ébá bé ngá bee ñí bé mbé abwiññ.

¹⁶Niané beyágale métsiññ béye nsámá befariseo bé ngá yén ná aa dzí bábe bebo misémm ya beñon mfóñsí, ané bé ngá dzó béyága beñ ná,

“Amú dzé aa dzí [ya ñú] bábe beñon mfóñsí ya bebo misémm?”

¹⁷Niané Yesus a ngá wók do, ané a ngá dzó bó ná,

“É bot bé ne mvwaa báa yi dókíra, fáve ébá bé ne mikúkwann. Meé ndzí nzu lwée benzósoó bé bot, fáve bebo misémm.”

Álot metám kaa ádzí

¹⁸Befariseo ya béyága Juan bé ngá lot metám méye á nkián bidzí, ané bé ngá só. Éde bé ngá dzó ñí ná,

“Amú dzé báyaga Juan ya ébá befariseo bá lot métám méye á nkián bidzí, ve báyaga bwe bá bãá ki bidzí?”

¹⁹Éde Yesus a ngá yalan ya bó ná,

“Ye bemvwiñ é mot aa lúkgan bé ne ki bidzí, ntéññ a ngén a tɔ́w bábe bó? Ntéññ é mot aa lúkgan a ngén bábe bó, bé sés ki bidzí.

²⁰Ve, melú má nzu é tám é mot aa lúkgan aa ye bó kólo éte, ané bá bá ye fe ki bidzí mos te.

²¹Mot enziñ áá vé mfefeñ abeét etóp á nnomm etóp, amú ná mfefeñ abeét wá ye líni nnomm etóp, véa avéññ dá ye dan bó abé.

²²Mot enziñ áá nii ki é vino a ne mfefeñ méndák bikop bí tsít mé ne miyomm éte, amú ná vino aa ye bwíñ mendák méte bé dzímle vino bé dzímle fe mendák. Ve, bá nii é vino a ne mfefeñ méndák bikop bí tsít mé ne fe mifefeñ éte.”

Beyaga bá téñ mebáma é mos Sátará

²³A ngá bó ná Yesus a ngá lot méfúp éte é mos Sátará ané báyaga beñ, ntéññ bé ngá lot bá bé ñga tára ná bá téñ mebáma. ²⁴Éde befariseo bé ngá dzó ñí ná,

“Dággán, amú dzé bá bó é dzam atsiññ dáá yébe é mos Sátará?”

²⁵Éde a ngá dzó bó ná,

“Ye ná mínáá bé lánj é dzam David a ngá bó eyɔñ enziñ, é tám a ngá yi bidzí, á ñga wók nzeñ, éñe ya é bot bábe bó bé mbé; ²⁶amvála avé a ngá ñí é ndá Nzamá éte, métám ntébosú befára Abiatar, ané a ngá dzí mífémm mí ne ya ntélán mam áyát, é dzóm atsiññ dáá yébe ná mot mfé aa dzí, fáve befára, a vé fe é bot bábe bó bé mbé?”

²⁷Éde a ngá dzó bó ná,

“Bé ngá téñ é mos Sátará akála mot, ve se mot akála Sátará. ²⁸Édo ná, é Mwán Mot a ne Ntí, atwaa éñí ye é mos Sátará.”

Yesus aa señ mot enam

3 ¹Yesus a ngá bera ñí eyɔñ efé á sinagoga éte. Éde mot enziñ a mbé ó véa a belé nkát enam. ²Ané bé ngá tára ná bá dága Yesus mfá áyén ngé aa ye ñí señ é mos Sátará, ya néa, bé belé é dzam bá sómán ñí ya do. ³Éde Yesus a ngá dzó é mot a mbé a belé nkát enam ná,

“Tébegé énzénzanj dea éte.”

⁴Ané a ngá dzó bó ná,

“Dzé atsiññ dá yébe é mos Sátará: Ye ábo mvéáñ ye ábo abé? Ye áñii mot ye áywiñ mot?”

Ve bé ngá sis bivóo. ⁵Éde Yesus a ngá dága bó ya meyéá, a tɔ́w fe eywiññ amú áleét milém deba, éde a ngá dzó mot te ná,

“Sámje enam dwe!”

Éde a ngá sám do, ané enam deñ é ngá lígi mvwaá. ⁶Éde niané befariseo bé ngá kwíñ átán, etéññ te ébyen ané bé ngá tára ná bá bu fak bábe Beerodiano mfá Yesus, ná bé yén amvála avé bé ne ní ywíñ.

Abwiññ bot dá bee ní ó máñ

⁷Yesus a ngá kólo a kéñ ó máñ bábe báyaga beñ, ané abwiññ bot béye á Galilea é ngá bee ní, ya fe bot béye á Judea. ⁸Abwiññ bot ye á Yerusalen, ya Edumea, ya á Yordán áyát, ya mevóm má boman Tiro ya Sidón, niané bé ngá wók é mam mése Yesus a ngá bó, ané bé ngá nzu ébe éñe. ⁹Éde a ngá dzó báyaga beñ ná bé koman ní byéa enziñ, amú nkuna bot, á mfá ye ná ó nza ní fit. ¹⁰Amú ná a ngá séñ abwiññ bot, akekwiñ ané é bot bése bé mbé bé belé mitéñ bé ngá ku ní ó nūu á mfá ye ná bá nama ní.

¹¹Éyɔɔ misísim mí mvín mí ngá bo myeé yén ní, mí ngá ku ébe ásu deñ, mí nga yón, myeé dzó ná,

“Wa o ne é Mwán Nzamá!”

¹²Ve Yesus a ngá vé bó mbámm abwiññ, ná bé táa bo ná bot bé yem ní.

Yesus aa téle awóm bot ya bot bé beañ

¹³Éde a ngá bet nkoó, aa lwée ébá a ngá kómo, éde bé ngá ke ébe éñe. ¹⁴Éde a ngá téle awóm bot ya bot bé beañ, ébá a ngá yo ná baapostol á mfá ye ná bé bee ní ya fe mfá álóm bó ná bé ke bá kat mbamba fwéñ, ¹⁵ya á mfá ye ná bé belé nguu ye átsílán ya mimbéa misísim. ¹⁶[Awóm bot ya bot bé beañ a ngá téle ébó bá:] Simón, éñí a ngá yo fe eyola ná Pedro; ¹⁷Jakobo, é mwán Zebedeo, ya Juan mwanñanñ Jakobo, ébá a ngá yo fe ná Beboanerge (dá yíli ná, “É Bwán Ndzalán”); ¹⁸Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jakobo é mwán Alfeo; Tadeo, Simón mwann Kananita, ¹⁹ya Judas Iskariote, éñí a ngá kuan fe Yesus.

Yesus bá Beelzebú

²⁰Yesus a ngá sian á ndá enziñ, ané nkuna bot ó ngá bera mana nzu kóán, akekwiñ ané ébó bñé mbé fe dzí. ²¹Éyɔɔ é bot beñ bé ngá wók do, bé ngá ke ná bá ke ní ñɔɔ, amú bé ngá dzó ná, “Á nga kwan yaá á nlém.” ²²Éde beyágale métsiññ ébá bé ngá só á Yerusalen, bé ngá dzó ná, “A belé Beelzebú, ndzwée mimbéa misísim, ya fe ná aa tsílán ya mimbéa misísim ya é nguu deñ.”

²³Éde Yesus a ngá lwée bó, ané a ngá kóbo ya bó ya menganán, eé dzó ná,

“Sátan a ne tsílán ya Sátan á yá? ²⁴Ngé edzwée enziñ dá kánan ébyen ya ébyen, édzwée te é sés tɔbo ayaáp. ²⁵Ngé ndá bot enziñ dá kánan ébyen ya ébyen, ndá bot te é sés tɔbo ayaáp. ²⁶Ya fe ná, ngé Sátan aa ke émyen á ngamm áyát, a tɔw fe nkánán, a sés tɔbo ayaáp, fáve ná ásúgánn deñ é kwíñ yaá.

27Ve mot enziŋ a sés ñíí é ndá ngunguú mot á ŋga twáa fe ñí byém, ngé kaa ná a tára ñí ká; véa a ntóó ñí twáa byém á ndá.

28Ma dzó mína bebélá ná bá ye dzáma bwann bé bot misémm ya nkóbo abyann óse bá kóbo. 29Ve é mot áse aa kóbo Mfúfúp Nsísim nkóbo abyann, éé belé ndzámann tám enziŋ, fáve ná a ne ntotómm ye nsémm ó ne mbéámbéa.”

30Amú bé ngá dzó ná, “A belé nsísim mvin.”

Ñía Yesus bábe Yesus bóbéñan

31Éde ñíá bábe Yesus bóbéñan bé ngá sian, ané bé ngá lígi átán, bé lóm ná bé lwée ñí. 32Abwiññ bot é mbé é tóó ñí miféŋŋ, éde bé ngá dzó ñí ná, “Dággán, ñuá ya bóbéñan [ya bekéá], bé ne átán, bá dzéŋ wa.”

33Éde a ngá yalan ya bó ná,

“Nzá a ne naná ya bóbédzan?”

34Éde, eé dága é bot bé mbé bé tóó ñí eluŋa miféŋŋ myeñ, a ngá dzó ná, “Dággán, naná ya bóbédzan ébó bá. 35É mot áse aa bo nkómánn Nzamá, mot te éñe a ne mwadzan, kéá dzam ya naná.”

É nganán mbeñ mvon

4 1Yesus a ngá bera tára ná aa yágale bot á nsá máŋ. Ané mora nkuna bot ó ngá nzu koan ya ñí akekwiñ ané a ngá yian dan é byéa ó mbé ó máŋ ó véa, ané a ngá tóbo été. Éde nkuna bot óse, wá ó ngá lígi ósí á nsá máŋ. 2Ané, a ngá yágale bó abwiññ mam ya menganán, éde a ngá dzó bó áyágalé deñ été ná,

3“Béágán! Mbeñ mvon enziŋ a ngá ke aa beñ mvon. 4Éde a ngá bo ná, eé myea, abímm mvon é ngá ku á nzenn áyóp, ané anwann é ngá só é mana do dzí.” 5“Ábímm avóó dá é ngá ku mékwá été, é vóm wée mbé ó belé abwiññ sí. Éde é ngá féa etéññ te ébyen amú midzi myéé ngá ke oyaáp á sí été. 6Éde niané nlódzóp ó ngá kwíñ, é ngá mana wúlán; éde, ya amú kaa ábelé midzi, é ngá mana kót. 7Ábímm avóó dá é ngá ku míséé été, ané miséé mí ngá vém, mí ŋga vé do abúk, éde deé ndzi fe wúm bibumá. 8Ve, abímm avóó dá é ngá ku á mbamba sí, ané é ngá vém abwiññ, é ŋga wúm bibumá; abímm ye été, é ngá kúlu bibumá tán mewóm mé léa, edí avóó tán mewóm mé saman, edí avóó dá ntet.”

9Éde Yesus a ngá dzó ná, “É mot a belé meló méye áwók, á wókge!”

Amú dzé Yesus aa kóbo ya menganán

10Niané a ngá lígi etámm, éde beyága awóm ya bé beañ bábe é bot mbé ó véa, bé ngá síli ñí adzó menganán. 11Ané a ngá yalan ya bó ná,

“Bé vé yaá mína ná míní yem é dzam dá nzaman kén mot ye édzwée ngómán Nzamá; ve ébá bé ne átán, bé vé yaá bó ásesé ya menganán, 12á mfá ye ná,

‘béé dága bé yén, ve kaa áwórán,
béé béá bé wók, ve kaa ábiñ dzam,
á mfá ye ná bé nza dzoban,
véa bé dzáma bó.’ ”

Yesus aa kat ayílíga ye é nganán mbeñ mvɔŋ

13 Ané a ngá dzó bó ná,

“Ye ná mínää wók é nganán ñí? É ne mína ye wók menganán mése á yá? 14 Mbeñ mvɔŋ aa beñ efíá. 15 Ve, ébá á nzenn áyóp ébó bé né, é vóm bá beñ efíá. Niané bá wók efíá, etéññ te ébyen Sátan aa sɔ, a mana ke ya efíá bé beñ ébe bó. 16 Amvála te fe, éñí bé ngá beñ mékwá été, ébó bé ne ná niané bá wók efíá, bé dzíga dɔ ñɔŋ ya mesán. 17 Ve, bébyen bée belé midzi, éde bá nzomo oyomm abɔŋŋ tám. Éyɔŋ bé ŋga dzilan ya bó ó mvús, ngé ki ná midzuúk myá sɔ akála efíá, etéññ te ébyen bá lík efíá.

18 Ébá bevɔɔ bé ne é mvɔŋ bé ngá beñ míséé été, bé ne é bot bá wók efíá; 19 ve é mam má kele bot milém ó yóp é tám ñí, ya meduk mé akúmm, ya mikómánn míye é mam mevɔɔ, má ñíí á nlém, mé ŋga vé efíá abúk, ané efíá dá súgan kaa áwúm bibumá. 20 Ébá ébó bá bé ne é mvɔŋ bé ngá beñ á mbamba sí, é bot bá wók efíá, bé ñɔŋ dɔ, bé ŋga wúm bibumá, bevɔɔ béye été, tán mewóm mé léa, ébá bevɔɔ mewóm mé saman, ébá bevɔɔ ntet.”

Nganán láma

21 Éde a ngá dzó bó ná,

“Ye bá bwaa láma ná bá téle ñí éwála ásí ngé ki éncɔŋŋ ásí? Ye ná báá kele ñí ó yóp? 22 Amú ná dzam enziŋ é sés nswalann ná báá ye dɔ kóo, dzam enziŋ dá é sés ki ásweññ ná dáá ye kúluban eyéá. 23 Ngé mot enziŋ a belé meló méye áwók, á wókge.”

24 A ngá dzó fe bó ná,

“Tɔbɔgán ya nkée ya é mam mína wók. Ya ábímm mína vak ya dɔ, édɔ fe bá bá ye mína vak ya dɔ, bá ye fe mína kɔgle. 25 Amú ná, éñí a belé, bá ye ñí vé. Ve, éñí éé belé atwaa é dzóm a belé bá ye ñí dɔ ñɔŋ.”

Nganán é feés da vém

26 A ngá dzó fe ná,

“Édzwée Nzamá é ne ané mot aa beñ feés á sí été, 27 aa bómo ósí á alú, kíkírí aa tébe, feés te da da é féá, é ŋga vém kaa ná émyen aa yem amvála ané dá bɔban. 28 Sí da kúlu bibumá amú ébyen; ósú da féá, véa mebáma, véa mebáma mé ŋga dzéñ ya mísó mí ne biwólo. 29 Éde, niané bidzí byá bɔ biwólo, etéññ te ébyen aa nzu byɔ vea, amú ná é tám bá yoo bidzí é kwíñ yaá.”

É nganán nsó mostasa

30 A ngá dzó fe ná,

“Dzé bía ye kanan ya dɔ ya édzwée ngómán Nzamá, ngé ki ná nzá nganán bí ne vé ná bí kɔbɔ dɔ? 31 É ne ané nsó mostasa, éwɔ ó ne ná éyɔŋ bá beñ wɔ ósí, éwɔ wá dan̄ ya avítsan̄ álot mísɔ míse mí ne á sí. 32 Niané bé beñ yaá wɔ, wá vé m akekwiñ ané wá súgan élwá dá dan̄ ya enén ya bilwá bíse, é ŋga kúlu bora mitem, akekwiñ ané anwann ye á dzóp é ne tɔbɔ ávwéñ deñ ásí.”

33 Ya abwiññ menganán ané émá, a ngá kat bó efíá, amvála bé mbé dɔ wók. 34 Éde éé ngá kɔbɔ ya bó kaa menganán, ve a ngá kat béyága beñ ásesé évwíñ.

Yesus aa báma okos

35 Mos te, niané ŋgɔgɔ e ngá bɔ, éde a ngá dzó bó ná, “Bí keŋán á mfá áyát.”

36 Éde bé ngá lík nkuna bot ané bé ngá ke bábe bó á byéa a mbé été; mebyéa mefé má mé ngá bee fe bó. 37 Ané mora okos ó ngá lot, éde mikebá mí ngá yinbe ó byéa akekwiñ ná byéa ó ŋga ñíŋ.

38 Yesus a mbé a bóo óyó métsínn mé byéa, nló ó bére ñí á fíla áyóp. Éde bé ngá ke ñí suk óyó, ané bé ngá dzó ñí ná,

“Á Nyágale, ye ná wáá bís ná bí ŋga dzán yaá?”

39 Éde a ngá tébe, a báma okos, ané a ngá dzó mán̄ ná, “Vóbogé, o dzagbe fe!”

Ané okos ó ngá mana, éde, mán̄ mé ngá tɔbɔ mvwaá mése. 40 Éde a ngá dzó bó ná,

“Amú dzé míní ne ayeña? Ye ná míní ngén kaa ábelé mbwínánn?”

41 Éde bé ngá ku ngom ya abwiññ wɔŋŋ, bé ŋga dzó mbɔ́ɔ ya éñí mbɔ́ɔ ná,

“Nzá ñí ná, atée ye okos akekwiñ mán̄ byá byá bɔ ñí mewók?”

É mot a mbé a belé nsísim mvin á Gadara

5 1 Éde bé ngá sian á mfá mán̄ áyát, ábeŋŋ sí bot béye á Gadara. 2 Éde niané a ngá kólo á byéa été, etéññ te ébyen mot enziŋ a ngá nzu koan ya ñí, eé sɔ mésoŋ été, a belé nsísim mvin ó ñúu, 3 ná étɔbɔga deñ dá é mbé fe mésoŋ été. Mot enziŋ éé mbé ki fe ñí áká atwaa ya bekalamekéná. 4 Ákoan ná bé ká yaá ñí abwiññ biyɔŋ ya bekalamekéná ó mó ya mebɔ, ve a ngá bɔ eé téñ bekalamekéná béte, éde ná mot enziŋ éé mbé a belé ábímm nguu é ne ñí kɔk. 5 Eyɔŋ ése, a ngá wulu alú ya ó mos mésoŋ été ya míkoó été, eé ke aa yón ya tun é ñúu deñ ya mekwá. 6 Éde niané a ngá yén Yesus eé nzu oyaáp, ané a ngá sɔ mbíí a sɔ ñí kútbe ó sí ású. 7 Ané a ngá yónán ya kíŋŋ oyaáp ó yóp, eé dzó ná,

“Nzá dzam me belé bía wa, á Yesus, é Mwán é Nzamá a ne Oyaáp Óyóp? Ma dzaa wa engóngóó mfá Nzamá ná o taa ma ndágle!”

⁸ Amú ná Yesus aá dzó ñí ná,

“Nsísim mvin, kólogé ébe mot te!”

⁹ Éde Yesus a ngá síli ñí ná,

“O ne eyola á yá?”

Ané ñí a ngá yalan ya ñí ná,

“Me ne eyola ná Enzuk (1,000), amú ná bí ne abwiññ.”

¹⁰ Éde a ngá bíra dzaa Yesus engóngóó ná a taa bó lóm átán ébe áberɛɛ sí te. ¹¹ Mora nkuna bengwiññ ó mbé ó véa, weé dzí beben á nkoó enziɛ.

¹² Ané misísim míte mí ngá dzaa ñí engóngóó, myeé dzó ná,

“Lómɛɛ bía ébe bengwiññ á mfá ye ná bí ke ñí ébe bó.”

¹³ Ané a ngá lík bó dɔ. Éde misísim mí mvin mí ngá kwíñ, mí mana ke ñí bengwiññ ó ñúu. Ané nkuna bengwiññ óse táɛ ané bengwiññ binzuk bí beañ (2,000) ó ngá mana téé mbíí ó ke ku ó máɛ été, atée ye ekóndómm áyóp, bé nga wú abúk á máɛ été.

¹⁴ Éde é bot bé ngá baale bengwiññ bé ngá túp mibíí, ané bé ngá ke kat é bot á kísoan ya é bot míyɛɛ fwéñ. Ané bot bé ngá nzu yén é dzam é ngá boban. ¹⁵ Éde bé ngá sian é vóm Yesus a mbé, ané bé ngá yén é mot a mbé a belé mimbéa misísim, a tó ósí, a бага byém ya fe ná kén é ntóó ñí mvwaá, éñí a mbé a belé enzuk (1,000) misísim, éde bé ngá kɔ wɔɛɛ. ¹⁶ Ané é bot bé ngá yén dɔ bé ngá kat é bot bevóó fwéñ é dzam é ngá boban ébe é mot a mbé a belé mimbéa misísim, ya fe édí bengwiññ. ¹⁷ Éde bé ngá tara ná bá dzaa ñí engóngóó ná a kólo bó áberɛɛ sí deba.

¹⁸ Niané Yesus a ngá daɛ á byéa été, éde é mot a mbé a belé mimbéa misísim a ngá dzaa ñí engóngóó ná a lík ñí ná a ke bá ñí. ¹⁹ Yesus eé ndzí dɔ yébe, ve a ngá dzó ñí ná,

“Kéɛ é ndá dzwe, ébe é bot bwe, o kat bó ábímm bora bé mam Ntí a bɔ yaá wa, ya amvála aá yén wa engóngóó.”

²⁰ Éde mot te a ngá ke, á nga tara ná aa ke aa kat á Dekapolis, ábímm bora bé mam Yesus a ngá bɔ ñí; éde bot bése bé ngá ku mevoó.

É mwán Yairo

²¹ Niané Yesus a ngá bera búlán á mfá máɛ áyát á byéa été, mora nkuna bot ó ngá nzu ñí kóán míféɛɛ; a tóó á nsá máɛ. ²² Éde ntébosú enziɛ ye á sinagoga, a tóó eyola ná Yairo, a ngá sɔ. Niané a ngá yén Yesus, éde a ngá ku ñí mébɔ ósí; ²³ á nga dzaa ñí engóngóó abwiññ, eé dzó ná,

“Oyomm ngwan dzam ó nga ye yaá áwú; nzá ñí bere mó á mfá ye ná á tɔbɔ mvwaá, á niɛ fe.”

Miningá aa nama Yesus etóp

²⁴ Éde Yesus a ngá ke bá ñí, mora nkuna bot ó nga bee ñí, weé fít fe ñí.

²⁵ Miningá enziɛ a mbé ó véa á koan ná a ntóó awóm mibú ya mibú mí

beañ, eé dzuk ná mekií má kwíñ ábum. ²⁶Ákoan ná a bíra yaá fe dzuk é mó abwiññ bedǵkíra, a mana yaá fe dzímle é dzóm áse a mbé a belé, ve kaa áyén avwálá enziñ. Fáve ná, eé keéke abé. ²⁷Έϋϋη a ngá wók bá kǵbo ádzó Yesus, a tǵó á nkuna bot été, a ngá yit ñí á mvús, a nama ñí etóp, ²⁸amú ná a ngá dzó á nlém été ná, “Ngé me túga nama atwaa bitóp byeñ, ma ye tǵbo mvwaá.” ²⁹Etéññ te ébyen, éde mekií má kígi ñí, á nga wórán é ñúu deñ été ná a señban yaá ébe ókwann weñ.

³⁰Tám te fe Yesus ñí a ngá ñú tǵñ ná nguú e kólo ñí ó ñúu, éde a ngá veñan é vóm nkuna bot ó mbé, ané a ngá síli ná,

“Nzá á nama ma bitóp?”

³¹Éde beyága bé ngá dzó ñí ná,

“O téa ané nkuna bot wá fít wa, ve wa wa dzó ná, ‘Nzá á nama ma?’ ”

³²Éde a ngá ke a dága míféññ myeñ mfá áyén nzá á nama ñí. ³³Ve miningá te, eé kǵ wǵññ ya ku ngom, eé ñú fe tǵñ ya é dzam é bo ñí, ané a ngá sǵ, á ku ósí ébe ású Yesus, éde a ngá dzó ñí bebélá áse. ³⁴Éde Yesus a ngá dzó ñí ná,

“Á mwán, mbwínánn we ó señ yaá wa [ó koro yaá]. Kéñ mvwaá, o ntǵó fe mvwaá ébe ókwann we.”

³⁵Ntéññ a ngá kǵbo néa, bot benziñ bé ngá sian béé sǵ é ndá ntébosú ye á sinagoga, béé dzó ná,

“Ngwan dwe é wú yaá, dzé fe wa fǵñ bera ndágle Nyágale?”

³⁶Ve Yesus, eé wók é dzam bé ngá kǵbo, a ngá dzó ntébosú ye á sinagoga ná,

“O táa kǵ wǵññ, sígǵé bwíni etámm.”

³⁷Véa, eé ndzí ki lík ná mot enziñ á ke bá ñí, fáve Pedro ya Jakobo bá mwanñañ Juan. ³⁸Éde bé ngá sian é ndá ntébosú ye á sinagoga, ané Yesus a ngá yén nzǵǵo ya é bot bé ngá yi, ya ábíra bo miyónn. ³⁹Niané a ngá ñí, éde a ngá dzó bó ná,

“Amú dzé mína bo nzǵǵo ya áyi? Mwann miningá a sés nwúán, fáve ná a bóo óyó.”

⁴⁰Ané bé ngá kpógo ñí.

Ve ñí a ngá kúlu béseés átán, éde a ngá ñǵñ éséá mwann miningá ya ñíá mwann miningá ya é bot bábe bó bé mbé, éde a ngá ñí é vóm mwann miningá a mbé. ⁴¹Éde a ngá biñ mwann miningá enam, a dzóo ñí ná,

“Talita kumi (édo bá kelan nkǵbo Arameo ná, “Á mwann miningá, ma dzó wa ná, Tébegé!”).”

⁴²Etéññ te ébyen, mwann miningá te a ngá tébe, á nga tára ná aa wulu, (a mbé a belé awóm mibú ya mibú mí beañ). Véa, bé ngá bíra vǵñbe.

⁴³Éde Yesus a ngá mánan bó ya bebélá áse ná mot enziñ a táa yem dzam te; éde fe a ngá dzó ná bé vé ñí é dzóm aa dzí.

Yesus a ne á Nasaret

6 ¹Éde a ngá kólo vóm te, a kéñ é dzeá a ngá byála, éde béyága beñ bé ngá bee ñí. ²Niané mos Satará ó ngá kwíñ, éde Yesus a ngá tára ná a

yágale bot á sinagoga éte. Ané abwiññ bot é ngá vonbe éyɔɔ bé ngá wók ñí, bé nga dzó ná,

“É mam má má sɔ é mot ñí o vé? Nzá amvála kén é ne ñí mvéán dí? É báá dzé abwiññ biwólo bí mam aá bɔ ya é mó meñ? ³Nde se káfina éñe ñí, é mwán María, mwanñaɲ Jakobo ya José ya Judas ya Simón? Nde bekéá bé sés ó vá bíabe bó?”

Éde bé ngá dzímle mbwínánn ébe éñe. ⁴Ané Yesus a ngá dzó bó ná, “Nkúlu medzó a ne kaa ngaɲ, fáve ébe é dzeá deñ émyen ya é bot beñ éte ya fe é ndá dzeñ.”

⁵Éde éé mbé fe bɔ eyágán dzam enziɲ ó véa; fáve ná a ngá séñ avítsaɲ mikúkwann émi a ngá bere mó. ⁶Éde a ngá ku avoó akála é kaa mbwínánn weba.

Yesus aa lóm beyága awóm ya bé beañ

Ané a ngá ke aa boman meá méye méféɲɲ eé yágale. ⁷Éde a ngá lwée beyága beñ awóm ya bé beañ, éde a ngá tára ná a lóm bó bé beañ ya bé beañ, eé vé bó nguu ye ádzwée misísim mí mvín. ⁸Éde a ngá mánan bó ná bé táa ke ya dzóm enziɲ mfá ékena deba; ngé bidzí, ngé mfák, ngé moann, fáve ntúmm, ⁹ya mengop. “Míní táa bwát biwómán bí beañ.”

¹⁰Ané Yesus a ngá dzó fe bó ná,

“É vóm áse mína ye ñí á ndá, tɔbɔgán ó véa akekwiñ ané mína kólo vóm te, ¹¹ya é vóm áse bá ye mína bɔ kaa añɔɲ, ngé kaa ki mína ábéá, kólogán ó véa, sasgán fe mbúlgé ó ne mébɔ menan ásí, á mfá é ngañiá a ye bó bwaale. [Bébéla ma dzó mína ná á mos ye á nkíkán misaɲ, éwí kísoan te wá ye daɲ ya mvéáñ álot éwí Sodoma ya Gomora.]”

¹²Éde béé ke bá kat mbamba fwéñ, bé ngá dzó ná mot áse á dzoban. ¹³Ané bé ngá vea abwiññ mimbéa misísim, bé ngá wáa fe abwiññ mikúkwann mbwánn, béé séñ myɔ.

Áwú Juan Ndubot

¹⁴Ané kéza Erodes a ngá wók dzam te, amú ná éyola Yesus é ngá mana belé éwógá, bot benziɲ bé nga dzó ná, “Juan Ndubot a wómo yaá míwúánn éte, ya akála te édo a belé ya do nguu mfá ábɔ biyágán bí mam.”

¹⁵Ve é bot bevóó bá bé ngá dzó ná,

“A ne Elías.” Éde, é bot bevóó bá bé ngá dzó ná, “A ne nkúlu medzó amvála ané mbóó enziɲ ye ókuá.”

¹⁶Ve niané Erodes a ngá wók do, ané a ngá dzó ná,

“Juan, éñí me ngá kík nló, á wómo yaá!”

¹⁷Amú ná Erodes émyen éñe a ngá lóm bot ná bé ke biñ Juan, éde a ngá fet ñí á mbok ya étɔm Erodiás, é miningá mwanñaɲ Felipe, ná Erodes aá lúk ñí. ¹⁸Amú ná Juan a ngá bɔ, eé dzó ñí ná, “Atsiɲɲ dáá yébe wa ná o lúk é miningá mwanñaɲ.”

¹⁹Akála te édo Erodias a mbé a belé ya ñí ya nlém abé, eé kómo fe ñí ywiñ. Ve éé mbé do bo, ²⁰amú ná Eroses a ngá ko Juan wɔɲɲ, eé yem ná a mbé é mot a ne nzósoo ya eki. Éde Eroses a ngá kálá ñí. Éde éyɔɲ a ngá bo eé wók medzó meñ, nlém weñ ó ngá bo weé nzaman, ve a ngá dziɲ a wók ñí. ²¹Éyɔɲ mbamba tám e ngá kwíñ, é mos Eroses a ngá dzéa mibú, ané a ngá mana koman fét bidzí mfá békomandeé beñ, ya é bora bé bot beñ, ya fe bedzwée béye á Galilea. ²²Éde éyɔɲ Erodias ngwan dzeñ e ngá nzu ñí, eé nga dzém, dzam te é ngá tɔbo Eroses mvéañ ya fe é bot bábe bó bé mbé bé tɔ́ ó téble; ané kéza a ngá dzó mwann miningá te ná, “Dzaagé ma é dzóm wa kómo, ma ye wa do vé.”

²³Éde a ngá kan ñí sɔɲ eé dzó ná, “Ma ye wa vé é dzóm wa ye ma dzaa, atwaa ma kána édzwée dam ó nzaɲɲ.” ²⁴Ané mwann miningá te a ngá kwíñ, a kéñ dzó ñiá ná,

“Nzá dzóm ma ye ñí dzaa?”

Ané ñiá a ngá yalan ya ñí ná,

“Dzaagé ñí nló Juan Ndubot.”

²⁵Etéññ te ébyen a ngá dzíga só avóo a nzu kwíñ ébe ású kéza ya é ndzaá deñ, eé dzó ná,

“Ma kómo ná o vé ma áwola dí ébyen nló Juan Ndubot éfela été.”

²⁶Éde kéza a ngá bíra tɔbo eywiññ, ve ya akála nkanann sɔɲ weñ ya fe akála é bot bábe bó bé mbé bé tɔ́ ó téble, édo eé ndzí fe ñí kómo ñím é dzóm a ngá dzaa ñí. ²⁷Etéññ te ébyen éde kéza a ngá mánan mot mbóó ye ébá bé ngá kálá ndá mibok, ané a ngá mánan ñí ná a nzu ya nló Juan. ²⁸Ané a ngá ke á kík ñí nló á ndá mibok. Éde a ngá só ya nló weñ éfela été. Ané bé ngá kee wó mwann miningá te, éde mwann miningá te a ngá kee wó ñiá.

²⁹Éyɔɲ béyága Juan bé ngá wók dzam te, éde bé ngá só, bé ñɔɲ mbim, ané bé ngá dzep wó ó sɔɲ.

Yesus aa vé bot binzuk bí tán (5,000) bidzí

³⁰Baapostol bé ngá kóan bábe Yesus, éde bé ngá kat ñí é mam mése bé ngá bo ya yágale. ³¹Ané a ngá dzó bó ná,

“Nzaán évwíñ, é vóm bot bé sés, á mfá ye ná míní waabe avítsaɲ.”

Amú ná bot bé mbé abwiññ, ébá bé ngá ke ya ébá bé ngá só, akekwiñ ná bëé mbé fe bé belé tám atwaa ná bá dzí. ³²Éde bé ngá ke á byéa été vóm enziɲ évwíñ. ³³Ve bot abwiññ bé ngá yén ané bá ke, éde bé ngá yem do. Ané bé ngá ke mibíí fufúlu ó weñ atéé ye bekísoan bése, éde bé ngá tára ke sian kaa ná bá bé sian. ³⁴Niané bé ngá kólo á byéa été, ané Yesus a ngá yén mora nkuna bot, éde a ngá yén bó engóngóó, amú ná bé mbé amvála ané mítómá mí ne kaa mbaale; éde a ngá tára ná a yágale bó abwiññ mam. ³⁵É tám é ngá bo ná ɲɔɲó eé ntɔ́, béyága beñ bé ngá nzu koan ya ñí, béé dzó ná,

“É vóm wí ó ne éyáŋŋ, ŋɔɔɔ da eé ntɔɔ fe; ³⁶yáágán ya bó á mfá ye ná bé ke méfúp ya é meá mé ne méféŋŋ, bé kus é dzóm bá dzí.”

³⁷Ve ní a ngá yalan ya bó ná,

“Mína bébyen váán bó é dzóm bá dzí.”

Éde bé ngá síli ní ná,

“Ye wa kómo ná bí ke kus mifémm táŋ bedenario mitet mí beañ bí sɔ bó vé ná bé dzí?”

³⁸Ané a ngá síli bó ná,

“Míní belé mifémm táŋ á yá? Keŋán dága.”

Éde niané bé ngá mana fas, ané bé ngá yalan ya ní ná,

“Bí belé mifémm mí tán ya kwaás é beañ.” ³⁹Éde Yesus a ngá mánan bó ná bé ɔ ná bot bése bé tɔɔ mengós ósí bílwá áyóp. ⁴⁰Éde bé ngá tɔɔ bot kada angós ntet, é má mevɔɔ má bot mewóm mé tán.

⁴¹Ané a ngá ñɔŋ mifémm mí tán ya kwaás é beañ, a bére mís á dzóp été, á nga vé abwará ya byɔ, éde a ngá kap mifémm, á nga kee myɔ beyága á mfá ye ná bá bé ke bá kap myɔ bot, ya fe kwaás é beañ ébe mot áse. ⁴²Ané bésesé bé ngá dzí, bé dzéñ. ⁴³Éde bé ngá dzálá awóm mikpéñ ya mikpéñ mí beañ ya bífús bí mfémm, ya fe bífús bí kwaás. ⁴⁴É bot bé ngá dzí mifémm míte bé mbé befám táŋ binzuk bí tán (5,000).

Yesus aa wulu méndzím̄m áyóp

⁴⁵Etéññ te ébyen, éde Yesus a ngá ɔ béyága beñ ná bé daŋ á byéa été á mfá ye ná bé tára ní ke ósú á mfá áyát, á Betsaida, ntéññ a ngá lígi a yáán ya nkuna bot. ⁴⁶Éde niané a ngá mana yáán ya bó a ngá ke á nkoó ná a ke yaglan. ⁴⁷Niané ŋɔɔɔ é ngá kwíñ, byéa ó mbé énzénzanŋ máŋ été, Yesus ní á ósí émyen etám̄m. ⁴⁸Éyɔŋ a ngá yén ná bé teak yaá ya ndúkgán byéa, amú ná evúŋ é ngá sɔ bó ósú, bebeñ ané méwola mé tán ye á alú. Éde a ngá ke é vóm bé mbé eé wulu á máŋ áyóp, á nga kómo bó lot. ⁴⁹Ve, niané bé ngá yén ní eé wulu á máŋ áyóp, ané bé ngá tém ná a ne kónn, bé nga yón, ⁵⁰amú ná bésesé bé ngá yén ní, bé nga ku ngom. Ve etéññ te ébyen a ngá kɔɔɔ ya bó, eé dzó bó ná,

“Yémŋán nguú! A ne ma! Míní táa kɔ wɔŋŋ!”

⁵¹Éde a ngá daŋ á byéa été bábe bó, évúŋ dá é sim fe; ané bé ngá bíra vɔŋbe, ⁵²amú ákoan ná báá bé túga wók ádzó dzam mifémm, ákoan ná milém myeba myá mí ngén fe aleét.

Yesus aa séñ bot á Genesaret

⁵³Niané bé ngá mana kígán, éde bé ngá sian ábeŋŋ sí ye á Genesaret, ané bé ngá tsini byéa ó véa. ⁵⁴Éyɔŋ bé ngá kólo á byéa été, etéññ te ébyen bot bé ngá yem Yesus. ⁵⁵Bé nga ke bá ke avóó avóó ébe efús sí te áse, ané bé ngá tára ná bá sɔ ya mikúkwan̄n á bwann binɔŋŋ byeba été é vóm bé ngá wók ná Yesus á ntɔɔ. ⁵⁶Éde é vóm áse a ngá níi, ané á meá,

ané békisoan, ngé ki miyéŋ, bot bé ngá bɔ béé bwíi mikúkwann míseŋ, bé nga dzaa ní engóngóó ná á lík bɔ ná bé nama ní atwaa afaáp etóp deñ; éde é bot bése bé ngá nama dɔ bé ngá tɔbɔ mvwaá.

É dzóm da vé mot mvin

7 ¹Befariseo ya beyágale métsiŋ benziŋ, ébá bé ngá sɔ á Yerusalen, bé ngá nzu kóán Yesus á mféŋ. ²Éde, niané bé ngá yén beyága benziŋ béye béyága beñ béé dzí mfémm, mó mé tɔɔ bɔ mvin, dá yíli ná kaa mɔ áso. ³(Amú ná befariseo ya bejudio bése báá dzí ngé kaa ná bé tára sop mó mvéáñ, á mfá ábaale omvúgá míkúkúma. ⁴Éyɔŋ bá sɔ fe míseŋ mí mákít, báá dzí ngé kaa ná bé myam mendzím. Abwiññ mam mefé má mé ne fe ná bá ñɔŋ mfá ábaale mɔ, amvála ané nsopbán mekóp, nsopbán mendák, ya fe nsopbán bífela.) ⁵Éde befariseo ya beyágale métsiŋ bé ngá síli ní ná,

“Amú dzé béyága bwe báá wulu amvála ané omvúgá míkúkúma wá dzó, fáve ná bá dzí mó mé tɔɔ bɔ mvin?”

⁶Ané a ngá dzó bɔ ná,

“Á bot meduk, nde Esaía aá yem kúlu ádzó dí mfá wenan, amvála ané é ne ntsilann ná,

‘Áyɔŋ dí dá vé ma esémm ya biyéá,
ve mílém myeba myá mí ne ma oyaáp.

⁷Bá kaŋ ma á nzeze nkaŋann, méyágalé meba mé ne fáve metsiŋ mé bot.’ ”

⁸“Mína lík memvéná mé Nzamá míní ke yémbé ómvúgá bot été. [Amvála ané nsopbán mekóp ya bilas, ya fe ábɔ abwiññ mam amvála ané éma].”

⁹A ngá dzó fe bɔ ná,

“Mína mína tsam fe memvéná mé Nzamá á mvwaá ya mvwaá été, mfá ábaale ómvúgá wenan. ¹⁰Amú ná Moisés a ngá dzó ná, ‘Sémenjé ésúá bá ñuá’, ya fe ná, ‘É mot aa kóbo éséá abé, ngé ki ñiá, aa yian wú.’ ¹¹Ve mína mína dzó ná ngé mot aa dzó éséá ngé ki ñiá ná, ‘Amvála avwálá áse ma tɔɔ wa vé, me nii yaá dɔ ané Korbán’ (dá yíli ná, “bivévé mfá Nzamá”); ¹²mínáá lík fe ní ná á bɔ éséá ngé ki ñiá dzam. ¹³Amvála te édo mína lík ná efíá Nzamá é bɔ kaa ábelé eban, akála ómvúgá wenan. Éwɔ míní mana yágale á mína ya mína été. Mína bɔ fe abwiññ mam afé amvála ané éma méte.”

¹⁴Éde Yesus a ngá bera lwée nkuna bot, ané a ngá dzó bɔ ná, “Á bot bése, béágán ma, míní wók fe: ¹⁵Dzóm enziŋ é sés mot átán ná ngé é ñíi ébe éñe é ne ní vé mvin. Fáve ná é dzóm dá sɔ mot été, édo dá vé ní mvin. ¹⁶[Ngé mot enziŋ a belé meló méye áwók, á wókge.]”

¹⁷Éde, niané a ngá lík nkuna bot, a ñíí á ndá, ané báyága beñ bé ngá síli ñí ádzó nganán te. ¹⁸Éde a ngá síli bó ná,

“Ye ná mína mínáá wók ki do? Ye mínáá wók ná é dzóm áse dá ñíí ébe mot ná dá só átán é sés ñí vé mvin, ¹⁹amú ná dáá ñíí nlém weñ été, ve ósaŋŋ weñ été, é kwíñ fe mébí?”

(Éé lére ya dzam te ná bidzí bíse bí ne mfúbánn.) ²⁰Ané a ngá dzó ná, “É dzóm dá kwíñ ébe mot, dzóm te édo dá vé ñí mvin. ²¹Amú ná á mílém mí bot été, é ne mbéa bá atémŋa, nsémm eveák, dzíp, nywíán bot, má só été. ²²Medzián, onzáŋŋ akúmm, mbéa bé mam, meduk, ndzálánn bivéé, evínn, nkóbo abyann, engúŋ, ya kaa kén. ²³Mebé méte mése é ne má só mot été, émo fe má vé ñí mvin.”

Miningá ye á Sirofenisia

²⁴Edé a ngá tébe, a kólo ó véa, ané a ngá ke mébeŋŋ mésí méye á Tiro ya Sidón. Éde a ngá ñíí ndá enziŋ, éñe kaa ákómo ná mot enziŋ a yem do; ve, ñí a éé mbé sɔbo. ²⁵Ve etéññ te ébyen, é miningá a mbé a belé oyomm ngwan dzeñ e belé nsísim mvin ó ñúu, a ngá wók béé kóbo ádzó Yesus, ané a ngá ke, a kútbe mébo ó sí Yesus. ²⁶Miningá te a mbé ngwan griega, ebíbyála ye á Sirofenisia. Éde a ngá dzaa ñí engóngóó ná a tsílán ngwan dzeñ mbéa nsísim ó mbé ñí ó ñúu. ²⁷Éde Yesus a ngá dzó ñí ná,

“Líkge ná bwán bé tára dzeñ, amú é sés mvéáñ ná bé ñoŋ mfémm bwán ná bé kee wó bemvú.”

²⁸Ve miningá te a ngá yalan ya ñí ná,

“Á Ntí, é ne ané wa dzó, ve bemvú bá dzí atwaa médzá má ku bwán ó téble así.”

²⁹Ané Yesus a ngá dzó ñí ná,

“Ya amú eyalann te, kén; mbéa nsísim á kólo yaá ngwan dwe ó ñúu.”

³⁰Éde éyɔŋ a ngá búlán é ndá dzeñ, a ngá koan ya ngwan dzeñ e bóo énoŋŋ; ya fe ná mbéa nsísim á kólo yaá ñí ó ñúu.

Yesus aa séñ mvúm vúk

³¹Yesus a ngá bera kólo ábeŋŋ sí ye á Tiro, eé lot á Sidón, éde a ngá sian ó máŋ méye á Galilea, eé kíkgán ábeŋŋ sí ye á Dekapolis. ³²Ané bé ngá sɔ ya ñí mot enziŋ a tɔɔ ndwá, eé kóbo fe ekágbe, éde bé ngá dzaa ñí engóngóó ná a bere ñí mó. ³³Éde Yesus a ngá vea ñí á nkuna bot été, a kéñ ya ñí évwíñ, ané a ngá sóm ñí anu meló ósí, a túp fe ñí menden ó dém. ³⁴Éde, eé bére mís ó yóp, á ŋga koŋle, ané a ngá dzó ñí ná, “Efata!” (Dzam te dá yíli ná, “Yóŋbe!”)

³⁵Etéññ te ébyen meló meñ mé ngá yóŋbe, ané ekágbe deñ dá é ngá mana fe, á ŋga kóbo mvéáñ. ³⁶Éde Yesus a ngá mánan bó ná bé táa do dzó mot enziŋ; afáŋbo ná a ngá bíra bó do mánan, ve bá bé ngá bíra do daŋ kat. ³⁷Ané bé ngá bíra voŋbe abwiññ, bé ŋga dzó ná, “Aa bo dzam

áse mvéañ. Atwaa mindwándwá myá aa bɔ ná mí wók, mivúmvík ná myá mí kóɔ.”

Yesus aa vé bot binzuk bí nii (4,000) bidzí

8 ¹Melú méte, mora nkuna bot ó ngá bera nzu kóán, ébó kaa ábelé é dzóm bá dzí, éde Yesus a ngá lwée béyága beñ a dzóo bɔ ná,

²“Ma yén nkuna bot wí engóngɔɔ, amú ná é ntɔɔ melú mé léa avé bíabe bɔ bí tɔɔ ó vá, ébó kaa ábelé é dzóm bá dzí. ³Ngé me dzó ki bɔ ná bé ke méndá meba, béé wók nzeñ, bá ye ke bá ku mibim ókaŋj été, amú ná bevɔɔ béye été bá sɔ oyaáp.”

⁴Ané béyága beñ bé ngá yalan ya ñí ná,

“Vóm mbé bé ne koan ya mifémm ná abímm bot dí é ne dzí éyáŋj été ó vá?”

⁵Éde Yesus a ngá síli bɔ ná,

“Míní belé mifémm tánj á yá?”

Ané bé ngá yalan ná, “Zaŋgbéá.”

⁶Éde a ngá mánan nkuna bot ná ó mana tɔɔ ósí; ané a ngá ñɔŋ mifémm zaŋgbéá, éde niané a ngá vé akíba, a ngá kap myɔ. Ané a ngá ke a kee myɔ beyága ná bé ke bá téle myɔ é vóm bot bé mbé bé tɔɔ, ané bé ngá kap myɔ nkuna bot. ⁷Bé mbé fe bé belé ayomm akúkwaás enziŋ, éde niané a ngá vé abwará ya dɔ, a mánan bɔ ná dá bé kap fe. ⁸Éde bé ngá dzí, bé dzéñ; ané bé ngá kóán bítun bí ngá buk tánj mikpéñ zaŋgbéá. ⁹É bot bé ngá dzí bé mbé bot binzuk bí nii (4,000). Éde a ngá yáán ya bɔ. ¹⁰Etéññ te ébyen Yesus a ngá daŋj á byéa été bábe béyága beñ, éde a ngá ke ábeŋj sí ye á Dalmanuta.

Befariseo bá dzaa ndem

¹¹Éde befariseo bé ngá sɔ, bé ŋga tára bɔ bisó bábe Yesus, béé dzéŋ ndem enziŋ ye á dzóp ébe éñe, á mfá ye ná bé bóble ñí. ¹²Éde Yesus a ngá vebe nguu á nsísim weñ été, ané a ngá dzó ná,

“Amú dzé myee bot wí wá dzaa ndem? Ma dzó mína bebélá ná báá ye lére myee bot wí ndem.”

¹³Éde a ngá lík bɔ, a bera daŋj á byéa été, ané a ngá ke mfá áyát.

É Levadura Befariseo

¹⁴Éde béé ke, beyága bé ngá vwían ná bé ke ya bidzí, fáve mfémm mbɔɔ éwɔ bé mbé bé belé á byéa été. ¹⁵Éde Yesus a ngá vé bɔ mbámm, eé dzó ná,

“Tɔɔgán nkée ya é levadura befariseo ya éñí Erodes!” ¹⁶Éde bé ngá dzó ébyen ya ébyen ná, á dzó dɔ amú ná bñí belé mifémm.

¹⁷Éde Yesus eé yem dɔ, a ngá dzó bɔ ná,

“Amú dzé mína ke mína dzó ná míníí belé mifémm? Ye ná mínáá bé wók ngé ki áyem? Ye milém mí ne mína aleét? ¹⁸Ye míní belé mís, ve kaa áyén?”

Ye míní belé fe meló, ve kaa áwók? Ye ná mínáá síman, ¹⁹éyɔɔ me ngá vé bot binzuk bí tán (5,000) mifémm mí tán; mikpéñ tán á yá míní ngá kóán?”

Ané bé ngá yalan ya ní ná,
“Awóm ya mí beañ.”

²⁰“Ya éyɔɔ me ngá vé bot binzuk bí nii (4,000) mifémm zangbéá, mikpéñ tán á yá mí ngá dzéñ ya bitun míní ngá kóán?”

Éde bé ngá yalan ya ní ná,
“Zangbéá.”

²¹Ané a ngá síli bó ná,
“Ye ná míní ngén kaa áwók?”

Yesus aa séñ ndzindzimm á Betsaida

²²Niané bé ngá sian á Betsaida, éde bot benziɔ bé ngá só ya ní ya ndzindzimm, ané bé ngá dzaa ní engóngóó ná a nama wó. ²³Éde Yesus a ngá biñ ní enam, a kólo ya ní á dzeá été; éde niané a ngá túp ní menden á mís, a bere fe ní mó, ané a ngá síli ní ná, “Ye wa yén dzóm?” ²⁴Éde niané a ngá bére mís, á nga dzó ná,

“Ma yén bot, ve ma yén bó ané bilé byee wulu.”

²⁵Ané Yesus a ngá bera ní bere mó ó mís, éde a ngá túga dága, ané é mís meñ mé ngá tɔbɔ mvwaá; á nga yén dzóm áse mvéañ. ²⁶Éde Yesus a ngá lóm ní é ndá dzeñ eé dzó ná,

“O táa bera búlán é dzeá dí, [o táa ki dɔ dzó mot enziɔ á dzeá].”

Pedro aa dzó ná Yesus éñí a ne Kristo

²⁷Yesus bábe béyága beñ bé ngá ke á meá méye á Sesarea ye á Filipos; éde ókaɔɔ été Yesus a ngá síli béyága beñ ná,

“Nzá bot bá dzó ná me ne?”

²⁸Éde bé ngá yalan ya ní ná,

“Bot bevóó bá dzó ná o ne Juan Ndubot, ébá bevóó bá ná Elías, ya fe ébá bevóó bá ná mot mbóó enziɔ ye bekúlu medzó.”

²⁹Ané a ngá síli bó ná, “ve mína, mína dzó ná me ne nzá?”

Éde Pedro eé yalan, a ngá dzó ní ná,

“O ne Kristo.”

³⁰Ané a ngá vé bó mbámm ná bé táa dɔ kat mot enziɔ.

Yesus aa kat béyága beñ ná aa ye wú

³¹Éde Yesus a ngá tára ná a yágale bó ná é Mwán Mot aa yian dzuk ya abwiññ mam. Mikúkúmá bábe betébosú befára ya beyágale métsiɔɔ, bá ye ní tep, ané aa ye wú. Ve nia melú mé léa aa ye wómo. ³²A ngá kóbo mam méte éyéá été. Éde Pedro a ngá ke ya ní évwíñ, á nga tára ná a báma ní dɔ. ³³Ve Yesus ní a ngá veɔan, a dága béyága beñ, éde a ngá báma Pedro, eé dzó ná,

“Á Sátan, kólogé ma ósú! Wǎá tém mam ané Nzamá aa tém mo, fáve ané bot bá tém.”

³⁴Éde a ngá lwée nkuna bot ya béyága beñ, ané a ngá dzó bó ná,
 “Ngé mot enziḡ aa kómo ma bee, a ñímḡe émyen mam, a бага é krús deñ, a bee fe ma. ³⁵Amú ná é mot aa ye kómo koro éniḡ dzeñ, aa ye do dzímle; ve é mot aa ye dzímle éniḡ dzeñ ákála dam ya ákála mbamba fwéñ aa ye do koro. ³⁶Amú ná, é ne ya mot ya nzá eban ná á mana wún éniḡ ngúrá, ve a dzímle nsísim weñ? ³⁷Amú ná, nzá dzóm mot a ne vé mfá ákus éniḡ dzeñ? ³⁸Amú ná é mot áse aa wók ma osoán ya fe medzó mam, á myee bot wí été ó ne bebo misémm ya bebo medzián, é Mwán Mot ñí aa ye fe ñí wók osoán, éyḡ aa ye só é dúmá Éséá weñ été bábe mífúfúp mí baángel.”

9 ¹Yesus a ngá dzó fe bó ná,
 “Ma dzó mína bebélá ná bot benziḡ béye bé ne ó vá, bé ne ná báá ye wú kaa ná bé yén édzwée ngómán Nzamá ané dá sian ya nguu.”

Ñúu da tsén Yesus

²Niané melú mé saman mé ngá lot, éde Yesus a ngá ñḡ Pedro, Jakobo, ya Juan, ané a ngá ke ya fáve ébó etámm, á nkoó enziḡ oyaáp ó yóp, éde é ñúu deñ e ngá tsén ébe ásu deba. ³Ané bitóp byeñ bí ngá bíra feañ, bí ḡga yéne fe mífúm abwiññ, amvála nsop bitóp enziḡ ye é sí ñí a sés bo ná bí bo mífúm amvála te. ⁴Éde Elías bá Moisés bé ngá yéne ébe bó, bé ḡga kóbo bábe Yesus.

⁵Ané Pedro a ngá ñḡ efiá, a dzóo Yesus ná,

“Á Rabí, é ne mvéañ ná bí tḡbo ó vá! Bí lḡḡ fe bíbem bí léa, wa evóó, Moisés evóó, Elías ñí a fe evóó.”

⁶Éé ngá yem é dzam á dzóge, amú bé ngá ko wḡḡ. ⁷Éde nkút ó ngá só ó mana bó nzu boman, ané kíḡḡ e ngá só á nkút été deé dzó ná, “Ndzindziḡḡ Mwán wḡm éwḡ wi, éñe wókgán.” ⁸Etéññ te ébyen éde bé ngá dága méféḡḡ, ve béé ndzi fe yén mot enziḡ a tḡó bábe bó, fáve Yesus etámm.

⁹Éyḡ bé ngá sigi nkoó, a ngá mánan bó ná bé táa kat mot enziḡ é dzam bé mvá yén, akekwiñ ané é Mwán Mot aa wómo míwúán été. ¹⁰Éde bébyen bé ngá baale dzam te, béé ke bá síli mílém myeba bébyen été ná, “áwómó míwúán été, dá yíli ná dzé?” ¹¹Éde bé ngá síli Yesus ná,

“Amú dzé beyágale métsiḡḡ bá dzó ná Elías éñe aa yian tára só?”

¹²Yesus a ngá yalan ya bó ná,

“É ne bebélá ná Elías éñe aa yian tára só mfá ánzú kom mam mése. Ve, nde é sés ntsilann ná é Mwán Mot aa yian dzuk abwiññ, bé byana fe ñí? ¹³Ve ma dzó mína ná Elías a só yaá, éde bá bo ñí ábimm mam mése bé ngá kómo, amvála ané é ne ntsilann mfá weñ.”

Yesus aa séñ omómḡḡḡ

¹⁴Éyḡ bé ngá búlán é vóm beyága bevóó bé mbé, bé ngá koan ya mora nkuna bot ó mana bó boman míféḡḡ, ya fe beyágale métsiḡḡ benziḡ béé

keá bábe beyága béte. ¹⁵Niané nkuna bot óse ó ngá yén Yesus, etéññ te ébyen éde ó ngá ku avoó, ané bé ngá ke mibíí ébe éñe, bé nga bérán ya ñí. ¹⁶Éde a ngá síli bó ná,

“Nzá dzam mína keá mínabe bó?”

¹⁷Ané mot mbóó ye á nkuna bot été a ngá yalan ya ñí ná,

“Á Nyágale, me só ya wa é mwán wóm, ná a belé nsísim mvúk ó ñúu.

¹⁸Éde éyɔɔn ése wá biñ ñí, wá wea fe ñí ósí, á nga kúlu avúu ánu, á nga laran mesonɔn, á nga yémle fe. Ané me dzó báyága bwe ná bé vea wó, ve báá tóó wó vea.”

¹⁹Éde Yesus a ngá yalan ya bó ná,

“Á myee bot ó ne kaa mbwínánn! Ma ye tɔbɔ bíabe mína akekwiñ tám fé? Ma ye ki mína dzíbi akekwiñ tám fé? Nzaán ya ma omómɔɔnɔn te!”

²⁰Éde bé ngá só ya wó. Niané nsísim te ó ngá yén Yesus, etéññ te ébyen éde ó ngá tára ná wá suk omómɔɔnɔn te ya nguu, ané a ngá ku ósí, á nga ke aa bíján eé kúlu avúu ánu. ²¹Éde Yesus a ngá síli éséá mwán ná,

“Dzam te é ntóó tán á yá avé é tára ná dá bo ñí?”

Ané éséá mwán a ngá yalan ná,

“Atéé ye a mbé avítsaɔ. ²²Abwiññ biyɔɔn wá wea ñí á ndúán été, ya fe mendzím m fá ákómo ñí ywíñ. Ve, ngé o ne bo dzam, yénɔe bí engóngóó, o vwála fe bíá.”

²³Éde Yesus a ngá síli éséá mwán ná,

“Ye ná me ne bo dzam? M fá é mot a bwíni, mam mése mé ne bɔban.”

²⁴Etéññ te ébyen, éséá omómɔɔnɔn te a ngá yón, ané a ngá dzó ná,

“Ma bwíni. Vwálagé ma ébe é kaa mbwínánn wóm!”

²⁵Éyɔɔn Yesus a ngá yén ná nkuna bot óse ó ngá nzu yaá mbíí, éde a ngá vé nsísim mvín te mbámm, eé dzó wó ná,

“Nsísim mvúk ya ndwá, ma mánan wó ná, kólogé ébe éñe, ó táa ki bera búlán ébe éñe.”

²⁶Éde niané ó ngá yón, ya fógo ñí nguu, ó kólo. Éde omómɔɔnɔn ó ngá lígi amvála ané mbim, akekwiñ ná abwiññ bot ye ébe bó é nga dzó ná, “Á wú yaá!” ²⁷Ve Yesus a ngá biñ ñí enam, a téle ñí, ané omómɔɔnɔn ó ngá tébe.

²⁸Niané Yesus a ngá ñíí á ndá, ané báyága beñ bé ngá síli ñí áswéññ ná,

“Amú dzé bí mvá vwat tsílán ya mbéa nsísim te?”

²⁹Éde Yesus a ngá yalan ya bó ná,

“Amvála te é sés kólo ya dzam afé, fáve ya meyaglán [ya álot tám ye á nkián bidzí].”

Yesus aa bera kat fwéñ awú deñ

³⁰Béé kólo ó véa, ané bé ngá ke bá lot á Galilea, Yesus kaa ákómo ná mot enziɔn á yem dɔ, ³¹amú ná a ngá yágale báyága beñ, eé dzó bó ná,

“É Mwán Mot aa ye keeban é mó bot, bé ywíñ ñí; niané aa wú, aa ye wómo niané melú mé léa má lot.”

³²Ve bé ngá kɔ wɔŋ ná bé síli ñí, amú béé ngá wók é dzam a ngá dzó.

Nzá aa daŋ ya eban?

³³Éde bé ngá sian á Kapernaúm; Yesus a tɔ́ á ndá, ané a ngá síli bó ná, “Nzá dzam míní mvá nzu mína bɔ bisó ókaŋj été?”

³⁴Ve bé ngá mana sis bivóó, amú ná bé ngá nzu bá ke bébyen ya bébyen ókaŋj été ná, nzá a daŋ ya eban. ³⁵Éde Yesus a ngá tɔbɔ ósí, a lwée beyága awóm ya bé beañ, ané a ngá dzó bó ná,

“Ngé mot enziŋ aa kómo bɔ ntébosú, aa ye bɔ éñí aa súgan mot áse ómvús ya éñí á ne mvwála bíséññ mot áse.”

³⁶Éde a ngá ñɔŋ omómɔŋj, a téle wó énzénzaŋ deba été; niané a ngá бага ñí, ané a ngá dzó bó ná,

³⁷“É mot aa ñɔŋ omómɔŋj amvála ané éñí ya éyola dam, aa ñɔŋ ma; é mot ñí aa ñɔŋ ma, áá ñɔŋ ma, fáve ná, aa ñɔŋ é mot a ngá lóm ma.”

Nzá a ne ngamm dea

³⁸Éde Juan a ngá dzó ñí ná,

“Á Nyágale, bí yén mot enziŋ eé tsílán ya mimbéa mísísim ya éyola dwe, éde bí kili ñí dɔ, amú ná áá bee bíá.”

³⁹Ve Yesus a ngá dzó bó ná,

“Míní táa ñí dɔ kili, amú ná mot enziŋ a sés bɔ eyágán dzam ya éyola dam, ná ó véa, á ŋga kɔbɔ ma abé. ⁴⁰É mot a sés bíá á ngamm áyát, a ne bíabe bó. ⁴¹Amú ná é mot áse aa ye mína vé kɔp mendzimm ná míní ñú akála éyola dam, akála ná míní ne é bot bá bee Kristo, ma dzó mína bébélá ná, mot te áá ye dzímle é máán meñ.”

Áku á nsémm

⁴²“É mot áse a bɔ mɔŋj mbɔ́ ye ábóbwan dá bwíni ma dí é dzam dá kɔp ñí obaa, é ne mot te mvéañ ná bé tsini ñí mora akwá ó kíŋj, bé wea ñí á mán été. ⁴³Ngé é wéa we wá bɔ wa ná o bɔ nsémm, kíkgé wó; é ne mvéañ ná o ñíi éniŋ o belé wéa mbɔ́ ye ná o belé mó mé beañ o kéñ ébéññ ndúán été, é ndúán e ne kaa ádzím, ⁴⁴[é vóm nsɔŋj weba wáá wú, ndúán da dáá dzím ki]. ⁴⁵Ngé ábɔ dwe dá bɔ wa ná o bɔ nsémm, kíkgé dɔ; é ne wa mvéañ ná o ñíi éniŋ o belé ábɔ avɔ́, ye ná o belé mebɔ mé beañ bé wea wa ébéññ ndúán, [é ndúán é sés tɔbɔ ndzímán] ⁴⁶[é vóm nsɔŋj weba wáá wú, ndúán da dáá dzím ki.] ⁴⁷Ngé é dzís dwe dá bɔ wa ná o bɔ nsémm, veagé dɔ; é ne wa mvéañ ná o ñíi édzwée ngómán Nzamá o belé dzís avɔ́, ye ná o belé mís mé beañ bé wea wa ébéññ ndúán, ⁴⁸é vóm nsɔŋj weba wáá wú, ndúán da dáá dzím ki.”

⁴⁹“Amú ná bá ye kyak bot bése ya ndúán, [metúnŋa mése má má ye fe tɔbɔ nkyakgán ya nkuú]. ⁵⁰Nkuú ó ne mvéañ; ve ngé nkuú ó dzímle dak,

dzé dá ye wɔ bera vé dak? Belégán nkuú ébe mína, míní tɔɔ fe mvwaá bevɔ́ɔ ya ébá bevɔ́ɔ.”

Yesus aa yágale bot adzó mvas

10 ¹Ané Yesus a ngá tébe, a kólo vóm te, éde a ngá sian áberɛɛ sɛ ye á Judea á Yordán áyát; ané mikuna mí bot mí ngá nzu ñí kóán á mféɛɛ, ya amvála ané é mbé ñí fúlú, á nga bera bɔ vé ayágale. ²Éde befariseo benziɛ bé ngá nzu koan ya ñí, á mfá ye ná bé bóble ñí, ané bé ngá síli ñí ná, “Ye nkɔɔ métsiɛɛ wá lére ná fám eé vé é miningá weñ mvas?” ³Éde a ngá yalan ya bɔ ná, “Moisés aa mánan mína ná dzé?”

⁴Ané bé ngá yalan ná,

“Moisés á lík ná fám e ne tsili miningá kálara mvas, a tep ñí.”

⁵Ve Yesus a ngá dzó bɔ ná,

“Moisés a ngá tsili mína mvéná te ya akála áleét milém denan. ⁶Ve, atéé ye átáraga ye éniɛ, Nzamá a ngá vele bɔ, fám bá miningá. ⁷Amú dzam te, fám da ye lík éséá bá ñiá, mfá áke átɔɔ bá é miningá weñ, ⁸ané bé beañ bá ye bɔ nson mbɔ́ɔ. Édɔ ná, bé sés fe bot bé beañ, fáve ná bé ntɔɔ nson mbɔ́ɔ. ⁹Édɔ ná é dzóm Nzamá á lat yaá, mot enziɛ a táa dɔ kánan.”

¹⁰Ané beyága bé ngá bera síli Yesus adzó te á ndá. ¹¹Éde a ngá dzó bɔ ná,

“É mot áse aa vé ngéá mvas a lúk miningá mfé aa bɔ medzián mfá é miningá a mvá tára belé. ¹²Ngé miningá te ñí a vas ki ébe nnóm, a kéñ lúk fám fé, aa bɔ medzián.”

Yesus aa bwárán ya bóɛɛ

¹³Ané bé ngá nzu ya ñí ya bóɛɛ ná á nama bɔ, éde beyága bé ngá yéá bɔ ya dɔ. ¹⁴Ve niané Yesus ñí a ngá yén dɔ, ané a ngá wók abé, éde a ngá dzó bɔ ná,

“Líkgán bóɛɛ ná bé nzu ébe ma; míní táa bɔ kam ya dɔ, amú ná édzwée ngómán Nzamá é ne édí é bot bé ne amvála ané bóɛɛ. ¹⁵Ma dzó mína bebélá ná, é mot aa ye bɔ kaa áɛɛ édzwée ngómán Nzamá amvála ané mɔ́ɛɛ, áá ye ñíi été.”

¹⁶Éde a ngá бага bɔ ya é mó meñ, á nga bwárán ya bɔ, eé bere bɔ mó.

Yesus bá nkúkúmm

¹⁷Éyɔɛ Yesus a ngá kólo ná a bera tsini ya é dulu deñ, éde mot enziɛ a ngá sɔ mbíí, a sɔ ñí kút mebóɛɛ ébe ású deñ, éde a ngá síli ñí ná,

“Á mbamba Nyágale, nzá dzam ma ye bɔ á mfá ye ná me ñɔɛ tsígá éniɛ é ne mbéámbéá?”

¹⁸Éde Yesus a ngá yalan ya ñí ná,

“Amú dzé wa lwée ma ná mbamba mot? Mot enziɛ a sés mbamba mot, fáve Nzamá etámm. ¹⁹Wa yem memvéná, ‘O táa ywíñ mot, o táa bɔ

medzián, o taa dzíp, o taa vé é ngañiá a ne minéa, o taa duk mot, sémenje ésúá bá ñuá.’ ”

²⁰Éde mot te a ngá dzó ná,

“Á Nyágale, me dzálá yaá mam méte mése atée ye me mbé ndómán.”

²¹Ve Yesus a ngá dága ñí ya edziññ, éde a ngá dzó ñí ná,

“Dzam avóó dá dzéñ wa; kéñ, o kuan é dzóm áse o belé, o vé do mitetéññ, wa ye belé ntam á dzóp été, véa, nzaá [o бага é krús we], eé bee fe ma.”

²²Ve mot te, a ngá tɔɔ eywiññ ya bifíá bíte, éde a ngá búlán eywiññ, amú ná a mbé a belé abwiññ akúmm.

²³Éde Yesus a ngá dága meféññ, ané a ngá dzó béyága beñ ná,

“Nzá amvála ayéñ dá ye bɔ, ná é bot bé belé akúmm bé ñíí édzwée ngómán Nzamá.”

²⁴Ané beyága bé ngá vonje ya bifíá byeñ, ve Yesus a ngá bera yalan ya bó ná,

“Á bwán, é ne ayéñ ná [é bot bá tɔɔ ya akúmm mebúnn] bé ñíí édzwée ngómán Nzamá! ²⁵Dá dan ya ebúbú ná kamelio eé ñíí ávéññ ondondɔɔ, ye ná nkúkúmm mot ó ñíí édzwée ngómán Nzamá.”

²⁶Ve bé ngá bíra dan vonje abwiññ, bé nga dzó ébyen ya ébyen ná,

“Nzá fe aa ye tɔɔ nkoránn?”

²⁷Yesus eé dága bó, ané a ngá dzó ná,

“Mfá bot é sés boban, ve se á mfá Nzamá, amú ná mam mése mé ne boban á mfá Nzamá.”

²⁸Éde Pedro a ngá tára ná aa dzó ñí ná,

“Dággán, bí mana yaá lík ásesé ná bía bee wa.”

²⁹Ané Yesus a ngá dzó ná,

“Bébéla ma dzó mína ná é mot áse aa ye lík ndá, bɔbéññ, bekéá, éséá, ñiá, ngé bwán, ngé mefóo mé sí, ákála dam ya édí mbamba fwéñ, ³⁰aa ye byɔ ñɔñ álot tán ntet biyɔñ é tám ñí ébyen mendá, bɔbéññ, bekéá, beñiá, bwán ya mefóo mé sí, fufúlu ya ndzéñán ásí; é tám dá nzu, dá aa ye ñɔñ éniñ é ne mbéámbeá. ³¹Ve, abwiññ é téle ósúá dá ye súgan ó mvús, édí dá é téle ó mvús dá ósú.”

Yesus aa bera kat fwéñ áwú deñ

³²Bé nga ke ókanñ été béé ke á Yerusalen, Yesus eé ke bó ósú; beyága bé mvóó, é bot bá bé ngá bee ñí ó mvús, bá bé nga kɔ wɔññ. Éde Yesus a ngá bera lwée évwíñ awóm beyága ya beyága bé beañ, ané a ngá tára bó dzó é mam mé nkún ñí bɔ: ³³“Dággán, bía kean á Yerusalen, é Mwán Mot bá ye ñí kee ébe betébosú befára ya beyágale métsiññ. Bá ye ñí kík nsañ ná aa yian wú, bé kee fe ñí bot béye meyɔñ mefé. ³⁴Bá ye ñí kpógo, bé nga túp ñí menden, bá ye ñí yít, bé ywíñ fe ñí; ve, niané melú mé léa má lot aa ye wómo.”

Yesus aa yalan ya é bwán Zebedeo

35 Ané Jakobo bá Juan, é bwán Zebedeo, bé ngá nzu ébe Yesus, béé dzó ñí ná,

“Á Nyágale, bía kómo ná o bɔ bía é dzam bía dzaa wa dí.”

36 Éde a ngá síli bɔ ná,

“Nzá dzam mína kómo ná me bɔ mína?”

37 Ané bé ngá yalan ya ñí ná,

“Bɔ́oge bía ná, á dúmá dwe été, bí tɔbɔ ósí mot mbɔ́ɔ mfá meyóm mwe, éñí mbɔ́ɔ ñí a mfá meyéá mwe.”

38 Ve Yesus a ngá dzó bɔ ná,

“Mínáá yem é dzam mína dzaa. Ye míní ne ñú é kóp ma ñú, ngé ki áɔbɔ nduubán amvála nduubán me ne nduubán ya dɔ?”

39 Ané bé ngá yalan ya ñí ná,

“Bí ne dɔ bɔ.”

Éde Yesus a ngá dzó bɔ ná,

“Mína ye ñú é kóp ma ñú, mína ye fe duuban amvála nduubán me ne nduubán ya dɔ; 40 ve, áɔɔ mína ósí mfá meyóm wɔm ngé ki mfá meyéá wɔm, a sés é dzam ma ma vé, ve é ne fáve é bot ébyen é ntɔɔ nkomann.”

41 Niané beyága awóm bé ngá wók dzam te, ané bé ngá tára ná bá yéá ya Jakobo bá Juan. 42 Éde Yesus a ngá lwée bɔ, ané ngá dzó bɔ ná,

“Mína yem ná é bot bá nómán bedzwée á meyɔɔ mefé été, bá dzwée bɔ abé, ya fe ná bora bé bot béye été bá bá dzwée fe bɔ ya elañ. 43 Ve ébe mína, é sés amvála te, fáve ná, é mot áse aa kómo bɔ bora mot ébe mína aa yian bɔ mwála bíséññ wenan, 44 ve éñí ñí aa kómo bɔ ntébosú, aa ye bɔ óloá mot áse. 45 Amú ná atwaa é Mwán Mot ñí a eé ndzí ki sɔ á mfá ye ná bot bé belan ya ñí, fáve ná mfá ánu belan ya bot, ya mfá ávé éniɔ dzeñ amú akoroga abwiññ bot.”

Yesus aa séñ Bartimeo

46 Ané bé ngá sian á Yeriko. Éde éyɔɔ Yesus a ngá kólo á Yeriko bábe beyága beñ ya fe mora nkuna bot, engóngɔ́ɔ mot, é tɔɔ ndzindzím, béé lwée ñí ná Bartimeo, é mwán Timeo, a mbé a tɔɔ á nzenn áyóp. 47 Éde éyɔɔ a ngá wók ná a ne Yesus mwann Nasareno, ané a ngá tára ná aa yón, eé dzó ná,

“Á Yesus é mwán David, kpeegé ma engóngɔ́ɔ!”

48 Éde abwiññ bot é ngá báma ñí ná á sis evóó, ve ñí a ngá daɔ bera yónyón abwiññ, eé dzó ná,

“Á é mwán David, kpeegé ma engóngɔ́ɔ!”

49 Ané Yesus a ngá tébe, a dzó ná,

“Lwéegán ñí!”

Éde bé ngá lwée ndzindzím te, béé dzó ñí ná,

“Sánŋe; o tébe fe, aa lwée wa.”

⁵⁰Ané a ngá dzíga wea etóp a mbé a бага áyóp ó sí, a tébe avóó, éde a ngá ke ébe Yesus. ⁵¹Ané Yesus a ngá síli ní ná,

“Nzá ddam wa kómo ná me bɔ wa?”

Éde ndzindzimm ó ngá yalan ya ní ná,

“Á Raboní, ma kómo bera yén.”

⁵²Ané Yesus a ngá dzó ní ná,

“Kéŋ, mbwínánn we ó séñ yaá wa.”

Etéñ te ébyen, éde a ngá bera yén, á ŋga bee Yesus ó nzenn.

Yesus aa ñíí á Yerusalen

11 ¹Éyɔŋ bé ngá nzu bá yit bebeñ á Yerusalen, á mfá Betfagé ya Betania, bebeñ á nkoó Álíba, éde Yesus a ngá lóm beyága bé beañ béye beyága beñ, ²eé dzó bó ná,

“Kenján é mwann dzeá a ne mína ósú. Nia fá ané mína ñíí été, etéñ te ébyen, mína ye koan ya mwann edzakás á tsini, éñí mot enziŋ áá bé tára daŋ áyóp. Tsiigán ní, míní sɔ ya ní. ³Ngé mot enziŋ a síli mína ná, amú dzé mína bɔ dɔ, dzógán ná, Ntí aa kómo dɔ, aa ye fe ní nzu búlán avóó ó vá.”

⁴Éde bé ngá ke, bé koan ya mwann edzakás á nseŋ été, á tsini bebeñ mbéñ, ané bé ngá tsii ní.

⁵Éde bot benziŋ béye é bot bé mbé ó véa bé ngá síli bó ná,

“Nzá ddam mína bɔ ná mína tsii mwann edzakás?”

⁶Éde bé ngá yalan amvála ané Yesus a ngá dzó bó, ané bé ngá lík bó ná bé ke ya ní. ⁷Éde bé ngá sɔ ya Yesus mwann edzakás, bé ŋga bwíí bítóp byeba bé mbé bé бага, á mwann edzakás áyóp, ané Yesus a ngá tɔbɔ ní áyóp. ⁸Ané abwiññ bot é ngá bwíí á nzenn áyóp bítóp byeba bé mbé bé бага áyóp, ébá bevɔɔ bá bé ŋga bwíí mítem bilé bé ngá mana kí kíméfúp. ⁹É bot bé ngá ke ósú ya ébá bé ngá bee ní ó mvús, bé ngá ke bá yón, béé dzó ná,

“Osana! Abwará ya éñí aa nzu ya éyola Ntí! ¹⁰Abwará ya édzwée tará David édí dá nzu! Osana á yóp été!”

¹¹Éde Yesus a ngá ñíí á Yerusalen, a sian á templo. Niané a ngá mana ke a dága mifá míse, ákoan ná ŋgɔgɔ eé ntɔɔ, éde a ngá kólo a kéñ á Betania bábe beyága awóm ya bé beañ.

Yesus aa bonle elé Igera

¹²É mos ó ngá belan véa, é tám bé ngá kólo á Betania, éde Yesus a ngá wók nzeñ. ¹³Ané a ngá yén elé igera ya mekyéññ é téle oyaáp, éde a ngá ke dɔ dága á mfá ye ná ngé tám enziŋ a ne koan é belé dzóm enziŋ. Ve éyɔŋ a ngá ke dɔ kwíñ ásí, a ngá koan fáve ya mekyéññ, amú ná éé mbé é tám bigera byá wúm. ¹⁴Éde Yesus a ngá dzó dɔ ná,

“Mot enziŋ áá ye bera dzí ébumá dwe tám enziŋ.”
Ané báyága beñ bé ngá wók ané aa dzó dɔ.

Yesus aa fúbu Templo

¹⁵Éde bé ngá sian á Yerusalen, Yesus a ñíí á templo, ané a ngá tára ná aa tsilán ya é bot bé ngá kuan byém ya ákus á templo été, ya ásógle bétéble betsén moann ósí ya bíwɔ́ ébá bé ngá kuan abeŋŋ; ¹⁶éé ngá lík ki ná mot enziŋ a kígán á templo ya dzóm. ¹⁷Éde a ngá a yágale bó, eé dzó ná,

“Ye é sés ntsilann ná, ‘É ndá dzam, bá ye dɔ lwée ná ndá meyaglán mfá meyɔŋ mése’? Ve mína, míní veŋan ya dɔ é ndá ákwá benzeé midzɔŋŋ.”

¹⁸Ané betébosú befára ya beyágale métsiŋŋ bé ngá wók dɔ, bé nga tára ná bá dzéŋ amvála avé bé ne ñí ywíñ, akála ná bé ngá kɔ ñí wɔŋŋ, amú ná bot bése bé ngá kám áyagalé deñ. ¹⁹Éde Yesus bábe báyága beñ bé ngá kólo á kísoan été, é tám ŋɔɔ́ é ngá bɔ.

Nkót elé Igera

²⁰Kíkírí, éyɔŋ bé ngá lot é vóm elé igerá é mbé, bé ngá yén dɔ é mana yaá kót atéé ye á mídzi. ²¹Éde Pedro a ngá síman, a dzó ñí ná,

“Á Rabí, dággé elé igerá o ngá boŋle é mana yaá kót.”

²²Éde Yesus a ngá yalan ya bó ná,

“Belégán mbwínánn ébe Nzamá. ²³Ma dzó mína bébélá ná, éñí áse aa ye dzó nkoó wí ná, ‘Kólogé ó vá, o kéñ ku máŋ été!’, éñe kaa ábelé akɔ́p á nlém weñ été, ve, eé bwíni ná édí á dzó dá ye bɔ, bá ye ñí dɔ bɔ. ²⁴Amú dzam te édɔ, ma dzó mína ná é mam mése mína ye dzaa ya meyaglán, belégán mbwínánn ná míní ñɔŋ yaá mɔ, bá ye fe mína mɔ vé. ²⁵É tám da mína bɔ meyaglán, ngé míní belé dzam ya mot enziŋ, dzwiigán ñí, á mfá ye ná Ésusá a ne á dzóp été ñí a dzwii fe mína mísémm myenan. ²⁶[Ve ngé mína mínáá dzwii, Ésusá a ne á dzóp été ñí áá ye ki mína dzwii mísémm myenan.]”

Édzwée Yesus

²⁷Ané bé ngá bera sian á Yerusalen, éde éyɔŋ Yesus a ngá ke aa wulu á templo, betébosú befára ya beyágale métsiŋŋ, ya fe mikúkúmá bé ngá nzu koan ya ñí, ²⁸ané bé ngá síli ñí ná,

“Edzwée evé wa bɔ ya dɔ é mam má? Ngé ki ná nzá aá vé wa edzwée á mfá ye ná o bɔ mam méte?”

²⁹Éde Yesus a ngá dzó bó ná,

“Ma ma ye fe mína vé nsílí ovɔ́ɔ́, yalagán ma ya wɔ́, véa ma ma ye mína kat ya edzwée evé ma bɔ ya dɔ é mam má.”

³⁰“Nduann Juan, ye ó mbé éwí ye á dzóp été, ye éwí bot? Yalagán ya ma.”

³¹Éde bé ngá ke bá fas ébyen ya ébyen, béé dzó ná, “Ngé bí dzó ná éwí ye á dzóp été; aa ye dzó ná, ‘Amú dzé míníí ndzí ní bwíni?’ ³²Ve, ngé bí dzó ki ná; éwí bot?” Bá bé ngá kɔ bot wɔɔɔ, amú ná bot bése bé ngá ñɔɔ Juan ná a mbé ñá mfaɔ nkúlu medzó. ³³Éde bé ngá yalan ya Yesus, béé dzó ná, “Bíá yem.”

Ané Yesus a ngá dzó bó ná,

“Ma mãá ye ki mína kat ya edzwée evé ma bɔ ya dɔ é mam má.”

É nganán bembéa bebo biséññ

12 ¹Éde Yesus a ngá tára ná aa kɔbɔ ya bó ya menganán, eé dzó ná, “Mot enziɔ a ngá mana beñ afúp midzík mí vino, éde a ngá nii dɔ óngóo été, a kom é vóm bá kili bibumá bí vino, a lón fe nkum. Éde a ngá kee dɔ ó lén ya bebeñ mefúp benziɔ, a kéñ ékena.

²Éyɔɔ é tám bá ñɔɔ bibumá é ngá kwíñ, ané a ngá lóm oloá ébe bébeñ mefúp bé mbé afúp á mfá ye ná á ñɔɔ é ngap bibumá bíye afúp deñ. ³Ve, bé ngá biñ wɔ, bé nga yít wɔ, éde bé ngá lóm wɔ móamó. ⁴Ané a ngá bera bó lóm oloá ofé, wá bé ngá mana vé mevɛɔɔ á nló, bé mana fe wɔ lére osoán. ⁵Éde a ngá bera lóm ofé ané wá bé ngá ywíñ. Amvála te fe ya abwiññ aloá afé, bé nga yít avɔɔ, édí avɔɔ dá bé nga ywíñ.”

⁶“Ákoan a ngén a belé mot mbɔɔ, ndzindziɔɔ mwán weñ; éde a ngá súgan bó lóm mwán te, eé dzó ná, ‘É mwán wɔm éñe bá ye vé ngaɔɔ.’ ⁷Ve bebeñ mefúp béte bá bé ngá dzó ébyen ya ébyen ná, ‘É mot aa ye lígi ya afúp éñe ní. Nzaán bí ywíñɔɔ ní, bíá bébyen bí lígi ya afúp.’ ⁸Éde bé ngá biñ ní, bé ywíñ ní, bé wea ní afúp átán.”

⁹“Nzá dzam myenn afúp aa ye bɔ? Aa ye sɔ, a ywíñ bebeñ mefúp béte a kee bot befé afúp.”

¹⁰“Ye atwaa ntsili wí wáa mínáá bé lán? Ná,

‘Ákwá belón bé ngá tep

édo é nzu yaá á bɔ ákwá dá daɔ ya eban,’

¹¹ Ntí, éñe a bɔ yaá dzam te,

é ne fe eyágán dzam é mís mea.’ ”

¹²Éde bé ngá dzéɔ ná bé biñ ní, amú bé ngá wórán ná ébɔ nganán dá kɔbɔ ya bó. Ve bé ngá kɔ nkuna bot wɔɔɔ. Ané bé ngá lík ní bé kéñ.

Adzó mfóɔsí

¹³Éde bé ngá lóm Yesus bot benziɔ béye nsámá befariseo ya é bá béye nsámá beerodiano á mfá ye ná bé biñ ní ya efíá enziɔ. ¹⁴Éde éyɔɔ bé ngá sian, bé ngá dzó Yesus ná,

“Á Nyágale, bíá yem ná o ne bébélá mot ya fe ná wáá ke ki ya mot enziɔ ngamm; amú ná wa ñɔɔ mot áse ntéññ mbɔɔ, ve wa lére bot é

nzenn Nzamá ya bébélá. Édo ná, ye atsiŋj dá yébe ná bí yáán, ngé ki ná bí táa yáán mfóŋsí Sesar?”

¹⁵Ve Yesus, eé ñú tánj ébe méduk meba, a ngá dzó bó ná, “Amú dzé mína kyak ma? Nzaán ya ma denario mbóó, ná me yén ñí.”

¹⁶Ané bé ngá só ñí ya ñí. Éde a ngá síli bó ná,
“Nzá a ne ya ású dí ya fe ntsili wí?”

Ané bé ngá yalan ná,
“Sesar!”

¹⁷Éde Yesus a ngá dzó bó ná,
“Váán Sesar é dzóm é ne édí Sesar, Nzamá ñí a é dzóm é ne édí Nzamá.”

Éde bé ngá vonje ya éyalann deñ.

Adzó nwómán miwúán

¹⁸Besaduseo benziŋ, ébá bá dzó ná nwómán miwúán ó sés, bé ngá nzu koan ya Yesus, éde bé ngá vé ñí nsílí, béé dzó ná,

¹⁹“Á Nyágale, Moisés aá tsili bía ná ngé mot enziŋ mwanñan aa wú, a lík miningá, ve éñe kaa álk mwán, mwanñan á ñonje miningá te, a fwiñ mwanñan mvonj bot. ²⁰Édo ná bobéñan zaŋgbéá bé mbé; éñí ósú aá lúk miningá, aa wú kaa álk mvonj. ²¹Éñí beañ ñí a lúk miningá te, ñí aa wú fe kaa álk mvonj; amvála te fe éñí léa; ²²amvála te édo bobéñan zaŋgbéá béte bé ngá mana wú, ébó kaa álk mvonj. Ó mvús véa, miningá ñí aa wú fe. ²³Édo ná é tám nwómán miwúán, éyonj bot bá ye wómo, miningá aa ye bo éñí nzá ye ébe bó? Amú ná bobéñan zaŋgbéá béte bá mana ñí lúk.”

²⁴Yesus a ngá yalan ya bó ná,

“Nde se ya akéa te édo mína vus ya do, ná, mínáá wók Mitsili, mínáá yem ki é nguu Nzamá? ²⁵Amú ná éyonj bot bá ye wómo míwúán báa ye lúk, báa ye ki kee biningá mélúk, fáve ná bésesé bá ye bo amvála ané baáŋgel béye á dzóp. ²⁶Ve mfá dzam ye ná miwúán myá ye wómo, ye mínáá bé lánj ábá Moisés, é vóm a kóbo adzó mwann elé, amvála ané Nzamá a ngá kóbo ya Moisés, eé dzó ná, ‘Ma me ne é Nzamá Abraam, ya é Nzamá Isaak, ya é Nzamá Jakob?’ ²⁷Éñe, a sés Nzamá bewú, fáve éñí betetéá; míní ne évuzá été abwiññ.”

É mvéná dá danj ya eban

²⁸Mot mbóó ye á beyágale métsiŋj, a ngá yit bebeñ, éñí a ngá wók ané bá kéa do. Niané a ngá yén ná Yesus á yem yalan, éde a ngá síli ñí ná,

“Mvéná fé dá danj ya eban á mémvéná mése?”

²⁹Ané Yesus a ngá yalan ya ñí ná,

“É mvéná dá danj ya eban é ne ná, ‘Béágé, á Israel: Ntí é Nzamá wea, éñe a ne Ntí Etámm; ³⁰éde, wa ye dziŋ Ntí, Nzamá we, ya nlém we óse, ya éniŋ dzwe áse, ya ósímánn we óse, ya é nguu dwe ése.’ ³¹Éñí beañ éde

ñí, ‘dziņņe é mot mbóó ané wa dziņ wámyen.’ Mvéna fé dé sés nnén álot éma.”

³²Éde nyágale metsiņņ te a ngá dzó ñí ná,

“Mvéañ, á Nyágale; wa dzó bébélá ná, ‘éñe etámm a ne mbóó, ya fe ná mfé a sés fáve éñe’; ³³ya ná ‘ádziņ ñí ya nlém óse ya ósímánn óse ya nguu ése, ya ádziņ é mot mbóó ané wa dziņ wámyen,’ dá lot bívévé bíse bá dzígi ya fe metúnņa mése.”

³⁴Yesus eé yén ná a yem yaá yalan, ané a ngá dzó ñí ná,

“We sés édzwée ngómán Nzamá oyaáp.”

Éde nia édí te, mot enziņ éé ngá nzomo fe ná aa bera ñí vé misílí.

Adzó é mwán David

³⁵Éyōņ a ngá yágale á templo, éde Yesus eé ñōņ efíá a ngá dzó ná,

“Amú dzé beyágale métsiņņ bá dzó ná Kristo a ne é mwán David?

³⁶David émyen a ngá dzó á Mfúfúp Nsísim été ná,

‘Ntí a ngá dzó Ntí wōm ná,

Tōbōgé ósí á mfá méyóm wōm,

akekwíñ ané ma ye bwí bésiņ bwe

mebō mwe así.’

³⁷David émyen aa lwée ñí ná Ntí; amvála avé fe a ne é mwán weñ?”

Ané nkuna bot ó ngá wók ñí ya mesán.

Nkée ya beyágale métsiņņ

³⁸Éde a ngá dzó bō áyagalé deñ été ná, “Tōbōgán nkée ya beyágale métsiņņ, ébe bá dziņ bá wulu ya bilíņņá, bá dziņ fe mibóló mí ngaņņ á bora míseņ mí mákít. ³⁹Bá dziņ bá tōbō bítōó ósúá bíye besinagoga ya fe átōbō mefóo mé ngaņņ á méfét bidzí. ⁴⁰Bá dzi mikús mí biningá byém méndá, béé swala dō ya mitéņņ meyaglán á mfá ye ná bot bé bō yén. Bot béte bá ye ñōņ méku má daņ.”

Nkús miningá wá vé bivévé

⁴¹Yesus a ngá ke tōbō ósí é vóm bé ngá vé bivévé áyát, á ŋga dága ané bot bá wea é moann weba á bán été. Abwiññ mikúkúmm mí ngá wea bora metáņ. ⁴²Éde ntétéññ nkús miningá wá ó ngá só, ané ó ngá wea bwann misaņ mí moann mí ngoós mí beañ, é mí mí ngá daņ kaa eban. ⁴³Éde Yesus a ngá lwée béyága beñ, a dzó bō ná,

“Ma dzó mína bébélá ná, ntétéññ nkús miningá wí éwō ó daņ vé álot é bot bése bevóó. ⁴⁴Amú ná bésesé béte bé mvá wea ábímm dá buk bō, ve éñe ya atéññ deñ á wea yaá ábímm áse aá belé, ná a ne niņ ya dō.”

Nkúlánn adzó mfá ntsamann templo

13 ¹Éyɔŋ Yesus a ngá kólo á templo, nyága mbóó ye báyaga beñ, a ngá dzó ñí ná,
 “Á Nyágale, dággé nzá bora mekwá nzá bora melónj má!”
²Éde Yesus a ngá dzó ñí ná,
 “Ye o téa é bora melónj má? Akwá dáá ye lígi é bóo ákwá avóó áyóp ná báá ye dɔ wea así.”

Mendem méye asúgánn

³Yesus a tɔó ósí á nkoó Álíba, asú ya asú templo; éde Pedro, Jakobo, Juan, ya Andrés bé ngá síli ñí éwíñ ná, ⁴“Dzóge bía dzam te dá ye bɔban tám fé, nzá ndem ki dá ye yéne éyɔŋ mam méte mé nkún dzálában?”

⁵Ané Yesus a ngá tára ná aa dzó bó ná, “Dággán, mot enziŋ a táa mína duk. ⁶Abwiññ bot dá ye sɔ ya éyola dam, béé dzó ná, ‘Ma me ne éñe!’ Bé nga duk abwiññ bot.”

⁷“Éyɔŋ mína ye wók melúmán ya meñíŋ melúmán, míní táa sigan. Dá yian ná mam méte mése mé bɔban. Ve, asúgánn dáá bé ó véa. ⁸Amú ná ayɔŋ dá ye ke áyɔŋ avóó á ngamm áyát, édzwée dá é keñ édzwée evóó á ngamm áyát; mifógán mí sí myá ye bɔban ébe mevóm ya mevóm, nzeñ dá ye bɔ. Dzam te é ne fáve átárage mitéñ mí mye.”

⁹“Ve mína, tɔbɔgán ya akéŋŋ; amú ná bá ye mína kee bíkóánn bá kí k medzó, bé nga yít mína bésinagoga été. Mína ye tébe ébe ású bengóvina ya bekéza, ákála dam, á mfá ye ná míní vé bó ngañiá. ¹⁰Ve ósúá, bá yian tára mana kat mbamba fwéñ ébe meyɔŋ mése. ¹¹É tám bá ye mína biñ, béé kee fe mína, míní táa tára kele milém ó yóp amú é dzam mína ye ke dzó, fáve ná, kɔbɔgán é dzam dá ye mína vébán áwola te; amú ná se mína bébyen mína ye ke kɔbɔ, ve Mfúfúp Nsísim. ¹²Mwanñan aa ye kuan é mwanñan mbóó ná bé ywíñ ñí, éséá ñí é mwán weñ; bwán bá ye ke beéséá á ngamm áyát, bé nga bɔ ná bé ywíñ bó. ¹³Bot bése bá ye mína víni ya akála éyola dam, ve é mot aa ye nzomo akekwiñ asúgánn aa ye koroban.”

¹⁴“Ve éyɔŋ mína ye yén é dzam Nzamá aa víni, edí dá sɔ ya ntsamann, ná é ntɔó yaá é vóm dáá yian tɔbɔ, véa, é bot bá ye bɔ á Judea bé túpge mibíí míkoó. É mot aa lán, a wókge! ¹⁵É mot aa ye bɔ á ndzií áyóp, a táa fáŋ sigi así ngé áñíi á ndá dzeñ ná aa twáa dzóm enziŋ. ¹⁶Éñí aa ye bɔ áfúp, a táa búlán ó mvús ná aa nzu twáa ékót deñ. ¹⁷Ve, ngwáa ya é binigá bá ye bɔ mebum, ya ébá bá ye ñéa bwann melú méte! ¹⁸Yaglánán ná dzam te é táa bɔban mbéa metám mé mveŋ ya avép. ¹⁹Amú ná melú méte midzuúk myá ye bɔ, ámvála dáá bé tára bɔban atée ye éyɔŋ Nzamá a ngá vele eniŋ anzukwiñ áwola dí, dáá ye ki bera bɔban eyɔŋ enziŋ. ²⁰Éde

ngé é bɔ ná Ntí á bɔ kaa ákík melú méte, ngé mot enziŋ áá ye niŋ; ve, ya akála mítɔpbán mí bot Ntí a ngá tɔp, édo a ngá kík ya do melú méte.”

21 “Édo ná, ngé mot enziŋ a dzó mína ná, ‘Dággán, Kristo éñe ñí’, ngé ki ná ‘A ne ólwí’, míní táa ñí yébe. 22 Amú ná bekristo béye meduk ya bekúlu medzó béye meduk bá ye só, bé nga lére mendem ya biyágán bí mam mfá áduk bot, atwaa ébá bé ne mítɔpbán ngé dá é ne ki boban. 23 Ve mína, tɔbɔgán nkée! Yénŋán ná me tára yaá mína do dzó kaa ná é boban.”

É Mwán Mot aa ye bera só

24 “Ve melú méte, niané tám midzuúk te da ye mana, nlódzóp wá ye bɔ dzíbi, ngomdan da dáa ye ki vé éyéá deñ, 25 atéteñ dá ye ke dá kóbo á dzóp, ménguu mé ne á dzóp été bá ye mɔ suk. 26 Véa éñe bá ye yén é Mwán Mot eé nzu á míkút été ya mora nguu ya dúmá. 27 Éde aa ye lóm baáŋgel, a kóán fe mítɔpbán mí bot myeñ ébe mifá mí sí mí nii, atéé ye é vóm sí da sugu akekwiñ é vóm dzóp dá sugu.”

28 “Biñŋán ayágalé é nganán elé igera: Éyɔŋ ntem weñ ó ntɔɔ numm, ó nga kúlu mfefeñ mekyeññ, mína yem ná esep é ntɔɔ bebeñ. 29 Amvála te fe mína, éyɔŋ mína ye yén ná mam méte mé nga boban yaá, yemŋán ná é Mwán Mot a ntɔɔ bebeñ á mbéñ. 30 Ma dzó mína bébélá ná myee bot te wáá ye lot, kaa ná mam méte mése má boban. 31 Dzóp ya sí byá ye lot, ve bífíá byam byáá ye lot eyɔŋ enziŋ.”

32 “Ve mos te, ngé ki áwola te, mot enziŋ áá yem, atwaa é baáŋgel á dzóp été, ngé ki Mwán, ve fáve Éséá.”

33 “Tɔbɔgán nkée, míní mómɔ, [míní yaglánán fe]; amú ná mínáá yem é tám dá ye boban. 34 É ne amvála ané mot enziŋ a ngá ke ékena, é tám a ngá téé é ndá dzeñ, a ngá vé áloá deñ edzwée, kada mot ébe éséññ deñ, ané a ngá mánan é mot aa kálá mbéñ ná á tɔbɔ evéveññ. 35 Éde fe ná tɔbɔgán evéveñ, amú ná mínáá yem é tám myenn ndá aa ye só, ngé ngɔgáse, ngé ki énzénzanŋ alú, ngé ki álɔŋ nnóm kúp, ngé ki bíléne bí kírí; 36 a nza só ásítemtem, á nga koan míní tɔɔ óyó. 37 Éde é dzam ma dzó mína, ma dzó fe do mot áse ná, Mómɔŋán!”

Bá dzéŋ ná bé ywíñ Yesus

14 1 Ákoan é nga dzéŋ yaá melú mé beañ á mfá ye ná Paskua eé bɔ, ya é fét bá dzí mífémm mí ne kaa levadura. Éde betébosú befára ya beyágale métsiŋŋ bé ngá dzéŋ ámvála bé ne biñ Yesus ya meduk, bé ywíñ ñí. 2 Amú ná bé ngá dzó ná,

“Se tám fét, amú ná ebírán é nza bɔ á bot été.”

Miningá aa wáa Yesus mbwánn á Betania

3 Yesus a tɔɔ ó téble, á Betania, é ndá Simón, éñí bé ngá lwée fe ná nzénzamm á Betania, éde miningá enziŋ a ngá sian a belé afoná mbwánn

enum ó mbé mora táj. Éde a ngá bwíñ afoná te á nga swii Yesus mbwánn te á nló.

⁴Ve bot benziñ bé nga wók dɔ abé mílém, bé nga dzó fe bébyen ya bébyen ná,

“Amú dzé bá ywíñ mbwánn enum wí ntuk ámvála dí? ⁵Amú ná bá tɔɔ kuan mbwánn enum wí táj bedenario mitet mí léa, moann te bé vé ní mitétéññ.”

Éde bé ngá bíra yéa ya miningá te.

⁶Ve Yesus a ngá dzó bó ná,

“Líkán ná, amú dzé mína bɔ ní sóm? A bɔ yaá ma mbamba dzam.

⁷Amú ná mína ye belé mitétéññ eyɔɔ ése énzénzan denan été, éde éyɔɔ mína kómo, míní ne bó ábɔ mbeñ, ve ma mínaá ye ma belé eyɔɔ ése. ⁸A bɔ yaá é dzam aá tɔɔ bɔ, a tára yaá ma wáa é ñúu dam mbwánn kaa ná é tám ndzepbann ó sɔɔ wɔm eé kwíñ. ⁹Éde ma dzó mína bébélá ná, é vóm áse bá ye kat é mbamba fwéñ ní éniñ ngúra, bá ye fe kɔbɔ é dzam é miningá ní a mvá bɔ, ná bá síman ní.”

Judas aa dzéj é tám a ne kuan Yesus

¹⁰Judas Iskariote, éñí á mbé mot mbɔɔ ye béyága awóm ya bé beañ, a ngá ke ébe betébosú befára ná aa ke bó kee Yesus. ¹¹Niané bé ngá wók dɔ, éde bé ngá sán, bé kyaa fe ná bá ye ní kee moann. Éde ní á nga dzéj fe é tám e ne mvéañ á mfá ye ná a kee bó ní.

Bá koman Paskua

¹²É mos ósúá ye é fét mífémm mí ne kaa levadura, é tám bé ngá bɔ béé vé metúnɔa mwann ntómá ye ó Paskua, ané béyága beñ bé ngá síli ní ná, “Vóm mbé wa kómo ná bí ke bɔ nkomann á mfá ye ná o dzí Paskua?”

¹³Éde a ngá lóm beyága bé beañ béye beyága beñ, á dzó bó ná,

“Keñán á kísoan, mína ye koan ya mot enziñ ó wéñ eé ke a бага ndák mendzím; beegán ní, ¹⁴éde é vóm mot te aa níi, dzógán myenn ndá ná, ‘Nyágale aa síli ná, “É vóm me ne nzu dzí Paskua bíabe beyága bam ó ne vé ó vá?”’ ¹⁵Aa ye mína lére abéa enziñ á ndá áyóp, é tɔɔ nnén, é belé fe byém bíse. Komñán vóm te.”

¹⁶Éde fá beyága bé ngá téé, bé sian á kísoan, bé koan fe ya ásesé ámvála Yesus a ngá dzó bó, éde bé ngá koman bidzí bíye á Paskua.

¹⁷Niané ngɔɔɔ e ngá kwíñ, éde Yesus a ngá sɔ bábé beyága awóm ya bé beañ. ¹⁸Éde bé tɔɔ ósí béé dzí, Yesus a ngá dzó bó ná,

“Ma dzó mína bébélá ná mot mbɔɔ ye ébe mína aa ye ma kuan; éñí bía ní bía dzí.”

¹⁹Éde bé ngá tára ná bá ywian, bé nga síli fe ní mbɔɔ ya mbɔɔ ná, “Ye a ne ma?”

²⁰Ané a ngá dzó bó ná,

“A ne mot mbóó ye béyága awóm ya bé beañ, éñí aa du mfémm efela bía ñí. ²¹ Amú ná é Mwán Mot aa ye wú amvála ané é ne ntsilann mfá weñ; ve ngwáa ya é mot aa ye kuan é Mwán Mot! É mbé mot te mvéañ ná a bɔ kaa ábyálá.”

²² Éyɔɔ bé ngá dzí, ané Yesus a ngá ñɔɔ mfémm, niané a ngá vé abwará ya wó, éde a ngá bák wó, a kee wó beyága, a dzó fe ná,

“Ñɔɔɔnán, é núu dam édo ñí.”

²³ Éde a ngá ñɔɔ kóp, niané a ngá mana vé akíba, ané a ngá kee bó do, bésesé bá bé ñú fe do. ²⁴ Éde a ngá dzó bó ná,

“Mékíí mam émo má, é má méye [mfefeñ] élat, émo má swiiban ákála abwiññ bot. ²⁵ Ma dzó mína bébéla ná, máá ye fe bera nú ebumá ye á ndzík vino akekwiñ é mos ma ye do bera nú mfefeñ édzwée ngómán Nzamá.”

Yesus aa dzó Pedro ná aa ye ñí kat

²⁶ Niané bé ngá mana yee dzeá, ané bé ngá ke nkoó Álíba. ²⁷ Éde Yesus a ngá dzó bó ná,

“Mína bésesé mína ye ma lama, amú ná é ne ntsilann ná, ‘Ma ye baa nkálá mitómá, mitómá myá, myá ye myaman.’ ²⁸ Ve niané ma ye wómo, ma ye mína ke ósú á Galilea.”

²⁹ Éde Pedro a ngá dzó ñí ná,

Atwaa bésesé bá mana wa lama, ve ma, máá ye do bɔ.

³⁰ Éde Yesus a ngá dzó ñí ná,

“Bébéla ma dzó wa ná, wa, émuú, álú dí ébyen, kaa ná nnóm kúp á lɔɔ tájɔɔ bí beañ, wa ye ma kat tájɔɔ bí léa.”

³¹ Ve Pedro ñí á nga yémle eé dzó ná,

“Atwaa ma ke wú bía wa, máá ye wa kat.”

Béyága bése bevóó bá bé nga dzó fe dzam te avóó ya avóó.

Yesus a ne á Getsemaní

³² Ané bé ngá sian vóm enziɔ éwí bá lwée ná Getsemaní. Éde a ngá dzó béyága beñ ná,

“Tɔbɔgán ósí ó vá akekwiñ ané ma mana yaglan.”

³³ Ané a ngá ke bá Pedro, ya Jakobo, ya Juan, a ngá tára ná a wók ededeá nlém mitéñ ya áywian abwiññ. ³⁴ Éde a ngá dzó bó ná,

“Nsísim wɔm wá bíra wórán eywiññ áwú. Líggán ó vá míní tɔbɔ fe evéveññ.”

³⁵ Ané a ngá yit ósú avítsaɔ, a ku ósí, á nga yaglan ná ngé é ne bɔban ná áwola te é táa sian ébe éñe. ³⁶ Éde a ngá dzó ná, “Ábba, Á Tará, mam mése mé ne bɔban mfá we. Veagé ma é kóp ñí, ve a táa bɔ é dzam ma ma kómo, fáve édí wa wa kómo.” ³⁷ Éde a ngá sɔ, á koan ya bó bé tɔó óyó, éde a ngá dzó Pedro ná,

“Á Simón, ye wa ke óyó? Ye ná o sés tɔbɔ evéveññ atwaa táŋ áwola avóó? ³⁸Tɔbɔgán evéveññ míní yaglánán fe á mfá ye ná míní nza ñí mébóblé été. Bébélá, nsísim ó belé nkómánn, ve mison mí ne ateák.”

³⁹Éde a ngá bera ke yaglan éyɔŋ efé, eé kóɔɔ bifíá bivóó ya bivóó. ⁴⁰Éde a ngá bera sɔ éyɔŋ efé, á koan ya bó bé tɔɔ óyó, amú ná é mís meba mé mbé ndzálánn ya óyó, éde kaa fe áyem é dzam bé ne yalan ya ñí. ⁴¹Éde a ngá bera sɔ éyɔŋ léa, a síli bó ná,

“Ye ná míní ngén míní bóo óyó ya awaabé? Abímm te; áwola é kwíñ yaá. Dággán é Mwán Mot a ne nkeán é mó bebo misémm. ⁴²Tébegán, bí kenján, dággán é mot aa kuan ma a ntɔɔ bebeñ.”

Bá biñ Yesus

⁴³Tám te á koan ná Yesus a ngén a kóɔɔ, ané Judas, nyága mbóó ye béyága awóm ya bé beañ, a ngá sian bábe nkuna bot, bé belé mibéŋŋ mílé ya nzwaaken, béé sɔ ébe betébosú befára, beyágale métsiŋŋ, ya mikúkúmá. ⁴⁴É mot a ngá kuan ñí a ngá vé bó ndem, eé dzó ná, “É mot ma ye ñáŋ ámánŋ, mot te éñe ñí; biñján ñí, míní kéñ ya ñí, míní túga ñí kálá.” ⁴⁵Éde niané Judas a ngá sian, etéññ te ébyen a ngá yit Yesus bebeñ, a dzó ñí ná,

“Á Rabí!”

Ané a ngá ñáŋ ñí memáŋŋ. ⁴⁶Éde bé ngá kee ñí mó ó ñúu, bé biñ ñí.

⁴⁷Ve mot mbóó ye é bot bé mbé ó véa, a ngá vea nzwaaken, á baa oloá ntébosú befára, a kík ñí aló. ⁴⁸Éde Yesus a ngá dzó bó ná,

“Ye mína nzu ma biñ ya milóŋŋ ya nzwaaken, amvála ané ngé bá biñ nzeé midzóŋŋ? ⁴⁹Me mvá bɔ meé tɔbɔ á templo kada mos bíabe mína, meé yágale, mína kaa ma ábiñ. Ve dzam te é boban yaá á mfá ye ná Mitsili mí dzálában.”

⁵⁰Éde beyága bése bé ngá mana túp, bé lík Yesus etámm. ⁵¹Ndómán enziŋ e ngá bee ñí, e бага mbya etóp; ané bé ngá biñ ñí; ⁵²ve a ngá lík etóp te, a túp swéswéññ.

Yesus a ne ékóánn bédzwéé

⁵³Éde bé ngá ke ya Yesus ébe ntébosú befára nnén; ané betébosú befára bése bé ngá mana kóán ya mikúkúmá ya fe beyágale métsiŋŋ. ⁵⁴Pedro a ngá nzu aa bee ñí oyaáp akekwiñ á yát ntébosú befára nnén été; éde a ngá tɔbɔ ósí bábe mewasíli, bé ŋga wók ndúán.

⁵⁵Éde betébosú befára ya ekóánn ése bé ngá dzéŋ ngañiá á mfá ye ná bé ywíñ Yesus, ve bá kaa ákoan ya ñí. ⁵⁶Amú ná abwiññ é ngá vé ñí é ngañiá a ne mineá, ve béngañiá beba béé ngá vakgan. ⁵⁷Éde bevóó benziŋ bé ngá tébe, bé ŋga vé ñí é ngañiá a ne mineá, béé dzó ná,

⁵⁸“Bía bí ngá wók ñí, eé dzó ná, ‘Ma ye tsam é templo e ne nlóŋán ya mó ñí, ma ye bera lóŋ fe, éñí e sés nlóŋán ya mó, táŋ melú mé léa.’ ”

⁵⁹Ve, atwaa ya dzam te, é ngañiá weba éé ngá vakgan ki.

⁶⁰Éde ntébosú befára nnén a ngá tébe énzénzanj été, éde a ngá síli Yesus ná,

“Ye ná, wǎá yalan dzam enziñ? Nzá dzam é bot bá, bá bwaale wa ya do dí?”

⁶¹Ve Yesus ñí a ngá sis evóó, éñe kaa áyalan dzam enziñ. Éde ntébosú befára nnén a ngá bera ñí síli ná,

“Ye wa o ne Kristo é Mwán Nzamá a ne ya olugú?”

⁶²Éde Yesus a ngá yalan ná,

“Ma me ne ñí; éde ná ‘mína ye yén é Mwán Mot a tǒǒ á mfá méyóm éñí a ne Nguu, eé sǒ ya mikút míye á dzóp.’ ”

⁶³Éde ntébosú befára nnén a ngá ñap bítóp byeñ, a dzóo ná, “Nzá dzam fe bía bera yi ya do, ya bengañiá befé? ⁶⁴Míni wók yaá nkóbo abyann weñ. Mína yén á yá?”

Éde bésesé bé ngá vé ñí meku, béé dzó ná aa yian fáve wú.

⁶⁵Ané bevǒǒ benziñ béye été bé ngá tára ná bá tǔp ñí menden, ya ádzip ñí mís ya ábími ñí bikúrá, bé nga dzó fe ñí ná,

“Tǔpge! Nzá á bími wa?” Éde mewasíli má mé ngá ñoñ ñí ya mebeáñ memáññ.

Pedro aa kat Yesus

⁶⁶Pedro ñí a tǒǒ á yát été, ané mbo biséññ miningá mbǒǒ ye ébá ntébosú befára nnén a ngá sǒ. ⁶⁷Niané a ngá yén Pedro eé wók ndúán, á dága ñí, éde a ngá dzó ñí ná,

“Wa wa tǒǒ fe mínabe Yesus mot ye á Nasaret.”

⁶⁸Ve Pedro ñí a ngá kat do, eé dzó ná,

“Mǎá yem ñí, mǎá yem ki é dzam wa dzó.”

Éde a ngá ke tébe áñíi mbéñ. Ané nnóm kúp a ngá lǒñ. ⁶⁹Niané mbo biséññ miningá te a ngá yén ñí, á nga bera tára ná aa dzó do é bot bé mbé ó véa, ná,

“É mot ñí a ne mot mbǒǒ ye été.”

⁷⁰Ve Pedro ñí a ngá kat do éyǒñ efé. Niané oyomm tám ó ngá lot, éde é bot bé mbé ó véa bé ngá bera dzó Pedro ná,

“É ne bebélá ná o ne mot mbǒǒ ye été, amú ná wa o ne fe mot ye á Galilea.”

⁷¹Ve Pedro, a ngá tára ná aa boñ émyen ya ákan fe soñ, ná,

“Mǎá yem mot te, éñí mína dzó ya ñí!”

⁷²Etéññ te ébyen, éde nnóm kúp a ngá lǒñ éyǒñ beañ. Ané Pedro a ngá síman é dzam Yesus a ngá dzó ñí, ná, ‘Kaa ná nnóm kúp á lǒñ bíyǒñ bí beañ, wa ye ma kat bíyǒñ bí léa.’ Eé síman dzam te, á nga yi.

Yesus a ne ébe ású Pilato

15 ¹Ededea ekúná kíkírí, betébosú befára bé ngá koman ekóánn etéññ te ébyen bábe mikúkúma ya beyágale métsiññ, ya fe

ekóánn bedzwée ése; éde bé ngá ká Yesus, bé kéñ ya ní, éde bé ngá kee ní Pilato. ²Ané Pilato a ngá síli ní ná,

“Ye wa o ne é kéza bejudio?”

Éde Yesus a ngá yalan ya ní ná, “Wa wa dzó do.”

³Éde betébosú befára bé ngá sómán ní ya abwiññ mam. ⁴Ané Pilato a ngá bera ní síli, eé dzó ná,

“Ye ná wáá yalan dzam enziñ? Dággé ábímm mam bá sómán wa ya mo dí.”

⁵Ve Yesus ní eé ndzí bera yalan dzam afé; amvála te Pilato a ngá vojbe.

Bá kík nsañ ná Yesus aa yian wú

⁶É tɔɔ ná kada fét Paskua, bé ngá bɔ béé kúlu bɔ mbok mbɔɔ, é wí ébyen bé ngá bɔ béé dzaa. ⁷Édo ná mot enziñ, béé lwée ní ná Barrabás, a mbé a fet á mbok ya bembéa bé bot befé, ébá bé ngá ywiñ mot éyɔɔɔ ngá bɔ ná bot bé byana edzwée. ⁸Ané nkuna bot ó ngá sɔ, ó nga tára ná wá dzaa ná bé bɔ bɔ amvála ané a ngá bɔ eé bɔ. ⁹Éde Pilato a ngá síli bɔ ná,

“Ye mína kómo ná me dzáma mína é Kéza bejudio?”

¹⁰Amú a ngá yem ná betébosú befára bé sɔ ní kee Yesus akála evínn. ¹¹Ve betébosú befára bá bé ngá mana fuk nkuna bot á mfá ye ná bé dzaa Pilato ná a kúlu Barrabás éyian Yesus. ¹²Ané Pilato a ngá bera ñɔɔ éfá, éde á nga síli bɔ ná,

“Nzá dzam mína kómo ná me bɔ ya éñí mína lwée ná, ‘É Kéza bejudio?’ ”

¹³Éde bá bé ngá yalan, béé yónán ná,

“Á ke ya ní á krús!”

¹⁴Ané Pilato a ngá síli bɔ ná,

“Amú dzé? Nzá mbéa dzam á bɔ?”

Ané bé ngá bera daɔ yónyónan ná,

“Á ke ya ní á krús!”

¹⁵Pilato, ní eé kómo ná milém mí tɔbɔ bɔ mvéáñ, éde a ngá kúlu bɔ Barrabás; véa, niané a ngá mana bɔ ná bé yít Yesus, ané a ngá kee bɔ ní á mfá ye ná bé ywiñ ní á krús.

¹⁶Éde benzima bé ngá ke ya ní á kpatéle, dá yíli ná é yát ngóvina, éde bé ngá lwée nsámá benzima óse. ¹⁷Éde bé ngá bwát ní étóp kéza, véa, niané bé ngá mana tsiɔ korona kát biyɔɔ, bé bwát ní do á nló. ¹⁸Bé nga tára ní vé ngaɔɔ kpógo béé dzó ná,

“É Kéza bejudio ó yóp!”

¹⁹Bé ngá bími fe ní nló ya nlóɔɔ, bé nga túp ní menden, ané bé ngá kut mebɔɔɔ bé nga kaɔ ní. ²⁰Niané bé ngá mana ní kpógo, éde bé ngá swala ní étóp kéza, bé bwát ní bitóp byeñ, éde bé ngá vea ní mfá áke ya ní á krús.

Bá kele Yesus á krús

²¹Mot enziḡ a ngá lot ó véa, eé só á mfínn, a tóḡ éyola ná Simón ye á Sirene, eéséa Alejandro ya Rufo. Éde bé ngá yémle ní ná á бага é krús Yesus.

²²Ané bé ngá ke ya ní é vóm bá lwée ná Gólgota, dá yíli ná, “Vóm ye Ékpékpéññ Nló.” ²³Bé ḡga vak ná bá ñú ní vino a tóḡ mfulán ya mirra, ve ní eé ndzí ní ñú. ²⁴Niané bé ngá dómle ní á krús, éde bé ngá kaban bítóp byeñ, béé kyak byo bema, á mfá ye ná bé yem é dzóm kada mot aa ñoḡ.

²⁵Éyoḡ bé ngá dómle ní á krús, é mbé méwola ebuú ye kíkírí. ²⁶Ésómán deñ é mbé ntsilann ámvála dí, “Kéza Bejudio.” ²⁷Bé ngá kele bó á krús ná, éñe ya fe benzeé midzḡḡ bé beañ; mbóó ó tóḡ ní mfá meyóm, éwí mbóó wá ó tóḡ ní mfá meyéa. ²⁸[Ané Ntsili ó ngá dzálában, é wí wá dzó ná, ‘Bé ngá lán ní bábe betsam metsiḡ.’]

²⁹É bot bá bé ngá lot ó véa bé ngá tea ní, béé sigle miló, béé dzó ná, “Yaá! Wa é mot wa tsam templo, o bera fe do lon nia melú mé léa.

³⁰Korogé wámyen, ó sigi á krús!”

³¹Ámvála te fe, betébosú befára bábe beyágale métsiḡ bá bé ḡga kpógo fe ní, béé dzó bébyen ya bébyen ná,

“A ngá koro bot befé, ve a sés koro émyen. ³²É Kristo ní, Kéza ye Israel, á siggé á krús áwola dí, á mfá ye ná bí yén ya bwíni!”

É bot bá bé mbé fe bé kele á krús bábe bó, bá bé ḡga kóbo fe ní abé.

Awú Yesus

³³Éyoḡ amyeré a ngá kwíñ, dzíbi é ngá ku sí ngúrá akekwiñ méwola mé léa ye ḡḡgáse. ³⁴Éde, méwola mé léa, Yesus a ngá yónán ya kíḡḡ oyaáp ó yóp, eé dzó ná, “Éloi, Éloi, lema sabaktani?” Dá yíli ná, “É Nzamá wóm, É Nzamá wóm, amú dzé o lama yaá ma?”

³⁵Bot benziḡ béye é bot bé mbé ó véa, niané bé ngá wók do, bé ḡga dzó ná,

“Dággán, aa lwée Elías.”

³⁶Éde mot mbóó a ngá ke mbíí, a du efús etóp é vino a ne saḡḡ été, a ká do á ntéḡ elé, á ḡga kee ní do ná á ñú, eé dzó ná,

“Líkgán ní, bí ben yén ḡgé Elías aa ye ní nzu sili así.”

³⁷Éde Yesus a ngá vé mora nyónn, a sii mvebe. ³⁸Ané mfim etóp á templo ó ngá ñaba bifas bí beañ, atéé ye ó yóp ye akekwiñ ó sí. ³⁹Niané é kaba ye á Roma a mbé a téle ébe ású Yesus, a ngá yén ámvála a ngá sii mvebe, éde a ngá dzó ná,

“Bébélá, é mot ní a tóḡ é Mwán Nzamá.”

⁴⁰Biningá benziḡ bá bé mbé fe ó véa, béé dága bé téle oyaáp, bé mbé ná, María Magdalena, María ñiá Jakobo éñí móḡḡ bá José, ya Salomé.

⁴¹Biningá béte bé ngá bee Yesus, ya belan ya ní éyoḡ a mbé á Galilea;

abwiññ biningá afé dá é mbé fe ó véa ná bé ngá só á Yerusalen bábe Yesus.

Bá dzep Yesus

⁴²Niané ηγγῶ é ngá kwíñ, é tῶ ná ñí a mbé é mos bá koman, é mos sóánn melú mé tán, ákoan ná Sátará á ηγα nzu yaá ásum. ⁴³Éde José, mot ye á Arimatea, bora mot ye ékóánn bedzwée, ñí a ngá yana fe édzwée ngómán Nzamá, a ngá sῶ; éde ya aywá, a ngá ñíí é vóm Pilato a mbé, ané a ngá dzaa ñí mbim Yesus. ⁴⁴Pilato ñí á ηγα yágán fe ná Yesus a wú yaá, éde a ngá lwée ndzwée benzima, ané a ngá síli ní ngé Yesus a wú yaá. ⁴⁵Éde niané a ngá yem ḁ ébe ndzwée benzima, ané a ngá kee José mbim. ⁴⁶Éde José ñí a ngá kus mbamba etóp, niané a ngá síli wῶ á krús, a vígile wῶ á mbamba etóp te été, a bwíi wῶ é sῶη e mbé mfáán ákwá été, ané bé ngá bígle akwá á mbéñ sῶη.

⁴⁷María Magdalena bá María ñíá José bé ngá dága ná bé yem é vóm bá bwíi ñí.

Áwómó Yesus

16 ¹Niané é mos Sátará ó ngá lot, ané María Magdalena bá María ñíá Jakobo, ya Salomé bé ngá kus mibwánn mí enum ná bá ke mí wáa Yesus. ²Kíkírí, ákoan nlódzóp ó kwíñ yaá, é mos ósúá ye á sóánn, éde bé ngá ke sian á sῶη. ³Ané bevῶῶ bé ηγα ke bá síli ébá bevῶῶ ná, “Nzá aa ye bía vea ákwá é ne mbéñ sῶη?”

⁴Niané bé ngá bére mís, ané bé ngá yén akwá é fógan yaá, afáηḁ ná dá é mbé ededea anén. ⁵Éde niané bé ngá ñíí á sῶη été, ané bé ngá yén ndómán enziη é tῶ ósí mfá meyóm, e бага mífúm bilíηḁ; ané bé ngá sigan. ⁶Ve ñí a ngá dzó bó ná, “Míní táa sigan; mína dzéη Yesus mot ye á Nasaret, éñí bé ngá ywíñ á krús. Á wómo yaá, a sés ó vá; dággán é vóm bé ngá bwíi ñí. ⁷Éde kenán, dzógán béyága beñ ya Pedro ná aa ye mína ke ósú á Galilea; ó weñ éñe mína ye ñí yén, amvála ébyen a ngá dzó mína.”

⁸Niané bé ngá kwíñ, ané bé ngá kólo ó sῶη mibíí, amú ná abwiññ ngom ya eñúñuηη bí ngá biñ bó; ébῶ kaa ki fe kat mot enziη dzam amú ná bé ngá kῶ wῶηη.

Yesus aa yéne ébe María Magdalena

⁹[Kíkírí, é mos ósú ye á sóánn, niané Yesus a ngá wómo, éde a ngá tára yéne ébe María Magdalena, éñí a ngá vea mimbéa misísim zangbéa. ¹⁰Ané ñí a ngá ke, a kat ḁ é bot bábe Yesus bé ngá wulu, ákoan bé ngén bé tῶῶ ya meyep béé yi fe. ¹¹Niané bé ngá wók ná a ne ntéteá, ya fe ná á yén ñí, béé ndzí ḁ yébe.

Yesus aa yéne ébe beyága bé beañ

¹²Nia véa, éde a ngá ke yéne amvála afé, ébe bot bé beañ béye été, béé wulu ná bá ke miyéη. ¹³Ané bot béte bé ngá ke ḁ kat ébá bevῶῶ, ve bá béé ndzí ki bó yébe.

Yesus aa súgan yéne ébe béyága beñ

¹⁴Nia véa, a ngá ke yéne ébe beyága awóm ya mbóó bébyen éyɔɔ bé mbé bé tɔɔ ó téble, éde a ngá vé bɔ mbámm ya akála é kaa mbwínánn weba ya milém áleét myeba, amú ná béé ndzí yébe é bot bé ɲga yén ní, niané a ngá wómo. ¹⁵Éde a ngá dzó bɔ ná, Keɲán éniɲ ngúrá míní kat fe é dzóm áse é ne mvelann mbamba fwéñ. ¹⁶Éñí aa ye bwíni, aa duuban fe, éñe aa ye tɔbɔ nkoránn; ve éñí aa ye bɔ kaa ábwíni aa ye ñɔɲ meku. ¹⁷Méndem má émo má ye bee é bot bé bwíni yaá. Ya éyola dam bá ye tsílán ya mimbéa misísim, bá ye kóbo mifefeñ mikóbo. ¹⁸Bá ye biñ beñó ya mó, atwaa bá ñú é dzóm dá ywíñ mot, dáá ye bɔ dzugu; bá ye bere mikúkwann mó, mí ɲga tɔbɔ mvwaá.

Yesus aa bét á dzóp

¹⁹Niané Ntí Yesus a ngá mana kóbo ya bɔ, éde bé ngá ñɔɲ ní á dzóp été, a tɔbɔ fe ósí á mfá méyóm Nzamá. ²⁰Éde bá bé ngá kólo, bé ɲga ke bá kat mbamba fwéñ ébe mevóm mése, Ntí eé vwála bɔ, eé bána fe éfíá deñ ya méndem mé ngá bee dɔ. Amén!]

LUKAS

É Mbamba Fwéñ Lukas a ngá tsili

Ásumɲa

1 ¹Abwiññ bot é vak yaá ná é tsili nkananɲa ye é mam mé ngá dzálában ya bébélá énzénzanɲ dea été, ²amvála ané bé ngá yágale bía mɔ atée ye átáraga. Ébɔ bé ngá yén mam méte, ébɔ fe bé ngá ñɔɲ mbaga ye ná bé kat fwéñ te. ³Á ndzwée Teófilo, ma me fas yaá fe dɔ áse ya nkée átára ye mésumɲa, éde me yén mvéáñ ná me tsili wa bébélá ye mam méte mé tɔɔ nkomann, ⁴á mfá ye ná o túga yem mvéáñ é mam bé ngá yága wa.

Ángel aa kat é fwéñ ábyálá Juan Ndubot

⁵Mélú Eroles a mbé kéza ye á Judea, fára enziɲ a mbé eyola ná Zakarías, mot ye á nsámá befára Abías. Ngéá Elísabet ñí a mbé fe ngwan ye é mvɔɲ bot Aarón. ⁶Bé beáñ béte bé mbé benzósoó ébe ású Nzamá, bé ngá dzálá fe mémvéná mése ya méyágalé mése Ntí, kaa bidzo. ⁷Ve, béé mbé bé belé mwán, amú ná Elísabet a mbé ekom, ákoan fe ná bé beáñ bé ntɔɔ miyomm.

⁸É mos nsámá befára Zakarías ó ngá séñ, Zakarías a ngá bɔ eséññ ébe ású Nzamá. ⁹Amvála ané fúlú befára e né, éde bé ngá tɔp Zakarías mos te á mfá ye ná á ñíí á templo Ntí été, ná a dzígi mbwánn enum. ¹⁰Áwola a ngá dzígi wó, abwiññ bot é ngá yaglan átán. ¹¹Éde ángel Ntí a ngá léreban ébe éñe, a téle altar bá dzígi mbwánn enum mfá meyóm.

¹²Niané Zakarías a ngá yén ñí, éde a ngá sigan, á ɲga kɔ fe wɔɲɲ. ¹³Ve, éde ángel a ngá dzó ñí ná: “Á Zakarías, o taa kɔ wɔɲɲ, amú ná Nzamá a wók yaá é ndzaá dwe, ñí ngéá Elísabet da ye wa byéñ mwán fám, wa ye ñí lwée ná Juan. ¹⁴Wa ye fe belé mesán ya mvéáñ, abwiññ bot dá ye fe sán amú ábyálá deñ. ¹⁵Amú ná aa ye bɔ nnén ébe ású Nzamá. Áá ye ñú

vino ngé meywa mé kyéññ, aa ye fe bɔ ndzálánn ya Mfúfúp Nsísim atée ye ábum ñiá. ¹⁶aa ye fe bɔ ná abwiññ bwán béye Israel é búlán ébe Ntí é Nzamá weba. ¹⁷Juan te aa ye ke ósú Ntí ya é nguu Elías, ya nsísim Elías, á mfá ye ná mílém beéséá mí búlán ébe bwán. Aa ye fe bɔ ná é bot bé ne meló bé búlán á nyemann benzósoó bé bot été, á mfá ye ná a koman bwann bé bot amú ásóó Ntí.”

¹⁸Éde Zakarías a ngá dzó ángel ná: “Ma ye yem dzam te á yá? Amú ná bía ngéá wɔm bí ntóó miyomm.”

¹⁹Éde ángel a ngá yalan ya ñí ná: “Ma mé ne Gabriel, mbo biséññ Nzamá. Éñe fe á lóm ma ná me nzu kóbo ya wa, mé kat fe wa bembamba méfwéñ má. ²⁰Ve, amú ye ná weé ndzí yébe é dzam me mvá dzó wa, éyɔɔ dí wa ye tɔbo mvúk, wáá ye kóbo akekwiñ ané é dzam áse me mvá dzó wa dá ye dzálában é tám deñ.”

²¹Tám te áse bot bé mbé átán, bée yana Zakarías, bé ngá yágán fe ámvála Zakarías a ngá bem á templo été. ²²Ve, niané Zakarías a ngá kwíñ á templo été éé mbé fe kóbo ya bɔ, a ngá kóbo fáve ya mendem; amvála te édo bé ngá yem ná a yén nyénánn ye á nsísim á templo été, éñe a ngá tsíni néa kaa ákóbo.

²³Niané melú méye éséññ fára deñ mé ngá dzálában, éde a ngá búlán é ndá dzeñ. ²⁴Niané mam méte mé ngá lot, éde ngéá weñ Elísabet a ngá ñɔɔ abum, ané a ngá tɔbo fe é ndá dzeñ été tán ngwan é tán, ²⁵eé dzó ná: “Ntí aa yén mvéañ ná a vea ma osoán ekom á bot été.”

Ángel aa kat fwéñ ábyálá Yesus

²⁶Niané ábum Elísabet é ngá kwíñ é ngwan saman, éde Nzamá a ngá lóm ángel Gabriel é dzeá bá lwée ná Nasaret, ábeɲɲ sí ye á Galilea; ²⁷endúnn ngwan é mbé ó weñ, é tɔó eyola ná María; é mbé é belé atsiɲɲ álúk bá mot a tɔó eyola ná José, mot ye é mvɔɔ David. ²⁸Niané ángel a ngá ñí é ndá á mbé a tɔó, éde a ngá dzó ná: “Á mbóló, abwará ya wa, Ntí a ne ya wa. [O ne ya bibwáran ádaɲ biningá bése.]”

²⁹Ve, María a ngá sigan ya bifíá bíte, a ngá síli fe nlém weñ été ná: “Ámvála mbóló dí dá yíli á yá!” ³⁰Éde ángel a ngá dzó ná: “Á María, o taa kɔ wɔɲɲ, amú ná o wún yaá abwará ébe ású Nzamá. ³¹Áwola dí wa ye ñɔɔ abum, o byéñ mwán fám, wa ye ñí lwée eyola ná Yesus. ³²Mwán te aa ye bɔ ewólo Mot, bá ye fe ñí lwée eyola ná é Mwán éñí a ne oyaáp ó yóp, Ntí Nzamá aa ye fe ñí téle kéza amvála ané émvámvámm deñ David. ³³Mwán te aa ye dzwée é ndá bot Jakob mbéámbéá, édzwée deñ dáá ye mana.”

³⁴Éde María a ngá dzó ángel ná: “Dzam te dá ye bɔ á yá? Ma kaa áyem fám!”

³⁵Ané ángel a ngá yalan ya ñí ná: “Mfúfúp Nsísim aa ye nzu ébe wa, é nguu éñí a ne oyaáp ó yóp aa ye wa búrbe áyóp ya nsísim weñ, éde

ná Mfúfúp mwán wá ye nzu byála bá ye wá lwée ná é Mwán Nzamá. ³⁶Évúvúmán dwe Elísabet, dá é ñɔɔ yaá fe abum, a tɔɔ ná a ntɔɔ nnomm, aa ye byéñ mwán fám, é miningá bé ngá dzó ná a ne ekom, ábum deñ é ntɔɔ ngwan é saman. ³⁷Amú ná Nzamá áá vwat bɔ dzam enziɔ.”

³⁸Éde María a ngá dzó ná: “Me ne óloá Ntí, á bɔ́oge ya ma ané o mvá dzó.” Ané ángel a ngá ke.

María aa fép Elísabet

³⁹Melú méte éde María a ngá ke avóo dzeá enziɔ ye á Judea, áberɛɛ sí ye míkoó été. ⁴⁰Ané a ngá ñíí é ndá Zakarías, éde a ngá sómo Elísabet. ⁴¹Niané Elísabet a ngá wók mbóló María, ané mwán a ngá sigan ñí ábum été, éde a ngá tɔbɔ ndzálánn ya Mfúfúp Nsísim. ⁴²Ané a ngá yónán a dzóo ná: “O belé abwará ádaɛ biningá bése, é mwán a ne wa ábum ñí a ne fe ya abwará! ⁴³Me ne nzá á mfá ye ná ñíá a Ntí wɔm á nzu ma yén? ⁴⁴Niané me mvá wók kíɛɛ ye mbóló we, eyɔɔ te ébyen éde é mwán a ne ma ábum a mvá sigan ya mesán. ⁴⁵Mvɔmm ya wa amú o bwíni ná é mam mése Ntí a mvá kɔbɔ ya wa má ye dzálában.”

⁴⁶Éde María a ngá dzó ná:

“Nlém wɔm wá nén Ntí;

⁴⁷nsísim wɔm wá wá sán fe ébe Nzamá, Nkoro wɔm;

⁴⁸amú ná a dága yaá nsilann ñúu óloá weñ.

Atéé ye éyɔɔ dí myee bot óse wá ye ma dzó ná mvɔmm;

⁴⁹amú ná é Nzamá a ne Nguuése a bɔ yaá mam menén ébe ma.

A ne Eyola ná Mfúfúp!

⁵⁰Nyénnánn engóngɔɔ weñ, ó ne mbéámbéá ébe kada myee bot ye ébá bá kɔ ñí wɔɛɛ.

⁵¹A ngá bɔ é mam menén ya é nguu deñ;

a ngá myaman é bot bé ne bingúɔ ya ásimánn ye mílém myeba.

⁵²A ngá vea biwólo bí bot bíɔɔ bídzwée,

a ngá bére é bot bá sili ménúu meba ósí ó yóp.

⁵³Nzamá a ngá dzéa biɛngóngɔɔ bí bot ya miberɛɛ,

ébá bé ne mikúkúmm bá a ngá yáán ya bɔ móámó.

⁵⁴A ngá vwála bébɔ biséññ béñ, bot béye Israel,

eé ndzí ki vwíán ná a yén bɔ engóngɔɔ.

⁵⁵Amvála te édo a ngá kyaa bímvámvámm byeá,

Abraam ya é mvɔɔ dzeñ mbéámbéá.”

⁵⁶María a ngá bera lígi ané táɛ ngwan é léa bá Elísabet, véa, éde a ngá búlán é ndá dzeñ.

Ábyálá Juan Ndubot

⁵⁷Niané é tám Elísabet a ngá yian byéñ e ngá kwíñ, éde a ngá byéñ mwán fám. ⁵⁸Eyɔŋ te éde é bot méfɛŋŋ ya bívúvúmán byéñ bé ngá ke va ya ní, niané bé ngá wók ná Ntí aá yén ní engóngóó enén.

⁵⁹Niané mwán a ngá dzálá melú mmom, éde bé ngá ke ní kele, bé ngá kómo fe ní áyo eyola éséá Zakarías. ⁶⁰Ve, éde ñiá a ngá dzó ná: “Kaa! Bá yian ní a lwée ná Juan.”

⁶¹Éde bé ngá dzó ní ná: “Mot enziŋ ye é mvɔŋ dzwe éé belé eyola te.” ⁶²Eyɔŋ te éde bé ngá síli éséá mwán ya mendem ná nzá eyola aa kómo ní yo.

⁶³Ané a ngá dzaa mwann abámm, éde a ngá tsili été a dzóo ná: “A ne eyola ná Juan.” Ané bésesé bé ngá ku avoo. ⁶⁴Eyɔŋ te ébyen éde ánu deñ é ngá kúuban, ané a ngá bera tára ná aa kóbɔ, éde fe a ngá tára ná aa lugu Nzamá. ⁶⁵Ané é bot bése bé mbé bé tɔɔ bɔ méfɛŋŋ bé ngá kɔ wɔŋŋ, ané é mam má mése mé ngá mana fe ñeŋ ábeŋŋ sí áse é ne míkoó été á Judea. ⁶⁶Éde é bot bése bé ngá wók é mam má bé ngá nii mɔ mílém myeba été béé síli fe ná: “É mwán ní aa ye bɔ nzá mot?” Amú ná, bébélá ya bébélá é weá Nzamá ó mbé ébe éñe.

É dzeá Zakarías a ngá yee

⁶⁷Éde Zakarías, éséá mwán, a tɔɔ ndzálann ya Mfúfúp Nsísim a ngá tára ná aa kúlu medzó eé dzó ná:

⁶⁸“Olugú ó bɔɔge ya Ntí, Nzamá ye Israel,
amú ná a nzu yaá koro é bot béñ!

⁶⁹A lóm yaá bía ewólo Nkoro,
mot ye é mvɔŋ bot mbɔ biséññ weñ David.

⁷⁰Éñe a ngá kyaa dɔ néa, atéé ye ó mvús ya mítɔɔpán bekúlu medzó
myeñ,

⁷¹ná aa ye bía koro ébe é bot bá síŋ bía ya é bot bá víni bía.

⁷²A ngá dzó fe ná aa ye lére nyénánn engóngóó weñ ébe betará bea,
ya fe ná áá ye vwían mfúfúp elat weñ,

⁷³nkanann sɔŋ a ngá kána éséá wea Abraam, éwí a ngá vé bía,

⁷⁴ná aa ye bía koro é mó bésíŋ bea été,
á mfá ye ná bí kaŋ ní,

⁷⁵á mfúbánn ya á nzósoó été,
kaa ákɔ wɔŋŋ enziŋ ébe ású deñ ntéññ éniŋ weá óse.

⁷⁶“Ve, mfá we, á oyomm mwán wɔm,
bá ye wa lwée ná nkúlu medzó é Nzamá ané oyaáp ó yóp.
Amú ná wa ye ke Ntí ósú,

mfá ye ákoman ménzenn meñ,
 77 wa ye fe vé áyɔŋ bot dwe nyemann ye ákoroga,
 á mfá ndzámann mísémm myeba.
 78 É Nzamá wea, ya nlém engóngóó weñ,
 amvála ané nlódzóp wá kwíñ bíléne bí kírí.
 A só yaá ya bía eyéá enén á dzóp été,
 79 á mfá ye ná é feañ ébe é bot bé tɔ́ ó dzíbi ósí ya nkeŋ sɔŋ,
 ya mfá ye álére fe bó é nzenn e ne mvwaá.”

80 Mwán a ngá vém, a ngá bɔ fe nguu á nsísim été. A ngá bɔ fe eé lot tám mévóm bot béé mbé bé tɔ́ ye akekwiñ ané a ngá léreban Israel été.

Ábyálá Yesus

2 ¹Melú méte, kéza Augusto a ngá mánan ná bé lán bot mésí meñ mése. ²Nlánán bot ósúá te ó ngá bɔban éyɔŋ Sirenio a mbé ngóvina ye á Siria. ³Bot bése bé ngá yian ke tsiliban, kada mot é kísoan deñ. ⁴Éde José a ngá kólo á Nasaret, ábeŋŋ sí ye á Galilea, ná aa ke á Belén, é kísoan David, ábeŋŋ sí ye á Judea; amú ná David a mbé émvámvámm deñ. ⁵Á mfá ye átsiliban bá María ngéá weñ [a belé atsiŋ alúk bá ñí], éñí te ñí a tɔ́ abum. ⁶Éde fe a ngá bɔ ná, éyɔŋ bé mbé á Belén ó weñ, ané é tám María a ngá yian byéñ e ngá kwíñ. ⁷Éde a ngá byéñ ntóó mwán weñ, mwán fám, ané a ngá wɔ́ɔ ñí bítóp été, a bwíí fe ñí á mbak biyémm byá dzí été, amú ná béé mbé bé belé afóo á ndá beyéñ.

Baáŋgel bábe bekálá mitómá

⁸Bekálá mitómá benziŋ bé mbé bebeñ á Belén béé kálá mítómá myeba éyáŋŋ été alú. ⁹Éde áŋgel Nzamá a ngá nzu léreban ébe ébɔ́, ané é dúmá Nzamá e ngá boman bó ya abwiññ eyéá. Éde bé ngá sigan ya áko wɔŋŋ. ¹⁰Véa, éde áŋgel a ngá dzó bó ná: “Míní taa kɔ wɔŋŋ, amú ná me só ya mína é mbamba fwéñ bot bése bá ye bíra sán ya dɔ. ¹¹Fwéñ te e ne ná: É mos wi, Nkoro bot, éñí a ne Kristo Ntí a byála yaá mína é dzeá David. ¹²É dzam dí édo dá ye mína bɔ ndem, mína ye koan ya mwán a bóo á mbak été, a tɔ́ nwógán bítóp été.”

¹³Etéññ te ébyen, éde nsámá melúmán baáŋgel béye á dzóp ó ngá yéneban é vóm áŋgel á mbé, bé ngá lugu Nzamá, béé dzó ná:

14 “Dúmá eé bɔ́ɔge ya Nzamá á yóp été,
 mvwaá da eé bɔ́ɔge fe á sí mfá ye é bot bá sán ya mbamba nkómánn weñ!”

¹⁵A ngá bɔ ná, niané baáŋgel bé ngá búlán á dzóp, éde bekálá mitómá bé ngá dzó bébyen ya bébyen ná: “Bí kenján á Belén ná bí ke yén é dzam é mvá bɔban, édí Ntí a mvá lére bía.”

¹⁶Eyoŋ te éde bé ngá ke avóó, ané bé ngá koan ya María bá José, ya mwán, a bóo á mbak biyémm bá dzí été. ¹⁷Niané bekálá mitómá bé ngá yén Yesus, éde bé ngá tára ná bá kat é fwéñ ángel a ngá kat bó mfá mwán. ¹⁸É bot bése bé ngá wók é fwéñ bekálá mitómá bé ngá kat bó, bé ngá ku avoó. ¹⁹Ve, María a ngá nii mam méte, a ngá fas fe mɔ á nlém weñ été ²⁰Éde bekálá mitómá bé ngá búlán, béé vé Nzamá dúmá ya olugú amú é mam mése bé ngá wók ya yén, amú ná mam méte mése mé ngá mana dzálában ámvála ángel a ngá dzó bó.

Bá lére Yesus á templo a tɔ́ nkéŋá

²¹Niané mwán a ngá dzálá melú mmom, éde é tám bá kele ní e ngá kwíñ, ané bé ngá yo ní ná Yesus, éyola ángel a ngá kat María kaa ná á ñoŋ ábum.

²²Niané é tám bá fúbu meñúu meba e ngá kwíñ, amvála ané métsiŋŋ Moisés má mánan, éde José bá María bé ngá ke ya mwán á Yerusalen ná bé lére ní Ntí á templo. ²³Bé ngá bɔ do néa amú ná é ne ntsilann métsiŋŋ Ntí été ná: “Ntóó mwán fám óse wá tára kwíñ ábum ñiá bá ye wɔ álwee ná, ntélán eki ébe Ntí.” ²⁴Métsiŋŋ Ntí má mánan fe ná bé ve metúnŋa: “Nzum é beañ ngé ki biyee bí abeŋŋ bí beañ.”

²⁵Mot enziŋ a mbé á Yerusalen a tɔ́ eyola ná Simeón. Mot te a mbé nzósoó, a ngá baale fe é mam Nzamá mvéañ. Mfúfúp Nsísim a mbé ébe Simeón te, a ngá yana fe é tám eywiññ ye Israel dá ye tɔ́bɔ mveann.

²⁶Mfúfúp Nsísim a ngá lére Simeón ná áá ye wú kaa áyén é Kristo Ntí. ²⁷Ané Mfúfúp Nsísim a ngá tsíni ní ná á ke á templo. Niané Yesus éséá ya ñiá bé ngá ke ya ní á templo á mfá ye ná bé dzálá amvála ané nkɔ́ métsiŋŋ wá mánan, ²⁸éde Simeón a ngá ñoŋ mwán é mó meñ été, ané a ngá lugu Nzamá a dzóo ná:

²⁹“Áwola dí, á Ndzwée, o ntɔ́ yaá yaán ya óloá we á mvwaá été, ané o ngá dzó,

³⁰amú ná é mís mam mé yén yaá ákoroga dwe,

³¹éwí o ngá koman ébe ású meyoŋ mése,

³²éyéá dá ye léreban ébe é bot bé sés bejudio, éyéá te fe é ne é dúmá Israel, áyoŋ dwe.”

³³Éde Yesus éséá ya ñiá bé ngá ku avoó amú é mam Simeón a ngá kɔ́bɔ mfá mwán. ³⁴Ané Simeón a ngá vé abwará ya bó, a kɔ́bɔ fe ya María, Yesus ñiá, ná: “Béágé, é mwán ní a ne nlómánn á mfá ye ná abwiññ bot é ku, ya á mfá ye ná abwiññ bot é tébe fe Israel; aa ye fe bɔ é ndem abwiññ bot dá ye tep, ³⁵á mfá ye ná mésímánn méye ábwiññ milém mé kwíñ éyéá été. Dzam te áse dá ye wa vé nlém mitéñ.”

³⁶Nkúlu medzó miningá ní a mbé fe ó véa, a tɔ́ eyola ná Ana. A mbé é mwán Fanuel, áyoŋ Aser. Ákoan ná Ana te a ntɔ́ yaá ededeá nnomm,

a ngá ke álúk a tɔ́ ededea ngwan, ané a ngá tɔ́ bá nnóm táŋ mibú zaŋgbéá, ³⁷éde a ngá lígi nkús akekwiń mibú mewóm mmom ya mibú mí nii. Éé ngá kánan ya templo, fáve ná aa kaŋ Ntí alú ya ó mos, eé lot metám kaa ádzí, eé bɔ fe meyaŋlán. ³⁸Ana te, tám te ébyen, a ngá nzu bebeñ é vóm bé mbé, éde a ngá vé Nzamá akíba, éde fe a ngá kóbo mfá mwán ya é bot bése bé ngá yana ákoroga Yerusalen.

Ábúlánn ye á Nasaret

³⁹Niané bé ngá mana dzálá amvála ané métsiŋŋ Ntí má mánan, éde bé ngá búlán á Galilea, é dzeá deba, Nasaret. ⁴⁰Mwán a ngá vém, a ngá bɔ fe ngu; a mbé ndzálánn ya kén; é mvɔmm Nzamá da e mbé fe ébe éñe.

Yesus a ne á templo a tɔ́ móŋŋ

⁴¹Yesus, éséá bá ñiá, bé ngá bɔ béé ke á Yerusalen mibú míse, ná bá ke lot é fét Paskua. ⁴²Bé ngá ke fét te ámvála é mbé fúlú ákoan ná Yesus a belé mibú awóm ya mí beañ. ⁴³Niané fét e ngá mana, éyɔŋ bé ngá búlán é dzeá deba, ané móŋŋ Yesus a ngá lígi á Yerusalen, ve éséá bá ñiá kaa dɔ áyem. ⁴⁴Bé ngá wulu ngúrá ntéññ mos, béé bwíni ná a mbé ébe é bot bábe bɔ bé ngá búlán nsámá. Éde bé ngá tára ná bá dzéŋ ní ébe bivívúmán byeba ya fe méyemann meba. ⁴⁵Ve, niané bé ngá bɔ kaa ní áyén, ané bé ngá búlán á Yerusalen ná bá ke bá dzéŋ ní.

⁴⁶Éde a ngá bɔ ná, niané melú mé léa mé ngá lot bé dzéŋ ní, ané bé ngá koan ya ní á templo, a tɔ́ énzézaŋ beyágale, eé béá bɔ, eé síli fe bɔ misílí. ⁴⁷É bot bése bé ngá wók ní, bé ngá kám nyemann weñ ya bíyalann byeñ. ⁴⁸Niané éséá bá ñiá bé ngá yén ní ané bé ngá yágán; éde ñiá a ngá dzó ní ná: “É mwán wɔm, amú dzé ó mvá bɔ bía aaná? Bía ésúá bí mvá dzéŋ wa ya ededea nlém mitéñ.”

⁴⁹Éde a ngá dzó bɔ ná: “Amú dzé míni mvá dzéŋ ma? Ye mínáá yem ná ma yian bɔ é mam é Tará wɔm?” ⁵⁰Ve, béé ndzí wók é dzam Yesus a ngá dzó bɔ.

⁵¹Ané Yesus a ngá búlán bábe bɔ á Nasaret, éde fe a ngá tɔ́ ná aa wók bɔ. Ñiá a ngá baale mam méte mése á nlém. ⁵²Yesus a ngá vém ébe kén ya á ntéññ, a ngá vém fe ébe é mvɔmm Nzamá ya éñí bot.

Juan Ndubot a ne éyáŋŋ été

3 ¹Mbú awóm ya tán ye édzwée kéza Tiberio, Ponsio Pilato éñe á mbé ngóvina ye á Judea. Eroses ní a mbé nkúkúmá ye á Galilea, mwanñañ weñ Felipe ní a tɔ́ nkúkúmá ye mébeŋŋ mé sí méye á Iturea ya Trakonite, Lisancias ní a tɔ́ nkúkúmá ye Ábilinia; ²tám te Anás bá Kaifas ébɔ bé mbé betébosú befára benén. Eyɔŋ te éde Nzamá a ngá kóbo ya Juan, é mwán Zakarías, éyáŋŋ été. ³Éde Juan a ngá tóban ábeŋŋ sí áse é ne bebeñ óswíń bá lwée ná Yordán, eé dzó bot ná bé dzoban, bé duuban

fe, á mfá ye ná mísémm myeba mí tɔbɔ ndzámann, ⁴ amvála ané é ne ntsilann ábá nkúlu medzó Esaía, ná:

“Kínɲ da yónán éyáɲɲ été ná:
‘Komɲán é nzenn Nti;
bɔgán ñí ménzenn mé ne tételé.

⁵ Yee áse aa ye tɔbɔ ndzalbán,
nkoó áse ya ndómm nkoó áse da ye siliban o sí,
ménzenn mé ne mikwát má ye sóɲan,
ménzenn mé ne ya bikóndómm má ye dzálában;
⁶ éde mot áse aa ye yén ákoroga Nzamá.’”

⁷ Ábwiññ bot é ngá ke ná Juan á du bó, a ngá dzó bó ná: “Á ayɔɲ beñó! Nzá a ngá yága mína ané bá túp méyéá mé nkún sian má? ⁸ Édo é ne ná, wúmɲán bíbumá byá lére ná míní dzoban yaá, míní táa ki tém mílém myenan été ná: ‘Bí ne é bwán Abraam!’ Amú, ma dzó mína ná atwaa mékwá má Nzamá a ne mɔ áverɲan é bwán Abraam. ⁹ Éde fe ná, ovón ó mbóo yaá ó tsín bilé. Él ése é ne kaa áwúm bembamba bíbumá bá ye dɔ kík, bé wea fe dɔ á ndúán.”

¹⁰ Éde bot bé ngá síli ñí ná: “Bía yian bɔ á yá?”

¹¹ Ané a ngá yalan ya bó ná: “É mot a belé biwómán bí beañ á vá éñí éé belé, ya éñí ñí a belé bidzí á bɔɔge fe amvála te.”

¹² Éde fe beñɔɲ mfónsɪ benziɲ bé ngá ke ébe éñe á mfá ye ná á du bó, ané bé ngá síli ñí ná: “Á nyágale, bía yian bɔ á yá?”

¹³ Ané Juan ñí a ngá dzó bó ná: “Míní táa ñɔɲ bot mfónsɪ álot ábím̄m dá yian.”

¹⁴ Benzima benziɲ bá bé ngá síli fe ñí ná: “Bía ki, bía ye bɔ á yá?” Éde a ngá yalan ya bó ná: “Míní táa ñɔɲ mot dzóm ya nguu ngé ki ya bisómán bí ne mineá, tɔbɔgán fe mvwaá ya é máán menan.”

¹⁵ Bot bé ngá yana béé síli fe mílém myeba été ná: “Se Juan éñe a ne Kristo ngeá?” ¹⁶ Ané Juan a ngá yalan ya bésesé ná: “Ma, bébélá, ma du mína ya mendzím̄m, ve mot mfé aa nzu; a ne nguu ádaɲ ya ma, aa ye fe mína du ya Mfúfúp Nsísim ya ndúán. Mot te máá yian tsii mikɔw míye méngop meñ. ¹⁷ Aa nzu ya ekyeñ mí sɔɲ ó mó, á mfá ásigle ábana trigo deñ, eé nii misó mí trigo é sitúa deñ, bikop byá eé dzigi é ndúán e ne kaa ádzím̄.”

¹⁸ Amvála te, ya abwiññ melépgá mefé, éde Juan te a ngá báma bó abwiññ biyɔɲ, eé kat fe bó mbamba fwéñ. ¹⁹ Ve a ngá bwaale fe ɲgóvina Erodes mfá Erodiás, é miningá mwanñan Felipe, ya mébé mése mevɔw Erodes te a ngá mana bɔ. ²⁰ Éde Erodes a ngá bera bere abé afé mébé meñ áyóp; édo é ne ná, a ngá fet Juan á mbok.

Yesus aa duuban

²¹ A ngá bɔ ná, éyɔɲ bot bése bé ngá duuban, éde fe Yesus ñí a ngá duuban, eé yaglan fe, ané dzóp é ngá kúuban, ²² éde Mfúfúp Nsísim a ngá

sigi ébe éñe, eé yéne ané oberɲɲ. Ané kíɲɲ e ngá só á dzóp deé dzó ná: “Wa o ne ndzindziɲɲ Mwán wɔm, wa vé ma mesán á nlém.”

Mébáran Yesus

²³ Yesus a mbé a belé ané mibú mewóm mé léa é tám a ngá tára éséññ Nzamá deñ. Ya ámvála bot bé ngá bwíni, a mbé é mwán José,

²⁴ é mwán Elí, é mwán Matat, é mwán Leví, é mwán Melki, é mwán Jana, é mwán José, ²⁵ é mwán Matatías, é mwán Amós, é mwán Naúm, é mwán Esli, ²⁶ é mwán Nagai, é mwán Maat, é mwán Matatías, é mwán Semei, é mwán José, é mwán Judá, ²⁷ é mwán Joana, é mwán Resa, é mwán Zorobabel, é mwán Salatiel, ²⁸ é mwán Neri, é mwán Melki, é mwán Adi, é mwán Kosam, é mwán Elmodam, é mwán Er, ²⁹ é mwán Yesus, é mwán Elieser, é mwán Jorim, é mwán Matat, ³⁰ é mwán Leví, é mwán Simeón, é mwán Judá, é mwán José, é mwán Jonán, é mwán Eliakim, ³¹ é mwán Melea, é mwán Mainán, é mwán Matata, é mwán Natán, ³² é mwán David, é mwán Esaí, é mwán Obed, é mwán Booz, é mwán Salmón, é mwán Naasón, ³³ é mwán Aminadab, é mwán Aram, é mwán Esrom, é mwán Fares, é mwán Judá, ³⁴ é mwán Jakob, é mwán Isaak, é mwán Abraam, é mwán Taré, ³⁵ é mwán Nakor, é mwán Serug, é mwán Ragau, é mwán Peleg, é mwán Eber, é mwán Sala, ³⁶ é mwán Kainán, é mwán Arfaksad, é mwán Sem, é mwán Noé, ³⁷ é mwán Lamek, é mwán Matusalén, é mwán Enok, é mwán Jared, é mwán Maalaleel, é mwán Kainán, ³⁸ é mwán Enós, é mwán Set, é mwán Adán, é mwán Nzamá.

Déble aa bóble Yesus

4 ¹ Yesus a tɔɔ ndzálánn ya Mfúfúp Nsísim, éde a ngá kólo óswíñ bá Iwée ná Yordán, ané Nsísim a ngá ke ya ñí éyáɲɲ été. ² A ngá tɔɔ éyáɲɲ été weñ táɲ melú mewóm mé nii, déble eé bóble fe ñí. Tám te áse, Yesus eé ndzí dí dzóm enziɲ, éde a ngá wók nzeñ.

³ Ané déble a ngá dzó ñí ná: “Ngé o ne é Mwán Nzamá, dzóge ákwá dí ná é veɲan mfémm.”

⁴ Yesus a ngá yalan ya ñí ná: “Mitsilann myá dzó ná: ‘Mot áá ye niɲ fáve ya bidzí etámm, [ve fáve ya éfiá ése Nzamá.]’ ”

⁵ Ané déble a ngá bét ya ñí á nkoó á yóp, éde, etéññ evɔɔ a ngá lére ñí mesí mése méye éniɲ. ⁶ Ané déble a ngá dzó ñí ná: “Ma ye wa vé nguu ye ádzwée ya dúmá ye mesí méte. Amú ná ma bé kee yaá byɔ, ma ma vé fe byɔ éñí ma kómo byɔ vé. ⁷ Ngé o kútbe ó sí, o kaɲ ma áse te aa ye bɔ áawe.”

⁸ Éde Yesus a ngá yalan ya ñí ná: “Mitsilann myá dzó ná: ‘Wa ye kútbe ó sí ébe ású Ntí é Nzamá we ná wa vé ñí ngaɲɲ, éñe etámm wa ye kaɲ.’ ”

⁹Ané déble a ngá ke ya ñí á Yerusalen, éde a ngá téle ñí á templo é vóm ó mbé oyaáp áyóp, ané a ngá dzó ñí ná: “Ngé o ne é Mwán Nzamá, kpá ásí; ¹⁰amú ná Mitsilann myá dzó ná: ‘Nzamá aa ye mánan é baangel beñ ná bé kálá wa. ¹¹Bá ye wa súk ya mó á mfá ye ná ábo dwe é nza kɔp akwá enziŋ.’ ”

¹²Éde Yesus a ngá yalan ya ñí ná: “Mitsilann myá myá dzó fe ná: ‘O taa bóble Ntí é Nzamá we.’ ”

¹³Niané déble a ngá mana mebólé méte mése, éde a ngá ke Yesus oyaáp tám te.

Yesus aa tára Éséññ Nzamá deñ á Galilea

¹⁴Ané Yesus a ngá búlán á Galilea a tɔ́ ndzálánn ya nguu Mfúfúp Nsísim, éde éwógá deñ é ngá mana ñeŋ ábeŋeŋ sí te ásesé. ¹⁵A ngá yágale bésinagoga beba, ané bésesé bé ngá vé ñí dúmá.

Yesus a ne á Nasaret

¹⁶Eyoŋ te éde Yesus a ngá ke á Nasaret, é vóm a ngá vém, ané a ngá ñíi á sinagoga été é mos Sátará, amvála ané é mbé ñí fúlú. Éde a ngá tébe ná aa lánj. ¹⁷Ané bé ngá kee ñí mítsili nkúlu medzó Esaía, éde a ngá kúu myo é vóm wá dzó ná:

¹⁸ “Nsísim Ntí ó ne ébe ma,
é tɔ́ ná Ntí aá tɔ́p ma ná me kat biŋgóngɔ́ɔ́ bí bot mbamba fwéñ;
a lóm yaá ma ná me kat mibok fwéñ é filí, me kúu fe midzínzím
mís;
ébá bé ne midzukgán me vé bó filí;
¹⁹ me kat fe fwéñ ná mbú mwomm Ntí ó tára yaá.”

²⁰Éde Yesus a ngá dzip mítsili, a kee myo éñí a ngá vwála á sinagoga été, ané a ngá tɔ́bo ósí. Éde é bot bése bé mbé á sinagoga été bé ngá bem ñí mís ó ñúu. ²¹Éde a ngá tára ná aa kɔ́bo eé dzó ná: “É dzam má mana lánj dí é dzálában yaá ébe ásu denan é mos wi.”

²²Bot bése bé ngá kɔ́bo ñí mvéañ, bé ngá yágán fe bífiá bí mwomm a ngá kɔ́bo, béé síli fe ná: “Se é mwán José éne ñí ngeá?”

²³Ané Yesus ñí a ngá yalan ya bó ná: “Bébélá mína ye ma ku nkaná wi: ‘A dókíra, séñe fe wámyen! É mam bía wók ná o ngá bo á Kapernaúm, boḡge fe mo é sí dwe wámyen ó vá.’ ” ²⁴Éde a ngá bera bere áyóp ná: “Ma kɔ́bo ya mína bébélá ná, báa yem ñoŋ nkúlu medzó enziŋ é dzeá deñ émyen.

²⁵“Ve, bébélá ná abwiññ mikús mí biningá é mbé Israel été métám Elías, éyoŋ nzeñ ndén e ngá kwíñ ébe sí áse, amú ná dzóp é ngá dzip tánj mibú mí léa ya etun kaa ná mveŋ da nóŋ. ²⁶Ve, Nzamá eé ndzí lóm Elías

ébe nkús miningá enziḡ ye Israel, fáve ébe nkús miningá ye á Sarepta, sí ye á Sidón. ²⁷Abwiññ mizénzamm dá é mbé fe Israel é tám nkúlu medzó Eliseo, ve mbóó enziḡ weé ndzí séñban, fáve Naamán, mot ye á Siria.”

²⁸Niané é bot bése bé mbé á sinagoga éte bé ngá wók do, ané bé ngá bíra yéá. ²⁹Éde bé ngá tébe, bé ngá ke fe bá tsíni ní nnam átán akekwiñ á dólbé nkoó áyóp, nkoó nnam ó mbé bó nlónán, á mfá ye ná bé sógle ní así. ³⁰Ve, éde Yesus a ngá lot bó énzénzanḡ éte, ané a ngá ke.

Yesus aa tsílán ya mbéa nsísim

³¹Ané Yesus a ngá ke á Kapernaúm, dzeá ye á Galilea, éde a ngá yága bot é mos Sátará. ³²Ané bot bése bé ngá kám áyágalé deñ, amú ná a ngá yágale ya edzwée.

³³Éde, mot enziḡ a mbé á sinagoga éte, a belé nsísim mvin, ané nsísim mvin te ó ngá yónán oyaáp ó yóp ná: ³⁴“Á kíé! Bí belé wa dzé, á Yesus mot ye á Nasaret? Ye o sḡ yaá bía tsam? Ma yem wa; o ne Mfúfúp Mot Nzamá.”

³⁵Ve, Yesus a ngá báma nsísim te ná: “Dzipge anu, kólogé fe ébe mot te!” Eyḡḡ te éde nsísim mvin te ó ngá kpoo mot te ósí ébe ású mot áse, ané ó ngá kólo ébe éñe kaa ní ádzugu amvála enziḡ.

³⁶Éde bot bése bé ngá sigan, ya a síli fe bébyen ya bébyen ná: “Nzá amvála bifíá dí? Ya edzwée ya nguu é mot ní aa báma misísim mí mvin ná mí kólo, eyḡḡ te mí kólo!” ³⁷Éde éwógá deñ é ngá mana ñeḡ ábeḡḡ sí te mevóm mése.

Yesus aa séñ Simón Pedro nkiá

³⁸Éde Yesus a ngá tébe a kólo á sinagoga éte, ané a ngá ke é ndá Simón. Simón nkiá ní a ngá kwan, ya abwiññ avép; éde bé ngá dzaa Yesus ná a vwála miningá te. ³⁹Ané Yesus a ngá yit bebeñ ébe éñe, a mánan avép, ané avép é ngá mana ní ó ñúu. Etéññ te ébyen éde miningá te a ngá tébe, ané a ngá tára fe ná aa belan ya bó.

Yesus aa séñ abwiññ mikúkwann

⁴⁰Éyḡḡ nlódzóp ó ngá ke dzím, éde bot bé ngá ke ya mikúkwann mendzanḡ mése ébe Yesus; ané a ngá ke aa nama kada mot, éde bé ngá lígi mvwaá. ⁴¹Bembéa misísim bé ngá kólo fe ébe abwiññ mikúkwann; misísim míte mí ngá yónán míí dzó ná: “Wa o ne é Mwán Nzamá!”

Ve, Yesus a ngá mánan myḡ, kaa álík ná mí kóbḡ, amú ná misísim míte mí ngá yem ná Yesus éñe a ne Kristo.

Yesus aa kat Mbamba Fwéñ

⁴²Niané kírí e ngá léne, éde Yesus a ngá kólo á kísoan éte, ané a ngá ke vóm enziḡ émyen etámm. Ve, niané bot bé ngá tára ná bá dzéḡ ní, éde bé

ngá ke kwĩn é vóm a mbé; ané bé ngá dzaa ñí engóngóó ná a táa ke. ⁴³Ve, Yesus a ngá dzó b́ ná: “Ma yian fe a kat meá mefé mbamba fwéñ ye édzwée ngómán Nzamá, amú ná ya dzam te édo Nzamá a ngá lóm ma.”

⁴⁴Amvála te édo Yesus a ngá ke aa kat fwéñ á besinagoga béye á Judea [Galilea].

Yesus aa lére é nguu deñ á nywiñán kwaás

5 ¹Mos enziñ, Yesus a mbé á nsá máñ méye á Genesaret, ané abwiññ bot é ngá mana ñí dzéñ méféñ ná bá wók éfíá Nzamá. ²Éde a ngá yén méa mé beañ mé tóó á nsá máñ; ákoan ná beyóp kwaás bé kólo yaá a méa méte éte ná bá sop mévwát meba. ³Ané Yesus a ngá dan byéa ovóó ye éte, éwí Simón, éde a ngá dzaa ñí ná á tsíni ñí á máñ éte avítsañ; ané Yesus a ngá tóó ósí á byéa éte, éde a ngá tára ná aa yágale bot, a tóó á byéa éte. ⁴Niané a ngá mana kóbo, éde a ngá dzó Simón ná: “Kéñ ya byéa mfá wá dan edwá, weagán mévwát menan, á mfá ye ná míní biñ.”

⁵Ané Simón a ngá yalan ya ñí ná: “Á Nyágale, bí señ yaá ngúra ntéññ alú kaa áywiñ dzóm; ve, ma ye wea mevwát amú ná wa wa dzó do.”

⁶Niané bé ngá bo do, éde bé ngá dzili abwiññ kwaás, ané mevwát mé ngá tára ná má ñaba b́. ⁷Éde bé ngá lére bemvwiññ béye ékamá ndem, ébá bé mbé é byéa ovóó, ná bé nzu b́ vwála. Ané bé ngá ke, éde bé ngá dzálá méa mé beañ tán avé má ye ñañán. ⁸Niané Simón Pedro a ngá yén dzam te, éde a ngá kútbe ébe ású Yesus, ané a ngá dzó ñí ná: “Á Ntí, kólogé é vóm mé ne, amú ná me ne mbo misémm.”

⁹Amú ná éñe ya é bot bése bé mbé bábe b́ bé ngá ku avoo ya ábím kwaás bé ngá biñ. ¹⁰Amvála te édo fe Juan bá Jakobo, é bwán Zebedeo, bábe Simón bé mbé ékamá, bá bé ngá ku fe avoo. Éde Yesus a ngá dzó Simón ná: “O táa ko wóññ, atéé ye áwola dí wa ye yóp bot.”

¹¹Niané bé ngá ke ya méa á kíníjé, ané bé ngá lík mam mése, éde bé ngá bee Yesus.

Yesus aa señ nzémm

¹²A ngá bo ná, Yesus a tóó dzeá enziñ, ané nzémm ó ngá yit ñí bebeñ. Niané mot te a ngá yén Yesus, ané a ngá ku asú ósí, eé dzaa fe ñí engóngóó ná: “Á Ntí, ngé wa kómo, o ne ma fúbu.”

¹³Ané Yesus a ngá sám wéá, á nama ñí, a dzóo fe ñí ná: “Ma kómo, boóge mfúbánn.” Eyóñ te ébyen éde nzamm e ngá dzán ñí, ¹⁴éde fe Yesus a ngá mánan ñí ná: “O táa do kat mot enziñ; fáve ná, kéñ léreban ébe fára ná o ntóó yaá mfúbánn. Vá metúnña amú étóó mfúbánn dwe, amvála ané métsiññ Moisés má mánan. Dzam te dá ye b́ bo ngañiá”

¹⁵Ve, éwógá Yesus é ngá ñeñ abwiññ ya abwiññ; éde fe ededea abwiññ bot é ngá bo deé kóán ná bá wók ñí, ya ná á señ fe b́ ákwann deba. ¹⁶Ve, Yesus ñí a ngá bo eé ke mévóm etámm, eé ke yaglan.

Yesus aa séñ mbóbók

¹⁷Mos enziŋ Yesus a ngá yágale; befariseo ya beyágale métsiŋ benziŋ bé mbé ó véa; bé ngá sɔ́ á meá mése méye á Galilea, Judea ya Yerusalen. Éde é nguu Ntí é ngá léreban ébe Yesus á mfá ye ná á séñ mikúkwann. ¹⁸Ané bot benziŋ bé ngá sɔ́ bé бага mbóbók á mwann enziŋ été. Bé ngá kómo ke ya wó á ndá été ná bé bwii wó ébe ásu Yesus. ¹⁹Ve, béé mbé do bo, amú ná abwiññ bot é mbé; éde bé ngá bét á ndzií áyóp ané bé ngá kúu ndzií, éde bé ngá sili mbóbók te á mwann enziŋ été, énzénzan bot été, ané bé ngá bwii ñí ébe ásu Yesus.

²⁰Niané Yesus a ngá yén mbwínánn bé mbé bé belé, éde a ngá dzó nkúkwann te ná: “Á mot, misémm mwe mí ntɔ́ yaá ndzámann.”

²¹Ané befariseo ya beyágale métsiŋ bé ngá tára tém ná: “Nzá aa kóbo ya Nzamá ya abyann aaná? Niané ve Nzamá etámm, ye mot mfé a ne dzáma misémm?”

²²Niané Yesus a ngá yem átémŋa deba, éde a ngá sili bó ná: “Mína tém á yá mílém myenan été? ²³Dzé dá dan ya ebúbú ádzó: ‘Ye ná, misémm mwe mí ntɔ́ yaá ndzámann, ye ná, tébegé, o wulu fe?’ ²⁴Ve, ma kómo ná míní yem ná é Mwán Mot a belé nguu edzwée á sí ó vá ná aa dzáma misémm.” Éde a ngá dzó mbóbók ná: “Ma dzó wa ná, tébegé, twáagé é mwann enziŋ we, kéŋ fe é ndá dzwe.”

²⁵Etéññ te ébyen, éde mbóbók te ó ngá tébe ébe ásu bot bése, a twáa é mwann enziŋ á mbé a bóo été, ané a ngá ke é ndá dzeñ, eé vé Nzamá dúmá. ²⁶Ané bot bése bé ngá ku avoó, bé vé fe Nzamá dúmá. Éde fe bésesé bé ngá bíra ko wɔŋŋ, béé dzó ná: “É mos wí fá bí yén é mam bot báá bé tára yén.”

Yesus aa lwée Leví

²⁷Niané mam méte mé ngá lot, éde Yesus a ngá kólo, ané a ngá yén ñɔŋmfóŋsí enziŋ béé lwée ñí ná Leví, a tɔ́ é vóm bá ñɔŋ mfóŋsí; éde Yesus a ngá dzó ñí ná: “Beegé ma.”

²⁸Éde Leví a ngá tébe, a mana lík mam mése, ané a ngá bee ñí.

²⁹Éde Leví a ngá bo mora fét é ndá dzeñ ákála Yesus; beñɔŋ mfóŋsí bá bé mbé fe ó véa ededea abwiññ, ya abwiññ bot afé, bé dzi bábe Yesus ya Leví. ³⁰Ve, niané befariseo ya beyágale métsiŋ bábe bó bé mbé nsámá bé ngá yén dzam te, éde bé ngá tára ná bá swa beyága Yesus, béé dzó bó ná: “Amú dzé mína dzi ya ñú fufúlu mínabe beñɔŋ mfóŋsí ya bebo misémm?”

³¹Ané Yesus a ngá yalan ya bó ná: “É bot bé ne mvwaá báá yi dókira, fáve ébá bé ne mikúkwann. ³²Meé ndzí nzu lwée benzósoó bé bot, fáve ébá bé ne bebo misémm, á mfá ye ná bé dzoban.”

Fúlú ye álot metám kaa ádzí

³³Eyɔŋ te ané bé ngá dzó Yesus ná: “Béyága Juan bé wóla lot metám kaa ádzí, bé yaglan fe; ébá befariseo bá fe ámvála déá. Ve, béyága bwe bá dzí, bá ñú fe.”

³⁴Éde Yesus a ngá yalan ya bó ná: “Ye míní ne mánan é bot bé belé ekígá alúkgán ná bé lot metám kaa ádzí, éyɔŋ bé ngén bé tɔɔ bábe é mot aa lúkgan? ³⁵Ve, melú má nzu, melú é mot aa lúkgan aa ye kólo énzézan deba; eyɔŋ te, véa, éñe bá ye lot metám kaa ádzí.”

³⁶Éde fe a ngá vé bó éfonann dí: “Mot enziŋ áá kí kabeét étóp é ne mfefeñ ná aa kom nnomm elíŋjá; ngé a bɔ dɔ néa, aa ye ndámán mfefeñ étóp; abeét te dá dáá ye ki ñep ya nnomm elíŋjá te. ³⁷Mot enziŋ ní áá wa ki mfefeñ vino méndák mé ne miyomm été; ngé a bɔ dɔ néa, véa mfefeñ vino wá ye bwíñ mendák méte, eyɔŋ te vino a mana swii, mendák má mé dzímle fe. ³⁸Amú dzam te, bá yian swii mfefeñ vino méndák mé ne mifefeñ. ³⁹Éde mot enziŋ ye a ñú yaá nnomm vino áá kómo fe ñú éñí a ne mfefeñ, amú aa dzó ná: ‘Nnomm vino éwɔ wá dan nzá.’”

Bá ñɔŋ bidzí é mos Sátará

6 ¹A ngá bɔ ná, é mos Sátará, Yesus a ngá lot méfúp été, ané béyága beñ bé ngá tára ná bá téñ mebáma, béé vea misó ya mó, bé dzí fe myɔ. ²Éde befariseo benziŋ bé ngá síli bó ná: “Amú dzé mína bɔ é dzam atsiŋjá dáá yébe é mos Sátará?”

³Ané Yesus a ngá yalan ya bó ná: “Ye ná mínáá bé lan é dzam David a ngá bɔ, éyɔŋ éñe ya é bot beñ bé ngá wók nzeñ? ⁴David a ngá ñíi é ndá Nzamá, ané a ngá twáa mífémm mí ne ya ntélán mam áyát; mífémm atsiŋjá dáá yébe ná mot mfé aa dzí, fáve befára. Ané David a ngá dzí mífémm míte, a vé fe myɔ é bot bábe bó bé mbé.”

⁵Éde Yesus a ngá bera kogle ná: “É Mwán Mot éñe aa dzwée Sátará.”

É mot a mbé a belé nkát enam

⁶Éde a ngá bɔ ná, Sátará mfé, niané Yesus a ngá ñíi á sinagoga, ané a ngá tára ná aa yágale. Mot enziŋ ní a mbé ó véa, énam méyóm é tɔɔ ní nkát; ⁷éde befariseo bábe beyágale métsiŋjá bé ngá mómo Yesus, ná bá kómo yén ngé aa ye señ mot te; amú ná bé ngá dzéŋ étom bé ne sómán ya dɔ Yesus. ⁸Ve, Yesus a ngá yem ásimánn deba; ané a ngá dzó é mot á mbé a belé nkát enam ná: “Tébegé, nzaá fe ébe ású bot bése.”

Ané mot te a ngá kólo ósí, a kéñ tébe ó véa. ⁹Éde Yesus a ngá dzó bó ná: “Ye ábo abé, ye ábo mberj, ye ákoro eniŋ mwann mot, ye átsam dɔ, ma síli mína ná, atsiŋjá dá yébe ná bé bɔ dzé é mos Sátará?”

¹⁰Véa, éde a ngá dága é bot bése bé mbé méféŋj, ané a ngá dzó mot te ná: “Sámje énam dwe.” Éde mot te a ngá bɔ dɔ néa, ané enam é ngá lígi ní mvwaa.

¹¹Éde bé ngá tɔbɔ ndzálánn ya meyéá, éde fe bé ngá tára ná bá kóbo bébyen ya bébyen ná nzá dzam bé ne bɔ Yesus.

Yesus aa tɔp baapostol awóm ya bé beañ

¹²Melú méte, éde Yesus a ngá ke yaglan á nkoó; a ngá lot ngúrá ntéññ alú eé yaglan ya Nzamá. ¹³Niané mos ó ngá kwíñ, éde Yesus a ngá lwée

béyága beñ, ané a ngá tóp été awóm ya bé beañ, éde fe a ngá yo bó ná baapostol. ¹⁴Bíyola byeba ébyo bí: Simón, éñí Yesus a ngá yo fe ná Pedro; Andrés, éñe á mbé Simón mwanñan; Jakobo, Juan, Felipe, Bartolomé, ¹⁵Mateo, Tomás, Jakobo, é mwán Alfeo; Simón, éñí bé ngá lwée fe ná Zelote; ¹⁶Judas, é mwán Jakobo, ya Judas Iskariote, éñí a ngá sùgan kuan Yesus.

Yesus aa yágale abwiññ bot

¹⁷Éde Yesus a ngá sigi nkoó bábe bó, ané a ngá sim vóm enziñ ó tó ndzakse; béyága beñ bé mbé abwiññ ó véa, ya abwiññ bot afé. Bot béte bé ngá só á Judea áse, á Yerusalen, ya fe á misá mí máñ míye á Tiro ya Sidón. ¹⁸Bé ngá nzu ní áwók, ya áseñban fe ákwann deba. É bot bé ngá dzuk ya misísím mí mvín bé ngá tóbɔ mvwáá. ¹⁹Éde mot áse a ngá dzéñ ná á nama Yesus, amú ná nguu e ngá só ébe éñe, nguu te édo e ngá séñ bot bése.

Mvɔmm ya bengwáa

²⁰Ané Yesus a ngá sám mís ébe béyága beñ, a dzóo bó ná:

“Mvɔmm ya mína biñgónǵóó bí bot,
amú ná mína míní ne ya édzwée ngómán Nzamá.”

²¹“Mvɔmm ya mína, mína é bot mína wók nzeñ áwola dí,
amú ná mína ye tóbɔ ndzálánn.”

“Mvɔmm ya mína, mína é bot mína yi,
amú ná mína ye weñ.”

²²“Mvɔmm ya mína, éyɔñ bot bá ye mína víni, éyɔñ bá ye kánan ya mína amvála etámm, ya kóbo mína abé, ya éyɔñ bá ye fe ñɔñ éyola denan ané dzimm, amú é Mwán Mot. ²³Sánñán mos te, yóogán fe ya mesán amú ná é máán menan mé ne menén á dzóp; amú ná amvála te édo fe bímvámvámm byeba bí ngá bo ya bekúlu medzó.”

²⁴“Ve, ngwáa mína, mikúkúmm!
Amú ná mílém myenan mí mana yaá tóbɔ mfoñann.”

²⁵“Ngwáa mína, mína é bot míní ne ndzálánn áwola dí!
Amú ná mína ye wók nzeñ.”

“Ngwáa mína, mína é bot mína weñ áwola dí!
Amú ná mína ye tóbɔ ya meyep, mína ye fe yi.”

²⁶“Ngwáa mína, éyɔñ bot bése bá kóbo ya mína mvéañ! Amú ná amvála te édo fe bímvámvámm byeba bí ngá bo ya minéneá bekúlu medzó.”

Ádziŋ minzínzínŋ

27“Ve, mína é bot mína wók ma, ma dzó mína ná: Dziŋŋán mínzínzínŋ myenan; é bot bá víni mína, bɔgán fe bɔ mbeŋ, 28éba bá boŋ mína, váán bɔ abwará; yaglánán amú é bot bá ndágle mína. 29Ngé mot a bími wa ámánŋ, léregé fe ní ámánŋ avóó; ngé mot a dut wa ekót, o táa ki kam ya ní elínŋá. 30Vá é mot áse aa dzaa wa; ngé mot a dut wa é dzóm é ne éedwe, o táa ní dɔ síli. 31Bɔgán ya é bot bevóó ámvála mína kómo ná bá bé bɔ fe ya mína.”

32“Ngé mína dziŋ é bot bá bá dziŋ fe mína, nzá akíba mína ye ñɔŋ? Amú ná ámvála te édo fe bebo misémm bá bá bɔ. 33Ngé mína bɔ mbeŋ é bot bá bá bɔ fe mína mbeŋ, nzá akíba mína ye ñɔŋ? Amú ná ámvála te édo fe bebo misémm bá bá bɔ. 34Ngé mína koo bot amú ye ná mína yana ná bá ye mína búlu, nzá akíba mína ye ñɔŋ? Bebo misémm bá bá koan fe bébyen ya bébyen, á mfá ye ná bé bera ñɔŋ abímm te. 35Ve, dziŋŋán mínzínzínŋ myenan, bɔgán bɔ mbeŋ, váán fe bɔ bikoó, kaa ná mína yana dzóm enziŋ été. Ámvála te édo mína ye bɔ é bwán é Nzamá a ne oyaáp ó yóp, néa fe é máán menan ma ye bɔ menén; amú ná Nzamá a ne añep ya é bot bé ne kaa álánŋ mbeŋ, a ne fe dɔ ya bebo abé. 36Ámvála Éséá wenan a ne nlém engóngóó, ámvála te fe mína bɔgán.”

Kaa kík é bot bevóó nsaŋ

37“Míní táa kík nsaŋ, bá bé nza fe mína kík nsaŋ; míní táa vé meku, bá bé nza fe mína vé meku. Dzwiigán, bá bá ye fe mína dzwii. 38Váán, bá bá ye fe mína vé. Bá ye mína vé é mó menan été mbamba abímm; é tɔɔ mfítán, é tɔɔ nsiglann, deé fwíige fe. Amú ná abímm mína vak, abímm te édo fe bá bá ye mína vak.”

39Éde fe Yesus a ngá vé bɔ é nganán ní, eé dzó ná: “Ye ndzínzím ó ne wulu ya ndzínzím ovóó? Bé beañ béte báa ye ku ébéññ, ngeá? 40Nyága enziŋ áa daŋ nyágale weñ, ve éyɔŋ a mana yaá kelan, aa ye bɔ ané nyágale weñ.

41“Amú dzé wa dága é ndúŋŋ e ne mwanñɔŋ á dzís, ve wa kaa ábís nkwaá ó ne wámyen á dzís? 42O ne dzó mwanñɔŋ á yá ná: ‘Mwadzaŋ, líkge ná me vea wa é ndúŋŋ e ne wa á dzís’, wa kaa ádága nkwaá ó ne wámyen á dzís? Á mot meduk! Tárage ávea nkwaá ó ne wámyen á dzís, véa, éñe wa ye yén mvéañ, á mfá ye ná o vea é ndúŋŋ e ne mwanñɔŋ á dzís.

Bá yem elé ya bíbumá byeñ

43“Mbamba elé áa wúm bembéa bíbumá, mbéa elé ní áa wúm ki bembamba bíbumá. 44Amú ná bá yem kada elé ya bíbumá byeñ: Édo é ne ná, báa fwát ebumá igera á míséé été, ebumá ye á ndzík vino dá báa fwát ki ábwiñ.

45 Mbamba mot aa kóbo bembamba bé mam, amú ná mberj ó ne ní á nlém été; mbéa mot ní aa kóbo fe bembéa bé mam, amú ná abé é ne ní á nlém été. Amú ná é mam má buk mot á nlém été, émo ánu deñ dá kóbo.

Mibókga mí beañ

46 “Amú dzé mína dzó ná ma ma dzwée mína ané Ntí, mína kaa ábo é dzam ma dzó? 47 Ma ye mína kat é mot bá fonan ya ní ébá bésesé bá nzu ébe ma, bé wók bífíá byam, bé bo fe édí ma dzó. 48 Bot béte bé ne ané é mot a ngá lónj ndá; a ngá tára fá sí edwá á mfá ye ná á ve mbókga ndá ákwá áyóp. Niané vóm te ó ngá bíra níj, ané abwiññ nden é ngá yimi ndá te. Ve, nden te dǎé mbé kpoo ndá te ósí, amú ná e mbé nlónján mvéañ. 49 Ve, ébá bésesé bá wók é mam ma dzó, kaa mo ábo, bot béte bá fonan ané é mot a ngá lónj ndá ósí kaa mbókga. Niané nden e ngá yimi ndá te, éde ndá e ngá ku ósí, ané é ngá mana tsam áse.”

Yesus aa séñ óloá kaba ye Á Roma

7 1 Niané Yesus a ngá mana kóbo ya bot bífíá bíte bíse, ané a ngá níi á kísoan Kapernaúm. 2 Véa, kaba ye á Roma a mbé a belé oloá, eé vé wo nganɲ, ó tɔɔ nkúkwann ná ó nkún wú. 3 Niané kaba te a ngá wók bot bá kóbo mfá Yesus, éde a ngá lóm mikúkúma bejudio minziɲ ná mí ke dzaa Yesus ná á nzu séñ óloá weñ te. 4 Éde bé ngá ke ébe Yesus, ané bé ngá bíra fe ní dzaa, béé dzó ná: “Aa yian ná, o vwála ní dzam te; 5 amú ná aa dziɲ áyɔɲ dea, a lónj yaá fe bíá sinagoga.”

6 Éde Yesus a ngá ke bábe bó. Ve, niané bé ngá kwíñ bebeñ á ndá, ané kaba te a ngá lóm bemvwiññ beñ ná bé ke dzó Yesus ná: “Á Ntí, kaa áfáj awú ndzuúk, máá yian do, ná o níi ma á ndá; 7 ya amú dzam te édo mámyen ma meé ndzí ki ñɔɲ ná ma yian nzu ébe wa; ve, dzóge efíá, eyɔɲ te mbo biséññ wɔm aa ye tɔbo mvwaá. 8 Amú ná ma me ne fe mot, me tɔɔ édzwée ásí; me belé fe bénzima ma ma mánan. Niané ma dzó éñí ná: ‘Kéɲ’, a kéñ. Me dzóo éñí mbóó ná: ‘Nzaá’, a só. Niané ma dzó óloá wɔm ná: ‘Bóoge é dzam dí’, ó bo fe do.”

9 Niané Yesus a ngá wók dzam te, ané a ngá ku avoo amú mot te; éde fe a ngá veɲan ébe ábwiññ bot é ngá bee ní, a dzóo bó ná: “Ma dzó mína ná atwaa Israel ní máá bé ki koan ya ábímm mora mbwínánn dí.”

10 Niané é bot kaba a ngá mánan bé ngá búlán á ndá, éde bé ngá koan ya oloá te ó ntɔɔ mvwaá.

Yesus aa wómo é mwán nkús miningá

11 É tám e ngá belan véa, ané Yesus a ngá ke bábe béyága beñ, ya abwiññ bot afé, é kísoan bá lwée ná Naín. 12 Niané a ngá kwíñ bebeñ á mbéñ kísoan, ané a ngá yén bá ke dzep mbim, ná ó mbé é mwán mbóó ya mbóó níá, miningá te ní a tɔɔ fe nkús. Abwiññ bot béye á kísoan te dá é

mbé fe bábe miningá te ¹³Niané Yesus a ngá yén miningá te, ané a ngá kpee ñí engóngóó, éde a ngá dzó ñí ná: “Kaa ábera yi.”

¹⁴Niané a ngá yit bebeñ, ané a ngá nama ewála mbim, éde é bot bé mbé bé бага ewála bé ngá sim; éde Yesus a ngá dzó ná: “Á ndómán é mot, ma dzó wa ná: Tébegé!”

¹⁵Eyɔɔ te éde éñí a ngá wú a ngá búlán éniɔ, éde fe a ngá tara ná aa kóbo; ané Yesus a ngá kee ñí é ñiá weñ.

¹⁶Éde wɔɔɔ ó ngá biñ bot bése; éde fe bé ngá vé Nzamá dúmá, béé dzó ná: “Mora nkúlu medzó á tébe yaá énzézanɔ dea été.” Bé ngá dzó fe ná: “Nzamá a nzu yaá áfép áyɔɔ deñ.”

¹⁷Ané éwógá deñ é ngá mana ñeɔ á Judea ngúra ya mébeɔɔ mé sí mése mé ne ñí méféɔɔ.

É bot Juan Ndubot a ngá lóm

¹⁸Niané Juan Ndubot béyága beñ bé ngá kat ñí mefwéñ méye é mam mése má, éde a ngá lwée bot bé beañ béye béyága beñ; ¹⁹ané a ngá lóm bó ébe Ntí, ná bé síli ñí ná: “Ye wa o ne éñí aa nzu, ngé ná bía yian yana mfé?”

²⁰Niané bot béte bé ngá kwíñ ébe Yesus, éde bé ngá dzó ñí ná: “Juan Ndubot á lóm bía ébe wa ná bí síli wa ná: ‘Ye wa o ne éñí aa nzu, ngé ná bía yian yana mfé?’ ”

²¹Áwola te ébyen Yesus a ngá séñ ábwiññ bot é mbé é belé akwann, mitéñ ya misísím mí abé, a ngá kúu fe abwiññ midzindzím mís. ²²Éde Yesus a ngá yalan ya bó ná: “Keɔán, katgán fe Juan é mam míní yén ya é má míní wók: midzindzím myá yén, mibóbók myá wulu, mizénzamm myá tɔbo mwaaá, mindwándwá myá wók, mibim myá wómo, bá kat fe biɔgóngóó bí bot mbamba fwéñ. ²³Mvɔmm ya é mot aa ye bo kaa ádzímle mbwínánn weñ amú ma.”

²⁴Niané é bot Juan a ngá lóm bé ngá búlán, éde Yesus a ngá tara ná aa kóbo ya bot mfá Juan, eé dzó ná: “Dzé míní ngá ke yén éyáɔɔ été? Ye ékoók dá sukban ya evúɔ? ²⁵Ngé se néa, dzé míní ngá ke yén? Ye é mot aa bwát bitóp bí ne táɔ ndén? Yénnán ná é bot bá bwát bitóp bí ne táɔ ndén, bé belé fe abwiññ akúmm bot béte bé tɔ méndá bekéza. ²⁶Ve, dzé míní ngá ke yén? Ye nkúlu medzó enziɔ? Bébélá, ma dzó mína ná Juan Ndubot aa daɔ nkúlu medzó. ²⁷Juan te éñe mitsilann myá dzó ya ñí ná: ‘Ma lóm nkat fwéñ wɔm ósú we, éñe aa ye kom é nzenn dwe ósú we.’ ²⁸Ma dzó mína ná é bot bése bé byála yaá ébe biningá, mot enziɔ a sés nnén ádaɔ Juan; ve, éñí aa daɔ ya avítsaɔ édzwée ngómán Nzamá été, a ne nnén ádaɔ Juan te.”

²⁹Niané bot bése ya beñɔɔ mfóɔsí bé ngá wók bífiá Yesus, ané bé ngá láɔ ná Nzamá a ne nzósoó, amú ná Juan aá du bó. ³⁰Ve, befariseo ya beyem metsiɔɔ béé ndzí lík ná Juan á du bó, amvála te édo bé ngá tep é dzam Nzamá a ngá kómo bo ébe bó.

³¹Éde Ntí a ngá bera dzó ná: “Dzé ma ye kanan ya do ya bot béye á myee bot wi? Bá fonan ya dzé? ³²Bá fonan ya é b́ɔŋɔ bé tɔɔ á nseŋ onén, bevɔɔ bé yónán ébá bevɔɔ ná: ‘Bí lɔŋ yaá mína tɔŋ, mína kaa ádzém; bí yee yaá mína byeá bí eywiññ, mína kaa áyi.’ ³³Amú ná Juan Ndubot a só yaá, éñe a ne kaa ádzí mfém, ngé áñú vino, eyɔŋ te mína dzó ná: ‘A belé mbéa nsísim.’ ³⁴É Mwán Mot ní a só yaá, éñe aa dzí ya ní, eyɔŋ te mína ná: ‘Yénɔnán, éñí a ne ndzí bidzí ya ní vino, a ne fe é mvwiññ beŋɔŋ mfóŋsí ya bebo misém.’ ³⁵Ve, é bwán kén bése bá lán ná kén é ne nzósoó.”

Yesus a ne é ndá Fariseo Simón

³⁶Fariseo enziŋ a ngá bána Yesus ná á ke dzí é ndá dzeñ; niané Yesus a ngá níí é ndá fariseo te, ané a ngá ke ó téble ná aa dzí; ³⁷éde mbo misém miningá enziŋ ye á kísoan ó véa, niané a ngá wók ná Yesus aa dzí é ndá fariseo te, ané a ngá só ya afoná mbwánn enum. ³⁸Éde a ngá tébe á mvús mébo Yesus, á ŋga yi, ané a ngá tára ná aa bwala mébo Yesus ya é míge meñ, eé fími fe mebo méte ya ésíí deñ; éde fe a ngá ñán ní mebo, a wáa fe mo mbwánn. ³⁹Niané é fariseo a ngá bána Yesus a ngá yén dzam te, éde a ngá tém ná: “Ngé é mot ní á bo nkúlu medzó, ngé aa yem nzá ní, nzá amvála miningá ki dá nama ní dí, amú ná miningá te a ne mbo misém.”

⁴⁰Éde Yesus a ngá dzó ní ná: “Á Simón, me belé dzam ye ádzó wa.”

Ané fariseo níí a ngá yalan ya ní ná: “Á Nyágale, dzóge ma do.”

⁴¹Yesus níí ná: “Bot bé beañ bé mbé bé belé mvé bikoó enziŋ moann. Mbɔɔ a mbé a belé ní bedenario mitet mí tán; éñí mbɔɔ ní a belé ní mewóm mé tán; ⁴²ya amú ye ná b́éé mbé bé belé ámvála bé ne yáán ya ní, éde a ngá dzáma bé beañ béte ya memvólá méte. Éde nzá ye bé beañ béte aa ye fá ní daŋ ádzíŋ?”

⁴³Ané Simón a ngá yalan ya ní ná: “Ma tém ná éñí mot te a ngá dzáma ya ní ya mora mvólá.”

Éde Yesus a ngá dzó ní ná: “O kí k yaá nsaj ó ne tételé.”

⁴⁴Ané Yesus a ngá veŋan ébe miningá te, éde a ngá dzó Simón ná: “Ye o téa é miningá ní? Me níí é ndá dzwe, wa kaa ma ávé mendzímm ná me sop mébo mam, ve é miningá ní a bwala yaá ma mebo ya é míge meñ, a fími yaá fe mo ya ésíí deñ. ⁴⁵We ndzí ma ñán vóm enziŋ, ve avé meé níí ó vá é miningá ní áá bé dzáma ná aa ñán ma mebo. ⁴⁶We ndzí ma wáa mbwánn nló, ve ní a wáa yaá ma mbwánn enum mébo. ⁴⁷Ya amú dzam te, ma dzó wa ná ábwiññ misém deñ é ntɔɔ yaá ní ndzámann, amú ná á dzíŋ abwiññ. Ve, é mot bá dzáma ya ní ya avítsaŋ, ní aa dzíŋ fe avítsaŋ.”

⁴⁸Éde Yesus a ngá dzó miningá te ná: “Mísém mwe mí ntɔɔ yaá ndzámann.”

⁴⁹Eyɔŋ te éde, é bot bábe bó bé mbé ó téble bé ngá tára ná bá dzó mílém myeba éte ná: “Nzá ní, ná atwaa misém myo aa dzáma fe?”

⁵⁰Ané Yesus a ngá dzó miningá te ná: “Mbwínánn we ó koro yaá wa; kēj mvwaá.”

É biningá bé ngá belan ya Yesus

8 ¹Véa éde, a ngá bɔ ná Yesus a ngá tóban bekísoan ya meá mése, eé kat mbamba fwéñ ye édzwée ngómán Nzamá. Baapostol awóm ya bé beañ bé mbé bábe bɔ, ²ya fe é biningá benziŋ Yesus a ngá véa bembéa misísim ya áseñ akwann: María, éñí á mbé eyola ná Magdalena, éñe bembéa misísim zaŋgbéa bé ngá kwíñ ó ñúu; ³Juana, éñe á mbé ngéa Kuza, éñí á mbé mbaale akúmm Erodes; Susana, ya abwiññ biningá afé. Biningá béte bé ngá belan ya bɔ ya é byém bébyen bé mbé bé belé.

É nganán mot a ngá myea mvɔŋ

⁴Éde ededeá abwiññ bot e ngá kóán, bé ngá ke bá sɔ ó meá ya meá ná bá nzu ébe Yesus; ané Yesus a ngá vé bɔ é nganán ñí:

⁵“Mot enziŋ a ngá kólo ná aa ke myea é mvɔŋ dzeñ; é tám a ngá ke aa myea, éde abímm mvɔŋ é ngá ku á nzenn áyóp, ané bé ngá tsibi dɔ áyóp, anwann ye ó yóp é mana fe dɔ dzí. ⁶Ábímm avɔɔ édo é ngá ku mékwá été; niané é ngá féá, éde é ngá mana kót, amú ná dǎé mbé é belé mendzím. ⁷Ábímm avɔɔ édo é ngá ku míséé été; éde niané bí ngá vémm fufúlu, ané miséé mí ngá mana dɔ fít. ⁸Ábímm avɔɔ édo é ne édí e ngá ku á mbamba sí; éde e ngá féá ané abímm te e ngá wúm bibumá táŋ ntet biyɔŋ.”

Eé kɔbɔ mam méte, éde a ngá yónán ná: “É mot a belé melɔ méye áwók, á wókge.”

Amú dzé aa kɔbɔ ya menganán

⁹Éde béyága beñ bé ngá síli ñí ná: “É nganán ñí da yíli á yá?” ¹⁰Ané ñí a ngá dzó bɔ ná: “Mína é ne mvéán ná míní yem é mam má nzaman kén mot méye édzwée ngómán Nzamá; ve, ma kɔbɔ ya bot befé ya menganán, á mfá ye ná bé dága kaa áyén, bé béá fe kaa áwók.

Yesus aa kelan é nganán myea mvɔŋ

¹¹“Nganán da yíli ná: Mvɔŋ édo e ne efíá Nzamá. ¹²Ábímm é ngá ku á nzenn áyóp édo é ne ané é bot bá wók efíá, ve niané déble aa sɔ, a vea bɔ efíá te mílém myeba été, á mfá ye ná bé nza bwíni, ná bé tɔbɔ nkoránn. ¹³Ábímm é ngá ku mékwá été édo é ne ané é bot bá wók efíá, bé ñɔŋ fe dɔ ya mesán, ve amú ye ná bǎé belé midzi, bá bwíni abóŋŋ tám enziŋ, éde niané mikat myá sɔ, bé búlán ó mvús. ¹⁴Ábímm é ngá ku míséé été édo é ne ané é bot bá wók efíá, ve avítsaŋ a avítsaŋ bé ŋga ke bá wú ya abúk amú é mam má kele bot mílém ó yóp, akúmm ya é mam bot bá dziŋ éniŋ dzí; amú mam méte, báá wúm bibumá. ¹⁵Ve, ábímm é ngá ku á

mbamba sí édo é ne ané é bot bé ne a milém nzósoó ya mvéáñ, ná niané bá wók éfía, bé baale do, bé wúm fe bibumá ya mbán.

Nganán é láma

16 “Mot enziñ áá bwaa láma ná véa a kéñ ní dzip dzóm áyóp ngé ki átéle ní éncɔɔh ásí, ve aa kele ní ó yóp á mfá ye ná é bot bá ñí bé yén eyéá. 17 Amú ná dzam enziñ é sés áswéññ ná dáá ye léreban, ngé ki ó dzíbi ósí ná báá ye do yem amvála enziñ, ya fe ná dáá ye kwíñ éyéá.

18 “Dággán ámvála mína wók. Amú ná éñí áse a belé, bá ye ní bera vé, ve éñí áse éé belé, atwaa édí aa tém ná a belé, bá ye ní do vea.”

Yesus bóbéñañ ya ñiá

19 Éde Yesus bóbéñañ ya ñiá bé ngá ke ébe éñe, ve béé mbé kwíñ é vóm Yesus á mbé amú ná abwiññ bot é mbé ó véa. 20 Éde mot enziñ a ngá kat ñí ná: “Ñuá ya bóbéñañ bé téle átán, bá kómo fe wa yén.”

21 Éde ñí a ngá yalan ná: “É bot bá wók éfía Nzamá bé bo fe é dzam dá dzó, ébó bé ne naná ya bóbédzaj.”

Yesus aa báma okos

22 A ngá bo ná, mos enziñ, ané Yesus a ngá dan á byéa été bábe báyága beñ, éde a ngá dzó bó ná: “Bí keñán á máñ áyát.”

Éde bé ngá ke. 23 Ve, é tám bé ngá kígán, ané Yesus a ngá ke óyó. Éde mora okos ó ngá lot á máñ été, ané byéa ó ngá tára ná wa dzéñ bó ya mendzím, ané bé ngá tébe fe abé. 24 Ané báyága bé ngá ke ní vee óyó, béé dzó ñí ná: “Á Ndzwée, á Ndzwée, bí nga yaá mana wú!”

Éde Yesus a ngá tébe, a báma evúñ ya bora míkebá míte, ané okos ó ngá dzagbe, éde fe áse a ngá lígi mvwaá. 25 Eyɔɔh te éde a ngá dzó báyága beñ ná: “Mbwinánn wenan ó ne vé?”

Ané bé ngá kɔ wɔɔh ya ku avoó, béé dzó fe bébyen ya bébyen ná: “Nzá ñí, ná aa dzwée atwaa evúñ ya mendzím, byém bíte byá wók fe ñí?”

É mot a mbé a belé bembéa misísim á Gadara

26 Ané bé ngá sian ya byéa ábeññ sí bá lwée ná Gadara, é ne Galilea á kíniñé áyát. 27 Niané Yesus a ngá sis ósí, éde mot enziñ ye á kísoan ó véa, a mbé a belé bembéa misísim ó ñúu, a ngá nzu koan ya ñí. Ákoan ná mot te a ntɔɔ yaá ayaáp kaa ábwát bitóp, ngé átoɔo á ndá, fáve áfan mesɔɔh.

28 Niané a ngá yén Yesus, éde a ngá nzu aa bám, a só kútbe mébo ó sí Yesus, eé yónán ná: “Wa kómo dzé ébe ma, á Yesus, é Mwán é Nzamá a ne oyaáp ó yóp? Ma dzaa wa engóngɔɔ ná o táa ma ndágle!”

29 Amú ná Yesus a ngá mánan nsísim mvin te ná ó kólo ébe mot te; amú ná, abwiññ biyɔɔh, nsísim te ó ngá bo weé biñ ñí ya nguu; ná atwaa bé ká

ñí mó ya mebo, béé mómo fe ñí, fáve ná aa mana téñ mengara méte, eyoŋ te nsísim te ó féple ñí mévóm bot bé sés.

³⁰Ané Yesus a ngá síli ñí ná: “O ne eyola á yá?”

Éde ñí a ngá dzó ná: “Binzuk.”

Amú ná abwiññ bembéa misísim é ngá mana ñí ñíi ó ñúu, ³¹misísim míte émyo mí ngá dzaa Yesus ná a táa bó lóm édwá dzíbi été.

³²Éde misísim míte mí ngá dzaa Yesus ná á lík ná mí ke ñíi bengwiññ ó ñúu; amú ná nkuna bengwiññ ó ngá dzí bilwá á nkoó ó véa; ané Yesus a ngá lík bó dɔ. ³³Éde bembéa misísim béte bé ngá kólo ébe mot te, bé kéñ ñíi bengwiññ béte ó ñúu. Ané nkuna bengwiññ ó ngá mára ná wá ke á nkoó ásí, éde bengwiññ béte bé ngá ke ku á máŋ été, ané bé ngá mana wú mendzím été.

³⁴Niané é bot bé ngá baale bengwiññ béte bé ngá yén é dzam é ngá bɔban, ané bé ngá túp, bé kéñ kat fwéñ á kísoan ya á mífínn. ³⁵Ané bot bé ngá kólo ná bá ke yén é dzam é ngá bɔban; niané bé ngá nzu kwíñ é vóm Yesus á mbé, éde bé ngá koan ya é mot bembéa misísim bé ngá kwíñ ó ñúu, a tɔɔ mébo ósí Yesus, a бага bitóp, kén e tɔɔ fe ñí mvwaá, ané bé ngá kɔ wɔŋŋ. ³⁶Éde é bot bé ngá yén dzam te bé ngá kat ébá bé ngá sɔ, ámvála mot te a ngá tɔbɔ mvwaá. ³⁷Éde bot bése béye ábeŋŋ sí ye á Gadara bé ngá dzaa Yesus ná á kólo ó véa, amú ná bá bíra kɔ wɔŋŋ. Ané a ngá daŋ á byéa été ná aa búlán. ³⁸É mot misísim mí abé mí ngá kólo ó ñúu a ngá dzaa Yesus engóngɔɔ ná á lík ñí ná bá ñí bé ke.

Ve, Yesus a ngá yáán ya ñí, a dzóo ñí ná: ³⁹“Búlugán é ndá dzwe, katge fe fwéñ ábímm bora bé mam Nzamá á bó wa.”

Ané mot te a ngá ke aa kat fwéñ kísoan áse ébe ábímm bora bé mam Yesus a ngá bɔ ñí.

É mwán Jairo ya nkúkwann miningá

⁴⁰Niané Yesus a ngá búlán, ané nkuna bot ó ngá ñoŋ ñí ya mesán; amú ná bésesé bé ngá yana ñí. ⁴¹Éde mot enziŋ a ngá sɔ, a tɔɔ eyola ná Yairo, mot te a mbé ntébosú ye á sinagoga; éde a ngá kútbe mébo ó sí Yesus, a dzaa ñí engóngɔɔ ná á ke é ndá dzeñ, ⁴²amú ná a mbé a belé mwán mbɔɔ ya mbɔɔ, mwán miningá te a belé ané awóm mibú ya mibú mí beañ, ná á ŋga yaá wú.

É tám Yesus a ngá ke, ané abwiññ bot é ngá tára ná dá fít ñí. ⁴³Véa, miningá enziŋ a mbé nkúkwann, ná mekií má kwíñ ñí ábum táŋ awóm mibú ya mibú mí beañ; ákoan fe ná miningá te a mana yaá dzímle ábímm áse a mbé a belé ébe bedókira, kaa ná mot enziŋ a ne ñí séñ. ⁴⁴Éde miningá te a ngá yit Yesus á mvús, ané a ngá nama ñí afaáp elíŋŋá; etéññ te ébyen éde mekií mé ngá kígi. ⁴⁵Éde Yesus a ngá síli ná: “Nzá a nama yaá ma?”

Bot bése bé ngá kat, éde Pedro a ngá dzó ñí ná: “Á Ndzwée, abwiññ bot dá fít wa, dá bámán fe wa!”

46 Ve, Yesus a ngá dzó ná: “Mot enziŋ a nama yaá ma, amú ná ma wórán ná nguu é kólo ébe ma.”

47 Éde, niané miningá te a ngá yén ná a sés fe ɔɔɔ, éde a ngá nzu aa ku ngom, a só kútbe méɔ ó sí Yesus, ané a ngá mem ébe á sú bot bése amú dzé a mvá nama ní, ya amvála avé a ngá tɔɔ mvwaá etéññ te ébyen. 48 Éde Yesus a ngá dzó ní ná: “Á mwán, mbwínánn we ó koro yaá wa, kéri mvwaá.”

49 Ákoan ná a ngén aa kóɔ, éde mot enziŋ ye é ndá ntébosú ye á sinagoga a ngá sian, a dzóo ntébosú te ná: “É mwán we a wú yaá; kaa ábera ɔ Nyágale sóm.”

50 Ve, niané Yesus a ngá wók ɔ, éde a ngá dzó Jairo ná: “O táa ko wɔŋŋ, fáve ná bwíniŋé, eyɔŋ te é mwán we aa ye tɔɔ mvwaá.”

51 Niané a ngá kwíñ é ndá Jairo, eé ndzí lík ná mot mfé á níi bá ní, fáve Pedro ya Jakobo, ya Juan, ya fe a éséá bá níá mwán. 52 Bot bése bé ngá yi bé ngá yón fe amú mwán te; ve, éde Yesus a ngá dzó bó ná: “Míní táa bera yi; a sés nwúán, ve a ne óyó.”

53 Éde bé ngá kpógo ní, amú bé ngá yem ná mwán te a wú yaá. 54 Ve, niané Yesus a ngá biñ ní énam, éde a ngá lwée ní, ané a ngá dzó ní ná: “Á mwán miningá, tébegé!”

55 Etéññ te ébyen éde nsísim ó ngá búlán ébe éñe, ané a ngá tébe fe; éde Yesus a ngá mánan ná bé vé mwán te bidzí. 56 Ané mwán te éséá ya níá bé ngá ku avoó; ve, Yesus a ngá mánan bó ná bé táa kat mot enziŋ é dzam é mvá ɔɔɔ.

Yesus aa lóm beyága awóm ya bé beañ

9 ¹Niané a ngá kóán beyága awóm ya bé beañ, éde a ngá vé bó nguu ya edzwée ébe bembéa misísim memvála mése, ya fe ná bé séñ akwann. ²A ngá lóm bó ná bé ke bá kat fwéñ ye édzwée ngómán Nzamá, bé ke fe bá séñ mikúkwann. ³Ané a ngá dzó bó ná: “Míní táa ke ya dzóm é nzenn mína ke, kaa ntúmm, ngé mfák, ngé bidzí, ngé moann, kaa ki áke ya tsén bitóp. ⁴É ndá áse mína ye níi, tɔɔgán ɔ akekwiñ ané mína ye kólo ó véa. ⁵É vóm áse bá ye mína ɔ kaa áñɔŋ, kólogán á kísoan te, sasgán fe mbúlgé ye méɔ menan, dzam te dá ye bó bwaale.”

⁶Éde bé ngá ke bá ke ó meá ya meá, béé kat mbamba fwéñ béé séñ fe akwann mevóm mése.

Erodes aa síli

⁷Niané nkúkúamá Erodes ó ngá wók é mam mése mé ngá ɔɔɔ, ní kaa áyem é dzam dá lot, amú ná bot benziŋ bé ngá dzó ná Juan a wómo yaá miwúán été. ⁸Ébá bevóó bá ná Elías a nzu yaá yéne; ébá bevóó bá ná nkúlu medzó enziŋ ye ókuá á wómo yaá. ⁹Éde Erodes a ngá síli ná: “Ma maá kí k Juan kíŋŋ, nzá fe ní bá kóɔ ya ní é mam ma wók má?” Éde Erodes a ngá dzéŋ ná á yén mot te.

Yesus aa vé bot binzuk bí tán (5,000) bidzí

¹⁰Niané baapostol bé ngá búlán, éde bé ngá kat Yesus é mam mése bé ngá ɓɔ. Ané a ngá ñɔŋ bó etámm, a kéñ ya bó éwíñ, é kísoan bá lwée ná Betsaida. ¹¹Ve, niané abwiññ bot é ngá yem ɗɔ, éde bé ngá bee ñí ó wéñ; ané Yesus ñí a ngá ñɔŋ bó, á nga kóɓɔ ya bó mam méye édzwée ngómán Nzamá, eé señ fe ébá bé ngá yi mvwaá.

¹²Niané ŋɔɔgó e ngá tára ná da ke, éde baapostol bé ngá yit ébe Yesus, béé dzó ñí ná: “Yáágán ya ábwiññ bot dí ná bé ke bá ke á meá ya mífinn mí ne bebeñ ó vá, ná bé dzéŋ bidzoók ya bidzí, amú ná ó vá, bí ne á nkáyáŋj été.”

¹³Ané Yesus a ngá dzó bó ná: “Váán bó bidzí.”

Éde bé ngá dzó ná: “Bí belé fáve mifémm mí tán ya kwaás é beañ, ngamm ve bí ke kus é bot bése bá bidzí.”

¹⁴Befám bé mbé ó véa ané tán binzuk bí tán (5,000).

Éde Yesus a ngá dzó béyága beñ ná: “Bɔgán bó ná bé ke bá tɔɔɔ mengós, kada angós bot tánj ané mewóm mé tán.”

¹⁵Éde beyága bé ngá ɓɔ amvála te, bé ɓɔ ná bot bése bé mana tɔɔɔ ósí.

¹⁶Niané Yesus a ngá ñɔŋ mifémm mí tán ya kwaás é beañ te, éde a ngá bére mís ó yóp, a vé abwará ya byém bíte, éde a ngá kap byɔ, a kee fe byɔ béyága beñ á mfá ye ná bé ke bá vé byɔ bot béte. ¹⁷Ané bot bése bé ngá dzí, bé mana fe dzéñ; éde bé ngá wólo ábímm é ngá buk, ané é ngá kwíñ awóm mikpéñ ya mí beañ.

Pedro aa lére ná Yesus éñe a ne Kristo

¹⁸A ngá ɓɔ ná, mos enziŋ Yesus a ngá yaglan etámm, béyága beñ bá bé mbé fe bábe bó, éde a ngá síli bó ná: “Bot bá dzó ná me ne nzá?”

¹⁹Ané bé ngá yalan ná: “Bot benziŋ bá dzó ná o ne Juan Ndubot; ébá bevós bá ná Elías; ébá bevós bá bá dzó ná o ne nkúlu medzó enziŋ ye ókuá, ná á wómo yaá.”

²⁰Ve, a ngá dzó bó ná: “Mína, mína dzó ná me ne nzá?”

Ané Pedro a ngá yalan ná: “O ne é Kristo Nzamá.”

Yesus aa kóɓɔ mfá áwú deñ

²¹Ve, Yesus a ngá mánan bó ná bé táa ɗɔ dzó mot enziŋ. ²²Éde fe a ngá dzó bó ná: “Dá yian ná é Mwán Mot á dzuk abwiññ, ya ná mikúkúma ya betébosú befára ya fe beyágale métsiŋj bé tep ñí. Bá ye ñí ywíñ, ve aa ye wómo álú léa.”

²³Éde a ngá dzó bésesé ná: “Ngé mot enziŋ aa kómo ma bee á tepge émyen, á baggé é krús deñ kada mos, a bee fe ma. ²⁴Amú ná, éñí áse aa kómo koro éniŋ dzeñ, aa ye ɗɔ dzímle; ve, éñí áse aa dzímle éniŋ dzeñ amú ma, aa ye ɗɔ koro. ²⁵Amú ná, dá ye vwála mot á yá, ngé a mana

wún eniṅ ngúrá, ve a dzímle, a tsam ki émyen? ²⁶Amú ná éńí aa wók ma osoán ya bífiá byam, é Mwán Mot ñí aa ye fe ñí wók osoán éyɔɔɔ aa ye sɔ é dúmá deñ été, ya édí Éséá, ya édí mífúfúp mí baängel. ²⁷Ve, bebéla ma dzó mína ná bot benziṅ bé ne ó v́a ná báá ye wú kaa ná bé t́ara yén édzwée ngómán Nzamá.”

É ńúu Yesus da tsén

²⁸A ngá bɔ ná, niané a ngá mana kóbo bifíá bíte, é ntɔ́w ané melú mmom, éde Yesus a ngá ńɔɔ Pedro bá Juan ya Jakobo, ané bé ngá ke á nkoó óyóp, ná aa ke yaglan. ²⁹É tám a ngá yaglan, éde ású deñ é ngá tsén, ané bítop byeñ bí ngá vejan mífúm, bí nga bíra fe feañ. ³⁰Éde, véa, bot bé beañ bé ngá kóbo ya ñí; a mbé Moisés bá Elías, ³¹bé ngá yéne á dúmá été, béé kóbo fe mam méye méke Yesus mé mbé ná mé nkún dzálában á Yerusalen. ³²Pedro ya é bot bábe bɔ́ bé mbé, óyó ó mbé bɔ́ abwiññ ó mís, ve niané bé ngá túga mana vee, éde bé ngá yén é dúmá Yesus; bé ngá yén fe é bot bé beañ bábe Yesus bé mbé. ³³É tám bot béte bé ngá kánan ya Yesus, éde Pedro a ngá dzó Yesus ná: “Á Ndzwée, é ne mvéañ ná bí tɔbo ó v́a, bí lónṅ fe bíbemm bí léa; wa evɔ́ɔ, Moisés evɔ́ɔ, Elías ñí a fe evɔ́ɔ.”

Pedro éé ngá yem é dzam a ngá kóbo. ³⁴Ákoan ná a ngén aa kóbo do, éde nkút ó ngá mana bɔ́ nzu boman, ané bé ngá kɔ wɔɔɔ, niané bé ngá ñíi a nkút été. ³⁵Éde kíɔɔ e ngá sɔ á nkút été deé dzó ná: “Éńí éne a ne é Mwán wɔm, Ntɔ́pban wɔm, éne beágán.”

³⁶Niané kíɔɔ e ngá mana kóbo, éde bé ngá koan ya Yesus á ntéle etámm, ané bé ngá ku bivóó; ve, beyága bé ngá baale do ásweññ, bá kaa do ákat mot enziṅ melú méte.

Yesus aa seń é mwán a mbé a belé nsísim mvin

³⁷É mos ó ngá belan véa, niané bé ngá sɔ á nkoó óyóp, éde ededea abwiññ bot é ngá nzu koan ya Yesus. ³⁸Éde mot enziṅ ye á bot été ó véa a ngá yónán, eé dzó ná: “Á Nyágale, ma dzaa wa engóngɔ́ɔ ná o yén é mwán mbɔ́ɔ ya mbɔ́ɔ wɔm; ³⁹nsísim ó wóla ñí biñ; éyɔɔɔ wá sɔ, wá bɔ́ ñí ná á yón, wá suk ñí ededea nguu, wá bɔ́ fe ñí ná á kúlu avúu; wá dzugu ñí, ó ne fe ndzuúk ná ó kólo ébe éne. ⁴⁰Me dzaa yaá beyága bwe engóngɔ́ɔ ná bé tsílán ya wó; ve, béé ndzí wó kɔk.”

⁴¹Éde Yesus a ngá yalan, a dzóo ná: “Á myee bot ó ne kaa ábwíni, ó tɔ́w fe ekúkwát! Ma yian tɔbo bíabe mína, meé nzomo fe mína akekwiñ tám fé? Nzaá ya é mwán we óná.”

⁴²É tám mwán a ngá yit ébe Yesus, ané mbéa nsísim ó ngá kpoo ñí ósí, ó nga suk ñí nguu; ve, éde Yesus a ngá mánan nsísim mvin te, ané a ngá seń mwán te, éde fe a ngá búlán ñí éséá weñ. ⁴³Éde bot bése bé ngá ku avoó ya ábímm nnén Nzamá a ne.

Yesus aa kóbo mfá awú deñ éyɔŋ beañ

É tám bot bé mbé bé voó néa ya é mam mése Yesus a ngá bɔ, éde a ngá dzó beyága beñ ná: ⁴⁴“Bɔgán ná bífíá bí bí túga mína ñíi meló: bé nkún kee é Mwán Mot é mó bot été.”

⁴⁵Ve, béé ndzí yem é dzam a ngá dzó bɔ. Dzam te é mbé bɔ nswalann, á mfá ye ná bé nza dɔ yem; bé ngá kɔ fe wɔŋŋ ná bé síli ñí dɔ.

Nzá aa daŋ ya eban?

⁴⁶Éde beyága bé ngá tára ná bá bɔ mikéá bébyen ya bébyen ná: nzá aa daŋ ya eban. ⁴⁷Éde Yesus, eé yem ásímánn é mbé bɔ mílém myeba été, ané a ngá ñɔŋ omómɔŋŋ, a téle wɔ ákann, ⁴⁸éde a ngá dzó bɔ ná: “É mot áse aa ñɔŋ é mwán ñí ya éyola dam, má aa ñɔŋ ñíi; é mot ñí aa ñɔŋ ma, a ñɔŋ yaá fe éñí a ngá lóm ma. Amú ná éñí aa daŋ ya avítsaŋ énzénzaŋ denan mína bésesé été, mot te éñe aa daŋ ya eban.”

Nzá a ne é ngamm dzeá?

⁴⁹Éde Juan a ngá ñɔŋ efiá, a dzóo ná: “Á Ndzwée, bí yén mot enziŋ eé tsflán ya bembéa misísim ya éyola dwe; éde bí kili ñí dɔ; amú ná áá wulu bíabe bɔ.”

⁵⁰Éde Yesus a ngá dzó ná: “Míní táa ñí dɔ kili, amú ná é mot a sés bía á ngamm áyát, a ne é ngamm dzeá.”

Yesus aa báma Jakobo bá Juan

⁵¹Éde a ngá bɔ ná, niané é tám Yesus a ngá yian búlán á dzóp e ngá kwíñ, ané a ngá bán ná á ŋga ke yaá á Yerusalen. ⁵²Éde Yesus a ngá lóm bekat fwéñ ósú weñ, ané bé ngá ke dzeá enziŋ ye á Samaria, ná bé ke ñí bɔ nkomann. ⁵³Ve, bot béye á Samaria béé ndzí ñí ñɔŋ, amú bá yem ná Yesus aa ke á Yerusalen. ⁵⁴Niané beyága bé ngá yén dɔ, éde Jakobo bá Juan bé ngá dzó ná: “Á Ntí, ye wa kómo ná bí lwée ndúán ná eé sigi á dzóp, [ámvála Elías a ngá bɔ,] eé mana bɔ ywíñ?”

⁵⁵Ve, éde Yesus a ngá veŋan ébe bɔ, ané a ngá báma bɔ, [eé dzó ná, “Mínáá yem ámvála nsísim é ne ébe mína. ⁵⁶Éde véa é Mwán Mot eé ndzí só ná a nzu tsam eniŋ bwann bé bot, fáve ná aa koro dɔ.”] Éde bé ngá ke dzeá afé.

É bot bé ngá kómo bee Yesus

⁵⁷É tám bé ngá ke á nzenn, éde mot enziŋ a ngá dzó Yesus ná: “Ma ye wa bee é vóm áse wa ye ke.”

⁵⁸Ané Yesus a ngá dzó ñí ná: “Mvaá é belé bidzoók, anwann ye á dzóp dá é belé fe mumá; ve, é Mwán Mot éé belé é vóm a ne bwíi nló.”

⁵⁹Éde a ngá dzó é mot mbɔɔ ná: “Beegé ma.”

Ve, mot te ñí a ngá dzó ñí ná: “Líkge ma ná me tára ke ádzep tará.”

⁶⁰Éde Yesus a ngá dzó ñí ná: “Líkge ná bewú bé dzep bewú bevóó; ve, wa, kénj wa kat fwéñ ye édzwée ngómán Nzamá.”

⁶¹Éde fe mot mfé ñí a ngá dzó Yesus ná: “Á Ntí, ma ye wa bee, ve líkge ma ná meé tára ke yáán ya bot béye é ndá dzam.”

⁶²Ve, Yesus a ngá dzó ñí ná: “É mot a biñ yaá efebga ó mó, a bera dága ómvús, mot te a sés ya eban édzwée ngómán Nzamá.”

Yesus aa lóm beyága mewóm zaŋgbéa ya bé beañ

10 ¹Niané mam méte mé ngá lot, éde Ntí a ngá téle beyága befé tán mewóm zaŋgbéa ya bé beañ, ané a ngá lóm bó ósú weñ bé beañ ya bé beañ á meá ya mévóm mése á mbé ná a nkún ke.

²Éde a ngá dzó bó ná: “Bébélá biwólo bidzí bí ne abwiññ, ve bebo biséññ bé ne avítsaŋ; éde dzaagán Ntí a ne ya bídzí bíte ná á lóm bebo biséññ á mfinn weñ. ³Keŋán; ma lóm mína ané bwann mitómá énzénzaŋ bíbyó été. ⁴Míní taa ke ya mfák, ngé ekpea moann, ngé tsén mengop; míní taa ki sómo mot enziŋ á nzenn. ⁵É ndá áse mína ñíí, táragán dzó ná: ‘Mvwaá eé bóóge é ndá ñí.’ ⁶Éde, ngé mot mvwaá enziŋ a ne ó véa, é mvwaá denan da ye tɔbo ya ñí; ve, ngé a sés, é mvwaá denan da ye búlán ébe mína. ⁷Tɔbɔgán ndá te, dzáán, ñáán fe é dzóm bá ye mína vé; amú ná mbo biséññ aa yian ya é máán meñ. Míní taa ke mína wulu mendá ya mendá. ⁸É dzeá áse mína ye ñíí, ngé bé ñɔŋɔ mína, dzáán é dzóm bá ye mína vé; ⁹séñŋán míkúkwann mí ne bo ó véa, dzógán fe bó ná: ‘Édzwée Nzamá é nɔɔ yaá mína bebeñ.’ ¹⁰Ve, ngé míní sian á kísoan enziŋ bá kaa mína áñɔŋ ó véa, ñíígán míseŋ myeba été, míníí dzó fe bó ná: ¹¹‘Atwaa mbúlgé ye é kísoan denan ó mvá káran bía mébo, bía sas wó, ná ó bwaale mína. Ve déá, yemŋán ná édzwée ngómán Nzamá é nɔɔ bebeñ.’ ¹²Ma dzó mína ná, mos ye éndáglé, kísoan te da ye yén abé ádaŋ Sodoma.”

Ngwáa ya békísoan bé ne kaa ádzoban

¹³“Ngwáa ya wa, Korasin! Ngwáa ya wa, Betsaida! Ngé á Tiro ya Sidón éñe bé bo bíwólo bí mam bí ngá bɔban ébe mína, ngé bá bem ádzoban, bé bwát bitóp méyep, bé tɔbo fe ásuúp été. ¹⁴Ve déá, é mos bá ye kík misaŋ, mína ye bíra ñɔŋ endáglé ádaŋ Tiro bá Sidón. ¹⁵Ya fe wa, á Kapernaúm, ye wa ye mana bét akekwiñ á dzóp? Wa ye sigi akekwiñ á sí békónn!

¹⁶“Éñí aa wók mína, ma aa wók; éñí ñí aa tep mína, ma aa tep; ve, éñí ñí aa tep ma, aa tep éñí a ngá lóm ma.”

Ábúlánn beyága mewóm zaŋgbéa ya bé beañ

¹⁷Éde beyága mewóm zaŋgbéa ya bé beañ bé ngá búlán ya mesán, bée dzó ná: “Á Ntí, atwaa bembéa misísim bá bá ku fe bía ásí ya éyola dwe.”

¹⁸Éde Yesus a ngá dzó bó ná: “Me mvá yén Sátan eé kóbo á dzóp ané vevés a kpéñ ásí. ¹⁹Dággán, ma vé mína edzwée ná míní tsibi beño ya

bekaráolere; ma vé fe mína édzwée dá daŋ é nguu ése nzínzínŋ, dzóm enziŋ dää ye mína dzugu. ²⁰Ve deá, míní taa sán ná misísim myá ku mína ásí, ve sánŋán amú ná bíyola byenan bí ntɔɔ yaá ntsilann á dzóp été.”

Yesus aa va

²¹Áwola te ébyen, Yesus, a tɔɔ ndzálánn ya mesán á Mfúfúp Nsísim été, ané a ngá dzó ná: “Á Tará, ma lugu wa, Ntí ye á dzóp ya sí, amú ná o ngá swala bebelé kén ya mifefák é mam má, ve o lére yaá mɔ bóŋŋ. Áá, á Tará, amú ná éñe waá yén mvéáñ néa ébe á sú dwe.

²²“É Tará wom a mana yaá ma kee mam mése. Mot enziŋ áá yem nzá a ne Mwán, fáve Éséá etámm; ngé ki ná nzá a ne Éséá, fáve Mwán etámm, ya é mot Mwán aa kómo do lére.”

²³Niané a ngá ke bábe béyága beñ vóm enziŋ évwíñ, éde a ngá dzó bó ná: “Mvɔmm ya é mis má yén é mam mína yén má; ²⁴amú ma dzó mína ná, abwíññ bekúlu medzó ya bekéza bé ngá kómo yén é mam mína yén má, ve béé ndzí mɔ yén; bé ngá kómo fe wók é mam mína wók má, ve béé ndzí ki mɔ wók.”

É nganán mbamba mot ye á Samaria

²⁵Tám enziŋ, ané nyem metsiŋŋ enziŋ a ngá tébe ná aa kyak Yesus, éde a ngá síli ní ná: “Á Nyágale, ma yian bo á yá á mfá ye ná me wún éniŋ é ne mbéámbeá?”

²⁶Ané ní a ngá síli ní ná: “Dzé é ne ntsilann á métsiŋŋ été? Wa lánŋ á yá?” ²⁷Éde nyem metsiŋŋ a ngá yalan ná: “Dziŋŋe Ntí, é Nzamá we, ya nlém we óse, ya éniŋ dzwe áse, ya é nguu dwe áse, ya ósímánn we óse; dziŋŋe fe é mot mbɔɔ ámvála wa dziŋ wámyen.”

²⁸Ané Yesus a ngá dzó ní ná: “Oó yalan yaá mvéáñ. Bɔɔge dzam te, wa ye niŋ.”

²⁹Ve, mot te a ngá kómo ñɔŋ ná émyen a ne nzósoó, éde a ngá síli Yesus ná: “Nzá a ne ma é mot mbɔɔ te?”

³⁰Éde Yesus a ngá yalan ya ní, a dzóo ná: “Mot enziŋ a ngá só á Yerusalen ná aa ke á Jerikó, ané benzeé midzɔŋŋ bé ngá biñ ní, bé mana ní dut akekwiñ bitóp, bé mana fe ní baa mevéŋŋ, ané bé ngá lík a bóo ná á ŋga yaá wú, bé kéñ. ³¹Éde, ya nzónán, fára enziŋ ní a ngá só fe nzenn te; niané a ngá yén mot te, ané a ngá sáale ní, a kéñ. ³²Ámvála te fe mot ye áyɔŋ Leví; niané a ngá kwíñ bebeñ vóm te, a yéne ní, ané a ngá sáale ní, ní a kéñ fe. ³³Ve, mot enziŋ ye á Samaria ní a ngá ke nzenn te, éde a ngá kwíñ é vóm mot te á mbé; niané a ngá yén ní, ané a ngá kpee ní engóngɔɔ, ³⁴éde a ngá yit ní bebeñ, á ŋga yala ní mevéŋŋ, eé swii mɔ mbwánn ya vino; ané a ngá bwíi ní édzakás deñ áyóp, a kéñ ya ní á ndá beyéŋ, á ŋga baale fe ní.

35 É mos mbóó ó ngá belan véa, éde a ngá twáa bedenario bé beañ, a kee bó é mot á mbé ya ndá, a dzóo ní ná: ‘Baale ma ní; é dzóm áse wa ye dzímle áyóp, ma ye yáán ya wa dɔ éyɔŋ ma ye búlán.’

36 Éde, nzá ye é bot bé léa bá aa fonan ya wa ná a ngá lére é mot benzeé midzónŋ bé ngá biñ ná a ne ní é mot mbóó?”

37 Éde nyem metsiŋŋ te a ngá yalan ya ní ná: “É mot a ngá kpee ní engóngóó.”

Ané Yesus ní a ngá dzó ní ná: “Kéŋ, wa bóóge fe amvála te.”

Yesus aa fép Marta bá María

38 Niané bé ngá ke, ané Yesus a ngá sian dzeá enziŋ, éde miningá enziŋ, a tɔ́ eyola ná Marta, a ngá ñɔŋ ní é ndá dzeñ. 39 Miningá te a mbé a belé mwanñan, béé lwée ní ná María; ané María te a ngá tɔ́ɔ mébɔ ósí Ntí, á nga wók bífíá byeñ. 40 Ve, Marta ní a mbé ndzálánn ya abwiññ biséññ, éde a ngá nzu dzó Yesus ná: “Á Ntí, ye ná wéé téa ané mwadzan aa lík ma bɔ biséññ etámm? Dzóge ní ná á vwála ma.”

41 Ané Ntí ní a ngá yalan, a dzóo ní ná: “Á Marta, á Marta, abwiññ mam dá kpoo wa nlém ábum, dá ndágle fe wa, 42 ve dzam déá édɔ dá yian, María éñe á twáa é dzam dá dan ya mvéañ, báá ye ki ní dɔ vea.”

Yesus aa lére ámvála bá yian yaglan

11 1 A ngá bɔ ná, Yesus a ngá yaglan vóm enziŋ, niané a ngá mana yaglan, éde nyága enziŋ ye áabeñ a ngá dzó ní ná: “Á Ntí, léregé bía ámvála bá yaglan, amvála ané Juan ní a ngá lére béyága beñ.”

2 Ané Yesus a ngá dzó bó ná:

“Éyɔŋ mína yaglan, dzógán ná:

‘Á Tará [wea á ne á dzóp été],

éyola dwe é tɔ́ɔgé eki ádan biyola bise.

Édzwée ngómán dwe é nzaá. [Nkómánn we ó bóóge á sí, ámvála wá bɔban fe á dzóp.]

3 Vá bía bídzí bíye kada mos.

4 Dzwiigé bía ya mísémm myea,

amú ná bía bía dzwii fe ébá bésesé bá bɔ bía abé.

O táa ki bía téle mébóblé été, [fáve ná, korogé bía ébe mbéa mot].’ ”

5 Ané a ngá bera bó dzó ná: “Nzá ye ébe mína a ne belé mvwiññ, a kéñ ébe éñe énzénzan alú, a dzóo fe ní ná: ‘Á mwíí, kólogé ma mifémm mí léa, 6 amú ná mvwiññ dzam da sɔ́ ékena, ma méé belé é dzóm me ne ní vé ná á dzí.’ 7 Ané é mot a ne á ndá été ní aa yalan ya ní, a dzóo ní ná: ‘O táa ma bɔ sɔ́m, mbéñ ó dzip yaá, bíabe bwán bí mbóo yaá ósí; me sés fe bera tébe ná me vé wa myɔ?’ 8 Ma dzó mína ná ngé áá ye tébe ná á vé ní myɔ ámvála a ne ní mvwiññ, ve aa ye tébe ná á vé ní

ásesé aa kómo, amú ye ná aa yémle ya ní. ⁹Éde ma dzó mína ná: Dzaagán, bá ye mína vé; dzéŋŋán, mína ye yén; kutgán mbéñ, bá ye mína wó ákúu. ¹⁰Amú ná éñí áse aa dzaa, aa ñɔŋ; éñí aa dzéŋ, aa yén; éñí ní aa kut mbéñ, ní a bá ye fe wó ákúu.

¹¹“Nzá ye ébe mína a ne bɔ ná, a tɔɔ éséá bwán, ngé é mwán weñ a dzaa ní kwaás, a lík ná á vé ní dɔ, eyɔŋ te a vé ní ñó? ¹²Ngé ki ná, ngé a dzaa ní akií kúp, eyɔŋ te ní aa vé ní káráolere? ¹³Ngé mína, míní tɔɔ bembéa bé bot, mína yem vé é bwán benan bembamba bé dás, ndagan Éséá a ne á dzóp été, aa ye vé é bot bá dzaa ní Mfúfúp Nsísim!”

Yesus ya Beelzebú

¹⁴Yesus a ngá tsílán ya mbéa nsísim, éwɔ ó ngá lík mot ná á tɔɔ mvúk; éde a ngá bɔ ná, niané mbéa nsísim te ó ngá kólo, ané mvúmvúk ó ngá kɔbɔ; éde nkuna bot ó ngá kám dɔ. ¹⁵Ve, bot benziŋ ó véa bé ngá dzó ná: “aa vea bembéa misísim ya é nguu Beelzebú, ndzwée a bembéa misísim.”

¹⁶Ébá bevɔɔ bá béé kyak ní, bé nga dzaa ní ndem ye á dzóp. ¹⁷Ve, Yesus eé yem ásímánn deba, éde a ngá dzó bɔ ná: “Édzwée ése é ne nkapbann mengamm ya mengamm dá tsam; é ndá e ne nkapbann mengamm ya mengamm da da ku fe. ¹⁸Édɔ é ne ná, ngé Sátan a ne mengamm ya mengamm, édzwée deñ é ne tsíni ósú á yá? Ma dzó dɔ amú mína dzó ná ma tsílán ya bembéa misísim ya é nguu Beelzebú. ¹⁹Ngé ma ma tsílán ya bembéa misísim ya é nguu Beelzebú, béyága benan bá bá tsílán ya myɔ ya é nguu nzá? Ya amú dzam te, ébɔ bá ye mína bɔ bekík misaŋ. ²⁰Ve, ngé ma tsílán ya bembéa misísim ya é nguu Nzamá, é ne ná édzwée ngómán Nzamá é sian yaá ébe mína.

²¹“É tám ngunguú mot ó бага mengéá, weé kálá é ndá dzeñ, ákúmm deñ dá dá tɔɔ fe mvwaá. ²²Ve, niané é mot ní aa daŋ ngunguú mot te ya nguu aa sɔ, a wún ní, a dut fe ní méngéá a mvá tɔɔ ya mɔ mebúnn, a ñɔŋ ákúmm mot te, á nga kap fe dɔ.

²³“Éñí bía ní bí sés ngamm, a ne ma é ngamm áyát; éñí ní áá vwála ki ma kóán, aa myean.

Nsísim mvin wá búlán

²⁴“Niané nsísim mvin wá kólo mot ó núu, wá ke wá wulu mévóm mé ne mikót, weé dzéŋ mvwéñánn awaabé; niané wá bɔ kaa áyén awaabé, éde wá dzó ná: ‘Ma ye búlán é ndá dzam me ngá kólo.’ ²⁵Niané wá sian á ndá te, ó koan e tɔɔ ya nkomann mvéáñ été. ²⁶Eyɔŋ te ó kéñ, ó ñɔŋ fe misísim mivɔɔ zaŋgbéa myá daŋ ní ya abé, misísim míte mí níí, mí tɔɔ fe ó véa, éde étɔɔ ye ásúgánn mot te dá ye daŋ ya abé álot ómvús.”

Mésán mé ne bebélá

²⁷É tám Yesus a ngá dzó mam méte, éde miningá enziŋ ye á bot été ó véa a ngá bére kíŋŋ, a dzóo ní ná: “Mvɔmm ya ábum é ngá byéñ wa, ya fe mébéñ o ngá ñáŋ.”

²⁸Ve, éde Yesus a ngá dzó ná: “Mésán má danj mé ne ya é bot bá wók éfíá Nzamá, bé baale fe do.”

Bot bá dzaa ndem

²⁹Éde, niané nkuna bot ó ngá mana dzéñ, ané a ngá tára dzó ná: “Bot béye métám má bé ne mikwát, bá síli ndem, ve bǎá ye yén ndem fé, fáve éñí Jonás. ³⁰Ámvála Jonás á mbé ndem ébe bot béye á Nínive, amvála te fe é mwán Mot aa ye bǒ ébe bot béye métám má. ³¹Kéza miningá ye á Sabá da ye tébe á nkíkgán misañ bábe bot béye métám má, aa ye bǒ kpoo; amú ná a ngá sǒ ó suga sí, ná aa nzu wók é kén Salomón, ve yénjǎn ná éñí a ne nnén álot Salomón a ne ó vá. ³²Bot béye á Nínive bá ye tébe á nkíkgán misañ bábe bot béye métám má, bá ye kpoo é bot bá, amú ná niané Jonás a ngá kat bǒ fwéñ, ané bé ngá dzoban; ve, yénjǎn ná éñí a ne nnén álot Jonás a ne ó vá.

Láma ye ó ñúu

³³“Mot enziḡ ǎá bwaa láma eyḡḡ te a nii ñí ǎsweññ, ngé ki éwála ǎsí, ve aa téle ñí ó yóp á mfá ye ná é bot bá ñíí bé yén eyéá. ³⁴É mís mwe émo mé ne láma ye é ñúu dwe; éyḡḡ é mís mwe mé ne mvéǎñ, é ñúu áse dwe da e ne fe ndzálánn ya eyéá; ve, éyḡḡ é ne ekúkwát, é ñúu dwe da da ye fe tǒbǒ ó dzíbi ósí. ³⁵Édo é ne ná, tǒbǒgé ya nkée ná eyéá é ne ébe wa é nza bǒ dzíbi. ³⁶Édo é ne ná, ngé é ñúu dwe áse e ne ndzálánn ya eyéá, kaa ná é belé dzíbi vóm enziḡ, eyḡḡ te da ye tǒbǒ eyéá éte ǎsesé, amvála ané éyḡḡ láma aa lére wa ya eyéá deñ.”

Yesus aa sómán Befariseo bábe Beyágale nkǒw métsiḡḡ

³⁷Niané Yesus a ngá mana kǒbǒ, ané fariseo enziḡ a ngá dzaa ñí ná á ke dzí bá ñí; éde, niané Yesus a ngá ñíí á ndá, ané a ngá ke tǒbǒ ó téble. ³⁸Éde fariseo te a ngá yágán niané a ngá yén Yesus aa dzí kaa átára sop mó. ³⁹Ané Ntí a ngá dzó ñí ná: “Mína, befariseo, mína sop bilas ya bifela átán, ve éte a tǒw ndzálánn ya odurá, ya bikúkwát bí mam. ⁴⁰Á mekút mé bot! Éñí a ngá bǒ átán se éñí fe a ngá bǒ éte ngeá? ⁴¹Ve déá, váán ntólo ye é dzóm é ne mína éte, éde véa, ǎsesé aa ye tǒbǒ mfúbánn ébe mína.

⁴²“Ve, ngwáa mína, befariseo! Amú ná mína vé Nzamá mesep, ndóḡḡ ya fe bilwá bí súp bíse ngap awóm, míníí sáale nsañ ya édziḡḡ Nzamá, a tǒw ná é mam má émo mína yian bǒ; ve, kaa ki ádzáma ná mína bǒ é má mevǒw.

⁴³“Ngwáa mína, befariseo! Mína, mína dziḡ mína tǒbǒ bítwǒ bíye ósú bésinagoga éte, ya fe ná bé ke bá sómo mína mibóló míseḡ minén éte.

⁴⁴“Ngwáa mína, [beyágale métsiḡḡ ya befariseo, bot méduk], amú ná míní ne ané méswḡ mé ne kaa áyéne, é bot bá bá lot mǒ áyóp bǎá yem do!”

⁴⁵Éde nyem metsiŋ enziŋ a ngá yalan ya Yesus ná: “Á Nyágale, é tám wa kóbo é mam má, bía wa kóbo fe abé.”

⁴⁶Ané Yesus a ngá dzó ná: “Ya fe mína, ngwáa mína, beyem metsiŋ! Amú ná mína dea bot míbaga bé sés nzomo, ve mína bébyen míní sés ki nama mibaga míte ya ánuú denan.” ⁴⁷“Ngwáa mína, amú ná mína lón mészŋ bekúlu medzó, ébá bímvámmvám byenan bí ngá ywíñ! ⁴⁸Ya amú dzam te, míní ne bengañiá, mína yébe fe é mam bímvámmvám byenan bí ngá bɔ, amú ná, bébélá, ébó bé ngá ywíñ bekúlu medzó béte. Ve, mína téle bekúlu medzó béte mekwá mészŋ áyóp.

⁴⁹“Amú dzam te, é kén Nzamá é ngá dzó ná: ‘Ma ye bɔ lóm bekúlu medzó ya baapostol; bá ye ywíñ bevóó, bá ye fe dzéŋ ébá bevóó ásí.’ ⁵⁰Ya amú áse te, bá ye síli bot béye métám má mékií bekúlu medzó bése mé ngá swii ósí, atéé ye métáraga mé eniŋ; ⁵¹atéé ye mékií Abel akekwiñ é má Zakarías, éñí bé ngá ywíñ énzénzan altar metúnja ya templo. Bébélá, ma dzó mína ná bá ye síli bot béye métám má mekií méte.

⁵²“Ngwáa mína, beyem metsiŋ! Amú ná míní dzip yaá nzenn ye á nyemann; mína bébyen míní ndzi níí, é bot bá bé ngá kómo níí bá míní dzip yaá fe dɔ.”

⁵³Atéé ye eyŋ te, beyágale métsiŋ ya befariseo bé ngá bíra níí áfem, béé sŋ fe níí ya abwiñ mislí; ⁵⁴béé lám níí ná bé biñ é dzam enziŋ é ne níí kwíñ ánu.

Yesus aa kóbo mfá meduk

12 ¹Tám te, niané nkuna bot ó ngá mana kóan binzuk ya binzuk, akekwiñ ané bébyen ya bébyen bé nga tsiban, ané Yesus a ngá tára ná aa tára kóbo ya béyága beñ ná: “Tɔbɔgán ya nkée ná míní nza byaran é levadura befariseo, é dɔ e ne meduk. ²Amú ná, dzam enziŋ déé búru áyóp ná dáá ye kúluban, é sés ki áswéñ ná báá ye dɔ yem. ³Amú áse te, é dzam áse míní kóbo yaá ó dzíbi ósí, bá ye dɔ wók éyéá été; é dzam míní kóbo yaá meló á bidziná méndá été, dá bá ye fe yónán mídzií áyóp.

Nzá bá yian kɔ wŋŋ?

⁴“Á bemvwiññ bam, ma dzó mína ná, míní táa bɔ kɔ wŋŋ é bot bé ne ywíñ níú, ve bé sés bɔ dzam afé. ⁵Ma ye mína kat nzá mína yian kɔ wŋŋ: kɔgán wŋŋ éñí aa bɔ ná niané aa ywíñ níú, a belé fe nguu ye áwea ébéññ ndúán. Bébélá, ma dzó mína ná éñe kɔgán wŋŋ.

⁶“Ye ná báá kuan bwann bé anwann bé tán furá é beañ, ngeá? Ve déá, Nzamá níí áá vwían mbóó enziŋ ye ébe ébó. ⁷Bébélá, atwaa ésií é ne mína míló dá é ne nlánjan; míní táa kɔ wŋŋ, míní ne ya eban ádaŋ abwiññ anwann.

É bot bá mem Yesus ébe ású bot

⁸“Ma dzó mína ná, é mot áse aa ye ma mem ébe ású bot, é Mwán Mot níí aa ye fe níí mem ébe ású é baáŋgel Nzamá. ⁹Ve, é mot aa ye ma kat ébe ású bot, ma ma ye fe níí kat ébe ású é baáŋgel Nzamá.

10 “É mot áse aa ye kóbo é Mwán Mot éfiá é ne abé, aa ye tɔbo ndzámann; ve, é mot aa ye tea Mfúfúp Nsísim, áá ye tɔbo ndzámann.

11 “Éyɔɔ bá ye ke ya mína bésinagoga, mésú bekík misaɔ, ngé ki beɔgómán, milém mí táa mína ku ábum ná mína ye ke yalan á yá, ngé ki ná mína ye ke dzó á yá; 12 amú ná Mfúfúp Nsísim aa ye mína yága áwola te ébyen é dzam mína yian dzó.”

Nkúkúmm mot ó mbé akút

13 Éde mot enziɔ ye á nkuna bot été ó véa a ngá dzó ní ná: “Á Nyágale, dzóge mwadzaɔ ná á kap tsígá bía ní.”

14 Ané Yesus a ngá yalan ya ní ná: “Á mot, nzá aá téle ma nkík misaɔ, ngé ki nkap byém énzézaɔ denan été?”

15 Éde a ngá bera dzó ná: “Dággán, tɔbɔgán fe ya nkée amú oyéá byém óse. Amú ná eniɔ mwann mot dĕé tsíí ábwiññ akúmm a belé.”

16 Éde a ngá vé bɔ é nganán ní, a dzóo ná: “Mífínn nkúkúmm mot enziɔ myá mana wúm abwiññ. 17 Ané a ngá tém á nlém weñ été, a dzóo ná: ‘Ma ye bɔ á yá? Amú ná mĕé belé fe é vóm ma ye nii bídzí byam.’ 18 Éde a ngá dzó ná: ‘Ma ye bɔ aaná: Ma ye tsam bésitúa bam, eyɔɔ te ma ye lónj bĕfé bá daɔ ya benén, me mana nii bídzí bíse byam été ó véa ya míbeɔ myám. 19 Eyɔɔ te éde ma ye dzó mámyen ná: O belé abwiññ míbeɔ níán táɔ abwiññ míbú; waabe, dzá, ñá, sánɔe fe.’ 20 Ve, éde Nzamá ní a ngá dzó ní ná: ‘Á okúkút, álú dí ébyen bá nzu ñɔɔ nsísim we! É byém o mvá nii, nzá aa ye lígi ya byɔ?’ 21 Dzam te édo fe dá lot ya é mot aa bɔ bánj mfá émyen; ve, a sés kúmá á mfá Nzamá.”

Nzamá aa baale é bot béñ

22 Éde Yesus a ngá dzó béyága beñ ná: “Amú dzam te, ma dzó mína ná: Éniɔ denan é táa mína kpoo milém ábum ná, mína ye dzí dzé; ngé ki é ñúu denan ná, mína ye bwát dzé. 23 Amú ná, eniɔ dá lot bídzí; ñúu da da lot fe bitóp. 24 Bíligán ná bendongórgó báá beñ, báá yoo ki bídzí; bĕé belé sitúa ngé ki kóbwat; ve déá, Nzamá ní aa vé bɔ bídzí. Mína míní ne ya eban ádaɔ anwann! 25 Nzá ye ébe mína a ne bera kɔgle éniɔ dzeñ áwola déá áyóp, éfáɔ ní kpoo nlém ábum?”

26 “Édo é ne ná, ngé míní sés bɔ édí é ne ededea avítsaɔ, amú dzé milém myá kelebe mína ó yóp ya é mam mése mevóó?”

27 “Dággán ámvála mesamm má vémm; máá vyás, máá señ ki; ve déá, ma ma dzó mína ná, atwaa Salomón ya é dúmá deñ áse, ní eé ndzí ki bwát ané asamm avóó ye été. 28 Édo é ne ná, ngé Nzamá aa bwára elwá ye éyáɔɔ été néa, édí é ne é mos wi, ve ookírí bé wea fe do á ndúán été, ndagan mína, é bot míní belé mbwínánn avítsaɔ!”

29 “Édo é ne ná, míní táa vuɔ ná dzé mína ye dzí, ngé ki ná dzé mína ye ñú; míní táa kele milém ó yóp. 30 Amú ná mam méte mése bot béye éniɔ

bá dzéj mɔ milém mí kele bɔ́ ó yóp; ve, É súá wenan ñí aa yem ná mína yi byém bíte. ³¹Dá dan ya mvéáñ ná míni dzéj édzwée ngómán Nzamá, véa, éñe bá ye mína kɔ́gle mam méte.

Ánii akúmm á dzóp été

³²“O táa kɔ́ wɔ́ɔɔ, á mwann nsej mitómá; amú ná É súá wenan aá yén mvéáñ ná á vé mína édzwée deñ. ³³Kuugán é byém míni belé, váán fe biɔ́góngɔ́ɔ́ bí bot. Bɔ́gán mína bébyen mífák mí ne kaa áyombe, ntam ó ne kaa ávéé á dzóp été, é vóm ndzídzip ó sés kwíñ, ngé ki ná sígbém dá dá ywíñ dzóm ntuk. ³⁴Amú ná, é vóm ntam we ó ne, ó véa éñe fe nlém we wá ó ne.

Átɔ́ɔ́ nkomann

³⁵“Tɔ́ɔ́gán mbwátán ya nkomann; béláma benan bá béé yónj fe. ³⁶Mína bɔ́gán fe efonann ané é bot bá yana é mása weba, á mfá ye ná éyɔ́ɔ́ aa ye sɔ́ fét alúkgán, niané aa sian, a lwée fe, bá bé kúu fe ñí etéññ te ébyen. ³⁷Mvɔ́mm ya aloá te, édí é mása weba aa ye koan ya dɔ́ é tɔ́ evéveññ éyɔ́ɔ́ aa ye sɔ́. Bébélá, ma dzó mína ná, mása te aa ye tébe mbwátán ná aa belan dɔ́, á nga seɔ́ fe bidzí, eé ke aa lot ébe kada mot. ³⁸Éde a ne bɔ́ ná, ané aa sian énzénzanɔ́ alú, ngé ki á nnóm kúp ósúá, ngé aa koan ya bɔ́ néa, mvɔ́mm ya bɔ́. ³⁹Ve, yemɔ́nán ná, ngé myenn ndá á yem áwola ndzídzip wá ye sian, ngé áá ye lík ná ndzídzip te ó bwíñ ñí ndá. ⁴⁰Édɔ́ é ne ná, tɔ́ɔ́gán nkomann, amú ná é Mwán Mot aa ye sɔ́ áwola mínáá tém.”

Bebɔ́ biséññ memvála mé beáñ

⁴¹Éde Pedro a ngá síli ñí ná: “Á Ntí, é nganán o mvá vé, e ne ákála benzá? Ye ákála dea, ngé ki ákála bot bése?”

⁴²Ané Ntí a ngá yalan ná: “Nzá a ne mbɔ́ biséññ aa túga baale ya nkée, éñí é mása weñ aa lík ya bebɔ́ biséññ, á mfá ye ná a vé bɔ́ ngap bidzí é tám dá yian? ⁴³Mvɔ́mm ya óloá é mása weñ aa ye koan ya wó weé bɔ́ amvála te éyɔ́ɔ́ aa ye sɔ́. ⁴⁴Ma dzó mína ná, bébélá, aa ye wó átéle ná ó dzwée míbeɔ́ myeñ míse. ⁴⁵Ve, ngé oloá te ó dzóo á nlém weñ été ná: ‘É mása wɔ́m áá ye dzíga sian,’ ó tára ná wá ke wá yít bebɔ́ biséññ befám ya biningá, ó tébe fe ná wá dzí, ya áñú, ya áfían; ⁴⁶é mása oloá te aa ye sɔ́ é mos wée mvá yana; ya fe áwola wée mvá yem; aa ye wó bíra ándágle, aa ye fe wó átéle bábe bebɔ́ mebé.

⁴⁷“Óloá wá bɔ́ ná, weé yem é dzam é mása weñ aa kómo, ve wá kaa ákoman, kaa ábɔ́ ané é mása weñ aa kómo, wá ye ñɔ́ɔ́ abwiññ eyíra. ⁴⁸Ve, óloá wá bɔ́ é mam má yian ya eyíra, éwɔ́ kaa dɔ́ áyem, wá ye ñɔ́ɔ́ eyíra avítsan; amú ná é mot áse aa ñɔ́ɔ́ abwiññ, éñe fe bá ye síli abwiññ; éñí ñí a bé kee abwiññ, bá ye fe ñí síli ededea abwiññ.

Metsamann énzénzan bot ya bot

⁴⁹“Maá nzu bwaa ndúan á sí ó vá. Ma kómo fe dzé ngé eé bwaaban yaá! ⁵⁰Me belé ná ma ñɔɔ nduann. Dá lík fe ma eywiññ akekwiñ ané dá dzálában! ⁵¹Ye mína tém ná maá nzu vé mvwaá á sí ó vá? Móamó! Ma dzó mína ná, fáve metsamann. ⁵²Amú ná, atée ye áwola dí akekwiñ ósú, bot bé tán béye á ndá bot fʒʒ bá ye kaban, bé léa bá ye ke bé beañ á ngamm áyát; bé beañ bá bá ye ke bé léa á ngamm áyát. ⁵³Éséá aa ye tsaman bá mwán, mwán ñí aa ye fe tsaman bá éséá; ñiá aa ye tsaman bá ngwan dzeñ, mwán miningá ñí aa ye fe tsaman bá ñiá; nkiá aa ye tsaman bá mbóm weñ, mbóm wá wá ye fe tsaman bá nkiá.”

Méndem má lére metám

⁵⁴Éde fe Yesus a ngá dzó nkuna bot ná: “Éyɔɔ mína yén mikút myá sʒ é vóm nlódzóp wá dzím, eyɔɔ te ébyen éde mína dzó ná: ‘Mveɔ da ye nɔɔ.’ Éñe fe dzam te dá bɔban néa. ⁵⁵Éyɔɔ evúɔ ye nkyeññ dá dá lot fe, éde mína dzó ná: ‘Ayóɔ dá ye bɔban.’ Éñe fe dzam te dá dá bɔban néa. ⁵⁶Á bot meduk! Mína yem kelan éfonann dzóp ya édí sí ó vá, amú dzé míní ne kaa áyem ákelan metám má?

Dzéhɔe mvwaá ya nzínzínɔ we

⁵⁷“Amú dzé mína bébyen mínáá kík nsaɔ édí é ne nzósoó? ⁵⁸Éyɔɔ mína nzínzínɔ we mína ke ébe nkík misaɔ, dzéhɔe ná o kom ya ñí á nzenn, á mfá ye ná a nzá ke aa dulu wa ébe ású nkík misaɔ, eyɔɔ te nkík misaɔ ñí a kee wa ébe mwann benzima, mwann benzima ñí a dum wa á mbok. ⁵⁹Ma dzó wa bébéla ná, wáá ye kólo ó véa, akekwiñ ané wa yáán é furá e ne ó ngerga.”

Bot bá yian dzoban

13 ¹Tám te ébyen, bot benzínɔ bé mbé ó véa, béé kat ñí é fwéñ Pilato a ngá ywiñ bot béye á Galilea, a fulan mékií meba ya éma méye mótuɔɔa bébyen. ²Éde Yesus a ngá yalan, a dzóo bó ná: “Ye mína tém ná bot béye á Galilea béte, bé ngá dzuk amvála te amú ná ébʒ bé mbé bebo misémm ádaɔ é bot bése bevʒʒ béye á Galilea? ³Ma dzó mína ná, kaa; fáve ná, ngé mína kaa ki ádzoban, mína bésesé mína mína ye fe wú ntéññ mbʒʒ. ⁴Ngé ki awóm bot ya bot mmom nkum ye á Siloé ó ngá ku áyóp, ó mana bó ywiñ, ye mína tém ná bé mbé mitɔtóm m ádaɔ bot bése béye á Yerusalen? ⁵Ma dzó mína ná, kaa; fáve ná, ngé mína kaa ki ádzoban, mína bésesé mína mína ye fe wú ntéññ mbʒʒ.”

Nganán ye élé é mbé kaa áwúm

⁶Éde a ngá vé é nganán ñí: “Mot enziɔ a mbé a belé élé igera á mfínn weñ; ané a ngá ke dzéh bibumá été, éñe kaa ákoan ya byɔ.

⁷Éde a ngá dzó é mot a ngá baale mfínn te ná: ‘Dággé, é ntɔ́ yáá mibú mí léa meé nzu meé dzéŋ bibumá bíye élé dí, ma kaa ákoan ya byɔ. Éde kíkge dɔ, amú dzé dá ye dzí afóo sí kaa eban?’ ⁸Ané ñí a ngá yalan á ñí, a dzóo ná: ‘Á mása, beragá dɔ lík tán ngúrá mbú, ná me ke ma fá dɔ méféŋŋ ya áswii dɔ nsút sí. ⁹Eyɔŋ enziŋ dá ye wúm bibumá; ngé é bɔ kaa áwúm, véa wa ye dɔ kík.’ ”

Yesus aa séñ miningá é mos Sátará

¹⁰Yesus a ngá yágale á sinagoga fɔ́ enziŋ é mos Sátará. ¹¹Éde miningá enziŋ ñí a mbé ó véa, a belé nsísim okwann tán awóm mibú ya mibú mmom. A ngá wulu a ngwána, éé mbé ki ñueban amvála enziŋ. ¹²Niané Yesus a ngá yén ñí, ané a ngá lwée ñí, a dzóo ñí ná: “Á miningá, o lígi yáá filí ébe ókwann we.” ¹³Éde a ngá bere ñí mó, etéññ te ébyen fe a ngá ñueban, á ŋga vé fe Nzamá dúmá.

¹⁴Éde ntébosú ye á sinagoga a ngá yéá amú ná Yesus a séñ yáá miningá é mos Sátará, ané a ngá dzó bot ná: “Bá yian bɔ eséññ tán mos mí saman, nzaán a séñban mos míte; ve, se é mos Sátará.”

¹⁵Éde Ntí ñí a ngá yalan ya ñí, a dzóo ná: “Á bot meduk! Ye ná kada mot ye ébe mína á tsii éña deñ ngé ki édzakás deñ ábemá, eyɔŋ te a kéñ dɔ ñúu mendzímme é mos Sátará, ngeá? ¹⁶Ve, é miningá ñí, ñí a ne é mwán Abraam; Sátan a mbé a belé ñí nkáán tán awóm mibú ya mibú mmom, ye ná é mvá yian kólo ébe ngara te é mos Sátará?” ¹⁷Niané Yesus a ngá dzó dzam te, éde mínzínzínŋŋ myeñ míse mí ngá mana wók osoán ébe ású deñ; éde nkuna bot óse wá ó ngá sán ya é mam mé dúmá a ngá bɔ.

É nganán nsó wa danŋ ya avítsaŋ, éwí Mostasa

¹⁸Éde fe a ngá dzó ná: “Édzwée Nzamá dá fonan ya dzé? Ma ye ki dɔ kanan ya dzé? ¹⁹Dá fonan ya é nsó mostasa mot a ngá ñɔŋ, a beñ wɔ áfúp deñ été, ané ó ngá vémm, ó veŋan elé, anwann ye ó yóp dá é ŋga lónŋ fe mumá mítem myeñ.”

Nganán fé ye édzwée ngómán Nzamá

²⁰Éde fe a ngá bera dzó ná: “Nzá dzóm ma ye kanan ya dɔ ya édzwée ngómán Nzamá? ²¹Édzwée Nzamá dá fonan ya é levadura miningá a ngá ñɔŋ, a nii dɔ á vuvú été, vuvú te e tɔ́ mivakgán mí léa, akekwiñ ané ásesé a ngá mana ñɔŋ dak levadura.”

Mbéñ ó ne ofanfán

²²Éde Yesus a ngá ke étun á Yerusalen, eé ke aa yágale békísoan ya é meá mése a ngá lot. ²³Ané mot enziŋ a ngá síli ñí ná: “Á Ntí, ye ébá bá ye koroban bé ne avítsaŋ?”

Éde ní a ngá yalan ya bó ná: ²⁴“Yémɔ́nán ná míní nǐí á mbéñ ó ne ofanfán, amú ná ma dzó mína ná abwiññ bot dá ye dzéj ná é nǐí, ve báá ye fe do kok. ²⁵Niané myenn ndá aa ye tébe, a fet mbéñ, véa, mína ye tára ná mína tébe átán, míní nga kut mbéñ, míní nga dzó fe ná: ‘Á mása, kúugé bía mbéñ;’ ané nǐí aa ye yalan, a dzóo mína ná: ‘Mǎá yem é vóm mína sǔ.’ ²⁶Eyɔ́j te éde mína ye tára ná mína dzó ná: ‘Bí ngá dzí ya nú bíabe mína, o ngá yágale fe míserj myea.’ ²⁷Ané nǐí aa ye kǔbo eé dzó mína ná: ‘Mǎá yem é vóm mína sǔ; kólogán ma ó mís, mína bésesé, bebo mebé!’ ²⁸Ó véa, éñe mína ye yi ya álaran mesonj, éyɔ́j mína ye yén Abraam, Isaak, Jakob ya bekúlu medzó bése, bé tǔǔ édzwée ngómán Nzamá, ve míní tǔǔ nweán átán. ²⁹Bot bá ye sǔ mfá nlódzóp wá téé, mfá wá dzím, ókwiññ ya nkyeññ, bá ye tǔbo ósǐ édzwée ngómán Nzamá été. ³⁰Dággán, bot bé ne ómvús ná bá ye tébe ósǔ, ébá bevǔǔ bá bé ne ósǔ ná bá ye tébe ómvús.”

Yesus aa yi amú Yerusalen

³¹Áwola te ébyen éde befariseo benziɔ́j bé ngá sǔ, béé dzó Yesus ná: “Kólogé ó vá, o ke, amú ná Erodos aa kómo wa ywíñ.”

³²Éde ní a ngá yalan ya bó ná: “Keɔ́nán, dzógán fe mvaá te ná: ‘Dággán, ma ye tsílán ya bembéa misísim, ma ye fe señ bot é mos wí ya ookírí; é mos léa me mana.’ ³³Ve deá, dá yian ná me tsíni ékena dam é mos wi, ookírí ya fe ódzánn; amú ná é sés boban ná nkúlu medzó á wú vóm mfé, fáve á Yerusalen.

³⁴“Á Yerusalen, á Yerusalen, wa wa ywíñ bekúlu medzó; ébá bá lóm ébe wa wa lúm fe bó mekwá! Biyɔ́j táj á yá me ngá kómo kóán é bwán bwe amvála ané kúp da kóán é bwán béñ méfaáp meñ ásǐ; ve, weé ndzí do kómo! ³⁵Édo é ne ná, é ndá dzenan é lígi yaá nlamann. Bébélá, ma dzó mína ná, mínáá ye ma bera yén, akekwiñ ané tám da ye kwíñ, éyɔ́j mína ye dzó ná: ‘Abwará ya éñí aa nzu ya éyola Ntí!’ ”

Yesus aa señ é mot aa kwan mendzimm ó nǐúu

14 ¹A ngá bo ná, é mos Satará, niané Yesus a ngá nǐí é ndá nkúkúamá befariseo enziɔ́j, ná aa dzí, ané befariseo bé ngá tára ná bá mómo nǐí. ²Véa, mot enziɔ́j a mbé a téle nǐí ású, eé kwan mendzimm ó nǐúu. ³Éde Yesus a ngá síli beyem metsinɔ́j ya befariseo, a dzóo ná: “Ye atsinɔ́j dá yébe, ngé ki dáá yébe ná bé señ mot é mos Satará?”

⁴Ve, éde bé ngá sis bivóó. Ané a ngá ñɔ́j nkúkwann te, a señ wó, a dzóo fe wó ná ó ke. ⁵Éde a ngá dzó bó ná: “Nzá ye ébe mína a ne bo ná, ngé é mwán weñ, ngé ki éña deñ, dzóm ye été é kpéñ nǐí étam été é mos Satará, eyɔ́j te éñe kaa do ávea etéññ te ébyen?”

⁶Béé mbé dwaan ya nǐí ya mam méte.

É bot bé belé ekígá alúkgán

⁷Niané a ngá yén ámvála é bot bé mbé mbánán bé ngá ke bá tǔp bítǔǔ ósúá, éde a ngá vé bó é nganán nǐí, a dzóo ná: ⁸“Ngé mot a bána wa ó fét

alúkgán, o taa tɔɔ étɔ́ ósúá, a nza bɔ ná nde é mot mfé bá vé nganɲ álot wa ní a mot te á bána fe; ⁹ané é mot a mvá bána mína bé beañ aa sɔ́, a dzóo wa ná: ‘Vá é mot ní etɔ́,’ eyɔɲ te wa ye tára ná wa ke tɔɔ étɔ́ é ne ómvúmús ya osoán. ¹⁰Dá dan ya mvéañ ná, ngé bé bána wa, kén tɔɔ étɔ́ é ne ómvúmús, á mfá ye ná niané é mot á bána wa aa sɔ́, aa dzó wa ná: ‘Á mwíi, nzaá tɔɔ é vóm wá dan ya mvéañ.’ Eyɔɲ te wa ye ñɔɲ dúmá ébe ású é bot bése mínabe bɔ mína dzí ó téble. ¹¹Amú ná, é mot áse aa bére émyen ó yóp, aa ye siliban ósí, éñi ní aa sili émyen ósí, ní aa ye bétban ó yóp.”

¹²Éde fe a ngá dzó é mot a ngá bána ní ná: “Éyɔɲ wa bɔ bidzí bíye ó mos ngé ki bidzí bíye alú, o taa bána beñimvwíññ, ngé bɔbéñɔɲ, ngé bívúvúmán bwe, ngé ki míkúkúmm mínabe bɔ míní tɔ́; ngé o bɔ dɔ, bá bá ye fe wa bána, eyɔɲ te o ñɔɲ é máán mwe véa. ¹³Ve, éyɔɲ wa koman bidzí, lwéegé biɲgóngɔ́ bí bot, é bot bé ne kaa binam, mibóbók ya midzínzím. ¹⁴Eyɔɲ te éde mvɔmm dá ye bɔ ya wa, amú ná bé sés yáán ya wa dɔ; wa ye ñɔɲ é máán mwe éyɔɲ benzósoó bé bot bá ye wómo.”

É nganán mora fét bidzí

¹⁵Niané a ngá wók dzam te, éde mot mbɔ́ ye bábe bɔ bé ngá dzí ó téble a ngá dzó ní ná: “Mvɔmm ya é mot áse aa ye dzí mfém m édzwée ngómán Nzamá.”

¹⁶Éde Yesus ní a ngá dzó ní ná: “Mot enziɲ a ngá bɔ mora fét bidzí, ané a ngá mana bána abwiññ bot. ¹⁷Niané áwola bidzí é ngá kwíñ, éde a ngá lóm óloá weñ ná ó ke dzó é bot bé mbé mbánán ná: ‘Nzaán, amú ná áse á ntɔ́ yaá nkomann.’ ¹⁸Ve, éde bé ngá tára ná bá vé benzósoó, bésesé éyɔɲ déá. É mot ósúá ní ná: ‘Me ndem kus afóo sí, ma yian dɔ a ke yén; ma dzaa fá wa engóngɔ́ ná o dzwii ma.’ ¹⁹Éñi mbɔ́ ní a dzóo ná: ‘Me ndem kus awóm biña, ma ke byɔ ákyak, ma dzaa fá wa engóngɔ́ ná o dzwii ma.’ ²⁰Éñi mbɔ́ ní ná: ‘Me sés ke, amú ná me ndem lúkgan.’ ²¹Ané oloá ó ngá búlán, ó kat fe é mása weñ fwéñ te. Éde myenn ndá a ngá yéá, ané a ngá dzó óloá weñ ná: ‘Kén avóo míseɲ minén ya míseɲ mitwá míye á kísoan, nzaá ya biɲgóngɔ́ bí bot, ya é bot bé ne kaa binam, mibóbók, ya midzínzím.’ ²²Ané oloá ó ngá dzó ná: ‘Á mása, é dzam o mvá mánan é ntɔ́ yaá mbɔann, ve afóo é ngén.’ ²³Éde mása a ngá dzó wó ná: ‘kén wa ke ménzenn ya meyát, yémlé fe bɔ ná bé nzu níi, á mfá ye ná é ndá dzam eé dzéñ. ²⁴Amú ná ma dzó mína ná, mot enziɲ ye é bot me mvá bána á ye fe kyak bídzí byam.’ ”

Ngé mot aa kómo ábɔ nyága Yesus

²⁵Mikuna mí bot minén mí ngá wulu bábe Yesus, ané a ngá veɲan ébe ébɔ, a dzóo bɔ ná: ²⁶“Ngé mot enziɲ aa nzu ébe ma, mot te kaa ma ádziɲ ádan ábím edziɲ aa dziɲ éséá weñ, níá weñ, ngéá weñ, é bwán béñ,

bobéñan beñ, bekéa beñ, atwaa éniñ dzeñ ébyen, a sés bɔ nyága wɔm. ²⁷É mot áse ñí a ne kaa ábaga é krús deñ a bee fe ma, a sés bɔ nyága wɔm.

²⁸“Amú ná, nzá ye ébe mína a ne kómo álɔñ nkum, mot te kaa átára tɔbɔ ósí, a mana vakgan ábímm dá ye dzímle, á mfá ye ná á yén ngé a belé ábímm a ne mana ya dɔ nkum te? ²⁹A nza bɔ ná niané aa mana vé mbókga, éñe kaa fe wó mana; eyɔñ te é bot bése bá ye dɔ yén bá ye tára ná bá kpógo ñí, ³⁰béé dzó ná: ‘É mot ñí a ngá tára ná aa lɔñ, ve eé ndzí fe mana.’ ³¹Ngé ná, kéza mbé aa ye ke álúmán ya é kéza mbóó, éñe kaa átára tɔbɔ ósí ná aa vakgan ngé ya bot awóm binzuk a ne lúman ya éñí ñí aa nzu ya bot binzuk mewóm mé beañ? ³²Ngé é sés boban, éde kéza te aa ye tára lóm betébe nzaññ á mfá ye ná bé ke dzaa mvwaá éyɔñ é kéza mbóó a ngén oyaáp. ³³Amvála te fe, é mot áse ye ébe mína aa ye bɔ kaa átep míberj míse a belé, a sés bɔ nyága wɔm.”

Éyɔñ nkuú wá sám dak

³⁴“Nkuú ó ne mvéañ; ve, ngé nkuú ó sám dak, wá ye bera bɔ dak ya dzé? ³⁵Ó sés fe ya eban ósí ngé ki á nsút sí; ané bá ye wó wea ó féñ. Éñí a belé meló méye áwók, á wókge.”

Ntómá ó ngá dzími

15 ¹Éde beñɔñ mfóñsí bése ya bebo misémm bé ngá yit ébe Yesus ná bá wók ñí, ²ané befariseo ya beyágale métsiññ bé ngá swa ñí, béé dzó ná: “É mot ñí aa ñɔñ bebo misémm, aa dzí fe bábe bó.”

³Ané ñí a ngá vé bó é nganán ñí, a dzóo ná:

⁴“Mot mbé ye ébe mína a ne bɔ ná a belé ntet mítómá, ngé ntómá mbóó ye été ó dzími ñí, eyɔñ te éñe kaa álík mítómá mewóm ebuú ya ebuú mí éyáññ été, ná aa ke aa dzéñ éwí ó mvá dzími, akekwiñ ané aa yén wó?

⁵Éde, niané aa yén wó, a бага wó mébán ya mesán. ⁶Niané aa sian á ndá, a kóán bémvwiññ beñ ya é bot bábe bó bé tɔó, a dzóo fe bó ná: ‘Sánñán ya ma, amú ná me yén yaá ntómá ó ngá dzími ma.’ ⁷Ma dzó mína ná amvála te fe mesán má ye bɔ á dzóp amú mbo misémm mbóó aa dzoban, ádañ amú benzósoó bé bot mewóm ebuú ya ebuú bé ne kaa dzam enziñ ná bá dzoban.

É moann mí ngá dzími miningá

⁸“Ngé ki ná, miningá mbé a ne bɔ ná, ngé a belé awóm bedrakma, ngé drakma fós e dzími ñí, éñe kaa ábwaa láma, a mana vwéñ ndá, eyɔñ te, á ñga túga dzéñ, akekwiñ ané aa yén dɔ? ⁹Niané aa yén dɔ, a kóán bémvwiññ beñ ya é bot bé tɔó bábe bó, a dzóo bó ná: ‘Sánñán ya ma, amú ná me yén yaá é drakma e ngá dzími ma.’ ¹⁰Ma dzó mína ná amvála te fe mesán mé ne ébe ású baáñgel Nzamá amú mbo misémm mbóó aa dzoban.”

É mwán a ngá dzímle

¹¹Éde fe Yesus a ngá dzó ná: “Mot enziŋ a mbé a belé bwán bé beañ; ¹²ané é mwán a mbé mɔŋŋ a ngá dzó éséá ná: ‘Á tará, vá ma é ngap akúmm dam.’ Éde éséá a ngá mana bó kap akúmm. ¹³Niané ayomm melú é ngá lot, ané é mwán á mbé mɔŋŋ a ngá mana kóán ásesé á mbé a belé, ané a ngá ke sí fé oyaáp; éde ó véa a ngá mana ywiñ ákúmm deñ ntuk weñ, eé niŋ éndendea été. ¹⁴Niané a ngá mana dzímle ásesé, éde nzeñ ndén e ngá kwíñ sí te, ané a ngá tára ná aa wók nzeñ. ¹⁵Éde a ngá ke síli eséññ ébe mot enziŋ ye ébá béye á kísoan ye sí te; éde mot te a ngá lóm ñí á mífínn myeñ ná á ke ñí baale bengwiññ. ¹⁶A ngá kómo fe ádzálá ábum deñ ya bídzí bengwiññ bé ngá dzí; ve, mot enziŋ ñí éé ngá vé ñí byɔ. ¹⁷Éde, niané a ngá biñ kén, ané a ngá dzó ná: ‘Bebo biséññ táŋ á yá bé ne é ndá tará ná bídzí byá buk bó, ve ma ma dzuk ya nzeñ ó vá! ¹⁸Ma ye tébe, eyɔŋ te me búlán ébe tará, me dzóo ñí ná: ‘Á tará, me bo yaá nsémm ébe ású Nzamá ya ébe ású dwe; ¹⁹mää yian fe ná bé lwée ma ná é mwán we; ñɔŋŋe ma ané mbo biséññ mbɔɔ ye bébo biséññ bwe.’ ²⁰Éde a ngá tébe, a kéñ ébe éséá weñ.

“Ákoan ná a ngén oyaáp, ané éséá a ngá yén ñí, éde a ngá kpee ñí engóngɔɔ. Ané éséá a ngá mára mbíí, a kéñ wúbán ya ñí, á ŋga ñánŋ fe ñí memánŋ. ²¹Éde mwán a ngá dzó ñí ná: ‘Á tará, me bo yaá nsémm ébe ású Nzamá ya ébe ású dwe; mää yian fe ná bé lwée ma ná é mwán we.’ ²²Ve, ané éséá a ngá dzó áloá deñ ná: ‘Avóó, twáagán ñí elíŋŋá dá dan ya mvéañ, míní bwára ñí dɔ. Bwátgán fe ñí elwaná ónuú, míní bwára fe ñí mengop mébo. ²³Nzaán fe ya é mwann ñát á ntɔɔ nnén, míní kík ñí, ná bí dzíán, bí sánŋán fe, ²⁴amú ná é mwán wɔm ñí a mbé nwúán, ve a bera yaá niŋ; a mbé ndzímlán, ve a yéne yaá.’ Éde bé ngá tára ná bá bo fét.

²⁵“Mwán te, é mwanñanŋ á mbé ñí ósú ñí a mbé á mfínn tám te. Niané a ngá só, ákoan ná a ntɔɔ bebeñ á ndá, ané a ngá wók mendzík ya mebók. ²⁶Éde a ngá lwée mbo biséññ mbɔɔ enziŋ ó véa, a síli ñí ná dzé dá lot. ²⁷Ané mbo biséññ te ñí a ngá dzó ñí ná: ‘Mwanñanŋ a só yaá, éde ésúá á kík é mwann ñát a ne nnén, amú ná á bera ñí ñɔŋ mvwaá.’ ²⁸Éde mwán te a ngá yéá, éñe kaa fe ákómo áñíí; ané éséá a ngá kwíñ átán, á ŋga dzaa ñí engóngɔɔ ná á ñíí. ²⁹Ve, ñí a ngá yalan ya éséá a dzóo ñí ná: ‘Yénŋe ábímm mibú me séan yaá ya wa, ma kaa wa ábo meló mvéná enziŋ, atwaa mwann kábán mbɔɔ ñí wää bé ki ma vé ná me bo fét bíabe bemvwiññ bam. ³⁰Ve, niané é mwán we ñí á só, éñí a mvá mana wa ndámán akúmm ya bindendea bí biningá, o kík yaá ñí é mwann ñát a ne nnén.’ ”

³¹“Éde éséá a ngá dzó ñí ná: ‘É mwán wɔm, o ne ó vá bía wa mbéámbéá, é byém byam bíse, byá bí ne fe éebwe; ³²ve, é mvá yian ná bí sánŋán, bí bɔan fe fét, amú ná é mwanñanŋ ñí a tɔɔ nwúán, ve á niŋ yaá; a tɔɔ ndzímlán, ve á yéne yaá.’ ”

Ekúkwát mbaale akúmm

16 ¹Éde fe Yesus a ngá dzó báyága beñ ná: “Nkúkúmm mot enziḡ ó mbé ó belé mbaale akúmm, éde bé ngá ke sómán mbaale akúmm te ébe éñe ná aa ywíñ ní akúmm ntuk. ²Ané é mása weñ a ngá lwéee ní, a dzóo ní ná: ‘Nzá dzam ma wók ébe wa dí? Léregé ma metáḡ méye ákúmm o belé ma, amú ná o sés fe ma bera baale akúmm.’ ³Éde mbaale akúmm te a ngá dzó á nlém weñ été ná: ‘Nzá dzam ma ye bɔ? Amú ná é mása wóm á ḡga vea yaá ma éséññ. Me sés fá sí, ma wók fe osoán ná me ke ma dzaa. ⁴Me yem yaá é dzam ma ye bɔ, á mfá ye ná éyɔḡ bá ye ma vea éséññ bot bé ñɔḡ ma méndá meba.’ ⁵Éde a ngá lwéee kada mvómvolá ye mímvómvolá é mása weñ, éde a ngá dzó éwí ósúá ná: ‘O belé é mása wóm mvólá táḡ á yá?’ ⁶Ané mvómvolá te ó ngá dzó ní ná: ‘Ntét bwann milígá mí mbwánn.’ Éde a ngá dzó ní ná: ‘Twáagé é kálara mvólá we, dzígá átɔɔ ósí ná o tsili mewóm mé tán.’ ⁷Éde a ngá síli é mot mbɔɔ ná: ‘Wa o belé táḡ á yá?’ Ané ní a ngá yalan ná: ‘Mivakgán mí trigo táḡ ntet.’ Éde a ngá dzó ní ná: ‘Twáagé é kálara a mvólá we, o tsili mewóm mmom.’ ⁸Éde é mása ekúkwát mbaale akúmm te a ngá kɔɔ ní mvéáñ, amú ná aa bɔ dzam te ya nkée; amú ná bwán béye é tám ní bé ne nkée á myee bot weba ádaḡ bwán béye éyéá.

⁹“Éde ma dzó mína ná: bɔgán memvwíññ ya mbéa akúmm míní belé, á mfá ye ná, niané dá mana, bé ñɔḡ mína á méndá mé ne mbéámbéá.

¹⁰“É mot aa túga baale avítsaḡ byém, éñe fe aa túga baale abwiññ byém; éñí ní a ne ekúkwát ya avítsaḡ byém, éñe fe a ne ekúkwát ya abwiññ byém. ¹¹Édo é ne ná, ngé míní ndzí túga baale mbéa akúmm, nzá aa ye belé ngaḡḡ ye ná á téle mína á mfá ná akúmm? ¹²Ngé míní ndzí túga baale éyá byém, nzá aa ye mína kee é byém bí ne éebyenan?

¹³“Mbɔ eséññ enziḡ ye á ndá a sés séan ya bemása bé beáñ; aa ye víni mbɔɔ, á ḡga dziḡ éñí mbɔɔ; ngé ki ná, aa ye bánbe ya mbɔɔ, á ḡga byana fe éñí mbɔɔ. Míní sés séan ya Nzamá, míní séan fe ya akúmm.”

¹⁴Befariseo, bedziḡḡ moann, bé ngá wók mam méte mése béé kpógo ní. ¹⁵Éde a ngá dzó bó ná: “Mína bébyen mína ñɔḡ ná míní ne benzósoó ébe ású bwann bé bot. Ve, Nzamá aa yem mílém myenan; éde véa é dzam é ne ededea mbeḡ ébe ású bwann bé bot, dá é ne dzam ye ávíni ósú Nzamá.

Nkɔɔ métsiḡḡ ya áyɔḡ Nzamá

¹⁶“Nkɔɔ métsiḡḡ ya é mam bekúlu medzó bé ngá tsili má súgu ngerga ébe Juan. Akólo ye tám te, éde bá kat mbamba fwéñ ye édzwée ngómán Nzamá, bot bése bá vé fe nguu ná bé níi été. ¹⁷“Ve, dá daḡ ya ebúbú ná dzóp ya sí bí mana, ya ná, mwann ekaḡḡ mbɔɔ ye á nkɔɔ métsiḡḡ été á bɔ kaa eban.

Mvas

18 “É mot áse aa vas ébe ngéá weñ, a lúk miningá mfé, mot te aa bo medzián; é mot ní aa lúkgan fe ya é miningá a ne mvasann ébe nnóm, mot te ní aa bo fe medzián.

Nkúkúmm mot bá Lásaro

19 “Mot enziḡ a mbé nkúkúmm, a ngá bo eé bwát bítóp bí ne ededea mvéañ ya tán ndén, a ngá bo fe eé bo bora méfét bidzi kada mos. 20 Ve, engóngóó mot enziḡ, é tóó eyola ná Lásaro, é mbé ndzálann ya mefóó ó ñúu, é ngá bo deé bómo á mbéñ aká mot te; 21 é ngá kómo bo deé dzéa abum ya médzá mé ngá bo meé ku é téble nkúkúmm te; atwaa bemvú bá bé ngá bo béé nzu béé ñéa ní mefóó. 22 Éde a ngá bo ná, niané engóngóó mot te é ngá wú, éde baángel bé ngá ke ya ní, bé tóó ní ébe Abraam. Éde fe nkúkúmm wa ó ngá wú, ané bé ngá ke wó ádzep.

23 “Éde, eé wók mitéñ minén á sí békónn été, a ngá sám mís a yén Abraam oyaáp ya Lásaro a yága ní ó twíñ. 24 Éde a ngá yónán, eé dzó ná: ‘Á tará Abraam, yénḡe ma engóngóó, lómḡe fe Lásaro ná á bwala é swá onuú deñ méndzím̄m ná a wóbo ma dém, amú ná ma dzuk ya é ndúán ní.’ 25 Ve, éde Abraam a ngá dzó ná: ‘Á mwán, símanḡán ná waá ñḡḡ míbeḡ mwe éniḡ dzwe, amvála te fe Lásaro ní aá ñḡḡ mebé; ve, áwola dí, bé foḡ yaá ní ó vá, éyḡḡ wa wá dzuk. 26 Éde, ya áse te, mora yee a yénán énzénzanḡ bíabe mína, á mfá ye ná é bot bé ne kómo ákígán ó vá ná bá nzu ébe mína, bé nza bo do; ébá bá bé ne ó weñ, bá bé nza ki kígán oná.’

27 “Éde nkúkúmm ó ngá dzó ná: ‘Á tará Abraam mé ḡga dzaa yaá wa engóngóó ná o lóm Lásaro é ndá éséá wóm; 28 me belé bobéñanḡ bé tán, ná á ke bó báma á mfá ye ná bá bé nza nzu fe éndáglé vóm dí.’ 29 Ve, éde Abraam a ngá yalan ya ní ná: ‘Bé belé Moisés ya bekúlu medzó, bé wókge bó.’ 30 Ané ní a ngá dzó ní ná: ‘Kaa, á tará Abraam, ngé mot enziḡ ye ébá bé wú yaá a kéñ ébe bó, bá ye dzoban.’ 31 Ané, Abraam a ngá dzó ní ná: ‘Ngé báá wók Moisés ya bekúlu medzó, báá ye ki wók, atwaa mot enziḡ ye bewú á wómo.’”

Obaá ya bidzwiigá

17 1 Éde Yesus a ngá dzó béyága beñ ná: “Abaá é sés bo kaa ásó; ve, ngwáa é mot aa bo ná é só! 2 Dá danḡ ya mvéañ ná bé tsini ní mora akwá ó kíḡḡ, bé wea ní á máḡ été, ya ná á bó mwán mbóó enziḡ ye áyomm bwán dí ná á kḡḡ obaá. 3 Mína bébyen tḡboḡán ya nkée!

“Ngé mwanñḡḡ aa bo nsém̄m, bámanḡé ní; ngé a dzoban, dzwiigé ní. 4 Ngé a bo wa abé biyḡḡ zanjbéá á mos, a búlán fe ébe wa biyḡḡ zanjbéá eé dzó wa ná: ‘Ma dzoban’, dzwiigé ní.”

Nguu mbwínánn

5 Éde baapostol bé ngá dzó Ntí ná: “Vémenḡé bíá mbwínánn.”

⁶Éde ñí a ngá yalan ya bó ná: “Ngé míní belé mbwínánn abímm avé nsó mostasa ovóó, ngé mína dzó élé sikómoro dí ná: ‘Fumuñé, beñbé fe á máñ été’, ngé dá ye mína wók.

Ésèññ oloá

⁷“Nzá ye ébe mína a ne bó ná, a belé oloá ná wá beñ ñí afúp, ngé ki ná wá baale ñí mitómá, niané wá só á mfínn, eyɔɔ te a dzóo oloá te ná: ‘Dzígá tɔbɔ ó téble?’ ⁸Ve, aa ye ñí dzó ná: ‘Komɔ́nán ma bidzí bí ngɔgɔ, tɔbɔgé fe nkomann ná o seɔ ma bidzí akekwiñ ané ma ye mana dzí ya áñú; véa, éñe wa wa ye dzí ya áñú.’ ⁹Ye mot te aa vé oloá te akíba amú ná ó bó é dzam a mvá lóm ñí? ¹⁰Amvála te fe mína, éyɔɔ míní mana yaá bó ásesé bé mvá mánan mína, dzógán ná: ‘Bí ne aloá é ne kaa eban; amú ná bí bó fáve édí bí mvá yian bó.’ ”

Yesus aa señ awóm mizénzamm

¹¹A ngá bó ná, Yesus eé ke á Yerusalen, éde a ngá lot á Samaria ya á Galilea. ¹²Niané a ngá ñíi dzeá enziɔ, éde awóm mizénzamm é ngá nzu tóban ya ñí, ané bé ngá tébe oyaáp, ¹³éde bé ngá bére mekiɔɔ, béé dzó ná: “Á Yesus, á Ndzwée, kpeegé bí engóngóó!”

¹⁴Niané a ngá yén bó, ané a ngá dzó bó ná: “Keɔ́nán, lérebán fe ébe befára.”

Éde a ngá bó ná, béé ke, ané bé ngá tɔbɔ mvwaá. ¹⁵Éde nzénzamm mbóó ye été, niané ó ngá yén ná ó ntɔɔ mvwaá, ané ó ngá búlán ó mvús, weé vé fe Nzamá dúmá ya kíɔɔ oyaáp ó yóp. ¹⁶Éde ó ngá kútbe asú ósí mébo ósí Yesus, eé vé ñí akíba. Mot te a mbé mot ye á Samaria. ¹⁷Ané Yesus a ngá síli, a dzóo ná: “Ye se awóm bot édo é tɔbɔ mvwaá? É bot ebuú bá bé ne vé? ¹⁸Ye ná báá búlán fe ná bé vé Nzamá dúmá, fáve nnéñ ñí?”

¹⁹Éde Yesus a ngá dzó ñí ná: “Tébegé, kéɔ fe; mbwínánn we ó koro yaá wa.”

Édzwée Nzamá dá ye só á yá

²⁰Éde niané befariseo bé ngá síli Yesus ná, tám fé édzwée ngómán Nzamá dá ye só, ané ñí a ngá yalan ya bó, a dzóo ná: “Édzwée Nzamá dáá ye só ébe mína ya méndem má yéne. ²¹Báá ye dzó ná: ‘Dággán, édo dí!’ Ngé ki ná: ‘Dággán, é ne ólwí!’ Amú ná, édzwée ngómán Nzamá é ne ébe mína.”

²²Éde a ngá dzó béyága beñ ná: “Tám da nzu, é tám mína ye kómo áyén mos mbóó ye é mos é Mwán Mot, ve mínáá ye wó yén. ²³Bá ye mína dzó ná: ‘Dággán ólwí!’ Ngé ki ná: ‘Dággán ó vá!’ Míni táa ke, míni táa ki bó bee! ²⁴Amú ná amvála ané vevés da feañ, ya ávé eyéá ó yóp, atéé ye á ngúrá etun akekwiñ étun evóó, amvála te fe é Mwán Mot ñí aa ye

bɔ é mos weñ. ²⁵Ve, dá yian ná a tára dzuk abwiññ, myee bot wí ó tep fe ní. ²⁶Éde, amvála ané é ngá bɔ mélú Noé, amvála te fe dá ye bɔ mélú é Mwán Mot. ²⁷Bé ngá dzí, bé ngá ñú, bé ngá lúk, béé kean fe mélúk, akekwiñ é mos Noé a ngá ñíi áрка été; ané mora mveŋ e ngá só, e mana bó dzéa bésesé. ²⁸Ntéññ mbɔ́ɔ te fe é ngá lot mélú Lot: Bé ngá dzí, bé ngá ñú, bé ngá kus, bé ngá kuan, bé ngá beñ, bé ngá lónj fe; ²⁹ve, é mos Lot a ngá kólo á Sodoma, ndúán ya efit, ébyɔ bí ngá nɔŋ ó yóp, éde bí ngá mana bó dzéa bésesé. ³⁰Éñe dá ye bɔ néa é mos é Mwán Mot aa ye yéne.

³¹“Mos te, é mot aa ye bɔ á ndzií áyóp, é byém byeñ byá bí tɔɔ á ndá été, a táa sigi ná aa ke byɔ átwáa; ntéññ mbɔ́ɔ te fe éñí ní aa ye bɔ á mfínn, a táa búlán twáa é byém bí ngá lígi ní.

³²Símanán é miningá Lot. ³³É mot áse aa ye dzéŋ ná á koro éniŋ dzeñ, aa ye dɔ dzímle; éñí ní aa dzímle dɔ, aa ye dɔ nii.

³⁴“Ma dzó mína ná, alú te, bot bé beañ bá ye bómo enɔŋŋ evɔ́ɔ, bá ye twáa mbɔ́ɔ ye été, éñí mbɔ́ɔ ní, bé lígi. ³⁵Biningá bé beañ bá ye kwa bidzi fufúlu, bá ye ñɔŋ mbɔ́ɔ ye été, éñí mbɔ́ɔ ná bé lígi. ³⁶Befám bé beañ bá ye bɔ á mfínn, bá ye twáa mbɔ́ɔ ye été, éñí mbɔ́ɔ ní, bé lígi.”

³⁷Éde bé ngá síli ní ná: “Á Ntí, mam méte má ye boban ó vé?”

Ané ní a ngá yalan ya bó ná: “É vóm mbim ó ne, ó véa, éñe mikúŋŋ myá ye kóán.”

É nganán nkík misaŋ bá nkús miningá

18 ¹Éde a ngá vé bó nganán ye ná dá yian ná bé yaglan tám áse kaa ávwat, ²a dzóo ná: “Nkík misaŋ enziŋ a mbé á kísoan enziŋ; éé ngá kɔ Nzamá wɔŋŋ, éé ngá kaŋ ki mot enziŋ. ³Nkús miningá enziŋ wá ó mbé fe á kísoan te, ó ngá bɔ weé ke weé dzó mot te ná: ‘Kamje ya ma ébe nzínzínŋ wɔm.’ ⁴Ngúrá tám ó ngá lot mot te kaa dɔ ákómo ábɔ; ve, véa, éde a ngá dzó á nlém weñ été ná: ‘Afáŋbɔ ná mää kɔ Nzamá wɔŋŋ, mää kaŋ ki mot enziŋ, ⁵ma ye kam ya nkús miningá wi, amú ná áá lík ná aa bɔ ma sóm, á mfá ye ná a nzá bɔ eé nzu ma ndágle tám áse.’ ”

⁶Éde Ntí a ngá dzó ná: “Béágán é dzam ekúkwát nkík misaŋ dá dzó. ⁷Ye ná Nzamá ní áá ye kam ya mítɔpbán myeñ, émi myá lwée ní oyaáp ó yóp alú ya ó mos? Ye aa ye lík ná bé yana? ⁸Ma dzó mína ná aa ye kam ya bó avóó. Ve déa, éyɔŋ é Mwán Mot aa ye só, ye aa ye koan ya mbwínánn á sí ó vá?”

É nganán Fariseo ya ñɔŋmfóŋsí

⁹Éde fe a ngá vé é nganán ní ébe bot benziŋ béye bé ngá kaŋ bébyen ná bé ne benzósoó, béé byana fe é bot bevɔ́ɔ, ní ná: ¹⁰“Bot bé beañ bé ngá ke yaglan á templo. Mbɔ́ɔ a mbé mwann fariseo; éñí mbɔ́ɔ ní a ñɔŋmfóŋsí. ¹¹Éde mwann fariseo, a téle tételé, a ngá yaglan á nlém weñ été aaná: ‘Á Nzamá, ma vé wa akíba amú ná me sés ané é bot bevɔ́ɔ: ébá

bé ne beñɔŋ bot byém ya meduk, bikúkwát, bebo medzián, me sés ki ané ñɔŋmfónsí ñí. ¹²Ma lot metám kaa ádzí tán biyɔŋ bí beañ á sóánn, ma vé fe ngap awóm ébe é byém bíse me belé.’ ¹³Ve, ñɔŋmfónsí ñí a téle tételé oyaáp, mís má éé ngá kómo ki bére ó yóp, fáve ná aa bere mó á nló weñ, eé dzó ná: ‘Á Nzamá, kpeegé ma engóngóó, me ne mbo misémm.’ ¹⁴Ma dzó mína ná é mot ñí a ngá búlán é ndá dzeñ ákoan ná a ntɔó yaá nzósoó ósú Nzamá, sés éñí mbóó. Amú ná, é mot áse aa bére émyen ó yóp, aa ye siliban ósí, ve éñí ñí aa sili émyen ósí, aa ye bétban ó yóp.”

Yesus aa bwárán ya bóŋŋ

¹⁵Bé ngá nzu fe ya bwán ébe Yesus ná á nama bó. Niané beyága bé ngá yén dɔ, éde bé ngá báma bó. ¹⁶Ve, éde Yesus a ngá lwée bó, a dzóo ná: “Líkgán ná bóŋŋ bé nzu ébe ma, míní taa bó dɔ dzip, amú ná ébó bé ne a édzwée ngómán Nzamá. ¹⁷Ma dzó mína bébélá ná é mot aa ye bɔ kaa áñɔŋ édzwée ngómán Nzamá ané móŋŋ, áá ye ñíi été.”

Yesus bá nkúkúmm mot bá kóbo

¹⁸Éde fe ntébe ósú enziŋ a ngá síli ñí ná: “Á Nyágale, wa o ne mbamba mot, ma yian bɔ á yá ná me wún éniŋ é ne mbéámbeá?”

¹⁹Ané Yesus ñí a ngá yalan ya ñí ná: “Amú dzé wa lwée ma ná mbamba mot? Mot enziŋ a sés mbamba mot, fáve Nzamá. ²⁰Wa yem memvéná: ‘O taa bɔ medzián, o taa ywiñ mot, o taa dzíp, o taa vé é ngañiá e ne mineá, sémeŋé ésúá bá ñuá.’ ”

²¹Éde a ngá dzó ná: “Me baale yaá mam méte mése atéé ye me mbé ndómán.”

²²Niané Yesus a ngá wók dɔ, ané a ngá dzó ñí ná: “Dzam avóó é ngén dá dzéŋ wa: Kuugán é byém bíse o belé, o kap byɔ biŋgóngóó bí bot, véa wa ye belé ntam á dzóp été; nzaá, o béé fe ma.”

²³Niané a ngá wók dɔ, ané a ngá bíra tɔbo eywiññ, amú ná a mbé mora nkúkúmm. ²⁴Niané Yesus a ngá yén ná mot te a bíra yaá tɔbo eywiññ, éde a ngá dzó ná: “É ne ndzuúk abwiññ ná é bot bé belé akúmm bé ñíi édzwée ngómán Nzamá! ²⁵Amú ná dá dan ya ebúbú ná kamelio eé túgan ávéŋŋ ondondɔo été ya ná nkúkúmm mot ó ñíi édzwée ngómán Nzamá.”

²⁶Ané é bot bé ngá wók dɔ bé ngá síli ná: “Nzá fe aa ye tɔbo nkoránn?”

²⁷Éde Yesus ñí a ngá yalan ya bó ná: “É dzam é sés bɔban mfá bwán bé bot, é ne bɔban mfá Nzamá.”

²⁸Ané Pedro a ngá dzó ñí ná: “Dággé, bía bí lík yaá é mam mea ná bía bee wa.”

²⁹Éde Yesus ñí a ngá yalan ya bó ná: “Bébélá, ma dzó mína ná, é mot áse aa lík ndá, ngé ngéá, ngé bɔbénaŋ, ngé éséá ya ñiá, ngé ki bwán amú etɔm ye édzwée ngómán Nzamá, ³⁰mot te aa ye ñɔŋ ededea abwiññ é tám ñí; éniŋ é ne mbéámbeá dá aa ye fe ñɔŋ é tám da nzu.”

Yesus aa bera kat ámvála aa ye wú

³¹Niané Yesus a ngá ñɔŋ baapostol awóm ya bé beañ, éde a ngá dzó bó ná: “Dággán, bía ke á Yerusalen, é vóm mam mése má ye mana dzálában, é mam bekúlu medzó bé ngá tsili ákála é Mwán Mot. ³²Amú ná bá ye ñí kee é mó meyoŋ mefé, bá ye ñí kpógo, bá ye ñí tea, bá ye fe ñí túp menden; ³³niané bá ye ñí mana yít, eyoŋ te bé ywíñ ñí. Ve, aa ye wómo álú léa.”

³⁴Ve, béé ndzí wók dzam enziŋ ye été. Dzam te é mbé é swala bó, béé ndzí wók ayílíga ye é mam a ngá kóbo ya bó.

Yesus aa señ ndzindzím á Jerikó

³⁵A ngá bɔ ná, éyoŋ Yesus a ngá kwíñ bebeñ á Jerikó, ndzindzím ó mbé ó tɔɔ ó féŋɔ zenn, weé dzaa ntólo. ³⁶Niané ó ngá wók nkuna bot wá lot, éde mot te a ngá síli ná dzé dá lot.

³⁷Ané bé ngá yalan ya ñí ná: “Yesus ye á Nasaret éñe aa lot ó véa.”

³⁸Éde a ngá yónán, a dzóo ná: “Á Yesus, é Mwán David, kpeegé ma engóngóó!”

³⁹Ané é bot bé ngá ke ósú bé ngá báma ñí ná á sis evóó; ve, a ngá bera bíra yónán ná: “É Mwán David, kpeegé ma engóngóó!”

⁴⁰Éde Yesus a ngá tébe, a mánan fe ná bé nzu ya ñí. Niané a ngá kwíñ ñí bebeñ, ané a ngá síli ñí ná: ⁴¹“Wa kómo ná me bɔ wa á yá?”

Éde a ngá yalan ná: “Á Ntí, ma kómo bera yén.”

⁴²Ané Yesus a ngá dzó ñí ná: “Beragá yén. Mbwínánn we ó koro yaá wa.”

⁴³Etéññ te ébyen éde mot te a ngá bera yén, á ŋga bee fe Yesus, eé vé fe Nzamá dúmá. Éde fe, niané bot bése bé ngá yén dzam te, ané bé ngá vé Nzamá olugú.

Yesus bá Zakeo

19 ¹Éde Yesus a ngá sian á Jerikó, á ŋga lot á kísoan été. ²Éde, véa, mot enziŋ a mbé eyola ná Zakeo, a mbé ntébosú a beñoŋ mfóŋsí, a mbé fe nkúkúmm. ³Mot te a ngá dzéŋ ná á yén nzá a ne Yesus; ve, éé mbé dɔ bɔ amú nkuna bot, amú ná a mbé ntéññ etun. ⁴Ané a ngá ke mbíí ósú, aa bét élé sikómoro ó yóp ná á yén Yesus, amú ná a mbé ná a nkún ke álot ó véa. ⁵Éde, niané Yesus a ngá sian vóm te, ané a ngá dága ó yóp a yén Zakeo, éde a ngá dzó ñí ná: “Á Zakeo, siggé avóó, amú ná ma yian tɔbɔ é ndá dzwe émuú.”

⁶Ané Zakeo a ngá sigi avóó, a ñɔŋ fe Yesus ya mesán. ⁷Niané bot bé ngá yén dɔ, éde bésesé bé ngá ke bá kóbo biswaáswaá, béé dzó ná: “Á ke yaá tɔbɔ nnéŋ é ndá mbɔ misémm.”

⁸Éde Zakeo a ngá tébe tételé, a dzóo Ntí ná: “Á Ntí, yénŋe, ma nzu kap é byém bíse me belé énzénzan, ma ye vé biŋgóngóó bí bot ngap; ngé maá ñɔŋ ki mot enziŋ dzóm ya mvoo, ma ye ñí dɔ búlu tán biyoŋ bí nii.”

⁹Ané Yesus a ngá dzó ñí ná: “Akoroga é sɔ́ yaá é ndá ñí émuú, é tɔ́ ná ñí a ne fe é mwán Abraam. ¹⁰Édo fá é Mwán Mot a ngá sɔ́, ná aa nzu dzéŋ ya koro ébá bé ngá dzími.”

É nganán awóm bemína

¹¹Béé wók mam méte, éde Yesus a ngá vé nganán, amú ná a mbé bebeñ á Yerusalen, ya fe ná bot bé ngá tém ná édzwée ngómán Nzamá e nkún nzu léreban etéñ te ébyen. ¹²Éde a ngá dzó ná: “Mot enziŋ ye á ndá bot bekéza a ngá ke sí enziŋ oyaáp ná ke ñɔŋ édzwée ngómán, eyɔŋ te a búlán. ¹³Éde a ngá lwée áloá deñ awóm, a kee dɔ́ awóm bemína, a dzóo fe dɔ́ ná: ‘Bɔ́gán okira akekwiñ ané ma sɔ́.’ ¹⁴Ve, bot béye é sí deñ bé ngá víni ñí, éde bé ngá lóm betébe nzaŋŋ é mvús deñ, béé dzó ná: ‘Bíá kómo ná é mot ñí a dzwée bíá.’

¹⁵“Éde a ngá bɔ́ ná, niané a ngá ñɔŋ edzwée ngómán, ané a ngá búlán; éde a ngá mánan ná bé lwée ñí áloá a ngá kee moann, ná á yem é tán kada mot á wún. ¹⁶Éde óloá ósúá ó ngá sɔ́, ó dzóo ná: ‘Á mása, é mína dwe eé wún awóm bemína.’ ¹⁷Ané ñí a ngá dzó ñí ná: ‘Mvéáñ, o ne mbamba oloá! Wa nzu dzwée awóm bekísoan, amú ná o tuga baale é dzóm é ne avítsaŋ.’ ¹⁸Éde é mot beañ ñí a ngá sɔ́, ñí ná: ‘Á mása, é mína dwe eé wún bemína bé tán.’ ¹⁹Ané ñí a ngá dzó fe ñí ná: ‘Wa wa nzu fe dzwée bekísoan bé tán.’

²⁰“Éde é mot mbɔ́ɔ́ ñí a ngá sɔ́, a dzóo ná: ‘Á mása, é mína dwe édo ñí; maá wɔ́gɔ́ dɔ́ éfús etóp été; ²¹me ngá kɔ́ wa wɔŋŋ, amú ná o ne aleét mot, wa twáa é dzóm weé ndzí bwíi, wa yoo fe bídzí weé ndzí beñ.’ ²²Ané mása a ngá dzó ñí ná: ‘O ne ekúkwat oloá, ma nzu wa kík nsaŋ ya bíffá bywe! O mvá yem ná me ne aleét mot, ma twáa é dzóm meé ndzí bwíi, ma yoo fe bídzí meé ndzí beñ, ²³amú dzé weé ndzí ma nii moann á ndá bemoann, ná niané ma ye sɔ́ mé ñɔŋ ñí ya miséŋŋ áyóp?’

²⁴“Éde a ngá dzó é bot bé mbé ó véa ná: ‘Dutgán ñí mína te, míní kee dɔ́ é mot a belé awóm bemína.’ ²⁵Ané bé ngá dzó ñí ná: ‘Á mása, mot te á mbelé awóm bemína!’ ²⁶Éde mása a ngá yalan ná: ‘Ma dzó mína ná, éñí áse a belé, bá ye ñí bera vé; ve, éñí ñí éé belé, atwaa édí a belé, dá bá ye ñí dut. ²⁷Ve, mfá ye mínzínzínŋ myám, é bot béé mvá kómo ná me dzwée bɔ́, nzaán ya bɔ́ ó vá, kíkán fe bɔ́ ébe ású dam.’ ”

Yesus aa ñíi á Yerusalen

²⁸Niané a ngá mana dɔ́ kɔ́bɔ́, éde a ngá tsíni ósú ná aa ke á Yerusalen. ²⁹Éde a ngá bɔ́ ná, niané a ngá kwíñ bebeñ á Betfagé ya Betania, á nkoó bá lwée ná Alíba, ané a ngá lóm beyága bé beañ béye béyága beñ, ³⁰a dzóo ná: “Keŋán é dzeá é ne ósú ó vá dí, niané mína ye ñíi été, mína ye koan ya mwann edzakás a tsini, éñí mot enziŋ áá bé tára tɔ́bɔ́ áyóp; tsiigán ñí, míní sɔ́ fe ya ñí. ³¹Ngé mot enziŋ a síli mína ná: ‘Amú dzé mína tsii ñí?’ Dzógán ná: ‘Amú ná Ntí aa kómo ñí.’ ”

³²Niané beyága béte bé ngá ke, éde bé ngá koan ya amvála a ngá dzó bó. ³³Éyɔŋ bé ngá tsii dɔ, ané é bot bé mbé ya ní bé ngá síli bó ná: “Amú dzé mína tsii mwann edzakás te?”

³⁴Éde bá bé ngá yalan ná: “Amú ná Ntí aa kómo ní.” ³⁵Ané bé ngá nzu ya ní ébe Yesus; éde bé ngá mana teñ mwann edzakás te bitóp á mvús, ané bé ngá bɔ fe ní ná a dan. ³⁶Bé ngá ke bá teñ bitóp byeba á nzenn áyóp amvála ané Yesus ní a ngá ke aa tsíni ósú.

³⁷Niané a ngá kwíñ bebeñ ásigi nkoó Álíba, éde nkuna beyága óse ó ngá tára ná wá lugu Nzamá ya mesán, ya kíŋŋ oyaáp ó yóp, amú é bora bé mam bé ngá yén, ³⁸béé dzó ná: “Abwará ya é Kéza aa nzu ya éyola Ntí! Mvwaá eé bɔɔge á dzóp été, dúmá dá oyaáp ó yóp!”

³⁹Éde befariseo benziŋ béye bé mbé á nkuna bot été, bé ngá dzó ní ná: “Á Nyágale, bámané beyága bwe.”

⁴⁰Ané ní a ngá yalan ya bó, a dzóo ná: “Ma dzó mína ná, ngé ébá bé sis bivóó, mekwá má ye yónán.”

⁴¹Niané a ngá kwíñ bebeñ, a yén kísoan, éde a ngá yi dɔ, ⁴²eé dzó ná: “Ngé á bɔ ná é mos wí, o yem é mam mé ne wa vé mvwaá! Ve, áwola dí, mam méte mé ntɔɔ yaá nswalann é mís mwe. ⁴³Amú ná melú má nzu ébe wa, melú mínzínzínŋ mwe myá ye wa téle mfim ya áboman wa méféŋŋ, bá ye fe wa fít mifá míse. ⁴⁴Bá ye wa mana tsam, bé mana fe ywíñ é bwán bwe, báá ye ki lík akwá é bóo édí avɔɔ áyóp, amú ná weé ndzí yem é mos Nzamá a mvá nzu wa koro.”

Bot bá kuan byém á templo

⁴⁵Éde a ngá níí á templo, ané a ngá tára ná aa tsílán ya é bot bé ngá kuan byém, ⁴⁶eé dzó bó ná: “É ne ntsilann ná: ‘É ndá dzam da ye bɔ ndá meyaglán!’ Ve, mína míní bɔ yaá dɔ é ndá ákwá benzeé midzɔŋŋ!”

⁴⁷Yesus a ngá yágale fe á templo été melú mése. Éde betébosú befára, beyágale métsiŋŋ ya mikúkúmá míye áyɔŋ été mí ngá dzéŋ ná bé ywíñ ní. ⁴⁸Ve, béé ngá koan ya ámvála bé ne dɔ bɔ, amú ná bot bése bé ngá dziŋ bá wók ní.

Édzwée Yesus

20 ¹A ngá bɔ ná, mos enziŋ Yesus a ngá yágale bot á templo été, éé kat fe mbamba fwéñ, éde betébosú befára ya beyágale métsiŋŋ ya mikúkúmá bé ngá ke ébe éñe, ²ané bé ngá kɔbɔ ya ní, béé dzó ná: “Katge bía, wa bɔ é mam má ya edzwée evé? Ngé ki ná, nzá aá vé wa edzwée te?”

³Éde ní a ngá yalan ya bó, a dzóo ná: “Ma ma ye fe mína vé nsílí; yalagán ya ma, ⁴nzá aa lóm Juan ná a du bot, ye Nzamá, ye bwann bé bot?”

⁵Ané bé ngá kɔbɔ bébyen ya bébyen, béé dzó ná: “Ngé bí dzóo ná Nzamá éñe aá lóm ní, aa ye bía síli ná, ‘Amú dzé míní ndzí ní bwíni?’”

6 Ngé bí dzóo ki ná bwann bé bot, véa, nnam ngúrá wá ye bía lúm mekwá, amú ná bá yébe ná Juan a mbé nkúlu medzó.” 7 Éde bé ngá yalan ya ñí ná: “Bíá yem nzá aá lóm ñí ná á du bot.”

8 Ané Yesus ñí a ngá dzó bó ná: “Ma mää kat ki mína edzwée evé ma bo ya do mam méte.”

É nganán bembéa bebeñ mifinn

9 Éde Yesus a ngá tára ná aa vé nnam é nganán ñí, ñí ná: “Mot enziñ aá beñ afúp, ané a ngá lík do ó lén ébe bebeñ mifinn, éde a ngá ke ékena táñ abwiññ tám. 10 Niané tám e ngá kwíñ, éde mot te a ngá lóm oloá ébe bebeñ mifinn béte, ná bé vé ñí bibumá bíye á mfinn. Ve, ané é bot bá beñ mifinn bé ngá mana wó yít, bé tsílán fe a wó móamó. 11 Éde a ngá bera lóm oloá ofé, wá bé mana fe yít ya álére wó osoán, bé tsílán fe ya wó móamó. 12 Ané a ngá bera lóm oloá léa; ve, wá bé mana baa mevénj, bé tsílán fe ya wó. 13 Éde é mot a ne ya mfinn a ngá dzó ná: ‘Ma ye bo á yá? Ma lóm ndzindziñ mwán wom, tám enziñ bé ne ñí kan.’ 14 Ve, niané bebeñ mifinn bé ngá yén ñí, ané bé ngá dzó bébyen ya bébyen ná: ‘Éní éne aa ye lígi ya mfinn, bí ywíñján ñí, á mfá ye ná bía bí lígi ya mfinn.’ 15 Ané bé ngá vea ñí á mfinn été, bé ywíñ fe ñí.

“Éde, é mot émyen a ne ya mfinn aa ye bó bo á yá? 16 Aa ye só, a mana ywíñ bebeñ mifinn béte, a kee fe bot befé mfinn te.”

Niané bé ngá wók do, ané bé ngá dzó ná: “Dzam te é taa boban!”

17 Éde Yesus a ngá túga bó dága, a dzóo bó ná: “Édí é ne ntsilann dí ná:

‘Ákwá belónj bé ngá tep é nzu yaá ábo
ákwá dá danj ya eban,’

“Dá yíli á yá?”

18 “É mot áse aa ye ku akwá te áyóp, aa ye mana búgu; ngé akwá te dá é kpéñ ki mot enziñ áyóp, dá dá ye ñí lík meñuñ.”

19 Ané beyágale métsiñj ya betébosú befára bé ngá ñú táñ ná ébó Yesus aa vé nganán te; dzam te édo bé ngá dzéñ ná bé kee ñí mó ó ñúu áwola te ébyen. Ve, bé ngá ko bot wónj.

Máán mé mfónsi

20 Bée mómo ñí, ané bé ngá lóm bot áswéññ ná bé ke léreban ané bé ne bembamba bé bot, ná bé lám ñí ya bífiá byeñ, á mfá ye ná bé kee ñí é nguu ya édzwée ngóvina été. 21 Éde bé ngá síli ñí, bée dzó ná: “Á Nyágale, bía yem ná wa kóbo, wa yágale fe tételé, wáa ke ki ya mot enziñ ngamm, fáve ná wa yágale é nzenn Nzamá ya bebélá. 22 Ye atsiñj dá yébe ná bí yaán ya kéza mfónsi, ngé ki ná dáá yébe do?”

23 Ñí eé yem mékeñj meba, ané a ngá dzó bó ná: [“Amú dzé mína bóble ma?”] 24 “Léregán ma denario mbóó. Nzá a ne ya ásu dí ya ntsili wi?”

Éde bé ngá yalan ya ñí ná: “Kéza!”

²⁵Ané ñí a ngá dzó b́ ná: “É dzóm é ne édí kéza, keegán fá dɔ kéza; édí dá é ne édí Nzamá, keegán dɔ Nzamá.”

²⁶Béé mbé ñí biñ ya efía enziñ ébe ású nnam. Bé ngá yágán éyalann deñ, éde bé ngá sis bivóó.

Awómó ya alúk

²⁷Éde besaduseo benziñ, éb́ bá dzó ná miwúán myáá wómo, bé ngá yit ébe éñe, ané bé ngá síli ñí, ²⁸béé dzó ná: “Á Nyágale, Moisés a ngá tsili bía ná: ‘Ngé mot mwanñan a wú, a lígi miningá kaa bwán, mot te á lúk miningá te á mfá ye ná á fwiñ mwanñan mvɔñ bot. ²⁹Bé mbé bɔbéñan zangbéá. Éde éñí ósúá a ngá lúk miningá, aa wú kaa álík bwán. ³⁰Ané éñí beañ a ngá ñɔñ ñí, ñí a weñ fe kaa bwán; ³¹éñí léa ñí a lúk fe miningá te; amvála te édɔ bɔbéñan zangbéá bé ngá mana wú kaa álík bwán. ³²Ané miningá ñí a ngá súgan wú. ³³Édɔ é ne ná, éyɔñ miwúán myá ye wómo, miningá te aa ye bɔ ngéá nzá, éyɔñ a ne ná bésesé bá mana ñí lúk?’”

³⁴Ané Yesus a ngá yalan ya b́ ná: “Bot béye é tám ñí bá lúkgan, bá kean fe mélúk. ³⁵Ve, é bot bá ñep ya é tám dá nzu ósú, ya fe nwómán ye á miwúán été, báá lúkgan, báá kean ki mélúk. ³⁶Bé sés bera wú, amú ná bé ne ané baängel; bé ne é bwán Nzamá, é tɔɔ ná bé ne bwán béye áwómó. ³⁷Mfá ye ná miwúán myá ye wómo, Moisés aa lére dɔ ábɔññ Ntsili mwann elé Zarza aa dzík; véa, aa lwée Ntí eyola ná: É Nzamá Abraam, é Nzamá Isaak, ya é Nzamá Jakob. ³⁸Édɔ é ne ná, Nzamá a sés Nzamá bewú, fáve Nzamá betétéá; amú ná mfá weñ, bot bése bé téa.”

³⁹Ané beyágale métsiññ benziñ bé ngá yalan, bé dzóo ná: “Á Nyágale, o kɔbɔ mvéañ.” ⁴⁰béé ndzí bera vagle ná bá síli ñí misílí mifé.

Kristo a ne é mwán nzá?

⁴¹Éde a ngá síli b́ ná: “Bot bá dzó á yá ná Kristo a ne é mwán David?”

⁴²Amú ná David émyen aa dzó ábá Besalmo ná:

‘Ntí a ngá dzó Ntí wɔm ná:

Tɔbɔgé méyóm mam,

⁴³akekwíñ ané ma bɔ mínzínzínñ mwe étéle mebɔ dwe.’

⁴⁴“Édɔ é ne ná, ngé David aa lwée ñí ná Ntí; Ntí a ne fe bɔ é mwán David á yá?”

Yesus aa sómán beyágale métsiññ

⁴⁵Nnam ngúrá weé wók ñí, éde a ngá dzó béyága beñ ná: ⁴⁶“Tɔbɔgán ya nkée ya beyágale métsiññ, éb́ bá dziñ bá wulu ya bilíññá, bá dziñ

ná bé ke bá sómo bó míseŋ minén été, bá dziŋ bítoó ósúá bésinagoga été ya fe méfét bidzí. ⁴⁷Ébó bá dzí mikús mí biningá byém, béé swala do ya mitéŋ meyaŋlán. Bá ye ñoŋ éndáglé dá dan.”

Bívévé engóngóó nkús miningá

21 ¹Niané Yesus a ngá sám mís, éde a ngá yén ané mikúkúmm myá wea bívévé byeba á bán été. ²Ané a ngá yén fe engóngóó nkús miningá wá wá wea furá é beañ ó véa. ³Éde a ngá dzó ná: “Bébéla má dzó mína ná, engóngóó nkús miningá dí, éwo o dan wea álot bot bése; ⁴amú ná bésesé bé mvá vé bivévé ábimm dá buk bó; ve, éñe ya átéññ deñ, á vé ásesé á belé ná aa niŋ ya do.”

Yesus aa kat fwéñ ná templo da ye tsam

⁵Bot benziŋ bé ngá kóbo adzó templo, bé ngá dzó ná e ne nkomann ya mbamba mekwá, ya fe é byém bí ne ya eban bá vé Nzamá; éde Yesus a ngá dzó bó ná: ⁶“É byém bíse mína yén bí, melú má nzu ná akwá dáá ye lígi é bóo édí avóó áyóp; ásesé aa ye tobo ntsamann.”

Mendem méye ámanaja eniŋ

⁷Éde bé ngá síli ñí béé dzó ná: “Á Nyágale, dzam te dá ye bo ódén? Ndem fé ki da ye bo éyoŋ dzam te é nkún nzu boban?”

⁸Ané ñí a ngá yalan ná: “Tóboŋán ya nkée, míni táa lík ná bé duk mína; amú ná abwiññ dá ye só ya éyola dam, béé dzó ná, ‘ma me ne Kristo’, ya ná, ‘tám eé kwíñ yaá’. Míni táa bó bee ómvús. ⁹Niané mína ye wók mefwéñ melúmán ya ntsénán mam, míni táa ko woŋŋ; amú ná dá yian ná mam méte mé tára boban, ve memanaja máá ye bo vea etéññ te ébyen.”

¹⁰Éde a ngá bera dzó ná: “Ayoŋ ya ayoŋ aá ye lúman, edzwée ngómán ya edzwée ngómán dá dá ye fe lúman. ¹¹Bora mifógán mí sí myá ye bo mévóm ya mevóm, ya nzeñ ya fe ákwann dá kopban. É mam mé ne ekowoŋŋ ya bora mendem má ye boban ó yóp. ¹²Ve, kaa ná mam méte mé bo, bá ye mína tára kee mó ó ñúu ya ádzéŋ mína ásí. Bá ye mína kee bésinagoga ya míbok; bá ye fe ke ya mína mésú bekéza ya bengóvina amú étom éyola dam. ¹³Éyoŋ mína ye vé ngañiá á mfá wóm édo dí. ¹⁴Bánŋán mílém myenan été ná mínáá ye tára tém amvála mína ye ke kam ya mína bébyen; ¹⁵amú ná mámyen ma ye mína vé bifíá ánu ya kén ámvála mínzínziŋ myenan mí sés kók ngé ki ádwaan. ¹⁶Atwaa beésúá benan ya bobéñoŋ benan ya bívúvúmán byenan ya beñimvwíññ benan bá ye mína kuan; bá ye fe ywíñ bevóó béye ébe mína. ¹⁷Bot bése bá ye mína víni amú etom ye éyola dam. ¹⁸Ve, nkó esí mbóó ye nló wenan wa wáá ye dzímle. ¹⁹Mína ye koro bíniŋ byenan ngé míni bánbe.

²⁰“Niané mína ye yén Yerusalen á ntoó ndzilann ya misámá melúmán, tám te ébyen yemŋán ná éyoŋ bá tsam ñí é kwíñ yaá. ²¹Véa, ébá bá ye

bo á Judea, bé túpge ná bé ke míkoó óyóp; ébá bá bé ne á Yerusalen été, bé kwĩñe; ébá bá bá ye bo méfúp, bé táa ñíi été; ²²amú ná melú méte má ye bo melú mé endáglé, á mfá ye ná édí áse é ne ntsilann é dzálában. ²³Ngwáa é biningá bá ye bo mebum ya fe ébá bá ye ñéa bwán melú méte! Amú ná mitéñ abwiññ myá ye bo á sí ya méyéá menén á nnam wí été. ²⁴Bá ye ywĩñ bot ya nzwaoken, bá ye fe ke ya b́ míkómm ébe mesí mése. Meyoñ mefé má ye tsibi Yerusalen áyóp akekwiñ é tám é nguu meyoñ méte da ye dzálában.

Ábúlánn é Mwán Mot

²⁵“Éde mendem má ye bo á nlódzóp, á ngomdan ya fe átéteñ ó yóp; á sí ó vá, éñe meyoñ má ye tɔbo nzamzámánn ya milém mitéñ, amú mora eduññ máñ ya mikebá. ²⁶Bot bá ye ku ané mibim ya é wɔññ bá ye belé éyɔñ bá tém é mam má ye nzu bɔban éniñ ngúrá; amú ná menguu méye á dzóp má ye tɔbo nsukgán. ²⁷Eyoñ te éde bá ye yén é Mwán Mot eé nzu míkút été ya nguu ya fe mora dúmá. ²⁸Niané é mam má má tára ná má bɔban, dággán, télegán fe míló myenan, amú ná akoroga denan é ñga sian yaá.”

²⁹Éde fe a ngá vé b́ é nganán ñí, ñí ná: “Dággán elé igera, ya bílé bise bivóó. ³⁰Niané mína yén mekéñ bílé má sɔñban, éde tám te mína yem ná esep é ntɔó bebeñ. ³¹Amvála te fe, niané mína ye yén é mam má mé ñga bɔban yaá, yemñán ná édzwée ngómán Nzamá é ntɔó yaá bebeñ.”

³²“Bébélá ma dzó mína ná, myee bot te wáá ye lot akekwiñ ané dzam te dá bɔban. ³³Dzóp ya sí byá ye lot, ve bífiá byam byáá ye lot.

³⁴“Mína bébyen tɔbɔgán ya nkée ná mílém myenan mí táa tɔbo ndzálánn ya bembéa bivéé ya fían ya fe é mam má kele bot milém ó yóp éniñ dzi, á mfá ye ná mos te ó nza sian ébe mína ya nzigan ³⁵ané olám; amú ná mos te wá ye ś ébe é bot bése bé ne éniñ ngúrá. ³⁶Tɔbɔgán evéveñ eyoñ ése, míníí yaglan á mfá ye ná míníí belé nguu ye ásáale é mam mése mé nkún nzu bɔban má, ya fe ná míníí tébe tételé ébe ású é Mwán Mot.”

³⁷Yesus a ngá bo eé lot mos á templo été eé vé ayágalé, melú má a ngá bo eé ke lot á nkoó bá lwée ná Alíba. ³⁸Éde nnam ngúrá ó ngá bo weé ke ébe éñe ekúná kírí ná bá ke ñí wók á templo été.

Judas aa kuan Yesus

22 ¹Ákoan ná é fét mífém m mí ne kaa levadura, éñí bá lwée ná Paskua, eé ntɔó yaá bebeñ; ²éde betébosú befára ya beyáagle métsiññ bé ngá dzéñ ámvála bé ne ywĩñ Yesus, amú ná bé ngá kɔ bot wɔññ.

³Ané Sátan a ngá ñíí á nlém Judas, é Judas bé ngá lwée ná Iskariote; a mbé fe nyága mbóó ye béyága awóm ya bé beañ. ⁴Éde a ngá ke kóbo ya

betébosú befára ya bedzwée benzima béye á templo ámvála aa ye bó ñí kee. ⁵Éde bé ngá sán, bé kyaa fe ñí ná bá ye ñí vé moann. ⁶Ané ñí a ngá yébe do, á nga dzéj fe é tám aa kee bó ñí é vóm bot bé sés abwiññ.

Beyága bá dzémle Paskua bábe Yesus

⁷Éde é mos mífémm mí ne kaa levadura ó ngá kwíñ, mos te éwo bé ngá yian kí k mwann ntómá ye ó Paskua. ⁸Ané Yesus a ngá lóm Pedro bá Juan, a dzóo ná: “Keñán bía koman bidzí bí Paskua á mfá ye ná bí dzián.”

⁹Éde bé ngá síli ñí ná: “Vóm mbé wa kómo ná bí koman do?”

¹⁰Ané Yesus a ngá yalan ya bó ná: “Niané mína ye ñíi á kísoan, mína ye koan ya fám deé ke ya kúlu mendzím. Beegán ñí akekwiñ é ndá aa ye ñíi. ¹¹Dzógán myenn ndá ná: ‘Nyágale aa síli wa ná: É vóm ma ye dzí Paskua bíabe beyága bam ó ne vé?’ ¹²Eyoñ te aa ye mína lére mora abéa ndá, é tó swéñ á ndá ó yóp. Komñán ó véa.”

¹³Éde, niané bé ngá ke, ané bé ngá koan ya ámvála Yesus a ngá dzó bó; éde bé ngá koman Paskua.

¹⁴Niané áwola é ngá kwíñ, ané Yesus a ngá tóbo ó téble bábe baapostol. ¹⁵Éde a ngá dzó bó ná: “Ntéññ avé me dzéñ yaá kómo ádzí é Paskua ñí bíabe mína, kaa ná me tára dzuk; ¹⁶amú ná ma dzó mína ná, máa ye do bera dzí akekwiñ ané da dzálában édzwée ngómán Nzamá.”

¹⁷Éde a ngá twáa kóp, niané a ngá vé akíba, ané a ngá dzó ná: “Ñoññán ó vá, míní ke mína kap mína ya mína; ¹⁸amú ná ma dzó mína ná, atéé ye áwola dí, máa ye bera ñú vino tám enziñ akekwiñ ané édzwée ngómán Nzamá dá só.”

¹⁹Ané a ngá twáa fe mfémm, niané a ngá vé akíba, ané a ngá bák wó, a vé fe bó wó, eé dzó ná: “É ñúu dzam édo ñí, édo e ne nkeán amú mína. Bógán é dzam dí míní síman ma.” ²⁰Ámvála te fe, niané bé ngá mana dzí, ané a ngá twáa kóp, a dzóo ná: “É kóp ñí édo e ne mfefeñ elat ye á mékií mam, é má má swii amú mína.

²¹“Ve, yénñán ná é mot aa ye ma kuan a ne ó téble ó vá bía ñí. ²²Bébélá ná, é Mwán Mot aa ye ke ámvála ané é ntó yaá mbánán, ve ngwáa é mot aa ye ñí kuan!”

²³Éde bé ngá tára ná bá sílán bébyen ya bébyen ná, nzá ye ébe bó a nkún do bo.

Nzá aa dañ ya eban?

²⁴Ané beyága bé ngá bo mikóbo bébyen ya bébyen, béé síli ná nzá aa ye bo éñí aa dañ ya eban. ²⁵Éde Yesus a ngá dzó bó ná: “Békéza béye mésí bá dzwée ya nguu, bédzwée beba bá bá kómo fe ná bot bé lwée bó ná bembamba bé bot. ²⁶Ve, é táa bōban néa énzénzan denan été; fáve ná, éñí aa dañ ya eban énzénzan denan á bóoge ané éñí a ne kaa eban; éñí aa mánan ñí á bóoge fe ané éñí aa séan. ²⁷Amú ná, nzá aa dañ ya eban, ye

éñí aa tɔɔ ó téble, ye éñí aa séan? Se éñí aa tɔɔ ó téble, ngeá? Ve déá, me ne énzénzəŋ denan ané éñí aa séan.

²⁸ “Mína míní tɔɔ yaá mbán bíabe mína míkat myám été. ²⁹ Dzam te édo ma kee mína do edzwée ngómán, amvála ané Tará ñí a ngá kee fe ma do; ³⁰ á mfá ye ná míní dzi ya áñú é téble dzam édzwée ngómán dam, ya fe ná míní tɔɔ bitɔɔ bekéza, á mfá ye ná míní kík misəŋ ébe awóm meyoŋ ya meyoŋ mé beañ méye Israel.

Yesus aa dzó ná Pedro aa ye ñí kat

³¹ “Á Simón, á Simón, dággé ná Sátan á dzaa ná á sigle mína ané bá sigle misó mí trigo. ³² Ve, me yaglan yaá mfá we ná mbwínánn we ó táa mana; niané wa búlán ébe ma, véa, wa yémŋe bobéñɔŋ.”

³³ Ve, Pedro ñí a ngá dzó ñí ná: “Á Ntí, me ntɔɔ yaá nkomann ná atwaa ma ke á mbok bía wa ya áwú.”

³⁴ Ané Yesus ñí a ngá dzó ñí ná: “Á Pedro, ma dzó wa ná, émuú, wa ye dzó ná wáá yem ma táŋ biyoŋ bí léa kaa ná nnóm kúp á lɔŋ.”

Bá koman ná bá ke á nkoó Álíba

³⁵ Éde a ngá síli bó ná: “Éyoŋ me ngá lóm mína kaa mfák, kaa ekpea moann, kaa ki ya mengop, ye dzóm enziŋ dá dzéŋ mína?”

Ané bé ngá yalan ná: “Kaa dzóm.”

³⁶ Éde Yesus a ngá dzó bó ná: “Ve, éyoŋ dí, éñí a belé mfák, á twáagé wó, éñí ñí a belé ekpea moann, ñí á twáagé fe do; éñí ñí éé belé nzwaoken, á kuugán ékót deñ, á kus nzwaoken. ³⁷ Amú ná ma dzó mína ná, édí é ne ntsilann mfá wɔm dá yian dzálában, ná: ‘Bé ngá láj ñí bábe bembéa bé bot;’ amú ná édí dá nama ma Mítsili été, dá dzálában.”

³⁸ Ané bé ngá dzó ná: “Á Ntí, dággé, nzwaaken é beañ édo ñí.”

Éde a ngá dzó bó ná: “Abímm te.”

Yesus aa yaglan á nkoó Álíba

³⁹ Éde, niané Yesus a ngá kólo, ané a ngá ke á nkoó Álíba, amvála ané é mbé ñí fúlú. Ané beyága bá bé ngá bee fe ñí. ⁴⁰ Niané a ngá sian vóm te, éde a ngá dzó bó ná: “Yaglánán á mfá ye ná míní nza ku mébóblé été.”

⁴¹ Ané a ngá kanan ya bó ntéññ avé mot aa wea akwá, éde a ngá kútbe ó sí á ŋga yaglan, ⁴² eé dzó ná: “Á Tará, ngé wa kómo, veagé é kɔp ñí ébe ma; ve, se nkómánn wɔm, fáve nkómánn we éwɔ ó dzálában.” ⁴³ Éde ángel ye á dzóp a ngá yéne ébe éñe mfá ye ávé ñí nguu. ⁴⁴ Ñí a tɔɔ ya nlém mitéñ, éde a ngá bíra yaglan akekwiñ ané éduduk deñ é ŋga ku metwéñ ósí ané mekií.

⁴⁵ Éde, niané a ngá tébe ná a mana yaá yaglan, ané a ngá búlán ébe beyága, éde a ngá koan ya bó óyó, amú ná bé mbé eywiññ. ⁴⁶ Ané a ngá síli bó ná: “Amú dzé mína ke óyó? Tébegán, yaglánán fe á mfá ye ná míní nza ku mébóblé été.”

Bá biñ Yesus

47 Ákoan ná Yesus a ngén aa kóbo, ané nkuna bot ó ngá sian; éñí bé ngá lwée ná Judas, a mbé nyága mbóó ye béyága awóm ya bé beañ; éñe a ngá nzu nkuna bot te ósú, éde a ngá yit Yesus bebeñ mfá ye áke ní ñán ámánɲ. 48 Ané Yesus a ngá síli ní ná: “Á Judas, ye wa kuan é Mwán Mot ya ñán ní ámánɲ?”

49 Niané é bot bé mbé Yesus méféɲɲ bé ngá yén é dzam é ngá nzu boban, éde bé ngá síli ní ná: “Á Ntí, ye bí baa ya nzwaokeɲ?” 50 Ané mbóó ye ébe ébó a ngá vé óloá ntébosú á befára avéɲɲ, éde a ngá kík ní áló meyóm.

51 Ve, éde Yesus a ngá yalan, a dzóo ná: “Líkgán abímm te.” Éde a ngá nama mot te aló, a séñ ní.

52 Ané Yesus a ngá dzó betébosú befára ya bedzwée benzima béye á templo ya mikúkúma, ébá bé ngá nzu ní ábiñ, ní ná: “Ye mína nzu ma biñ ya nzwaakeɲ ya mibéɲɲ mí elé ané me ne nzeé midzóɲɲ?” 53 Átɔ́ ná ma tɔ́ bíabe mína á templo kada mos, mína kaa ma ábiñ. Ve, áwola denan édo dí, édí nguu ye ó dzíbi ósí da dzwée.”

Pedro aa kat Yesus

54 Niané bé ngá biñ Yesus, éde bé ngá ke ya ní, bé kéñ níi ya ní é ndá ntébosú befára. Pedro a ngá nzu aa bee bó oyaáp ómvús. 55 Éde, niané bé ngá koman ndúán á yát été, bé mana do tɔbo méféɲɲ; Pedro ní a mbé ó véa bábe bó. 56 Ané mbo biséññ miningá enziɲ a ngá yén ní, a tɔ́ á ndúán mféɲɲ, éde miningá te a ngá túga ní bem mís, a dzóo ná: “É mot ní, ní a tɔ́ fe bá ní.”

57 Ve, éde Pedro ní a ngá kat do, eé dzó ná: “Á miningá, máá yem ní.”

58 Éde, niané oyomm abóɲɲ tám ó ngá lot, ané mot mfé ní a ngá yén ní, a dzóo ná: “Wa o ne fe mot mbóó ye ébe ébó.” Ve, éde Pedro a ngá dzó ná: “Á mot, se ma ní.”

59 Éde, niané áwola déa é ngá lot, ané mot mfé ní a ngá yémle, eé dzó ná: “Bébélá, é mot ní a tɔ́ bá ní, amú ná ní a ne fe mot ye á Galilea.”

60 Éde Pedro a ngá dzó ná: “Á mot, máá yem é dzam wa dzó.”

Etéññ te ébyen, eé kóbo, ané nnóm kúp a ngá lóɲ. 61 Éde Ntí a ngá vejan, a dága Pedro. Ané Pedro a ngá síman é dzam Ntí a ngá dzó ní ná: ‘Émuú, kaa ná nnóm kúp á lóɲ, wa ye ma kat biyɔɲ bí léa.’ 62 Éde Pedro a ngá kwíñ átán, á ɲga daɲ bíra yi.

Bá kpógo Yesus

63 É bot bé ngá kálá ní, bé ngá kpógo ní bé ngá yít fe ní. 64 Ané bé ngá dzip ní mís, [bé ɲga bími ní ású], bé ɲga síli ní ná: “Túpge, nzá á bími wa?” 65 Bé ngá tea ní, béé dzó fe ní abwiññ mam mefé.

Bá kík Yesus misan

⁶⁶Niané kírí e ngá léne, éde mikúkú má míye á nnam, betébosú befára ya fe beyágale métsinḡ bé ngá ɓo ekóánn, bé kéñ fe ya ní ekóánn médzó te, ná bé kík ní misan. Ané bé ngá síli ní ná: ⁶⁷“Ngé wa o ne Kristo, dzóge bía do!”

Ve, éde Yesus ní a ngá yalan ya bó ná: “Ngé me dzóo mína do, mínáá ye do bwíni. ⁶⁸Ya fe ná, ngé ma me síli mína nsílí, mínáá ye yalan ya ma. ⁶⁹Ve, atéé ye áwola dí, é Mwán Mot, aa ye ke átɔɔ á mfá méyóm é Nzamá a ne nguu.”

⁷⁰Ané bésesé bé ngá síli ná: “Édo ná, o ne é Mwán Nzamá, ngeá?”

Ané Yesus ní a ngá yalan ya bó ná: “Ané mína dzó, me ne ní.”

⁷¹Éde bé ngá dzó ná: “Amú dzé fe bía bera kómo ngañiá? Bía bébyen bí wók yaá do ánu deñ.”

Yesus a ne ébe ású Pilato

23 ¹Éde nkuna bot te óse ó ngá tébe, ané bé ngá ke ya ní ébe ású Pilato. ²Éde bé ngá tára ná bá sómán ní, béé dzó ná: “Bí koan ya é mot ní aa yágale bot béye áyɔɔ dea bikúk wát bí mam; aa kili ná bé taa vé kéza mfóñsí, émyen ní aa dzó fe ná éñe a ne Kristo Kéza.”

³Éde Pilato a ngá síli ní, eé dzó ná: “Ye wa o ne é Kéza bejudio?”

Ané Yesus ní a ngá yalan ya ní, a dzó ná: “Wa dzó do.”

⁴Éde Pilato a ngá dzó betébosú befára ya nkuna bot ná: “Mée téa etɔm enziḡ ébe é mot ní.”

⁵Ve, bá bé ngá yémle, béé dzó ná: “aa fuk nnam, aa ke aa vé ayágalé á Judea áse. A ngá tára do á Galilea, a nzu yaá kwíñ ya do ó vá.”

Yesus a ne ébe ású Erodes

⁶Éde, niané Pilato a ngá wók do, ané a ngá síli ngé éñe Yesus a ne mot ye á Galilea. ⁷Éde, niané a ngá yem ná a ne mot ye abeḡḡ edzwée Erodes, ané a ngá lóm ná bé ke ya ní ébe Erodes, ákoan Erodes ní a tɔɔ fe á Yerusalen melú méte. ⁸Éde, niané Erodes a ngá yén Yesus, ané a ngá bíra sán, amú ákoan ná é ntɔɔ yaá abwiññ tám eé kómo ní yén, amú méfwéñ a ngá wók ébe Yesus. A ngá yana fe ná aa ye yén Yesus aa ɓo ewólo dzam enziḡ. ⁹Éde Erodes a ngá síli ní abwiññ misílí; ve, Yesus ní eé ndzí yalan ya ní dzam enziḡ. ¹⁰Betébosú befára ya beyágale métsinḡ bá bé mbé fe ó véa, béé sómán ní ya ededea nguu. ¹¹Ané Erodes ya nsámá benzima weñ bé ngá byana Yesus, béé kpógo fe ní. Éde bé ngá bwára ní ededea mbamba etóp. Ané Erodes a ngá búlu ní ébe Pilato. ¹²Mos te éwɔ Erodes bá Pilato bé ngá tɔɔ angɔmm, amú ná ómvús bée ngá só bá léran osúnn.

Bá kík nsaḡ ná Yesus aa wú

¹³Éde Pilato a ngá kóán betébosú befára ya bedzwée ya fe nnam, ¹⁴ané a ngá dzó bó ná: “Míni só ya é mot ní ébe ma, mína ná aa ke á nnam é

nzenn e ne ekúkwát; ve, ma me mana yaá ní fas ébe ású denan, ma kaa ákoan ya etom enziñ ébe é mam mína sómán ní a mɔ. ¹⁵Atwaa Erodes ní áá koan ki ná a ne ntótóm; édo á búlu bía ní. Dággán ná áá bɔ dzam enziñ dá yian ya awú; ¹⁶éde ná, ma ye ní mana yít, véa, me dzáma ní.” ¹⁷[Pilato a ngá yian bɔ eé dzáma bɔ mbok mbɔ́ó ébe kada Paskua.]

¹⁸Ve, ané nkuna bot óse ó ngá yónán etéñ evɔ́ó, weé dzó ná: “Veagé bía é mot ní á mís été, dzámané bía Barrabás!”

¹⁹Barrabás te a mbé á mbok amú ná a ngá bɔ ná bot bé byana edzwée á kísoan, ye fe etom mbim mot. ²⁰Pilato eé kómo dzáma Yesus, éde a ngá bera kóbo ya bɔ. ²¹Ve, bá bé ngá yónán, béé dzó ná: “Dómlé ní á krús, dómlé ní á krús!”

²²Ané a ngá dzó bɔ éyɔñ léa ná: “Amú dzé? Nzá abé á bɔ? Mää yén etom enziñ ébe éñe ná aa yian ya awú. Ma nzu ní yít, véa me dzáma ní.”

²³Ve, bé ngá yémlé ya mekíññ oyaáp ó yóp, béé dzaa ná bé dómlé Yesus á krús. Éde mekíññ meba mé ngá wún. ²⁴Ané Pilato a ngá kík ná é dzam bé ngá dzaa édo é bɔban. ²⁵Éde a ngá dzáma bɔ éñí bé ngá dzaa, éñí á mbé á mbok amú mbyanann edzwée á kísoan, ya amú etom mbim mot; bá a kee Yesus ná bé bɔ ní ámvála bé ngá kómo.

Bá dómlé Yesus á krús

²⁶É tám bé ngá ke ya ní, ané bé ngá biñ Simón, mot ye á Sirene, ní a ngá sɔ á mfinn; éde bé ngá dea ní krús ná á ke aa бага do Yesus ómvús.

²⁷nkuna bot ye á nnam ó ngá bee Yesus ya biningá, béé ke bá yón ya áyi amú éñe. ²⁸Ané Yesus a ngá veñan ébe ébɔ, a dzóo ná: “Á biningá, bwán béye á Yerusalen, míní taa ma yi; ve, yigán ákála mína bébyen ya ákála é bwán benan. ²⁹Amú ná, bébélá, melú má nzu, melú bá ye dzó ná: ‘Mvɔmm ya é biningá bé ne bikom, ya mébum meé ndzí byéñ, ya mébéñ meé ndzí níea bwán.’ ³⁰Tám te bá ye tara ná bá dzó mikoó ná: ‘Kpáán bía áyóp’, béé dzó bwann mikoó ná: ‘Dzipgán bía áyóp’. ³¹Amú ná, ngé numm elé édo bá bɔ aaná, edí é ne nkót dá bá ye bɔ á yá?”

³²Bé ngá ke fe ya bebo mebé bé beañ ya ní, ná bá ke bɔ áywiñ. ³³Éde, niané bé ngá kwíñ é vóm bá lwée ná Ékpékpéññ Nló, ané bé ngá dómlé ní á krús ó véa ya fe bebo mebé, mbɔ́ó mfá méyóm, éñí mbɔ́ó ní mfá méyéá. ³⁴Éde Yesus a ngá dzó ná: “Á Tará, dzwiigé bɔ, amú ná báá yem é dzam bá bɔ.”

Éde bé ngá kyak bema, béé kaban bitóp byeñ. ³⁵Bot béye á nnam bé mbé ó véa, béé yén do; bedzwée bá bé ngá kpógo fe ní, béé dzó ná: “A ngá koro é bot bevɔ́ó; á korogé fe émyen, ngé éñe a ne é Kristo Nzamá, éñí a ne ntópbán.”

³⁶Benzima bá bé ngá kpógo fe ní, béé yit ní bebeñ, béé vé fe ní é vino a ne saññ, ³⁷béé dzó ná: “Ngé o ne é kéza bejudio, korogé wámyen.”

³⁸Ntsili wá ó mbé fe ní á nló áyóp [á nkóbo griego, á latín ya ébreo] ná: “É Kéza Bejudio éñe ní.”

³⁹Éde mbo mebé mbóó ye á mbé a kele bábe bó á krús a ngá tea Yesus, ní ná: “Wa o ne Kristo ngeá? Korogé wámyen, o koro fe bía!”

⁴⁰Ve, éní mbóó a ngá báma ní, eé dzó ná: “Ye atwaa Nzamá ní wää ko wɔŋŋ, a tɔɔ ná wa o ne fe éndáglé été ámvála déá? ⁴¹Á mfá wea, éndáglé dí é ne nzósoó, amú ná bía ñɔŋ édí dá yian ya míboann myea; ve, é mot ní, ní áá bó mbéa dzam enziŋ.”

⁴²Ané a ngá dzó ná: “Á Yesus, o símanján ma, éyɔŋ wá ye sɔ édzwée ngómán dwe été.”

⁴³Éde Yesus ní a ngá dzó ní ná: “Bébélá, ma dzó wa ná, émuú bía wa bía ye tɔɔ á Paraíso.”

Áwú Yesus

⁴⁴Ákoan ná á ntɔɔ ané amyeré, éde dzíbi é ngá ku ébe sí áse akekwiñ méwola mé léa ye ngogáse, ⁴⁵éde nlódzóp ó ngá bɔ dzíbi, étóp á templo dá é ñaba fe énzénzanj.

⁴⁶Ané Yesus a ngá yónán ya kíŋŋ oyaáp ó yóp, a dzóo ná: “Á Tará, ma kee nsísim wɔm é mó mwe été.” Niané a ngá mana dɔ dzó, ané a ngá wú.

⁴⁷Éde, niané kaba ye á Roma a ngá yén é dzam é ngá lot, ané a ngá vé Nzamá dúmá, eé dzó ná: “É ñá mfaŋ mot ní a tɔɔ nzósoó.”

⁴⁸nkuna bot óse ó mbé ó kóán, weé yén dzam te; niané bé ngá yén é dzam é ngá lot, éde bé ngá búlán béé bere mó á nló weba. ⁴⁹Ve, méyemann mése Yesus ya é biningá bé ngá sɔ bá bee ní atéé ye á Galilea, bé ngá yén mam méte, bé téle oyomm oyaáp.

Bá dzep Yesus

⁵⁰⁻⁵¹Mot enziŋ a mbé mot ye Arimatea, kísoan bejudio, a tɔɔ eyola ná José; a mbé mbamba mot, a tɔɔ fe nzósoó; a ngá yana fe ná édzwée ngómán Nzamá dá ye sɔ. José te a mbé mot ye ékóánn medzó bejudio, ve eé ndzí yebe é dzam bot béte bé ngá bán ya ábɔ. ⁵²Ané mot te a ngá ke yén Pilato, a dzaa ní mbim Yesus. ⁵³Éde, niané a ngá sii wó á krús, ané a ngá vígile wó á mbamba étóp été, éde a ngá ke wó bwíi é sɔŋ e mbé mfáán ákwá été; é vóm mot enziŋ áá bé ki tára dzebe. ⁵⁴A mbé sóánn melú mé tán, ákoan ná Sátará á ŋga nzu yaá ásum.

⁵⁵É biningá bé ngá sɔ bábe Yesus atéé ye á Galilea bé ngá bee José, bé yén sɔŋ, bé yén fe ané aa bwíi mbim Yesus été. ⁵⁶Ané bé ngá búlán á kísoan, bé koman fe é byém byá num mvéáñ, ya mbwánn enum. Éde bé ngá waabe é mos Sátará, amvála ané Mvéná má mánan.

Áwómó Yesus

24 ¹É mos ósúá ye á sóánn, ekúná kírí, éde biningá béte bé ngá ke á sɔŋ, bé keñ fe ya é byém byá num mvéáñ, é byém bé ngá mana koman. ²Ané bé ngá koan ná ákwá é ngá dzip sɔŋ é kólo yaá; ³éde bé ngá

ñii été, ve béé ndzí koan ya mbim Ntí Yesus. ⁴Éde a ngá bɔ ná, bé téle nzamzámánn néa, éde bot bé beañ bé ngá nzu yéne ébe bɔ, bé бага бítóp byá feañ. ⁵Éde bé ngá kɔ wɔŋŋ, bé kútbe ó sí, bé lwíi fe mesú ósí, ané bot béte bé ngá síli bɔ ná: “Amú dzé mína dzéŋ éñí a ne ntétéá á miwúán été?” ⁶A sés ó vá; á wómo yaá. Símanján ámvála a ngá kɔbɔ ya mína, ákoan a ngén á Galilea, ⁷ná: ‘dá yian ná bé kee é Mwán Mot é mó bebo misémm été, bé dómle fe ñí á krús, eyɔŋ te a wómo é mos léa.’ ”

⁸Éde bé ngá síman bífiá Yesus, ⁹ané bé ngá kólo á sɔŋ, bé kéñ kat beyága awóm ya mbɔ́́́ mam méte ya fe é bot bése bevɔ́́. ¹⁰Ébá bé ngá kat baapostol mam méte bé mbé ná: María Magdalena, Juana ya María, Jakobo ñiá, ya é biningá bevɔ́́ bé mbé bábe bɔ. ¹¹Ve, bífiá bíte bí ngá fonan bɔ ané mengann. Béé ndzí bwíni biningá béte.

¹²Ve déá, éde Pedro a ngá tébe a kéñ mbíí á sɔŋ; niané a ngá dága été, ané a ngá yén fáve bitóp, éde a ngá ke á ndá, eé yágán fe é dzam é ngá bɔban.

Nzenn ye Emaús

¹³Mos te ébyen, bot bé beañ béye beyága Yesus bé ngá ke é dzea bá lwéé ná Emaús, é mbé ané awóm mekwá ya akwá avɔ́́ akekwiñ á Yerusalen. ¹⁴Bé ngá ke bá kɔbɔ bevɔ́́ ya ébá bevɔ́́ é mam mése mé ngá bɔban. ¹⁵Éde a ngá bɔ ná, béé ke bá kɔbɔ, ya fe ákéá bébyen ya bébyen, ané Yesus émyen a ngá yit bɔ bebeñ, á ŋga ke fe bábe bɔ; ¹⁶bé ngá yén ñí, ve dzam enziŋ é ngá dzip bɔ ná bé táa ñí yem.

¹⁷Éde a ngá síli bevɔ́́ ya ébá bevɔ́́ ná: “Mína ke mína léan benzá mam?” Ané bé ngá tébe, bé tɔ́ eywiññ. ¹⁸Éde mbɔ́́́ ye ébe bɔ, éñí á mbé eyola ná Kleofas, a ngá yalan ya ñí, a dzóo ná: “Wa fá o ne suga nnéŋ á Yerusalen ná wáá yem é mam mé bɔban yaá ó weñ melú má.”

¹⁹Ané ñí a ngá síli bɔ ná: “Benzá mam?”

Éde bé ngá yalan ná: “É dzam Yesus ye á Nasaret; a mbé nkúlu medzɔ́, a mbé fe ewólo á mibɔann ya á bifíá, ébe ású Nzamá ya ósú bot bése; ²⁰ya ámvála betébosú befára ya bédzwée bea bé ngá kee ñí á mfá ye ná bé kík ñí nsaj ná aa wú, bé dómle fe ñí á krús; ²¹á mfá wea, bí ngá yana ná éñe a nkún nzu ya akoroga ná á vé Israel filí. Ve, ya ásesé te, ngúrá mfá éwɔ́ ó ne ná, é mos léa éwɔ́ wí avé dzam te é bɔban. ²²Mfá mbɔ́́́ éwɔ́ wá ó ne ná, biningá benziŋ béye ébe bía bá bé kpoo yaá bía mevoó. Bé kúnú ke á sɔŋ é kírí ñí, ²³bá kaa fe ákoan ya mbim weñ. Éde bé nzu dzó ná baáŋgel bé yéne ébe bɔ, ané baáŋgel béte bé dzó bɔ ná Yesus a ne ntétéá. ²⁴Éde fe befám benziŋ béye ébe bía bé ke á sɔŋ weñ, ané bá bé koan fe ya dɔ́ ámvála biningá bé mvá dzó; bá béé ndzí ki ñí yén.”

²⁵Éde Yesus a ngá dzó bɔ ná: “Á akúkút bot milém mí ne otóŋŋ ye ábwíni é mam mése bekúlu medzɔ́ bé ngá dzó! ²⁶Ye ná Kristo éé ngá yian yén midzuúk míte, a kéñ fe ñii á dúmá deñ été, ngeá?”

27 Ané a ngá túga bó kat é mam Mitsilann míse myá kóbo mfá weñ, atée ye mébá Moisés akekwiñ mébá bekúlu medzó bése.

28 Éde bé ngá sian bebeñ é dzeá bé ngá ke, éde a ngá bo ané é mot aa ke oyaáp ósú. 29 Ve, éde bé ngá yémle ya ní, béé dzó ná: “Líggé bíabe mína, amú ná ngogó é ntó bebeñ, nlódzóp wá ó lúnbe yaá fe.” Éde fá a ngá níi, ané a ngá lígi bábe bó. 30 Éde a ngá bo ná, niané a ngá tóbo ó téble bábe bó, éde a ngá twáa mfémm, a vé akíba, ané a ngá bák wó, a vé fe bó wó. 31 Éde é mís meba mé ngá kúuban, ané bé ngá yem ní. Ve, éde a ngá dzán. 32 Éde bé ngá dzó bébyen ya bébyen ná: “Yénje ané milém mí mvá bía yón éyɔɔ a mvá kóbo ya bía á nzenn, éyɔɔ a mvá bía túga kat Mitsili!”

33 Éde bé ngá tébe áwola te ébyen, ané bé ngá búlán á Yerusalen; éde bé ngá koan ya baapostol awóm ya mbóó bé tóó vóm mbóó ya fe é bot bábe bó bé mbé. 34 Ané bésesé béte bé ngá dzó bot bé beañ béte ná: “É ne été ná Ntí a wómo yaá; a yéne yaá fe ébe Simón.”

35 Éde bé beañ béte bá bé ngá kat bó é mam mé ngá lot a bó énzénzan nzenn, ya ámvála bé ngá yem ní niané a ngá bák mfémm.

Yesus aa yéne énzénzan báyaga été

36 Ákoan ná bé ngén bá kóbo mam méte, ané Yesus a ngá yéne énzénzan deba été, a dzóo bó ná: “Mvwaá eé boóge ya mína.”

37 Éde bé ngá sigan ya ábíra kɔ wɔɔɔ; bé nga bwíni ná bá yén kónn. 38 Ané a ngá dzó bó ná: “Amú dzé mína fógan? Amú dzé ki mína sigbe mílém myenan été? 39 Yénján é mó mam ya mébo mam. Mámyen ní; namaján ma, yénján fe ma, amú ná kónn děé belé mison ngé ki biveés ané míní téa me belé byo ná.”

40 Niané a ngá dzó do, éde a ngá lére bó mó ya mebo. 41 Ve, bé ngén bé tóó néa kaa ábwíni, amú mesán ya eyágán, ané a ngá dzó bó ná: “Ye míní belé dzóm ye ádzí ó vá?”

42 Éde bé ngá vé ní etun nkéján kwaás [ya ywíñ]; 43 ané ní a ngá ñɔɔ do a dzí fe do ébe ású deba. 44 Véa, éñe a ngá dzó bó ná: “Ákoan me ngén bíabe mína, bífíá mé ngá kóbo ya mína ébyo bí: ‘Ná é mam mése mé ne ntsilann mfá wɔm métsiɔɔ Moisés été ya mébá bekúlu medzó été ya Bésalmo été mé belé ná má mana dzálában.’ ”

45 Éde a ngá bo bó osímánn ná bé túga wók Mitsili, 46 a dzóo fe bó ná: “Éñe é ne ntsilann amvála te, ná: Kristo á dzuk, a wómo miwúán été é mos léa, 47 ya fe ná, ya éyola deñ bé kat fwéñ ye á ndzobán mfá ye á ndzámánn mísémm ébe meyɔɔ mése, atée ye á Yerusalen. 48 Míní ne mam méte bengañiá.

49 Dággán, ma ye mína lóm é ngaá Tará a ngá kyaa. Ve, tóboján á kísoan ó vá akekwiñ ané mína ye tóbo mbwátán ya é ngu da só á dzóp.”

Yesus aa bét á dzóp

50 Ané a ngá kólo ya bó á kísoan été akekwiñ á Betania; éde a ngá bére mó ó yóp, á nga vé abwará ya bó. 51 Éde a ngá bo ná, é tám a ngá vé

abwará ya bó, á nga kólo ébe bó eé bét á dzóp. ⁵²Éde, niané bé ngá mana kútbe ó sí ná bá vé ñí ngaṅṅ, ané bé ngá búlán á Yerusalen ya abwiññ mesán; ⁵³bé mbé fe mbán átɔbo á templo été, béé lugu Nzamá.

JUAN

É Mbamba Fwéñ Apostol Juan a ngá tsili

Éfía ye éniŋ

- 1** ¹ Átáraga, Efía é mbé é tɔ́.
Efía é mbé é tɔ́ bá Nzamá.
Efía fe é mbé Nzamá.
- ² Éñí te a mbé á tɔ́
bá Nzamá átáraga.
- ³ Mam mése mé ngá tɔ́bɔ mbɔann amú Éñe,
éde kaa ki Éñe dzóm enziŋ ye é ntɔ́ mbɔann,
deé ndzí tɔ́bɔ mbɔann.
- ⁴ Éñe eniŋ é mbé é tɔ́ ébe éñe,
eniŋ te é mbé éyéá bot;
- ⁵ eyéá te dá feañ á dzíbi été,
ve dzíbi dá kaa dɔ ádzím.
- ⁶ Mot enziŋ aá sɔ́, a tɔ́ eyola ná Juan,
Nzamá éñe aá lóm ñí.
- ⁷ Mot te a ngá sɔ́ amú ngañiá,
á mfá ye ná á vé é ngañiá eyéá te,
ná ébe éñe bot bése bé bwíni.
- ⁸ Se mot te émyen éñe a mbé eyéá,
fáve ná aá sɔ́ á mfá ávé
é ngañiá eyéá te.
- ⁹ Éñí te, éñe a mbé é bébélá eyéá
é sɔ́ yaá éniŋ dzí, aa feañ fe ébe mot binam áse.

- 10 A mbé a tɔ́ éniɲ dzí,
eniɲ dá dá tɔ́bɔ fe mvelann amú éñe;
ve éniɲ dzí deé ndzí ñí yem.
- 11 Aá sɔ́ ébe áabyeñ émyen,
ve áabyeñ bíte bí ndzí ñí ñɔɲ.
- 12 Ve, ébá bése bé ngá ñɔɲ ní,
ébá bá bwíni éyola deñ,
ébó, ñí a ngá vé nguu ye ábelé étɔ́ bwán Nzamá,
- 13 ébá béte bé sés mbyálánn ákála mékií,
ngé ki amú nkómánn mot binam,
ngé ki nkómánn fám enziɲ,
ve fáve nkómánn Nzamá.

- 14 Ané Éfíá te é ngá sùgan bɔ mot binam,
é sɔ́ tɔ́bɔ énzénzanɲ dea.
Éde bía bí yén yaá fe é dúmá deñ,
dúmá ané édí é Mwán mbɔ́ɔ́ ya mbɔ́ɔ́ Éséá,
ndzálánn ya mvɔ́mm ya fe bébélá.

15 Juan a ngá vé ngañiá á mfá weñ, eé kɔ́bɔ ya kíɲɲ oyaáap ó yóp éde a ngá dzó ná, “Éñí, éñe a ne é mot me ngá dzó ya ñí ná, ‘Éñí a mbé ná aa nzu ma á mvús, éñe a sùgan yaá ma bɔ ósú. Amú ná a mbé a tɔ́ kaa ná me bɔ.’ ”

16 Ákála ná, ébe ndzálánn abóm deñ, bía bésesé bí ñɔɲ yaá é mvɔ́mm ñí ya éñí fɔ́ɔ́. 17Dá é tɔ́ ná bá kee nkɔ́ɔ́ métsiɲɲ ébe Moisés, ve mvɔ́mm ya bébélá byá bí sɔ́ yaá amú Yesukristo. 18Mot enziɲ áá bé yén Nzamá eyɔɲ enziɲ; ve é Mwán mbɔ́ɔ́ ya mbɔ́ɔ́ a yága Éséá ó twíñ, éñe a lére yaá ñí.

É ngañiá Juan ndubot

19É ngañiá Juan éñe ñí éyɔɲ bejudio bé ngá lóm befára ya belevita á Yerusalen ná bé ke ñí ásílí ná, “O ne nzá?” 20Ané a ngá mem, kaa ákat. Éde a ngá mem eé dzó ná, “Se ma me ne Kristo.”

21Ané bé ngá sílí ñí ná, “Éde ya? Ye wa o ne Elías?”

Ané ñí a ngá dzó ná, “Me sés ñí.”

“Ye wa o ne nkúlu medzó te?”

Ané a ngá yalan ná, “Kaa.”

22Véa éñe bé ngá sílí ñí ná, “Wa o ne nzá, á mfá ye ná bí ke vé é bot bé lóm bía eyalann, wa dzó á mfá wámyen á yá?”

23Éde a ngá yalan ná,

“Ma mé ne kíɲɲ, éñí da yónán éyáɲɲ été ná,

‘Sónánán é nzenn Ntí,’

amvála ané nkúlu medzó Esaía a ngá dzó.”

²⁴É bot bé ngá sɔ́, milómán míte mí ngá sɔ́ ébe befariseo. ²⁵Ané bé ngá síli ní ná,

“Éde amú dzé wa du bot ngé o sés Kristo, ngé Elías, ngé ki nkúlu medzó te?”

²⁶Ané Juan a ngá yalan ya bó ná, “Ma du bot ya mendzím; ve énzénzan denan, mot enziŋ a ntéle, éní míni ne kaa áyem. ²⁷Aa nzu ma á mvús, [éne a ne kaa ané mé bɔ́], éní dáá ñep ya ma ná me tsii ní mikóó mengop.”

²⁸É mam má, mé ngá bɔ́ban á Betania á Yordán áyát, é vóm Juan a ngá bɔ́ eé du bot.

É mwann ntómá Nzamá

²⁹É mos ó ngá belan véa, Juan eé yén Yesus ná aa nzu ébe éne, á nga dzó bot ná:

Yénŋán é mwann ntómá Nzamá aa vea mísémm bot béye é sí ní, éne ní. ³⁰Éne me ngá dzó ya ní ná, “É mvús dam mot aa ye sian, éne a súgan yaá ma bɔ́ ósú, amú ná a mbé a tɔ́ kaa ná me bɔ́.” ³¹Méé ngá yem ní, ve á mfá ye ná ánzú léreban Israel été, édo me ngá nzu ma du bot ya mendzím.

³²Juan a ngá vé fe ngañiá, eé dzó ná, “Me yén yaá Mfúfúp Nsísim eé sigi á dzóp a sɔ́ berebe ébe éne, eé yéne ané obeŋŋ. ³³Éde, méé ngá yem ní, ve éní a ngá lóm ma ná me nzu ma du bot ya mendzím éne aá dzó ma ná, “É mot wa ye yén Mfúfúp Nsísim aa sigi a sɔ́ berebe ébe éne, mot te éne a ne é mot aa du bot ya Mfúfúp Nsísim. ³⁴Éde me yén yaá ní, me vé yaá fe ngañiá ná mot te éne a ne É Mwán Nzamá.

Yesus aa tára tɔ́p beyága

³⁵É mos ó ngá belan véa, Juan a ngá bera tébe ó véa bábe beyága bé beañ béye béyága beñ. ³⁶Niané a ngá yén Yesus eé lot, éde a ngá dzó ná, “É mwann ntómá Nzamá éne ní.” ³⁷Éde niané beyága bé beañ béte bé ngá wók é dzam a ngá dzó, bé ŋga ke bá bee Yesus.

³⁸Vé niané Yesus á ngá veŋan, á yén bó béé bee ní, ané a ngá síli bó ná, “Dzé mína dzéŋ?”

Éde bé ngá yalan ya ní ná, “Á Rabí (bá kelan do ná, ‘Á nyágale’), o tɔ́ ó vé?”

³⁹Ané a ngá dzó bó ná, “Nzaán, mína ye yén”. Éde bé ngá ke yén é vóm a mbé a tɔ́; ané bé ngá lígi bábe bó mos te; ákoan á ntɔ́ ané méwola mé nii ye ngogáse.

⁴⁰A mbé Andrés, Simón Pedro mwanñan, mot mbóó ye é bot bé beañ bé ngá wók Juan, bé ŋga bee Yesus. ⁴¹Éní te aá tára koan ya mwanñan Simón, éde a ngá dzó ní ná, “Bí koan yaá ya Mesías (bá kelan do ná, ‘Kristo’).”

⁴²Ané a ngá ke ya ní ébe Yesus. Niané Yesus a ngá dága ní, véa á dzó ní ná, “Wa o ne Simón, é mwán Jonás; bá ye wa lwée ná Sefas (bá kelan do ná ‘Pedro’).”

⁴³É mos ó ngá belan véa, Yesus eé kómo ke á Galilea, ané a ngá koan ya Felipe, véa aa dzó ní ná, “Beegé ma.” ⁴⁴Felipe te a mbé mot ye á Betsaida, é kísoan Andrés bá Pedro.

⁴⁵Éde Felipe ní aa koan ya Natanael, ané a ngá dzó ní ná, “Bí yén yaá é mot Moisés a ngá tsili á nkɔ́ métsiŋj été, ya fe bekúlu medzó, Yesus é mwán José, mot ye á Nasaret.”

⁴⁶Ané Natanael a ngá síli ní ná, “Ye é dzam é ne mvéáñ é ne só á Nasaret?”

Éde Felipe a ngá yalan ya ní ná, “Nzá áyén.”

⁴⁷Niané Yesus a ngá yén Natanael eé nzu ní bebeñ, éde a ngá dzó á mfá weñ ná, “Dággán, ñá mwann Israelita éñe ní, meduk mé sés ébe éñe.”

⁴⁸Ané Natanael a ngá síli ní ná, “Wa yem ma ó vé?”

Véa éñe Yesus a ngá yalan ya ní ná, “Me yén wa éyɔŋ wa tɔ́ élé Ígera ásí kaa ná Felipe á lwée wa.”

⁴⁹Ané Natanael a ngá yalan ya ní ná, “Á Rabí, wa o ne É Mwán Nzamá! Wa fe o ne Kéza ye Ísrael.”

⁵⁰Éde Yesus a ngá kɔ́ɔ ya ní eé síli ní ná, “Ye wa bwíni akála me dzó wa ná me yén wa éyɔŋ wa tɔ́ élé Ígera ásí? Wa ye yén é mam má danj émá!” ⁵¹Ané Yesus a ngá dzó ní ná, “Bébélá ya bébélá ma dzó wa ná, mína ye yén dzóp é yɔ́, é baáŋgel Nzamá béé bét ya ásigi ébe é Mwán Mot.”

É fét alúkgán á Kaná

2 ¹Éde é mos léa, fét alúkgán é ngá ɔ́ɔban á Kaná ye á Galilea, ñiá Yesus a mbé ó weñ. ²Bá bána fe Yesus á fét alúkgán te bábe béyága beñ.

³Éde éyɔŋ a ngá ɔ́ ná vino á ŋga dzéj yaá, ané ñiá Yesus a ngá dzó ní ná, “Béé belé fe vino.” ⁴Éde Yesus a ngá yalan ya ní ná, “Á miningá, é ne bía wa dzé? Áwola dam dáá bé kwíñ.”

⁵Ané ñiá a ngá dzó bevwála bíséññ ná, “Bɔ́gán édí áse aa ye mína dzó.”

⁶Milígá mekwá mí saman mí mbé ó véa, ámvála é fúlú bejudio bá fúbu ñúu e mbé. Kada nlígá ó ngá baga tánj bebeñ ané ntet belitro. ⁷Ané Yesus a ngá dzó bó ná, “Dzálágán milígá ya mendzím.” Ané bé ngá mana myɔ́ ádzalá abóm. ⁸Éde Yesus a ngá dzó bó ná, “Byetgán áwola dí, míní ke ákee nwulu ya fét.” Ané bé ngá ɔ́ do. ⁹Éyɔŋ nwulu ya fét ní a kyak yaá méndzím mé ngá veŋan vino, ní kaa áyem é vóm bé ngá só ya wɔ́, (ve bevwála bíséññ, ébá bé ngá láp mendzím, ébó bé ngá yem do), éde nwulu ya fét te a ngá lwée é mot a ngá lúkgan, ¹⁰á dzó ní ná, “Mot áse aa tára téle é vino a ne mvéáñ, éyɔŋ bot bé fían yaá, véa éñe bá téle éñe a ne kaa ádanj ya mvéáñ; ve wa o nii é vino a ne mvéáñ anzukwíñ áwola dí.”

¹¹Yesus a ngá bɔ átáraga mendem te á Kaná ye á Galilea, eé lére é dúmá deñ; ané béyága beñ bá bé ngá bwíni fe ní. ¹²Atéé ye ó véa, éde a ngá sigi á Kapernaúm, bá ñiá, ya bobéñan, ya fe béyága beñ; ve béé ndzí tɔbɔ ó wéñ abwiññ melú.

Yesus aa fúbu Templo

Jn 2.14-16; Mt 21.12-13; Mr 11.15-17; Lk 19.45-46

¹³Ákoan ná é Fét Paskua bejudio e ntɔ́ bebeñ, éde Yesus a ngá bét á Yerusalen, ¹⁴ané a ngá koan á templo été ya é bot bá kuan beñát, ya mitómá, ya abeñɲ, ya fe betsén moann bé tɔ́ ósí. ¹⁵Éde niané a ngá bɔ nkás ya mikɔ́, á ɲga kúlu bésesé á templo été, átára mitómá ya beñát; á ɲga wea fe é moann betsén moann ósí, ya áśɔ́gle betéble.

¹⁶Ané a ngá dzó é bot bé ngá kuan abeñɲ ná, “Veagán é byém bí ó vá; é ndá Tará míní taa dɔ bɔ ndá okira.”

¹⁷Éde béyága beñ bé ngá síman ná é ne ntsilann ná, “Abéánn ébe é ndá dzwe dá ye ma yónj á nlém été.”

¹⁸Ané betébosú béye bejudio bé ngá kɔ́bɔ ya ní, béé síli ní ná, “Nzá ndem wa lére bía ná wa bɔ é mam má?”

¹⁹Éde Yesus a ngá yalan bó ná, “Tsamɲánán é templo ní, ma ma ye dɔ bera téle nia melú mé léa.”

²⁰Akála te édɔ bejudio bé ngá dzó ná, “É templo ní baá lónj dɔ tánj mibú mewóm mé nii ya mibú mí saman, ye ná wa wa ye dɔ téle tánj melú mé léa?”

²¹Ve, ní a ngá kɔ́bɔ ébe é templo ye é ñúu deñ. ²²Édɔ ná, éyɔɲ a ngá wómo míwúán été, éde béyága beñ bé ngá síman ná aá dzó dzam te; ané bé ngá bwíni Mitsili, ya fe éfíá Yesus a ngá kɔ́bɔ.

Yesus aa yem milém mí bot

²³Ve, é tám a mbé á Yerusalen ó Fét Paskua, abwiññ bot é ngá bwíni éyola deñ béé yén méndem meñ, é má a ngá bɔ. ²⁴Éde Yesus émyen, ní éé ngá tɔ́bɔ ki ya bó mebúnn, amú ná a ngá yem bésesé, ²⁵éé ngá yi ki ná mot enziɲ á vé mot ngañiá, amú ná a ngá yem édí é ne mot été.

Yesus bá Nikodemo

3 ¹Mot enziɲ ye befariseo a mbé, a tɔ́ éyola ná Nikodemo, ntébosú á bejudio été. ²Mot te a ngá nzu ébe éñe á alú, ané a ngá dzó ní ná, “Á Rabí, bía yem ná waá sɔ́ ébe Nzamá ané nyágale, amú ná mot enziɲ a sés bɔ méndem wa bɔ má ngé Nzamá a sés ya ní.”

³Éde Yesus a ngá yalan ya ní ná, “Bébélá ya bébélá ma dzó wa ná, é mot a bɔ kaa bera ábyálá a sés yén édzwée ngómán Nzamá.”

⁴Ané Nikodemo a ngá síli ní ná:

É mot a ntɔ́ nnomm a ne byála á yá? Ye ná a ne níi éyɔɲ beañ ábum ñiá ná á byála?” ⁵Éde Yesus a ngá yalan ya ní ná, “Bébélá ya bébélá

ma dzó wa ná, ngé mot áá byála á mendzím, ya fe á Nsísim a sés ñíí édzwée ngómán Nzamá. ⁶É dzóm é ne mbyálann ye á ñúu mison, é ne ñúu mison. Édí dá é ne mbyálann ye á Nsísim, é ne nsísim. ⁷O táa yágán ná me dzó yaá wa ná, ‘Mína yian bera ábyálá.’ ⁸Evúnj dá ke é vóm dá kómo, wa wa wók fe éduŋ deñ; ve wáá yem é vóm dá só ngé ki é vóm dá ke. Éñe é mot áse a ne mbyálann á Nsísim éñe a ne néa. ⁹Ané Nikodemo ñí a ngá síli ñí ná, “Mam méte mé ne bɔban á yá?” ¹⁰Éde Yesus a ngá yalan ya ñí ná,

Wa o ne nyágale Ísrael été. Ye ná wáá yem é mam má? ¹¹Bébélá ya bébélá ma dzó wa ná, é dzam bía yem édo bía kóbo, édí dá bía yén, édo fe bía vé ngañiá; ve mína mínáá ñɔŋ é ngañiá wea. ¹²Ngé me kóbo yaá ya mína mam méye é sí ñí, mína kaa ábwíni, éñe mína ye bwíni á yá ngé ma kóbo ya mína mam méye á dzóp?

¹³Mot enziŋ áá bé bet á dzóp été, fáve éñí a ngá sigi á dzóp, é Mwán Mot [éñí a tɔɔ á dzóp]. ¹⁴Éde, amvála ané Moisés a ngá bére ñó óyóp éyáŋj été, éñe fe dá yian néa, ná é Mwán Mot ñí bé bére fe óyóp, ¹⁵á mfá ye ná é mot áse aa bwíni ñí [á bɔ kaa dzímle, fáve ná], á belé éniŋ é ne mbéámbéa.

É mora edziŋ Nzamá

¹⁶Amú ná ámvála Nzamá a ngá dziŋ bot béye é sí ñí, néa éñe a ngá vé é Mwán mbɔɔ ya mbɔɔ weñ, á mfá ye ná éñí áse aa bwíni ñí á bɔ kaa dzímle, ve fáve ná, á belé éniŋ é ne mbéámbéa. ¹⁷Akála ná Nzamá eé ndzí lóm é Mwán weñ é sí ñí, ná á nzu kí k é sí ñí misaŋ, ve fáve ná é sí ñí eé tɔbɔ nkoránn amú éñe. ¹⁸É mot aa bwíni ñí báá kí k ñí misaŋ; ve éñí áá bwíni bé kí k yaá ñí misaŋ, amú ná eé ndzí bwíni éyola é Mwán mbɔɔ ya mbɔɔ Nzamá.

¹⁹Nkíkígán misaŋ éwo wí: ná eyéá daá só é sí ñí, ve bot bá bé ngá lí k eyéá, bé ŋga dziŋ dzíbi; amú ná míbɔann myeba mí mbé abé. ²⁰Akála ná éñí áse aa bɔ édí é ne abé, aa víni eyéá, áá nzu ki éyéá été, á mfá ye ná míbɔann myeñ mí nza ñí bwaale. ²¹Ve éñí aa yébe bébélá aa nzu éyéá été, á mfá ye ná míbɔann myeñ mí léreban ná aa bɔ myɔ á Nzamá été.

Juan aa vé Yesus ngañiá

²²Véa éñe Yesus a ngá sian bábe báyága beñ ábeŋj sí ye á Judea, éde a ngá tɔbɔ bábe bó ó véa á ŋga du bot.

²³Juan ñí a ngá du fe bot Énon beben á Salim, amú ná abwiññ mendzím é mbé ó véa; ané bot bé ngá só, béé duuban. ²⁴(Ákoan ná báá bé fet Juan á mbok).

²⁵Dzam te édo, mikéá mí ngá kwíñ ébe báyága Juan ya mwann Judio, á mfá édí ye á ntunán ñúu. ²⁶Éde bé ngá ke ébe Juan, bé dzó ñí ná, “Á

Rabí, é mot mína ní míní mbé á Yordán áyát, éní o ngá vé ngañiá, dágge ná mot te á nga du yaá, bot bése bá bá ke fe ébe éñe.”

²⁷Ané Juan a ngá yalan ná, “Mot enziḡ a sés ñḡḡ dzam enziḡ, fáve ngé éñe bé vé ní ḡ á dzóp été. ²⁸Mína bébyen mína vé ma ngañiá ná me ngá dzó ná, “Se ma me ne Kristo, ve fáve ná me mbé nlómánn ósú weñ.

²⁹Éñí a belé mbóm, éñe a ne é mot aa lúkgan. Ve é mvwiññ é mot aa lúkgan te, bá ní bá bé téle, eé béá ní, ní á nga sán fe ya abwiññ mesán akála é kíḡḡ é mot aa lúkgan te. Néa éñe mésán mam, má mé dzálában yaá fe. ³⁰Da yian ná mot te éñe aa vémm, ve ma mé nga síbi.”

Nzamá a kee yaá Mwán mam mése

³¹Éñí aa só ó yóp, éñe a ne bésesé áyóp; éñí a ne éñí ye é sí ní, a ne éñí ye é sí ní, aa kóbo fe mam méye é sí ní. Éñí aa só á dzóp été, a ne bésesé áyóp. ³²É dzam éñí te a yén yaá, ya fe áwók, édo aa vé ngañiá; ve mot enziḡ ní áá ñḡḡ é ngañiá weñ. ³³É mot a ñḡḡ yaá é ngañiá weñ, a vé yaá sitám ná, Nzamá a ne bébélá. ³⁴Amú ná éñí Nzamá á ngá lóm aa kóbo é mam Nzamá, akála ná éñe fe aa vé Nsísim kaa miyeñ.

³⁵Éséá aa dziḡ Mwán, a kee yaá fe ní mam mése é mó meñ. ³⁶Éñí aa bwíni Mwán a belé éniḡ é ne mbéámbéá; ve éñí ní áá bo Mwán mewók, áá ye yén eniḡ, fáve ná méyéá Nzamá má tóbo ébe éñe.

Yesus bá miningá ye á Samaria

4 ¹Édo ná, éyḡḡ Ntí a yem yaá ná befariseo bé ngá wók bot béé dzó ná, “Jesus aa wún ya fe ná aa du abwiññ beyága álot Juan.”

²(Afáḡbo ná se Yesus émyen éñe a ngá du bot, fáve beyága beñ). ³Éde a ngá kólo á Judea, á bera ke á Galilea. ⁴Dá é ngá yian fe ya ní ná á lot á Samaria. ⁵Ya dzam te é ngá sian ya ḡ é kísoan ye á Samaria é mbé eyola ná Sikár, bebeñ áfóo sí Jakob a ngá vé é mwán weñ José. ⁶Ó véa éñe étam Jakob é mbé. Éde Yesus ní a tóḡ mvwaránn amú nkíkḡán okaḡḡ, dzam te édo a ngá tóbo ósí étam á mféḡḡ. A mbé ané amyeré.

⁷Véa, miningá ye á Samaria a ngá nzu láp mendzím, ané Yesus a ngá dzó ní ná, “Vá ma ná me ñú.” ⁸Ákoan beyága beñ bá bé ke yaá á kísoan ná bá ke kus bidzí.

⁹Édo miningá ye a Samaria a ngá yalan ya ní ná, “É ne bo á yá ná wa dzó ma ná me vé wa ná o ñú, o tóḡ mwann Judio, ma me ne miningá ye á Samaria?” (Amú ná Bejudio báá sanjan mam bábe Besamaritano).

¹⁰Ané Yesus a ngá yalan ya ní ná, “Ngé o yem é dás Nzamá ya fe nzá aa dzó wa ná, ‘Vá ma ná me ñú, ngé wa o dzaa yaá ní, ngé ní a vé yaá fe wa betétéá méndzím.”

¹¹Éde miningá te a ngá dzó ní ná, “Á Ntí, weé belé nloḡḡ enziḡ, etam dá é ne fe edwá. Éñe vóm mbé o belé betétéá méndzím? ¹²Ye ná o ne

mora mot álot tará Jakob, éñí a ngá vé bía étam dzí, édo émyen, ya bwán, ya fe bíyémm byeñ bé ngá ñú?”

¹³Ané Yesus a ngá yalan ya ñí ná, “Éñí áse aa ñú mendzím ma, aa ye bera wók evée. ¹⁴Ve éñí áse ñí aa ye ñú méndzím ma ye ñí vé, áá ye bera wók evée tám enzi; fáve ná méndzím ma ye ñí vé, má ye ñí súgan áfóm méndzím dá dzólo á mfá éni; é ne mbéámbeá.”

¹⁵Éde miningá te a ngá dzó ñí ná, “Á Ntí, vá ma mendzím méte, á mfá ye ná me bó kaa ábera wók evée, ngé ki ánzú ó vá ná ma nzu láp méndzím.”

¹⁶Ané Yesus a ngá dzó ñí ná, “Kéj lwée ñu nnóm, o só fe ó vá.”

¹⁷Éde miningá te a ngá yalan ya ñí ná, “Mée belé nnóm.”

Ané Yesus a ngá dzó ñí ná, “O yem yaá kóbo ná, ‘Mée belé nnóm,’ ¹⁸amú ná o belé yaá beyóm bé tán, ve éndagá éñí o belé ñí a sés ki ñu nnóm, é dzam o kóbo dí é ne bébélá.”

¹⁹Véa miningá te a ngá dzó ñí ná, “Á Ntí, me téa ná o ne nkúlu medzó. ²⁰Éñe bétará bé ngá ka; nkoó wí, ve mína mína dzó ná Yerusalen, ó weñ éñe a ne é vóm bá yian ka;.”

²¹Éde Yesus a ngá dzó ñí ná:

Á miningá, belégé mbwínánn ébe ma, ná tám dá nzu eyo; mánáa ye ka; Tará á nkoó wí ngé ki á Yerusalen. ²²Mína ka; éñí míní ne kaa áyem; ve bía bía ka; éñí bía yem, amú ná akoroga dá só ébe Bejudio. ²³Ve tám dá nzu, é ntó; fe éndagá, éyo; beñá beka; bá ye ka; Tará á nsísim ya bébélá; amú ná, amvála bot te édo Tará aa dzé; ná bé ka; ñí. ²⁴Nzamá a ne Nsísim; édo ná, é bot bé ka; ñí bá yian ñí ka; á nsísim ya á bébélá été.

²⁵Véa miningá te a ngá dzó ñí ná, “Ma yem ná Mesías aa nzu, éñí bá lwée ná Kristo, éde eyo; aa ye só, aa ye bía kat mam mése.”

²⁶Ané Yesus aa dzó ñí ná, “Ma ñí, éñí aa kóbo ya wa.”

²⁷Tám te édo béyága beñ bé ngá sian, bé nga yágán fe ná aa kóbo bá miningá te; afáñbo néa, ve mbó; enzi; eé ndzí ñí síli ná, “Dzé wa dzé;?” Ngé ki ná, “Amú dzé ki wa kóbo mína ñí?”

²⁸Édo ná miningá te a ngá lík é nlo; weñ, a kéñ á kísoan, á nga dzó bot ná, ²⁹“Nzaán áyén mot enzi; ye a mana yaá ma kóbo é mam mése me bo yaá. Ye ná se éñe a ne Kristo?” ³⁰Ané bé ngá kólo á kísoan béé ke ébe éñe.

³¹Tám te, béyága beñ bá béé dzaa ñí ná, “Á Rabí, dzá!”

³²Ve ñí a ngá dzó bó ná, “Me belé bídzí ma dzí, ébí míní ne kaa áyem.”

³³Dzam te édo beyága bé ngá kóbo bébyen ya bébyen ná, “Ye mot enzi; á só ñí vé é dzóm aa dzí?”

³⁴Éde Yesus a ngá dzó bó ná:

Bídzí byam bí ne ná me bo nkómánn éñí a ngá lóm ma, ya fe ná me dzalá éséñ deñ. ³⁵Nde mína dzó ná, ‘A ngén aa dzé; ngwan é

nii, nia véa, é tám bá ñɔŋ bidzí é kwíñ?’ Ve dággán ma ma dzó mína ná, béregán é mís menan ó yóp ná míni yén ané bidzí bí ntɔ́ bitótólo méfúp á mfá ye ná bé ñɔŋ byɔ?

³⁶É mot aa yoo bidzí aa ñɔŋ é máán meñ, ákóán fe bibumá á mfá éniŋ é ne mbéámbeá, ná é mot aa beñ á sán bá é mot aa yoo nsámá mbɔ́. ³⁷Amú amvála te édo éfíá dí é ne bébélá ná, ‘Ngúrá mot éwo wá beñ, éni mbɔ́ ñí aa yoo.’ ³⁸Ma me lóm yaá mína ná míni ke yoo édí míni ndzi bo eséññ; bot befé ébó bé ngá bo eséññ, ve mína, míni ñí yaá eséññ deba été.

³⁹Éde ébe kísoan te, abwiññ bot ye á Samaria é ngá bwíni ñí ákála éfíá miningá te, ébe é ngañiá a ngá vé ná, “Mot te á mana ma kɔ́bo é mam mése me bo yaá.” ⁴⁰Édo ná niané bwann Besamaritano bé ngá ke koan ya ñí, bé nga dzaa ñí ná á lígi bábe bó. Éde a ngá lígi ó véa táŋ melú mé beañ. ⁴¹Ané abwiññ bot afé é ngá bwíni ákála éfíá deñ. ⁴²Éde bé ngá dzó miningá ná, “Bíá bwíni fe éndagá amú é dzam o mvá bía kat; bía bébyen bí wók yaá, bí yem yaá fe ya bébélá ná, é mot ñí éne a ne Nkoro bot béye é sí ñí [Kristo].”

Yesus aa señ é mwán mbo biséññ ye á ngómán

⁴³Niané melú mé beañ mé ngá lot, éde a ngá kólo ó véa ná aa ke á Galilea. ⁴⁴Yesus émyen a ngá vé ngañiá ná nkúlu medzó enziŋ báá vé ñí ngaŋŋ é dzeá deñ émyen. ⁴⁵Édo ná, éyɔŋ a ngá sian a Galilea, bot béye á Galilea bé ngá ñɔŋ ñí, akála ná baá yén é mam mése a ngá bó á Yerusalen ó fét; amú bá baá ke fe ó fét te.

⁴⁶Véa éne a ngá bera nzu á Kaná ye á Galilea, é vóm a ngá veŋan mendzímme vino. Éde mbo biséññ enziŋ ye á ngómán a mbé ó véa a belé mwán nkúkwann á Kapernaúm. ⁴⁷Niané mot te, a ngá wók ná Yesus a ntɔ́ á Galilea eé sɔ́ á Judea. Ané a ngá ke koan ya ñí eé dzaa ñí ná á sigi á mfá aa ke señ é mwán weñ, ákoan ná a nkún wú.

⁴⁸Éde Yesus a ngá dzó ñí ná, “Ngé mínáá yén mendem ya biyágán bí mam, mínáá ye bwíni.”

⁴⁹Ané mot te a ngá dzaa ñí ná, “Á Ntí siggé ntéññ mwán áá bé ma wú.”

⁵⁰Véa éne Yesus a ngá dzó ñí ná, “Kéŋ, mwán a ne wa ntéteá.” Ané mot te a ngá bwíni éfíá Yesus a ngá kɔ́bo ñí, éde a ngá ke.

⁵¹Éde é tám a ngá sigi, ané áloá deñ é ngá ke toban ya ñí, béé dzó ñí ná, “Mwán a ne wa ntéteá.” ⁵²Dzam te édo a ngá síli bó ná, “Nzá áwola a ngá tara ná aa bo óngongó?” Ané bé ngá yalan ya ñí ná, “Ooŋgɔ́gɔ́, áwola avɔ́ ye ngɔ́gáse éne avép é ngá kígi ñí ó ñúu.”

⁵³Éde eséá a ngá yem ná áwola te ébyen édo Yesus a ngá dzó ñí ná, “Mwán a ne wa ntéteá.” Véa mot te ya é ndá bot deñ áse bé ngá bwíni.

⁵⁴Édí te édo é ne é ndem beañ Yesus a ngá bo, éyɔŋ a ngá sian á Galilea, eé sɔ́ á Judea.

Yesus aa señ nkúkwann fám

5 ¹Niané mam méte mé ngá lot, fét bejudio enziṅ e mbé, ané Yesus a ngá bét á Yerusalen. ²Á Yerusalen ó véa, etemṅa mendzímme é mbé édí mitómá, bé ngá lwée do á nkóbo Ebreo ná Betesda, e belé fe misenṅ mí tán mí tóó ya midzií.

³Abwiññ bot é mbé é bóo mevóm méte; mikúkwann, ya midzínzímme, ya mibóbók, ya fe ébá mesúk mé ñúu mé mbé mikát, [béé yana ná mendzímme mé fógan, ⁴amú ná ángel enziṅ a ngá bo eé sigi metám mé enziṅ étemṅa te, ná aa fógó mendzímme. Éde, é mot ósúá a ngá tára bo eé sigi etemṅa niané mendzímme má fógan, a ngá bo eé tóbo mvwaá ébe ámvála okwann óse a mbé a belé].

⁵Mot enziṅ a mbé ó véa, ákoan ná a tóbo yaá nkúkwann táṅ mibú mewóm mé léa ya mibú mmom. ⁶Éyṅṅ Yesus a yén yaá ñí a bóo ó véa, eé yem fe ná a tóbo yaá ó véa abwiññ tám, éde a ngá dzó ñí ná, “Ye wa kómo tóbo mvwaá?”

⁷Ané nkúkwann te ó ngá yalan ya ñí ná, “Á Ntí, mée belé é mot a ke ya ma étemṅa éyṅṅ mendzímme má fógan. Niané ma ke sian, ma koan ná mot mfé a sigi yaá ma ósú.”

⁸Éde Yesus a ngá dzó ñí ná, “Tébegé, twáagé é mwann enziṅ we, o wulu fe.”

⁹Etéññ te ébyen mot te a ngá tóbo mvwaá, ané a ngá twáa é mwann enziṅ weñ, á ṅga wulu. Á mbé fe é mos Satará.

¹⁰Ya dzam te édo betébosú béye bejudio bé ngá dzó é mot a ngá tóbo mvwaá ná, “É mos wí ó ne mos Satará, atsiṅṅ dáá yébe wa ná o бага é mwann enziṅ we.”

¹¹Ve mot te ñí a ngá yalan ya bó ná, “É mot a mvá ma señ éñe á dzó ma ná, ‘Twáagé é mwann enziṅ we, o wulu.’ ”

¹²Ané bé ngá síli ñí ná, “Nzá a ne é mot a mvá wa dzó ná, ‘Twáagé, o wulu fe?’ ” ¹³Ve, é mot a ngá señban, ñí éé ngá yem nzá a mbé été, amú ná Yesus aá mana dzámán á nkuna bot ó mbé ó véa été.

¹⁴Niané mam méte mé ngá lot, véa éñe Yesus a ngá koan ya ñí á templo, ané a ngá dzó ñí ná, “Béṅ yén ná o ntóó mvwaá; o táa bera bo nsémme, a nza bo ná é dzam dá daṅ ya abé é lot ya wa.” ¹⁵Ané mot te a ngá ke dzó betébosú béye bejudio ná, Yesus éñe a ne é mot a ngá tóó ñí mvwaá. ¹⁶Ya dzam te édo betébosú béye bejudio bé ngá dzéṅ Yesus ásí, [bé ṅga kómo ñí áywiñ], akála ná a ngá bo mam méte é mos Satará.

¹⁷Ve Yesus a ngá dzó bó ná, “Ya anzukwiñ áwola dí, Tará a ngén aa bo eséññ, ma ma bo fe eséññ.” ¹⁸Akála te édo, betébosú béye bejudio bé ngá bíra dzéṅ ná bé ywiñ ñí, amú ná se fáve ná a ngá tsam é mos Satará, ve ya fe ná a ngá dzó ná Nzamá éñe a ne Éséá weñ émyen, ná a ne ntéññ mbóó bá Nzamá.

É Mwán Mot a belé nguú á mfá ákík misaṅ

¹⁹Éde Yesus a ngá yalan ya bó ná:

Bébélá ya bébélá ma dzó mína ná, Mwán a sés bɔ dzam enziṅ ébe émyen, fáve édí aa yén Éséá eé bɔ. Amú ná é dzam áse Éséá a bɔ, édo fe Mwán ní aa bɔ amvála avɔ́ɔ ya avɔ́ɔ. ²⁰Amú ná Éséá aa dziṅ Mwán, éde fe aa lére ní é dzam áse Émyen aa bɔ; aa ye fe ní lére míbɔann myá daṅ ya minén álot émí, á mfá ye ná míní yágán. ²¹Akála te édo, ámvála Éséá aa wómo miwúán, eé vé myɔ eniṅ, amvála te fe Mwán ní aa vé é bot aa kómo eniṅ.

²²Amú ná Éséá ní áá kík fe mot enziṅ nsaṅ, fáve ná nkíkán misaṅ óse, a kee yaá wɔ Mwán, ²³á mfá ye ná mot áse a vé Mwán ngaṅṅ, ámvála aa vé fe Éséá ngaṅṅ. É mot a ne kaa ávé Mwán ngaṅṅ, áá vé ki Éséá ngaṅṅ, éní a ngá lóm ní. ²⁴Bébélá ya bébélá ma dzó mína ná, é mot aa béá éfiá dam, eé bwíni fe éní a ngá lóm má, mot te a belé éniṅ é ne mbéámbéá. Éní te áá ye ñɔṅ nkíkán misaṅ, fáve ná a kólo yaá áwú été, ve a níi yaá éniṅ été.

²⁵Bébélá ya bébélá ma dzó mína ná, tám dá nzu, é ntɔ́ɔ fe, éyɔṅ miwúán myá ye wók é kíṅṅ é Mwán Nzamá, véa ébá bá wók do, bá ye tɔbɔ ya eniṅ. ²⁶Amú ná, ámvála Éséá émyen a belé eniṅ, néa fe a vé yaá Mwán ná émyen a belé eniṅ ébe émyen. ²⁷Éde a ngá vé ní nguú edzwée á mfá nkíkán misaṅ, amú ná éñe a ne é Mwán Mot.

²⁸Míní táa yágán dzam te, amú ná tám dá nzu, éní é bot bése bé ne mésoṅ ó sí, bá ye wók é kíṅṅ deñ, ²⁹véa ébá bé ngá bɔ édí é ne mvéáñ bá ye kwíñ átán á mfá nwómán miwúán ye éniṅ. Ve ébá bá bé ngá bó mbéa bé mam, bá ye wómo á mfá nkíkán misaṅ.

³⁰Éde mámyen me sés bɔ dzam enziṅ; ámvála ma wók, néa éñe ma kík nsaṅ. Nkíkán misaṅ wɔm, wá ó ne fe nzósoó, amú ná máá dzéṅ nkómán wɔm, fáve nkómán éní a ngá lóm ma.

Bébélá ngañiá á mfá Yesus

³¹Ngé ma vé ngañiá á mfá wɔm mámyen, é ngañiá wɔm a sés bébélá. ³²Ve mot mfé éñe aa vé ngañiá á mfá wɔm, ma ma yem fe ná é ngañiá aa vé á mfá wɔm a ne bébélá. ³³Mínaá lóm bot ébe Juan, ní a vé yaá fe ngañiá á mfá bébélá. ³⁴Ve ma máá ñɔṅ é ngañiá mwann mot; fáve ná ma kóbo mam méte á mfá ye ná míní tɔbɔ nkoránn. ³⁵Éñe a mbé é láma a ngá yóṅ ya á feañ, mína míní tɔp fe ná mína sán ya éyéá deñ oyomm tám enziṅ.

³⁶Ve me belé é ngañiá aa lot éní Juan, akála ná míbɔann Tará a ngá vé ma ná me dzálá myɔ, mibɔann míte émyɔ fe myá vé ma ngañiá ná Tará aá lóm ma.

³⁷É Tará a ngá lóm ma, ní a vé yaá fe ngañiá á mfá wɔm. Mína mínáá bé wók é kíṅṅ deñ tám enziṅ, mínáá bé ki ní yén ámvála a

ne. ³⁸Míníí belé éfíá deñ, dá dáá tɔɔ ki ébe mína, amú ná éñí a ngá lóm, éñí te éñe mínáá bwíni.

³⁹Mína fas Mitsili amú mína tém ná éñe míní belé éniɲ é ne mbéámbeá été; émyɔ fe myá myá vé ngañiá á mfá wɔm; ⁴⁰éde mína mínáá kómo nzu ébe ma, ná míní belé éniɲ.

⁴¹Máá ñɔɲ dúmá ébe bot; ⁴²ve me yem yaá mína, ná édziɲɲ Nzamá míníí belé dɔ ébe mína. ⁴³Me sɔ yaá ébe éyola Tará, mína kaa ma áñɔɲ; ve ngé mot enziɲ mfé aa sɔ ébe éyola deñ émyen, éñí te éñe mína ye ñɔɲ. ⁴⁴Eñe mína ye bwíni á yá, míníí ñɔɲ dúmá bevɔɔ ya ébá bevɔɔ, mína kaa ádzéɲ é dúmá dá sɔ ébe é Nzamá etámm a ne mbɔɔ ya mbɔɔ?

⁴⁵Mína táa tém ná ma ma ye mína sómán ébe ású Tará; mot mbɔɔ a ne ná éñe aa sómán mína, é Moisés míní mana yaá tɔɔ ya ñí mebúnn. ⁴⁶Amú ná, ngé á bɔ ná mínaá bwíni Moisés, ngé mína bwíni fe ma; amú ná éñí te éñe aá tsili á mfá wɔm. ⁴⁷Ve, ngé mínáá bwíni mítsili myeñ; éñe míní ne bwíni bífíá byam á yá?

Yesus aa vé bot binzuk bí tán bidzi

6 ¹Niané mam te mé ngá lot, ané Yesus a ngá ke á máɲ méye Galilea áyát, émá Tiberias. ²Éde bora nkuna bot ó ngá bee ñí, amú ná bé ngá yén méndem a ngá bɔ ébe mikúkwann. ³Ané Yesus a ngá bét á nkoó ó yóp a kéñ tɔɔ ósí ó véa bábe béyága beñ, ⁴ákoan ná Paskua, é fét bejudio é ntɔɔ bebeñ.

⁵Niané Yesus a ngá bére mís a yén ná bora nkuna bot wá nzu ébe éñe, éde a ngá dzó Felipe ná, “Vóm mbé bí ne kus mifémm, á mfá ye ná ngé é bot bá bé ne dzí?” ⁶Ve Yesus ñí a ngá dzó dɔ, eé kyak ñí, amú ná a ngá yem é dzam a mbé ná a nkún nzu bɔ.

⁷Ané Felipe a ngá yalan ya ñí ná, “Mifémm táɲ bedenario mitet mí beañ myá myáá ye ki yian ná kada mot a ne ñɔɲ avítsaɲ.”

⁸Éde Nyága mbɔɔ ye béyága beñ, Andrés, Simón Pedro mwanñaɲ, a ngá dzó Yesus ná, ⁹“Omómɔɲɲ ó ne vá, ó belé mifémm mí sebada mí tán ya kwaás é beañ; ve dá é ne ki dzé ábímm bot dí?”

¹⁰Ané Yesus a ngá dzó ná, “Bɔgán bot ná bé tɔɔ ósí,” obut wá ó mbé fe abwiññ ó véa. Éde befám bebeñ ané binzuk bí tán, bé ngá mana tɔɔ ósí. ¹¹Véa éñe Yesus a ngá twáa mifémm, éde niané a ngá mana vé akíba, á nga kap myɔ é bot bé mbé bé tɔɔ ósí. Néa fe a ngá bɔ ya kwaás ébe ábímm bé ngá kómo.

¹²Niané bé ngá dzéñ, éde a ngá dzó béyága beñ ná, “Keɲán mína twáa bífús bí mvá buk, á mfá ye ná dzóm enziɲ é nza wú ntuk.” ¹³Ané bé ngá mana byɔ kóán ébe mifémm mí sebada mí tán bot bé ngá dzí, bé dzálá awóm mikpéñ ya mikpéñ mí beañ ya mebukga.

¹⁴Niané bot bé ngá yén é ndem a ngá bɔban, bé nga dzó ná, “Bébélá é mot ñí éñe a ne nkúlu medzó a mbé ná aa nzu éniɲ dzí.” ¹⁵Édɔ ná, Yesus

eé yem ná bé nkún ní nzu ñɔŋ ya nguú ná bá téle ní kéza, ané a ngá bera búlán á nkoó émyen etámm.

Yesus aa wulu méndzím̄m áyóp

¹⁶Niané ŋɔɔɔ e ngá kwíñ, ané béyága beñ bé ngá sigi ó mán. ¹⁷Éde bé ngá mana dan á byéa été, bé ŋga kígán mán á mfá á Kapernaúm. Ákoan ná dzíbi é tɔɔ, véa Yesus ní áá bé ki nzu koan ya bó, ¹⁸dá é tɔɔ ná mán má mé ngá tára fe ná má ñan ákála bora evúŋ.

¹⁹Niané a ngá bɔ ná bé dúk yaá tán ané mekwá mé tán ngé ki mé saman, ané bé ngá yén Yesus eé wulu á mán áyóp eé nzu bebeñ é vóm byéa ó mbé, eyɔŋ te bá bé ŋga kɔ wɔŋŋ. ²⁰Ve ní a ngá dzó bó ná, “A ne ma; míní taa kɔ wɔŋŋ.” ²¹Véa bá bé ŋga kómo ní ñɔŋ á byéa, etéññ te ébyen éñe byéa ó ngá ke sian ó sí é vóm bé ngá ke.

Yesus émyen éñe a ne mfém̄m ye éniŋ

²²É mos ó ngá belan véa, nkuna bot ó mbé ó téle á mán áyát, ané ó ngá yén ná byéa ofé wéé mbé ó véa, fáve ovóɔ, ya fe ná Yesus eé ndzi dan á byéa été bábe beyága beñ, ve fáve ná béyága beñ bé ngá ke etámm. ²³Dá é tɔɔ fe ná mébyéa mefé mé mbé ó véa ná me ngá sɔ́ á Tiberias, bebeñ é vóm bé ngá dzí mifém̄m Ntí a ngá mana vé akíba ya myɔ. ²⁴Éyɔŋ nkuna bot te ó yén yaá ná Yesus a sés fe ó véa ngé ki béyága beñ, ané bé ngá dan mébyéa été, bé kéñ á Kapernaúm béé ke bá dzéŋ Yesus. ²⁵Éde niané bé ngá koan ya ní a mán áyát, ané bé ngá síli ní ná, “Á Rabí, o sɔ́ ó vá ódén?”

²⁶Éde Yesus ní a ngá yalan ya bó ná, “Bébélá ya bébélá ma dzó mína ná, mína dzéŋ ma, se amú ná mínaá yén mendem, ve fáve amú ye ná mínaá dzí mifém̄m míní dzéñ fe. ²⁷Bɔgán eséññ se akála bídzi bíye byá wú ntuk, ve fáve ákála bídzi byá tɔbɔ akekwiñ éniŋ é ne mbéámbéa, ébí é Mwán Mot aa ye mína vé, amú ná éñe Tará Nzamá a bem yaá é sitám dzeñ.”

²⁸Ané bá bé ngá síli ní ná, “Bía yian bɔ dzé á mfá ye ná bí bɔ bíséññ Nzamá?”

²⁹Éde Yesus a ngá yalan ya bó ná, “Éséññ Nzamá édo dí, ná míní bwíni éñí émyen á lóm yaá.”

³⁰Véa éñe, bé ngá síli ní ná, “Nzá ndem wa lére á mfá ye ná ngé bí ne yén, ya fe ná ngé bí ne wa bwíni? Nzá dzam fá wa bɔ? ³¹Betará bé ngá dzí manná éyáŋŋ été, ámvála é ne ntsilann ná, ‘A ngá vé bó ná bé dzí mfém̄m ye á dzóp.’”

³²Dzam te édo Yesus ní a ngá dzó bó ná, “Bébélá ya bébélá ma dzó mína ná, se Moisés éñe aá vé mína mfém̄m ye á dzóp, ve Tará, éñe aa vé mína ná mfaŋ mfém̄m ye á dzóp. ³³Amú ná, mfém̄m Nzamá éwɔ ó ne éñí a ngá sigi á dzóp été ná aa vé bot béye é sí ní eniŋ.”

34 Éde bé ngá dzó ñí ná, “Á Ntí, vá bía mfémm te eyɔŋ ése.”

35 Ané Yesus a ngá dzó bó ná,

Ma me ne mfémm ye éniŋ, éñí a nzu ébe ma áá ye wók nzeñ eyɔŋ enziŋ. Éñí ñí aa bwíni fe ma, ñí áá ye ki bera wók evée eyɔŋ enziŋ. 36 Ve ma me mvá mína dzó ná míní yén yaá ma, véa mína kaa ábwíni. 37 Éñí áse Tará aa vé ma, aa ye nzu ébe ma; éñí ñí aa nzu fe ébe ma, ma máá ye ki tsílán ya ñí amvála enziŋ.

38 Dá é tɔɔ ná ma me sigi yaá á dzóp, se á mfá ye ná me bo nkómánn wɔm, ve fáve nkómánn Éñí a ngá lóm ma. 39 Édo ná nkómánn Éñí a ngá lóm ma éwɔ wí ná, me táa dzímle mbóó enziŋ ye ébá bésesé a vé yaá ma, ve fáve ná ma ye ñí wómo é mos wá súgan.

40 Amú ná nkómánn Tará éwɔ wí ná, é mot áse aa yén Mwán, a bwíni fe ñí, a ne belé eniŋ é ne mbéámbéá, mámyen ma ma ye fe ñí wómo é mos wá súgan.

41 Dzam te édo bejudio bé ngá tára ná bá kóbo ya ñí miswa, amú aá dzó ná, “Ma me ne mfémm ó ngá sigi á dzóp.” 42 Ané bé ngá síli bevóó ya ébá bevóó ná, “Ye ná se Yesus, é mwán José éñe ñí, éñí bía yem fe éséá bá ñíá? A ne dzó áwola dí á yá ná, ‘Me sigi yaá á dzóp?’ ”

43 Éde Yesus a ngá yalan ya bó ná,

Míní táa kóbo miswa bevóó ya ébá bevóó. 44 Mot enziŋ a sés nzu ébe ma, ngé se é Tará a ngá lóm ma, éñe aa dulu ñí, ma me wómo fe ñí é mos wá súgan. 45 É ne ntsilann mébá bekúlu medzó ná, “Bésesé bá ye ñɔŋ ayágalé ébe Nzamá.” Ya fe ná éñí áse a wók yaá, a ñɔŋ yaá fe ayágalé aa nzu ébe ma.

46 Se ná mot enziŋ a yén yaá Éséá; fáve éñe a ne éñí Nzamá, éñí te éñe a yén yaá Éséá. 47 Bébélá ya bébélá ma dzó mína ná, éñí aa bwíni, a belé eniŋ é ne mbéámbéá.

48 Ma me ne mfémm ye éniŋ! 49 Beésúá bé ngá dzí manná éyáŋŋ été, véa bé wú fe. 50 Mfémm wí éwɔ wá sigi á dzóp été, ná éñí áse aa dzí wó á bo kaa áwú. 51 Ma me ne ntetéá mfémm, éwí ó sigi yaá á dzóp été. Ngé mot enziŋ aa dzí mfémm te aa ye niŋ kómm áse; mfémm ma ye vé á mfá ávé bot béye é sí ñí eniŋ, ó ne é ñúu dam. 52 Éde bejudio bé ngá bo mikéá bébyen ya bébyen, bée dzó ná, “Éñí a ne bía vé é ñúu deñ ná bí dzí do á yá?”

53 Ané Yesus ñí a ngá yalan ya bó ná,

Bébélá ya Bébélá ma dzó mína ná, ngé mínáá dzí é ñúu é Mwán Mot, ya fe áñú mékií meñ, míníí belé eniŋ ébe mína bébyen. 54 Éñí aa dzí é ñúu dam ya fe áñú mékií mam, a belé eniŋ é ne mbéámbéá, ma ma ye fe ñí wómo é mos wá súgan. 55 Amú ná é ñúu dam é ne ñá mfaŋ bidzí, mékií mam fe má mé ne ñá mfaŋ meñú. 56 Éñí aa dzí é ñúu dam ya fe áñú mékií mam, aa laŋan a tɔɔ ébe ma, ma fe ntéññ mbóó ébe éñe.

⁵⁷Ámvála é Tará a ne ntetéá a ngá lóm ma, ma ma niŋ fe ákála Tará, éñí ñí aa dzí fe ébe ma, éñí te ñí aa ye fe niŋ ákála ma.

⁵⁸Mfém m wí éwó ó sigi yaá á dzóp été; se ané éwí beésúá bé ngá dzí, véa bé weñ; ve éñí ñí aa dzí mfém m wí aa ye niŋ kómm áse.

⁵⁹Yesus a ngá dzó mam méte á sinagoga enziŋ été, eé vé ayágalé á Kapernaúm.

Mfúfúp Nsísim éñe aa vé eniŋ

⁶⁰Dzam te édo, abwiññ béyága béye áabeñ, béé wók do, ané bé ngá dzó ná, “Áyágalé dí é ne ayéñ; nzá a ne do yébe?”

⁶¹Ve Yesus, ñí eé yem á nlém weñ été ná béyága beñ bá ke bá kóbo do biswaáswaá á mfá dzam te, éde á ngá dzó bó ná, “Ye dzam te dá bo ná míní kɔp obaá? ⁶²Éde á yá, ngé é bo ná mína yén é Mwán Mot eé bét é vóm a ngá tára tɔbo? ⁶³Nsísim éñe aa vé eniŋ; ñúu é mot dáá vé abúánn enziŋ; bífiá me kóbo yaá mína bí ne nsísim, bí ne fe eniŋ. ⁶⁴Ve, bot benziŋ béye ébe mína báá bwíni.” Amú ná Yesus a ngá bem tára yem benzá béye ébe bó bé mbé kaa ábwíni, ya fe éñí a mbé ná aa ye ñí kuan.

⁶⁵Éde a ngá dzó ná, “Akála te édo, me dzó yaá mína ná, mot enziŋ a sés nzu ébe ma ngé báá bé ñí do vé ébe Tará ná a bo do.”

⁶⁶Atéé ye eyɔŋ te, abwiññ beyága béye áabeñ bé ngá lík ná bá bee ñí, ébó kaa fe áwulu bábe bó nsámá. ⁶⁷Éde Yesus a ngá síli beyága awóm ya beyága bé beañ ná, “Ye mína mína kómo fe ke?” ⁶⁸Ané Simón Pedro a ngá yalan ya ñí ná, “Á Ntí, bía ye ke ébe nzá. Wa o belé bífiá bíye éniŋ é ne mbéámbeá; ⁶⁹bía bí bwíni yaá, bí yem yaá fe ná wa o ne Mfúfúp Mot Nzamá [Kristo, é mwán é Nzamá á ne ntetéá].”

⁷⁰Éde Yesus a ngá yalan ya bó ná, “Nde se ma maá tɔp mína awóm ya bé beañ? Ve mot mbɔ́ɔ ye ébe mína a ne déble.” ⁷¹A ngá dzó ya Judas Iskariote, é mwán Simón; amú ná éñí te éñe a mbé mot mbɔ́ɔ ye awóm ya bé beañ ná a nkún ñí nzu kuan.

Yesus bɔ́beñan bá lére éndendaŋ ná báá bwíni ñí

7 ¹Véa, Yesus a ngá ke aa wulu á Galilea, éñe kaa fe ákómo áke á Judea amú ná betébosú béye bejudio bé ngá dzéŋ ná bá ywíñ ñí. ²Ákoan fét bejudio é ntɔ́ɔ bebeñ, éñí bitɔ́ɔga. ³Éde, bɔ́beñan bé ngá dzó ñí ná, “Kólogé ó vá, o ke á Judea á mfá ye ná béyága bwe bá bé yén fe míbɔ́ann wa bo; ⁴amú ná mot enziŋ áá bo dzam áswéññ éyɔŋ aa kómo ná bé yem ñí á bot été. Ngé wa bo é mam má, kéŋ álére wámyen á bot béye é sí ñí été.” ⁵(Amú ná atwaa bɔ́beñan bá b́éé ngá bwíni ki ñí.)

⁶Ané Yesus á ngá dzó bó ná, “É tám dam dáá bé kwíñ, ve é tám denan édo é ne eyɔŋ ése. ⁷Bot béye é sí ñí bé sés mína v́ini, ve bá v́ini ma, akála ná ma vé é ngañiá á mfá weba ná míbɔ́ann myeba mí ne abé. ⁸Bétgán ó fét; ma máá ke ó fét te, amú ná é tám dam dáá bé dzálában.” ⁹Niané a ngá mana dzó dzam te, a ngá lígi á Galilea.

Yesus aa ke ó fét bitɔbɔga

¹⁰Ve niané bɔbɛ̃naŋ bé ngá bét ó fét, éde ñí a ngá ke fe; afáŋbɔ se éyéá été, ve fáve ané ásweññ.

¹¹Dzam te édo betébosú béye bejudio bé ngá dzéŋ ñí ya do ó fét, béé dzó ná, “Mot te a ne ó vé?” ¹²Abwiññ miswa é ngá bɔban á bot été; mingúrá mí bot mií dzó ná, “A ne mbamba mot,” ébá bevóó bá ná, “Kaa, fáve ná aa duk bot.” ¹³Afáŋbɔ néa, mot enziŋ éé ngá kóbo á mfá weñ á bot été, amú ná bé ngá ko betébosú béye bejudio wɔŋŋ.

¹⁴Ve, énzénzaŋ fét ébyen, éñe Yesus a ngá bét a kéñ ñíí á templo á ŋga yágale bot. ¹⁵Ya dzam te édo betébosú béye bejudio bé ngá ku ya do mevoó, béé dzó ná, “É mot ñí a ne belé nyemann á yá, éñe kaa áñɔŋ méyágalé?”

¹⁶Éde Yesus ñí a ngá yalan ya bó ná,

Ayágalé dam é sés áandam, é ne édí éñí a ngá lóm ma. ¹⁷Ngé mot enziŋ aa kómo bɔ nkómánn Nzamá, aa ye yem ngé ayágalé dam dá só ébe Nzamá, ngé ki ná ma kóbo ya é nguú dzam mámyen. ¹⁸Éñí aa kóbo á mfá weñ émyen, aa dzéŋ é dúmá deñ émyen; ve éñe ñí aa dzéŋ e dúmá éñí a ngá lóm ñí, mot te éñe a ne bébélá mot, ekúkwát dá é sés ki ébe éñe. ¹⁹Nde se Moisés éñe aá vé mína nkóó métsiŋŋ? Afáŋbɔ ná mot enziŋ ye ébe mína ñí áá dzálá wɔ! Ve, akála dzé mína dzéŋ ná míní ywíñ ma?

²⁰Ané nkuna bot ó ngá yalan ná, “O belé mbéa nsísim. Nzá aa dzéŋ ná aa ywíñ wa?”

²¹Éde Yesus a ngá yalan ya bó ná,

Mbɔann dzam avóó me bɔ, édo mína bésesé mína míní mana yaá ku mevoó. ²²Ya dzam te édo Moisés a ngá vé mína nkíkán mekeé (se ná ó mbé éwí Moisés, ve fáve ná, ó mbé éwí bimvámvmám byeñ); édo ná é mos Satará wá mína kík fe fám akeé. ²³Ngé fám da ñɔŋ nkíkán akeé é mos Satará á mfá ye ná bé bɔ kaa tsam nkóó métsiŋŋ Moisés, akála dzé mína wók abé ya ma, ngé ma me mana séñ mot é mos Satará? ²⁴Kaa kíkán nsaŋ ya édí bá yén, ve kíkánán nsaŋ ó ne nzósoó.

²⁵Ané bot benziŋ béye á Yerusalen bé ngá dzó ná, “Nde se é mot bá kómo ywíñ éñe ñí? ²⁶Yénjánán, aa kóbo á bot été, bá kaa ñí ádzó dzam enziŋ. Ye a ne bɔ tám enziŋ ná betébosú bé yem yaá bébélá ná Kristo éñe ñí? ²⁷Ve bía, bía yem é vóm mot ñí aa só; ve éyɔŋ Kristo aa ye só, mot áá ye yem é vóm aa só.”

²⁸Éde Yesus eé yágale á templo été, a ngá yónán ya kíŋŋ oyaáp óyóp, eé dzó ná, “Mína yem ma, mína yem fe é vóm ma só; ma meé ndzí ki só ya é nguú dzam mámyen. Ve éñí a ngá lóm ma a ne bébélá, éñí míní ne kaa yem. ²⁹Ma yem ñí, amú ná éñe maá só ébe éñe, ané fe éñí á ngá lóm ma.”

³⁰Ya dzam te édo, bé ngá dzéŋ ya do ná bé biñ ñí; ve mot enziŋ eé ndzi ñí kee mó ó ñúu, amú ná ákoan é tám deñ dää bé kwíñ. ³¹Ve, abwiññ bot béye á nkuna bot été é ngá bwíni ñí, bé ŋga dzó ná, “Éyŋ Kristo aa ye só, ye aa ye bera bo méndem má lot é má é mot ñí a bo yaá?”

Benzima bá ke biñ Yesus

³²Niané befariseo bé ngá wók nkuna bot wá ke wá kóbo mam méte á bísawaáswaá été á mfá weñ, éde betébosú befára ya befariseo bé ngá lóm mewasíli ná bé ke ñí biñ. ³³Éde Yesus a ngá dzó bó ná, “Me ngén bíabe mína táŋ oyomm tám; nia véa me búlán ébe éñí a ngá lóm ma. ³⁴Mína ye ma dzéŋ, ve mínáá ye koan ya ma; míní sés ki kwíñ é vóm me tó.”

³⁵Ané betébosú béye bejudio bé ngá ke bá dzó bébyen ya bébyen ná, “Vóm mbé é mot ñí aa nkún ke, ya fe ná bí sés koan ya ñí? Ye ná a nkún nzu ke é sí begriego bé ne myeann, á mfá áyágale begriego? ³⁶Édí a dzó yaá dí dá yíli á yá, ná, ‘Mína ye ma dzéŋ, mínáá ye koan ya ma; ya fe ná míní sés ki kwíñ é vóm me tó?’”

³⁷É mos ó ngá súgan, é bora mos onén ye ó fét, Yesus a téle tételé, éde a ngá bére kíŋŋ ó yóp, eé dzó ná, “Ngé mot enziŋ a belé evéé, á nzá ébe ma, á ñá fe. ³⁸É mot aa bwíni ma, ané Ntsili wá dzó ‘Á nlém weñ été aswíñ mendzímme ye éniŋ dá ye fwíigan.’ ” ³⁹(Ve, a ngá dzó dzam te ébe á Nsísim ye ébá bé ngá bwíni ñí bé mbé ná bé nkún ñŋ; ákoan Nsísim áá bé sian, ya ná Yesus ñí áá bé ki tóbo á dúmá deñ été.) ⁴⁰Éde, bot benziŋ béye á nkuna bot, niané bé ngá wók bífíá bíte, bé ŋga dzó ná, “Bébélá ya bébélá ná éñí éñe a ne nkúlu medzó.” ⁴¹Ébá bevóó bá ná, “É mot ñí a ne Kristo.” Ve, befé bá bé ngá dzó ná, “Ye é ne Kristo aa ye só á Galilea? ⁴²Nde Ntsili wáá dzó ná Kristo aa ye só é mvŋŋ bot David, á Belén, é dzea David a mbé a tó?” ⁴³Ané nkánán ó ngá ñíí á nkuna bot été ákála deñ. ⁴⁴Éde bevóó bé ngá kómo ñí biñ, ve mot enziŋ eé ndzi ñí kee mó ó ñúu.

Betébosú bá lére éndendaŋ ná báá bwíni Yesus

⁴⁵Niané mewasíli mé ngá búlán ébe betébosú befára ya befariseo, éde bé ngá síli bó ná, “Amú dzé míníí ndzi só ya ñí?”

⁴⁶Ané mewasíli mé ngá yalan ná, “Mot enziŋ mfé áá bé tára kóbo ané mot te.”

⁴⁷Véa éñe befariseo bé ngá síli bó ná, “Ye mína bé duk yaá fe? ⁴⁸Ye mot enziŋ ye betébosú, ngé ki mot enziŋ ye befariseo a bwíni yaá ñí? ⁴⁹Ve nkuna bot wá ó ne kaa áyem nkóó métsiŋŋ wí, ó ne ya biboŋ.”

⁵⁰Éde Nikodemo, a tóó mot mbóó ye ébe bó, éñí a ngá tára ke ébe Yesus, a ngá síli bó ná, ⁵¹“Ye nkóó métsiŋŋ wea wá kík mot nsaŋ ngé kaa ná bé tára ñí byéa, véa bé yem é dzam á bo?”

⁵²Ané bé ngá yalan ya ñí ná, “Ye wa o ne fe mot ye á Galilea? Fasge, o yén ná nkúlu medzó enziŋ áá bé só á Galilea.”

⁵³Éde kada mot a ngá ke é ndá dzeñ.

Bá dzili miningá á medzián été

8 ¹Ve Yesus ní a ngá ke nkoó Álíba. ²Niané kírí e ngá léne, éde a ngá bera só á templo, ané nnam ngúrá ó ngá ke ébe éñe; ní á nga vé fe bó ayágale, a tóó ósí.

³Ané beyágale métsiṅṅ ya befariseo bé ngá só ya miningá ná bá dzili ní á medzián été, éde bé ngá nzu ní téle á bot été. ⁴Ané bé ngá dzó ní ná, “Á Nyágale, é miningá ní bé dzili ní á medzián mébyen été. ⁵Éde á nkoó métsiṅṅ été, Moisés aá mánan bía ná, ámvála biningá te bí lúm dɔ mekwá. Ve wa wa dzó á yá?”

⁶Bá bé ngá dzó dzam te ná bá kyak ní, á mfá ye ná bé belé nzá ámvála bé ne ní sómán. Ve Yesus ní a ngá lúnbe ósí, á nga tsili ó sí ya onuu.

⁷Éde akála ná bé ngá tsíni béé síli ní, ané a ngá tébe tételé a dzó bó ná, “Éní a ne kaa nsémm ébe mína, á bɔ́ɔge é mot ósúá aa wea ní akwá.”

⁸Ané a ngá bera lúnbe ósí, á nga tsili ó sí. ⁹Véa éñe ébɔ́, niané bé ngá wók dɔ, bé nga kólo mbɔ́ɔ ya mbɔ́ɔ, átée ye beñá bot, ané a ngá lígi etámm ya é miningá a mbé a téle énzézan.

¹⁰Niané Yesus á ngá tébe tételé, éde a ngá dzó miningá ná, “Á miningá, bé ntoó vé? Ye ná mbɔ́ɔ enziṅ áá vé wa meku?”

¹¹Ané a ngá yalan ná, “Á Ntí, kaa mbɔ́ɔ.”

Ané Yesus a ngá dzó ní ná, “Ma máá vé ki wa meku. Kéṅ, átée ye áwola dí o táa bera bɔ́ nsémm.”

Yesus éñe a ne eyéá ye éniṅ

¹²Ané Yesus a ngá bera kɔ́bɔ ya bɔ́ eyɔṅ efé, eé dzó ná, “Ma me ne éyéá bot béye é sí ní; éní aa bee ma, áá ye wulu ó dzíbi ósí, fáve ná aa ye belé eyéá ye éniṅ.”

¹³Éde véa befariseo bé ngá dzó ní ná, “Wa wa vé wámyen ngañiá; é ngañiá we a sés bébélá.”

¹⁴Ané Yesus ní a ngá yalan ya bɔ́ ná,

Atwaa ngé ma vé mámyen ngañiá, é ngañiá wɔm a ne bébélá, amú ná ma yem é vóm maá só, ya é vóm ma ke; ve mína, mínáá yem é vóm maá só, ngé ki é vóm ma ke. ¹⁵Mína mína kík nsaṅ amvála ané mot binam, ma máá kík mot enziṅ nsaṅ. ¹⁶Ve ngé ma kík ki nsaṅ; nsaṅ wɔm ó ne bébélá; amú me sés fáve mámyen etámm, ve ná ma ya é Tará a ngá lóm ma. ¹⁷É ne ntsilann á nkoó métsiṅṅ wenan été ná, é ngañiá bot bé beañ a ne bébélá. ¹⁸Ma me ne éní aa vé é ngañiá wɔm mámyen, é Tará aá lóm ma, ní aa vé fe é ngañiá wɔm.

¹⁹Ané bé ngá síli ní ná, “Ésúá a ne ó vé?”

Éde Yesus a ngá yalan ná, “Mínáá yem ma, mínáá yem ki Tará. Ngé míni yem ma, ngé mína yem fe é Tará wɔm.”

²⁰A ngá kóbo mam méte éyɔŋ a ngá yágale bot á templo, é vóm bé ngá bo béé nii bivévé; mot enziŋ kaa ñí ábiñ, amú ná ákoan áwola deñ dáá bé kwíñ.

Yesus aa dzó ná aa ye ke

²¹Ané a ngá bera bó dzó ná, “Ma ke, mína ye ma dzéŋ, ve mína ye wú mísémm myenan été; é vóm ma ke, míní sés ki kwíñ ó weñ.”

²²Éde betébosú béye bejudio bé ngá dzó ná, “Ye aa ye ywíñ émyen eé dzó ná ‘é vóm ma ke míní sés ki kwíñ ó weñ?’ ”

²³Éde Yesus a ngá dzó bó ná, “Míní ne bot béye así, ma me ne mot ye óyóp, míní ne bot béye é sí ñí, ma me sés mot ye é sí ñí. ²⁴Dzam te édo me mvá mína dzó ya do ná, mína ye wú mísémm myenan été; amú ná ngé mína kaa ábwíni ná ma me ne, mína ye wú mísémm myenan été.”

²⁵Ané bé ngá síli ñí ná, “O ne nzá?”

Éde Yesus ñí a ngá yalan ya bó ná, “Édí me dzó yaá mína atéé ye átáraga? ²⁶Me belé abwiññ mam ye ákóbo ya ákík nsaŋ ébe mína; ve éñí a lóm yaá ma a ne bébélá; édo ná, é mam mé wók yaá ébe éñe, mam méte émo ma kóbo bot béye é sí ñí.”

²⁷Ve béé ndzí yem ná aa kóbo ya bó á mfá Éséá.

²⁸Dzam te édo Yesus a ngá dzó ya do ná, “Éyɔŋ mína ye bére é Mwán Mot óyóp, véa éñe mína ye yem ná ma me ne, ya fe ná máá bo dzam enziŋ ya é nguu dzam mámyen, fáve ná ámvála Tará a vé yaá ma ayágale, mam méte émo ma kóbo. ²⁹Éñe ñí a lóm yaá fe ma, a ne bía ñí; ñí áá lík ki ma etámm, amú ná ma bo eyɔŋ ése édí dá vé ñí nlém mesán.”

³⁰Éde eé kóbo mam méte, abwiññ bot é ngá bwíni ñí.

Bébélá éñe aa ye mína tɔɔ filí

³¹Ané Yesus a ngá dzó béjudio bé ngá bwíni ñí ná, “Ngé míní tɔbo mbán ayágale dam été, mína ye bo béñá béyága bam; ³²éde mína ye yem bébélá, bébélá fe ñí aa ye mína tɔɔ filí.”

³³Ané bé ngá yalan ya ñí ná, “É mvɔŋ Abraam édo bí ne, bíá bé ki tɔbo áloá mot enziŋ. Nzá amvála wa dzó ná, ‘Mína ye tɔbo filí?’ ”

³⁴Éde Yesus ñí a ngá yalan ya bo ná,

Bébélá ya bébélá ma dzó mína ná, éñí áse aa bo nsémm a ne oloá ye á nsémm. ³⁵Oloá wá wáá tɔbo ki eyɔŋ ése á ndá; ve fáve mwán éñe aa tɔbo eyɔŋ ése. ³⁶Édo ná, ngé Mwán a tɔó mína filí, mína ye tɔbo ná filí. ³⁷Ma yem ná é mvɔŋ Abraam édo míní ne, ve mína, mína dzéŋ ná míní ywíñ ma, amú ná éfiá dam déé belé afóo ébe mína.

³⁸É mam me yén yaá ébe Tará; émo ma kóbo, ané mína mína bo fe é mam míní wók yaá ébe ésúá wenan.

Déble éñe a ne bó éséá

³⁹Éde bá bé ngá yalan ya ñí ná, “É tará wea éñe a ne Abraam.”

Ané Yesus a ngá dzó bó ná, “Ngé é bwán Abraam ébó míní bɔ, ngé míbɔann Abraam émyɔ mína bɔ. ⁴⁰Ve éndagá mína mína dzéj ná míní ywíñ ma, é mot me kóbo yaá mína é bébélá me wók yaá ébe Nzamá. Édí te Abraam ñí eé ndzí dɔ bɔ. ⁴¹Mína bɔ míbɔann ésúá wenan.” Éde bé ngá dzó ñí ná, “Bíí ndzí byála bíbwán été; bí belé éséá mbɔɔ, Nzamá.”

⁴²Ané Yesus a ngá dzó bó ná,

Ngé Nzamá éñe á bɔ Ésúá wenan, ngé mína dziŋ ma, amú ná é ma ñí éñe maá sɔ ébe Nzamá, akála ná meé ndzí sɔ ya é nguu dzam mámyen, ve fáve ná éñe aá lóm ma. ⁴³Amú dzé mínáá wók nkóbo wɔm? Akála ná míní sés wók bífíá byam. ⁴⁴Míní ne é bwán ésúá wenan débɛ, míkómánn ésúá wenan émyɔ fe mína kómo dzálá. A ne nywíññ bot atée ye átáraga, eé ndzí tɔbo mbán á bébélá été, amú ná bébélá a sés ébe éñe. Éyɔŋ aa kóbo mineá, aa kóbo é dzam deñ émyen, amú ná a ne nnéneá ya fe éséá mineá.

⁴⁵Ve ma, akála ná ma kóbo bébélá, mínáá bwíni ma. ⁴⁶Nzá ye ébe mína aa bwaale ma nsémm? Ngé ma kóbo bébélá, amú dzé mínáá bwíni ma? ⁴⁷Éñí a ne é mot Nzamá, aa wók bífíá Nzamá; dzam te édo mínáá wók ya dɔ, amú ná míní sés ébá Nzamá.

Yesus aa kóbo ébe á mfá Abraam

⁴⁸Ané betébosú béye bejudio bé ngá yalan ya ñí ná, “Nde bíá dzó bébélá ná o ne mwann Samaritano ya fe ná o belé mbéa nsísim?”

⁴⁹Éde Yesus a ngá yalan ná, “Mée belé mbéa nsísim, fáve ná ma séme é Tará wɔm, ve mína mína lére ma osoán. ⁵⁰Ve ma máá dzéj é dúmá dam, éñí aa dzéj dɔ a ne; aa kík fe misaŋ. ⁵¹Ma dzó mína bébélá ya bébélá ná, ngé mot a dzálá bífíá byam, áá ye wú mbéámbéá.”

⁵²Éde betébosú béye bejudio bé ngá dzó ñí ná, “Áwola dí édo bí túga yaá yem ná o belé mbéa nsísim. Abraam ya bekúlu medzó baá wú, éde wa wa dzó ná, ‘Ngé mot a baale bífíá byam áá ye kyak awú mbéámbéá.’ ⁵³Ye o ne bora mot ádaŋ tará wea Abraam éñí aá wú? Bekúlu medzó bá bá wú fe. Wa bɔ wámyen nzá?”

⁵⁴Éde Yesus a ngá yalan ná, “Ngé ma vé mámyen dúmá, é dúmá dam é ne nzeze; Tará éñe a ne éñí aa ye ma vé dúmá; éñí mína dzó ná, ‘a ne é Nzamá wea.’ ⁵⁵Mína mínáá yem ñí; ve ma ma yem ñí. Véa ngé ma dzó ná máá yem ñí ma ye bɔ nnéneá ané mína. Ve fáve ná ma ma yem ñí, ma baale fe éfíá deñ. ⁵⁶Ésúá wenan Abraam, a ngá sán eé yana ná áyén é mos wɔm; aá yén wó, á ŋga sán fe.”

⁵⁷Dzam te édo betébosú béye bejudio bé ngá dzó ya ñí dɔ ná, “Wáá bé ki belé mibú mewóm mé tán! Ye ná o yén yaá Abraam?”

⁵⁸Éde Yesus a ngá dzó bó ná, “Ma dzó mína bébélá ya bébélá ná, kaa ná Abraam á byála, ma me ne.”

⁵⁹Ané bé ngá twáa mekwá ná bá lúm ñí mɔ; ve Yesus ñí a ngá sɔbo, a kwíñ á templo átán. [Ané a ngá kólo bó été, a kéñ].

Yesus aa señ mot a ngá byála ndzimm

9 ¹Yesus eé lot, éde a ngá yén mot enziŋ a tɔ́ ndzimm atée ye ábyálá. ²Ané béyága beñ bé ngá síli ní ná, “Á Rabí, ná éñí á byála ndzimm, nzá aá bɔ nsémm, ye é mot ní émyen ye beéséá?”

³Éde Yesus ní a ngá yalan ná, “É mot ní émyen eé ndzí bɔ nsémm, ngé ki beéséá, ve fáve ná míbɔann Nzamá mí léreban ébe éñe. ⁴Bía yian bɔ míbɔann éñí a lóm yaá ma ntéññ omos ó ngén; alú dá nzu éyɔŋ mot enziŋ a sés bɔ eséññ.

⁵Éyɔŋ me ngén me tɔ́ é sí ní, me ne éyéá bot béye é sí ní.”

⁶Niané a ngá kɔ́bɔ dzam te, á nga túp menden ó sí, eé bɔ ntɔ́p, éde a ngá wáa ndzindzimm ntɔ́p te ó mís meñ. ⁷Ané a ngá dzó ní ná, “Kéŋ, o sop mís étemŋa méndzimm Siloé” (édí bá kelan ná, “Nlómánn”). Éde a ngá ke, a mana sop mís, a búlán fe eé yén.

⁸Ané, é bot bé mbé bé tɔ́ bábe bó, ya fe ébá bé ngá tára bɔ béé yén ané aa dzaa byém, bé ngá dzó ná, “Nde se éñí éñe a ngá bɔ eé ke aa tɔ́bɔ ósí, eé dzaa bot byém?” ⁹Bevɔ́ɔ benziŋ bé ngá dzó ná, “Éñe ní.” Ébá bevɔ́ɔ bá ná, “Kaa, fáve ná aa fonan ya ní.” Ve émyen ní a ngá dzó ná, “Ma ní.”

¹⁰Éde bé ngá síli ní ná, “Á kúu wa mís á yá?”

¹¹Ané a ngá yalan ná, “É mot bá lwée ná Yesus éñe á mana bɔ ntɔ́p, a wáa ma wɔ́ ó mís, á dzó ma ná ‘Keŋ á sop mís á Siloé.’ Éde mé ke, me sop mís, véa mé nga yén.”

¹²Ané bé ngá síli ní ná, “Mot te a ne ó vé?”

Éde a ngá yalan ná, “Máá yem.”

Befariseo bá síli mot te misílí

¹³Ané bé ngá ke ya é mot a mbé ndzimm ébe ású befariseo. ¹⁴(Ve é mos Yesus a ngá mana bɔ ntɔ́p a kúu fe ní mís ó mbé é mos Satará.) ¹⁵Éde befariseo bá bé ngá bera ní síli amvála avé a ngá tára ná aa yén. Ané a ngá dzó bó ná, “Á wáa ma ntɔ́p ó mís, éde me ke sop mís, véa mé nga yén.”

¹⁶Ya dzam te édo befariseo benziŋ bé ngá dzó ná, “É mot ní áá sɔ́ ébe Nzamá, amú ná áá baale é mos Satará.”

Ve ébá bevɔ́ɔ bá ná, “Mbɔ misémm a ne bɔ ámvála mendem te á yá?” Éde bé ngá kánan énzénzaj. ¹⁷Ané bé ngá bera síli ndzindzimm ná, “Wa wa dzó nzá dzam á mfá weñ, dá é tɔ́ ná éñe á kúu wa mís?”

Ané a ngá dzó ná, “A ne nkúlu medzó.”

¹⁸Ve, betébosú béye bejudio bá béé ngá yébe ná a mbé ndzimm, ná véa á nga yén, fáve ye akekwiñ ané bé ngá lwée é mot a ngá bera yén beéséá. ¹⁹Éde bé ngá síli bó ná, “Ye é mwán wenan ní, éñe mína dzó ná aá byála ndzimm? É ne bɔ á yá ná á nga yén yaá éndagá?”

²⁰Ané beéséá bá bé ngá yalan ná, “Bía yem ná é mwán wea éñe ní, ya fe ná aá byála ndzimm; ²¹ve, bíá yem nzá ámvála aa yén éndagá; bíá yem

ki é mot á kúu ñí mís. Á ntóó ñá mot. Síligán ñí; émyen aa ye kóbo á mfá weñ.”

22 (Beéséá bá bé ngá dzó mam méte akála ná bé ngá kɔ betébosú béye bejudio ωηη; amú ákoan betébosú béye bejudio bé mana yaá ábán ná, ngé mot enziη a mem ná éñe a ne Kristo, bá ye tsílán ya ñí á Sinagoga. 23 Dzam te édo beéséá bé ngá dzó ya do ná, “Síligán émyen; a ntóó ñá mot.”)

24 Éde bé ngá lwée é mot a mbé ndzím̄m éyɔη beañ, béé dzó ñí ná, “Vá Nzamá dúmá; bía yem ná mot te a ne mbo misém̄m.”

25 Ané ñí a ngá yalan ná, “Ngé a ne mbo misém̄m, mãá yem; dzam avóó édo ma yem, fáve ná, me mbé ndzím̄m, ve éndagá mé ηga yén yaá.”

26 Éde bé ngá síli ñí ná, “Á bɔ wa nzá dzam? Á kúu wa mís á yá?”

27 Ané a ngá yalan ná, “Me tára yaá mína do ádzó, ve mína kaa ma béá. Amú dzé mína kómo do bera wók? Ye mína mína kómo fe bɔ béyága beñ?”

28 Véa bé ηga tea ñí, béé dzó fe ñí ná, “Wa o ne nyága weñ, ve bía bí ne béyága Moisés. 29 Bía yem ná Nzamá a ngá bɔ eé kóbo ya Moisés, ve éñí, bía yem é vóm aa sɔ.”

30 Éde mot te ñí a ngá yalan ya bó ná, “Dzam te édo dá é ne eyágán dzam, ná mínáá yem é vóm aa sɔ, ve ñí a kúu yaá ma mís. 31 Bía yem ná Nzamá áá wók bebɔ misém̄m, ve ngé mot enziη aa kɔ Nzamá ωηη eé dzálá fe nkómánn weñ, mot te éñe Nzamá aa wók. 32 Avé eniη é ngá tára, báá bé wók ná ndzín̄dzím̄m atéé ábyálá ná mot á kúu wɔ mís. 33 Ngé é mot ñí á bɔ kaa sɔ ébe Nzamá, ngé á sés bɔ dzam enziη.”

34 Éde bé ngá yalan ya ñí ná, “Waá byála mbo misém̄m, ye ná wa ó ηga nzu yaá bía vé ayágale?” Ané bé ngá tsílán ya ñí átán.

35 Niané Yesus a ngá wók ná bé tsílán yaá ñí, éde a ngá koan ya ñí aa síli ñí ná, “Ye wa bwíni é Mwán Mot?”

36 Éde a ngá yalan ná, “Á ndzwée, a ne nzá, á mfá ye ná me bwíni ñí?”

37 Ané Yesus a ngá dzó ñí ná, “O yén yaá ñí; é mot aa kóbo ya wa, éñe ñí.”

38 Éde a ngá dzó ná, “Á Ntí, ma bwíni.” Ané a ngá kútbe ó sí ná aa kaη ñí.

39 Éde Yesus á ngá dzó ná, “Maá sɔ ébe bot béye é sí ñí á mfá nkíkán misaη, ná ébá bé ne kaa yén, bé yén; ébá bá bá yén, bá bé tɔbo ndzím̄m.”

40 Niané befariseo benziη béye bé mbé bábe bó bé ngá wók dzam te, ané bé ngá síli ñí ná, “Ye ná bía bí ne fe midzín̄dzím̄m?”

41 Éde Yesus á ngá yalan ya bó ná, “Ngé míní bɔ midzín̄dzím̄m, ngé míníí belé nsém̄m. Ve éndagá, amú mína dzó ná, ‘Bía yén’, nsém̄m wenan wá laηan ó tɔɔ.”

Mitómá myá yem é kíηη mbaale weba

10 ¹Bébélá ya bebélá ma dzó mína ná, éñí aa bɔ kaa ñíí á mbéñ ábemá mitómá, ve fáve ná aa ke bét mfá mfé, mot te a ne

ndzídzip ya nzeé midzónɔ; ²ve éñe ñí aa ñíí á mbéñ, éñe a ne nkálá mitómá. ³Mot te éñe nkálá mbéñ ábemá aa kúu mbéñ, mitómá mí ɔga béá é kíɔɔ deñ, ñí á ɔga lwée fe mitómá ya eyola, véa a kéñ fe ya myɔ átán.

⁴Éyɔɔ a mana yaá ákwíñ átán ya mítómá myeñ, á ɔga ke myɔ ósú, mitómá myá mí ɔga bee fe ñí, amú ná myá yem é kíɔɔ deñ. ⁵Ve myáá ye bee eyágán mot, fáve ná myá ye ñí túp, akála ná myáá yem é kíɔɔ biyágán bí bot.

⁶Yesus a ngá vé bó nkaná wí; ve bá bée ndzí yem é mam a ngá kóbo bó.

Yesus éñe a ne mbamba mbaale mitómá

⁷Éde Yesus a ngá bera bó dzó ná,

Bébélá ya bébélá ma dzó mína ná, ma me ne mbéñ mitómá. ⁸Ébá bése bé ngá tára ma sɔ ósú, bé ne midzídzip ya benzeé midzónɔ; ve mitómá myá míí ndzí bó béá. ⁹Ma me ne mbéñ; ngé mot a ñíí eé lot ébe ma, aa ye tɔbo nkoránn; véa aa ye bo eé ñíí, aa ye fe bo eé kwíñ, eé koan ya mevóm mé ne ya bilwá.

¹⁰“Ndzídzip wá sɔ fáve ná wá nzu dzíp, áywiñ, ya átsam; ma me sɔ yaá á mfá ye ná míní belé eniɔ, míní belé fe do deé fwíige. ¹¹Ma me ne nkálá mitómá. Mbamba nkálá mitómá aa kee éniɔ dzeñ akála mitómá. ¹²Éñe ñí a ne nsán ngwan, a sés nkálá mitómá, a sésés kí myenn mitómá émyen niané aa yén ané ebyó dá nzu, aa lama mitómá a túp. Ebyó te dá é ɔga bíra biñ é ɔga bíra fe myɔ mana myean. ¹³Édo ná, éñe ñí aa sán ngwan áá bís édí mitómá.

¹⁴Ma me ne mbamba nkálá mitómá, ma yem áamyam, áamyam myá myá yem fe ma, ¹⁵amvála ané Tará aa yem ma, ma ma yem fe Tará, éde ma kee éniɔ dzam akála mitómá. ¹⁶Me belé fe mitómá mífé ná mí sés émí míye ábemá dí; émí míte myá ma yian fe nzu ya myɔ, myá mí béá fe é kíɔɔ dam; véa, mbamm wá ye bo mbóó, nkálá mitómá ñí fe mbóó.

¹⁷Dzam te édo Tará aa dziɔ ma ya do, amú ná ma kee éniɔ dzam, ná véa ma bera fe do ñɔɔ. ¹⁸Mot enziɔ áá vea ma do, fáve ná mámyen ma kee do. Me belé nguu edzwée ye ákee do, me belé fe nguu edzwée á mfá ábera do ñɔɔ. Mvéna te maá ñɔɔ do ébe Tará.

¹⁹Éde nkánán ó ngá bera boban énzénzɔɔ bejudio akála bífíá bíte.

²⁰Ané abwiññ ye éte é ngá dzó ná, “A belé mbémbéa nsísim, á ɔga kwan yaá fe á nlém. Akála dzé mína béá ñí?”

²¹Ébá bevóó bá béé dzó ná, “Bífíá bí, bí sés ébí é mot a belé mbémbéa nsísim. Ye ná mbémbéa nsísim a ne kúu midzínzím mís?”

Bot bá tep Yesus

²²Éde é fét mesop templo e ngá sian á Yerusalen; a mbé metám mé mveɔ ya avép. ²³Véa Yesus eé ke aa wulu á templo, á nseɔ ndá Salomón. ²⁴Éde

betébosú béye bejudio bé ngá mana ñí luɲ, béé síli ñí ná, “Wa ye bía kele óyóp ye akekwiñ ó dén? Ngé wa o ne Kristo túga bía dɔ dzó éyéá été.”

²⁵Ané Yesus ñí a ngá yalan ya bó ná,

Me dzó yaá mína dɔ, ve mína kaa bwíni; míbɔann ma bɔ ébe éyola Tará, émyɔ myá vé ma ngañiá. ²⁶Ve mína mínää bwíni, amú ná míní sés mítómá myám, [ámvála mé dzó yaá mína]. ²⁷Mítómá myám myá béá é kíɲɲ dzam, ma yem myɔ, myá myá bee fe ma. ²⁸Éde ma vé myɔ éniɲ é ne mbéámbéá, myää ye ki dzímle eyɔɲ enziɲ; mot enziɲ ñí áá ye ki mí dut é mó mam. ²⁹É Tará a vé yaá ma myɔ, aa daɲ mot áse, mot enziɲ ñí a sés ki myɔ dut é mó Tará été. ³⁰Bía Tará bí ne mot mbóó.

³¹Ané betébosú béye bejudio bé ngá bera twáa mekwá ná bá lúm ñí.

³²Éde Yesus a ngá dzó bó ná, “Me lére mína abwiññ bembamba míbɔann míye ébe Tará. Óvé ye été mína lúm ma ya wɔ mekwá?”

³³Ané betébosú béye bejudio bé ngá yalan ya ñí ná, “Bíá lúm wa mekwá ébe mbamba mbɔann enziɲ; ve fáve ákála nkóɔɔ abyann; amú ná wa o tɔɔ mot, wa wa veɲan wámyen Nzamá.”

³⁴Éde Yesus ñí a ngá yalan ya bó ná,

Nde é sés ntsilann á nkóɔ métsiɲɲ wenan été ná, ‘Maá dzó ná, Míni ne benzamá?’ ³⁵Ngé aá lwée ébá éfiá Nzamá é ngá sɔ ya ébó ná, ‘benzamá’, (Ntsili wá kaa ki tɔɔɔ ntsamann). ³⁶Ye ná éñí Tará a téle yaá eki, aa lóm fe ñí éniɲ dzí, éñe mína dzó ná, nkóɔɔ abyann, amú mé dzó ná, ‘Me ne é Mwán Nzamá?’ ³⁷Ngé máá bɔ míbɔann Tará, mínää bwíni ma. ³⁸Ve ngé ma bɔ myɔ, afáɲɔ ná mínää bwíni ma, bwíniɲán míbɔann á mfá ye ná míní yem; míní yén fe ná Tará a ne ébe ma, ma me ne fe ébe Tará.

³⁹Véa éñe bé ngá bera dzéɲ ná bé biñ ñí; éde ñí a ngá kólo é mó meba été.

⁴⁰Ané a ngá bera ke á Yordán áyát, é vóm Juan a ngá tára du bot, éde a ngá lígi ó wéñ. ⁴¹Abwiññ bot é ngá nzu ébe éñe, deé dzó ná, Juan eé ndzí bɔ ndem enziɲ, ve é mam mése Juan a ngá dzó ébe é mot ñí, mé mbé bébélá.” ⁴²Éde abwiññ bot é ngá bwíni ñí ó wéñ.

Áwú Lásaro

11 ¹A ngá bɔ ná mot enziɲ a mbé nkúkwann, a tɔɔ eyola ná Lásaro, mot ye á Betania, é dzeá María bá mwanñaɲ Marta. ²(María éñe a ngá wáa Ntí mbwánn enum, a fími fe ñí meɔɔ ya ésií dzeñ. María te, ndóm Lásaro édɔ é mbé nkúkwann.) ³Éde bekéá bé ngá lóm Yesus mbáná ná, “Á Ntí, ndzindziɲɲ mot we, ó ne nkúkwann.”

⁴Niané Yesus a ngá wók dɔ, ané a ngá dzó ná, “Okwann te ó sés á mfá ye áwú, ve fáve ébe é dúmá Nzamá, ná é Mwán Nzamá á ñɔɲ dúmá ébe éwɔ.”

⁵(Ve Yesus ní a ngá dziŋ Marta, bá mwanñan, ya fe Lásaro.) ⁶Éde niané a ngá wók ná a ne nkúkwann ané a ngá bera lígi a tɔ́ é vóm á mbé tán melú mé beañ. ⁷Nia véa, éde a ngá dzó báyága ná, “Bí beragán ke á Judea.”

⁸Ané beyága bá bé ngá dzó ní ná, “Á Rabí, betébosú béye bejudio bé ndem wa ye álúm mekwá. Ye ná wa ó nga bera yaá ke ó wéñ?”

⁹Éde Yesus a ngá yalan ná, “Nde dzóp dēé belé awóm méwola ya méwola mé beañ? Ngé mot aa wulu ó mos, áá kɔp obaá, amú aa yén eyéá ye éniŋ dzí. ¹⁰Ve ngé mot enziŋ aa wulu á alú, aa kɔp obaá, amú ná eyéá é sés ébe éñe.” ¹¹Niané a ngá mana dzó mam méte, ané ngá dzó b́ ná, “Mvwíññ dzea Lásaro é ntɔ́ óyó; ve ma ke á mfá ye ná me suk ní óyó.”

¹²Éde beyága bá bé ngá dzó ní ná, “Á Ntí, ngé a ne óyó, aa ye tɔbo mvwaá.” ¹³(Yesus ní a ngá kóbo á mfá áwú Lásaro; ve beyága bá bé ngá tém ná aa dzó ya óyó mot áse aa ke.)

¹⁴Véa éñe Yesus a ngá túga b́ kelan ná, “Lásaro a wú yaá, ¹⁵éde fe ma sán ákála denan, amú ná máá tɔ́ ó wéñ, á mfá ye ná míní bwíni. Ve bí keŋán é vóm a ne.”

¹⁶Ané é Tomás (éñí bé ngá lwée ná mbyás) a ngá dzó báyága bevɔ́ó ané éñe ná, “Bía bí keŋán fe á mfá ye ná bí kean fe wú bíabe b́.”

Yesus aa wómo Lásaro

¹⁷Éde Yesus a ngá sian, a koan ná avé bé dzep ní ó sɔŋ é ntɔ́ melú mé nii. ¹⁸(Betania ní a mbé fe bebeñ ya Yerusalen tán ané mekwá mé léa, ¹⁹éde abwiññ bot béye bejudio bé ngá mana ś ébe Marta bá María, ná bá nzu tɔbo ya b́ akála é ndóm deba.)

²⁰Niané Marta a ngá wók ná Yesus á nga sian yaá, ané a ngá ke toban ya ní; ve María ní aá lígi a tɔ́ ósí á ndá. ²¹Ané Marta a ngá dzó Yesus ná, “Á Ntí, ngé á bo ná o bo ó vá, ngé ndóm dam deé ndzí wú. ²²Ve ma yem fe ná, atwaa éndagá, é dzam áse wa dzaa Nzamá, Nzamá aa ye wa do vé.”

²³Éde Yesus a ngá dzó ní ná, “Ñu ndóm da ye wómo.”

²⁴Ané Marta a ngá yalan ya ní ná, “Ma yem ná aa ye wómo éyɔŋ miwúán myá ye wómo, é mos wá súgán.”

²⁵Éde Yesus a ngá dzó ní ná, “Ma me ne nwómán miwúán ya fe eniŋ; éñí áse aa bwíni ma afánbo ná aa wú, aa ye niŋ; ²⁶éñí áse ní aa niŋ aa bwíni fe ma, áá ye wú amvála enziŋ. Ye wa bwíni do?”

²⁷Ané Marta a ngá yalan ya ní ná, “Á Ntí, áá, me bwíni yaá ná wa o ne Kristo, é Mwán Nzamá éñí aa nzu é sí ní.”

²⁸Éde ní eé dzó do, ané a ngá ke lwée mwanñan María évwíñ, a dzó ní ná, “Nyágale a ntɔ́ vá, aa lwée fe wa.” ²⁹Éde niané a ngá wók do, ané ní a ngá dzíga fe tébe avóó, a keñ ébe éñe. ³⁰(Ákoan Yesus a ngén é vóm Marta a ngá ke toban ya ní, kaa ná á níí á dzeá été.) ³¹Éde bejudio bé mbé á ndá ná bá nzu tɔbo ya ní, niané bé ngá yén María aa dzíga kólo ó

sí a kwíñ átán, éde bé ngá bee ní, béé tém ná aa ke ó sɔŋ ná éñe aa ke yi ó wéñ.

³²Éde María a ngá ke é vóm Yesus a mbé, niané a ngá yén ní, éde a ngá ku ní mébo ó sí, eé dzó ní ná, “Á Ntí, ngé á bo ná o bo ó vá, ngé ndóm dam deé ndzí wú.”

³³Éde niané Yesus a ngá yén ní eé yi, ya fe bejudio bé ngá ke bá bee ní bá béé yi fe, á nga bíra wórán abé á nsísim été, á nga tɔbo fe ya eywiññ.

³⁴Ané a ngá síli ná, “Mínaá bwíi ní vóm mbé?”

Éde bé ngá dzó ní ná, “Á Ntí, nzaá yén.”

³⁵Yesus á nga yi. ³⁶Véa éñe bejudio bé ngá dzó ná, “Yénɲán nzá ámvála á ngá dziŋ ní.”

³⁷Ve bevóó béye été bá bé ngá dzó ná, “É mot a ngá señ ndzindzím ní, ye ná áá tɔɔ fe bo ná Lásaro a táa wú?”

³⁸Éde Yesus a ngá bera daŋ wórán mitéñ á nlém weñ été, véa aa kéñ á sɔŋ. (Aa mbé ndá ákwá, akwá dá é mbé fe éyénán do áyóp.) ³⁹Ané Yesus a ngá dzó ná, “Veagán akwá.” Véa éñe Marta, kéá ye á nwú, a ngá dzó ní ná, “Á Ntí, á nga num yaá, amú ná á ntɔɔ melú mé nii.”

⁴⁰Éde Yesus a ngá síli ní ná, “Ye ná máá dzó yaá wa ná, ngé wa bwíni, wa ye yén é dúmá Nzamá?”

⁴¹Ané bé ngá vea akwá. Éde Yesus a ngá bére mís ó yóp eé dzó ná, “Á Tará, ma vé wa akíba amú ná o wók yaá ma. ⁴²Éde, me mvá fe yem ná wa wók ma eyɔŋ ése; ve me dzó do akála nkuna bot wá boman ma, á mfá ye ná bé bwíni ná wa o lóm yaá ma.”

⁴³Éde, eé dzó dzam te, ané a ngá yónán ya kíŋŋ oyaáp ó yóp ná, “Lásaro, kwíñŋe átán!” ⁴⁴Éde éñí á mbé nwú a ngá kwíñ átán, a tɔɔ nwógán á bitóp été ó mó ya mebo; ású deñ dá é tɔɔ mvígílán á népken été.

Ané Yesus a ngá dzó bó ná, “Tsiigán ní, míní lík ní ná á ke!”

Bá bo eswaá ná bá ywíñ Yesus

⁴⁵Dzam te édo abwiññ bejudio é ngá nzu ébe María, niané bé yén edí a ngá bo, éde bé ngá bwíni ní. ⁴⁶Ve bevóó benziŋ bá bé ngá ke ébe befariseo, bé kat bó fwéñ é dzam Yesus a ngá bo. ⁴⁷Ané betébosú befára ya befariseo bé ngá bo ekóánn betébosú, béé dzó ná, “Nzá dzam bía bo? Amú ná é mot ní á nga bo yaá abwiññ biyágán mendem. ⁴⁸Ngé bí lík ní néa, bot bése bá ye ní bwíni, véa bwann beromano bá ye só, bé vea bía é vóm wea, ya fe áyɔŋ dea.”

⁴⁹Éde Kaifas, mot mbóó ye ébe bó, ntébosú befára ye á mbú te, a ngá dzó bó ná, “Míní ne kaa yem dzam enziŋ, ⁵⁰ye mínáá nú táŋ ná, é ne mvéañ ná mot mbóó éñe á wú ákála bot bése, se ná ayɔŋ ngúrá édo é mana dzán.” ⁵¹(Ve eé ndzí dzó dzam te ébe á mfá weñ émyen; ve fáve ná éñe a tɔɔ ntébosú befára ye á mbú te, aá kúlán ná Yesus á nkún wú ákála

ayɔŋ ngúrá. ⁵²Se ki fáve ákála ayɔŋ etámm, ve ya fe ná áfulan é bwán Nzamá bé ne myeann.) ⁵³Édo ná, atée ye mos te, éñe bé ngá kík ná bá ywíñ ní.

⁵⁴Ya dzam te édo Yesus éé ngá bo fe eé wulu á bot été énzézan bejudio, fáve ná a ngá kólo ó véa a kéñ áberɛŋ sí é mbé bebeñ éyáŋɛ été, é kisoan bá lwée ná Efraím, ané a ngá tɔbo ó weñ bábe beyága.

⁵⁵Ákoan ná é fét Paskua bejudio eé ntɔ́ bebeñ, éde abwiññ bot ye mevóm mése é ngá mana bét á Yerusalen kaa ná fét eé bo, ná bá ke fúbu méñúu meba bébyen. ⁵⁶Véa bé nga dzéŋ Yesus, béé ke bá tébe á templo béé kɔbo bevɔ́ ya ébá bevɔ́ ná, “Mína yén á yá? Ye ná áá ye sɔ́ ó fét?”

⁵⁷(Ákoan ná betébosú befára ya befariseo bé mánan yaá ná, ngé mot enziŋ aa yem é vóm Yesus a ne, á kéŋ do kat fwéñ, á mfá ye ná bé biñ ní.)

Miningá aa wáa Yesus mbwánn

12 ¹Ákoan ná melú mé saman mé nga dzéŋ yaá ná é fét Paskua eé ku, éde Yesus a ngá sian á Betania é vóm Lásaro a mbé, éñí Yesus a ngá wómo míwúán été. ²Ané bé ngá bo ní bidzí ó véa, Marta éñe a ngá belan ya bot, Lásaro ní a mbé mot mbɔ́ ye é bot bábe bó bé mbé bé tɔ́ ó téble.

³Éde, María a ngá twáa mbwánn enum nardo ébyen etun litro, ó tɔ́ mora tán, á nga wáa wo Yesus mébo, eé fími fe ní mebo ya esií deñ. (Ané ndá ngúrá e nga dzéñ ya énum mbwánn te.)

⁴Ve mot mbɔ́ ye béyága beñ, Judas Iskariote, éñí a mbé ná á nkún ní kuan, a ngá dzó ná, ⁵“Amú dzé báá tɔ́ kuan mbwánn enum wí tán bedenario mitet mí léa, bé kee moann te mitétéññ?” ⁶(Ve Judas a ngá dzó do, se ná aa yén mitétéññ engóngɔ́, fáve amú ná a mbé ndzídzip, dá é tɔ́ fe ná éñe a mbé a belé ekpea moann, a ngá bo eé dzíp é dzóm bé ngá bo béé nii été.)

⁷Ané Yesus a ngá dzó ná, “Líkge ní, a ngá baale wo á mfá é mos ye á ndzepbann á sɔŋ wɔm. ⁸Mína mína ye fe belé mitétéññ eyɔŋ ése ébe mína, ve ma mínáá ye ma belé eyɔŋ ése.”

⁹Éde mora nkuna bejudio ó ngá wórán ná Yesus a ne ó véa, ané bé sɔ́, se fáve ákála Yesus, ve ya fe ná bá yén Lásaro, éñí Yesus a ngá wómo míwúán été. ¹⁰Ve betébosú befára bé ngá kík ná bá ywíñ fe Lásaro, ¹¹amú ná ákála deñ édo abwiññ bejudio é ngá kólo ya do ébe bó, bé nga bwíni Yesus.

Yesus aa níi á Yerusalen

¹²É mos ó ngá belan véa, niané é mora nkuna bot ó ngá sɔ́ ó fét ó ngá wók ná Yesus aa nzu á Yerusalen, ¹³bé nga ñɔŋ mitem mélénn, éde bé ngá ke ní ñɔŋ, béé yónán ná,

“Osana! Abwará ya éñí aa nzu

ébe éyola Ntí,
Kéza ye Ísrael.”

¹⁴ Ané Yesus a ngá koan ya mwann edzakás, éde ngá dan a tɔbo ní áyóp, amvála ané é ne ntsilann ná,

¹⁵ “Á mot ye á Sión, o táa kɔ wɔŋŋ.
Dággé ná, é Kéza we aa nzu
á tɔɔ á mwann edzakás áyóp.”

¹⁶ (Béyága béñ béé ndzí dɔ tára yem, ve fáve éyɔŋ Yesus a ngá tɔbo á dúmá été, véa éñe bé ngá síman ná dzam te é ngá tɔbo ntsilann á mfá weñ, ya ná édɔ fe bé ngá bɔ ní ya dɔ mam méte.)

¹⁷ Ané nkuna bot wá ó ngá vé fe ngañiá, éwí ó mbé bábe bó éyɔŋ a ngá lwée Lásaro ó sɔŋ, eé wómo fe ní á miwúán été. ¹⁸ Ya dzam te fe nkuna bot ó ngá ke ní ñɔŋ, amú bé ngá wók ná aá bɔ eyágán ndem te. ¹⁹ Véa éñe befariseo bé ngá dzó bébyen ya bébyen ná, “Yénŋán ná mínáá wún dzóm enziŋ, eniŋ ngúra é nga bee yaá ní á mvús!

Yesus aa lére é dúmá deñ ébe áwú

²⁰ Véa bwann begriego bé mbé, bevɔɔ benziŋ béye ébá bé ngá bét fe ó fét á mfá ákaŋ. ²¹ Éde ébá béte bé ngá ke koan ya Felipe, éñí a mbé mot ye é Betsaida ye á Galilea, bé nga dzaa ní ná, “Á ndzwée, bíá kómo yén Yesus.” ²² Ané Felipe ní a ngá ke dɔ ádzó Andrés, éde Andrés bá Felipe bá bé ngá ke fe dɔ ádzó Yesus.

²³ Ané Yesus a ngá yalan ya bó ná,

Áwola é kwíñ yaá, ná é Mwán Mot á ñɔŋ dúmá. ²⁴ Bébélá ya bébélá ma dzó mína ná, ngé nsó trigo wáá ku ó sí, ó wéñ fe, éwɔ etámm ó ne. Ve ngé ó wéñ, wá wúm abwiññ bibumá. ²⁵ Éñí aa dziŋ éniŋ dzeñ, aa ye dɔ dzímle; ve éñí ní aa víni éniŋ dzeñ é sí ní, aa ye dɔ baale á mfá éniŋ é ne mbéámbéá. ²⁶ Ngé mot enziŋ a séan ya ma, á beegé ma; é vóm mé ne, ó véa fe é mot ní aa séan ya ma ní aa ye tɔbo. Ngé mot enziŋ aa séan ya ma, Tará aa ye ní vé esémm.

²⁷ Éndagá, ma wórán abé á nsísim wɔm été. Éde me dzó á yá, ye ná, ‘Á Tará, korogé ma ébe áwola dí été?’ Ve dzam te édɔ, ma me sɔ yaá ya dɔ ébe áwola dí. ²⁸ Á Tará, vá éyola dwe dúmá!

Ané kíŋŋ e ngá sɔ á dzóp été ná, “Me vé yaá dɔ dúmá, ma ye fe dɔ bera vé dúmá.” ²⁹ Ya dzam te édɔ nkuna bot ó mbé ó téle ó véa, weé wók fe dɔ ó ngá dzó ná, “A tɔɔ eduŋŋ ndzalán;” ébá bevɔɔ bá ná, “Angel enziŋ éñe a mvá kɔbo ya ní.”

³⁰ Éde Yesus ní a ngá yalan ná, “Se ákála dam édɔ kíŋŋ te eé bɔ, ve fáve ákála denan. ³¹ Éndagá, nkíkán misaŋ ye éniŋ dzí ó ntɔɔ; éndagá,

ntébosú ye éniŋ dzí bá ye ñí wea átán. ³²Édo ná, niané ma ma ye tɔbo mbélánn óyóp ébe é sí ñí été, ma ye dulu bot bése ébe mámyen.” ³³(A ngá dzó dzam te eé lére nzá ámvála awú á mbé ná á nkún wú.)

³⁴Éde nkuna bot ó ngá yalan ya ñí ná, “Bí wók yaá á nkɔ́ métsiŋ été ná Kristo aa ye tɔbo kómm ya kómm. Éde, o ne dzó á yá ná, ‘É Mwán Mot aa yian tɔbo mbélánn óyóp?’ Nzá ki ñí a ne é Mwán Mot te?”

³⁵Ané Yesus a ngá dzó bó ná, “É ngén oyomm tám ná eyéá é ne ébe mína. Wulugán éyɔŋ míní belé eyéá, á mfá ye ná dzíbi é nza mína biñ. Éñí ñí aa wulu fe ó dzíbi ósí, áá yem é vóm aa ke. ³⁶É tám míní ngén míní belé eyéá, bwíniŋan eyéá te á mfá ye ná míní bɔ bwán béye eyéá.”

Mbwínánn ya nlém aleét

Niané Yesus a ngá mana kóbo mam méte, éde a ngá kólo, a sɔbo énzénzanŋ deba. ³⁷Ve afáŋbɔ ná a ngá bɔ abwiññ biyágán mendem ébe ású deba, bá bée ngá bwíni ñí; ³⁸á mfá ye ná éfía nkúlu medzó Esaía é dzálában, édí a ngá dzó ná,

“Á Ntí, nzá a bwíni yaá é fwéñ dzea?
Nzá ki é nguu edzwée Ntí
é léreban yaá ébe éñe?”

³⁹Dzam te édo bée mbé bwíni ya dɔ; amú Esaía a ngá bera fe dzó ná,

⁴⁰“A dzip yaá é mís meba,
a bɔ yaá fe nlém weba aleét;
á mfá ye ná bé táa yén ya mís,
bé bɔ fe kaa wórán ya nlém;
véa bé dzoban, ma me séñ fe bó.”

⁴¹Esaía aá dzó dɔ, amú ná aá yén é dúmá deñ, aá kóbo fe á mfá weñ. ⁴²Ve afáŋbɔ néa, abwiññ bot énzénzanŋ betébosú été, baá bwíni ñí, ve akála befariseo, bée ngá mem dɔ, á mfá ye ná bé nza tsílán ya bó á sinagoga; ⁴³amú ná bé ngá dziŋ é dúmá bot álot é dúmá Nzamá.

Mésugán bífiá Yesus á bot été

⁴⁴Éde Yesus a ngá yónán ná,

Éñí aa bwíni ma, se ma aa bwíni, ve fáve ébe éñí a lóm yaá ma. ⁴⁵Éñí aa yén ma, aa yén fe éñí a lóm yaá ma. ⁴⁶Me sɔ yaá ané eyéá ye éniŋ dzí, á mfá ye ná éñí áse aa bwíni ma, á bɔ kaa tɔbo ó dzíbi ósí.

⁴⁷Ngé mot enziŋ aa wók bífiá byam, éñe kaa byɔ ádzálá, mãá kík ñí nsarŋ, amú ná meé ndzí sɔ éniŋ dzí á mfá ákík misarŋ, ve fáve á mfá ákoro eniŋ. ⁴⁸Éñí aa tep ma, éñe kaa ki áñɔŋ bífiá byam, á mbelé éñí aa

kík ñí nsarj, éfiá me kóbo yaá édo dá ye ñí kík misarj é mos wá súgan. ⁴⁹Amú ná, meé ndzí kóbo ya é nguu dzam mámyen, ve fáve ná é Tará émyen a lóm yaá ma, a vé yaá ma mvéná ébe édí ma yian dzó ya édí ma yian kóbo. ⁵⁰Ma ma yem fe ná é mvéná deñ é ne éniñ é ne mbéámbeá. Dzam te édo, édí ma kóbo, ma kóbo do amvála ané Tará a dzó yaá ma do.

Yesus aa sop beyága mebo

13 ¹Kaa ná fét Paskua eé ku, Yesus eé yem ná áwola deñ é kwíñ yaá ná aa kólo éniñ dzi a keñ ébe Tará. Aá dziñ áabeñ bé mbé ébá béye é sí ñí, aá dziñ fe bó akekwiñ asúgánn.

²Éde, éyɔɔ bé ngá dzi bidzí bíye alú; ákoan ná débble a sɔgle yaá nlém Judas, é mwán Simón Iskariote, ná á kuan Yesus.

³Yesus ñí eé yem ná Tará aá kee ñí mam mése é mó meñ été, ya fe ná, aá sɔ ébe Nzamá, éñe fe aa búlán ébe Nzamá; ⁴ané a ngá tébe ó téble, a swálá étóp deñ, a twáa táwólá, a bán ñí ángérgá. ⁵Éñe véa a ngá swii mendzím á falaŋgána été, á nga tára ná aa sop beyága mebo ya á fími fe bó mo ya é táwólá a mbé a bán ñí ángérgá.

⁶Ané a ngá sian ébe Simón Pedro, ané ñí a ngá dzó ñí ná, “Á Ntí, ye ná wa wa sop ma mebo?”

⁷Éde Yesus a ngá yalan ya ñí ná, “Wáá bé yem édí ma bo éndagá, ve wa ye do yem niané é mam má má ye lot.”

⁸Ané Pedro a ngá dzó ñí ná, “Wáá ye me sop mebo tám enziñ.” Véa Yesus ñí a ngá yalan ya ñí ná, “Ngé mää sop wa mebo, wéé belé ngap ébe ma.”

⁹Éde Simón Pedro a ngá dzó ñí ná, “Á Ntí, se fáve mebo etámm, ve ya fe binam ya nló.”

¹⁰Ané Yesus ñí a ngá dzó ñí ná: “Éñí á wóbán yaá, fáve mebo etámm émo aa sop, akála ná á ntɔɔ mfúbánn ásesé. Éde mína míní ntɔɔ mifúbánn, ve se mína bésesé.” ¹¹(Amú ná a ngá yem nzá aa ye ñí kuan; dzam te édo a ngá dzó ya do ná, “Se mína bésesé míní ne mifúbánn.”)

¹²Éde niané a ngá mana bó sop mebo, ané a ngá twáa bitóp byeñ, véa a bera tɔbo, á nga dzó bó ná,

Ye mína yem nzá dzam me bo yaá mína? ¹³Mína lwée ma ná, ‘Nyágale ya Ntí,’ mína kóbo mvéañ, amú ná me ne do. ¹⁴Édo ná, ngé ma Ntí ya Nyágale, me mvá mína sop mebo, mína mína yian fe sopban mebo bevóó ya ébá bevóó; ¹⁵amú ná me vé yaá mína efonann á mfá ye ná ámvála me bo yaá mína, mína boŋán fe. ¹⁶Ma dzó mína bébélá ya bébélá ná, oloá wáá lot é mása weñ, nlómánn wá wáá lot ki éñí aá lóm ñí. ¹⁷Ngé mína yem é mam má, mvɔmm ya mína ngé mína dzálá mo.

Yesus aa lére éndéndañ ná nyága mbóó á nga nzu yaá ñí kuan

¹⁸Mää kóbo ya mína bésesé. Ma yem ébá me tɔp yaá. Ve á mfá ye ná Ntsili ó dzálában ná, ‘Éñí aa dzi mfém m wɔm a tébe yaá ma á

ngamm áyát.’¹⁹ Ma tára mína dɔ dzó éndagá, kaa ná é bɔban, á mfá ye ná éyɔŋ dá ye bɔban, míni bwíni ná Ma Me Ne.²⁰ Ma dzó mína bébélá ya bébélá ná, éñí aa ñɔŋ é mot ma ye lóm, ma ní aa ñɔŋ, éñe ní aa ñɔŋ fe ma, aa ñɔŋ éñí aá lóm ma.

²¹Éde Yesus eé dzó dɔ, á ŋga wórán abé á nsísim été, ané á ngá vé ngañiá ná, “Ma dzó mína bébélá ya bébélá ná, mot mbɔ́ɔ ye ébe mína aa ye ma kuan.”²² Véa beyága bé ŋga ke bá dággán bevɔ́ɔ ya ébá bevɔ́ɔ, bé tɔ́ɔ nzamzámán ya ná, nzá aa dzó ya ní.

²³Éde nyága mbɔ́ɔ ye béyága beñ, éñí Yesus a ngá dziŋ, a mbé a yága Yesus ó twíñ.²⁴ Ané Simón Pedro a ngá vé ní ndem ná aa síli ná aa dzó ya nzá.”

²⁵Éde éñí a mbé a yága Yesus ó twíñ a ngá dzó ní ná, “Á Ntí, a ne nzá?”

²⁶Ané Yesus a ngá yalan ná, “A ne éñí ma ye vé mfém m ma du.” Éde niané a ngá du mfém m, a ñɔŋ wɔ a kee fe wɔ Judas, é mwán Simón Iskariote.

²⁷Niané Judas a ngá ñɔŋ mfém m te, ané Sátan a ngá níi ébe éñe.

Éde Yesus a ngá dzó ní ná, “Édí wa nzu bɔ, bɔ́ɔge dɔ avóó.”²⁸ (Ve mbɔ́ɔ enziŋ ye bábe bɔ́ bé mbé bé tɔ́ɔ ó téble, eé ndzí yem akála dzé aá dzó ní dɔ; ²⁹amú ná bevɔ́ɔ benziŋ bé ngá tém ná akála Judas éñe a mbé a belé ekpea moann, édɔ Yesus a ngá dzó ya ní ya dɔ ná, aa ke kus é byém bá yi ó fét; ngé ki ná, á vé mitétéññ dzóm enziŋ.)³⁰ Éde niané Judas a ngá ñɔŋ mfém m, véa a kwíñ átán. (Á koan ná alú é ntɔ́ɔ.)

Yesus aa kat fwéñ ye étɔ́ɔ dúmá deñ

³¹Éde, éyɔŋ a kwíñ yaá átán, ané Yesus a ngá dzó ná,

Áwola dí é Mwán mot a ñɔŋ yaá dúmá, Nzamá ní a ñɔŋ yaá fe dúmá ébe éñe.³² Édɔ ná, ngé Nzamá aa ñɔŋ dúmá ébe éñe, véa Nzamá aa ye ní vé dúmá ébe émyen, á nkún fe ní ánzú vé dúmá.

³³Á bɔ́ŋŋ,

me ngén me tɔ́ɔ bíabe mína oyomm abɔ́ŋŋ tám.

Mína ye ma dzéŋ,

ámvála me ngá dzó betébosú béye bejudio,

mína ma dzó fe dɔ éndagá ná, ‘Míní sés nzu é vóm ma ke.’

Mfefeñ mvéná

³⁴Ma vé mína mfefeñ mvéná, ná míní dziŋan bevɔ́ɔ ya ébá bevɔ́ɔ, ámvála me dziŋ yaá mína, amvála te mína dziŋŋán fe bevɔ́ɔ ya ébá bevɔ́ɔ.³⁵ Ébe édí te bot bésesé bá ye yem ná míní ne béyága bam, ngé míní belé edziŋŋ bevɔ́ɔ ya ébá bevɔ́ɔ.

Yesus aa lére ná Pedro aa ye ní kat

³⁶Ané Simón Pedro a ngá síli ní ná, “Á Ntí, wa ke ó vé?” Éde Yesus a ngá yalan ya ní ná, “O sés ma bee éndagá ébe é vóm ma ke, ve wa ye ma súgan bee.”

³⁷Ané Pedro a ngá sili ní ná, “Á Ntí, amú dzé me sés wa bee éndagá? Ma ye kee éniḡ dzam ákála dwe.”

³⁸Éde Yesus ní a ngá yalan ná, “Ye wa ye kee éniḡ dzwe ákála dam? Ma dzó wa bébélá ya bébélá ná, kaa ná nnóm kúp á lḡḡ, ákoan ná o kat yaá ma táḡ biyḡḡ bí léa.”

Yesus aa kúlán nzenn

14 ¹“Kaa tḡbán nzamzámánn á milém myenan été. Mína bwíni Nzamá, bwíniḡán fe ma. ²É ndá Tará é ne ya abwiññ bitḡḡḡ; ngé é bḡ kaa bḡ néa, ngé me dzó yaá mína dḡ; amú ná ma ke koman vóm á mfá wenan. ³Éde, ngé me kéñ, me koman fe vóm á mfá wenan, ma ye bera sḡ, véa mámyen me ñḡḡ mína, á mfá ye ná mína míní tḡḡ fe é vóm me tḡḡ. ⁴Mína mína yem fe nzenn ye é vóm ma ke.”

⁵Ané Tomás a ngá dzó ní ná, “Á Ntí, bíá yem vóm mbé wa ke, é ne bíá yem nzenn á yá?” ⁶Éde Yesus a ngá dzó ní ná, “Ma me ne Nzenn, ya Bébéla, ya fe Eniḡ. Mot enziḡ áá ye ke ébe Tará, kaa ané fáve ébe ma. ⁷Ngé á bḡ ná míní yem yaá ma, ngé mína aa ye fe yem Tará. Atéé ye éndagá, mína yem ní, míní yén yaá fe ní.”

Yesus aa kúlán Tará Nzamá

⁸Ané Felipe a ngá dzó ní ná, “Á Ntí, sígégé bíá lére Tará, véa a mana.”

⁹Éde Yesus a ngá dzó ní ná,

Á Felipe ye ná ábímm tám me tḡḡ yaá bíabe mína, ye ná ó ngén kaa ma yem? Éñí a yén yaá ma, a yén yaá Tará; wa dzó á yá ná, ‘Léregé bíá Tará?’ ¹⁰Ye wáá bwíni ná me ne ébe Tará, Tará ní a ne fe ébe ma? Bífíá ma kḡḡ mína, máá kḡḡ byḡ ya é nguuzam mámyen, ve é Tará a tḡḡ ébe ma, éñe a lére míḡḡann myeñ.

¹¹Bwíniḡán ma ná me tḡḡ ébe Tará, Tará fe ébe ma. Ngé é sés néa, bwíniḡán ákála míḡḡann míbyen. ¹²Ma dzó mína bébélá ya bébélá ná, éñí aa bwíni ma, míḡḡann ma bḡ ní aa ye fe myḡ bḡ; aa ye bḡ émí myá daḡ ya minén ya émí, amú ná ma ke ébe Tará. ¹³Éde édí áse mína dzaa ébe éyola dam, ma ye dḡ bḡ, á mfá ye ná Tará á ñḡḡ dúmá ébe Mwán. ¹⁴Ngé míní dzaa ma dzam ébe éyola dam, ma ye dḡ bḡ.

Ngaá Mfúfúp Nsísim

¹⁵Ngé mína dziḡ ma, mína ye baale mémvéná mam. ¹⁶Véa ma ye dzaa Tará, ané ní aa ye fe mína vé Mfoḡ milém mfé, ná á tḡḡ mínabe bḡ kḡmm áse. ¹⁷Nsísim ye á bébélá éñí bot béye é sí ní bé sés ñḡḡ, amú ná báá yén ní, báá yem ki ní. Ve mína, mína yem ní amú ná a tḡḡ mínabe bḡ, aa ye fe mína tḡḡ été.

¹⁸Máá ye mína lík bḡbéñúḡḡ; ma ye nzu ébe mína. ¹⁹Oyomm abḡḡḡ tám, bot béye é sí ní báá ye ma bera yén. Ve mína, mína ye

ma yén; amú ná me ne ntétéá, mína mína ye fe tɔɔ betétéá. ²⁰Tám te édo mína ye yem ná me ne ébe Tará, mína míní ne ébe ma, ma me ne fe ébe mína. ²¹Éñí a belé mémvéná mam, a baale fe mɔ, mot te éñe aa dziŋ ma. Éde éñí ní aa dziŋ ma, Tará aa ye ní dziŋ; ma ma ye fe ní dziŋ, véa mámyen me léreban ébe éñe.

²²Ané Judas (se éñí Iskariote) a ngá síli ní ná, “Á Ntí, dzé é bɔ yaá ná éñe wámyen wá ye léreban fáve ébe bía, ve se ébe bot béye é sí ní?”

²³Véa Yesus ní a ngá yalan ya ní ná,

Ngé mot aa dziŋ ma, aa ye baale éfíá dam; véa Tará aa ye ní dziŋ; éde bía ye sɔ ébe mot te, bí bɔ etɔɔbɔga ébe éñe. ²⁴É mot áá dziŋ ma, áá baale bífíá byam; éfíá dá mína wók dí, é sés áandam, ve fáve édí éñí a lóm yaá ma, édí Tará.

²⁵Me dzó yaá mína é mam má, me tɔɔ bíabe mína.

²⁶Ve Mfoŋ milém, Mfúfúp Nsísim, éñí Tará aa ye lóm ébe éyola dam, aa ye mína yágale mam mése, aa ye fe mína vé osímánn ye é dzam áse me dzó yaá mína.”

²⁷Ma lík mína ya mvwaá, é mvwaá dam édo ma vé mína; mää vé mína do ané éniŋ dzí dá vé do. Milém myenan mí táa kelebe óyóp, mí táa ki kɔ wɔŋŋ.

²⁸Míní mvá wók ané ma dzó mína ná, ‘Ma ke, véa ma ye bera sɔ ébe mína.’ Ngé á bɔ ná mína dziŋ ma, ngé mína ye sán ná ma ke ébe Tará; amú ná Tará éñe aa daŋ ya ma.

²⁹Éde ma me dzó yaá mína do éndagá, kaa ná é bɔban, á mfá ye ná éyɔŋ dá ye bɔban, míní bwíni. ³⁰Mää ye fe daŋ bera ákɔɔ bíabe mína, amú ná ndzwée ye éniŋ dzí á nga nzu yaá, ní éé belé ki dzam enziŋ ébe ma. ³¹Ve á mfá ye ná bot béye é sí ní bé yem ná ma dziŋ Tará, ya ámvála Tará a ngá mánan ma, néa éñe ma bɔ.

Tébegán, bí kólogán ó vá.

Yesus éñe a ne ñá mfaŋ ndzík

15 ¹Ma me ne ñá mfaŋ ndzík, Tará éñe ní a ne mbeñ afúp. ²Mfás óse ye ó ne kaa wúm bibumá ébe ma, aa vea wɔ; éwí áse wá wá wúm bibumá, aa kpára wɔ ná ó tɔɔ mfúbánn; á mfá ye ná ó daŋdaŋ wúm bibumá. ³Mína míní ntɔɔ mifúbánn akála éfíá me kɔɔ yaá mína.

⁴Tɔɔgán mbán ébe ma, ma fe ébe mína. Ntéññ mbɔɔ ané mfás ndzík ó sés wúm bibumá ébyen etámm, ngé wá kaa tsinibe á ndzík, amvála te fe mína ngé mína kaa átɔɔ mbán ébe ma. ⁵Ma me ne ndzík, mína mifás. Éñí aa tɔɔ mbán ébe ma, ma fe ébe éñe, éñí te aa wúm abwiññ bibumá, amú ná nkánán ya ma, míní sés bɔ dzam enziŋ. ⁶Ngé mot aa bɔ kaa átɔɔ mbán ébe ma, bá ye ní wea ó féñ ané mfás, ní a mana fe kót; véa bé kóán myɔ, bé wea myɔ á ndúán été, myá mí nga dzík fe.

⁷Ngé míní tɔɔ mbán ébe ma, bífíá byam byá bí tɔɔ fe mbán ébe mína, dzaagán édí mína kómo, dá dá ye fe mína boban. ⁸Ébe dzam te édo Tará aa ñɔɔ ya do dúmá, ná míní vé abwiññ bibumá, néa éñe fe mína lére ná míní ne béyága bam. ⁹Amvála ané Tará a dziɔ yaá ma, amvála te fe ma me dziɔ yaá mína; tɔɔgán mbán édziɔɔ dam été. ¹⁰Ngé míní baale mémvéná mam, mína ye tɔɔ mbán édziɔɔ dam été, amvála ané ma me baale yaá mémvéná Tará, ma tɔɔ fe mbán édziɔɔ déñ été.

¹¹Me kɔɔ yaá ya mína é mam má, á mfá ye ná mésán mam mé ne tɔɔ ébe mína, ya fe ná mésán menan mé ne tɔɔ ndzálán abóm.

É mvéná Yesus

¹²É mvéná dam édo ñí ná, míní dziɔɔnán bevóɔ ya ébá bevóɔ, amvála ané ma me dziɔ yaá fe mína. ¹³Mot enziɔ éé belé édziɔɔ dá daɔ édí, ná mot aa kee éniɔ dzeñ ákála bemvwiññ. ¹⁴Míní ne bemwíi, ngé mína bɔ édí ma mánan mína. ¹⁵Máá bera fe mína lwée ná aloá, amú ná oloá wáá yem édí é mása weñ aa bɔ. Ve ma me lwée yaá mína ná bemwíi, amú ná me lére yaá mína édí áse me wók yaá ébe Tará.

¹⁶Se mína mínaá tɔɔ ma, ve fáve ná ma maá tɔɔ mína, me téle yaá fe mína ná, míní ke míní wúm bibumá, ya fe ná ébumá denan é tɔɔ mbán, á mfá ná édí áse mína dzaa Tará ébe éyola dam, á vé mína do. ¹⁷Édí, édo ma mánan mína ná, míní dziɔɔnán bevóɔ ya ébá bevóɔ.

Mot binam a ne ya nlém abé

¹⁸Ngé bot béye é sí ñí bá víni mína, yemɔnán ná ma baá tára víni. ¹⁹Ngé míní bɔ ébá béye é sí ñí, ngé bot béye é sí ñí bá dziɔ mína ané áabeñ. Ve dá é tɔɔ ná míní sés ébá béye é sí ñí, ve fáve ná maá tɔɔ mína ébe é sí ñí été, dzam te édo bot béye é sí ñí bá víni mína ya do. ²⁰Símaɔnán éfíá me mvá mína kɔɔ ná, ‘Oloá wáá lot é mása weñ.’ Ngé ma bé dzéɔ yaá ásí, mína bá ye fe dzéɔ ásí; ngé bé baale yaá éfíá dam, bá ye fe baale áadenan.

²¹Ve bá ye mína bɔ mam méte mése ákála éyola dam, amú ná béé ndzí yem éñí aá lóm ma. ²²Ngé me bɔ kaa ásó, kaa ki ákɔɔ ya bɔ, ngé béé belé nsémm. Ve éndagá, ébe nsémm weba, báá bera fe belé mekéá.

²³Éñí aa víni ma, aa víni fe Tará. ²⁴Ngé me bɔ kaa ábɔ míbɔann mot enziɔ áá bé tára bɔ énzénzaɔ deba été, ngé béé belé nsémm. Ve éndagá bé yén yaá myɔ, bé víni yaá fe átára ye ma, akekwiñ ébe Tará. ²⁵Ve édí te, á mfá ye ná éfíá é ne ntsilann á nkɔɔ métsiɔɔ weba é dzálában ná, ‘Baá víni ma, kaa akéá.’

²⁶Éde niané Mfoɔ milém a sɔ yaá, éñí ma ye mína lóm, mfá ébe Tará, Nsísim ye á bébélá éñí aa sɔ ébe Tará, éñe aa ye vé ngañiá á

mfá wɔm, ²⁷mína ntéñ mbóó fe, mína mína ye fe vé ngañiá, amú ná míní tɔbɔ yaá bíabe mína atéé ye átáraga.

16 ¹Me dzó yaá mína é mam má á mfá ye ná míní nza kɔp obaa. ²Bá ye tsílán ya mína á besinagoga, akekwiñ ná tám da nzu ná, éñí aa ywiñ mína, aa ye tém ná aa vé Nzamá nkañann. ³Éde bá ye bɔ mam méte amú ná béé ndzí yem Tará ngé ki ma. ⁴Ve me dzó yaá mína é mam má, á mfá ná niané áwola deba é kwíñ yaá, míní síman ná maá kóbo ya mína ya mɔ.

Éséñ Mfúfúp Nsísim

Meé ndzí mína mɔ tára ádzó, amú ná me mbé me tɔɔ bíabe mína. ⁵Ve éndagá mé nga ke yaá ébe éñí a ngá lóm ma, mot enziñ ye ébe mína ñí áá síli ki ma ná, ‘Wa ke ó vé?’. ⁶Ve fáve ná eywiññ dá é dzéñ yaá mína mílém akála ná me dzó yaá mína é mam má. ⁷Ve dzam te édo ma kóbo mína bébélá ná, é ne mína ya abúánn ná me ke; amú ná ngé ma bɔ kaa áke, Mfoñ milém ñí áá ye fe sɔ ébe mína. Ve ngé me kéñ, ma ye mína ñí lóm.

⁸Éde éyɔɔ aa ye sian, aa ye bwaale bot á mfá nsémm, á mfá nzósoó, ya á mfá nkíkán misaɔ; ⁹ébe á mfá nsémm, amú ná báá bwíni ma; ¹⁰ébe á mfá nzósoó, amú ná ma ke ébe Tará, mína mínáá ye ki ma bera yén; ¹¹ébe á mfá nkíkán misaɔ, amú ná ntébosú ye éniñ dzí bé kík yaá ñí nsaɔ.

¹²Me ngén me belé abwiññ mam ye ádzó mína, ve míní sés mɔ ñɔɔ éndagá. ¹³Ve niané Nsísim, éñí a ne bébélá aa ye sian, éñe aa ye wulu ya mína á bébélá áse été. Amú ná áá ye kóbo ya é nguu dzeñ émyen, fáve ná aa ye kóbo édí áse aa wók, aa ye fe mína kat fwéñ ébe édí é ntɔɔ ná dá nzu. ¹⁴Éñe aa ye ma vé dúmá, amú ná aa ye ñɔɔ édí é ne áandam, a kat fe mína dɔ fwéñ. ¹⁵Ásesé Tará a belé é ne éewɔm; dzam te édo me dzó yaá mína dɔ ná, aa ñɔɔ édí é ne áandam a lére mína dɔ.

Yesus aa búlán ébe Tará

¹⁶Oyomm abóɔɔn tám mínáá ye ma yén, véa oyomm abóɔɔn tám afé, mína ye ma bera yén.

¹⁷Ané beyága benziñ béye béyága béñ bé ngá dzó bevóó ya ébá bevóó ná, “É dzam aa dzó dí, dá yíli á yá ná, ‘oyomm abóɔɔn tám mínáá ye ma yén; véa oyomm abóɔɔn tám afé, mína ye ma bera yén, ya fe ná, ‘amú ná ma ke ébe Tará?’” ¹⁸Dzam te édo bé ngá dzó ná, “Nzá dzam aa dzó dí ná, ‘oyomm abóɔɔn tám?’ Bíá yem ngúrá dzam aa kóbo.”

¹⁹Yesus ñí eé yem ná bá kómo ñí síli nsílí, éde a ngá dzó bó ná,

Ye é dzam dí édo mína kóbo mína ya mína, ná mé dzó ná, ‘Oyomm abóɔɔn tám mínáá ye ma yén; véa oyomm abóɔɔn tám afé, mína ye ma

bera yén'? ²⁰Ma kóbo mína bébélá ya bébélá ná, mína ye yi, ya fe átobo eywiññ, ve bot béye é sí ñí bá ye sán; mína ye tobo ya eywiññ, ve éywiññ denan dá ye veñan mesán.

²¹É tám miningá á nga byeñ yaá, aa wók mitéñ, amú ná áwola deñ é kwíñ yaá; ve niané mwán a byála yaá, éñe kaa fe síman mítéñ a mvá wók, akála mesán, amú ná a só yaá mwann mot éniñ. ²²Amvála te fe mína áwola dí, mína míní ntó fe eywiññ; ve ma ye mína bera yén, véa mílém myenan mí nga sán, mot enziñ ñí áá ye ki mína vea mesán menan. ²³Mos te, mínáá ye ma síli dzam enziñ. Ma kóbo mína bébélá ya bébélá ná, ngé míní dzaa Tará dzam enziñ, ya éyola dam, aa ye mína do vé. ²⁴Anzukwíñ áwola dí mína mínáá bé dzaa dzam enziñ ya éyola dam; dzaagán, véa mína ye ñoñ, á mfá ye ná mesán menan mé tobo ndzálánn abóm.

²⁵Me kóbo yaá ya mína é mam má á mikaná été, tám da nzu, éyoñ máá ye fe bera kóbo ya mína á mikaná été, ve fáve ná ma ye kóbo ya mína edí Tará éyéá été. ²⁶Mos te mína ye dzaa ya éyola dam, éde máá dzó mína ná ma ye yaglan ya Tará akála denan, ²⁷akála ná Tará émyen aa dziñ mína, amú ná míní dziñ yaá ma, míní bwíni yaá fe ná éñe maá só ébe Nzamá. ²⁸Maá só ébe Tará, me sian éniñ dzí; ve ma bera lík éniñ dzí, véa me kéñ ébe Tará.

²⁹Ané béyága beñ bé ngá dzó ñí ná,

Dággé! Éndagá éñe ó nga kóbo yaá ya bía éyéá été, kaa fe kóbo ya mikaná. ³⁰Éyoñ dzí éñe bí yem yaá ná wa yem mam mése, wáá yi ki ná mot enziñ á síli wa dzam, akála te édo fe bía bí bwíni yaá ya do ná éñe waá só ébe Nzamá.

³¹Éde Yesus ñí a ngá yalan ya bó ná,

Ye ná áwola dí édo míní nga bwíni yaá? ³²Dággán ná áwola dá nzu, é ntó fe, edí mína ye tobo myeann, kada mot mfá weñ émyen, véa míní lík ma etámm; ve ma me sés etámm, amú ná Tará a ne bía ñí. ³³Me kóbo yaá mína é mam má á mfá ye ná míní belé mvwaá ébe ma. Mína yén midzuúk ébe éniñ dzí, ve biññán nguu ná, me wún yaá éniñ dzí.

Méyaglán mé Nkálá mitómá Yesukristo

17 ¹Niané Yesus a ngá mana kóbo mam méte, éde a ngá bére mís á dzóp, eé dzó ná,

Á Tará, áwola é kwíñ yaá; vá é Mwán we dúmá, á mfá ye ná Mwán ñí á vé fe wa dúmá; ²amvála ané o vé yaá ñí nguu edzwéé ébe mot binam áse, á mfá ye ná á vé ébá bése o vé yaá ñí éniñ é ne mbéámbéa. ³Édo ná, éniñ é ne mbéámbéa édo dí ná, bé yem wa, wa etámm o ne ñá Nzamá, ya fe Yesukristo, éñí o ngá lóm. ⁴Me vé yaá wa dúmá é sí ñí, meé dzálá éséññ o ngá vé ma ná me bo. ⁵Éde

éndagá, á Tará, vá ma dúmá á mférŋ we wámyen ya é dúmá me mbé me belé bía wa ó mvús, kaa ná éniŋ dzí é bɔ.

Yesus aa yaglan ya beyága

⁶Ébe ébá o ngá vé ma éniŋ dzí, me lére yaá bɔ éyola dwe; bé mbé áabwe, éde o ngá vé ma bɔ, bá bé baale yaá fe éfiá dwe. ⁷Áwola dí bé yem yaá ná édí áse o vé yaá ma, dá sɔ ébe wa; ⁸amú ná me kee yaá bɔ é dzam áse o ngá kee ma; bé ñɔŋ yaá mɔ, bé yem yaá bɛbɛlá ná éñe maá sɔ ébe wa; bé bwíni yaá fe ná, wa waá lóm ma. ⁹Ma yaglan ákála deba; máá yaglan ákála éniŋ dzí, ve fáve ákála ébá o vé yaá ma, amú ná bé ne áabwe. ¹⁰Ásesé wɔm, a ne áawe, áadwe é ne áadam, ma me ñɔŋ yaá fe dúmá ébe ébɔ.

¹¹Meé sés fe éniŋ dzí, ve ébɔ bé ne éniŋ dzí, ma mé ŋga nzu yaá ébe wa. Á Mfúfúp Tará, ébe ébá o vé yaá ma, baalé bɔ ébe éyola dwe, á mfá ye ná bé bɔ mot mbɔɔ, ntéññ mbɔɔ ané bía wa. ¹²É tám me mbé bíabe bɔ, ébá o vé yaá ma, me ngá baale bɔ ébe éyola dwe, maá baale bɔ, mbɔɔ enziŋ ye ébe bɔ áá bé dzímle, fáve mwán ye á ntsamann, á mfá ye ná Ntsili ó dzálában.

¹³Ve áwola dí, mé ŋga nzu yaá ébe wa; ma mé ŋga kɔbɔ yaá fe é mam má éniŋ dzí, á mfá ye ná bé tɔbɔ ndzálánn abóm ya mɛsán mam ébe ébɔ bébyen. ¹⁴Me vé yaá bɔ éfiá dwe, éniŋ dzí dá é víni yaá fe bɔ, amú ná bé sés ébá béye éniŋ dzí, amvála ané ma me sés ki éñí éniŋ dzí.

¹⁵Máá dzaa ná ó vea bɔ éniŋ dzí, ve fáve ná ó baale bɔ mfá ye ébe mbéa mot. ¹⁶Bé sés ébá béye éniŋ dzí, ntéññ mbɔɔ ané ma me sés ki éñí ye éniŋ dzí. ¹⁷Télegé bɔ eki á bɛbɛlá été; éfiá dwe édo e ne bɛbɛlá. ¹⁸Amvála ané o lóm yaá ma éniŋ dzí, amvála te fe ma me lóm yaá bɔ éniŋ dzí; ¹⁹ma téle mámyen eki ákála deba, á mfá ye ná bá bé ne fe tébe eki á bɛbɛlá été.

Yesus aa yaglan ya ébá bá ye ke bá bwíni

²⁰Ve máá dzaa ákála ébá etámm, ve ya fe ákála ébá bá ye ma bwíni ya éfiá deba; ²¹á mfá ye ná bésésé bé bɔ mot mbɔɔ; amvála ané wa Tára o ne ébe ma, ma ébe wa, bá bé tɔbɔ fe ébe bía, á mfá ye ná éniŋ dzí é bwíni ná o lóm yaá ma.

²²É dúmá o vé yaá ma, ma me vé yaá fe bɔ dɔ, á mfá ná bé bɔ mot mbɔɔ ané bía bí ne fe mot mbɔɔ; ²³ma ébe bɔ, wa ébe ma, á mfá ye ná bé tɔbɔ ndzálánn éfulann été, ná éniŋ dzí é yem ná waá lóm ma, ya fe ná waá dziŋ bɔ ntéññ mbɔɔ ané o dziŋ yaá ma.

²⁴Á Tará! Ma kómo ná ébá o vé yaá ma, é vóm me tɔɔ, bá bé tɔbɔ fe ó véa ya ma, mfá ye ná bé yén é dúmá dam, édí o vé yaá ma; amú ná waá dziŋ ma kaa ná éniŋ dzí é tɔbɔ mvelann. ²⁵Á Tará a ne

nzósoó, afán̄bɔ ná éniŋ dzí deé ndzí wa áyem, ma me yem yaá wa; ébá bá bé yem yaá fe ná waá lóm ma. ²⁶Me vé yaá bɔ ná bé yem éyola dwe, ma ye fe bɔ ná bé yem dɔ; á mfá ye ná édziŋŋ o ngá dzinŋ ma ya dɔ, é tɔbɔ ébe bɔ, ma fe ébe bɔ.

Judas aa kuan Yesus

18 ¹Niané Yesus a ngá mana kɔbɔ, ané a ngá kíkgán otoŋtɔŋŋ Kedrón bábe báyága beñ, bé kéñ á mfá mbɔ́ó áyát, é vóm áfúp é mbé, a ñíi été bábe báyága beñ. ²(Judas, é mot a ngá kuan ñí, ñí a ngá yem fe vóm te, amú ná Yesus a ngá bɔ eé kóán ó weñ bábe beyága beñ abwiññ biyɔŋ.)

³Éde Judas a ngá ñɔŋ nsámá benzima ya méwasíli betébosú befára ya émá befariseo, ané a ngá ke ó weñ ya beláma, ya miduná, ya fe byém mélúmán.

⁴Véa Yesus ñí eé yem é mam mése mé ŋga nzu ñí ku áyóp, ané a ngá ke bɔ síli ná, “Mína dzéŋ nzá?”

⁵Éde bé ngá yalan ya ñí ná, “Bía dzéŋ Yesus mwann Nasareno.”

Ané a ngá dzó bɔ ná, “Ma ñí.” (Judas, éñí a ngá kuan ñí, á mbé bábe bot béte.) ⁶Éyɔŋ a ngá dzó bɔ ná, “Ma ñí,” éde bésesé bé ngá yit ó mvús, bé mana ku ósí. ⁷Véa éñe Yesus a ngá bera bɔ síli ná, “Nzá mína dzéŋ?”

Ané bá bé ngá yalan ná, “Bía dzéŋ Yesus mwann Nasareno.”

⁸Éde Yesus a ngá dzó ná, “Me dzó yaá mína ná, ma me ne ñí. Édɔ ná, ngé ma mína dzéŋ, líkgán ná ébá bé ke.” ⁹(A ngá dzó dɔ á mfá ye ná éfíá a ngá kɔbɔ é dzálában, ná, “Ébá o ngá vé ma, meé ndzí dzímle mbɔ́ó enziŋ ye été.”)

¹⁰Véa éñe Simón Pedro a ngá vea nzwaokenŋ á mbé a belé, a baa óloá ntébosú befára, ané a ngá kíkgán ñí áló meyóm. (Oloá te ó mbé eyola ná Malko.) ¹¹Éde Yesus a ngá dzó Pedro ná, “Niigé nzwaokenŋ ábámm été. Ye ná máá yian ñú é kóp Tará a vé yaá ma?”

Bá ke ya Yesus ébe Anás

¹²Dzam te édo nsámá bénzima, ya komandée, ya fe méwasíli bejudio, bé ngá biñ Yesus, bé mana ñí ká. ¹³Éde bé ngá tára ke ya ñí ébe Anás, amú ná a mbé Kaifas nkiá, éñí a mbé ntébosú befára ye á mbú te.

¹⁴(Kaifas te éñe fe ñí a mbé é mot a ngá lére betébosú béye bejudio ná, é ne mvéáñ ná mot mbɔ́ó éñe á wú akála nnam ngúrá.)

Pedro aa kat Yesus éyɔŋ ósúá

¹⁵Éde Simón Pedro a ngá ke aa bee Yesus bá nyága mbɔ́ó. (Ntébosú befára ñí a ngá yem fe nyága te, ané a ngá ñíi bá Yesus á yát ntébosú befára été.) ¹⁶Ve Pedro ñí a mbé a téle á mbeñ ósí átán. Akála te édo nyága mbɔ́ó te, éñí ntébosú befára a ngá yem a ngá ke kɔbɔ ya é miningá

a ngá kálá mbéñ, a bɔ Pedro ná á ñíí. ¹⁷Véa éñe mbo biséññ miningá te eé kálá mbéñ, éde a ngá dzó Pedro ná, “Nde wa o sés nyága mbɔɔ ye béyága é mot ñí?”

Ané a ngá dzó ná, “Me sés ñí.”

¹⁸(Véa áloá ntébosú befára, ya mewasíli mé mbé mé téle ó véa, méé wók ndúán, éñí bé ngá mana koman, akála ná avép é mbé. Pedro ñí a mbé fe a téle bábe bɔ, eé wók ndúán.)

Bá síli Yesus misíli

¹⁹Dzam te édo ntébosú befára a ngá síli Yesus mfá béyága beñ ya fe ébe ayágalé deñ. ²⁰Ané Yesus a ngá yalan ya ñí ná, “Me ngá ke fe ma kɔbo ya bot éyéá été. Eyɔɲ ése me ngá ke ma vé ayágalé á sinagoga, ya á templo été, é vóm bejudio bése bá kóán, meé ndzí kɔbo dzam enziɲ ásweññ. ²¹Amú dzé ma wa síli do? Síligé é bot bé ngá wók é dzam me ngá kɔbo bɔ. Dággé bot béte bá yem é dzam me ngá dzó.”

²²Véa Yesus ñí eé dzó mam méte, ané awasíli avɔɔ ye édí é mbé é téle ñí bebeñ é ngá bími Yesus abeáñ ámánɲ, deé dzó ná, “Ye ná éñe wa yalan ya ntébosú befára néa.”

²³Éde Yesus a ngá yalan ya ñí ná, “Ngé mé dzími kɔbo, léregé édí ye é ne abé. Vé ngé mé yem kɔbo, akála dzé wa bími ma?”

²⁴Véa éñe Anás a ngá lóm ñí nkáán ébe Kaifas, ntébosú befára.

Pedro aa bera kat Yesus

²⁵Éde Simón Pedro ñí a mbé a téle eé wók ndúán, ané bé ngá síli ñí ná, “Nde wa o sés mot mbɔɔ ye béyága beñ?”

Éde a ngá kat do, eé dzó ná, “Me sés éñe.”

²⁶Véa mot mbɔɔ ye áloá ntébosú befára, éñí a mbé évúvúmán é mot Pedro a ngá kík aló a ngá dzó ñí ná, “Nde máá yén wa áfúp mína ñí?”

²⁷Véa éñe Pedro a ngá bera do kat, etéññ te ébyen ané nnóm kúp a ngá lɔɲ.

Bé ne ya Yesus ébe Pilato

²⁸Véa éñe bé ngá kólo ya Yesus é ndá Kaifas, bé kéñ ya ñí á kpatéle (ákoan ná ekúná kírí é ntɔɔ). Éde bébyen bé ngá bɔ kaa ñíí á kpatéle, ná bé ne dzí Paskua, á mfá ye ná bé nza kop mvin. ²⁹Véa éñe Pilato a ngá kwíñ átán, a kéñ é vóm bé mbé, a síli ná, “Nzá esómán míni belé ya do é mot ñí?”

³⁰Ané bé ngá yalan ya ñí ná, “Ngé é mot ñí á bɔ kaa ábo mbéa mot, ngé bíá nzu wa ñí ákee.”

³¹Véa éñe Pilato a ngá dzó bó ná, “Mína bébyen keɲán ya ñí, míni kík ñí misaɲ ámvála nkɔɔ métsiɲɲ wenan wá dzó.”

Ané betébosú béye bejudio bé ngá yalan ya ñí ná, “Bíí belé filí ye ná, bí vé mot nsaɲ áwú.” ³²(Dzam te é ngá bɔban á mfá ye ná éfíá Yesus a ngá kɔbo, é dzálában, eé lére nzá ámvála awú á mbé ná á nkún nzu wú.)

33 Véa éñe Pilato a ngá bera ñíi á kpatéle été, ané a ngá lwée Yesus, a síli ñí ná, “Ye wa ó ne é Kéza bejudio?”

34 Éde Yesus a ngá yalan ná, “Ye wa dzó do deé só ébe wámyen, ngé ki ná bot befé ébó bé dzó wa do, á mfá wóm?”

35 Véa éñe Pilato a ngá yalan ná, “Ye me ne mwann Judio? É bot bwe, bábe betébosú befára, ébó bé kee ma wa. Dzé ó bo?”

36 Éde Yesus a ngá yalan ná, “Édzwée ngómán dam é sés édí ye é sí ñí. Ngé édzwée ngómán dam é bo édí ye é sí ñí, ngé bebo biséññ bam bá lúman á mfá ye ná bé bo ma kaa kee é mó betébosú béye bejudio. Ve éndagá édzwée ngómán dam e sés édí ye ó vá.”

37 Véa éñe Pilato a ngá dzó ñí ná, “Dá yíli fá ná o ne kéza?”

Ané Yesus a ngá yalan ná, “Wa wa dzó ná me ne kéza. Dzam te édo me byála yaá ya do, akála te édo fe me só yaá do é sí ñí, á mfá ávé ngañiá ye édí é ne bébélá; éñí áse a ne bébélá mot aa wók é kíñj dzam.”

38 Éde Pilato a ngá síli ñí ná, “Dzé é ne bébélá?”

Niané a ngá dzó do, ané a ngá bera ke koan ya bejudio, a dzó bó ná, “Mää koan ya etóm enziñ ébe éñe. 39 Ve, dá é ntóó mína fúlú ná ó Paskua, bá vé mína mbok mbóó filí. Ye mína kómo ná me vé mína kéza bejudio filí?”

40 Véa éñe bé ngá bera yónán ná, “Se éñí te! Ve, Barrabás!” (Barrabás te ñí a mbé nzeé midzññ.)

Pilato aa kómo dzóo Yesus

19 ¹Tám te édo Pilato a ngá ñoñ Yesus á ñga yít fe ñí. ²Ané benzima bé ngá mana tsiñ korona kát biyóó bé bwára do Yesus á nló, bé bwára fe ñí mbamba étóp kéza; ³bé ñga yit ñí bebeñ, béé dzó ñí ná, “Á mbóló é kéza bejudio!” Béé bími fe ñí mebéáñ.

⁴Éde Pilato a ngá bera kwíñ átán, á dzó bó ná, “Dággán, ma nzu mína ya ñí átán, á mfá ye ná míní yem ná mää koan etóm enziñ ébe éñe.”

⁵Véa éñe Yesus a ngá kwíñ átán a бага korona kát biyóó, ya fe mbamba étóp kéza. Ané Pilato a ngá dzó bó ná, “Mot te éñe ñí.”

⁶Éde, niané betébosú befára ya mewasíli bé ngá yén ñí, bé ñga yón ná, “Dómlé ñí á krús! Dómlé ñí á krús!”

Ané Pilato a ngá dzó bó ná, “Mína bébyen ñoññán ñí, míní dómlé fe ñí á krús! Amú ná mää koan etóm enziñ ébe éñe.”

⁷Éde betébosú béye bejudio bá bé ngá yalan ya ñí ná, “Bí belé nkóó metsiññ, ya ámvála wá lére, aa yian wú, amú ná aa veñan émyen é Mwán Nzamá.”

⁸Niané Pilato a ngá wók effía te, á ñga dañ bera ko wóññ, ⁹ané a ngá bera ñíi á kpatéle, a síli Yesus ná, “O ne mot ye ó vé?” Ve Yesus ñí eé ndzí ñí vé eyalann.

¹⁰Véa éñe Pilato a ngá síli ñí ná, “Ye wää yalan ya ma? Ye wää yem ná me belé nguu edzwée á mfá ávé wa filí, ya fe ádómlé wa á krús?”

¹¹Ané Yesus ñí a ngá yalan ya ñí ná, “Wéé belé nguú enziŋ ye ábo ma dzam, ngé se éñe bá vé wa dɔ́ ó yóp. Ya dzam te édo, é mot á kee ma wa, éñe a belé nsémm wá dan.”

¹²Atéé ye véa, Pilato á ŋga dzéŋ ná á dzáma ñí. Ve betébosú béye bejudio bá bé ngá yónán ná, “Ngé o dzáma mot te, o sés fe Sesar mvwíññ! Éñí áse aa bɔ́ émyen Kéza, aa ke Sesar á ngamm áyát.”

¹³Éde, niané Pilato a ngá wók bifíá bíte, ané a ngá kwíñ ya Yesus átán, a kéñ tɔ́bo ósí é vóm bá kík misan, vóm te ó tɔ́ eyola ná “Ékaza Mekwá”, (á nkɔ́bo Ebreo ñí ya “Gabata.”) ¹⁴(A mbé é mos bá koman Paskua, bebeñ ané amyeré) Éde a ngá dzó bejudio ná, “Dággán, é kéza wenan éñe ñí.”

¹⁵Véa bejudio bá bé ŋga yónán ná, “Á wá! Á wá! Dómlé ñí á krús!”

Ané Pilato a ngá síli bó ná, “Ye ná me nzu dómle é kéza wenan á krús?”

Éde betébosú befára bé ngá yalan ná, “Bíí belé kéza mfé, fáve Sesar.”

¹⁶Tám te édo a ngá kee bó ñí ná bé dómle ñí á krús.

Bá dómle Yesus á krús

Véa éñe be ngá ke ya Yesus. ¹⁷Éde a ngá kólo ó véa émyen a бага é krús deñ, eé ke é vóm bé ngá lwée ná, “Ékpékpéññ Nló” (bá dzó dɔ́ á nkɔ́bo Ebreo ná, “Gólgota”), ¹⁸é vóm bé ngá dómle ñí á krús, éñe ya bot bé beañ befé, mbɔ́ɔ́ ngúrá mfá, Yesus ñí ya énzénzan.

¹⁹Éde fe Pilato a ngá tsili bora ntsili, a kele wo é krús Yesus áyóp. Ntsili te ó mbé ná, “Yesus Mwann Nasareno, é Kéza Bejudio”.

²⁰Véa, abwiññ bejudio dá daá lán fe ntsili te, akála ná é vóm bé ngá dómle Yesus á krús ó mbé bebeñ ya kísoan; ntsili te wá ó mbé fe á nkɔ́bo Ebreo, á nkɔ́bo Latín, ya fe á nkɔ́bo Griego. ²¹Véa éñe betébosú befára bejudio bé ngá dzó Pilato ná, “O táa tsili ná, ‘É Kéza Bejudio’, ve fáve ná a ngá dzó ná, ‘Me ne é kéza bejudio.’”

²²Éde Pilato a ngá yalan ná, “Édí me tsili yaá, édo é tɔ́bo yaá ntsilann.”

²³Véa, éyɔ́ŋ benzima bé ngá dómle Yesus á krús, ané bé ngá ñɔ́ŋ bitóp byeñ, bé kap byɔ́ bifas bí nii, kada mwann benzima efas evɔ́ɔ́. Éde fe bé ngá ñɔ́ŋ élíŋŋá. (Elíŋŋá te é mbé é belé olat ovɔ́ɔ́ atéé ye óyóp akekwiñ ósí, é tɔ́ nlatán ngúrá.) ²⁴Véa éñe bevɔ́ɔ́ bé ngá dzó ébá bevɔ́ɔ́ ná, “Bí táa dɔ́ ñap, ve fáve ná bí kyákŋán elíŋŋá te bema, ná bí yén dá ye bɔ́ édí nzá.” Édí te é mbé, á mfá ye ná Ntsili ó dzálában ná,

“Bébyen ya bébyen baá kaban bitóp byam,
baá kyak fe bema étóp dam áyóp.”

Dzam te édo benzima bé ngá bɔ́ dɔ́.

²⁵Véa bé mbé bebeñ á krús ná, Yesus ñiá, ya ñiá mwanñan, ya María éñí Kleofas, ya María Magdalena. ²⁶Niané Yesus a ngá yén ñiá ya nyága a ngá dziŋ bé téle bebeñ ó véa, ané a ngá dzó ñiá ná, “Á Miningá, dággé é

mwán we éñe ñí!” ²⁷Véa éñe fe a ngá dzó nyága ná, “Dággé ñuá éñe ñí!” Éde atée ye áwola te, nyága te a ngá ñɔŋ ñí é ndá dzéñ émyen.

Áwú Yesus

²⁸Nia véa, Yesus eé yem ná mam mése mé mana yaá tɔbo nkɔkgán (á mfá ye ná Ntsili ó dzálában), ané a ngá dzó ná, “Ma wók evée.” ²⁹Éde kóp é mbé é téle ó véa, é tɔɔ ndzálánn ya é vino a ne saŋŋ. Ané bé ngá ñɔŋ efús etóp bé dum dɔ á vino te été, bé ká dɔ á ntɛŋ isopo, véa bé ŋga kee ñí dɔ ánu. ³⁰Niané Yesus a ngá ñú é vino a mbé saŋŋ te, ané a ngá dzó ná, “É tɔbo yaá nkɔkgán!” Éde a ngá lwíi nló ósí, a kee nsísim.

Bá dzii Yesus akɔŋŋ ó mveañ

³¹Dá é tɔɔ ná, a mbé é mos bá koman Paskua. Betébosú béye bejudio bá béé ngá kómo ki ná mibim mí lígi á krús akekwiñ é mos Satará (amú ná é mos Satará te ó mbé bora mos). Éde bé ngá dzaa Pilato ná bé búk bó mebo, bé vea fe bó ó véa. ³²Ané benzima bé ngá ke, bé búk mébo éñí ósúá ya éñí mbɔɔ, ébá bé mbé bé ndómlán á krús bábe Yesus. ³³Niané bé ngá sian ébe Yesus, bé yén ná a wú yaá, éde bé ngá bo kaa fe ñí búk mebo.

³⁴Ve mwann benzima mbɔɔ a ngá dzii ñí akɔŋŋ ó mveañ, ané mekií ya mendzímme bí ngá kwíñ etéññ te ébyen. ³⁵Éde éñí aá yén, a vé yaá dɔ ngañiá (é ngañiá weñ ñí a ne fe bébéla. Aa yem ná aa kóbo bébéla), á mfá ye ná mína míni bwíni fe. ³⁶Mam méte mé ngá boban á mfá ye ná Ntsili ó dzálában ná, “Éveés deñ enziŋ dáá ye tɔbo mbúkɔgán.” ³⁷Éde Ntsili ofé wá wá dzó fe ná, “Bá ye dága éñí bé ngá dzii akɔŋŋ.”

Bá dzep Yesus ó sɔŋ

³⁸Niané mam méte mé ngá mana, ané é José ye Arimatea, éñí a mbé nyága Yesus ásweññ (akála ná a ngá kɔ betébosú béye bejudio wɔŋŋ, a ngá ke dzaa Pilato ná á kee ñí mbim Yesus. Éde Pilato a ngá yébe ñí dɔ. Ané a ngá nzu ñɔŋ, a kéñ fe ya mbim Yesus.

³⁹Ya fe Nikodemo, éñí a ngá tára ke áyén Yesus á alú, ñí a ngá só fe, a belé mbwánn enum ó tɔɔ táŋ ané bekíl mewóm mé léa ya bekíl bé nii. ⁴⁰Véa éñe bé ngá ñɔŋ mbim Yesus, bé mana wɔ vígile bítóp été ya é byém byá num mvéañ, ámvála fúlú bejudio é ne á mfá ndzepbann bot. ⁴¹É vóm bé ngá dómle ñí á krús, áfúp é mbé ó véa, áfúp te été, mfefeñ sɔŋ ndá ákwá ó mbé, éñí e mbé ná báá bé tára dzep mot enziŋ été. ⁴²Véa, akála ná a mbé é mos bejudio bá koman, dá é tɔɔ ná sɔŋ da e mbé fe bebeñ, ané bé ngá dzep Yesus ó véa.

Yesus a ne ntétéá

20 ¹Ve é mos ósúá ye á sóánn María Magdalena a ngá ke á sɔŋ ekúná kíri, ákoan dzíbi é ngén, véa éñe a ngá yén ná akwá é ntɔɔ

nkólánn ó sɔŋ ndá ákwá. ²Ané a ngá ke mbíí ébe Simón Pedro ya nyága mbóó, éñí Yesus a ngá dziŋ fe, éde a ngá dzó bó ná, “Bé vea yaá Ntí ó sɔŋ, bíá yem é vóm bé ke yaá ní bwíí.”

³Véa éñe Pedro bá nyága mbóó bé ngá kólo bé kéñ ó sɔŋ. ⁴Éde bé beañ béte bé ngá tée mbíí nsámá. Ané nyága mbóó te a ngá daŋ mára álot Pedro, éde a ngá tára ke kwíñ ó sɔŋ ndá ákwá. ⁵Ané a ngá lúnbe ná aa dága, véa éñe a ngá yén bitóp bí bóo, ve eé ndzí níí.

⁶Éde Simón Pedro níí eé bee níí, ané a ngá níí á sɔŋ ndá ákwá été, éde a ngá yén bitóp bí bóo, ⁷ya étóp é mbé é tsini Yesus á nló, dá é mbé é bóo mbóm ngúrá mfá, ve se ya bitóp bí bí mbé mvígílán. ⁸Véa éñe nyága mbóó, éñí a ngá tára sian á sɔŋ níí a ngá níí fe, éde eé yén a bwíni. ⁹(Ve amú ná ákoan bé ngén kaa áyem á Mítsili été ná, Yesus aa yian wómo míwúán été. ¹⁰Véa éñe beyága bé ngá bera búlán ébe ébá bevóó.

Yesus aa yéne ósúsúa, ébe ású María Magdalena

¹¹Ve María níí a mbé a téle átán á sɔŋ á mféŋŋ eé yi. É tám a ngá yi néa, ané a ngá lúnbe, a níí á sɔŋ ndá ákwá été. ¹²Éde a ngá yén baáŋgel bé beañ bé бага mebwát mífúm, bé tɔɔ ósí é vóm Yesus a mbé a bóo, mbóó étun á nló yóp, éñí mbóó níí ya étun mébo. ¹³Ané bé ngá síli níí ná, “A miningá, akála dzé wa yi?”

Véa níí a ngá yalan ya bó ná, “Bé ke yaá Ntí wóm, máá yem ki é vóm bé ke yaá níí bwíí.”

¹⁴Éde níí eé dzó dzam te, niané a ngá veŋan á mvús, a yén Yesus a ntéle, níí kaa áyem ná a ne Yesus. ¹⁵Véa éñe Yesus a ngá síli níí ná, “A miningá, amú dzé wa yi? Nzá wa dzéŋ?”

María níí eé tém ná a mbé mbaale afúp, éde a ngá dzó níí ná, “Á ndzwée, ngé wa ó vea níí, katge ma é vóm o ke yaá níí bwíí, véa ma ye níí ke ñɔŋ.”

¹⁶Ané Yesus a ngá dzó níí ná, “Á María!”

Éde níí a ngá veŋan á mvús, ané a dzó níí á nkóbo Ebreo ná, “Á Raboní,” (dá yíli ná, Nyágale.)

¹⁷Véa éñe Yesus a ngá dzó níí ná, “O táa ma nama, amú ná me ngén kaa ábét ébe Tará. Ve, kéŋ ébe bobédzaŋ, o dzó bó ná ma bét ébe Tará ya Ésusá wenan; ébe é Nzamá wóm ya é Nzamá wenan.” ¹⁸Éde María Magdalena a ngá ke, a kat beyága fwéñ ná, “Me yén yaá Ntí!” Ané a ngá dzó bó é mam a ngá kóbo ya níí.

Yesus aa yéne ébe ású beyága beñ

¹⁹Mos te, niané ŋgɔɔ e ngá kwíñ, é mos ósúá ye á sóánn, ákoan mibéñ mí dzií é vóm beyága bé mbé bé kóán ákála wɔŋŋ ébe betébosú béye bejudio. Véa énzénzaŋ deba éñe Yesus a ngá nzu sian á ntéle, ané a ngá dzó bó ná, “Mvwáá ya mína.” ²⁰Éde eé dzó do, ané a ngá lére bó mó ya mveañ. Véa, beyága bé ŋga sán niané bé ngá yem ná a ne Ntí.

21 Éde Yesus a ngá bera b́ dzó ná, “Mvwaá ya mína. Ámvála Tará a ngá lóm ma, néa fe ma ma lóm mína.” 22 Niané a ngá dzó do, éde a ngá vúŋ, eé dzó b́ ná, “Ñ̄c̄ŋŋán Mfúfúp Nsísim. 23 Ébá bése mína dzwii misémm, mí nt̄wó b́ ndzwiiann. Éñí áse ñí mína biñ myo, mí t̄wɔ yaá mbiñann.”

Yesus bá Tomás

24 Ve Tomás, nyága mb́ó ye béyága awóm ya bé beañ (éñí bé ngá lwée ná Mbyás), éé mbé bábe b́ éyɔŋ Yesus a ngá sian. 25 Véa éñe béyága bev́ó bé ngá dzó ñí ná, “Bí yén yaá Ntí!”

Ve ñí a ngá dzó b́ ná, “Ngé ma kaa áyén ávéŋŋ mesén é mó meñ, me nii fe ónuú wɔm ávéŋŋ mesén, é wéá wɔm wá me nii fe ó mveañ deñ, mãá ye ki do yébe amvála enziŋ!”

26 Éde nia melú mmom, ákoan ná beyága bé bera yaá t̄wɔ fufúlu á ndá été, Tomás ñí a t̄wó fe bábe b́, mibéñ myá mí t̄wó fe ndzibann. Véa énzénzan̄ deba éñe Yesus a ngá nzu sian á ntéle, éde a ngá dzó ná, “Mvwaá ya mína.” 27 Ané a ngá dzó Tomás ná, “Niigé ónuú we ó vá, dággé fe é mó mam. Nzaá ya é wéá we, o nii wó é mveañ dam. Kaa ábɔ éñí a ne kaa ábwíni, ve fáve ná bwínié!”

28 Éde Tomás a ngá dzó ñí ná, “Á Ntí wɔm ya é Nzamá wɔm!”

29 Véa Yesus ñí a ngá síli ñí ná, “Ye wa bwíni amú ná o yén yaá ma? Abwará ya ébá bé ngá b́ kaa áyén, ve bé bwíni.”

Bá lére akéa ye ábá dí

30 É ne été ná Yesus aá b́ fe abwiññ mendem afé ébe ású deba béyága beñ, ná mé sés ntsilann ábá dí été. 31 Ve é má mé t̄wɔ yaá ntsilann, á mfá ye ná míní bwíni ná Yesus éñe a ne Kristo, é Mwán Nzamá; ya ná míní bwíni, míní ne belé éniŋ ébe éyola deñ.

Yesus aa yéne ébe béyága zangbéa béye áabeñ

21 1 Nia véa, ané Yesus a ngá bera yéne ébe béyága beñ á máŋ méye á Tiberias. Éde a ngá yéne ámvála dí; 2 bé mbé vóm mb́ó ná, Simón Pedro, ya Tomás (éñí bé ngá lwée ná Mbyás), ya Natanael (mot ye á Kaná ye á Galilea), ya ébá Zebedeo, ya beyága Yesus bé beañ befé. 3 Véa éñe Simón Pedro a ngá dzó b́ ná, “Ma ke míyéŋ mí kwaás!”

Ané bá bé ngá dzó ñí ná, “Bía bía ke fe bíabe mína.” Éde bé ngá ke bé daŋ á byéa été. Ve alú te éb́ kaa áywiñ dzóm enziŋ.

4 Éde, éyɔŋ kíri e ngá ke da léne, Yesus á ntéle á nsá máŋ; ve beyága éb́ kaa áyem ná Yesus éñe ñí. 5 Ané Yesus a ngá síli b́ ná, “Á bóŋŋ, ye míní belé ayomm kwaás enziŋ?”

Éde bé ngá yalan ya ñí ná, “Kaa.”

6 Éde a ngá dzó b́ ná, “Weagán avwát mfá meyóm mé byéa, mína ye biñ.”

Ané bé ngá wea do, ébó kaa fe ya nguú ye ádule do, amú abwiññ kwaás.

⁷Véa éñe, nyága Yesus a ngá dziŋ a dzó Pedro ná, “A ne Ntí!” Niané Simón Pedro a ngá wók ná a ne Ntí, á nga kom elíŋŋá, (akála ná a mbé kaa do), véa éñe émyen a ngá wea ñúú óswiñ. ⁸Ve béyága bevóó bá bé nga bee ñí á byéa été, béé nzu bá dulu avwát é tóó ndzálánn ya kwaás, amú ná bée mbé sí oyaáp, ve fáve ané táŋ ntet bemetro.

⁹Véa, niané bé ngá síis ó sí, bé yén mekak mé ndúán mé tóó nkomann, kwaás e bóo mo áyóp ya mfémm. ¹⁰Ané Yesus a ngá dzó bó ná, “Nzaán ya ma ya kwaás ye éñí míní ndem áywiñ.” ¹¹Éde Simón Pedro a ngá dan á byéa, á nga dulu avwát ó sí, é tóó ndzálánn ya bora bé kwaás, táŋ ntet kwaás ya kwaás mewóm mé tán ya kwaás é léa (153); afáŋbo ná kwaás e mbé ededeá abwiññ, avwát deé ndzí ñaba.

¹²Ané Yesus a ngá dzó bó ná, “Nzaán ádzí!” Nyága enziŋ eé ndzí nzomo ná a síli ñí ná, “O ne nzá?” Amú bé ngá yem ná a ne Ntí. ¹³Véa éñe Yesus a ngá só, a twáa mfémm, a kee bó wo, amvála te fe a ngá bo ya kwaás. ¹⁴Édí te édo é mbé éyoy léa Yesus a ngá yéne ébe béyága beñ, ákoan ná a wómo yaá míwúán été.

Yesus bá Pedro

¹⁵Éde, niané bé ngá mana dzí, ané Yesus á ngá síli Simón Pedro ná, “Á Simón é mwán Juan, ye wa dziŋ ma álot ébá?”

Éde a ngá dzó ñí ná, “Áá, á Ntí wa yem ná ma dziŋ wa.”

Ané Yesus a ngá dzó ñí ná, “Baalé mítómá myam!”

¹⁶Éde a ngá bera ñí dzó éyoy beañ ná, “Á Simón, é mwán Juan, ye wa dziŋ ma?”

Ané a ngá yalan ya ñí ná, “Áá, á Ntí, wa yem ná ma dziŋ wa.”

Éde Yesus a ngá dzó ñí ná, “Tugá baale mítómá myam!”

¹⁷Ané a ngá bera ñí dzó éyoy léa ná, “Á Simón é mwán Juan, ye wa dziŋ ma?”

Véa éñe Pedro a ngá tóbo ya eywiññ, amú Yesus a ngá bera ñí síli éyoy léa ná, “Ye wa dziŋ ma?”

Éde a ngá yalan ya ñí ná, “Á Ntí, wa yem do ásesé. Wa yem ná ma dziŋ wa.”

Ané Yesus a ngá dzó ñí ná, “Baale é bwann mítómá bam. ¹⁸Ma dzó wa bébélá ya bébélá ná, éyoy ó mbé ndómán, o ngá bwára wámyen, o ngá wulu fe é vóm wa kómo. Ve eyoy ó ntóó nnomm, wa ye sám bínam bywe, véa mot mfé éñe aa ye wa bwára byém, éñe á nga ke ya wa é vóm wáá kómo.”

¹⁹(A ngá dzó dzam te ná, aa lére nzaá ámvála awú Pedro aa ye wú ná aa vé Nzamá dúmá.) Niané a ngá dzó do, véa éñe a ngá dzó ñí ná, “Beegé ma!”

Yesus bá nyága weñ a ngá bíra dziŋ

²⁰Éde Pedro a ngá veŋan a yén nyága Yesus a ngá dziŋ eé bee bó (éñí a mbé a yága Yesus ó twíñ, éñe fe á ngá síli ñí ná, “Á Ntí, nzá aa ye wa kuan?”, éyɔŋ bé ngá dzí bidzí bíye alú.) ²¹Éde niané Pedro a ngá yén ñí, véa éñe a ngá dzó Yesus ná, “Á Ntí, éñe ñí á yá?”

²²Ané Yesus a ngá yalan ya ñí ná, “Dzé é ne wa été? Ngé ma kómo ná á lígi a tɔ́ akekwiñ é tám ma ye sɔ́. Wa, beegé ma!” ²³Ya dzam te édo, édí te é ngá mana ñeŋ énzézaŋ bɔ́bédzaŋ ná, nyága te áá ye fe wú. Ve Yesus ñí eé ndzí ñí dzó ná, áá ye wú; ve fáve ná, “Ngé ma kómo ná á lígi a tɔ́ akekwiñ é tám ma ye sɔ́, dzé é ne wa été?”

Édí dá súgan

²⁴Nyága te éñe aa vé é mam má ngañiá, éñe fe aá tsili do; bía bía yem fe ná é ngañiá weñ a ne bebélá.

²⁵Éde, abwiññ mam afé dá é ne fe ná, Yesus aá bɔ́, é má mé ne ná ngé bé tsili kada dzam ye été, ma tém ná atwaa eniŋ ngúrá ébyen dá dǎé mbé ki kɔ́k ábím m mítsili míte.

MIBƆANN

É Kálara MíƆann Baapostol

Ngaá Mfúfúp Nsísim

1 ¹Á Teófilo, me ngá tsili abá ósúá mfá é mam Yesus a ngá tara ná aa Ɔo ya áyágale, ²akekwíñ é mos bé ngá ñoñ ñí ó yóp, ákoan ná a mana yaá vé é baapostol a ngá tóƆ memvéná ya nguu ye á Mfúfúp Nsísim. ³Éde eé dzuk, a wú fe, véa a ngá léreban bó ntetéá ya ábwiññ méndem bé sés sóánn ya mɔ. A ngá Ɔo eé yéne ébe bó tán ané melú mewóm mé nii, eé kóƆo fe ya bó mam mfá édzwée ngómán Nzamá.

⁴Éyɔñ a mbé fe vóm mbóó bábe bó, a ngá mánan bó ná:

“Míní táa kólo á Yerusalen, ve yanañán é ngaá Tará, éñí míní ngá wók ma dzó ya dɔ. ⁵AfáñƆo ná Juan a ngá du ya mendzím, ve, niané avítsaṅ melú dá lot, mína ye tɔƆo nduubán ya Mfúfúp Nsísim.”

Yesus aa bét á dzóp

⁶Éde é bot bé mbé fufúlu bábe Yesus bé ngá síli ñí ná: “Éyɔñ dí ébyen, ye wa ye búlu Israel edzwée ngómán?”

⁷Ané ñí a ngá yalan ya bó ná: “É sés áadenan ná míní yem métám ya bíyɔñ Tará a ngá nii mfá édzwée deñ émyen. ⁸Ve déá, mína ye ñoñ nguu é tám Mfúfúp Nsísim a sian yaá ébe mína; véa mína ye ma Ɔo bengañiá á Yerusalen, á Judea ngúrá, á Samaria ya akekwiñ é vóm sí da sugu.”

⁹Éde niané a ngá mana dɔ dzó, béé yén ñí, ané a ngá bét. Éde a ngá mana ñáñán á nkút été; bá kaa fe ñí ábera yén.

¹⁰É tám bé ngá bem mís ó yóp eé ke, átem ná, befám bé beañ bé бага mifúm bitóp bé ntéle bábe bó. ¹¹Ané bé ngá dzó bó ná: “Á bot béye á Galilea, amú dzé míní téle míní dága ó yóp? É Yesus bé ñoñ mína á dzóp été ñí, aa ye sɔ ámvála avóó ya avóó míní yén eé ke á dzóp.”

Bá tóp Matías éyian Judas

¹²Éde bé ngá búlán á Yerusalen atée ye nkoó Álíba, éwí ó ne beben ya Yerusalen ntéññ nzenn bé ne wulu é mos Satará. ¹³Niané bé ngá sian á Yerusalen ané bé ngá bét á ndá ndága ó yóp, é vóm bé mbé bé tóó ná, Pedro, Juan, Jakobo, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Jakobo é mwán Alfeo, Simón éñe fe bé ngá lwée ná Selote ya Judas é mwán Jakobo. ¹⁴Bésésé béte bé mbé bé tóó mbán á meyaglán été ya nlém mbóó bábe biningá, ya fe María ñiá Yesus, ya Yesus bóbéñan.

¹⁵Éde melú méte, ekóánn bot é tóó ané ntet bot ya bot mewóm mé beañ, ané Pedro a ngá tébe énzénzan bóbéñan a dzóo bó ná: ¹⁶“Á bóbédzan, é ngá yian ná Ntsili ó dzalában á mfá Judas amvála ané Mfúfúp Nsísim a ngá tára dɔ kóbo ébe ánu David; Judas te éñe a mbé nlére nzenn é bot bé ngá biñ Yesus. ¹⁷Amú ná a mbé mbóó ye ébe bía, a mbé fe a belé ngap éséññ Nzamá dí.”

¹⁸“Ve, aá kus afóo sí ya ntánj ékúkwaát deñ, éde niané a ngá ku búrúburu, a laa fe, ané miyea mí ngá mana ñí kwíñ átán. ¹⁹Éde é bot bése bé mbé bé tóó á Yerusalen bé ngá mana yem dzam te, ané bé ngá lwée afóo sí te ná, Aséldama, dá yíli á nkóbo weba ná, afóo sí mekií.”

²⁰“Amú ná e ne ntsilann ábá Besalmo ná:

‘Étɔbɔga deñ é bɔɔge ekuút,
kaa é mot aa tɔbo été,’

ya fe ná,

‘Mot mfé á ñɔɔɔne ásúk éséññ deñ.’ ”

²¹“Dá yian ná, é bot bíabe bó bí tɔbo yaá fufúlu é tám áse Ntí bíabe bó bí ngá wulu, ²²atéé ye nduann Juan akekwiñ é mos bé ngá ñɔɔɔ bía ñí ó yóp, mot mbóó ye été á bɔ ngañiá bíabe bó ye áwómó Yesus.”

²³Éde bé ngá lére bot bé beañ; José, éñí bé ngá lwée ná Barsabás, eyola mésóm dá é tóó ñí ná Justo ya fe Matías. ²⁴Ané bé ngá yaglan ná: “Á Ntí, wa wa yem mílém mí bot bése. Léregé ébe é bot bá bé beañ nzá o tóp yaá, ²⁵á mfá ye ná á ñɔɔɔ afóo éséññ Nzamá, a bɔ fe apostol, édí Judas a ngá lés, ná aa ke é vóm ó ngá yian ya ñí.”

²⁶Éde bé ngá kyak bemaá ébe bot béte bé beañ, ané bemaá bé ngá lére ná Matías, éde bé ngá lánj ñí bábe baapostol awóm ya mbóó.

Mfúfúp Nsísim aa sian

2 ¹Éyɔɔɔ é mos Pentekostés ó ngá kwíñ, bésesé bé mbé bé kóán vóm mbóó. ²Éde ásitem ná, mora eduɔɔɔ a ngá sɔ á dzóp été, amvála ané

mora evúŋ dá lot, eduŋ te é mana dzéñ é ndá bé mbé bé tɔ́. ³Ané dzóm é ngá yéne é tɔ́ ané bwann mikaba mí ndúán, deé fonan ya medém, é berebe kada mot ye ébe bó áyóp. ⁴Éde bésesé bé ngá tɔ́bo ndzálánn ya Mfúfúp Nsísim, ané bé ngá tára ná bá kɔ́bo mikɔ́bo mifé ámvála Nsísim a ngá vé bó ná bé kɔ́bo.

⁵Bejudio bé mbé bé tɔ́ á Yerusalen, ébá bá baale memvéná mé Nzamá mvéán bé ngá sɔ́ ébe meyoŋ mése méye á nlódzóp así. ⁶Niané mora eduŋ te a ngá bo, ané nkuna bot ó ngá kóán ó tɔ́ nzamzámánn, amú ná kada mot a ngá wók bó béé kɔ́bo á nkɔ́bo weñ émyen. ⁷Éde bé voó néa ya áyágán ané bé ngá dzó ná: “Dággán! Ye ná é bot bése bá kɔ́bo bá bé sés Begalileo?”

⁸“É ne bo á yá, ná kada mot ye ébe bía bía wók míkɔ́bo bía bébyen bí ngá byála ya myɔ? ⁹Beparto, Bemedo, Beelamita; é bot bé tɔ́ á Mesopotamia, ya á Judea, ya á Kapadosia, ya á Ponto, ya Asia, ¹⁰ya á Frigia, ya á Panfilia, ya Égipto, ya á mebeŋŋ mésí méye á Libia beben á Sirene; ya béyéŋ bá sɔ́ á Roma, ané bejudio, ya é bot bá bee nyébé béjudio; ¹¹Bekretense, ya Meráp, bía wók bá kɔ́bo míkɔ́bo myea é bora bé mam Nzamá.”

¹²Bésésé bé ngá bíra voŋbe kaa ki áyem é dzam dá lot, ané bé ngá síli bébyen ya bébyen ná: “É dzam dí, dá yíli á yá?”

¹³Ve, ébá bevɔ́ó bá béé kpógo bó bé ŋga dzó ná: “Bá fían vino.”

Pedro aa kɔ́bo ya nkuna bot

¹⁴Ané Pedro a ngá tébe tételé bábe awóm baapostol ya apostol mbɔ́ó, éde a ngá bére kíŋŋ eé kat bó ná: “Á bejudio ya é bot bése míní tɔ́ á Yerusalen; yemŋán é dzam dí, túggán fe ábéá bífíá byam. ¹⁵Ébá báá fían ámvála mína tém, amú ná dzóp é ngén méwola ebuú ye kíkírí. ¹⁶fáve ná, édí édo é ne ndzóán ébe nkúlu medzó Joel ná,

¹⁷‘Nzamá aa dzó ná:

aa ye bo ná, melú méye ásúgánn,
ma ye swii Nsísim wɔ́m ébe mot áse;
é bwán befám benan ya é bwán bé biningá benan
bá ye kúlu medzó; béndómán benan,
bá bá ye yén miyénánn míye á nsísim,
míyomm mí bot myenan myá myá ye yén biyéyemm.

¹⁸Melú méte áloá befám, ya áloá biningá dam

dá ma ye fe swii Nsísim wɔ́m,
bá bé ŋga kúlu fe medzó.

¹⁹Ma ye bo bora biyágán bí mam ó yóp á dzóp été,
mendem má á sí ó néa; mekií, ndúán ya fe ebúbút ye ótsírá.

²⁰Kaa ná é mora mos dúmá Ntí ó sian,

nlódzóp wá ye vejan dzíbi,
ngomdan da e vejan mekií.

21 Aa ye bɔ ná, éńí áse aa yónán éyola Ntí,
aa ye tɔbɔ nkoránn.’ ”

22 “Á befám béye Israel, beágán bífiá bí: Yesus mot ye á Nasaret, éñe Nzamá a ngá lére ébe ású denan ná a mbé a tɔɔ ébe éñe, ya biwólo bí mam, ya bora biyágán bí mam, ya fe méndem Nzamá a ngá bɔ ébe Yesus te énzénzanɔ denan, amvála ané mína bébyen mína yem. 23 Éńí te, ya átáraga nyemann mam Nzamá ya ntáán mam weñ, míní ngá kee ñí é mó é bot bé ne kaa ábaale metsiɔɔ, ná bé dómle ñí á krús, míní ywíñ fe ñí. 24 Éñe Nzamá a ngá wómo niané a ngá mana ñí vea mítéñ miye áwú, é tɔɔ ná awú déé mbé ñí dzwée. 25 Amú ná David aa kɔbɔ á mfá Yesus te ná,

‘Ma yén Ntí ósú wɔm eyɔɔ ése;
amú ná a ne ma á mfá meyóm ná me nza fɔgan.

26 Dzam te édo nlém wɔm ó ngá sán,
é dém dam dá é nga va;

atwaa é ñúu dzam, da da ye fe waabe ya óyan te.

27 Amú ná wáá ye lík nsísim wɔm á sí békónn
wáá ye ki lík ná mfúfúp mot we ó yén ané wá bweñ.

28 Waá lére ma nzenn ye éniɔɔ,
wa ye ma dzálá ya mesán ású dwe.’ ”

29 “Á bɔbédzanɔ, me ne mína kɔbɔ bebélá ná, emvámvamm David dá wú, é dzebe, é sɔɔ deñ da e ne fe énzénzanɔ dea aa nzu kwíñ émuú. 30 Édo é ne ná, David a mbé nkúlu medzó, a ngá yem fe ná Nzamá aá kyaa ñí eé kan sɔɔ ná mot ye é mvɔɔ bot dzeñ [mekií meñ] aa ye tɔbɔ ósí étɔɔ édzwée deñ. 31 Éde niané a ngá yén é mam má nzu mélú ósú, néa, a ngá kɔbɔ á mfá áwómó Kristo, éńí eé ndzí tɔbɔ nlamann á sí békónn, é ñúu deñ da deé ndzí ki bweñ. 32 Yesus te, éñe a ne éńí Nzamá a ngá wómo. Bía bésesé bí ne dzam te bengańiá. 33 Édo é ne ná, a ntɔɔ mbélánn ó yóp á mfá meyóm Nzamá, a ñɔɔ yaá fe é ngaá Mfúfúp Nsísim ébe Éséá. Éde a swii yaá é dzóm mína yén ya áwók dí. 34 Amú ná David eé ndzí bét á dzóp, ve, aa dzó ná

‘Ntí a ngá dzó Ntí wɔm ná:
Tɔbɔgé á mfá méyóm wɔm,

35 akekwiñ ané má bɔ mínzínzínɔ mwe étéle mebo dwe.’ ”

36 “É ndá bot áse ye Israel, yemján ya bebélá áse ná, é Yesus émyen míní ngá dómle á krús, Nzamá a téle yaá ñí Ntí ya Kristo.” 37 Niané bé

ngá wók dɔ, ané bé ngá wórán nlém mitéñ; éde bé ngá síli Pedro bábe é baapostol bevɔɔ ná:

“Á bobédzan, bía yian bɔ á yá?”

³⁸Ané Pedro a ngá yalan ya bɔ ná:

“Dzobgán kada mot ye ébe mína, á duuban fe ya éyola Yesukristo, ná mísémm myenan mí tɔbɔ ndzámann, éde mína ye ñɔŋ Mfúfúp Nsísim.

³⁹Amú ná mína míní ne ya ngaá te, ya é bwán benan ya é bot bése bé ne oyaáp ya ébá bésesé Ntí é Nzamá wea aa ye lwée.”

⁴⁰Pedro a ngá vé bɔ ngañiá ya abwiññ bifíá bifé, eé yémle fe bɔ ná:

“Tɔbɔgán nkoránn ébe ékúkúwát myee bot wi!”

⁴¹Éde é bot bé ngá yébe bifíá byeñ, bé ngá duuban, ané bot bé ngá kɔgle mos te bebeñ tán binzuk bí léa. ⁴²Bé ngá tɔbɔ mbán méyágalé baapostol été, ya ákóán vóm mbɔɔ, bé ngá bɔ béé kaban mfémm, béé yaglan fe.

⁴³Éde mot áse a ngá kɔ wɔŋŋ, amú ábwiññ mendem ya biyágán bí mam bí ngá bɔban é mó baapostol. ⁴⁴Ébá bésesé bé ngá bwíni, bé ngá bɔ béé kóán vóm mbɔɔ, bé mbé fe bé belé byém bíse fufúlu. ⁴⁵Ané bé ngá kuan ákúmm deba ya é byém byeba, béé kap byɔ ámvála é mbé vwála kada mot. ⁴⁶Kada mos bé ngá bɔ béé tɔbɔ mbán ya nlém mbɔɔ á templo. Bé ngá bɔ béé ke bá kap mfémm mendá ya mendá, béé dzí fe ya mesán ya nlém nsilann ósí, ⁴⁷béé lugu Nzamá, bot bése bé ngá yén fe bɔ mvéañ. Éde Ntí a ngá bɔ eé kɔgle bɔ é bot bé ngá ke bá koroban kada mos.

Mbóbók wá tɔbɔ Mvwaá

3 ¹Mos enziŋ, Pedro bá Juan bé ngá ke méyaglán méye méwola mé léa ye ngɔgáse á templo. ²Á mbéñ ósí templo bá lwée ná Mbamba Mbéñ, kada mos bé ngá bɔ béé bwíi mot enziŋ ó véa, ná é mot áse á ñíi á templo, mot te á dzaa ñí ntólo; mot te a tɔɔ mbóbók atéé ye ábum ñiá. ³Niané mot te a ngá yén Pedro bá Juan ná bé nkún ke ñíi á templo á nga dzaa bɔ ntólo. ⁴Éyɔŋ te Pedro bá Juan bé ngá bem ñí mís, ané Pedro a ngá dzó ñí ná:

“Dággé bía.”

⁵Éde a ngá túga bɔ bem mís, eé bwíni ná aa ye ñɔŋ dzóm enziŋ ébe bɔ.

⁶Ané Pedro a ngá dzó ñí ná:

“Mée belé ngoós ngé ki kɔŋ, ve, é dzóm me belé édo ma vé wa; ya éyola Yesukristo ye á Nasaret, tébegé o wulu.”

⁷Ané Pedro a ngá biñ ñí é wéá meyóm, a téle ñí; éde etéññ te ébyen mébɔ mot te ya memvɔŋlé bí ngá mana yém. ⁸Éde a ngá vala ósí a tébe ya mebɔ, á nga wulu, ané a ngá ñíi bábe bɔ á templo; eé wulu, eé yóo, eé lugu fe Nzamá. ⁹Éde bot bése bé ngá yén ñí eé wulu, eé lugu fe Nzamá. ¹⁰Ané bé ngá yem fe ñí ná, éñe a mbé é mot a ngá bɔ eé tɔbɔ á mbéñ ósí templo bá lwée ná Mbamba Mbéñ ná á dzaa bot ntólo. Éde bot bése bé ngá bíra vonbe ya áyágán é dzam é ngá bɔ mot te.

Pedro aa kóbo ya bot á templo

¹¹É mot a ngá sēnban, ákoan ná a ngén a kárán ya Pedro bá Juan, éde bot bése bé tɔɔ avoo bé ngá dzíga ke dzēñ á yát été bá lwée ná éñí Salomón, é vóm bé mbé. ¹²Niané Pedro a ngá yén dɔ, éde a ngá síli bot ná: “Á befám béye Israel, amú dzé mína ku avoo ya é dzam dí, amú dzé ki mína bem bía mís amvála ané ngé é nguu dzeá ya bēbēlá nyébé wea édo é bɔ ná é mot ñí á wulu?” ¹³É Nzamá Abraam, Isaak, ya Jakob; ya é Nzamá bētará, éñe a vé yaá é Mwán weñ Yesus dúmá; éñí míní ngá kee, míní tep fe ñí ébe ású Pilato, é tɔɔ ná Pilato a ngá kík nsaɲ ná a dzáma ñí. ¹⁴Ve, míní ngá tep Mfúfúp ya Nzosoó Mot. Ané míní ngá dzaa ná bé dzáma mína nywíñbot. ¹⁵Éde míní ngá ywíñ éñí a ne Mvele Eniɲ, éñe Nzamá a wómo yaá á miwúán été. Bía bí ne dzam te bengañiá. ¹⁶É dzam é bɔ ná é mot mína yem míní téa fe ñí, ná á ñɔɲ nguu, é ne mbwínánn ébe éyola Yesus. Mbwínánn te, éwɔ ó vé ñí mvwaá áse ébe ású mína bésesé.”

¹⁷“Áwola dí, á bɔbédzaɲ ma yem ná míní ngá bɔ dɔ ákála ndzímán, ntēññ mbɔɔ fe bētébosú benan. ¹⁸Ve, amvála te édo Nzamá a ngá dzálá édí a ngá tára kat fwēñ kaa ná é bɔ ébe ánu bekúlu medzɔ bése, ná é Kristo weñ a ngá yian dzuk. ¹⁹Édo é ne ná, dzobgán, tsénɲán fe milém, á mfá ye ná mísémm myenan mí tɔbɔ ntsamann; véa, ébe ású Ntí, metám mé awaabé má ye mína sɔ; ²⁰Nzamá á lóm fe mína Kristo Yesus, éñí a ngá tára mína kyaa. ²¹Kristo te, éñe dzóp é ngá yian tára ñɔɲ, akekwiñ métám mam mése má bera tɔbɔ nkomann, é má Nzamá a ngá kóbo ébe ménu mítɔpbán bekúlu medzɔ myeñ atéé ye métám méye ókuá. ²²Moisés aa kóbo bēbēlá ná: ‘Ntí é Nzamá wenan, aa ye mína téle nkúlu medzɔ amvála ané ma, eé sɔ énzénzaɲ bɔbēñɔɲ benan. Nkúlu medzɔ te éñe mína ye béa é mam mése aa ye mína kóbo. ²³Ané dá ye bɔ ná, é mot áse aa ye bɔ kaa áwók nkúlu medzɔ te, mot te bá ye ñí vea áyɔɲ été.’ ”

²⁴“Éde, atéé ye ébe Samuel ya bíyian byēñ ósú, bekúlu medzɔ bése bé kat yaá fe fwēñ mélú má. ²⁵Mína míní ne é bwán bekúlu medzɔ ya ébá béye élat Nzamá a ngá bɔ ya bímvámvámm byenan, eé dzó Abraam ná: ‘Ébe é mvɔɲ dzwe, meyvɔɲ mése méye é sí ñí, má ye ñɔɲ bibwárán.’ ²⁶Nzamá a ngá wómo é Mwán weñ, éde a ngá tára mína ñí lóm ná á vé mína abwará, eé bɔ ná kada mot ye ébe mína á lúm mbéa be mam meñ mvús.”

Pedro bá Juan bé ne ébe ású bedzwée

4 ¹É tám bé ngá kóbo ya bot, ané befára ya ndzwée bekálá templo, ya besaduseo bé ngá yit bó bebeñ, ²béé bíra wók abé ná bá yágale bot, béé kat fe bó fwēñ ná ébe Yesus é ne nwómán miwúán ó ne ébe éñe. ³Éde bé ngá kee Pedro mó ó ñúu bá Juan, ákoan ná ɲɔɔɔ eé ntɔɔ, ané bé ngá

fet bɔ́ á mbok akekwiń kírásé. ⁴Ve, abwińń bot béye bé ngá wók é fwéń deba bé ngá bwini; bé mbé bot táŋ binzuk bí tán.

⁵É mos ó ngá belan véa, ané betébosú, ya mikúkúmá, ya beyágale métsiŋŋ bé ngá bɔ́ ekóánn á Yerusalen; ⁶ntébosú befára Anás ní a mbé fe ó véa bá Kaifas, ya Juan, ya Alejandro, ya fe ébá bé mbé é mvɔŋ bot betébosú befára. ⁷Éde bé ngá téle bɔ́ énzénzaŋ bot été, béé síli bɔ́ ná:

“Edzwée evé, ngé ki ná eyola evé míní bɔ́ yaá dɔ́ é dzam dí?”

⁸Eyɔŋ te Pedro a tɔ́ ndzálánn ya Mfúfúp Nsísim, a ngá yalan ya bɔ́ ná: “Á betébosú béye áyɔŋ ya mikúkúmá, ⁹ngé bá síli bíá émuú ébe é mbamba dzam á bɔ́ á mfá ye ábúánn nkúkwann mot ya ná nzá amvála éńí á tɔbɔ́ yaá mvwaá, ¹⁰mína bésesé ya ayɔŋ Israel áse yemŋán ná é mot míní téa ní a tɔbɔ́ mvwaá ya éyola Yesus ye á Nasaret, éńí míní ngá dómle á krús, ve, Nzamá ní a wómo yaá ní miwúán été. ¹¹Yesus éńe a ne ákwá mína belóŋ míní ngá tep, édɔ́ dá é nzu yaá bɔ́ ákwá ósúá. ¹²Akoroga é sés ébe mot mfé enziŋ, amú ná eyola efé é sés ébe bwann bé bot mvéán á nlódzóp ásí ná bíá yian tɔbɔ́ ya dɔ́ nkoránn.”

¹³Niané bedzwée bé ngá yén Pedro bá Juan bá kɔ́bɔ́ kaa áko wɔŋŋ, béé yem fe ná bé beañ béte béé ndzí bɔ́ sikólo enziŋ, bé tɔ́ fe nzeze bot, éde bé ngá kám, ané bé ngá níu táŋ ná bábe Yesus bé mbé bé tɔ́. ¹⁴Éde, bé téa fe é mot a ngá séńban a téle bábe bɔ́, ébɔ́ kaa fe é dzam bé ne bera dzó. ¹⁵Véa, éńe bé ngá mánan Pedro bá Juan ná bé kólo ékóánn été, éde bé ngá lígi bá kéá bébyen ya bébyen, ¹⁶béé dzó ná:

“Bía ye bɔ́ é bot bá á yá? Amú ná bébélá é bot bése bé tɔ́ á Yerusalen bá yem mvéañ ná eyágán dzam é bɔban yaá éyéá été, bíá bí sés ki dɔ́ sóán. ¹⁷Ve, á mfá ye ná dzam te é nza mana ke dá ńeŋ á nnam été, bí váán bɔ́ mbámm ná, bé taa bera kɔ́bɔ́ ya mot enziŋ ye Eyola te.”

¹⁸Ané bé ngá lwée bɔ́, bé kili bɔ́ ná, bé taa bera kɔ́bɔ́ amvála enziŋ ngé ki áyágale bot ya éyola Yesus. ¹⁹Ve, Pedro bá Juan bé ngá yalan ya bɔ́ ná: “Ye e ne nzósoó ósú Nzamá ná bí wók mína, ve, bí lígi ná bíá bɔ́ Nzamá mewók? Kíkgán nsaj! ²⁰Amú bí sés dzɔɔ ná bíá kɔ́bɔ́ é dzam bí yén yaá ya áwók.”

²¹Niané bé ngá bera bɔ́ mana báma néa, ané bé ngá lík bɔ́ ákála bot, bá béé mbé ki bé belé ámvála bé ne bɔ́ ndágle, amú ná bot bése bé ngá vé Nzamá dúmá ya é dzam é ngá bɔban; ²²amú é mot eyágán dzam te é ngá bɔban ébe éńe, a mbé a belé mibú álot mewóm mé nii.

Méyaglán bebwini

²³Niané Pedro bá Juan bé ngá tɔbɔ́ filí, éde bé ngá ke ébe é bot beba, bé mana bɔ́ kat fwéń é mam betébosú befára, ya mikúkúmá bé ngá dzó bɔ́. ²⁴Niané bé ngá wók mɔ́, ané bé ngá bére kíŋŋ nsámá mbɔ́ ébe Nzamá, béé dzó ná: “Á Ntí Nzamá, wa o ne éńí a ngá bɔ́ dzóp ya sí ya máŋ ya é byém bíse bí ne été, ²⁵wa fe o ngá kɔ́bɔ́ ye Mfúfúp Nsísim ébe ánu é tará wea David mbo biséńń we ná:

‘Amú dzé meyoŋ ma sok ya meyéá,
minam myá mií lám fe é mam mé ne kaa eban?
26 Békéza béye mésí bé tébe yaá bábe betébosú,
bé ngá kóán vóm mbóó,
ná bá lúman ya Ntí ya é Kristo weñ.’ ”

27“Bébélá ná, Eroses bá Ponsio Pilato ya meyoŋ mefé, ya ayoy Israel, bé ngá lat é kísoan ní ná bá ke Yesus, Mfúfúp Mwán we o ngá téle, á ngamm áyát; 28 ná bé bɔ édí edzwée dwe é ngá tára mana tsini ya nkómánn we, ná dá ye bɔban. 29 Éde áwola dí, á Ntí, yénŋe nsómán aywá weba, vá fe áloá dwe ná é kóbo éfiá dwe kaa ákɔ woyŋ enziŋ; 30 é tám wa sám é wéá we á mfá ye ná akwann é let, mendem ya biyágán bí mam bí bɔban fe ébe éyola Mfúfúp Mwán we Yesus.”

31 Niané bé ngá mana yaglan, ané é vóm bé mbé bé koan ó ngá fógan; éde bésesé bé ngá tɔbo ndzálánn ya Mfúfúp Nsísim, bé ngá kóbo fe éfiá Nzamá kaa ákɔ woyŋ.

Bebwíni béye átáraga

32 Ekóánn bot ése é ngá bwíni, é mbé é belé nlém mbóó ya osímánn ovóó. Mot enziŋ éé ngá dzó é dzóm a mbé a belé ná, é ne édeñ émyen, ve, byém bíse bí mbé bɔ fufúlu. 33 Baapostol, ya ewólo nguú bé ngá ke bá vé ngañiá ébe nwómán miwúán Ntí Yesus, é mora abwará Nzamá dá é mbé fe ya bɔ bésesé. 34 Mot enziŋ éé ngá yi dzóm enziŋ énzénzanŋ deba été, amú ná, é bot bé mbé bé belé mefóo mé sí ngé ki mendá, bé ngá kuan bɔ, béé só ya é táŋ moann bé kuan, 35 béé kee ní baapostol ná bé kap ní ámvála kada mot ye ébe bɔ a ngá yi. 36 Éde José, mwann levita, ebíbyála ye á Tsípre, éñe baapostol bé ngá lwée ná Bernabé, dá yíli ná, é mwán aa foŋ nlém; 37 a mbé a belé afóo sí, ané a ngá kuan dɔ, a só kee baapostol moann te.

Ananías bá Safira

5 1 Ve, mot a mbé eyola ná Ananías, bá ngéá Safira bé ngá kuan afóo sí. 2 Éde a ngá kána abímm moann ye é táŋ a ngá kuan, ngéá ní eé yem fe dɔ; ané a ngá ke kee baapostol ábímm avóó. 3 Ve, Pedro a ngá síli ní ná: “Á Ananías, amú dzé Sátan á dzéñ wa á nlém été, ná o kóbo Mfúfúp Nsísim mineá, o kána fe abímm moann ye áfóo sí o mvá kuan. 4 Kaa ná o kuan dɔ, ye ná afóo sí dáá tɔó éedwe? Niané o kuan fe dɔ, ye ná moann te wáá tɔó ábo ní é dzam wa kómo? Amú dzé o bán á nlém we été ná wa bɔ dɔ? Se bot ébe o bɔ mineá, fáve Nzamá.”

5 Niané Ananías a ngá wók bifíá bíte ané a ngá ku mbim. Éde woyŋ ó ngá bíra biñ é bot bése bé ngá wók dɔ. 6 Ané bendómán bé ngá só, bé mana wógo mbim, bé kéñ wɔ dzep.

7A ngá bɔ ná, niané tám e ngá lot ané méwola mé léa, éde ngéa Ananías ñi a ngá sian, éñe kaa áyem é dzam é boban. 8Véa, éñe Pedro a ngá síli ñi ná: “Katge ma, ye é táŋ moann ñi, édo míní kuan afóo sí?”

Ané ñi a ngá yalan ná:

“Áá, táŋ te.”

9Éde Pedro a ngá dzó ñi ná:

“Amú dzé míní kwíŋ kíŋŋ fɔ́, ná mína bóble Nsísim Ntí? Yénŋe mébo é bot bé mvá dzep ñi nnóm, mé téle á mbéñ má má ye fe ke ya wa.”

10Eteññ te ébyen, ané Safira a ngá ku Pedro mbim mébo ósí. Éde niané bendómán bé ngá sian á ndá, bé koan ya ñi a bóo mbim ané bé ngá vea ñi, bé kéñ ñi dzep nnóm á mféŋŋ. 11Éde wɔŋŋ ó ngá bíra mana biñ ekóánn bebwíni ése ya é bot bése bé ngá wók mam méte.

Abwiññ biyágán bí mam ya mendem

12Éde é mó baapostol, abwiññ biyágán bí mam ya mendem bí ngá boban bot été. Bésesé bé ngá koan ya nlém mbɔ́ á yát Salomón. 13Afáŋbɔ ná, bot bése bé ngá bíra bó sák, ve mot enziŋ éé ngá nzomo ná aa fulan ya bó. 14Éde, ébá bé ngá bɔ béé bwíni Ntí, bé ngá ke bá koglan mora nɔmɔ, ané befám ya fe biningá. 15Akekwiñ ané, bé ngá kúlu mikúkwann á bwann binɔŋŋ été, béé bwíi myɔ́ á nseŋ á mfá ye ná, é tám Pedro aa lot, ngé e ne boban ná ávwéñ deñ é nama mbɔ́ enziŋ ye été. 16É meá mé ne Yerusalen á miféŋŋ, má nkuna bot ó ngá sɔ́ fe ya mikúkwann ya ébá misísim mí mvín mí ngá ndágle, bésesé bé ngá tɔbɔ fe mvwaá.

Bá dzéŋ baapostol ásí

17Ntébosú befára a ngá tébe bábe é bot bése bábe bó bé mbé nyébé besaduseo, bé ngá tɔbɔ ndzálánn ya abéánn, 18éde bé ngá kee baapostol mó ó ñúu, bé dum fe bó á ndá mibok ndén. 19Ané ángel Ntí a ngá kúu mibéñ mí ndá mibok á alú, a kúlu bó, a dzóo fe bó ná: 20“Kenán átebe betétele á templo été, míní kat fe bot fwéñ bifíá bíse bíye mfefeñ éniŋ dzi.” 21Niané bé ngá wók dɔ, éde bé ngá ñii á templo été ekúná kíri, bé ŋga yágale bot. Ané tám te ntébosú befára a ngá sɔ́ ya é bot bábe bó bé mbé, éde bé ngá bɔ ekóánn medzó bábe mikúkumá míse míye Israel, ané bé ngá lóm kíŋŋ á ndá mibok ná bé nzu ya baapostol.

22Ve, niané mewasíli mé ngá ke sian á ndá mibok, ébɔ kaa ákoan ya mot été, éde bé ngá búlán bé kéñ kat fwéñ ná:

23“Bí koan ya ndá mibok e fet ásesé mvéáñ, benzima bá bé téle fe á mbéñ, ve, niané bí kúu dɔ, bíá koan ya mot enziŋ été. 24Éde, niané ndzwée bekálá templo bábe betébosú befára bé ngá wók bifíá bíte, ané bébyen bé ngá tɔbɔ nzamzámánn béé síli ná dzam te dá ye ke súgan á yá. 25Ané mot enziŋ a ngá nzu bó kat fwéñ ná: ‘Dággán ná, é bot míní ngá nii á mbok, bé téle betétele á templo été béé yágale bot.’ ”

²⁶Éde ndzwée bekálá templo a ngá ke ya mewasíli, a sɔ́ ya baapostol, ve kaa bɔ́ ándágle, amú ná bé ngá kɔ́ wɔ́ŋŋ ná bot bé nza bɔ́ lúm mekwá. ²⁷Niané bé ngá sɔ́ ya bɔ́, ané bé ngá téle bɔ́ ékóánn medzó été; éde ntébosú befára a ngá síli bɔ́ ná:

²⁸“Ye bí ndzí mína kili ná míní taa yágale bot ya eyola te amvála enziŋ? Ve, míní dzálá yaá Yerusalen ya áyágalé denan, mína kómo fe bía kee étom ye áwú mot te.”

²⁹Éde Pedro bábe é baapostol bevɔ́ɔ́ bé ngá yalan ná:

“Dá yian ná Nzamá éñe bí dan bɔ́ mewók álot bot. ³⁰É Nzamá bétará bea aá wómo Yesus, éñí míní ngá ywíñ niané míní ngá kele ñí élé. ³¹Éñe Nzamá a bére yaá ó yóp á mfá méyóm weñ, a tɔ́ɔ́ yaá fe Ntébosú ya Nkoro bot, ná á vé Israel edzoban ya ndzámann misémm. ³²Bía bí ne mam méte benganiá ya fe Mfúfúp Nsísim. Mfúfúp Nsísim te éñe Nzamá a vé yaá ébe é bot bése bá bɔ́ ñí mewók.”

³³Éde niané bé ngá wók dɔ́, ané bé ngá bíra yéá, bé nga kómo fe bɔ́ ywíñ. ³⁴Ané mwann fariseo enziŋ a tɔ́ɔ́ eyola ná Gamaliel a mbé nyágale metsiŋŋ, nnam ngúrá wɔ́ ó ngá séme fe ñí, éde a ngá tébe tételé ékóánn medzó été, a mánan ná bé kúlu baapostol átán oyomm tám. ³⁵Ané a ngá dzó bɔ́ ná:

“Á bot béye Israel, mína bébyen tɔ́bɔ́gán ya nkée ya edí míní nkún nzu bɔ́ é bot bá. ³⁶Amú ná métám ó mvús, Teudas a ngá tébe a dzóo ná émyen a ne mora mot, éde bot tán mitet mí nii bé ngá bee ñí á mvús; ve niané bé ngá ywíñ ñí, é bot bése bé ngá bɔ́ ñí mewók, bá bé mana fe tsaman, ané é ngá sùgan nzeze. ³⁷Ó mvús véa, é tám elán bot, éde Judas mwann Galileo ñí a ngá tébe, eé fuk bot a dulu fe bɔ́ é ngamm deñ, ané bé ngá ywíñ ñí, é bot bése bé ngá bɔ́ ñí mewók, bá bé mana fe tsaman. ³⁸Éde éndagá ma dzó mína ná, kánaŋán ya é bot bá, líkgán bɔ́; amú ná ngé é dzam dí ya mboann wí ó ne éwí bot, wá ye mana síbi. ³⁹Ve déá, ngé ó ne éwí Nzamá, míní sés wɔ́ tsam; a nza bɔ́ ná tám enziŋ, nde míní ngá lúman yaá ya Nzamá.”

Ané a ngá wún bɔ́. ⁴⁰Éde bé ngá lwée baapostol, niané bé ngá mana bɔ́ yít, ané bé ngá kili bɔ́ ná bé taa bera kɔ́bɔ́ ye éyola Yesus. Éde bé ngá dzáma bɔ́. ⁴¹Ve, baapostol bá bé ngá kólo ékóánn medzó été béé sán, amú Nzamá aá vé bɔ́ abwará ná bé ñɔ́ŋ osoán ákála éyola Yesus. ⁴²Melú mése á templo ya á mendá ya mendá bée ngá vwat ná bá yágale bot ya ákat fe mbamba fwéñ ná Yesus éñe a ne Kristo.

Bá tɔ́p bevwála zangbéá

6 ¹Melú méte beyága bé ngá bɔ́ abwiññ, éde béjudio bá kɔ́bɔ́ griego bé ngá bɔ́ miswa ya ébá bá kɔ́bɔ́ ebreo ná, báá belan ya mikús mvéañ é tám bá vwála myɔ́ kada mos. ²Ané baapostol awóm ya bé beañ bé ngá kóán nkuna beyága, bé dzóo bɔ́ ná:

“Dǎá yian ná bí myea efiá Nzamá, á mfá ye ná bí seŋ bot bidzí. ³Édo é ne ná, á ɓɓédzaŋ, tɔpgán bot zaŋgbéá énzénzaŋ denan été, é bot bé belé mbamba ngañiá, bé tɔɔ ndzálánn ya Mfúfúp Nsísim ya fe kén, ébó bía ye kee eséññ te. ⁴Ve bía bébyen, bía ye lígi bí yém á meyaŋlán ya eséññ ye ákat éfiá Nzamá.”

⁵Ané nkuna bot óse ó ngá dziŋ wá wók dzam te; éde bé ngá tɔp Esteban, a mbé ndzálánn ya mbwínánn ya fe Mfúfúp Nsísim; bé tɔp fe Felipe ya Prókoró ya Nikanor ya Timón ya Parmenas ya fe Nikolás é mot ye Ántiokia a ngá tára bee nyébé bėjudio. ⁶Ané bé ngá nzu bó lére baapostol; éde niané bé ngá mana yaŋlan ané bé ngá bere bó mó.

⁷Ané éfiá Nzamá é ngá ñeŋ, nɔmɔ beyága ñí a ngá bíra fe vém á Yerusalen; akekwiñ ané, abwiññ bot béye á nsámá befára bá bé ngá yébe fe mbwínánn te.

Bá biñ Esteban

⁸Esteban, a tɔɔ ndzálánn ye ábwará Nzamá ya fe nguu, a ngá ɓo éé ɓo bora biyágán bí mam ya biwólo bí mam á bot été. ⁹Éde bot benziŋ béye á sinagoga, ébá bá lwée ná Beniŋ Filí bé ngá tébe, bé ŋga ɓo bisó ya Esteban. Bé mbé bot béye á Sirene ya ébá béye Álejandria, ya ébá béye á Silisia ya fe ébá béye Asia. ¹⁰Ve, béé mbé kɔk ya é kén ye á Nsísim Esteban a ngá kɔɓo ya byo. ¹¹Véa, bé ngá bwala bot benziŋ nzee á mfá ye ná bé ke dzó ná: “Bí wók eé kɔɓo mfá Moisés bá Nzamá bifíá meteá.” ¹²Néa, éñe bé ngá fuk bot ya mikúkúmá ya fe beyágale métsiŋŋ. Éde bé ngá ke Esteban á ngamm áyát, bé biñ ñí, bé ke fe ya ñí ékóánn medzó. ¹³Véa, bé sɔ fe ya minéneá bengañiá míí dzó ná:

“É mot ñí, áá dzɔɔ ná aa kɔɓo é vóm ó ne éki wí abé ya fe nkɔɔ métsiŋŋ Moisés. ¹⁴Amú bí wók eé dzó ná, Yesus ye á Nasaret te aa ye tsam é vóm wi; aa ye fe tsén ómvúgá Moisés a ngá lík bía ya wó.”

¹⁵Ané é bot bése bé mbé bé tɔɔ ekóánn medzó bé ngá bem Esteban mís, éde bé ngá yén ásu deñ é ntɔɔ ané ásu ángel.

Nkɔɓo Esteban

7 ¹Éde ntébosú befára a ngá síli ñí ná: “Ye é ne dzam te é ne néa?” ²Ané Esteban a ngá yalan ná: “Á ɓɓédzaŋ ya betará, béágán: Nzamá ye á dúmá a ngá yéne ébe é tará wea Abraam, eyɔŋ a mbé a tɔɔ á Mesopotamia, kaa ná á ke tɔɓo Árán. ³Éde Nzamá a ngá dzó ñí ná: ‘Kólogé é sí dwe ya bívúvúmán bwe été, kéŋ é sí ma ye wa lére.’ ⁴Ané Abraam a ngá kólo é sí bekaldeo, a kéñ tɔɓo Árán. Véa, niané éséá a ngá wú, ané Nzamá a ngá sɔ ya ñí é sí míni tɔɔ ñí áwola dí. ⁵Éde, eé ndzí ñí vé efús sí vóm te, ngé ki áfóo a ne téle ábo deñ; ve, Nzamá a ngá kyaa ñí ná aa ye vé é mvɔŋ dá nzu ébe éñe sí te. Ákoan ná a tɔɔ kaa mwán. ⁶Néa, éñe Nzamá a ngá kɔɓo ya Abraam ná é mvɔŋ dzeñ, da ye ɓo beyéŋ é nza sí, da ye ɓo

aloá, bá ye bɔ tsíble táŋ mibú mitet mí nii. ⁷Ané é sí da ye bɔ biñ mikóm̄m ná bé séan ya bɔ, ma ye kík sí te misaŋ; eyɔŋ te éde bá ye kólo sí te á mfá ye ná bé nzu ma ákaŋ é vóm wí. ⁸Éde a ngá vé Abraam elat nkíkɣán akeé; niané Abraam a ngá byéñ Isaak ané a ngá kele ñí álú mmom. Amvála te Isaak ñí a ngá bɔ Jakob, ntéññ mbɔɔ fe Jakob ñí a ngá kele é bwán beñ awóm ya bé beañ ébɔ bé ne bímvámvámm bí ngá tára áyɔŋ dea. ⁹Éde bímvámvámm bíte, akála evínn bé ngá kuan José ya é bot bé ngá ke Égipto. Ve, Nzamá a mbé bá ñí; ¹⁰ané Nzamá a ngá vea ñí mídzuúk míse a ngá yén été, a vé fe ñí abwará ya kén ébe ású Faraón kéza ye Égipto. Éde kéza te a ngá nɔman José ŋgɔvina Égipto ye é ndá dzeñ áse.”

¹¹“Ané nzeñ ya bora midzuúk bí ngá sian Égipto ngúra ya á Kanaán; éde betará ébɔ kaa fe ábelé bidzí. ¹²Niané Jakob a ngá wók ná bidzí bí ne Égipto, ané a ngá lóm betará ékena ósúá; ¹³édi beañ édɔ José a ngá lík ná bɔbɛñaŋ bé yem ñí, Faraón ñí á yem fe áyɔŋ José. ¹⁴Éde José a ngá bána éséá Jakob ya é mvɔŋ bot dzeñ áse Égipto. Bé mbé bot mewóm zaŋgbéá ya bot bé tán. ¹⁵Ané Jakob a ngá ke Égipto á wú ó weñ bábe betará. ¹⁶Éde bé ngá ke ya biveés á Sikem, bé dzep byɔ é sɔŋ Abraam a ngá kus ya táŋ ngoós ébe é bwán Ammor á Sikem.”

¹⁷“Éyɔŋ é tám Nzamá a ngá kyaa Abraam e ngá nzu da yit, éde ayɔŋ Israel é ngá vém, é fwiñ fe Égipto. ¹⁸Akekwiñ ané kéza mfé a ngá tébe Égipto éñe kaa áyem José. ¹⁹Kéza te, ya meduk a ngá tsíble betará ya áduk áyɔŋ dea, eé mánan bɔ ná bé lama míkɛŋá mí bwán myeba á mfá ye ná mí nzá niŋ. ²⁰Tám te édɔ Moisés a ngá byála, ané Nzamá a ngá yén ñí mvéañ, éde beéséá bé ngá yála ñí á ndá éséá táŋ ngwan é léa. ²¹Ané bé ngá lama ñí, éde Faraón ngwan dzeñ e ngá twáa ñí, yála fe ñí ané é mwán weñ émyen. ²²Éde Moisés a ngá mana yága é kén ése bé Egipsio, a mbé fe ewólo bífiá ya mibɔann myeñ.”

²³“Ve, niané a ngá dzálá mibú mewóm mé nii, ané é ngá sɔ ñí á nlém ná á fép bɔbɛñaŋ, bwann bé Israel. ²⁴Éde niané Moisés a ngá yén béé ndágle mbɔɔ enziŋ ye été, ané a ngá kam ya ñí, a ywiñ mwann egipsio, eé kun é mot bé ngá ndágle. ²⁵Moisés a ngá tém ná bɔbɛñaŋ bá ye yem ná, Nzamá a lóm yaá ñí ná bé tɔbɔ nkoránn ébe é nguu Deñ; ve, ébɔ kaa dɔ áyem. ²⁶É mos ó ngá belan véa, éde Moisés a ngá koan ya bwann bé Israel bé beañ béé yítan, ñí eé kómo bɔ vaŋ á mfá ye ná bé tɔbɔ mvwaá, ané a ngá dzó ná: ‘Á bot míní ne bɔbɛñaŋ! Ákála dzé mína bébyen mína dzugan?’ ²⁷Ve, é mot a ngá yít éñí mbɔɔ a ngá sógle Moisés eé dzó ná: ‘Nzá a ngá téle wa ndzwéé ya nkík misaŋ wea? ²⁸Ye ma wa kómo fe ywiñ amvála ané o ngá ywiñ mwann egipsio oŋgɔɔ?’ ²⁹Niané Moisés a ngá wók bifíá bíte, ané a ngá túp, a kéñ bɔ ntɔbɔ á sí ye Madián, ó weñ éñe a ngá byéñ bwán bé beañ.”

³⁰“Niané mibú mewóm mé nii mí ngá lot, éde ángel a tɔɔ á nkaba ndúán a mwann elé, a ngá yéne ébe éñe á nkoó Sinaí éyáŋŋ été. ³¹Ané

Moisés a ngá ku avoo niané a ngá yén dzam te, éde a ngá yit bebeñ ná á túga dága, véa a ngá wók é kíηη Ntí deé dzó ná: ³²‘Ma me ne é Nzamá beésúá; é Nzamá Abraam, Isaak ya Jakob.’ Moisés á ηga ku ngom, éñe kaa fe ánzomo ná a dága. ³³Éde Ntí a ngá dzó ñí ná: ‘Veagé mengop mebo, amú ná é vóm o téle wi, ó ne é sí é ne éki. ³⁴Me túga yaá yén éndáglé áyɔη dam dá dzuk Égipto. Me wók yaá míyónn myeba, me sigi yaá fe ná ma koro bó. Áwola dí, nzaá á mfá ye ná me lóm wa Égipto.’”

³⁵“Moisés te émyen éñe bé ngá tep béé síli ná: ‘Nzá a ngá téle wa ndzwée ya nkík misaη?’ Éñe Nzamá a ngá lóm ná a ke bo ané ndzwée ya nkoro, ya é nguu ángel a ngá yéne ébe éñe á mwann elé. ³⁶Éñe a ngá vea bó, eé bo bora biyágán bí mam ya mendem á sí ye Égipto, Évélé máη, ya éyáηη été táη mibú mewóm mé nii. ³⁷Moisés te fe émyen a ngá dzó bwann bé Israel ná: ‘Énzénzaη bobéñɔη, Nzamá aa ye mína téle nkúlu medzó mfé amvála ané ma.’ ³⁸Éñe fe a mbé ya ékóánn bot bábe betará éyáηη été. Éñe ángel a ngá kóbo ya ñí á nkoó Sinaí; a ngá ñɔη fe bifía bíye éniη ná á kalan mína byɔ.”

³⁹“Ve, betará béé ndzí ki ñí kómo bo mewók; éde bé ngá tep ñí, bé búlán fe Égipto á mílém myeba été, ⁴⁰béé dzó Aarón ná: ‘Boóge bía bénzamá bá ye bía wulu ósú; amú ná, é Moisés a ngá só ya bía Égipto ñí, bíá yem é dzam é bo yaá ñí.’ ⁴¹Éde melú méte bé ngá bo eyemá mwann ñát, bé nga vé fe do metúnηa, bé ηga sán fe ya éyemá é mó meba mé ngá bo. ⁴²Éde Nzamá a ngá kólo ébe bó, a kee fe bó ná bé kaη nsámá melúmán ye á dzóp, amvála ané é ne ntsilann ábá bekúlu medzó ná,

Á ndá bot Israel,

Ye ma míní ngá kíηη biyémm ya ávé metúnηa éyáηη été táη mibú mewóm mé nii?

⁴³ Ané míní ngá ke mína бага bíbemmm Molok,
ya ótéteñ é nzamá wenan Renfán,
biyémm míní ngá bo ná mína kaη byɔ.

Édo é ne ná, ma ye ke ya mína á Babilonia áyát.”

⁴⁴“Éyáηη été, beésúá bé mbé bé belé Ebemm ngañiá, ámvála Nzamá a ngá mánan Moisés ná á bo do, amvála ané évagle a ngá yén é mbé.

⁴⁵Niané bé ngá ñɔη etɔboηga te, ané betará bábe Josue bé ngá ñii ya do é sí bé ngá ñɔη. Sí te Nzamá a ngá mana kum meyɔη mefé ébe ásu betará. Éñe é ngá lígi ó véa akekwiñ melú David. ⁴⁶David te éñe a ngá yén abwará ósú Nzamá, éde a ngá dzaa Nzamá ná, ngé a ne ñí vé é vóm a ne lóη é Nzamá Jakob ndá. ⁴⁷Ve, Salomón éñe a ngá lóη ñí ndá. ⁴⁸Afáηbo ná, éñí aa daη oyaáp ó yóp, áá tɔbo méndá mé ne nlóηán ya mó; amvála te édo nkúlu medzó aa dzó ná:

⁴⁹ ‘Dzóp é ne étɔó édzwée dam, sí da é ne fe étéle mebo dam.

Nzá ámvála ndá mína ye ma lónj?
 Ngé ki ná: Vóm mbé wá ye bo áwaabé dam?
 Néa, éñe Ntí aa dzó.
 50 Ye se é mó mam émo mé ngá bo é byém bíse bí? ”

51 “Míní ne mikíp, míní tɔ́ fe ye milém, ya meló amvála ané é bot bé ne kaa ábwíni. Mína fe ntéññ mbóó míní ne Mfúfúp Nsísim á ngamm áyát tám áse ané beésúá. 52 Nkúlu medzó mbé beésúá béé ndzí ñí dzéj así? Bé ngá ywíñ ébá bé ngá tara bó kat fwéñ ásóó nzósoó mot. Éde áwola dí, míní vejan yaá bekuan bot ya beywíñ bot. 53 Mína é bot míní ngá ñoḡ metsiḡ ́anu baángel, mína kaa mo ádzálá.”

Áwú Esteban

54 Niané bé ngá wók mam méte, ané bé ngá bíra yéá mílém myeba éte, bé nga sóm fe aywá ya Esteban. 55 Ve, Esteban ñí a tɔ́ ndzálánn ya Mfúfúp Nsísim, éde a ngá bem mís á dzóp a yén é dúmá Nzamá, Yesus ñí a téle fe á mfá méyóm Nzamá. 56 Ané a ngá dzó ná:

“Dággán! Me téa dzóp é yóo, é Mwán Mot ñí a téle fe Nzamá á mfá méyóm!”

57 Éde bé ngá yónán kíḡḡ oyaáp ó yóp, béé dzip meló, ané bé ngá téé nkuna, bé mana ñí ke súgan ó ñúu. 58 Éde bé ngá kúlu ñí á kísoan átán, bé nga lúm ñí mekwá. Ané bengañiá bé ngá kee bitóp byeba ndómán enziḡ e tɔ́ eyola ná Saulo.

59 É tám bé ngá lúm ñí mekwá, Esteban a ngá lwée eé dzó ná, “Á Ntí Yesus, ñoḡḡe nsísim wóm.” 60 Véa, éde a ngá kútbe ó sí a yónán kíḡḡ oyaáp ó yóp ná: “Á Ntí, o táa bó lánj nsémm te!”

Niané a ngá dzó do, ané a ngá ke óyó.

8 1 Saulo ñí a mbé fe ó véa, eé yébe ná bé ywíñ Esteban.

Saulo aa dzéj bebwíni así

A ngá bo ná mos te éde bé ngá bíra dzéj ékoánn bebwíni é mbé á Yerusalen así. Ané bebwíni bésesé bé ngá mana myaman á mebeḡḡ mé sí méye á Judea ya Samaria, veveé ve baapostol. 2 Éde, befám bá kaḡ Nzamá bé ngá dzep Esteban, béé bíra fe yi ákála deñ. 3 Ve, Saulo ñí a ngá tsam ékoánn bebwíni, á nga ñíi mendá ya mendá, eé dulu befám ya biningá, eé fet bó míbok.

Felipe a ne á Samaria

4 Édó é ne ná, bebwíni bé ngá ke bá myaman, bé ngá ke bá kat mbamba fwéñ. 5 Ané Felipe a ngá sigi á kísoan á Samaria eé kat bot é mbamba fwéñ Kristo. 6 Niané bot bé ngá wók ya áyén méndem a ngá bo, ané bot bése ya nlém mbóó bé ngá túga béá édí Felipe a ngá kóbo. 7 Amú ná

ábwiññ bot misísím mí mvín mí mbé ó ñúu, mí ngá kwíñ myeé yónán kíŋŋ oyaáp ó yóp; mibóbók ya miyéyém myá mí ngá sēnban fe. ⁸Éde mesán menén mé ngá bɔ á kísoan te.

⁹Mot enziŋ ñí a mbé kísoan te a tɔɔ eyola ná Simón, a ngá bɔ eé bɔ aŋgaŋ, eé kpoo bot avoo á Samaria, eé lére fe bot ná, émyen a ne mora mot enziŋ. ¹⁰Éde bot bése, atéé ye nzeze bot akekwiñ bora bé bot, bé ngá túga ñí béá, béé dzó ná: “Éñí éñe bá lwée ná, é mora nguu Nzamá.”

¹¹Bé ngá túga ñí béá amú ná, abwiññ tám ó mvús, ya aŋgaŋ deñ, a ngá bɔ eé kpoo bɔ avoo. ¹²Ve, niané bé ngá bwíni mbamba fwéñ ye édzwée ngómán Nzamá, ya éyola Yesukristo, Felipe a ngá kat bɔ; ané bé ngá duuban, befám ya biníngá. ¹³Atwaa Simón émyen ñí a ngá bwíni fe; éde niané a ngá duuban, á nga wulu nsámá bá Felipe eé ku fe avoo ya méndem, ya é bora biwólo bí mam bí ngá bɔban.

¹⁴Niané é baapostol bé mbé á Yerusalen bé ngá wók ná Samaria ñí a ñɔŋ yaá fe éfiá Nzamá, ané bé ngá lóm bɔ Pedro bá Juan. ¹⁵Niané bé ngá ke, éde bé ngá yaglan ya besamaritano á mfá ye ná bé ñɔŋ Mfúfúp Nsísím. ¹⁶Amú ákoan ná Mfúfúp Nsísím áá bé sigi ébe mot enziŋ ye ébe bɔ, bé mbé nduubán fáve ya éyola Ntí Yesus. ¹⁷Tám te, ané baapostol bé ngá bere bɔ mó; éde bé ngá ñɔŋ fe Mfúfúp Nsísím.

¹⁸Niané Simón a ngá yén ná, baapostol bá bere bot mó, bot béte bé nga ñɔŋ Mfúfúp Nsísím, ané a ngá lére bɔ moann, ¹⁹eé dzó ná:

“Váán fe ma nguu te á mfá ye ná, é mot áse má ye bere mó, ñí á ñɔŋ Mfúfúp Nsísím.”

²⁰Ve, Pedro a ngá dzó ñí ná:

“Kéŋ wú ya é moann we, amú wa tém ná o ne ñɔŋ é dás Nzamá ya moann! ²¹Wéé belé ngap ngé ki maa éséññ dí, amú ná nlém we ó sés nzosoó ósú Nzamá. ²²Dzobgán ye ábé dwe dí, o dzaa Ntí engóngɔɔ, a ne bɔ tám enziŋ ná aa ye dzwii ósímán ó ne wa á nlém été. ²³Amú me téa ná, o ne ndzálán ya nlém eywiññ, o ne fe nkáán á nsémm été.”

²⁴Ané Simón a ngá yalan ná:

“Mína yaglánán ákála dam ósú Ntí, á mfá ye ná dzam enziŋ ye é má míní kóbo é táa nzu ébe ma.”

²⁵Ve, mfá Pedro bá Juan, niané bé ngá mana vé ngañiá ya ákóbo éfiá Ntí, éde bé ngá búlán á Yerusalen, béé kat fe abwiññ meá besamaritano mbamba fwéñ.

Felipe bá mot ye Étiopía

²⁶Éde ángel Ntí a ngá kóbo ya Felipe eé dzó ná: “Tébegé, kéŋ fe á nzenn nkeññ, éñí e ne éyáŋŋ été, éñí da sigi atéé ye á Yerusalen, deé ke á Gasa.” ²⁷Ané a ngá tébe, a kéñ. Véa, éñe Felipe a ngá koan ya mwann Etiope, a mbé eyee. Mot te a mbé ngóvina ye á Kandase, a tɔɔ fe mbaale ákúmm ése kéza miningá ye Étiopía. Mot te a ngá sɔ kaŋ Nzamá á

Yerusalen, ²⁸ á nga búlán a tɔ́ ékálík mikalbeñ áyóp, eé lánj ábá nkúlu medzó Esaía.

²⁹ Éde Nsísim a ngá dzó Felipe ná: “Yitge ékálík te bebeñ ná o koan ya dɔ.” ³⁰ [Ané Felipe a ngá mára mbíí], a koan ya dɔ. Éde a ngá wók eé lánj ábá nkúlu medzó Esaía; ané Felipe a ngá síli nǐ ná:

“Ye wa wók é dzam wa lánj?”

³¹ Éde a ngá yalan ya nǐ ná:

“Ma ye dɔ wók á yá kaa é mot aa lére ma dɔ?”

Ané a ngá bíra dzaa Felipe ná á danj, á tɔ́bɔ fe nǐ ósí á mféŋj. ³² Ábóŋj ntsili a ngá lánj é mbé ná:

“Bé ngá ke ya nǐ amvála ané bá ke ya ntómá é vóm bá kík biyémm, amvála ané mwann ntómá a ne evóó ósú ébe éñí aa kík wɔ miwwaát, néa eé ndzí kúu ánu deñ.

³³ Bé ngá lére nǐ osoán, ébɔ kaa nǐ ákík misanj tételé; ve nzá aa ye lánj myee bot weñ?

Amú ná bá kík nǐ enij ónzánj é sí nǐ.”

³⁴ Ané é mot a mbé eyea a ngá síli Felipe ná:

“Ma dzaa wa engóngɔ́ɔ́ ná o kat ma; mfá nzá nkúlu medzó aa kɔ́bɔ é dzam dí? Ye mfá weñ émyen, ngé ki mfá mot enziŋ mfé?”

³⁵ Éde Felipe a ngá kúu ánu, á nga kat nǐ é mbamba fwéñ Yesus, átára ye ntsili a ngá lánj. ³⁶ É tám bé ngá ke ókaŋj été, ané bé ngá sian vóm enziŋ a tɔ́ ya mendzím, éde mot te a ngá dzó ná:

“Dággé, mendzím éemá, dzé dá dzip ná me táa duuban?” ³⁷ [Éde Felipe a ngá dzó nǐ ná:

“Ngé wa bwíni ya nlém óse, é ne bɔban.”

Ané mot te a ngá yalan ná:

“Ma yébe ná Yesukristo éñe a ne é Mwán Nzamá.”]

³⁸ Éde a ngá mánan ekálík ná eé tébe. Ané bé beañ bé ngá sigi mendzím été, éde Felipe a ngá du nǐ. ³⁹ É tám bé ngá kólo mendzím été, ané Nsísim Ntí ó ngá dzíga vea Felipe ó véa, é mot a mbé eyea kaa fe nǐ ábera yén. Éde a ngá tsíni ékena deñ ya mesán. ⁴⁰ Ákoan ná Felipe nǐ a ntɔ́ Ásoto, eé kat mbamba fwéñ á bekísoan bése a ngá ke aa lot, akekwiñ ané a ngá sian á Sesarea.

Saulo aa bwíni Yesus

9 ¹ Ve, Saulo nǐ a ngén aa sóm aywá ya áywiñ béyága Ntí. Éde a ngá ke yén ntébosú befára, ² a dzaa nǐ bekálara ná a ke aa nǐi bésinagoga bé ne á Damasko, á mfá ye ná é mot áse a ne koan ya nǐ a tɔ́ mbwíni Kristo [a ne koan ya nǐ eé bee Nzenn], a ke ya nǐ mbok nkáán á Yerusalen, befám ya biningá. ³ Ve, eé ke, ákoan ná a ntɔ́ bebeñ á kísoan

á Damasko, ásítem ná mikwikwiñ mí eyéá ye á dzóp mí mana ñí boman. 4Éde a ngá ku ósí, ané a ngá wók kíηη deé dzó ñí ná: “Á Saulo, á Saulo, amú dzé wa dzéη ma ásí?”

5Éde ñí a ngá síli ná: “Á Ntí, o ne nzá?” Ané a ngá yalan ya ñí ná: “Ma me ne Yesus, éñí wa dzéη ásí. [É ne ndzuúk ná wa bími abo á nsɔη.]” 6Éde Saulo, eé ku ngom ya wɔηη, a ngá síli ná, “Á Ntí, wa kómo ná me bo dzé?” Ané Ntí a ngá dzó ñí ná,] “Tébegé, o ñíi á kísoan, véa, éñe bá ye wa kat é dzam wa yian bo.”

7Éde é bot bábe Saulo bé ngá ke nsámá, bé mbé bé téle kaa ákɔbo, béé wók kíηη, ve, kaa áyén mot enziη. 8Ané bé ngá bóro Saulo ósí; ve, mís me yɔ ñí, éñe kaa áyén dzóm enziη. Éde bé ngá ke ñíi ya ñí á Damasko bé belé ñí énam. 9A ngá tɔbo melú mé léa kaa áyén, kaa ádzí, kaa ki áñú.

10Nyága enziη a mbé á Damasko a tɔɔ eyola ná Ananías, éde á nyénánn ye á nsísim, Ntí a ngá dzó ñí ná: “Á Ananías.” Ané ñí a ngá yalan ná: “Á Ntí, ma ñí.” 11Éde Ntí a ngá dzó ñí ná: “Tébegé, kéη fe á nseη bá lwée ná Tételé; dzéηηe mot enziη é ndá Judas a tɔɔ eyola ná Saulo, mot ye á Tarso. Amú ná aa yaglan, 12á yén fe á nsísim été ná, mot enziη a tɔɔ eyola ná Ananías eé ñíi á ndá, a bere ñí mó á mfá ye ná á bera yén.”

13Ané Ananías a ngá yalan ná: “Á Ntí, me dzéη yaá wók abwiññ bot dá kɔbo mfá mot te, ya ábímm mbéa bé mam a mana yaá bo bébwíni bwe á Yerusalen. 14Atwaa ó vá, a belé fe é nguu edzwée betébosú befára ná, á biñ é bot bése bá yónán Éyola dwe.”

15Éde Ntí a ngá dzó ñí ná: “Kéη, amú ná mot te a ne ma é dzóm me tɔp yaá ná á ke ya Éyola dam ébe ású meyɔη mefé, ya bekéza, ya fe bwán béye Israel. 16Amú ná ma ye ñí lére abímm avé aa yian dzuk ákála Éyola dam.”

17Éde Ananías a ngá ke, ané a ngá ñíi á ndá, á bere Saulo mó eé dzó ná: “Á mwadzaη Saulo, Ntí éñe á lóm ma, á mfá ye ná o bera yén, o tɔbo fe ndzálánn ya Mfúfúp Nsísim, é Yesus a ngá yéne wa ókaηη été, é nzenn o ngá sɔ.” 18Etéññ te ébyen, ané byém binziη bí ngá ku ñí ó mís bí tɔɔ ané bibás, éde a ngá bera yén, ané a ngá tébe a duuban fe. 19Niané a ngá dzí, éde a ngá bera biñ nguu. Ané Saulo a ngá tɔbo melú menziη bábe báyága bé mbé á Damasko.

Saulo aa kat mbamba fwéñ á Damasko

20Éde, véa, a ngá ke aa kat é mbamba fwéñ Yesus á besinagoga été ná, Yesus éñe a ne é Mwán Nzamá. 21Ané é bot bése bé ngá wók ñí, bé ngá ku avoo béé síli ná:

“Ye se é mot a ngá tsam é bot bá yónán éyola te á Yerusalen éeñí? Ye se dzam te édɔ aá sɔ, ná ábiñ bó a kéñ fe ya bó mibok ébe betébosú befára?”

22Ve Saulo, ñí a ngá bera daη ávévé nguu, á ηga nzaman béjudio bé mbé bé tɔɔ á Damasko, eé lére ná, Yesus éñe a ne Kristo.

Bejudio bá kómo ywíñ Saulo

²³Niané abwiññ melú é ngá lot, ané bejudio bé ngá tébe enginiŋe ná bá ywíñ ñí; ²⁴bé nga mómɔ mibéñ míye á kísoan alú ya ó mos á mfá ye ná bé ywíñ ñí; ve, Saulo ñí aá yem enginiŋe te. ²⁵Éde beyága bé ngá ñɔŋ ñí á alú, bé kéñ ñí sili á mfim á tɔɔ á mkpéñ éte.

Saulo a ne á Yerusalen

²⁶Niané Saulo a ngá sian á Yerusalen, ané a ngá kómo fulan bábe beyága; ve, bésesé bé ngá kɔ ñí wɔŋŋ, amú béé ngá yébe ná ñí a ne fe nyága. ²⁷Ve, éde Bernabé a ngá ñɔŋ ñí, a kéñ ya ñí ébe baapostol, ané a ngá túga bɔ mana kat ámvála Saulo a ngá yén Ntí ókaŋŋ éte, ya ané Ntí a ngá kɔbɔ ya ñí. Éde fe a ngá kat bɔ amvála ané a ngá kat fwéñ ye éyola Yesu á Damasko kaa ákɔ wɔŋŋ. ²⁸Néa, éñe Saulo a ngá tɔbɔ bábe bɔ, eé kwíñ, eé ñíí á Yerusalen; ²⁹eé kɔbɔ fe ye éyola Ntí kaa ákɔ wɔŋŋ. A ngá kɔbɔ, eé kéá fe bábe béjudio bé ngá kɔbɔ griego; ve, bejudio béte bé nga lám ná bá ywíñ ñí. ³⁰Éde, niané bɔbéñŋŋ bé ngá ñú dɔ táŋ, ané bé ngá sigi ya ñí á Sesarea, véa bé lóm ñí á Tarso.

³¹Éde tám te, ékóánn bebwíni á Judea áse, ya á Galilea áse, ya á Samaria áse, é mbé é tɔɔ mvwaá; é ngá vém á nsísim, deé niŋ fe á wɔŋŋ Ntí éte, ya ávwála nlém Mfúfúp Nsísim, táŋ bebwíni é ngá kɔgle.

Pedro aa séñ Eneas

³²Éde a ngá bɔ ná, Pedro eé ke aa tóban mevóm mése, ané a ngá ke fe fép bebwíni mbé bé tɔɔ á Lida. ³³Éde a ngá koan ya mot enziŋ ó véa a tɔɔ eyola ná Eneas; ákoan ná é ntɔɔ mibú mmom, mot te a tɔɔ mbóbók a bóo éɔŋŋ. ³⁴Ané Pedro a ngá dzó ñí ná:

“Á Eneas, Yesukristo aa séñ wa, tébegé, wámyen o kom fe éɔŋŋ dwe.”

Éde a ngá tébe etéññ te ébyen. ³⁵Ané é bot bése bé mbé bé tɔɔ á Lida, ya á Sarón bé ngá yén Eneas, éde bé ngá veŋan ébe Ntí.

Áwómó Dorkas

³⁶Nyága miningá enziŋ a mbé á Jope a tɔɔ eyola ná Tabita, dá yíli á griego ná Dorkas. Miningá te, a mbé ndzálánn ya mbamba míbɔann ya ávé mibúbúá, a ngá bɔ eé bɔ néa. ³⁷Éde a ngá bɔ ná, melú méte miningá te a ngá kwan, aa wú fe. Niané bé ngá mana ñí wáa mendzím, ané bé ngá bwíi ñí á ndá ndága ó yóp. ³⁸Niané beyága bé ngá wók ná Pedro a ne á Jope, a tɔɔ ná Jope ñí a ne fe bebeñ á Lida, éde bé ngá lóm befám bé beañ ná bé dzaa ñí ná: “Nzaá óná avóó, o táa bem.”

³⁹Ané Pedro a ngá tébe, a kéñ fe bábe bɔ. Niané a ngá sian, éde bé ngá ke ya ñí á ndá ndága ó yóp. Ané mikús mí biningá míse mí ngá mana ñí luŋ, míí yi, míí lére fe ñí bíwómán ya bitóp bíse Dorkas a ngá lat é tám a

mbé bábe bó. ⁴⁰Niané bé ngá mana kúlu bot átán, ané Pedro a ngá kútbe ó sí, á nga yaglan; niané a ngá veŋan a dága mbim, ané a ngá dzó ná:

“Á Tabita, tébegé!”

Éde Tabita a ngá kúu mís, a yén Pedro ané a ngá tɔbo. ⁴¹Éde Pedro a ngá sám ñí weá, a téle ñí. Ané a ngá lwée bébwíni ya mikús mí biningá, a lére bó ñí ntétéá. ⁴²Éde bot bé ngá yem dzam te á Jope áse, ané abwiññ bot é ngá bwíni Ntí. ⁴³Éde Pedro a ngá tɔbo á Jope abwiññ melú, é ndá mot enziŋ bé ngá lwée ná Simón, nkom bikop bí tsít.

Pedro bá Kornelio

10 ¹Mot enziŋ a mbé á Sesarea a tɔɔ eyola ná Kornelio; a mbé kaba ye á nsámá biteá bé ngá lwée ná Italiana. ²A ngá dzálá memvéna mé Nzamá mvéañ ya áko fe ñí wɔŋŋ, bá é ndá bot dzeñ ése. A ngá bíra vé mibúbúá, eé yaglan fe ya Nzamá tám áse. ³Éde bebeñ méwola mé léa ye ngogáse, a ngá túga yén ángel Nzamá á nyénánn ye á nsísim, eé ñíí é vóm á mbé, a dzóo ñí ná:

“Á Kornelio!” ⁴Ané a ngá bem ángel mís, eé bíra kɔ wɔŋŋ, éde a ngá dzó ná: “Á Ntí, a ne á yá?” Ané ángel a ngá dzó ñí ná: “Méyaglán mwe ya bívévé bywe bí bét yaá ósímánn ósú Nzamá. ⁵Éde áwola dí, lómŋe bot á Jope, o bána mot enziŋ bá lwée ná Simón, a tɔɔ fe eyola ná Pedro. ⁶Pedro te, a tɔɔ ébe é mot bá lwée ná Simón, nkom bikop bí tsít, é ndá dzeñ á nsá máŋ.”

⁷Ákoan ná ángel a ngá kɔbo ya ñí á ke yaá, ané Kornelio a ngá lwée bebo biséññ bé beañ béye é ndá dzeñ, ya mwann benzima mbóó ye a ngá kaŋ Nzamá, eé séan fe ya Kornelio. ⁸Niané a ngá mana bó do kaŋle ásesé, éde a ngá lóm bó á Jope.

⁹É mos ó ngá belan véa, béé ke ókaŋŋ été, ákoan ná bé ntɔɔ bebeñ á kísoan, ané Pedro a ngá bét á ndá áyóp, bebeñ énzénzaŋ ó mos, ná aa ke yaglan. ¹⁰Éde eé wók nzeñ, á nga kómo dzi; é tám bé ngá yám bidzí, ¹¹ané Pedro a ngá tára ná aa yén á nsísim été dzóp dá yɔŋbe, dzóm deé fonan ya mora etóp, é kele ya meló mé nii, deé sigi fe ásí. ¹²Été, bétsít bé ne ya mebo mé nii bé mbé ya ébá bá dulu mebum ósí, ya fe anwann. ¹³Ané kíŋŋ e ngá dzó ñí ná: “Á Pedro, tébegé, o ywíñ, o dzi fe.”

¹⁴Ve, Pedro ñí a ngá yalan ná: “Á Ntí, é sés bɔban amvála enziŋ! Amú ná máá bé tára dzi dzóm enziŋ ye é ne abé, é tɔɔ fe mvin.” ¹⁵Éde kíŋŋ e ngá bera kɔbo éyɔŋ beañ ná: “É dzóm Nzamá á fúbu yaá, wa o táa do lwée ná abé.”

¹⁶Dzam te é ngá bɔban biyɔŋ bí léa; éde etéññ te ébyen, dzóm te é ngá bét á dzóp été. ¹⁷É tám Pedro a mbé aa voó néa, eé fas fe á nlém weñ été ná, nyénánn ye á nsísim mé yén wi, wá yíli á yá. Véa, éne é bot Kornelio a ngá lóm, bé ngá síli é ndá Simón, ané bé ngá sian á mbéñ. ¹⁸Éde bé ngá lwée, bé síli fe ngé é Simón bá lwée ná Pedro a tɔɔ ó véa.

¹⁹EƵɔŋ Pedro ñí a ngá fas nyénánn te, ané Nsísim a ngá dzó ñí ná: “Dággé, bot bé léa bá dzéŋ wa. ²⁰Édo é ne ná, tébegé, o sigi, kénj fe mínabe bɔ kaa ásigbe, amú ná ma me lóm bɔ.”

²¹Ané Pedro a ngá sigi [é vóm é bot Kornelio a ngá lóm bé mbé], a dzóo bot béte ná:

“Ma éñí, ma me ne é mot mína dzéŋ. Akála dzé míní sɔ?”

²²Éde bé ngá yalan ná:

“Kaba Kornelio éñe á lóm bía. A ne nzósoó mot aa kɔ fe Nzamá wɔŋŋ, a belé mbamba ngañiá áyɔŋ bejudio áse. Mfúfúp ángel ó mánan ñí ná á bána wa é ndá dzeñ, á mfá ye ná á beá bífiá bywe.”

²³Ané Pedro a ngá bɔ bɔ ná bé ñíi, a bwíi fe bɔ á ndá. É mos ó ngá belan véa, éde a ngá tébe a kénj bábe bɔ. Ané bebwíni benziŋ béye á Jope bá bé ngá ke fe ñí lére.

²⁴Éde bé ngá sian á Sesarea é mos mbɔɔ ó ngá belan véa. Kornelio ñí eé yana bɔ, ané a ngá mana bána bívúvúmán byeñ ya bémvwiññ bábe bɔ bé ngá bíra wókgan. ²⁵EƵɔŋ Pedro a ngá ke ñíi á ndá, ané Kornelio a ngá kólo ná aa ke tóban ya ñí, éde a ngá kútbe Pedro meɔ ó sí ná aa kaŋ ñí. ²⁶Ve, Pedro ñí a ngá téle ñí eé dzó ná:

“Tébegé! Mámyen ma me ne fe mot.”

²⁷Pedro á nga léan bá ñí, éde a ngá ñíi, a koan ya abwiññ bot á ndá été. ²⁸Éde Pedro a ngá dzó bɔ ná:

“Mína yem amvála avé é ne kaa áyian ná mwann judio á fulan bá mot ye ayɔŋ afé, ngé ki áyit ñí bebeñ. Ve, Nzamá a lére yaá ma ná, me taa lwée mot enziŋ ná abé ngé ki mvin. ²⁹Amú dzam te, niané baá lwée ma, ané me sɔ kaa ádwaan. Éde ma síli ná, akála dzé mína lwée ma?”

³⁰Ané Kornelio a ngá dzó ná:

“Ámvála áwola dí, é ntɔɔ melú mé nii, me ngá yaglan á ndá dzam été, bebeñ méwola mé léa ye ngɔgáse; véa, mot enziŋ a tébe ma ósú, a бага bitóp byee feañ, ³¹a dzóo ma ná: ‘Á Kornelio, Nzamá a wók yaá méyaglán mwe, bívévé bywe byá a síman yaá fe. ³²Édo é ne ná, lómŋe bot á Jope ná o bána é Simón bá lwée ná Pedro; éñe a tɔɔ é ndá Simón nkom bikop bí tsít, á nsá máŋ.’ ³³Etéññ te ébyen ané me ngá lóm ná bé lwée wa, wa o bɔ yaá fe mvéáñ ná o sɔ yaá. Éde áwola dí ó vá, bía bésesé bí ne ósú Nzamá, ná bía beá é mam mése Ntí á mánan wa.”

Pedro aa kat mbamba fwéñ ébe Kornelio

³⁴Ané Pedro a ngá kúu anu eé dzó ná:

“Bébélá, me yem yaá ná, Nzamá áá tsígí mot enziŋ; ³⁵ve, ébe meƵɔŋ mése, éñí aa kɔ Nzamá wɔŋŋ, a bɔ fe é mam mé ne nzósoó éñe Nzamá aa ñɔŋ. ³⁶Éfiá Nzamá a ngá lóm bwán béye Israel, eé kat mbamba fwéñ ye á mvwaá ébe Yesukristo, éñí a ne Ntí bot bése. ³⁷Mína yem é dzam é ngá bɔban á Judea ngúrá; atée ye á Galilea, niané Juan a ngá mana kat bot

fwěñ ná bá yian duuban; ³⁸ma kǒbɔ mfá Yesus éñí a ne mot ye á Nasaret; ámvála Nzamá a ngá vé ñí ya Mfúfúp Nsísim, ya edzwée, ya ámvála a ngá ke aa wulu eé bɔ bot mben; eé señ fe ébá bésesé débale a ngá tsible, amú ná Nzamá a mbé ébe éñe. ³⁹Bía bí ne bengañiá é mam mése a ngá bɔ á Yerusalen ya é vóm áse bejudio bé tɔʒ. Éñe fe bé ngá kele élé, bé ywíñ ñí. ⁴⁰Ve, Nzamá aá wómo ñí álú léa, a lík fe ná a nzu yéne ébe bía; ⁴¹se ébe nnam ngúra, fáve ébe bengañiá, ébá Nzamá a ngá tára tɔp. Bía é bot bíabe Émyen bí ngá dzí ya áñú niané a ngá wómo miwúán été. ⁴²Éñe aá mánan bía ná bí kat bot fwěñ, bí vé fe bot ngañiá ná éñe Nzamá a téle yaá ané Nkík misaŋ ébe betetéá ya miwúán. ⁴³bekúlu medzó bése bá vé ñí ngañiá ná, éñí áse aa bwíni ñí, aa ye ñoŋ ndzámman misémm ákála éyola Yesus te.”

Meyɔŋ mefé má ñoŋ Mfúfúp Nsísim

⁴⁴Ákoan ná Pedro a ngén aa kǒbɔ bifíá bíte, ané Mfúfúp Nsísim a ngá sian ébe é bot bése bé ngá wók éfíá Nzamá. ⁴⁵Éde bejudio bé mbé bebwíni bé ngá ke lére Pedro, bé ngá ku avoo ná, meyɔŋ mefé má mé ñoŋ yaá fe Mfúfúp Nsísim dás. ⁴⁶Amú ná bé ngá wók béé kǒbɔ mikǒbɔ, béé bére fe Nzamá ó yóp. ⁴⁷Ané Pedro a ngá síli ná:

“É bot bé ñoŋ yaá Mfúfúp Nsísim bá amvála avóó ané bía, ye mot enziŋ a ne bɔ kam ya mendzímme á mfá ye ná bé táa duuban?”

⁴⁸Éde Pedro a ngá mánan ná bé du bɔ ya éyola Yesukristo. Véa, ané bé ngá dzaa Pedro ná á bera lígi ayomm melú.

Pedro aa kat fwěñ ná meyɔŋ mefé má ñoŋ Mfúfúp Nsísim

11 ¹Ané baapostol ya bebwíni bé mbé bé tɔʒ á Judea bé ngá wók ná, meyɔŋ mefé mé ñoŋ yaá éfíá Nzamá. ²Éde niané Pedro a ngá búlán á Yerusalen, ané é bot [bebwíni] bé mbé nkíkgán akeé bé ngá vé ñí bidzo. ³Béé dzó ná:

“Oó ñí yaá é ndá é bot bé sés nkíkgán akeé, o nga dzí fe mínabe bɔ.”

⁴Ané Pedro a ngá tára ná aa túga bɔ kat eé dzó ná:

⁵“Me mbé á kísoan Jope meé yaglan, éde me tɔʒ á nsísim me ngá yén nyénánn dzóm deé sigi á dzóp ané mora etóp é kele ya meló mé nii. Ané é ngá só é vóm me mbé me tɔʒ. ⁶Niané me ngá bem dɔ mís, me túga dága, éde me ngá yén bétsít bé ne ya mebɔ mé nii ya bétsít béye áfan, ya ébá bá dulu mebum ósí, ya fe anwann. ⁷Éde fe me ngá wók kíŋŋ deé dzó ma ná: ‘Á Pedro, tébegé, ywíñŋe, o dzí fe.’ ⁸Ve, ma me ngá yalan ná: ‘Á Ntí é sés bɔban amvála enziŋ, amú ná é dzóm é ne abé ngé ki mvin dáá bé daŋ ánu dam tám enziŋ.’ ⁹Ané kíŋŋ e ngá só á dzóp éyɔŋ beañ deé yalan ná: ‘É dzóm Nzamá á fúbu yaá, wa o táa dɔ lwée ná abé.’ ¹⁰Dzam te é ngá bɔban biyɔŋ bí léa, ané dzóm te áse é ngá búlán á dzóp été. ¹¹Eteññ te ébyen, éde bot bé léa bé mbé bé téle é ndá me mbé, é bot bé ngá lóm

ma, béé sɔ́ á Sesarea. ¹²Ané Nsísim a ngá dzó ma ná me ke bíabe bó kaa ásigbe. Éde bíabe bebwíni bé saman bí ngá ke, bí ñíi fe é ndá mot te. ¹³Ané a ngá kanle bía ámvála a ngá yén ángel a téle é ndá dzeñ a dzóo ñí ná: ‘Lómɥe bot á Jope, o bána Simón, éñí bá lwée ná Pedro; ¹⁴éne aa ye wa kóbo bífiá wa ye tɔbo ya byɔ nkoránn, wa, ya é ndá bot dzwe ése.’ ¹⁵Niané me ngá tára ná ma kóbo, éde Mfúfúp Nsísim a ngá sian ébe bó amvála ané a ngá tára fe bía sian. ¹⁶Ané me ngá síman éfiá Ntí amvála ané a ngá kóbo, eé dzó ná: ‘É ne ná Juan a ngá du ya mendzím, ve mína, mína ye duuban ya Mfúfúp Nsísim.’ ¹⁷Éde fe, ngé Nzamá a vé yaá bó dás ntéñ mbóó ané bía, é bot bé mana yaá bwíni Ntí Yesukristo; me mbé nzá ná, ma me mbé dzip Nzamá?”

¹⁸Niané bé ngá wók mam méte, éde bé ngá sis bivóó, bé nga vé fe Nzamá dúmá, béé dzó ná:

“Nde Nzamá a vé yaá fe meyoñ mefé ná me dzoban á mfá ye ná me niñ!”

Ekóánn bebwíni ye Ántiokia

¹⁹Véa, é bot bé ngá mana myaman amú éndáglé é ngá sɔ́ ákála áwú Esteban, bé ngá ke kwíñ á Fenisia, ya á Tsípre ya Ántiokia, ébó kaa ákóbo mot enziñ éfiá Nzamá, fáve bejudio etámm. ²⁰Ve, befám benziñ béye été bé mbé bot béye á Tsípre, ya fe á Sirene, bé ngá sian Ántiokia, bé nga kóbo ya begriego béé kat bó é fwéñ Ntí Yesus. ²¹É nguu Ntí e mbé ébe bó. Ané abwiññ bot e ngá mana fe bwíni Ntí.

²²Niané ékóánn bebwíni é mbé á Yerusalen é ngá wók fwéñ te, ané bé ngá lóm Bernabé Ántiokia. ²³Éde niané Bernabé a ngá sian Ántiokia, a yén fe ábwará Nzamá, ané a ngá sán; á nga lép fe bésesé ná, ya nlém nzósoó bé tɔbo mbán ébe Ntí. ²⁴Bernabé te a mbé mbamba mot, a tɔ́ fe ndzálánn ya Mfúfúp Nsísim ya mbwínánn. Éde, abwiññ bot é ngá koglan ébe Ntí.

²⁵Ané Bernabé a ngá ke á Tarso ná aa ke dzéñ Saulo. Niané a ngá koan ya ñí, ané a ngá sɔ́ ya ñí Ántiokia. ²⁶Éde bé ngá tɔbo bábe ekóánn bebwíni tán ngúrá mbú, béé yágale fe abwiññ bot. Ántiokia, éne bé ngá lwée beyága eyoñ ósúá ná Bekrísten.

²⁷Melú méte bekúlu medzó benziñ bé ngá kólo á Yerusalen ná bá ke Ántiokia. ²⁸Ané mbóó ye ébe bó a tɔ́ eyola ná Agabo a ngá tébe eé lére bot ya Nsísim ná nzeñ ndén é nkún nzu bó ébe sí áse. Nzeñ te e ngá bɔban é tám Klaudio a mbé Sesar. ²⁹Éde beyága, kada mot ya ábímm a mbé a belé, bé ngá kík ná bá lóm bebwíni bé mbé bé tɔ́ á Judea mvwálán. ³⁰Ané bé ngá bó do, béé lóm betébosú béye á Judea mvwálán te. Bernabé bá Saulo ébó bé ngá lóm ya wó.

Áwú Jakobo ya mbok Pedro

12 ¹Melú méte, éde kéza Erodes a ngá dea bot benziñ béye ékóánn bebwíni mó ó ñúu, ná a ndágle bó. ²Ané a ngá ywíñ Jakobo

mwanñan Juan ya nzwaokerj. ³Niané Erodes a ngá yén ná bejudio bé yén yaá dzam te mvéañ, éde fe a ngá bera biñ Pedro, a mbé melú bá dzí mífemm mí ne kaa levadura. ⁴Niané a ngá biñ ní, ané a ngá fet ní á mbok, a téle fe misámá benzima mí nii; kada nsámá benzima ó belé benzima bé nii ná bé mómɔ Pedro; a ngá kómo fe ná, niané Paskua da mana, aa ye ní lére ósú bot. ⁵Éde bé ngá mómɔ ní á ndá mibok. Ve, ekóánn bebwíni é ngá bíra yaglan ya Nzamá mbán, ákála Pedro.

Angel aa kúlu Pedro á mbok

⁶É tám Erodes a mbé ná a nkún ní lére bot, alú te ébyen, Pedro a mbé a bóo óyó énzénzanj benzima bé beañ, a tɔɔ nkáán ya bekalamekéná bé beañ, benzima bé téle fe á mbéñ béé kálá ndá mibok. ⁷Véa, éde ángel Ntí a ngá yéne, ané eyéá é ngá mana ñaban ódzídzina été. Éde ángel a ngá kut Pedro ó mveañ, a suk ní óyó, a dzóo fe ní ná: “Dzígá tébe!” Ané bekalamekéná bé ngá swálán ní ó mó. ⁸Éde ángel a ngá dzó ní ná: “Bwátge byém, o bwát fe mengop mébo!” Éde Pedro a ngá ɔɔ néa. Ané ángel a ngá dzó ní ná: “Bwátge ékót dwe, o bee fe ma!”

⁹Éde a ngá kwíñ eé bee ángel, éñe kaa áyem ná é dzam ángel a ngá ɔɔ é mbé bébélá. Ve, a ngá tém ná a ne nyénánn ye á nsísim. ¹⁰Niané bé ngá lot nsámá benzima ósúá ye éwí beañ, ané bé ngá sian á mbéñ bikyeñ, éwí ó ngá dága á kísoan. Éde mbéñ te ó ngá kúuban bó etámm. Niané bé ngá kwíñ átán, ná bé ngén bá wulu á nsej, etéññ te ébyen, ané ángel a ngá dzáñ Pedro.

¹¹Niané Pedro a ngá biñ kén, éde a ngá dzó ná: “Áwola dí, bébélá me yem yaá ná Ntí éñe á lóm ángel weñ, éñe fe a koro yaá ma é mó Erodes été, ya é dzam áse ayɔj bejudio é mvá ma kómo ɔɔ.”

¹²Niané Pedro a ngá nú táñ dzam te, éde a ngá ke é ndá María ñiá Juan, éñí a mbé eyola mésóm ná Markos, é vóm abwiññ bot é mbé é kóán deé yaglan. ¹³Niané Pedro a ngá lwée á mbéñ áká, ané mbo biséññ ngwan miningá e tɔɔ eyola ná Rode a ngá ke ná aa ke dága. ¹⁴Niané a ngá yem é kíñj Pedro, éde ya mesán éñe kaa fe ákúu mbéñ, a búlán mbíí á ndá été, a kat bot fwéñ ná Pedro a téle á mbéñ. ¹⁵Ané bé ngá dzó ní ná: “Wa kwan á nlém!”

Ve, ní á ñga yémle ná a ne Pedro. Éde bé ngá dzó ná:

“A ne ángel weñ.”

¹⁶Ve, Pedro ní a ngá tsíni eé lwée. Niané bé ngá kúu mbéñ, bé yén ní, ané bé ngá ku avoo. ¹⁷Éde a ngá lére bó ndem ya wéá ná bé sis bivóó, á ñga kat bó fwéñ ámvála Ntí á kúlu ní á mbok. Ané a ngá dzó ná:

“Katgán Jakobo ya bebwíni mam méte.”

Éde a ngá kólo, a kéñ vóm mfé.

¹⁸Niané kírí e ngá léne, ané ngíniñe ndén e ngá ɔɔban énzénzanj benzima ná, dzé é ɔɔ yaá Pedro. ¹⁹Niané Erodes a ngá mana ní dzéñ, éñe

kaa ákoan ya ñí, éde a ngá mana fas benzima, ané a ngá mánan ná bé ke bɔ ywiñ. Éde a ngá kólo á Judea a kéñ á Sesarea, ané a ngá tɔbo ó wéñ.

Áwú Erodos

²⁰Erodos a ngá bíra yéá ya bot béye á Tiro ya Sidón, éde bot béte bébyen bé ngá kwíñ kíηη bé kéñ ñí yén. Bá tára mana lat amvwiññ ya Blasto, mbaale ndá Érodos, ná bá dzaa mvwaá, amú ná bé ngá ñɔη bidzi ábeηη sí kéza. ²¹É mos bé ngá tsini, Erodos a бага bitóp bí kéza, a tɔɔ fe ósí ekóánn bá kík misaη, á ηga kóbo ya bɔ. ²²Ané nkuna bot ó ngá lugu ñí weé dzó ná: “É kíηη nzamá enziη édo ñí, se éñí mot!” ²³Etéññ te ébyen, éde ángel Ntí a ngá bími ñí, amú ná eé ndzi vé Nzamá dúmá, ané misóηη mí ngá dzí ñí, a wú.

²⁴Éde éfiá Nzamá é ngá vém ya áfwiñ.

²⁵Éde niané Bernabé bá Saulo bé ngá mana kee mivwálán, ané bé ngá kólo á Yerusalen, bé kéñ fe ya Juan éñí a mbé eyola mésóm ná Markos.

Bá yáán ya Bernabé bá Saulo

13 ¹Ékóánn bebwíni é mbé Ántiokia, é mbé é belé bekúlu medzó ya beyáale: Bernabé; ya Simeón éñí bé ngá lwée ná Nsút Mot; ya Lusio mot ye á Sirene; ya Manaén éñí bá Erodos Antipas bé ngá vém vóm mbó; ya Saulo. ²É tám bé ngá dzémle ekóánn bá kaη Ntí, béé ki bidzi, ané Mfúfúp Nsísim a ngá dzó ná: “Kánaηán ma Bernabé bá Saulo mfá éséññ me lwée yaá bɔ.”

³Éde niané bé ngá mana ki bidzi, béé yaglan fe, ané bé ngá bere bó mó, bé lóm bɔ.

Bernabé bá Saulo bá ke á Tsípre

⁴Niané Mfúfúp Nsísim a ngá lóm bɔ, ané bé ngá ke á Seleusia; véa, éñe bé ngá kígán máη bé kéñ á Tsípre. ⁵Niané bé ngá sian á Salamina, bé ηga kat éfiá Nzamá á besinagoga bejudio. Bé mbé bé belé fe Juan ané mvwála weba.

⁶Niané bé ngá mana tóban etuηη áse akekwiñ á Pafos, ané bé ngá koan ya mot enziη a tɔɔ mwann judio, mbo mekeηη, nnéneá nkúlu medzó, a tɔɔ eyola ná Barjesus. ⁷Mot te, a mbé bá ndzwée Sergio Paulo, mfefák mot. Éde Sergio te a ngá lóm ná bé lwée Bernabé bá Saulo amú ná a ngá dzéη ná á wók éfiá Nzamá. ⁸Ve, Elimas, néa fe éyola mbo mekeηη te é ngá yíli, ñí á ηga dzip bɔ, eé dzéη fe ná ndzwée a nza bwíni. ⁹Ve, Saulo éñe fe a ne Pablo, a tɔɔ ndzálánn ya Mfúfúp Nsísim, éde a ngá bem Simón te mís, ¹⁰a dzóo ñí ná:

“Á wa, o ne ndzálánn ya meduk mése, ya abé áse, é mwán déble. Wa síη fe nzósoo áse! Ye wáá ye dzɔɔ ná wa nzaman bétételé menzenn Ntí? ¹¹Dággé áwola dí, é wéá Ntí ó ne wa á ngamm áyát! Wa nzu tɔbo ndzím̄m kaa áyén nlódzóp oyomm tám.”

Etéññ te ébyen ané dzíbi ya nkút bí ngá ku ñí ó mís, á nga ke aa vút eé dzéj é mot enziḡ aa ke ya ñí énam. ¹²Niané ndzwéé a ngá yén é dzam é ngá bɔban, éde a ngá bwíni eé kám áyágalé Ntí.

Pablo bá Bernabé bá ke Ántiokia Pisidia

¹³Niané Pablo ya nsámá bot weñ bé ngá téé á Pafos, ané bé ngá ke sim á Perge Panfilia, éde Juan a ngá kánan bábe bó, a búlán á Yerusalen. ¹⁴Ané bé ngá lot Perge, bé sian Ántiokia Pisidia. Véa, niané bé ngá ñíi á sinagoga été é mos Sátará, éde bé ngá tɔbɔ ósí. ¹⁵Niané bé ngá mana lánḡ nkɔɔ métsiḡḡ ye é má bekúlu medzó, ané betébosú béye á sinagoga bé ngá lóm ná bé dzó bó ná:

“Á bɔbédzaḡ, ngé míní belé efiá melépgá enziḡ mfá bot, kɔbɔgán dɔ.”

¹⁶Éde Pablo a ngá tébe, a vé ndem ya weá, a dzóo ná:

“Á befám béye Israel ya é bot bá kɔ Nzamá wɔḡḡ, béágán. ¹⁷É Nzamá ayɔḡ Israel dí, aá tɔp betará; ané a ngá bére bó ó yóp bé tɔɔ beyéḡ á sí ye Égipto, éde a ngá vea bó á sí te ya éwólo weá deñ. ¹⁸A ngá nzomo bó éyáḡḡ été táḡ ané mibú mewóm mé nii. ¹⁹Niané a ngá mana tsam meyoḡ zaḡgbéá á sí ye á Kanaán, ané a ngá kee bó sí te, ná eé bɔ é ngap deba. ²⁰Dzam te áse é mbé táḡ mibú mitet mí nii ya mibú mewóm mé tán.”

“Véa, a ngá vé bɔ bekík medzó, akekwiñ ébe nkúlu medzó Samuel.

²¹Akólo ye ó véa éde bé ngá dzaa kéza, ané Nzamá a ngá vé bó Saúl, é mwán Sís, mot ye áyoḡ Benjamín; táḡ mibú mewóm mé nii. ²²Niané Nzamá a ngá vea ñí, éde a ngá téle bó kéza David, éñe fe a ngá vé ngañiá eé dzó ná: ‘Me yén yaá David, é mwán Esaí ná, a ne é mot nlém wɔm wá dziḡ; éñe aa ye bɔ nkómánn wɔm óse.’ ²³Éde, ébe é mvoḡ David, Nzamá a só yaá ya Nkoro bot Israel, Yesus, amvála ané ngaá é mbé. ²⁴Kaa ná Yesus á sian, Juan a ngá tára kat bot béye Israel bése fwéñ ná bé duuban á mfá ye ná bé dzoban misémm. ²⁵Éyoḡ Juan a ngá bɔ ná, á nga mana yaá éséññ deñ, éde a ngá dzó ná: ‘Mína tém ná me ne nzá? Me sés éñí. Ve, dággán mot aa nzu ma á mvús, me se mot ye a ne ñí tsii mengop mébo.’ ”

²⁶“Á bɔbédzaḡ béye é mvoḡ bot Abraam, ya é bot bá kɔ Nzamá wɔḡḡ bé ne énzénzaḡ denan, bía bé ngá lóm éfiá ákoroga dí. ²⁷Amú ná é bot bé tɔɔ á Yerusalen ya betébosú beba, ébɔ kaa áyem Yesus, kaa ki ábís bífiá bekúlu medzó bá lánḡ kada Sátará, bé ngá dzálá byɔ é tám bé ngá vé ñí meku. ²⁸Afáḡbɔ ná, ébɔ kaa áyén étɔm enziḡ ná a ngá yian wú, bé ngá dzaa Pilato ná á ywiñ Yesus. ²⁹Niané bé ngá mana dzálá é mam mése mé mbé ntsilann mfá Weñ, ané bé ngá sili ñí élé, bé dzep ñí ó sɔḡ. ³⁰Ve, éde Nzamá a ngá wómo ñí miwúán été. ³¹Á nga yéne táḡ abwiññ melú ébe é bot bábe bó bé ngá téé á Galilea akekwiñ á Yerusalen; éde áwola dí, bot béte bé ne béngañiá béñ á bot été.”

³²“Bía kat fe mína mbamba fwéñ ná, é ngaá bé ngá kyaa betará,

³³Nzamá a dzálá yaá bía dɔ, bía é bot bí ne é bwán beba; aá bɔ dɔ, niané

a ngá wómo Yesus, amvála ané é ne ntsilann á Salmo beañ ná: ‘Wá o ne é mwán wóm, me byéñ yaá wa émuú.’ ³⁴Édí é ne ná Nzamá aá wómo ñí míwúán été ná á bɔ kaa ábera wú, a ngá dzó dɔ aaná: ‘Ma ye mína vé mífúfúp ya bébélá mengaá me ngá kyaa David.’ ³⁵Amú ddam te, aa bera fe dzó á Salmo mfé ná: ‘Wáá ye lík ná ntɔ́pbán mot we ó bweñ.’ ³⁶Amú ná, niané David a ngá mana séan ya myee bot weñ á nkómánn Nzamá été, ané a ngá ke óyó [áwú], éde bé ngá dzep ñí énzénzanɔ́ beéséá été, é ñúu deñ da e mana fe bweñ. ³⁷Ve, éñí Nzamá a ngá wómo míwúán été, eé ndzí bweñ. ³⁸Á bɔ́bédzanɔ́, yemɔ́nán ná mfá Yesus te, bía kat mína fwéñ ndzámánn misémm. ³⁹Éde é mam mése bée mbé mína lán ná míní ne nzósoó á nkɔ́ métsinɔ́ Moisés été, é mot áse aa bwíni ñí, bá lán ñí ná a ne nzósoó. ⁴⁰Tɔ́bɔ́gán ya nkée ná, édí é ne ntsilann mébá bekúlu medzó été, é táa nzu ébe mína, ná:

41 ‘Dággán, á bebyana bot,
kpáán mevoó, wán fe.
Amú ná ma bɔ́ mora ddam mélu menan;
é ddam mínáá ye yébe amvála enziɔ́,
atwaa mot á kat mína dɔ.’ ”

42 Niané bé ngá kwíñ átán, ané bé ngá bíra dzaa Pablo bá Bernabé ná, bé bera bɔ́ kat fwéñ bifíá bíte é Satará mbɔ́. ⁴³Éde niané ekóánn bá kan Nzamá é ngá mana, ané abwiññ bejudio ya é bot bé ngá bee nyébé bejudio bée kɔ́ Nzamá wɔ́nɔ́ bé ngá bee Pablo bá Bernabé; éde bá bé ngá kɔ́bɔ́ ya álép fe bɔ́ ná, bé tɔ́bɔ́ mbán ábwará Nzamá été.

44 É mos Satará ó ngá belan véa, bebeñ ané kísoan ngúra e ngá mana kóán ná bá wók éfíá Ntí. ⁴⁵Ve, niané bejudio bé ngá yén nkuna bot, éde bé ngá tɔ́bɔ́ ndzálánn ya abéánn, bé nga dwaan ya é mam Pablo a ngá kɔ́bɔ́, bée tea fe ñí. ⁴⁶Ané Pablo bá Bernabé, bée kɔ́bɔ́ kaa ákɔ́ wɔ́nɔ́, bée dzó ná:

“É ngá yian ná mína bé tára kat éfíá Nzamá. Ve, amú ná mína tep dɔ, mína bébyen mína lére ná mínáá yian ya éniɔ́ é ne mbéámbéá. Yénɔ́nán ná, bí nga búlán yaá ébe meyɔ́n mfé. ⁴⁷Amú ná, néa, éñe Ntí aá mánan bía, eé dzó ná:

‘Me téle yaá wa ná, o ne meyɔ́n mfé eyéá,
á mfá ye ná o ke ya akoroga
akekwíñ é vóm sí da súgu.’ ”

48 Éde niané meyɔ́n mfé mé ngá wók dɔ, ané bé ngá sán bé nga vé éfíá Ntí dúmá, éde ébá bé mbé ntɔ́pbán mfá éniɔ́ é ne mbéámbéá bé ngá mana bwíni. ⁴⁹Ané éfíá Ntí é ngá ke dá ñej áberɔ́n sí áse. ⁵⁰Ve, bejudio

bá bé ngá mana fuk é bora bé biningá bá kaŋ Nzamá ya betébosú béye á kísoan. Amvála te, bé ngá dzɛŋ Pablo bá Bernabé ásí, éde bé ngá tsílán bɔ ábeŋŋ sí deba. ⁵¹Ané Pablo bá Bernabé bá bé ngá sas mbúlgé mébɔ meba, é tɔɔ ndem ná bá lúm vóm te mvús. Éde bé ngá ke Íkonio. ⁵²Ané beyága bé ngá tɔbɔ ndzálánn ya mesán ya fe Mfúfup Nsísim.

Pablo bá Bernabé bá ke Íkonio

14 ¹A ngá bɔ ná, Íkonio, Pablo bá Bernabé bé ngá ñíí á sinagoga bejudio, ámvála nkɔbɔ bé ngá kɔbɔ ya mora nkuna bot a ngá bwíni, atéé ye bejudio akekwiñ begriego. ²Ve, béjudio bé ngá bɔ kaa ábwíni bé ngá fuk ya átsíni meyoŋ mefé ná bé wórán é mam mé ne abé, mfá bɔbédzaŋ béte. ³Ve déá, bé ngá tɔbɔ ó véa abwiññ tám, béé kat éfiá Ntí kaa áko wɔŋŋ, éñí a ngá vé mbamba ngañiá ébe efíá ya ábwará deñ, eé lík ná mendem ya bora biyágán bí mam bí bɔban é mó meba été. ⁴Éde abwiññ bot béye á kísoan é ngá kaban, bevɔɔ bé mbé é ngamm béjudio; ve, ébá bevɔɔ bá ébe baapostol. ⁵Ve, niané meyoŋ mefé bábe béjudio bébyen ya fe betébosú bé ngá tébe enginiŋe ná bé ndagle bɔ, bé lúm fe bɔ mekwá. ⁶Niané baapostol bé ngá ñú dɔ tán, ané bé ngá túp bé kéñ á Litra ya á Derbe bekísoan béye á Likaonia ya fe ábeŋŋ sí é mbé á mféŋŋ. ⁷Bé ŋga kat fe mbamba fwéñ ó wéñ.

Bá lúm Pablo bá Bernabé mekwá á Litra

⁸Á Litra mot enziŋ aa mbé kaa nguú mébɔ, a tɔɔ ebók atéé ye ábyálá ye ó ñiá. Ákoan ná, mot te áá bé tára wulu. ⁹Pablo eé kɔbɔ, mot te ñí eé béá ñí. Ané Pablo a ngá bem ñí mís, a yén ná mot te a belé mbwínánn mfá áséñban. ¹⁰Éde Pablo a ngá kɔbɔ ñí ya kíŋŋ oyaáp ó yóp ná:

“Tébegé tételé ya mébɔ mwe.”

Ané mot te a ngá yóo, á ŋga wulu fe. ¹¹Niané nkuna bot ó ngá yén é dzam Pablo a ngá bɔ, éde bé ngá bére mékíŋŋ meba béé dzó á nkɔbɔ Likaonia ná:

“Benzamá bé sigi yaá ébe bía bé tɔɔ amvála ané bot.” ¹²Éde bé ngá lwée Bernabé ná Júpiter. Ané Pablo ñí á bé ngá lwée ná Merkurio, akála ná éñe a ngá bɔ eé kɔbɔ efíá. ¹³Éde é fára Júpiter á mbé á kísoan átán a ngá sian áñíí mbéñ a belé nnóm ñát ya mesamm, á ŋga kómo vé metúnŋa fufúlu ya nkuna bot. ¹⁴Ve, niané baapostol Pablo bá Bernabé bé ngá wók dɔ, éde bé ngá ñap bítóp bé mbé bé бага. Ané bé ngá ke mibíí á nkuna bot été, béé yón,

¹⁵béé dzó fe ná: “Á bot, akála dzé mína bɔ mam méte? Bía bí ne fe bot ntéññ mbɔɔ ané mína. Éde bía kat mína mbamba fwéñ ná, míni lúm nzeze mam mvús, míni veŋan fe ébe é Nzamá a ne ntétéá, éñí a ngá bɔ dzóp, ya sí, ya máŋ, ya é byém bíse bí ne été. ¹⁶Myee bot ó ngá lot ó mvús, Nzamá a ngá lík ná meyoŋ mése mé ke ménzenn meba mébyen.

17Ve, eé ndzí ki lík amvála enziŋ ná aa vé é ngañiá weñ émyen, eé bo mvéañ, eé vé fe mína mveŋ ye á yóp, ya métám bilé byá wúm bibumá, eé dzálá mína ya bidzí ya fe mesán mílém myenan été.”

18 Afáŋbo ná bé ngá dzó mam méte, é mbé bó ndzuúk ná bé dzip nkuna bot te ná, bé táa bó vé metúnŋa.

19 Niané bejudio benziŋ bé ngá só Ántiokia ya Íkonio, éde bé ngá mana fuk nkuna bot, eyoŋ te bé ŋga lúm Pablo mekwá, bé kéñ fe bá dulu ñí á kísoan átán, béé tém ná a wú yaá. 20 Niané béyága beñ bé ngá mana ñí luŋ, a tébe, ané a ngá ñíí á kísoan été. É mos ó ngá belan véa, éde a ngá ke á Derbe bá Bernabé.

21 Niané bé ngá mana kat mbamba fwéñ, bé wún fe abwiññ beyága á kísoan te, éde bé ngá búlán á Litra ya Íkonio ya fe Ántiokia; 22 béé ke bá vé bebwíni nguu, béé lép fe bó ná bé tɔbo mbán á mbwínann été. Bé ngá dzó fe bó ná: “Dá yian ná bí lot ábwiññ midzuúk été, á mfá ye ná bí ñíí édzwée ngómán Nzamá été.” 23 Niané bé ngá ke bá téle betébosú ébe kada ekóann bebwíni, béé yaglan béé ki fe bidzí, ané bé ngá kee bó Ntí, éñí bé ngá bwíni.

Pablo bá Bernabé bá búlán Ántiokia Siria

24 Niané bé ngá lot Pisidia, ané bé ngá sian á Panfilia. 25 Éde niané bé ngá mana kat efíá á Perge, ané bé ngá sigi Átalia. 26 Akólo ye ó véa, éde bé ngá kígan máŋ, bé kéñ Ántiokia é vóm bé ngá kee bó ábwará Nzamá été, mfá éséññ bé ngá mana bo. 27 É tám bé ngá sian, éde bé ngá tɔó ekóann bebwíni, bé ŋga kat bó é mam Nzamá a ngá bo ébe bó, ya amvála ané a ngá kúu meyoŋ mefé míbéñ ná má mé bwíni fe. 28 Éde Pablo bá Bernabé bé ngá lígi ó weñ abwiññ tám bábe beyága.

Bá bo ekóann á Yerusalen

15 1 Éde bot benziŋ bé ngá sigi á Judea, bé ŋga yágale bebwíni ná: “Ngé mína kaa ákíkban mekeé amvála ané métsiŋŋ Moisés má dzó, míni sés tɔbo nkoránn.” 2 Ané Pablo bá Bernabé bé ngá bo abwiññ mikóbo ya bisó bábe bot béte. Éde bé ngá bán ná Pablo bá Bernabé ya bebwíni benziŋ bé ke ébe baapostol ya betébosú á Yerusalen mfá ákéá dzam te.

3 Niané ekóann bebwíni é ngá lóm bó ané bé ngá lot á Fenisia ya Samaria, béé ke bá kaŋle ámvála meyoŋ mefé mé ngá bwíni Nzamá; éde dzam te é ngá bíra vé bebwíni bése mesán.

4 É tám bé ngá sian á Yerusalen, ané ekóann bebwíni, ya baapostol, ya betébosú bé ngá ñoŋ bó. Éde Pablo bá Bernabé bé ngá mana kat fwéñ é mam mése Nzamá a ngá bó ébe ébó. 5 Ve, bebwíni benziŋ béye bé ngá tára bo á nyébé befariseo bé ngá tébe béé dzó ná:

“Bá yian bó kík mekeé, bé mánan fe bó ná bé dzálá métsiŋŋ Moisés.”

⁶ Ané baapostol ya betébosú bé ngá bɔ ekoánn mfá átée dzam te.

⁷ Niané bé ngá kɔbɔ ayaáp éde Pedro a ngá tébe, a dzoo bɔ ná:

“Á bobédzan, mína yem amvála ané Nzamá a ngá tɔp ma mélú ó mvús énzénzan denan été, á mfá ye ná ébe ánu dam, meyoŋ mefé mé wók mbamba fwéñ, mé bwíni fe. ⁸ Ané é Nzamá aa yem milém mi bot, a ngá vé ngañiá ná aa ñoŋ bɔ a vé bɔ Mfúfúp Nsísim ntéñ mbɔɔ ané bía. ⁹ Nzamá eé ndzí ki bɔ ohea ngamm ébe bɔ ya bía, éde a ngá fúbu mílém myeba ya mbwínánn. ¹⁰ Áwola dí, amú dzé mína bóble Nzamá, ná mína kele é kíŋŋ bebwíni mbaga ó ne ná, atwaa betará ya bía bébyen bíí mbé wó nzomo? ¹¹ Ve, bía bwíni ná bí ne nkoránn amú é mvɔmm Ntí Yesus, ntéñ mbɔɔ fe ané ébɔ.”

¹² Ané ekoánn bot ngúrá é ngá sis evóó, bé ŋga beá ané Bernabé bá Pablo bé ngá kaŋle ábimm mendem ya bora biyágán bí mam Nzamá a ngá bɔ ébe bɔ á meyoŋ mefé été. ¹³ Niané bé ngá mana sis evóó, éde Jakobo a ngá yalan ná:

“Á bobédzan, beágán ma. ¹⁴ Simón a kaŋle yaá amvála ané Nzamá aá fep meyoŋ mefé éyoŋ ósúá, ná á ñoŋ énzénzan deba ngúrá ayoyŋ mfá eyola deñ. ¹⁵ Dzam te dá vegan fe ya bífíá bekúlu medzɔ, amvála ané é ne ntsilann ná:

¹⁶ ‘Niané mam méte má lot,
ma ye bera lóŋ é ndá bot David é ngá tsam.
Ma ye bera lóŋ é mvoyŋ bot dzeñ,
ma ye dɔ bera téle.

¹⁷ á mfá ye ná méyoŋ mése mevɔɔ mé ngá lígi,
émá ékígá dam é ntɔɔ ébe bɔ,
bé dzéŋ Ntí.

¹⁸ Ntí, éñí aá bɔ é mam má,
aa dzó ná,
bé yem yaá mɔ mbéámbéa.’ ”

¹⁹ Ya dzam te, ma kíki ná bé táa ndágle é bot bá búlán ébe Nzamá méyoŋ mefé été. ²⁰ Ve deá, bé tsili bɔ kálara ná bé táa kop nkaŋann biyemá ya nsémm eveák ya ndzián é tsít da wú abúk ya fe mekií. ²¹ Amú ná atée ye myee bot ókuá, bá kat fwéñ nkɔɔ métsiŋŋ Moisés ébe kada kísoan, béé lán fe mɔ á besinagoga kada Satará.

Bá lóm bebwíni bé sés bejudio kálara

²² Éde véa, baapostol, ya betébosú, ya ekoánn bebwíni áse bé ngá yén mvéañ ná bé tɔp bot benziŋ énzénzan deba ná bé lóm bɔ Ántiokia ya Pablo bá Bernabé; bé mbé ná: Judas, éñe fe bé ngá lwée ná Barsaba; ya Silas. Bot béte bé mbé betébosú énzénzan bebwíni. ²³ Ané bé ngá lóm bɔ ya é kálara ñí:

“Á bebwíni míní ne á meyoŋ mefé été; Ántiokia, ya Siria, ya Silisia; bía baapostol, ya betébosú, ya bebwíni, mbólán. ²⁴É tɔɔ ná bía wók fwéñ ná, bot benziŋ béye ébe bía, baá ke mína ndágle ya bifíá, béé nzaman mína; se bía bía lóm bot béte [béé dzó fe mína ná mína yian keleben ya ádzálá metsiŋ]. ²⁵Édo é ne ná, niané bí kwíñ kíŋŋ, ané bí yén mvéáñ ná bí tɔp bot bí lóm bó ébe mína bábe míndzindziŋ mí ɔbédzaŋ Bernabé bá Pablo. ²⁶Bot béte, bé kee yaá biniŋ byeba ákála éyola Ntí wea Yesukristo. ²⁷Édo é ne ná, bí lóm yaá Judas bá Silas; ébɔ ya bifíá, bá ye túga kaŋle mam mevɔɔ á mevɔɔ méte. ²⁸Amú ná, bíabe Mfúfúp Nsísim bí yén mvéáñ ná, bí taa mína bera vé mbaga enziŋ, fáve é mam má, émo má yian. ²⁹Míní taa kop ndzían é byém bé vé yaá biyemá metúnŋa, ya mekií mé tsít, ya bétsít bá wú abúk, ya nsémm eveák; ngé míní ki mam méte, mína ɔ mvéáñ. Mvwaá ya mína.”

³⁰Éde bé ngá mana yáán ya bó, bé kéñ Ántiokia; ané bé ngá mana kóán bot, bé kee bó kálara. ³¹Niané bá bé ngá lanŋ ní, éde bé ngá sán amú melépgá méte. ³²Judas bá Silas, bé tɔɔ fe bekúlu medzɔ, ya abwiññ bifíá bé ŋga vwála mílém bebwíni ya áyéme fe bó. ³³Niané bé ngá lot oyomm tám enziŋ ó véa, ané bebwíni bé ngá yáán ya bó á mvwaá été, á mfá ye ná bé búlán ébe é bot bé ngá lóm bó. ³⁴[Ve, Silas a ngá kí k ná a lígi.] ³⁵Ve, Pablo bá Bernabé bá bé ngá lígi Ántiokia, béé yágale éfíá Ntí béé kat fe mbamba fwéñ ya abwiññ bot afé.

Pablo bá Bernabé bá kánan

³⁶Niané ayomm melú enziŋ é ngá lot, ané Pablo a ngá dzó Bernabé ná: “Bí beragá ke bía fép bebwíni á kísoan áse bí ngá kat éfíá Ntí, á mfá ye ná bí yén ámvála bé né.”

³⁷Bernabé a ngá kómo fe ke ya Juan, éñí bé ngá lwée ná Markos. ³⁸Ve, Pablo ní éé ngá yén mvéáñ ná, bé ke ya Markos te, amú ná aá lík bó etámm á Panfilia, eé ndzí ki kómo tsini ná á ɔ eséññ bábe bó. ³⁹Éde metsamann menén mé ngá ɔ énzézaŋ deba; édo bé ngá kánan mbɔɔ ébe éñí mbɔɔ. Véa, Bernabé a ngá ñoŋ Markos a kí gán máŋ a kéñ á Tsípre ⁴⁰Ané Pablo ní a ngá tɔp Silas. Niané ekóánn bebwíni é ngá mana yáán ya ní ábwará Ntí été, éde a ngá ke. ⁴¹Ané a ngá ke aa wulu Siria ya Silisia ée ke aa vé bíkóánn bebwíni nguu.

Pablo aa ke ya Timoteo

16 ¹Éde fe Pablo a ngá sian á Derbe, ya á Listra; nyága enziŋ a mbé ó véa, a tɔɔ eyola ná Timoteo. Níá a mbé mbwíni ngwan Judia; ve, eséá ní a mwann griego. ²Timoteo te a mbé a belé mbamba ngañiá énzézaŋ bebwíni béye á Listra, ya Íkonio. ³Pablo a ngá kómo ná bá ní

bé ke. Éde a ngá ñɔɲ ní, a kele fe ní, amú béjudio bé mbé mevóm méte, akála ná bésesé bé ngá yem ná éséá a mbé mwann griego. ⁴É tám bé ngá ke bá lot békisoan, bé ngá ke bá kat bó ná bé baale míkíkgán baapostol, ya betébosú bé ngá mana kík á Yerusalen. ⁵Amvála te bíkóánn bebwíni bí ngá mana biñ nguu á mbwínánn été, táɲ bebwíni da é ɲga vém fe kada mos.

Pablo aa lot á Masedonia

⁶Éde bé ngá kígán ábeɲɲ sí ye á Frigia ya Galasia; a tɔɔ ná, Mfúfúp Nsísim a ngá kili bó ná bé taa kat efiá Asia. ⁷Éde, niané bé ngá sian á Misia, bé ɲga vak ná bá ñíi á Bitinia; ve, Nsísim Yesus weé ndzí bó do lík. ⁸Ané bé ngá lot á Misia, bé sis ósí á Troas. ⁹Éde Pablo a ngá yén á nyénánn ye á nsísim été á alú mot enziɲ ye á Masedonia a téle tételé, eé bíra dzaa Pablo ná: “Nzaá á Masedonia ná o vwála bía.” ¹⁰Niané Pablo a ngá yén do, ané bí ngá yem mvéáñ ná Nzamá a lwéé yaá bía ná bí kat bó mbamba fwéñ. Éde etéññ te ébyen, a ngá dzéɲ ná bí ke á Masedonia.

Pablo bá Silas bá ke á Filipos

¹¹Éde bí ngá téé á Troas, bí kéñ tételé á Samotrasia, é mos ó ngá belan véa, bí kéñ á Neápolis. ¹²Akólo ye ó véa, bí kéñ á Filipos, é kísoan e ne ya eban ábeɲɲ sí ye á Masedonia. Beromano ébó bé ngá dzwée do. Ané bí ngá lot melú menziɲ ó véa. ¹³É mos Satará, ané bí ngá kwíñ á kísoan átán, bí kéñ bebeñ óswíñ, é vóm bí ngá tém ná bá bo béé yaglan. Éde bí ngá tɔbo ósí, bí ɲga kóbo ya é biningá bé ngá mana kóán ó véa. ¹⁴Miningá enziɲ a ngá béa, a tɔɔ eyola ná Lidia; a mbé nkuan bítóp bí ne ededea mvéáñ [púrpura], miningá ye á kísoan Tiatira, a ngá kaɲ fe Nzamá. Éde Ntí a ngá kúu ní nlém ná á túga béa édí Pablo a ngá kóbo. ¹⁵Niané a ngá duuban ya é ndá bot dzeñ, ané a ngá bíra dzaa ná:

“Ngé mína ñɔɲ ná me ne mbwíni Ntí, ñíigán é ndá dzam ná míní tɔbo ó véa.”

Ané a ngá wún bía.

¹⁶A ngá bo ná, é tám bí ngá ke é vóm bí ngá bo bíi yaglan, éde oloá ngwan miningá enziɲ ó mbé ó belé nsísim ndendee, ó ngá nzu koan ya bía. Ngwan miningá te e ngá bo deé vé bémása béñ abwiññ abúánn ya mbɔann aɲgaɲ. ¹⁷Ngwan miningá te e ngá nzu da bee bíabe Pablo, deé yónán deé dzó ná:

“É bot bá kat mína fwéñ nzenn ye ákoroga bá, bá séan ya é Nzamá aá daɲ oyaáp ó yóp.”

¹⁸Niané a ngá bo eé bo dzam te abwiññ melú, éde ákoan ná dá é ɲga bíra yaá ndágle Pablo, ané a ngá veɲan eé dzó nsísim te ná:

“Ya éyola Yesukristo, ma mánan wa ná, kólogé ébe éñe.”

Ané ó ngá kólo etéññ te ébyen.

¹⁹Ve, niané bémása béñ bé ngá yén ná oyan ye ábúánn deba é kólo yaá, éde bé ngá biñ Pablo bá Silas, bé kéñ bá dulu bó akekwiñ á nsej mákít été ébe betébosú, é vóm bá kík medzó. ²⁰Éde bé ngá téle bó ébe ású bekík medzó, ané bé ngá dzó ná:

“É bot bá, bá ndágle é kísoan dea, a tɔɔ ná bé ne bejudio. ²¹Bá yágale bía méfúlú bía beromano atsiŋ dea dáá yébe ná bí ñɔɔ, ngé ki ávú.”

²²Éde nkuna bot ó ngá tébe bó á ngamm áyát; véa, niané bekík medzó bé ngá ñap bó bitóp, ané bé ngá mánan fe ná bé yít bó ya mikás. ²³Niané bé ngá mana bó yít abwiññ, éde bé ngá fet bó á mbok, bé mánan nkálá mibok ná á tuga bó kálá. ²⁴Niané ñí a ngá ñɔɔ nlómánn te, ané a ngá ke bó á fet ódzidzina á ndá été, a ká fe bó meɔ ábom élé.

²⁵Ve, bebeñ ané énzénzəŋ álú, Pablo bá Silas bé ŋga yaglan ya áyee Nzamá byeá, mibok myá mí ŋga wók fe bó. ²⁶Éde, etéññ te ébyen sí e ngá bíra sukban, ané mbókga ndá mibok ó ngá fógan. Áwola te ébyen, éde mibéñ míse mí ngá mana yóŋbe, bekalamekéná bá bé mana fe swálán mibok míse. ²⁷Niané nkálá mibok a ngá vee óyó, a yén fe mibéñ míye á ndá mibok mí yóɔ, éde a ngá twáa nzwaokerŋ ná a nkún ywiñ émyen, eé tém ná mibok mí mana yaá túp. ²⁸Ve, Pablo a ngá yónán oyaáp ó yóp eé dzó ná:

“O táa bɔ wámyen mbéa dzam enziŋ, amú ná bía bésesé bí ne ó vá.”

²⁹Éde a ngá dzaa ná bé lére ñí eyéá. Ané a ngá ñí mbíí eé ku ngom, a kútbe ó sí ébe ású Pablo bá Silas. ³⁰Éde a ngá ke ya bó átán, a síli bó ná:

“Á bot, ma yian bɔ á yá á mfá ye ná me tɔbɔ nkoránn?”

³¹Ané bé ngá yalan ñí ná:

“Bwíniŋé Ntí Yesus, véa éñe, wa ye tɔbɔ nkoránn, wa ya é ndá bot dzwe.”

³²Éde bé ngá kat ñí éfíá Ntí ya bot bése béye é ndá dzeñ. ³³Niané a ngá ñɔɔ bó áwola te ébyen á alú, a mana fe bó sop mevéŋŋ, etéññ te ébyen ané a ngá duuban, éñe ya é mvɔɔ dzeñ áse. ³⁴Éde a ngá ke ya Pablo bá Silas á ndá, a kom bó téble ya bidzí, eé bíra fe sán ná a bwíni yaá Nzamá ya é ndá bot dzeñ ése.

³⁵Niané kírí é ngá léne, éde bekík medzó bé ngá lóm benzima ná, bé ke dzó ná: “Dzámanjé bot béte.” ³⁶Ané nkálá mibok a ngá kat Pablo bifíá bíte ná:

“Bekík medzó bé lóm ná, bé dzáma mína. Édɔ é ne ná, áwola dí, kwíñŋán míni kéñ fe mvwaá.”

³⁷Ve, Pablo ñí a ngá dzó bó ná:

“Bé ngá tára bía mana yit éndendaŋ été, a tɔɔ ná bí ne beromano, ébɔ kaa bía átara kík misaŋ, bé fet yaá bía á mbok. Éndagá ye bé ŋga kúlu yaá bía ásweññ? É sés boban amvála enziŋ! Bébyen bé nzá bía kúlu átán.”

³⁸Éde, benzima bé ngá ke kat bekík medzó bifíá bíte. Niané bé ngá wók ná Pablo bá Silas bé ne beromano, ané bé ngá kɔ wɔŋŋ. ³⁹Niané bé

ngá sɔ́, bé dzaa bó bidzwiigá, béé kúlu fe bó, ané bé ngá dzaa bó engóngwó ná bé kólo á kísoan été. ⁴⁰Éde, niané bé ngá kwíń á mbok, ané bé ngá ke é ndá Lidia. Niané bé ngá yén bebwíni, bé mana fe bó lép, ané bé ngá ke.

Pablo bá Silas bé ne a Tesalonika

17 ¹Niané bé ngá mana lot Ánfípolis ya Apolonia, éde bé ngá sian á Tesalonika é vóm bejudio bé mbé bé belé sinagoga. ²Ané Pablo a ngá ke níi á sinagoga eé kóan bábe bejudio amvála ané é mbé ní fúlú; éde Besátará bé léa a ngá kéá bábe bó mam méye mítsili été, ³á nga kúu mitsili eé lére bó ná, é ngá yian ná Kristo á dzuk, a wómo fe á miwúan été, ya ná: “É Yesus ma kat mína fwéń ní, éñe a ne Kristo.”

⁴Ané bot benziŋ béye ébe bó bé ngá yébe fwéń te, éde bé ngá fulan bábe Pablo ya Silas; ya é mora nkuna bé Griego ó ngá kɔ́ Nzamá wɔŋŋ, ya fe bora bé biningá. ⁵Ve, bejudio bá bé ngá tɔ́ɔ́ ndzálánn ya evínn, éde bé ngá ñɔŋ bembéa bé bot béye á nseŋ, ná bábe bó, bé bɔ́ nkuna bot, bé nga bɔ́ nzɔ́ɔ́ á kísoan. Éde bé ngá níi é ndá Jasón ya nguu ná bá dzéŋ Pablo bá Silas á mfá ye ná bé kee bó nkuna bot te. ⁶Niané bé ngá bɔ́ kaa ákoan ya bó, ané bé ngá ke bá dulu Jasón ya bebwíni benziŋ ébe bedzwéé béye á kísoan béé yónán ná:

“É bot bé mana yaá ndágle eniŋ ngúra bá, bé sɔ́ yaá fe ó vá. ⁷Jasón ní a ñɔŋ yaá bó é ndá dzeŋ; bot béte bése bá bɔ́ é mam mé ne métsiŋŋ Sesar á ngamm áyát; bá dzó fe ná kéza mfé a ne, éñe a ne Yesus.”

⁸Niané nkuna bot ya bedzwéé béye á kísoan bé ngá wók dɔ́, éde bé ngá nzaman. ⁹Niané bé ngá ñɔŋ Jasón ya é bot bevóó alamán, bé dzáma bó.

Pablo bá Silas bá ke á Berea

¹⁰Éde etéńń te ébyen, á alú bebwíni bé ngá dzíga lóm Pablo bá Silas á Berea. Niané bé ngá sian ó véa, ané bé ngá níi á sinagoga bejudio été. ¹¹Béjudio bé mbé ó véa, bé mbé añep ádaŋ ébá béye á Tesalonika, amú ná bé ngá ñɔŋ éfíá Nzamá ya nló ntakgán, béé fas mitsili kada mos, mfá ádága ngé mam méte mé mbé néa. ¹²Éde abwińń bot béye été bé ngá bwíni, ya fe bora bé biningá bégriega ya abímm befám. ¹³Ve, niané bejudio béye á Tesalonika bé ngá yem ná Pablo á nga kat yaá fe éfíá Nzamá á Berea, ané bé ngá ke ó wéń ná bá ke fuk ya ándágle bot. ¹⁴Éde etéńń te ébyen bebwíni bé ngá dzíga lóm ná Pablo á ke akekwiń á nsá máŋ; ve, Silas bá Timoteo bé ngá lígi ó véa. ¹⁵Ané é bot bé ngá ke léran ya Pablo, bá ke ya ní akekwiń Átenas. Niané a ngá mánan bó ná Silas bá Timoteo bé dzíga ke koan ya ní, éde bé ngá búlán.

Pablo a ne Átenas

¹⁶É tám Pablo a ngá yana bó Átenas, nsísim weń ó nga yóŋ ní été niané a ngá yén kísoan e tɔ́ ndzálánn ya biyemá. ¹⁷Édɔ́ é ne ná, á sinagoga,

Pablo a ngá bɔ eé dwaan bábe bejudio ya é bot bá kɔ Nzamá wɔŋŋ, á mora nseŋ mákít kada mos ní ya é bot bé ngá bɔ béé lot ó véa. ¹⁸Éde é bot bá dziŋ nyemann benziŋ Bipikureo ya Bistoiko bé ngá bɔ mikéá bábe Pablo. Bevós benziŋ béé dzó ná:

“Mfɔ́p wí, wá kómo dzó á yá?”

Ébá bevós bá ná:

“Bí téa ní ané nkat fwéñ biyágán benzamá.”

Amú ná a ngá kat é fwéñ Yesus ya nwómán miwúán. ¹⁹Ané bé ngá ñɔŋ ní, bé kéñ ya ní Áreópago, béé síli ní ná:

“Ye bí ne yem nzá mfefeñ áyagalé wa vé dí? ²⁰Amú ná wa sɔ́ ya bía biyágán bí mam binziŋ á meló mea, éde bía kómo yem mam méte má kómo yíli á yá?”

²¹Bot bése béye Átenas ya béyéŋ bé mbé ó véa, béé ngá bɔ béé lot é tám deba ébe dzam enziŋ afé, fáve ná bá wók ngé ki ákɔbɔ mfefeñ dzam enziŋ afé.

²²Ané Pablo a ngá tébe tételé énzézaŋ Áreópago eé dzó ná:

“Á bot béye Átenas, me téa ná, mína dan ñɔŋ míyébé míse. ²³Amú ná, meé lot á nseŋ, meé túga fe dága mévóm mína kaŋ benzamá, ané mé koan ya eyemá evós, é tɔ́ ntsilann ná: ‘Mfá é Nzamá bot bé ne kaa áyem.’ Édo é ne ná, é Nzamá mína kaŋ kaa ní áyem, Nzamá te éñe ma kat mína fwéñ.”

²⁴“Nzamá te, éñe a ngá vele eniŋ ya é dzóm áse é ne été. Éñe a ne Ntí ye á dzóp ya sí, áá tɔbɔ ki bétemplo bá lɔŋ ya mó, ²⁵báá séan ki ya ní ya mó, amvála ané ngé aa yi dzóm enziŋ; amú ná, éñe aa vé byém bíse eniŋ, ya mvebe, ya mam mése.”

²⁶“Ébe mot mbós éñe a ngá bɔ meyɔŋ mé bot mése á mfá ye ná mé tɔbɔ á sí áse; aa tára mana téle métám ya mévóm má ye bɔ bítɔbɔga byeba; ²⁷á mfá ye ná mé dzéŋ Nzamá, ná ngé má ke má bóp mé koan ya ní amvála enziŋ; afáŋbɔ ná, ní a sés ki mot enziŋ ye ébe bía oyaáp. ²⁸Amú ná, éñe bía niŋ ya áfógan ébe éñe, bí ne fe ébe éñe; amvála ané béyem mikaná benan bá bé dzó yaá fe ná: ‘Amú ná bía bí ne fe é mɔɔŋ dzeñ.’ ²⁹Édo é ne ná, bí tɔ́ é mɔɔŋ Nzamá; bíá yian tém ná nswánn weñ ó ne bɔ efonann ya éyemá é ne mbɔann ya koŋ, ngé ngoós, ngé akwá, amú akéŋŋ ya ósímánn bot. ³⁰É tɔ́ ná, Nzamá a lot yaá metám méye á ndzímán áyóp. Áwola dí, aa mánan ná, mévóm mése bot bése bé dzoban; ³¹amú ná, a téle yaá mos mbós ná aa kík eniŋ ngúrá misaŋ ya nzósoó ébe Mot Mbós, éñe fe a téle yaá, amvála te a ngá lére dɔ́ bot bése, éyɔŋ a ngá wómo ní á miwúán été.”

³²Niané bé ngá wók adzó nwómán miwúán, ané bé ngá tára ná bá biñ nzem; ve, ébá bevós bá bé ngá dzó ná:

“Bí mbera wók dzam te eyɔŋ efé.”

³³Néa, éñe Pablo a ngá kólo énzézaŋ deba. ³⁴Ve, bot benziŋ bé ngá fulan ya Pablo bé bwíni. Bevós benziŋ béye été bé mbé ná Dionisio, mot

mbóó ye Áreópago; ya miningá a tóó eyola ná Dámaris, ya fe bot befé bábe bó.

Pablo a ne á Korinto

18 ¹Niané mam méte mé ngá mana, éde Pablo a ngá kólo Átenas a kéñ á Korinto. ²Véa, éñe a ngá koan ya mwann Judio, a tóó eyola ná Akila, ebíbyála ye á Ponto, ákoan ná a ndem só Ítalia bá ngéá Prisila, amú ná Klaudio a ngá mánan ná bejudio bése bé kólo á Roma. Ané Pablo a ngá ke koan ya bó. ³É tóó fe ná bábe bó bé mbé asúkéséññ avóó, ná bá lón mendá bíkop bétsít; éde a ngá tóó bábe bó béé bó eséññ. ⁴Mos mí Satará míse á sinagoga Pablo a ngá bó eé dwaan, eé dzéñ ná á wún bejudio, ya begriego.

⁵Niané Silas bá Timoteo bé ngá só á Masedonia, eyon te Pablo a ngá vé é tám dzeñ áse ná aa kat Efía, eé vé bejudio nganiá ya bébélá ná Yesus éñe a ne Kristo. ⁶Ve, bé ngá sóan béé tea fe ní. Éde, niané a ngá mana sas bitóp byeñ, ané a ngá dzó ná:

“Mékií menan mé tóógé á míló myenan áyóp; me ne nkeññ; atée ye áwola dí, ma ye ke ébe meyon mefé.”

⁷Éde, niané a ngá kólo ó véa, a kén níí é ndá mot enziñ a tóó eyola ná Tito Justo; mot te a mbé nkán Nzamá; é ndá dzeñ da eé mbé fe á sinagoga á mféññ. ⁸Éde Krispo, ntébosú ye á sinagoga, a ngá bwíni Ntí ya é ndá bot dzeñ ése; ya fe abwiññ bot béye á Korinto, nia áwók efiá Nzamá, bé bwíni, bé duuban fe. ⁹Éde Ntí a ngá dzó Pablo ya nyénánn ye á nsísim á alú ná: “O táa kó wónñ! Tsíniñé ya nkóbo! O táa dzip anu! ¹⁰Amú me ne ébe wa, abwiññ bot é ne fe ma é kísoan ní. Mot enziñ ní áá ye ki wa kee mó ó ñúu ná a dzugu wa.” ¹¹Ané Pablo a ngá tóó ó véa tán ngúrá mbú ya ngwan é saman, eé yágale bó éfiá Nzamá.

¹²É tóó ná Galión a mbé ngóvina ye Ákaya, éde bejudio bé ngá kwíñ kíññ dea, bé kéñ Pablo á ngamm áyát ané bé ngá ke ya ní ébe ású ékóánn bá kíík misañ; ¹³béé dzó ná:

“É mot ní aa ke aa dzó bot ná bé kañ Nzamá amvála nkóó métsiññ wáá lére bía.”

¹⁴Niané Pablo a ngá bó ná a nkún kúu anu, éde Galión a ngá dzó bejudio ná:

“Á bejudio, ngé ábo ntée ngé mora etom enziñ, é ne nzósoó ná me nzomo mína; ¹⁵ve ngé é ne mam méye bifíá ya biyola ya metsiññ menan, mína bébyen fagán do, máá kómo kíík mam méte misañ.”

¹⁶Éde a ngá tsílán bó ékóánn été. ¹⁷Ané bésesé bé ngá biñ Sóstenes ntébosú ye á sinagoga bé nga bími ní ébe ású ékóánn bá kíík misañ; ve Galión éé ngá bís dzam enziñ ye été.

Pablo aa búlán Ántiokia

¹⁸Éde, niané Pablo a ngá bera tóó abwiññ melú ó véa, ané a ngá yáán ya bebwíni, a kígán máñ a kéñ á Siria. Prisila bá Akila bé mbé fe bábe bó. Á Senkrea, éñe Pablo a ngá keñban ntwíññ amú átsiññ émyen a ngá

tsini. ¹⁹Éde bé ngá sian Éfeso, ané a ngá lík bó ó véa. Éde ní a ngá níi á sinagoga, eé dwaan bábe bejudio. ²⁰Ané bé ngá dzaa ní ná á tɔɔ bábe bó abwiññ tám, ve eé ndzi dɔ yébe, ²¹ve déa a ngá yáán eé dzó ná: [Ma yian tɔɔ á Yerusalen ná me dzémlé é fét da nzu]. “Ve, ngé Nzamá aa yébe, ma ye mína bera fép eyɔɔ efé.”

Ané a ngá téé Éfeso. ²²Éde a ngá sian á Sesarea, niané a ngá ke bérán ya ekóánn bebwíni, ané a ngá sigi Ántiokia. ²³Niané a ngá mana lot tám enziɔ ó véa, éde a ngá kólo, eé túga ke aa boman ábeɔɔ sí ye á Galasia, ya édí ye á Frigia, eé ke aa yém beyága bése.

Apolos aa kat é fwéñ Nzamá Éfeso

²⁴Éde ebíbyála mwann judio enziɔ ye Álejandria é ngá sian Éfeso é tɔɔ eyola ná Apolos, a mbé fe nkékéɔɔ nkɔɔ ya nyem Mitsilann. ²⁵Mot te, bot bá bíra ní mana yága é nzenn Ntí, a mbé a belé nguu á nlém, ané a ngá kɔɔ ya áyágale bot é mam Yesus nzósoó, afáɔɔ ná a ngá yem fáve nduann Juan. ²⁶Ané mot te a ngá tára kɔɔ kaa ákɔ wɔɔɔ á sinagoga été. Ve, niané Prisila bá Akila bé ngá wók ané aa kɔɔ, éde bé ngá ke ya ní évwíñ. Ané bé ngá túga ní sóɔɔn tételé é nzenn Nzamá. ²⁷Eyɔɔ Apolos te a ngá kómo ke Ákaya, éde bebwíni bé ngá vé ní dɔ nguu, bé tsili fe beyága béye ó wéñ kálara ná bé ñɔɔ ní. Niané a ngá sian ó véa, ané a ngá bíra vwála é bot bé ngá mana bwíni amú é mvɔmm Nzamá. ²⁸Amú ná a ngá daɔ kpéá bejudio éyéá été, eé lére á mitsili été ná Yesus éñe a ne Kristo.

Pablo a ne Éfeso

19 ¹A ngá bɔ ná, é tám Apolos á mbé á Korinto, Pablo ní a ngá mana boman mebeɔɔ mé sí méye ókwiññ, a sian Éfeso a koan fe ya bebwíni benziɔ. ²Ané a ngá síli bó ná:

“Ye mína ñɔɔ Mfúfúp Nsísim éyɔɔ míní ngá bwíni?”

Éde bé ngá yalan ya ní ná:

“Bí ndzi ki tára wók ná Mfúfúp Nsísim a ne.” ³Ané a ngá síli ná:

“Ya dzé fá míní ngá duuban ya dɔ?”

Ané bé ngá yalan ná:

“Ya nduann Juan.”

⁴Éde Pablo a ngá dzó ná:

“Juan a ngá du bot ya nduubán bá dzoban, eé dzó bot ná bé bwíni é mot aa nzu ní á mvús, éñe a ne Yesus.”

⁵Niané bé ngá wók dɔ, ané bé ngá duuban ya éyola Ntí Yesus. ⁶Éde niané Pablo a ngá bere bó mó, ané Mfúfúp Nsísim a ngá sian ébe bó, bé ɔga kɔɔ mikɔɔ, bé ɔga kúlu fe medzó. ⁷Bé mbé été táɔ ané awóm befám ya befám bé beañ.

⁸Éde táɔ ané ngwan é léa, Pablo a ngá bɔ eé níi á sinagoga eé kɔɔ kaa ákɔ wɔɔɔ, eé kéá fe ya bot mfá édzwée ngómán Nzamá á mfá ye ná ngé a

ne bó wún. ⁹Ve, éyɔŋ bevwó benziŋ bé ngá mana bɔ milém aleét, bé mana fe bɔ meló bé nga kɔbɔ é Nzenn Ntí abé ósú bot bése, ané Pablo a ngá kána bebwíni ébe bot béte, a kéñ ya bó. Éde a ngá léan kada mos á sikólo Tirano. ¹⁰Dzam te é ngá bɔban táŋ mibú mí beañ, néa, é bot bése bé tɔ́ Ásia bé mana wók éfiá Ntí, átára bejudio ya akekwiñ begriego. ¹¹Nzamá a ngá bɔ eé bɔ bora biyágán bí mam á mó Pablo; ¹²akekwíñ ané bé ngá bɔ béé ke ya bénépken ya bítóp bí nama yaá ñí ñúu ná bá ke ya byɔ ébe mikúkwann, éde ákwann é ngá let, mimbéa misísim myá mí ngá kólo fe.

¹³Éde mingengáŋŋ bwann bejudio benziŋ bé ngá bɔ béé ke bá wulu á miseŋ ya miseŋ, ané bé ngá vak ná bá yónán éyola Ntí Yesus ébe é bot mimbéa misísim mí mbé ó ñúu, ané bé ngá dzó ná: “Ya éyola é Yesus Pablo aa yónán ma mánan mína!”

¹⁴Ntébosú befára enziŋ mwann judio a tɔ́ eyola ná Eskeva, a mbé a belé bwán zaŋgbéa ná bé ngá bɔ béé bɔ dɔ. ¹⁵Ané mbémbéa nsísim ó ngá yalan bó ná: “Bébélá ma yem Yesus, ma yem fe nzá a ne Pablo; ve mína, míní ne benzá?”

¹⁶Éde é mot mbémbéa nsísim ó mbé ó ñúu a ngá tára ná aa kee bó mó ó ñúu, á nga dan bó béseé ya nguu akekwiñ ané bé ngá túp mibíí á ndá te swésweññ ya mevéŋŋ ó ñúu. ¹⁷Éde é bot bése bé mbé bé tɔ́ Éfeso bé ngá mana dɔ yem, átára bejudio ya akekwiñ begriego. Ané wɔŋŋ ó ngá biñ bot bése á milém, éyola Ntí Yesus dá é ngá bére fe ó yóp.

¹⁸Éde ábwiññ bot é ngá mana bwíni, é ngá bɔ deé nzu mem ya átúp míbɔann myeba éyéá été. ¹⁹Ábwiññ bot dá é ngá bɔ fe mgbóo, é ngá mana sɔ́ ya mébá mé mgbóo meba, bé mana mɔ́ dzígi, bot béé yén. Ané bé ngá mana vakgan é táŋ moann meba méte, bé koan ná me mbé bifas bí ngoós táŋ binzuk mewóm mé tán. ²⁰Amvála te édo, ya nguu, éfiá Ntí é ngá bíra myaman ya ávém.

²¹Niané mam méte mé ngá mana dzálában, ané Pablo a ngá kíí á nlém weñ été ná, niané aa boman Masedonia ya Akaya; véa, éñe aa ye ke á Yerusalen, eé dzó fe ná: “Atéé ye ó véa, ma yian fe yén Roma.” ²²Niané a ngá lóm Timoteo bá Erasto á Masedonia, é bot bé beañ bé ngá bɔ béé vwála ñí, éde a ngá lígi abímm tám enziŋ Ásia.

Nzɔɔ da ku Éfeso

²³Ané melú méte abwiññ nzɔɔ é ngá ku Éfeso ákála Nzenn Ntí. ²⁴Amú ná mot enziŋ a tɔ́ eyola ná Demetrio, a mbé nlwíñ ngoós, a ngá bɔ eé lwíñ bwann betemplo Diana ya ngoós. Dzam te é ngá bɔ deé vé mikékéŋŋ abwiññ abúánn. ²⁵Éde a ngá mana bó kóán ya é bot bá bé ngá bɔ fe amvála eséññ te, ané a ngá dzó ná: “Á bémwíi, mína yem ná abúánn bí belé, dá sɔ́ ébe ásúk eséññ dí. ²⁶Ve, ámvála mína bébyen mína wók ya áyén ná se fáve Éfeso etámm, bebeñ ané Ásia ngúrá, é Pablo ñí a mana yaá aa ke aa wún abwiññ bot, a mana yaá fe bó kána, eé dzó ná: ‘É byém

bí ne mboann ya mó bí sés benzamá.' 27Éde wɔŋŋ ó sés fáve ná ásúk éséññ dea dá ye nzu ku, fáve ná é templo mora nzamá miningá Diana bá ye dɔ byana, ya fe ná, avítsaŋ tám éñí Ásia ngúrá ya eniŋ ngúrá dá kaŋ, é mora éwúmá deñ, dá é nkún fe kólo."

28Niané bé ngá wók dɔ, ané bé ngá bíra yéá, bé nga yón béé dzó ná: "É Diana bot béye á Efeso a ne nnén!"

29Éde kísoan e ngá dzéñ ya ngíniŋe, ané bot bé ngá biñ Gayo bá Aristarko bot béye á Masedonia, bé mbé fe Pablo bemvwiññ béye ékena. Éde bé ngá ke ya bɔ mibíí fufúlu á yát bikóánn été. 30Pablo eé kómo ke ñíí ekóánn te, ve bebwíni béé ndzí lík ná á bɔ dɔ; 31ya fe bédzwéé benziŋ béye Ásia bé mbé Pablo bemvwiññ, bá bé ngá lóm fe ñí bot béé bíra ñí dzaa ná a táa ke lére ñúu á yát bikóánn te. 32Ané bot bevɔɔ bé ngá yónán ngúrá dzam, ébá bevɔɔ bá édí avɔɔ; amú ná ekóánn bot é mbé nzamzámánn, éde é bot bé ngá daŋ abwiññ, ébɔ bé mbé kaa áyem amú dzé bé ngá koan. 33Ané bot benziŋ béye á nkuna bot bé ngá tém ná a ne Alejandro, éñí bejudio bé ngá sɔgle ósú. Éde Alejandro a ngá bɔ ndem ya wéá, eé kómo fe kam ya émyen ósú bot. 34Ve, niané bé ngá yem ná a ne mwann judio, bésesé bé nga yón ya kíŋŋ fɔɔ bebeñ táŋ méwola mé beañ ná: "É Diana bot béye á Efeso a ne nnén!"

35Éde niané ntsili mam ye á kísoan a ngá mana báma nkuna bot, ané a ngá dzó ná: "Á bot béye Efeso, mot mbé a ne ná áá yem ná é kísoan Efeso édɔ dá baale é templo mora nzamá miningá Diana ya éyemá deñ é ngá ku á dzóp? 36Amú bé sés sóán ya mam méte amvála enziŋ, da yian ná míní tɔbɔ mvwaá, éde míní táa bɔ dzam enziŋ mbíí a mbíí kaa átára tém. 37Amú míní sɔ ya é bot bá, ébɔ kaa ádzíp á templo bá kaa ki tea é nzamá miningá wea. 38Éndagá, ngé Demetrio ya míkékéŋŋ bábe bɔ bé ne bé belé adzó ya mot enziŋ, bíkóánn bá kíík medzó bí ne ya bedzwéé, bevɔɔ bé sómaŋán ébá bevɔɔ. 39Ve ngé mína dzéŋ dzam enziŋ afé, dzam te bá ye dɔ kíík ekóánn ngómán á téle yaá. 40Amú bí tɔbɔgán ya nkée ná bé ne bíá sóman é ngíniŋe é bɔban émuú, a tɔɔ ná bíí belé eyalann enziŋ bí ne vé akála é nzoŋo ñí." 41Niané a ngá mana dɔ dzó, ané a ngá yáán ya ekóánn bot.

Pablo aa tóban Masedonia ya Gresia

20 1Niané ngíniŋe é ngá mana, éde Pablo a ngá lwée beyága. Ané a ngá lép bɔ a yáán fe ya bɔ, éde a ngá tée ná aa ke á Masedonia. 2Niané a ngá tóban mebeŋŋ mesí méte, eé lép bɔ ya abwiññ bifíá, éde a ngá sian á Gresia. 3Ané ngá tɔbɔ ó véa ngwan é léa. Éyɔŋ a mbé ná a nkún ke á Siria, ákoan ná bejudio bé mana tébe Pablo enginiŋe. Éde a ngá kíík ná aa búlán á Masedonia. 4Ané bé ngá ke léran ya ñí ná: Sópater [é mwán Pirro], mot ye á Berea; ya Aristarko bá Sekundo, bot béye á Tesalonika; ya Gayo, mot ye á Derbe; ya Tikiko bá Trófimo, bot béye

Ásia; ya fe Timoteo. ⁵Bot béte, ébó bé ngá tára ke, bé nga yana bía á Troas. ⁶Ve, bía bí ngá téé á Filipos. Niané melú bá dzi mifémm mí ne kaa levadura mé ngá lot, nia melú mé tán, éde bí ngá koan ya bó á Troas, ané bí ngá tɔbo ó véa melú zaŋgbéá.

Pablo aa fép Troas

⁷É mos ósúá ye á sóánn, niané bí ngá mana kóán ná bí kaban mfémm, ané Pablo a ngá kɔbo ya bó, amú a mbé ná a nkún ke é mos ó ngá belan véa. Éde a ngá kɔbo ayaáp akekwiñ énzénzaŋ alú. ⁸Abwiññ beláma bé mbé é vóm bí mbé bí kóán á ndá ndága ó yóp. ⁹Éde ndómán enziŋ é mbé e tɔó ó wúna e tɔó eyola ná Eutiko. Niané Pablo a ngá tsíni eé kɔbo abwiññ tám, ané ndómán te óyó ó ngá bíra ñí biñ, ákoan ná a ntɔó óyó, ané a ngá kóbo atéé ye é ndága léa a ku ásí. Éde bé ngá ke ñí bóro ákoan ná a ntɔó mbim. ¹⁰Ané Pablo a ngá sigi a límbe ñí áyóp a wúbán fe ya ñí, éde a ngá dzó ná:

“Míni táa sigan, amú ná a ngén ntetéá.”

¹¹Ané Pablo a ngá bera bét, nia mana kaban mfémm ya ádzi, éde a ngá kɔbo ayaáp akekwiñ bíléne bí kírí, ané a ngá ke. ¹²Éde bé ngá ke ya ndómán te ntetéá, ané bot bése bé ngá bíra tɔbo ya mesán.

Pablo aa ke á Mileto

¹³Ané bí ngá ke ósú á byéa été, éde bí ngá kígán mán akekwiñ Ásón ná bí ñɔŋ Pablo ó wéñ, amú éñe a ngá tsini dɔ néa, ná émyen aa ke ósí. ¹⁴É tám a ngá nzu tóban ya bía Ásón, ané bí ngá ñɔŋ ñí á byéa été, éde bí ngá ke á Mitilene. ¹⁵Atéé ye ó véa, bí kígán mán, é mos ó ngá belan véa bí lot á Kío á mféŋŋ. Éde véa, bí ngá kígán akekwiñ á Samos é mos mbɔ́, [véa bí lot oyomm tám a Trogilio] éwí mbɔ́ ó véa, ané bí ngá sian á Mileto. ¹⁶Amú Pablo aá kík ná aa daŋ Éfeso áyóp á mfá ye ná a nzá bem Ásia, amú a mbé a belé avóó ná, ngé é ne bɔban ná á tɔbo á Yerusalen é mos Pentekostés.

Pablo aa kɔbo ya betébosú bebwíni

¹⁷Á Mileto éñe Pablo a ngá bána betébosú béye ékóánn bebwíni ye Éfeso. ¹⁸Éyɔŋ bé ngá nzu ébe éñe, éde a ngá dzó bó ná: “Mína yem atéé ye é mos ósúá mé ngá tára téle mebo Ásia, nzá amvála me ngá tɔbo bíabe mína tám áse, ¹⁹meé séan ya Ntí ya nsilann ñúu ósí ya míige ó mís ya mebóblé mé ngá sɔ ma, amú énginiŋe bejudio bé ngá tébe. ²⁰Meé ndzí ki dzɔɔ ná ma kat mína é mam mé ne ya eban ya áyágale mína éyéá été, ya mendá ya mendá. ²¹Meé ke ma vé bejudio ya begriego ngañiá ná bé búlán ébe Nzamá, béé bwíni Ntí wea Yesukristo. ²²Éde áwola dí, dággán ná ma ke á Yerusalen nsísim weé tsíni ma, ma kaa ki áyem é dzam dá ye lot ya ma ó wéñ; ²³fáve ná ébe kada kísoan Mfúfúp Nsísim aa vé ma

ngañiá eé dzó ná mengara ya bindáglé, ébyɔ byá yana ma. ²⁴Ve, mfá wɔm, mää daŋ ñú tán ná éniŋ dzam é ne ma ya eban enziŋ, fáve ná me mana á súk éséññ dam ya éséññ Nzamá me ngá ñɔŋ ébe Ntí Yesus ná me vé mbamba fwéñ ye abwará Nzamá ngañiá.”

²⁵“Éde áwola dí, dággán, ma yem ná mot enziŋ ye ébá bésesé me ngá ke ma kat édzwée ngómán Nzamá énzénzaŋ deba, äá ye bera yén á sú dam. ²⁶Édo é ne ná, é mos wí, ma kat mína ná me ne nkeññ ébe mékií mé bot bése. ²⁷Amú meé ndzí dzɔɔ ná má kat mína nkómánn Nzamá óse. ²⁸Tɔbɔgán nkée mína bébyen, ya fe mbamm mítómá Mfúfúp Nsísim, éñí a téle yaá mína betébosú ná míní baale ékóánn bebwíni Ntí [Nzamá], édí a ngá wún mfá weñ ya mékií meñ émyen. ²⁹Ma yem fá ná, ákoan ná me ke yaá, bot benziŋ bá ye sɔ ébe mína bé tɔɔ ané bibyó ná byäá ye dzɔɔ mbamm mitómá, ³⁰ya fe ná énzénzaŋ mína bébyen, bot bá ye tébe béé kɔbɔ mbéa bé mam á mfá ye ná bé dulu beyága é ngamm deba. ³¹Édo é ne ná, mómwɔŋán míní síman fe ná tán mibú mí léa, ané alú ané ó mos, meé ndzí sim ná ma lép kada mot mbɔɔ ya mbɔɔ ye ébe mína ya míge ó mís.”

³²“Éde áwola dí, ma kee mína ébe Nzamá ya éfiá abwará deñ, édo é ne mína bɔ ná míní vém ya ávé fe mína ngap énzénzaŋ ye ébá bésesé bé ntɔɔ mitɔpbán. ³³Meé ndzí ñamle é ngoós ngé é koŋ ngé ki ábwát mot enziŋ. ³⁴Mína bébyen mína yem ná é mó má mé ngá dzálá míkómánn myám ya émí ébá bíabe bó bí mbé. ³⁵Éde, ébe mam mése me lére yaá mína ná, amvála te édo bá yian bɔ eséññ mfá ávwála biŋgónɔɔ bí bot, ya á símánn fe bífiá Ntí Yesus émyen a ngá dzó ná: ‘Mvɔmm da daŋ ná o vé ye ná o ñɔŋ.’ ” ³⁶Niané a ngá mana kɔbɔ mam méte ané a ngá kútbe ó sí, á nga yaglan ya bó bésesé. ³⁷Éde bésesé bé ngá bíra yi béé wúbán ya Pablo, béé ñáŋ fe ñí memáŋŋ, ³⁸bé nga daŋ ywian amú éfiá a ngá kɔbɔ bó ná báá ye bera yén á sú deñ. Ané bé ngá ke léran ya ñí akekwiñ á byéa.

Ékena Pablo á Yerusalen

21 ¹Éde niané bí ngá mana kánan bíabe bó, ané bí ngá téé ya byéa, bí kéñ tételé, bí sian á Kos. É mos ó ngá belan véa, bí sian á Rodas, atéé ye ó véa, bí sian á Pátara. ²Ané bí ngá koan ya byéa mfé, weé ke á Fenisia, éde bí ngá daŋ wɔ, bí kígán. ³Niané bí ngá yén Tsípre oyaáp, ané bí ngá lík ñí á mfá meyéá, bí nga ke nzósoó á Siria, bí sim ósí á Tiro, amú ná bé ngá yian vugu mibaga á byéa éte ó véa. ⁴Niané bí ngá duan ya bebwíni ó véa, éde bí ngá tɔbɔ melú zangbéa ó véa. Bebwíni béte, ya nsísim, bé ngá kɔbɔ Pablo ná a táa bét á Yerusalen. ⁵Niané melú méte mé ngá lot, ané bí ngá kólo ná bíá ke, éde bésesé, beyéa ya bwán bé ngá ke léran ya bíá akekwiñ bí ngá mana kólo á kísoan éte. Niané bí ngá mana kútbe ó sí á nsá máŋ bí nga yaglan, ⁶bí mana fe ke bíá yáán bevɔɔ ya ébá bevɔɔ, bí kéñ daŋ á byéa éte. Éde bá bé ngá mana búlán á mendá meba.

7 Ané bí ngá téé á Tiro bí mana ékena dea á byéa été á Tolemaida. Éde bí ngá bérán ya bebwíni, bí tɔbo fe bíabe bó alú avóó. 8 Ané é mos ó ngá belan véa, bí téé bí kéñ fe sian á Sesarea. Éde bí ngá ñíi é ndá Felipe nkat mbamba fwéñ, éñí á mbé mbóó ye é bot zangbéá bé ngá vwála baapostol, ané bí ngá tɔbo bíabe bó. 9 Felipe te, a mbé a belé bindúnn bíngwan bí nii ná bí ngá kúlu medzó. 10 Éde bí tɔó ó véa melú menziŋ, ané nkúlu medzó mbóó a tɔó eyola ná Agabo a ngá sɔ́ á Judea. 11 Niané a ngá nzu ébe bía a twáa é kaná Pablo a mana dɔ́ ká ó mó ya mebo meñ, éde a ngá dzó ná:

“Mfúfúp Nsísim éñe aa kɔbo é mam má ná é mot a ne ya é kaná ñí, bejudio bá ye ñí ká aaná á Yerusalen, bé kee fe ñí é mó meyoŋ mefé.”

12 Nia áwók dɔ́, bíabe bot béye ó véa, bí nga bíra dzaa Pablo ná a táa ke á Yerusalen. 13 Ané Pablo ñí a ngá yalan ná:

“Dzé mína bo, míníí yi, míníí vé fe ma eywiññ á nlém? Amú ná me ntɔ́ nkoman ná ma ke wú á Yerusalen ákála éyola Ntí Yesus, se fáve ná bá ká ma mebo etámm.”

14 Amú bíí mbé ñí wún, éde bí ngá sis bivóó bíí dzó ná:

“Nkómánn Ntí éwɔ́ ó boóge.”

15 Niané melú méte mé ngá lot, bí mana koman, ané bí ngá bét á Yerusalen. 16 Éde beyága benziŋ béye á Sesarea bé ngá nzu léran ya bía, bé kéñ ya bía ébe Mnason mot ye á Tsípre, nnomm nyága ná, bíabe bó bí tɔbo.

Pablo aa fép Jakobo

17 Nia áasian á Yerusalen, ané bebwíni bé ngá ñoŋ bía ya mesán. 18 Éde é mos ó ngá belan véa, bíabe Pablo bí ngá ke yén Jakobo, betébosú bésesé bá bé mbé fe. 19 Niané bí ngá mana bó sómo, éde Pablo a ngá tára ná aa kaŋle bó kada dzam áse ye é mam Nzamá a ngá bo énzénzaŋ meyoŋ mefé mfá ye éséññ Nzamá deñ. 20 Niané bá bé ngá wók dɔ́, ané bé ngá vé Nzamá dúmá, éde bé ngá dzó ñí ná:

“Á mwadzaŋ, dággé, binzuk bejudio bí ne ná bí mana yaá bwíni; bésesé béte bá bíra fe dziŋ metsiŋ; 21 bé kat yaá fe bó fwéñ ná wa ke wa yágale bejudio bé tɔó bábe meyoŋ mefé ná bé lík métsiŋ Moisés; weé dzó bó ná bé táa kele é bwán beba, bé táa ki baale omvúgá. 22 Nzá dzam dá yian boŋan? Kaa bisó bá bá ye fá wók ná o sɔ́ yaá. 23 Édɔ́ é ne ná, boóge é dzam bía dzó wa dí. Bí belé bot bé nii ó vá ná bébyen bé mana yaá tsini metsiŋ. 24 Ñoŋŋe bot béte, tunŋe é ñúu dwe mínabe bó, yáágán fe mfá weba ná bé keŋ miló myeba ntwiññ. Amvála te, bot bése bá ye yem ná é mam bé ngá kat bó fwéñ mfá we mé sés bébélá; fáve ná wámyen, wa wa niŋ fe weé dzálá metsiŋ. 25 Á mfá ye méyoŋ mefé mé mana yaá bwíni, bí tsili yaá bó kálara é mam bí kík yaá ná bé táa kop é byém bá vé biyemá metúnŋa, ya mekií, ya é tsít dá wú abúk, ya fe nsémm eveák.”

Bá biñ Pablo óngóo á Templo été

²⁶Ané Pablo a ngá ñɔŋ bot béte, é mos ó ngá belan véa, éde a ngá tun ñúu bábe bó, á kén á templo ná aa ke lére é mos bá ye mana tun méñúu meba, ya fe é dzóm bá ye vé metúnŋa kada mot ye ébe bó.

²⁷É tám a ngá ɔ ná melú zaŋgbéá mé nkún dzálában, éde bejudio béye Ásia bé ngá yén ñí óngóo á Templo été, ané bé ngá tára ná bá fuk nkuna bot óse, éde bé ngá kee ñí mó ó ñúu, ²⁸béé yónán ná: “Á befám béye Israel, vwálagán bía! É mot ñí, éñe aa ke aa wulu mevóm mése, eé yágale bot bése é mam mé ne áyɔŋ dea á ngamm áyát, ya á metsiŋŋ, ya fe é vóm wí! Atwaa a ñiŋle yaá fe begriego óngóo á Templo été, a ɔ yaá fe é vóm ó ne éki wí nzeze.”

²⁹Amú ná bá tára ñí yén á kísoan bá Trófimo mwann Efesio, néa, éñe bé ngá tém ná Pablo aá ke ya ñí á templo.

³⁰Éde kísoan ngúrá é ngá fógan, ané bot bé ngá ke bá só mibíí; bé mana nzu biñ Pablo bé kén bá dulu ñí óngóo á Templo átán, etéñ te ébyen bé mana dzip mibéñ. ³¹Ákoan bé ŋga dzéŋ yaá ná bé ywíñ ñí, éde fwéñ e ngá bét ébe komandée ye á nsámá biteá ná, Yerusalen áse á mana yaá nzaman. ³²Etéñ te ébyen, ané komandée a ngá ñɔŋ benzima ya bekaba, a dzíga sigi mbíí ébe bot béte. Niané bé ngá yén komandée ya benzima, éde bé ngá dzɔɔ ná bá bími Pablo. ³³Véa, éñe komandée a ngá nzu bebeñ ébe Pablo a biñ ñí, a mánan fe ná bé ká ñí ya bekalamekéná bé beañ; eé síli ná a ne nzá, nzá dzam ki á ɔ. ³⁴Ve, á nkuna bot été, bevóó bé ngá yónán ngúrá dzam, ébá bevóó bá édí avóó, akekwiñ ané komandée éé mbé yem bébélá étɔm enziŋ akála nzɔɔ. Ané a ngá mánan ná bé ke ya ñí á kpatéle. ³⁵Éde a ngá ɔ ná, niané a ngá sian ékaza, benzima bé бага Pablo akála mbéa ngíniŋe nkuna bot ó ngá ɔ. ³⁶Amú ná nkuna bot ye á nnam ó ngá bee bó weé yónán ná: “Á wá!”

Pablo aa kóɔ ya nkuna bot

³⁷É tám a ngá ɔ ná bé nkún ke ya ñí á kpatéle été, ané Pablo a ngá síli komandée ná:

“Ye o ne ma yébe ná me dzó wa dzam enziŋ?”

Éde ñí a ngá síli ñí ná:

“Ye wa yem nkóɔ griego? ³⁸Se wa o ne é mwann Egipsio a ngá ɔ ná bé byana edzwée melú ó mvús a kén fe éyáŋŋ été ya beywíñ bot binzuk bí nii?”

³⁹Ané Pablo a ngá dzó ná:

“Me ne mwann judio, ye á Tarso ye á sí Silisia, móŋanam ye é kísoan e ne ya eban. Ma dzaa wa ná ó lík ma ná me kóɔ ya nnam” ⁴⁰Éde, komandée a ngá lík ñí ná á ɔ dɔ. Ané Pablo a ngá tébe ékaza, éde a ngá vé nnam ndem ya wéa. Niané bot bé ngá mana sis bivóó, ané Pablo a ngá kóɔ ya bó á nkóɔ Ebreo eé dzó ná:

22 ¹“Á bot, bobédzan̄ ya betará, béágán ma áwola dí amvála ané ma kam ya mámyen ébe ású denan.”

²Niané bé ngá wók Pablo aa kóbo ya b́ á nkóbo Ebreo, ané bé ngá bíra dan̄ sis bivóó. Éde a ngá dzó ná:

³“Me ne mwann judio, mbyálánn ye á Tarso ye á Silisia. Ve, bá yála ma é kísoan ní mébo ósí Gamaliel, bé ngá yágale ma amvála ané bá túga baale métsinj̄ betará, ma me tɔ́ fe abéánn ya Nzamá, ámvála mína bésesé míni ne do émuú. ⁴É bot bá bee é Nzenn Kristo, bá me ngá dzéj̄ fe así akekwiñ áwú; meé ká b́, meé dum fe b́ á míbok, befám ya biningá, ⁵amvála ané Ntébosú befára a ne ma ngañiá ya mikúkúmá míse. Éñe fe me ngá ñnj̄ bekálara ébe éb́ mfá bobédzan̄ bejudio. Éde me ngá ke á Damasko á mfá ye ná me nzu ya mibok mí mbé ó weñ á Yerusalen ná bé vé myo akira.”

⁶“Ve, a ngá bo ná, meé ke á nzenn, ákoan ná me ntɔ́ bebeñ á Damasko, ané énzézan̄ ó mos, ásítem ná mikwikwiñ mí mora eyéa ye á dzóp mí mana ma boman. ⁷Ané me ngá ku ósí, éde me ngá wók kíñj̄ deé dzó ma ná: ‘Á Saulo, á Saulo, akála dzé wa dzéj̄ ma así?’ ⁸Ané me ngá síli ná: ‘Á Ntí, o ne nzá?’ Éde ní a ngá yalan ná: ‘Ma me ne Yesus mwann Nasareno éñi wa dzéj̄ así.’ ⁹É bot bíabe b́ bí mbé, bebélá ná bé ngá yén eyéa te, ve béé ndzí wók é kíñj̄ e ngá kóbo ya ma. ¹⁰Ané me ngá síli ná: ‘Á Ntí, nzá dzam ma yian bo?’ Éde Ntí a ngá yalan ya ma ná: ‘Tébegé, kéj̄ á Damasko, ó weñ, éñe bá ye wa kat é mam mése bé téle yaá wa ná o bo.’ ¹¹Ákoan ná me sés fe yén akála ná eyéa te é ngá bíra feañ, ané é bot bíabe b́ bí mbé bé ngá ke ya ma énam, mé sian á Damasko.”

¹²“Ané mot enziñ a tɔ́ eyola ná Ananías, a ngá baale metsinj̄ mvéañ, béjudio bése bé mbé bé tɔ́ ó véa, bá bé ngá vé fe ní mbamba ngañiá. ¹³Éde Ananías te a ngá nzu ébe ma, ané a ngá tébe ma á mféñj̄ a dzóo ma ná: ‘Á mwadzan̄ Saulo, beragá áyén.’ Éde me ngá yén ní etéññ te ébyen. ¹⁴Ané a ngá dzó ná: ‘É Nzamá betará a tɔ́p yaá wa á mfá ye ná o yem nkómánn weñ, o yén Nzósoó Mot, o wók fe bifíá bíye ánu deñ. ¹⁵Amú ná wa ye bo é ngañiá weñ ébe bot bése mfá édí o yén yaá, ya áwók. ¹⁶Dzé fe wa yana áwola dí? Tébegé, o yónán éyola Ntí, duubán fe á mfá ye ná mísémm mwe mí tɔbo nsopbán!’ ”

¹⁷“Éde a ngá bo ná, niané me ngá búlán á Yerusalen, me tɔ́ á templo, meé yaglan, ané me ngá yén Ntí á nsísim, ¹⁸eé dzó ma ná: ‘Bɔ́oge avóó, dzigá kólo á Yerusalen! Amú báa ye yébe é ngañiá wa ye vé mfá wɔm.’ ¹⁹Ané me ngá dzó ná: ‘Á Ntí, bébyen bá yem mvéañ ná me ngá wulu, meé fet á mibok ya áyít fe é bot bá bwíni wa á besinagoga été. ²⁰Ya é tám mékií é ngañiá we Esteban mé ngá swii, mámyen ma me mbé fe me téle, meé yébe do. Ma fe me ngá baale bitóp é bot bé ngá ywíñ ní.’ ²¹Éde Ntí a ngá dzó ma ná: ‘Kéñ! Amú ná ma ye wa lóm oyaáp ébe meyj̄ mefé.’ ”

Pablo a ne ébe komandée.

²²Ané bé ngá súgan ní béa akekwiñ efíá te, véa bé nga bére mekiñj̄ béé dzó ná: “Veagé mot te éniñ dzi, amú ná dáá yian ná ámvála mot dí é

niŋ.” ²³Éde béé yón, béé wea bítóp byeba, béé fwíi fe mbúlgé ó yóp, ²⁴ané komandée a ngá mánan ná bé nínŋle Pablo á kpatéle, a mánan fe ná bé fas ní ya eyíra mfá átúga yem akála dzé bá yónán ní á ngamm áyát aaná. ²⁵Ve, éyɔŋ bé ngá ñue ní ya mikóó, éde Pablo a ngá síli é kaba á mbé téle ó véa ná:

“Ye atsiŋŋ dá yébe ná o yít mwann Romano kaa ná bé kík ní misaŋ?”

²⁶Niané kaba a ngá wók dɔ, éde a ngá yit komandée bebeñ eé kat ní ná:

“Wa kómo bɔ dzé! Amú ná é mot ní a ne mwann Romano.”

²⁷Ané komandée a ngá yit Pablo bebeñ a síli ní ná:

“Katge ma, ye o ne mwann Romano?”

Éde a ngá yalan ná:

“Áá.”

²⁸Ané komandée a ngá dzó ná:

“Ma ma wún ná me bɔ mwann Romano ya abwiññ moann.”

Éde Pablo a ngá dzó ná:

“Ve, ma me ne ní ábyálá.”

²⁹Etéññ te ébyen, ané é bot bé mbé ná bé nkún ní ke fas, bé ngá kólo ní míféŋ. Komandée ní á ŋga kɔ fe wɔŋŋ niané a ngá yem ná a ne mwann Romano, ya fe ná aá ká ní.

Pablo a ne ekóánn medzó bejudio dá dzwée

³⁰Éde é mos ó ngá belan véa, komandée eé kómo túga yem bébélá étɔm bejudio bé ngá sóman Pablo, ané a ngá vé ní filí, a mánan fe ná betébosú befára ya ekóánn medzó ése bí kóán. Ané a ngá sigi ya Pablo a tɔó ní ébe ású deba.

23 ¹Éde Pablo a ngá bem ekóánn medzó mís, ané a ngá dzó ná: “Á bɔbédzaŋ, anzukwíñ émuú me niŋ yaá ósú Nzamá ya mbamba ósimánn ye á nlém ósesé.”

²Éde ntébosú befára Ananías a ngá mánan é bot bé mbé bé téle Pablo míféŋ ná bé bími ní ánu. ³Eyɔŋ te Pablo ní a ngá dzó ní ná:

“Nzamá a nkún wa bími, mfim ó ne nwáan mfúm! Wa o tɔbɔ ná wa kík ma misaŋ ya metsiŋŋ, wa wa tsam metsiŋŋ weé mánan ná bé bími ma.”

⁴Éde é bot bé mbé ní bebeñ bé ngá síli ní ná:

“Ye wa tea ntébosú befára Nzamá?”

⁵Ané Pablo a ngá yalan ná:

“Á bɔbédzaŋ mée mvá yem ná éñe a ne ntébosú befára, amú e ne ntsilann ná: ‘O táa kóbo ntébosú ye áyɔŋ dwe abé!’ ”

⁶Éde Pablo eé yem ná ngúrá á mfá bot béye ekóánn ó ne besaduseo, éwí mbóó wá befariseo, ané a ngá bére kíŋŋ ekóánn medzó éte ná:

“Á bɔbédzaŋ, me ne mwann fariseo, é mwán befariseo, bá kík ma misaŋ amú me belé oyan ye ná miwúán myá ye wómo.”

⁷Niané a ngá dzó dɔ, éde mikóbo mí ngá bɔ befariseo bábe besaduseo. Ané bot bé ngá kánan énzézaŋ. ⁸Amú besaduseo bá dzó ná nwómán

miwúán ó sés, baängel bá bé sés ki, ngé ki misísim; ve befariseo bá bá yébe mam méte mése. ⁹Éde nzɔɔ ndén e ngá ɔɔban. Ané beyágale métsinj benziŋ béye mpatí befariseo bé ngá tébe béé bíra yémle béé dzó ná:

“Bíí téa mbéa dzam enziŋ ébe é mot ní; ngé nsísim o kɔɔ yaá ya ní, ngé ki ángel, e ne dzé?”

¹⁰Niané nzɔɔ e ngá ke dá ɔɔ ndén, komandée á ŋga kɔ wɔŋ ná bé nza sák Pablo; ané a ngá mánan ná nsámá benzima ó sigi ná ó ke ní vea énzénzan deba été, ó kéñ fe ya ní á kpatéle.

¹¹Álú avɔɔ é ngá belan véa, éde Ntí a ngá yéne ébe éñe eé dzó ní ná: “Yémŋe nguu! Amú ná ámvála o vé yaá é mam mam ngañiá á Yerusalen, ámvála te fe dá yian ná o vé ngañiá á Roma.”

Bá tébe enginiŋe ná bé ywíñ Pablo

¹²Niané kírí e ngá léne, ané bejudio bé ngá tébe enginiŋe, bé tsini bébyen ya nkanann sɔŋ béé dzó ná báá dzí ngé áñú akekwiñ ané bá ywíñ Pablo. ¹³É bot bé ngá tébe enginiŋe te bé ngá lot tán bot mewóm mé nii. ¹⁴Éde bot béte bé ngá ke ébe betébosú befára ya fe ébe mikúkúma, ané bé ngá dzó ná:

“Bía bébyen bí mana yaá tsini ya nkanann sɔŋ ná bíá kyak dzóm enziŋ akekwiñ ané bía ywíñ Pablo. ¹⁵Éde áwola dí, mína ya bot béye ekóánn medzó, dzógán komandée ná á nzu ya Pablo, a téle ní ébe ású denan, míní lére ané ngé mína kómo túga fas dzam enziŋ ye étɔm deñ. Véa, bíá tɔɔ nkomann ná bía ywíñ ní kaa ná a sian.”

¹⁶Ve, niané é mwán Pablo kéá e ngá wók olám te, ané a ngá níí á kpatéle été, a kat dɔ Pablo. ¹⁷Éde Pablo a ngá lwée kaba mbɔɔ a dzóo ní ná:

“Kéŋ ya é ndómán ní ébe komandée! Amú ná a belé dzam enziŋ ye ákat ní.”

¹⁸Ané a ngá ñɔŋ ní, a kéŋ ya ní ébe komandée, a dzóo ní ná:

“Mwann mbok Pablo, éñe á lwée ma, á dzaa fe ma ná me nzu ya é ndómán ní ébe wa, amú ná a belé dzam ye ádzó wa.”

¹⁹Éde komandée a ngá biñ ní énam, a kéñ ya ní éwíñ, ané a ngá síli ní ná:

“Wa kómo ma ákat á yá?”

²⁰Ané a ngá yalan ná:

“Bejudio bé mana yaá tsini ná bá ye wa dzaa ná o ke ya Pablo ekóánn medzó ookírí, ané ngé bá kómo túga yem dzam enziŋ ébe éñe. ²¹Édɔ é ne ná, o táa ɔɔ yébe! Amú ná befám álot mewóm mé nii bé ŋga yana yaá ní ya olám. Bot béte bébyen bé mana yaá tsini ya nkanann sɔŋ ná báá ye dzí ngé áñú akekwiñ ané bá ywíñ Pablo. Áwola dí bé ntɔɔ nkomann, bá yana nkíkán we.”

²²Éde komandée a ngá yáán ya ndómán te, a mánan ní ná: “O taa dzó mot enziŋ ná o kúlán yaá ma dɔ.”

Bá lóm Pablo ébe ŋgóvina Felis

²³Ané komandée a ngá lwée bekaba bé beañ a dzóo ná: “Komŋán benzima mitet mí beañ; bénzima bá wulu ya mikalbeñ bá mewóm zaŋgbéá; ébá bá bá wulu ya mekɔŋŋ bá mitet mí beañ, á mfá ye ná bé ke á Sesarea méwola ebuú ye alú. ²⁴Komŋán fe mikalbeñ myá ye ke ya Pablo mvwaá ébe ŋgóvina Felis.” ²⁵Éde fe a ngá tsili kálara eé dzó aaná:

²⁶“Ma Klaudio Lisias:

Á ndzwée ŋgóvina Felis, á mbóló!

²⁷Bejudio bé ngá biñ é mot ní, ákoan ná bé nkún ní ywíñ, ané me ngá sian ya nsámá benzima. Niané me ngá wók ná a ne mwann Romano, éde má koro ní. ²⁸Meé kómo yem nzá dzam bá sóman ní, ané me ngá ke ya ní ékóánn medzó deba.

²⁹Éde, me ngá koan ná, bá sóman ní akála mam méye métsiŋŋ meba; ve, kaa etɔm enziŋ ye ná aa yian wú ngé ki mbok.

³⁰Niané me wórán ná olám ó ntɔɔ yaá ná bá ywíñ ní, ané me lóm wa ní etéññ te ébyen, me dzó yaá fe é bot bá sóman ní ná

bé kóbo ébe ású dwe é dzam bá sóman ní ya dɔ.”

³¹Éde benzima bé ngá ñɔŋ Pablo ámvála bé ngá mánan bó, bé kéñ ya ní ébe Antipatris á alú. ³²É mos ó ngá belan véa, ané bé ngá lík ná benzima bá wulu ya mikalbeñ bé tsíni ósú ya Pablo, eyɔŋ te bá bé búlán á kpatéle. ³³Niané bá bé ngá sian á Sesarea, éde bé ngá kee ŋgóvina kálara, bé lére fe Pablo ébe ású deñ. ³⁴Nia ŋgóvina a mana lánŋ kálara, ané a ngá síli Pablo ná a ne mot ye abeŋŋ avé. Éyɔŋ a ngá yem ná a ne mot ye á Silisia, ³⁵éde a ngá dzó ná:

“Ma ye wók ádzó dwe éyɔŋ é bot bá sóman wa bá ye sɔ.” Ané a ngá mánan ná bé kálá ní á kpatéle Erodes.

Pablo aa kam ya émyen

24 ¹Niané é ngá lot melú mé tán, éde ntébosú befára Ananías a ngá sian á Sesarea ya mikúkúmá minziŋ ya ntébe nzaŋŋ Tértulo. Ané Tértulo te a ngá lére bíɔm Pablo ébe ŋgóvina. ²Nia álwée ní, éde Tértulo a ngá tára ná aa bwaale ní, eé dzó ná:

³“Á ndzwée Felis, bía wórán abwiññ mvwaá ya é tsén mam eé mana yaá bɔ mfá mvéáñ ye áyɔŋ dea amú nkée we. Bía lánŋ ásesé te vóm áse; abwiññ akíba ya wa. ⁴Ve á mfá ye ná me taa wa bɔ sóm ayaáp, ma bíra wa dzaa engóngɔɔ ya áñep dwe ná o béá bía oyomm tám. ⁵Amú bí yén

yaá ná é mot ní a ne ebúúbúu, aa boman eniᅇ ngúra eé sɔᅇ bejudio ná bé bɔ metsamann, éñe fe ané nló mbéa nyébé benasareno. ⁶Atwaa templo da a vak yaá fe ná aa bɔ dɔ nzeze; [éde bí ngá biñ ní bía bébyen bí ᅇga kómo fe ní kík misaᅇ amvála ané métsiᅇᅇ mea má lóm. ⁷Ve éde komandée Lisia a ngá nzu duman a dut bía ní é mó mea été. ⁸Ané a ngá mánan é bot bé ngá sóman ní ná bé nzu ébe wa.] Wámyen wa o ne ní fas á mfá ye ná o túga yem é mam mése bía sóman ní ya mɔ.”

⁹Bejudio bá bé ngá ke fe bá yébe mɔ béé dzó ná mam méte mé ne bébélá. ¹⁰Éde ᅇgɔvina a ngá vé Pablo ndem ná ní a kɔbɔ; ané Pablo a ngá dzó ná:

“Ma yem ná é ntɔɔ abwiññ mibú o tɔɔ nkík misaᅇ ye áyɔᅇ dí, éde ma wórán mesán ná ma kam ya mámyen. ¹¹O ne ebúbú ye áyén ná dǎá bé lot awóm melú ya melú mé beañ avé mé ke kaᅇ á Yerusalen. ¹²Béé ndzí koan ya bía mot enziᅇ bí bɔ bisó á templo été, ngé ki ná meé sɔᅇ nkuna bot á besinagoga, ngé ki á kísoan été. ¹³Bé sés wa lére dzam enziᅇ ye é mam bá sóman ma ya mɔ éndagá. ¹⁴Ve, édí ma mem, é ne ná ma kaᅇ é Nzamá bímvámmvám byea, amvála ané é Nzenn bá lwée ná mbéa nyébé. Ma bwíni é dzam ése é ne métsiᅇᅇ été, ya mítsilann bekúlu medzɔ. ¹⁵Ámvála oyan me belé ébe Nzamá, amvála te fe bá bé belé ná bot bé nkún wómo miwúán été, ané benzósoó bé bot ané mbéa bé bot. ¹⁶Dzam te édo mámyen ma vé nguu tám áse ná me baale ósímánn ye á nlém wɔm mfúbánn ósú Nzamá, ya ósú bot.”

¹⁷“Nia abwiññ mibú, éde me ngá búlán ná ma nzu kee é sí dam bivévé, ya metúnᅇa. ¹⁸Tám te, ákoan ná me mana yaá tun níuu á templo, méé mbé á nkuna bot été, nɔɔɔ da deé ndzí ki bɔban ó véa; Ve bejudio benziᅇ béye Ásia bé mbé ó véa. ¹⁹Ébɔ bá yian nzu ébe wa béé sóman ma, ngé é ne ná bé belé ma dzam enziᅇ; ²⁰ngé ki ná, é bot bé ne ó vá bé katge étɔm bé ngá koan ya dɔ ébe ma, éyɔᅇ me mbé me téle ósú ékóánn medzɔ béjudio. ²¹Tám enziᅇ a ne bɔ fáve é dzam avɔɔ, me ngá bére kíᅇᅇ énzénzaᅇ deba été ná: ‘Bá kík ma misaᅇ ébe ású denan émuú, akála ma bwíni ná miwúán myá ye wómo.’ ”

²²Éde, ákoan ná Felis ní a tára yaá túga yem mfá Nzenn Ntí, ané a ngá dzó ná:

“Éyɔᅇ komandée Lisia aa ye sɔ; véa, éñe ma ye kík ádzó denan.”

²³Éde a ngá mánan kaba ná aa baale Pablo; ve a belé filí, kaa ki ákili mot enziᅇ ye é bot beñ ná a táa belan ya ní.

²⁴Niané ayomm melú é ngá lot, éde Felis a ngá sian bá ngéá Drusila, ní á tɔɔ ngwan judia, ané Felis a ngá lwée Pablo, éde a ngá wók ní mfá á mbwínánn ébe Kristo Yesus. ²⁵Ve, niané Pablo a ngá kɔbɔ á mfá nzósoó ya ádzwée nlém ya nkíkᅇán misaᅇ ó ne ná ó nkún sian, ané Felis eé kɔ wɔᅇᅇ a ngá dzó ná:

“Béᅇ ke éndagá, ma ye wa bera lwée éyɔᅇ ma ye belé tám.”

²⁶Felis a ngá kómo fe ná Pablo a kee ñí moann. Dzam te édo fe a ngá bo eé lwée Pablo, eé léan bá ñí. ²⁷Niané mibú mí beañ mí ngá lot, ané Porsio Festo a ngá nzu lígi éyian Felis. Felis te ñí eé kómo bo bejudio mbeɲ, éde a ngá lík Pablo á mbok.

Pablo a ne ébe ású Festo

25 ¹Ákoan ná avé Festo á sian ábeɲɲ sí é ntɔ́ melú mé léa, éde a ngá kólo á Sesarea ná aa ke á Yerusalen. ²Ané betébosú befára ya bora bé bot bejudio bé ngá kaɲle ñí ádzó Pablo; bé nga yémle fe ñí, ³bée dzaa ñí engóngóó ná ábúlu Pablo á Yerusalen, ákoan bée lám ná bá ywíñ Pablo ókaɲ été. ⁴Ve Festo ñí a ngá yalan ná bá kálá Pablo á Sesarea; ya fe ná avítsaɲ tám émyen ñí a nkún fe kólo a keñ ó weñ. ⁵Véa a ngá dzó ná:

“Bora bé bot béye ébe mína bé kéɲ bíabe bó ó weñ. Édo é ne ná, ngé mbéa dzam enziɲ a ne ébe mot te, bé bwaale ñí.”

⁶Niané a ngá bera tɔbo bábe bó ané melú mmom ngé ki awóm, éde Festo a ngá sigi á Sesarea. É mos mbóó ó ngá belan véa, ané a ngá ke tɔbo ósí ékóánn bá kík medzó, éde fe a ngá mánan ná bé nzu ya Pablo. ⁷Niané a ngá sian, ané béjudio bé ngá sɔ́ á Yerusalen bé mana ñí luɲ méféɲɲ, bé nga sóman ñí ya abwiññ mam ya bora bisómán; eé tɔ́ ná bébyen bá bée mbé ki lére ná me ne été. ⁸Pablo ñí eé kam ya émyen, éde a ngá dzó ná:

“Meé ndzí bo nsémm enziɲ mfá métsiɲɲ bejudio, ngé mfá templo, ngé ki mfá Sesar.”

⁹Ve Festo ñí eé kómo ábo bejudio mbeɲ, ané a ngá síli Pablo ná:

“Ye wa kómo ke á Yerusalen ná ó weñ bé kí k wa misaɲ ébe ású dam ébe é mam má?”

¹⁰Éde Pablo a ngá yalan ná:

“Me ntɔ́ yaá é vóm Sesar aa kí k misaɲ. Vóm te, éñe fe bá yian ma kí k misaɲ. Amvála ané wámyen wa túga do yem ededea mbeɲ meé ndzí bo bejudio etɔm enziɲ. ¹¹Ngé maá bo fá etɔm enziɲ ye ná ma yian wú, máá tep awú. Ve, ngé dzam enziɲ ye é mam é bot bá sóman ma é sés bébélá, mot enziɲ éé belé nguu ye ákee ma ébe bó. Ma kee Sesar ádzó dam.”

¹²Véa, niané Festo a ngá mana wókgan bábe mífafak mí bot myeñ, ané a ngá yalan ya Pablo ná:

“Oó kee yaá Sesar ádzó dwe, éñe fe wa ke ó weñ.”

Pablo a ne ébe ású kéza Agripa

¹³Niané ayomm melú enziɲ é ngá lot, éde kéza Agripa bá Bernise bé ngá sian á Sesarea, bé keñ vé Festo mbamba ásóó. ¹⁴Bé tɔ́ ó véa abwiññ melú, ané Festo a ngá kaɲle kéza ádzó Pablo, ñí ná:

“Felis aá ke aa lík mot enziɲ á mbok ó vá. ¹⁵Me tɔ́ á Yerusalen, éde betébosú befára ya mikúkú má bejudio bé ngá sɔ́ ya ñí bisómán, bée dzaa

ma ná me kík ní nsaŋ ná, aa ku. ¹⁶Ané me ngá yalan ya bó ná, beromano béé belé fúlú ná bá kee mot enziŋ meku, ngé kaa ná mot te aa kéá bábe é bot bá sóman ní asú ya asú, á mfá ye ná á kam ya émyen ébe é mam bá sóman ní. ¹⁷Niané bé ngá kóán ó vá, kaa ádzímle tám, ané me ngá tɔbɔ ósí ékóánn bá kík medzɔ é mos ó ngá belan véa, me mánan fe ná bé nzu ya mot te. ¹⁸Niané bébwaale beñ bé ngá tébe béé ndzí lére bitɔm binziŋ bíye ébí me ngá yana mfá weñ. ¹⁹Fáve mam menziŋ méye á nyébé weba émɔ bé ngá sóman ní, ya fe mfá mot enziŋ bá lwée ná Yesus; ní a wú yaá fe. Éñí Pablo aa dzó ná a ne ntétéá. ²⁰Ma mée ngá yem ámvála me ne fas ádzó te, éde me ngá síli Pablo ná ngé aa kómo ke á Yerusalen, á mfá ye ná bé kík ní misaŋ ádzó te ó weñ. ²¹Ve, Pablo ní a ngá dzaa ná bé kálá ní ó vá ná bé kík ádzó deñ ébe Sesar. Ané me ngá mánan ná bé kálá ní akekwiñ ané ma ye ní lóm ébe Sesar.”

²²Éde Agripa a ngá dzó Festo ná:

“Mámyen ma ma kómo fe ní wók.”

Festo ní ná: “Ookírí wa ye ní wók.”

²³É mos ó ngá belan véa, éde Agripa bá Bernise bé ngá nzu níi ábéá medzɔ été ya abwiññ ewúmá, bábe bekomandée, ya bora bé bot béye kísoan te. Ané Festo a ngá mánan ná bé nzu ya Pablo. ²⁴Éde a ngá dzó ná:

“Á kéza Agripa ya é bot bése bíabe bó bí ne ó vá éyɔŋ dí; yénŋán é mot ayɔŋ bejudio áse, ané á Yerusalen, ané o vá, é ngá dzaa ma, deé yónán ná é mot ní áá yian bera niŋ. ²⁵Ve, ma me ngá koan ná eé ndzí bɔ dzam enziŋ dá yian ya awú; ve, niané émyen a ngá kee ádzó deñ Sesar, ané me ngá kík ná ma lóm ní. ²⁶Ve mée belé dzam enziŋ bébélá ye me ne tsili ndzwée wɔm á mfá ébe mot te. Á kéza Agripa, dzam te édo mé só ya mot te ébe ású denan, ádaŋdaŋ ébe ású dwe, á mfá ye ná niané bá mana ní fas, ma me ne belé dzam ye átsili. ²⁷Amú me téa ná e ne kaa ayílí ná, bá lóm mbok kaa álére bitɔm bá sóman ní ya byɔ.”

Pablo aa kɔbɔ ébe ású kéza Agripa

26 ¹Éde Agripa a ngá dzó Pablo ná:

“Bá vé wa ná o kɔbɔ á mfá ye ná o kam ya wámyen.”

Ané Pablo a ngá sám weá ó yóp, á nga kam ya émyen, ní ná: ²“Á Kéza Agripa, ma wórán mvɔmm émuú ná me nkún nzu kam ya mámyen ébe ású dwe ya é mam mése bejudio bá sóman ma ya mɔ; ³ádaŋdaŋ ná wámyen wa túga yem méfúlú mése ya míkéá bejudio bébyen ya bébyen bé belé. Dzam te áse, éde ma dzaa wa engóngóó ná o túga ma béa ya nlém ó bóo wa ósí.”

⁴“Ané bejudio bése bá yem éniŋ dzam ású ye á móŋŋ, me tɔɔ énzézaŋ áyɔŋ dam été, ya fe á Yerusalen. ⁵Bá bem ma tára yem é ntɔɔ yaá abwiññ tám; ngé bá kómo dɔ mem, me ngá niŋ me tɔɔ mwann fariseo, nsámá wá

daŋ túga yémle metsiŋ á nyébé wea. ⁶Éde áwola dí, bá kík ma misaŋ akála ná me belé oyan ye é ngaá Nzamá a ngá vé betará. ⁷É ngaá, awóm meyoŋ ya meyoŋ mé beañ mea, má bíra kaŋ Nzamá alú ya ó mos kaa áwaabe; meé yana ngaá te. Á kéza, oyan te, éwɔ bejudio bá sóman ma ya wɔ. ⁸Amú dzé mína kík ná míní sés yébe ná Nzamá aa wómo bewú?”

⁹“Bébéla mámyen me ngá tara tém ná ma yian bɔ éyola Yesus ye á Nasaret abwiññ mbéa bé mam; ¹⁰amvála te édo fe me ngá bɔ do á Yerusalen. Niané me ngá ñoŋ edzwée ébe betébosú befára, se fáve ná me ngá fet abwiññ bebwíni míbok; éyoŋ dá bé ngá ywíñ bɔ, ma me ngá yébe fe do. ¹¹Abwiññ biyoŋ, me ngá ke ma ke á besinagoga bése meé vé bɔ akira, meé tsíni bɔ ná bé téa Nzamá. Me ngá daŋ bíra yéa ya bɔ, mé ŋga ke fe ma dzéŋ bɔ ásí akekwiñ békísoan béye mési mefé.”

¹²“Eséññ te édo me ngá ke ya do á Damasko, me belé édzwée ya nlómánn betébosú befára. ¹³Á kéza, ve ókaŋ été énzénzaŋ ó mos, me ngá yén eyéa ye á dzóp. Eyéa te deé bíra feaŋ ádaŋ nlódzóp, ané é ngá mana ma boman ya é bot bése bíabe bɔ bí ngá ke ékena. ¹⁴Éde bíá bésese bí ngá mana ku ósí, ané me ngá wók kíŋŋ deé dzó ma á nkɔbɔ Ebreo ná: ‘Á Saulo, á Saulo, amú dzé wa dzéŋ ma ásí? É ne ndzuúk ná wa bími abɔ á nsoŋ.’ ¹⁵Ané me ngá síli ná: ‘Á Ntí, o ne nzá?’ Éde Ntí a ngá dzó ná: ‘Ma me ne Yesus, éñí wa dzéŋ ásí. ¹⁶Ve, kólogé ósí, o tébe tételé, amú ná me sɔ yaá yéne ébe wa á mfá ye ná ma téle wa awasíli ya ngañiá ye é mam o yén yaá ébe ma, ya fe éma ma ye bera yéne ya mɔ ébe wa. ¹⁷Ma ye wa koro é mó bejudio ya éma meyoŋ mefé, éñe fe ma lóm wa ébe ébɔ, ¹⁸ná mís mé kúuban bɔ, ya dzam te bé veŋan béé lúm dzíbi mvús, bé sɔ éyéa été. Bé veŋan béé lúm fe édzwée Sátan mvús, bé sɔ ébe Nzamá, béé ñoŋ ndzámánn mísémm ya etɔ énzénzaŋ mítópban mí bot, ákála mbwínánn ébe ma.’ ”

¹⁹“Ya dzam te, á kéza Agripa, meé ndzí bɔ nyénánn ye á dzóp te meló. ²⁰Fáve ná, me ngá tara bɔ meé kat bot béye á Damasko fwéñ ya bot béye á Yerusalen; véa, Judea áse, ya meyoŋ mefé ná bé dzoban, bé veŋan ébe Nzamá, bé bɔ fe é mam má yian ya é bot bé dzoban yaá. ²¹Amú dzam te édo bejudio bé ngá biñ ma á templo, bé ŋga kómo fe ma ywíñ. ²²Ve, amú Nzamá éñe aá vwála ma, édo me ngén ma vé abobot ya bora bé bot ngañiá anzukwiñ émuú, kaa ákɔbɔ dzam afé, fáve é mam bekúlu medzó ya Moisés bé ngá kɔbɔ ná me nkún bɔban, ²³ná: ‘Kristo aa ye yén midzuúk éñe fe a tara wómo míwúán été, néa éñe aa ye kat Israel ya meyoŋ mefé fwéñ éyéa.’ ”

²⁴É tám Pablo a ngá kam ya émyen néa, éde Festo a ngá yónán kíŋŋ oyaáp ó yóp eé dzó ná:

“Á Pablo wa kwan á nlém! Abwiññ meyágalé é lík yaá wa ná o dzímle kén!”

²⁵Pablo ñí a ngá yalan ná:

“Á ndzwée Festo máá kwan á nlém; fáve ná ma kóbo bé bébélá bifíá ya kén. ²⁶Amú é kéza ma kóbo ya ní ya mebúnn aa yem mam méte. Ma yébe do ná áá dzími dzam enziŋ ye été, amú deé ndzí bo vóm enziŋ ásweññ.

²⁷Á kéza Agripa, ye wa bwini bekúlu medzó? Ma yem ná wa bwini.”

²⁸Éde Agripa a ngá dzó Pablo ná:

“Wa kómo ma wún ná me bo Krísten avítsaŋ tám!”

²⁹Pablo ní ná:

“Ngé me ne ke yaŋlan ya Nzamá ná ané avítsaŋ tám, ané abwiññ ki, se fáve wa etámm, fáve ná, é bot bése mína wók ma émuú, míní bo ané ma, ve se békalamekéná bá.”

³⁰[Niané a ngá mana dzó mam méte], éde kéza a ngá tébe bá ngóvina ya Bernise ya é bot bábe bó bé mbé bé tɔ́ ósí; ³¹ané bé ngá ke évwíñ, bé nga ke bá kóbo bébyen ya bébyen ná:

“É mot ní áá bo dzam enziŋ ná aa yian wú ngé ki mbok.”

³²Éde Agripa a ngá dzó Festo ná:

“Ngé é mot ní émyen á bo kaa ákee Sesar ádzó deñ, ngé bé kúlu yaá ní á mbok.”

Bá lóm Pablo á Roma

27 ¹Éyɔŋ bé ngá kí k ná bí ke Ítalia á byéa été, éde bé ngá kee Pablo ya mibok mifé minziŋ é mó kaba á mbé eyola ná Julio, mbɔ́ɔ́ ye á nsámá melúmán Sesar. ²Ané bí ngá daŋ á byéa ye Ádramitio ó mbé ná ó nkún ke mébòŋŋ méye Ásia, éde bí ngá té; Aristarko mwann Masedonio ye á Tesalonika ní a mbé fe bíabe bó. ³É mos ó ngá belan véa, ané bí ngá sim ósí á Sidón; Julio a mbé esós ya Pablo, eé lík ná á ke ébe bemvwíññ ná bé belan ya ní. ⁴Atéé ye ó véa, éde bí ngá daŋ á byéa, bí sáale evúŋ á Tsípre á mféŋŋ, amú ná bivúŋ bí ngá só bía ósú. ⁵Niané bí ngá kígán máŋ, bí nga wulu bebeñ á nsá Silisia ya Panfilia, ané bí ngá sian á Mira, kísoan ye á Lisia.

⁶Éde kaba a ngá koan ya byéa ye Álejandria ó véa ná wá ke Ítalia. Ané a ngá dea bía été. ⁷Bí nga wulu otaktak ya ndzuúk abwiññ melú, éde bí ngá lot nzósoó á Gnido akála ná evúŋ dĕé ngá lík ná bí tsíni ósú. Ané bí ngá sáale evúŋ á Kreta á mféŋŋ asú ye asú Salmón. ⁸Bí tsíni nsá ya nsá ya ndzuúk, bí sian vóm ó mbé eyola ná Mbamba Mebóŋ, bebeñ á kísoan Lasea.

⁹Ákoan ekena é bíra yaá mana dzímle tám, é ntɔ́ɔ́ fe ededea anŋónó, atwaa é tám bá ki bidzí da é lot yaá fe. Pablo á nga lép bó,

¹⁰eé dzó ná,

“Á bot, me téa ná ekena é nkún bo ya ndzuúk ya abwiññ adzímle, se fáve á mfá mibaga ya byéa; ve, ya fe á mfá biniŋ byea.”

¹¹Ve, kaba ní a ngá daŋ yébe é dzam é mot a mbé ya byéa, ya ndulu byéa bé ngá dzó, álot édí Pablo a ngá dzó. ¹²Dĕé mbé mvéáñ ná bí lot

tám akos ya avép ébe abónj te, ané abwiññ bot é ngá kík ná bí kólo ya byéa ó véa, á mfá ye ná bí vak ngé bí ne sian á Fenise, abónj ye á Kreta, édí dá dága á nkeññ mfá méyéa ya ókwiññ á mfá méyéa, ná bí lot metám mé avép ó véa.

Okos wá lot á máj été

¹³Éde, niané mwann evúnj ye nkeññ a ngá lot, ané bé ngá tém ná bé mbelé é dzam bé ngá kómo; éde bé ngá vea meñílí, bé nga lot kínlé bebeñ á Kreta. ¹⁴Ve abwiññ tám deé ndzí lot, ané evúnj ókos bá lwée ná Eurakilón é ngá nzu é yimi byéa. ¹⁵Ané é ngá tára ná dá dulu byéa, bía bíí mbé ki fe kam ná evúnj é táa ke ya byéa; éde bí ngá dzgɔ, bí lík ná evúnj é ke ya bía. ¹⁶É tám byéa ó ngá sian é vóm ó ngá sáale evúnj á mwann etuñj a tɔɔ eyola ná Klauda, ya nguu bí mbé biñ élenn dá koro bot, ákoan bí dzuk yaá. ¹⁷Niané bé ngá dea elenn te á byéa été, bé nga ká byéa ya miwula béé lot ya myɔ así. Ve béé kɔ wɔñj ná bé nza ke bók ó sí á Sirte, éde bé ngá sili mewom, [béé wea óswiñ é dzóm dá sim byéa mbíí], evúnj é nga ke dá sɔgle bó néa. ¹⁸É mos ó ngá belan véa, okos weé bíra bía suk, ané bé ngá tára saga mibaga. ¹⁹Álú léa éde bé ngá mana wea byém bíye á byéa ó máj ya é mó meba bébyen. ²⁰Ané táj abwiññ melú, nlódzóp ya atéteñ bí ngá bɔ kaa ákwíñ, mora mbéa tám ñí á ngá lañan fe, akekwiñ bí ngá dzímle oyan óse ná bí ne tsíni ya eniñ.

²¹Ákoan bí lot yaá abwiññ tám kaa ákómo dzí, éde Pablo a ngá tébe tételé énzénzaj deba a dzóo ná:

“Á bot, ngé míní béa ma, bía kaa átée á Kreta, ngé bíá mana ki dzuk aaná, ngé ki ádzímle byém. ²²Éde áwola dí, ma lép mína ná míní ñɔñ nguu, amú ná mot enziñj ye ébe mína áá ye dzímle éniñ dzeñ, fáve byéa etámm. ²³Akála ná álú dí, é Nzamá ma kañ, éñe fe a ne ya ma, ángel weñ á yéne ébe ma, ²⁴eé dzó ná: ‘Á Pablo, o táa kɔ wɔñj, dá yian ná bé ke wa téle ébe ású Sesar; yénje fe ná Nzamá a mana yaá wa kee bíniñj é bot bése mínabe bó mína wulu á máj été.’ ²⁵Édɔ é ne ná, á bot, biñján nguu! Amú me tɔɔ ya Nzamá mebúnn ná dá ye bɔ ásesé ámvála á dzó ma. ²⁶Ve dá yian ná bí sim etuñj enziñj.”

²⁷Niané álú awóm ya nii é ngá kwíñ, evúnj deé sɔgle bía ó máj Adriátiko, ákoan ná á ntɔɔ ané énzénzaj alú, éde bedulu byéa bé ngá tém ná bé nga kwíñ yaá sí enziñj bebeñ. ²⁸Ané bé ngá vak abímm máj mé mbé edwá, bé koan ná é mbé táj mitéññ mewóm mé beañ. Éde bé ngá bera tsíni ósú avítsañ, bé bera vak, ané bé ngá koan ya awóm mitéññ ya mitéññ mí tán. ²⁹Éde béé kɔ wɔñj ná bé nza ke bók á mekwá áyóp, ané bé ngá wea meñílí mé nii óswiñ métsínn mé byéa, bé nga señ ná kírí eé léne. ³⁰Bedulu byéa béé dzéñ ná bé túp á byéa été, éde bé ngá sili élenn dá koro bot, béé lére ané bé nkún wea meñílí méye mendéñj mé byéa óswiñ. ³¹Éde Pablo a ngá dzó kaba, ya benzima ná:

“Ngé é bot bá, ébó kaa átɔbo á byéa été, míní sés niŋ.”

³²Véa, benzima bé ngá kík míwula mí mbé mí tsini ya élenn dá koro bot, bé lík ná é ku óswiñ.

³³Éyɔŋ a ngá bo ná kírí é nkún léne, Pablo á ŋga bíra dzaa bésesé ná bé dzí bídzí, eé dzó ná:

“Álú awóm ya nii édo dí míní tɔɔ evéveññ, míní tɔɔ fe kaa ádzí, kaa ki ákyak dzóm enziŋ. ³⁴Édo ma lép mína ná míní dzí, amú ná dá yian fe mfá é mvwaá denan; akála ná nkó esií enziŋ ye ó ne mína á nló, wá wáá ye dzímle mot enziŋ ye míní né.”

³⁵Niané a ngá mana do dzó, éde a ngá ñɔŋ mfémm, á ŋga vé Nzamá akíba ósú bot bése, ané a ngá bák wó a tára ná aa dzí. ³⁶Éde bésesé bé ngá biñ nguu, bá bé ŋga dzí fe. ³⁷Á byéa été bía bésesé bí mbé bot mitet mí beañ ya mewóm zaŋgbéa ya bot bé saman. ³⁸Véa, niané bí ngá mana dzéñ ya bídzí, bé ŋga wea misó mí trigo óswiñ á mfá ye ná byéa ó bo ovovos.

Byéa wá ñiŋ

³⁹É tám kírí e ngá léne, ébó kaa fe áyem sí te, ve bé ngá yén enzwánzwá enziŋ oyaáp eé belé nsá, éde bé ngá dzó ná bá beŋ vak áke ya byéa ó wéñ ngé é ne boban. ⁴⁰Ané bé ngá mana kík meñlí, bé lík mo á máŋ été, etéññ te ébyen bé mana fe sulu méngáp mé ngá fét byéa, bé bére awom ye á nló byéa évúŋ, bé ŋga lére byéa á mfá á kíníŋé. ⁴¹Ve, éde byéa ó ngá ke bók á tómbá áyóp, énzénzanŋ nden é beañ été, é tám mendéŋ mé byéa mé ngá ke faman kaa áfógan, metsínn mé byéa má mé ŋga bóro ya nguu mikebá.

⁴²Éde nkíkgán bénzima ó mbé ná bá ywiñ mibok, á mfá ye ná mbóó enziŋ ó nzá túp ya ndzwá. ⁴³Ve kaba ñí eé kómo koro Pablo, ané a ngá kam ya bó nkíkgán te. Éde kaba a ngá mánan ná é bot bá yem dzwá, bé tára ku óswiñ bé kéñ kwíñ ó sí, ⁴⁴ané é táŋ da buk, bevóó bé kéñ mébámm áyóp, ébá bevóó bá á byém binziŋ bíye á byéa. Amvála te édo bot bése bé ngá sian ósí mvwaá.

Pablo a ne étuŋ bá lwée ná Malta

28 ¹Niané bí ngá mana kwíñ mvwaá, éde bí ngá ñú táŋ ná etuŋ te é ne eyola ná Malta. ²Ané bot béye ó véa bé ngá bíra bía daŋ ábo añep, amú ná mvej deé nónŋ, avép dá é tɔɔ fe, éde bé ngá mana bía ñɔŋ bésesé, ané bé ngá mana koman ndúán. ³Niané Pablo a ngá ke aa twáa mikót mítem minziŋ eé wea myo á ndúán été, éde ñó deé mára ayóŋ e ngá bembe Pablo énam. ⁴Éyɔŋ bot béye ó véa béte bé ngá yén ñó e kele ñí énam, ané bé ngá ke bá dzó bevóó ya ébá bevóó ná: “Kaa bisó é mot ñí a ne nywiñbot; Nzósoó áá lík ná á niŋ, afáŋbo ná á só mvwaá ó máŋ été.”

⁵Édo é ne ná, Pablo ñí a ngá sámle ñó te á ndúán été, éñe kaa áwórán mbéa dzam enziŋ. ⁶Tám te bá béé yana ná á nkún vús, ngé ki ná á ku

mbim etéññ te ébyen. Ve abwiññ tám é ngá lot béé seŋ dɔ. Niané bé ngá yén ná mbéa dzam enziŋ áá lot ya ñí, ané bé ngá tsén menu bé nga dzó ná a ne nzamá enziŋ.

⁷Éde vóm te bebeñ, ntébosú ye etuŋ te, a tɔɔ eyola ná Publio, a mbé a belé mefóo mésí, ané a ngá ñɔŋ bía, a tɔɔ fe bía é ndá dzeñ ya añep táŋ melú mé léa. ⁸Ané a ngá bɔ ná éséá Publio a mbé a bóo eé dzuk ya okwann avép ya ntwí. Éde Pablo a ngá ñíí é vóm á mbé á nga yaglan, a bere fe ñí mó, a señ ñí. ⁹Niané dzam te é ngá bɔban, ané é bot befé bé mbé bé belé akwann étuŋ été ó véa, bá bé nga ke fe ébe éñe, bé nga señban. ¹⁰Ané bot béte bé ngá mana fe bía vé ngaŋŋ memvála mése. Éde ákoan ná bí nga téé yaá, ané bé ngá dzálá bía ya é byém bí ngá yi.

Pablo aa sian á Roma

¹¹Niané ngwan é léa é ngá lot, ané bí ngá téé ya byéa ye Álejandria bá lwée ná Mibyás Befám. Byéa te ó ngá lot metám mé avép étuŋ te. ¹²Éde niané bí ngá sim ósí á Sirakusa, ané bí ngá tɔbɔ ó véa táŋ melú mé léa. ¹³Atéé ye ó véa, bí keñ, bí sian fe á Regio. Niané alú avɔɔ é ngá lot, ané evúŋ ye á nkeññ é ngá tára, éde nia melú mé beañ bí sian á Puteoli. ¹⁴Ané bí ngá koan ya bebwíni ó véa, éde bé ngá kyaa bía ná bí tɔbɔ bíabe bó táŋ melú zaŋgbéa. Néa, bí ngá ke sian á Roma. ¹⁵Éde niané bebwíni béye á Roma bé ngá wók ná bía sian, ané bé ngá nzu tóban ya bía akekwiñ á bekísoan Apio ya Mendá Beyéŋ Mé Léa. Niané Pablo a ngá yén bó, eé vé Nzamá akíba, ané a ngá biñ nguu. ¹⁶Éde é tám bí ngá sian á Roma été, [ané kaba a ngá kee komandée mibok], ané bé ngá lík Pablo ná á tɔbɔ etámm, ve mwann benzima eé kálá ñí.

Pablo a ne á Roma

¹⁷A ngá bɔ ná, niané melú mé léa mé ngá lot, éde Pablo a ngá bána é bot bé mbé bora bé bwann béjudio ekoánn. Niané bé ngá mana kóán, ané a ngá dzó bó ná:

“Á bɔbédzaŋ, bá kee ma á mbok atéé ye á Yerusalen é mó beromano été, ma kaa áke áyɔŋ dam á ngamm áyát ngé ki méfúlú bimvámvám. ¹⁸Éde beromano béte, niané bé ngá mana ma fas, ané bé ngá kómo ma dzáma, amú ná mée mbé mé belé etɔm ná me ngá yian wú ya dɔ. ¹⁹Ve, akála ná bejudio bé ngá tep nkíkɔgán te. Édɔ é mbé ma ntsinann ná me kee Sesar ádzó dam, se ná me belé dzam enziŋ ye ásóman áyɔŋ dam. ²⁰Édɔ é ne ná, amú dzam te édɔ é lík ná me bána mína á mfá ye ná me yén mína ya ákɔbɔ fe ya mína, akála ná me tsini ya é kalamekéná ñí, amú é dzam Israel aa yana.”

²¹Ané bé ngá dzó ñí ná:

“Bía bíá bé ki ñɔŋ bekálara á Judea mfá we; mwadzaŋ enziŋ, ñí eé ndzí ki sian ébe bía eé kat ngé ákɔbɔ bía mbéa dzam enziŋ mfá we. ²²Ve bía

kómo wók ébe wámyen é dzam wa síman, akála ná bía wórán ná bá kóbo nyébé te ábé mevóm mése.”

²³Ané bé ngá mana tsini ngúrá mos, éde mos te, abwiññ bot é ngá mana sian é vóm Pablo á mbé a tɔ́ɔ́, ané atée ye kíkírí akekwiñ ngɔ́gáse, Pablo a ngá vé b́ mekéá, eé vé fe b́ ngañiá ye édzwée ngómán Nzamá, eé dzéj ná áwún b́ mfá Yesus atée ye métsiŋ Moisés anzukwiñ ébe bekúlu medzó. ²⁴Éde bev́ɔ́ benziŋ a ngá wún b́ ya édí a ngá kóbo; ébá bev́ɔ́ bá kaa ábwíni. ²⁵Amvála te édo bé ngá kánan kaa fe áwókgán bébyen ya bébyen. Ve Pablo aá súgan b́ kóbo efiá ná:

“Mfúfúp Nsísim a ngá túga kóbo ya beésúá ébe nkúlu medzó Esaía eé dzó ná,

²⁶ ‘Kéŋ dzó áyɔŋ dí ná:

mína ye béá ya meĺ, ve mínáá ye wók amvála enziŋ;

mína ye dága ya mís, ve mínáá ye yén amvála enziŋ.

²⁷ Amú ná nlém áyɔŋ dí ó mana yaá b́ aleét,

ya ndzuúk bá béá ya meĺ meba.

Mís má mé dzip yaá fe b́.

A nza b́ tám enziŋ ná bé yén ya mís,

bé wók ya meĺ bé wórán ya nlém,

béé búlán ébe ma, ma me séñ fe b́.’ ”

²⁸ “Éde yemŋán ná meyɔŋ mefé émo bá lóm ákoroga Nzamá dí, émo fe má ye wók.”

²⁹ [Niané a ngá mana do dzó, ané bejudio bé ngá kánan béé bíra kéá bébyen ya bébyen.]

³⁰ Ané Pablo a ngá lígi a tɔ́ɔ́ é ndá dzeñ a ngá lén tán mibú mí beañ, á ŋga b́ eé ñɔŋ é bot bése bé ngá ke ébe éñe, ³¹eé kat fwéñ édzwée ngómán Nzamá, eé yágale fe é mam Ntí Yesukristo, ya filí ése, kaa endáglé.

BEROMANO

É Kálara Apostol Pablo a ngá tsili Beromano

Mebéránn

1 ¹Ma Pablo, óloá Kristo Yesus, ntélán mfá ábo apostol, ntópbán amvála etámm á mfá é mbamba fwéñ Nzamá, ²édí a ngá tára kyaa ébe békúlu medzó beñ Mítsili mí ne eki été, ³á mfá é Mwán weñ, éñí a ngá byála ané mot binam é mvɔɔ bot David, ⁴a lére fe ya nguu edzwée ná a ne é Mwán Nzamá mfá Nsísim a ne eki, amú nwómán miwúán, Ntí wea Yesukristo.

⁵Ébe éñí, bía ñɔɔ abwará ya ntélán ápostol, mfá ábo mbwínánn mewók ébe meyvɔɔ mefé mése amú éyola deñ, ⁶éde énzénzɔɔn deba, mína míní ne fe é bot bé ne ntélán ná bé bɔ ébá Yesukristo. ⁷Mfá mína bése sé míndzindziɔɔ Nzamá míní ne á Roma, ntélán á mfá eki. Mvwaá ya mvɔmm bí bɔɔge ébe mína, bí sɔ ébe Nzamá Éséá wea ya ébe Ntí Yesukristo.

Mvéán akíba

⁸Ma tára vé é Nzamá wɔm akíba ébe Yesukristo mfá mína bése sé, ná eniɔ ngúrá dá kɔbɔ á mfá mbwínánn wenan. ⁹Amú ná é Nzamá ma kaɔ á nsísim wɔm été, mfá nkatann mbamba fwéñ é Mwán weñ, a ne ma ngañiá ámvála ma síman mína kaa ádzɔɔ, ¹⁰á méyaglán mam été tám áse, meé dzaa éndagá á mfá nkómánn Nzamá, ná me belé afóo ye ánzú ébe mína. ¹¹Amú ná ma bíra mína kómo yén, ná me kalan mína mvɔmm enziɔ ye á nsísim, á mfá ye ná míní tɔbɔ nyémán nguu; ¹²dá yíli ná me tɔɔ énzénzɔɔn denan, bí yémɔán nguu fufúlu, kada mot ye á mbwínánn éñí mbɔɔ, ané éewenan ané éewɔm.

¹³Á bɔbédzɔɔn, máá kómo ná míní dzími ná me dzéñ yaá bɔ ngoman, ná me nzu mína fép, (ve ye anzukwíñ éndagá, bé dzip yaá ma dɔ), á mfá

ye ná me belé fe ebumá enziŋ ye á nsísim énzénzaŋ denan, ntéññ mbóó fe ané ébe méyɔŋ mefé mevóó. ¹⁴Me belé mvólá atéé ye begriego akekwiñ ébá bé sés begriego, ané ébá bé ne bebelé kén akekwiñ ébá bé sés mifefák; ¹⁵édo ná, mfá wɔm, me belé ededea nkómánn ye ákat fe mína mbamba fwéñ, mína é bot míní tɔó á Roma.

Mbamba fwéñ, é nguu Nzamá

¹⁶Amú ná mää wók mbamba fwéñ osoán; éñe fá a ne é nguu Nzamá mfá ákoroga ye éñí áse aa bwíni; mwann Judio ósúá, ya fe mwann Griego. ¹⁷Amú ná éñe é nzósoó Nzamá aa léreban été, ákála mbwínánn ya á mfá mbwínánn amvála ané é ne ntsilann ná: “Nzósoó mot aa ye niŋ amú mbwínánn.”

Bésesé bé belé meku

¹⁸Amú ná méyéá Nzamá má léreban atéé ye á dzóp été mé tɔó á ngamm áyát á mboann óse ya ékúkwat ése é bot bá dzíp bebélá ya ékúkwat; ¹⁹éde ya é dzam bé ne fá yem ya do Nzamá, é léreban yaá ébe bó; amú ná Nzamá a lére yaá bó do. ²⁰Akála ná atéé ye bé ngá vele eniŋ, é mam Nzamá mé ne kaa áyéne, é nguu deñ e ne mbéámbéá ya étɔó Nzamá deñ, bé túga yaá byɔ yén éndendaŋ ya nzenn ye é byém a ngá vele, éde béé belé fe eyalann. ²¹Dá é tɔó ná bé yem yaá Nzamá ve é bó kaa ñí ávé dúmá, fáve ná bé mana nzaman á nzeze ásimánn deba été, ákút nlém deba dá é mana lígi á dzíbi été. ²²Éde, béé vága ané bebelé kén, bá bé súgan mekút. ²³Ané bé ngá tsén é dúmá é Nzamá a ne kaa ábweñ ya éyemá é mot aa bweñ, edí anwann, edí bétsít bé ne ya mebo mé nii ya edí bétsít bá dulu mebum ósí.

²⁴Ya amú dzam te, édo Nzamá a ngá kee bó á mvin mam ya mbéa bivéé bíye mílém myeba été, bé nga bo é mam mé ne osoán a méñúu meba bébyen ya bébyen. ²⁵Amú ná bá tsén é bebélá Nzamá ya edí é ne mineá, bé nga kaŋ ya áséan ya é byém bí ne mvelann, amvála ané Mvele byém Émyen, éñí a ne ya olugú kómm áse. Amén.

²⁶Ya dzam te édo Nzamá a kee yaá bó bivéé bí ne osoán; amú ná atwaa é binigá beba bá bé tsén yaá ámvála mbelán bé ngá byála ya wó ya éwí béé ndzí byála ya wɔ. ²⁷Amvála te fe avóó ya avóó befám, bá bé lík yaá ámvála nyénánn binigá bé ngá byála ya do, bé nga yón ya mbéa bivéé, bevóó ya ébá bevóó, béé bo é mam mé ne osoán befám ya befám, bébyen bá bé nga ñɔŋ fe é máán má yian ya évuzá deba.

²⁸Ya amú béé ndzí yén mvéañ ná bé yem Nzamá, éde Nzamá a ngá kee bó bé belé ásimánn é ne kaa eban été, á mfá ye ná bé bo é mam mé ne kaa áyian; ²⁹bé tɔó ndzálánn ya ékúkwat memvála mése, mbéa bivéé, onzáŋŋ akúmm, abé; ndzálánn ya evínn, nywíán bot, mitéé, meduk, ya mbéa nlém, ya bé fuk bot, ³⁰bekóbo bot abé, bevíni Nzamá, bevé bot ekán, bebére

bébyen ó yóp, betéñ abé, bebo beeséá meló, ³¹ ébá bé ne kaa nkée, ébá bé ne kaa ádzálá edí bá dzó, ébá bé ne kaa eñúñuñ, ya ébá bé ne kaa engóngóó. ³² Bot béte, atwaa béé yem nsañ Nzamá ná ébá bá bo amvála mam méte bá yian wú, se fáve ná bá bo mo, fáve ná bá yébe fe é bot bá bo mo.

Nzamá aa kík misañ ámvála dá yian ya bébélá

2 ¹ Amú dzam te á mwann mot, wéé belé ámvála ó ne lére benzosoó, éñí áse o ne bo ná wa kík misañ; é dzam wa kík fá ya do é mot mbóó nsañ, wa vé wámyen meku, amú ná wa é mot wa kík nsañ wa wa bo fe mam méte mébyen. ² Ve bía yem ná nsañ Nzamá éwo ó ne bébélá mfá é bot bá bo amvála mam méte. ³ Éde, á mwann mot, ye wa tém ná wa ye sáale nsañ Nzamá, wa é mot wa vé é bot bá bo ámvála mam méte meku, é tóó ná wámyen wa wa bo amvála te avóó ya avóó? ⁴ Ye ná wa byana ntam ye áñep deñ, edzíp ya nlém ó bóo ósí, kaa áñú táñ ná ésós deñ édo dá ke ya wa á ndzobán? ⁵ Ve amú áleét dwe ya é kaa ndzobán nlém we, wa ke wa kogle wámyen meyéá á mfá mos méyéá, éwí é nzosoó nsañ Nzamá aa ye léreban, ⁶ Éñí aa ye yáán ya kada mot amvála ané mibóann myeñ mí né. ⁷ Édo ná, ngúrá mfá, eé vé éniñ é ne mbéámbéá ébe éñí áse aa dzéñ dúmá ya ngaññ ya átoó kaa áwú ya álañan á mboann mvéáñ; ⁸ ve mfá mbóó, meyéá ya meñan má eé vé ébe ébá bésesé bá dzéñ ábúánn mot émyen, bá kaa ki ábo bébélá mewók fáve ná bá bo ekúkwat mewók. ⁹ Midzuúk myá ye bo ya eywiññ ébe éniñ mwann mot áse aa bo abé, mwann Judio ósúá, véa mwann Griego. ¹⁰ Ve, dúmá, ngaññ, ya mvwaá ébe éñí áse aa bo edí é ne mvéáñ, mwann Judio ósúá, véa mwann Griego. ¹¹ Amú ná ébe Nzamá oeba ngamm ó sés.

Métsiñ Moisés

¹² Akála ná é bot bése bé bo yaá nsémm kaa ná bé belé atsiññ, bá ye fe dzáñ kaa atsiññ; éde ébá bésesé bá bé bo yaá nsémm ákoan ná bé mbelé atsiññ, bá ye fe bó kík misañ amvála ané atsiññ é né. ¹³ Amú ná se é bot bá wók atsiññ ébó bé ne benzosoó ósú Nzamá, fáve ná ébá bá dzálá atsiññ ébó bá ye toó benzosoó. ¹⁴ Édo ná é tám meyoñ mefé, ébá béé belé atsiññ, bá dzálá edí atsiññ dá dzó amú mbyálánn weba, ébó kaa ábelé atsiññ, mfá weba bébyen bé ne atsiññ; ¹⁵ bot béte bá lére ná, é mam atsiññ dá dzaa mé ne bó ntsilann mílém été, ásímánn ye á mílém deba, deé vé é ngañiá, átémña deba dá biyoñ binziñ deé sóman bó, ébí bivóó byá béé kam ya bó, ¹⁶ ébe é mos Nzamá aa ye kík misañ amú Kristo Yesu, é mam bot bá bo mésweññ amvála ané é mbamba fwéñ wóm a ne.

Bejudio ye metsiñ

¹⁷ Ve, ngé wa é mot wa dzó ná o ne mwann Judio, o tóó fe ya mebúnn ya atsiññ wa vága fe ya élat mína Nzamá míni belé, ¹⁸ wa yem fe nkómánn weñ,

atsiŋj dá dá yágale fe wa ná o tɔp édí é ne mvéañ; ¹⁹wa tɔbo fe ya mebúnn ná wa o ne nlére nzenn midzindzimm, éyéá é bot bé ne ó dzíbi ósí, ²⁰éñí aa yágale bedzimi mam, ya fe nyágale bwán; o belé fe átsiŋj été édí ébyen é ne nyemann ya fe édí é ne bébélá. ²¹Édo ná, wá é mot wa yágale ébá bevɔɔ, ye ná wáá yágale fe wámyen? Wá é mot wa lép ébá bevɔɔ ná bé taa dzíp, ye wámyen wa dzíp? ²²Wá é mot wa dzó ná bé taa bo medzián, ye wa bo medzián? Wá é mot wa víni biyemá, ye wa dut byém bíye bétemplo? ²³Wa é mot wa vága ya atsiŋj, ye wa lére Nzamá osoán ya ntsamann atsiŋj? ²⁴Amú amvála ané é ne ntsilann ná, “Éyola Nzamá é ne mbyanann énzénzaj meyoŋj mefé ákála denan.”

²⁵É ne bébélá ná nkíkán akeé ó ne ya eban, fáve ngé wa dzálá atsiŋj; ve, ngé o ne ntsam metsiŋj, nkíkán akeé we wa súgan ané kaa nkíkán akeé. ²⁶Édo ná, ngé éñí a ne kaa nkíkán akeé aa dzálá édí atsiŋj dá mánan, ye ná báá ye lánj é kaa nkíkán akeé weñ ané nkíkán akeé? ²⁷Éde fe ná, éñí a ne kaa nkíkán akeé é ñúu deñ, ngé aa baale atsiŋj kada ekanj, ye ná a sés wa kík misanj, wa é mot o ne ná, atwaa o belé atsiŋj ntsilann, o tɔɔ fe nkíkán akeé, ve wa o ne ntsam metsiŋj? ²⁸Amú ná mwann Judio a sés fáve éñí a ne do á mbyálann mison, nkíkán akeé wá weé sés ki fáve éwí ye ó ñúu ngé ki mison. ²⁹Fáve ná, mwann Judio a ne éñí a ne do été, éde nkíkán akeé wá ó ne éwí ye á nlém été, akála nsísim, se amú bikanj; olugú ye édí te, wáá só ébe bot, fáve ébe Nzamá.

3 ¹Édo ná, nzá abúánn é ne ná mot a ne mwann Judio, ngé ki ná nzá eban é ne ya nkíkán akeé? ²Abwiññ eban ébe memvála mése. Édí ósúá, amú ná Nzamá aá téle bó ná ébɔ átára kee bífíá byeñ. ³Éde, dzé? Ngé bevɔɔ benziŋj béye été bé ngá bo kaa ábwíni, ye ná é kaa mbwínánn weba éñe aa ye bo ná mebúnn Nzamá mé bo kaa eban? ⁴É sés boban amvála enziŋj! Fáve ná, Nzamá á boɔge bébélá, mot áse ñí ya nnéneá, amvála ané é ne ntsilann ná:

“Mfá ye ná o tɔbo nzósoó ébe bífíá bywe,
ó wún fe éyoŋj bá ye wa kík misanj.”

⁵Ve, ngé ékúkwát dea dá bo ná é nzósoó Nzamá éñe á yéne, bía ye dzó á yá? Ye ná Nzamá éñe a ne ekúkwát éyoŋj aa lére méyéá meñ? (Ma kɔbo ané bot bá kɔbo). ⁶É sés boban amvála enziŋj! Amú ngé néa, éñe Nzamá aa ye kík eniŋ ngúrú misanj á yá?

⁷Ve, ngé amú mineá myám éñe é bébélá Nzamá ñí a ngá tɔbo ndzálánn mfá é dúmá deñ, amú dzé bé ngén bá kík ma misanj amvála ané mbo misémm? ⁸Éde, amú dzé fe: “Bíá bo abé á mfá ye ná mvéañ eé sɔ?” (Amvála ané bot benziŋj bá kɔbo bía abé béé bán ná bía dzó). Nkíkán misanj bot béte bá yian ya wɔ.

Bésesé bé bo yaá nsémm

⁹Éde á yá? Ye bí ne mvéañ ádanj bó? É sés boban amvála enziŋj! Amú ná bí sómán yaá ané bejudio ané begriego, ná bésesé bé ne á nsémm ásí. ¹⁰Amvála ané é ne ntsilann ná:

“Mot enziŋ a sés nzósoó, atwaa mbóó!

11 Mot enziŋ ye a ne ya kén a sés, mot enziŋ ye aa dzéŋ Nzamá a sés.

12 Bésesé bé mana yaá lés;

bésesé ntéññ mbóó bé mana yaá bo kaa eban.

Mot enziŋ ye aa bo édí é ne mvéáñ a sés!

A sés atwaa mbóó!

13 Éŋgɔŋ deba é ne é sɔŋ e yóɔ,

ya ménu meba bá bo béé duk,

nsu beñó ó ne bíyéá byeba ásí,

14 ménu meba mé ne ndzálánn ya biboŋ ya fe eywiññ.

15 Mébo meba mé ne avóó mfá ákúlu mekií;

16 etɔɔ engóngóɔ ya ntsamann ébyo bí ne ménzenn meba.

17 béé ndzí yem nzenn mvwaá.

18 é wɔŋŋ Nzamá ó sés ébe bó amvála enziŋ.”

19 Ve bía yem ná édí áse atsiŋŋ dá dzó, dá dzó do ya ébá bé tɔɔ átsiŋŋ ásí, á mfá ye ná anu áse é tɔbo ndzipbán, mot binam áse ñí a tɔbo fe á nsarŋ Nzamá ásí; 20 Akála te édo mot binam áse áá ye tɔbo nzósoó ébe ásu deñ amú ndzálánn atsiŋŋ; amú ná atsiŋŋ édo dá só ya nyemann nsémm.

Akoroga ákála mbwínánn

21 Éde éndagá, é nzósoó Nzamá ñí a léreban yaá atwaa kaa atsiŋŋ; atsiŋŋ ya bekúlu medzó bá bá dzó fe do, 22 é ne ná é nzósoó Nzamá amú mbwínánn ébe Yesukristo, mfá ébá bésesé bá bwíni. Amú ná nzelann enziŋ e sés; 23 Amú ná bésesé bé mana yaá bo nsémm, éde fe bá súp é dúmá Nzamá. 24 Éde bá béé tɔbo benzósoó dás amú ábwará deñ, ya ákoroga é ne ébe Kristo Yesus. 25 Éñí Nzamá a ngá téle amvála ané evenŋ metúnŋa á mfá ndzámann misémm ákála mekií meñ amú mbwínánn, á mfá álére é nzósoó weñ, ya édzíp deñ, Nzamá eé ndzí nú táŋ misémm bé ngá tára bo, 26 mfá álére é nzósoó weñ éyɔŋ dí, ná éñe a ne nzósoó, ya éñí a bo nzósoó é mot a belé mbwínánn ébe Yesus.

27 Édo ná, mevágá mé ne ó vé? Měé belé afóo. Ya atsiŋŋ avé? Ye édí ye míboann? Kaa! Fáve ya atsiŋŋ ye á mbwínánn. 28 Amú bí ke yaá dzian ná mot aa tɔbo nzósoó amú mbwínánn, kaa miboann míye átsiŋŋ.

29 Ye Nzamá a ne fáve éñí bejudio etámm? Ye ná a sés fe éñí méyɔŋ mefé? Áá, a ne fe éñí méyɔŋ mefé. 30 Dá é tɔɔ ná Nzamá a ne mbóó, éñe

fe aa ye bɔ ná ébá bé ne nkíkǵán akeé bé tɔbɔ nzósoó akála mbwínánn, ya ébá bá bé sés ki nkíkǵán akeé bá bé tɔbɔ fe nzósoó amú mbwínánn. ³¹Édo ná, ye bía vea atsiŋ amú mbwínánn? É sés bɔban amvála enziŋ! Fáve ná bía yémyemele atsiŋ.

Mbwínánn Abraam

4 ¹Édo ná, mfá Abraam é tará wea, nzá dzam bía ye dzó ná aá koan ya dɔ a tɔw mot binam? ²Amú ná ngé Abraam a ngá tɔbɔ nzósoó akála mibɔann, a belé é dzam aa vága ya dɔ, ve se mfá Nzamá. ³Amú ná, Mitsili myá dzó á yá?

“Ané Abraam a ngá bwíni Nzamá,
éde bé ngá lán ñi ya dɔ nzósoó.

⁴Ve, éñi aa bɔ eséññ, ntán báá lán ñi wɔ ané dás, fáve amvála ané mvólá. ⁵Éñi ñi áá bɔ eséññ, ve eé bwíni ébe éñi aa bɔ nzósoó é mot a ne kaa áko Nzamá wɔŋŋ, mbwínánn weñ bá lán ñi wɔ nzósoó. ⁶Amvála ané David ñi aa dzó fe dɔ, mfá abwará dá nzu ébe é mot Nzamá aa lán nzósoó, kaa mibɔann, ná:

⁷“Abwará ya é bot ntsamann metsiŋ weba ó ntɔw ndzwiiann;
mísémm myeba myá báá ñu ki fe tán.”

⁸“Abwará ya é mot Ntí áá ye lán nsémm weñ tám enziŋ.”

⁹Édo ná, abwará te, ye é ne fáve édí é bot bé ne nkíkǵán mekeé etámm? Ye ná é sés fe édí é bot bé ne kaa nkíkǵán mekeé? Amú bía dzó ná: Ébe Abraam mbwínánn bá lán wɔ mfá nzósoó. ¹⁰Édo ná, bé ngá lán ñi wɔ á yá? Ye ákoan a ntɔw nkíkǵán akeé, ngé ki kaa ná á tɔbɔ nkíkǵán akeé? Éé mbé nkíkǵán akeé, fáve ná a tɔw kaa nkíkǵán akeé. ¹¹Véa, a ngá ñɔŋ ndem ye á nkíkǵán akeé amvála ané sitám ye á nzósoó ye á mbwínánn ntéññ tám a mbé kaa nkíkǵán akeé, ná ábɔ éséá ye é bot bése bá bwíni kaa nkíkǵán mekeé, á mfá ye ná bé lán fe bɔ nzósoó te. ¹²Ya éséá ye á nkíkǵán akeé, mfá é bot bé sés fáve bot béye á nkíkǵán akeé, fáve ná bá bee fe bibógá mébɔ bíye mbwínánn é tará wea Abraam éyɔŋ a mbé kaa nkíkǵán akeé.

É ngaá é mvɔŋ bot dzeñ

¹³Édo ná é ngaá bé ngá vé Abraam ngé ki é mvɔŋ bot dzeñ, ná aa ye ñɔŋ é sí ñi tsígá, béé ndzí dɔ vé akála atsiŋ, fáve akála é nzósoó ye á mbwínánn. ¹⁴Amú ná ngé bot béye á métsiŋ ébɔ bé ne ya tsígá, mbwínánn ó ne nzeze, ngaá da e sés ki fe ya eban. ¹⁵Amú ná atsiŋ dá byéñ méyéá, ve é vóm atsiŋ é sés, ntsamann metsiŋ wá ó sés ki.

¹⁶ Amú dzam te, é ne akála mbwínánn, á mfá ye ná ó vakgan ya mvoamm, ná ngaá eé tɔɔ nyémán mfá mvɔɔj ése, se fáve ébá béye metsiɔɔ, ve ya fe ébá béye á mbwínánn Abraam, éñí a ne é tará bía bésesé. ¹⁷(Amvála ané é ne ntsilann ná: “Me téle yaá wa éséá ye ábwiññ meyoɔj”), tará wea ébe éñí a ngá bwíni, dá yíli ná Nzamá, éñí aa vé miwúán eniɔj aa lwéé fe é byém bí sés amvála ané ngé bí ntɔɔ.

¹⁸ Ákoan ná oyan ó sés ki fe, éñe Abraam a ngá bwíni á ŋga yana, á mfá ye ná éñe á nzu bɔ éséá ye ábwiññ meyoɔj, amvála ané édí bé ngá dzó ñí ná: “éñe é mvɔɔj dzwe da ye bɔ aaná.” ¹⁹Éde ñí kaa áteák á mbwínánn été, eé ñú tán ná é ñúu deñ da é ntɔɔ ané nwuán, (ákoan á mbelé ané ntet mimbú), ábum Sara dá é tɔɔ fe ekom. ²⁰Ve, eé ndzí belé akɔɔp á nlém ngé ki ábɔ kaa ábwíni é ngaá Nzamá, fáve ná a ngá biñ ŋguu á mbwínánn été, eé vé Nzamá dúmá. ²¹Abraam a ngá túga yem mvéáñ ná é Nzamá a ngá vé ngaá, a belé fe ŋguu ye ádzálá édí a ngá kyaa. ²²Akála te édo, mbwínánn weñ bé ngá lánj ñí wɔ nzósoó.

²³Ve, béé ndzí dɔ tsili dɔ fáve akála deñ ná bé ngá lánj ñí dɔ, ²⁴ve ya fe akála dea, bía ébá mbwínánn wá ye lánjban; bía é bot bía bwíni éñí a ngá wómo Ntí wea Yesus míwúán, ²⁵éñí bé ngá kee amú ntsamann metsiɔɔj wea, a wómo fe á mfá é nzósoó wea.

É ndem édzijɔj Nzamá ébe bía

5 ¹É tɔɔ ná, bí tɔɔɔ yaá benzósoó amú mbwínánn, ébe Nzamá bí ntɔɔ mvwaá akála Ntí wea Yesukristo. ²Amú ná ébe éñí fe bí mbelé añíí akála mbwínánn mvoamm te, édo bí yém fe été, bía vága fe ya é dúmá Nzamá édo é ne oyan. ³Se fáve édo etámm, ya fe ná bía vága fe á nyénánn midzuúk été, bí yem ná midzuúk myá vé étɔɔ mbán; ⁴Éde étɔɔ mbán dá dá bɔ mot ná á kyaba mikat, nkyabán mikat wá, oyan; ⁵oyan wá wáá vé osoán amú ná édzijɔj bé swii yaá bía dɔ mílém myea été akála Mfúfúp Nsísim bé ngá vé bía.

⁶Amú, ákoan ná bí ngén ateák, éde é tám e ngá yian, Kristo a ngá wú akála é bot báá kɔ Nzamá wɔɔɔj. ⁷Amú é ne ayéñ ná mot enziɔj á wú akála nzósoó mot; atwaa tám enziɔj mot enziɔj ñí a ne yébe ná aa wú akála mbamba mot. ⁸Ve Nzamá ñí aa lére édzijɔj deñ ébe bía ná Kristo a ngá wú akála dea, ákoan bí ngén bebo misémm. ⁹Éde ádaɔɔɔj ná, bí ntɔɔ benzósoó éndagá amú mékií meñ, bía ye tɔɔɔ nkoránn akála deñ ébe méyéá Nzamá. ¹⁰Amú ná ngé é tám bí mbé minzínziɔj Nzamá bí ngá bera ke belé elat akála áwú é Mwán weñ, ádaɔɔɔj ná niané bí bera yaá ke belé elat, bía ye tɔɔɔ nkoránn akála éniɔj dzeñ. ¹¹Se fáve édo etámm, ya fe ná bía vága ébe Nzamá amú Ntí wea Yesukristo, akála éñe éndagá bí ñɔɔj yaá nkomann okaɔɔj bikwan.

Adán bá Yesukristo

¹²Édo ná, amvála ané nsémm ó ngá ñíí éniɔj akála mot mbɔɔ, awú dá akála nsémm, néa éñe awú é ngá mana fe ñej ébe bot bése, amú ná

bésesé bá bɔ nsémm. ¹³Amú ná nsémm ó mbé éniɲ kaa ná atsiɲɲ é bɔ, ve é tám atsiɲɲ é sés, báá ñú nsémm tán. ¹⁴Ve déá, atéé ye ébe Adán akekwiñ ébe Moisés awú é ngá dzwée atwaa ébá béé ndzí bɔ nsémm ámvála Adán a ngá tsam atsiɲɲ, éñí a ne efonann ye é mot a mbé ná a nkún nzu.

¹⁵Ve é dás Nzamá dáá sian amvála ané ntsamann atsiɲɲ te; amú ná ngé ákála ntsamann atsiɲɲ mot mbóó abwiññ bot daá wú, dá danɲan ábwará Nzamá ya é dás deñ ákála ábwará mot mbóó, Yesukristo, bí ngá fwiige mfá abwiññ bot. ¹⁶Éde nsémm mot mbóó bé sés kanan ya wó ya dás te, amú ná nkíkgán misaɲ wá sɔ akála nsémm mbóó mfá meku, ve dás dá dá sɔ akála abwiññ ntsamann metsiɲɲ mfá átɔɔ bot benzósoó. ¹⁷Amú ná, ngé ákála ntsamann atsiɲɲ mot mbóó, éñe awú é ngá nzu dzwée, ntéññ avé akála mot mbóó, Yesukristo, bot bá ye danɲan dzwée éniɲ, ébá bá ñɔɲ abwiññ abwará ya dás ye á nzósoó.

¹⁸Édo ná amvála ané ntsamann metsiɲɲ mbóó ó ngá sùgan bɔ méku bot bése, amvála te fe mbɔann nzósoó mot mbóó ó ngá sùgan tɔɔ bot bése benzósoó mfá eniɲ. ¹⁹Amú ná ámvála mbɔann meló mot mbóó, é ngá sùgan tɔɔ abwiññ bot bebɔ misémm; amvála te fe mbɔann mewók mot mbóó, abwiññ dá ye sùgan tɔɔ benzósoó.

²⁰Ve atsiɲɲ dá sian á mfá ye ná ntsamann metsiɲɲ ó fwiige, ve é vóm nsémm ó ngá fwiige, abwará dá é ngá danɲan fwiige. ²¹Éde amvála ané nsémm ó ngá dzwée mfá awú, amvála te fe abwará dá dá ye dzwée deé tɔɔ bot benzósoó mfá éniɲ é ne mbéámbéá ébe Ntí wea Yesukristo.

Áduubánn dá lat bía bíabe Kristo

6 ¹Éde, bía ye fá dzó á yá? Ye ná bía ye tsíni ya mbɔann nsémm, á mfá ye ná abwará dá é fwiige? ²É sés bɔban amvála enziɲ! Bía, é bot bí wú yaá mfá nsémm, amú dzé bía ye tsíni bíi niɲ á nsémm été? ³Ye mínáá yem ná bía é bot bése bí duuban yaá ébe Kristo Yesus, bí duuban yaá ébe áwú deñ été? ⁴Édo ná bí tɔɔ yaá ndzepbann bíabe bó ákála nduubán áwú été, á mfá ye ná amvála ané Kristo a ngá wómo míwúán mfá é dúmá Tará, amvála te fe bía bía ye wulu á mfefeñ eniɲ été.

⁵Amú ná ngé bí ntɔɔ nlatán bíabe bó ébe éfonann ye áwú deñ, bébélá bía ye fe dɔ átɔɔ ébe éfonann ye áwómó deñ. ⁶Éde míníi yem edí ná, nnomm mot wea wá tɔɔ nkelann á krús bá Kristo, á mfá ye ná é ñúu ye á nsémm dea eé tɔɔ ntsamann, á mfá ye ná bí táa bera tɔɔ aloá ye á nsémm. ⁷Amú ná, éñí a wú yaá, a tɔɔ yaá nzósoó á mfá nsémm. ⁸Ngé bí wú yaá bíabe Kristo, bía bwíni fe ná bía ye niɲ bíabe bó. ⁹Éde bíi yem ná niané Kristo aá wómo míwúán, áá ye bera wú; awú deé belé fe edzwée ébe éñe. ¹⁰Amú dá é tɔɔ ná aá wú, a ngá wú akála nsémm eyɔɲ evóó; ve éniɲ aa niɲ, aa niɲ á mfá Nzamá. ¹¹Amvála te fe mína, ñɔɲɲán mína bébyen ná míní wú yaá mfá nsémm, ve betétéá mfá Nzamá ébe Kristo Yesus.

¹²Édo ná, nsémm ó taa dzwée é ñúu mot binam denan, mfá ábo mikómánn miye á nlém wenan mewók; ¹³kaa ki átele mésúk mé ñúu menan á mfá nsémm amvála ané byém bíye ékúkwat, fáve ná télegán mína bébyen ósú Nzamá amvála ané betetéá énzénzaŋ béwú, mésúk mé ñúu menan má ósú Nzamá amvála ané byém bíye á nzósoó. ¹⁴Amú ná nsémm wáá ye belé edzwée ébe mína, míní sés fá átsiŋŋ así, ve fáve ábwará así.

Nganán ya etɔ́ oloá

¹⁵Éde á yá? Ye bía ye bo nsémm akála ná bí sés átsiŋŋ así, ve fáve ábwará así? É sés bɔban amvála enziŋ! ¹⁶Ye mínáá yem ná é tám mína vé mína bébyen ébe mot enziŋ amvála ané aloá mfá ábo ñí mewók, míní ne áloá éñí mína bo mewók; ngé nsémm á mfá awú, ngé ki mewók á mfá nzósoó? ¹⁷Ve akíba ya Nzamá ná atwaa míní mbé aloá ye á nsémm, ve míní bo yaá mewók atée ye á nlém ébe amvála áyágalé bé ngá vé mína. ¹⁸Dá é tɔ́ ná mína tɔbo filí á mfá nsémm, míní sɔ́ bo aloá ye á nzósoó. ¹⁹(Ma kɔbo ané mot, ákála ateák ye é ñúu denan.) Amú ná amvála ané míní ngá téle mésúk mé ñúu menan ané aloá á mfá mvin mam ya fe mbéa bivée, amvála te fe éndagá télegán mésúk mé ñúu menan amvála ané aloá ye á nzósoó á mfá áɔbo eki.

²⁰Amú ná é tám míní mbé aloá ye á nsémm, míní mbé filí á mfá nzósoó. ²¹Éde nzá bibumá míní mbé míní belé tám te, ébe é mam míní ŋga wók yaá osoán éndagá? Amú ná asúgánn ye mam méte é ne awú. ²²Ve éndagá, míní tɔbo yaá filí á mfá etɔ́ oloá ye á nsémm, éde míní ntɔ́ áloá Nzamá, ntɔbán eki éwo míní belé ané ébumá denan, asúgánn dá é ne éniŋ é ne mbéámbéa. ²³Amú ná ntáŋ nsémm ó ne awú, ve é dás Nzamá dá é ne éniŋ é ne mbéámbéa ébe Kristo Yesus Ntí wea.

Nganán ya alúk

7 ¹Á bɔbédzaŋ, ye mínáá yem (ma kɔbo fá ya ébá bá yem atsiŋŋ) ná atsiŋŋ dá dzwée mot fáve é tám a ngén a téa? ²Akála ná é miningá a ne álúk, a tsií ya átsiŋŋ álúk é tám nnóm aa téa; ve ngé nnóm aa wú, a ne filí ébe átsiŋŋ alúk nnóm. ³Édo ná, é tám nnóm aa téa; ngé aa yén fám fé, bá ye ñí lwée ná mbo medzián; ve ngé nnóm aa wú, a ne filí ébe atsiŋŋ te, ó véa ngé aa lúk fám fé a sés mbo medzián.

⁴É bɔbédzaŋ bam ntéññ mbɔ́ fe, mína mína tɔbo fe nwúán á mfá atsiŋŋ ébe é ñúu Kristo, ná míní tɔbo nlatán mínabe mot mfé, ébe éñí a ngá wómo á miwúán été, ná bía ye wúm bibumá á mfá Nzamá. ⁵Amú ná é tám bí ngá niŋ ané mot binam, atsiŋŋ é ngá bo ná bivée bíye á nsémm bí bo eséññ mésúk mé ñúu mea été, ná bí wúm bibumá bíye áwú. ⁶Ve éndagá bí tɔbo yaá filí mfá atsiŋŋ niané bíá wú ébe é dzam é ngá ká bía, á mfá ye ná bí séan á mfefeñ eniŋ, se atsiŋŋ ntsilann ye á nnomm eniŋ.

Melúmán ya nsémm

7Éde bía ye dzó á yá? Ye ná atsiñj é ne nsémm? É sés boban amvála enziñ! Fáve ná mée mbé yem nsémm, ngé atsiñj mé bɔ kaa dɔ; amú ná mée mbé yem miñamle, ngé atsiñj é bɔ kaa ádzó ná: “Wáá ye ñamle.”
8Ve nsémm wá weé ñɔɗ afóo akála mvéná, ané mé ngá sɔ́ ya ma miñamle memvála mése; amú ná kaa atsiñj, nsémm o ne nwúán. 9Éde, tám enziñ ma me ngá niñ kaa atsiñj; ve niané mvéná é ngá sɔ́, ané nsémm ó ngá belé eniñ, 10éde ma me ngá wú. Ané me ngá ñú tán ná é mvéná eé mbé mfá éniñ, é ngá sùgan awú mfá wɔm. 11Amú ná nsémm wá ñɔɗ afóo akála mvéná, éde ó ngá duk ma, ya ákála deñ ó ywíñ fe ma.

12Édo ná, atsiñj é ne eki, mvéná da e ne fe eki, ya nzósoó ya fe mvéáñ.
13Éde, ye édí é ne mvéáñ é veñan yaá áwú mfá wɔm? É sés boban amvála enziñ! Fáve ná nsémm á mfá ye ná ó léreban ná ó ne nsémm, éwɔ wá sùgan áwú ya nzenn ye édí é ne mvéáñ ná akála mvéná, nsémm ó dan bera nzu bɔ áñgónó nsémm.

14Amú bía yem ná atsiñj é ne édí ye á nsísim; ve ma me ne mot binam, bé kuan yaá fe ma ané óloá nsémm. 15Amú ná édí ma bɔ, mää wók dɔ; mää bɔ fá édí ma kómo bɔ, fáve ná, édí ma víni, édo ma bɔ. 16Éde, ngé ma bɔ édí mää kómo bɔ, ma yébe ná atsiñj é ne mvéáñ. 17Ve, éndagá se fe ma ma bɔ dɔ, fáve ná nsémm ó tɔ́ ébe ma. 18Amú ma yem ná ébe ma, dá yíli ná á nlém wɔm été, dzam enziñ ye é ne mvéáñ dĕé tɔ́ ma été; éde ná nkómánn éwɔ ó ne ébe ma, ve se ábɔ édí é ne mvéáñ! 19Éde mää bɔ fá é mvéáñ ma kómo bɔ, fáve ná ábé mää kómo bɔ, édo ma bɔ. 20Ngé édí mää kómo, édo ma bɔ, se fe ma ma bɔ dɔ, fáve ná nsémm ó tɔ́ ébe ma.

21Édo ná, ma koan ya atsiñj dí, ná meé kómo bɔ mvéáñ, abé é ne ébe ma. 22Amú ná ma sán ya atsiñj Nzamá ya é mot a ne ma été, 23ve ma yén amvála atsiñj afé mésúk mé ñúu mam été, deé lúman ya atsiñj ye ósímánn wɔm, dá biñ fe ma nkómm ye átsiñj nsémm é tɔ́ ma mésúk mé ñúu été.

24Ngwáa ma ya engóngóó! Nzá aa ye ma koro ébe é ñúu dá ke ya ma áwú ñí? 25Ve akíba ya Nzamá ébe Ntí wea Yesukristo! Édo ná mámyen, ngúrá mfá ya ósímánn wɔm ma séan ya métsiñj Nzamá, ve mfá mbóó ya mot ye á nlém, ma séan ya atsiñj ye á nsémm.

Nsísim wá vé bía eniñ

8 1Édo ná, éndagá meku menziñ mé sés mfá é bot bé ntɔ́ ébe Kristo Yesus, [é bot bé ne kaa áwulu amvála ané nkómánn ye mot binam, fáve amvála ané nkómánn ye á Nsísim éwɔ ó ne.] 2Amú ná atsiñj eniñ ye á Nsísim ébe Kristo Yesus é tɔ́ yaá wa filí átsiñj ye á nsémm ya édí ye áwú. 3Amú ná édí atsiñj dĕé mbé bɔ, dá é tɔ́ ná eniñ mot dá vé atsiñj ateák, Nzamá éñe a bɔ yaá dɔ eé lóm é Mwán weñ émyen, éfonann mot

mbɔ nsémm, ya akála nsémm, vé nsémm méku ébe mot binam. ⁴A ngá bɔ dɔ á mfá ye ná é nzósoó atsiŋ á dzálában ébe bía, bía é bot bíá wulu amvála ané nlém mot wá kómo, fáve amvála ané Nsísim wá kómo.

⁵Amú ná ébá bá niŋ amvála ané nlém mot wá kómo, bá síman mam méye éniŋ mot; ve, ébá bá niŋ amvála ané Nsísim aa lére, bá é mam Nsísim. ⁶Amú ná ábwíi osímánn ébe mam méye éniŋ mot, é ne awú; ve ábwíi osímánn á Nsísim, é ne ñá eniŋ ya mvwaá; ⁷Édo ná osímánn mam méye éniŋ mot, wá síŋ Nzamá; amú ná wáá ke métsiŋ Nzamá ási, amú ná ó sés ki dɔ bɔ. ⁸Éde é bot bá niŋ ané nlém mot ó ne bé sés vé Nzamá nlém mesán.

⁹Ve mína, mínáá niŋ amvála nlém mot ó ne, fáve amvála ané Nsísim a ne, dá é tɔɔ ná Nsísim Nzamá ó ntɔɔ ébe mína. Ve ngé mot enziŋ a ne kaa ábelé Nsísim Kristo, mot te a sés é mot weñ. ¹⁰Ve ngé Kristo a ne ébe mína, véa mot ye á nlém á ntɔɔ nwúán akála nsémm, ve nsísim ó ne ntétéá mfá nzósoó. ¹¹Éde, ngé Nsísim éñi a ngá wómo Yesus míwúán été ó tɔɔ ébe mína, éñi émyen a ngá wómo Kristo Yesus míwúán été, aa ye fe vé bíwúwúa mé ñúu byenan eniŋ ákála Nsísim weñ, éwí ó tɔɔ ébe mína.

¹²Édo ná, á bɔbédzaŋ, bíi belé mot ye á nlém mvóla, mfá ániŋ amvála ané mot ye á nlém aa kómo. ¹³Amú ná ngé míní niŋ amvála ané mot ye á nlém aa kómo, míní nkún nzu wú; ve ngé ákála Nsísim, mína ywíñ míbɔann mot ye á nlém, mína ye niŋ.

¹⁴Amú ná ébá bésesé Nsísim Nzamá wá wulu ya bɔ, bot béte ébɔ bé ne é bwán Nzamá. ¹⁵Míní ndzí fá ñɔŋ nsísim etɔɔ oloá á mfá ábera ábúlán ákɔ wɔŋŋ, fáve ná, míní ñɔŋ yaá Nsísim wá vé etɔɔ bwán, éwí wá bɔ bía ná bí yónán: “Ábba! Á Tará!” ¹⁶Nsísim émyen aa vé ngañiá á nsísim wea ná bí ne é bwán Nzamá. ¹⁷Éde, ngé bwán, bí ne fe beñɔŋ tsígá; ngúra mfá beñɔŋ tsígá Nzamá, ve mfá mbɔɔ beñɔŋ tsígá fufúlu bíabe Kristo, bíi dzuk fe bíabe bɔ, á mfá ye ná bí ke ñɔŋ dúmá fufúlu bíabe bɔ.

É dúmá dá nzu

¹⁸Amú ma lán ná midzuúk míye é tám ñí, báá yian kánan ya myɔ ya é dúmá é nkún léreban ébe bía. ¹⁹Amú ná ñá nkómánn éniŋ é ne mvelann ó ne ábira seŋ nléránn é bwán Nzamá. ²⁰Amú ná éniŋ é ne mvelann dá dzímle bébélá eban, se amú nkómánn weñ ébyen, fáve ákála éñe ñí a ngá téle eniŋ ya oyan. ²¹Édo ná, éniŋ é ne mvelann ébyen dá ye fe tɔbɔ filí ébe étɔɔ oloá ye ewúwúa ñúu mfá étɔɔ filí ye dúmá é bwán Nzamá. ²²Bía yem fá ná éniŋ é ne mvelann áse dá kɔŋle nsámá, dá dzuk fe fufúlu ya mitéñ mí myeé anzukwíñ métám má; ²³se fáve édo etámm, fáve ná, ya fe bía bébyen, bía ébá bí mbelé Nsísim ané ngap ósúá, bía bía kɔŋle fe mílém myea été, bíi bíra seŋ ya nkómánn etɔɔ bwán, akoroga ye é ñúu dea. ²⁴Amú ná ya oyan te éwɔ bía tɔbɔ ya wɔ nkoránn; ve, oyan bé téa báá yana wɔ. Amú dzé fá báá yana édí mot á ŋga yén yaá? ²⁵Ve ngé bía yana édí bíá yén, bía bíra dɔ seŋ ya edzíp.

²⁶ Amvála te avóó ya avóó Nsísim wá wá nzu fe bía vwála ébe áteák dea; amú ná ámvála bía yian yaglan bíá yem dɔ, fáve ná Nsísim ébyen wá dzaa mfá wea, ya míkɔŋle mí ne kaa bifíá. ²⁷Ve éñí aa bíli milém mí bot, aa yem osímánn Nsísim, amú ná ané nkómánn Nzamá ó ne, aa dzaa mfá mítópban mí bot.

Nzá aa ne bía kána ébe édziŋŋ Nzamá

²⁸Éde bía yem ná, á mfá ébá bá dziŋ Nzamá, mam mése má vwála á mfá mvéañ, ébá béte ébó a lwée yaá amvála ané ntélán mam weñ ó ne. ²⁹Amú ná eé tára yem ébá aa tóɔ, ébó fe a ngá tára mana tsini ya nkómánn weñ, ná bé bɔ amvála ané efonann é Mwán weñ é né, mfá ábo Ntóó énzénzan abwiññ bɔbéñan. ³⁰Éde, ébá tára yaá tóɔ, ébó fe a ngá lwée; ébá bá a ngá lwée, ébó fe a ngá tóó nzósoó; ébá bá a ngá tóó benzósoó, ébó fe a ngá vé dúmá.

³¹Éde ébe é mam má, bía ye dzó á yá? Ngé Nzamá a ne é ngamm dea, nzá aa ye bía ke á ngamm áyát? ³²Éñí eé ndzí dzɔɔɔ é Mwán weñ émyen ya awú, fáve ná aá kee ñí ákála bía bésesé, éde amú dzé áá ye fe bía vé mam mése á nzeze bíabe bɔ? ³³Nzá aa ye sómán ébá Nzamá á tóɔ yaá? Nzamá éñe a ne éñí aa tóó bot nzósoó. ³⁴Nzá aa ye vé meku? Kristo Yesus éñe a ne éñí a ngá wú; ve ádaŋdan ná, éñe a ngá wómo ya ná éñe a tóó á mfá méyóm Nzamá, éñe fe aa yaglan ákála dea. ³⁵Nzá aa ye bía kána ébe édziŋŋ Kristo? Ye midzuúk, ye eywiññ, ye ndzénján bot ásí, ye nzeñ, ye etóó swésweññ, ye áŋgónó dzam, ye nzwaoken? ³⁶Amvála ané é ntóó ntsilann ná:

“Ákála dwe édɔ bí ntóó ntélán áwú áyóp mos míse;
bé ñɔŋ yaá bía amvála ané mítómá bá ke kík!”

³⁷Fáve ná mfá mam méte mése, bía dan ébá bé wún yaá ébe éñí a ngá dziŋ bía. ³⁸Amú ná ma yem bébélá ná, atwaa awú, atwaa eniŋ, atwaa baáŋgel, atwaa bidzwée, atwaa edí ye é tám ñí, atwaa edí é nkún nzu, atwaa menguu, ³⁹atwaa edí ye ó yóp, atwaa edí ye édwá ó sí, kaa dzóm enziŋ efé ye é ne mvelann é sés bía kána ébe édziŋŋ Nzamá é ne ébe Kristo Yesus Ntí wea.

É mbamba etóó áyɔŋ Nzamá é sí ñí

9 ¹Ma kóbo bébélá ébe Kristo, máá bɔ mineá, ósímánn ye á nlém wɔm fufúlu ya ma bíí vé dɔ ngañiá ébe Mfúfúp Nsísim; ²ná, ma bíra wórán eywiññ ya mitéñ á nlém wɔm été kaa ásim. ³Amú ná mámyen ma bɔ meé kómo bɔ mot bibon ya átcɔbo nkánán bía Kristo ákála bɔbédzan, bot béye áyɔŋ dam, ⁴ébó bé ne bwann Beisraelita, ébó bé ne ya etóó bwán, ya dúmá, ya bilat, ya ñɔŋŋán metsiŋŋ, ya ñá nkaŋann, ya fe

mengaa, ⁵ébo bé ne ya betará, é ne fe Kristo ní aa só ébe bó amvála ané mot binam, éni a ne byém bíse áyóp, éne a ne Nzamá ye ólugú kómm áse. Amén.

⁶Mfá edí te, é sés ná efíá Nzamá édo é vus yaá. Amú ná se bot bése béye Israel, bé ne bwann bé Israel, ⁷éde bésesé bá bé sés ki bwán akála ná bé ne é mvɔɔ Abraam, fáve ná: “Ébe Isaak, éne bá ye lwée ná é mvɔɔ dzwe;” ⁸dá yíli ná, se é bwán bá byála mébum ébo bé ne é bwán Nzamá, fáve bwán béye é ngaá Nzamá ébo bá lán ané mvɔɔ bot. ⁹Amú efíá ngaá édo ní ná: “Ébe é tám ní, ma ye bera só, ané Sara aa ye byéñ mwán.”

¹⁰Se fáve édo etámm, ve ya fe ná Rebeka aá ñɔɔ abum ébe mot mbóó, tará wea Isaak; ¹¹amú ná ákoan ná bwán béte bé ngén kaa ábyálá, kaa ki ábo dzam enziɔ, ané mvéañ, ané abé; ve á mfá ye ná ntélán mam Nzamá a tɔp yaá éwo ó tɔbo, se ákála míboann mot, fáve ákála éni aa lwée.

¹²Éde, bé ngá dzó Rebeka ná: “Ñá mot aa ye séan ya móɔɔ,” ¹³amvála ané é ne ntsilann ná: “Me dziɔ yaá Jakob, ve me víni yaá Esau.”

¹⁴Éde bíá ye dzó á yá? Ye ná ekúkwát é ne ébe Nzamá? É sés bɔban amvála enziɔ! ¹⁵Amú ná aa dzó Moisés ná: “Ma ye yén engóngóó ébe éni ma ye kómo yén engóngóó; ma ye fe lére añep ébe éni ma ye kómo lére añep.” ¹⁶Édo ná, déé tsíí ná, éni aa kómo ngé ki éni aa yem nguu; fáve ná ébe Nzamá éni aa yén engóngóó. ¹⁷Amú ná mitsili myá dzó Faraón ná: “Akála dzam te ébyen édo me téle yaá wa, mfá ye ná me lére é nguu dam ébe wa, ya fe ná bé kat éyola dam fwéñ ébe sí áse.” ¹⁸Édo ná, ébe éni aa kómo éne aa yén engóngóó, ya fe ébe éni aa kómo éne aa bɔ nlém aleét.

¹⁹Dzam te édo wa ye ma dzó ná: “Amú dzé fá aa vé bidzo? Amú ná, nzá a dzip yaá nkómánn weñ?” ²⁰Á mot binam! O ne nzá á mfá ye ná o dwaan ya Nzamá? Ye é dzóm é ne ntéñán, é ne dzó éni a ngá téñ do ná: “Amú dzé waá bɔ ma ámvála dí?” ²¹Ngé ki ná ye ná mbo byém ya sí ekwánn, a sés filí mfá ábo ébe sí ekwánn te fóó ya fóó, ngúra elas mfá mbelán ngaɔɔ, edí evóó dá mfá nzeze mbelán?

²²Éde dzé ná ngé Nzamá eé kómo lére méyéá meñ ya fe álére é nguu deñ, véa ya abwiññ edzip é ngá nzomo bilas méyéá bí mbé nkomann mfá ntsamann? ²³Ye ná eé ndzí do bɔ mfá álére ntam ye á dúmá deñ ébe bílas bíye á nyénánn engóngóó, ébí a ngá tára koman á mfá dúmá? ²⁴Bía, ébá ní a ngá lwée fe, se fáve á bejudio été, ve ya fe ébe méyɔɔ mefé été. ²⁵Amvála ané aa dzó fe abá Oséas ná:

“Ébá bée mbé áyɔɔ dam,
ma ye lwée ná ‘áyɔɔ dam;’
éni ní é sés édziɔɔ dam,
éne ma ye fe lwée ná ‘édziɔɔ dam’.

²⁶Aa ye bɔ ná é vóm bé ngá dzó bó ná:

‘Míni sés áyɔŋ dam,
ó véa bá ye bɔ́ lwée ná,
‘é bwán é Nzamá a ne ntétéá.’ ”

27Esaía ní aa yónán fe á mfá Israel ná:

“Afánbo ná é nɔmɔ bwann bé Israel e ne bo
ané nséléga ye ó máŋ,
fáve bit bot édo dá ye tɔbo nkoránn.

28 Amú ná avítsaŋ tám Ntí aa ye dzálá éfiá deñ
ya nzósoó ébe eniŋ ngúra.”

29Éde, amvála ané Esaía a ngá tára do kúlán ná:

“Ngé Ntí ye á misámá melúmán
á bo bía kaa álík ya mvoŋ,
Ngé bía súgan bo ané Sodoma,
ye áfonan fe ya Gomora.”

30Nzá dzam fá bía ye dzó? Ye ná méyɔŋ mefé mé mbé kaa ádzéŋ nzósoó,
émɔ mé koan yaá ya nzósoó, nzósoó ye á mbwínánn? 31Ve, Israel, éní ní a
ngá dzéŋ atsiŋŋ ye á nzósoó, éñe eé ndzí koan ya atsiŋŋ te. 32Ákála dzé?
Amú ná éé ngá dzéŋ ní ya mbwínánn, fáve ámvála é ne ya mibɔann; éde
bá vus nzenn ya ákwá ekɔp obaá, 33amvála ané é ne ntsilann ná:

“Dággán, ma téle á Sión ákwá ekɔp obaá,
ya ákwá bá dzímle ya do mbwínánn.
Ve éní aa ye ní bwíni áá ye wú osoán.”

Israel bá mbamba fwéñ

10 1É bɔ́bédzaŋ bam, é dzam ma yén mvéáñ á nlém wɔm ya
méyaglán mam ébe Nzamá akála deba, é ne á mfá akoroga. 2Amú
ná ma vé ngañíá mfá weba ná bé ne abéánn ébe Nzamá, ve se á mfá
nyemann; 3amú ná bá kaa áyem é nzósoó Nzamá, béé dzéŋ ná bé téle é
nzósoó weba bébyen, bá kaa fe áku é nzósoó Nzamá ásí. 4Amú ná atsiŋŋ
dá súgan ébe Kristo mfá nzósoó ébe é mot áse aa bwíni.

5Amú ná mfá nzósoó ye átsiŋŋ, Moisés aa tsili ná: “É mot aa bo é mam
má, émɔ aa ye niŋ ya mɔ.” 6Ve é nzósoó ye á mbwínánn, aa dzó aaná: “O
táa síli á nlém we été ná: ‘Nzá aa ye bét á dzóp été?’ ” (Dzam te dá síli
Kristo ásí). 7“Ngé ki ná: ‘Nzá aa ye sigi édwá dzíbi ósí?’ ” (Dzam te dá sɔ́
ya Kristo á miwúán été).

⁸Éde, aa dzó á yá? “Efiá é ne wa bebeñ, ánu dwe ya fe á nlém we été.” Édo é né, éfiá ye á mbwínánn bía kat fwéñ, ⁹ná: Ngé wa mem ya ánu dwe ná Yesus éñe a ne Ntí, o bwíni fe á nlém we été ná Nzamá aá wómo ñí á miwúán été, wa ye tɔbɔ nkoránn. ¹⁰Amú ná bá bwíni ya nlém á mfá nzósoó, anu édo dá bá mem ya do á mfá akoroga.

¹¹Mitsili myá dzó fá ná: “Éñí áse aa bwíni ñí, áá ye wú osoán.” ¹²Amú ná nzelann e sés ébe mwann Judio bá mwann Griego; Ntí fá a ne Ntí bésesé, eé bíra bwárán ya ébá bésesé bá yónán ya ñí; ¹³amú ná: “Éñí áse aa yónán ya éyola Ntí aa ye tɔbɔ nkoránn.” ¹⁴Bá ye fá yónán ya éñí béé ndzí bwíni á yá? Bá ye fá bwíni éñí béé ndzí wók á yá? Bá ye ki béá á yá kaa é mot aa kat bó fwéñ? ¹⁵Éde ngé báá lóm bó, bá ye ki kat fwéñ á yá? Amvála ané é ne ntsilann ná: “Nzá mvéáñ e ne ya mebo ébá bá kat mbamba fwéñ édí é ne mvéáñ!”

¹⁶Ve deá, se bésesé ébó bé ngá bɔ mbamba fwéñ mewók. Amú Esaía aa dzó ná: “Á Ntí, nzá a bwíni yaá é fwéñ dea?” ¹⁷Édo é ne ná, mbwínánn wá sɔ amú nwókgánn, ve á nwókgánn amú éfiá Kristo.

¹⁸Ve, ma ma síli ná, ye ná béé ndzí wók? Bébélá a ne ná bá wók:

“É kíŋŋ deba dá é mana wɔgɔ ébe sí áse,
éfiá deñ dá é mana fe wɔgɔ akekwiñ mevóm mése bot bé tɔɔ.”

¹⁹Ve ma síli ná: Ye ná Israel éé ngá yem? Édí ósúá, Moisés aa dzó ná:

“Ma ye mína sɔŋ abéánn ya áyɔŋ é sés ayɔŋ,
ya ébe áyɔŋ é ne kaa kén,
ma ye mína sɔŋ ya meyéá.”

²⁰Éde, Esaía ñí aa kɔbɔ fe ya aywá, eé dzó ná:

“Ébe ébá bé mbé kaa ma ádzéŋ,
bá koan ya ma;
Maá yéne ébe ébá
bé mbé kaa ásíli á mfá wɔm.”

²¹Ve á mfá Israel, aa dzó ná:

“Ngúrá ntéññ mos me sám yaá é mó mam
ébe áyɔŋ é ne meló é tɔɔ fe ma á ngamm áyát.”

Ámvála Nzamá aa koman mam

11 ¹Éde ma síli, ye ná Nzamá a tep yaá áyɔŋ deñ? É sés bɔban amvála enziŋ! Amú ná ma me ne fe mwann Israelita, mot ye é

mvɔŋ bot Abraam, ébe áyɔŋ Benjamín. ²Nzamá eé ndzí tep áyɔŋ deñ, édí a ngá tára yem. Ye mínáá yem ki édí Mitsili myá dzó á mfá Elías, ámvála a ngá lére ósú Nzamá míkéá myeñ ya Israel, eé dzó ná: ³“Á Ntí, bé ywíñ yaá békúlu medzó bwe, bé tsam yaá fe mé altar mwe; éde ma etámm me lígi yaá, bá dzéŋ fe éniŋ dzam ásí?” ⁴Ve déá, éyalann Nzamá dá dzó ñí á yá? “Mámyen me kána yaá á mfá wɔm bot táŋ binzuk zangbéá ébá béé ndzí kút Baal mebóŋŋ.”

⁵Ámvála te fe é tám ñí, bit bot dá é ntɔɔ fe ámvála ntópbán mvɔmm ó ne. ⁶Ve, ngé é ne ákála mvɔmm, dá deé sés fe éndagá amú mibɔann; ngé éñe é bɔ néa, ngé mvɔmm da deé sés ki fe mvɔmm. Ngé ákála mibɔann dá deé sés fe mvɔmm; ngé éñe néa, mibɔann mí sés fe mibɔann.

⁷Éde á yá? Édí Israel aa dzéŋ eé ndzí koan ya dɔ; ve ébá bé ne mitópbán ébó bé koan ya dɔ, éde ébá bevóó bá bá tɔbɔ ya milém aleét.

⁸Ámvála ané é ne ntsilann ná:

“Nzamá aá vé bó nsísim ndzemm,
é mís mé ne kaa áyén, ya meló mé ne kaa áwók,
anzukwíñ mos ye émuú.”

⁹David ñí aa dzó fe ná:

“Méfét meba mé veŋan bó asimá ya olám,
Ekɔp obaá ya fe ntáŋ mfá weba.

¹⁰Dzíbí é kpá bó á mís ná bé bɔ kaa áyén.

É mvús deba da eé tɔbɔgé fe bó é viri tám áse.”

¹¹Éde ma síli ná: Ye ná béé ndzí kɔp á mfá ye ná bé ku? É sés bɔban ámvála enziŋ! Fáve ná amú ntsamann metsiŋŋ weba ákoroga é sɔ yaá ébe meyɔŋ mefé, á mfá ásoŋ bó ya abéánn. ¹²Édɔ ná ngé ntsamann metsiŋŋ weba ó ne ntam á mfá éniŋ ngúra, ádzímlé deba dá ntam ébe meyɔŋ mefé. Ntéññ avé ndzálánn mvɔmm weba!

¹³Ve ma kóbo ya mína, meyɔŋ mefé, dá é tɔɔ ná me ne ápostol meyɔŋ mefé, meé vé fe éséññ Nzamá dam ngaŋŋ, ¹⁴ná ngé me ne soŋ áyɔŋ dam ya abéánn, ngé bot benziŋ béye été bé ne tɔbɔ nkoránn. ¹⁵Amú ná ngé atsílánn deba dá bɔ ná eniŋ ngúra é bera belé elat; dzé dá ye bɔban ñɔŋŋán weba, ye se fáve eniŋ mfá bewú? ¹⁶Éde, ngé ngap ósúá e ne eki, ñúu ése dá e ne fe dɔ; ngé ndzi ó ne eki, mitem myá mí ne fe dɔ.

¹⁷Ve ngé mitem minziŋ myá kíkbán, éde wa o tɔɔ elé olíba ye áfan, bé sɔ wa bem énzénzaŋ nkuk weba wa o ntɔɔ fe ñɔŋngap ye á mbamba mendzímme má sɔ mídzi mí ñá elé olíba, ¹⁸wá kaa ábo engúŋ ya mítem; ve ngé wa bɔ engúŋ, se wa wa yála midzi, fáve ná midzi émyɔ myá yála wa.

19 Ve deá, wa ye dzó ná: “Mitem myá kíkban á mfá ye ná ma me tɔbo mbemann á nkuk”. 20 Éde véa, bá kík myɔ amú é kaa mbwínánn weba, ve wa o téle akála mbwínánn. O táa bɔ engúnj! Fáve ná ákɔ wɔŋŋ; 21 amú ná ngé Nzamá eé ndzí dzɔɔ beñá mitem, wa áá ye ki dzɔɔ. 22 Dággé fá áñep ya é ngét Nzamá; ngét mfá ébá bé ngá ku, ve ésós Nzamá dá á mfá we, ngé wa tɔbo ésós deñ été; ngé se néa wa wa ye fe tɔbo nkíkɔgán. 23 Ve, á mfá ébɔ, ngé bá ye bɔ kaa álanjan á tɔbo kaa ábwini, bá ye bɔ bem á nkuk, amú ná Nzamá a belé nguú ye á bera bɔ bem. 24 Amú ná ngé wa é mot bá kík ébe elé olíba ébyen ye áfan, bé sɔ wa bem ébe ñá elé olíba, édí dáá yian, ntéññ avé ébá bébyen bé ne beñá mitem, bá ye bɔ bem ébe á nkuk olíba weba bébyen?

Israel áse aa ye tɔbo nkoránn

25 Á bɔbédzan, máá kómo ná míní dzími é dzam dá nzaman kén mot dí, á mfá ye ná míní nzá vága ye á nyemann wenan, é ne ná: ábímm áléét nlém é kwíñ yaá ébe Israel, dá ye tɔbo akekwiñ ané nɔmɔ bot béye meyoŋ mefé dá yian aa ye mana ñíi. 26 Éde véa, Israel áse aa ye tɔbo nkoránn; amvála ané é ne ntsilann ná:

“Mvé bot filí aa ye sɔ á Sión;
aa ye vea abé ébe Jakob.

27 Éde élat dam bíabe bɔ,
édo dí é tám ma ye vea mísémm myeba.”

28 Á mfá mbamba fwéñ, bé ne minzínzínj akála denan; ve á mfá ntɔpbán Nzamá, bé ne mindzindzínj akála beéséá; 29 amú ná dás ya ékígá Nzamá áá bera byɔ vea. 30 Édo ná, amvála ané mína míní ngá tára bɔ Nzamá melɔ, ve éndagá míní koan yaá ya mvɔmm akála melɔ meba, 31 ntéññ mbɔɔ fe éndagá, bá bé bɔ yaá melɔ, á mfá ye ná nyénánn engóngɔɔ Nzamá a lére yaá wa, ya fe ná éndagá, bá a lére fe nyénánn engóngɔɔ. 32 Amú ná Nzamá áá dzili bot bése á melɔ été, á mfá ye ná á lére fe bésesé mvɔmm.

33 Nzá ámvála nnén ntam, ya é kén, ya nyemann Nzamá bí né! Nzá ayéñ é ne ná bé yem nkíkɔgán misanj weñ, ya ndzuúk ye áyem mézenn meñ!

34 “Nzá fá a yem yaá ósímánn Ntí?
Nzá ki a bɔ yaá mvé melépgá weñ?

35 Ngé ki ná nzá a tára yaá ñí vé,
á mfá ye ná ñí á bera ñí búlán.”

36 Amú ná ébe éñe, ya ákála éñe, ya mfá éñe, mam mése mé né. Éñe á bɔɔge ya dúmá kómm áse. Amén.

Mfefeñ éniŋ

12 ¹Édo ná, á bɔ̀bédzaŋ, ma lép mína á mfá nyénánn engóngóó Nzamá ná télegán mína bébyen amvála ané ntétéá mótúnŋa ya eki, émo Nzamá aa sán ya mo, édo é ne ñá nkaŋann Nzamá. ²Kaa niŋŋán amvála ané bot béye é tám ñí, fáve ná tsénŋán mína bébyen ya nzenn ye á mfefeñ atémŋa denan, véa éñe mína ye lére nkómánn Nzamá, éwí ó ne mvéáñ, ya ávé mesán ya fe tételé.

³Amú ná, ya ébe é mvɔmm bé vé yaá ma, ma dzó kada mot ye ébe mína, ná a táa ñɔŋ ná éñe a ne ya eban álot ábímm dá yian, fáve ná á ñɔŋŋe do ya mbamba kén, ya ábímm mbwínánn Nzamá a vé yaá ébe kada mot. ⁴Amú ná amvála ané ó ñúu fɔ́ɔ́ bí belé abwiññ mesúk mé ñúu, ve mesúk mé ñúu mése mēé belé amvála eséññ avóó, ⁵amvála te bía bí tɔ́ɔ́ abwiññ, bí ne ñúu fɔ́ɔ́ ébe Kristo, kada mot ye ébe bía ñí a ne ásúk ñúu ébá bevóó.

⁶Édo é ne ná, bíí belé bivévé myá selan amvála ané é mvɔmm bé vé yaá bía; ngé éwí nkúlánn medzó, ábelan ya wɔ́ amvála ábímm mbwínánn dwe ó ne. ⁷Ngé éwí ábo eséññ Nzamá, ábelan ya wɔ́; ngé ki éwí áyáŋale, á yáŋalé; ⁸ngé mvɔmm ye mfoŋann mílém, á foŋŋe; éñí aa vé, ya añep; éñí aa dzwée, á dzwéegé ya akéŋŋ áse; éñí a belé nyénánn engóngóó, á bɔ́ɔ́ge do ya mesán.

É mam Krísten aa yian bo

⁹Edziŋŋ é bɔ́ɔ́ge kaa meduk; míníí v́ní ekúkwat, biñŋán edí é ne mvéáñ. ¹⁰Ábelé edziŋŋ bɔ̀béñafwáa bevóó ya ébá bevóó; á mfá ngaŋŋ, míníí tára téle é bot bevóó ósúá;

¹¹ébe edí dá dzaa akéŋŋ áse, míníí táa bo andeát; áséan ya Ntí ya nlém ósesé; ¹²ébe oyan, míníí sán; ébe midzuúk, míníí nzomo; ébe méyaglán, míníí tɔ̀bo mbán; ¹³míníí vwála ébe é mam má yi á mfá bebwíni, míníí ñɔŋ beyéŋ.

¹⁴Abwará ya é bot bá dzéŋ mína así, váán abwará kaa váán bó biboŋ.

¹⁵Sánŋán ya ébá bá sán, yigán fe ya ébá bá yi.

¹⁶Belégán amvála ósímánn ovóó ébe bevóó ya ébá bevóó; kaa ábélán mína bébyen ó yóp ásímánn denan été, fáve ná tɔ̀bɔ́gán mfulán ya ébá bé ne nsilann ósí. Míníí táa bo miyemann ásímánn denan été.

¹⁷Kaa ábúlu ya mot enziŋ abé ya abé; dzéŋŋán ná míníí bo edí é ne mvéáñ énzénzaŋ bot bése. ¹⁸Ngé é ne bɔ̀ban, á mfá wenan, tɔ̀bɔ́gán mvwaá ya bot bése; ¹⁹Á mindzindziŋŋ, kaa kunŋán mína bébyen, fáve ná váán afóo á mfá méyéá Nzamá, amú é ne ntsilann ná: “Akunŋa é ne éedam; ma ye búlu ntáŋ”, Ntí éñe aa dzó. ²⁰Fáve ná:

“ngé nzínziŋŋ we wá wók nzeñ, vá ñí bidzí;
ngé aa wók ki evéé, vá ñí ná áñú;

amú ná weé bɔ néa, wa ye ñí koman mekak mé ndúán á nló áyóp.”
 21 Abé, édo é táa wa wún, fáve ná wúnje abé ya mbɔann mbeɲ.

Átɔbɔ edzwée ngómán ásí

13 1 Mot áse á kpá bidzwée bí ne ñí áyóp ásí, amú ná edzwée enziɲ é sés ná é sés édí Nzamá; ve ébí bí ne Nzamá éñe á ngá téle byɔ. 2 Édo ná, éñí a ne edzwée á ngamm áyát, édí Nzamá a téle yaá édo ñí aa sóán ya dɔ; ébá bá bá ke á ngamm áyát, bébyen bá ñɔɲ mekira. 3 Amú ná bedzwée bé sés ekɔwɔɲ á mfá é mot aa bɔ mbeɲ, fáve éñí aa bɔ abé. Ye wa kómo bɔ kaa ákɔ edzwée wɔɲɲ? Bɔ́ge édí é ne mvéáñ, véa edzwée dá ye wa sák; 4 amú ná mvwála bíséññ Nzamá a ne á mfá é mvéáñ dwe. Ve ngé wa bɔ abé, kɔge wɔɲɲ; amú ná éé belé nzwaokenj á nzeze, akála ná a ne mvwála bíséññ Nzamá ná á vé akunɲa á mfá é mot aa bɔ abé. 5 Ya amú dzam te, dá yian ná mína ku edzwée ásí, se fáve akála akira, ve ya fe akála ósímánn ye á nlém. 6 Ya amú dzam te fe mína yáán mfóɲsí, amú ná bedzwée bé ne bébɔ biséññ Nzamá, édo fe bá bá bɔ ntéññ éniɲ.

7 Yáágán ya mot áse é mvólá míní belé ñí; éñí mfóɲsí, mfóɲsí; éñí meyáán, meyáán; éñí wɔɲɲ, wɔɲɲ; éñí ngaɲɲ, ngaɲɲ.

8 Míni táa belé mot enziɲ mvólá, fáve ná dziɲɲán bevɔ́ɔ ya ébá bevɔ́ɔ; amú ná é mot aa dziɲ éñí mbɔ́ɔ, a dzálá yaá atsiɲɲ. 9 Amú ná édí: “Wáá ye bɔ medzián, wáá ye ywíñ, wáá ye dzip, wáá ye ñamle”, é mvéná ése evɔ́ɔ, dá súgan ya édí: “Wa ye dziɲ é mot mbɔ́ɔ amvála ané wa dziɲ wámyen”. 10 Édziɲɲ dáá bɔ é mot mbɔ́ɔ abé; éde edziɲɲ édo é ne ndzálánn atsiɲɲ.

11 Ébe dzam te, míní yem é tám ñí, amú ná á ntɔ́ɔ áwola bá vee óyó, akála ná ákoroga dea é ntɔ́ɔ bebeñ áwola dí álot é tám bí ngá tára bwíni. 12 Alú é ntɔ́ɔ oyaáp, kírí da eé ntɔ́ɔ bebeñ; édo ná bí veagán mibɔann míye ó dzíbi, bí bwátgán mengéá méye éyéá. 13 Bí niɲɲán á ngaɲɲ été, amvála ané éyéá été, se á mbéa mefét bá yénán befám ya biningá, ya áfían meywa; se nsémm eveák, ngé ki áyénán biningá endendea, se á mitéé, ngé ki abéánn. 14 Fáve ná, Ntí Yesukristo á tɔbɔge ndzálánn ébe mína, kaa dzéɲɲán ki ná míní dzálá bívée bíye á nlém mot.

Mitéteák ya mingungúú

14 1 Ñɔɲɲán éñí a ne ntéteák á mbwínánn kaa ábɔ ya ñí mikéá. 2 Ngúrá mot wá bwíni ná ó ne dzí byém bíse, ve éñí a ne ntéteák, aa dzí fáve bilwá. 3 Éñí aa dzí, a táa byana éñí a ne kaa ádzí; éde éñí a ne kaa ádzí, a táa kík éñí aa dzí nsaj, amú ná Nzamá a ñɔɲ yaá ñí. 4 O ne nzá ná wa kík éyá mbɔ biséññ ye á ndá misaj? Mfá é mása weñ a téle ngé ki ná aa ku; aa ye lígi a téle tételé, amú ná mása a ne nguu ye átéle ñí tételé. 5 Éde, ngúrá mot wá kík nsaj ná mos enziɲ wá daɲ éwí mbɔ́ɔ ya eban, éñí mbɔ́ɔ ñí aa kík nsaj ná mos míse mí ne amvála avɔ́ɔ. Kada mot á túga

yebe édí é ne ñí ósímánn weñ été. ⁶Éñí aa baale ngúrá mos, aa baale wó á mfá Ntí [éñí ñí áa baale ngúrá mos, áa baale wó á mfá Ntí]. Éñí ñí aa dzí, aa dzí á mfá Ntí, amú ná aa vé Nzamá akíba. Éñí a ne kaa ádzí, aa ki bidzí á mfá Ntí, aa vé fe Nzamá akíba.

⁷Amú ná mot enziṅ ye ébe bía áa niṅ mfá weñ émyen, mot enziṅ ñí áa wú ki fe mfá weñ émyen; ⁸éde ngé bía niṅ, bía niṅ á mfá Ntí; ngé bía wú ki, bía wú mfá Ntí; éde ná, a ne bɔ ná ngé bía niṅ, a ne ki bɔ ná ngé bía wú ki, bí ne ébá Ntí. ⁹Amú ná akála te édo Kristo aá wú, aá niṅ fe, á mfá ye ná á bɔ Ntí ané ébá bé ne míwúán ané ébá bé ne betetéá.

¹⁰Ve wa, amú dzé wa kíḱ mwanñɔṅ nsanṅ? Ngé ki ná, á wa, amú dzé wa byana mwanñɔṅ? Amú ná bía bésesé bía ye ke tébe ébe ású étɔ́ nkíḱgán misanṅ Nzamá. ¹¹Amú é ne ntsilann ná:

“Ntí aa dzó ná, ma niṅ,
éde abɔṅṅ ése dá ye kútbe ébe ású dam,
dém ése dá dá ye fe mem Nzamá”.

¹²Édo é ne ná, kada mot ye ébe bía aa ye vé Nzamá tánṅ mfá weñ émyen.

¹³Édo fá ná, bí kaa ábera kíḱ misanṅ bevɔ́ɔ́ ya ébá bevɔ́ɔ́, fáve ná bí belégé nkíḱgán nsanṅ wí ná, kaa ábwú mwadzanṅ enziṅ é dzóm aa vus ya do nzenn, ngé ki é dzam dá bɔ ñí ná á ku. ¹⁴Éde ma yem, me tɔ́ɔ́ fe ya mebúnn ébe Ntí Yesus ná dzóm enziṅ é sés eki ébe ébyen; fáve mfá éñí aa ñɔṅ ná dzóm te é ne eki, á mfá mot te émyen éñe é ne eki. ¹⁵Amú ná ngé mwanñɔṅ aa tɔ́ɔ́ eywiññ ákála bidzí, véa wéé tɔ́ɔ́ fe niṅ édziṅ été. O táa bɔ ná éñí Kristo a ngá wú ya akála deñ á dzánṅ ya bidzí bywe. ¹⁶Édo ná, míní táa líḱ ná bé kɔ́bɔ abé édí é ne mvéáñ mfá wenan. ¹⁷Amú ná édzwée ngómán Nzamá é sés bidzí ngé ki meñú, fáve nzósoó, mvwaá ya mesán á Mfúfúp Nsísim été. ¹⁸Amú ná é mot aa séan ya Kristo amvála te, aa vé Nzamá nlém mesán, bot bá bá sák fe ñí.

¹⁹Édo véa, bí dzéṅṅán ya nlém ósesé é mam má vwála á mfá mvwaá ya ávé bot nguu énzénzanṅ dea. ²⁰O táa tsam éséññ Nzamá ákála bidzí. Ngúrá mfá, byém bíse bí ne mifúbánn, ve mfá mbɔ́ɔ́, é ne abé ná mot a bɔ ná éñí mbɔ́ɔ́ á ku á nsémm ya bidzí. ²¹É ne mvéáñ ná mot á bɔ kaa ádzí tsít, kaa áñú vino, kaa ki ábɔ é dzam dá bɔ ná mwanñɔṅ á ku á nsémm. ²²Mbwínánn o belé, baale wó mfá we ósú Nzamá. Mvɔ́mm ya éñí a ne kaa ávé émyen meku ébe édí aa ñɔṅ ná é ne mvéáñ. ²³Ve, éñí aa dzí eé yep, aa vé émyen meku, amú ná áa bɔ do ya mbwínánn; éde édí ése dá bá bɔ kaa mbwínánn, é ne nsémm.

Ábee éfonann Kristo

15 ¹Édo ná, bía é bot bí yém, bía yian nzomo áteák ébá bé ne mitéteák, se ná bí bɔ é mam bía bébyen bía yén mvéáñ. ²Kada mot á dzéṅṅe ébe éñí mbɔ́ɔ́ édí é ne mvéáñ á mfá ávé bot nguu. ³Amú ná

atwaa Kristo émyen ñí eé ndzí ki dzéj édí é ne mvéañ á mfá weñ, fáve ané é ne ntsilann ná: “Méteá é bot bá kpógo wa, maá ku ma á nló wɔm”.
 4 Amú ná édí dá tɔbo ntsilann á metám ómvús, baá tsili dɔ ákála áyágalé dea, á mfá ye ná édzíp ya mfoɔjann nlém bí ne á Mitsili été, bía bí belé oyan. 5 Éde Nzamá ye édzíp ya mfoɔjann nlém á vá mína ná míní belé osímánn ovóó énzénzanɔ denan amvála ané éwí Kristo Yesus, 6 á mfá ye ná fufúlu ya kíɲɲ fóó, míní vé Nzamá ya Éséá Ntí wea Yesukristo dúmá.

7 Ya amú dzam te, ñɔɲɲán bevóó ya ébá bevóó, amvála ané Kristo ñí aá ñɔɲ fe mína á mfá é dúmá Nzamá. 8 Amú ma dzó ná Kristo ñí aá bɔ yaá mvwála bíséññ ye ébá bé ne nkíkɲán mekeé ákála é bébélá Nzamá; á mfá áyémele mengaá bé ngá kyaa betará, 9 ya fe á mfá ye ná meyoɲ mefé mé vé Nzamá dúmá ya nyénánn engóngóó weñ; amvála ané é ne ntsilann ná:

“Ya dzam te, ma ye wa mem énzénzanɔ meyoɲ mefé,
 ma ye yee éyola dwe byeá bí olugú”.

10 Aa bera dzó ná:

“Á meyoɲ mefé sánɲán, mínabe áyoɲ deñ”.

11 Aa bera fe dzó ná:

“Lugán Ntí mína meyoɲ mefé mése;
 bot bése lugán ñí”.

12 Esaía ñí aa bera dzó ná:

“É tsín Esaí dá ye féá,
 édo dá ye tébe ná dá dzwée bot béye meyoɲ mefé,
 bot bése bá ye tɔbo ya ñí mebúnn”.

13 Éde Nzamá ye oyan á dzálágé mína ya mesán mése ya mvwaa akála mbwínánn, á mfá ye ná míní tɔbo ya abwiññ oyan akála nguu ye á Mfúfúp Nsísim.

Éséññ apostol Pablo

14 Á bɔbédzanɔ, á mfá wenan, mámyen ma yem bébélá ná, míní ne ndzálánn ya añep ya nyemann ósesé, míní ne fe veán melépgá bevóó ya ébá bevóó. 15 Ve me tsili yaá mína mam menziɲ ya aywá, á mfá ye ná néa me vé mína mɔ osímánn, amú é mvɔmm Nzamá bé vé yaá ma, 16 á mfá ye ábɔ mbɔ biséññ Kristo Yesus ébe meyoɲ mefé, meé bɔ eséññ nkatann mbamba fwéñ Nzamá amvála ané fára, ná meyoɲ mefé mé bɔ ñí metúnɲa bá yébe, ná bé tɔbo fe eki á Mfúfúp Nsísim.

17 Édo ná, ébe Kristo Yesus éñe mé koan ákéá ma vága ya dɔ ébe eséññ ma bɔ Nzamá. 18 Amú ná máá ye yébe ná ma kóbo dzam enziɲ afé, fáve édí Kristo a bɔ yaá ébe ma, á mfá mbɔann méwók meyoɲ mefé, éfíá ya fe á mbɔann, 19 amú nguu ye á mendem ya biyágán bí mam; ákála é nguu Nsísim Nzamá; amvála te, atée ye á Yerusalen ya mévóm má boman ñí, akekwiñ Elíríko me dzálá yaá ñí ya é mbamba fwéñ Kristo. 20 Amvála te édo, me ngá dzéj ná me kat mbamba fwéñ é vóm bé ngén kaa áwók éyola

Kristo, á mfá ye ná me nzá lónj éyá mbókga áyóp, ²¹ve amvála ané é ne ntsilann ná:

“Ébe ébá béé ndzí ñɔɔ é fwéñ deñ, bá ye ñí yén;
ébá bá béé ndzí wók, bá ye yem.”

Ngoman ekena

²²Akála dzam te, abwiññ biyɔɔ me kómo yaá mína nzu yén, ve bé dzip yaá me dɔ. ²³Éde éndagá, ma kaa ki fe ya afóo vóm enziɔɔ ye á meberɔɔ mé sí má, ve dá é ntɔɔ abwiññ mibú mé belé nkómánn ye ánzú ébe mína, ²⁴é tám ma ye ke á Pañá, ma ye mína fép. Amú ná ma ye mína yén, meé lot, á mfá ye ná míní vwála ma tsíni ekena ósú ó véa, éyɔɔ míní tára yaá ma vé mesán á nlém ébe etɔɔ bíabe mína oyomm tám enziɔɔ. ²⁵Ve éndagá ma ke á Yerusalen, á mfá áke ya bébwíni bé ne ó wéñ avwálá. ²⁶Amú ná Masedonia bá Akaya bá yén mvéáñ ná bé kóán avwálá á mfá mítétéññ mí ne énzénzɔɔ bebwíni á Yerusalen. ²⁷Akála bá yén mvéáñ ná bé bɔ dɔ, afáɔɔ ná bá bé belé fe bɔ mvólá; amú ná ngé meyɔɔ mefé mé ñɔɔ yaá ngap ébe bíbwárán bíye á nsísim byeba, bá bá yian fe bɔ vé ngap ébe byém bíye éniɔɔ dzí. ²⁸Édɔ ná, niané me mana yaá dzálá dzam te, me mana fe bɔ kee avwálá te, ma ye ke á Pañá, meé lot ébe mína. ²⁹Ma yem fe ná éyɔɔ ma ye nzu, ma ye só ya mína bíbwárán Kristo ndzálánn.

³⁰Á bóbédzɔɔ, ákála Ntí wea Yesukristo ye ákála édziɔɔ Nsísim, ma lép mína ná míní vé nguu fufúlu bíabe mína á meyaglán menan ébe Nzamá ákála dam, ³¹á mfá ye ná mé tɔɔ nkoránn ébe ébá bé ne kaa ábwíni bé ne á Judea, ya ávwála ma ke ya dɔ á Yerusalen dá bóbédzɔɔ bé ñɔɔ fe dɔ ya mesán, ³²ya á mfá ye ná amú nkómánn Nzamá mé sian ya mesán ébe mína, ná me waabe fe bíabe mína. ³³Nzamá ye á mvwaá á tɔɔgé ya mína bésesé. Amén.

Ábérán ya kada mot

16 ¹Ma lére mína mbamba kéá dzea Febe, a ne fe mvwála bíséññ ye ékóánn bebwíni é ne á Senkrea; ²ná míní ñɔɔ ñí ébe Ntí, ámvála dá ñep ya bebwíni, ya fe ná míní vwála ñí ébe é dzam ése a ne yi ébe mína, amú ná ñí a vwála yaá fe abwiññ bot, atwaa mámyen.

³Bérágán ma ya Prisila bá Akila, ébá bíabe bɔ bía bɔ eséññ ébe Kristo Yesus, ⁴bot béte bé ngá ye wú akála éniɔɔ dzam, se fáve ma etámm ma vé bɔ akíba, ve ya fe bíkóánn bebwíni meyɔɔ mefé bise, ⁵ya ékóánn bebwíni é ne é ndá dzeba. Bérágán ma ya ndzindziɔɔ mwadzɔɔ wɔm Epeneto, mbwíni Kristo ósúá ye á Asia. ⁶Bérágán ma ya María éñí a bɔ yaá eséññ abwiññ énzénzɔɔ denan. ⁷Bérágán ma ya Andróniko bá Junias, bívúvúmán byam bíabe bɔ bí mbé fe fufúlu á ndá mibok, bá yem fe bɔ énzénzɔɔ baapostol, ébɔ fe bá tára bwíni Kristo ya ma.

⁸Bérágán ma ya Amplias, ndzindziɔɔ mwadzɔɔ wɔm ébe Ntí. ⁹Bérágán ma ya Urbano, éñí bíabe bɔ bía bɔ eséññ fufúlu ébe Ntí, ya ndzindziɔɔ

mwadzaŋ wɔm Estakis. ¹⁰Bérágán ma ya Apeles éñí a kyaba yaá Kristo. Bérágán fe ma ya ébá béye ébe Aristóbulo. ¹¹Bérágán ma ya Erodión, évúvúmán dam. Bérágán fe ma ya ébá béye ébe Narsiso, ébá béte bá bé ne fe ébe Ntí. ¹²Bérágán ma ya Trifena bá Trifosa, ébá béte bá bɔ eséññ Ntí. Bérágán ma ya ndzindziŋŋ kéá dzéa Pérsida éñí a bɔ yaá eséññ Ntí abwiññ. ¹³Bérágán ma ya Rufo, éñí a ne ntɔ́pbán ébe Ntí, ya ñiá, ñí a tɔ́ fe ané naná. ¹⁴Bérágán ma ya Asínkrito, ya Flegonte, ya Ermas, ya Patrobas, ya Ermas, bábe é bɔ́bédzaŋ bábe bɔ́ bé tɔ́. ¹⁵Bérágán ma ya Filólogo bá Julia, ya Nereo bá kéá, ya Olimpas, bábe bekrísten bése bábe bɔ́ bé tɔ́.

¹⁶Bérágán ma ya bevɔ́ɔ́ ya ébá bevɔ́ɔ́ ya ñáŋán memáŋŋ bɔ́béñafwáa. Bíkóánn bebwíni bíse Kristo byá bérán ya mína.

¹⁷Á bɔ́bédzaŋ, ma lép mína ná, míní bíli ébá bá nzu ya mína nkánán béé bɔ́ fe mína ná míní vus é nzenn áyágalé míní ñɔ́ŋ yaá. Kólogán énzénzaŋ deba été; ¹⁸amú ná bot béte báá séan ya Ntí wea Yesukristo, fáve édí bídzí byá ke mébum meba; bá duk mílém é bot bé ne bindúnn béé kɔ́bɔ́ bɔ́ bembamba bífiá ya ébí bá dziŋ bá wók. ¹⁹Éde fwéñ ye méwók menan é kwíñ yaá ébe bot bése; ya dzam te édo ma sán ákála denan. Ve ma kómo ná míní bɔ́ bebelé kén á mfá édí é ne mvéáñ, ve mikeññ á mfá édí é ne abé. ²⁰Avítsaŋ tám Nzamá ye á mvwaá aa ye bwíñ Sátan mébɔ́ menan así. É mvɔ́mm Ntí wea Yesukristo eé bɔ́ɔ́ge ya mína.

²¹Timoteo, é mot bíá ñí bíá bɔ́ eséññ aa bérán ya mína, ya Lusio, ya Jasón ya Sosípater, bívúvúmán byam.

²²Ma Tersio, éñí a tsili yaá é kálara ñí, ma bérán ya mína ébe Ntí.

²³Gayo, éñí mé tɔ́ ndá ya ékóánn bebwíni ése, aa bérán ya mína. Erasto, mbaale akúmm ye á kísoan aa bérán ya mína, ya mwadzaŋ Cuarto. ²⁴[É mvɔ́mm Ntí wea Yesukristo eé tɔ́bɔ́ge ya mína bésesé. Amén.]

Asúgánn ávé Nzamá olugú

²⁵Ébe éñí a ne nguú ye átéle mína, ané é mbamba fwéñ wɔm ya nkatann fwéñ Yesukristo, amvála ané é kúlu yaá é dzam dá nzaman kén mot é mbé é tɔ́ ásweññ atéé ye metám ókuá, ²⁶ve, éndagá é léreban yaá amú Mítsili bekúlu medzó, amvála ané é mvéná é Nzamá a ne mbéámbéá, ná meyoŋ mefé mése mé yem mewók mé ne akála mbwínánn.

²⁷É Nzamá etámm a ne Mbelé kén, éñí a ne ya dúmá kómm áse amú Yesukristo. Amén.

1 BEKORINTIO

É Kálara Ósúá Bekorintio

Pablo aa bérán ya Bekorintio

1 ¹Pablo, ntélán á mfá ábo ápostol Kristo Yesus amú nkómánn Nzamá, bía mwadzaŋ Sóstenes, ²bía bérán ya ékóánn bebwíni Nzamá é ne á Korinto; ébá bé ntóó ntélán eki ébe Kristo Yesus, ekígá ná bé bo ntélán eki bábe ébá bésesé bá yónán éyola Ntí wea Yesukristo ébe mevóm mése, Ntí weba ya fe éwea. ³Mvómm ya mína ya é mvwaá Nzamá, é Tará wea, bá Ntí Yesukristo.

Pablo aa vé akíba

⁴Ma vé é Nzamá wóm akíba tám áse ákála denan amú é mvómm Nzamá bé vé yaá mína ébe Kristo Yesus; ⁵ya fe ná ébe dzam ése míní ntóó ndzálánn ébe éñe, ébe éfíá ése ya nyemann ósesé; ⁶amvála ané é ngañiá Kristo a tóbo yaá ébe mína, ⁷édo é ne ná dás enziŋ dáá dzéŋ mína, míní seŋ fe áléreban Ntí wea Yesukristo; ⁸éñí fe aa ye mína yém nguu akekwiñ asúgánn kaa meku é mos Ntí wea Yesukristo. ⁹É Nzamá bá tóbo ya ñí mebúnn, éñe a lwée yaá mína ná míní ñoŋ ngap mínabe é Mwán weñ Yesukristo, Ntí wea.

Mfá mengamm ya mengamm

¹⁰Á bóbédzaŋ, ma lép mína ya éyola Ntí wea Yesukristo, ná mína bésesé míní tóbo ya kíŋŋ fós, ya fe ná nkánán mengamm ó táa bo énzénzaŋ denan, fáve ná tógán tóbo nlatán ya ósímánn ovós ya fe nyénánn mbós. ¹¹Amú ná, á bóbédzaŋ, é bot Kloé bé kat yaá ma mfá wenan ná, mitée mí ne énzénzaŋ denan. ¹²Ma kóbo ya edí é ne ná, kada mot ye ébe mína aa dzó ná: “Ma me ne é mot Pablo”, “Ma é mot Apolo”, “Ma é mot Pedro”, “Ma é mot Kristo.” ¹³Ye Kristo a ne nkabann? Ye Pablo éñe bá dómle á krús ákála denan? Ye mínaá duuban ki ébe éyola Pablo? ¹⁴Ma vé Nzamá akíba ná meé ndzí du mot enziŋ ye ébe mína, fáve Krispo

bá Gayo; ¹⁵á mfá ye ná mot enziḡ á nza dzó ná mínaá duuban ébe éyola dam. ¹⁶Maá du fe bot béye é ndá Estéfanas; éde ébá bevóó, máá yem ngé maá du mot enziḡ mfé. ¹⁷Amú ná Kristo eé ndzí ma lóm ná me du bot, fáve ná me kat mbamba fwéñ, se ákóbo ya kén, á mfá ye ná me nza bo é krús Kristo nzeze.

Kristo éñe a ne é nguu ya é kén Nzamá

¹⁸Amú ná fwéñ ye á krús e ne é dzam é ne akút á mfá é bot bá dzáḡ, ve mfá wea, ébá bé ne mikoránn, e ne é nguu Nzamá. ¹⁹Amú é ne ntsilann ná:

“Ma ye dzéa é kén bebelé kén,
é fak mifefák da ma ye fe nzaman.”

²⁰Mbelé kén a ne ó vé? Ntsili bekálara a ne ó vé? Nkékéḡḡ nkóbo ye é tám ñí a ne ó vé? Ye ná Nzamá áá bé bo ná kén ye éniḡ dzí é súgan akút? ²¹Dá é tóó ná ébe é kén Nzamá béé ndzí lík ná bé yem Nzamá ya ébe kén ye é sí ñí, ve Nzamá a yén yaá mvéañ ná á koro bebwíni ébe akút ye á nkatann fwéñ.

²²Édo ná bejudio bá dzaa mendem, begriego bá bá dzéḡ kén; ²³ve bía bía kat fwéñ ná Kristo aá wú á krús, ekɔp obaá á mfá bejudio, akút dzam dá á mfá meyoḡ mefé; ²⁴ve, á mfá é bot a téle yaá, ané bejudio ané begriego, Kristo éñe a ne é nguu Nzamá ya é kén Nzamá. ²⁵Amú ná édí é ne akút ébe Nzamá dá lot bot ya kén, édí dá é ne ateák ébe Nzamá dá dá lot fe bot ya nguu.

²⁶Édo ná, á bobédzaḡ, ñáán táḡ ná ékígá wenan, abwiññ ye ébe mína é sés ya kén amvála ané éniḡ dá lére; ngé ki biwólo bí bot; ngé ki ébá bá byála á bora méndá mé bot. ²⁷Fáve ná, Nzamá a tóḡ yaá édí é ne akút éniḡ dzí á mfá álére bebelé kén osoán; a tóḡ yaá fe édí é ne ateák á mfá álére biwólo bí bot osoán; ²⁸Nzamá a tóḡ yaá édí dá daḡ ya nzeze béé byana fe do éniḡ, édí dá é sés á mfá átsam édí é né, ²⁹á mfá ye ná mot enziḡ a nza vága ósú Nzamá. ³⁰Ve ákála Déñ, míní ntóó ébe Kristo Yesus, éñe fe a veḡan yaá é kén dea á mfá Nzamá, ya nzósoó, ya ntélán eki ya akoroga; ³¹á mfá ye ná, amvála ané é ne ntsilann ná: “Éñí aa vága, á vággé ébe Ntí.”

É Fwéñ Kristo

2 ¹Á bobédzaḡ, éyoḡ me ngá sian ébe mína, meé kat mína fwéñ é ngañiá [é mam má nzaman kén mot] Nzamá, meé ndzí só ya bora bífiá ngé ki kén mot. ²Amú maá kíḡ ná máá ye yem dzam enziḡ énzénzaḡ denan, fáve Kristo, éñí a ne ndómlán á krús. ³Éde me mbé énzénzaḡ denan ya áteák, ya wɔḡḡ, ya fe abwiññ beñeñeá; ⁴véa, nkóbo wɔm ya nkatann fwéñ wɔm bíí ndzí bo ya bífiá bí fak ébí kén mot, fáve ya nléránn ye á Nsísim ya nguu, ⁵á mfá ye ná mbwínánn wenan ó nza tɔbo ébe kén bot, fáve ébe nguu Nzamá.

Nzamá aa lík ná bé yem ní amú Nsísim weñ

⁶Ve bía, bía kóbo édí kén á mfá é bot bé ntɔ́ beñá bot; ve se kén ye é tám ní, ngé ki éñí bidzwée bíye é tám ní, ébí byá ke byá bo kaa eban; 7fáve ná bía kóbo ya é kén Nzamá é dzam dá nzaman kén mot, édo é mbé áswéñ, édí Nzamá a ngá tára téle kaa ná é tám ní é bo á mfá é dúmá dea, ⁸éñí betébosú benziŋ béye é tám ní báá bé yem; amú ná ngé bé yem do, ngé béé ndzí dómle Ntí ye á dúmá á krús. ⁹Ve amvála ané é ne ntsilann ná:

“É mam dzís deé ndzí yén,
aló deé ndzí wók,
má meé ndzí ki níí á nlém mot,
émɔ Nzamá a koman yaá á mfá ébá bá dziŋ ní.”

¹⁰Ve, Nzamá aá lére bía mɔ ya Nsísim; amú ná Nsísim aa fas mam mése, atwaa bídwá bí mam Nzamá.

¹¹Éde mot mbé ye énzénzaŋ bot aa yem é mam mot? Fáve nsísim ó ne ébe mot? Ntéññ mbóó fe mot enziŋ ní áá yem ki é mam Nzamá, fáve Nsísim Nzamá. ¹²Ve bía bíí ndzí ñoŋ nsísim ye éniŋ, fáve ná bía ñoŋ nsísim wá sɔ́ ébe Nzamá, á mfá ye ná bí yem é mam Nzamá a vé yaá bía dás. ¹³Á mfá é mam bía kóbo fe ya mɔ, se ya bíffá bá yágale ya kén mot, fáve ya ébí Nsísim aa yágale; eé kalan mam méye á nsísim ya nsísim.

¹⁴Ve mot binam áá yébe é mam Nsísim Nzamá, amú ná á mfá weñ me ne akút, ní a sés ki mɔ áyem, amú ná bá fas mɔ ya nsísim. ¹⁵Ve é mot a belé Nsísim aa fas mam mése, ve mot enziŋ ní áá fas ki ní. ¹⁶Amú ná: “Nzá aá yem édí Ntí a belé á nló été? Nzá aa ye ní vé ayágalé?” Ve bía, bí belé ósímánn Kristo.

Ábo eséññ fufúlu ya Nzamá

3 ¹Édo ná, á bobédzaŋ, mée mbé kóbo ya mína amvála ané é bot bé belé nsísim, fáve amvála ané bot béye é sí ní, amvála ané bóŋŋ ébe Kristo. ²Maá núu mína meñáŋ, se ná bídzí; amú ákoan ná míní mbé byo áñoŋ, atwaa áwola dí, míní sés ki byo ñoŋ, ³amú ná míní ngén mína niŋ ané bot béye é sí ní. Ye ná míní belé abéánn ya mitéé énzénzaŋ denan? Nde mínáá niŋ ané bot béye é sí ní, míníí bo fe mam amvála ané bot béye é sí ní? ⁴Amú ná, é tám mot enziŋ aa dzó ná: “Ma me ne éñí Pablo”; éñí mbóó ní ná: “Ma me ne éñí Apolos”. Nde míní sés mot binam?

⁵Éde, Nzá a ne Apolos? Pablo ní a ne ki nzá? Bevwála bíséññ míní bwíni yaá akála ébó, amvála eséññ Ntí a ngá vé kada mot. ⁶Maá beñ, Apolos ní aá swii mendzím; ve Nzamá éne aá bo ná é vé. ⁷Édo é ne ná, éñí aa beñ a sés dzóm enziŋ, ngé ki éñí aa swii mendzím, fáve Nzamá, éñí aa bo ná é vé. ⁸Ve, éñí aa beñ bá éñí aa swii mendzím bé ne dzóm evóó; ve kada mot, aa ye ñoŋ é máán meñ amvála ané eséññ deñ

émyen é né. ⁹Amú ná, bía bí ne bebo biséññ Nzamá fufúlu bíabe bó; mína míní ne áfúp ya é ndá Nzamá. ¹⁰Amvála é mvɔmm Nzamá bé vé yaá ma e ne; ma, ané éñí aa lónj ya kén, maá bwíi mbókga; éñí mbóó éñe ñí aa lónj wó áyóp; ve kada mot ñí á túga dággé amvála avé aa lónj áyóp; ¹¹Amú ná mot enziŋ mfé a sés bwíi mbókga ofé, fáve éwí ó bómo yaá, éwó ó ne Yesukristo. ¹²Ve, ngé mot enziŋ aa lónj á mbókga te áyóp ya koŋ, ngoós, mékwá mé ne ya eban, bilé, bilwá, mikót bilwá; ¹³éséññ kada mot dá ye yéne; amú ná ó mos wá ye dɔ kúlu éndendaŋ, dá ye fá léreban ya ndúán, éde ndúán ébyen dá ye kyak ámvála éséññ kada mot é né. ¹⁴Ngé melónj mot enziŋ a lónj yaá áyóp mé tɔbo, aa ye ñɔŋ máán. ¹⁵Ngé melónj mot enziŋ má ye dzík, aa ye dzímle, ve émyen ñí aa ye tɔbo nkoránn, afáŋbo amvála ané aa sɔ á ndúán été.

¹⁶Ye mínää yem ná míní ne é templo Nzamá, ya fe ná Nsísim Nzamá ó tɔó ébe mína? ¹⁷Ngé mot enziŋ aa tsam é templo Nzamá, Nzamá ñí aa ye fe ñí tsam; amú ná é templo Nzamá e ne eki, édo dá mína míní né.

¹⁸Mot enziŋ a táa duk émyen; ngé mot enziŋ ye ébe mína aa tém ná a belé kén é tám ñí, á veŋán okúkút mot, á mfá ye ná á veŋán mbelé kén. ¹⁹Amú ná kén ye é sí ñí é ne akút á mfá Nzamá. Amú é ne ntsilann ná: “Éñe a ne éñí aa biñ bebelé kén ébe mékeŋŋ meba bébyen.” ²⁰Ya fe ná, “Ntí aa yem átémŋa bebelé kén, édo dá é ne kaa eban.” ²¹Édo é ne ná, mot enziŋ a táa vága á bot été, amú ná ásesé a ne áawenan. ²²A ne bo Pablo, ngé ki Apolos, ngé Pedro, ngé é sí ñí, ngé éniŋ dzi, ngé awú, ngé édí ye é tám ñí, ngé édí é nkún nzu, ásesé a ne áawenan; ²³ve mína ébá Kristo, Kristo ñí éñí Nzamá.

Nzamá éñe a ne nkík misaŋ

4 ¹Édo ná mot áse á ñɔŋŋe bía amvála ané bévwála Kristo ya bébaale béye é mam má nzaman kén mot ébe Nzamá. ²Édo ó véa, bá yana ná bebaale bé koan ya bó ná bé ne é bot bá tɔbo ya bó mebúnn. ³Éde, á mfá wɔm é ne ma odzedzam ná mína míní kík ma misaŋ, ngé ki ékóánn enziŋ efé bot bá kík misaŋ; atwaa mámyen ma máá kík ki mámyen misaŋ. ⁴Amú ná, méé belé dzam enziŋ ósímánn wɔm ná dá bwaale ma, se dzam te ki dá tɔó ma nzósoó; ve Ntí éñe aa kík ma misaŋ. ⁵Édo é ne ná, míní táa kík nsaŋ kaa ná tám eé kwíñ, akekwiñ ané Ntí aa ye sɔ, éñe fe aa ye kúlu éyéá é mam mé ne áswéññ ó dzíbi ósí, ya kúlu fe éyéá é mam bot bé mana yaá lám mílém été; véa éñe kada mot aa ye ñɔŋ ólugú weñ ébe Nzamá.

⁶Ve, á bobédzaŋ, me lére yaá mámyen bía Apolos ané efonann ye é mam má ákála denan, á mfá ye ná míní ñɔŋ ayágalé ébe bía ná míní bo kaa ádaŋ áyóp ébe édí é ne ntsilann, á mfá ye ná mot enziŋ ye ébe mína á bo kaa ábo engúŋ mbóó ébe éñí mbóó. ⁷Amú ná, nzá aa vé wa nzelann? Dzé o belé ná weé ndzí ñɔŋ? Édo ná, ngé waá ñɔŋ dɔ, amú dzé wa bo engúŋ amvála ané weé ndzí dɔ ñɔŋ?

⁸Míní dzeñ yaá, míní ntóó fe mikúkúmm, mína míní nga dzwée yaá kaa bía; ngwáa ngé míní nga dzwée yaá fá, á mfá ye ná bía bí dzwée fe fufúlu bíabe mína! ⁹Amú ma tém ná Nzamá a téle yaá bía á mvús, bía baapostol, ané ébá bé kík yaá ná bá ywíñ, bí ntóó fá ané ébá eniñ ngúrá dá yén, ané baángel ané bot. ¹⁰Ébe Kristo, bía bí ne akúkút, ve mína míní ne ya nkée ébe Kristo; bía bí ne mitéteák, ve mína míní ne mingungúú; mína míní ne ya ngaññ, ve bía bí ne kaa ngaññ. ¹¹Anzukwíñ éyɔɔ dí, bía wók nzeñ ya evéé, bí ne swésweññ, bá yít bía, bíí belé etɔɔga, ¹²bía dzuk ya biséññ ya é mó mea; éyɔɔ bá tea bía, bía vé abwará; éyɔɔ bá dzéj bía ásí, bía bía nzomo do. ¹³Éyɔɔ bá vé bía eyola abé, bía bía dzaa mvwaá; anzukwíñ áwola dí, bí veñan yaá ané mbían ye éniñ ngúrá, mébukga bot bése.

¹⁴Máá tsili mína é mam má á mfá álere mína osoán, fáve á mfá álep mína ané míndzindziññ mí bwán myám. ¹⁵Amú ná atwaa míní ne fáñ belé awóm binzuk beyágale ébe Kristo, ve míníí belé abwiññ beéséá, ma fá maá byéñ mína ébe Kristo Yesus ébe nkatann mbamba fwéñ. ¹⁶Édo é ne ná, ma lep mína ná míní nzu bo ébá bá vú ma.

¹⁷Akála te édo maá lóm mína ya do Timoteo, éñe a ne ndzindziññ mwán wóm má tɔbo ya ní mebúnn ébe Ntí, éñe aa ye mína síman ménzenn mam ébe Kristo Yesus, amvála ma vé ayágalé ébe kada ekóánn bebwíni ébe mevóm mése. ¹⁸Éde bot benziñ bé nga bo yaá engúñ amvála ané ngé máá ye nzu ébe mína. ¹⁹Ve avítsañ tám ma ye nzu ébe mína, ngé Ntí aa kómo, véa éñe ma ye yem, se nkóbo é bot bá bo engúñ béte, ve é nguu deba. ²⁰Amú ná édzwée ngómán Nzamá é sés á nkóbo, fáve á nguu. ²¹Dzé mína kómo? Ye ma yian nzu ébe mína ya nkás, ngé ki edziññ ya evwéwé nlem?

Adzó Nsémm eveák

5 ¹Bébélá, é wók yaá ná énzénzanñ denan é ne ya nsémm eveák; ámvála nsémm eveák te dá é sés ki atwaa énzénzanñ bot béye meyɔɔ mefé éte, akekwiñ ná mot enziñ a belé ngéá éséá. ²Éde mína míní nga dzéñ yaá engúñ, ye ná mína míní yian tɔbo ya meyep, ná bé tsílán ya é mot a bo yaá dzam te énzénzanñ denan? ³Amú ná ngúrá mfá, me tóó kóó ébe mína, ve mfá mbóó ma me tóó nsañann osímánn bíabe mína, me kík yaá éñí a bo yaá dzam te nsañ ané me ne. ⁴Ébe éyola Ntí wea Yesus, é tám míní kóán yaá, véa ma me tóó nsañann osímánn bíabe mína, ya é nguu Ntí wea Yesus, ⁵keegán Sátan mot te, á mfá ye ná á tsam é núu deñ, ná ngé nsísim weñ wá ó ne tɔbo nkoránn é mos Ntí.

⁶Engúñ denan é sés mvéáñ. Ye mínáá yem ná oyomm levadura wá vúza ntsura ngúrá? ⁷Vweññán nnomm levadura, á mfá ye ná míní bo mfefeñ ntsura, amvála ané míní ne do, kaa levadura; amú ná Kristo, é Paskua dzeá, bé kík yaá ní ané metúnña. ⁸Édo é ne ná, bí táa dzémle fét

ya nnomm levadura, ngé ki levadura ye á mbéa nlém ya ekúkwát, fáve ná ya mífémm mí ne kaa levadura, émí mí ne bebélá ya fe kaa ayeññ.

⁹Ébe é kálara wòm, maá tsili mína ná míní taa sajan ya bebo nsémm eveák; ¹⁰meé ndzí dzó ya bebo nsémm eveák béye é sí ní, ngé ki ébá bé ne oyéá byém, ngé mimvomvóó, ngé bekañ biyemá; amú ná ngé néa, é ngá ye yian ná míní kólo é sí ní. ¹¹Ve éndagá, me tsili yaá mína ná míní taa wulu esañann mínabe mot enziñ ye ébá bá yoban ná mbwíni, véa ní a tóó mbó nsémm eveák, ngé ki é mot a ne oyéá byém, ngé nkañ biyemá, ngé nkóbo bot abé, ngé mfían meywa, ngé ki mvomvóó; atwaa bidzí byá míní taa ki dzí fufúlu mínabe amvála mot te. ¹²Éde, amú dzé fá ma kík bot béye átán misañ? Nde mínáá kík ébá bé ne mína éte misañ? ¹³Ve, Nzamá éñe aa kík ébá béye átán misañ. Tsílágán ya ekúkwát mot énzénzañ denan éte.

Békík misañ bé sés bebwíni

6 ¹É tám mot enziñ ye ébe mína a belé adzó ya éñí mbóó, ye ná aa nzomo ná aa ke ya do ébe bikúkwát bí bot bí né, alígi áke ébe mítópbán mí bot? ²Ye mínáá yem ná mítópbán mí bot émyo myá ye kík eniñ ngúrá misañ? Éde, ngé mína mína ye kík eniñ ngúrá misañ, ye ná míní sés nkókgán ye ákík ámemámm misañ? ³Ye mínáá yem ná bíá ye kík baángel misañ? Ndagan ná mam méye éniñ dzí? ⁴Édo ná, ngé míní belé bíkóánn bá kík mam méye éniñ dzí misañ, amú dzé mína téle bekík misañ é bot bé sés dzóm ékóánn bebwíni? ⁵Ma dzó do á mfá ósoán wenan. Ye ná mot mbóó enziñ ye a ne ya kén a sés énzénzañ denan éte, ná a ne kík nsañ énzénzañ bóbéñañ? ⁶Éde, fáve ná mwanñañ bá mwanñañ bá kíkkgán misañ, edí te, dá ósú ébe ébá bé ne kaa ábwíni.

⁷Édo ná, dá é ntóó mína evuzá énzénzañ denan ná, míní mbelé nkíkkgán misañ énzénzañ denan éte. Amú dzé é sés bam bo mvéáñ ná bé dzugu mína? Nde é sés bam bo mvéáñ ná bé duk mína? ⁸Ve déá, mína bába ya áduk, ádañdañ ná míní bo do bóbéññ.

⁹Nde mínáá yem ki ná bikúkwát bí bot bíá ye ñoñ tsígá édzwée ngómán Nzamá? Kaa dukgán mína bébyen, amú ná, ané bebo nsémm eveák, ya bekañ biyemá, ya bebo medzián, ya bэфám bé biningá, ya bэфám bá yénán bábe ébá bevóó amvála ané biningá, ¹⁰ya midzídzip, ya ébá bé ne oyéá byém, ya bэфían meywa, ya bekóbo bot abé, ya mimvomvóó, báa ye ñoñ tsígá édzwée ngómán Nzamá. ¹¹Édo ná néa éñe bot benziñ béye ébe mína bé mbé; ve bé sop yaá mína, bé tóó yaá mína eki, bé tóó yaá mína benzósoó ébe éyola Ntí Yesukristo ya ébe Nsísim é Nzamá wea.

É templo Mfúfúp Nsísim

¹²Atsiññ dá lére ma ná me ne bo mam mése, ve mése mé sés ya abúánn; atsiññ dá lére ma ná me ne bo mam mése, ve máa ye lík ná

avj3 enziŋ é dzwée ma. ¹³Bidzi bí ne ákála osanŋ, osanŋ wá ákála bidzi; ve Nzamá ñi aa ye fá tsam bí beañ bíte. Éd3 ná, ñúu da e sés ákála ábo nsémm eveák, fáve ákála Ntí, Ntí ñi ákála ñúu. ¹⁴Éde Nzamá, éñi a ngá wómo Ntí, aa ye fe bía wómo ákála é nguu deñ.

¹⁵Ye mínáá yem ná méñúu menan mé ne mésúk mé ñúu Kristo? Ye ma ye ñoŋ mésúk mé ñúu Kristo, véa me kéñ mo bo mésúk mé ñúu miningá endendea? É sés ɔɔban amvála enziŋ! ¹⁶Ngé ki ná, ye ná mínáá yem ná éñi aa fulan bá endendea miningá, bá ñi bé ne ñúu f33? Amú é ne ntsilann ná: “Bé beañ bá ye bo ñúu f33.” ¹⁷Ve éñi ñi aa fulan bá Ntí, bá ñi bé ne nsísim mb33.

¹⁸Túpgán nsémm eveák! Nsémm ósesé mot a ne bo, ó ne ñúu mot átán; ve éñi aa bo nsémm eveák, aa bo nsémm ébe é ñúu deñ émyen. ¹⁹Nde mínáá yem ki ná é ñúu denan e ne é templo Mfúfúp Nsísim e ne ébe mína, éñi míní belé ébe Nzamá, mína míní sés ki fe mína bébyen? ²⁰Amú ná bé kus yaá mína ya táŋ; éde ná váán Nzamá dúmá ébe é ñúu denan, ya fe ébe mísísim myenan, [émí mí ne émí Nzamá].

Melépgá á mfá alúk

7 ¹Ébe é mam míní ngá tsili ma: é ne mvéañ ná fám eé bo kaa ánama miningá. ²Ve, ákála nsémm eveák, kada fám eé belégé é ngéa weñ émyen, kada miningá ñi á belégé fe nnóm weñ émyen. ³Fám eé dzálágé é mvólá a belé ya é ngéa weñ, ntéññ mb33 fe miningá ñi á dzálágé ya nnóm. ⁴Miningá éé belé edzwée ébe é ñúu deñ émyen, fáve ná nnóm; éde nnóm ñi éé belé ki edzwée ébe é ñúu deñ émyen; fáve ná ngéa. ⁵Kaa ñímán mína bébyen mb33 ébe éñi mb33, fáve ngé míní tára do kwíñ kíŋŋ f33, á mfá ye ávé mína bébyen ébe tám meyaglán, véa míní bera fulan, á mfá ye ná Sátan a nza mína bóble ákála é kaa ndzwéán nlém wenan.

⁶Ve ma dzó do amvála ané melépgá, se ané edí bá mánan. ⁷Amú me ne kómo ná bot bése bé ɔɔbo amvála ané ma; ve kada mot ñi a ñoŋ yaá é mvɔmm deñ émyen ébe Nzamá, ngúrá mot ámvála dí, éñi mb33 ñi ámvála avj3.

⁸Éde, má dzó mikyweñ befám ya mikús mí biningá ná, é ne mvéañ á mfá weba ná ngé bé ne ɔɔbo ané má. ⁹Ve ngé bé sés dzwée bébyen, bé lúkge; amú dá daŋ ya mvéañ ná mot á lúk, ya ná á dzík.

¹⁰Éde, ma mánan ébá bé lúkgan yaá, se ma, fáve ná Ntí; ná miningá a taa kánan bá nnóm; ¹¹ve ngé a kánan bá ñi, á ɔɔbo gé kaa áke álúk, ngé ki ná á komŋe ókaŋŋ bíkwán bá nnóm, fám da e taa ki lama ngéa.

¹²Ve ma dzó ébá bev33 ná, se Ntí: Ngé mwadzaŋ enziŋ a belé ngéa ná ñi a sés mbwíni, ngéa te ñi eé kómo ɔɔbo bá ñi, mot te a taa ñi lama. ¹³Éde, ngé miningá enziŋ ñi a belé nnóm ná ñi a sés mbwíni, nnóm te ñi eé kómo ɔɔbo bá ñi, miningá te a taa lama nnóm. ¹⁴Amú ná, nnóm a ne kaa ábwíni a ɔɔbo yaá eki ébe ngéa, ngéa ñi a ne kaa ki ábwíni ñi a ɔɔbo

yaá eki ébe mwadzan; ngé kaa néa, é bwán benan bá ye bɔ nzeze bot; ve áwola dí bá bé ntɔ́ ntélán eki. ¹⁵Ve, ngé é mot a sés mbwíni aa kánan, á kánañan; ébe memvála mé mam méte, mwadzan ngé ki kéá dzea aa lígi filí, ve Nzamá a lwée yaá mína ná míni niñ a mvwaá été. ¹⁶Á miningá, wa yem fá á yá nde tám enziñ wa ye koro ñu nnóm? Á fám, wa wa yem ki á yá nde tám enziñ wa ye koro ñu ngéá?

¹⁷Ve amvála te fe, ma mánan bíkóánn bebwíni bíse, ná kada mot á wulugé amvála ané Ntí a téle yaá ñí, ya amvála ané Nzamá a lwée yaá fe ñí. ¹⁸Ye bá lwée mot enziñ a tɔ́ nkíkǵán akeé? Á tɔ́bɔǵé nkíkǵán akeé. Ye bá lwée mot enziñ a koan ná a sés nkíkǵán akeé? A táa kíkbán akeé. ¹⁹Nkíkǵán akeé ó sés dzóm enziñ, kaa nkíkǵán akeé ñí a sés ki dzóm enziñ, fáve ná á baale memvéna mé Nzamá. ²⁰Kada mot á tɔ́bɔǵé amvála á mbé é tám bé ngá lwée ñí. ²¹Ye bá lwée wa o tɔ́ oloá? O táa kele nlém ó yóp; afañbɔ ná ngé o ne tɔ́bɔ filí, belagán ya dɔ mvéáñ. ²²Amú ná é mot Ntí aá lwée a tɔ́ oloá, a ne filí mot ébe Ntí; amvála te fe é mot bá lwée a tɔ́ filí mot, a ne óloá Kristo. ²³Bá kus mína ya tán; míni táa bɔ áloá bot. ²⁴Édɔ ná, á bɔbédzan, kada mot á tɔ́bɔǵé ébe Nzamá ámvála á mbé é tám bé ngá lwée ñí.

Pablo aa vé melépgá á mfá métám má súgan

²⁵Á mfá mikyweñ mí biningá mēé belé é mvéná Ntí enziñ, ve ma lére ané me téa, amvála ané éñí a koan yaá ya nyénánn engóngɔ́ɔ́ ébe Ntí á mfá ábɔ é mot bá tɔ́bɔ ya ñí mebúnn. ²⁶Éde, ma tém ná é ne mvéáñ ná mot á tɔ́bɔ ámvála a ne, dzam te dá dá yéne fe mvéáñ ébe midzuúk míye é tám ñí. ²⁷Ngé o tsií ya ngéá, o táa dzéñ ná o nkánán ya ñí. Ngé weé belé ngéá, o táa dzéñ miningá. ²⁸Ve, ngé wa lúk ki, weé ndzí bɔ nsémm; ngé nkyweñ miningá wá ke álúk, wá weé ndzí ki bɔ nsémm; ve bá ye yén midzuúk éniñ dzí, ma ma kómo mína myo ávée.

²⁹Ve, á bɔbédzan, dá yíli ná tám eé ntɔ́ etun; édɔ é ne ná, atée ye áwola dí ye áke ósú, ébá bé belé beyéá, bé tɔ́bɔǵé amvála ané ngé bēé belé bɔ; ³⁰ébá bá ke bá yi, amvála ané ngé báá yi ki; ébá bá ke bá sán, amvála ané ngé báá sán ki; ébá bá ke bá kus, amvála ané ngé bēé belé ki dzóm enziñ; ³¹ébá bá bá ke bá ñɔñ abúánn éniñ dzí, bá amvála ané ngé báá túga ki ñɔñ abúánn, amú ná efonann ye éniñ dzí dá ke dá mana.

³²Ve, ma ma kómo ná míni tɔ́bɔ filí ébe é mam bot bá dzéñ. Nkyweñ fám wá kee émyen ébe é mam Ntí, ámvála a ne vé nlém Ntí mesán; ³³ve, éñí ñí a belé ngéá, aa kee émyen ébe é mam méye éniñ dzí, ámvála a ne vé nlém ngéá mesán, ³⁴amvála te édɔ a ne nkabann ónzáññ. Ntéññ mbɔ́ fe, é miningá ñí a sés álúk ngé ki éñí a ne endúnn ngwan, aa kee émyen ébe é mam Ntí, á mfá ye ná á tɔ́bɔ eki ané ó ñúu míson ané á nsísim; ve, é miningá a ne álúk ñí aa kee émyen ébe mam méye éniñ dzí, ámvála a ne vé nlém nnóm mesán.

³⁵Éde, ma dzó dzam te á mfá ábúánn denan, se á mfá ye ná ma vé mína miyeñ, fáve á mfá édí é ne nzósoó ya á mfá áyémele mboann mbán éséññ Ntí ya nlém ósesé.

³⁶Ve, ngé mot enziḡ aa tém ná áá bɔ édí é ne tételé á mfá ngwan dzeñ, ngé dá é bem yaá áku evom, é kēj álúk ngé édo dá yian ná bé bɔ, á bɔɔge édí aa kómo; áá bɔ nsémm. ³⁷Ve éñí a yém nguú á nlém weñ été, kaa ki ané bá tsíni ñí dzam enziḡ; eé edzwée fe nlém weñ, ñí a kík yaá fe á nlém weñ été ná, aa baale ngwan dzeñ endúnn, aa bɔ mvéáñ. ³⁸Édo é ne ná, é mot aa kee éndúnn ngwan dzeñ álúk, a bɔ mvéáñ; ve, éñí ñí a bɔ kaa ñí ákee álúk, aa bɔ édí dá daḡ ya mvéáñ.

³⁹Minigá a tsíí é tám nnóm a ngén a téa; ve ngé nnóm a wú yaá, a ntɔ́ filí á mfá álúk é mot émyen aa kómo, fáve ngé é mot te a ne ébe Ntí. ⁴⁰Ve me téa ná, aa ye daḡ tɔbɔ ya abwará ámvála á ntɔ́; ma ma tém fe ná me belé Nsísim Nzamá.

Bidzí bá vé biyemá ané metúnḡa

8 ¹Éde á mfá bidzí bá vé biyemá ané metúnḡa, bía yem ná bía bésesé bí belé nyemann. Nyemann wá vé engúḡ, ve edziḡ dá dá yém mot. ²Ngé mot enziḡ aa tém ná a yem yaá dzam enziḡ, ñí áá bé yem ámvála aa yian dɔ yem. ³Ve ngé mot enziḡ aa dziḡ Nzamá, Nzamá a yem yaá ñí.

⁴Édo ná, á mfá ádzí bidzí bá vé biyemá ané metúnḡa, bía yem ná eyemá é sés dzóm enziḡ é sí ñí, ya fe ná Nzamá mfé a sés, fáve mbɔ́. ⁵A ne fáḡ bɔ bevɔ́ benziḡ bá lwée bɔ ná benzamá, ané á dzóp été, ané é sí ñí; ámvála é ne ná, benzamá bé ne abwiññ ya fe abwiññ betí. ⁶Ve á mfá wea, Nzamá a ne mbɔ́, Éséá ébe émyen, éñe byém bíse byá sɔ, bía bí ne fe ákála deñ; Ntí a ne mbɔ́, éñe a ne Yesukristo, amú éñe byém bíse bí ne, bía bí ne fe ákála deñ.

Édziḡ bɔbéñafwáa

⁷Ve nyemann te ó sés ébe mot áse; dá é tɔ́ ná, ya anzukwíñ éndagá, bot benziḡ bé ngén bé belé fúlú ye ákaḡ bíyemá, bá dzí bidzí amvála ané ngé bí ne bídzí bá vé eyemá ané metúnḡa; véa ósímánn ye á nlém weba wá ó tɔ́ ateák, éde wá ñɔḡ ayeḡḡ. ⁸Ve bidzí byá byáa ye bɔ ná Nzamá á yébe bía; ngé bíá dzí, bíá dzímle dzóm; ngé bía dzí ki, bíá wún ki dzóm. ⁹Ve tɔbɔgán ya nkée ná, é filí denan é táa nzu bɔ ekɔp obaá á mfá mitéteák. ¹⁰Amú ná, wa é mot o belé nyemann, ngé mot enziḡ a yén wa o tɔ́ ó téble é templo biyemá, nde ósímánn ye á nlém ntéteák mot te wáa ye ñí sógle ná á dzí bidzí bé vé yaá biyemá ané metúnḡa? ¹¹Amú ná ébe nyemann we, é mwanñɔḡ Kristo a ngá wú ákála deñ, éñí a ne ntéteák ñí á ḡga dzáḡ yaá. ¹²Ya dzam te, é tám mína bɔ nsémm néa ébe bɔbéñɔḡ, míni dzugu ntéteák ásimánn ye á mílém deba, mína bɔ fe nsémm ébe Kristo. ¹³Édo é ne ná, ngé bidzí byá bɔ mwadzaḡ ná á kɔp obaá, máa ye fe dzí tsít tám enziḡ, á mfá ye ná me nza bɔ mwadzaḡ ná á kɔp obaá.

É filí ápostol

9 ¹Ye ná me sés filí? Ye ná me sés apóstol? Ye ná mãá yén yaá Yesus Ntí wea? Nde se mína míní ne éséññ dam ébe Ntí? ²Ngé á mfá bot befé me sés apóstol, ve bebélá á mfá wenan mé ne ñí; amú ná mína míní ne é sitám ye éséññ apóstol dam ébe Ntí.

³Éyalann dam ébe é bot bá kík ma misañ, édo dí ná: ⁴Nde bí sés filí ye ádzí ya áñú? ⁵Nde bí sés filí ye álúk kéá dzea enziñ bí kéñ fe ya ñí, amvála ané é baapostol bevóó, ya fe Ntí bobéñañ, ya fe Pedro? ⁶Ye ná fáve ma bía Bernabé bía bíá yian átóbó kaa ábó eséññ? ⁷Nzá á nga bɔ yaá eséññ benzima, émyen á nga yaán fe ya émyen? Nzá aa beñ afúp midzík mí vino, ñí kaa ádzí ebumá ye été? Ngé ki ná, nzá aa baale mbamm mitómá éñe kaa áñú meñáj méye mbamm te? ⁸Ye ná ma dzó do ya ósimánn mot binam, ngé ki ná nde atsiniñ ébyen dá dáá dzó fe do? ⁹Amú é ntóó ntsilann á nkóó métsiniñ Moisés ná: “O táa dzip dzóm ánu é ñat dá kwa bidzí.” Ye ná nlém Nzamá ó kele ó yóp ákála beñát? ¹⁰Nde áá dzó do ákála dea? Amú ná dá tsiliban ákála dea, ná é mot aa bwíñ sí á mfá ábeñ, aa yian do bwíñ ya oyan; é mot ñí aa kwa bidzí, ñí aa yian fe kwa bidzí ya oyan ye ná aa ye belé ngap. ¹¹Ngé bía beñ ébe mína mam méye á Nsísim, ye dá ye bɔ bora dzam enziñ ngé bía yoo byém bíye éniñ dzí ébe mína? ¹²Ngé bot befé bé belé ná bá yian ya do ébe mína, nde se bía bía dañ yian ya do? Ve bía bíí ndzí belan ya do, fáve ná bí ngá nzomo ásesé, á mfá ye ná é nza bɔ é mbamba fwéñ Kristo ekɔp obaá.

¹³Ye mínáá yem ná ébá bé ne ntélán á mfá ábó bíséññ á Templo, bá dzí bidzí bíye á Templo; ébá bá bá bɔ eséññ áltar, ébe áltar bá ñɔñ é ngap deba? ¹⁴Amvála te fe édo Ntí ñí a téle yaá ná, ébá bá kat mbamba fwéñ, bé niñ fe ébe mbamba fwéñ. ¹⁵Ve, mam méte ma mãá bé búán ya mɔ. Mãá tsili ki do á mfá ye ná néa éñe míní belan ya ma, amú é ne ma mvéáñ ná meé wú ye ná mot enziñ á dzip ma engúñ te.

¹⁶Akála ná ngé ma kat mbamba fwéñ, meé belé dzam enziñ ye me ne bɔ ya do engúñ; amú édo é ne fe ma ntsinann ná ma yian bɔ; éde ngwáa fá ya ma, ngé ma bɔ kaa ákat mbamba fwéñ! ¹⁷Amú ná ngé ma bɔ do ya nkómánn wɔm mámyen, me belé máán; ve ngé ma bɔ do ákála ntsinann, ma bɔ éséññ bebélá mbaale bé téle yaá ma. ¹⁸Éde véa, dzé é ne é máán mam? Ná éyɔñ ma kat mbamba fwéñ, meé bɔ do á dás, kaa ábelan ya é mam má yian ya ma ané nkat mbamba fwéñ.

Áyem nguu á mfá áñɔñ máán

¹⁹Amú afáñbɔ ná me ne filí á mfá bot bése, ma me ntóó oloá á mfá bot bése, á mfá ye ná me wún abwiññ bebwíni. ²⁰Á mfá bejudio, me bɔ yaá ané mwann judio, á mfá ye ná ngé me ne wún bejudio; á mfá ébá bé ne átsiniñ así, amvála ané éñí a ne átsiniñ así [afáñbɔ ná ma me sés átsiniñ

ásí], á mfá ye ná ngé me ne wún ébá bé ne átsiŋŋ ásí. ²¹Á mfá ébá bá niŋ kaa átsiŋŋ, amvála ané átsiŋŋ é sés. Dǎá yíli ná me ne filí ébe átsiŋŋ Nzamá, dá e tɔɔ ná me ne átsiŋŋ Kristo ásí; á mfá ye ná ngé me ne wún ébá bá niŋ kaa átsiŋŋ. ²²Á mfá mitéteák maá bɔ ntéteák, á mfá ye ná ngé me ne wún mitéteák; éde maá bɔ ásesé á mfá bot bése, á mfá ye ná ébe menzenn memvála mése ngé me ne koro bevɔɔ benziŋ. ²³Éde, ma bɔ dzam ése akála mbamba fwéñ; á mfá ye ná me ñɔŋ ñí ngap.

²⁴Nde mínǎá yem ná ébá bá katan ya mbíí, ngúrá mfá, bésesé bá mára, ve mfá mbɔɔ, fáve mot mbɔɔ éñe aa ñɔŋ dás? Édo ná máragán, á mfá ye ná míní wún. ²⁵É mot áse aa ke nkat, aa dzwée émyen ébe mam mése; ngúrá mfá, bá bɔ dɔ ná bé ñɔŋ é korona dá bweñ, ve mfá mbɔɔ, bía ébe éñí é ne kaa ábweñ. ²⁶Édo é ne ná, amvála te édo ma mára, se ané éñí aa mára tugá; amvála te fe édo ma yítan, se ané éñí aa wea mibim á nyem; ²⁷fáve ná, ma vé é ñúu dam akira, meé bɔ dɔ óloá wɔm; á nza bɔ ná, me tɔɔ nkat fwéñ bot befé, ve, ngé mámyen ma me ne tɔbɔ kaa ákyaba.

Melépgá mfá nkaŋann biyemá

10 ¹Á bɔbédzan, máǎ kómo ná míní tɔbɔ kaa áyem ná, betará bése bá tɔbɔ á nkút ásí, bésesé bá lot fe á máŋ été; ²éde, ébe Moisés bésesé bá mana duuban á nkút été ya fe á máŋ été. ³Ané bésesé bé ngá dzí bidzí bivɔɔ ya bivɔɔ bíye á nsísim, ⁴bésesé baá ñú fe meñú mevɔɔ ya mevɔɔ méye á nsísim; amú ná, bé ngá ñú ébe ákwá ye á nsísim é ngá bee bɔ, éde akwá te é mbé Kristo. ⁵Ve, ébá bé ngá bɔ kaa ávé Nzamá nlém mesán ébɔ bé ngá dan ya abwiññ été, ané bé ngá lígi bé dzebe mévóm ya mevóm éyáŋŋ été.

⁶Mam méte mé ngá bɔban ná mé bɔ bía efonann, ná bí táa ñamle bembéa bé mam, amvála ané bé ngá ñamle. ⁷Míní táa bɔ bekaŋ biyemá, amvála ané bevɔɔ benziŋ béye ébe bɔ; amvála ané é ne ntsilann ná: “Bot bé ngá tɔbɔ ósí, ná bá dzí ya áñú, véa bé tébe ná bá dzém tugá.” ⁸Bí táa ki bɔ nsémm eveák amvála ané bevɔɔ benziŋ béye ébe bɔ bé ngá bɔ nsémm eveák, éde bé ngá wú mos mbɔɔ bot táŋ binzuk mewóm mé beañ ya binzuk bí léa (23,000). ⁹Bí táa ki bóble Kristo, amvála ané bevɔɔ benziŋ béye ébe bɔ bé ngá bóble ñí, éde bé ngá wú akála beñó. ¹⁰Bí táa ki kɔbɔ ya Nzamá miswa, amvála ané bevɔɔ benziŋ béye ébe bɔ bé ngá kɔbɔ miswa, éde nywíññ bot a ngá dzéa bɔ.

¹¹Mam méte mé ngá bɔban ébe bɔ ané efonann, éde mé ngá tɔbɔ ntsilann amvála ané melépgá á mfá wea, bía, ébá asúgánn ye métám é sian yaá ébe bɔ. ¹²Édo é ne ná, éñí aa tém ná a yém á tɔbɔgé ya nkée, ná a nza ku. ¹³Nkat enziŋ wǎá bé sian ébe mína ná ó sés éwí mot áse; ve é Nzamá a ne éñí bá tɔbɔ ya ñí mebúnn áá ye lík ná míní tɔbɔ á nkat été álot ábímm míní sés nzomo, fáve ná ya nkat te aa ye fe vé ámvála bé ne wó kólo été, á mfá ye ná míní ne wó ánzomo.

¹⁴Ya amú dзам te, á mindzindziņņ myám, túpgán nkaņann biyemá.
¹⁵Ma kǒbɔ ya mína amvála ané mifefák mí bot: Kíkǵán nsaņ ébe édí ma dzó. ¹⁶É kǒp abwará éńí bía vé abwará ya dɔ, nde se édɔ bía ñɔņ ya dɔ ngap ébe mékií Kristo? Mfém̄m bía bák, nde se éwɔ bía ñɔņ ya wó ngap ébe é ñúu Kristo? ¹⁷Dá é tɔɔ ná mfém̄m ó ne ovóó, ve bía, bí fáj bɔ abwiññ, bí ne ñúu fóó; amú ná bía bése sé bía bía ñɔņ fe ngap ébe mfém̄m ovóó te.
¹⁸Dággán áyɔņ Israel ye é sí ñí: ébá bá dzí metúnņa, nde báá ñɔņ ngap áltar? ¹⁹Éde, nzá dзам ma kómo dzó ya dɔ? Ye ná bidzi bá vé biyemá ané metúnņa bí ne dzóm enziņ, ye ná eyemá dá é ne ki dzóm enziņ? ²⁰Fáve ná, é byém meyɔņ mefé má vé ané metúnņa, bá vé dɔ bembéa misísim, se Nzamá; ma máá kómo ná míní ñɔņ ngap mínabe bembéa misísim.
²¹Míní sés ñú é kǒp Ntí ya fe é kǒp bembéa misísim; míní sés ñɔņ ngap ébe é téble Ntí ya fe ébe é téble bembéa misísim. ²²Ye ná bía ye sɔņ Ntí ya abéánn? Ye ná bía daņ ki ñí ya nguu?

Bɔgán dзам ése ná míní vé Nzamá dúmá

²³É ne filí ná bé bɔ dзам ése, ve dзам ése é sés ya abúánn; é ne filí ná bé bɔ dзам ése, ve dзам ése dáá vé mot nguu. ²⁴Mot enziņ a táa dzéņ é mvéáñ dzeñ émyen, fáve éńí é mot mbóó.

²⁵É dzóm ése bá kuan á mákít, dzáánn dɔ kaa ásíli dзам enziņ, ákála ósímánn ye á nlém. ²⁶Amú ná, Ntí éñe a ne ya sí ngúra ya fe é dzóm ése é ne été.

²⁷Ngé mot enziņ ye á sés mbwíni a bána mína, mína míní yébe fe ná mína ke, dzáánn é dzóm ése bá téle mína ósú, kaa ásíli dзам enziņ, ákála ósímánn ye á nlém. ²⁸Ve ngé mot enziņ aa dzó mína ná: “Bé vé yaá biyemá é dzóm dí ané metúnņa;” míní táa fe dzí, ákála é mot á dzó mína dɔ, ya ákála ósímánn ye á nlém; amú ná, Ntí éñe a ne ya sí ngúra ya fe é dzóm ése é ne été.

²⁹Ma dzó ná, se ósímánn we, fáve éwí é mot mbóó. Éde, amú dzé fá bá ye kík étɔɔ filí dam misaņ ya éyá osímánn ye á nlém? ³⁰Ngé ma ñɔņ é ngap dam meé vé akíba, amú dzé bé ne ma kǒbɔ abé ébe édí ma vé akíba?

³¹Édɔ é ne ná, ané mína dzí, ngé áńú, ngé ki dзам enziņ afé mína bɔ, bɔgán dɔ ásesé á mfá é dúmá Nzamá. ³²Míní táa bɔ é dzóm dá kɔp mot obaá ané bejudio, ané begriego, ngé ki ékóánn bebwíni Nzamá. ³³Amvála te fe ma ma dzéņ ná bot bése bé ñɔņ mesán á nlém ébe dзам ése, kaa ádzéņ ábúánn dam mámyen, fáve édí abwiññ bot, á mfá ye ná ngé bé ne tɔbɔ nkoránn.

11

¹Beegán éfonann dam, amvála ané ma ma bee édí Kristo.

Bebwíni bá kóán

²Ma sák mína, ná ébe dзам ése mína síman ma, mína baale fe meyágalé tételé ámvála me ngá lére mína mɔ. ³Ve, ma kómo ná míní yem

ná Kristo éñe a ne nló fám óse, nló miningá éwɔ wá ó ne fám, nló Kristo éwɔ wá ó ne Nzamá.

⁴É fám ése da búru nló éyɔŋ aa yaglan, ngé ki éyɔŋ aa kúlu medzó, da vé nló weñ osoán. ⁵Ve, é miningá áse ñí aa bɔ kaa ábúru nló, éyɔŋ aa yaglan, ngé ki éyɔŋ aa kúlu medzó, aa vé nló weñ osoán; amú ná a ne ntéññ mbɔɔ amvála ané éñí nló ó ne ntwíññ. ⁶Amú ná, ngé miningá áá búru nló, á kíkge esií; ve ngé é ne miningá osoán ná aa kík esií, ngé ki ná á keŋban ntwíññ, á búrugé nló.

⁷Ngúrá mfá, fám dáá yian búru nló, akála ná édo e ne éfonann ya é dúmá Nzamá; ve mfá mbɔɔ miningá éñe ñí a ne é dúmá fám. ⁸Amú ná fám dáá sɔ ébe miningá, fáve ná miningá éñe aa sɔ ébe fám; ⁹ngé ki ná béé ndzí vele fám akála miningá, fáve ná miningá éñe baá vele akála fám. ¹⁰Akála te édo miningá aa yian belé ndem nguú edzwée á nló áyóp, akála baángel.

¹¹Ve deá ébe Ntí, miningá a sés kaa fám, fám da e sés ki kaa miningá. ¹²Amú ámvála é ne ná miningá aa sɔ ébe fám, amvála te fe édo fám da da sɔ ébe miningá, ve byém bíse byá byá sɔ ébe Nzamá.

¹³Mína bébyen kíkǵán nsan: Ye dá yian ná miningá á yaglan ya Nzamá kaa ábúru nló? ¹⁴Nde ntélán mam óbyen wáá yágale mína ná, ngé fám da yála esií, é ne dzam mvyan á mfá weñ. ¹⁵Ve ngé miningá ñí a belé eyála esií, dá é ne ñí dúmá. Amú ná bé vé yaá ñí esií éyian ebúruuga. ¹⁶Ve ngé mot enziŋ aa kómo bɔ mbɔ bisó, bía bíí belé amvála fúlú te, ngé ki bíkóánn bebwíni Nzamá.

Nkánán Mengamm éyɔŋ bá kóán á mfá ádzí bidzí Ntí

¹⁷Éde, éyɔŋ ma mánan mína é mam má, máá sák mína; amú ná ékóánn denan é sés á mfá ye edí dá daŋ ya mvéáñ, fáve á mfá ye edí é ne mbéa dzam. ¹⁸Édí ósúá, ma wók fá bá kóbo ná, éyɔŋ mína kóán ané ekóánn bebwíni, mikánán mí ne énzénzaŋ denan été; éde ná ngúrá mfá, ma bwíni do. ¹⁹Amú dá yian ná mengamm ya mengamm á nyébé mé bɔ énzénzaŋ denan été, á mfá ye ná ébá Nzamá aa kyaba bé léreban énzénzaŋ denan. ²⁰Édo é ne ná, éyɔŋ mína kóán, edí te é sés á mfá ádzí bídzí Ntí; ²¹amú ná éyɔŋ mína dzí, kada mot aa tára twáa bídzí byeñ émyen, éde ná ngúrá mot weé lígi wá wók nzeñ, éñí mbɔɔ ñí á ŋga fían. ²²Éde á yá? Nde míníí belé mendá á mfá ádzí ya áñú? Ngé ki ná, ye ékóánn bebwíni Nzamá édo mína byana ya álére fe é bot bé ne kaa dzóm osoán? Ma ye mína dzó á yá? Ye ná ma ye mína sák? Ébe edí te, máá ye mína sák.

²³Amú ná maá ñɔŋ ébe Ntí edí me yágale yaá fe mína ná, álú bé ngá kuan Ntí Yesus, aá ñɔŋ mfém, ²⁴niané a ngá mana vé akíba, éde a ngá bák wó eé dzó ná: “É ñúu dam é ne á mfá wenan, édo ñí; bɔgán é dzam dí á mfá ásimánn ma.” ²⁵Éde niané bé ngá mana dzí, amvála te fe avóó ya avóó a ngá ñɔŋ kóp, eé dzó

ná: “É kóp ñí édo e ne mfefeñ elat ébe mekií mam; bíyɔŋ bíse mína ñú do, boǵán do á mfá ásimánn ma.” ²⁶Amú ná bíyɔŋ bíse míní ne dzí mfémm wí ye áñú é kóp ñí, áwú Ntí édo mína kat fwéñ akekwiñ é tám aa ye sɔ.

Ádzí bídzí Ntí ámvála é ne kaa áyian

²⁷Édo é ne ná, éñí aa dzí mfémm ngé ki ná aa ñú é kóp Ntí ámvála é ne kaa áyian, aa ye ñɔŋ meku ébe é ñúu ya mékií Ntí. ²⁸Éde, kada mot á tárage fas émyen, véa, á dzá mfémm, á ñá fe kóp. ²⁹Amú ná éñí aa dzí ye áñú, kaa átára ñú tán ná é ñúu Ntí édo ñí, mot te aa dzí ye áñú méku meñ émyen. ³⁰Ya akála dzam te édo énzénzaŋ denan été é ne ya abwiññ mítéteák ya mikúkwann, abwiññ dá é ntɔɔ fe óyó [nwúán].

³¹Ve, ngé bí tára kík bía bébyen nsaŋ, véa báa ye fe bía kík misaŋ. ³²Ve éyɔŋ bá kík bía misaŋ, Ntí aa vé bía akira, á mfá ye ná bí nza ñɔŋ meku nsámá mbɔɔ ya éniŋ dzí.

³³Édo ná, á bobédzaŋ, é tám mína kóán ná mína dzí, áyananán bevɔɔ ya ébá bevɔɔ. ³⁴Ngé mot enziŋ aa wók nzeñ, á dzá é ndá dzeñ, ná míní nza kóán á mfá nkíkǵán misaŋ.

Éde, é mam mése mevɔɔ ma ye mɔ kom éyɔŋ ma ye sɔ.

Mvɔmm ye á Nsísim

12 ¹Á bobédzaŋ, máá kómo ná míní tɔbo kaa áyem á mfá é mam má sɔ ébe Nsísim.

²Mína yem ná é tám míní mbé bot béye meyɔŋ mefe, memvála mése bé ngá bo béé ke bá dulu mína ébe mivúmvík biyemá. ³Ya dzam te édo, ma bo ná míní yem ná mot enziŋ ye aa kɔbo akála Nsísim Nzamá áá dzó ná: “Yesus a ne ya biboŋ,” mot enziŋ a sés ki dzó ná: “Yesus éñe a ne Ntí,” ngé é sés akála Mfúfúp Nsísim.

⁴Éde, mvɔmm é ne mendzaŋ ya mendzaŋ, ve Nsísim émyen éñe a ne mbɔɔ; ⁵mesúk mé éséññ Nzamá má mé ne fe mendzaŋ ya mendzaŋ, ve Ntí émyen éñe a ne mbɔɔ; ⁶ámvála mibɔann bíséññ myá mí ne fe mendzaŋ ya mendzaŋ, ve Nzamá éñí aa bo mam mése ébe bot bése Émyen a ne mbɔɔ. ⁷Ve, nléránn ye á Nsísim bá vé wó ébe kada mot á mfá é dzam é ne ya abúánn. ⁸Éde fá ngurá mot akála Nsísim, bá vé ñí efiá kén, éñí mbɔɔ ñí ya efiá nyemann akála Nsísim mbɔɔ ya mbɔɔ. ⁹Éñí mbɔɔ, ñí ya mbwínánn akála Nsísim mbɔɔ ya mbɔɔ; éñí mbɔɔ, ñí ya mvɔmm ye áséñ bot akála Nsísim mbɔɔ ya mbɔɔ; ¹⁰éñí mbɔɔ, ñí ya ábo biyágán bí mam; éñí mbɔɔ, ñí ya nkúlánn medzó; éñí mbɔɔ, ñí ya áyem ábíli misísim; éñí mbɔɔ, ñí ya ákɔbo biyágán míkɔbo; éñí mbɔɔ, ñí ya ákelan biyágán míkɔbo. ¹¹Ve mam méte mése Nsísim Émyen aa bo mɔ a ne mbɔɔ ya mbɔɔ, eé kap ébe kada mot amvála ané Émyen aa kómo.

Ñúu fɔɔ

¹²Amú ná amvála ané ñúu e ne fɔɔ, da e belé abwiññ mesúk, ve mesúk mése méye ó ñúu, mé fáŋ bo abwiññ, mé ne ñúu fɔɔ, amvála te fe Kristo

ñí a ne; ¹³ amú ná ébe Nsísim mbóó, bía bésesé bía tɔbɔ nduubán ébe ñúu fʒó, ané bejudio ngé ki begriego; ané aloá ngé ki ébá bé ne filí, éde bésesé bá vé bó ná bé ñú ébe Nsísim mbóó.

¹⁴ Amú ná ñúu e sés asúk avóó, fáve ná abwiññ mesúk. ¹⁵ Éde ngé abo é dzó ná: “Akála ná me sés wéá, éde me sés fe ngap ye ó ñúu”, ye dzam te édo áá ye bɔ kaa ábo ya dɔ ngap ye ó ñúu? ¹⁶ Ngé aló dá é dzó ki ná: “Akála ná me sés dzís, éde me sés fe ngap ye ó ñúu”, ye dzam te édo áá ye bɔ kaa ábo ya dɔ ngap ye ó ñúu? ¹⁷ Ngé ñúu ngúrá eé bɔ dzís; éde áwók mam, é ngá ye bɔ ó vé? Ngé ñúu ngúrá eé bɔ aló; éde áwók binum, dá é ngá ye bɔ ó vé? ¹⁸ Ve éndagá, Nzamá ñí a téle yaá mesúk mé ñúu, kada asúk, amvála ané a ngá kómo dɔ. ¹⁹ Ve, ngé ásesé a bɔ fáve asúk avóó, ñúu e ngá ye bɔ ó vé? ²⁰ Édo é ne ná, abwiññ mesúk mé ñúu, ve ñúu e ne fʒó.

²¹ Éde dzís é sés dzó wéá ná: “Ó sés ma ya eban”; nló wá ó sés ki dzó meɔ ná: “Míní sés ma ya eban.” ²² Ve ádaɗɗaɗ na, mészúk mé ñúu má lére ané émɔ má daɗ mitéteák, émɔ mé ne é má má daɗ ya eban; ²³ mészúk mé ñúu bía tém ná bía daɗ kám ya mɔ, émɔ bía bía daɗ bwára ya ngaɗɗ; akekwiñ ná é má bía daɗ swala, émɔ bá bwára ededea mvéáñ. ²⁴ Ve, mészúk mé ñúu má yéne má máá yi dɔ. Ve fáve ná éñe Nzamá aá téle ñúu néa, eé bíra vé abwiññ ngaɗɗ ébe mészúk mé ñúu mée mbé mé belé dɔ, ²⁵ ná nkánán mengamm ó nzá bɔ ó ñúu, fáve ná mesúk mé ñúu mébyen mé kárán mevóó ya é má mevóó. ²⁶ Éde, ngé asúk ñúu enziɗ dá dzuk, mészúk mé ñúu mése má má dzuk fe ya édí te; ngé asúk ñúu enziɗ dá ñɔɗ ki ngaɗɗ, mészúk mé ñúu mése má má sán fe ya édí te.

²⁷ Éde mína, míni ne é ñúu Kristo, kada mot asúk ñúu deñ. ²⁸ Éde ékóánn bebwíni été, Nzamá a téle yaá, ósúsúa baapostol; é belan, bekúlu medzó; é belan léa, beyágale; véa, ébá bá bɔ é mam mé ne nguu; véa, mvɔmm ye áseñ bot; é mí míye ávwála bot, é mí míye ábo ntébosú, ya fe mendzaɗ míkóbo. ²⁹ Ye bésesé bé ne baapostol? Ye bésesé bé ne bekúlu medzó? Ye bésesé bé ne beyágale? Ye bésesé bá bɔ é mam mé ne nguu? ³⁰ Ye bésesé bé belé mvɔmm ye áseñ bot? Ye bésesé bá kóbo mendzaɗ míkóbo? Ye bésesé bá kelan?

Edziɗɗ

³¹ Ábíran áñamle é mvɔmm dá daɗ ya mvéáñ. Ve éndagá, ma ma lére mína é nzenn dá daɗ ya mvéáñ.

13 ¹ Ngé ma kóbo míkóbo mí bot ya é mí baáγγελ, ve ma kaa ábelé edziɗɗ, ma veɗan ané abeɗá dá duɗ ngé ki nkúú wá sok.

² Ngé me belé nkúlánn medzó, meé yem fe é mam mése má nzaman kén mot, ya nyemann óse, ngé me belé ki mbwínánn óse ná ma vea mikoó, ve ma kaa ábelé edziɗɗ, me sés dzóm enziɗ.

³ Ngé ma kap é byém byam bíse, ngé ma kee ki é ñúu dam ná eé dzík, ve ma kaa ábelé edziɗɗ, mée belé abúánn enziɗ.

⁴Edziŋŋ é ne edzíp, edziŋŋ e ne añep, edziŋŋ é sés miñamle; é sés aléránn, é sés ki engúŋ; ⁵dää bɔ é mam má vé osoán, dáá dzéŋ áadeñ émyen, dáá ñan, dáá lánŋ ki abé, ⁶dää sán ékúkwat été, ve dá sán á bébélá été; ⁷dá dzíbi ásesé, dá bwíni ásesé, dá tɔbɔ ya mebúnn ásesé, dá nzomo ásesé.

⁸Edziŋŋ dáá mana tám enziŋ; ve ngé nkúlánn medzó ó ne, wá ye dzibi; ngé mikóɔbɔ myá mí né, myá myá ye fe mana; ngé nyemann mam wá ó ne ki, wá wá ye fe dzibi. ⁹Amú ná bía yem oyomm abímm, bía kúlu fe medzó oyomm abímm; ¹⁰ve é tám edí é ne ásesé dá ye sɔ, edí é ne oyomm abímm, dá dá ye dzibi.

¹¹É tám me mbé móŋŋ, me ngá bɔ meé kóɔbɔ ané móŋŋ, me ngá bɔ meé tém ané móŋŋ, me ngá bɔ fe meé fas mam ané móŋŋ; ve é tám me ntɔ́ ñá mot, mam mé móŋŋ mé dzibi yaá. ¹²Amú ná, bí ngén bía yén nkút ya nkút ané bá dága á ngɔ́ɔp été, ve tám te, bía ye yén asú ya asú. Me ngén fe ma yem oyomm abímm, ve tám te, ma ma ye yem amvála ané bé yem yaá ma.

¹³Áwola dí, mbwínánn, ya oyan, ya edziŋŋ, byá laŋan bí léa bíte; ve edí dá daŋ, é ne edziŋŋ.

Nkóɔbán Mikóɔbɔ

14 ¹Dzéŋŋán ná míní belé edziŋŋ, ñamlenán fe mam méye á Nsísim, dá daŋ ya mvéáñ ná, míní kúlu medzó. ²Amú ná éñí aa kóɔbɔ éyágán nkóɔbɔ, áá kóɔbɔ ya bot, fáve ya Nzamá; mot enziŋ ñí áá wók ki ñí, fáve ná ñí aa kóɔbɔ é mam má nzaman kén mot á nsísim weñ été; ³Ve éñí ñí aa kúlu medzó, aa kóɔbɔ ya bot á mfá ávé bot nguu, melépgá ya áfoŋ milém. ⁴Éñí aa kóɔbɔ éyágán nkóɔbɔ, aa vé émyen nguu; ve éñí ñí aa kúlu medzó, aa vé ekóánn bebwíni nguu.

⁵Me ne kómo ná mína bésesé míní kóɔbɔ biyágán mikóɔbɔ; ve dá daŋ ya mvéáñ ná, míní kúlu medzó; éde éñí aa kúlu medzó aa daŋ é mot aa kóɔbɔ biyágán mikóɔbɔ, fáve ngé aa kelan myɔ, ná ekóánn bebwíni é ñɔŋ nguu. ⁶Á bɔbédzaŋ, édo é ne ná, ngé ma nzu ébe mína meé kóɔbɔ biyágán mikóɔbɔ, nzá abúánn dá ye mína bɔ été? Fáve ngé ma kóɔbɔ ya mína ya nléránn mam, ya nyemann, ya nkúlánn medzó, ngé ki ya ayágalé.

⁷Atwaa é byém bí andziik bí ne kaa ábelé eniŋ, amvála ané mwann tóŋ ngé ki mvét, ngé byáá bɔ bíduŋŋ byá selan, nzá amvála bá ye yem ya do edí bá lóŋ mwann tóŋ, ngé ki edí mvét? ⁸Éde ngé tóŋ da vé éduŋŋ dá nzaman, nzá aa ye koman á mfá alúmán? ⁹Amvála te édo fe mína ya nkóɔbɔ, ngé ya anu mína kóɔbɔ bífíá bé ne kaa áyem, nzá amvála bá ye yem edí mína dzó? Amú dá ye fonan amvála ané ngé mína kóɔbɔ ya nyem dzóp.

¹⁰É ne bɔban tám enziŋ ná mikóɔbɔ mí ne mendzaŋ abwiññ é sí ñí, ovɔ́ɔ enziŋ ye été wá wáá dzéŋ ki ayílíga; ¹¹Ve ngé máá yem ayílíga ye éduŋŋ

te, ma ye tɔɔ ané nyín ébe é mot aa kóɔɔ, ñí aa ye fe tɔɔ ané nnéj á mfá wɔm. ¹²Amvála te édo fe mína míní tɔɔ beñamle mam méye á Nsísim, bíragán ádzéj ná míní belé mɔ ededea abwiññ á mfá ávé ekóánn bebwíni nguu.

¹³Ya amú dzam te, éñí aa kóɔɔ éyágán nkóɔɔ, á yaglánán á mfá ye ná á kelan wó. ¹⁴Amú ná ngé ma yaglan éyágán nkóɔɔ, nsísim wɔm wá yaglan, ve ósímánn wɔm wá wá lígi kaa mfí. ¹⁵Éde á yá? Ma ye yaglan ya nsísim, ma ye fe yaglan ya osímánn; ma ye yee byéa ya nsísim, ma ye fe byɔ áyee ya osímánn. ¹⁶Dá é tɔɔ ná, ngé wa vé abwará ya nsísim, é mot ñí a ne kaa ayágale, nzá amvála mot te a ne dzó ná “Amén” ébe mvéán akíba we? Akála ná áá wók édí wa kóɔɔ. ¹⁷Amú ná, wa túga fá vé akíba mvéáñ, ve é mot mbɔɔ ñí áá ñɔɔ nguu.

¹⁸Ma vé Nzamá akíba ná, ma kóɔɔ biyágán mikóɔɔ álot mína bésesé; ¹⁹ve ekóánn bebwíni été, ma bam yébe ná me kóɔɔ bifíá bí tán ya ósímánn wɔm, á mfá áyágale fe é bot bevɔɔ, se ná awóm binzuk bifíá á biyágán mikóɔɔ.

²⁰Á bobédzaɔ, míní táa bɔ bóɔɔ ébe ámvála mína tém, fáve ná bɔgán bóɔɔ á mfá mbɔann abé, ve ébe ámvála mína tém, bɔgán beñá bot. ²¹Á métsiɔɔ été, é ne ntsilann ná:

“Ma ye kóɔɔ ya áyɔɔ dí ébe bot béye mikóɔɔ mifé
ya ébe menu mefé,
éde atwaa néa báá ye ma béá,
Ntí éñe aa dzó dɔ.”

²²Édo é ne ná, biyágán mikóɔɔ bí ne ndem, se ákála bebwíni, fáve ákála é bot bé ne kaa bebwíni; ve nkúlánn medzó wá ó ne ákála bebwíni, se ákála é bot bé ne kaa bebwíni.

²³Édo ná, ngé ekóánn bebwíni ése é kóán, bot bése bá bé ɔga kóɔɔ biyágán mikóɔɔ, véa bot benziɔ bá bé ñí, ébɔ kaa ayágale ngé ki ébá bé sés bebwíni; nde báá ye dzó ná mína kwan mílém? ²⁴Ve ngé bot bése bá kúlu medzó, véa mot enziɔ ye á sés mbwíni a ñí ngé ki éñí a ne kaa ayágale; éde evuzá deñ dá ye ñí bwaale ósú bésesé, aa ñɔɔ fe nkíkgán misaɔ ósú bésesé. ²⁵Éde é mam mé ne ñí nswalann á nlém weñ été, má ye kwíñ éndendaɔ, éde néa éñe eé ku asú ó sí, á ɔga kaɔ Nzamá, eé mem ná, é ne été ná Nzamá a ne énzézaɔ denan.

Ábɔ mam mése tételé á Ndá Nzamá

²⁶Éde á bobédzaɔ, nzá dzam dá yian bɔban? É tám mína kóán, kada mot á nzaá ya dzeá, ngé ki ya ayágale, ngé ki ya édí é léreban yaá ébe éñe, ngé ki ya éyágán nkóɔɔ, ngé ki ya ákelan nkóɔɔ. Ásesé á bɔɔge á mfá ávéán nguu. ²⁷Ngé mot enziɔ aa kóɔɔ éyágán nkóɔɔ, bé kóɔɔgé bé beáñ,

ngé abwiññ, bé ne bɔ bé léa; ve kada mot ya éyɔŋ deñ; mot enziŋ ñí á kelagán fe. ²⁸Ve ngé é mot aa kelan a sés, bé tɔbɔgé evóó ékóánn bebwíni été, bé kɔbɔgé fáve á mfá bébyen ya á mfá Nzamá.

²⁹Éde bekúlu medzó, bá bé kɔbɔgé fe bé beañ ngé ki bé léa; é bot bevóó bá béé kíŋ nsaŋ. ³⁰Ve ngé é mot enziŋ ye ébá bé tɔó ósí, á ñɔŋ nleránn dzam, éñí ósúá á tɔbɔgé evóó. ³¹Amú ná mína bésesé míní ne kúlu medzó, kada mot mbóó ya mbóó, ná bot bése bé ne ñɔŋ ayágalé, bésesé bé ne fe ñɔŋ melépgá. ³²Édo ná, mísísim bekúlu medzó myá bɔ bekúlu medzó mewók; ³³amú ná Nzamá a sés éñí ye á nzamzámánn, fáve éñí ye á mvwaá.

Amvála ané énzénzaŋ bíkóánn bebwíni bíse mitɔpbán mi bot, ³⁴bininá bé síŋge bivóó bíkóánn bebwíni été; amú ná é sés bɔ ntélán ná bé kɔbɔ, fáve ná bé tɔbɔgé édzwée ásí, amvála ané nkɔó métsiŋŋ wá wá dzó fe do. ³⁵Éde ngé bá kómo yága dzam, bé síligé beyóm beba bébyen á ndá; amú é ne osoán ná mininá á kɔbɔ ékóánn bebwíni été.

³⁶Ye é ne efíá Nzamá dá sɔ ébe mína? Ngé ki ná, ye éñe é sian yaá ébe mína etámm? ³⁷Ngé mot enziŋ aa tém ná a ne nkúlu medzó, ngé ki ná a ne ya Nsísísim, á túga yem ná é dzam ma tsili mína dí é ne é mvéná Ntí; ³⁸ve ngé mot enziŋ áá kómo do yem, bá báá ye ki ñí áyem.

³⁹Á bɔbédzaŋ, édo é ne ná, ñamlenán ná míní kúlu medzó, míní taa ki kili nkɔbán biyágán mikɔbɔ; ⁴⁰ve bé bɔóge mam mése á ngaŋŋ été ya amvála ané mbamba nkomann a ne.

Áwómó míwúán été

15 ¹Á bɔbédzaŋ, ma lére mína ná, é mbamba fwéñ me kat yaá mína, éñí míní ñɔŋ yaá, éñí míní laŋan yaá fe été, ²ébe éñí, míní tɔbɔ yaá fe nkoránn, ngé mína baale éfíá me ngá kat mína, ngé é sés ná mínaá bwíni á nzeze.

³Amú ná édí ósúá, maá kee mína édí ébyen ma me ngá ñɔŋ fe, ná Kristo aá wú akála mísémm myea, ámvála é ne Mítsili été; ⁴ná bá dzep ñí, a wómo fe míwúán été é mos léa, ámvála é ne Mítsili été; ⁵ya fe ná aá yéne ébe Pedro; é belan véa, ébe beyága awóm ya bé beañ; ⁶nia véa, aá yéne fe eyɔŋ déa ébe bɔbédzaŋ álot tán mitet mí tán, abwiññ ye été dá é ngén fe é téa, ve abímm enziŋ dá é ntɔó óyó [n#wúán]; ⁷é belan véa, aá yéne ébe Jakobo; véa, aá yéne ébe baapostol bése.

⁸Éde ómvúmvúa bésesé, ané éñí á byála ná tám é lot yaá, aá yéne fe ébe ma. ⁹Amú ná énzénzaŋ baapostol ma me ne éñí aa daŋ ya avítsaŋ, máá yian ki ya do ná bé lwée ma ná apostol, akála ná me ngá dzéŋ ekóánn bebwíni Nzamá ásí. ¹⁰Ve akála é mvɔmm Nzamá, me ne é dzóm me né, é mvɔmm deñ te da deé ndzí ki tɔbɔ ébe ma á nzeze, éde dá é tɔó ná ma me bɔ yaá eséññ álot bésesé, afáŋbɔ ná se ma, fáve é mvɔmm Nzamá e ne ébe ma. ¹¹Édo ná, a ne bɔ ma, ngé ki ébó, néa éñe bíá kat fwéñ, néa fe mína míní bwíni yaá.

¹²Éde ngé bá kat fwēñ ná Kristo a wómo yaá miwúán été, é ne bɔ á yá ná bot benziŋ béye ébe mína bá dzó ná nwómán miwúán ó sés? ¹³Ve, ngé nwómán miwúán ó sés, atwaa Kristo ñí eé ndzí ki wómo. ¹⁴Éde, ngé Kristo ñí eé ndzí wómo, nkatann fwēñ wea ó ne nzeze ya fe mbwínánn wenan. ¹⁵Éde, bá bé ñɔŋ yaá bía ané mínéneá bēngañiá Nzamá, akála ná bía vé ngañiá ná Nzamá aá wómo Kristo, éñí ñí eé ndzí wómo, ngé dá e ne ná miwúán myáá wómo.

¹⁶Amú ná ngé miwúán myáá wómo, Kristo ñí eé ndzí ki wómo. ¹⁷Édo ná, ngé Kristo eé ndzí wómo, mbwínánn wenan ó sés ya eban; mína míni ngén fe mísémm myenan été. ¹⁸Dá yíli véa ná, é bot bé ntɔɔ óyó [nwúán] ébe Kristo, bá bé mana yaá fe dzáŋ. ¹⁹Éde ébe éniŋ dzí, ngé Kristo éñe bía bí tɔbɔ yaá ya ní mebúnn etámm, bía bí ne ébá bá daŋ ya engóngɔɔ álot bot bése.

²⁰Ve éndagá, é ne ná, Kristo ñí a wómo yaá miwúán été, é ngap ósúá ya ébá bé ntɔɔ óyó [nwúán]. ²¹Amú ná amvála ané awú é ngá sɔ ákála mot, édo fe ná, ákála mot nwómán miwúán wá ó sɔ yaá. ²²Amú ná amvála ané ébe Adán bot bése bá wú, néa fe ébe Kristo bot bése bá ye tɔbɔ ya eniŋ. ²³Ve kada mot ébe étɔɔ dzeñ; Kristo, ngap ósúá; é belan véa, é bot bé ne ébá Kristo ébe áswɔ weñ; ²⁴éde ómvúm vúá, éyɔŋ aa ye kee Nzamá Éséá edzwée ngómán ye éniŋ ngúrá, ákoan ná, a mana yaá tsam ekán ése, ya nguu edzwée, ya menguu mése. ²⁵Amú dá yian ná á dzwée akekwiñ ané aa ye mana bwíi mínzínzínŋ myeñ míse mébɔ meñ ásí. ²⁶Éde, nzínzínŋ bá ye súgan tsam, éwɔ ó ne awú; ²⁷amú ná a bwíi yaá mam mése mébɔ meñ ásí. Ve, éyɔŋ aa dzó ná mam mése mé mbóo ñí ásí, dá lére éndendaŋ ná, dá vea éñí émyen a ngá bwíi mam mése édzwée deñ ásí. ²⁸Éde niané mam mése mé mana yaá tɔbɔ édzwée deñ ásí; véa, Mwán émyen ñí aa ye fe tɔbɔ ásí édzwée éñí a ngá tɔɔ ñí mam mése édzwée deñ ásí; á mfá ye ná ébe dzam ése, Nzamá éñe aa ye bɔ ébe mam mése.

²⁹Ngé é bɔ kaa ábɔ néa, ébá bá duuban ákála bewú bá bá ye bɔ á yá? Ngé miwúán myáá ye wómo amvála enziŋ, éde akála dzé bá duuban ya émyɔ? ³⁰Éde, amú dzé ki bía bía niŋ ángónó eniŋ tám áse? ³¹Á bɔbédzaŋ, ma wú kada mos, akála mesán me tɔɔ ya mína ébe Kristo Yesus Ntí wea. ³²Ngé amvála ané mot binam, me ngá yítan bibibiñ Éfeso, nzá abúánn é ne ma été? Ngé miwúán myáá wómo, bí dzaán, bí ñáán fe, amú ná ookírí bía ye wú. ³³Kaa dukgán mína bébyen: Bembéa mengɔmm má ywíñ bembamba mefulú ntuk. ³⁴Búlugán ébe é kén denan, dzɔgán mbɔann nsémm; amú ná bot benziŋ bée belé nyemann Nzamá. Ma dzó dɔ á mfá osoán wenan.

Miwúán myá ye wómo á yá?

³⁵Ve, mot enziŋ aa ye síli ná: “Miwúán myá ye wómo nzá ámvála? Nzá amvála ñúu ki myá ye sɔ ya dɔ?” ³⁶Á akút mot, é dzóm wa beñ, dáá tɔbɔ ya eniŋ

ngé kaa ná é tára wú. ³⁷É dzóm dá wa beñ, wáá beñ ki do ya é ñúu aa ye byála ya do; fáve ná nsó kaa bikop; a ne bo nsó trigo ngé ki nsó enziñ ofé; ³⁸Ve Nzamá ñí aa vé wó ñúu amvála ané émyen a ngá kómo, éde kada nsó ámvála ñúu deñ. ³⁹Meñúu mése mé sés amvála avós, fáve ná ñúu fós édo é ne éñí bot, éñí fós édo da é ne éñí betsít; éñí fós da éñí anwann; éñí fós da éñí kwaás. ⁴⁰Éde meñúu méye á dzóp mé né, ya meñúu méye á sí; ngúrá dúmá édo é ne édí ye á dzóp, édí dá é ne édí ye á sí, dá afé. ⁴¹Ngúrá dúmá édo é ne édí nlódzóp, é dúmá ngomdan dá afé, é dúmá avós dá édí ateteñ; amú ná oteteñ wá selan ya éwí ovós á mfá dúmá.

⁴²Amvála te fe nwómán miwúán wá ó ne. Bá beñ é ñúu dá bweñ, bé wómo ya éñí é ne kaa ábweñ. ⁴³Bá beñ á mvyan, bé wómo á dúmá été; bá beñ áteák été, bé wómo á nguu; ⁴⁴Bá beñ ya é ñúu mison, bé wómo ya ñúu nsísim. Ngé ñúu mison e ne, ñúu nsísim da e ne fe.

⁴⁵Amvála te fe é ne ntsilann ná: “Adán, é mot ósúa aá tɔbo mvelann mot ye émo”; Asúgánn Adán ñí á nsísim wá vé eniñ. ⁴⁶Ve se nsísim éwo ó ne ósúa, fáve ná ñúu mison; é belan véa éñí ye á nsísim. ⁴⁷É mot ósúa a ne éñí ye ósí metsó, é mot beañ ñí a ne éñí ye á dzóp. ⁴⁸Amvála ané mot ye ósí metsó a ne, amvála te fe bot béye ósí metsó bé né; amvála ané mot ye á dzóp a ne, amvála te fe bot béye á dzóp bá bé né. ⁴⁹Éde, amvála ané bía bí бага éfonann mot ye ósí metsó, amvála te fe bía ye бага éfonann mot ye á dzóp. ⁵⁰Ve, á bɔbédzañ, ma dzó mína é dzam dí ná, ñúu mison ya mekií bí sés ñoñ tsígá Édzwée ngómán Nzamá, ngé ki ná édí dá bweñ dá dé sés ki ñoñ tsígá ébe édí é ne kaa ábweñ.

⁵¹Dággán ná, ma kɔbo é dzam dá nzaman kén mot, ná: se bía bésesé bía ye tɔbo óyó [nwúán], ve deá bía bésesé bía ye tɔbo ntsénán, ⁵²mbíí ya mbíí, ané nkáabe dzís ovós, ébe é tɔñ dá súgan; amú ná tɔñ da ye kɔbo, véa miwúán myá ye wómo ébe ñúu é ne kaa ábweñ, éde bía bía ye tɔbo ntsénán. ⁵³Amú dá yian ná é ñúu dá bweñ ñí, eé bwát éñí é ne kaa ábweñ; é ñúu ye áwú ñí, da eé bwát fe éñí é ne kaa áwú. ⁵⁴Ve niané é ñúu dá bweñ ñí dá ye bwát éñí é ne kaa ábweñ; ñúu ye áwú ñí, da eé bwát fe éñí é ne kaa áwú, véa éñe éfíá é ne ntsilann dá ye dzálában, ná:

“Nwúnán ó min yaá awú.

⁵⁵Á Awú, nwúnán we ó ne ó vé?

Á sɔñ, mítéñ mywe mí ne ó vé?”

⁵⁶Mitéñ awú mí ne nsémm, é nguu nsémm da e ne atsiñ; ⁵⁷Ve akíba ya Nzamá éñe aa vé bía nwúnán ébe Ntí wea Yesukristo.

⁵⁸Édo é ne ná, á mindzindziñ mí bɔbédzañ, yémñán nguu, kaa áfógan, míní ke mína véme ébe éséññ Ntí eyoñ ése, míní yem fe ná éséññ denan ébe Ntí é sés á nzeze.

Bá lóm bekrísten avwálá á Yerusalen

16 ¹Éde, á mfá avwálá ébe mítópban mí bot, mína bɔgán fe amvála me ngá mánan bíkóánn bebwíni bíye á Galasia. ²Eyoñ evós á sóánn,

kada mot ye ébe mína émyen amvála ané á wún yaá, á kánanjé ngúrá mfá, a nii fe wó, ná bé nza kóán avwálá te é tám ma ye sian. ³Niané me sian yaá, é bot mína ye tóp ébó ma ye lóm ya bekálara ná bé ke ya avwálá denan á Yerusalen; ⁴éde ngé dá yian ná ma me ke fe, bá ye ke bíabe bó.

Pablo aa koman ekena

⁵Ma ye nzu ébe mína éyɔŋ me tára yaá lot á Masedonia; amú ná ma yian lot ó weñ. ⁶Éde tám enziŋ ma ye tɔbɔ bíabe mína, ngé ki ná ma ye lot metám mé avép ó weñ, á mfá ye ná míni vwála ma tsíni ekena ósú ébe é vóm ma ye ke. ⁷Amú ná meé lot éndagá máá kómo mína yén, akála ná ma kómo tɔbɔ bíabe mína oyomm abóŋŋ tám enziŋ, ngé Ntí aa yébe dɔ. ⁸Ve ma ye tɔbɔ Éfeso akekwiñ á Pentekostés; ⁹amú ná mora mbéñ á yóŋbe yaá ma, á mfá mbɔann éséññ mvéáñ; afáŋbɔ ná ébá bé ne ma á ngamm áyát, bá bé ne fe abwiññ.

¹⁰Ve, ngé Timoteo a sian, bɔgán ñí ná á tɔbɔ kaa ákɔ wɔŋŋ énzénzaŋ denan; amú ná ñí aa bɔ fe éséññ Ntí amvála ané ma. ¹¹Édɔ é ne ná, mot enziŋ a táa ñí byana. Fáve ná, vwálagán ñí á mvwaá été, ná á búlán ébe ma; amú ná ma yana ñí bíabe bɔbéñaŋ.

¹²Á mfá mwadzaŋ Apolos, maá bíra ñí dzaa ná á nzu ébe mína bábe bɔbéñaŋ; ve éé mbé a belé nkómánn amvála enziŋ ná á nzu éndagá, ve aa ye sɔ é tám a ne belé afóo.

Mélépgá má súgan

¹³Mómɔŋán, á téabán fe fáve osúosú á mbwínánn été, ábɔan mam amvála ané befám, áyémán fe nguu. ¹⁴É mam menan mése mé tɔbɔgé mbɔann ya edziŋŋ.

¹⁵Á bɔbédzan, ma lép mína ná: Míni yem yaá ébá béye é ndá bot Estéfanas, ébó bé ne bebwíni béye ósúá Ákaya, bé tɔbɔ yaá fe ná bá belan ya mítɔpbán mí bot. ¹⁶Édɔ ná mína tɔbɔgán fe édzwée amvála bot béte ásí, bábe é bot bése bá bɔ eséññ fufúlu ya ábíra fe bɔ eséññ.

¹⁷Ma sán akála ásɔ́ Estéfanas ya Fortunato ya Akaiko, amú ná ébó bé dzálá yaá édí é ngá dzéŋ ma á mfá wenan. ¹⁸Amú ná bé vé yaá ma nsísim awaabé ya fe áawenan. Yemŋán ñɔŋ amvála bot te.

Mebéránn mefé

¹⁹Bikóánn bebwíni bíye Asia byá bérán ya mína. Akila bá Priska bábe ékóánn bebwíni é ne é ndá dzeba, bá bíra bérán ya mína ébe Ntí. ²⁰Bɔbédzan bése bá bérán ya mína. Ábérán bevɔ́ɔ ya ébá bevɔ́ɔ ya ñánján memáŋŋ bɔbéñafwáa.

²¹Ma Pablo, ábéránn dí dá é ne édí ya é wéá wɔm ya ékaŋŋ dam.

²²Ngé mot enziŋ a ne kaa ádziŋ Ntí, á tɔbɔgé ya biboŋ. Á Ntí, nzaá!

²³É mvɔmm Ntí Yesus eé tɔbɔgé ébe mína. ²⁴Édziŋŋ dam ébe Kristo Yesus dá é tɔbɔgé fe ébe mína bésesé.

2 BEKORINTIO

É Kálara Beañ Bekorintio

Mebéránn

1 ¹Pablo, ápostol Kristo Yesus ákála nkómánn Nzamá, bía mwadzan Timoteo, ékóánn bebwíni Nzamá é ne á Korinto, ya mítópban mí bot míse mí ne Ákaya áse. ²Abwará ya mvwaá bí tɔbɔgé ya mína ébe Nzamá é Tará wea, ya Ntí Yesukristo.

Ávé akíba

³Olugú ó bɔ́ge ya Nzamá, Éséá Ntí wea Yesukristo, Éséá ye á nyénánn engóngóó ya Nzamá ye á mfoɔann mílém ósesé. ⁴Éní aa foɔ bía mílém ébe mídzúúk myea míse, ná bía bí ne fe foɔ mílém ébá bé ne amvála mídzúúk míse été, ya ámvála mfoɔann mílém bía bébyen bía bí ne fe ya wó ákála Nzamá.

⁵Éde, amvála ané mídzúúk Kristo myá fwíige ébe bía, amvála te fe ya amú Kristo mfoɔann mílém wea wá wá fwíige fe. ⁶Ve, ngé bía yén midzuúk, é ne á mfá mfoɔann mílém wenan ya fe ákoroga denan; ngé bía bí belé ki mfoɔann mílém, é ne á mfá mfoɔann mílém wá vwála mína ná mína míní nzomo fe mídzúúk míwóó ya míwóó bía bía yén fe. ⁷Éde, óyan wea á mfá wenan ó ne kaa áfógan, bí yem ná ámvála mína ñɔɔ ngap ébe midzuúk, amvála te fe mína ñɔɔ dɔ ébe mfoɔann mílém.

⁸Amú ná, á bɔ́bédzan, bíá kómo ná míní bɔ kaa áyem, ébe ndzuúk bí ngá yén Ásia, akála ná bía bíra dzuk abwiññ álot ábimm bí mbé kɔk, akekwiñ ná bí ngá dzímle atwaa mebúnn méye ákólo ó véa ya éniɔ. ⁹Ya dzam te, bía bébyen bía bí ngá tém fe ná bí mbelé nsaɔ áwú, á mfá ye ná bí bɔ kaa átɔbɔ ya bía bébyen mebúnn, fáve ébe é Nzamá aa wómo bewú. ¹⁰Éní a ngá koro bía á bora ángónó áwú été, éñe fe aa ye bía koro, bí tɔó fe ya ñí mebúnn ná aa ye fe tsíni ná aa koro bía. ¹¹Éde míní bɔ fe eséññ bíabe mína fufúlu á méyaglán été, ná néa éñe abwiññ bot dá ye vé akíba ákála é mvɔmm bé vé yaá bía ébe mína.

Ákéa Pablo eé ndzí ke ya dɔ á Korinto

¹²Amú ná, mevágá mea émo má ná, é ngañiá ye nlém wea, éñí ye á nlém mbóó ya kaa ayeɲɲ ébí Nzamá, se ákála kén mot, fáve ébe é mvɔmm Nzamá; bía bí tɔbo yaá fe é sí ñí, ádaɲɲaɲ énzézaɲ denan été. ¹³Amú ná bíá tsili mína dzam enziɲ afé, fáve édí mína lánj ngé ki áyem, éde me tɔɔ fe ya mebúnn ná mína ye yem akekwiñ asúgánn, ¹⁴amvála ané míní yem yaá fe bía ngúrá mfá, ná bía bí ne akéa ye mévágá menan, amvála avóó ya avóó mína míní ne fe dɔ á mfá wea ébe é mos Ntí wea Yesus.

¹⁵Éde ya mebúnn méte, maá kík ná é ne ma tára nzu ébe mína, á mfá ye ná mína míní ñɔɲ mvɔmm éyɔɲ beañ; ¹⁶ná meé ke á Masedonia, ma ye lot ébe mína; véa meé só fe á Masedonia, meé bera lot ébe mína; á mfá ye ná mína míní vwála ma ná me ke á Judea. ¹⁷Édo é ne ná, meé kyaa dzam te; ye ná maá bo dɔ mbíí ya mbíí? Ngé ki ná édí ma kyaa, ye ná ma kyaa dɔ amvála ané mot, ná ébe mámyen été, mé belé etéññ éwóó: “Áá, Áá” ya “Móamó, Móamó”? ¹⁸Ve, Nzamá a ne éñí bá tɔbo ya ñí mebúnn, ná éfiá dea é sés ébe mína Áá ya Móamó. ¹⁹Amú ná Kristo Yesus, é Mwán Nzamá, éñí bí kat yaá fwéñ énzézaɲ denan, bía Silvano ya Timoteo, deé ndzí bo Áá ya Móamó, fáve ná é bo yaá: Áá ébe éñe. ²⁰Amú ná mengaá mése Nzamá, ébe éñe mésesé mé ne Áá; ya dzam te édo fe ébe éñe mé ne Amén, á mfá é dúmá Nzamá ébe ákála dea.

²¹Ve, éñí aa yém bíabe mína ébe Kristo, éñe fe a ngá téle bía eki, éñe a ne Nzamá. ²²Éñe aá bem bía sitám; a vé yaá fe bía Nsísim mílém myea ané ébánn é ne é ngap ósúá.

²³Éde, ma lwée Nzamá ané é ngañiá wɔm, ná maá búk ékena dam á Korinto á mfá ye ná me dzɔɔ mína. ²⁴É sés ná bía dzwée mbwínánn wenan, fáve ná bí ne bevwála fufúlu bíabe mína á mfá mésán menan, amú ná ébe mbwínánn míní ngén míní téle.

2 ¹Amú ná maá kík é dzam dí ébe mámyen ná, máá bera nzu ya mína ya eywiññ. ²Da é tɔɔ ná, ngé ma vé mína eywiññ, véa nzá ñí aa ye ma vé mesán, nde se fáve éñí me tɔɔ yaá eywiññ? ³Dzam te édo fe me ngá tsili mína ná, éyɔɲ ma ye sian me nza belé eywiññ ébe é bot bá yian ma vé mesán; meé tɔbo fe ya mína bésesé mebúnn, ná mésán mam má mé bóɔge émá mína bésesé. ⁴Amú ébe abwiññ ndzuúk ya nlém mitéñ maá tsili mína ya abwiññ míige, se ná míní tɔbo ya eywiññ, fáve ná ngé míní ne yem nzá ámvála edziɲj me belé ádaɲɲaɲ ébe mína.

Pablo aa yágale á mfá bidzwiigá

⁵Éde, ngé mot enziɲ a tɔɔ yaá ma eywiññ, se ma etámm a tɔɔ eywiññ, ná me nza daɲ bo ngét, fáve ná aá bo dɔ mína bésesé. ⁶Éde, ákira abwiññ bot é vé yaá mot te, é yian yaá; ⁷édo é ne ná, mfá mbóó, dá daɲ ya mvéáñ ná míní dzwii ñí ya áfoɲ ñí, é nza bo amvála enziɲ ná éywiññ dá é bíra ñí

mana dzugu. ⁸Akála dzam te édo ma lép mína ná míní lére édzinɔ denan ébe éñe; ⁹akála dzam te fe maá tsili mína, á mfá ákyak mína ná me yem ngé mína bo dzam ése mewók. ¹⁰Édo ná éñí mína dzwii dzam enziɔ, ma ma dzwii fe ñí; édí me dzwii yaá, ngé me dzwii yaá dzam enziɔ, maá bo do ébe Kristo akála denan, ¹¹ná Sátan a nza duan ya afóo ébe bía; akála bíá dzími ki bínginiɔe byeñ.

¹²Éde éyɔɔ mé ngá sian á Troas akála é mbamba fwéñ Kristo, mbéñ wa ó yɔɔbe fe ma ébe Ntí, ¹³meé ndzí belé awaabé á nsísim wɔm été akála ná meé ndzí koan ya mwadzaɔ Tito; fáve ná maá yáán ya bó, mé kéñ á Masedonia.

Pablo aa vé Nzamá akíba

¹⁴Ve, akíba ya Nzamá, éñí a ntéle bía ósú ná bí wún tám áse ébe Kristo, éde ná ébe bía, énum ye á nyemann weñ dá léreban vóm áse; ¹⁵akála ná, bía bí ne énum dá só ébe Kristo á mfá Nzamá, ané ébá bá koroban ané ébá bá dzáɔ; ¹⁶ébe ngúra mfá bot, énum ye áwú á mfá awú; á mfá ébá bevóó, énum ye éniɔ á mfá éniɔ.

Éde á mfá mam méte, nzá a ne éñí émyen aa kut twíñ? ¹⁷Amú ná bí sés amvála ané abwiññ bot dá bo éfíá Nzamá okira, fáve ná bía kóbo ébe Kristo ya nlém ósesé, ané á mfá Nzamá ya ósú Nzamá.

Mína míní ne é kálara Kristo

3 ¹Ye ná bía bera mína tára lére bía bébyen ná bí ne nkyabán? Ngé ki ná, ye ná bía yi, amvála ané bot benziɔ, bekálara bé nkyabán ébe mína, ngé ki á mfá wenan? ²Mína míní ne é kálara wea, ntsilann mílém myea été, bot bése béé láɔ ñí, béé yem fe ñí, ³é kwíñ yaá éyéá été ná míní ne é kálara Kristo, bía bía tsili ñí, a sés ntsilann ya nsɔɔ, fáve ya Nsísim é Nzamá a ne ntetéá; a sés ntsilann méfép mekwá, fáve méfép méye á nlém mot binam.

⁴Ve, bí belé mebúnn méte ébe Kristo ósú Nzamá; ⁵dé sés ná bía bébyen bía ñɔɔ ná bía tá do twíñ, fáve ná nkɔkɔgán wea wá só bía ébe Nzamá, ⁶Éñe fe aá téle bía ané mikɔkɔgán bevwála bíséññ béye á mfeñeñ elat, se édí ye á ntsili, fáve édí ye á Nsísim; amú ná ntsili wá ywíñ, ve Nsísim ñí aa vé eniɔ.

Eséññ ye áwú ya eséññ ye á Nsísim

⁷Ve ngé mbɔann eséññ Nzamá ye áwú, ó tɔɔ ntsilann á mefép mékwá ó mbé ya dúmá, akekwiñ ná bwann Israel béé mbé bem Moisés mís ásu, akála é dúmá é mbé ásu deñ, édí é ngá ke dá síbi; ⁸Nde mbɔann eséññ Nzamá ye Nsísim wáá ye danɔɔɔ ya dúmá. ⁹Amú ná ngé mbɔann eséññ Nzamá wá ñɔɔ nkíkɔgán misaɔ ó mbé ya dúmá, mbɔann eséññ Nzamá ye á nzósoó éwɔ wá ye danɔɔ fwíige ya dúmá. ¹⁰Édo ná, édí é mbé ya dúmá, é

súgan yaá kaa dúmá, akála é dúmá dá dan̄ ya nnén. ¹¹Amú ná ngé édí dá ke dá síbi é mbé ya dúmá, édí dá dá lajan édo dá ye dan̄ bo ya dúmá.

¹²Édo é ne ná, bía bí tɔ́ ya amvála oyan te, bía bíra kóbo kaa wɔ́ɔɔ, ¹³se amvála ané Moisés a ngá bo eé dzip ású deñ ya etóp, á mfá ye ná bwann Israel bé taa ñí bem mís ású, ébe asúgánn ye édí é ngá ke dá síbi; ¹⁴ve miló myeba mí ngá mana bó tɔbo aleét, amú ná ye anzukwíñ émuú, éyɔɔ bá lán̄ bífiá bíye á nnomm elat étóp evɔ́ɔ ya evɔ́ɔ te, é ngén é yala, akála ná dá dá kólo ébe Kristo. ¹⁵Éde ye anzukwíñ émuú, éyɔɔ ése bá lán̄ mébá Moisés, etóp te é yala mílém myeba, ¹⁶ve, ngé mot á búlán ébe Ntí, etóp te dá é kólo. ¹⁷Éde Ntí éñe a ne Nsísim, é vóm Nsísim Ntí ó ne, véa filí e ne. ¹⁸Ve bía bésesé, ya ású éyéá été, bí bíli é dúmá Ntí ané á ngɔ́ɔp été, bía ke bía tɔbo ntsénán ébe á dúmá ye á dúmá ámvála éfonann émyen, akála éséññ Nsísim Ntí.

Aloá akála Yesus

4 ¹Dá é tɔ́ ná bí mbelé éséññ Nzamá dí, amvála bía bí ñɔɔ yaá nyénánn engóngɔ́ɔ, bíá teak, ²fáve ná, bí tep yaá é mam méye ásweññ mé ne osoán, kaa ki áwulu ya mekeɔɔ, ngé ki áviri efíá Nzamá ya meduk, fáve ná ya nleránn bébélá éndendaɔ, bía lére nkyabán bía bébyen ébe ósímánn ye á nlém mot áse ósú Nzamá. ³Ve, ngé é mbamba fwéñ wea a ne ásweññ, a ne ásweññ á mfá é bot bá dzán̄. ⁴Ébá nzamá ye éniɔ dzí a dzip yaá miló míye é bot bé ne kaa ábwíni, ná bé bo kaa áyén éyéá é mbamba fwéñ ye á dúmá Kristo, éñe a ne éfonann Nzamá. ⁵Amú ná bía bébyen bíá kat é mbamba fwéñ wea, fáve éñí Ntí Kristo Yesus, ve bía bébyen, áloá denan akála Yesus. ⁶Akála ná Nzamá, éñí a ngá dzó ná, eyéá é feañɔe á dzíbi été, éñe fe a feañ yaá mílém myea éyéá ye á nyemann ébe é dúmá Nzamá dá feañ ású Yesukristo.

Ániɔ akála mbwínánn

⁷Ve bí belé ntam te bílas bí sí été, á mfá ye ná mora eyágán nguu á boɔge éñí Nzamá, á bo fe kaa ábo áawea; ⁸ná bíí yén bindáglé ébe dzam ése, ve bía kaa áyébe swaá; bía nzaman, ve bíá dzímle mebúnn; ⁹bá dzér̄n̄ bía ásí, ve bí sés nlamann; bá sógle bía ásí, ve bíá dzán̄; ¹⁰tám áse bía ke ya áwú Yesus ó ñúu, á mfá ye ná éniɔ Yesus dá é léreban é ñúu dea. ¹¹Amú ná bía é bot bí ne betétéá, éyɔɔ ése bá kee bía áwú akála Yesus, á mfá ye ná éniɔ Yesus dá é léreban ébe éwúwúa ñúu dea. ¹²Édo é ne ná, awú édo é bo ébe bía, ve eniɔ dá ébe mína.

¹³Ve bía bí belé nsísim mbɔ́ɔ ya mbɔ́ɔ te ye á mbwínánn, amvála ané édí é ne ntsilann ná: Maá bwíni, akála te édo me ngá kóbo; bía bía bwíni fe, akála te édo bía bía kóbo fe. ¹⁴Éde bía bía yem ná éñí a ngá wómo Ntí Yesus, ñí aa ye fe bía wómo bíabe Yesus, aa ye fe bía lére fufúlu bíabe mína. ¹⁵Amú ná ébe mam mése méte mé boban yaá akála denan, á mfá

ye ná é mvɔmm da ke da ke ébe abwiññ bot, eé bɔ ná mvéán akíba ó fwiige á mfá é dúmá Nzamá.

¹⁶Édo ná, bíá teak, afáñbɔ ná é mot ye átán wea aa ke aa bweñ avítsañ avítsañ; ve é mot ye nlém été wea, aa ke aa tɔbɔ mfefeñ mos ya mos.

¹⁷Amú ná ovovos ndzuúk wea bíá lot été wí, wá wá vé bíá é mvaba ye á dúmá e ne mbéámbéá, éñí bé sés kanan ya dɔ, ¹⁸é tám mína bɔ kaa ábem mís ébe é mam má yéne, ve fáve émá mé ne kaa áyéne; amú ná é mam má yéne má tɔbɔ avítsañ tám, ve émá mé ne kaa áyéne émo má tɔbɔ mbéámbéá.

Bí belé é ndá e ne mbéámbéá á dzóp été

5 ¹Amú bíá yem ná éyɔɔ é ndá dzea ye é sí ñí, éñí e ne étɔbɔga dea ñí, ngé e tsam, bí belé ndá ébe Nzamá; éñí e ne mbéámbéá á dzóp été, e tɔɔ kaa nlóɔán ya mó mé bot. ²Amú dzam te fe bíá kɔɔle, bí kómo tɔbɔ mbwátán ya étɔbɔga dea ye á dzóp été, ³éde ngé bá ye koan ya bíá mbwátán, bíá ye tɔbɔ swéñ. ⁴Amú ná bíá é bot bí tɔɔ é ndá ñí, bíá kɔɔle ya ndzálánn ya midzuúk. Amú bíá kómo bɔ kaa á tɔbɔ mbwátán, fáve ná á tɔbɔ mbwátán, á mfá ye ná éwúwúá ñúu dí, eniɔ é min dɔ. ⁵Éde éñí a koman yaá bíá á mfá dzam te a ne Nzamá, éñe fe a vé yaá bíá Nsísim ané ébánn é ne é ngap ósúá.

⁶Ya dzam te bí tɔɔ ya mebúnn eyɔɔ ése ná, bíí yem ná ntéññ bí ngén bí tɔɔ é ndá ye é ñúu ñí, bíabe Kristo bíá bé tɔbɔ vóm mbɔɔ. ⁷Amú ná bíá niɔ ya mbwínánn, se ákála nyénánn; ⁸ve bí tɔɔ ya mebúnn, bíá daɔ fe yén mvéáñ ná, bí bɔ kaa á tɔbɔ ébe é ndá ye é ñúu ñí, ná bí ke tɔbɔ fufúlu bíabe Ntí. ⁹Ya ákála te édo fe, bíá dzéɔ ná, ané bí ne kɔɔ ngé bí ne ki, bí vé ñí mesán á nlém. ¹⁰Amú dá yian ná, bíá bésésé bí ke tébe ébe ású étɔɔ nkíkɔgán misañ Kristo, ná kada mot á ñɔɔ é máán má yian ya ñí ébe míbɔann a ngá bɔ é tám a mbé a tɔɔ é ñúu ñí, ané mvéáñ, ané abé.

Fweñ ye á mvwaa

¹¹Éde, dá é tɔɔ ná bíá yem é wɔɔɔ Ntí, bíá dzéɔ ná bot bé yébe Ntí; ve ébe Nzamá bíá bí léreban yaá, me tɔɔ fe ya mebúnn ná bíá bí tɔbɔ fe nléránn ébe ásímánn ye á mílém denan. ¹²Bíá bera mína lére nkyabán bíá bébyen, fáve ná bíá vé mína afóo ná míní vága ákála dea, á mfá ye ná míní belé eyalann ébe ébá bá vága ya é mam má yéne ya mís, ve se ákála édí ye á nlém été. ¹³Amú ná ngé bí ne kaa kén, é ne á mfá Nzamá, ve ngé bí ne ya kén, é ne á mfá wenan. ¹⁴Amú ná édzɔɔ Kristo dá dzwée bíá, éde bíá biñ nkíkɔgán wí ná, mot mbɔɔ éne a ngá wú ákála bot bése, véa bot bése bá bé ngá wú fe. ¹⁵Éde a ngá wú ákála bot bése, á mfá ye ná ébá bá niɔ, bé sés niɔ á mfá bébyen, fáve á mfá éñí a ngá wú, a wómo fe ákála deba.

¹⁶Édo é ne ná, atée ye áwola dí, bíá yem mot enziɔ ya nyemann mot binam, atwaa ngé bí yem yaá Kristo ané mot binam, áwola dí bíá yem

fe ñí néa. ¹⁷Akála dzam te, ngé mot enziṅ a ntɔ́ ɛ́be Kristo, a ne mfefeñ mvelann mot, miyomm mí mam mí lot yaá; éndagá mam mése mé ntɔ́ mifefeñ. ¹⁸Ve édí te ése, dá sɔ́ ɛ́be Nzamá, éñí émyen a ngá kom ókaṅṅ bíkwan bíabe bɔ́ ɛ́be Kristo, ané a ngá vé bía eséññ ye á nkómánn ókaṅṅ bíkwan; ¹⁹dá yíli ná, ɛ́be Kristo, Nzamá émyen a ngá kom ókaṅṅ bíkwan bá eniṅ ngúrá, éñe kaa álaṅṅ bot mítsamann metsiṅṅ myeba, éde a kee yaá bía nkatann fwéñ ye á nkómánn ókaṅṅ bíkwan. ²⁰Édo ná, bí ne ébá bá kɔ́bo éveṅ Kristo; amvála ané, ngé ɛ́be bía, Nzamá aa lép mína ná, ɛ́be éyola Kristo, bía dzaa ná, komṅán ókaṅṅ bíkwan mínabe Nzamá.

²¹Éñí eé ndzí yem nsémm, ákála dea Nzamá aa bɔ́ ñí nsémm, á mfá ye ná bí ne bɔ́ é nzósoó Nzamá ɛ́be éñe.

6 ¹Éde bí tɔ́ bebɔ́ eséññ fufúlu, bía lép fe mína ná míní taa ñɔṅ é mvɔmm Nzamá ané nzeze; ²amú aa dzó ná:

“Maá béá wa é tám e ngá yian,
maá vwála fe wa á mos ye ákoroga.”

Dággé, áwola dí édo é ne é tám dá yian; dággé, áwola dí édo é ne mos ye ákoroga!

Pablo aa yén midzuúk eséññ Nzamá été

³Bía kaa ávé mot enziṅ dzam ye ákɔp obaá, á mfá ye ná eséññ Nzamá é nza yéne ya meku. ⁴Fáve ná bía lére édí bía bébyen ɛ́be dzam ése ané bevwála biséññ; ɛ́be abwiññ edzíp, ɛ́be midzuúk, ɛ́be ndzéhṅṅ mam, ɛ́be eywiññ, ⁵ɛ́be biyíra, ɛ́be ntɔ́bán á mbok, ɛ́be nzamzámánn mam, ɛ́be biséññ, ɛ́be ntɔ́bán evévéñ, ɛ́be nkián bidzí ngúrá tám; ⁶ɛ́be nlém mfúbánn, ɛ́be nyemann, ɛ́be ánzomo mam, ɛ́be esós, ɛ́be á Mfífúp Nsísim, ɛ́be édziṅṅ é ne kaa meduk, ⁷ɛ́be á nkɔ́bán bébélá, ɛ́be é nguu Nzamá; ya fe ɛ́be byém melúmán biye á nzósoó á mfá meyóm ye á mfá meyéá; ⁸ya ɛ́be á ngaṅṅ ya á mvyan, ya ɛ́be á mbéa ewógá ya á mbamba ewógá; amvála ané beduk bot, ve bébélá bé bot; ⁹amvála ané ébá bot bá dzími, ve ébá bot bá túga yem; amvála ané biwúwúá, ve dággán ná bía bí ne betétéá; amvála ané beñɔṅ mekira, ve bá kaa bía áywiñ; ¹⁰amvála ané ébá bé tɔ́ eywiññ, ve bía bí ne ya mesán tám áse; amvála ané mitétéññ, ve bíí bɔ́ abwiññ bot ná é belé abwiññ; amvála ané bíí belé dzóm enziṅ, ve bía bí belé ásesé.

¹¹Á bot béye á Korinto, ánu dea é yóṅbe yaá ɛ́be mína, bí yóṅ yaá fe mína nlém wea; ¹²bíá bé mína ñím édziṅṅ dea, fáve ná mína fá míní ñím yaá mína bébyen edziṅṅ. ¹³Éde amvála te fe avóó ya avóó, (ma kɔ́bo ya mína ané bwán) mína yóṅgán fe bía mílém myenan.

Kaa ábɔ́ bilat mínabe é bot bé ne kaa ábwíni

¹⁴Míni taa tsinan fálara mínabe ébá bé ne kaa ábwíni, amú ná nzá angɔmm nzósoó a belé bá ekúkwat? Ngé ki ná, nzá awókán eyéá é belé

bá dzibi? ¹⁵Dzé ki bé belé fufúlu Kristo bá Sátan? Ngé ki ná, nzá ngap mbwíni a belé bá é mot a sés mbwíni? ¹⁶Dzé bé belé fufúlu é templo Nzamá bábe biyemá? Amú ná bía bí ne é templo é Nzamá a ne ntééá; amvála ané Nzamá a ngá dzó ná:

“Ma ye bó tɔɔ été,
éde ma ye wulu énzénzanɔ deba.

Ané ma ye ɔ é Nzamá weba,
bá bá ye fe ɔ é bot bam.”

¹⁷Ya dzam te édo, “kólogán énzénzanɔ deba été, tɔɔgán nkánán, néa éñe Ntí aa dzó:

“Míní táa ki nama édí é ne mvin,
ané ma ye mína ñɔɔ.

¹⁸Éde ma ye ɔ Éséá wenan,
mína mína ye fe ɔ á mfá wɔm
bwann befám ya bwann bé biningá.
Ntí éñí a ne ya nguu ése éñe aa dzó do.”

7 ¹Édo ná á mindzindziɔɔ myám, é tɔɔ ná bí belé mengaá méte, bí fúbugán bía bébyen ébe ayeɔɔ ése ye ó ñúu ye édí ye á nsísim, bí ɔ ntélán eki wea ewólo ébe é wɔɔɔ Nzamá.

Mésán Pablo

²Váán bía afóo; bí ndzí bábá mot enziɔ, bí ndzí ywiñ mot enziɔ ntuk, bí ndzí ki duan mot enziɔ. ³Mää dzó do á mfá ávé mína meku; amú me tára yaá dzó ná míní ne bía mílém été, ané áwú, ané ániɔ. ⁴Me belé ededeá filí á mfá wenan; ma bíra fe vága ya mína; ébe ndzuúk wea ósesé, me ne ndzálánn ya mfoɔann nlém, mesán má ma fwiige fe ma.

⁵Amú ná éyɔɔ bí ngá sian á Masedonia, é ñúu dea deé ndzí belé awaabé, fáve ná bí ngá yén midzuúk ébe mifá míse; átán, melúmán; mílém été ñí ya wɔɔɔ. ⁶Ve Nzamá éñí aa foɔ mílém ébá bé ne nsilann ósí, éñe, a ngá foɔ bía mílém ya ásóó Tito; ⁷se fáve ya ásóó weñ, ve ya fe mfoɔann nlém éwí mína ngá foɔ ñí ya wó, eé kat bía fwéñ é bora nkómánn wenan, míyónn myenan ya ábéánn denan ákála dam; akekwiñ ná mé ɔga bíra daɔ sán.

⁸Amú ná ngé má vé mína eywiññ ya é kálara wɔm, mää dzoban ya do. Atwaa ngé maá dzoban ya do, me téa fá ná kálara te aá vé mína eywiññ, afáɔɔ ná fáve oyomm abóɔɔ tám. ⁹Ve áwola dí ma sán, se amú ná míní ngá tɔɔ eywiññ, fáve akála ná míní ngá tɔɔ eywiññ á mfá ádzoban;

amú ná míní ngá tɔbɔ eywiññ amvála ané nkómánn Nzamá ó ne, á mfá ye ná míní nza dzímle dzam enziŋ á mfá wea. ¹⁰Amú ná éywiññ é ne amvála ané nkómánn Nzamá ó ne dá ke ya mot édzoban á mfá akoroga, kaa ávé eywiññ; ve eywiññ ye éniŋ dzí dá nzu ya mot áwú.

¹¹Amú ná, dággán é dzam dí ébyen, nzá nkée dzam te é vé yaá mína! Átɔbɔ eywiññ amvála ané Nzamá aa kómo, nzá okamŋa, nzá meyéá, nzá wɔŋŋ, nzá nkómánn, nzá abéánn, nzá akunŋa. Ébe dzam ése míní lére yaá mína bébyen ná míní ne nkeññ ébe dzam te. ¹²Édo ná, afáŋbɔ ná maá tsili mína, deé ndzí bɔ akála éñí a ngá bábe mot, ngé ki akála éñí a ngá tɔbɔ mbábánn, fáve ná akála nkée wenan á mfá wea ó léreban mína éyéá ósú Nzamá. ¹³Akála te édo bí ngá tɔbɔ ya mfoŋann mílém.

Ve á mfá mfoŋann mílém wea, bía daŋ bíra sán akála mészán Tito, amú ná nsísim weñ, wá biñ awaabé ákála mína bésesé. ¹⁴Ngé me bɔ yaá mevágá ya ñí ébe dzam enziŋ á mfá wenan, meé ndzí wók osoán; fáve ná, amvála ané bí kɔbɔ yaá ya mína dzam ése bébélá, amvála te fe mevágá mea ébe Tito ma me sùgan yaá fe bébélá. ¹⁵Édo ná nlém weñ ébe mína ó ne onén ádaŋdaŋ éyɔŋ aa síman méwók mína bésesé, ámvála míní ngá ñɔŋ ñí ya wɔŋŋ ya beñeñeá. ¹⁶Ma sán, ná me tɔɔ ya mebúnn ya mína ébe mam mése.

Áñep bot béye á Masedonia

8 ¹Éde, á bɔbédzaŋ, bía bɔ mína ná míní yem é mvɔmm Nzamá, éñí bé vé yaá ébe bíkóánn bebwíni bíye á Masedonia, ²ná ébe mora nkat ye á ndzuúk, mészán meba má mé ngá fwíige, ededeá átéññ deba dá é ngá daŋ fe fwíige ébe ntam ye áñep deba. ³Ma vé ngañiá ná, amvála mam bé mbé belé, bá vé ya nkómánn weba álot ábímm mam bé mbé belé; ⁴béé dzaa bía ya abwiññ ndzaá ná bí vé bɔ afóo ná bé ñɔŋ ngap ébe mvɔmm ye ávwála bebwíni, ⁵se ki ané bí ngá tém, fáve ná bé ngá tára vé bébyen ébe Ntí, véa ébe bía amvála ané nkómánn Nzamá ó ne; ⁶ya dzam te édo bí ngá dzaa Tito ná, ámvála a ngá tára, amvála te édo fe á mana ébe mína é mvɔmm ñí. ⁷Ve amvála ané míní ne ndzálánn ébe dzam ése, ébe á mbwínánn ya ébe éfiá, ébe á nyemann ya ébe nkée ósesé, ébe édziŋŋ míní ngá lére á mfá wea, ná míní tɔbɔ fe ndzálánn ébe é mvɔmm ñí.

⁸Máá kɔbɔ do ané bá mánan, fáve ná ákyak nkée ébe é bot bevóó, ya fe é bébélá édziŋŋ wenan. ⁹Amú ná mína yem é mvɔmm Ntí wea Yesukristo, ná akála denan, a tɔɔ nkúkúmm, ñí aa ngá veŋan ntétéññ mot, á mfá ye ná ébe átéññ deñ, míní nzu veŋan mikúkúmm.

¹⁰Ébe é dzam dí ma vé mína é fak dam; amú ná dzam te dá é ne fe mína ya abúánn, mína é bot, se fáve ná míní ngá tára do bɔ, ya fe ná míní ngá kómo do bɔ, atée ye á mbú ó ngá lot; ¹¹ve áwola dí, dzálágán fe do ya mbɔann, ná ámvála míní mbé míní tɔɔ nkomann ya mbamba nkómánn,

amvála te fe míní dzálá dɔ ébe é dzóm míní belé. ¹²Amú ná ngé mbamba nkómánn á ntɔ́ɔ́, bá yébe ámvála é dzóm bé belé, se ané é dzóm béé belé.

¹³Mää dzó dɔ á mfá ye ná bot befé bé belé avwálá, ve mína mína ndzuúk, fáve ná ábo ntéññ mbɔ́ɔ́. ¹⁴Éde ébe é tám ñí, ábwiññ denan dá é dzálá á ndzénɲ weba, á mfá ye ná ábwiññ deba dá é dzálá fe ndzénɲ wenan, ná ábo ntéññ mbɔ́ɔ́. ¹⁵Ámvála é ntɔ́ɔ́ ntsilann ná: “Éñí a ngá twáa abwiññ, éé ngá buk ñí, éñí ñí a ngá twáa avítsaɲ, ñí éé ngá yi ki dzóm.”

Tito bábe bemvwiññ

¹⁶Ve, akíba ya Nzamá éñí a vé yaá nkée ovɔ́ɔ́ ya ovɔ́ɔ́ ébe nlém Tito á mfá wenan; ¹⁷akála melépgá a ngá ñɔɲ, ñí a tɔ́ɔ́ ya ededea abéánn, a tée yaá ná a nzu ébe mína ya nkómánn weñ.

¹⁸Éde bíabe bó fufúlu bí lóm yaá mwadzaɲ, éñí éwógá deñ ébe á mbamba fwéñ, é ne ébe bíkóánn bebwíni bíse, ¹⁹se fáve édo etámm, ya fe ná bíkóánn bebwíni bí tɔ́p yaá ñí ané mvwiññ dea ye ékena ébe é mvɔ́mm ñí, éñí bía bo ya dɔ eséññ á mfá é dúmá Ntí émyen, á mfá álére mbamba nkómánn wea; ²⁰bí dzip ná mot enziɲ a nza bía vé meku ébe abwiññ mvɔ́mm bía séan ya dɔ dí; ²¹amú ná bía dzéɲ ná bí bo édí e ne mvéáñ, se fáve ósú Ntí etámm, ya fe ósú bot.

²²Éde bía lóm mwadzaɲ wea bábe bó, éñí bí kyak yaá abwiññ bíyɔɲ ébe nkée weñ ébe abwiññ mam. Ve, áwola dí a ne ededea nkée, ya abwiññ mébúnn a tɔ́ɔ́ ya mína. ²³Á mfá Tito, a ne ñɔɲngap ye eséññ dam, bía ñí bía bo fe eséññ á mfá wenan; éde á mfá bɔ́bédzaɲ, bé ne milómán míye bíkóánn bebwíni ya é dúmá Kristo. ²⁴Édo é ne ná, míníí lére bó ndem ye edziɲ denan ósú bíkóánn bebwíni, ya ákéá mevágá meá á mfá wenan.

Avwálá á mfá bɔ́bédzaɲ

9 ¹Amú ná ngúra mfá, ébe avwálá á mfá mítɔ́pbán mí bɔ́bédzaɲ, dá buk ná me tsili mína; ²akála ná ma yem é mbamba nkómánn wenan éñí ma vága ya ñí ébe ású Bemasedonio, ná Akaya á tɔ́bo yaá nkomann atée ye mbú ó ngá lot, éde ná abéánn denan é túm yaá abwiññ bot ásí.

³Ve mfá mbɔ́ɔ́, me lóm yaá bɔ́bédzaɲ, ná mévágá mea ébe mína mé nza bo nzeze ébe dzam te, ná míní tɔ́bo nkomann ámvála me ngá dzó dɔ; ⁴á nza bo ná ngé Bemasedonio benziɲ bé sɔ́ bíabe bó, bé koan ya mína kaa nkomann, véa bía bía ye wók osoán ébe mévágá mea, (á mfá ye ná me nza dzó ná mína). ⁵Édo me ngá tém ná dá yian ná bí lép bɔ́bédzaɲ ná bé tára ke ósú á mfá ánzú ébe mína, ná bé tára koman avwálá añep denan míní ngá tára kyaa, á mfá ye ná é tɔ́bo nkomann ámvála ané avwálá añep, se ané ébá bé belé onzáɲɲ akúmm.

Bía vé ya mesán

⁶Ve ma dzó édí ná: “Éñí aa beñ avítsaɲ, aa ye fe yoo avítsaɲ; éñí ñí aa beñ abwiññ abwará, aa ye fe yoo abwiññ abwará.” ⁷Éde kada mot á vá

amvála ané a ngá tára kík á nlém weñ été, se ya nlém eywiññ, ngé ki ya ntsinann; amú ná Nzamá aa dziy éñí aa vé ya mesán. ⁸Nzamá a ne bɔ ná mvɔmm ése eé fwíge ébe mína; á mfá ye ná míní belé eyɔɔ ése ábimm dá yian, ébe byém bíse, ná míní fwíge á mfá mbamba mbɔann óse; ⁹amvála é ntɔɔ ntsilann ná:

“A ngá myea, a ngá vé mitétéññ;
é nzósoó weñ aa lajan kómm áse.”

¹⁰Éde, éñí aa vé é mot aa beñ mvɔɔ ya mfém m ébe é mot aa dzí, aa ye vé, á fwiñ fe é mvɔɔ dzenan, aa ye fe kogle bibumá bíye é nzósoó wenan; ¹¹mína ye tɔbɔ ededea ndzálánn ébe dzóm ése á mfá ávé ya nlém añep ósesé, éwí wá vé Nzamá akíba ébe bía. ¹²Amú ná mbɔann éséññ Nzamá ye ákee ávwálá dí, dáá dzéá edí mítɔpbán mí bɔbédzaj myá yi etámm, fáve ná dá dzéá fe abwiññ mvéan Nzamá akíba; ¹³ébe edí mína ye vé, bé vé Nzamá dúmá, amú mewók menan ya fe mémem menan ébe é mbamba fwéñ Kristo ya ávwálá añep denan á mfá weba ya á mfá bot bése. ¹⁴Éde bá á mfá weba, ya meyaglán á mfá wenan, bá bé lére fe édziɔɔ deba ákála ededea abwiññ ábwará Nzamá e ne ébe mína. ¹⁵Akíba ya Nzamá akála é dás deñ bé sés vé nkanaja.

É nguu édzwée apostol Pablo

10 ¹Éde mámyen, Pablo, ma bíra mína dzaa ébe evwévwé nlém ya añep Kristo, ná é tám me ne énzénzaj denan ma yéne ané me ne ya nsilann núu ósí, ve é tám da me ntɔɔ kɔɔ mé nga bajan ya mína; ²éde ma bíra dzaa ná é tám ma ye mína tɔbɔ été, me táa mína bajan akála mébúnn me tɔɔ ya mɔ ná ma ye bɔ aywá ébe é bot benziɔɔ bá ñɔɔ bía amvála ané ngé bía niɔ ané bot béye é sí ñí. ³Amú ná atwaa bía niɔ ané bot béye é sí ñí, bíá lúman amvála ané bot béye é sí ñí, ⁴amú ná byém melúmán byeá bí sés ébí bot béye é sí ñí, fáve ná bí ne biwólo ébe Nzamá ná byá tsam mendá ménguu mé edzwée, ⁵bíí wea mekéá ósí ya fe é dzóm ése dá tébe nyemann Nzamá á ngamm áyát, bíí ke fe ya otémɔja ósesé míkómm ná ó bɔ Kristo mewók. ⁶Bí téle fe nkomann á mfá ávé akira mbɔann melɔ ósesé, éyɔɔ méwók menan mé ntɔɔ ndzálánn.

⁷Mína yén mam amvála ané má yéne átán. Ngé mot enziɔɔ a tɔɔ émyen ya mebúnn ná a ne éñí Kristo, á beragá dɔ tém á mfá weñ émyen ná, amvála ané a ne éñí Kristo, bía bí ne fe dɔ. ⁸Amú ná máá ye wók osoán, afáɔbɔ ná ma bíra vága ébe é nguu édzwée dea, éñí Ntí a vé yaá á mfá ávé mína nguu, se átsam mína, ⁹ná é táa fonan amvála ané ngé ma kómo mína vé bisisis ébe békálara bam. ¹⁰Éde ngúrá mfá, bá dzó ná, bekálara bé ne adziít ya nguu, ve á mfá mbɔɔ, núu da yéne ané ntéteák mot, efíá dá é ne fe ané edí bé byana yaá. ¹¹Mot te, á ñá táɔ edí ná, edí bí ne éfíá ébe bekálara, bí tɔɔ kɔɔ, bí ne fe dɔ á mbɔann é tám bí ntɔɔ.

¹²Amú bíá yébe ná bía lánj bía bébyen ngé ki ákánan bía bébyen ya bot benziŋ béye ébá bá sák bébyen, ve béé vakgan bébyen ya bébyen, béé kanan fe bébyen ya bébyen, bé ne kaa fak. ¹³Ve bía, bíá vága ábímm é ne kaa áyian, fáve ná amvála abímm ovakga Nzamá a ngá lére bía ná bí nzu koan ya mína. ¹⁴Amú ná bíá loran óvakga wea, amvála ané ngé bíá bé koan ya mína, amú ná bía bía tára nzu ásan ébe mína ya é mbamba fwéñ Kristo. ¹⁵Bía bébyen bíá vága ábímm é ne kaa áyian ébe biséññ bot befé, ve bí tóɔ ya oyan ná, amvála ané mbwínánn wenan wá yémbe, bía bía ye fe bíra tɔbɔ mbélánn ó yóp ébe mína ya óvakga wea, ¹⁶á mfá ákat mbamba fwéñ ébe mévóm mé ne mína ósú, ná bí nza vága ébe óvakga é bot bevóó bé bɔ yaá.

¹⁷Ve é mot aa vága, á vággé ébe Ntí; ¹⁸amú ná áá tɔbɔ nkyabán éñí aa sák émyen, fáve éñí Ntí éñe aa sák.

Pablo bábe bora bé baapostol

11 ¹Ngwáa ngé mína nzomo ma ébe oyomm akút! Ve, mína nzomɔŋán ma. ²Amú ná me ne mbébéánn ákála denan ya ábéánn Nzamá, amú ná maá vé mína atsiŋŋ alúk ébe nnóm mbóó á mfá álére mína ébe Kristo amvála ané éndúnn ngwan é ne kaa ayeŋŋ. ³Ve, ma kɔ wɔŋŋ ná, é táa bɔ amvála enziŋ ná ané ñó ya mékeŋŋ meñ e ngá duk Eva, átémŋa denan dá é lés fe ébe nlém mbóó ya mfúbánn ébe Kristo. ⁴Amú ná bébélá, ngé mot enziŋ aa nzu eé kat é fwéñ Yesus mfé, éñí bíí ndzí kat fwéñ, ngé ki ná mína ñɔŋ nsísim mfé aa selan ye éñí míní ngá ñɔŋ, ngé ki ná mína yébe é mbamba fwéñ aa selan ye éñí míní ngá ñɔŋ, mína mína túga dɔ nzomo. ⁵Amú ná ébe dzam enziŋ ma ñɔŋ ná me sés omomot enziŋ á mfá bora bé baapostol béte. ⁶Ve ngé me ne bɔ ndzímán á nkóɔbɔ, me sés dɔ á nyemann, fáve ná ébe mam mése, bí lére yaá mína ásesé.

⁷Ye maá bɔ nsémm, ná meé sili mámyen ósí á mfá ye ná mína míní tɔbɔ mbélánn ó yóp; dá é tɔɔ ná maá kat mína é mbamba fwéñ Nzamá á nzeze? ⁸Me ngá dzíp bíkóánn bebwíni bifé, meé ñɔŋ ntáj ébe bó á mfá ábɔ éséññ Nzamá ébe mína, ⁹éde é tám dá me mbé bíabe mína, méé yi fe byém, meé ndzí bɔ mot enziŋ mbaga; amú ná niané bɔbédzaŋ bé ngá sɔ á Masedonia, bá dzálá ma ya é byém me ngá yi; éde ná maá baale mámyen ébe dzam ése, ma ye fe baale mámyen ná me táa mína bɔ mbaga. ¹⁰Amvála ané é bébélá Kristo a ne ébe ma, ébe éngúŋ dam te báá ye ma kam ya dɔ ébe mebeŋŋ mé sí méye Ákaya. ¹¹Amú dzé? Ye é ne ná máá dziŋ mína? Nzamá éñe aa yem dɔ!

¹²Ve, é dzam ma bɔ, ma ye tsíni ná ma bɔ dɔ ná me dzip afóo, edí é bot bá kómo, ná bé lére bébyen ané ntéññ mbóó ya bía, ébe edí bot béte bá vága. ¹³Amú ná bot béte bé ne baapostol méduk, minéneá beɔ biséññ, bá veŋan bébyen ané é baapostol Kristo. ¹⁴Dé sés ki nzigán; amú ná Sátan ñí aa veŋan fe émyen ané ángel ye éyéá. ¹⁵Ya amú dzam te, dá é sés eyágán dzam, ngé

bevwála bíséññ beñ bá bá veñjan fe bébyen amvála ané bevwála bíséññ béye á nzosoó; á súgánn deba dá ye bɔ amvála ané míbɔann myeba mí né.

Mídzúuk Pablo

¹⁶Ma bera dzó ná, mot enziñ a taa ma ñɔŋ ané me ne okúkút mot; ve ngé mína bɔ dɔ, ñɔŋŋán ma atwaa amvála ané okúkút mot, á mfá ye ná ma me vága fe oyomm abímm. ¹⁷Ébe é dzam ma kɔbɔ, máá kɔbɔ dɔ amvála ané édí Ntí, fáve amvála ané okúkút mot, ya mebúnn méte ná ma me vága ya mɔ. ¹⁸Dá é tɔɔ ná abwiññ bot é ŋga vága yaá amvála ané bot béye é sí ní, ma ma ye fe vága. ¹⁹Amú ná, míní tɔɔ mifefák, mína mína nzomo é bot bé ne mekút mé bot; ²⁰akála ná, ngé mot enziñ aa tɔɔ mína mikómm, ngé mot enziñ aa víli mína byém, ngé mot enziñ aa duan ya mína, ngé mot enziñ aa bére émyen ó yóp, ngé mot enziñ aa bími ki mína ásí, mína mína nzomo dɔ.

²¹Ma dzó dɔ á mfá osoán, amvála ané ngé bí bɔ yaá mitéteák; ve ébe dzam enziñ afé ye mot enziñ a ne bɔ éngún, (ma kɔbɔ dɔ ané okúkút mot), ma ma bɔ fe éngún. ²²Ye bé ne bwann Beebreo? Ya fe ma! Ye bé ne bwann Beisraelita? Ya fe ma! Ye bé ne é mvɔŋ Abraam? Ya fe ma! ²³Ye bé ne bevwála bíséññ Kristo? (Ma kɔbɔ amvála ané ngé me ma dzímle yaá kén), ma ma dan; ébe bíséññ, byá bíra ma fwúge; ébe ntɔbán á mbok, abwiññ bíyɔŋ; ébe biyíra, bí sés ya tán; ébe baáŋgónó ye áwú, abwiññ bíyɔŋ; ²⁴ébe Bejudio, me ñɔŋ yaá milɔŋŋ mewóm mé léa ya milɔŋŋ ebuú tán biyɔŋ bí tán; ²⁵bé yít yaá ma ya mikás tán biyɔŋ bí léa; bé lúm yaá ma mekwá, eyɔŋ evɔɔ; byéa ó kúbán yaá ya ma, tán biyɔŋ bí léa; me lot yaá ngúrá alú ya ngúrá mos édwá máŋ été; ²⁶ébe bikena, abwiññ bíyɔŋ; ébe baáŋgónó béye aswiñ, ébe baáŋgónó béye benzeé midzɔŋŋ; ébe baáŋgónó béye bot béye é sí dam, ébe baáŋgónó béye bot béye meyɔŋ mefé; ébe baáŋgónó béye á kísoan été, ébe baáŋgónó béye éyáŋŋ été, ébe baáŋgónó béye á máŋ été, ébe baáŋgónó béye énzénzan bɔbédzan béye méduk, ²⁷ébe eséññ ya fe mvwaránn; ébe abwiññ melú mé evéveññ; á nzeñ ya fe evéé; abwiññ bíyɔŋ kaa ádzí; ávép été ya fe kaa bitóp.

²⁸Mam méte mé ne é má méye átán, ve mfá mbɔɔ, nkelann nlém ó yóp ákála bíkóánn bebwíni bise wá wá dzéñ fe ébe ma kada mos. ²⁹Nzá ané ntéteák, kaa ná ma ma tɔɔ fe ntéteák? Nzá bá bɔ ná ákɔp obaá, kaa ná ma bíra yéá?

³⁰Ngé ma yian vága, ma ye vága ébe ntéteák me né. ³¹É Nzamá ya Éséá Ntí Yesus, éñí a ne ya olugú mbéámbéá, aa yem ná máá bɔ minéa. ³²Á Damasko, é ŋgɔvina a ne édzwée kéza Aretas ásí, a ngá mómo é kísoan Bedamasko ná ábiñ ma. ³³Ve, bá bé ngá sili ma á wúna ye á mfim óngóo á mkpéñ été, néa éñe me ngá túp é mó meñ été.

Miyénánn ya miléránn míye á Nsísim

12 ¹Éngún dá yian; ve é sés ya abúánn; éde ma ye sian ébe míyénánn ya fe míléránn mí mam Ntí. ²Ma yem mot enziñ ébe

Kristo é lot yaá awóm mibú ya mibú mí nii (ngé é ñúu ñí, ngé ki se é ñúu ñí, mää yem, Nzamá éñe aa yem dɔ); mot te bá bómɔ ñí bé kéñ kwíñ ya ñí é dzóp léa. ³Éde, ma yem amvála mot te (ngé é ñúu ñí, ngé ki se é ñúu ñí, mää yem, Nzamá éñe aa yem dɔ), ⁴ná bá bómɔ ñí bé kéñ kwíñ ya ñí á Paraíso, ané a ngá wók bífíá bé sés kúlu ánu, ébí báá lík mot ná á kóbo byɔ. ⁵Ébe amvála mot te, ma ye vága ya ñí, ve ébe á mfá wɔm, mää ye vága, fáve ébe é mam mé ne ateák. ⁶Amú ná ngé ma kómo vága, mää ye vejan okúkút mot, akála ná ma ye kóbo bébéla; ve ma dzip dɔ mámyen, á mfá ye ná mot enziŋ á nza tém ébe ma álot ábimm aa yén ngé ki áwók. ⁷Éde á mfá ye ná me nza bére mámyen ó yóp akála bora biyágán míléránn mí mam, dzam te édɔ, bá bem ma dɔ ya nsɔŋ ó ñúu, nkat fwéñ Sátan aa bɔ eé bími ma, á mfá ye ná me nza bére mámyen ó yóp. ⁸Ébe dzam te, me dzaa yaá Ntí táŋ biyɔŋ bí léa ná, á vea ma dɔ. ⁹Éde ñí a dzó yaá ma ná: “É mvɔmm dam da yian ya wa; amú ná é nguu dam da tɔbo fá ndzálánn áteák été. Éde dzam te édɔ ya ededea mesán ma ye vága ébe é mam me ne ya mɔ ntéteák, á mfá ye ná é nguu Kristo eé berebe ma áyóp. ¹⁰Édɔ ná ma sán ébe é mam mé ne ya mɔ ntéteák, ébe nkóbán abé, ébe ndzéhŋ mam, ébe ndzéhán bot ásí, ya fe ébe éywiññ á mfá Kristo; amú ná éyɔŋ me ne ntéteák, véa éñe me ne ewólo mot.

Pablo bábe ékóánn bebwíni ye á Korinto

¹¹Éde, me vejan yaá okúkút mot; mína míní ngá tsíni ma dɔ. Amú ná mína míní ngá yian ma sák. Akála ná ébe dzam enziŋ meé ndzí bɔ omomot enziŋ á mfá bora bé baapostol, afáŋbɔ ná me sés dzóm enziŋ. ¹²Ve, méndem mé ápostol maá léreban énzénzaŋ denan été ya edzíp ése, ébe ya mendem, ya biyágán bí mam, ya fe ébe mam mé ne nguu. ¹³Amú ná, ébe nzá dzam bá belan ya mína ané mínáá daŋ ya eban énzénzaŋ bíkóánn bebwíni bivóó? Nde se fáve edí ye ná mámyen meé ndzí mína bɔ mbaga? Dzwiigán ma ébe evuzá te!

Ékena léa Pablo

¹⁴Túgán ma béa, éyɔŋ léa édɔ dí ná me ntɔ́ nkomann ná ma nzu ébe mína, éde ná, mää ye mína bɔ mbaga; amú ná mää dzéh edí é ne éedenan, fáve ná mína ma dzéh. Akála ná bwán béé belé mbaga ye ákóánn byém á mfá beéséá, fáve ná beéséá á mfá bwán. ¹⁵Ve ma, ya ededea mesán ma ye dzímle áandam, atwaa ma ye bíra dzímle mámyen ákála bíniŋ byenan. Ngé ma bíra mína dziŋ, ye ná bá ye ma dziŋ avítsaŋ?

¹⁶Ve, é ntɔ́ néa, ma meé ndzí mína bɔ mbaga; fáve ná, me tɔ́ mot mekeŋŋ, me dzili yaá mína ya meduk. ¹⁷Ye ná me duan yaá mína ébe mot mbóó ye ébá me ngá lóm mína? ¹⁸Maá bíra dzaa Tito, me lóm fe mwadzaŋ bá ñí; ye ná Tito aá duan mína? Ye ná bíí ndzí wulu ya nsísim mbóó ya fe bíbógá mébo bivóó ya bivóó?

¹⁹Mína tém ná é tám ñí ése, bí mvá kam ya bía bébyen ébe ású denan. Ve ósú Nzamá éñe bía kóbo ébe Kristo; éde ná, á mindzindziŋ myám, mam mése mé ne á mfá ávé mína nguu á nlém. ²⁰Amú ma kɔ wɔŋŋ ná tám enziŋ éyɔŋ ma ye nzu, mé bɔ kaa ákoan ya mína ámvála ma kómo, mína míní bɔ fe kaa ákoan ya ma ámvála mína kómo; a ne bɔ tám enziŋ, mitéé, ya evínn, ya olúnn, ya nkánán mengamm, ya ávé éyola abé, ya miswa, ya ábo engúŋ, ya nzamzámánn, ná bí ne; ²¹ya fe ná, é tám ma ye bera sian, é Nzamá wɔm ñí á sili ma ósí ébe ású denan, véa mé ŋga tɔbo ya meyep ákála abwiññ bot é tara yaá mana bɔ nsémm, ébɔ kaa ádzoban ébe mvin, ya nsémm eveák, ya nwulann tugá, ébe ébí bé bɔ yaá.

Míbámm myá súgan

13 ¹Éyɔŋ léa édo ma nzu ébe mína dí. Bá ye tɔɔ kada adzɔ ya é ngañiá bot bé beañ ngé ki bé léa. ²Me tara yaá do dzɔ é tám me mbé eyɔŋ beañ, afáŋbɔ ná áwola dí me ne kɔɔ, ma bera do dzɔ ébe ébá bé ngá tara bɔ nsémm, ya fe ébe bésesé bevɔɔ, ná ngé ma bera nzu, máá ye dzɔɔ. ³Dá é tɔɔ ná mína dzéŋ é ndem é Kristo aa kóbo ébe ma, éñí a sés ntéteák á mfá wenan, fáve ewólo ébe mína. ⁴Amú afáŋbɔ ná bá ywíñ ñí ó krús ateák été, ve a ne ntetéá ya é nguu Nzamá. Ntéññ mbɔɔ bía bí ne fe mitéteák ébe éñe, ve bía ye tɔbo betéteá bíabe bɔ ya é nguu Nzamá á mfá wenan.

⁵Fasgán mína bébyen, ngé míní ne á mbwínánn été, kyakgán mína bébyen; ngé ki ná ye mína bébyen mínáá ñú táŋ ná Yesukristo a ne ébe mína, fáve ngé é ne ná mínáá kyaba mikat? ⁶Ve me tɔɔ ya mebuñnn ná míní yem ná bíá ku mikat. ⁷Éde bía yaglan ya Nzamá ná míní táa bɔ mbéa dzam enziŋ, se á mfá ye ná bí yéne ané nkyabán, fáve á mfá ye ná míní bɔ é dzam é ne mvéañ, afáŋbɔ ngé bía bí ne yéne ané ébá bé ku yaá mikat. ⁸Amú ná bí sés bɔ dzam enziŋ ye é ne bebélá á ngamm áyát, fáve ébe ákála bebélá. ⁹Amú ná bía sán éyɔŋ bí ne mitéteák, ve mína míní tɔɔ bíwólo; dzam te fe bía yaglan ya do, á mfá nkomann biniŋ wenan. ¹⁰Akála te édo ma tsili ya do é mam má me tɔɔ kɔɔ, á mfá ye ná éyɔŋ mé ntɔɔ, mé bɔ kaa ábelan ya ngét amvála nguu édzwée Ntí a ngá vé ma á mfá ávé bot nguu, se á mfá átsam.

Bifíá bíye ámanaja

¹¹Á mfá asúgánn, á bɔbédzan, tɔbɔgán ya mesán, tɔbɔgán ya biniŋ nkomann, tɔbɔgán ya mfoŋann mílém, tɔbɔgán ya osímánn ovɔɔ, tɔbɔgán fe mvwaá, véa Nzamá ye édzziŋ ya mvwaá aa ye tɔbo mínabe bɔ. ¹²Ábérán bevɔɔ ya ébá bevɔɔ ya ñáŋán memáŋŋ bɔbéñafwáa. ¹³Mitɔpán mí bot míse myá bérán ya mína.

¹⁴Ábwará Ntí Yesukristo, ya édzziŋ Nzamá, ya fe áwókgán Mfúfup Nsísim, bí tɔbɔgé ébe mína bésesé.

BEGALATA

É Kálara Begalata

Mebéránn

1 ¹Ma Pablo, apostol (se á mfá bot ngé ki ákála mot, fáve ákála Yesukristo ya ákála Tará Nzamá, éñí a ngá wómo ñí míwúán été); ²ya é bɔ̀bédzaj bése bé ne bíabe bó; ébe bíkóánn bebwíni bíye á Galasia: ³Mvɔ̀mm ya mína, ya é mvwaá é Tará Nzamá wea, ya Ntí Yesukristo, ⁴éñí a ngá vé émyen ákála mísémm myea, á mfá ye ná á koro bía ébe mbéa tám ñí, amvála nkómánn é Tará Nzamá wea ó ne, ⁵éñe á tɔ̀bɔ̀gé ya dúmá kómm ya kómm. Amén.

É mbamba fwéñ a ne mbóó ya mbóó

⁶Ma yágán ya ábímm avóó míní lík yaá éñí a ngá lwée mína ébe é mvɔ̀mm Kristo, ná mína bee mbamba fwéñ mfé, ⁷é sés ná mfé a ne, fáve ná bot benziḡ ébɔ̀ bá nzaman mína, béé kómo fe tsén é mbamba fwéñ Kristo. ⁸Ve atwaa bía, ngé ki ángel enziḡ ye á dzóp aa kat mína é mbamba fwéñ aa selan ya éñí bí kat yaá mína, mot te á tɔ̀bɔ̀gé ya biboḡ. ⁹Ámvála bí tára yaá mína dzó, ma bera dzó éndagá ná: Ngé mot enziḡ aa kat mína é mbamba fwéñ aa selan ya éñí míní ñɔ̀ḡ yaá, mot te á tɔ̀bɔ̀gé ya biboḡ.

¹⁰Amú ná éndagá, ye é mvéáñ bot ye éñí Nzamá, fé ma dzéḡ? Ye ma dzéḡ ná bot ébɔ̀ bé yén ma mvéáñ? Ngé me ngén ma dzéḡ ná bot ébɔ̀ bé yén ma mvéáñ, me sés fe óloá Kristo.

É mbamba fwéñ a ne kaa ayeḡḡ

¹¹Á bɔ̀bédzaj, ma kómo ná mína yem ákála dzé, é mbamba fwéñ me ngá kat mína a sés éñí mot binam. ¹²Amú ná meé ndzí ñí áñɔ̀ḡ ngé ki áyága ñí ébe mot, fáve ná ya nléránn Yesukristo. ¹³Amú ná míní wók yaá ámvála me ngá niḡ éyɔ̀ḡ me mbé á nyébé bejudio, ámvála me ngá bíra dzéḡ ékóánn bebwíni Nzamá ásí, meé kómo dɔ̀ tsam. ¹⁴Éde, á nyébé bejudio á mfá ábíra

dziŋ ámvúgá bímvámm, me ngá lot abwiññ bot béye á myee wɔm, ébá béye é sí dam. ¹⁵Ve, é Nzamá a ngá tɔp ma amvála etámm atée ye ábum naná, éñe fe aá lwée ma ya é mvɔmm deñ; ¹⁶niané a ngá yén mvéáñ ye álére é Mwán weñ ébe ma, á mfá ye ná me kat é mbamba fwéñ weñ ébe meyoŋ mefé, meé ndzí dzíga áke ásíli ntetéá mot binam enziŋ; ¹⁷meé ndzí ki bét á Yerusalen, á mfá áyén ébá bé ngá tára ma ábo baapostol ósú; fáve ná, maá ke Arabia, me bera fe búlán á Damasko.

¹⁸Véa, nia mibú mí léa me bét á Yerusalen, á mfá a vé Pedro ayemann, ané me ngá tɔbo bía ñí awóm melú ya melú mé tán. ¹⁹Ve meé ndzí yén mbóó enziŋ mfé ye baapostol, fáve Jakobo, Ntí mwanñañ. ²⁰Ébe édí ma tsili mína, dággán ná ósú Nzamá, máá bo mineá. ²¹Nia véa, me kéñ á meberŋ mé sí méye á Siria ya Silisia. ²²Ve bíkóann bebwíni Kristo bíye á Judea bíí ngá yem ma ó mís; ²³béé wók fáve ná, éñí a ngá dzéŋ bía ásí métám ó mvús, éndagá á nga kat yaá mbamba fwéñ ye á mbwínann a ngá kómo tsam métám ó mvús. ²⁴Bá bé nga vé Nzamá dúmá ébe ma.

Baapostol bá yébe Pablo énzénzŋ deba

2 ¹Éde véa, nia awóm míbú ya mí nii, ané me ngá bera bét á Yerusalen bía Bernabé, meé ke fe ya Tito. ²Maá bét ákála nlérann dzam ye á nsísím, éde ébá bé mbé ya ewógá, me ngá kaŋle bó évwíñ, é mbamba fwéñ ma kat á meyoŋ mefé été, á nza bo tám enziŋ ná ma bo eséññ ngé ki ná me bo yaá eséññ á nzeze. ³Ve atwaa é Tito á mbé bía ñí, ñí béé ndzí ki áyémele ya ñí ná á tɔbo nkíkgán akeé, afáŋbo ná a mbé mwann griego. ⁴Éde ákála é bóbédzŋ meduk bé ngá ñí á nsámá été ásweññ, béé nzu ñí ásweññ ná bá mómó étɔɔ filí bí belé ébe Kristo Yesus, á mfá ye ná bé tɔɔ bía mikómm [míye á nkɔɔ metsiŋ], ⁵ébá béte, bíí ndzí bó vagle ávé afóo tám enziŋ ná bía bee bó; á mfá ye ná bebélá ye á mbamba fwéñ á tɔbo ébe mína. ⁶Ya ébá bé ngá lán ná bé belé ewógá ye ná bé ne dzóm enziŋ (édí bé mbé, máá bís ki; Nzamá a sés oeba ngamm); amú ná ébe ma, ébá bé mbé ya ewógá béé ndzí ma yágale dzam enziŋ ye é ne mfefeñ. ⁷Ve ñí a tɔɔ ná, niané bé ngá yén ná baá téle ma á mfá mbamba fwéñ ébe ébá bé ne kaa nkíkgán akeé; amvála ané Pedro ñí ya éñí ébá bé ne nkíkgán akeé. ⁸Amú ná éñí a ngá bo eséññ apostol á mfá Pedro ébe ébá béye á nkíkgán akeé, aá bo fe eséññ á mfá wɔm ébe meyoŋ mefé. ⁹Éde Jakobo ya Pedro ya Juan, ébá bé ngá lán ané mekon, niané bé ngá ñú tán é mvɔmm Nzamá a ngá vé ma, ané bé ngá ñoŋ ma ya Bernabé amvála ané bébo biséññ ntéññ mbóó ané ébó, á mfá ye ná bía ébe meyoŋ mefé, ébó bá ébá béye á nkíkgán akeé. ¹⁰Éde bé ngá dzaa bía fáve ná bí síman mitétéññ, édí te fe ma me mbé me belé do abwiññ nkómánn ye ábo.

Pablo aa kat fwéñ míkéá bá Pedro

¹¹Ve niané Pedro a ngá sian Ántiokia, ané me ngá vé ñí mbámm ású ya asú, akála ná édí a ngá bo déé mbé mvéáñ. ¹²Amú ná kaa ná bot benziŋ

béye ébe Jakobo bé sian, a ngá bɔ eé dzí bábe bot béye meɔɔ mefé; ve niané bé ngá sian, á nga dulugan áɔɔ nkánán, eé kɔ ébá béye á nkíkgán akeé wɔɔɔ. ¹³Éde béjudio bevɔɔ bá bé ngá sajan fe ya ní ébe meduk méte été; akekwiń ná atwaa Bernabé ní ya bé nga dulu fe ya meduk meba. ¹⁴Ve niané me ngá yén ná bée ngá wulu tételé á mfá bébélá ye á mbamba fwéń, ané me ngá dzó Pedro ósú bot bése ná, “Ngé wa, o tɔɔ mwann judio, wa niɔ amvála ané mot ye á meɔɔ mefé, se ané mwann judio, akála dzé wa yémle bot béye á meɔɔ mefé ná bé niɔ amvála ané bwann bejudio?” ¹⁵“Bía, bibíbyála béjudio, se amvála ané bot béye meɔɔ mefé bé ne bebo misémm; ¹⁶ve bá yem ná mot a sés tɔɔ nzósoó ákála ádzálá é mam nkɔɔ metsiɔɔ wá mánan, fáve ákála mbwínánn ébe Yesukristo; bía bí bwíni yaá fe Kristo Yesus, á mfá ye ná bí tɔɔ benzósoó ákála mbwínánn ébe Yesus, se ákála ádzálá é mam nkɔɔ metsiɔɔ wá mánan; amú ná mot enziɔ áá ye tɔɔ nzósoó ákála ndzálánn ye é mam nkɔɔ métsiɔɔ wá mánan.” ¹⁷Ve ngé bía dzéɔ ná bí tɔɔ benzósoó ébe Kristo, bía bí koan yaá fe ya bía bébyen ané ébɔ bebo misémm. Ye Kristo a ne mvwála bíséńń ye á nsémm? É sés bɔban amvála enziɔ! ¹⁸Amú ná ngé ma bera lɔɔ é mam me ngá tsam, mámyen me bɔ yaá ntsam metsiɔɔ. ¹⁹Amú ná, mámyen, ákála atsiɔɔ, me wú yaá ébe atsiɔɔ, ná me niɔ á mfá Nzamá. ²⁰Me tɔɔ yaá nkelann á krús bía Kristo. Éde éńí aa niɔ a sés fe ma, ve ná Kristo éńe aa niɔ ébe ma; éniɔ ma niɔ mison éndagá, ma niɔ dɔ ya mbwínánn ébe é Mwán Nzamá, éńí a ngá dziɔ ma, ané a ngá vé fe émyen ákála dam. ²¹Máá tep é mvɔmm Nzamá, amú ná ngé nzósoó aa sɔ ébe ákála nkɔɔ métsiɔɔ, véa Kristo aá wú á nzeze.

Bá ñɔɔ Mfúfúp Nsísim fáve ya mbwínánn

3 ¹Á akúkút bwann begalata! Nzá a mana yaá mína dzí nlém [ná mína táa bɔ bébélá mewók], mína é bot é mís menan, bé lére yaá Yesukristo éndendaɔ nkelann á krús? ²Édí etámm édo ma kómo yem ébe mína ná, ye mínaá ñɔɔ Nsísim ákála ádzálá é mam nkɔɔ métsiɔɔ, ngé ki ya ákála ábéa ya mbwínánn? ³Nde míni ne akúkút aaná? Míni ngá tara ya Nsísim, ye ná mína ke súgan éndagá ya nguu mot binam? ⁴Ye ná míni ngá mana dzuk ébe ábímm mam dí á nzeze? Ngé dá e ne ki bébélá ná dá bɔban á nzeze! ⁵Éde, é Nzamá aa vé mína Nsísim, eé bɔ fe biwólo bí mam énzénzaɔ denan, ye aa bɔ dɔ ákála ádzálá nkɔɔ métsiɔɔ, ngé ki ákála ábéa ya mbwínánn?

⁶Néa éńe Abraam a ngá bwíni Nzamá, ané bé ngá láj ní dɔ ané nzósoó. ⁷Ya dzam te, yemɔńán ná é bot bé ne ébá béye á mbwínánn, ébɔ bé ne é bwán Abraam. ⁸Amú mitsili míf tara lére ná Nzamá aa ye tɔɔ meɔɔ mefé nzósoó ákála mbwínánn, éde ósúá a ngá tara kat Abraam mbamba fwéń ná, ‘Meɔɔ mése ma ye ñɔɔ abwará ébe wa.’ ⁹Édo ná é bot bé ne ébá béye á mbwínánn, bé belé abwará ya mbwínánn Abraam.

¹⁰Amú ná é bot bése bé ne á nkɔ́w métsinj̄n ásí, bé ne bibonj̄n été, akála e ne ntsilann ná, “Bibonj̄n ya éñí áse aa bɔ kaa laŋan ébe é mam mése mé ne ntsilann ábá nkɔ́w métsinj̄n été, á mfá ye ná á dzálá mɔ.” ¹¹Dá é tɔ́w ná, mot enziŋ áá ye tɔ́bɔ nzósoó ósú Nzamá ákála nkɔ́w métsinj̄n. É ne été ná, “Nzósoó mot aa ye niŋ ákála mbwínánn.”

¹²Ve nkɔ́w métsinj̄n wáá sɔ́ á mbwínánn; fáve ná, éñí aa dzálá é mam má, aa ye niŋ ákála émɔ. ¹³Kristo ñí aá koro bía ébe bibonj̄n bíye nkɔ́w métsinj̄n été, niané a ngá veŋan bibonj̄n ákála dea. Amú e ne ntsilann ná, “Éñí áse a kele élé a ne bibonj̄n,” ¹⁴á mfá ye ná ébe Kristo Yesus ábwará Abraam é nzu ébe meyoŋ mefé; ná bí ñɔŋ ngaá Mfúfúp Nsísim ákála mbwínánn.

Ngaá da lot nkɔ́w métsinj̄n

¹⁵Á bɔ́bédzanj̄n, ma kɔ́bɔ ané mot binam ná, elat, atwaa e ne édí bot, niané é tɔ́bɔ yaá ntélán mot enziŋ a sés dɔ́ tsam, ngé ki ákɔ́gle dɔ́ dzam enziŋ áyóp. ¹⁶Édo ná, bá vé Abraam mengaá, ya fe é mvɔŋ dzeñ. Dáá dzɔ́ ná, “Ya memvɔŋ mwe,” amvála ané ngé mé ne abwiññ, fáve ané mvɔŋ fɔ́. “Ya ébe é mvɔŋ dzwe,” édo e ne Kristo. ¹⁷Édí ma kɔ́bɔ édo dí ná, nkɔ́w métsinj̄n ó ngá tɔ́bɔ ntélán, niané mibú mitet mí nii ya mibú mewóm mé léa mí ngá lot, wáá tsam élat Nzamá a ngá tára tɔ́, amvála ané ngé dá bɔ́ ngaá te kaa eban. ¹⁸Amú ná, ngé tsígá eé tsinibe ákála nkɔ́w métsinj̄n, ngé dǎé tsíí ki fe á ngaá. Ve Nzamá ñí aá kee dɔ́ Abraam ya ákála ngaá.

¹⁹Éde, amú dzé nkɔ́w métsinj̄n wáá sɔ́? Bá kɔ́gle wɔ́ áyóp ákála ntsamann métsinj̄n, akekwiñ ané é mvɔŋ bé ngá vé ya dɔ́ ngaá dá sian. Baáŋgel ébɔ́ bé ngá kalan métsinj̄n mé tɔ́w nkomann ébe é wéá ntébe nzaŋj̄n. ²⁰Éde bá báá téle ntébe nzaŋj̄n ngé ngamm e ne fɔ́; ve Nzamá ñí a ne mbɔ́.

Oloá ngé ki mwán

²¹Édo ná, ye nkɔ́w métsinj̄n ó ne mengaá Nzamá á ngamm áyát? É sés bɔ́ban amvála enziŋ! Akála ná, ngé bé téle nkɔ́w métsinj̄n ó ne vé eniŋ, ñá mfaŋ nzósoó ngé aa sɔ́ á nkɔ́w métsinj̄n été. ²²Ve mitsili myá myá mana dzili mot áse á nsémm été, á mfá ye ná ébá bé belé mbwínánn ébe Yesukristo, ébɔ́ bé ñɔŋ ngaá.

²³Ve kaa ná mbwínánn ó sɔ́, bí mbé bí tɔ́w ndzilann á nkɔ́w métsinj̄n été, akekwiñ mbwínánn ó mbé ná ó nkún kwíñ éyéá été. ²⁴Édo ná, nkɔ́w métsinj̄n éwɔ́ ó ngá baale bía akekwiñ ané Kristo a ngá sian; á mfá ye ná bí ne tɔ́bɔ nzósoó ákála mbwínánn. ²⁵Ve eyɔŋ mbwínánn wá ó sɔ́ yaá, bía bíí tɔ́w fe ébe mbaale ásí.

²⁶Amú ná mína bése míní ne é bwán Nzamá ákála mbwínánn ébe Kristo Yesus. ²⁷Amú ná, mína ébá bésesé míní ngá tɔ́bɔ nduann ébe Kristo, Kristo éñe fe míní bwát yaá. ²⁸Ébe éñe, mwann Judio a sés, ngé

ki mwann griego; ébe éñe, oloá ó sés, ngé ki filí; ébe éñe, fám e sés, ngé ki miningá; amú ná mína bése míní ne ntéñ mbóó ébe Kristo Yesus.

²⁹Édo ná, ngé míní ne ébá Kristo, míní ne fe é mvɔɔj Abraam, beñɔɔj tsígá amvála ané ngaá e ne.

4 ¹Ve ma dzó ná, é tám ñɔɔj tsígá a ngén mɔɔɔj, áá selan ya oloá amvála enziɔ; afáɔɔɔ ná éñe a ne é mása byém bíse. ²Fáve ná ñí a ne é mó bekatás ya bebaale akúmm, akekwiñ ané é tám éséá a ngá yáán dá kɔk. ³Bía fe ntéñ mbóó, éyɔɔj bí mbé bóɔɔj, bí mbé bí tsií ané aloá ná bía séan ya metáraga mé ámemámm méye éniɔ dzi.

⁴Ve niané e ngá ɔɔ ná tám eé kɔk yaá, ané Nzamá a ngá lóm é mwán weñ, a byála ébe miningá, a byála fe á nkɔɔ métsiɔɔj ásí; ⁵á mfá ye ná á koro ébá bé mbé édzwee ye á nkɔɔ métsiɔɔj ásí, ná bí ñɔɔj etɔɔ bwán. ⁶Dá é tɔɔ ná míní ne bwán, édo Nzamá a ngá lóm ya do á milém myea Nsísím é mwán weñ, éwo wá yónán ná, Ábba! Á Tará! ⁷Édo ná, o sés fe oloá, fáve mwán. Ngé wa o ne mwán, Nzamá ñí a ɔɔ yaá fe wa ñɔɔj tsígá [ébe Kristo].

Kaa ábúlán á nkɔɔ métsiɔɔj ásí

⁸Ve ébe é tám ómvús, éyɔɔj míní mbé kaa áyem Nzamá, míní tɔɔ aloá, míní ngá séan ya é byém ntélán weba bí sés benzamá. ⁹Ve éndagá, mína míní nga yem yaá Nzamá, ádanɔɔj ná, Nzamá á nga yem yaá mína. É ne ɔɔ á yá ná mína bera búlán ébe metáraga mé ámemámm mé ne mitéteák ya kaa eban? Ye ná mína kómo bera veɔɔn aloá? ¹⁰Mína baale mingúrá mí mos, ya mingúrá mengwan, ya mingúrá metám méye mibú. ¹¹Ma kɔ wɔɔɔj ya mína ná, tám enziɔj éséñ me ngá ɔɔ énzénɔɔj denan, dá súgan kaa eban.

¹²Á ɔɔbédɔɔj, ma dzaa mína engóngɔɔ ná ɔɔgán ané ma, amvála ané ma me ngá ɔɔ fe ané mína. Míní ndzí ma ɔɔ dzam enziɔj ye é ne abé; ¹³ve mína yem ná ákála okwann ye ó ñúu, édo me ngá kat mína ya do mbamba fwéñ éyɔɔj ósúá. ¹⁴Éde afáɔɔɔ ná ndzuúk ye ó ñúu wɔm ó ngá kyak mína, mína míní ndzí ma byana ngé ki átep ma, ve mína mínaá ñɔɔj ma ané ángel Nzamá, amvála ané Kristo Yesus. ¹⁵Édo ná, mésán menan míní mbé míní belé, mé ne ó vé? Ma ma vé mína ngañiá ná, ngé é mbé ɔɔban, ngé mína fon é mís menan ná mína kee ma mɔ. ¹⁶Ye ná ma me súgan yaá veɔɔn nzínziɔɔj wenan ákála ákɔɔ mína bébélá?

¹⁷Bé belé ya mína abéánn, ve se á mfá mvéáñ; fáve ná bá kómo mína vea ébe bía á mfá ye ná, ébó míní belé ya ɔɔ abéánn. ¹⁸E ne fá mbamba dzam ná mot á lére abéánn tám áse ébe é dzam é ne mvéáñ, se fáve éyɔɔj me ne bíabe mína. ¹⁹Á é bwán bam ébá ma bera dzuk ya mitéñ mí myeé, akekwiñ ané mína sian beñá bot ébe Kristo. ²⁰Me ne dziɔj ma tɔɔ ɔɔ bíabe mína áwola dí ébyen, ó véa me tsén kíɔj; amú ná me bíra yaá nzaman ákála denan.

Agar bá Sara

²¹Mína é bot mína kómo tɔbo á nkɔ́ métsiŋɔ́ ásí, katgán ma, nde mínáá beá édí nkɔ́ métsiŋɔ́ wá dzó? ²²Akála e ne ntsilann ná, Abraam a mbé a belé bwán befám bé beañ; mbɔ́ é mwán oloá miningá, éní mbɔ́ ní ya éní filí miningá. ²³Édo e ne ná é mwán oloá miningá, aá byála amvála ané mot binam a ne. Ve éní filí miningá, ní aá byála ané ngaá e ne.

²⁴Mam méte mé belé efonann enziŋ ébe mélé má nzu. Amú ná ébá béte bé ne bilat bí beañ. Evɔ́, édí ye á nkoó Sinaí, dá byéñ bwán á mfá áloá; éní te éñe a ne Agar. ²⁵Éde véa Agar éñe a ne nkoó Sinaí Árabia; éñe fe a ne é Yerusalen a ne áwola dí, amú ná a ne étɔ́ óloá bábe é bwán beñ.

²⁶Ve Yerusalen ye á yóp a ne filí, éní a ne é naná wea. ²⁷Akála e ne ntsilann ná,

“Á wa, ekom miningá, laagé ya mesán,
éñí áá bé byéñ,
éñí eé ndzí wók mitéñ mi myeé
lɔ́ŋŋe oyéŋá.
Amú ná é bwán é miningá bé ngá lama,
ébo bé ne abwiññ álot ébá éñí á mbé ya nnóm.”

²⁸Ve, á bɔ́bédzaŋ, amvála ané Isaak, míní ne bwán béye á ngaá. ²⁹Ve ntéññ mbɔ́ fe tám te, amvála ané mwán ye ábyálá ébe mot binam a ngá dzéŋ mwán ye ábyálá ye á Nsísim ásí, ntéññ mbɔ́ fe dá bɔ́ban áwola dí. ³⁰Ve Ntsili wá kɔ́bo á yá? “Weagé oloá miningá bá é mwán weñ átán. Amú ná é mwán óloá miningá áá ye ñɔ́ŋ tsígá tám enziŋ bá é mwán miningá filí.” ³¹Édo e ne ná, á bɔ́bédzaŋ, bí sés é bwán óloá miningá, fáve ébá miningá filí.

Kristo éñe aa vé filí

5 ¹Kristo aá tɔ́ bía filí á mfá ye ná bí niŋ á filí été. Édo ná, yémŋán nguu étɔ́ filí te été, kaa ábera ábaga mvaba ye étɔ́ oloá.

²Dággán, ma Pablo ma dzó mína ná, ngé mína kíkban akeé, Kristo áá ye bo ya mína abúánn amvála enziŋ. ³Ma bera dzó é mot áse aa keleben ná, é ne ní mvólá ná á dzálá fe nkɔ́ métsiŋɔ́ óse. ⁴Míní kánan yaá mínabe Kristo, mína é bot mína dzéŋ ná bé lán mína ané benzósoó ya nkɔ́ métsiŋɔ́; míní bók yaá á mvɔ́mm été. ⁵Amú ná bía, ébe Nsísim, bía bíra yana nzósoó oyan ya mbwínánn. ⁶Ákála ná, ébe Kristo Yesus, ané nkíkŋán akeé, ngé ki kaa nkíkŋán akeé, é sés ya abúánn enziŋ, fáve mbwínánn wá sēñ ya edziŋŋ.

⁷Míní ngá ke ósú mvéañ. Nzá a dzip yaá mína á mfá ye ná míní táa bo bébélá mewók? ⁸Éde edzíp te, dáá sɔ́ ébe é mot a lwée yaá mína.

⁹Oyomm levadura wá wúza ntsura ngúra. ¹⁰Me tɔɔ ya mína mebúnn ébe Ntí ná, mínáá ye belé ósímánn enziŋ ofé. É mot aa ndágle mína, aa ye ñɔŋ akira, a ne bɔ é mot áse ané bɔ.

¹¹Á bɔbédzaŋ, ve ma, ngé nkíkán akeé éwɔ me ngén ma kat fwéñ, amú dzé bé ngén bá dzéŋ ma ásí? Ngé éñe é bɔ néa, bé vea yaá ekɔp obaa ye á krús. ¹²Ngwáa ngé ébá bá ndágle mína, ngé bá tɔbɔ ki kíkán.

¹³Á bɔbédzaŋ, amú ná bá lwée mína á mfá étɔɔ filí; ve fáve ná, kaa ábelan ya etɔɔ filí te amvála ané dzam ye ábo ya dɔ nsémm; fáve ná, áseán bevɔɔ ya ébá bevɔɔ ákála edziŋ. ¹⁴Amú ná nkɔɔ métsiŋ ōse wá tɔbɔ ndzálánn ébe efíá evɔɔ! “Dziŋŋe é mot mbɔɔ ámvála wa dziŋ wámyen.” ¹⁵Ve ngé mína lópban, míní dzíán fe bevɔɔ ya ébá bevɔɔ, tɔbɔgán ya nkée, á nza bɔ tám enziŋ ná, nde míní ŋga dzéán yaá bevɔɔ ya ébá bevɔɔ.

Mibɔann míye á nlém mot binam

¹⁶Akála te édo ma dzó ya dɔ ná, niŋŋán ya Nsísim, véa éñe mínáá ye dzálá mikómánn míye á nlém mot binam. ¹⁷Amú ná mikómánn míye á nlém mot binam mí ne Nsísim á ngamm áyát; Nsísim ñí ya a ne fe á nlém mot binam á ngamm áyát. Amú ná bé beañ béte bá síŋán, ya dzam te édo mínáá bɔ édí mína kómo. ¹⁸Ve ngé Nsísim éñe aa wulu ya mína, nkɔɔ métsiŋ wáá dzwée fe mína.

¹⁹Édo ná, mibɔann míye á nlém mot binam myeé léreban éndendaŋ, émyɔ mí; nsémm eveák, mvín mam, nwulann tugá, ²⁰nkaŋann biyemá, mevalan, nzíŋŋ, mitéé, abéánn, olúnn, evínn, nkánán mengamm, bembéa míyébé, ²¹mbéa nlém, áffan meywa, fét nyénánn befám ya biníngá, ya fe é mam mevɔɔ má fonan ya émá méte; ma vé mína mbámm éndagá, amvála ané me tára yaá mína dɔ ákɔbɔ ná, é bot bá bɔ amvála mam méte, báá ye ñɔŋ édzwée ngómán Nzamá tsígá.

Bibumá bíye é mot aa niŋ á Nsísim été

²²Ve ebumá ye á Nsísim e ne ná; edziŋŋ, mesán, mvwaá, edzíp, esós, añep, mbwínánn, ²³evwévwé nlém, ádzwée nlém; nkɔɔ métsiŋŋ enziŋ ó sés mam méte á ngamm áyát. ²⁴Ve é bot bé ne ébá Kristo Yesus, bé mana yaá kele á krús nlém mot binam ya bívéé bíye á nsémm byeñ ya fe mikómánn. ²⁵Ngé bía niŋ á Nsísim été, bí wulugán fe ákála Nsísim. ²⁶Bí kaa ábɔan benzeze bingúŋ bevɔɔ ya ébá bevɔɔ, bí ŋga sɔŋán bevɔɔ ya ébá bevɔɔ, bí ŋga bɔan fe evínn bevɔɔ ya ébá bevɔɔ.

Ávéán avwálá bevɔɔ ya ébá bevɔɔ

6 ¹Á bɔbédzaŋ, atwaa ngé bé dzili yaá mot enziŋ ébe evuzá enziŋ, mína é bot míní ne bot béye á nsísim, sɔŋan ñí ya nsísim evwévwé nlém; ve wámyen, wa tɔbɔgé fe ya nkée ná wa o nza fe yén mebóblé. ²Ábagán míbaga bevɔɔ ya ébá bevɔɔ, néa éñe fe mína dzálá átsiŋŋ Kristo.

³Akála ná, ngé mot enziṅ aa tém ná a ne dzóm enziṅ, dá e tɔɔ ná a sés dzóm enziṅ, aa duk émyen. ⁴Ve déá, kada mot á fásge mbɔann weñ émyen, véa, aa ye belé édí a ne vága ya dɔ á mfá ébe émyen etámm, ve a táa kánan ya mot enziṅ mfé. ⁵Amú ná kada mot aa ye бага mbaga weñ émyen.

⁶Ve é mot bá vé ayágalé efiá, á vá édí é ne mvéañ é mot aa yágale ní.

⁷Kaa líkgán ná bé lés ya mína nzenn, mot enziṅ a sés kpógo Nzamá. Akála ná édí áse mot aa beñ édɔ fe aa ye yoo. ⁸Amú ná, éñí aa beñ á mfá nlém mot binam weñ, ébe nlém mot binam te aa ye yoo awú; ve éñe ní aa beñ á mfá Nsísim, ébe Nsísim aa ye yoo éniṅ e ne mbéámbéá. ⁹Bí táa ki vwat ná bía bɔ mbeṅ; akála ná bía ye yoo ébe é tám dá yian, ngé bía bɔ kaa vwat. ¹⁰Édɔ e ne ná, éyɔṅ ése bí belé afóo bí bɔgán mot áse mbeṅ, ádaṅdaṅ ébá bé ne mvɔṅ bot ye á mbwínánn.

Mélépgá má súgan

¹¹Dággán nzá ámvála bora bikaṅṅ maá tsili mína ya é wéa wɔm mámyen.

¹²É bot bése bá kómo mína yémle ná míní kíkbán mekeé, bá bɔ dɔ fáve á mfá ó léreban ané bembamba bé bot á bot été, á mfá ye ná bé táa bɔ dzéṅ ásí ákála é krús Kristo. ¹³Amú ná, atwaa é bot bébyen bé ne mikíkgán mekeé, bá báá dzálá ki nkɔɔ metsiṅṅ; fáve ná bá kómo mína bɔ ná míní kíkbán mekeé; á mfá ye ná bé vága ébe meñúu menan. ¹⁴Ve dá é táa ki bɔban ná me vága, veveé ébe é krús Ntí wea, Yesukristo. Dzam te fe, éniṅ dzí é tɔbɔ yaá nkelann á krús á mfá wɔm, ma fe ntéññ mbɔɔ á mfá éniṅ dzí.

¹⁵Amú ná, nkíkgán akeé ó sés dzam enziṅ, ngé ki kaa nkíkgán akeé, fáve mfefeñ mvelann mot.

¹⁶Éde mvwaá ya nyénánn engóngɔɔ bí tɔbɔgé ébe ébá bésesé bá niṅ amvála ané atsiṅṅ dí e ne, ya fe á mfá Ísrael Nzamá.

¹⁷Atéé ye éndagá ya áke ósú, mot enziṅ áá bera ma bɔ sóm, amú ná me бага мэндem Yesus ébe é ñúu dam.

¹⁸Á bɔbédzaṅ, é mvɔmm Ntí wea Yesukristo é tɔbɔgé ya nsísim wenan. Amén.

BEEFESIO

É Kálara Beefesio

1 ¹Pablo, ápostol Kristo Yesus ákála nkómánn Nzamá: Ébe mítópban mí bot mí ne Éfeso, bé tɔɔ fe bebwíni ébe Kristo Yesus.

²Mvɔmm eé tɔɔgé ébe mína ya é mvwaá é Tará Nzamá wea ya Ntí Yesukristo.

Abwará ye á nsísim ébe Kristo

³Olugú ó bɔ́ge ya Nzamá, Éséá Ntí wea Yesukristo, éñí a vé yaá bía abwará ébe ábwará áse ye á nsísim á dzóp été ébe Kristo, ⁴ámvála a ngá tára bía tɔp ébe éñe kaa ná eniɲ é tɔɔ mvelann, á mfá ye ná bí tɔɔ eki ya fe kaa ayeyɲ ébe ású deñ, édziɲ été; ⁵éyɔɲ a ngá tára bía tɔp á mfá etɔɔ bwán, ébe Yesukristo á mfá weñ émyen; ámvála mbamba nkómánn weñ ó né, ⁶á mfá olugú ye á dúmá ye é mvɔmm deñ, edí a ngá vé bía ya áñep deñ ébe Ndzindziɲ weñ. ⁷Éñe bí belé akoroga ébe éñe, ákála mékií meñ, bidzwiigá bíye á ntsamann metsiɲ wea, amvála ané ntam ye é mvɔmm deñ ó ne. ⁸émí ní a ngá bɔ ná mí fwíige á mfá wea ébe kén ése ya fe nyemann óse. ⁹Éñí aá bɔ bía ná bí yem é mam má nzaman kén mot méye nkómánn weñ, ámvála a ngá tára dɔ átéle ébe mbamba ntélán mam weñ ébe éñe, ¹⁰ná aa ke ya dɔ ósú éyɔɲ tám e kwíñ yaá, á mfá ye ná á kóán byém bíse ébe Kristo, ané é byém bí ne á dzóp, ané ébyɔ bíye é sí ní, ébe éñe;

¹¹ébe éñe bí súgan yaá fe bɔ beñɔɲ tsígá, ámvála a ngá tára bía tɔp ané ntélán mam weñ ó ne, ébe éñí aa bɔ mam mése amvála ané edí nkómánn weñ wá kík, ¹²ná bía, é bot bí ngá tára belé oyan ébe Kristo, bí bɔ á mfá olugú ye é dúmá deñ. ¹³Ébe éñe fe mína, niané míní wók yaá éfiá é ne bebélá, mbamba fwéñ ye ákoroga denan, míní bwíni fe dɔ, ané míní ngá ñɔɲ sitám ya Mfúfúp Nsísim ye á ngaá. ¹⁴Edí te édɔ bé vé yaá bía amvála ané ebánn ye é tsígá dea, akekwiñ ané akoroga ye é mvɔɲ dzeñ dá dzálában ébe olugú ye é dúmá deñ.

Pablo aa yaglan ákála bebwíni

¹⁵Ya dzam te édo fe, niané me ngá wórán mbwínánn míní belé ébe Ntí Yesus ya fe édziŋŋ mína lére ákála mítópbán mí bot míse, ¹⁶máá dzogó ná ma vé akíba á mfá wenan, meé túp mína ébe méyaglán mam, ¹⁷ná é Nzamá Ntí wea Yesukristo, Tará ye á dúmá, ávé mína nsísim ye á kén ya éwí nléránn á mfá nyemann ó ne ngúra. ¹⁸Ma dzaa fe ná mís méye á nlém wenan mé belé eyéá, á mfá ye ná míní yem nzá amvála oyan ó ne á mfá ékígá deñ, ya fe nzá amvála ntam ye á dúmá ye é tsígá deñ á mfá mítópbán mí bot, ¹⁹ya fe nzá amvála nnén é mora nguu deñ bé sés kanan ya do é ne á mfá wea, bía é bot bía bwíni. Amvála ané mbɔann eséññ ye édzwée deñ ó ne ewólo, ²⁰éwí a ngá lére ébe Kristo, eé wómo ñí á miwúán été, a tɔɔ fe ñí é wéá meyóm weñ á dzóp été; ²¹a tɔɔ ededea mbélánn ó yóp ébe edzwée ése, nguu edzwée ése, nguu ése, ekán ése, ya fe ébe éyola ése bá túp, se fáve ébe éyɔŋ dí etámm, ve ya fe édí é nkún nzu. ²²Aá tɔɔ byém bise mébo meñ ásí, aá téle fe ñí ané nló ye mam mése méye ékóánn bebwíni, ²³édfí te édo é ne é ñúu deñ, éñe a ne é mot aa dzálá byém bise, ásesé abóm.

Kaa Yesus mot a ne nwúán

2 ¹Mína é bot míní mbé miwúán á ntsamann metsiŋŋ wenan été ya fe á misémm myenan été, ²ébe é má méte míní ngá bo míní niŋ été, amvála ané eniŋ ye é sí ñí é né, ané ntébosú ye á nguu edzwée ye nyem dzóp, nsísim aa ke aa tsíble éndagá bwán béye á meló, ³bía fe ntéññ mbóó, bí ngá bo bí wulu á mikómánn míye á nlém mot binam wea été, bí dzálá mikómánn míye á nlém ya fe é mí míye á símánn; éde á mbyálánn wea ané mot binam, bí mbé bwán méyéá, ntéññ mbóó fe ané é bot bése bevóó.

⁴Ve é Nzamá ñí aa fwiige ya nlém engóngóó, ákála é mora edziŋŋ a ngá dziŋ bía ya do, ⁵atwaa éyɔŋ bí mbé miwúán á ntsamann metsiŋŋ été, aá bo bía ná bí niŋ fufúlu bíabe Kristo (míní tɔɔbo yaá nkoránn ákála mvɔmm), ⁶ya fe ébe éñe, Nzamá aá téle bía, a bo fe bía ná bí tɔɔbo ósí bíabe bó mevóm méye á dzóp été ébe Kristo Yesus, ⁷á mfá ye ná métám má nzu, álere ededea abwiññ ntam ya mvɔmm ébe ésós deñ, á mfá wea ébe Kristo Yesus. ⁸Amú ná míní tɔɔbo yaá nkoránn ya mvɔmm ákála mbwínánn, édfí te dáá só ébe mína, é ne é dás Nzamá; ⁹se ákála mibɔann, á mfá ye ná mot enziŋ a nza vága. ¹⁰Amú ná bí ne mbɔann Nzamá, mvelann ébe Kristo Yesus á mfá bembamba míbɔann, é mí Nzamá a ngá tára koman á mfá ye ná ébe émyɔ éñe bí niŋ été.

Nlatán ya Kristo

¹¹Ya dzam te édo, símaŋán ná mína meyɔŋ mefé atéé ye ábyálá, ébá bé ne eyola ná nkíkŋán akeé éwí bá bo ya mó, bé ngá lwée mína eyola

ná, kaa nkíkǵán akeé. ¹²Éyɔŋ te, míní mbé míní tɔɔ nkánán ya Kristo, nkánán ye etɔɔ mwann Israel, ya beyín béye bilat bíye á ngaá, kaa oyan, ya fe kaa Nzamá ébe éniŋ dzí. ¹³Ve ébe Kristo Yesus, mína é bot míní mbé oyaáp métám ó mvús, áwola dí, míní yit yaá bebeñ ákála mékií Kristo.

¹⁴Amú ná éñe a ne é mvwaá dea, éñí a ngá fulan ya dɔ bé beañ mot mbɔɔ, eé tsam mfim nzíŋŋ ó mbé ó yérǵán énzénzanŋ ná wá kána bó; ¹⁵ébe é ñúu deñ, aá tsam nkɔɔ métsiŋŋ mémvéná ya mitsinann; á mfá ye ná bé beañ béte, aa vele mfefeñ mot mbɔɔ ébe émyen, eé vé mvwaá; ¹⁶á mfá ábera álat bé beañ béte angɔmm bábe Nzamá ébe ñúu fɔɔ ya fɔɔ, ébe á krús, éñe aá ywíñ nzíŋŋ te. ¹⁷Éde a ngá nzu kat mbamba fwéñ mvwaá ébe mína é bot míní mbé oyaáp, mvwaá fe ébe é bot bé mbé bebeñ. ¹⁸Amú ná ébe éñe, bot béye mifá mí beañ bí ntɔɔ yit Tará Nzamá bebeñ ya ébe Nsísim mbɔɔ ya mbɔɔ.

¹⁹Ya dzam te édo, éndagá míní sés fe beyén ngé ki beyín, fáve bibíbyála bí bóŋŋ béye nnam fufúlu ya mítɔpbán mí bot, míní ntɔɔ fe ébá béye é ndá bot Nzamá, ²⁰nlónǵán á mbókga baapostol ya bekúlu medzó áyóp, Kristo Yesus émyen éñe fe a tɔɔ ákwá dá daŋ ya eban melónŋ, ²¹ébe éñe melónŋ mése, meé túga vegan mvéañ, meé ke má vém á mfá mfúfúp templo ébe Ntí, ²²ébe éñe, mína mína tɔɔbɔ fe nlónǵán fufúlu á mfá ye ábɔ é ndá Nzamá á Nsísim.

Nzamá aa kúlu mesweñ meñ éyéá

3 ¹Amú dzam te, ma Pablo me ne mbok Yesukristo ákála mína meyɔŋ mefé, ²ngé e ná ná míní wók yaá ámvála ntélán mam méye é mvɔmm Nzamá bé vé yaá ma á mfá wenan; ³édí dá nzaman kén mot bé ngá vé ma ná me yem ya nléránn ye á nsísim, ámvála me ngá tára mína tsili mwann kálara. ⁴Éñí míní lánŋ, míní ne fe ñúu táŋ nyemann wɔm ye édí dá nzaman kén mot ébe Kristo; ⁵ébe édí béé ndzí vé bwann bé bot béye mimyee mí bot mifé ná bé yem, ámvála é léreban yaá áwola dí ébe mifúfúp baapostol myeñ ya fe mifúfúp bekúlu medzó myeñ ákála Nsísim, ⁶ná meyɔŋ mefé má mé ne fe bɔ beñɔŋ tsigá fufúlu bábe bot béye ñúu fɔɔ ya fɔɔ, béé ñɔŋ fe ngap fufúlu ébe ngaá, ákála é mbamba fwéñ Kristo Yesus.

⁷Ébe édí te, bé téle yaá ma ané mvwála biséññ, ámvála é dás ye é mvɔmm Nzamá e ne, éñí bé ngá vé ma amvála ané mbɔann eséññ ye é nguu deñ ó ne. ⁸Ma, é mot me ne así ébe éñí aa daŋ ya avítsaŋ énzénzanŋ bébwíni bése, bá vé ma mvɔmm te, ná me kat meyɔŋ mefé mbamba fwéñ ye ntaŋ Kristo bé sés kanan ya wɔ, ⁹ná me kúlu fe éyéá été ébe bot bése é tám aa dzálá édí dá nzaman kén mot é mbé ásweññ atéé ye ókuá ébe é Nzamá a ngá vele byém bise; ¹⁰á mfá ye ná é kén Nzamá é ne ya abwiññ métsinann, bé yem dɔ áwola dí ébe ékóánn bebwíni été, ébe betébosú ya menguu mé édzwée méye á dzóp été;

¹¹ámvála mbéámbéá ntélán mam a ngá bɔ ébe Kristo Yesus Ntí wea, ¹²ébe éñe bí belé filí ya añíí ósú Nzamá ya mebúnn, ákála mbwínánn ébe éñe. ¹³Ya dzam te édo, ma dzaa ná, míní taa teak ákála midzuúk myam á mfá wenan, émyɔ mí ne á mfá é dúmá denan.

Pablo aa bera áyaglan ákála bebwíni béye Éfeso

¹⁴Ákála te édo ma kut mebóŋŋ mam ósí ébe ásí é Tará [Ntí wea Yesukristo], ¹⁵é mot ndá bot áse ye á dzóp été ya fe ósí da fean ya ñí, ¹⁶amvála ané mítam míye é dúmá deñ mí ne, á bɔóge mína ná é mot a ne mína été á biñ nguú ákála Nsísim weñ; ¹⁷ya fe ná ya mbwínánn, Kristo á tɔbɔ mílém myenan été, á mfá ye ná éyɔŋ míní ne mbemann ya nyémán édziŋŋ été, ¹⁸míní tɔbɔ nkɔkɔgán áse ye áwók mínabe mítɔpbán mí bot míse ámvála é ne ndam, ya eyála, ya mbélánn ó yóp, ya edwá, ¹⁹ya fe áyem édziŋŋ dá lot nyemann óse, á mfá ye ná míní túga dzéñ ya Nzamá ná lút.

²⁰Éde, ébe éñí a ne ewólo á mfá ye ábɔ bía mam mése ná mé bíra fwíge, ádaŋ ábimm bía dzaa ye ásí mánn, amvála ané é nguú deñ da bɔ eséññ ébe bía, ²¹éñe á tɔbɔgé ya dúmá ékóánn bebwíni été ya ébe Yesukristo á mimyee mí bot míse, kómm ya kómm. Amén.

Bía bésesé bí ne mot mbɔ́ó ébe é ñúu Kristo

4 ¹Dzam te édo ma é mwann mbok Ntí, ma lép mína ná míní niŋ ámvála dá ñep ya ékígá bé lwée yaá mína ya do, ²ya nsilann ñúu ósí óse, evwévwé nlém, ya fe edzíp, míníí nzoman bevɔ́ó ya ébá bevɔ́ó édziŋŋ été, ³áyémán nguú ye ábaale éfulann míní belé á Nsísim été, ébe awókgán ye á mvwaá. ⁴Ñúu e ne fɔ́ó ya fɔ́ó, Nsísim ñí a ne fe mbɔ́ó ya mbɔ́ó, ámvála bé lwée yaá fe mína ébe oyan ovɔ́ó ya ovɔ́ó ye ékígá denan. ⁵Ntí a ne mbɔ́ó, mbwínánn ó ne mbɔ́ó, nduann wá ó ne fe ovɔ́ó; ⁶Nzamá mbɔ́ó éñe fe a ne Éséá bésesé, éñí a ne mam mése áyóp, á mfá bésesé, ya fe ébe ásesé.

⁷Ve ébe kada mot ye ébe bía bé vé yaá ñí mvɔ́omm ébe amvála ané ábimm dás Kristo é ne. ⁸Ya dzam te édo, aa dzó ná,

“Niané a ngá bét ó yóp
aá ke ya mikómm,
éde a ngá vé bot bedás.”

⁹Édí te ná, “aá bét,” dá yíli á yá? Fáve ná aá sigi fe mífá mí ne edwá á sí été. ¹⁰Éñí a ngá sigi, émyen fe aá bét ná á tɔbɔ dzam áse ye á dzóp été á yóp, á mfá ádzálá dzam áse.

¹¹Éde aá vé bevɔ́ó benziŋ baapostol, ébá bevɔ́ó bá bekúlu medzó, ébá bevɔ́ó bá bekat fwéñ, ébá bevɔ́ó bá bekálá mitómá, ya fe beyágale, ¹²ná

bé vé mítópban mí bot ayágalé á mfá ábo éséññ Nzamá, ná bé lój é ñúu Kristo; ¹³akekwíñ ané bía bésesé bía ke sian éfulann ye á mbwínann ya édí nyemann é Mwán Nzamá ó ne ngúrá, ané ñá mot, amvála ané ntéññ Kristo ó ne ndzálánn ngúrá áse;

¹⁴á mfá ye ná bí nza bo bwán, ébá mikebá mí máñ myá dulu, bé só ya bó ókó bé ne ya bó áká, ya bivúñ méyágalé mé bot bise, ákála nkée méduk bot bá belan ya wo á mfá áduk bot mékeññ été. ¹⁵Fáve ná míní baale bébélá édziññ été, bí véññán á mfá dzam áse ébe éñí a ne nló, Kristo. ¹⁶Ébe éñí aa vé ná ñúu ése dá túga vegan, dá fulan fe moñ mé ñúu mése, amvála ané asúk éséññ kada mot ye á nsámá é ne, á mfá aa ke aa tóbo nlóñán édziññ été.

Mfefeñ éniñ ébe Kristo

¹⁷Édí te édo ma kóbo, édo fe ma bán ébe Ntí ná, míní taa niñ ámvála meyoñ mefé má niñ fe, ébó bá niñ á nzeze mam ye ósímánn weba été, ¹⁸akála ná ndzímán wá dzwée bó ya fe áleét mílém deba, ébá béte osímánn ó ne bó ya dzíbi, bé ne beyín, bé tóó fe oyaáp ébe éniñ dá só ébe Nzamá. ¹⁹Ébá béte niané bé ngá súgan bo kaa fe áwú osoán, bé kee bébyen éniñ tugá ná bá dzálá ya abwiññ evée amvála mvin dzam áse.

²⁰Ve mína, se amvála te édo míní ñoñ yaá ayágalé Kristo, ²¹ngé é ne bébélá ná, bá kóbo ya mína, bé yágalé fe mína édí Yesus, ámvála bébélá é ne ébe éñe. ²²Éde, á mfá ámvála éniñ míní ngá tára niñ ó mvús, áswálán nnomm mot ébe mína, éwí ó ne nwúán ntuk ya mikómánn meduk. ²³Ve tóboñán mifefeñ á nsísim ye ósímánn wenan été; ²⁴bwátgán fe mfefeñ mot, éñí á ne mvelann Nzamá, á nzósoó, á mfúbánn été, ya bébélá.

Mefúlú méye á mfefeñ éniñ

²⁵Akála te édo, álíkgán mineá, kóboñán bébélá kada mot ya éñí mbóó, amú ná bí ne mesúk mé ñúu ébe ñúu fós. ²⁶Áyéán, ve kaa ábo nsémm; nlódzóp ó taa dzím méyéá menan mé tóó, ²⁷kaa ki ávé débale afóo.

²⁸Éñí aa bo eé dzíp, a taa bera ádzíp, fáve ná á séññe, eé bo ya é mó meñ édí é ne mvéáñ, á mfá ye ná á belé é dzóm á ne vé éñí éé belé.

²⁹Mbéa effá enziñ a taa kwíñ ánu denan, fáve édí é ne ávwála mot, á mfá ávé é bot bá wók do mvoomm.

³⁰Éde, kaa véán ki Mfúfúp Nsísim Nzamá eywiññ, éñí míní ngá ñoñ ya ñí sitám á mfá mos ye ákoroga.

³¹Eywiññ ése é kólogé, ya olúnn, ya meyéá, ya nzoño, ya nkóbo abé, ya nlém abé óse. ³²Álérán añep bevós ya ébá bevós, áyénán engóngós, ádzwiian bevós ya ébá bevós, amvála ané Nzamá ñí a ngá dzwií fe mína ébe Kristo.

5 ¹Ya dzam te édo, vúgán Nzamá amvála ané mindzindziññ mí bwán; ²wulugán édziññ été, ntéññ mbóó ané Kristo ñí a ngá dziñ fe bía,

éde ákála dea a ngá kík é ñúu deñ émyen ébe Nzamá, amvála ané bivévé ya metúnja bí ne mbamba mbwánn énum.

³Ve nsémm eveák ya mvin ése, ngé ki oyéá byém, bãá yian ki byo átúptúp ébe mína, amvála ané dá yian ya mitópbán mi bot. ⁴Bãá yian ki kóbo bifíá bí osoán, ngé ki akúkút mikóbo, ngé ki é fianj é ne mvin, émá méte mé ne kaa áyian, ve dá danj ya mvéañ ná ávé akíba. ⁵Akála ná, bébélá mína yem édí ná, mbo nsémm eveák enziñ, ngé ki mvinvín, ngé ki oyéá byém, éwo ó ne nkanjann biyemá, bãá ye ñonj tsígá ébe édzwée ngómán Kristo ya édí Nzamá.

⁶Mot enziñ a táa mína duk ya benzeze bifíá, amú ná ébe é mam má, méyéá Nzamá má nzu ébe bwán béye meló. ⁷Ya dzam te, kaa sanjan ya mínabe bó; ⁸amú ná ómvús míníí mbé dzíbi, ve áwola dí míní ne eyéá ébe Ntí; wulugán ané bwán béye éyéá, ⁹(akála ná ebumá ye éyéá, é ne dzam áse ye áñep, ya nzósoó ya bébélá) ¹⁰míní fas nzá dzam dá vé Ntí nlém mesán. ¹¹Kaa fulan ya mam ya miboann míye ó dzíbi mí ne kaa mfí, fáve ná ábwaale myo; ¹²amú ná é ne osoán ná bé kóbo é mam bot béte bá bo áswéññ. ¹³Ve mam mése má yéne niané mé kwíñ yaá éyéá été, akála ná eyéá édo dá kúlu mam mése. ¹⁴Ya dzam te édo aa dzó ná,

Wa é mot wa ke óyó, tébegé,
wómoñé béwú été,
véa Kristo aa ye wa lére eyéá.

¹⁵Édo ná, tóboján nkée ámvála mína wulu, se ané akúkút, ve fáve ané ébá bé ne ya kén, ¹⁶míníí duan ya tám, amú ná melú má mé ne abé. ¹⁷Édo é ne ná, kaa áboan akúkút, fáve ná yemján édí é ne nkómánn Ntí. ¹⁸Kaa tóbánán fian ya é vino ó ne ya nwulann tugá, ve fáve tóboján ndzálánn ya Mfúfúp Nsísim; ¹⁹míníí kóbo mína ya mína ya Besalmo, ya nyeann byeá, ya byeá bíye á nsísim, míníí yee byeá, míníí lugu fe Ntí ébe milém myenan été. ²⁰Éde fe ávéán Tará Nzamá akíba tám áse, á mfá mam mése, ébe éyola Ntí wea Yesukristo.

²¹Béágán bevóó ébe ébá bevóó á wəŋŋ Ntí été. ²²Biningá bé béágé béyóm beba bébyen, ntéññ mbóó fe ané ébe Ntí. ²³Amú ná fám édo e ne nló miningá, ntéññ mbóó ané Kristo ní á ne nló ékóánn bebwíni, émyen fe a tóó nkoro é ñúu deñ. ²⁴Ve amvála ané ekóánn bebwíni é ne édzwée Kristo así, ntéññ mbóó fe biningá bá bá yian fe tóbo édzwée béyóm beba así ébe mam mése.

²⁵Á beyóm, dziññán beñu beyéá, amvála ané Kristo ní a ngá dziñ fe ekóánn bebwíni, a kee fe é ñúu deñ ané metúnja ákála édo; ²⁶á mfá ye ná, á téle do eki, niané a ngá mana do tun ébe nsopbán ye á mendzímme ya éfíá deñ; ²⁷ná ekóánn bebwíni é yéne ébe ásu deñ, ya dúmá, kaa ayeññ, kaa mbwat, kaa ki ya dzam enziñ ye dá fonan ya mam méte; fáve ná é tóbo eki ya kaa ayeññ.

28 Amvála te fe, beyóm bá yian dziŋ beyéá beba ámvála bá dziŋ fe méñúu meba bébyen. Éñí aa dziŋ ngéá, aa dziŋ fe é ñúu deñ émyen. 29 Amú ná mot enziŋ áá bé víni é ñúu deñ tám enziŋ, fáve ná aa yála dɔ, ya fe ná a baale dɔ, ntéññ mbóó ané Kristo ñí aa bɔ fe dɔ ékóánn bebwíni. 30 Akála ná bí ne mesúk mé ñúu méye é ñúu deñ [méye míson myeñ ya é má méye bíveés byeñ]. 31 Ya dzam te é dɔ fám da ye lík éséá bá ñiá, a kēñ fulan bá ngéá, bé beañ bá ye tɔbɔ ñúu fúú. 32 Édí te, é ne é mora dzam aa nzaman kén mot, ve ma ma kó bɔ dɔ á mfá ébe Ntí ya ébe ekóánn bebwíni. 33 Ya fe ná, kada mot mbóó ya mbóó ye ébe mína, ñí á dziŋŋe fe ngéá amvála ané aa dziŋ émyen, miningá ñí á sémeŋjé fe nnóm.

Melépgá énzénzaŋ bwán ya beéséá

6 1 Á bwán, bɔgán beésúá mewók, ébe Ntí amú ná édí te é ne nzósoó. 2 Sémeŋjé ésúá bá ñuá (é dɔ é ne é mvéná ósúá ye e ne ya ngaá), 3 á mfá ye ná eniŋ é ke wa mvéañ, ó belé fe niŋ ayaáp é sí ñí. 4 Mína beéséá, kaa soŋán é bwán benan ya meyéá, fáve ná áyála bɔ méyágalé été, ya ébe melépgá Ntí.

Melépgá énzénzaŋ aloá ya bemása

5 Á aloá, bɔgán bémása benan béye é sí ñí mewók, ya wɔŋŋ ya beñeñeá, ya fe nsilann ñúu ósí ébe mílém myenan été, ntéññ mbóó fe ané ébe Kristo; 6 se ná bot bé yén mína, amvála ané ngé mína kómo ávé bot nlém mésán, ve fáve ané áloá Kristo, míní bɔ nkómánn Nzamá ya nsísim óse. 7 Á bɔ bíseññ áloá ya mbamba nlém, amvála ané ngé a ne Ntí, se bot, 8 míní yem ná é mbamba dzam áse kada mot aa bɔ, é dɔ fe aa ye ñɔŋ ébe Ntí, a ne bɔ oloá ngé ki filí mot. 9 Á mína bemása, mína belagán fe ya bɔ ntéññ mbóó, líkgán nsómán aywá, míní yem ná Ntí weba, ya fe áawenan a ne á dzóp été, ya fe ná ébe éñe, obea ngamm ó sés.

Méngéá bebwíni bá lúman ya mɔ

10 [Á bɔbédzaŋ] édí dá sùgán é ne ná, ádaŋán ávévé nguu ébe Ntí ya ébe éwólo nguu deñ. 11 Tɔbɔgán mbwátán ya méngéá mése Nzamá, á mfá ye ná míní tɔbɔ nkɔkgán ya átébe nguu ébe nkée méduk débale. 12 Amú ná melúmán mea mé sés ya é bot bé ne ya míson ya mekií, ve fáve ya betébosú, ya bidzwée, ya menguu méye ó dzíbi ébyɔ bíye é sí ñí, ya ménguu bembéa mísísim mévóm méye á dzóp été. 13 Ya dzam te, ñɔŋŋán méngéá mése Nzamá, á mfá ye ná míní tɔbɔ kaa ku á mbémbéa mos, niané míní mana yaá dɔ bɔ áse, véa átéban kaa fógan. 14 Éde míní téle kaa fógan néa, míní бага бébélá a tɔó mína ntsinann ángérgá, míní бага fe eben ye á nzósoó, 15 mébo ñí ya míní tɔó mbwátán ya nkomann ye á mbamba fwéñ ye á mvwaá. 16 Ádaŋdaŋ ná, niané míní

ñɔŋ yaá eben ye á mbwínánn, édí míní ne dzím ya dɔ mékɔŋŋ mé ndúán mése mbémbéa mot, ¹⁷ñɔŋŋán fe afogolón ye ákoroga, ya nzwaokenj ye á Nsísim, édo é ne éfiá Nzamá.

¹⁸Éde tám áse yaglánán á Nsísim, ya meyaglán mése ya ndzaá ése; mómɔŋán eyɔŋ ése mbán méyaglán été, á mfá ébe mítɔpbán mí bot míse; ¹⁹ya fe á mfá wɔm ná, bé vé ma éfiá éyɔŋ ma kúu anu, á mfá ye ná me kúlán éndendaŋ kaa ki ákɔ wɔŋŋ, édí dá nzaman kén mot ébe mbamba fwéñ; ²⁰ébe édí te, ma é mot me téle ya dɔ ané éveŋ Kristo ya bekalamekéná, ná me kóbo dɔ kaa ákɔ wɔŋŋ, ámvála ma yian fe dɔ ábo.

Bifíá byá súgan

²¹Ve á mfá ye ná mína míní yem fe édí áse ma bo, Tikiko éñe aa ye mína dɔ kat, ndzindziŋŋ mwadzaŋ ya bébélá mvwála bíséññ ébe Ntí; ²²á mfá édí te fe édo me lóm yaá mína ñí, ná míní yem é mam má lot ya bía, ya fe ná áfoŋ mína milém.

²³Mvwaá eé tɔbɔgé ya bɔbédzaŋ, ya fe edziŋŋ ya mbwínánn Tará Nzamá ya Ntí Yesukristo. ²⁴Mvɔmm eé tɔbɔgé ya ébá bése bá dziŋ Ntí wea Yesukristo ya édziŋŋ é ne kaa ámana. Amén.

BEFILIPENSE

É Kálara Befilipense

Mibóló

1 ¹Pablo bá Timoteo, áloá Kristo Yesus. Á mfá mítópbán mí bot míse ébe Kristo Yesus, é mí mí ne á Filipos fufúlu ya betébosú bábe bebo bíséññ.

²Mvɔmm é tɔbɔgé ya mína ya é mvwaá é Tará Nzamá wea ya éñí Ntí Yesukristo.

Méyaglán Pablo á mfá ékóánn bebwíni

³Ma vé é Nzamá wɔm akíba éyɔɔ ése ma síman mína, ⁴éyɔɔ ése ma dzaa ákála mína bése, ma bɔ ndzaá te ya mesán, ⁵ébe éfulann denan ye á nkatann mbamba fwéñ atéé ye é mos ósúá ye anzukwíñ áwola dí; ⁶me tɔɔ ya mebúnn ébe é dzam dí ébyen ná, éñí a ngá tára bɔ mbamba eséññ ébe mína, aa ye dɔ dzálá akekwiñ é mos Kristo Yesus. ⁷É ne ma nzósoó ná me tém é dzam dí ébe mína bésesé, akála ná me belé mína á nlém wɔm été; ané á mibok myam, ngé ki meé vé eyalann ya átéle mbamba fwéñ ná a ne bébélá, mína bésesé mína ñɔɔ mvɔmm fufúlu bíabe mína. ⁸Amú ná Nzamá a ne ma ngañiá ébe ámvála ma bíra mína kómo áyén á nlém wɔm été mína bésesé ya édzɔɔ Yesukristo.

⁹Édí édo ma dzaa á méyaglán été, ná: édzɔɔ denan é bíra danɔɔn áfwíge á nyemann ya á kén ése; ¹⁰ná míní yem bíli édí dá danɔɔn ya mvéáñ, á mfá ye ná míní tɔbɔ tételé kaa ki ya meku ébe é mos Kristo; ¹¹míní tɔɔ fe ndzálánn ya ebumá ye á nzósoó, édí é ne ébe Yesukristo á mfá dúmá ya ólugú Nzamá.

Kristo éne a ne éniɔ dzam

¹²Á bɔbédzanɔ, ve ma kómo ná míní yem ná, mam méye ébe ma, má súgan bíra ávwála ná, mbamba fwéñ á ke aa vémm; ¹³akekwíñ ná nkeán míbok wɔm ákála Kristo ó mana yaá kwíñ éndendaɔn ébe bwann benzima

bése béye á kpatéle, ya fe ébá bése bevóó. ¹⁴Éde fe ábwíññ bóbédzan bevóó, béé tɔbɔ ya Ntí mebúnn ákála míbok myam, bé ŋga bíra yaá belé aywá á mfá ákat éfíá Nzamá kaa ákɔ wɔŋŋ. ¹⁵Akekwiñ ná bevóó benziŋ bá kat é fwéñ Kristo ya evínn ya fe ya mitéé; ve ébá bevóó ya mbamba nlém. ¹⁶Éde bevóó benziŋ bá kat é fwéñ Kristo á mfá ábúánn mot émyen, se ya beñá mekéá, béé tém ná néa, éñe bá kɔgle ma bindáglé á ndá mibok. ¹⁷Ve ébá bevóó ya edziŋŋ, béé yem ná bé téle yaá ma, á mfá ákam ya mbamba fwéñ. ¹⁸Éde dzé? Ámvála ásesé é ne bɔ, ané se ya beñá mekéá, ngé ki ya bébélá, bá kat é fwéñ Kristo; ébe édí te édo ma sán, ma ye fe tsíni ya mesán. ¹⁹Amú ma yem ná, ébe méyaglán menan ya ávwálá Nsísim Yesukristo, dzam te dá ye ma súgan ya filí. ²⁰Ámvála é ne ma ededea nkómánn ya oyan ye ná máá wók osoán amvála enziŋ, fáve ná ya filí ése, ané ma niŋ, ngé ki awú, atwaa áwola dí, ané ki ábɔ tám áse, Kristo éñe aa ye tɔbɔ mbélánn ó yóp ébe éniŋ dzam.

²¹Amú ná á mfá wɔm ániŋ éñe a ne Kristo, áwú dá é ne fe abúánn. ²²Ve ngé éniŋ ye míson dam, dá dá súgan bɔ ya eban á mfá éséññ, véa máá yem fe édí me tɔpge. ²³Ákála ná, ébe mam méte mé beañ émɔ má fít ma, meé bíra kómo ke átɔbɔ bíá Kristo, édí te fe dá dá súgan dan ya mvéañ; ²⁴ve á mfá ye é mvéañ denan, dá dá dan yian ná me tsíni éniŋ míson dam. ²⁵Édí édo me tɔɔ ya do mebúnn, ma yem ná ma ye tɔbɔ, ma ye tsíni me tɔɔ bíabe mína bésesé, á mfá mévémm menan ya mesán méye á mbwínánn; ²⁶á mfá ye ná, mévágá menan ákála dam mé kɔgle ébe Kristo Yesus, ébe é tám ma ye bera tɔbɔ énzénzan denan.

Áyén mam mevóó ané Pablo

²⁷Fáve ná, niŋŋán á bot éte amvála ané dá ñep ya é mbamba fwéñ Kristo, akekwiñ ná ngé ma nzu mína áyén, ngé ki ná ma tsíni me tɔɔ kɔɔ, mé wók ná míní yém ná séŋŋ ébe nlém mbóó, ya awókgán avóó, míní lúman fe fufúlu ákála mbwínánn ye á mbamba fwéñ; ²⁸kaa ki kɔ wɔŋŋ enziŋ ébe ébá bá ke mína á ngamm áyát. Édí te, dá lére ébe bɔ á ntsamann weba, ve á mfá wenan, ákoroga, édí te é ne édí Nzamá. ²⁹Amú ná mína bé vé yaá mvɔmm ákála Kristo, se fáve ná ábwíni ñí, ve ya fe ná áyén bindáglé ákála deñ; ³⁰míní yén fe bindáglé bivóó ya bivóó míní ngá yén ébe ma, mína wók fe áwola dí ná bí ne ébe ma.

Ámvála osímánn Yesus

2 ¹Ya dzam te édo, ngé éfíá melépgá enziŋ é ne ébe Kristo, ngé mfoŋann nlém enziŋ ó ne ya édziŋŋ, ngé awókgán enziŋ ye á Nsísim, ngé ki nlém edziŋŋ enziŋ, ya nyénánn engóngóó, ²dzálágán ma ya mesán ná lút, á mfá ye ná míní tém dzam avóó, míní tɔɔ ya edziŋŋ evóó, nlém mbóó ébe otémŋa ovóó. ³Kaa ábɔ dzam enziŋ á mfá ábúánn mot émyen, ngé ki ya nzeze engúŋ, ve fáve ya nsilann ñúu ósí, míní ñɔŋ é

bot bevóó ná ébó bé tára tébe ósú ya mína bébyen. ⁴Kada mot a táa dzéj é mvéañ deñ émyen, ve fáve éñí ébá bevóó.

⁵Éde mína belégán fe osímánn amvála ané Kristo,

⁶afáñbo ná émyen éñe a tóó Nzamá,

ñí eé ndzí ñoñ etóó Nzamá deñ

ané é dzam bá kárán ya do,

⁷fáve ná a ngá téle émyen á mféññ,

á twáa etóó óloá,

ntéññ mbóó ané mot binam.

⁸Ñí a ntóó ntéññ mbóó ané mot binam,

á sili é ñúu deñ émyen ósí, a súgan bo mewók ya akekwiñ awú,

ádañdañ ná awú ye á krús.

⁹Ya dzam te édo Nzamá aá bíra ñí ádañ bére ó yóp,

a vé fe ñí éyola é ne eyola áse áyóp;

¹⁰á mfá ye ná ébe éyola Yesus,

abóññ áse é kútbe ó sí,

ané ébá bé ne á dzóp,

ané ébá bé ne ósí,

ané ébá bé ne ki á sí été;

¹¹dém áse dá é mem fe ná

Yesukristo éñe a ne Ntí á mfá ye ébe é dúmá Tará Nzamá.

Eyéa ye é sí ñí

¹²Édo ná, á mínzínzínñ myám, amvála ané míní bo yaá mewók tám áse, se fáve éyoñ me ne bíabe mína, ve ádañdañ áwola dí éyoñ me ne kóó, séññán ákoroga denan ya nkée, ya eko woññ, ya fe áku beñeñeá. ¹³Amú ná Nzamá éñe aa vé mína, átára ya nkómánn ye mboann eséññ, ná é mbamba ntélán mam weñ á dzálában. ¹⁴Boññ mam mése kaa miswa kaa ki ya nléránn benzósoó, ¹⁵á mfá ye ná míní tóbo kaa meku ya fe mikeññ, míní tóó fe é bwán Nzamá bé ne kaa bidzo énzénzañ ye ékúkwtá ya mbéa myee bot été; énzénzañ ye ébá mína feañ été amvála ané atéteñ é sí ñí été, ¹⁶míníí bánbe éfiá ye éniñ été, á mfá ye ná ma me belé fe é dzam ma tóbo ya do engúñ é mos Kristo; dá é tóó fe ná meé ndzí mára á nzeze, ngé ki ábo eséññ á nzeze. ¹⁷Ve, atwaa ngé ma dzólo amvála ané metúnña, ya ébe édí ma séan ya do á mfá ye á mbwínánn wenan, ma sán, ma dañdañ fe sán fufúlu bíabe mína bésesé. ¹⁸Ntéññ mbóó mína sánñán fe, mína sánñán fe ya ma fufúlu.

Timoteo bá Epafrodito

¹⁹Ve ma yana ébe Ntí Yesus ná, me dzíga mína lóm Timoteo, á mfá ye ná, niané me wók yaá méfwéñ menan, ma me biñ fe nguu á nlém. ²⁰Amú

ná mée belé ki mot enziŋ mfé ye a belé ámvála áwórán dam, éñí a ne ya é ñá nlém aa ye ñí kelebe ó yóp á mfá ye ákómo áyem é mam menan. ²¹Akála ná bésesé bá dzéŋ é mam meba bébyen, ve se é má Yesukristo. ²²Ve mína mína yem é fúlú deñ, ná á señ yaá bía ñí amvála ané mwán bá éséá, á mfá ye á nkatann mbamba fwéñ. ²³Ya dzam te, éñe fe ma yana ná ma ye mína ñí dzíga álóm, é tám me yem yaá mam méye ásúgánn dam. ²⁴Éde, me tóó ya mebúnn ébe Ntí ná, mámyen ma ma ye fe nzu avóó. ²⁵Ve me ngá ñoŋ ná, dá yian ná me lóm mína mwadzaŋ Epafrodito, bía ñí bí ne bebo biséññ ya bwann bénzima fufúlu, éñe fe míní ngá lóm ma ya ñí ya avwálá á mfá ye é mam me ngá yi. ²⁶Dá é tóó fe ná, ñí a ngá bíra fe mína kómo yén bésesé, á mbé a tóó éywiññ été, amú mína bésesé mína wók ná aá ku nkúkwann. ²⁷Aá ku fá nkúkwann, akekwiñ ná a ngá lík soŋ e yóó, ve Nzamá aá yén ñí engóngóó; se fáve éñe etámm, ve ya fe ma, á mfá ye ná eywiññ é nza daŋ ma loran. ²⁸Dzam te édo ma bíra mína ñí kómo álóm ná, niané mína ye ñí bera yén, míní ŋga sán; véa ma me lígi fe me tóó kaa daŋ bera ábelé eywiññ. ²⁹Édo ná, ñoŋŋán ñí ébe Ntí ya mesán mése; ébá bá bé ne fe ané éñe, bíragán bó vé ngaŋŋ. ³⁰Amú ná, ákála éséññ Kristo édo aá lík ya do soŋ e yóó, eé yébe ná aa niŋ áŋgónó eniŋ á mfá ye ná ábelan ya ma, ámvála mína míní ngá yian do ábo.

Mbéámbéá eniŋ, fáve ébe Kristo etámm

3 ¹É bóbédzaŋ bam, edí dá belan é ne ná, míní sán ébe Ntí, máá yén do dzam enziŋ ná ma bera mína tsili dzam avóó ya avóó, néa éñe mína yémbe.

²Tóobogán ya bemvú nkée, tóobogán ya bembéa bebo biséññ nkée, tóobogán ya betene meñúu nkée; ³ákála ná, bía bí ne nkíkŋán akeé, bía é bot bía kaŋ Nzamá á Nsísim été, bíí vága fe ébe Kristo Yesus, kaa ki átobo ya ñúu mison mebúnn. ⁴Afáŋbo ná ma me belé fe é mam me ne tóbo ya ñúu mison mebúnn. Ngé mot enziŋ mfé aa tém ná a belé mam á mfá ná átobo ya ñúu mison mebúnn, ma ma daŋ. ⁵Bá kík ma akeé alú mmom, me ne mwann Israel, mot ye áyoŋ Benjamín, énzénzaŋ bwann Beebreo me ne ñá mfaŋ mwann Ebreo; á mfá nkóó metsiŋŋ me ne mwann Fariseo; ⁶á mfá abéánn, me ngá dzéŋ ekóánn bébwíni así; á mfá nzósoó ye á nkóó metsiŋŋ, ma kaa meku.

⁷Ve é mam mé mbé ané ábúánn á mfá wóm, me ñoŋ yaá mo ané adzímle, ákála Kristo. ⁸Akekwiñ ná, me ngén fe ma ñoŋ mam mése ané adzímle, ngé ma kanan ya mo ya é mora ntam a ne ébe nyemann Kristo Yesus, Ntí wóm. Ya ákála deñ, me dzímle yaá ásesé, ma ñoŋ fe do ané mbíán, á mfá ye ná me ñoŋ Kristo, ⁹ma bé koan fe ya ñí ébe éñe; ma kaa ábelé é nzósoó aa só ébe mámyen, éñí á ne éñí ye á nkóó métsiŋŋ, ve fáve éñí ye ábwíni Kristo, é nzósoó aa só ébe Nzamá ákála mbwínánn; ¹⁰á mfá ye ná me yem ñí, ya fe é nguu ye á nwómán míwúán deñ, áfulan ya

ñí ébe nyénánn bíndáglé weñ, áfonan fe ya ñí ébe áwú deñ; ¹¹ ná me ke koan ya nwómán míwúán ámvála enziḡ.

¹² Éde se ná me koan yaá ya dɔ, ngé ki ná me dzálá yaá dɔ, ve fáve ná ma tsini ósú, ngé é ne bɔban ná me biñ édí Kristo Yesus ñí a ngá biñ fe ma ya dɔ. ¹³ Á bɔbédzaḡ, mámyen ma máá ñɔḡ ki ná me mbelé dɔ; ve ma bɔ dzam avɔ́; ávwían édí é lígi yaá ómvús, meé sám nlém édí é ne ósú; ¹⁴ ma tsíni ósú ná me dzálá, á mfá ye ná me wún é dás é ne é mora ékígá Nzamá ébe Kristo Yesus. ¹⁵ Édɔ ná, bía é bot bésesé bí ntɔ́ beñábot, néa éñe bí témḡán, ngé mína síman dzam enziḡ afé, Nzamá ñí aa ye fe mína dɔ lére. ¹⁶ Ve fáve ná bía yian niḡ ámvála bí koan yaá ya dɔ [bí wórágánán dzam avɔ́].

¹⁷ Á bɔbédzaḡ, mína bɔgán fe bevú fufúlu ya ma. Dággán fe ébá bá niḡ ámvála éfonann míní belé ébe bía. ¹⁸ Amú ná, ámvála me kɔ́bɔ yaá mína dɔ abwiññ biyɔḡ, ma kɔ́bɔ fe dɔ éndagá ya míge ó mís ná, abwiññ bot dá wulu deé síḡ é krús Kristo; ¹⁹ ásúgánn deba é ne ntsamann, é nzamá weba éñe a ne mébum meba, é dúmá deba da é ne osoán. Ébá béte bá síman fáve mam méye é sí ñí.

²⁰ Akála ná bí ne bɔḡḡ bé nnam béye á dzóp été, ó weñ fe bía bíra yana Nkoro bot, Ntí Yesukristo; ²¹ éñí aa ye tsén engóngɔ́ó ñúu, á mfá ye ná é tɔ́bɔ amvála ané ñúu ye á dúmá deñ é ne, amú é nguu a belé ná aa dzwéé ya dɔ mam mése á mfá weñ émyen.

4 ¹ Édɔ ná, é bɔbédzaḡ bam, mindzindziḡḡ ya ébá ma bíra síman, mesán mam ya é korona dam, tébegán nguu néa ébe Ntí.

Abwiññ mvwaá

² Ma dzaa Evodia, ma dzaa fe Sintike ná bé belé awókgán ébe Ntí. ³ Ya fe wa ná mwíi eséññ, ma dzaa wa ná ó ke vwála biningá béte, ébá bíabe bɔ́ bí lúman yaá fufúlu ákála mbamba fwéñ, ya Klemente, ya fe ébá bevɔ́ó bá señ fufúlu ya ma, ébá bíyola byeba bí ne ntsilann ábá ye éniḡ.

⁴ Sánḡán eyɔḡ ése ébe Ntí. Ma baale dɔ dzó ná: Sánḡán! ⁵ Bot bése bé yemḡe áñep denan. Ntí a ntɔ́ bebeñ! ⁶ Dzam enziḡ é táa mína kpoo milém ábum; ve ébe dzam áse, léregán dɔ Nzamá ya ndzaá, ya meyaglán, míní síli ñí dɔ ya ávé akíba. ⁷ Éde é mvwaá Nzamá da lot otémḡa óse, da ye kálá mílém myenan, ya ásímánn denan ébe Kristo Yesus.

É mam bá yian belé mésímánn

⁸ Á bɔbédzaḡ, édí dá súgan é ne ná: É mam mése mé ne bébélá, é mam mése mé ne ya ngaḡḡ, é mam mése mé ne tételé, é mam mése mé ne mfúbánn, é mam mése mé ne ya edziḡḡ, é mam mése mé ne ya mbamba ewógá, ngé dzam enziḡ ye é ne ya esós, ngé dzam enziḡ ye ólugú, émá méte émɔ́ ñɔḡḡán. ⁹ Éde, é mam míní ngá yága, ya émá míní ngá ñɔḡ, ya émá míní ngá wók, ya fe émá míní ngá yén ébe ma, émá méte émɔ́ bɔgán, véa Nzamá ye á mvwaá aa ye tɔ́bɔ ya mína.

¹⁰Maá bíra sán ébe Ntí ná, nde míní bera yaá vuman osímánn ye ná mína baale ma; bebélá a ne ná, nlém ó mbé ó kele mína ó yóp, ve afóo édó míní ngá dzéj. ¹¹Mää kóbo do ákála ná ma yi dzóm enziḡ, amú me yága yaá ná ma yébe ábímm áse me ne belé. ¹²Ma yem ániḡ ya bitun bí mó, ma yem fe niḡ ya byém bíí fwíige; ébe mam mése, ya dzam áse, me mana yaá yága etóḡ ye éniḡ bidzí byá fwíige, ngé ki édí ye áwók nzeñ; ané ániḡ ya abwiññ byém, ngé ki édí byá dzéj. ¹³Me ne nkókgán á mfá dzam áse ébe Kristo éñe aa vé ma nguu.

¹⁴Ve fáve ná míní bo yaá ededea mvéañ ná mína ñoḡ ngap fufúlu ébe bindáglé byam. ¹⁵Á bot béye á Filipos, mína bébyen mína yem ná atáraga ye á nkatann mbamba fwéñ, niané me ngá kólo á Masedonia, ekóánn bebwíni enziḡ deé ndzí ma vé dzóm enziḡ ye é byém me ngá yi, fáve mína etámm, ¹⁶amú ná, atwaa á Tesalonika, ñí ya mína lóm fe ma é byém me ngá yi, álot eyoḡ evóó. ¹⁷Se ná ma kómo medás, ve fáve ná ma dzéj á mfá wenan ébumá dá vémm ébe mína.

¹⁸Ve ma me ñoḡ yaá do ásesé, me mbelé fe eé fwíige, me bíra yaá dzéñ; niané me ngá túga ñoḡ ébe Epafrodito métómm míní ngá lóm ma, beñá metúnḡa méye mbamba mbwánn énum, éma má vé nlém Nzamá mesán. ¹⁹Éde é Nzamá wóm aa ye mína dzálá ya é dzóm áse mína yi, amvála ané mítam míye á dúmá myeñ mí ne ébe Kristo Yesus. ²⁰Dúmá é toboḡé ya Nzamá, é Tará wea kómm ya kómm. Amén.

Míbóló myá súgan

²¹Bérágán ya bebwíni bése, ébe Kristo Yesus. É bobédzaḡ bé ne bíabe bó bá bérán ya mína.

²²Bebwíni bése bá bérán ya mína, ádaḡdaḡ ébá béye é ndá Sesar.

²³É mvómm Ntí Yesukristo é toboḡé ya mína bésesé.

BEKOLOSENSE

É Kálara Bekolosense

1 ¹ Pablo, ápostol Yesukristo amú nkómánn Nzamá, ya mwadzaŋ Timoteo, ² á mfá mitópban ya bebébéla bé bóbédzaŋ ébe Kristo béye bé toó á Kolosa. Mvɔmm ya mína, ya mvwaá, ébe Nzamá Éséá wea.

Ávé akíba ákála bebwíni béye á Kolosa

³ Bía vé Nzamá akíba, Éséá Yesukristo Ntí wea, bíi yaglan fe bíyɔŋ bíse ákála denan, ⁴ niané bíá wórán mbwínánn wenan ébe Kristo Yesus ya fe edziŋŋ míní belé ébe mítópban míse, ⁵ amú oyan wenan bá baale wo á dzóp été, éwí míní ngá tára wók ya bebébéla éfá, mbamba fwéñ, ⁶ éwí ó sian yaá ébe mína; amvála ané wá ke fe wá wúm bibumá ya ávém éniŋ ngúrá, amvála te fe eé bɔ ébe mína atée ye é mos míní ngá wók ya áyem é mvɔmm Nzamá á bebébéla été, ⁷ ané míní ngá yága ébe Epafras, ndzindziŋŋ oloá fufúlu ya bía, éñí a ne bebébéla mvwála bíséññ Kristo ákála denan, ⁸ éñe fe a ngá lére bía édziŋŋ denan ye á Nsísim été.

Áyaglan ákála bebwíni béye á Kolosa

⁹ Amú dzam te, bía, atée ye é mos bí ngá wók dɔ, bíá dzɔgɔ ná bía yaglan ákála denan ya ádzaa ná míní tɔbɔ ndzálánn ya nyemann ye á nkómánn weñ, á fak ése ya á kén ése ye á nsísim été; ¹⁰ á mfá ye ná míní wulu amvála ané dá ñep ya Ntí, míní vé ñí nlém mesán ébe dzam áse, míní wúm bibumá bíye bembamba mibɔann míse, míní vé fe ébe á nyemann Nzamá; ¹¹ tɔbɔgán ya nguu ése ámvála é nguu edzwée ye é dúmá deñ e ne ná, míní tɔbɔ mbán ya edziŋŋ ya mesán; ¹² míní vé fe Éséá akíba, éñe aá téle mína mikɔkgán ná míní ñɔŋ ngap ébe é tsígá mítópban mí bot éyéá été; ¹³ aá koro bía ébe edzwée ye ó dzíbi ósí, á kén bía téle édzwée ngómán ndzindziŋŋ mwán weñ, ¹⁴ ébe éñe bí belé akoroga [ya mékií meñ], ndzámánn misém.

Éwólo Kristo dá kúluban éyéá été

¹⁵ Éñe a ne évagle é Nzamá a ne kaa áyéne,

ntóó Mwán ye é dzóm áse bé ngá vele.

16 Amú ná baá vele byém bíse ébe éñe

á dzóp été, ya é sí ñí,

émá má yéne

ya émá mé ne kaa áyéne;

ané bítɔɔ bídzwée, ané menguu bidzwée, ané betébosú, ngé ki

bengóvina,

bé ngá vele byém bíse ébe éñe ya akála deñ.

17 Éñe a ne byém bíse ósú,

ébe éñe byém bíse byá bí tɔɔ fe nkomann.

18 Éñe fe a ne nló ye é ñúu

é ne ekóánn bebwíni,

éñe a ne atáraga,

ntóó mot ye bewú été,

á mfá ye ná éñe á tébe dzam áse ósú.

19 Amú Nzamá a ngá yén mvéáñ ná

ndzálánn ye mam mése éñe ó tɔɔ ébe éñe,

20 ya ébe éñe, aá bera álat dzóm áse angɔmm ébe émyen,

eé vé mvwaá ákála mekií méye é krús deñ,

ané é byém bí ne é sí ñí, ngé ki é byém bí ne á dzóp été.

21 Éde mína, ébe métám ómvús míní mbé beyín, minzínzínj ákála osímánn wenan ye á bembéa mibɔann été. 22 Ve éndagá a kom yaá elat mínabe bó ya é ñúu mison deñ, ákála awú deñ, á mfá ye ná á lére mína ébe ású deñ mína mífúfúp, míní tɔɔ kaa meyeñj, kaa ki ya meku. 23 Ngé é ne bébélá ná, míní tɔɔ mbán á mbwínánn été, mbemann, kaa ki áfógan ébe oyan ye é mbamba fwéñ míní wók yaá, éñí bá kat fwéñ ébe byém bíse bíye bí ne mvelann á dzóp así, édí te fe ma Pablo bé téle ya ma do mvwála bíséññ.

Éséññ Pablo ékóánn bebwíni ye á Kolosa

24 Éndagá ma sán ébe midzuúk myam akála denan, ma dzálá fe ébe mámyen mídzuúk myá dzéj ébe Kristo, akála é ñúu deñ, édo é ne ekóánn bebwíni. 25 Édí te édo bé ngá téle ma mvwála bíséññ, amvála ané mbaale ye éséññ Nzamá a vé yaá ma á mfá wenan, ná me mana dzálá éfíá Nzamá, 26 édí dá nzaman kén mot dá é tɔɔ fe asweññ metám méye ókuá ya mimyee mí bot, ve éndagá é léreban yaá ébe mítɔpbán mí bot myeñ; 27 ébe ébá meyoñ mefé été, Nzamá a ngá kómo lére ntam ye á dúmá ye édí dá nzaman kén mot dí, édo e ne é Kristo a ne mína été, oyan ye á dúmá.

28 Éñe bía kat bot fwéñ, bí lép bot bése, bí yágale fe bot bése á kén ése été, á mfá ye álére mot áse a tɔɔ ewólo ébe Kristo. 29 Ya dzam te édo ma

bíra señ meé yém nguu, amvála ané é nguu édzwée deñ da bíra belan ya ma.

2 ¹Amú ma kómo ná míní yem é bora meyítán me belé á mfá wenan, ya é bot bé ne á Laodisea, ya fe é bot bevóó béye bé ne ná bãá bé ma átára áyén mámyen ású, ²á mfá ye ná milém myeba mí biñ nguu niané mí fulan yaá édziñj été, ákála mitam míse myá só ya ndzálánn ya bébéla nyemann ye édí dá nzaman kén mot ébe Nzamá, édo e ne Kristo; ³ébe éñe, mitam míse míye á kén ya nyemann mí ne áswēñ.

⁴Ma kóbo édí te, á mfá ye ná mot enziñ a táa mína duk ya akéñj nkóbo. ⁵Amú ná atwaa mámyen me ne kóó ó mís, ve me ne bíabe mína á nsísim été, meé sán, meé yén fe é mbamba nkomann mam wenan ya ámvála míní tóó mbán á mbwínánn wenan été ébe Kristo.

Míní táa bera ábúlán étóó oloá ye á metsiñj ásí

⁶Édo ná, ámvála míní ngá ñoñ Ntí Yesus, néa fe wulugán ébe éñe, ⁷mbemann ya nkomann ébe éñe, míní yém á mbwínánn été, ámvála míní ngá ñoñ meyágalé, míní fwíge fe ya mvéán akíba.

⁸Dággán ná mot enziñ a nza ke ya mína mikómm ébe fak mot binam ya benzeze meduk, amvála ané omvúgá bot ó ne, ané metáraga mé mam méye éniñ dzí mé ne, se ámvála Kristo.

⁹Amú ná nswánn Nzamá ó tóó ébe éñe ndzálánn ané mot binam. ¹⁰Éde ébe éñe míní tóbo yaá ndzálánn; éñe á ne nló ye édzwée ése ya nguu edzwée ése; ¹¹ébe éñe fe míní ngá tóbo nkíkán mekeé, éwí ó ne mboann se ya mó, fáve niané bé ngá véa ñúu mot binam ébe nkíkán ákeé Kristo; ¹²niané míní ngá tóbo ndzepbann mínabe bó ya áduubánn, ébe éñe míní wómo yaá fe mínabe bó fufúlu ya mbwínánn ébe é mora nguu Nzamá a ngá wómo ñí ya do á miwúán été. ¹³Éde míní mbé miwúán bívuzá byenan été, kaa ki ya nkíkán mekeé ye é ñúu denan, ñí a vé yaá mína eniñ mínabe bó fufúlu, eé dzwii fe bívuzá byea bíse, ¹⁴aá mana tsam é kálara mvólá bé ngá nómán bía á ngamm áyát, á vea do e mbé é yéñán énzénzañ, á dómle fe do á krús. ¹⁵Aá mana téle bidzwée swēñ ya menguu bídzwée, aá lére bó osoán éndendañ ósú bésesé, eé lére fe ná a wún yaá bó ébe émyen.

Étóó filí denan

¹⁶Édo ná, míní táa yébe ná mot enziñ ákík mína nsañ, ébe bidzí, ngé meñú, ngé édí ye mos fét, ngé mos ye fét mfefeñ ngwan, ngé ki é mos Satará; ¹⁷é mam má mé ne evagle ye é má mé nkún nzu léreban, ve ñá mfañ dzam ye é má méte ñí a ne Kristo.

¹⁸Mot enziñ a táa lík ná míní dzímle dás, eé kómo lére nsilann ñúu ósí, ya fe nkañann ye baáγγελ, eé kóbo é mam aa dzó ná á yén, eé tóbo fe ndzálánn ya nzeze éngúñ ya asímánn mot binam, ¹⁹bá kaa ki tóbo elat

ya Nló, éwí ñúu ngúrá, da vém e tɔɔ fe nlatán ya moŋ mé ñúu, méé túga vegan ya ávém ámvála Nzamá aa kómo.

Mfefeñ eniŋ ébe Kristo

²⁰Dá é tɔɔ ná, míní wú yaá mínabe Kristo ébe metáraga mé mam méye éniŋ dzí, amú dzé mína ke á metsiŋŋ mé mot binam ásí, amvála ané bot bá niŋ é sí ñí: ²¹“O táa twáa! O táa kyak! O táa nama!”? ²²Mam méte mése mé ne ntélán á mfá ye ná má ke má wú ntuk, béé belan ya mɔ, ámvála metsiŋŋ ya méyágalé mé mot binam bí ne. ²³Mam méte má léreban ngúrá mfá, amvála ané mé ne ya kén, ébe á nyébé mot binam émyen a téle yaá, á mfá ye á nsilann é ñúu mot émyen ósí, ná aa kili fe é ñúu deñ émyen mam; ve dea, mam méte mé ne kaa eban enziŋ ébe ayónŋ ye á bivéé bíye é ñúu mot binam.

3 ¹Dá é tɔɔ ná míní wómo yaá fufúlu mínabe Kristo, dzéŋŋán mam méye ó yóp, é vóm Kristo a tɔɔ ósí é weá meyóm Nzamá. ²Témŋán mam méye ó yóp, se é má méye ó sí, ³akála ná míní wú yaá. Éde, bíniŋ byenan bí swala fufúlu mínabe Kristo ébe Nzamá. ⁴Éde niané Kristo, éñí a ne éniŋ dzenan aa ye váma, eyɔŋ te, mína mína ye fe váma mínabe bó á dúmá été.

⁵Ya dzam te, ywíñŋán á mészúk mé ñúu menan édí ye ósí, ané nsém m eveák, mvin mam, áwulu tugá, bembéa mikómánn, ya oyéá byém, éwɔ ó ne nkaŋann biyemá; ⁶ákála mam méte, áyéá Nzamá dá nzu ébe bwán béye meló. ⁷Ómvús mína míní ngá wulu fe mam méte été, míní niŋ fe mɔ été. ⁸Ve éndagá, veagán fe énzénzaŋ denan été é mam má mése; meyéá, olúnn, nlém abé, nkɔɔ abyann, nkɔɔ ó ne mvin wá kwíñ ánu denan été. ⁹Míní táa bó mineá bevóɔ ya ébá bevóɔ, akála ná míní swálá yaá nnomm mot ya mefúlu meñ.

¹⁰Éde míní bwára yaá fe mfefeñ mot, éwí wa ke wa bó mfefeñ á nyemann été, ámvála éfonann éñí a ngá vele wɔ é ne. ¹¹Véa, éñe mwán griego ya judio a sés, nkíkŋán akeé ya kaa nkíkŋán akeé ó sés, ngé nyín, ngé mwann Esita, ngé oloá, ngé ki filí mot; fáve ná Kristo éñe a ne ásesé ébe bésesé.

¹²Édo ná, amvála ané mítópbán mí bot Nzamá, ya ébá bé téle eki ya fe mindzindziŋŋ, bwátgán nlém engóngóɔ, ya esós, ya nsilann ñúu ósí, ya evwévwé nlém, ya fe edzíp; ¹³nzomoŋán bevóɔ ya ébá bevóɔ, dzwiigán fe bevóɔ ya ébá bevóɔ. Ngé mot enziŋ a belé mikéá ya éñí mbóɔ, ámvála Kristo a ngá dzwii mína, amvála te fe mína boŋán. ¹⁴Ébe é mam má mése, ósúá edziŋŋ, édo é ne édí dá dzálá elat.

¹⁵Éde é mvwaá Kristo é dzwéege milém myenan été, édo bé ngá lwée mína ya do ébe ñúu fóɔ, váán fe Nzamá akíba. ¹⁶Véa éfiá Kristo dá é bíragá fe tɔɔ ébe mína ya kén ése, váán ayágalé, míní lépbán fe mbóɔ ya éñí mbóɔ ya besalmo, ya byeá bíye á nkaŋann, ya byeá bíye á nsísim;

míní yee fe byeá ya é mvɔmm Nzamá á milém myenan été. ¹⁷Éde ébe édí áse mína bɔ, ané efíá, ngé ki mbɔann, bɔgán dɔ áse ébe éyola Ntí Yesus, míní vé Tará Nzamá akíba ákála éñe.

Eniɲ ye méndá mé bot bebwíni

¹⁸Á biningá, tɔbɔgán édzwée beñu beyóm así, ámvála dá yian ébe Ntí.

¹⁹Á beyóm, dziɲɲán beñu beyéá, kaa tɔbán ya bɔ ya ekán.

²⁰Á bwán, bɔgán beésúá mewók ébe dzam áse, amú ná édí te, édɔ dá vé Ntí nlém mesán.

²¹Á beéséá, kaa sɔɲɲán é bwán benan, á mfá ye ná bé nza teak.

²²Á aloá, bɔgán bémása benan béye é sí ní mewók ébe dzam áse; se akála ná bé téa mína, amvála ané ngé mot éñe mína kómo vé nlém mesán, fáve ná ya nlém mbɔ́ɔ́, míní kɔ Ntí wɔɲɲ. ²³Éde, ébe édí áse mína bɔ, bɔgán dɔ ya nlém óse, amvála ané ngé Ntí éñe mína bɔ dɔ, se bot, ²⁴míní yem ná ébe Ntí éñe mína ye ñɔɲ meyáán mé tsígá. Ntí Kristo éñe fe mína séan ya ní. ²⁵Akála ná éñí aa bɔ ekúkwát, aa ye fe ñɔɲ meyáán méye ékúkwát deñ, obea ngamm enziɲ wá ó sés ki.

4 ¹Á bemása, tɔbɔgán ya áloá denan ámvála é ne nzósoó, kaa obea ngamm, míní yem ná mína míní belé fe Mása á dzóp été.

Pablo aa dzaa meyaglán

²Tɔbɔgán mbán á meyaglán été, míní tɔbɔ fe mɔ evévěñ ya mvéán akíba. ³Tám te ébyen míní yaglan fe akála dea, á mfá ye ná Nzamá á kúu bía mběñ ákála efíá deñ ná bí kɔbɔ édí dá nzaman kén mot ébe Kristo, édí te édɔ fe me ne ya dɔ nkómm, ⁴á mfá ye ná me kúlu dɔ ámvála ma yian dɔ kɔbɔ.

⁵Wulugán ya kén ósú é bot bé sés bebwíni, míní túga fe yem áduan ya tám. ⁶Mílán myenan mína lwée mí tɔbɔgé ya mvɔmm tám áse, ya mvéáñ á meló, á mfá ye ná míní yem nzá amvála mína yian áyalan ya kada mot.

Pablo aa lóm é bot bevɔ́ɔ́ mibóló

⁷Ébe mam mése mam, Tikiko éñe aa ye mína lík ná míní yem mɔ, ndzindziɲɲ mwadzaɲ ya bébélá mvwála bíséññ, ní a ne fe oloá ébe Ntí fufúlu bíabe bɔ. ⁸Ya dzam te édɔ maá lóm mína ní, á mfá ye ná mína míní yem é mam má lot ya bía, ya ná á foɲ fe mílém myenan. ⁹Aa nzu bá Onésimo bébélá ya ndzindziɲɲ mwadzaɲ, a ne fe mot mbɔ́ɔ́ ye énzénzaɲ denan. Ébɔ bá ye mína bɔ ná míní yem é mam mése má lot ó vá.

¹⁰Aristarko, éñí bía ní bí ne fufúlu á mbok, aa bérán ya mína, bá Markos ndzimm mwanñaɲ Bernabé. Ákála Markos te fe mína ngá ñɔɲ memvéná. Ngé aa nzu ébe mína, ñɔɲɲán ní mvéáñ; ¹¹ya fe Yesus, éñí bá lwée ná Justo, ébɔ bé ne ébá béye á nkíkgán akeé, ébɔ etámm bá bɔ eséññ fufúlu bíabe bɔ á mfá édzwée ngómán Nzamá, ébɔ fe bé sili yaá ma nlém ósí.

¹²Epafras aa bérán ya mína, a ne fe mot mbóó ye ébe mína, óloá Yesukristo, aa bíra yaglan mbán akála denan biyɔŋ bíse, á mfá ye ná míní bɔ beñá bot ya ábiñ ováŋ ébe nkómánn Nzamá óse. ¹³Amú ná ma vé ñí ngañiá ná nlém wá bíra ñí ákelebe ó yóp ákála denan, ya akála ébá béye á Laodisea, ya ébá béye á Yerápolis.

¹⁴Lukas, ndzindziŋ dókira, aa bérán ya mína, ya fe Demas.

¹⁵Bérágán ya bɔbédzaŋ béye á Laodisea, ya Ninfas, ya fe ékóánn bebwíni é ne é ndá dzeñ.

¹⁶Niané bé lánje é kálara ñí ébe mína, bɔgán fe ná bé lán ñí ékóánn bebwíni ye á Laodisea, mína míní lán fe éñí aa sɔ á Laodisea.

¹⁷Dzógán fe Arkipo ná, “Túga dága ébe éséññ Nzamá o ngá ñɔŋ ébe Ntí, á mfá ye ná o dzálá dɔ.”

¹⁸Ma, Pablo, ma tsili mbóló wí ya é wéá wɔm.

Símaŋán bekalamekéná bam.

Mvɔmm é tɔbɔgé ya mína.

1 BETESALONIKA

É Kálara Ósúa Betesalonika

Mebéránn

1 ¹Pablo bíabe Silvano ya Timoteo á mfá ékóánn bebwíni é ne á Tesalonika ébe Nzamá Éséá ya fe ébe Ntí Yesukristo; mvɔmm ya mvwaá ébe mína.

Ávé Nzamá akíba

²Bía vé Nzamá akíba eyɔɔ ése á mfá mína bésesé, bíí síman mína á méyaglán mea été kaa ádzɔɔ. ³Bía síman mína ósú Nzamá ya Éséá wea, ébe éséññ ye á mbwínánn wenan, ya fe éséññ ye édzɔɔ, ya édí ye etéññ mbán ébe óyan wenan ébe Ntí wea Yesukristo. ⁴Á míndzindziɔɔ mí bɔbédzaɔ ébe Nzamá, bíí yem ntópbán wenan, ⁵akála ná é mbamba fwéñ wea eé ndzí sian ébe mína fáve ya bifíá etámm; ve ná ya nguu, ya Mfúfúp Nsísim, ya fe abwiññ mebúnn, amvála ané mína yem nzá ámvála bot bí mbé énzénzaɔ denan, ya ákála denan.

⁶Ané mína míní nzu yaá fe bɔ bévú bea ya ébá Ntí, mína ñɔɔ efíá ábwiññ midzuúk été ya mesán méye á Mfúfúp Nsísim, ⁷akekwíñ ná, míní nzu yaá bɔ efonann á mfá bebwíni bése béye a Masedonia ya Akaya. ⁸Amú ná atéé ye ébe mína, éfíá Ntí e katban yaá, se fáve á Masedonia ye Akaya etámm, ve ná ya fe mévóm mése mbwínánn wenan ébe Nzamá ó mana yaá myaman, akekwiñ ná bíá yi fe dzam enziɔɔ ye áfáɔ bera ákóbo. ⁹Amú ná bébyen bá kat nzá ámvála míní ngá ñɔɔ bíá ébe mína, ya fe nzá ámvála míní ngá lúm biyemá mvús á mfá ábúlán ébe Nzamá, ná mína séan ya é Nzamá a ne ntétéá ya bébélá, ¹⁰míníí yana fe é Mwán weñ Yesus, éñí aa ye só á dzóp été; éñe Nzamá a ngá wómo míwúán été, éñe fe aa koro bíá ébe méyéá má nzu.

Éséññ Nzamá Pablo a ngá bɔ á Tesalonika

2 ¹Á bɔbédzaɔ, amú ná mína bébyen mína yem ná mfépbán wea ébe mína weé ndzí bɔ kaa eban, ²fáve ná, niané bí ngá yén midzuúk ya

bindáglé á Filipos amvála ané mína yem, ébe é Nzamá wea éñe bí mbé bí tɔɔ ya ñí mebúnn á mfá ákat mína é mbamba fwéñ Nzamá ébe abwiññ bindáglé été. ³Amú ná, melépgá mea mää sɔ évuzá été, ngé á mvin, ngé ki á meduk. ⁴Fáve ámvála bí tɔɔ yaá nkyabán ébe Nzamá, ná átele bíá á mfá mbamba fwéñ amvála te édo bíá kɔbo, se ná bot ébɔ bé sák bíá, fáve Nzamá, éñí aa fas mílém myea. ⁵Amú ná amvála ané mína yem, bíí ndzí sɔ ya mína tám enziŋ ya bembamba bifíá méduk, ngé ki ya oyéá byém ye áswéññ; Nzamá a ne ngañiá. ⁶Kaa ki dzéŋ é dúmá dá sɔ ébe bot, ngé éedenan, ngé ki édí bot befé. É tɔɔ ná, bí ne é baapostol Kristo, bí mbé mína vé mbaga; ⁷ve bíá bí ngá lére añep énzénzanŋ denan, amvála ané ñiá aa yem baale é bwán beñ émyen. ⁸Néa éñe bí belé ya mína ededea edziŋŋ, bíá tɔɔ ya mesán ná bí kee mína, se fáve é mbamba fwéñ Nzamá, ve ya fe bíniŋ bíá bébyen, ya dzam te édo míní ngá bíra bɔ é bot bíá dziŋ.

⁹Amú ná, á bɔbédzanŋ, mína síman ané bí ngá dzuk ya biséññ bí nguu alú ya ó mos, á mfá ye ná bí táa bɔ mot enziŋ ye ébe mína mbaga, bíí kat mína é mbamba fwéñ Nzamá.

¹⁰Éde, mína míní ne bengañiá, ya Nzamá, ébe nzá ámvála bembamba bé bot ya benzósoó, ya fe kaa bidzo bí mbé énzénzanŋ denan, mína bebwíni. ¹¹Ané mína yem, nzá amvála bí ngá lép mína, amvála ané éséá a ne do bɔ ya kada é mwán mbɔɔ weñ; ¹²bí ngá vé mína nguu ya melépgá, bíí vé mína ngañiá á mfá ye ná míní niŋ ané dá ñep ya é Nzamá a lwée yaá mína édzwée ngómán deñ ye é dúmá deñ.

¹³Dzam te édo fe, bíá kaa ki ádzɔɔ ná bíá vé Nzamá akíba, akála ná niané míní ngá ñɔŋ éfiá é mbamba fwéñ Nzamá édí míní ngá wók ébe bíá, éde míní ngá yébe do; se amvála ané medzó mé bot, fáve amvála ané éfiá Nzamá ébyen é ne bébélá, édí ébyen dá bɔ fe eséññ ébe mína bebwíni. ¹⁴Amú ná, á bɔbédzanŋ, míní sɔ yaá vú efonann ye bíkóánn bebwíni Nzamá bí ne á Judea ébe Kristo Yesus, míní yén fe midzuúk é mó bot béye é sí denan, ntéññ mbɔɔ fe ané ébɔ é mó bejudio. ¹⁵Ébɔ fe bé ngá ywíñ Ntí Yesus ya bekúlu medzó, bé bíra fe bíá dzéŋ así, báá bɔ édí Nzamá aa yén mvéañ, fáve bé tele bot bése á ngamm áyát. ¹⁶Éde, béé kili bíá nkɔbo ébe meyoŋ mefé, á mfá ye ná me tɔɔ nkoránn; asúgánn é ne fáve ná, tám áse bá dzálá é nɔmɔ mísémm weba. Ve méyéá Nzamá má mé súgan yaá fe sian ébe bó.

Pablo a ngá kómo fép Betesalonisense

¹⁷Ve, á bɔbédzanŋ, bíabe mína bí tɔɔ nkánán á mison été oyomm tám, ve se á nlém. Bí mbé bí tɔɔ evévéñ ye ábíra ákómo áyén mésú menan. ¹⁸Ya dzam te édo bí ngá vak ná bíá nzu ébe mína; ma Pablo, álot eyoŋ evɔɔ; ve Sátan ñí á dzip bíá do. ¹⁹Amú ná, dzé é ne oyan wea, ngé ki mesán, ngé ki dás ye áwún ye engúŋ? Nde se mína míní ne do ósú Ntí

wea Yesus, é tám aa ye sian? ²⁰Amú ná mína míní ne é dúmá dea ya mésán mea.

Bá lóm Timoteo

3 ¹Éde ákoan ná bí sés fe dɔ nzomo, éde bí ngá yén mvéañ ná bí lígi etámm Átenas. ²Ané bí ngá lóm mwadzaŋ wea Timoteo, bíabe bó bía bɔ fe éséññ Nzamá fufúlu ébe é mbamba fwéñ Kristo, á mfá áyéme mína ya álép mína ébe mbwínánn wenan; ³ná mot enziŋ a nza fógan ákála bindáglé bíte, amú ná mína bébyen mína yem ná ya dzam te édo bí ne ntélán. ⁴Amú ná, é tám bí mbé bíabe mína, bía tára mína dzó ná bí nkún yén bindáglé, néa fe dá é ngá bɔ, amvála ané mína yem. ⁵Ákála dzam te, ákoan ná ma mée mbé fe nzomo, éde me ngá lóm Timoteo ná me yem ébe édí ye á mbwínánn wenan, a nza bɔ amvála enziŋ ná mbóble bot á bóble yaá mína; éde éséññ dea dá é sùgan nzu bɔ kaa eban.

⁶Ve éndagá, Timoteo a búlán yaá ébe bía, eé sɔ ébe mína; ñí á sɔ fe ya bía bembamba mefwéñ méye á mbwínánn wenan ya édziŋ denan, ya fe ná, tám áse míní belé bía mbamba osímánn, míní bíra bía kómo yén, ntéññ mbɔɔ fe ané bía bía kómo fe mína yén.

⁷Édo, á bɔbédzaŋ, ébe é dzóm ése bía yi, ya fe bindáglé byea, bía tɔbɔ ya mfoŋann mílém á mfá wenan ébe mbwínánn wenan. ⁸Amú ná, éndagá éñe bí ŋga niŋ yaá, ngé mína míní yém nguu ébe Ntí. ⁹Nzá akíba fá bí ne búlán vé Nzamá á mfá wenan, ya mésán mése bí ngá sán ya mɔ ébe á sú é Nzamá wea ákála denan; ¹⁰éde bí ngá bíra yaglan alú ya ó mos, ná bí ne yén mésú menan, ya fe ná bí sóŋan édí dá dzéŋ á mbwínánn wenan?

Méyaglán Pablo ya é má é bot bábe bó bá bɔ éséññ fufúlu

¹¹Édo ná, Nzamá émyen, ya Éséá wea, ya fe Ntí wea Yesus, éñe á léregé é nzenn dea ébe mína. ¹²Ve Ntí á bɔɔge ná míní vém ya átɔbɔ fe ndzálánn ya edziŋ ébe bevɔɔ ya ébá bevɔɔ, ya fe á mfá bot bése amvála ané bía bía bɔ fe dɔ ébe mína; ¹³á mfá ye ná, á yém mílém myenan kaa meku á ntɔpbán eki ébe á sú Tará, ya é Nzamá wea, ébe á sú Ntí wea Yesus bábe mítɔpbán mí bot myeñ.

Bía yian niŋ ámvála dá vé Nzamá nlém mesán

4 ¹Éde, á bɔbédzaŋ, bía sùgan mína dzaa ya álép mína ébe Ntí Yesus ná, ané míní ñɔŋ yaá ayágalé ébe bía, á mfá ámvála mína yian niŋ ya ávé Nzamá nlém mesán, néa fe mína míní ŋga niŋ yaá, amvála te éñe míní bíra dɔ bɔ.

²Amú ná mína yem nzá metsiŋ bí ngá vé mína ébe Ntí Yesus. ³Amú ná nkómánn Nzamá éwɔ wi; ntélán eki wenan; é ne ná, míní tɔbɔ nkánán ya nsémm eveák; ⁴kada mot ye ébe mína, á yemŋe kálá é ñúu deñ á ntɔbán eki été ya ngaŋŋ, ⁵se áwulu tugá amvála ané meyoŋ mefé mé ne

kaa áyem Nzamá. ⁶Mot enziñ a táa duan, ngé ki ávus ya mwanñañ ébe dzam te; dá é tɔ́ ná, ébe é mam má mése, Ntí éñe aa kun, amvála te fe bía tára mína dɔ́ dzó ya ávé mbámm. ⁷Amú ná Nzamá eé ndzí bía lwée á mfá mvin mam, fáve á ntélán eki. ⁸Édo é ne ná, éñí áse aa tep métsiñj má, áá tep mot binam, fáve é Nzamá aa vé mína Mfúfúp Nsísim weñ.

⁹Ve á mfá edziñj bɔ́bɛñafwáa, mínáa yi ná me tsili mína dɔ́. Amú ná Nzamá éñe a yágale yaá mína bébyen ná, dziñján bevɔ́ɔ́ ya ébá bevɔ́ɔ́. ¹⁰Amú ná éñe fe mína bɔ́ dɔ́ néa ya é bɔ́bédzanj bése bé ne á Masedonia áse. Ve, á bɔ́bédzanj, bía lép mína ná néa míní bíra dɔ́ danj bɔ́. ¹¹Éde, bíragán dzéj ná míní niñ mvwaá, míní bɔ́ fe é mam menan mína bébyen, ya fe ábo eséññ ya é mó menan, amvála ané bí ngá mánan mína; ¹²á mfá ye ná míní niñ ya ngañj ébe bot béye átán, míní bɔ́ fe kaa áyi dzóm enziñ.

Ásɔ́ɔ́ Ntí

¹³Á bɔ́bédzanj, bíá kómo ki ná míní tɔ́bɔ́ kaa áyem á mfá ye ébá bé ntɔ́ óyó [nwúán], ná míní nza tɔ́bɔ́ eywíññ amvála ané é bot bevɔ́ɔ́ bé ne kaa átɔ́bɔ́ ya oyan. ¹⁴Amú ná ngé bía bwíni ná Yesus aá wú, a wómo fe; amvála te fe ébá bé ngá ke óyó [áwú] ébe Yesus, Nzamá aa ye sɔ́ ya ñí bábe bɔ́.

¹⁵Dzam te édo, bía dzó mína ébe éfíá Ntí ná: bía é bot bí ngén betétéá, bía é bot bía lígi akekwiñ ásɔ́ɔ́ Ntí, bíá ye tébe é bot bé ntɔ́ óyó [nwúán] ósú amvála enziñ. ¹⁶Ve déá, Ntí émyen aa ye sigi eé sɔ́ á dzóp, ya kíñj édzwée ya é kíñj ntébosú baángel, ya fe é kíñj tɔ́ñ Nzamá, éde ébá bé wú yaá ébe Kristo ébɔ́ bá ye tára wómo. ¹⁷Véa, bía é bot bí ne betétéá, bía ye dzíga bétban nsámá mbɔ́ɔ́ bíabe bɔ́ á mikút á mfá áke koan ya Ntí á nyem dzóp, amvála te édo bía ye tɔ́bɔ́ bíabe Ntí kómm áse. ¹⁸Édo é ne ná, fonñán milém ya bífíá bí, bevɔ́ɔ́ ya ébá bevɔ́ɔ́.

5 ¹Ve, á bɔ́bédzanj, á mfá metám ya biyɔ́ñ, mínáa yi ná bé tsili mína dzam enziñ. ²Amú ná mína bébyen mína yem mvéañ ná é mos Ntí wá ye sian amvála ané ndzídzip á alú. ³Akála é tám bé ñga dzó yaá ná, bí ntɔ́ mvwaá, mam má mé ntɔ́ fe nkomann, véa éñe, ntsamann mam wá wá ye sian atemtém, ané mítéñ mí mye myá sian é miningá a ne abum; éde báa ye sáale amvála enziñ. ⁴Ve, á bɔ́bédzanj, mína míní sés ó dzíbi ósí, ná mos te ó dzili mína ané ndzídzip. ⁵Amú ná mína bésesé míní ne bwán béye eyéa ye bwán béye ó mos. Bí sés ébá béye á alú, ngé ki ébá béye ó dzíbi ósí. ⁶Édo é ne ná, bí táa ke óyó amvála ané ébá bevɔ́ɔ́; fáve ná, bí mómɔ́ñán, bí tɔ́bɔ́gán ya kén. ⁷Amú ná ébá bá ke óyó, bá ke óyó á alú; ébá bá bá fían, bá bá fían fe á alú. ⁸Ve dá é tɔ́ ná bí ne ébá béye ó mos, bí tɔ́bɔ́gán ya kén, bí tɔ́bɔ́gán mbwátán eben ye á mbwínán ya édí ye edziñj, ya afogolóñ ye oyan, éñí ye ákoroga. ⁹Amú ná Nzamá eé ndzí bía téle á mfá meyéa, fáve á mfá akoroga ébe Ntí wea Yesukristo, ¹⁰Éñe a

ngá wú akála dea, á mfá ye ná ané bí téa, ngé ki óyó, bí niŋ fufúlu bíabe bó. ¹¹Édo ná, foŋŋán milém bevóó ya ébá bevóó, ávéán fe nguu mbóó ébe éñí mbóó, amvála ané míní ŋga bó yaá do.

Mélépgá má súgan

¹²Ve, á bóbédzaŋ, bía dzaa mína ná míní yem ébá bá bó eséññ énzénzaŋ denan; ébó bé ne mína betébosú ósú Ntí, ébó fe bá lép mína. ¹³Váán bó ededeá nganŋ édziŋ été, akála éséññ deba. Tóbogán mvwaá bevóó ya ébá bevóó.

¹⁴Á bóbédzaŋ, bía lép fe mína ná, ébá bé ne andeát, váán bó mbámm; ébá bé ne mitéteák, váán bó nguu; vwálagán ébá mílém mí teak yaá, belégán edzíp ya bot bése.

¹⁵Dággán ná mot enziŋ a táa búlu éñí mbóó abé ya abé; fáve ná dzéŋŋán eyŋ ése édí é ne mvéáñ bevóó ya ébá bevóó ya á mfá bot bése.

¹⁶Tóbogán ya mesán tám áse. ¹⁷Yaglánán kaa ádzogó. ¹⁸Váán akíba ébe dzam áse, amú ná édo é ne nkómánn Nzamá á mfá wenan ébe Kristo Yesus. ¹⁹Míní táa dzím Nsísim; ²⁰kaa ábyanán nkúlánn medzó. ²¹Ve fagán ásesé, biñŋán édí é ne mvéáñ; ²²dzogán amvála abé áse.

²³Ve Nzamá ye á mvwaá émyen, á tóógé mína bésesé ya eki ése; ya fe ná wámyen ngúra, nsísim, nlém ya ñúu á tóbogé nkálánn kaa bidzo akekwiñ ásóó Ntí wea Yesukristo. ²⁴Éñe aa lwée mína a ne éñí bá tóbó ya ñí mebúnn, éñe fe aa ye do bó.

Meyáán

²⁵Á bóbédzaŋ, yaglánán akála dea.

²⁶Ábérán ya bóbédzaŋ bése ya ñáŋán memáŋŋ bóbéñafwáa.

²⁷Ma mánan mína ébe Ntí ná bé lánj é kálara ñí ébe bóbédzaŋ bése.

²⁸É mvɔmm Ntí wea Yesukristo eé tóbogé ya mína.

2 BETESALONIKA

É Kálara Beañ Betesalonika

Mebéránn

1 ¹Pablo bíabe Silvano ya Timoteo, á mfá ékóánn bebwíni é ne á Tesalonika, ébe Nzamá é Tará wea ya fe ébe Ntí Yesukristo: ²Mwɔmm ébe mína ya mwwaá ébe á mfá Nzamá é Tará wea ya ébe Ntí Yesukristo.

Pablo aa yaglan ya Betesalonisense

³Á bɔbédzaŋ, bía yian vé Nzamá akíba tám áse á mfá wenan ámvála é ne nzósoó, amú ná mbwínánn wenan wá bíra vém, ya fe édzinŋ kada mot mbɔɔ ya mbɔɔ ye ébe mína á mfá é bot bevɔɔ dá dá fwíge fe; ⁴ya akekwiñ ná bía bébyen bía kɔbɔ ya engúnŋ á mfá wenan ébe bíkóánn bebwíni Nzamá, ákála mbán wenan ya mbwínánn ébe ádzéŋ áse bá dzéŋ mína ásí ya mídzuúk mína nzomo. ⁵Édí te é ne ndem ye éndendaŋ ébe é nzósoó nkíkŋán misaŋ Nzamá, á mfá ye á léreban ná édzwée ngómán Nzamá mína yian ya dɔ, amú ná dzam te é dɔ mína yén ya dɔ midzuúk. ⁶Akála ná é ne nzósoó ósú Nzamá ná, á búlán vé mídzuúk ébe ébá bá vé mína midzuúk; ⁷ve mína, é bot mína yén midzuúk, ávé mína awaabé bíabe mína éyɔŋ Ntí Yesus aa ye váma, eé sɔ á dzóp á nkaba ndúán été, bábe bíwólo bí baáŋgel byeñ; ⁸eé vé akunŋa ébe ébá bé ne kaa áyem Nzamá, ya fe ébá bé ne kaa ábɔ é mbamba fwéñ Ntí wea Yesukristo mewók. ⁹Ébá béte, bá ye dzuk ya ákira é ne mbéámbéá ntsamann, bá tɔbɔ nkánán bábe Ntí, ya fe ébe dúmá ye é nguu Deñ, ¹⁰é tám aa ye sian á mfá áñɔŋ dúmá ébe mítɔpbán myeñ mos te; ya á mfá ákpoo mevoó ébá bésesé bé bwíni yaá. Amú ná míni bwíni yaá é ngañiá wea. ¹¹Éde, á mfá édí te, bía yaglan tám áse ákála denan, ná é Nzamá wea á lánŋ mína ané ébá bá yian ya ékígá deba, á dzálá fe mbamba nkómánn óse ya eséññ nguu ye á mbwínánn; ¹²á mfá ye ná éyola Ntí wea Yesus é tɔbɔ ya dúmá ébe mína, mína fe ébe éñe, amú é mwɔmm é Nzamá wea ya éñí Ntí Yesukristo.

Ákúlu mbémbéa mot a ne ntébosú

2 ¹Ve, á mfá ásóó Ntí wea Yesukristo ya ékóánn dea fufúlu bíabe bó, á bóbédzan, bía dzaa mína ná, ²míní taa bó ebúbú ye áyébe ná bé fógo ásímánn denan, kaa ki ásigan, ngé ya nsísim enziñ, ngé ya effá enziñ, ngé ki ya kálara enziñ, amvála ané a ne áaweá, éñí bí ne dzó ná é mos Ntí ó sian yaá. ³Mot enziñ a taa mína duk amvála enziñ, fáve kaa ná meló méye ákólo é nzenn Nzamá mé tára sian, ya fe ákúlu ekúkwat mot, éñe a ne mwán ye á ntsamann mam, ⁴éñí a tele Nzamá á ngamm áyát, a bére émyen ó yóp, ébe edí ésesé bá lwée ná Nzamá, ya é dzóm bá kan, akekwiñ ná aa tɔbo ósí é templo Nzamá, eé lére ná émyen a ne Nzamá. ⁵Ye mínáá síman ná ma tára mína kɔbo dzam te, á koan ná me ngén me tɔó bíabe mína? ⁶Mína yem fe é dzóm dá biñ ní éndagá, á mfá ye ná á kúlu é tám deñ. ⁷Amú ná éséññ ntsamann metsiññ ye edí dá nzaman kén mot é tára yaá. Ve ná éñí aa biñ ní éndagá, aa ye dɔ bó akekwiñ ané émyen aa ye kólo énzénzan te. ⁸Éde véa, ntsam métsiññ te aa ye kúlu, éñí Ntí Yesus aa ye ywiñ ya evúñ ye ánu deñ, aa ye ní tsam ya mikwikwiñ míye áasian deñ. ⁹Ákúlu mbémbéa mot te dá ye boban amvála mbɔann éséññ Sátan ó ne, ya é nguu ése deñ, ya mendem, ya biyágán bí mam bíye á mineá. ¹⁰Éde fe ya meduk mése méye ekúkwat á mfá ébá bá dzán, akála ná béé ndziñ ñɔñ édziññ é ne bébélá ná bé tɔbo nkoránn. ¹¹Ya dzam te édo Nzamá aa ye lóm mbɔann éséññ méduk, á mfá ye ná bé bwíni mineá míte, ¹²ya fe ná bé kík misañ ébá bésesé bé ngá bó kaa ábwíni bébélá, fáve ná bé ngá bó béé sán ya ekúkwat. ¹³É bóbédzan bé ne mindzindziññ Ntí, bía yian vé Nzamá akíba eyɔñ ése akála denan. Amú ná Nzamá aá tɔp mína ané é ngap ósúá, á mfá akoroga étɔó eki ye á Nsísim, ya ábwíni bébélá. ¹⁴Dzam te édo fe a ngá lwée mína ya dɔ ébe é mbamba fwéñ wea, ná míní koan ya é dúmá Ntí wea Yesukristo. ¹⁵Édo é ne ná, á bóbédzan, yémñán nguu, á baale fe méyagalé bé ngá vé mína ébe effá, ya fe é kálara wea. ¹⁶Ve Ntí wea Yesukristo émyen ya Tará é Nzamá wea, éñe a dziñ yaá bía, a vé yaá fe bía mfoñann mílém ó ne mbéámbéá, ya mbamba oyan akála mvɔmm. ¹⁷Éñe á foñe mílém myenan, á yémñe fe mína ébe éséññ ése ya mbamba effá.

Pablo aa dzaa ná bé yaglan

3 ¹Á bóbédzan, asúgánn é ne ná, yaglánán ya bía á mfá ye ná éfíá Ntí é dzíga myaman, é ñɔñ fe dúmá, ntéññ mbóó ané ébe mína; ² ná bí tɔbo nkoránn ébe bembéa bé bot ya bikúkwat bí bot, amú ná bot bése béé belé mbwínánn. ³Ve Ntí a ne éñí bá tɔbo ya ní mebúnn, éñe aa ye mína yém ya fe á baale mína ébe á mfá mbéa [mot]. ⁴Bí tɔó ya mebúnn ébe Ntí akála denan ná edí bí mánan ya mína, mína dzálá dɔ, mína ye fe tsíni ná mína bó dɔ. ⁵Éde Ntí á wulugé ya mílém myenan ébe édziññ Nzamá, ya étɔó mbán ébe Kristo.

Bot bése bá yian bɔ eséññ

⁶Á bɔbédzaŋ, bía mánan mína ébe éyola Ntí Yesukristo ná, míní kánan ya é mwadzaŋ áse aa niŋ ané ondéndeát, ámvála é ne kaa vakgan ya áyágalé míní ngá ñɔŋ ébe bía. ⁷Amú ná mína bébyen mína yem amvála ané dá yian ná míní bee éfonann dea, akála ná bíf ndzí niŋ ané andéndeát énzénzaŋ denan; ⁸bíf ndzí ki dzí bidzí mot enziŋ á dás, fáve ná bí ngá dzuk ya biséññ bí nguu alú ya ó mos, á mfá ye ná bí nza bɔ mot enziŋ ye ébe mína mbaŋa; ⁹se ákála ná bíá yian ya dɔ, ve á mfá átele bía bébyen ané ovaŋka ébe mína ná míní vú bía. ¹⁰Amú ákoan ná bí ngén bíabe mína, bí ngá mánan mína é dzam dí ná, ngé mot enziŋ áá kómo séñ, áá yian ki dzí. ¹¹Akála bía wók ná, bot benziŋ bá niŋ ané andéndeát énzénzaŋ denan, ébɔ kaa áseñ, fáve áke bá duman éyá mam. ¹²Ve ébá béte bía mánan ya álép fe bɔ ébe Ntí Yesukristo ná, bé séñ ya nlém ó bóo bó ósí, bé dzá bidzí byeba bébyen. ¹³Ve, á bɔbédzaŋ, míní táa vwat ná mína bɔ édí é ne mvéáñ. ¹⁴Éde ngé mot enziŋ a bɔ kaa ábɔ mewók áyágalé ye é kálara ñí, á bílán mot te, míní táa ki wulu esaŋann ya ñí, éde ñí aa ye wú osoán. ¹⁵Ve kaa ñɔŋŋán ñí amvála ané nsíŋ, fáve ná ávé ñí mbámm ané mwanñɔŋ.

Meyáán

¹⁶Éde Ntí émyen ye á mvwaá, á vá mína mvwaá eyɔŋ ése ébe mam mése. Ntí a tɔbɔgé ya mína bésesé. ¹⁷Ma Pablo, ma ma bérán ya mína ya é wéá wɔm, ndem ye é kálara wɔm áse ma tsili e ne aaná. ¹⁸É mvɔmm Ntí wea Yesukristo eé tɔbɔgé ya mína bésesé.

1 TIMOTEO

É Kálara Ósúá Timoteo

Pablo aa bérán

1 ¹Pablo ápostol Yesus, amvála ané é Nzamá nkoro wea á ngá mánan, ya Ntí Yesus óyan wea, ²ébe Timoteo, ñá mwán ye á mbwínánn: Mvɔmm, ya nyénánn engóngóó, ya é mvwaá Tará Nzamá ya Kristo Yesus Ntí wea bí tobogé ya wa.

Bembéa meyágalé

³Me ngá dzaa wa éyɔɔ me ngá ke á Masedonia, ná ó lígi Éfeso, á mfá ye ná ó mánan bot benziɔ ná bé taa vé amvála áyágalé afé, ⁴bé taa ki béa mengann, ya mébárán mé bot mé ne kaa kígi, ébí byá nzu ya bisó bí ne kaa eban, bí lígi só ya mbamba ntélán mam Nzamá, éwí ó ne ákála mbwínánn.

⁵Ve édí ayágalé dá sóɔ, é ne édziɔɔ dá só á nlém ó ne mfúbánn ya mbamba osímánn, ya fe mbwínánn ó ne kaa meduk.

⁶Ébe mam méte, bot benziɔ bé mana yaá dzími nzenn, bé nga ke bá bee benzeze mikóbo; ⁷béé kómo ábo beyágame métsiɔɔ, ébó kaa yemyém édí bá kóbo, ngé é mam bá bán ya nguu.

⁸Ve bía bía yem ná nkóó métsiɔɔ ó ne mvéañ ngé mot aa belan ya wɔ amvála é ne ntélán; ⁹béé yem ná, nkóó métsiɔɔ wéé sés ntélán ákála tételé mot, ve fáve ákála betsam metsiɔɔ, ébá bé ne miló abé, be kaa ngaɔɔ, bebo misémm, be kaa áko Nzamá wɔɔɔ, beniɔ tugá, beywíñ beéséá, beywíñ beñiá, beywíñ bot, ¹⁰bebo nsémm eveák, befám bá yénán bábe ébá bevóó amvála ané biningá, bebo okira ya bot, minéneá, bekan sɔɔ minéa été, ya éñí áse mfé á ne bebéla áyágalé á ngamm áyát, ¹¹amvála é mbamba fwéñ ye á dúmá ye Nzamá ye ábwará á ne, éñí bé téle yaá ma.

Pablo aa lugu Kristo

¹²Ma vé Kristo Yesus Ntí wea akíba éñe a vé yaá ma nguu. Amú ná éñe aá ñɔɔ ma ná me ne nzósoó mot, a téle ma ané mbo biséññ Nzamá;

¹³afán̄bɔ ná ma tará bɔ mot abyann, ya ndzén̄ɲ bot ásí, ya mvé bot ekán; ve aá yén ma engóngóó akála ná me ngá bɔ dɔ á ndzímán été, ya kaa ábwíni. ¹⁴Ve é mvɔmm Ntí wea, daá bíra fwíige ya mbwínánn, ya fe édzín̄ɲ é ne ébe Kristo Yesus.

¹⁵Éfiá dí é ne tételé, bá yian fe dɔ yébe áse, ná: Kristo Yesus aá só é sí n̄í ná aa nzu koro bebɔ misémm, éde ébá béte ma me ne éní ósúá. ¹⁶Ve ya dzam te, édo maá koan ya dɔ nyénánn engóngóó, á mfá ye ná ma Kristo Yesus á tara lére édzíp deñ ése, amvála ané ndem ye ébá bé nkún n̄í bwíni ébe éniɲ é ne mbéámbéá. ¹⁷Édo ná, ébe é Kéza a tɔó kómm áse, kaa ábweñ, kaa ki áyéne, éñe etámm a ne Nzamá, á tɔbɔgé ya ngaɲɲ ya dúmá, átára mbéámbéá ye akekwiñ mbéámbéá. Amén.

¹⁸Á mwán, wá Timoteo, é dzam dí édo ma mánan wa, ébe ámvála nkúlánn medzó ó ngá tara kwíñ ébe wa, ébe éwɔ, ó bɔ mbamba mélúmán mé mwann béndzima; ¹⁹weé baale mbwínánn ya mbamba osímánn, ébe émá méte bot benziɲ bé tep yaá mɔ, bé mana yaá fe kúbán á mbwínánn été. ²⁰Ébá béte ébɔ bé ne Emeneo bá Alejandro, ébɔ me ngá kee Sátan, á mfá ye ná bé ñɔɲ melépgá méye ná bé táa bera ákɔbɔ ya abyann.

Áyaglan

2 ¹Édo ná, ósúsúá, ma lép ná bé bɔ ndzaá mam, ya meyaglán, ya ásli mam ákála bot befé, ya ávé akíba á mfá bot bése; ²ébe é mvéáñ bekéza, ya fe é bot bése bé ne bíɔɔ bídzwée, á mfá ye ná bí niɲ sí edzagá ya milém mí bóo bíá ósí, ya nkaɲaɲɲ Nzamá óse, ya ésémm ése. ³Édí te é ne mvéáñ ósú Nzamá Nkoro wea, aa yébe fe dɔ; ⁴éñe aa kómo ná bot bése bé tɔbɔ nkoránn, bé nzu fe átúga áyem bébélá.

⁵Amú ná Nzamá a ne mbóó,
mvaɲ n̄í a ne fe mbóó énzénzaɲ Nzamá ya bot,
Kristo Yesus, mot binam.

⁶Éñe a ngá vé é ñúu deñ émyen
ané ntáɲ ákoroga ákála bot bése,
é ngañiá bé vé yaá ébe
métám mé ngá yian.

⁷Ya ngañiá te éñí bé téle yaá ma nkat fwéñ, ya apostol (ma kóbo bébélá ébe Kristo, máá bɔ mineá), ya nyágale meyoɲ mefé, á mbwínánn ya á bébélá été.

⁸Édo ná ma kómo ná befám bé yaglan mevóm mése, béé bére mifúfúp mí mó ó yóp, kaa meyéá ngé ki mikéá.

⁹Á mfá mbóó, biningá bá bé tɔbɔgé mbwátán á ngaɲɲ été, ya tételé osímánn, ya kén; se ya nkomann miló wá loran, ngé ki ya koɲ, ngé ki ya mekwá mé perla, ngé ki bítop byá bíra bɔ táɲ ndén; ¹⁰ve fáve ya

bembamba míboann, ámvála dá yian ya é biningá bá dzó ná bá kaŋ Nzamá.

¹¹ Míningá á boʒge eé yága a tɔ́ evónóó, ya nsilann ñúu ósí. ¹² Ve máá lík ná míningá ávé ayágalé, ngé ki ná a belé edzwée ébe fám, fáve ná aa yian tɔbo evóó. ¹³ Akála ná Adán éñe bá tára vele, ó mvús véa, Eva. ¹⁴ Se Adán éñe ki bá duk, ve míningá éñe bá mana duk, a kpéñ á nsémm été. ¹⁵ Éde aa ye tɔbo nkoránn eé byéñ bwán, ngé aa tɔbo á mbwínánn été, ya édziŋ été, ya étɔ́ eki été, a tɔ́ fe ya kén.

É mam bá dága ébe ntébosú

3 ¹ Tételé efiá éñe ñí ná: Ngé mot enziŋ aa dzéŋ ná á bo ntébosú, aa kómo fá mbamba eséññ. ² Ve é ne ná, ntébosú aa yian tɔbo kaa bidzo, nnóm ye ngéá mbɔ́ɔ́, a tɔ́ ya kén, ya nkée, ya tételé osímánn, áyem áñɔŋ beyéŋ, a tɔ́ nkɔkgán á mfá ávé ayágalé, ³ se ewúwúa ntuk á meywa, ngé ki nyítán bibɔ; ve fáve ná ñeñép mot, se ntára mitéé, se ki ndziŋ moann.

⁴ Ayemŋe ádzwée é ndá bot dzeñ mvéáñ, eé belé é bwán beñ édzwée deñ ásí ya ésémm ése. ⁵ Éde, ngé mot áá yem ádzwée é ndá bot dzeñ, éñe aa ye baale ekóánn bébwíni Nzamá á yá? ⁶ Se ki é mot a ndem bwíni, á nza bo ná, niané a tɔbo yaá ndzálánn ya engúŋ, ñí a kpéñ fe ámvála meku débale a ngá ñɔŋ. ⁷ Dá dá yian fe ná á belé mbamba ngañiá ébe é bot bé sés bebwíni, á mfá ye ná á nza nú kpógo, a kpéñ fe olám débale.

É mam bá dága ébe bebo biséññ

⁸ Á mfá mbɔ́ɔ́, bebo biséññ bé boʒge bot bé ngaŋŋ, se menu mé beáñ, se biwúwúa ntuk á vino, se ki éñí aa ñɔŋ ábúánn dá sɔ́ á mbémbéa menzenn; ⁹ eé baale fe, ya osímánn mfúbánn, edí dá nzaman kén mot édo é ne mbwínánn. ¹⁰ Ya fe ná, ébá béte bá bá yian fe tára áyén mikat, véa bé ntɔ́ bo eséññ bebo biséññ, bé tɔ́ kaa meku. ¹¹ Á mfá mbɔ́ɔ́, biningá bá bé boʒge fe ya ngaŋŋ, kaa áswa bot, bé tɔ́ ya kén, bé tɔ́ tɔbo ya bó mebúnn ébe mam mése. ¹² Bebo biséññ bé boʒge nnóm a ne ya ngéá mbɔ́ɔ́, bé túga fe yem ádzwée bwán ya mendá meba bébyen.

¹³ Amú ná ébá bé bo yaá mvéáñ eséññ bebo biséññ deba, bá wún etɔ́ ngaŋŋ á mfá bébyen ye ábira tɔbo ya bó mebúnn á mbwínánn ó ne ébe Kristo Yesus.

Mbwínánn o ne bébélá akon

¹⁴ Ma tsili wa é mam má, meé yana fe ná ma dzíga ánzú ébe wa. ¹⁵ Ve ngé ma bem, yemŋe nzá amvála mot aa yian wulu é ndá Nzamá été, édo é ne ekóánn bébwíni é Nzamá a ne ntétéá, ákon ya ayágabé bébélá.

¹⁶ Edí é ne kaa bisó, é mora dzam aa nzaman kén mot ye á nkaŋann Nzamá, ná,

aá yéne á ñúu mot binam été,
 baá lánj ní nzósoó á nsísim été,
 baá angel baá yén ñí,
 baá kat é fwéñ deñ méyɔŋ mefé été,
 baá bwíni ní éniŋ dzí,
 baá ñɔŋ fe ní á yóp á dúmá été.

Minéneá meyágalé

4 ¹Ve Nsísim aa kóbo sáŋsáŋ ná: Mélú má ye súgan bot benziŋ bá ye tep mbwínánn, bé ŋga ke bá bee misísim méduk ya méyágalé bembéa misísim, ²ya méduk minéneá mí bot mí mbelé ósímánn aleét ané ekyeñ; ³béé kili mélúk, ya fe bídzí Nzamá a ngá vele, ébí ya mvéán akíba bebwíni bá dzí byɔ, ya ébá bé túga yaá yem bebélá. ⁴Amú ná é dzóm ése Nzamá a ngá vele é ne mvéáñ, báá yian ki tep dzóm enziŋ ye bá dzí béé vé akíba; ⁵akála ná dá tɔbo eki ya éfiá Nzamá ya meyaglán.

Pablo aa vé Timoteo meyágalé

⁶Niané wa lére bɔbédzaŋ é mam má, wa ye bɔ é mbamba mwwála bíséññ Ntí Yesus, o tɔɔ ndzálánn ya melépgá méye á mbwínánn, ya fe é mbamba ayágalé o túga yaá ábee. ⁷Ve tépge nzeze mengann, ya é má miyomm mí biningá. Wa yémŋe fe lwíñ wámyen ébe nkaŋann Nzamá ⁸Amú ná álwíñ ñúu é ne ya oyomm abúánn, ve nkaŋann Nzamá wa ó ne ya abúánn ébe dzam áse, akála ná ó ne ya ngaá ébe éniŋ dzí ya édí é nkún nzu. ⁹Tétele éfiá éne ní, dá dá ñep fe ná bé yébe ní. ¹⁰Akála ná dzam te édo bíá bíra séñ ya do bíí yém nguu, amú ná mébúnn mea mé ne ébe é Nzamá á ne ntéteá, éne á ne Nkoro bot bése, ádaŋdaŋ ébá bé ne bebwíni.

¹¹É mam má, émo wa mánan ya ávé ayágalé. ¹²Mot enziŋ ní a táa ki wa byana akála ná ó ngén ndómán, fáve ná wámyen tébegé ané efonann énzézaŋ bebwíni, á nkóbo, á fúlú, édziŋ, á mbwínánn, ya nlém mfúbánn.

¹³É tám máá bé sian, nzomoŋé nlaŋán mítsili, ya ávé melépgá, ya ávé ayágalé. ¹⁴O táa tɔbo ngeé ya é mvɔmm e ne ébe wa, éñi e ngá kalan ébe nkúlánn medzó ya mbélánn é mó mikúkú má. ¹⁵Weé túga fas é mam má, émo tɔboŋé fe mbán été, á mfá ye ná bot bése bé yén amvála ané éséññ dá ke ósú ébe wa.

¹⁶Tɔboŋé ya wámyen ya nkée ya fe meyágalé; tɔboŋé mbán ébe é mam má, akála ná weé dzálá mɔ, wa ye koro átara ya wámyen ya fe é bot bá béa wa.

Awókán ékóánn bebwíni été

5 ¹O táa vé ñá mot mbámm ya ngét, fáve ná vá ní melépgá ané éséá; bendómán, bá ané bɔbéñɔŋ, ²beñá biningá bá ané beñiá; bengwan bá ané bekéa ya mfúbánn nlém óse.

³Vá mikús mi biningá ngaŋŋ, émí mí ne beñá mfaŋ mikús; ⁴ve ngé nkús miningá enziŋ ó belé bwán ngé ki bendeñ, bébyen bé táragé dzalá esémm ébe é mvoŋ bot dzeba ya ábúlu beéséá mbeŋ, akála ná édí te, Nzamá aa yén do mvéáñ.

⁵Ve éñí á ne ñá mfaŋ nkús, a lígi yaá fe a tɔɔ etámm, eé tɔɔ fe Nzamá mébúnn, a tɔɔ fe mbán ná aa síli Nzamá ya ábo meyaglán alú ya omos.

⁶Ve éñí ñí aa kee émyen á mfá éndendea eniŋ, a ntɔɔ nwúán éniŋ dzí.

⁷É mam má, émo, vá ayágalé á mfá ye ná bé tɔɔ kaa bidzo, ⁸Ve ngé mot enziŋ aa bo kaa áyem ábaale bívúvúmán byeñ, ádaŋdaŋ bot béye é ndá bot dzeñ, mot te a tep yaá mbwínánn, a ne fe mbéa mot álot éñí a sés mbwíni.

⁹É miningá bá nii á kálara mikús été, a ne éñí á lot yaá mibú mewóm mé saman, a mbé fe a belé nnóm mbɔɔ; ¹⁰a belé ngañiá ye bembamba míbɔann; ngé aá yala bwán, ngé á ngá yem ñoŋ bot, ngé aá sop mitɔɔpán mí bot mebo, ngé aá vwála é bot bá yén midzuúk, ngé aá dzéŋ fe ná ábo é dzam áse é ne mvéáñ.

¹¹Ve o táa yebe mikús mí biningá mí ngén bengwan, amú ná éyoŋ bivéé býe á nlém weba byá kána bó ya Kristo, bá kómo ke mélúk; ¹²néa éñe bébyen bá ñoŋ meku, akála ná bá tsam é ngaá bé ngá tára kyaa. ¹³Ya fe ná, bé nga tára niŋ ané bivovoba, béé ke bá ñíí mendá ya mendá, ve se fáve eniŋ bivovoba, ya fe ná eniŋ miswa ya áduman, béé kɔbo é mam máá yian.

¹⁴Ya dzam te édo, ma lére ná ébá bé ngén bengwan bé biningá, bé kéŋ mélúk, bé byeñ bwán, bé nga baale méndá meba; néa éñe bá ye bo kaa ávé nsíŋ afóo enziŋ á mfá mbéa nkɔbo. ¹⁵Amú ná mikús mí biningá minziŋ mí dzími yaá nzenn, mí nga bee yaá fe Sátan.

¹⁶Ngé mbwíni miningá enziŋ a belé mikús mí biningá, á vwálagé myo, ya fe ná ekóánn bébwíni é táa ñoŋ mbaga te, á mfá ye ná, é vwála ébá bé ne beñá mfaŋ mikús.

¹⁷Betébosú bá dzwée mvéáñ, bé belégé bó ané ébá bá bíra yian ya ngaŋŋ, ádaŋdaŋ ébá bá bíra séñ á mfá nkatann éfiá ya ávé ayágalé.

¹⁸Amú Ntsili wá kɔbo ná: “Éña dá kwa bidzí, wáá ye do dzip dzóm ánu,” mbo biséññ ñí aa yian fe ya ntáŋ weñ.

¹⁹O táa yebe bisómán bá vé ébe ntébosú, fáve ngé é ne ya bengañiá bé beañ, ngé ki bé léa. ²⁰Ébá bá tsíni á nsémm été, bwaalé bó ósú bot bése, á mfá ye ná ébá bevɔɔ bá bé ko fe woŋŋ.

²¹Ma bíra wa súgan vé melépgá ósú Nzamá, ya Ntí Yesus, ya fe mítɔɔpán mí baáŋgel ná, ó baale mémvéná má, kaa mo átara fas, kaa ábo dzam enziŋ weé ke ngamm ²²O táa bere mot enziŋ mó mbíí ya mbíí, o táa ki ñoŋ ngap ébe éyá misémm; baalé wámyen nkeññ.

²³O táa tsíni ná wa ñú fáve mendzímme etámm, á mfá ábum dwe ya ábwiññ akwann dwe ñá fe oyomm vino.

²⁴Mísémm bot benziŋ mí ne éyéá été, míí ke b́ ósú á nkíkǵán misaŋ, ve émí ébá bev́́́ bá súgan myc ákóo. ²⁵Á mfá mb́́́ bembamba míbɔann mí ne éyéá été, ve émí myá mí sés néa, myá mí sés ki sɔbɔ.

6 ¹Ébá bése bé ne á mvaba ye étɔ́ oloá así, bé ñɔŋŋe bémása beba ná bá ñep ya ngaŋŋ ése; é nza bɔ ná, átára éyola ya áyágalé Nzamá bé ŋga byana byc. ²Ébá bá bé belé fe bémása bébwíni, bé taa b́ ñɔŋ ané abobot akála ná bé ntɔ́ bɔbéñan, ve fáve ná bé bíragá séan ya b́, akála ná bé ne bebwíni ya míndzindziŋŋ míye mí ŋga ñɔŋ yaá abúánn ye é wéá éséññ weba.

Mbéa abúánn ya mbamba abúánn

É mam má émo vá ayágalé ya melépgá. ³Ngé mot enziŋ aa vé ayágalé afé dá selan, ñí kaa ávakgan ya bebébelá bífíá, ébí Ntí wea Yesukristo, ya ébe ayágalé é ne ya bebébelá nkaŋaŋŋ; ⁴éñí te a ntɔ́ ndzálánn ya engúŋ, áá yem dzam enziŋ; fáve ná a ntɔ́ nwúán ntuk ya bisó ya fe bífíá mitéé; été éñe evínn dá byála, ya metsamann, ya metea, ya mbéa bívenveŋa, ⁵ya mitéé mí ne kaa kígi, émí é bot miló mí wú yaá ntuk, ébá bebébelá a ne kɔ́ ébe b́, bá ñɔŋ fe nyébé ná ó ne é dzóm bá ñɔŋ ya dɔ abúánn; [kólogé amvála mam méte été]. ⁶Ve mbamba nyébé ñí a ne fá dzóm ye á mora abúánn, á mfá é mot a tɔ́ mvwaá ya ábímm a belé. ⁷Amú ná bíí ndzí ś ya dzóm enziŋ éniŋ dzí, édo ná bí sés ki vea dzóm enziŋ été. ⁸Édo ná, ngé bí belé é dzóm bíá dzí ya fe é dzóm bíá bwát, ya edí te, bí tɔ́bɔgé ya mesán. ⁹Ve ébá bá bá kómo bɔ mikúkúmm, bá ku mébóblé été, ya melám été, ya ábwiññ akúkút ya baáŋgónó miñamle été, émí myá ke myá dulu bot édwá ye áwú été, ya á ntsamann. ¹⁰Akála ná edziŋŋ moann édo é ne tsín ye mebé mése, edí bot benziŋ béé ñamle, bé mana yaá lés á mbwínánn été, bé mana yaá fe bábá bébyen ya abwiññ bindáglé.

Mélépgá mefé

¹¹Ve, á wa é mot Nzamá, túpgge mam méte; véa, beegé nzósoó ómvús, ya nkaŋaŋŋ Nzamá, ya mbwínánn, ya edziŋŋ, ya edzíp, ya fe nsilann ñúu ósí. ¹²Bɔ́́́ge bembamba meyítán béye á mbwínánn; bíñŋe éniŋ é ne mbéámbéá bé ngá lwée wa ya dɔ, dzam te fe wa o ngá yem dɔ átúga mem ébe ásu abwiññ bengañíá.

¹³Ású é Nzamá aa vé byém bíse eniŋ, ya Kristo Yesus éñí a ngá vé mbamba ngañíá ású Ponsio Pilato, ma mánan wa ná, ¹⁴ó baale atsiŋŋ, kaa ayeŋŋ, kaa ki ya bidzo, akekwiñ ásián Ntí wea Yesukristo, ¹⁵éñí éyɔŋ é tám da yian é kwíñ yaá, aa ye kúlu éndendaŋ éñí etámm á ne Ewólo Ndzwée, Kéza ye á bekéza, ya Ntí ye á bedzwée;

¹⁶éñí etámm a belé éniŋ é ne kaa áwú, a tɔ́ éyéá mot enziŋ a sés yit bebeñ; éñí, mot enziŋ áá bé yén, a sés ki yén. Éñe á tɔ́bɔgé ya ngaŋŋ ya mbéámbéá ekán. Amén.

Mélépgá ébe mikúkúmm

¹⁷Á mfá mikúkúmm míye é tám ñí, vá bó ayágalé ná bé taa bo mikanᵑa, bé taa ki tɔbo ya mebúnn ébe ákúmm ye dá dáá tɔbo tɔbo ki, ve fáve ébe Nzamá, éñe fe aa dzálá bía ya byém bíse byéé fwíge, á mfá ye ná bía bí yén fe mvéáñ; ¹⁸béé bo esós, bé bɔ́ge mikúkúmm míye bembamba míboann, bé bɔ́ge akap, bé téle fáve esomm ya esomm á mfá ye ávé ya esós; ¹⁹béé kóán á mfá weba bébyen, mbamba mbókga ébe é tám é nkún nzu, ná bé biñ édí é ne ñá mfaᵑ eniᵑ.

²⁰Á Timoteo, baale ntam bé ngá kee wa, weé sáale nkóbán túga ya nzeze nkóbo ya biyóᵑ mekéá bíye édí bá lwée ná nyemann mam; ²¹ébe édí te, bevóó enziᵑ éñe béé kóbo néa, éde bé ngá lés á mbwínánn été.

Mvɔmm é tɔboᵑé ya mína.

2 TIMOTEO

É Kálara Beañ Timoteo

Mibóló

1 ¹Pablo, ápostol Kristo Yesus ákála nkómánn Nzamá, amvála ané ngaá ye éniḡ é ne ébe Kristo Yesus, ²á mfá Timoteo, ndzindziḡ mwán wɔm: Abwará, ya nyénánn engóngóó, ya é mvwaá Tará Nzamá, ya ébe Kristo Yesus Ntí wea.

Ávé akíba

³Ma vé Nzamá akíba meé síman wa kaa ásim omos ye alú á meyaḡlán mam été. Éñe ma séan ya ñí ya osímánn mfúbánn amvála ané bímvámmvám byam byá bí ngá bɔ fe dɔ, ⁴meé bíra wa kómo yén á mfá ye ná me tɔbɔ ndzálánn ya mesán, éyɔḡ ma síman é míige mwe; ⁵meé síman é mbwínánn ó ne kaa meduk ó ne ébe wa, éwí a ngá tára tɔbɔ ósúsúá ébe éñe mvám Loida, ya ébe ñuá Ewunise; me tɔɔ ya mebúnn ná, ébe wa fe ntéññ mbóó.

É wéá eséññ Timoteo

⁶Dzam te édo, ma vé wa osímánn ná ó bera bwaa é ndúán é dás Nzamá é ne ébe wa, éñí o ngá ñɔḡ ákála mbélánn é mó mam. ⁷Amú ná Nzamá eé ndzí bía vé Nsísim áyeña, fáve éwí ye á nguú, ya édziḡḡ, ya fe ádzwée osímánn. ⁸Éde, o táa wók é ngañiá Ntí wea osoán, ngé ki ma, é mwann mbok weñ; fáve ná, wa ñɔḡḡe fe ngap bía wa ébe nyénánn bindáḡlé ákála mbamba fwéñ, amvála ané é nguú Nzamá é ne, ⁹éñe a koro yaá bía, a lwée yaá fe bía ya ékígá é ne eki, se ya mibɔann myea, fáve amú ntélán mam weñ ya mvɔmm, ébí bé ngá vé bía ébe Kristo Yesus kaa ná mvelann byém ó bɔ. ¹⁰Édo éndagá, é léreban yaá ya áasian nkoro wea Kristo Yesus, éñí a ngá tsam awú, véa a kúlu eniḡ éyéá été, étɔɔ ñúú é ne kaa ábweñ ákála mbamba fwéñ. ¹¹Édí te édo, bé ngá téle ma nkat fwéñ, ya apostol ya fe nyágale.

Pablo mwann mbok

¹²Akála te édo fe má dzuk ya mam méte, ve mää wók osoán, amú ná ma yem nzá me bwíni yaá, me tóó fe ya mebúnn ná a ne nguu ye ábaale ntam wóm akekwiñ mos te.

¹³Beegé ámvála efonann bebébelá meyágalé o ngá ñoŋ ébe ma, ya mbwínánn, ya édziŋ été ébe Kristo Yesus. ¹⁴Baalé é mbamba ntam bé kee yaá wa ákála Mfúfúp Nsísim a tóó ébe bía.

¹⁵O yem yaá edí ná, é bot bése bé ne Asia bé mana yaá ma álama, ébó bé ne Figelo bá Ermogenes. ¹⁶Ntí á yénŋe é ndá bot Onesíforo engóngóó, amú ná abwiññ biyoŋ a ngá bɔ eé vé ma nguu, eé ndzí ki wók étóó mwann mbok dam osoán, ¹⁷fáve ná, ñí a tóó á Roma, a ngá bíra ma dzéŋ, a koan fe ya ma. ¹⁸Ntí á líkge ná á koan nyénánn engóngóó ébe mos te. Wa wa túga fe yem ámvála a ngá belan ya ma abwiññ bíyoŋ Éfeso.

Míduúk Ápostol

2 ¹Ve wa, é mwán wóm, ñoŋŋe nguu ébe é mvɔmm é ne ébe Kristo Yesus. ²Éde é mam o wók yaá ébe ma ébe ású abwiññ bengañiá, keegé mɔ bebébelá bé bot bá ye tɔbɔ nkɔkgán, á mfá ye ná bá bé yágale fe é bot bevóó.

³Ñoŋŋe ngap ébe nyénánn bindáglé amvála ané é mbamba mwann bénzima Kristo Yesus. ⁴Mot enziŋ ye a ne eséññ bénzima áá tsinan ya eséññ okira efé ye éniŋ dzí, á mfá ye ná á vé é mot a ngá ñoŋ ñí eséññ bénzima nlém mesán. ⁵Ntéññ mbóó fe, é mot aa ke mekatan, áá wún ngé áá ke mekatan amvála ané metsiŋŋ méye été mé ne. ⁶Mbeñ mefúp aa bɔ eséññ, aa yian bɔ é mot ósúá ye aa ñoŋ ngap bibumá. ⁷Túga síman é mam ma kóbo ya wa má, amú ná Ntí éñe aa ye wa vé fak ébe dzam áse.

Míduúk Kristo

⁸Símanján Yesukristo, éñí a wómo yaá miwúán été, mot ye é mvɔŋ bot David, amvála ané é mbamba fwéñ wóm a ne, ⁹Akála te édo fe ma dzuk ya bindáglé, akekwiñ ya nkeán mibok, amvála ané mbo abé. Ve éfiá Nzamá é sés á mbok. ¹⁰Ya dzam te édo, ma nzomo ásesé ákála mitópbán mí bot, á mfá ye ná bá bé ñoŋ fe akoroga ye mbéámbéá dúmá é ne ébe Kristo Yesus.

¹¹Bébélá efíá éñe ñí ná:

Amú ná ngé bí wú yaá bíabe bó, bía ye fe niŋ bíabe bó.

¹²Ngé bí tɔbo yaá mbán, bía ye fe dzwée bíabe bó.

Ngé bía kat ñí, ñí aa ye fe bía kat.

¹³Ngé bí sés bebébelá bé bot, ñí aa laŋan bebébelá mot, amú ná a sés kat émyen.

Minéneá beyágale

¹⁴Vá bɔ osímánn é mam má, weé kpéá bɔ ósú Nzamá ná, bé sáale mikéá mí ne kaa eban, akála ná mí sés ya abúánn enziŋ, myá myá ke fe ya é bot bá wók myɔ ádzímlé. ¹⁵Wámyen wa bíragá fe dzéŋ ná o téle wámyen ósú Nzamá o tɔɔ nkyabán, mɔɔ biséññ éé belé dzam enziŋ ye áwók osoán, eé túga lére tételé bébélá efíá. ¹⁶Ve sáalé é nzeze nkɔɔbɔ é ne kaa mfi, amú ná dá ye keéke ya mot á ékúkwat été; ¹⁷é nzeze nkɔɔbɔ deba da ye mana ñeŋ amvála ané mora ebɔɔ fóó, néa éñe Emeneo bá Fileto bé ne, ¹⁸ébá béte bé les yaá á bébélá été, béé dzó ná nwómán miwúán ó bɔɔban yaá, éde bé ngá nzaman mbwínánn bot benziŋ.

¹⁹Ve, é ná mbókga Nzamá ñí á téle kaa áfógan, wa ó belé sitám te, “Ntí aa yem é bot bé ne áabeñ,” ya, “Édo, éñí áse aa lwée éyola Ntí á kólogé ékúkwat été.”

²⁰Édo é ne ná á mora ndá été dēé sés fáve ya bibyetga bí koŋ ya ngoós etámm, ve a belé fe bibyetga bilé ya ébí sí, bivɔɔ binziŋ bí ne á mfá ábelan ya byɔ ya ngaŋŋ, ébí bivɔɔ byá á mfá nzeze mbelán. ²¹Ya dzam te, ngé mot enziŋ aa tɔɔɔ mfúbánn ébe é mam má, aa ye bɔ ébyetga é ne á mfá ngaŋŋ, ntélán eki, ya eban ébe Mása, nkomann á mfá mbamba mbɔann óse.

²²Vé, túpge bívée bíye étɔɔ ndómán, dzéŋŋe nzósoó, ya mbwínánn, ya edziŋŋ, ya mwaaá, fufúlu ya é bot bá lwée éyola Ntí ya nlém mfúbánn. ²³Tépge medzɔ mé akúkút ya é má midzímán, weé yem ná má sɔ ya mitéé. ²⁴Éde éñí aa séan ya Ntí ñí áá yian bɔ mot mikéá, fáve ná é mot a ne esós ébe bot bése, nkɔkgán á mfá ávé ayágale, ya fe edzíp. ²⁵Éde eé vé melépgá ya mbamba nlém ébe é bot bá sóánn, ngé e ne bɔ tám enziŋ ná Nzamá aa vé bɔ édzoban dá ke ya bɔ ná bé ñɔŋ bébélá; ²⁶éde ngé bé biñ kén, bé túp ólám débte, éñí bé ntɔɔ mikómm á nkómánn weñ été.

Ángónó abé ye métám má súgan

3 ¹Ve wa yian yem é dzam dí ná, mélú má súgan má, metám mé ne ángónó má ye sian. ²Akála ná bot bá ye bɔ ná bá dziŋ bébyen, bedziŋŋ moann, beɔ benzeze mevágá, beɔ bingúŋ, bebyana bot, beɔ melɔ ébe beéséá, be kaa álán mbeŋ, be kaa ngaŋŋ, ³be kaa eñúñuŋŋ, be kaa kómo awókgán, be boro bot mam, be kaa ádzwée nlém, mingéngét, bevíni mvéáñ, ⁴bekuan bot, be kaa átára tém, betɔɔ ndzálánn ya engúŋ, bedziŋŋ bivée bé lígi ádziŋ Nzamá. ⁵Bá lére ná bé dzálá mbamba nyébé, ve bá béé kat nguu nyébé te. Lúmŋe memvála mé bot méte mvús.

⁶Amú ná ébá béte bé ne é bot bá duman mendá, béé ke ya ábíbiningá é ne ndzálánn ya misémm á mikómm. Biningá béte bivée mendzaŋ ya mendzaŋ byá dzwée bɔ, ⁷bá yága tám áse, ve bá kaa kwíñ tám enziŋ á nyemann bébélá. ⁸Ntéññ mbɔɔ ané Janes bá Jambres bé ngá tébe Moisés

á ngamm áyát, amvála te fe ébá béte bé tébe yaá bébélá ngamm áyát; é bot osímánn ó mana yaá wú ntuk. Éde, á mfá mbwínánn bé ku yaá. ⁹Ve báá ye bera ke ósú, akála ná ndzímán weba wá ye léreban éyéá été ósú bot bése, amvála ané dá é ngá boban fe ya bot béte.

Ndzéján bot ásí ákála mbwínánn

¹⁰Ve wá o túga yaá bee áyagalé dam, ya éniḡ dzam, ya ntélán mam wɔm, ya mbwínánn wɔm, ya édzip dam, ya edziḡḡ dam, ya ánzomo dam, ¹¹ndzéján ásí, ya midzuúk myam, amvála ané ébí me ngá yén Ántiokia, ya Íkonio, ya á Listra. Ámvála ndzéján ásí te ma me ngá nzomo dɔ! Éde ébe ásesé te, Ntí éñe a ngá koro ma. ¹²Ve é bot bése bá kómo niḡ eniḡ nkaḡḡḡ ébe Kristo Yesus, bá ye dzuk ye ná bá dzéḡ bɔ́ ásí. ¹³Ve bembéa bé bot, ya beduk bot, bá ye keéke ósú bá duman abé été, béé duk é bot bevóó, bébyen bá béé dukbán fe.

Éban kálara Nzamá á ne ya dɔ

¹⁴Ve wa tɔbɔgé é mam o yága yaá été, o yébe yaá fe mɔ́ mvéáñ, weé yem ébe nzá ó ngá ñɔḡ ayagalé. ¹⁵Ya ná, ásó ye á mɔḡḡ, o yem yaá Mitsili mí ne eki, é mí mí ne wa vé é kén dá ke ya wa ákoroga ákála mbwínánn ébe Kristo Yesus. ¹⁶Ntsili óse ó ne évuḡ dá sɔ́ ébe Nzamá, ó ne fe ya eban á mfá ávé ayagalé, á mfá ávé mbámm, á mfá ásóḡán, á mfá áyála mot ya melépgá á nzósoó été, ¹⁷á mfá ye ná é mot Nzamá á tɔbɔ nkɔḡgán ya fe nkomann á mfá mbamba mbɔann óse.

Katge fwéñ éfíá Nzamá

4 ¹Ma kpéa wa ósú Nzamá ya édí Ntí Kristo Yesus, éñí á ntéle ná a nkún kí k betetéa ya bewú misaḡ, ákála áasian deñ ya fe édzwée ngómán deñ. ²Katge éfíá, tɔbɔgé nkomann ané éyɔḡ tám e ne mvéáñ ya éyɔḡ tám e ne abé, ásóḡán, ávé mbámm, ávé melépgá ya abwiññ edzip ya ayagalé. ³Amú ná tám da ye kwíñ, éñí bot bá ye bɔ́ kaa ánzomo áyagalé é ne bébélá, fáve ná ámvála mikómánn myeba bébyen mí ne, bá ye kóán beyágale bá kɔ́bɔ́ bɔ́ é mam bá dziḡ bá wók; ⁴béé vea bébélá á meló meba été, bé ḡga veḡan á mengann. ⁵Ve wá, tɔbɔgé ya kén ébe mam mése, nzomoḡé midzuúk, bɔ́ḡge eséññ nkat mbamba fwéñ, dzálágé fe éséññ Nzamá dwe.

Mebúnn bekrísten

⁶Akála ná me ntɔ́ bebeñ ná bá swii ma ané bivévé, é tám ma ke da é kwíñ yaá fe. ⁷Me bɔ́ yaá mbamba meyítán, me mana yaá mékatan mam, me baale yaá fe mbwínánn. ⁸Atéé ye éndagá, bé nii yaá ma korona ye á nzósoó; éñí Ntí, nzósoó nkík misaḡ, aa ye ma kee mos te; se fáve ma étámm, ve ya fe ébá bésesé bá dziḡ áasian deñ.

É mam má súgan

⁹Bíragá dzéj ná ó dzíga ma nzu yén. ¹⁰Amú ná, ya ádzij éniñ dzi, Demas a lama yaá ma, á kēñ á Tesalonika; Kresente ñí á Galasia, Tito ñí á Dalmasia, ¹¹fáve Lukas etámm éñe a ne bía ñí.

Ñɔɲɛ Markos, o sɔ mína ñí, akála ná a ne ma ya eban á mfá éséññ Nzamá. ¹²Ve Tikiko maá lóm ñí Éfeso. ¹³Éde éyɔɲ wa nzu, nzaá ya ekót me ngá lík á Troas ébe Karpo, ya fe mitsili, ádaɲɲa émi bikop bétsít. ¹⁴Alejandro, nlwíñ bikyeñ, a bɔ yaá ma abé abwiññ, Ntí éñe aa ye ñí vé méyáán má yian ya mibɔann myeñ. ¹⁵Wa tɔbɔgé fe ñí ya nkée; akála ná, a bíra yaá ke é fwéñ bía kat á ngamm áyát.

¹⁶Eyɔɲ ósúá me ngá vé eyalann, mot enziɲ éé mbé á mfá wɔm, fáve ná bésesé bá mana ma lama; bé táa ki bɔ áláɲ ebúk te. ¹⁷Ve Ntí éñe á mbé á mfá wɔm, éñe fe a ngá vé ma nguú, á mfá ye ná ébe ma, nkatann fwéñ ó dzálában ye fe ná bot bésesé béye meyɔɲ mefé bé wók. Éde me ngá tɔbɔ nkoránn ébe ánu mgbembem. ¹⁸Ntí éñe aa ye ma koro ébe mbéa mbɔann óse, éñe fe aa ye ma baale á mfá ébe édzwée ngómán ye á dzóp deñ. Éñe á tɔbɔgé ya dúmá mbéámbéá ya mbéámbéá. Amén.

Mibóló myá súgan ya meyáán

¹⁹Bérágán ya Priska bá Akila, ya é ndá bot Onesíforo. ²⁰Erasto aá lígi á Korinto, ve Trófimo ñí ya maá lík nkúkwann á Mileto. ²¹Bíragá dzéj ná ó nzu kaa ná metám mé mveɲ ya avép bí sian. Ewubulo aa bérán ya wa, ya Pudente, ya Lino, ya Klaudia, ya fe bɔbédzaɲ bésesé.

²²Ntí á tɔbɔgé ya nsísim we. Mvɔmm é tɔbɔgé ya mína.

TITO

É Kálara Tito

Mebéránn

1 ¹Ma Pablo, óloá Nzamá ya ápostol Yesukristo, amvála ané mbwínánn mítópbán mí bot Nzamá ó né, ya fe nyemann ye édí é ne bébélá, ákála bébélá nyébé, ²ébe oyan ye éniḡ é ne mbéámbéá, édí é Nzamá a ne kaa ábɔ mineá a ngá tára kyaa, kaa ná mvelann byém ó bɔ. ³Éde, niané é tám deñ e ngá kwíñ, a dzálá ngaá te ébe nkatann efiá bé téle yaá ma, amvála ané é mvéná Nzamá Nkoro wea e ne.

⁴Ébe Tito, é ñá mwán wɔm ye á mbwínánn ó ne bía fufúlu: Abwará ya mvwaá atéé ye ébe Tará Nzamá, ya ébe Kristo Yesus Nkoro wea.

Méfúlú betébosú

⁵Akála te édo, me ngá lík wa ya do á Kreta, á mfá ye ná ó mana kom é mam mé ngá lígi má buk ósí, ya fe ná o téle betébosú ébe kada kísoan amvála ané me ngá mánan wa. ⁶Dá yian ná mot te, á bɔ kaa bidzo, é fám e belé ngéá mbóó, é bwán beñ béé tɔɔ bebwíni, kaa ná bá sómán bó ná bá niḡ túga ngé ki miló abé.

⁷Amú ná ntébosú aa yian bɔ é mot a ne kaa bidzo, a tɔɔ amvála ané éñí aa belan ya é mam Nzamá, kaa ábéle émyen ó yóp, kaa áyéá avóó, kaa mfían meywa, kaa mbɔ mitéé, kaa ki éñí aa ñɔḡ ábúánn dá sɔ á mbémbéa menzenn. ⁸Fáve ná aa yem ñɔḡ beyéḡ, ya ádzinḡ édí é ne mvéáñ, ya átɔbɔ ya kén, nzósoó mot, é mot a ne eki, ya ádzwée nlém weñ émyen, ⁹eé túga baalé bébélá efiá, amvála ané áyágalé é né; á mfá ye ná ñí á tɔbɔ fe nkɔkgán ye álép ya áyágalé é ne mvwaá ya álére é bot bá bɔ bisó évuzá deba.

¹⁰Amú ná abwiññ bot é ne bebo meló, bekwɔbɔ nzeze mikwɔbɔ, ya beduk bot, ádaḡdaḡ ébá béye á nkíkgán akeé; ¹¹ébá béte dá yian ná bé dzíp bó menu, amú ná bá nzaman mendá mé bot migúrá, béé yágale é mam mé ne kaa áyian, á mfá ye ábúánn dá sɔ á mbémbéa menzenn. ¹²Mot mbóó ye ébe bó, nkúlu medzó weba bébyen, a ngá dzó ná,

“Tám áse Bekretense bé ne minéneá,
bembéa bétsít béye áfan,
bedzí bidzí ya bivovoba.”

¹³Ngañiá te a ne bébélá. Akála te édo, ábira bó bwaale ya ngét, á mfá ye ná bé tɔbo mvwaá á mbwínánn été; ¹⁴kaa ábéa mengann Bejudio, ya fe mémvéná mé bot má vea bot á bébélá été.

¹⁵Mam mésesé mé ne ná fúmm á mfá ébá bá bé ne fe ná fúmm; ve á mfá ébá bé ne nwúán ntuk ya fe ébá bé ne kaa ábwíni, dzam enziŋ é sés bó ná fúmm; fáve ná atéé ye ásimánn deba akekwiñ milém myeba mí ne bó nwúán ntuk. ¹⁶Bá mem ná bá yem Nzamá, ve ya mibɔann myeba bá sóán ya ñi; bé ne ébá bot bá víni, bebo meló, bá kaa ki eban á mfá mbɔann enziŋ ye ó ne mvéañ.

Méyágalé á mfá kada nsámá bot

2 ¹Ve ébe wa, kɔbɔgé ámvála dá yian ya áyágalé é ne mvwaá. ²Béfám bé ne bitsitsiga bá yian bo ya kén, ya ngaŋŋ, ya fak, bé tɔɔ mvwaá á mbwínánn été, édzizŋ été, ya étɔɔ mbán été.

³Á mfá mbɔɔ fe bitsitsiga bí biningá, ébe ámvála bá niŋ, bá yian bo á bidzidzin, kaa áswa bot, kaa ki ábo aloá ye á abwiññ vino; ve fáve ábo beyágale béye édí é ne mvéañ, ⁴á mfá ye ná bé yágale bengwan bé biningá ná bé dziŋ béyóm beba, ya fe ná bé dziŋ é bwán beba, ⁵bé tɔbo ya kén ya afúnlém, béé kálá mendá meba, miñeñép, béé tɔbo fe édzwée béyóm beba ásí, á mfá ye ná éfíá Nzamá bé bo do kaa ábyana.

⁶Ámvála te fe, lépge bendómán ná bé tɔbo ya kén.

⁷Ébe mam mése, léregé wámyen ámvála ané efonann ye á mbamba mibɔann, ya ávé méyágalé mé ne nzósoó ya ngaŋŋ, ⁸ya á nkɔbo ó ne mvwaá kaa bidzo, á mfá ye ná é mot a ne wa á ngamm áyát, niané a bo yaá kaa ábelé mbéa dzam ye ádzó bía, á wú osoán.

⁹Á mfá áloá, léregé do ná é tɔbɔgé édzwée bémása beba ásí ébe dzam áse, béé vé bó mesán á nlém, kaa ábo ya bó bisó, ¹⁰kaa áswala abímm byém, fáve léregán ná bé tɔbo ya mína mbamba mebúnn mése, á mfá ye ná ébe dzam áse bé sák áyágalé Nzamá, Nkoro wea.

Áñep Nzamá

¹¹Amú ná é mvɔmm Nzamá é léreban yaá, deé sɔ ya akoroga ébe bot bése, ¹²deé vé bía melépgá ná bí tep bikúkwtá bí mam ya bivée bíye á nlém mot á mfá ye ná ébe éyɔŋ dí, bí tɔbo ya kén, ya nzósoó, ya á mbamba nkaŋann été, ¹³bí baale oyan ó ne ya abwará; édo é ne ásiann ya é dúmá é bora Nzamá ya Nkoro wea, Yesus Kristo. ¹⁴Éñí a ngá vé é ñúu deñ émyen ákála dea, ná á koro bía ébe ntsamann metsiŋŋ óse, á fúbu fe ntɔpbán áyɔŋ deñ, édí dá bíra dzéŋ bembamba míbɔann.

¹⁵Mam méte émo kóɔɔgé, vá melépgá, bwaalé fe ya nguú édzwée ése. Mot enziɔ ńí a táa ki wa áñɔɔ avítsaɔ.

Ámvála bebwíni bá yian niɔ

3 ¹Vá bɔ osímánn ná bé tɔɔɔgé betébosú ya menguu medzwée así ya fe áɔ bɔ mewók, átɔɔ fe nkomann á mfá mbamba mbɔann óse. ²Bé táa kóɔɔ mot enziɔ abé, bé táa ki bɔ ádzéɔ ya mitéé, fáve ná bé bɔ añep, béé lére evwévwé nlém áse ébe bot bése. ³Amú ná bía fe ébe metám mevɔɔ bí mbé akúkút bot, bí tɔɔ fe meló, bí lés, bí tɔɔ fe aloá ya mikómánn ya bivéé mendzaɔ ya mendzaɔ, bí niɔ ábé été ya miñamle été. Bí tɔɔ é bot bá víni, bí vínan fe bevɔɔ ya ébá bevɔɔ.

⁴Ve eyɔɔ ededea ésós Nzamá Nkoro wea e ngá léreban ya édziɔ deñ ébe mot binam,

⁵éñe a ngá koro bía,
se akála mibɔann míye á nzósoó,
fáve amvála nyénánn engóngɔɔ weñ ó né,
ébe nsopbánn ye ábera tɔɔ mfefeñ,
ya ábera tɔɔ mfefeñ mbyálánn amú Mfúfúp Nsísim,

⁶éñí a ngá swii ébe bía abwiññ
ya akála Yesukristo Nkoro wea,

⁷á mfá ye á tɔɔ benzósoó
ya akála é mvɔmm deñ,
ya fe ná bí nzu yaá bɔ beñɔɔ tsígá
ya oyan ye éniɔ é ne mbéámbéá.

⁸Éfíá e ne tételé édo dí.

Éde ébe é mam má, émo ma kómo ná o bíra vé ayágale ná é bot bé bwíni yaá Nzamá, bé kee bébyen ébe bembamba mibɔann. Mam méte émo mé ne mvéáñ ya fe abúánn ébe bot.

⁹Ve ásáale akúkút bisó, ya mébárán mé bot, ya mitéé, ya fe melúmánn ébe á mfá nkɔɔ metsiɔɔ; amú ná mam méte mé ne kaa abúánn ya kaa ayílí. ¹⁰Ébe é mot aa sɔ ya nkánán mengamm, niané wa vé ńí mbámm éyɔɔ ósúá, ya édí beañ, ákánan ya ńí. ¹¹Yemɔ ná éñí te a ntɔɔ ekúkwát mot, aa bɔ nsémm, etɔɔ ná aa vé fe émyen meku.

Melépgá ya Mebéránn

¹²Niané ma lóm wa Artemas, ngé ki Tíkiko, bɔɔge avóó ná o nzu ébe ma á Nikópolis, amú me kík yaá ná ma ye lot metám mé avép ó véa.

¹³Á mfá nyem metsiɔɔ Zenas, bá Apolos, tógán bɔ ávwála átsíni ekena ósú, á mfá ye ná dzóm enziɔ é táa bɔ ádzéɔ.

¹⁴Ya fe é bot bea bá bé yága ná bé kee bébyen ébe bembamba mibɔann, béé vwála é mam má bíra yi á mfá ye ná bé nza tɔbɔ kaa bibumá.

¹⁵É bot bése bé ne bíabe bó, bá bérán ya wa. Ábérán fe ya é bot bá dziŋ bía á mbwínánn été.

Mvɔmm eé tɔbɔgé ya mína bése.

FILEMÓN

É kálara Apostol Pablo a ngá tsili Filemón

Mebéránn

¹Ma Pablo, é mwann mbok Kristo Yesus, ya mwadzaŋ wea Timoteo, bía tsili ndzindziŋŋ Filemón, ní á bɔ fe eséññ bíabe bɔ, ²ya kéá dzea Apia, ya Arkipo mvwíññ dzeá ye á melúmán, ya fe ékóánn bebwíni é ne é wa á ndá. ³Abwará ya mína ya mvwaá, ébe Tará wea ya Ntí Yesukristo.

Ávé Nzamá akíba

⁴Ma vé é Nzamá wɔm akíba, meé síman wa méyaglán mam été tám áse; ⁵ma wók fe édzinŋ dwe ya mbwínánn o belé ébe Ntí Yesus ya á mfá bekrísten bése, ⁶amvála te édo awókgán ye mbwínánn dwe dá ye bɔ mvéáñ ébe nyemann édí áse é ne mbeŋ, é tɔɔ ébe bía amú Kristo. ⁷Éde, á mwadzaŋ, me belé yaá fá abwiññ mesán ye mfoŋann nlém akála édzinŋ dwe; amú ná mílém bekrísten o mana yaá myɔ vé awaabé.

Ádzaa á mfá Onésimo

⁸Amú dzam te, dá e tɔɔ ná ébe Kristo me belé ededea filí ye ámánan wa édí dá yian. ⁹Ve dá é tɔɔ ná ma dzinŋ wa, ma yén mvéáñ ná me lép wa, ma Pablo, me tɔɔ ané ñá mot, ve me tɔɔ fe mbok Kristo Yesus éndagá, ¹⁰ma lép wa mfá é mwán wɔm Onésimo, éñí me byéñ yaá me tɔɔ mfetann á ndá mibok.

¹¹Éñí tám ómvús, aa mbé wa kaa eban, ve éndagá, a ntɔɔ bía ya eban bía wa. ¹²Éde éñí te, a ne éñí ma bíra dzinŋ, ma bera fe wa ní ábúlán. ¹³Ané éñí mámyen me ngá ye ní kómo ábaale, ná ábelan ya ma éveŋ dwe á nkómm me ne ákála mbamba fwéñ. ¹⁴Ve meé ndzí kómo bɔ dzam enziŋ kaa wa ásílí, á mfá ye ná añep dwe é bɔ kaa ábɔ ákála ntsinann, ve fáve ákála nkómánn we. ¹⁵Amú a ne bɔ ná édo aá kánan ya wa oyomm abóŋŋ

tám, á mfá ye ná o bera ñí ñɔŋ mbéámbéá; ¹⁶se fe amvála ané oloá, fáve ané ndzindziŋ mwadzaŋ wá daŋ oloá, ósúá ébe ma, ve mfá we ádaŋdaŋ, atéé éniŋ dzi, akekwiñ ébe Ntí.

¹⁷Éde ngé wa ñɔŋ fá ma ané mwanñɔŋ á mbwínánn, ñí á ñɔŋŋe fe ané ma. ¹⁸Ngé aá bɔ wa etɔm enziŋ, ngé a belé ki wa dzóm enziŋ, ma síligé dɔ. ¹⁹Ma Pablo, ma ma tsili dɔ ya é wéá wɔm. Ma ye dɔ tán. Dá e tɔɔ ná mää kómo wa dzó ná éniŋ dzwe wámyen, o belé fe ma dɔ mvóla. ²⁰Á mwadzaŋ, yébegé ná me ñɔŋ ávwála dwe te ébe Ntí; vá ma nlém awaabé ébe Kristo.

²¹Me tsili yaá wa me tɔɔ ya mewók mwe mebúnn; meé yem fe ná wa ye bɔ álot abímm ma síli wa. ²²Éde, komŋe fe ma edzoók, amú me tɔɔ mebúnn ná ya méyaglán menan, dá ye bɔban ná me bera búlán ébe mína.

Meyáán

²³Epafras aa bérán ya wa, éñí bía ñí bí ne míbok mfá Kristo Yesus, ²⁴ya Markos, ya Aristarko ya Demas ya fe Lukas, ébɔ bá vwála ma éseññ Nzamá.

²⁵É mvɔmm Ntí Yesukristo eé tɔbɔgé ébe mísísim myenan.

BEEBREO

É kálara Beebreo

Nzamá a kóbo yaá ébe nzenn ye é Mwán weñ

1 ¹Nzamá aá kóbo ya betará ókuá abwiññ biyɔŋ, ya abwiññ memvála ébe bekúlu medzó, ²mélú má sùgan má, a kóbo yaá ya bía ébe é Mwán weñ, éñe a ngá téle ñɔŋ tsígá ye byém bíse, ébe éñe fe a ngá vele ya ñí dzóp ya eniŋ ngúrá.

³Éñe a ne mikwikwiñ míye é dúmá deñ, nswánn ye é ñúu deñ émyen ná tsás. Éñe fe aa baale byém bíse ya efíá ye é nguú deñ. Niané a ngá mana tun misémm, éde a ngá tɔbo ósí á yóp été á mfá meyóm étɔɔ édzwée Nzamá;

⁴Éñe a sùgan yaá daŋ ábo nnén álot baáŋgel, dá é tɔɔ ná éñe a ñɔŋ yaá tsígá éyola dá daŋ ya ngaŋŋ álot ébó.

Mwán aa lot baáŋgel

⁵Amú ná, á áŋgel mbé ye baáŋgel Nzamá a ngá dzó eyɔŋ enziŋ ná:

“Wa o ne é Mwán wɔm,
me byéñ yaá wa émuú;”

Aa bera dzó ná:

“Ma ye bo Éséá á mfá weñ,
Ñí aa ye fe bo Mwán á mfá wɔm?”

⁶Éde aa bera fe kóbo, éyɔŋ aa nzu ya ntóo mwán weñ éniŋ dzi ná:

“É baáŋgel bése Nzamá bé kaŋŋe ñí.”

⁷Éde, á mfá baáŋgel aa dzó ná:

“Éñe aa bo é baáŋgel beñ bivúŋ,
bébo biséññ béñ bá míkaba mí ndúán.”

⁸Ve á mfá Mwán aa dzó ná:

“Á Nzamá, étɔɔ édzwée dwe é ne akekwiñ mbéámbéá;
ntúmm édzwée ye á nzósoó éwɔ wá ó ne ntúmm ye édzwée ngómán
dwe.

9 O dziŋ yaá nzósoó, o víni yaá fe ntsamann metsiŋŋ;
ya dzam te édo, Nzamá,
é Nzamá we, ya mbwánn mésán
a tóp yaá wa ádaŋ ébá béye nsámá we.”

10 Ya fe ná:

“Á Ntí, atée ye átáraga, wa o ngá téle míbókga míye é sí ní.
Dzóp dá e ne mbɔann ye é mó mwe;

11 byá ye fe dzáŋ, ve wa wa lígi;
byém bíse byá ye bɔ miyomm ané etóp,

12 éde amvála ané ekót bá ye vígile,
ya ané etóp byá ye tɔbɔ ntsénán;
ve wa, o ne kaa átsén,
míbú mywe myá myáá mana ki.”

13 Ve, á ángel mbé ye baáŋgel a dzó yaá eyɔŋ enziŋ ná:

“Tɔbɔgé ósí á mfá meyóm wɔm akekwiń ané
ma bɔ mínzínzínŋ mywe étéle mebɔ dwe?”

14 Nde se ná ébɔ bésesé bé ne mísísim myá bɔ biséńń, milómán á mfá
ávvála ébá bé nkún ñɔŋ akoroga tsígá?

Nkatann fwéń ye éban ákoroga é ne ya wó

2 1 Akála te édo dá yian ná bí bíra túga dzálá é mam bí wók yaá, a nza
bɔ ná bí lés nzenn.

2 Amú ná, ngé éfíá baáŋgel bé ngá kɔbɔ é ngá tɔbɔ kaa áfógan, ané
ntsamann metsiŋŋ ya mbɔann meló óse wá ó ngá ñɔŋ fe nzósoó akira, 3 nzá
ámvála bía bía ye sáale, ngé bía bɔ kaa ábís ábimm mora akoroga dí, édí
Ntí a ngá tára bía kat fwéń? Bía bí yém yaá fe nguu amú ébá bé ngá ñɔŋ wó;

4 Nzamá ní eé vé fe ngañiá etéńń evóó, átára méndem, ya biyágán bí
mam, ya méndzaŋ mé mam má lére nguu, ya fe medás méye á Mfúfúp
Nsísim, ámvála nkómánn weń ó ne.

Yesus éñe aa koro bía

5 Amú ná, se baáŋgel ébɔ Nzamá a ngá téle éniŋ é nkún bía nzu,
édzwée deba ásí, édí bía kɔbɔ ya dɔ.

6 Ve, vóm enziŋ mot enziŋ a ngá vé ngañiá eé dzó ná:

“Mot a ne dzé ná o síman ní,
ngé ná, é mwán mot ki, ná o fép ní?

7 O bɔ yaá ní ná á tɔbɔ nsilann ósí avítsaŋ álot baáŋgel,
o bwára yaá ní korona ye dúmá ya ngaŋŋ,
míɔann mí mam míye é mó mwe, myá o vé yaá fe ní edzwée.

8 Waá tɔɔ mam mése édzwée deń ásí.”

Amú ná niané a ngá tɔɔ mam mése édzwée deń ásí, eé ndzí lík dzóm enziŋ
ná dé sés édzwée deń ásí. Ve ye anzukwiń éndagá, bía bíí téa ná byém bíse

bí ntɔ́ édzwée deñ así. ⁹Ve bía bía yén éñí a ngá tɔbo nsilann ósí oyomm avítsaŋ álot baáŋgel, é Yesus a ntɔ́ ya korona ye á dúmá ya ngaŋŋ ébe mídzúúk míye awú, amú é mvɔmm Nzamá, a kyak yaá awú ákála bot bése.

¹⁰Amú é ngá yian ná, ébe éñí byém bíse bí ngá veleban ákála deñ, ákála deñ fe byém bíse bí ne, a ke yaá ya abwiññ bwán á dúmá, éñe a mana bó tɔ́ nkomann amú éndáglé éñí a ngá teñ ákoroga deba.

¹¹Amú ná ané éñí aa téle eki, ané ébá bé ntɔ́ ntélán eki, bésesé bá sɔ́ ébe mbɔ́, akála te édo áá wú osoán ye á lwée bó ná bɔbédzaŋ,

¹²eé dzó ná:

“Ma ye kat bɔbédzaŋ fwéñ éyola dwe énzénzaŋ ékoánn bot été, ma ye wa yee byeá bíye á nkaŋŋŋ.”

¹³Aa bera dzó ná,

“Ma ye tɔbo ya ñí mebúnn.”

Aa bera dzó ná:

“Dággán, ma ñí bíabe é bwán Nzamá a vé yaá ma.”

¹⁴Dá é tɔ́ ná, bwán bé ñɔŋ yaá fufúlu ñúu ya mekií, Yesus ñí aa ñɔŋ fe byɔ fufúlu ntéññ mbɔ́, á mfá ye ná, ébe áwú deñ, á tsam é nguu édzwée éñí a ngá dzwée ya awú, dá yíli ná, débíle;

¹⁵a tɔ́ fe filí ébá bésesé, bé mbé bé tɔ́ áloá wɔŋŋ ye áwú táŋ ntéññ eniŋ ngúrá.

¹⁶Amú ná bébélá, se baáŋgel ébɔ́ aá nzu vwála, fáve ná aá vwála é mvɔŋ Abraam.

¹⁷Akála te édo, ñí a ngá yian bɔ ntéññ mbɔ́ ya bɔbéñaŋ ébe mam mése, á mfá ye ná á bɔ ntébosú befára bá tɔbo ya ñí mebúnn, a ne fe ya nlém engóngɔ́ á mfá ye ébe é mam Nzamá, ná ávea mísémm bot.

¹⁸Éde, dá é tɔ́ ná émyen ñí aá dzuk ya nyénánn mebóblé, a belé nguu á mfá ye á vwála ébá bá yén mebóblé.

Yesus aa yian ya ngaŋŋ álot Moisés

3 ¹Á mítɔ́pbán mí bɔbédzaŋ, amú dzam te, mína é bot míní ñɔŋ yaá fufúlu ekigá ye á dzóp nsámá mbɔ́, túgán dága Yesus, ápostol ya ntébosú befára ye á mbwínánn wea bía mem.

²Éñí a ngá téle ñí, á mbé a tɔ́ ya ñí mebúnn ntéññ mbɔ́ fe ané Moisés ébe é ndá bot áse Nzamá.

³Amú ná é lánban yaá ná aa yian ya dúmá ádaŋ Moisés; ntéññ mbɔ́ fe ané nlóŋndá a belé ngaŋŋ ádaŋ ndá ébyen.

⁴Akála ná ndá ése e ne nlóŋán ya mot enziŋ, ve éñí aa bɔ mam mése éñe a ne Nzamá.

⁵Éde Moisés a mbé éñí bá tɔbo ya ñí mebúnn ébe é ndá bot áse ané mbɔ biséññ ébe é ngañiá ye é mam bá ye súgan kɔ́bɔ.

⁶Ve Kristo ñí a tɔ́ ané Mwán ébe é ndá dzeñ; é ndá dzeñ te édo e ne bía, ngé bía túga biñ kaa ádzɔɔ, mebúnn ya mevágá méye oyan.

Áwaabé é bot Nzamá

7 Dzam te édo, ámvála Mfúfúp Nsísim aa dzó ná:

“Ngé mína wók é kíŋŋ deñ émuú,

8 kaa áboan mílém myenan aleét;
amvála ané é tám nsɔŋán méyéá,
é tám mebóblé éyáŋŋ été;

9 é vóm beésúá bé ngá bóble ma,
baá kyak ma, afáŋbo ná bé ngá yén míboann myám
táŋ mibú mewóm mé nii.

10 Amú dzam te édo me ngá yéá ya myee bot te,
éde me ngá dzó ná, ‘bá vus nzenn mílém myeba été eyɔŋ ése,
béé ndzí ki yem míkómánn myam.’

11 ané me ngá kan sɔŋ ébe méyéá mam ná:
‘Báá ye ñíi áwaabé dam été amvála enziŋ.’ ”

12 Á bóbédzaŋ, dággán ná mot enziŋ ye ébe mína a nza tɔbo ya ekúkwat
nlém ye kaa ábwíni, á mfá ákánan ya é Nzamá a ne ntétéá. 13 Ve ná,
kada mos, mína bébyen lépgánán bevóó ébe ébá bevóó, éyɔŋ bé ngén bá
dzó ná, “Émuú”, a nza bo ná mot enziŋ ye ébe mína a ntóó ya nlém aleét
akála meduk mé nsémm. 14 Amú ná ébe Kristo bí só yaá bo beŋɔŋ ngap
fufúlu, ngé e ne ná bía biñ nguu mébúnn mea bí ngá tára ya mo kaa
áfógan akekwiñ asúgánn, 15 éyɔŋ bé ngén bá dzó ná:

“Ngé mína wók é kíŋŋ deñ émuú,

kaa áboan mílém myenan aleét amvála ané é tám nsɔŋán méyéá.”

16 Akála ná, benzá bé ngá wók ñí, ná baá sɔŋ fe ñí ya meyéá? Nde se
ébá bésesé bé ngá kólo Égipto ya Moisés? 17 Benzá ki Nzamá a ngá yéá
ya bó ébe mibú mewóm mé nii? Nde se ya ébá bé ngá bo nsémm, míbim
myeba myá mí ngá lígi fe mí bóo éyáŋŋ été? 18 Benzá ki a ngá kan ya bó
sɔŋ ná báá ye ñíi áwaabé deñ? Nde se fáve ébá bé ngá bo meló? 19 Éde, bí
téa ná béé mbé ñíi été akála é kaa mbwínánn weba.

4 1 É tám ngaá ye áñíi áwaabé deñ é ngén dá laŋan, bí tɔboŋan ya
nkée ná mot enziŋ ye á nsámá wenan a nza súp. 2 Amú ná bía bé
kat yaá fe mbamba fwéñ ntéññ mbóó ané ébó; ve éfíá bé ngá kat bó, deé
ndzí bo ya bó abúánn, akála ná ébá bé ngá wók do, béé ndzí do fulan ya
mbwínánn. 3 Éde bía é bot bí bwíni yaá, bí ñíi yaá fe áwaabé te, ámvála a
dzó yaá ná:

“Ané me ngá kan sɔŋ ébe méyéá mam ná:

‘Báá ye ñíi áwaabé dam été.’ ” Afáŋbo ná míboann myeñ myá bem
mana atée ye á mvelann éniŋ ngúrá.

4 Amú ná vóm enziŋ a kóbo yaá aaná, ébe álú zaŋgbéá:

“Nzamá a ngá waabe álú zaŋgbéá ébe bíséññ byeñ bise.’

5 Ya fe ná:

“Bǎá ye ñíi áwaabé dam été.”

⁶Dá é tǒw ná, é ngén dá dzéŋ ná bot benzij bé ñíi été, ébá bé ngá tára wók mbamba fwéñ béé ndzí ñíi ákála meló. ⁷Éde Nzamá a bera yaá téle mos ofé: “Émuú”, eé kóbo ébe David, niané abwiññ tám é lot yaá, ámvála bé tára yaá dzó ná:

“Ngé mína wók é kíŋ deñ émuú,
míní tǎa bo mílém myenan aleét.”

⁸Ákála ná, ngé Josue á vé bó áwaabé, ngé bǎá bera kóbo ya mos mfé ébe melú méye ósú. ⁹Édo é ne ná, Sátará enziŋ ye áwaabé a ngén á mfá áyɔŋ Nzamá. ¹⁰Amú ná é mot a ñíi yaá áwaabé deñ été, émyen ñí a waabe yaá ébe bíséññ byeñ, ntéññ mbóó fe ané Nzamá ñí a ngá waabe ébe áabyeñ. ¹¹Édo ná bí bíragán ádzéŋ ná bí ñíi ébe áwaabé te, a nza bo ná mot enziŋ eé vú efonann meló te aa kpéñ.

¹²Amú ná éfiá Nzamá é ne ntétéá, dá dzéa fe eséññ mvéáñ, é ne fe akáp ádaŋ é nzwaokenŋ ése é ne ya nzep é beañ; dá túgan akekwiñ dá kána nlém ya nsísim, moŋ mé ñúu ya nsómsómŋá, á mfá ábíli asímánn ya mikómánn míye á nlém été. ¹³Éde dzam enziŋ ye é ne mvelann dáá sobo ébe ású deñ, ve mam mése mé ne éndendaŋ ya swésweññ ébe ású é mís éñí bíá yian ke ávé táŋ.

Yesus, mora ntébosú befára

¹⁴Dá é tǒw ná bíá bí belé é mora ntébosú befára a ngá ñíi á dzóp été, Yesus, é Mwán Nzamá, éde bí biñŋán nguu mbwínánn wea bíá mem. ¹⁵Amú ná bíí belé ntébosú befára a ne bo kaa áwóran áteák dea, fáve éñí a yén yaá mebóblé memvála mése ané bíá, ve ñí kaa nsémm. ¹⁶Édo ná, ya mebúnn bí keŋán étóó édzwée ye abwará bebeñ, á mfá ye ná bí ñoŋ nyénánn engóngóó, bí koan fe ya ábwará dá vwála bíá, é tám bí ŋga yi yaá do.

5 ¹Amú ná ntébosú befára áse bá tóp, aa só bot été, ná a bo ntébe nzaŋŋ amú bot, á mfá ye ná ébe é mam Nzamá, aa ye vé bivévé ya metúnŋa ákála misémm. ²Éde ñí a ne fe do bo ya añep á mfá ébá bé ne midzímán ya ébá bá vus nzenn, é tǒw ná émyen ateák dá dá dzwée fe ñí; ³ya dzam te édo aa yian vé ya do metúnŋa ákála misémm, ané émyeñ émyen ané émí bot. ⁴Éde mot enziŋ ñí áá ñoŋ ki ngaŋŋ te ébe émyen, fáve niané Nzamá a lwée yaá ñí ámvála é ngá bo fe ébe Aarón.

⁵Néa fe Kristo eé ndzí vé émyen dúmá ná átóbo ntébosú befára, fáve éñí a ngá dzó ya ñí ná:

“O ne é Mwán wɔm,
mé byeñ wa émuú.”

⁶Ámvála aa dzó fe vóm mfé ná:

“O ne fára mbéámbéá
ámvála nsámá Melkisedek.”

7Éde melú Kristo á mbé émo éniŋ dzí, a ngá dzaa ya meyaglán ya míge ya mora dú ébe éñí á mbé ñí koro áwú. Ané Nzamá a ngá wók ñí ákála ná a mbé belé ya ñí wɔŋŋ ye éki. 8Éde afáŋbɔ ná a mbé Mwán, ébe mídzuúk aá yén, a ngá yága mbann mewók; 9éyɔŋ a ngá mana dzálá édí a ngá yian bɔ, ané a ngá nzu bɔ nzenn ye ákoroga é ne mbéámbéá ébe ébá bésésé bá bɔ ñí mewók, 10Ñí a tɔɔ ntélán Nzamá ané ntébosú befára, amvála ané nsámá Melkisedek ó ne.

Ábɔ meló a ne áŋgónó dzam

11Ébe édí te, bí belé abwiññ mam ye ádzó, ve ayéñ ye ákelan, dá é tɔɔ ná mína míní nzu yaá bɔ miló aleét á mfá áwók. 12Amú ná ábimm tám é lot yaá dí, dá é tɔɔ ná mína míní ŋga yian yaá bɔ beyágale, ve dá dá yian ná mot enziŋ a bera mína yágale metáraga mé mam méye bífiá Nzamá, ya fe ná míní nzu yaá bɔ ébá bá yian ya meñáŋ, se beñá bidzí. 13Akála ná éñí áse a ngén aa ñú meñáŋ, áá vébán ya nzósoó éfiá, amú ná a ne nkéŋá mwán. 14Ve beñá bidzí bí ne á mfá beñá bot, ébá béte bé mana yaá yem ákála evébánn, bé ntɔɔ fe nkɔkgán á mfá ábíli abé ya mvéáñ.

6 1Dá é tɔɔ ná, bí lík yaá ómvús meyágalé méye ósúá ébe Kristo, bí keŋán ósú á mfá beñá bot, se ábera ábwíi mbókga ye édzoban biwúwúa míbɔann, ya édí ye á mbwínánn ébe Nzamá, 2ya édí ye áyágalé á mfá meduubán, ya édí ye ábere bot mó, ya édí ye á nwómán miwúán, ya édí nkíkŋán misaŋ ó ne mbéámbéá. 3Éde bía ye bɔ dzam te, ngé Nzamá aa yébe dɔ. 4Amú ná, ébá bé tára yaá tɔbɔ éyéá été, bé kyak dás ye á dzóp, fufúlu bé ñɔŋ Mfúfúp Nsísim, 5bé kyak fe é mbamba éfiá Nzamá ya menguu méye mbéámbéá éniŋ á nkún nzu; 6véa, bé búlán ómvús, bot béte bé sés bera búlán á mfá édzoban; akála ná bébyen bá bera kele é Mwán Nzamá á krús á mfá weba bébyen, béé lére ñí osoán éndendaŋ. 7Amú ná, é sí é ñú yaá é mveŋ da bɔ deé ku été, niané da féá fe bilwá bí ne ya abúánn á mfá ébá bá beñ dɔ, da ñɔŋ fe ábwará Nzamá. 8Ve ngé dá féá miséé ya biyɔɔ, dé sés fe ya abúánn eé ntɔɔ ná dá ñɔŋ bibɔŋ, ané bá súgan dɔ dzígi.

9Á mindzindziŋŋ atwaa bía kɔbɔ néa, bía bía yem bébélá é mam má daŋ ya mvéáñ, mé tɔɔ fe é má méye ákoroga á mfá wenan. 10Amú ná Nzamá a sés ekúkwát ye a ne vwían éséññ denan, ya édziŋŋ míní lére yaá ébe éyola deñ, é tám mína bɔ míní séan, míní ngén fe mína séan ya mítɔpbán mí bot. 11Ve bía kómo ná kada mot ye ébe mína, á léregé amvála nkómánn te, ná á bwíni, á tɔbɔ fe ya oyan óse, akekwiñ asúgánn, 12á mfá ye ná míní nza bɔ mindéndeát, ve fáve é bot bá vú ébá ya mbwínánn ya fe edzíp bá ñɔŋ mengaá tsígá.

13Amú ná éyɔŋ Nzamá a ngá kyaa Abraam ngaá, a ngá kan sɔŋ ébe émyen, ákoan ná ñí éé mbé kan sɔŋ ébe é mot mfé aa daŋ ñí, 14eé dzó ná: “Bébélá, ma ye wa bíra vé abwará, ma ye fe wa bíra bɔ ná ó fwiñ.” 15Éde,

néa éñe Abraam a ngá yana ya edzíp, ané a ngá ñoŋ ngaá te. ¹⁶Amú ná, niané bot bá kan soŋ bé túp éñí aa daŋ bó, éde á mfá weba, néa éñe nkanann soŋ ó ne ya ayíliga, ó mana fe bisó bíse. ¹⁷Ya dzam te fe, Nzamá ñí eé túga fe kómo lére beñoŋ ngaá tsígá ná, é mam aa kyaa bé sés mo tsén, éde a ngá vé nkanann soŋ amvála ané ebánn; ¹⁸á mfá ye ná, ébe míbɔann mí beañ mí ne kaa átsén, ya ébe émyo Nzamá a sés bo mineá amvála enziŋ, éde ya mam méte bía bí ne tɔbo ya mo ya abwiññ mfoŋann mílém, bía é bot bí ke ya mbíí ná bía biñ óyan ó ntéle bía ósú. ¹⁹Éde émo fe bí mbelé ané akon ye á nlém, édí é ne kaa áfógan é yém fe, dá ñíí fe akekwiñ étóp áyát, ²⁰é vóm Yesus a ngá ñíí ákála dea ané é mot ósúá, a tɔbo ntébosú befára mbéámbéá amvála ané nsámá Melkisedek.

Melkisedek a mbé é fára Nzamá

7 ¹Amú ná Melkisedek te, kéza ye á Salem, é fára é Nzamá a ne Oyaáp Óyóp, éñe a ngá ke tóban ya Abraam, ané a ngá vé ñí abwará éyoŋ Abraam a ngá búlán ná aa só áywiñ bekéza. ²Éde fe Abraam ñí a ngá kee ñí ngap awóm ye byém bíse. Éyola deñ, dá tára yíli ósúá ná, kéza ye á nzósoó; véa, kéza ye á Salem, é ne ná, kéza ye á mvwaá; ³kaa éséá, kaa ñíá, kaa mebáran; melú meñ mé sés ya atáraga, éniŋ dzeñ dá kaa ki ya asúgánn, ve ñí a tɔɔ ané é Mwán Nzamá, aa laŋan fára mbéámbéá.

⁴Dággán, nzá amvála nnén mot te á mbé, éñí emvámvámm Abraam a ngá vé ngap awóm é byém a ngá dut. ⁵Éde e ne ná, é bwán Leví bá ñoŋ asúk éséññ fára, ébɔ bé belé mvéná ná bé ñoŋ méyoŋ meba été ngap awóm amvála nkɔɔ métsiŋŋ wá lére; dá yíli ná, ébe bɔbɛñaŋ; afáŋbo ná ébá béte bá só mékií Abraam. ⁶Ve éñí mebáran meñ máá só ébe bó, a ngá ñoŋ ngap awóm ébe Abraam, ané a ngá vé fe éñí á mbé a belé mengaá abwará. ⁷Éde kaa bisó binziŋ, é mot a ne omomot aa ñoŋ ábwará ébe éñí aa daŋ ya nnén. ⁸Édo ná ó vá, é bot bá wú bá ñoŋ ngap awóm; ve ó weñ éñí ñí bá vé ngañíá ná a ne ntétéá. ⁹Bá dzó fe do néa, ná ébe Abraam, Leví éñí aa ñoŋ ngap awóm, ñí aá yáán fe do. ¹⁰Amú ná ákoan a ngén á mékií éséá été éyoŋ Melkisedek a ngá ke tóban ya ñí.

¹¹Amú ná ngé á bo ná édí te é mbé dzálá édí bá soŋ ya do ébe ásúk éséññ bwann Belevita, (akála ná ébe mbókga te éwo ayoyŋ dá ñoŋ nkɔɔ métsiŋŋ). É ngá ye bera ábo ya asweññ á yá ná, fára mfé á tébe ané Melkisedek, bá kaa ki ñí ánóman amvála Aarón? ¹²Amú ná éyoŋ bá tsén ásúk éséññ befára, dá yian fe ná tsén nkɔɔ métsiŋŋ da eé bo fe. ¹³Akála ná ébe éñí bá kɔbo ya ñí é mam má a ne éñí ye áyoŋ afé, édí ye mbóó enziŋ áá bé bo éséññ áltar. ¹⁴Amú é ne éndendaŋ ná Ntí wea a váma yaá ébe Judá, ébe áyoŋ Moisés eé ndzí kɔbo dzam enziŋ á mfá édí dá nama befára.

¹⁵Éde édí dá dá daŋ fe bera tɔbo éndendaŋ ná, ngé fára mfé aa sian ébe éfonann Melkisedek; ¹⁶éñí a veŋan yaá ñí se ébe ákála nkɔɔ metsiŋŋ

éwí mot binam, fáve ébe ákála é nguú ye éniŋ é sés mana amvála enziŋ.
 17Amú bá vé ngañiá ná:

“O ne fára mbéámbéa
 amvála ané nsámá Melkisedek.”

18Akála ná, véa é mvéná ósúá eé kígi yaá, dá é tɔ́ ná e ne ateák ya fe kaa eban. 19Akála ná nkɔ́ métsiŋŋ weé ndzí dzálá édí bá sɔ́ŋ, éde véa bá lére óyan wá daŋ ya mvéáñ, ébe éwɔ́ bía yit ya wɔ́ Nzamá bebeñ.

20Éde, dá é tɔ́ ná dá deé ndzí ki bɔ́ kaa nkanann sɔ́ŋ, 21 [ve ébá bevɔ́ bé ngá tébe befára kaa nkanann sɔ́ŋ], ve éñe, ya nkanann sɔ́ŋ éñí a ngá dzó ná:

“Ntí Nzamá a kan yaá sɔ́ŋ, áá ye ki tsén kíŋŋ,
 ‘wa o ne fára mbéámbéa.’”

22Ya dzam te édó Yesus a sɔ́ yaá veŋan ebánn ye élat dá daŋ ya mvéáñ.

23Ya fe ná, befára béte bé ngá bɔ́ abwiññ akála ná awú é ngá dzip bɔ́ ná bé tsíni ya asúk éséññ. 24Ve ñí aa tsíni mbéámbéa a belé ásúk éséññ fára e ne kaa átsén. 25Ya dzam te édó a ne koro ébá bá ke ébe Nzamá amú éñe, eyɔ́ŋ evɔ́ akekwiñ mbéámbéa, dá é tɔ́ ná aa niŋ mbéámbéa á mfá áyaglan ákála deba.

26Amú é ngá yian ná bí belé amvála ntébosú befára te: é mot a ne eki, kaa bidzo, kaa mvín, nkánán ya bebɔ́ misémm, a tɔ́ fe ededeá mbélánn á dzóp été; 27Ñí áá yi ná á vé metúnŋa melú mése ané betébosú befára bevɔ́; ósúá ákála mísémm myeba bébyen, é belan véa ya ákála émi bot; amú ná éñí te, ñí aá bɔ́ édí te eyɔ́ŋ evɔ́, é tám a ngá vé é ñúu deñ émyen metúnŋa. 28Akála ná nkɔ́ métsiŋŋ wá téle mitéteák mí bot ané betébosú befára, ve nkanann sɔ́ŋ, éwí ó ngá sɔ́ nkɔ́ metsiŋŋ ómvúmúva wá wá téle Mwán, éñí aa dzálá édí bá téle ñí ya do, mbéámbéa.

Mvaŋ ye á mfefeñ élat

8 1Éde nsámá medzó bía kɔ́bɔ, édí dá daŋ é ne ná, bí belé ámvála ntébosú befára é ngá ke tɔ́bɔ ósí á mfá meyóm étɔ́ édzwée Nzamá á dzóp été; 2ané mbɔ́ biséññ ye é byém bí ne eki ya bebélá etɔ́bɔga, éñí Ntí émyen a ngá téle, se mot binam. 3Amú ná ntébosú befára áse, a ne ntélán á mfá ávé Nzamá bivévé ya metúnŋa, édo fe dá dá yian ná émyen ñí á belé dzóm ye ávé. 4Édo é ne ná ngé á tɔ́bɔ é sí ñí, ngé a sésés ki fára, akála ná ébá bé ne ntélán ya metsiŋŋ ná bá vé bivévé, 5ébá béte bé ne bekaŋ béye ovakga ya efonann ye mam méye á dzóp été, amvála ané bé ngá vé Moisés mbámm eyɔ́ŋ a ngá bɔ́ ná a nkún téle etɔ́bɔga, amú baá dzó ñí ná: “Túga bɔ́ byém bíse amvála évagle bé ngá lére wa á nkoó ó yóp.” 6Ve éndagá, éñe á mbelé ásúk éséññ fára dá daŋ ya mvéáñ, amú dá é ntɔ́ ná éñe fe a ne mvaŋ ye élat dá daŋ ya mvéáñ, édí é ntɔ́ ntélán amú mengaá má daŋ ya mvéáñ. 7Amú ná ngé élat ósúá é mbé dzálá édí bé ngá sɔ́ŋ, ngé édí beañ deé ndzí biñ afóo.

8 Amú ná eé koan ná deé ndzí dzálá, aa dzó bó ná,

“Ntí aa kóbo ná,
dágán, melú má nzu
émá ma ye téle mfefeñ elat bíabe é ndá bot Israel
ya fe é ndá bot Judá.

9 Se ámvála elat me ngá bo bíabe beésúa
é mos me ngá biñ bó ó mó,
ná ma vea bó á sí ye Égipto;
akála ná béé ndzí tsíni ya élat dam,
ané ma me ngá lama fe bó, néa éñe Ntí aa kóbo.”

10 Ya dzam te, éde Ntí aa dzó ná:

“Niané melú méte má ye lot,
élat dí édo ma ye bo bíabe é ndá bot Israel;
ma ye tɔɔ métsiŋ mam mésímánn meba été,
ma ye fe bó mɔ tsili mílém myeba été.
Ma ye bo é Nzamá weba,
bá bá ye fe bo áyɔɔ dam.

11 Éde kada mot ye ébe bó áá ye fe vé mɔŋanam weñ ayágalé, ngé ki
kada mot ébe mwanñan, eé dzó ná:

‘Dzénge ná o yem Ntí’, akála ná bésésé bá ye Ma yem,
atéé ye á mɔŋan akekwiñ é ñá mot ye énzénzan deba.

12 Amú ná ma ye yén bíkúkwát byeba engóngóó,
ma kaa ki ábera belé amvála enziŋ mísémm myeba ósímánn.”

13 Éde éyɔɔ aa dzó ná “mfefeñ elat”, aa lére ná edí ósúa é nɔɔ nnomm,
é dzóm dá é nɔɔ nnomm, deé ke fe dá bo ya ábo nnomm, é nɔɔ bebeñ ye
ádzán.

9 ¹Ve ngúrá mfá, élat ósúa é mbé é belé edí atsiŋ dá mánan á mfá
nkaŋann, ya fe é templo e ne eki á sí ó vá. ²Amú ná etɔɔbɔga é mbé
nkoman aaná, mfá ósúa éwɔ bé ngá lwée ná é Vóm ó ne Mfúfúp; été éñe
ebele nduná, téble, ya mifémm mí ne ya ntélán mam áyát. ³Éde etɔɔbɔga,
á mfá beañ étóp áyát, éwɔ wá bé ngá lwée ná é Vóm wá dan ya Mfúfúp;
⁴été éñe á mbé ya áltar koŋ bá dzígi mbwánn enum, ya árka ye élat é
tɔɔ mbomann ya koŋ ásesé, árka été éñe á mbé ya é kóp koŋ e mbé e
belé manná ya ntúmm Aarón ó ngá féá, ya fe bifas mekwá, ébí bíye élat;
⁵árka áyóp ñí ya Kerobín béye á dúmá bé búru áyóp ya ávwéñ deba, é
vóm ndzámánn misémm wá dzálában; ébe mam méte bé sés mɔ tájele ya
nkóbo éndagá.

⁶Ve mam méte mé mbé nkoman aaná; tám ése befára bá ñíi etɔɔbɔga
á mfá ósúa ná bá dzálá nkaŋann weba. ⁷Ve mfá beañ, ntébosú befára
etámm éñe aa ñíi été eyɔɔ evóó á mbú, kaa ki áñíi kaa ná a belé mékií á
mfá ávé metúnŋa akála deñ émyen, ya fe ébe mísémm míye á ndzímán
ayɔɔ. ⁸Mfúfúp Nsísim aa lére ya dzam te ná, nzenn ye é Vóm wá dan

Mfúfúp dáá bé yóŋbe, ébe é tám ásesé étɔɔga ósúá é ngén é téle. ⁹Édí te dá e ne ndem ye é tám ñí ná bá vé bivévé ya metúnŋa é byém bí sés tɔɔ kaa bidzo ósímánn éñí aa kaŋ ya byɔ Nzamá; ¹⁰amú e ne fáve bidzí, ya biñúñú, ya ásop ya mendzímme mendzaŋ ya mendzaŋ; ngé ki ná, édí metsiŋŋ mé bot má mánan, é má mé ne ntélán akekwiñ é tám mam má ye tɔɔ nkomann.

¹¹Ve Kristo ñí a sian yaá ané ntébosú befára ye bembamba bé mam mé ntɔɔ mboann akála ñá etɔɔga dá eé daŋ fe ya ndén; éñí é ne kaa nkomann ya mó mé bot, dá yíli ná, se éñí ye mvelann ye é sí ñí; ¹²se ki ya mékií beyóm bíkélá, ngé ki é má bwann beyóm beñát, ve fáve ya mékií meñ émyen. Éde a ñíi yaá é Vóm wá daŋ ya Mfúfúp eyɔŋ deá akekwiñ kómm áse, néa éñe a ngá mana dzálá akoroga ye á mbéámbéa. ¹³Amú ná mékií beyóm bíkélá, ya é má beyóm beñát, ya ásuúp mwann ngéá ñát bá fwíi é bot bé kop yaá mvin, ngé byá tɔɔ eki á mfá etɔɔ mfúbánn ye ó ñúu, ¹⁴ntéññ avé mékií Kristo, ñí ya ákála Nsísim o ne mbéámbéa, a ngá vé émyen ané metúnŋa mé ne kaa ayeŋŋ, éñe aa ye fúbu ósímánn wenan ébe biwúwúa míbɔann á mfá ye ná míní kaŋ é Nzamá a ne ntéteá?

¹⁵Akála te édo, éñe a ne mvaŋ ye á mfefeñ elat; éde niané a ngá wú ákála ákoro bot ébe ntsamann metsiŋŋ ó ngá boban élat ósúá, á mfá ye ná ébá bé lwéé yaá bé ñɔŋ ngaá ye é tsígá e ne mbéámbéa. ¹⁶Amú ná é vóm tsígá e ne, dá yian ná é mot aa lík tsígá te á wú. ¹⁷Akála ná tsígá dá nzu bɔ ya eban fáve ya áwú, amú ná éyɔŋ é mot aa vé tsígá a ngén ntéteá báá búán ya dɔ. ¹⁸Édo ná, atwaa élat ósúá dá deé ndzí ki tára kaa mekií. ¹⁹Amú ná, niané Moisés a ngá mana táŋjele ayɔŋ áse memvéná, amvála ané nkɔɔ métsiŋŋ wá lére, éde a ngá ñɔŋ mekií beñát, ya é má beyóm bíkélá, fufúlu ya mendzímme, bivélé mívwaát mí ntómá ya memvwíá mé isopo; éde a ngá myaman byɔ mítsili nkɔɔ metsiŋŋ ya áyɔŋ áse, ²⁰eé dzó ná: “Mékií méye élat Nzamá a mánan yaá mína émo má.” ²¹Amvála te fe a ngá myaman etɔɔga mekií ya fe é byém bíse bá belan ya byɔ á mfá éséññ ye á nkaŋann. ²²Ya fe bebeñ ná dzóm ése dá tɔɔ mfúbánn ya mekií amvála ané nkɔɔ métsiŋŋ wá mánan. Éde ngé kaa nkúlánn mekií, ndzwiiann misémm wá ó sés ki.

Métúnŋa Kristo má vea nsémm

²³Ngúrá mfá, e ngá yian ná bifonann bí byém bíye á dzóp éte bí tɔɔ mfúbánn amvála te. Ve mfá mbɔɔ, byém bíye á dzóp éte bíbyen, byá byá yian ya metúnŋa má daŋ ya mvéáñ álot é má méte. ²⁴Amú ná Kristo eé ndzí ñíi Mífúfúp mí Vóm, é mí mí mbé nkomann ya mó mé bot, é má mé ne bifonann bíye ébí bí ne bebébelá, fáve ná á dzóp éte ébyen, á mfá áke átébe ósú Nzamá éndagá ákála dea; ²⁵se ná aa vé émyen ané metúnŋa abwiññ biyɔŋ, amvála ntébosú befára aa ñíi é Vóm wá daŋ ya Mfúfúp kada mbú ya éyá mekií. ²⁶Da é tɔɔ ná, é ngá ye yian ná a yén midzuúk

abwiññ biyɔŋ atée ye é tám eniŋ é ngá tɔbɔ mvelann; ve áwola dí, métám méye ásúgánn má, ñí a váma yaá eyɔŋ evɔ́ɔ akekwiñ mbéámbéá, ná aa tsam nsémm ébe mvéán émyen ané metúnŋa. ²⁷Éde ámvála dá é ntɔ́ɔ ntélán ná bot bá wú eyɔŋ evɔ́ɔ, véa, nkíkŋán misaŋ. ²⁸Ntéññ mbɔ́ɔ fe Kristo bé ngá vé ñí ané metúnŋa eyɔŋ evɔ́ɔ, ná aa vea misémm abwiññ bot; ané aa ye váma éyɔŋ beañ, se ákála ávea nsémm, fáve á mfá ákoro é bot bá yana ñí bé tɔ́ evéñ.

10 ¹Amú ná, nkɔ́ɔ metsiŋŋ ó belé evagle ye bembamba bé mam mé nkún nzu, se mam méte mébyen; éde é bot bá kaŋ kada mbú bá vé metúnŋa mevɔ́ɔ ya mevɔ́ɔ, é má bá bé sés koan ya mɔ́ é dzam bébyen bá sɔŋ amvála enziŋ. ²Ngé éñe é bɔ néa, nde ngé mvéán metúnŋa wá kígi yaá? Dá é tɔ́ ná bekaŋ Nzamá, niané bé tɔbɔ yaá mifúbánn eyɔŋ evɔ́ɔ, bá kaa ki fe ábera ábelé nsémm ósímánn. ³Fáve ná ébe metúnŋa méte, kada mbú má nzu ya misémm ósímánn. ⁴Amú é sés bɔban ná, mékií beyóm beñát ya é má beyóm bikélá mé vea misémm.

⁵Ya dzam te édo é tám aa nzu é sí ñí, aa dzó ná:

“We ndzí kómo metúnŋa ya bivévé,
ve ñúu édo ó koman yaá á mfá wɔm.” ⁶Bivévé bá dzígi ya metúnŋa ákála nsémm, weé ndzí byɔ yén mvéáñ.

⁷Véa éñe me ngá dzó ná: “Dággán

‘é ntɔ́ɔ ntsilann mítsili été á mfá wɔm ná’

Á Nzamá me sɔ́ yaá a mfá ádzálá nkómánn we.”

⁸Éde á tára yaá dzó ná: “Metúnŋa ya bivévé ya édí bá dzígi ákála nsémm, weé ndzí kómo, ngé ki áyén byɔ mvéáñ; ébí bíte ébyɔ bá vé ámvála nkɔ́ɔ métsiŋŋ wá mánan.” ⁹Véa éñe, aá dzó ná: “Dággán me sɔ́ yaá ná me dzálá nkómánn we.” Néa éñe aa vea édí ósúá, ná a téle édí beañ. ¹⁰Ya nkómánn te, édo bía bí ntɔ́ɔ ntélán eki ébe metúnŋa méye é ñúu Yesukristo, eyɔŋ evɔ́ɔ akekwiñ mbéámbéá.

¹¹Éde ngúrá mfá, fára áse a téle kada mos eé bɔ ásúk éséññ deñ, eé vé metúnŋa mevɔ́ɔ ya mevɔ́ɔ abwiññ biyɔŋ, é má má mé sés vea misémm amvála enziŋ. ¹²Ve ébe ñí te, niané a ngá vé metúnŋa mevɔ́ɔ ákála misémm eyɔŋ evɔ́ɔ akekwiñ mbéámbéá. Éde a ngá tɔbɔ ósí á mfá meyóm Nzamá, ¹³atée ye ó véa, eé yana, akekwiñ ané mínzínzínŋe myeñ myá bɔ étéle mebɔ deñ. ¹⁴Amú ná ya metúnŋa mevɔ́ɔ a dzálá yaá édí bá sɔŋ akekwiñ mbéámbéá ébe ébá bé ne ntélán eki. ¹⁵Éde Mfúfúp Nsísim ñí aa vé fe bía ngañiá; amú aa dzó ná:

¹⁶“Ntí á kɔ́bɔ yaá ná, élat ma ye bɔ bíabe bó éyɔŋ melú méte mé lot yaá édo dí:

Ma ye tɔ́ métsiŋŋ mam milém myeba été,
ma ye fe mɔ́ tsili ásímánn deba été.

¹⁷Ma kaa ki fe ábera ábelé amvála enziŋ ósímánn misémm myeba ya ntsamann metsiŋŋ weba.

¹⁸Ve é vóm bidzwiigá bí ne ébe é mam má, báá bera vé metúnja ákála nsémm.

Angõmm ya Nzamá

¹⁹Á bóbédzan, dá é tɔɔ ná bí ntɔɔ ya mebúnn á mfá áñí é Vóm wá dan ya Mfufúp, amú mékií Yesus. ²⁰Ébe mfefeñ ya ntétéá nzenn a ngá túp bía, a tógán étóp áyát, dá yíli ná, ya é ñúu deñ. ²¹Éde bía bí belé é mora fára a ne ntébosú é ndá bot Nzamá, ²²bí yitgán bebeñ ya nlém mbɔɔ, ndzálánn ya mebúnn má sɔ ákála mbwínánn; bíi tɔɔ fe ya milém ntunán ébe mbéa ósímánn, é ñúu dea da nsopbán ya mendzimm mé ne mfúbánn. ²³Bí biññán oyan bía mem kaa áfógan. Amú ná éñí a ngá kyaa a ne éñí bá tɔɔ ya ñí mebúnn. ²⁴Éde bí tógán dága bevɔɔ ébe ébá bevɔɔ á mfá ávéán nguu ébe edziñ, ya ébe bembamba mibɔann. ²⁵Kaa ádzɔɔ bíkóánn byea amvála ané bot benzñ bé mbelé dɔ fúlú, fáve ná bí lépgánán bevɔɔ ébe ébá bevɔɔ; ádanjan bí ntéa ná mos te ó ñga yit yaá bebeñ.

²⁶Amú ngé bía tsini ya nkómánn ná bía bɔ nsémm éyɔñ bí ñɔñ yaá nyemann ye édí é ne bébélá, metúnja mé sés fe ákála mísémm, ²⁷fáve áyana mbéa ángónó nkíkgán misañ ya é ndúán ndén e nkún dzéa é bot bá síñ Nzamá. ²⁸É mot áse aa tsam nkɔɔ metsiñ Moisés aa wú kaa engóngɔɔ ákála bengañiá bé beañ ngé ki bé léa. ²⁹Nzá mora endáglé mína mína tém ná, aa yian ya dɔ, éñí aa tsibi é Mwán Nzamá, aa ñɔñ fe ané mvín mékií méye élat mé ngá tɔɔ ñí ntélán eki, aa tea fe Nsísim ye á mvõmm? ³⁰Amú bía yem é mot a ngá kɔɔ ná:

“Akunja é ne éedam,
ma ma ye dɔ búlu.”

Aa bera kɔɔ ná:

“Ntí aa ye kík áyɔñ deñ misañ.”

³¹“Nzá ángónó dzam a ne ná o ku é mó é Nzamá a ne ntétéá!”

³²Ve símanán melú ó mvús, éma niané míní ngá ñɔñ eyéá, véa mínaá nzomo bora meyítán ya midzuúk; ³³akekwíñ ané míní tɔɔ ané ébá bá ñú meteá ya bindáglé éndendan; ya fe ná míní nzu yaá sanjan fufúlu mínabe ébá bá bé ngá belan ya bɔ ntéññ mbɔɔ néa. ³⁴Amú ná míní ngá yén mibok engóngɔɔ, mínaá yébe fe ya mesán ná bé dut mína é byém byenan; mína bébyen míní yem fe ná míní mbé míní belé é byém byá dan ya mvéañ, bíi lajan fe. ³⁵Ákála te édo míní táa ádzɔɔ mebúnn menan, éma mé ne ya mora obéa. ³⁶Amú ná mína yi edzíp, á mfá ye ná niané míní mana yaá bɔ nkómánn Nzamá, míní ñɔñ é ngaá bé kyaa yaá mína.

³⁷“Ákála ná nia avítsañ tám,
Éñí aa nzu, aa ye sɔ kaa ki ábem.

³⁸Ve é nzósoó mot wɔm aa ye niñ ya mbwínánn;
ngé a búlán ó mvús,

nlém wɔm wá wǎá ye ñí yén mvéáñ.”

³⁹Ve bía bí sés ébá bá búlán ó mvús ná bá dzán fáve ébá bé belé mbwínánn á mfá ábaale biniñ byeba.

Mbwínánn

11 ¹Éde, mbwínánn ó ne átɔɔ ya mebúnn ná édí bá yana é dzálában, bébélá ebánn ye édí báá bé yén. ²Amú ná ya éwɔ, éde mikúkúmá míye ókuá mí ngá ñɔɔ mbamba ngañiá. ³Akála mbwínánn, édo bía yem ya do ná eniñ ngúrá dá tɔɔ mvelann ya nkɔɔ Nzamá; dá lére ná, édí dá yéne deé ndzí sɔ ébe é mam má yéne.

⁴Akála mbwínánn, édo Abel a ngá vé ya do Nzamá métúnɲa má dan ya mvéáñ álot é má Kaín; amú dzam te édo a ngá ñɔɔ ngañiá ná a mbé nzósoó mot, Nzamá eé vé ngañiá ébe bívévé byeñ. Akála éwɔ, afáɲɔ nwúán, a ngén aa kɔɔ. ⁵Akála mbwínánn, édo bá ke ya do Enok á dzóp, éñe kaa áwú; béé ndzí ki koan ya ñí, amú ná Nzamá aá ke ya ñí; éde kaa ná bé vea ñí, aá ñɔɔ ngañiá ná Nzamá a ngá yén ñí mvéáñ. ⁶Ve, kaa mbwínánn bé sés vé Nzamá nlém mesán amvála enziñ; amú dá yian ná é mot aa yit Nzamá bebeñ aa yian bwíni ná Nzamá éñe a ne, ya fe ná a ne Mvé meyaán ye ébá bá dzéñ ñí. ⁷Akála mbwínánn, niané Nzamá a ngá vé Noé mbámm ébe é mam mé mbé kaa ná mé yéne, éde ya mewók mé nkanɲann a ngá lóɲ Árka á mfá ákoro é ndá bot dzeñ; akála te édo a ngá vé ya do é sí ñí meku; ané a ngá nzu ñɔɔ tsígá é nzósoó aa sɔ ákála mbwínánn.

⁸Akála mbwínánn, niané Nzamá a ngá lwée Abraam, éde a ngá bɔ mewók, eé kólo é vóm á mbé ná a nkún ñɔɔ ané tsígá, éde a ngá kólo kaa áyem é vóm aa ke. ⁹Akála mbwínánn, aá tɔɔ ané nnéñ é sí Nzamá a ngá kyaa ñí amvála ané éyá sí, eé ke aa tɔɔ bíbem baá Isaak ya Jakob, beñɔɔ tsígá fufúlu béye ngaá fɔɔ ya fɔɔ; ¹⁰Amú ná a ngá yana kísoan, éñí e belé mbókga ó ne mbéámbéá, éñí Nzamá éñe a ne nkékéɲɲ ya nlóɲ kísoan. ¹¹Akála mbwínánn fe, Sara émyen ñí a tɔɔ ekom, a ngá biñ nguú ye áñɔɔ abum, atwaa ákoan ná tám miningá é lot yaá ñí; amú aá ñɔɔ ná éñí a ngá vé ñí ngaá a ne éñí bá tɔɔ ya ñí mebúnn. ¹²Ya dzam te fe, ébe mot mbɔɔ ákoan ñí a ntɔɔ fe ané nwú, mvɔɔ bot e ngá féá amvála ané nɔmɔ atéteñ ye á dzóp, ya fe kaa tán amvála ané nséléga ó ne á nsá máɲ.

¹³Bésesé béte baá wú á mbwínánn, kaa ná bé ñɔɔ méngaá bé ngá kyaa bɔ; ve ákoan bé yén yaá mɔ oyaáp, bé ñɔɔ mɔ ya mesán; béé mem fe ná bé ne beyéñ ya belot nzenn é sí ñí. ¹⁴Amú ná ébá bá kɔɔ amvála mam méte, bá lére éndendañ ná bá dzéñ é sí deba bébyen. ¹⁵Éde ngé é bɔ ná bé ngá bɔ béé síman é sí bé ngá kólo, ngé bá belé fe tám ye ábúlán. ¹⁶Ve éndagá bé ngá dzéñ é sí dá dan ya mvéáñ; éñí é ne éñí ye á dzóp. Ya dzam te édo Nzamá ñí áá wók ki osoán ná bé lwée ñí ná é Nzamá weba; ákála ná ñí a koman yaá fe bɔ ngúrá kísoan.

¹⁷Ákála mbwínánn, édo niané bé ngá kyak Abraam, ané a ngá vé Isaak ané metúnḡa, éde á ngá vé metúnḡa é mwán mbóó ya mbóó weñ é ngá ñḡḡ mengaá; ¹⁸ébe mwán te éñe bá bé ngá kóbo ya ñí ná: “Ébe Isaak éñe bá ye lwée ná é mḡḡ dzwe.” ¹⁹Ñí a ngá ñḡḡ ná Nzamá a ne téle mot atwaa béwú été; éde édí te fe, é tóó amvála ané efonann, ñí aá bera ñí ñḡḡ. ²⁰Ákála mbwínánn fe, édo Isaak a ngá bwárán ya do ya Jakob bá Esau, atwaa ébe mam mé mbé ná mé nkún nzu. ²¹Ákála mbwínánn, édo Jakob a tóó ná á ngá wú yaá, a ngá vé kada mwán ye é bwán José abwará, éde a ngá kan Nzamá aa yágá á ntúmm weñ áyóp. ²²Ákála mbwínánn, édo José a tóó ná á ngá wú yaá, a ngá kóbo á mfá nkólánn bwann bé Israel, a lík fe bó meyaáan ébe bíveés byeñ.

²³Ákála mbwínánn, édo niané Moisés a ngá byála, beéséa baá swala ñí tán ngwan é léa; amú bá yén ná mwán te a mbé mbeḡ, bá kaa ki áko átsiḡḡ Kéza wḡḡḡ. ²⁴Ákála mbwínánn, édo niané Moisés a ngá ku mot, aá tep ná bé lwée ñí ná é mwán Faraón ngwan deñ. ²⁵Ve aá tḡp ná aa yén bindáglé fufúlu bábe áyḡḡ Nzamá álot ná áyén é mvéañ da só ya nsémm ye é ne kaa átoḡḡ. ²⁶Éde aá ñḡḡ ná méteá Kristo émo mé ne ákúmm dá dan mitam míye Égipto; amú ná é mís meñ mé mbé mé bem óbéa. ²⁷Ákála mbwínánn, édo a ngá kólo ya do Égipto, éñe kaa áko méyéa Kéza wḡḡḡ. Amú ná a mbé a yém ná séḡḡ amvála ané é mot a téa éñí a ne kaa áyéne. ²⁸Ákála mbwínánn, édo a ngá téle ya do Paskua ya ámyam mekií, á mfá ye ná éñí a ngá ywíñ mitóó mí bwán á nza nama ébebeba.

²⁹Ákála mbwínánn, édo bé ngá kígan ya do Évélé Mán été ané á nkót sí; éde niané Begipsio byá bí ngá vak do, ané bé ngá mana wú méndzimm été. ³⁰Ákála mbwínánn, édo mífim mékwá míye á Jerikó mí ngá ku ya do, niané bé ngá mana myo aboman tán melú zangbéa. ³¹Ákála mbwínánn, édo endendea miningá Raab é ngá bo kaa áwú ya do fufúlu bábe bebo meló; amú ná aá ñḡḡ ya mvwaá nsámá bot ó ngá ke fas sí asweññ.

³²Nzá dzam afé ma ye bera kóbo? Amú ná tám da ye ma dzéḡ á mfá ye ná me kanle édí Gedeón, ya Barák, ya Sansón, ya Jefe, ya David, ntéññ mbóó ané édí Samuel, ya fe édí bekúlu medzó; ³³éba béte ákála mbwínánn, édo bé ngá wún ya do bidzwée bí ngómán bíye mésí, éde bé ngá bo édí é ne nzósoó, ané bé ngá ñḡḡ ndzálánn mengaá, éde bé ngá dzip bemgbemgbem menu; ³⁴ané bé ngá dzím nguu ndúán, éde bé ngá sáale nzep nzwaokenḡ, ané bé ngá veḡan mingungúú áteák été, éde bé ngá veḡan biywá bí bot á melúmán, ané bé ngá tsílán fe ya mísámá melúmán beyín. ³⁵Éde biningá bé ngá yén béwú beba béé wómo míwúán; ve éba bevóó bé ngá wú ákála eyíra, bá kaa ki áyébe akoroga, á mfá ye ná bé ñḡḡ áwómó dá dan ya mvéañ. ³⁶Ve éba bevóó bé ngá ñú kpógo ya eyíra, akekwiñ nkáán ya bekalamekéná ya fe mibok. ³⁷Éba bevóó bá bé ngá lúm mekwá, ásik bó ya soḡ, ané bé ngá yén mebólé, éde bé ngá wú ya

nzwaoken, ané bé ngá wulu bé sɔ́ áká bé ne áká bé бага bikop mítómá ya bikop bikéla, bá kaa mam ó mó, awú ya midzuúk ya fe bindáglé. ³⁸Éniḡ dí dēé ngá yian ya amvála bot béte. Ébɔ́ béé wulu kaa áke simsim vóm, bíyáḡḡ été, mikoó été, mífuu mékwá ósí, ya míbíí míye á sí été.

³⁹Bésesé béte baá belé mbamba ngañiá ákála mbwínánn, ébɔ́ kaa áñḡḡ é ngaá bá kyaa bó; ⁴⁰amú ná Nzamá a koman yaá bía é dzóm dá daḡ ya mvéáñ, á mfá ye ná bá bé nza ke ñḡḡ édí bá sɔ́ḡ kaa bía.

Mélépgá Ntí

12 ¹Édo é ne ná, é tám bí mbelé ábímm mora nsámá bengañiá ó yala bía méféḡḡ wí, bí weagán ó féñ é mvaba ése, ya nsémm wá mana bía ká. Bí máragán ya edzíp é nzenn dá swée bía ósú; ²mís má mé bem bía ébe Yesus, éñí a ngá téñ ya á sɔ́ḡán mbwínánn wea; éñe a ne é mot a ngá nzomo osoán ye á krús, aá ñḡḡ dɔ́ ané avítsaḡ, ákála mésán mé mbé ñí ósú, éde a ke yaá tɔ́bɔ́ ósí á mfá méyóm étɔ́ édzwée Nzamá.

³Túgán ádága é mot a ngá nzomo ébe émyen ámvála metea é ngá sɔ́ ñí ébe bebo misémm, á mfá ye ná míní nza teak, ngé ki ákílán á mílém myenan été; ⁴atwaa mélúmán míní belé ya nsémm, mínáá bé mɔ́ ánzomo akekwiñ ané mína kúlu mekií. ⁵Éde míní vwíán yaá mfoḡann mílém aa vé mína ané bwán ná:

“É Mwán wɔ́m, o taa ñḡḡ ané avítsaḡ áyágalé Ntí,
o taa ki ákílán ya ñí éyḡḡ aa bwaale wa;

⁶akála ná Ntí aa yála ya melépgá é mot aa dziḡ,
aa vé fe akira éñí áse aa ñḡḡ amvála ané mwán.”

⁷Éde ébe melépgá mína nzomo, é ne ná, Nzamá ñí aa belan fe ya mína amvála ané bwán. Amú ná Mwán mbé a ne ná éséá áá vé ñí melépgá?

⁸Ve ngé mínáá ñḡḡ melépgá, émá bwán bése bé ñḡḡ yaá, míní ntɔ́ éyá bwán, mína kaa fe bɔ́ é bwán beñ. ⁹Ya fe ná, bía bí mbé fe bí belé betará éniḡ dzi, béé vé bía melépgá ané beyágale bea, bía bí ngá vé fe bó ngaḡḡ. Ntéññ avé bía bía yian daḡ áku éséá ye á misísim ásí, éde véa bía ye niḡ? ¹⁰Amú ná ébɔ́, bé ngá vé bía melépgá ámvála bé ngá yén dɔ́ mvéáñ fáve ayomm melú; ve ñí aa bɔ́ dɔ́ akála é mvéáñ dea, ná bía bí ñḡḡ ngap fufúlu bíabe bó ébe eki deñ. ¹¹Ve melépgá menziḡ ye é tám ñí mé sés é dzam bá sán ya dɔ́, fáve ná mitéñ; véa dá wúm bibumá bíye á mvwaá ya éniḡ é ne tételé, ébe ébá bé mana yaá vébán ya dɔ́.

¹²Éde mína mitéteák mí mó, ya fe mebóḡḡ mé teak yaá, ñḡḡḡán nguu; ¹³yɔ́ḡḡán ménzenn mé ne tételé á mfá mébɔ́ menan, ná éñí aa fígle a nza filan, fáve ná a let. ¹⁴Dzéḡḡḡán etɔ́ mvwaá ya bot bése, ya fe á tɔ́bɔ́ eki, kaa édí te, mot enziḡ áá ye yén Ntí. ¹⁵Túgán dága ná mot enziḡ a nza súp é mvɔ́mm Nzamá; ndzi ye nlém eywiññ enziḡ wá ó nza féá ná ó nzu ya midzuúk, ó mana fe kop abwiññ bot. ¹⁶Mbɔ́ nsémm eveák enziḡ ñí a taa ki ábɔ́, ngé ki éñí aa niḡ tugá amvála ané Esau, éñe a ngá kuan étɔ́ ntóó

deñ ya námm mbóó. ¹⁷Amú mína yem fe ná ósú véa, éyɔɔŋ a ngá kómo ñɔŋ tsígá abwará, éde bé ngá tep ñí, é mbé fe koan ya afóo ye édzoban, afáŋɔ ná á ngá bíra dɔ ádzɛŋ ya míge.

¹⁸Akála ná míní ndzí yit bebeñ á nkoó, éwí bé ngá nama, ngé ki é ndúán e ngá yón, ngé ki ya nkút dzíbi, ngé ki edwá dzíbi, ngé ki okos, ¹⁹ngé ki elóŋŋ tón, ngé ki á nkóbo ó ngá só, akekwiñ ná ébá bé ngá wók wó, bé nga dzaa engóngóó ná bé táa bera kóbo ya bó. ²⁰Amú ná bée mbé nzomo édí bé ngá mánan bó ná: “Atwaa é tsít ye áfan ése, ngé da nama nkoó te, da ye wú ya nlúmán mekwá.” ²¹Édí bé ngá yén é mbé ededea áŋgónó, ané Moisés ñí a ngá dzó ná: “Ma fógan beñeñeá akála wɔŋŋ.” ²²Ve mína, míní yit yaá á nkoó Sión bebeñ, é kísoan é Nzamá a ne ntetéá, é Yerusalen ye á dzóp, ékóánn binzuk bí baáŋgel, ²³ékóánn bebwíni mitóó mí bot, ébá bé ne ntsilann á dzóp été, ya é Nzamá a ne nkík misaŋ bot bése, ya mísísim benzósoó bé bot ébá bé mana yaá dzálá édí bá sóŋ, ²⁴ya Yesus, mvaŋ ye á mfefeñ elat, ya mékií mé myaman yaá, é má má kóbo mvéáñ álot é má Abel.

²⁵Dággán ná míní táa tep éñí aa kóbo ya mína. Amú ná ngé ébá béte béé ndzí sáale éyɔɔŋ bé ngá tep éñí a ngá lép bó é sí ñí, ntéññ avé bía, bía bíá ye ki sáale ngé bía lúm mvús éñí aa lép bía atéé ye á dzóp. ²⁶É kíŋŋ deñ e ngá suk sí melú méte, ve a kyaa yaá éndagá eé dzó ná: “Ma ye bera suk, se fáve sí etámm, ve ná ya fe dzóp.” ²⁷Éde nkóbo wí ná: “Ma ye dɔ bera,” dá lére ná é byém byá sukban, é byém bí ne mvelann byá ye kólo; á mfá ye ná é byém bí ne kaa sukban ébyɔ bí tɔbo. ²⁸Ya dzam te édo, bía ñɔŋ ya dɔ édzwée ngómán é ne kaa sukban, bí biñŋán mvɔmm, éñí bía kaŋ ya dɔ Nzamá ya wɔŋŋ ye éki, ya fe ededea ngaŋŋ ámvála dá vé ñí nlém mesán. ²⁹Akála ná é Nzamá wea a ne é ndúán da dzéa ásesé.

É dzam dá vé Nzamá nlém mesán

13 ¹Edziŋŋ bobéñafwáa é tsíniŋé ósú. ²Míní táa vwíán áñɔŋ beyéŋ, amú ná ya édo bot benziŋ kaa áyem, bé ngá ñɔŋ baáŋgel méndá. ³Míní síman mibok, ané ngé mína míní ne fe á mbok mínabe bó; ya fe ébá bá yén bindáglé, ámvála ané ngé a ne é ñúu dwe. ⁴Alúk é tɔboŋé ya ngaŋŋ ébe mot áse; éñɔŋŋ ngéá bá nnóm dá é tɔboŋé fe kaa mvin, akála ná bebo nsémm eveák bábe bebo medzián Nzamá aa ye bó kí kík misaŋ. ⁵É fúlú denan eé tɔboŋé kaa edziŋŋ moann, tɔboŋán mvwáa ya édí míní belé, amú émyen a dzó yaá ná:

“Máá ye wa lík tám enziŋ, máá ye ki wa lama ámvála enziŋ.”

⁶Dzam te édo bí ne dzó ya dɔ ya ededea mebúnn ná:

“Ntí éñe a ne éñí aa vwála ma;

máá ye ki kɔ wɔŋŋ. Mot aa ye ma bó dzé?”

⁷Ásímán bétébosú benan ébá bé ngá kat mína éfiá Nzamá, dággán ámvála bá wulu ya bíniŋ byeba, vúgán fe mbwínánn weba. ⁸Yesukristo

a ne ámvála deá oonꝓꝓó, ya émuú, ya akekwiñ mbéámbéá. ⁹Kaa áyébán ná bíyá meýágalé mendzaŋ ya mendzaŋ bí ke ya mína; amú e ne mvéáñ ná nlém mot ó biñ nguú ébe é mvɔmm Nzamá, se ya bídzí bíye á nyébé bí ne kaa ávé abúánn ébe é bot bé ngá tsinibe été. ¹⁰Bía bí belé altar, édí ébá bá bɔ eséññ nkaŋann étɔbɔga bé sés filí ye ádzí été. ¹¹Akála ná bétsít ntébosú befára aa ke ya mekií meba é Vóm wá daŋ ya Mfúfúp amú misém, bá dzigi bó á yát etɔbɔga átán. ¹²Dzam te édo Yesus, á mfá ye ná átéle ayɔŋ eki ya metúnŋa méye mékií meñ, édo aá yén ya do bindáglé á kísoan átán. ¹³Édo é ne ná, bí kwíñŋán á yát etɔbɔga átán, ná bía ke ébe éñe, bíí бага é kpógo weñ. ¹⁴Amú ná bíí belé é kísoan da laŋan á sí ó vá, fáve ná bía dzéŋ éñí eé ntɔɔ ná e nkún nzu. ¹⁵Ya édo bí váán ya do Nzamá tám áse metúnŋa mé olugú ébe éñe, dá yíli ná, ébumá ye ánu da mem éyola deñ. ¹⁶Ve, kaa ki ávwían añep, ya fe ávwálán bevɔɔ ya ébá bevɔɔ, amú ná amvála metúnŋa méte émo Nzamá aa yén mvéáñ.

¹⁷Tɔbɔgán ya mebúnn ya bétébosú; bɔgán fe bó mewók, amú ná bé tɔɔ evéveññ ákála bíniŋ byenan, amvála ané ébá bá ya ke ñɔŋ sitwá. Líkgán bó ná bé bɔ do ya mesán, se ya mikéá, akála ná véa, dáá ye fe mína bɔ ya abúánn.

¹⁸Yaglánán akála dea, amú bí tɔɔ ya mebúnn ná bí belé mbamba osímánn, bíí kómo fe wulu ébe dzam áse tételé. ¹⁹Éde ma daŋ mína do ádzaa, á mfá ye ná bé dzíga ma búlu ébe mína.

Méberánn má súdeán ya meýáán

²⁰Nzamá ye á mvwaá, éñí a ngá wómo Ntí wea Yesus á míwúán été, é mbaale mitómá nnén ébe mékií méye mbéámbéá elat, ²¹á komje mína ébe édí ése é ne mvéáñ, á mfá ye ná míní bɔ nkómánn weñ, eé bɔ ébe bía édí aa dziŋ ébe ású deñ ákála Yesukristo. Éñe á tɔbɔgé ya dúmá atéé ye mbéámbéá ye akekwiñ mbéámbéá. Amén.

Ádzip kálara

²²Á bɔbédzaŋ, ma dzaa mína ná míní nzomo nkɔbɔ melépgá; amú ná, me tsili yaá mína étun kálara dam dí. ²³Yemŋán ná mwadzaŋ Timoteo bé vé yaá ñí filí. Ngé a só avóó, ma ye mína nzu áyén bía ñí. ²⁴Áberán ya ma ya betébosú benan bése ya fe Bekristen bése. Ébá béye Italia bá bérán ya mína. ²⁵Mvɔmm eé tɔbɔgé ya mína bésesé. Amén.

SANTIAGO

É Kálara Santiago

1 ¹ Santiago óloá Nzamá ya éwí Ntí Yesukristo; ébe méyɔŋ awóm ya mé beañ, é má mé ne áyóp ya áyóp: Mibóló.

Mbwínánn ó ne kaa meyep

²É bɔ̀bédzaŋ bam, éyɔŋ míní ku yaá míkat éte memvála ya memvála, ñɔŋɔ́n mɔ ya abwiññ mesán, ³míní yem ná nkyabán míkat ye á mbwínánn wenan, wá sɔ́ ya etɔ́ mbán. ⁴Édo ná, etɔ́ mbán dá é dzálágé éséññ deñ, á mfá ye ná míní tɔ̀bɔ́ ñá mot ya ndzálánn, dzóm enziŋ dá kaa mína ádzéŋ.

⁵Ve ngé kén da dzéŋban ébe mot enziŋ ye ébe mína, á dzaagé do Nzamá, éñe aa vé mot áse ya añep kaa ki ná aa lére bivuzá, véa bá ye fe ñí do vé. ⁶Ve á dzaagé ya mbwínánn kaa áyep, amú ná é mot aa yep a ne amvála ané nkebá máŋ, éwɔ́ evúŋ wa dulu weé ke ya wɔ́ áká ya áká. ⁷Amú ná é mot a ne néa, a táa tém ná aa ye ñɔŋ dzóm enziŋ ébe Ntí; ⁸ñí a tɔ́ é mot á ne ya milém mí beañ, ñí áá yíli ki dzam ye é mam mése aa tára.

⁹Édo ná, mwadzaŋ ébe nsilann ñúu weñ ósí, á vággé éyɔŋ a ntɔ́ ededea mbélánn ó yóp, ¹⁰ya fe nkúkúmm ébe nsilann ñúu weñ ósí, akála ná akúmm dá ye mana amvála ané samm ye élwá. ¹¹Amú ná nlódzóp wá kwíñ ya ayóŋ dá dzigan, éde elwá é kót, é samm deñ dá é kpéñ, é dzímle fe é mbamba éfonann deñ. Amvála te fe nkúkúmm wá wá ye dzáŋ ébe é mam meñ mése.

Mikat ya mebóblé

¹²Abwará ya é mot aa nzomo mebóblé, amú ná niané a mana yaá kyaba mikat aa ye ñɔŋ korona ye éniŋ, éñí Ntí a kyaa yaá é bot bá dziŋ ñí.

¹³Mot enziŋ ye áyén mebóblé a táa dzó ná, “Nzamá éñí aa bóble ma”; amú ná Nzamá á sés tɔ̀bɔ́ mebóblé ya abé, émyen ñí áá bóble ki mot

enziñ. ¹⁴Ve fáve ná, kada mot aa yén mebóblé éyɔɔj évéé deñ émyen dá dulu ñí, é dzéj fe ná é wún ñí. ¹⁵Véa, éyɔɔj évéé dá ñɔɔj abum, dá é byéñ nsémm; niané nsémm wá ó ntɔɔ ewólo, wá wá byéñ awú.

¹⁶Á mindzindziñj mí bɔbédzañ myam, bé táa mína duk. ¹⁷Mbamba mvéán óse, ya ñá dás áse, byá sigi bíí sɔ́ ó yóp ébe Tará ye á biyéá, ya ébe éñí nzelann dzam enziñ e sés, ngé ki ávweñ dá tsén. ¹⁸Ébe nkómánn weñ, aa byéñ bía ákála éfiá é ne bébélá, á mfá ye ná bí bɔ́ é ngap ósúá ye é byém bí ne mvelann.

Bedzálá éfiá

¹⁹Á mindzindziñj mí bɔbédzañ myam, yemɔ́án é dzam dí ná, mot áse á bɔɔ́ge avóó á mfá áwók, ve otaktak á mfá ákɔ́bɔ, ya otaktak á mfá méyéá ²⁰amú ná méyéá mot binam máá sɔ́ ya é nzósoó Nzamá. ²¹Ákála dzam te, míníí vea mvin ése ya ékúkúwát é lígi yaá, éde ya ewwévwé nlém ñɔɔjɔ́án éfiá é tɔ́bɔ yaá mbeñann ébe mína, édí é ne koro biniñ byenan.

²²Ve bogán ébá bá dzálá éfiá, se fáve ébá bá wók, béé duk fe mína bébyen. ²³Amú ná ngé mot enziñ a ne fáve nwók éfiá, ve kaa dɔ́ ádzálá, mot te aa fonan ya éñí aa dága ású deñ a ngá byála ya dɔ́ á ngɔ́ɔp été, ²⁴amú niané a mana yaá dága ású deñ émyen, a kéñ fe, etéññ te ébyen a vwían amvála mot á tɔ́ɔ. ²⁵Ve éñe ñí aa dága ñá atsiñj ya nkée, éñí ye étɔ́ɔ filí, a tɔ́bɔ fe mbán été, kaa sugu fáve nwók aa vwían; ve éñí aa dzálá eséññ. Mot te aa ye bɔ́ ya abwará ébe édí aa bɔ́.

²⁶Ngé mot enziñ aa ñɔɔj ná émyen a belé nyébé, ñí kaa ádzwée ánu deñ, aa duk nlém weñ, nyébé mot te, wá ó ne fe nzeze. ²⁷Nyébé o ne kaa ayeñj, kaa ki ya mvin, ébe ású Tará Nzamá éwɔ́ wí: Áfép bwán bɔbéñúñj ya mikús ébe mídzuúk myeba, ábaale fe émyen kaa kop mvin ébe éniñ dzí.

Kaa ábɔ obea ngamm

2 ¹É bɔbédzañ bam, míní táa bɔ́ obea ngamm á mbwínánn wenan ébe Ntí wea ye á dúmá, Yesukristo. ²Amú ná, ngé ébe ékóánn denan mot enziñ aa ñíí a бага elwaná koñ, a бага fe bítóp bí ne ededeá mvéáñ, véa, ntétéññ mot wá ó ñíí fe ya atutuga bítóp. ³Eyɔɔj te, mína míní ñga túga yem ádága é mot a бага bítóp bí ne ededeá mvéáñ, míníí dzó ñí ná, “Á wa, tɔ́bɔ́gé ósí vá, é vóm a ne mvéáñ.” Ve ntétéññ mot wa míní dzó ná, “Á wa, tébegé ólwí, ngé ki ná tɔ́bɔ́gé ósí metsɔ́ɔ.” ⁴Nde mína bébyen mínáá bɔ́ yaá obea ngamm énzénzañ denan, míníí ntɔ́ɔ fe bekík misañ ya bembéa bé atémɔ́a?

⁵Á mindzindziñj mí bɔbédzañ myam! Béágán! Nde Nzamá é ndzi tɔ́p mitétéññ mí bot míye éniñ dzí, á mfá ye ná bé bɔ́ mikúkúmm á mbwínánn ya fe beñɔɔj tsígá béye édzwée ngómán a ngá kyaa é bot bá dziñ ñí? ⁶Ve mína míní lére yaá ntétéññ mot osoán. Nde se mikúkúmm

émyo myá tsíble mína, émyo fe myá ke myá dulu mína é vóm bá kík misañ? ⁷Nde se ébó bá byana é mbamba eyola bé lwée yaá mína ya dɔ?

⁸Ve ngé mína mína dzálá atsiñj ye édzwée ngómán, ámvála Ntsili wa dzó ná, “Wa ye dziñ é mot mbóó ané wa dziñ wámyen,” mína bɔ mvéáñ.

⁹Ve ngé mína mína tsígán, mína bɔ nsémm; nkɔó métsiñj wá bwaale mína ná míní ne betsam metsiñj.

¹⁰Amú ná é mot áse aa baale nkɔó métsiñj óse, ve a kɔp atsiñj avóó, a ntɔó ya meku ébe nkɔó métsiñj ngúrú. ¹¹Amú éñí a ngá dzó ná, “O táa bɔ medzián,” éñe fe aá dzó ná, “O táa ywíñ mot.” Éde, ngé wáá bɔ medzián, ve weé ywíñ bot, ó ntɔó ntsam nkɔó métsiñj.

¹²Ya dzam te édo, kóbcgán, bcgán fe amvála ané é bot bé nkún ñɔñ nkíkgán misañ ébe nkɔó métsiñj wá vé étɔó filí. ¹³Amú ná nkíkgán misañ kaa engóngóó wá ye bɔban ébe éñí é ndzí lére bot engóngóó. Nléránn engóngóó éwɔ wá dzwée á nkíkgán misañ.

Mbwínánn ya mibɔann

¹⁴É bɔbédzan bam, é ne ya nzá eban ná, ngé mot enziñ aa dzó ná a belé mbwínánn, ve kaa ábelé mibɔann, ye mbwínánn te ó ne ñí koro? ¹⁵Ngé mwadzan enziñ ngé ki kéá dzea enziñ bá bé ne kaa bitóp, kaa ki ya é dzóm ye bé ne dzí kada mos, ¹⁶véa, mot enziñ ye ébe mína ñí á nga dzó bɔ ná, “Keñán mvwaá, wókgán ayóñ, dzéññán fe ya bidzí,” ve mína kaa bɔ ávé é dzóm bá yi á mfá é ñúu deba. É ne ya nzá eban? ¹⁷Ntéññ mbóó fe, mbwínánn etámm, ngé ó sés ya mibɔann, ó ne nwúán.

¹⁸Ve, mot enziñ aa ye dzó ná, “O belé mbwínánn, ve ma me belé mibɔann. Léregé ma mbwínánn we, kaa mibɔann, éde ma ma ye wa lére mbwínánn wom ébe mibɔann myam.”

¹⁹Wa bwíni ná Nzamá a ne mbóó. Wa bɔ mvéáñ. Atwaa bembéa misísim bá bá bwíni fe dɔ, béé ku fe beñeñeá.

²⁰Ve, ókúkút mot, ye wa kómo yem ná mbwínánn kaa mibɔann ó ntɔó nwúán? ²¹Nde se ya mibɔann émyo éséá wea Abraam bé ngá lán ñí ya myo nzósoó, éyɔñ a ngá vé é mwán weñ Isaak áltar ané metúnja? ²²Yénje véa ná, mbwínánn waá ke fufúlu ya mibɔann myeñ, ané edí bá sóñ ya mbwínánn dá é súgan fe dzálában ákála mibɔann. ²³Éde Ntsili o ngá dzálában, éwí wa dzó ná, “Abraam aá bwíni Nzamá, éde baá lán ñí dɔ ané nzósoó, bé lwée fe ñí ná é mvwíññ Nzamá.

²⁴Mína yén véa ná, bá lán mot ané nzósoó ákála mibɔann, se fáve ya mbwínánn etámm. ²⁵Amvála te fe, nde se ákála mibɔann édo, bé ngá lán ya dɔ, endendea miningá Raab ané nzósoó, éyɔñ a ngá ñɔñ mílómán Nzamá, á lóm fe myo nzenn fé?

²⁶Amú ná amvála ané é ñúu é ne kaa nsísim e ne nwúán, amvála te édo, mbwínánn ó ne kaa mibɔann wá ó ne fe nwúán.

Áyem ádzwée anu

3 ¹É bóbédzaŋ bam, abwiññ bot ye ébe mína é taa dzéŋ ná é bo beyágale, amú mína yem ná bía bía ye ñoŋ nkíkgaŋ misaŋ wa daŋ. ²Amú ná bía bése sé bía bía bo fe bivuzá memvála ya memvála. Ngé mot enziŋ a ne ná áá bo evuzá á nkóbo, a ne tételé mot, a ne fe ya nguu ye áfét ñúu ngúra.

³Ve ngé bía dzwée mikalbeñ bí vé myo akofet ménu, néa éñe myá bo bía mewók, véa bí nga wulu fe ya é ñúu deba áse. ⁴Dággán fe bora mébyéa, atwaa mé ne bidedea menén, bívúŋ bí ne nguu ébyo fe byá byá tsíni mo, ve oyomm mwann angáp éwo wá fét mo á mfá áke é vóm ndulu byéa aa kómo ná ó ke. ⁵Néa fe anu dá é ne, oyomm asúk ñúu, ve dá vága ya bora bé mam. Dággán, nzá amvála bora áfan dá dzík ya oyomm ndúán! ⁶Éde anu dá e ne ndúán, édí é ne éniŋ áse ye é ne ekúkwat; dá é tóó énzézaŋ mesúk mé ñúu mea, ve dá bwala ñúu ngúra, é nga bwaa nzenn ye éniŋ ngúra ndúán, é nga yóŋ fe ya ndúán ye ébéññ ndúán. ⁷Akála ná amvála tsít ye áfan áse, ya anwann, ya bétsít bá dulu mebum ósí, ya fe ébá béye á máŋ été, bé ne bó dzwée, mwann mot a dzwée yaá fe bó. ⁸Ve mwann mot enziŋ a sés dzwée anu. É ne ábé bé sés báma, é ne fe ndzálánn ya nsu ye áwú.

⁹Ya édo bía vé ya do Ntí ya Éséá olugú, ya fe édo bía boŋle ya do bot, ébá bé ne mvelann ye éfonann Nzamá. ¹⁰Ébe anu avóó ya avóó, olugú, ya fe biboŋ byá kwíñ. É bóbédzaŋ bam, édí te dáá yian boban néa. ¹¹Ye ná afóm dá kúlu mendzímme mé ne avwéñ ya fe é má mé ne eyós ébe anu etam avóó ya avóó? ¹²Á bóbédzaŋ, ye elé igera é ne vé ebumá olíba, ngé ki ndzík vino wá ebumá igera? Éde anu etam avóó dá é sés ki bo ya eyós ya avwéñ.

Kén ye ó yóp

¹³Nzá a ne ya kén ya nyemann énzézaŋ denan? Mot te á léregé do ya é mbamba fúlú deñ ébe míboann myeñ á kén ya évwévwé nlém été. ¹⁴Ve ngé mílém myenan myá mí ne ya mbéa abéánn ya aléránn, míní taa bo engúŋ, míní taa ki bo minea ébe bébélá. ¹⁵Amvála kén te dáá só á yóp été, fáve ná éñí ye é sí ñí, éñí ye á nlém mot binam, ya fe éñí déble. ¹⁶Amú ná é vóm abéánn ya aléránn bí ne, ó véa a ne ya nzamzámánn mam ya fe mboann óse ó ne abé. ¹⁷Ve kén ye á yóp été, ósúsúa e ne mfúbánn, é belan véa, édziŋŋ mvwaá, ya añep, ya fe nló ntakgán, ndzálánn ya nlém engóngóó, ya bembamba bibumá, kaa átsígán, kaa bo meduk. ¹⁸Ve ébumá ye á nzósoo bá beñ do á mvwaá été, ébe é bot bá tóo bot mvwaá.

Kaa ádzálá mikómánn míye éniŋ dzi

4 ¹Melúmán ya mitée byá só óvé énzézaŋ denan? Nde se éñe byá só bívée bíye á nlém wenan été, ébí byá lúman mésúk mé ñúu menan

été? ²Mína ñamle, ve míníí belé. Ákála evínn mína ywíñ bot, ve míní sés ki ñoŋ; amú dzam te, édo mína bo mikéá ya melúmán. Míníí belé, amú ná mínáá dzaa. ³Mína dzaa, ve mínáá ñoŋ; amú ná mína dzaa ya mbéa nlém, ná mína ke ywíñ ntuk ébe bívée byenan.

⁴Á bebo medzián! Nde mínáá yem ná átsinan amvwíññ ya éniŋ dzí, é ne ásiŋ Nzamá? Amú dzam te, é mot aa kómo tsinan amvwíññ ya eniŋ dzí, aa veŋan nzínzínŋ Nzamá. ⁵Ye mína tém ná Ntsili wá dzó á nzeze ná, “Ya ededeá abéánn, Nzamá aa dziŋ Nsísim a ngá tɔɔ bía mílém été?” ⁶Ve aa vé é mvɔmm dá dan. Amú dzam te édo, aa dzó ná,

“Nzamá a téle é bot bé ne bingúŋ
á ngamm áyát,
ve, aa vé é bot bé ne nsilann ñúu ósí mvɔmm.

⁷Édo ná, kpáán Nzamá ásí, ve míní tɔɔ fe kaa fógan ébe ásu débale, véa aa ye túp mbíí ébe mína. ⁸Yitgán Nzamá bebeñ, véa éñe fe ñí aa ye mína yit bebeñ. Á bebo misémm, fúbugán é mó menan, tunŋán fe mílém myenan, mína é bot míní ne ya mílém mí beañ. ⁹Tɔɔbógan ya eywíññ, ya meyep, yigán fe. É lweñ denan dá sùgan ebi, mésán menan má eywíññ ¹⁰Ásilann ñúu ósí ósú Ntí, véa éñe aa ye mína bére ó yóp.

Mvé metsiŋŋ a ne fáve mbɔɔ

¹¹Á bɔbédzan, míní táa kɔɔban abé bevɔɔ ya ébá bevɔɔ. É mot aa kɔɔbo mwanñan abé ngé ki ákík ñí nsaŋ, nkɔɔ metsiŋŋ éwo aa kɔɔbo abé, nkɔɔ metsiŋŋ fe aa kík nsaŋ; ve ngé wa wa kík nkɔɔ metsiŋŋ nsaŋ, o sés fe éñí aa dzálá nkɔɔ metsiŋŋ, fáve nkík misaŋ. ¹²Mot mbɔɔ éñe ñí a ne mvé metsiŋŋ ya fe nkík misaŋ; éñe a ne ewólo á mfá ya ná a ne koro ya fe áywíñ. Ve wa o ne nzá á mfá ya ná wa kík é mot mbɔɔ nsaŋ?

Kaa ábo mevágá ya dzam ye ookírí

¹³Túgán béá éndagá, mína é bot mína dzó ná, “Émuú ngé ki ná ookírí, bía ye ke é kísoan ñí, ngé ki éñí fɔɔ, bía ye fe tɔɔbo ó véa tán mbú mbɔɔ, bíí bo akira, bíí wún fe miséŋŋ.” ¹⁴Dá é tɔɔ ná mína kaa áyem ámvála éniŋ dá ye mína bo ookírí, amú ná biniŋ byenan bí ne amvála ané ebúbút ye ótsirá édí dá yéne fáve oyomm abɔŋŋ tám, véa dá é dzán fe. ¹⁵Ve mína míní lígi dzó ná, “Ngé Ntí aa yébe, bía ye niŋ, véa bí bo dzam osí ngé ki dzam okee.” ¹⁶Ve, mína míní ŋga vága yaá ébe áléran denan. Amvála mevágá méte mé ne ekúkwát. ¹⁷Édo ná é mot aa yem bo édí é ne mvéáñ, ve ñí kaa do bo, bá lán ñí do nsémm.

Mikúkúmm myá ñoŋ mbámm

5 ¹Á mikúkúmm! Túgán béá éndagá, yigán, lɔŋŋán fe bibi, ákála ná eniŋ midzuúk é ntɔɔ ná dá nzu ébe mína. ²Akúmm denan é mana yaá bweñ,

bitóp byenan byá bí ntóó fe ndzián ya sígbém. ³É korj ya é ngoós denan, bí mana yaá biñ míngéle, míngéle te éñe aa ye mína bɔ é ngañiá a ne mína á ngamm áyát, éñe fe aa ye mína dzí ñúu ané ndúán. Amú ná ébe melú ma súgan, míni mana yaá kóán akúmm. ⁴Dággán, ntáj bebo biséññ bé mvá mína bɔ eséññ mífúp, míni ñím yaá bɔ wɔ, wá wá yón fe mína á ngamm áyát, míyónn bebo biséññ béte myá mí kwíñ yaá fe melú Ntí ye á misámá melúmán.

⁵Míni mana yaá niñ biniñ bíye á mefét, ya fe biniñ bíye ndzálánn bívée tugá á sí ó vá. Néa éñe míni mana yaá fe átoɔɔ ya mevóñ mína bébyen amvála ané é tsít bá ye kík ngúrá mos. ⁶Míni vé yaá nzósoó mot meku, míni ywíñ yaá fe ñí, ve ñí kaa ávagle ná aa kam ya émyen.

Edzíp dá vé mbamba asúgánn

⁷Édo ná, á bobédzan, belégán edzíp akekwiñ ásóó Ntí. Yénján amvála ané mbeñ afúp aa yana bembamba bibumá bíye ó sí, a tɔɔ ya da edzíp akekwiñ ná aa ñɔñ é mveñ ósú ya éñí da súgan. ⁸Mína belégán fe edzíp. Yémján mílém myenan nguu akála ná ásóó Ntí é ntóó bebeñ. ⁹Á bobédzan, míni táa bɔ miswa bevóó ya ébá bevóó ná bá bé nza fe mína kík nsañ. Dággán ná nkík misañ á ntéle á mbéñ!

¹⁰Á bobédzan, ñɔñján ané efonann ye mbéa midzuúk ya edzíp édí bekúlu medzó bé ngá kóɔɔ éyola Ntí. ¹¹Dággán ná bía ñɔñ ná bé ne abwará é bot bé ngá nzomo. Míni wók yaá édzíp Job, míni yén yaá fe édí Ntí a ngá súgan ñí bɔ, ná Ntí a ne ndzálánn ya añep ya fe nlém engóngóó.

¹²É bobédzan bam, édí dá dan é ne ná, kaa kanan sɔñ, ané á dzóp, ngé ki á sí, ngé ki amvála nkanann sɔñ enziñ afé; ve é “ma yébe” wenan a bɔóge “ma yébe”, é “móamó” wenan ñí á bɔóge fe “móamó”, á mfá ye ná míni nza ku á nkíkán misañ été.

Meyaglán má vé mbamba asúgánn

¹³Ngé mot enziñ ye énzénzan denan aa dzuk, á bɔóge meyaglán. Ngé mot enziñ aa sán, á yeegé byeá bí olugú. ¹⁴Ngé mot enziñ énzénzan denan aa kwan, á lwéegé betébosú béye ékóánn bebwíni bé yaglan fe ya ñí, béé wáa ñí mbwánn ébe éyola Ntí. ¹⁵Éde meyaglán méye á mbwínánn má ye koro nkúkwann, Ntí ñí aa ye fe ñí téle; ngé e ne bɔ tám enziñ ná a bɔ yaá misémm, myá myá ye fe ñí tɔɔ ndzwiiann.

¹⁶Édo ná, memján misémm myenan bevóó ya ébá bevóó, míni yaglan fe bevóó ya ébá bevóó á mfá ye ná míni tɔɔ mvwaá. Méyaglán nzósoó mot mé ne ededeá nguu ébe éséññ má bɔ. ¹⁷Elías ñí a mbé fe mot ntéññ mbóó ané bía, a ngá bíra yaglan á mfá ye ná mveñ é táa nóñ, mveñ dá deé ndzí ki ku ó sí táñ mibú mí léa ya ngwan é saman. ¹⁸Ve éde a ngá bera yaglan, ané dzóp é ngá vé mveñ, sí da eé ñga vé fe bíbumá byeñ.

¹⁹É bobédzan bam, ngé mot enziñ ye ébe mína a lés yaá á bebéla été, ve éñí mbóó ñí a bɔ ñí ná á búlán, ²⁰éde yemñe ná é mot aá bɔ mbo misémm ná á lúm mbéa nzenn weñ mvús, aa ye ñí koro áwú été, aa búru fe abwiññ misémm áyóp.

1 PEDRO

É Kálara Ósúá Apostol Pedro a ngá tsili

Mbóló

1 ¹Ma Pedro, ápostol Yesukristo:
Ma tsili ébá bé tɔɔ beyeŋ ya myeann á Ponto, á Galasia, á Kapadosia, Ásia, ya á Bitinia, ²mitɔɔpán amvála ané Nzamá Éséá a ngá tára yem, ébe ntélán eki ye á Nsísim, mfá ábɔ mewók ya ábɔ myamann ya mekií Yesukristo:

Mvɔmm ya mvwaá bí bera mína kɔgle.

Olugú ya Nzamá

³Olugú ó bɔɔge ya Nzamá, Éséá Ntí wea Yesukristo, éñí, amvála ané abwiññ nyénánn engóngɔɔ weñ ó ne, a ngá bɔ bía ná bí bera byála ná bí belé óyan ó ne ntetéá amú nwómán miwúán Yesukristo, ⁴mfá áñɔŋ tsígá e ne kaa ábweñ, kaa mvin, ngé ki kaa mana, éñí bé nii yaá á dzóp été mfá wenan, ⁵mína é bot míní ne mbaalann ya é nguu Nzamá amú mbwínánn, mfá ákoroga é ntɔɔ yaá nkomann ná wá ye yéne é tám da sùgan.

⁶Dzam te édo mína bíra sán ya do, ngé dá yian ná, atwaa áwola dí, avítsaŋ tám, míní yén midzuúk ya mebóblé memvála ya memvála, ⁷á mfá ye ná nkyabán míkat ye á mbwínánn wenan, é dzóm dá daŋ ye eban álot koŋ éñí dá wú ntuk, atwaa bá kyak wó ya ndúán, ná bé koan ya wó ya olugú, ngaŋŋ ya dúmá éyɔŋ Yesukristo aa ye váma.

⁸Éñí mína dziŋ kaa ná míní yén yaá ñí, éñí míní téa, ve mína bwíni ñí, mína sán ya mésán bé sés kúlu ánu, mé tɔɔ fe ya dúmá, ⁹míní wún asúgánn ye mbwínánn wenan, dá yíli ná, ákoroga denan.

¹⁰Mfá akoroga te, bekúlu medzó bé ngá kúlu medzó ébe mvɔmm e ne ntélán mfá wenan, bé ngá fas ya átúga dzéŋ, ¹¹béé bíli mot mbé, ngé tám fé Nsísim Kristo ó ngá lére bó été, éwí ó ngá tára vé ngañiá ye mídzuúk

Kristo ya é dúmá dá belan véa. ¹²Ébó é ngá léreban ébe bó ná, é sés éedeaba, ve éedeaba, mfá é mam bé nga kat ya bía mbamba fwéñ éndagá ya nguu Mfúfúp Nsísim a ngá só á dzóp; é má baángel bá ñamle ná bé yén. ¹³Édo ná, télegán ásímánn denan nkomann, tɔbɔgán ya kén, belégán mebúnn menan mése ébe é mvɔmm e ne mína mvéán éyɔɔ Yesukristo aa ye váma.

Mfefeñ eniɔ

¹⁴Amvála ané é bwán bé ne mewók, míní taa yébe míkómánn míní ngá tára belé míní tɔɔ á ndzímán wenan été; ¹⁵fáve ná, amvála ané éñí a ngá lwée mína ñí a ne eki, mína tɔbɔgán fe eki amvála étɔɔ denan áse; ¹⁶amú é ne ntsilann ná: “Tɔbɔgán eki, amú ná Me ne Eki.”

¹⁷Ngé mína yónán ya éñí a ne Éséá, éñí aa kík misaɔ kaa áke ya mot eniɔ ngamm, amvála ané mbɔann kada mot ó ne, edé tɔbɔgán á wɔɔɔ été ébe é tám míní ngén mína wulu á sí ó vá; ¹⁸míní yem ná míní ndzí koroban ya é byém byá bweñ, ané ngoós ngé ki koɔ, ébe ámvála nzeze eniɔ denan, éñí míní ngá ñɔɔ tsígá ébe beésúá. ¹⁹Fáve ná, ya mekií mé ne táɔ ndén, ané é má é mwann ntómá a ne kaa eyém, kaa ki ya meyeɔɔ, Kristo. ²⁰Ve déá, éñí bé ngá tára yem, kaa ná eniɔ é téñban, ve métám méye ásúgánn má, a só yaá yéne ákála denan. ²¹Mína é bot mína bwíni Nzamá ya ákála Dén, ná Nzamá aá wómo ñí míwúán été, éde a ngá vé ñí dúmá, á mfá ye ná óyan wenan ya mbwínánn wenan bí tɔbɔ ébe Nzamá.

²²Éde éyɔɔ mína bɔ bebélá mewók, míní tun yaá mína bébyen, mfá édziɔɔ bɔbéñaɔ é ne kaa meduk; dziɔɔán bevɔɔ ya ébá bevɔɔ ya édziɔɔ bɔbéñafwáa dá sɔ fe á nlém ósí. ²³Míní ndzí bera byála mfefeñ mbyálánn ye é mvɔɔ dá bweñ, fáve ná éñí e ne kaa ábweñ; amú éfíá Nzamá é ne ntétéá é tɔɔ fe mbéámbéá. ²⁴Édo ná,

“Mot binam áse a ne ané elwá,
é dúmá deñ ése dá ané samm ye élwá.
Elwá dá kót, samm da é kpéñ,
²⁵Ve éfíá Ntí dá laɔan eyɔɔ ése.”

Édo ná, éfíá te édo dá bé ngá kat mína ya do mbamba fwéñ.
2 ¹Édo ná, míní mana vea abé áse, meduk mése, mvoo, miñamle míse ya nkɔbɔ abé óse, ²ábíran kómo ñá meñáɔ méye éfíá, amvála ané mikéɔl é mí bwán mí ndem byála á mfá ye ná, ya é mɔ míní vé m fá akoroga, ³ngé míní kyak yaá ámvála añep Ntí a ne.

Ákwá é ne ntétéá

⁴Éde míní nzu ébe éñe, ákwá é ne ntétéá, afáɔɔ ná bot bé ngá tep do, ve ósú Nzamá é ne ntɔpban ya ábira do vé ngaɔɔ. ⁵Mína fe, amvála ané

mékwá mé ne mitetéá, tɔbɔgán nlonán ané ndá ye á nsísim mfá éséññ befára é ne ntélán eki, ná bé vé metúnɲa méye á nsísim, é má Nzamá aa yebe amú Yesukristo. ⁶Édo ná, é ne ntsilann ná,

“Dággán, ma téle akwá á Sión,
Ntɔpbán ya ábira do vé ngaɲɲ,
Édí dá daɲ ya eban mélón,
É mot aa ye ní bwíni, áá ye wú osoán.”

⁷Éde mfá wenan, mína é bot mína bwíni, é ne ya ededea eban; ve mfá ébá bá bé ne kaa ábwíni,

“Akwá belón bé ngá tep,
Dá é nzu yaá veɲan ákwá dá daɲ ya eban,”

⁸ Ya fe:

“Akwá dá kɔp obaá, ya akóm bá sen áyóp.”

Bá kɔp obaá amú ná bá bɔ efíá meló, mfá dzam te édo fe bé ngá téle bó.

⁹Ve mína míní ne áyɔɲ é ne ntɔpbán, nsámá befára Kéza, nnam ó ne ntélán eki, é bot Nzamá mfá weñ, ná amvála te, míní kat biyágán bí mam éñí a ngá lwée mína ó dzíbi ósí, ná míní ke é bora eyéá deñ été; ¹⁰amú ná mína, míní mbé bot benziɲ, ve éndagá míní ntɔɔ é bot Nzamá. Ébá eé ndzí tára yén engóngóó, ve éndagá á nga yén yaá bó engóngóó.

¹¹Á míndzindziɲ mí bot, ma bíra mína lép amvála ané beyéɲ ya belot nzenn, ná míní dzɔgo mbéa míkómánn mí bot, é mí myá lúman ya nsísim. ¹²Tɔbɔgán amvála é ne mvéáñ, énzénzaɲ bot béye meyɔɲ mefé, á mfá ye ná ébe é mam bá sómán mína ya mo ané bembéa bé bot; ya ákála é mbamba míbɔann myenan éyɔɲ bé ñú yaá myɔ táɲ, bé vé Nzamá dúmá é mos aa ye nzu kík misaɲ.

Ábɔ bidzwée mewók

¹³Kpáán bidzwée bíse bí ne é sí ní ásí, akála Ntí; ané bɔ kéza, a tɔɔ ané ndzwée, ¹⁴ngé ki bengóvina, ébá bé ne milómán amú éñe, á mfá ye ná é bot bá bɔ abé bé vé bó mekira, ve ébá bá bá bɔ mvéáñ bé vé bó olugú. ¹⁵Amú ná nkómánn Nzamá éwɔ wí: míní bɔ mvéáñ, míní dzíp ménu midzímánn mí bot mí ne kaa fak;

¹⁶míní tɔɔ filí, ve kaa ábelan ya etɔɔ filí denan ané ebúruga á mfá ábɔ abé, fáve ná belagán ya do ané áloá Nzamá. ¹⁷Sémeɲán mot áse, dziɲɲán bɔbéñɔɲ, kɔgán Nzamá wɔɲɲ, sémeɲán kéza.

É mam aloá dá yian bɔ

¹⁸Á bébɔ biséññ béye á ndá, kpáán bémása benan ásí ya ngaɲɲ ése; se fáve ébá bé ne mvéáñ ya ébá bé ne añep, fáve ná ya fe ébá bé ne bembéa

bé bot. ¹⁹Amú ná dzam te dá nzu ya mvɔmm, ngé amú ósímánn ye á nlém ósú Nzamá mot aa dzíbi mam eé yén midzuúk ékúkwat été. ²⁰Akála ná, nzá abúánn é ne été, ngé mína dzíbi eyíra amú nsémm? Ve, ngé mína yén midzuúk amú ábo mvéáñ, míní dzíbi do, dzam te dá nzu ya mvɔmm ósú Nzamá. ²¹Amú ná ya dzam te édo míní ngá lwéeban ya do, amú ná Kristo ní a ngá dzuk fe ákála denan, a lík efonann ná míní bee bíbógá mébo byeñ.

²² “Éñí eé ndzí bo nsémm,

meduk menziñ má béé ndzí ki koan ya mo ánu deñ”;

²³ Éñí é tám bé ngá tea ní,

ní eé ndzí yalan ya meteá;

é tám bé ngá ndágle ní, ní eé ndzí bo elañ,

fáve ná a ngá kee do ébe éñí aa kí kík misañ tételé;

²⁴ Émyen éñe a ngá ke ya mísémm myea é ñúu deñ á krús,

á mfá ye ná bí wú ébe mísémm myea,

bí niñ tételé éniñ;

amú ná míní ngá séñban ya mévéññ meñ.

²⁵ Amú ná míní mbé amvála ané mítómá mí dzími yaá nzenn,

ve, éndagá míní búlán yaá ébe Nkálá mítómá ya Ntébosú wenan.

Adzó mélúk

3 ¹Amvála te fe, biningá, kpáán beñu béyóm ásí, á mfá ye ná atwaa ngé bevóó benziñ bá bo efíá meló, bé ne wúnban kaa efíá ya amvála beyéá bá niñ, ²béé yén ané mína niñ ya wɔññ ya ngaññ. ³É ñaññá denan dá e táa ki bo átán; ndzilann miló ya mbwátán byém bí koñ, ngé ki bítóp bí ne táñ ndén, ⁴fáve ná ñaññá ye á nlém mot été, éñí e ne kaa ábweñ, éñí ye nsísim ó bóo ósí ó dzaga fe, édo dá dañ ya eban ósú Nzamá.

⁵Amú ná néa, tám fé, mífúfúp mí biningá mí mbé fe mí belé mebúnn ébe Nzamá, myá mi ngá bo fe ñaññá, béé ku beyóm ásí. ⁶Amvála te, Sara a ngá bo Abraam mewók, eé lwée ní ná Ntí; ébe éñe míní nzu yaá bo é bengwan béñ, ngé mína bo mvéáñ, kaa áko dzam enziñ wɔññ.

⁷Amvála te fe mína beyóm tɔbɔgán beñu beyéá á nyemann été, amú ná miningá a ne é mot aa dañ ya ateák, míní vé bó ngaññ ané beñɔñ tsígá béye mvɔmm ye éniñ, á mfá ye ná meyaglán menan mé bo kaa átoɔo ndzipbán.

É mam bebwíni bése bá yian bo

⁸Éde mfá ámana, mína bése sé belégán amvála nwórán avóó, áyén bot engóngóó, ya edziññ bɔbéñafwáa, ya añep, nsilibán ósí, ⁹kaa ábúlu abé ya abé, ngé ki biboñ ya biboñ. Fáve ná míní vé abwará, amú ná míní ngá lwéeban á mfá ánzú ñɔñ abwará. ¹⁰Amú ná,

“É mot aa kómo dziŋ eniŋ ya áyén mbamba melú,
á biñŋe é dém deñ mfá abé,
ya biyéá byeñ ná a nzá kóbo meduk;

11 á kólogé ábé été, á bɔ mvéáñ,
á dzéŋŋe mvwaá, a béé dɔ.

12 Amú ná é mís Ntí má dága benzósoó bé bot,
meló meñ má má béá ndzaá weba,
ve ásu Ntí é ne é bot bá bɔ abé á ngamm áyát.”

13 Éde nzá aa ye mína dzugu, ngé mína bíra dzéŋ é dzam é ne mvéáñ?
14 Ve ngé mína yén midzuúk akála édí é ne tételé, bibwárán ya mína. Ve
míní táa bɔ kɔ wɔŋŋ, ngé ki áfógan, 15 éde ná, Kristo Ntí, télegán ní eki
mílém myenan été, tɔbɔgán fe nkomann eyɔŋ ése mfá áyalan ya é mot
áse a dzaa mína ákéá á mfá óyan wenan. Ve bɔgán dɔ ya ewwévwé nlém
ya fe wɔŋŋ, 16 míní belé mbamba ósímánn ye á nlém, á mfá ye ná é bot
bá kóbo é mbamba ntɔbán wenan ébe Kristo abé, bé wú osoán.

17 Amú dá daŋ ya mvéáñ ná o yén midzuúk akála ábɔ mvéáñ, ngé é ne
nkómánn Nzamá, ye ná o yén midzuúk akála ábɔ abé.

18 Amú ná Kristo, nzósoó mot, a ngá dzuk eyɔŋ evɔɔ
akála misémm bikúkwát bí bot,
á mfá ye ná a ne ke ya mína ébe Nzamá,
a tɔɔ nwúán mison,
ve ntétéá á nsísim été.

19 Éwɔ fe o ngá ke kat fwéñ mísísim mí mbé á mbok. 20 Émí mí ngá bɔ
meló, é tám ó mvús, édzíp Nzamá deé yana melú Noé a ngá lónŋ árka, éñí
avítsaŋ bot, dá yíli ná bot mmom, bé ngá tɔbɔ nkoránn ya mendzimm.

21 Ndem te édo é ne éfonann ye nduubán wá koro bía éndagá, (se
mvéán mvín ye ó ñúu, fáve ná eyalann ye á mbamba ósímánn ye á nlém
ébe Nzamá), amú nwómán miwúán Yesukristo, 22 Niané a ngá bét á
dzóp, a ntɔɔ á mfá méyóm Nzamá, éñí á mbelé édzwée ébe baáŋgel, ya
bidzwée, ya menguu.

4 1 Éde, amvála ané Kristo a dzuk yaá á nson, mína belégán fe amvála
osímánn te ovɔɔ, amú ná é mot a dzuk yaá á nson été, a mana yaá
ya nsémm, 2 mfá ábɔ kaa ániŋ míkómánn míye á nson été, é tám é lígi
yaá wa é sí ñí, fáve ná ániŋ a nkómánn Nzamá été. 3 Amú ná é tám e
ngá lot é yian yaá mfá ábɔ míkómánn bot béye meyɔŋ mefé, éñí míní
ngá wulu á tugá été, bivéé, mbéa miñamle, áfían meywa, mbéa mefét bá
yénán befám ya biningá, ya mbéa nkaŋann biyemá. 4 Ébe dzam te éñe
bá yágán ná mínáá wulu fe mínabe bɔ á mbéa eniŋ tugá été, éde bá kóbo
mína abé; 5 bot béte bá ye ke yalan ya ébe éñí a ntɔɔ nkomann ná aa kík

miwúán ya betetéá misañ. ⁶Amú ná akála te, bé ngá kat atwaa miwúán mbamba fwéñ, á mfá ye ná ngé bá kík bó misañ amvála ané bot á nson été, ve bé niñ á nsísim été amvála ané Nzamá.

Ábelan ya é bot bevós

⁷Éndagá, asúgánn ye mam mése é ntó bebeñ. Édo ná tɔbɔgán ya kén, baalán fe osímánn mvwaá mfá meyaglán.

⁸Ádanɔan ná mína bébyen míní belé édzinɔ bɔbéñafwáa énzénzan denan été, amú ná edzinɔ dá búru abwiññ misémm.

⁹Ñɔɔnɔán bevós ya ébá bevós méndá menan kaa miswa.

¹⁰Éde, ámvála kada mot a ñɔɔ yaá é mvɔmm Nzamá, á belagán ya wó eé séan ya ébá bevós ané mbamba bébaale béye abwiññ é mvɔmm Nzamá. ¹¹Ngé mot enzin aa kat fwéñ Nzamá, á bɔɔge dɔ ané fwéñ Nzamá é né. Éñí aa belan bot á bɔɔge dɔ amvála ané é nguú Nzamá a ngá vé ñí; á mfá ye ná ébe mam mése Nzamá á ñɔɔ dúmá amú Yesukristo, éñí a ne ya dúmá, ya édzwée, mbéámbeá ya mbéámbeá. Amén.

Ásán mídzúúk été

¹²Á míndzindzinɔ myám, míní táa yágán é ndúán mébóblé dá nzu énzénzan denan été, amvála ané eyágán dzam é bɔban yaá mína. ¹³Ve, é tɔɔ ná mína ñɔɔ fufúlu mídzúúk Kristo, sánɔnán, á mfá ye ná éyɔɔ é dúmá Déñ dá ye léreban mína míní sán fe ya abwiññ mesán.

¹⁴Ngé bá kpógo mína amú éyola Kristo, abwará ya mína, amú ná nsísim ye á dúmá, éwí Nzamá, ó nzu yaá tɔbɔ ébe mína. [Ná á mfá weba a ne mbyanann, ve dea á mfá wenan a ne ya dúmá.] ¹⁵Amú ná mot enzin ye ébe mína áá yian yén midzuúk amvála ané nywíñbot, ngé ki ndzídzip, ngé ki mbɔ abé, ngé ki ané é mot aa duman éyá medzó. ¹⁶Ve, ngé aa yén midzuúk amvála ané Krísten, a táa wú osoán, fáve ná á vá Nzamá dúmá amú dzam te.

¹⁷Amú ná á kwíñ yaá é tám bá tára nkíkɔgán misañ é ndá Nzamá; éde ngé dá tára ébe bía, ásúgánn é bot bá bé ngá bɔ é mbamba fwéñ Nzamá meló dá ye bɔ á yá?

¹⁸Éde, ngé é mot a ne nzósoó aa koroban ya ndzuúk,
é mot a ne kaa ákɔ Nzamá wɔɔɔɔ,
ya é mot a ne mbɔ misémm,
bá bá ye tébe ó vé?

¹⁹Édo ná é bot bá yén midzuúk amvála ané nkómánn Nzamá ó ne, bé keegé bíniñ byeba bée bɔ mvéáñ ébe Ntéñ byém a ne éñí bá tɔbɔ ya ñí mebúnn.

Betébosú

5 ¹Édo ná, ma lép betébosú bé ne énzénzaj denan été, ma me tɔ́ɔ fe ntébosú ya ngañiá ye mídzuúk Kristo ya fe ñɔŋŋap ye é dúmá é nkún nzu kúlu.

²Baalán mbamm mitómá Nzamá éwí ó ne énzénzaj denan été; míní mómɔ wɔ, se akála ntsinann, fáve ná ya nkómánn mot émyen, se ki amú ndwa ye moann, fáve ná ya mbamba nkómánn, ³se ki ané mína daŋ dzwée ébe ébá bé kee yaá mína, ve míní bɔ efonann mfá mbamm mitómá. ⁴Éde éyɔŋ Ndzwée bekálá mitómá aa ye kúlu, mína ye ñɔŋ é dás ye á medaŋ é ne kaa ádzímle é dúmá deñ.

Bot bése

⁵Amvála te fe mína bendómán, kpáán betébosú ásí. Mína bésesé, sémeŋán bevɔ́ɔ ya ébá bevɔ́ɔ, tɔ́bɔgán ndzálánn ya nsilann ñúu ósí mína bésesé, amú ná,

“Nzamá aa téle é bot bé ne bingúŋ á ngamm áyát,
ve aa vé mvɔmm ébe ébá bá sili bébyen ósí.”

⁶Édo ná síligán mína bébyen ósí ébe éwólo wéá Nzamá ásí, á mfá ye ná á bére mína ó yóp é tám deñ. ⁷Keegán ñí é dzam áse dá kele mína milém ó yóp, amú ná éñe a kálá mína.

⁸Tɔ́bɔgán ya kén, tɔ́bɔgán fe evéveññ. Déble a ne mína á ngamm áyát, aa ke aa wulu amvála ané mgbembgem dá ñeñ eé dzéŋ é mot aa ywíñ ntuk. ⁹Éde, ya mbwínánn, keŋán ñí á ngamm áyát kaa áfógan, míní yem ná bɔbéñɔŋ bá bá ke fe bá yén midzuúk ya amvála mam méte é sí ñí. ¹⁰Éde Nzamá ye á mvɔmm ése, éñí a ngá lwée mína ébe é dúmá deñ é ne mbéámbéá ébe Yesukristo, niané míní mana yaá yén midzuúk oyomm tám, Émyen aa ye mína sóŋan, aa ye mína bán, aa ye mína vé nguu, aa ye fe mína túga téle. ¹¹Éñe a ne ya dúmá ya edzwée mbéámbéá. Amén.

Máán

¹²Me ngá tsili mína é mwann kálara ñí ya ávwála é mwadzaŋ wea má tɔ́bɔ ya ñí mebúnn Silvano (néa éñe ma yén ñí), meé vé mína nguu ya bifíá ya vé fe mína ngañiá ná é bébélá mvɔmm Nzamá éñe ñí, éñí tébegán été.

¹³Ékóánn bebwíni é ne ntópbán á Babilonia fufúlu mínabe bó, dá sómo mína ya fe Markos é mwán wɔm.

¹⁴Áberán bevɔ́ɔ ya ébá bevɔ́ɔ ya ñáŋán memáŋŋ ye édziŋŋ.

Mvwaa eé bɔ́ɔge ya mína bésesé, mína bot míní ne ébe Kristo.

2 PEDRO

É Kálara Beañ Apostol Pedro a ngá tsili

Mbóló

1 ¹Ma Simón Pedro, óloá ya ápostol Yesukristo:

Ma tsili mína é bot míní mana yaá ñoŋ mbwínánn ó ne ya eban amvála ané bía, ébe é nzósoó é Nzamá wea ya Nkoro wea Yesukristo.

²Mvɔmm ya mvwaá bí vémmje ébe mína, ébe nyemann Nzamá ya Ntí wea Yesus. ³É nguu Deñ é vé yaá bía mam mése á mfá éniŋ ya bébélá nyébé, ébe nyemann ye éñí a ngá lwée mína amú é dúmá ya biyágán bí mam Byeñ. ⁴Amú mam méte, a vé yaá bía mengaá má daŋ ya eban ya fe menén, á mfá ye ná mína, ya akála émo míní nzu yaá bo beñoŋ ngap béye nswánn Nzamá fufúlu, á mfá ye ná míní sáale bembéa bé mam bé ne éniŋ dzí amú bembéa mikómánn.

⁵Ya amú dzam te, wulugán ya akéŋŋ áse, koŋlán á mbwínánn wenan esós, esós dá nyemann, ⁶nyemann wá ndzwéán nlém, ndzwéán nlém dá álaŋan, álaŋan dá bébélá nyébé, ⁷bébélá nyébé ñá edziŋŋ bóbéñafwáa, edziŋŋ bóbéñafwáa dá ñá edziŋŋ. ⁸Amú ná éyoŋ mam méte mé ne ébe mína meé fwíge fe, mínáá ye bo bivovoba ngé ki kaa bibumá ébe nyemann Ntí wea Yesukristo. ⁹Amú ná é mot éé belé mam méte ébe émyen, a ne ndzínzím, áá yén ki oyaáp, a vwían yaá ntunán misémm myeñ míye ómvús.

¹⁰Ya dzam te, á bóbédzaŋ, beragán daŋ bo akéŋŋ á mfá ye ná ékígá ya ntópbán wenan bí bo kaa áfógan; amú ná míní bo mam méte mínáá ye koŋ obaá amvála enziŋ. ¹¹Ya amú ná dzam te édo bá ye mína bíra vé ná míní ñíi édzwée ngómán mbéámbéa Ntí wea ya Nkoro wea Yesukristo.

¹²Édo ná, máá ye lík ná ma síman mína é mam má eyoŋ ése, afáŋbo ná mína yem mo, míní yembe yaá fe ébe é bébélá a ne éndagá. ¹³Ve, é ne nzósoó ná ntéññ me ngén é ñúu ní été, me suk mína osímánn,

¹⁴ míníí yem ná avítsañ tám ma yian lík é ñúu dam amvála ané Ntí wea Yesukristo a lére yaá ma dɔ; ¹⁵éde, ma ma ye fe daŋ ádzéŋ á mfá ye ná, niané me ke yaá, míní síman é mam má eyɔŋ ése.

¹⁶ Akála ná b́í ndzí mína lére é nguu ya áśś Ntí wea Yesukristo b́í belan ya ákéŋŋ mengann meduk, fáve ná bí tɔ́ b́éngañiá bá yén ábímnnén Nzamá a ne. ¹⁷ Amú ná niané a ngá ñɔŋ dúmá ya nganŋ ébe Nzamá Éséá, kíŋŋ dá sɔ́ ñí á bora dúmá été, deé dzó ná: “Ndzindziŋŋ Mwán wɔm éwɔ wí, éñí aa vé ma mesán á nlém.” ¹⁸ Éde b́ia wók kíŋŋ éñí é ngá sɔ́ á dzóp, é tám bí mbé á nkoó ó ne eki bíabe b́.

¹⁹ Éde bí mbelé nkúlánn éfiá wá daŋ ya b́ébélá, éwɔ mína bɔ mvéáñ ná mína bɔ wó mewók, amvála ané é láma aa feań é vóm dziɓi é ne akekwiń ané kírí da léne, ótéteń ya biléne bí kírí wá ó kwíń fe mílém myenan été. ²⁰ Táragán yem ná nkúlánn adzó enziŋ ye Mítsili ó sés éwí mot émyen aa kelan; ²¹ amú ná nkúlánn adzó weé ndzí sɔ́ eyɔŋ enziŋ akála nkómánn mot, fáve ná mífúfúp mí bot Nzamá mí ngá kɔ́bɔ ya é nguu Mfúfúp Nsísim.

Békúlu medzó bábe b́eyágale bé ne mineá

2 ¹ Ve, minéneá bekúlu medzó bá bé mbé énzénzaŋ áyɔŋ Israel, ntéññ mbɔ́́ fe minéneá beyágale myá myá ye fe bɔ énzénzaŋ denan, ébɔ bá ye sɔ́ ya minéneá miyébé myá tsam áswéññ, atwaa b́éé kat Ndzwée a ngá kus b́, b́éé sɔ́ ya ntsamann weba b́ébyen avóó avóó. ² Édɔ ná abwiññ bot dá ye bee nwulann tugá weba, ya akála ébɔ, é nzenn é ne b́ébélá bá ye dɔ byana. ³ Éde, ya amú ónzáŋŋ akúmm weba, bá ye búán ya mína ya bífíá meduk; mfá bot b́éte, nkíkŋán misañ weba atéé ye ókuá, ó sés enákne, ntsamann weba wá wéé bóo ki óyó.

⁴ Amú ná ngé Nzamá eé ndzí dzɔɔ é baáŋgel bé ngá bɔ misémm, ve aá wea b́ó éb́éññ ndúán ya bekalamekéná á bidwá bí dziɓi été, b́éé baale b́ó mfá nkíkŋán misañ, ⁵ eé ndzí ki dzɔɔ bot béye éniŋ ókuá, éyɔŋ a ngá sɔ́ ya bora mveŋ mfá éniŋ é bot báá kɔ́ ñí wɔŋŋ. Fáve, a ngá nii Noé nkat é fwéñ é ne nzósoó, ya bot zaŋgbéá befé. ⁶ Ya fe bekísoan Sodoma ye Gomora a ngá vé b́ó meku, eé tsam b́ó, a lík b́ó asuúp ya asuúp, a téle b́ó ané ndem á mfá é bot bé ne kaa ákɔ Nzamá wɔŋŋ.

⁷ Éde a ngá koro nzósoó mot Lot, éñí a ngá dzuk amú mbéa ntɔ́bán é bot bá niŋ á tugá été; ⁸ amú ná nzósoó mot te, kada mos eé yén ya áwók, a tɔ́ énzénzaŋ deba été, é nzósoó nlém weń a ngá dzuk ya mitéń akála éniŋ ntsamann métsiŋŋ deba.

⁹ Ve Ntí aa yem koro benzósoó bé bot mébóblé été, é bot bá bé ne bikúkwtá bá aa baale mfá ávé b́ó mekira á mos ye á nkíkŋán misañ, ¹⁰ ádaŋdaŋ ébá bá wulu b́éé bee mikómánn mí mvín míye míson, b́éé byana fe edzwée. Bé ne aywá ya ábéle b́ébyen ó yóp, báá kɔ́ wɔŋŋ ná bá kɔ́bɔ menguu mé dúmá abé. ¹¹ Éde, ñí a tɔ́ ná baáŋgel ébá bá daŋ ya nguu ya biwólo, bá báá kí k b́ó nsañ ó ne abé ósú Ntí.

¹²Ve bot béte bé ne ané betsít kaa kén, bé ngá byála ya nswánn tsít mfá ábiñ ya áywiñ bó, bá kóbo abé é mam bää yem, éde ná bá ye wú bé dzáñ amvála avós avós, ¹³béé dzuk ané ntáñ ye ékúkwát deba; bá sán éyɔɔ bá dzálá é mam bá wórán mvéañ kada mos. Bé ne meyerɔɔ ya metwánn, béé sán méduk meba été, éyɔɔ bá dzémle mefét bídzí mínabe bó.

¹⁴Bé belé mís ndzálánn ya bibwan, bää vwat ki ya nsémm, béé dzéj ná bé wún é bot bé ne ateák, bé belé milém ndzálánn ya onzáññ akúmm; bé ne bwán béye bíboñ. ¹⁵Bé lík yaá éniñ e ne tételé bé lés, béé bee éniñ Balaam é mwán Beor, éñí a ngá dziñ ntáñ ye ékúkwát. ¹⁶Ve, bá vé ñí mbámam akála ntsamann métsiññ weñ; mvúmvúk edzakás wá ó ɔga kóbo ya kíññ é mot, ó ngá sim ákút nkúlu medzó.

¹⁷Bot béte bé ne mefóm kaa mendzím, ya míkút okos wá tsíni, á mfá weba édwá dzíbi dá dañ dá yana bó. ¹⁸Amú ná bá dzéj ná bé wún é bot bé ndem sáale, ébe é bot bá niñ évuzá été, ya nzenn ye mbéa mikómánn míye míson ébe nwulann tugá, béé kóbo bifíá bí elañ ya kaa eban. ¹⁹Bá kyaa bó filí, ve bébyen bá bé tɔɔ aloá ye mbéa éniñ; amú ná mot a ne oloá ébe é mot á wún yaá ñí.

²⁰Amú niané bá mana sáale mam mé mvín méye éniñ akála nyemann bá yem Ntí ya Nkoro wea Yesukristo, véa bé bera mana ke tsinibe mam méte été, bé wúnban yaá, éniñ dzeba dá ye súgan ángónó álot edí ósúá. ²¹Amú é ngá dañ bó ya mvéañ ná bé bo kaa áyem nzenn e ne é nzósoó, ye ná, niané bá yem yaá do, véa bé dzɔɔɔ ná bá bee mfúfúp mvéná bé ngá kee bó. ²²É dzam bébélá nkaná aa dzó é kwíñ yaá ébe bó ná,

“Mvú da búlán béndólo beñ émyen.

É ngéá ngwiññ a ne nsopbán ñí aa bera ke ábiñán á ntóp été.”

Ásós beañ Ntí

3 ¹Á míndzindziññ myám, é kálara beañ, éñe má tsili mína ñí éndagá, á bé beañ béte, ya melépgá ma bo mína ná míní tém tételé, ²á mfá ye ná míní síman bífiá mitópban bekúlu medzó bé ngá tára kóbo, ya fe é mvéná Ntí ya Nkoro wea, éñí é baapostol benan bé ngá kat mína.

³Táragán yem é dzam dí, ná melú méye ásúgánn bekpógo bot bá ye só ya kpógo, béé wulu á mbéa mikómánn myeba été. ⁴Béé síli fe ná: “É ngaá ásós deñ e ne ó vé?” Amú ná atée ye betará bé ngá ke óyó [áwú] ya fe atée ye éniñ é ngá téñban, dzam áse é ngén amvála avós ya avós.

⁵Amú ná bá vwían ya nkómánn weba ná dzóp é mbé atée ye ókuá, ya fe ná sí e ngá só méndzím ya énzénzan mendzím, akála efíá Nzamá, ⁶ya efíá te fe, éniñ é mbé tám te, é ngá ñíñ ya mendzím é mana dzáñ. ⁷Ve, é dzóp ya sí bí ne éyɔɔ dí, bí ne mbaalann amú efíá evós ya evós, mfá é ndúán e ne ntélán á mos nkíkgán misañ ya ntsamann é bot bää ko Nzamá wɔɔɔ.

⁸Ve, á mindzindziŋŋ myám, míní táa vwían édí ná, mfá Ntí mos mbóó ó ne ané enzuk mibú, enzuk mibú dá ané mos mbóó. ⁹Ntí áá bem ná a dzálá é ngaá deñ, amvála ané bot benziŋ bé tém yaá ná aa bem, fáve ná a ne edzíp ya mína, éñe kaa ákómo ná mot enziŋ á dzáj, fáve ná bése sé bé nzu dzoban.

¹⁰Ve, é mos Ntí wá ye só amvála ané ndzídzip, mos te, dzóp dá ye mana ya mora eduŋŋ, ané byém byá ye ñem ya bora ayóŋ, éde sí ya míbɔann mí ne été, byá ye dzík.

¹¹Éde, é tɔó ná byém bíte bise byá ye tsaman amvála te, nzá amvála bot mína yian bɔ, á ntɔbán eki, ya bébélá nyébé été, ¹²míní yana ya ovep á nlém mfá á sɔó é mos Nzamá, akála mos te dzóp dá ye tɔbɔ ntsamann ya ndúán, ané é byém byá byá dzík byá ye ñem! ¹³Ve, amvála ané é ngaá deñ e né, bía yana mfefeñ dzóp ya mfefeñ sí, mévóm nzósoó a tɔó.

¹⁴Édo ná, á mindzindziŋŋ myám, míní yana mam méte, bɔgán akéŋŋ ná á koan ya mína á mvwaá été, kaa meyeŋŋ kaa ki ya bidzo.

¹⁵Éde símanján édzíp Ntí wea édo é ne akoroga, amvála ané ndzindziŋŋ mwadzaŋ wea Pablo ñí a ngá tsili fe mína, ya amvála fak bé vé yaá ñí, ¹⁶amvála te fe békálara béñ bése, eé kɔbɔ é mam má été, ébe ébɔ mam menziŋ mé ne ayéñ ye áwók, émɔ bedzími mam ya é bot bé ne ateák bá lés, ané bá viri fe Mítsili mivóó mfá ntsamann weba bébyen.

¹⁷Édo ná mína, á mindzindziŋŋ myám, míní tára yem dzam te, mómɔŋán á mfá ye ná bé nza mína dulu évuzá mbéa bé bot, véa míní ku é vóm mína téle. ¹⁸Ve, míní vém á mvɔmm été ya á nyemann Ntí ya Nkoro wea Yesukristo. Éñe a ne ya dúmá éndagá ya akekwiñ mbéámbéa. Amén.

1 JUAN

É Kálara Ósúá Apostol Pedro a ngá tsili

Éfíá ye éniŋ

1 ¹É dzam é mbé atéé ye átáraga,
é dzam bí wók yaá,
é dzam bí yén yaá ya é mís mea.

É dzam bí bíli yaá,
bí nama fe dɔ ya é mó mea,
á mfá Éfíá ye éniŋ.

²Éniŋ te é ngá léreban, bí yén yaá dɔ, é dɔ bía vé ngañiá ya ákat mína fwéñ ye éniŋ é ne mbéámbéá, édí é mbé é tɔɔ ya Éséá, é sɔ fe léreban ébe bía. ³É dzam bí wók yaá ya áyén, é dɔ bía kat mína fwéñ, ná mína míní belé fe elat bíabe mína. Bébélá, élat dea é ne bíabe Tará ya é Mwán weñ Yesukristo. ⁴Bía tsili mína é mam má á mfá ye ná mésán mea mé tɔɔ ndzálánn.

Nzamá a ne eyéá

⁵Éde é fwéñ ní é dɔ bí wók yaá ébe éñe, é dɔ fe bía kat mína, ná Nzamá a ne Eyéá, dzíbi enziŋ é sés ébe éñe.

⁶Ngé bía dzó ná bí belé awókgán bíabe bó, ve bíí wulu á dzíbi été, bía bɔ mineá; bíá wulu ki á bébélá été. ⁷Ve, ngé bía wulu éyéá été ané Émyen ní a tɔɔ fe éyéá été, bí belé awókgán bevɔɔ ya ébá bevɔɔ, éde mékií é Mwán weñ Yesus má má sop fe bía nsémm óse.

⁸Ngé bía dzó ná bíí belé nsémm, bía duk bía bébyen, bébélá ní a sés ki ébe bía. ⁹Ngé bía mem misémm myea, a ne nzósoó ya éñí bá tɔɔ ya ní mebúnn, á mfá ádzáma bía misémm ya á sop fe bía ekúkwát.

¹⁰Ngé bía dzó ná bíá bé bo nsémm, bía bo ní nkóbo mineá, éfíá Déñ dá é sés ki ébe bía.

Bí belé nkam ébe Tará

2 ¹É bóηη bam, ma tsili mína é mam má á mfá ye ná míní nzá bo nsémm. Éde ngé mot enziη aa bo nsémm, bí belé ntébe nzaηη ébe Tará, Yesukristo nzósoó mot. ²Émyen éñe a ne metúnηa akála mísémm myea, se ébe bía etámm, ve ya fe émí eniη ngúrá.

Bía yem ní ngé bía baale mémvéná

³Éde é dzam dí édo bía yem ya do ná bí yem yaá ní ngé bía baale mémvéná Meñ. ⁴Éñí aa dzó ná: “Me yem yaá ní,” ve ní a kaa ábaale mémvéná Meñ, a ne mbo mineá; bébélá ní a sés ki ébe éñe. ⁵Ve é mot aa baale éfíá Déñ, bébélá, édzziη Nzamá é dzálában yaá ébe mot te. Amvála te édo bía yem ya do ná bí ne ébe éñe. ⁶Éñí aa dzó ná ma laηan ébe éñe, émyen aa yian niη amvála ané Yesus a ngá niη.

⁷Á míndzindziη myám, máá tsili mína mfefeñ mvéná. Ve ma tsili mína nnomm mvéná, éñí míní belé yaá atée ye átáraga; nnomm mvéná te ó ne éfíá míní ngá wók. ⁸Mfá mbóó, ma tsili mína mfefeñ mvéná ó ne bébélá ébe Yesus ya ébe mína, amú ná dzíbi dá ke dá síbi, ná éyéá ní á ηga feañ yaá fe.

⁹É mot aa dzó ná a tóó éyéá été, ve ní eé víni mwanñanη, a ne á dzíbi été anzukwíñ áwola dí. ¹⁰Éñí aa dziη mwanñanη aa laηan fe éyéá été, ekop obaá é sés ébe éñe. ¹¹Ve éñí aa víni mwanñanη a ne ó dzíbi été, aa wulu fe ó dzíbi ósí, áá yem ki é vóm aa ke, amú ná dzíbi é mana yaá ní dzip mís.

Ñá Mbwinánn

¹² Á bóηη, ma tsili mína,
amú ná mísémm myenan mí ntóó ndzámann
akála éyola Déñ.

¹³ Á beéséá, ma tsili mína,
amú ná míní yem yaá éñí a ne atée ye átáraga.
Á bendómán, ma tsili mína,
amú ná míní wún yaá abé [Sátan]
Á bóηη, ma tsili mína,
amú ná míní yem yaá Nzamá Éséá.

¹⁴ Á beéséá, maá tsili mína,
amú ná míní yem yaá éñí a ne atée ye átáraga.
Á bendómán, maá tsili mína,
amú ná míní ne nguu,

éfiá Tará dá lajan fe ébe mína,
míní wún yaá abé.

¹⁵Kaa dziŋɲán é sí ñí ngé ki é mam méye é sí ñí. Ngé mot aa dziŋ é sí ñí, édziŋɲ Tará é sés ébe éñe. ¹⁶Amú ná é dzam áse é ne é sí ñí; mbéa nkómánn ye á mison, nkómánn ye ó mís, ya engúŋ ye éniŋ, máá só ébe Tará, fáve émá méye éniŋ. ¹⁷Ve, sí da lot ya mbéa míkómánn myeñ, ve é mot áse aa dzálá nkómánn Nzamá aa lajan mbéámbéa.

Nsíŋ Kristo

¹⁸Á bwán, á ntóó áwola dá súgan, amvála ané míní ngá wók ná, nsíŋ Kristo, aa nzu. Afáŋbo ná abwiññ bésíŋ Kristo bé só yaá; ya dzam te édo bía yem ya do ná áwola dá súgan é ntóó. ¹⁹Bá kólo ébe bía, ve bée mbé ébebea. Amú ná ngé bé bo ébebea, ngé bá lajan bíabe bó. Ve bé ngá kólo mfá álere ná se bot bése ébó bé ne ébebea.

²⁰Ve éñí a ne Eki, Éñí a téle yaá mína, mína bésesé mína mína yem fe do. ²¹Meé ndzí mína tsili ané ngé mínáá yem bébélá, ve amú ná mína yem ñí, ya fe ná mineá mí enziŋ myáá só ébe bébélá. ²²Nzá a ne mbo mineá? Fáve é mot áá yébe ná Yesus éñe a ne Kristo. Mot te a ne nsíŋ Kristo, mot te aa kat fá Éséá bá Mwán. ²³É mot áse aa kat Mwán éé belé ki Éséá. É mot áse ñí aa mem Mwán a belé fe Éséá.

²⁴Édí míní ngá wók atéé ye átáraga, édo é tɔbɔgé ébe mína. Ngé édí míní ngá wók atéé ye átáraga é tɔbɔ ébe mína, mína mína ye fe tɔbɔ ébe Mwán ya ébe Éséá. ²⁵Éde, é ngaá a ngá vé bía édo ñí; éniŋ é ne mbéámbéa.

²⁶Má tsili mína é mam má mfá é bot bá duk mína. ²⁷Éde, ntélán a ngá téle mína, ó tɔbɔgé ébe mína, éde mínáá yi fe ná mot enziŋ aa yága mína. Ve, amvála ané Nsísim weñ wá yága mína mfá mam mése, ya fe ná ó sés ki mineá, fáve ná ó ne bébélá; ámvála a yága yaá mína, néa tɔbɔgán ébe éñe.

²⁸Éndagá, á bóŋŋ, tɔbɔgán ébe éñe, á mfá ye ná éyɔŋ aa ye váma, bí bo kaa áwú osoán ébe ású Deñ. Fáve ná bí tɔbɔ ya mebúnn mílém, á ásóó Weñ.

²⁹Ngé mína yem ná a ne nzósoó; yemŋán fe ná é mot áse aa bo nzósoó, a byála yaá ébe éñe.

3 ¹Dággán, nzá amvála mbamba edziŋɲ Tará a vé yaá bía, ná bé lwée bía ná é bwán Nzamá; [ébo fe bí né]. Akála te édo, bot béye éniŋ dzí, báá yem bía, amú ná bée ndzí ki ñí yem. ²Á mindzindziŋɲ, éndagá bí ntóó é bwán Nzamá, ya fe ná é dzóm bía ye bo, dá dáá bé ki léreban. Ve bía yem ná éyɔŋ aa ye léreban, bía ye fonan ya ñí, amú ná bía ye ñí yén amvála ané A Né. ³Éde é mot áse a belé oyan te ébe éñe, aa tun émyen, amvála ané Émyen ñí a ne fe Nkeññ.

⁴É mot áse aa bɔ á nsémm, aa tsam fe metsiŋ, amú ná nsémm ó ne ntsamann metsiŋ. ⁵Éde mína yem ná, éñí a ngá váma ná ánzú vea misémm, éde nsémm ó sés ébe éñe. ⁶Éñí áse a tɔɔ ébe éñe áá bɔ nsémm, éde é mot áse aa bɔ nsémm áá bé ñí yén, ngé ki áyem Ñí.

⁷Á bɔŋ, míní táa lík ná mot enziŋ aa lés ya mína. É mot aa bɔ nzósoó, éñe a ne nzósoó, amvála ané Émyen ñí a ne fe nzósoó. ⁸É mot aa bɔ nsémm, éñe aa sɔ ébe débale, amú ná débale, atéé ye átáraga aa bɔ nsémm. Ya dzam te édo é Mwán Nzamá a ngá váma ya dɔ ná átsam míbɔann débale.

⁹É mot áse a byála yaá ébe Nzamá, áá bɔ nsémm, amú ná é mvɔŋ dzeñ dá laŋan ébe éñe. Édo ná a sés bɔ nsémm, amú a byála yaá ébe Nzamá. ¹⁰Amvála te édo é bwán Nzamá ya é bwán débale bá léreban: é mot áse a ne kaa ábɔ nzósoó a sés éñí Nzamá, ntéññ mbɔɔ fe éñí a ne kaa ádziŋ mwanñan.

Bí dziŋŋán mbɔɔ ya éñí mbɔɔ

¹¹Amú ná é fwéñ ñí édo míní ngá wók atéé ye átáraga, ná bí dziŋŋán bevɔɔ ya ébá bevɔɔ. ¹²Se ané Kaín, éñí a mbé é mot débale, ané a ngá ywíñ mwanñan weñ. Ya etɔm dzé a ngá ywíñ ñí? Amú ná míbɔann myeñ mí mbé abé, é mí mwanñan myá nzósoó.

¹³Á bɔbédzaŋ, míní táa yágán, ngé eniŋ dá víni mína. ¹⁴Bía yem ná bí kólo yaá áwú, bí ntɔɔ éniŋ, amú ná bía dziŋ bɔbédzaŋ. É mot a ne kaa ádziŋ, a ngén áwú été.

¹⁵É mot áse aa víni mwanñan, a ne nywíññ bot, éde mína yem ná nywíññ bot enziŋ éé belé éniŋ é ne mbéámbéá ébe éñe. ¹⁶Ya é dzam dí édo bí yem yaá ya dɔ, é dzóm é ne ya edziŋ, ná Yesus a ngá vé éniŋ dzeñ ákála dea, éde bía bía yian fe vé bíniŋ bía ákála bɔbédzaŋ. ¹⁷Ve, ngé é mot a belé akúmm ye é sí ñí, aa yén mwanñan aa yi dzóm, éñe kaa ñí ávé; nzá ámvála édziŋ Nzamá é ne tɔbɔ ébe éñe? ¹⁸Á bɔŋ, edziŋ dea é táa bɔ fáve édí ye ánu, ve édí ye míbɔann ya fe bébélá.

¹⁹Ya é dzam dí édo bía ye yem ya dɔ ná bí ne bot béye á bébélá. Mílém myea myá ye bɔ nguu ébe ásu deñ. ²⁰Éde, ngé nlém wea wá vé bía meku, Nzamá aa daŋ nlém wea, éñe fe aa yem mam mése. ²¹Á mindzindziŋ, ngé nlém wea wáá vé bía meku, bí ntɔɔ ya mebúnn ósú Nzamá; ²²ané é dzam áse bía dzaa ñí, bía ye dɔ ñɔŋ, amú ná bía baale Mémvéná Meñ, ya ábɔ é mam má vé ñí mesán á nlém ébe ásu Deñ. ²³Éde, é Mvéná Dén édo ñí ná, bí bwíni éyola é Mwán Weñ Yesukristo, ya fe ná bí dziŋŋán bevɔɔ ya ébá bevɔɔ amvála ané a ngá vé bía mvéná. ²⁴Éde, é mot aa baale Mémvéná Meñ, aa laŋan eyɔŋ ése ébe éñe, Nzamá ñí fe ébe éñe. Édí édo bía yem ya dɔ ná, Nzamá a laŋan ébe bía, e ne Nsísim, Éwí a vé yaá bía.

Ákyak misísim

4 ¹Á mindzindziŋ, míní táa bwíni nsísim óse, ve kyakgán misísim ngé mí ne é mí Nzamá. Amú ná éndagá minéneá bekúlu medzó mí kúlu

yaá é sí ní abwiññ. ²É dzam dí édo mína yem Nsísim Nzamá: Nsísim óse wá mem ná Yesukristo a só yaá mot binam, ó ne éwí Nzamá. ³Éde, nsísim óse wá wáá mem Yesus [á só yaá amvála ané mot binam], ó sés éwí Nzamá, ve, ó ne éwí nsíj Kristo, éñí míni wók yaá ná a nzu; éde éndagá, a ntóó é sí ní.

⁴Á bójñ, míni ne ébá Nzamá, míni wún yaá fe myo, amú ná éñí a ne ébe mína, Aa ne nnén ádañ éñí a ne é sí ní. ⁵Bé ne ébá béye é sí ní; édo fe bá kóbo mam méye é sí ní, sí da da wók fe bó. ⁶Éde, bía bí ne ébá Nzamá; é mot aa yem Nzamá éñe aa wók bía; é mot a sés éñí Nzamá, áá wók bía. Dzam te édo bía yem ya do nsísim ó ne bébélá, ya éwí ó ne nsísim meduk.

Nzamá a ne edziñj

⁷Á mindzindziñj, bí dziñján bía ya bía, amú ná edziñj é ne édí Nzamá; é mot áse aa dziñj a ne mbyálánn Nzamá, aa yem fe Nzamá. ⁸Éñí a ne kaa ádziñj áá bé yem Nzamá, amú ná Nzamá a ne edziñj. ⁹É dzam dí édo édziñj Nzamá é léreban yaá ébe bía ná: Nzamá a lóm yaá é Mwán mbóó ya mbóó weñ é sí ní á mfá ye ná bí belé éniñ amú ní. ¹⁰É dzam dí édo é ne édziñj: Se ná bía bía dziñj Nzamá, fáve ná, éñe a ngá dziñj bía, éde a ngá lóm é Mwán Weñ ané metúnña mfá mísémm myea.

¹¹Á mindzindziñj, ngé Nzamá a ngá dziñj bía amvála te, bía bía yian fe dziñjan bía ya bía.

¹²Mot enziñj áá bé yén Nzamá eyoñ enziñj. Ngé bía dziñjan bía ya bía, Nzamá aa lañan ébe bía, édziñj deñ dá é ntóó fe ndzálánn ébe bía.

¹³É dzam dí édo, bía yem ná bía lañan ébe éñe, ní aa tóbo fe ébe bía ná: A vé yaá bía mfá Nsísim weñ. ¹⁴Éde bí yén yaá, bía vé fe ngañiá ná Éséá aá lóm Mwán, Nkoro é sí ní. ¹⁵É mot áse aa mem ná Yesus éñe a ne é Mwán Nzamá, Nzamá aa lañan ébe éñe, ní fe ébe Nzamá.

¹⁶Éde, bí yem yaá, bí bwíni yaá fe édziñj Nzamá a belé ébe bía.

Nzamá a ne edziñj, éde éñí aa lañan edziñj te été, aa lañan fe ébe Nzamá, Nzamá ní aa lañan fe ébe éñe. ¹⁷É dzam dí édo édziñj dá dzálában ya do ébe bía, á mfá ye ná bí tóbo ya mebúnn á mos ye á nkíkán misañ, amú ná, amvála ané A né, bía bí ne fe do ntéññ mbóó é sí ní. ¹⁸Ébe edziñj wóñj ó sés, ve, ná edziñj aa kúlu wóñj átán; amú ná wóñj ó belé mekira, éde é mot aa ko wóñj éé belé ná edziñj.

¹⁹Bía dziñj amú ná éñe aá tára bía dziñj. ²⁰Ngé mot enziñj aa dzó ná: Ma dziñj Nzamá, ve eé víni mwanñañ, a ne nnéneá, amú ná é mot a ne kaa ádziñj mwanñañ, éñí aa yén yaá, a sés dziñj Nzamá, éñí áá bé yén. ²¹Éde mvéná ní édo bí belé ébe éñe ná, “Éñí aa dziñj Nzamá, á dziñje fe mwanñañ!”

Mbwínánn wá wún

5 ¹Éñí áse aa bwíni ná Yesus éñe a ne Kristo, a byála yaá ébe Nzamá. Éde éñí áse ní aa dziñj Éséá, aa dziñj fe éñí a ne mbyálánn ébe Éséá.

2É dzam dí, édo bía yem ná bía dziŋ é bwán Nzamá; eyɔŋ bía dziŋ Nzamá ye ádzálá mémvéná Meñ. 3Amú ná édziŋ Nzamá édo dí, ná bí baale mémvéná Meñ. Mémvéná Meñ má mé sés ki adziít. 4Amú ná édí áse é ne mbyálánn ébe Nzamá dá wún é sí ñí; ndaŋán wí éwo wá wún é sí ñí, mbwínánn wea. 5Éde nzá aa wún é sí ñí? Fáve é mot aa bwíni ná Yesus éne a ne é Mwán Nzamá.

6Yesus te, éñí a ngá só á méndzím̄m ya mekií se fáve á méndzím̄m etám̄m, fáve ná méndzím̄m ya mekií. Éde Nsísim éwo wá vé ngañiá, amú ná Nsísim éwo ó ne bebélá. 7Amú ná bé léa ébó bá vé ngañiá á dzóp été: [Éséá, Efiá, ya Mfúfúp Nsísim. Bé léa béte bé ne mot mbóó. 8Bé léa ébó fe, bá bá vé ngañiá á sí:] Nsísim, méndzím̄m, ya mekií, bé léa béte bá kwíñ fe kíŋŋ fóó. 9Ngé bía yébe é ngañiá bot, éñí Nzamá aa daŋ áawebe; amú é ngañiá Nzamá éne ñí ná, a vé yaá ngañiá mfá é Mwán weñ. 10É mot aa bwíni é Mwán Nzamá, a belé ngañiá ébe émyen; éñí ñí a ne kaa ábwíni Nzamá, a bɔ yaá Nzamá nnéneá, amú ná eé ndzi bwíni é ngañiá Nzamá a vé yaá mfá é Mwán Weñ. 11Ngañiá éne ñí: Nzamá a vé yaá bía éniŋ é ne mbéámbéá, eniŋ te dá é ne ébe é Mwán Weñ. 12É mot a belé Mwán, a belé eniŋ; éñí ñí éé belé Mwán Nzamá, éé belé eniŋ.

Áyem eniŋ é ne mbéámbéá

13Me tsili yaá mína é mam má mína é bot mína bwíni éyola é Mwán Nzamá, á mfá ye ná míní yem ná míní belé éniŋ é ne mbéámbéá. [Ya fe ná míní tsíni ná mína bwíni éyola é Mwán Nzamá].

14Éde, mébúnn má émo bí belé ébe éne, ná ngé bí dzaa dzam enziŋ amvála ané nkómánn Weñ ó ne, Aa wók bía. 15Éde, ngé bía yem ná aa wók bía ébe é dzam áse bía dzaa, bía yem ná bí mbelé é mam bía dzaa ñí.

16Ngé mot enziŋ aa yén mwanñaŋ aa bɔ nsém̄m, éwí ó sés éwo ye áwú, mot te aa ye dzaa, éde aa ye ñí vé eniŋ, édí é ne ébá bá bɔ nsém̄m, éwí ó sés éwo ye áwú. Nsém̄m ye áwú ó ne, ve máá dzó ná bé dzaa amú nsém̄m te. 17Ekúkwat áse é ne nsém̄m; nsém̄m ó ne ná ó sés éwí ye áwú, wá ó ne fe.

18Bía yem ná é mot áse a byála yaá ébe Nzamá áá bɔ nsém̄m; amú éñí a byála yaá ébe Nzamá aa baale ñí, abé dá dáá nama ki ñí. 19Bía yem ná bí ne ébá Nzamá, eniŋ ngúra dá é ne ábé été. 20Ve, bía yem fe ná é Mwán Nzamá a só yaá, a vé yaá fe bía nyemann, á mfá ye ná bí yem éñí a ne bebélá. Édo ná bí ne ébe éñí a ne bebélá, é Mwán Weñ Yesukristo. Éne a ne ñá Nzamá ya éniŋ é ne mbéámbéá. 21Á bóŋŋ, tɔbɔgán nkánán ya biyemá.

2 JUAN

É Kálara Beañ Apostol Pedro a ngá tsili

Mbóló

¹Ma ntébosú:

Ma tsili é miningá a ne ntópban é kálara ní, ya é bóŋŋ beñ ébá me belé bébélá edziŋ, se fáve ma etámm, ve ya fe ébá bésesé bé yem yaá bébélá, ²ya akála é bébélá aa laŋan ébe bía, aa ye fe tɔɔ mbéámbéá ébe bía.

³Mvɔmm, nyénánn engóngóó, ya é mvwaá bí tɔɔgé ébe bía, á bébélá ya édziŋ été, mfá Tará Nzamá bá Yesukristo é Mwán Éséá.

Olugú

⁴Me ngá bíra sán niané má koan ya é bóŋŋ bwe béé wulu á bébélá été, amvála ané bí ngá ñɔŋ mvéná ébe Tará. ⁵Éde éndagá, á miningá, ma dzaa wa, se ané ma tsili wa mfefeñ mvéná, fáve ná éñí bí mbelé atée ye átáraga, ná bí dziŋŋán bía ya bía. ⁶Éde, edziŋ édo dí, ná bí wulu amvála ané mémvéná meñ mé né. Mvéná édo ní, amvála ané míní ngá wók atée ye átáraga, ná míní wulu do été.

Nkéé ya beduk bot

⁷Amú abwiññ beduk bot bé kúlu yaá é sí ní, ébá bé ne kaa ámém ná Yesukristo aá só mot binam; mot te éñe a ne nduk bot ya nsíŋ Kristo. ⁸Tɔɔgán nkée mína bébyen, míní nza dzímle édí bí biñ yaá, ve míní ñɔŋ máán mé tɔɔ ndzálánn.

⁹É mot áse aa lés, éñe kaa álaŋan áyágalé Kristo été, éé belé Nzamá; ve, éñí aa laŋan áyágalé Kristo été, mot te a belé Éséá bá Mwán. ¹⁰Ngé mot enziŋ aa nzu ébe mína, éñe kaa ásó ya áyágalé dí, míní taa ní ñɔŋ á ndá, kaa ki ní vé mbóló; ¹¹amú ná é mot aa vé ní mbóló, aa ñɔŋ ngap ébe mbéa mibɔann myeñ.

Ámanaŋa

¹²Me belé abwiññ mam mfá átsili mína, ve mǎá kómo mína mɔ tsili ya afép ya nsɔŋ, fáve ná, ma yana ná me nzu ébe mína, véa me kóbo ya mína asú ya asú, mfá ye ná mésán mea mé tɔbo ndzálánn.

¹³É bóŋŋ é mwanñɔŋ a ne ntópbán, bá sómo wa.

3 JUAN

É Kálara Léa Apostol Juan a ngá tsili

Mbóló

¹Ma ntébosú:

Ma tsili ndzindziŋŋ Gayo é kálara ní, éñí ma dziŋ ya bébélá edziŋŋ.

Olugú ya Gayo

²Á ndzindziŋŋ, ma kómo ná mam mése mé ke wa mvéáñ, o tɔbo fe mvwaá, amvála ané nlém we, wá wá ke mvéáñ. ³Amú ná má bíra sán éyɔŋ bɔbédzaŋ benziŋ bé ngá sɔ, béé vé ngañiá ébe é bébélá we, amvála ané wa wulu á bébélá été. ⁴Mésán má daŋ belé mé né, fáve ná ma wók ná é bóŋŋ bam bá wulu á bébélá été.

⁵Á ndzindziŋŋ, wa bɔ édí é ne nzósoó, éyɔŋ wa belan ya bɔbédzaŋ, ádaŋdaŋ beyéŋ, ⁶ébo fá bá vé ngañiá ye édziŋŋ dwe á mfá ékóánn bebwíni áse. Wa ye bɔ mvéáñ ná o vwála bó mfá átsíni ya ékena deba ámvála dá ñep ya Nzamá; ⁷amú ná bé ngá kólo ákála Éyola [Kristo], bá kaa áñɔŋ dzóm enziŋ ébe é bot bé sés bebwíni. ⁸Éde bía, bía yian ñɔŋ amvála bot te, á mfá ye ná bí bɔ eséññ á mfá bébélá fufúlu bíabe bó.

Diótrefes bá Demetrio

⁹Má tsili ekóánn bebwíni dzam enziŋ, ve Diótrefes, é mot aa dziŋ aa bɔ ntébosú énzénzaŋ deba, áá ñú bía táŋ. ¹⁰Ya akála dzam te, ngé me sɔ, máá ye vwían míbɔann myeñ aa bɔ, eé sómán bía ékúkwat été ya mbéa bifíá, éñí kaa átɔbo mvwaá ya édí te, áá ñɔŋ bɔbédzaŋ, é bot bá bá kómo bó áñɔŋ aa kili bó dɔ, aa tsílán fe ya bó ékóánn bebwíni été.

¹¹Á ndzindziŋŋ, o táa vú abé, fáve mvéáñ. Éñí aa bɔ mvéáñ a ne é mot Nzamá; éñí ní aa bɔ abé, áá bé yén Nzamá.

¹²Bot bése bá vé yaá Demetrio ngañiá ya fe bébélá émyen. Éde, bía bía vé fe ngañiá, wa yem fe ná é ngañiá wea a ne bébélá.

Meyáán

¹³Mé mbé mé belé abwiññ mam méye átsili wa, ve mää kómo wa tsili ya afép ya nsɔŋ; ¹⁴ve déá, ma tɔ́ ya mebúnn ná avítsaŋ tám ma ye wa yén, véa bía ye kóbo asú ya asú.

¹⁵Mvwaá ya wa. Bemvwiññ bea bá sómo wa. Wa sómoŋé fe bemvwiññ bea, kada mot ya éyola.

JUDAS

É Kálara Judas

Mibóló

¹Judas, óloá Yesukristo ya mwanñaṅ Jakobo:
Ébe ébá bé ne ya ekígá, mindzindziṅṅ ákála Tará Nzamá, bé tɔ́
mbaalann ébe Yesukristo:

²Nyénánn engóngóó, mvwaá, ya fe edziṅṅ bí kɔ́gle mína.

Minéneá meyágalé ya minéneá beyágalé

³Á mindzindziṅṅ, me mana yaá vé nguú ése á mfá ye átsili mína ébe ákoroga é ne bía fufúlu. Ve ma wórán ná ma yian mína tsili, meé lép mína ná míní yítan ákála mbwínánn bé kee yaá mitɔ́pbán eyɔṅ evɔ́.

⁴Amú ná bot benziṅṅ bé ñí yaá énzézaṅṅ denan áswéññ, ébá béte, atéé ye ókuá bá tára tɔ́bɔ ntsilann á mfá akira te; be kaa ákɔ Nzamá wɔṅṅ béte, é mvɔ́mm é Nzamá wea, bá veṅṅan dɔ eniṅṅ túga, béé tep fe é Mása mbɔ́ɔ ya mbɔ́ɔ wea, éñe a ne Ntí Yesukristo.

⁵Éde ma kómo mína vé osímánn ná, afáṅbɔ ná míní ṅga yem yaá dɔ ásesé ná, niané Ntí a ngá koro bot á sí ye Égipto été, véa a mana ywíñ é bot béé ndzí bwíni. ⁶Ya á mfá é baáγγελ bé ngá bɔ kaa ábaale étɔ́ɔ ye ósúá deba, fáve ná bé ngá lama étɔ́bɔga deba, a baale yaá bɔ mbéámbéá nkáán ya bekalamekéná, édwá dzíbi été, á mfá é mora mos ye á nkíkán misaṅ. ⁷Amvála te fe Sodoma bá Gomora ya békísoan bé mbé bɔ á miféṅṅ, niané bé ngá bɔ nsémm eveák ya akekwiñ ná bé ṅga bee fe bívée béé ndzí vele ya byɔ mot binam; bá téle bɔ amvála ané efonann ná bé dzuk ya akira ye é ndúán é ne mbéámbéá.

⁸Éde amvála te avɔ́ɔ ya avɔ́ɔ, bot béte béé bee biyéyemm, bá vé é ñúú deba mvin, bá tep fe edzwée ése, béé kɔ́bɔ ya menguu méye á dúmá ya abyann. ⁹Ve éyɔṅ Miguel ntébosú baáγγελ a ngá suṅṅan bá débte béé bɔ mikéá ákála mbim Moisés, eé ndzí ñí nzomo ákɔ́bɔ bifíá bí nkíkán misaṅ bíye abyann, ve a ngá dzó fáve ná, “Ntí éñe aa vé wa mbámm!”

¹⁰Ve ébá béte, bá kóbo é mam bá dzími ya abyann; ya é má bá yem ané mot binam, amvála ané bétsít kaa kén, mam méte bá tɔbo ya mɔ nwúán ntuk. ¹¹Ngwáa ya ébó! Amú ná bé bee yaá é nzenn Kaín, ya fe ákála abúánn, bé kee yaá é ñúu deba évuzá Balaam, bé wú yaá fe ébe mbɔann bisó Koré.

¹²Bot béte bé ne bembéa métwánn méye á mefét mé edziŋ menan été, éyɔŋ bá dzí mefét mínabe bó kaa wɔŋŋ; béé kálá fáve bébyen. Bé ne mikút mí ne kaa mendzimm bivúŋ byá ke byá ke ya myɔ. Bé ne bilé bí ne kaa bibumá éyɔŋ byá bí ŋga yian yaá wúm; bí wú yaá biyɔŋ bí beañ, bí mana yaá fe fumu á sí été. ¹³Bé ne mikebá mí é máŋ má ñan, mé ŋga kúlu ávúu é ne ósoán weba bébyen, atéteñ dá ke dá wulu ó yóp ya ó yóp, ébá béte bé télé á mfá weba édwá dzíbi é ne mbéámbéa.

¹⁴Ébá béte fe ébó, Enok mot ye myee bot zaŋgbéa atéé ye nkɔ́ bot Adán a ngá kúlu medzɔ́, eé dzó ná,

“Dággán! Ntí a sɔ́ yaá ya binzuk bí bot bíye mitɔ́pbán myeñ, ¹⁵á mfá ye ná aa kí kík bése sé misaŋ, ya ná ábwaale bot bése ébe míbɔann míye ékúk wát deba, é mí bé bɔ yaá ekúk wát été, ya bembéa bé mam mése bembéa bebɔ misémm bé kóbo yaá ya Nzamá.”

¹⁶Bé ne beswa bot, bá kéá tám áse, béé wulu fe bívée byeba été. Bá kóbo bifíá bí elañ, béé kpoo bot mevoó, á mfá ye ná bé duan ya bó.

Ávé mibámm ávé melépgá

¹⁷Ve mína mindzindziŋŋ, símaŋán bifíá é baapostol Ntí wea Yesukristo bé ngá tára mína kóbo; ¹⁸ébó bé ngá dzó mína ná, “Ébe métám méye ásúgánn, bekpógo bot bá ye bɔ, béé niŋ amvála ané bembéa bívée bíye á nlém weba bí ne.” ¹⁹Ébá béte ébó bé ne é bot bá téñ nkánán mengamm, bot béye é sí ñí, bé ne kaa Nsísim.

²⁰Ve mína mindzindziŋŋ, vémpján á mbwínánn wenan wá daŋ eki été, míní yaglan fe á Mfúfúp Nsísim été. ²¹Mína bébyen tɔbɔgán édziŋŋ Nzamá été, míní yana nyénánn engóngóó Ntí wea, Yesukristo, á mfá éniŋ é ne mbéámbéa. ²²Á mfá é bot bá sigbe, yénŋán bó engóngóó. ²³Korogán ébá bevóó, míní dzíga bó vea á ndúán été. Éde, yénŋán ébá bevóó engóngóó ya eko wɔŋŋ; míní víni fe atwaa étóp bé vé yaá mvin.

Bifíá bíye ávé dúmá

²⁴Éde ébe éñí a ne ewólo á mfá ye ábaale mína mína kaa kɔp obaá, a kéñ fe mína télé kaa meyerŋ ébe ású ye é dúmá deñ ya abwiññ mesán,

²⁵Ébe é Nzamá etámm a ne Nkoro wea, ákála Yesukristo Ntí wea, éñe á tɔbɔgé ya dúmá, ya ewólo, ya ekán, ya étɔ́ édzwée, atéé ye ókuá, éndagá, ya akekwiñ mbéámbéa. Amén.

NLÉRÁNN

É Kálara Nléránn

Mvɔmm ya éñí aa lánj

1 ¹Nléránn Yesukristo, éwí Nzamá a ngá vé ñí, á mfá ye ná á kúlán áloá deñ é mam mé yian nzu bɔban nia avítsanj tám. Éde a ngá lóm ángel weñ ná á kúlán mɔ óloá weñ Juan; ²éñe a vé yaá éfíá Nzamá ngañiá ya é ngañiá Yesukristo ya fe éñí ye é mam mése a ngá yén.

³Mvɔmm ya éñí aa lánj, ya ébá bá wók bifíá bíye á nkúlánn medzó, bé dzálá fe édí é ne ntsilann été; amú ná tám é ntɔɔ bebeñ.

Juan aa bérán ya bikóánn bébwíni zaŋgbéá

4Ma Juan, ébe bíkóánn bébwíni zaŋgbéá bí ne Ásia.

Abwará ya mína ya mvwaá ébe “éñí a ne”, éñí a mbé, éñe fe aa nzu;

ya fe mísísím zaŋgbéá mí ne ébe ású étɔɔ édzwée deñ;

5 ya fe ébe Yesukristo,

bébélá mvé ngañiá,

ntóó ye béwú, ya ndzwée ye békéza béye é sí ñí.

Éñe aa dziŋ bíá, aá tɔɔ fe bíá filí ébe mísém mmye ya mékií meñ.

6 Éñe aá téle bíá ané ngúrá edzwée ngómán

ya befára á mfá Nzamá ya Éséá,

éñe á tɔbɔgé ya dúmá, ekán kóm m ya kóm m! Amén.

7 (Dággán ná, á ŋga nzu yaá ya mikút,

dzís áse dá dá ye fe ñí yén,

atwaa ébá bé ngá dzii ñí akɔŋŋ;

meyɔŋ mése méye é sí ñí

má má ye fe tɔbɔ éywiññ été ákála deñ. Āá. Amén!

⁸“Ma me ne Alfa ya fe Omega,” néa éñe Ntí Nzamá aa dzó. Éñe a ne, éñe a mbé, éñe fe aa nzu, éñí a ne ya Nguuése.”

É Mwán Mot aa yéne ébe Juan

⁹Ma Juan, mwanñɔŋ wenan ya ñɔŋngap fufúlu ye á midzuúk, ye édzwée ngómán, ye édzíp ébe Yesus, me mbé étuŋŋ bá lwée ná Patmos ákála éfiá Nzamá ya fe ákála é nganiá Yesus. ¹⁰Me tɔɔ á nsísim été é mos Ntí, éde me ngá wók mora kíŋŋ é mvús dam amvála ané tɔŋ, ¹¹deé dzó ná: “Tsiligé é mam wa yén ábá, o lóm fe mo á bikóánn bebwíni zaŋgbéá; Éfeso, ya Ésmirna, ya á Pérgamo, ya á Tiatira, ya á Sardis, ya á Filadelfia, ya fe á Laodisea.”

¹²Véa éñe me ngá veŋan ná me yén é kíŋŋ e ngá kóbo ya ma. Niané me ngá veŋan, ané me ngá yén bibebe miduná bí koŋ zaŋgbéá; ¹³éde mot enziŋ a mbé énzénzaŋ bibebe miduná été, eé fonan ya é Mwán Mot, a бага elíŋŋá deé kwíñ ní mébo ósí, kaná koŋ da é tsini á nkuk. ¹⁴Á nló weñ ní ya ésií deñ é mbé mfúm amvála ané mfúm etóp mboann ya mivwaát mí ntómá, amvála ané nieve, é mís meñ má amvála ané nkaba ndúán; ¹⁵mébo meñ má ané ziiŋ é nɔɔv evélé ná ngumá, amvála ané é tám é ne á mbak ndúán été; é kíŋŋ deñ da ané éduŋŋ ásk mendzím. ¹⁶A mbé a belé atéteñ zaŋgbéá é wéa meyóm weñ, ánu deñ dá nténdéŋ nzwaokenj ó tɔɔ ya nzeŋ é beañ weé kwíñ.

¹⁷Niané me ngá yén ní, ané me ngá ku ní ané mbim mébo ósí, éde a ngá bere ma é wéa meyóm weñ áyóp, eé dzó ma ná,

“Kaa ko wɔŋŋ, ma me ne Atáraga ya fe Ámanaŋa, ¹⁸éñí a ne ntéteá! Me mbé nwúán; ve dága ná éndagá me ne ntéteá, kómm ya kómm, me belé fe bídzipga bíye áwú ya á sí békónn.

¹⁹“Tsiligé é mam o mvá yén, ya é má me ne, ya fe é má mé nkún nzu boŋan niané é má mé lot yaá. ²⁰Édí dá nzaman kén mot ébe atéteñ zaŋgbéá o mvá yén é wéa méyóm wɔm, ya bibebe miduná bí koŋ zaŋgbéá édo dí: Átéteñ zaŋgbéá é ne baáŋgel béye bikóánn bebwíni zaŋgbéá; beláma zaŋgbéá, bá bé ne bikóánn bebwíni zaŋgbéá.

É fwéñ Éfeso

2 ¹“Tsiligé áŋgel ye ékóánn bebwíni ye Éfeso ná, Éñí a belé atéteñ zaŋgbéá é wéa meyóm weñ, eé wulu fe énzénzaŋ bibebe miduná bí koŋ été, édí édo aa dzó ná:

²“Ma yem míboann mywe, ndzuúk éséññ we, ya edzíp dwe; ya ná o sés fe nzomo bembéa bé bot; o kyak yaá fe ébá bá dzó ná bé ne baapostol, ve ébó kaa do, o kóo yaá fe ná bé ne minéneá. ³Ya fe ná o belé edzíp, o dzuk yaá fe ákála éyola dam, wa kaa ki ávwat.

⁴“Ve me belé wa é dzam dí ná, o dzɔɔgɔ yaá édziŋŋ dwe ye ósúsúa.

⁵Éde, símaŋán é vóm ó ku yaá, dzobgán fe, boŋge míboann o ngá

tára bo; ve ngé se néa, ma nzu ébe wa, me vea ébele nduná dwe é vóm weñ, ngé wa kaa ádzoban. ⁶Afáñbo néa, o belé édí ná, wa víni míbɔann Benikolaita, émi ma ma víni fe.

⁷“Éñí a belé meló, á beágé édí Nsísim aa dzó bíkóánn bébwíni. Éñí a ne wún, ma ye ñí vé ná á dzí ébumá élé ye éniñ, édí é ne é Paraíso Nzamá.

É fwéñ Ésmirna

⁸“Tsiligé ángel ye ékóánn bebwíni ye Ésmirna ná: Édí édo Atáraga ya Amanaña aa dzó, éñí a mbé nwúán, ve a bera niñ:

⁹“Ma yem bindáglé bywe ya fe átéññ dwe (ve wa o ne nkúkúmm) ya é mvyan ébá bá dzó bé ne bejudio, ve ébó kaa do, ve fáve é sinagoga Sátan. ¹⁰O táa ko wɔññ ébe édí o nkún nzu ádzuk. Dággé ná, débile aa ye dum bevóó benziñ béye ébe mína á mbok, á mfá ye ná míni yén mikat, éde mína ye yén midzuúk táñ awóm melú. Ábo bébélá mot akekwiñ áwú, véa éñe ma ye wa vé korona ye éniñ.

¹¹“Éñí a belé meló, á beágé édí Nsísim aa dzó bíkóánn bébwíni. Éñí a ne wún, áá ye dzuk ya áwú beañ.”

É fwéñ á Pérgamo

¹²“Tsiligé ángel ye ékóánn bebwíni ye á Pérgamo ná: Édí édo éñí a belé nténdéñ nzwaokenj ó tɔɔ ya nzep é beañ aa dzó ná:

¹³“Ma yem é vóm o tɔɔ, é vóm étɔɔ édzwée Sátan é ne, o baale yaá éyola dam, wáá bé ki kat mbwínánn wɔm; atwaa melú é bébélá mvé ngañiá wɔm Antipas, éñe a ngá wú énzénzanj denan, é vóm Sátan a tɔɔ.

¹⁴“Ve me belé wa ayomm mam menziñ ná: o belé ébá bá ke ya áyagalé Balaam ósú; éñí a ngá vé Balak áyagalé ná ábo bwann bé Israel é dzóm bá kop ya do obaá, ya fe ná bé dzí é byém bé vé yaá biyemá metúnña ya fe ábo nsémm eveák. ¹⁵Amvála te fe o belé ébá bá tsíni ósú ya áyagalé benikolaita, [édí ma víni]. ¹⁶Édo ná, dzobgán! Ve ngé se néa, ma dzíga nzu ébe wa, ma ye fe lúman ya wa ya nzwaokenj ye ánu dam.

¹⁷“Éñí a belé meló, á beágé édí Nsísim aa dzó bíkóánn bébwíni. Éñí aa wún, ma ye ñí vé é manná a swala, ma ye fe ñí vé mfúm mwann akwá, á mwann akwá te mfefeñ eyola ó tɔɔ ntsilann été, édí mot enziñ áá yem fáve éñí aa ñɔñ ñí.”

É fwéñ á Tiatira

¹⁸“Tsiligé ángel ye ékóánn bebwíni ye á Tiatira ná: É Mwán Nzamá, éñí a belé mís ané nkaba ndúán; mebo meñ má ané zíñj é ntɔɔ evélé ná ngumá, édí édo aa dzó ná:

19“Ma yem míbɔann mywe, ya édziŋɔ dwe, ya mbwínánn we, ya éséññ Nzamá dwe, ya édzíp dwe, ya fe ná míbɔann míye ásúgánn mywe myá lot émí míye átáraga.

20“Ve me belé wa édí ná: wa vé Jesabel afóo, é miningá aa dzó ná émyen a ne nkúlu medzó. Aa vé áyágalé á nga lés fe ya bebo biséññ bam ná bé bɔ nsémm eveák ya ádzí é byém bé vé yaá biyemá metúnɔa. 21Me vé yaá ní tám ná á dzoban, ve ní áá kómo dzoban ya nsémm éveák weñ.

22“Dággé! Ma wea ní éncɔŋ okwann, ébá bá bá bɔ medzían bábe bó, bá bora bindáglé, ngé bá bɔ kaa dzoban ébe míbɔann myeñ. 23É bwán miningá te bá ma ye bábá ya awú, véa éñe bikóánn bebwíni bíse byá ye yem ná ma me ne éñí aa fas asímánn ya milém; ma ye fe yáán ya kada mot ye ébe mína, amvála ané míbɔann myenan mí ne.

24“Ve mína, é bot bevóó béye á Tiatira, ébá bée belé ayágalé te (é bot báá bé yem bídwá Sátan, ámvála bébyen bá lwée dɔ), ma dzó mína ná, máá bera mína vé mvaba fé. 25Fáve ná, édí míní belé, belégán dɔ, akekwiñ ané me ne sɔ. 26Éñí aa ye wún ya á dzálá míbɔann myám akekwiñ ásúgánn,

Ma ye ní vé nguú edzwée ébe meycɔ.

27Éde, ní aa ye fe mɔ dzwée ya ntúmm ekyeñ, á nga bwíñ mɔ bifús ané bilas, ámvála ma me ñɔɔ yaá fe ébe Tará.

28Ma ye ní vé otéteñ ye á biléne bí kírí.

29“Éñí a belé meló, á béágé édí Nsísim aa dzó bíkóánn bebwíni.”

É fwéñ á Sardis

3 1“Tsiligé ángel ye ékóánn bebwíni ye á Sardis ná:

“Éñí a belé mísísim zangbéá Nzamá, ya fe atéteñ zangbéá, édí édo aa dzó ná:

Ma yem míbɔann mywe, o belé eyola ná o ne ntetéá, ve déá wa o ne nwúán. 2Tɔbɔgé evévéñ, yémɔe fe é mam mevóó mé ngén wa, ná má mé nkún fe wú; amú ná meé ndzí koan ya míbɔann mywe ndzálánn abóm ósú Nzamá. 3Símanján ámvála o ñɔɔ yaá ya áwók, édo baalé, dzobgán fe. Ve ngé wa kaa tɔbɔ evévéñ, ma ye nzu ébe wa ané ndzídzip, véa wáá ye ki yem áwola me sian ébe wa.

4“Ve o belé ayomm bot á Sardis ná dáá bé vé mébwát meba mvin; ébó bá ye wulu ya mifúm mebwát bíabe bó, akála ná bá ñep ya dɔ. 5Éñí a ne wún, bá ye ní bwára mifúm mebwát, ma máá ye ki ní tсам éyola deñ ábá ye éniɔ, ma ye mem éyola deñ ébe ású Tará, ya fe ébe ású é baángel beñ.

6“Éñí a belé meló, á béágé édí Nsísim aa dzó bíkóánn bebwíni.”

É fwéñ á Filadelfia

7“Tsiligé ángel ye ékóánn bebwíni ye á Filadelfia ná:

Mfúfúp ya bébélá mot, éñí a belé édzipga David,
éñí aa kúu míbéñ mot enziḡ a sés dzip,
éñí aa dzip fe míbéñ mot enziḡ a sés kúu,
édí édo aa dzó, ná,

8“Me yem yaá míbɔann mywe. Dággé! Me téle yaá wa mbéñ ósú ó yɔɔ, éwí mot enziḡ a sés dzip; ya oyomm nguḡ o belé, o baale yaá éfíá dam, wa kaa ki kat éyola dam. 9Dággé! Ébá béye á sinagoga Sátan, ébá bá dzó ná bé ne bejudio, véa ébó kaa do, fáve ná bá bɔ mineá; yemḡe ná ma ye bó bɔ ná, bé nzu wa kútbe ó sí ébe ásu mébo mwe, bá ye fe yem ná me dziḡ yaá wa.

10“Amú ná o baale yaá éfíá dam ná o belé edzip, ma ma ye fe wa baale ébe áwola mebóblé é nkún nzu ébe éniḡ dzí ngúrá, á mfá ábóble ébá bé tɔɔ é sí ñí. 11Mé ḡga nzu yaá avóó, baalé édí o belé, á mfá ye ná mot enziḡ a nza ñɔḡ é korona medaḡ dwe.

12Éñí a ne wún, ma ye ñí bɔ akon enziḡ á templo é Nzamá wɔm été, ñí áá ye ki fe bera kólo été. Ma ye tsili éyola é Nzamá wɔm ébe éñe ya fe éyola é kísoan é Nzamá wɔm (mfefeñ Yerusalen, éñí aa sigi ée sɔ á dzóp été ébe é Nzamá wɔm), ya fe mfefeñ éyola wɔm.

13“Éñí a belé meló, á béágé édí Nsísim aa dzó bíkóánn bebwíni.

É fwéñ á Laodisea

14“Tsiligé ángel ye ékóánn bebwíni ye á Laodisea ná, éñí a ne Amén, nzósoó mvé ngañiá ya fe bébélá mot, Ntébosú ye édí Nzamá a ngá vele; édí édo aa dzó ná,

15“Ma yem míbɔann mywe, ná o sés avwéñ ngé ki ayóḡ. Ngwáa ngé ó bɔ avwéñ ngé ki ayóḡ! 16Ya dzam te, dá é tɔɔ ná wa o ne eduk, wa kaa avwéñ, kaa ki ayóḡ, ma ye wa yó ébe ánu dam été. 17Amú wa dzó ná, ‘Me ne nkúkúmm, me mana yaá bík, máá yi ki fe dzóm enziḡ!’ Wa wáá yem ná o ne engóngɔɔ mot, éñí bá yan yén engóngɔɔ, ya ntétéññ, ya ndzíndzimm, ya fe swésweññ.

18“Ma lép wa ná éñe o kus ébe ma é koḡ dá ñaban ya á nduán, á mfá ye ná o bík, o belé fe mífúm mebwát ná o bwát, á mfá ye ná osoán ye é swésweññ dwe ó táa kwíñ éndendaḡ, ya byaḡ ná da o wáa fe ó mís, á mfá ye ná o yén. 19Ma bwaale ya ávé akira ébe ébá bésesé ma dziḡ, éde tɔbɔgé ya nlém ayóḡ, dzobgán fe.

20“Dággé! Me téle á mbéñ méé kut, ngé mot enziḡ aa wók é kíḡḡ dam, a kúu fe mbéñ, ma ye ñíi ébe éñe, véa ma ye dzí bía ñí, ñí ya fe ya ma. 21Éñí a ne wún, ma ye ñí vé ná a tɔbɔ bía ñí étɔɔ édzwée

dam; amvála ané ma me wún yaá, me tɔbo yaá fe bía Tará étɔɔ édzwée deñ.

22 “Éñí a belé melɔ, á beágé edí Nsísim aa dzó bíkóánn bébwíni.”

Nkaṇann Nzamá ye á dzóp été

4 ¹Nia véa, éde me ngá yén mbéñ enziṇ ó yɔɔ; ané é kíṇṇ e ngá tára kɔbo ya ma amvála ané tɔṇ é ṇga dzó ma ná, “Bétge ó ná! Véa éñe ma ye wa lére é mam má yian nzu bɔban niané é má má lot.” ²Véa, etéññ te ébyen me ntɔɔ á nsísim été, ané me ngá yén etɔɔ édzwée é tele á dzóp été, mot enziṇ ñí a tɔɔ fe étɔɔ édzwée. ³Éde éñí a mbé a tɔɔ, nswánn mot ó mbé ñí amvála ané akwá jaspe ya edí kornalina, ya ntútumm wá ó tɔɔ ané esmeralda weé kíkgán etɔɔ édzwée áyop.

⁴Etɔɔ edzwée dá é tɔɔ fe mbomann ya bíɔɔ bí edzwée bífé mewóm mé beañ ya bí nii, ya betébosú mewóm mé beañ ya bé nii bá bé tɔɔ bíɔɔ bí edzwée bíte été, bé бага мifúm bítop, míló myeba ñí ya bé бага bekorona bé koṇ. ⁵Véa, bevéveés, ya mekíṇṇ, ya bendzáláṇ bí ṇga sɔ étɔɔ edzwée; miduná mí ndúán zangbéa myeé yóṇ ébe á sú etɔɔ édzwée, émyɔ mí ne Mísísim Nzamá zangbéa; ⁶Ébe á sú etɔɔ édzwée dzóm é mbé é tɔɔ ané máṇ deé yéne áyát ané kristál; énzénzəṇ etɔɔ édzwée ya fe áboman etɔɔ édzwée, mitétéá bíniṇ mí nii mí mbé ndzálánn ya mís á sú ya á mvús. ⁷Ntétéá eniṇ ósúá ó ngá fonan ya mgbemgbem; ntétéá eniṇ beañ ó ngá fonan ya mwann nnóm ñát; ntétéá eniṇ léa ó mbé ya á sú ané mot; ntétéá eniṇ nii wá ó ngá fonan ya ndwiñ deé yéle. ⁸Éde mitétéá bíniṇ mí nii, kada mbɔɔ ye été ó belé mefaáp mé saman, mí tɔɔ fe ndzálánn ya mís été ya á meféṇṇ; béé dzó alú ya omos kaa sim ná,

“Eki, eki, eki ébe Ntí Nzamá, Éñe a ne ya nguúése,
Éñe á mbé, éñe a ne, éñe fe a ne ná aa nzu.”

⁹É tám áse mitétéá bíniṇ mí ngá vé dúmá ya ṇgaṇṇ ya mvéán akíba ébe éñí a tɔɔ ósɔ étɔɔ édzwée, éñe a ne ntétéá kómm ya kómm; ¹⁰betébosú mewóm mé beañ ya bé nii bá bé ṇga kútbe ó sí ébe á sú éñí a tɔɔ ósɔ étɔɔ édzwée ya ákaṇ éñí a ne ntétéá kómm ya kómm, béé ke fe bwíi békorona beba ébe á sú etɔɔ edzwée, béé dzó ná,

¹¹ “Á Ntí, é Nzamá wea, wa ñep ya dɔ ná,
wa o ñoṇ dúmá ya ṇgaṇṇ ya nguú edzwée.
Amú ná wa wa vele byém bíse,
ya nkómánn we éwɔ bí tɔɔ ya wɔ,
éwɔ fe byá bí ngá tɔbo ya wɔ mvelann.”

Mwann Ntómá aa kúu abá

5 ¹Éde me ngá yén é wéá meyóm ye ébe éñí á mbé a tɔɔ ósɔ étɔɔ édzwée, abá é tɔɔ ntsilann átán ya été, mfetann ya mikɔɔ zangbéa.

² Ané me ngá yén ewólo ángel deé yónán ya mora kíηη, ná, “Nzá aa ñep ya dɔ ná á tsii mikɔɔ ya ákúu abá?” ³ Kaa fe ya mot enziη á dzóp, á sí, ngé ki á sí été ná, a ne kúu abá te ngé ki ádága dɔ été.

⁴ Véa mé nga bíra yi, amú ná mot enziη ye aa ñep ya dɔ éé mbé ná a ne kúu abá ngé ki ádága dɔ été. ⁵ Éde mot mbɔɔ ye betébosú a ngá dzó ma ná, “O táa yi! Dággé! Mgbembem ye áyɔη Judá, é mvɔη David, éñe a ne medaη á mfá ákúu abá te ya átsii míkɔɔ zaηgbéa myeñ.”

⁶ Véa, énzénzaη mitétéa bíniη mí nii ya étɔɔ edzwée, ya fe énzénzaη betébosú, éñe me ngá yén Mwann Ntómá a téle, amvála ané éñi bé ywíñ yaá. A mbé a belé mila zaηgbéa, ya fe mís zaηgbéa; ébá béte ébó bé ne mísísim zaηgbéa Nzamá aa lóm ébe sí áse.

⁷ Éde a ngá sɔ, a ñɔη abá é wéa meyóm ye ébe éñi á mbé a tɔɔ ósí étɔɔ édzwée. ⁸ Niané a ngá ñɔη abá, ané mitétéa bíniη mí nii ya betébosú mewóm mé beañ ya bé nii bé ngá ku búrúburu ébe ású Mwann Ntómá; kada mbɔɔ ye été a mbé a belé mvét ya mekɔp mé koη ndzálánn ya mbwánn enum, émo mé ne méyaglán mitɔpbán mí bot. ⁹ Véa bé nga yee fe mfefeñ dzéa, béé dzó ná,

“Wa ñep ya dɔ ná wa ñɔη abá

ya átsii míkɔɔ myeñ.

Amú ná wa baá ywíñ,

o kus yaá fe bot

ya mékií mwe á mfá Nzamá,

béé sɔ ébe ayɔη áse,

ya ébe nkɔbo óse,

ya ébe bot bése,

ya ébe meyɔη mése.

¹⁰ O téle yaá fe bɔ

amvála ané ngúra edzwée ngómán befára;

á mfá é Nzamá wea, bá bá ye fe dzwée é sí ñi.”

¹¹ Ané me ngá dága, éde me ngá wók é kíηη abwiññ baáηgel étɔɔ édzwée á méféηη, ya fe o véa mitétéa bíniη, ya betébosú; é táη deba e mbé binzuk ya binzuk, ya fe baakúru ya baakúru, ¹² béé kɔbo ya mora kíηη ná,

“É Mwann Ntómá bé ngá ywíñ

aa ñep ya dɔ ná,

á ñɔη nguú edzwée,

ya akúmm, ya kén,

ya nguú, ya dúmá, ya olugú.”

¹³ Éde mvelann dzóm óse ó ne á dzóp été, ya ó sí, ya á sí été, ya á máη été, ya fe é byém bíse bí ne ébe bɔ, me ngá wók béé dzó ná,

“Ébe éñí a tɔ́ ɔ́sí ɛ́tɔ́ ɛ́dzwée,
ya ébe Mwann Ntómá, á tɔ́bɔ́gé ya olugú,
ya nganɲ, ya dúmá,
ya ekán ébe kómm ya kómm.”

¹⁴Ané mitétéá biniɲ mí nii mí ngá dzó ná, “Amén.” Véa éñe betébosú mewóm mé beañ ya bé nii bé ngá ku ya mésú meba búrúburu, bé ɲga kan éñí a ne ntétéá kómm ya kómm.

Átsii mikɔ́

6 ¹Éde me ngá yén ané Mwann Ntómá aa tsii nkɔ́ mbɔ́ ye á mikɔ́ zangbéá, véa éñe me ngá wók ntétéá eniɲ mbɔ́ ye á mitétéá biniɲ mí nii weé dzó ya kíɲ ané ndzaláɲ ná, “Nzaá áyén!” ²Éde me ngá dága, me yén mfúm nkalbeñ, éñí a mbé aa tɔ́ wɔ́ áyóp, a mbé a belé mban; ané bé ngá vé ní korona, éde a ngá kólo á kéñ ané medan á mfá ye ná aa ke aa wún.

³Niané a ngá tsii nkɔ́ beañ, ané me ngá wók ntétéá eniɲ beañ wá dzó ná, “Nzaá!” ⁴Véa éñe nkalbeñ ofé ó ngá kwíñ, evélé ané ndúán; éde éñí a mbé a tɔ́ wɔ́ áyóp bé ngá vé ní ná á vea etɔ́ mvwaá é sí ní, á mfá ye ná bevɔ́ ya ébá bevɔ́ bé ywíán; ané bé ngá vé fe ní mora nzwaokenɲ.

⁵Niané a ngá tsii nkɔ́ léa, éde me ngá wók ntétéá eniɲ léa wá dzó ná, “Nzaá!” Véa éñe me ngá dága, me yén nsút nkalbeñ; éñí a mbé wɔ́ áyóp, a mbé a belé ado é weá weñ. ⁶Éde me ngá wók dzóm enziɲ ané kíɲ, énzénzanɲ mitétéá biniɲ mí nii été, deé dzó ná, “litro trigo mbɔ́, ngé ki belitro bé sebada bé léa tán denario mbɔ́; ve o taa ywíñ mbwánn ya vino ntuk.”

⁷Niané a ngá tsii nkɔ́ nii, ané me ngá wók ntétéá eniɲ nii wá dzó ná, “Nzaá!” ⁸Éde me ngá dága, me yén nkalbeñ ané nsínn mfoó, éñí a mbé wɔ́ áyóp, éyola deñ é ne ná Awú, sí békónn da é ɲga bee fe ní á mvús; ané bé ngá ve ní nguu edzwée ébe é ngap nii ye é sí ní, á mfá ye ná áywíñ bot ya mora nzwaokenɲ, ya nzeñ, ya awú, ya fe bétsít béye áfan ye é sí ní.

⁹Niané a ngá tsii nkɔ́ tán, véa éñe me ngá yén áltar métúnɲa ásí, mísísim míye ébá bé ngá ywíñ ákála éfíá Nzamá ya é ngañiá bé ngá vé; ¹⁰béé yónán ya mora kíɲ béé dzó ná, “Á Ndzwée, Mfúfúp ya bébélá mot! Ye akekwiñ ódén wa ye yana ná ó kun mékií mea ébe ébá béye bé tɔ́ é sí ní?”

¹¹Éde bé ngá vé kada mot ye ébe bɔ́ mfúm elíɲɲá, bé dzó fe bɔ́ ná bé bera waabe oyomm abóɲɲ tám, ya akekwiñ ané é nɔ́mɔ́ áloá avɔ́ ané ébɔ́ ya bɔ́bénaɲ, ébá bá bé ngá yian fe tɔ́bɔ́ nywíñán ntéññ mbɔ́ ané ébɔ́ aa ye tɔ́bɔ́ ndzálánn.

¹²Maá yén éyɔɲ a ngá tsii nkɔ́ saman, véa éñe bora mí fógan mí sí mí ngá bɔ́ban, nlódzóp ó ɲga ke wá veɲan nsút ané nsút etóp, ngomdan

ngúrá da é nga ke fe da vejan ané mekií; ¹³éde átéteñ ye á dzóp été é ngá ku ó sí amvála ané elé Igera dá súgan bíbumá byēñ bí ne ndann é tám mora evúnj dá suk dɔ. ¹⁴Véa dzóp é nga ke dá dzánj amvála ané áfēp bá vígile, éde nkoó ya etunj bíse bí ngá kólo bítēññ byeba.

¹⁵Ané békéza béye é sí ñí, ya bora bé bot, ya bekomandée, ya mikúkúmm, ya biwólo bí bot, ya oloá óse ya filí mot bé ngá ke bá sɔbo méndá mekwá été ya mékóm míkoó été; ¹⁶béé dzó mikoó ya mekóm ná, “Kpáán bía áyóp! Swalagán fe bía ébe á sú ye éñí a tɔ́ é tɔ́ é dzwée ya ébe méyéá Mwann Ntómá. ¹⁷Amú ná é bora mos ye méyéá meñ ó sian yaá! Nzá a ne lígi átéle étēññ deñ?”

Mitópbán mí bot 144,000

7 ¹Nia véa, éñe me ngá yén baángel bé nii bé téle á mifá mí nii míye á sí, béé biñ bivúnj bí nii bíye á sí, á mfá ye ná evúnj enziñ é taa lot á sí, ngé á máñ áyóp, ngé ki élé enziñ áyóp. ²Éde fe me ngá yén ángel mfé eé bét é vóm nlódzóp wá tée, a belé é sitám é Nzamá a ne ntetéá; ané a ngá yónán ya mora kíñj ya é baángel bé nii bé ngá vé nguu ye ábábá sí ya máñ, ná, ³“Míní taa bábá sí ngé máñ ngé ki bilé, akekwiñ ané bía mana vé áloá é Nzamá wea besitám á mesú meba.”

⁴Ané me ngá wók é nɔmɔ ébá bé ngá tɔbo ya mvéán sitám; ntet binzuk ya binzuk mewóm mé nii ya binzuk bí nii (144,000) béye ébá bé ngá ññj besitám ébe ayɔñ áse ye bwán bé Israel:

- ⁵Ébe áyɔñ Judá, awóm binzuk ya binzuk bí beañ (12,000);
béye ébá bé ngá ññj besitám;
ébe áyɔñ Rubén, awóm binzuk ya binzuk bí beañ (12,000);
ébe áyɔñ Gad, awóm binzuk ya binzuk bí beañ (12,000);
- ⁶ébe áyɔñ Aser, awóm binzuk ya binzuk bí beañ (12,000);
ébe áyɔñ Neftalí, awóm binzuk ya binzuk bí beañ (12,000);
ébe áyɔñ Manasés, awóm binzuk ya binzuk bí beañ (12,000);
- ⁷ébe áyɔñ Simeón, awóm binzuk ya binzuk bí beañ (12,000);
ébe áyɔñ Leví, awóm binzuk ya binzuk bí beañ (12,000);
ébe áyɔñ Isakar, awóm binzuk ya binzuk bí beañ (12,000);
- ⁸ébe áyɔñ Zabulón, awóm binzuk ya binzuk bí beañ (12,000);
ébe áyɔñ José, awóm binzuk ya binzuk bí beañ (12,000);
ébe áyɔñ Benjamín, awóm binzuk ya binzuk bí beañ (12,000);

Bot béye mesí mése

⁹Nia véa, ané me ngá dága, me yén mora nkuna bot, éwí mot enziñ éé mbé lánj, weé sɔ ébe mesí mése, ya meyɔñ, ya meá, ya mikɔbo, bé téle á sú étɔ́ edzwée ya á sú Mwann Ntómá, bé бага mifúm bilíñj ya fe mitem mélénn é mó meba. ¹⁰Bé nga yónán ya mora kíñj, béé dzó ná,

“Akoroga ya é Nzamá wea
a tɔ́ étɔ́ édzwée ya fe Mwann Ntómá.”

¹¹Véa baángel bése bé mbé bé téle béé boman etɔ́ édzwée ya betébosú ya mitetéá bínɪŋ mí nii; éde bé ngá ku ya mesú búrúburu ásu etɔ́ édzwée, bé ŋga kaŋ Nzamá, ¹²béé dzó ná,

“Amén! Olugú ya dúmá,
ya kén ya mvéán akíba,
ya nganŋ ya nguu edzwée ya nguu
bí ne ébí é Nzamá wea
kómm ya kómm! Amén!”

¹³Éde mot mbɔ́sú ye á betébosú a ngá síli ma ná, “É bot bé бага mifúm bilíŋhá bá, bé ne benzá? Bá sɔ́ ki ó vé?”

¹⁴Ané me ngá yalan ya ñí ná, “Á ndzwée wɔm, wa wa yem dɔ́.”
Véa ñí a ngá dzó ma ná:

“Ébá bé ne é bot bá sɔ́ á bora bíndáglé été;
baá sop bílíŋhá byeba,
baá bɔ́ fe byɔ́ mifúm á mekií mé Mwán Ntómá été.”

¹⁵Dzam te édo bé téle ya dɔ́ ásu etɔ́ édzwée Nzamá,
bá séan fe ya ñí alú ya omos á Templo deñ été.
Éde éñí a tɔ́ ósí etɔ́ édzwée te,
aa búru bó áyóp é templo deñ.

¹⁶Báá ye wók nzeñ eyɔŋ enziŋ, ngé ábera wók evée;
viann nlódzóp wá wáá ye ki bó bera ku áyóp, ngé ayóŋ enziŋ,

¹⁷amú ná é Mwán Ntómá
a ne énzénzanŋ etɔ́ édzwée
aa ye bó baale,
eé ke ya bó á mefóm betetéá mendzím;
éde Nzamá aa ye bó fími
míige mése méye é mís meba.”

Átsii nkɔ́ zangbéá

8 ¹Niané a ngá tsii nkɔ́ zangbéá, éde bé ngá sis evóó á dzóp été tán ané etun áwola. ²Éde me ngá yén é baángel zangbéá bé téle ásu Nzamá, ané bé ngá kee bó metɔ́ŋ zangbéá.

³Véa éñe ángel mfé a ngá sian, a kéñ tébe áltar á mféŋŋ ya ebyetga koŋ mbwánn enum. Éde bé ngá vé ñí abwiññ mbwánn enum, ná á kɔgle wɔ́ á meyaglán mítɔ́pán mí bot míse, áltar koŋ áyóp é mbé ásu etɔ́

édzwée. ⁴Ané é weá ángel, otsírá mbwánn enum ó ngá bét ósú Nzamá ya méyaglán mítópbán mí bot.

⁵Éde ángel a ngá ñŋ ebyetga mbwánn enum, a dzálá dɔ ya ndúán ye áltar, ané a ngá wea dɔ á sí, ané bendzálán, ya mekíŋŋ, ya bevéveés, ya mfógán sí bí ngá bɔ.

Bá tára lón metón

⁶Véa éñe é baáŋgel zaŋgbéá bé mbé bé belé metón zaŋgbéá bé ngá tɔbɔ nkomann ná bá lón mɔ.

⁷Éde éñí ósúá a ngá lón tón, ané metééga ya ndúán bí tɔó mfulán ya mekií bí ngá bɔ, éde bé ngá kúp byɔ á sí; ané mfá léa ye á sí ngúra ó ngá tɔbɔ ntumá; éde é ngap léa ye á bilé bíse e ngá tɔbɔ ntumá, bílwá bíse byá bí mana fe dzík.

⁸Ané ángel beañ a ngá lón tón, véa éñe dzóm ané mora nkoó, weé yón ya ndúán bé ngá wea dɔ á mán été; éde mfá mán léa ó ngá veŋan mekií.

⁹Ané é ngap léa ye á byém bíse bí ne á mán été e ngá mana wú; éde é ngap léa ye á byéa áse da e ngá mana fe tɔbɔ ntsamann.

¹⁰Ané ángel léa a ngá lón tón, véa éñe mora otéteñ weé yón ó ngá kóbo á dzóp été, amvála ané nduná, ó kpéñ é ngap léa ye áswíñ áyóp, ya méfóm mendzímme áyóp. ¹¹(Eyola otéteñ te é ne ná Ayoo). Éde é ngap léa ye á mendzímme e ngá veŋan ayoo; ané abwiññ bot é ngá mana wú ákála mendzímme méte, amú ná má súgan bɔ ayoo.

¹²Éde ángel nii a ngá lón tón, véa éñe mfá léa ye á nlódzóp ó ngá tɔbɔ mbábánn, ya mfá léa ye á ngomdan, ya fe mfá léa ye átéteñ, ná mfá léa ye á byém bíte ó bɔ ya dzíbi. Ané é ngap léa ye á mos é ngá tɔbɔ kaa eyéá, ya fe é ngap léa ye álú.

¹³Éde me ngá dága, me wók ndwiñ [ngé ángel] deé yéle á yóp été, deé dzó ya mora kíŋŋ ná, “Ngwáa, ngwáa, ngwáa ya ébá bé tɔó á sí, ákála bí lón bí tón bivóó bí ngén byá dzéŋ, ná é baáŋgel bevóó bé ntɔó ná bé nkún lón!”

Élónŋ tón tán

9 ¹Éde ángel tán a ngá lón tón, ané me ngá yén otéteñ wá kóbo á dzóp été ye ánzú ku á sí, éde bé ngá kee ñí edzipga ye étam ye édwa dzíbi. ²Ané a ngá kúu etam ye édwa dzíbi; véa, otsírá ó ŋga kwíñ étam été, amvála ané otsírá ye á mora mbak ndúán. Éde nlódzóp ya nyem dzóp bí ngá tɔbɔ ó dzíbi ósí ya ótsírá ó ngá kwíñ étam été.

³Véa éñe ébe ótsírá été, bitandá bíye ó sí bí ngá kwíñ, ané bé ngá vé byɔ nguu edzwée, amvála ané éñí bekáraolere béye ó sí bé belé.

⁴Éde bé ngá dzó bó ná bé taa bábá bilwá bíye ó sí, ngé dzóm ése ye é ne nsínn mendzaa ngé ki élé ése; ve fáve bot etámm, ébá béye bé ne kaa é sitám Nzamá á mesú. ⁵Véa, kaa bó lík ná bé ywíñ bó; ve fáve á vé bó

bindáglé ya mitéñ tǎŋ ngwan é tán; mitéñ myeba myá ané émí káráolere éyɔŋ aa lóp mot. ⁶Éde melú méte bot bá ye dzéŋ awú, ve bá kaa koan ya dɔ; bá ye kómo ná bé wú, ve awú dá dá ye bó túp.

⁷Véa, éfonann bitandá é mbé ané míkalbeñ mí ntɔɔ nkomann á mfá alúmán; á miló myeba myá ané bekorona bé koŋ; mésú meba má amvála ané mesú mé bot; ⁸esií dá é mbé bó amvála ané édí biningá; mésoŋ meba má mé mbé amvála ané é má bemgbembem. ⁹Bé mbé fe bé belé biben amvála ané biben bikyeñ; éduŋ mefaáp meba dá ané éduŋ bíkálík abwiññ mikalbeñ myá dulu mbíí álúmán. ¹⁰Véa, bí mbé bí belé mengémm ané bekáráolere, ya misɔŋ; mengémm méte émɔ mé ne ya nguu ye ándágle bot tǎŋ ngwan é tán. ¹¹Ángel ye édwá dzíbi éñe bé belé ané é kéza aa dzwée bó; éyola deñ á nkóbo Ebreo é ne ná Abadón (Ntsamann), á nkóbo Griego ñí a ne eyola ná Apolión (Ntsam).

¹²É ngwáa ósúá á lot yaá. Dággé! Bengwáa bé beañ befé bé gén bá nzu, niané é mam má má lot.

Élɔŋ tɔŋ saman

¹³Éde ángel saman a ngá lɔŋ tɔŋ, ané me ngá wók kíŋŋ fɔɔ deé kwíñ énzénzaŋ mila míye áltar koŋ é ne ású Nzamá, ¹⁴deé dzó ángel saman a mbé a belé tɔŋ ná, “Tsiigé é baángel bé nii bé ne nkáán á mora oswíñ Ewúfrates.” ¹⁵Ané bé ngá tsii é baángel bé nii bé mbé bé tɔɔ nkomann á mfá áwola, mos, ngwan ya fe mbú, ná bá ywíñ é ngap bot léa.

¹⁶Véa, é nɔmɔ benzima béye á míkalbeñ áyóp, a mbé tǎŋ baakúru mitet mí beañ (200,000,000).

¹⁷Néa éñe me ngá yén á nlérann ye á nsísim, mikalbeñ ya ébá bé mbé bé tɔɔ myɔ áyóp, bé belé biben nsínn ndúán, nsínn dzóp, ya nsínn mfoó; miló mikalbeñ myá ané miló bemgbembem; ménu meba má ndúán da kwíñ ya otsirá ya efit. ¹⁸Véa éñe é ngap bot léa e ngá wú ya bíbúúbúu bí léa bíte; ya ndúán, ya otsirá, ya fe efit. ¹⁹É ne ná é nguu edzwée mikalbeñ éñe e ne ánu deba ya á mengémm meba; amú ná mengémm meba má fonan ya beñó bé belé miló, miló míte émyɔ bé ngá bába ya myɔ.

²⁰Ané mébukga mé bot mevɔɔ, ébá bé ngá bo kaa wú ákála bíbúúbúu bíte, béé ndzí dzoban ébe mibɔann míye é mó meba, béé ndzí ki dzɔgo ná bá kaŋ bembéa misísim ya biyemá bí koŋ, ébí bí ngoós, ébí bí zíŋ, ébí bí ákwá, ya ébí bí élé, ná bí sés yén, ngé áwók ngé ki áwulu; ²¹béé ndzí dzoban ébe nywíán bot weba, ngé mevalan meba, ngé nsémm éveák weba, ngé ki é dzíp weba.

Angel ya mwann abá

10 ¹Éde me ngá yén ngunguú ángel mfé weé só á dzóp, mbomann ya nkút, ya ntútumm á nló weñ áyóp; ású deñ dá amvála ané nlódzóp, mébo meñ má ané mekon me ndúán; ²a mbé a belé é weá weñ

mwann abá á yɔɔ. Ané a ngá téle ábo méyóm deñ á máñ áyóp, édí méyéá dá ó sí; ³á nga yónán ya mora kíññ, amvála ané bemgbemgbem da bóm. Niané a ngá yónán, ané bendzálán zangbéá bé ngá vé midumña myeba.

⁴Niané bendzálán zangbéá bé ngá vé midumña, me mbé ná ma tsili, véa éñe me ngá wók kíññ á dzóp été, deé dzó ná, “É mam bendzálán zangbéá bé kɔbo yaá, belégé mo ásweññ, kaa átsili mo.”

⁵Éde ángel me ngá yén a téle á máñ ya fe ó sí, a ngá belé wéá meyóm á dzóp, ⁶á nga kan sɔɔn ébe ású éñí a ne ntétéá kómm ya kómm, éñí a ngá vele dzóp ya é byém bise bí ne été; sí ya é byém bise bí ne été; máñ ya ébe é byém bise bí ne été; eé dzó ná, “Tám dáá ye fe bera bo! ⁷Ve fáve ná, á melú méye é kíññ ángel zangbéá, éyɔɔn aa ye bo ná á nkún lɔñ tɔñ, véa éñe é dzam Nzamá dá nzaman kén mot dá ye tɔbo ndzálánn, ámvála a ngá kɔbo do bekúlu medzó, áloá deñ.”

⁸Éde é kíññ me ngá tára wók, é nga bera kɔbo ya ma, deé dzó ná, “Kéñ ñɔñ abá é yɔɔ é wéá ángel a téle ó máñ ya ó sí.”

⁹Ané me ngá ke ébe ángel, véa me dzó ñí ná á kee ma mwann abá, éde ñí ngá dzó ma ná, “Ñɔññe, minñe fe do, véa dá ye wa bo eñan ábum, ve da ye wa bo anzek ánu ané ywíñ.” ¹⁰Ané me ngá ñɔñ mwann abá ébe é wéá ángel, me min fe do; éde e ngá tɔbo ma anzek ánu dam, véa niané me ngá min do, é nga bo má eñan ábum.

¹¹Ané bé ngá dzó ma ná, “Wa yian bera ákúlán medzó á mfá abwiññ bot ya abwiññ meyoñ ya abwiññ mikɔbo ya fe abwiññ bekéza.”

Bevé ngañiá bé beañ

11 ¹Éde bé ngá kee ma ovakga elé weé fonan ya ntúmm, véa bé dzó ma ná:

Tébegé, vakge é Templo Nzamá, ya altar, ya fe ébá bá kañ été ²Ve, veagé é yát é ne á Templo átán, o táa do vak; amú ná bé kee yaá do meyoñ mefé, má má ye fe tsíble mfúfúp kísoan táñ ngwan mewóm mé nii ya ngwan é beañ (42). ³Véa ma ye mánan bévé ngañiá bam bé beañ ná, bé kúlu medzó táñ melú enzuk ya melú mitet mí beañ ya melú mewóm mé saman (1,260), bé бага bitóp méyep.”

⁴(Ébá béte ébó bé ne bilé bí álíba bí beañ ya fe bible miduná bí beañ bé téle ású Ntí a ne ya sí.) ⁵Éde ngé mot enziñ aa kómo bó bábá, ndúán da kwíñ ánu deba, é nga dzéá mínzínzínñ myeba; néa éñe é mot áse aa kómo bó bábá aa yian wú. ⁶Ébá béte bé belé nguu edzwée ná bá dzip dzóp, á mfá ye ná mvej e táa nɔñ ébe melú méye á nkúlánn medzó weba; bé belé fe nguu edzwée ébe mendzímme á mfá áveñan mo mekií, ná bé bábá sí ya ebúúbúu áse, ébe é tám áse bá kómo do ábo.

⁷Niané bé mana yaá dzálá mvéán ngañiá weba, ébibiñ tsít da só édwá dzíbi ósí, dá ye bo melúmán ya bó, véa da ye bó wún, e ywíñ fe bó. ⁸Véa míbim myeba myá ye bómo á nseñ mora kísoan, éwí bá lwée á nsísime été ná Sodoma ya Égipto, vóm mbóó te fe éñe bé ngá ywíñ Ntí weba á krús.

⁹Éde, bot béé sɔ́ á meá, ya á meyɔŋ, ya á mikɔ́bɔ, ya á meyɔŋ mefé, bá ye yén míbim myeba táŋ melú mé léa ya etun; báá ye lík ná míbim myeba mí tɔ́bɔ ndzepbann. ¹⁰Ané bot béye á sí mifá mí nii bá ye sán, bé ŋga bɔ mefét, bé ŋga lóman fe bedás, bevɔ́ɔ́ ya ébá bevɔ́ɔ́; akála ná bekúlu medzó bé beañ béte, bé ngá ndágle ébá bé tɔ́ɔ́ á sí mifá mí nii ya mitéñ.

¹¹Éde, niané melú mé léa ya etun mé lot yaá, véa éñe nsísim eniŋ wá sɔ́ ébe Nzamá ó ngá ñíí ébe bɔ́, ané bé ngá tébe ya mébɔ meba, éde mora wɔŋŋ ó ngá bíra biñ ébá bé ngá yén bɔ́.

¹²Ané bé ngá wók mora kíŋŋ ye á dzóp eé dzó bɔ́ ná, “Bétgán ó ná.” Éde bé ngá bét á dzóp á nkút été, mínzínzínŋ myeba mí yén bɔ́.

¹³Áwola te ébyen éñe bora mifógán mí sí mí ngá bɔ́ban, véa éñe é ngap awóm ye á kísoan e ngá mana ku ó sí, ané bot táŋ binzuk zaŋgbéá (7,000) bé ngá mana wú ya mifógán mí sí míte; éde mébukga mé bot mevɔ́ɔ́ ya eko wɔŋŋ, bé ŋga vé Nzamá ye á dzóp dúmá.

¹⁴É ngwáa beañ, á lot yaá; ve éñí léa, á nkún sian.

Élɔŋŋ tɔ́ŋ zaŋgbéá

¹⁵Éde ángel zaŋgbéá a ngá lɔŋ tɔ́ŋ, ané bora mekíŋŋ mé ngá sɔ́ á dzóp été ná,

“Bidzwée bí ngómán bíye é sí ñí,
bí veŋan yaá ébí Ntí wea,
ya ébí é Kristo weñ; éñe aa ye dzwée kómm ya kómm.”

¹⁶Véa éñe bétébosú mewóm mé beañ ya bé nii bé mbé bé tɔ́ɔ́ bí tɔ́ɔ́ bídzwée byeba ósú Nzamá bé ngá ku ya mésú meba búrúburu, bé ŋga kaŋ Nzamá; ¹⁷béé dzó ná,

“Á Ntí, é Nzamá a ne ya Nguuése,
bía vé wa akíba; éñí a ne, éñí a mbé, [éñí fe a ne ná aa nzu],
akála ná o ñɔŋ yaá é mora nguú dwe,
o tára yaá fe ná wa dzwée.

¹⁸Éde meyɔŋ mé bot mé ngá mana tɔ́bɔ ya olúnn.
Véa, méyéá mwe má mé sɔ́ yaá; ya é tám wa kí k bewú misaŋ,
ya fe ávé áloá dwe bekúlu medzó meyáán,
ya mifúfúp mí bot,
ya ébá bá kɔ́ éyola dwe wɔŋŋ,
ané bwann bé bot ané bora bé bot;
ya fe átsam ébá bá tsam sí mifá mí nii.”

Éwála ye élat

¹⁹Ané é templo Nzamá e ne á dzóp été e ngá kúuban, véa éwála ye élat deñ dá é nga yéne fe á templo deñ été. Éde bevéveés bé ngá bɔ, ya mekiŋŋ, ya bendzáláj, ya mifógán mí sí, ya bora metééga.

Bá yén Miningá ya Dragón

12 ¹Éde mora ndem e ngá léreban á dzóp été: miningá a бага nlódzóp, ngomdan da mébɔ meñ así, á nló weñ áyóp wá fe ya é korona e ne ya atéteñ awóm ya á beañ. ²Miningá te a mbé abum, á nga tat ya mitéñ mí myeé ya endáglé ná aa byéñ.

³Ané ndem fé e ngá bera léreban á dzóp été: véa, mora evélé dragón, é belé miló zangbéa ya awóm mila, ya bekorona bé diadema zangbéa bá á miló myeñ áyóp; ⁴éde ya é ngémm deñ, á nga dulu é ngap léa ye átéteñ ye á dzóp, eé wea dɔ á sí. Ané dragón e ngá ke tébe é miningá á mbé ná á nga byéñ yaá ósú, á mfá ye ná niané aa byéñ, aa min é mwán weñ.

⁵Éde a ngá byéñ mwán fám, éñí a ntɔɔ ná aa dzwée meyoŋ mé bot mése ya ntúmm ekyeñ; ané bé ngá dzíga bét ya é mwán miningá te akekwiñ ya ñí ébe Nzamá ya étɔɔ édzwée deñ. ⁶Véa miningá ñí a ngá túp, a kéñ éyáŋŋ été, é vóm Nzamá a ngá koman á mfá ye ná bé baale ñí ó weñ táŋ melú enzuk ya melú mitet mí beañ ya melú mewóm mé saman (1,260).

⁷Ané alúmán é ngá laa á dzóp été: Miguel bábe é baáŋgel beñ bé nga lúman ya dragón; dragón te da é nga lúman fe ya bɔ bábe é baáŋgel beñ. ⁸Ve bée mbé ya nguu ná bé wún, véa ébɔ kaa ki fe bera ákoan ya afóo á mfá weba á dzóp été. ⁹Néa éñe bé ngá tsílán ya mora dragón, nnomm ñó ó ne eyola ná Déble ya Sátan; éñí aa duk eniŋ ngúrá. Éde bé ngá wea ñí á sí, ya é baáŋgel beñ bá bé wea fe á sí bábe bɔ.

¹⁰Ané me ngá wók mora kíŋŋ á dzóp été, deé dzó ná,

“Éndagá éñe akoroga é só yaá, ya nguu,
ya édzwée ngómán é Nzamá wea,
ya fe é nguu edzwée é Kristo weñ;
amú ná é mot bisómán bɔbédzaŋ,
éñí aa sóman bɔ ású Nzamá alú ya omos, bé tsílán yaá ya ñí.”

¹¹“Véa, bé wún yaá ñí ya mékií mé Mwann Ntómá
ya fe éfíá ye é ngañiá weba;
éde fe bé ngá bɔ kaa dziŋ bíniŋ ya akekwiñ áwú.”

¹²“Ya dzam te édo sánŋán,
dzóp ya ébá bése bé tɔɔ dɔ été.

Ve, Ngwáa ya ébá bé tɔɔ ósí ya ó mán!
Amú ná débale a sigi yaá ó sí ya bora meyéá,
eé yem ná, a lígi yaá ní fáve oyomm abóŋŋ tám.”

¹³Niané dragón e ngá yén ná bé wea yaá ní á sí, véa á nga dzén miningá ásí, éñí a ngá byéñ mwán fám. ¹⁴Éde bé ngá vé miningá méfaáp mé beañ mora ndwiñ, á mfá ye ná á kólo ébe ásu ñó, eé yéle éyáŋŋ été, é vóm bá baale ní tám enziŋ, metám ya etun tám.

¹⁵Ané ñó ébe ánu deñ, e ngá kúlu miningá mendzímme á mvús amvála ané oswiñ, á mfá ye ná nden é ke ya ní. ¹⁶Éde sí e ngá vwála miningá, ané sí e ngá kúu ánu deñ, e min óswiñ dragón e ngá kúlu ánu deñ. ¹⁷Éde Dragón e ngá yéa ya miningá, ané e ngá kólo ná da ke bɔ alúmán ya mébukga mé bot mevɔɔ méye é mvɔŋ bot dzeñ, ébá bá baale memvéna mé Nzamá, bé belé fe é ngañiá Yesus. ¹⁸Ané a ngá tébe á nsá mán.

Bibibiñ bétsít bí beañ

13 ¹Éde me ngá yén ebibiñ tsít deé kwíñ á mán été, é belé awóm mila ya miló zangbéa; á mila áyóp, awóm bekorona bé diadema; á miló áyóp ní ya éyola abyann. ²Ebibiñ tsít me ngá yén é ngá fonan ya ondóŋŋ, mébɔ meñ má amvála ané é má oláábe, anu deñ dá ané édí mgbembem. Éde dragón e ngá vé ní é nguu deñ ya étɔɔ edzwée deñ ya bora nguu edzwée.

³Ané me ngá yén nló mbɔɔ ye á míló myeñ ó tɔɔ ya avéŋŋ áwú; ve avéŋŋ awú deñ te, daá let. Véa éñe eniŋ ngúra é ngá ku avoó, é nga bee ebibiñ tsít. ⁴Éde bé ngá kaŋ dragón, akála ná daá vé ebibiñ tsít nguu edzwée; bé nga kaŋ fe ebibiñ tsít, béé dzó ná, “Nzá aa vegan ya ebibiñ tsít, nzá ki a ne bɔ melúmán bá ní?”

⁵Ané bé ngá vé ní anu ná á kóbo bora bifía ya meteá, bé vé fe ní nguu edzwée ná á belan ya dɔ tánŋ ngwan mewóm mé nii ya ngwan é beañ (42). ⁶Véa éñe a ngá ndama ánu deñ, ná aa tea Nzamá ya éyola deñ ya étɔɔbɔga deñ ya fe ébá bé tɔɔ á dzóp été. ⁷Éde bé ngá vé ní ná á bɔ melúmán ya mifúfúp mí bot ya áwún bɔ; bé vé fe ní nguu edzwée ébe meyɔŋ mése ya meá mése ya mikóbo míse ya bot bése. ⁸Véa, é bot bése bé tɔɔ éniŋ ngúra bá ye ní kaŋ, ébá bíyola byeba byéé ndzí tɔbo ntsilann ábá ye éniŋ átee ye eniŋ é ngá tɔbo mvelann, ábá é ne édí Mwann Ntómá bé ngá tára kík.

⁹Ngé mot enziŋ a belé meló, á béágé!

¹⁰Ngé mot enziŋ a ne ná aa yian ke á mikómm,

aa ye fá ke á mikómm.

Ngé mot enziŋ a ne ná

aa yian wú ya nzwaokenŋ,

aa ye fá wú ya nzwaokenŋ.

Édzíp ya mbwínánn mifúfúp mí bot édo dí.

Ebibiñ tsít efé dá kwíñ á sí été

¹¹Éde me ngá yén ebibiñ tsít efé deé kwíñ á sí été, é belé mila mí beañ, mií fonan ya émí mwann ntómá, ve deé kóbo amvála ané dragón. ¹²Ané a ngá belan ya é nguu edzwée ése ebibiñ tsít ósúá ébe á mfá weñ. Á nga bo fe ná, eniñ ngúrá ya é bot bé ne été bé kañ ebibiñ tsít ósúá, édí ávéññ áwú deñ é ngá let. ¹³Véa á nga bo fe bora biyágán mendem, akekwiñ ná atwaa ndúán da aa bo ná eé só á dzóp é nga sigi ó sí, á bot été.

¹⁴Ya mendem méte, é má baá lík ñí ná á bo ébe á sú ebibiñ tsít, á nga duk ya mo é bot bé tóó éniñ ngúrá; deé dzó bot béye éniñ ngúrá ná bé bo éyemá ebibiñ tsít, édí é mbé é belé avéññ nzwaoken, ya fe ná é bera tóbo ntetéá. ¹⁵Éde bé ngá lík ñí ná á vé eyemá eniñ; á mfá ye ná éyemá ebibiñ tsít é kóbo ya fe áywíñ é bot bése bá bo kaa ákan éyemá ebibiñ tsít.

¹⁶Véa aa bo fe ná bésesé, abobot ya bora bé bot; mikúkúmm ya mitétéññ, filí bot ya aloá, bé vé bó ndem á wéa méyóm ngé ki á tételé á sú. ¹⁷Ya fe ná, mot enziñ a táa kus ngé ki ákuan, fáve éñí a belé ndem: Éyola ebibiñ tsít, ngé ki é nómó ye éyola deñ.

¹⁸Ó vá éñe fak e ne: É mot a ne ya osímánn á lánñe é nómó ebibiñ tsít; akála ná nómó a ne éñí mot, nómó te a ne mitet mí saman ya mewóm mé saman ya bé saman (666).

Bot 144,000 bá yee dzeá

14 ¹Éde me ngá dága, véa éñe me ngá yén Mwann Ntómá a téle á nkoó Sión áyóp, éñe ya bot táñ ntet binzuk ya binzuk mewóm mé nii ya binzuk bí nii (144,000) ná, bé mbé bé belé ntsilann á mesú meba, éyola deñ ya éyola Éséá. ²Éde me ngá wók kíññ deé só á dzóp été, ané éduññ ásó k mendzímme ya amvála ané é kíññ mora ndzalán; éde é kíññ me ngá wók, ané bebom memvét béé bom mémvét meba.

³Véa bé nga yee mfefeñ dzeá ébe á sú etóó édzwée ya ébe á sú mitetéá biniñ mí nii ya ébe á sú bétébosú; éde mot enziñ ñí éé mbé ki yem dzeá te, fáve ébá béye á ntet binzuk ya binzuk mewóm mé nii ya binzuk bí nii (144,000), ébá béye bé ngá tóbo nkoránn ébe é sí ñí. ⁴Ébá béte, ébó bé ne ébá béye béé ndzí kop mvin ya biningá, bé ne fá bindúnn. Ébá béte, ébó bá bee Mwann Ntómá é vóm ásesé aa ke. Ébá béte, ébó bé tóbo yaá nkoránn énzénzaj bot amvála ané é ngap ósúá á mfá Nzamá ya fe á mfá Mwann Ntómá. ⁵Béé ndzí ki koan ya mineá ánu deba été; bé ne fá kaa bidzo [ébe á sú etóó édzwée Nzamá].

É fwéñ baángel bé léa

⁶Véa éñe me ngá yén ángel mfé eé yéle á nyem dzóp a belé mbéámbéá mbamba fwéñ, á mfá ye ná á kat do é bot bé tóó é sí ñí; ébe mot áse, ébe

meyɔŋ mése, ébe nkɔbo óse ya fe ébe dzeá áse; 7eé yónán ya mora kíŋŋ ná, “Kɔgán Nzamá wɔŋŋ, váán fe ñí dúmá! Amú ná áwola nkíkŋán misaŋ deñ, é sian yaá. Kaŋán éñí a ngá vele dzóp ya sí ya mefóm méndzím!”

⁸Éde ángel mfé, éñí beañ ñí a ngá bee ñí, eé dzó ná, “Á ku yaá, mora Babilonia á ku yaá! Éñí a ngá ñúu meyɔŋ mése vino ye á meyéá méye á nsémm eveák weñ.”

⁹Ané ángel mfé, éñí léa a ngá bee bó, eé dzó ya mora kíŋŋ ná:

Ngé mot enziŋ aa kaŋ ebibiñ tsít ya éyemá deñ, a ñɔŋ fe ndem ású deñ ngé ki é weá weñ, ¹⁰ñí aa ye fe ñú é vino ye á meyéá Nzamá, éñí a ntɔɔ nkomann, kaa mbunann ya dzóm á kóp ye ólúnn weñ; aa ye fe ñú endáglé ya ndúán ya efit ébe ású mífúfúp mí baáŋgel ya ébe ású Mwann Ntómá.

¹¹Véa otsírá ye éndáglé deba wá bét mbéámbéá ya mbéámbéá; éde ébá bá kaŋ ebibiñ tsít ya éyemá deñ, ya fe éñí áse aa ñɔŋ ndem ye éyola deñ bée belé awaabé, ané alú ané omos.

¹²Ó vá, éñe étɔɔ mbán mífúfúp mí bot é ne, ébá bá dzálá mémvéná Nzamá bé tɔbo fe ya Yesus mebúnn.

¹³Éde me ngá wók kíŋŋ deé sɔ á dzóp été ná, “Tsiligé: ‘Mvɔmm atée ye émuú ya béwú bá wú ébe Ntí.’ ”

Nsísim aa dzó ná, “Áá; á mfá ye ná bé waabe ya bíséññ byeba, amú ná míbɔann myeba myá bee bó.”

Bá yoo bot

¹⁴Ané me ngá dága, me yén mfúm nkút, éñí á mbé a tɔɔ wɔ áyóp, eé fonan ya é Mwán Mot. A belé korona koŋ á nló weñ, é weá weñ wá fe ya akáp mkpárá.

¹⁵Ané ángel mfé a ngá kwíñ á templo été, eé yónán ya éñí á mbé a tɔɔ á nkút áyóp ná: “Sámŋe mkpárá we ná o yoo; é tám bá yoo é kwíñ yaá, é dzóm bá yoo dá é ntɔɔ fe ewólo.” ¹⁶Éde éñí á mbé a tɔɔ á nkút áyóp a ngá baa mkpárá weñ ó sí, ané sí e ngá tɔbo nyoann.

¹⁷Véa éñe ángel mfé a ngá bera kwíñ á templo é ne á dzóp, a belé fe akáp mkpárá. ¹⁸Ané mfé ñí a ngá kólo altar, a belé nguu edzwée ébe ndúán; éde a ngá lwée ya mora kíŋŋ éñí á mbé a belé akáp mkpárá, eé dzó ñí ná, “Sámŋe é nzwaokenŋ dwe ná ó ñɔŋ bisaŋŋe bíye á ndzík vino bíye ó sí, amú ná bíbumá byeñ bí ntɔɔ biwólo.” ¹⁹Véa éñe ángel a ngá baa mkpárá weñ ó sí, á ŋga ñɔŋ bíbumá bí ndzík vino bíye ó sí, ané a ngá wea byo á mora ekiliga ye á meyéá Nzamá été. ²⁰Éde bé ngá tsibi ekiliga te á kísoan átán, ané mekií mé ngá kwíñ akekwiñ ákofet ménu mikalbeñ ntéññ táŋ ané mekwá mitet mí léa (300 km).

É dzeá Moisés ya Mwann Ntómá

15 ¹Véa éñe me ngá yén ndem fé, ndén ya eyágán: baáŋgel zaŋgbéá bé mbé bé belé bíbúúbúu zaŋgbéá byá súgán, amú ná ébe ébyo éñe méyéá Nzamá má tɔbo nkɔŋgán.

²Éde fe me ngá yén dzóm amvála ané máŋ mé kristál mfulán ya ndúán; véa, ébá bé ngá wún ebibiñ tsít ya éyemá deñ ya fe é nɔmɔ ye éyola deñ, bá bé tele á máŋ mé kristál áyóp, bé belé mémvét Nzamá; ³béé yee fe é dzeá Moisés óloá Nzamá, ya fe é dzeá Mwann Ntómá, béé dzó ná,

“Á Ntí, é Nzamá a ne ya Nguése,
míboann mywe mí ne minén, ya biyágán;
ménzenn mwe má mé ne fe benzósoó ya bebebélá,
á é Kéza meyoŋ!

⁴Á Ntí! Nzá aa ye bɔ kaa wa kɔ wɔŋŋ,
ya ávé éyola dwe dúmá?
Fáve wa etámm fá ó ne Mfúfúp.
Ya dzam te édo, meyoŋ mése má ye só mé ŋga kaŋ ébe ású dwe;
bénzósoó mikíkgán misaŋ bwe,
bá bé kwíñ yaá fá éyéá été.”

Mekóp zaŋgbéá

⁵Niané mam méte mé ngá lot, ané me ngá dága, véa éñe templo (étɔbɔga ye á ngañiá) e ngá yɔŋbe. ⁶Éde é baáŋgel zaŋgbéá bé mbé bé belé bibúúbúu bé ngá kwíñ á templo été, bé бага mifúbánn bitóp byéé bíra feañ, bé бага fe bekaná bé koŋ mbomann á nkuk. ⁷Véa éñe eniŋ ovóó ye mitétéá bíniŋ mí nii e ngá kee baáŋgel zaŋgbéá mekóp zaŋgbéá mé tɔɔ ndzálánn ya méyéá é Nzamá a ne ntétéá kómm ya kómm. ⁸Ané Templo e ngá dzéñ ya otsírá ye é dúmá Nzamá ya fe é nguú deñ; véa mot enziŋ éé mbé fe ñíí á Templo été, akekwiñ ané bíbúúbúu zaŋgbéá baáŋgel zaŋgbéá byá ye mana.

Mekóp méye méyéá Nzamá

16 ¹Éde me ngá wók mora kíŋŋ aa só á templo été, eé dzó baáŋgel zaŋgbéá ná, “Keŋán áswii mekóp zaŋgbéá méye méyéá Nzamá ó sí.”

²Ané éñí ósúá a ngá ke, a swii é kóp deñ ó sí; éde mbémbéa fóó ya eñan a ngá kwíñ ébe ébá bé mbé bé belé é ndem ebibiñ tsít, béé kaŋ fe éyemá deñ.

³Ané éñí beañ a ngá ke swii é kóp deñ ó máŋ, ané mé ngá veŋan mekií amvála ané é má mbim; éde ntétéá dzóm óse ye ó máŋ ó ngá wú.

⁴Ané éñí léa a ngá ke swii é kóp deñ áswíñ ya fe á mefóm méndzím, éde bí ngá veŋan mekií. ⁵Véa éñe me ngá wók áŋgel ye á mendzím aa dzó ná,

“O ne nzósoó,
éñí a ne, éñe fe á mbé,

Á mfúfúp mot;

akála ná o kík yaá é mam má nsarj;

6 amú ná baá kúlu mékií mifúfúp mí bot ya bekúlu medzó,
wa o vé yaá bó ná bá bé ñú fe mekií;
bá yian ya do.”

7 Éde me ngá wók eé dzó áltar ná,
“Áá, á Ntí é Nzamá a ne ya nguuése,
nkíkgán misarj we ó ne bébélá ya nzósoó.”

8 Ané éñí nii a ngá ke swii é kóp deñ á nlódzóp, éde bé ngá vé wo ná ó dzígi bot ya ndúán. 9 Vea éñe bot bé ngá tɔbo ndzíkán ya mbémbéa ayónj; bé nga tea Nzamá, éñí a belé nguu edzwée ébe bibúúbúu bíte, bá kaa ki dzoban á mfá ye ná bé vé ñí dúmá.

10 Éde éñí tán a ngá ke swii é kóp deñ étɔ́ edzwée ebibiñ tsít, ané edzwée ngómán deñ é ngá tɔbo ó dzíbi ósí, bé nga ke bá ñála medém ya mitéñ; 11 bé nga tea fe Nzamá ye á dzóp ákála mítéñ myeba ya fe ákála mefóó meba, bá kaa ki dzoban ébe mfbɔann myeba.

12 Ané éñí saman a ngá ke swii é kóp deñ á mora oswíñ Ewúfrates; éde mendzímme méye été me ngá mana véé, á mfá ye ná é nzenn bekéza béye é vóm nlódzóp wá téé eé tɔbo nkomann. 13 Vea éñe me ngá yén misísim mí mvin mí léa mií fonan ya mikɔ́ɔ́ɔ́, myá kwíñ ánu dragón, ya édí ebibiñ tsít, ya édí nnéneá nkúlu medzó; 14 amú ná bé ne é bembéa misísim bá bo biyágán bí mam, ébá béte bá ke bá ke ébe bekéza bése béye mésí mése, ná bá koan bó á mfá ye ébe é mora nsej melúmán é mora mos é Nzamá a né ya nguuése.

15 “Dággé! Ma ma nzu ñí amvála ané ndzídzip. Mvɔmm ya éñí aa tɔbo evéveññ, a baale fe mébwát meñ ná a nza wulu swésweññ, véa bé nga yén fe ósoán weñ.”

16 Éde bé ngá koan bó é vóm ó ne eyola á nkóbo Ebreo ná Armagedon.

17 Ané éñí zangbéa a ngá ke swii é kóp deñ á nyem dzóp, véa éñe mora kíɔ́ɔ́ɔ́ a ngá kwíñ á templo été ná, “É bɔban yaá.” 18 Éde bevéveés bé ngá bo, ya mekiɔ́ɔ́ɔ́ ya bendzálánj, ané mora mfógán sí ó ngá bo ámvála dáá bé tára bɔban atéé ye mwann mot a tɔ́ éniɔ́ dzí; ededea onén ya ángónó mifógán mí sí. 19 Éde mora kísoan a ngá kánan mengap mé léa, bekísoan béye á meyɔ́ɔ́ bá bé ngá mana fe tɔbo ntsamann. Vea éñe mora Babilonia a ngá ke Nzamá ósímán, á mfá ye ná á ñúu ñí é kóp vino ye méyéá méye ólúnn weñ. 20 Ané etuɔ́ɔ́ ése é ngá dzánj; mikoó myá kaa fe bera koan ya myɔ́. 21 Éde bora metééga álot ané bekíl mewóm mé beañ ya bekíl bé tán (25 kg), mé ngá só á dzóp été méé ku bot ó ñúu; véa bot bé nga tea Nzamá ákála ébúúbúu metééga; amú ná ébúúbúu deñ te é mbé ededea ángónó.

Mora endendea miningá

17 ¹Éde ángel mbóó ye é baángel bé mbé bé belé mekóp zaṅgbéa a ngá só, á ṅga kóbo ya ma eé dzó ma ná, “Nzaa! Ma ye wa ke álere nkíkǵán misaṅ é mora endendea miningá é tóó ábwiññ mendzímme áyóp; ²ya éñí bekéza béye é sí ní bábe bó, bé mana yaá bo nsémm eveák, é bot bé tóó é sí ní bá bé mana yaá fe fian ya é vino ye éniṅ endendea deñ.”

³Ané a ngá ke ya ma éyáṅṅ á nsísim été, véa éñe me ngá yén miningá a tóó évéle ebibiñ tsít áyóp, a tóó ndzálánn ya biyola méteá, ebibiñ tsít te é mbé ya miló zaṅgbéa ya awóm mila. ⁴Éde miningá te, a mbé a бага bitóp bí kéza ya nsínn évéle, a tóó nkomann níuu mvéáñ ya byém bí koṅ, ya mékwá mé ne ya eban, ya mekwá mé perla, a mbé fe a belé kóp ó wéa e tóó ndzálánn ya é mam Nzamá aa víni, ya nsémm eveák, ya eniṅ endendea; ⁵véa ábobon asú weñ ní eyola é tóó ntsilann ná, é dzam dá nzaman kén mot: “BABILONIA ÉÑÍ NNÉN, ÑÍÁ BINDEDEA BÍ BININGÁ, YA ÉÑÍ É MAM NZAMÁ AA VÍNI É SÍ ÑÍ.”

⁶Ané me ngá yén miningá a tóó fian ya mékií mifúfúp mí bot ya fe mékií bévé ngañiá Yesus. Niané me ngá yén ní, éde me ngá bíra daṅ ku avoó.

⁷Ané ángel a ngá dzó ma ná,

“Dzé wa ku ya do avoó? Ma ye wa kat é dzam dá nzaman kén mot ébe miningá ya ebibiñ tsít dá ke ya ní, édí é belé miló zaṅgbéa ya awóm mila. ⁸Ébibiñ tsít o mvá yén, é mbé, ve é sés ki fe; é ntóó ná é nkún nzu áváma, deé só édwá dzíbi été, véa é kéñ fe á ntsamann. Éde bot béye é sí ní, ébá bíyola byeba bí ndzí tóbo ntsilann ábá ye éniṅ été, bá ye ku mevoó, niané bá yén ná ebibiñ tsít é mbé, é sés fe, ye ná dá ye bera váma.

⁹(Ó vá, éñe aa lére nló ó belé fak.) Miló zaṅgbéa, mí ne mikoó zaṅgbéa, é vóm miningá a tóó áyóp. Mí ne fe bekéza zaṅgbéa, ¹⁰bé tán bé ku yaá, mbóó éñe a ne; éñí mbóó áá bé sian, éyṅṅ aa ye sian, dá yian ná á tóbo oyomm abóṅṅ tám.

¹¹Éde ebibiñ tsít é mbé ná, é sés fe, édo é ne é kéza mmom; é ne bekéza zaṅgbéa été, dá dá ke fe á ntsamann.

¹²Áwóm mila myá o mvá yén, é ne áwóm bekéza é ne ná dáá bé ñṅṅ edzwée; ve dá ye ñṅṅ edzwée ané bekéza táṅ áwola avóó fufúlu bábe ebibiñ tsít. ¹³Ébá béte bá sóṅ dzam avóó, édo ná bá ye kee ebibiñ tsít é nguú edzwée deba. ¹⁴Ébá béte, bá ye bo melúmán ya Mwann Ntómá. Ve Mwann Ntómá ní aa ye bó wún, amú ná éñe a ne Ntí ye á bedzwée, ya Kéza ye á bekéza; ébá bá bé ne fe bábe bó bé ne mítélán mí bot, mítópbán mí bot, ya bebébéla bé bot.”

¹⁵Éde a ngá dzó ma ná,

“Méndzímme o mvá yén, é vóm endendea miningá dá tóó áyóp, a ne meá, mikuna mí bot, meyoṅ, ya mikóbo. ¹⁶Áwóm mila dá o mvá yén

ébe ebibiñ tsít, émí míte myá ye víni endendea miningá, véa myá ye ní lama ya átele ní swésweññ, myá ye dzí míson myeñ, ya fe ádzígi ní á ndúán été; ¹⁷Amú ná Nzamá a vé yaá b́ á mlém myeba été ná bé dzálá nkómánn weñ: béé sóŋ dzam avóó á mfá ye ná bé kee ebibiñ tsít édzwée ngómán deba, akekwiñ ané bífíá Nzamá byá dzálában.

¹⁸Éde, é miningá ní o mvá fe yén, a ne é mora kísoan da dzwée bekéza béye é sí ní.”

Babilonia aa ku

18 ¹Niané mam méte me ngá lot, véa éñe me ngá yén ángel mfé eé só á dzóp, a belé nguu edzwée ndén, ané é sí ní e ngá tɔbɔ éyéá été ya é dúmá deñ. ²Éde a ngá yónán ya mora kíŋŋ, eé dzó ná,

“Á ku yaá! Babilonia éñí nnén, á ku yaá!

Á veŋan yaá étɔbɔga bembéa mísísim,
é vóm nsísim mvin óse wá tɔbɔ,
ya é vóm ónwann óse ó ne mvin
ya áŋgónó wá wá tɔbɔ fe.

³Amú ná meyoŋ mése mé nú yaá
vino ye á meyéá méye á nsémm eveák weñ.
Bekéza béye é sí ní bé mana yaá bɔ
medzián bábe b́,
bebɔ akira bá bé mana yaá fe bík
ya é nguu edzwée ye ábwiññ éniŋ tugá deñ.”

⁴Éde me ngá wók kíŋŋ fé á dzóp été,

deé dzó ná,

“Á áyoŋ dam, kólogán ébe éñe,
á mfá ye ná míní nza ñoŋ
ngap ébe misémm myeñ, ya fe ná
míní bɔ kaa ñoŋ bíbúúbúu byeñ.

⁵Akála ná mísémm myeñ mí mana yaá kóán
angós akekwiñ á dzóp été.
Nzamá ní a síman yaá fe bíbírán byeñ.

⁶Váán ní ámvála
méyáán ní a ngá vé fe.
Váán ní dɔ táŋ biyoŋ bí beañ,
amvála ané míbɔann myeñ mí ne.
É kóp á koman yaá,
mína komŋán fe ní dɔ táŋ biyoŋ bí beañ.

⁷Éde ya ámvála a ngá vé émyen dúmá,

eé niŋ á tugá été;
néa, mína váán fe ní eñan ya endáglé.”

“Amú a dzó yaá a nlém weñ été ná,
‘Ma me tɔ́ amvála ané kéza miningá,
me sés nkús,
eywiññ dá mǎá ye ki wórán amvála enziŋ.’

⁸ Ya dzam te édo,
bíbúúbúu byeñ byá ye sian ébe mos mbóó;
awú, ya dú, ya nzeñ;
bá ye fe ní dzígi á ndúán été.
Akála ná, Ntí Nzamá éñí aa kík ní misaŋ,
a ne ewólo.”

⁹Éde, békéza béye é sí ní bé mana yaá bo nsémm eveák ya fe ániŋ á tugá été bábe bó, bá ye yi ya átɔbo éywiññ ákála deñ e tám bá yén otsírǎ ye á ntumá weñ. ¹⁰Véa, bé téle oyaáp ya ekɔwɔŋŋ ákála éndáglé deñ, bé ŋga dzó ná,

“Ngwáa! Ngwáa ya mora kísoan,
á Babilonia, éwólo kísoan!
Akála ná, nkíkgán misaŋ we ó sian yaá
fáve ébe áwola déa.”

¹¹Bebɔ akira béye é sí ní bá ye yi ya fe átɔbo ya meyep ákála deñ; amú ná kaa fe ya é mot aa bera kus é byém byeba, ná; ¹²byém bí koŋ, ya ébí bíye á ngoós, ya ébí bíye á mekwá mé ne ya ededea eban, ya ébí bíye á mekwá mé perla, ya ébí bíye á mebwát mé ne ededea mvéáñ, ya ébí bíye á bitóp bí kéza, ya ébí bíye á bitóp bí seda, ya ébí bíye á bitóp bí ne nsínn evélé, ya élé áse dá yem num, ya é dzóm áse é ne mbɔann ya marfil, ya é dzóm áse é ne mbeann elé, ya ziiŋ, ya ekyeñ, ya mekwá mé mármol; ¹³ya bílwá byá yem num, ya amomón, ya otsírǎ mbamba enum, ya mbwánn enum, ya mekémlé mé mirra, ya vino, ya mbwánn olíba, ya mbamba arina, ya trigo, ya beñát, ya mitómá, ya mikalbeñ, ya bikálík, ya aloá, ya biniŋ bí bot.

¹⁴É byém bíse nlém we ó ngá bíra dziŋ,
bí mana yaá kólo ébe wa,
ya ébí bíse bí mbé wa binén ya mibeŋ
byá bí mana yaá fe wa ke oyaáp,
wa wǎá ye ki bera koan ya byɔ.

¹⁵Éde bébo akira bé ngá kuan byém bíte, bé mana bík, bá bá ye fe tébe oyaáp ya ekowɔŋh ákála éndáglé deñ, bé nga yi ya átɔbo ya meyep; ¹⁶bée dzó ná,

“Ngwáa! Ngwáa ya mora kísoan,
éñí e mbé e бага mébwát mé ne ededea mvéáñ,
ya é má mé ne nsínn evélé,
ya mebwát mé kéza;
e tɔ́ nkomann ya byém bí koj, ya mékwá mé ne ededea mvéáñ,
ya fe mekwá mé perla.

¹⁷Amú ná abwiññ ákúmm dwe
é mana yaá dzáŋ
fáve ébe áwola déá.”

Véa ndulu byéa áse ya é bot bése bá wulu á byéa été, ya bebo biséññ bése béye á byéa ya ébá bése bá niŋ ya máŋ, bé ngá tébe oyaáp. ¹⁸Éde, niané bá dága otsírá ye á ntumá weñ, bé nga síli ya kíŋŋ oyaáp óyóp ná, “Kísoan fé dá fonan ya mora kísoan?”

¹⁹Véa éñe bé ngá kúp asuúp á míló myeba ya áyónán, ya áyi, ya átɔbo ya meyep, bé nga dzó ná,

“Ngwáa! Ngwáa ya mora kísoan,
ya éñí é mot áse aa belé byéa á máŋ été,
aá mana bík ya ákúmm deñ;
amú ná ó mana yaá tɔbo nlamann fáve ébe áwola déá.

²⁰Á dzóp, sánŋe ya édí é kwíñ yaá ébe éñe,
ya fe mína mífúfúp mí bot,
ya baapostol, ya bekúlu medzó,
ákála ná Nzamá a lére yaá
nkíkgán misaŋ weñ ébe éñe ákála denan.”

²¹Éde ngunguú ángel enziŋ ó ngá bóro mora akwá, amvála ané é mora akwá bá kwa ya do bidzí, ané a ngá wea do á máŋ été, eé dzó ná,

“Ya ámvála miyinbe dí édo Babilonia,
mora kísoan bá ye ñí kpoo ya do,
báá ye ki ñí bera yén.

²²Véa, báá ye bera wók mékíŋŋ bebom memvét ébe wa,
ya é má beyee byeá,
ya é má bebom andzáŋŋ,
ya é má belóŋ metóŋ.

Bää ye ki bera koan ya nkékéŋ mbo byém enziŋ ébe wa;
 bää ye ki bera wók amvála enziŋ ébe wa
 éduŋŋ ákwá bá kwa ya dɔ bidzí.

23 Eyéá láma dá dáá ye ki bera bwaaban ébe wa;

é kíŋŋ é ndómán é ŋga lúk yaá
 éñí é ngwan é ŋga ke yaá álúk
 bää ye dɔ bera wók ébe wa.

Amú ná bébo akira bwe

ébo bé mbé bora bé bot é sí ní,

ya ná, meyoŋ mése má má mana fe tɔbo á méduk été
 ya mévalan mwe.

24 Été fe éñe bé ngá koan

ya mékií bekúlu medzó,

ya é má mifúfúp mí bot,

ya fe é má ébá bésesé

bé ywíñ yaá é sí ní.”

19 ¹Niané mam méte me ngá lot, véa éñe me ngá wók mora kíŋŋ,
 amvála ané éñí míyónn mora nkuna bot á dzó été, deé dzó ná,

“Aleluya!

Akoroga ya dúmá ya nguu edzwée

bí ne ébí é Nzamá wea;

² amú ná, nkíkgán misaŋ weñ

ó ne bébélá ya nzósoó.

Akála ná, é mora endendea miningá

é ngá ywíñ é sí ní ntuk ya nsémm eveák,

a kík yaá dɔ misaŋ,

a kun yaá fe ébe é mó miningá te,

mékií áloá deñ a ngá kúlu.”

³Éde bé ngá bera dzó éyoŋ beañ ná,

“Aleluya!

Ótsírá weñ wá bét

mbéámbéa ya mbéámbéa.”

⁴Ané betébosú mewóm mé beañ ya bé nii bábe mitétéa bíniŋ mí nii,
 bé ngá ku ya mesú ó sí, bé ŋga kaŋ é Nzamá a tɔɔ étɔɔ edzwée, béé dzó,
 “Amén! Aleluya!”

É fét bidzí Mwann Ntómá

⁵Véa éñe kíŋŋ e ngá só étɔɔ edzwée deé dzó ná,

“Lugán é Nzamá wea,
mína áloá deñ áse
ya ébá bá kɔ ní wɔŋŋ,
abobot ya bora bé bot.”

⁶Éde me ngá wók amvála ané é kíŋŋ mora nkuna bot, ya amvála ané éduŋŋ ásk mendzimm, ya amvála ané éduŋŋ bora bendzáláŋ, deé dzó ná,

“Aleluya!
Amú ná Ntí é Nzamá wea
a ne ya nguuése
éñe aa dzwée.

⁷Bí yénŋánán mvéáñ, bí sánŋánán,
bí váán fe ní dúmá;
akála ná é fét álúkgán Mwann Ntómá
é sian yaá,
ngéá ní a mana yaá koman.

⁸Bá bé vé yaá fe ní ná,
á bwát mébwát mé ne ededea mvéáñ,
émá má feañ ya mifúbánn.”
(Akála ná, benzósoó mibɔann
ébbé ne mébwát mitɔpbán mí bot mé ne ededea mvéáñ.)

⁹Éde ángel a ngá dzó ma ná, “Tsiligé édí: Mvɔmm ya ébá bé tɔbɔ yaá mbánán á fét bidzí ye álúkgán Mwann Ntómá.” Ané a ngá bera ma dzó ná, “Ébí bí ne bébébélá bífiá Nzamá.”

¹⁰Véa éñe me ngá ku ní á mebo ósí, ná ma kaŋ ní; éde ní a ngá dzó ma ná, “O táa dɔ bɔ! Ma me ne fe mbo biséññ ntéññ mbɔɔ ané wa, ntéññ mbɔɔ fe ané é bɔbéñŋ bé belé é ngañiá Yesus. Kaŋŋe Nzamá! Amú ná é ngañiá Yesus éñe á ne nsísim ye á nkúlánn medzɔ.”

Mélúmán Mwann Ntómá

¹¹Éde me ngá yén dzóp é yɔɔ; ó véa, mfúm nkalbeñ ó ntɔɔ; éñí ní á mbé a tɔɔ wɔ áyóp a ne eyola ná, Bébélá ya Tételé mot; véa aa kík misaŋ ya ábɔ melúmán á nzósoó été. ¹²É mís meñ amvála ané nkaba ndúán, nló weñ áyóp wá abwiññ bekorona bé diadema; a belé fe eyola ntsilann ná, mot enziŋ áá yem fáve émyen.

¹³A бага fe elíŋŋá é tɔɔ nduann á mekií été, éyola deñ dá é ne fe ná, “Éfiá Nzamá.” ¹⁴Éde mísámá melúmán mí ne á dzóp, mí бага mébwát mé ne ededea mvéáñ, mífúm, ya mifúbánn, myá myá bee fe ní á mífúm mikalbeñ áyóp. ¹⁵Anu deñ été, dá akáp nzwaokenŋ aa kwíñ, á mfá á bábá

ya ñí meyoŋ mé bot; ñí aa ye fe mo dzwée ya ntúmm ekyeñ, eé tsibi ekiliga vino ye méyéá méye ólunn é Nzamá á ne ya nguuése. ¹⁶Ya fe ébe éliŋná deñ, á mfá ábeñ, a belé eyola é tɔɔ ntsilann ná: KÉZA YE Á BEKÉZA, YA NTÍ YE Á BEDZWÉE.

¹⁷Éde me ngá yén ángel enziŋ a téle á nlódzóp été, ané a ngá yónán ya mora kíŋŋ, eé dzó ánwann áse dá yéle á nyem dzóp ná, “Nzaán ákóán é mora fét bidzi Nzamá; ¹⁸á mfá ye ná, míní dzí míson bekéza, ya míson bekomandée, ya míson biwólo bí bot, ya míson mikalbeñ ya é bot bá tɔbo myo áyóp; míson bot bésesé, filí bot ya aloá, abobot ya bora bé bot.”

¹⁹Véa éñe me ngá yén ebibiñ tsít, ya bekéza béye á mesí, ya mísámá melúmán myeba bé kóán á mfá álúmán ya éñí á mbé a tɔɔ á nkalbeñ áyóp ya fe nsámá melúmán weñ. ²⁰Éde bé ngá biñ ebibiñ tsít, bá nnéneá nkúlu medzó ó ngá bo weé bo biyágán bí mam ébe mfá weñ; ya ébyo, a ngá bo eé duk ya byo ébá bé ngá ñoŋ é ndem ebibiñ tsít ya ébá bé ngá kaŋ éyemá deñ. Ané bé ngá wea bé beañ béte mitétéá átwáa ndúán dá yónŋ ya efit été. ²¹Véa, ébá bevɔɔ bá bé ngá tɔbo nwúán ya é nzwaokenŋ e ngá kwíñ ébe ánu éñí á mbé a tɔɔ á nkalbeñ áyóp; éde anwann áse é ngá dzéñ ya míson myeba.

Enzuk mibú

20 ¹Éde me ngá yén ángel enziŋ eé sɔ á dzóp, a belé edzipga ye édwá dzíbi ya mora kalamekéná ó weá. ²Ané a ngá biñ dragón, nnomm ñó, édo e ne Déble ya Sátan, véa a ká ñí táŋ enzuk mibú (1,000). ³Éde a ngá wea ñí édwá dzíbi été; ané a ngá fet do, a bem fe do sitám áyóp, á mfá ye ná a taa bera duk bot, akekwiñ ané enzuk mibú dá dzálában. (Niané edí te dá lot, bá yian ñí bera kúlu táŋ oyomm abóŋŋ tám.)

⁴Éde fe me ngá yén bitɔɔ bidzwée, ané ébá bé ngá tɔbo byo été, bé vé bó ná bé kíŋ misaŋ. Véa éñe me ngá yén misísim míye ébá bé ngá tɔbo nkíkán míló ákála é ngañiá Yesus ya éñí éfiá Nzamá; ébá béte bé ngá bo kaa kaŋ ebibiñ tsít, ngé ki éyemá deñ, bé ngá bo fe kaa ñoŋ é ndem deñ á mesú meba, ngé ki é weá weba. Éde bé ngá búlán éniŋ, bé ŋga dzwée fe bábe Yesus táŋ enzuk mibú.

⁵(Béwú bevɔɔ béé ndzi bera búlán éniŋ akekwiñ ané enzuk mibú dá dzálában.) Áwómó míwúán ósúá édo dí. ⁶Mvomm ya eki ébe éñí a belé ngap ébe áwómó míwúán ósúá; ya ébá béte, áwú beañ déé belé edzwée ébe bó; fáve ná bé ne befára Nzamá ya ébá Kristo, bá bá ye fe dzwée bábe bó táŋ enzuk mibú.

Bá wea Sátan átwáa ndúán été

⁷Niané enzuk mibú é dzálában yaá, bá ye vé Sátan filí ébe étɔɔ mbok deñ, ⁸véa, aa ye kwíñ ná aa ke duk meyoŋ mé bot, ébe sí mifá mí nii; ébe

Gok ya Magok; ná á kóán bó á mfá melúmán. É nɔmɔ weba a ne amvála ané nséléga ye ó máŋ. ⁹Éde bé ngá bét é vóm sí é ne ndam, ané bé ngá boman é kpatéle mifúfúp mí bot ya fe ndzindziŋ kísoan. Ve deá, ndúán da e ngá sɔ́ á dzóp été e mana bó dzéá.

¹⁰Éde é Déble a ngá bó eé duk bó bé ngá wea ní átwaá ndúán ya efit été, é vóm ebibiñ tsít bá nnéneá nkúlu medzó bé ne; bá ye dzuk ya endáglé alú ya mos ébe kómm ya kómm.

Mora mfúm etɔ́ edzwée

¹¹Ané me ngá yén mora mfúm etɔ́ edzwée, véa éñe éñí á mbé a tɔ́ dɔ́ été; sí ya dzóp bí ngá túp ébe ású deñ, ébyɔ́ kaa fe bera ábelé afóo. ¹²Éde me ngá yén bewú, bora bé bot ya abobot, bé téle ású etɔ́ edzwée. Véa éñe meba mé ngá kúuban; ané abá afé dá é ngá kúuban fe: édo é ne abá ye éniŋ. Éde bé ngá kík bewú misaŋ ya édí é mbé ntsilann á meba été, ámvála mibɔann myeba mí mbé. ¹³Ané máŋ mé ngá kee béwú bé mbé ébe éñe; éde Awú bá Sí békónn bá bé ngá kee fe béwú bé mbé ébe ébɔ́. Véa, bé nga kík kada mot misaŋ amvála ané mibɔann myeñ mí mbé. ¹⁴Éde Awú bá Sí békónn bé ngá wea bó átwaá ndúán été. Édí te édo é ne áwú beañ; átwaá ndúán été. ¹⁵Véa, éñí áse bé ngá bó kaa koan ya ní ntsilann ábá eniŋ, bé wea ní átwaá ndúán été.

Mfefeñ dzóp ya mfefeñ sí

21 ¹Éde me ngá yén mfefeñ dzóp ya mfefeñ sí, amú ná é dzóp ósúá ya é sí ósúá, bí sés fe; máŋ má kaa fe ya mɔ́. ²Véa éñe me ngá yén mfúfúp kísoan, mfefeñ Yerusalen, weé sigi á dzóp, weé sɔ́ ébe Nzamá; ó tɔ́ nkomann amvála ané mbóm ó mana yaá koman ákála nnóm.

³Ané me ngá wók mora kíŋŋ deé sɔ́ étɔ́ edzwée, deé dzó ná, “Dággán! Étɔ́bɔga Nzamá é ntɔ́ bábe bot; véa Émyen aa ye tɔ́bɔ énzénzaŋ deba, bá bá ye bó é bot beñ, Nzamá émyen ní aa ye fe tɔ́bɔ bábe bó. ⁴Aa ye bó fími míige mése méye é mís meba. Awú dáá ye bera bó, etɔ́ meyep dá dáá ye ki bera bó, ngé ki dú, ngé ki mitéñ; amú ná é mam ósúá mé sés fe.”

⁵Éde éñí á mbé a tɔ́ étɔ́ edzwée a ngá dzó ná, “Dággé! Ma bó mam mése mifefeñ.” A bera fe dzó ná, “Tsiligé, akála ná ébí bí ne bebébéla ya beñá bífíá.” ⁶Éde fe a ngá bera ma dzó ná, “É mana yaá! Ma me ne Alfa ya fe Omega, Atáraga ya fe Asúgánn. Éñí a belé evéé, ma ye ní vé mefóm mendzímme méye éniŋ dás. ⁷Éñí aa ye wún, aa ye ñɔŋ é mam má tsígá; véa ma ye bó é Nzamá weñ, ní aa ye fe bó é mwán wɔm.”

⁸“Ve miyeyéñá, be kaa bwíni, bebo ebírán, beywiñ bot, bebo nsémm eveák, bevala bot, bekaŋ biyemá, ya minéneá míse bá ye ñɔŋ é tsígá deba átwaá dá yɔŋ ya ndúán ya efit; édí te édo é ne áwú beañ.”

⁹Éde é baáŋgel zaŋgbéa bé mbé bé belé mekóp zaŋgbéa ndzálánn ya bíbúbúu zaŋgbéa byá súgan, mbóó ye été a ngá sɔ́ á ŋga kóbo ya ma, eé dzó ma ná, “Nzaá! Ma ye wa ke lére mbóm, Mwann Ntómá ngéá.”

¹⁰Ané a ngá ke ya ma á nsísim été á mora nkoó enziḡ óyóp, véa éñe a ngá lére ma mfúfúp kísoan, Yerusalen, éñí aa sigi a dzóp, eé só ébe Nzamá; ¹¹a mbé á belé fe é dúmá Nzamá.

Míkwiḡwiñ myeñ mí mbé ané ákwá é ne ededea mvéañ, amvála ané akwá kristál jaspe. ¹²Aa mbé a belé mora ongóo, o tóḡ oyaáp óyóp, ya mibéñ awóm ya mí beañ. Á mibéñ áyóp, ñí ya baáḡgel awóm ya bé beañ, biyola byá bí tóḡ fe ntsilann, ébyo bí ne ébí awóm meyoḡ ya meyoḡ mé beañ méye bwán bé Israel. ¹³Ébe á mfá nlódzóp wá kúlu, mibéñ mí léa; ókwiññ, mibéñ mí léa; á nkyeññ, mibéñ mí léa; á mfá nlódzóp wá dzím ñí ya fe mibéñ mí léa. ¹⁴Véa, ongóo ye á kísoan wá ó mbé fe ó belé awóm mibókga ya mibókga mí beañ, été éñe á mbé ya bíyola é baapostol awóm ya bé beañ Mwann Ntómá.

¹⁵Éde éñí a ngá kóbo ya ma, aa mbé a belé ovakga ntúmm koḡ, á mfá ye ná aa vak kísoan, ya mibéñ míye été ya fe mbókga weñ. ¹⁶Véa kísoan e mbé ya mifá mí nii, ntéññ ya ndam abímm avóó. Ané a ngá vak kísoan ya ntúmm ovakga, mekwá binzuk bí beañ ya mekwá mitet mí beañ (2,200 km). Véa ntéññ ya ndam ya eyála, bí ne abímm avóó. ¹⁷Éde a ngá vak mfim óngóo, ané ó ngá kwíñ ya bemetro mewóm mé saman ya bemetro bé tán (65 m), ovakga mwann mot, éwo áḡgel a ngá belan ya wo.

¹⁸Véa, mfim óngóo ó mbé nlóḡán ya akwá kristál jaspe. Ve kísoan da e mbé ya ñá mfaḡ koḡ ébyen, deé fonan ya ñá mfaḡ kristál ébyen. ¹⁹Mibókga mí óngóo míye á kísoan, mí mbé mbamba nkomann ya amvála ákwá áse é ne ededea eban: ósúá akwá jaspe; édí beañ akwá safiro; édí léa akwá ágata; édí nii akwá esmeralda; ²⁰édí tán akwá ónise; édí saman akwá kornalina; édí zaḡgbéá akwá krisólito; édí mmom akwá berilo; édí ebuú akwá topasio; édí awóm akwá krisopraso; édí awóm ya mbóó akwá jasinto; édí awóm ya beañ akwá amatista.

²¹Éde, awóm mibéñ ya mibéñ mí beañ mí mbé mbóann ya mekwá mé perla; kada mbéñ mbóó ye été, akwá perla avóó; nseḡ kísoan wá ó mbé fe ya ñá mfaḡ koḡ ébyen, amvála ané é kristál da yéne áyát.

²²Véa, meé ndzí yén templo enziḡ été, amú ná, Ntí é Nzamá a ne ya nguuése éñe a né é templo deñ, bá Mwann Ntómá. ²³Kísoan dáá yi nlódzóp, ngé ki ngomdan, á mfá ná bé lére do eyéá; amú ná, é dúmá Nzamá dá bwaa do, Mwann Ntómá éñe fe a ne é láma deñ. ²⁴Éde meyoḡ mé bot mése má ye wulu éyéá deñ été; véa, bekéza béye á sí mifá mí nii bá ye só ya é dúmá deba á kísoan te été. ²⁵Mibéñ míye été myáá ye dzip tám enziḡ omos, (akála ná alú dáá ye bo ó weñ.) ²⁶Bá ye só ya é dúmá ya fe éwógá meyoḡ mé bot á kísoan te été. ²⁷Dzóm enziḡ ye é ne mvin dáá ye ñíi été amvála enziḡ; ngé ki éñí aa niḡ á nkaḡann biyemá été, ya fe mineá; ve fáve ébá bíyola byeba bí ne ntsilann ábá ye éniḡ Mwann Ntómá.

22 ¹Éde a ngá lére ma óswíñ méndzímme méye éniḡ ó tóḡ ededea mfúbánn amvála ané kristál, weé só étóó édzwée Nzamá ya édí

Mwann Ntómá, ²éñzénzəŋ nseŋ ye á kísoan. Véa, ébe kada nsá óswíñ ó mbé ya elé ye éniŋ, édí dá wúm bibumá awóm ya bí beañ. Deé wúm ebumá evóó kada ngwan; akyéññ ye élé dá é ne fe á mfá áseñ meyoŋ me bot.

³Éde biboŋ binziŋ byáa ye bera bo; véa, étóó édzwée Nzamá ya édí Mwann Ntómá byá ye bo ó véa, áloá deñ dá dá ye fe séan ya ñí, ⁴bá ye yén ású deñ, ané éyola deñ dá dá ye fe tɔbo á mesú meba. ⁵Véa, alú dáa ye bera bo, bá báa ye ki bera yi eyéá láma, ngé ki eyéá nlódzóp; amú ná Ntí Nzamá éñe aa ye bó lére eyéá, bá bá ye fe dzwée mbéámbéa.

⁶Éde a ngá dzó ma ná, “Ébí bí ne bebébélá ya beñá bífíá. Véa Ntí, é Nzamá mísísim bekúlu medzó, aá lóm ángel weñ, á mfá álere áloá deñ é mam mé ntóó ná, mé nkún ánzú bɔban.”

Yesus á ŋga nzu yaá

⁷“Dággán! Mé ŋga nzu yaá avóó. Mvɔmm ya éñí a baale bífíá bíye á nkúlánn medzó ye ábá dí.”

⁸Ma Juan, éñí a ngá wók, a yén fe é mam má. Niané me ngá wók, me yén fe, ané me ngá kútbe ó sí, ná ma kaŋ á mebo ósí ángel a ngá lére ma é mam má. ⁹Éde a ngá dzó ma ná, “O táa dɔ bo! Ma me ne fe mbo biséññ ntéññ mbóó ané wa, ntéññ mbóó fe ané bɔbéñɔŋ békúlu medzó ya fe ébá bá baale bífíá bíye ábá dí. Kaŋje Nzamá!”

¹⁰Éde a ngá ma dzó ná, “O táa dzip bífíá bíye á nkúlánn medzó bíye ábá dí, amú ná tám é ntóó bebeñ. ¹¹Éñí a ne ekúkwat, á tsíniŋé ná aa bɔ ekúkwat; éñí a ne mvin, á tsíniŋé ya mvin; éñí a ne nzósoó, á tsíniŋé ná aa bɔ nzósoó, éñí ñí a tɔó eki, á tsíniŋé ná aa baale émyen eki.”

¹²“Dággé! Mé ŋga nzu yaá avóó, ya fe meyaán mam ma vé kada mot amvála ané mboann weñ ó ne. ¹³Ma me ne Alfa ya fe Omega; ósúsúá ya fe ómvúmvúá; atáraga ya fe asúgánn.”

¹⁴Mvɔmm ya ébá bá sop bílínŋá byeba, á mfá ye ná bé bo ébá bá yian ñoŋ ngap ébe elé ye éniŋ, ya fe ná bé ne ñíí á mibéñ míye á kísoan.

¹⁵Átán éñe a ne ya bemvú ya bevala bot, ya bebo ebírán, ya beywíñ bot, ya bekaŋ biyemá, ya éñí áse aa dziŋ ya ániŋ á mineá été.

¹⁶“Ma, Yesus, me lóm yaá ángel wɔm á mfá ye ávé mína ngañiá ye é mam mé tsinan ya bikóánn bebwíni má. Ma me ne tsín ya fe mot ye é mvɔŋ David, ótéteñ wá feañ á biléne bí kírí.”

¹⁷Nsísim ya mbóm bá dzó ná, “Nzaá!” Éñí aa wók, á dzóge ná, “Nzaá!” Éñí ñí a belé evéé, á nzá! Éñí ñí aa kómo fe, á ñá mendzímme méye éniŋ á nzeze. ¹⁸Ma vé ngañiá ébe éñí áse aa wók bífíá bíye á nkúlánn medzó bíye ábá dí:

Ngé mot enziŋ a bera byɔ kɔgle áyóp, Nzamá ñí aa ye fe ñí ákɔgle bíbúúbúu bí ne ntsilann ábá dí áyóp. ¹⁹Ngé mot enziŋ a vea ki bifíá bíye ábá ye á nkúlánn medzó dí, Nzamá ñí aa ye fe ñí vea é ngap deñ ébe elé ye éniŋ ya ébe mfúfúp kísoan bá kaŋle ábá dí été.

²⁰Éñí aa vé é mam má ngañiá, aa dzó ná, “Áá, mé nga nzu yaá avóó!” Amén! Á Ntí Yesus, nzaá!

²¹Ábwará Ntí Yesus é tɔbɔgé ya mína bése. Amén.